

MATTHÆI HILLERI

THEOL. GRÆCÆQUE ET ORIENT. LL. PUBL. PROF.

INSTITUTIONUM LINGUAE SANCTAE COMPENDIUM.

TUBINGÆ,

Impensis JOH. GEORGII COTTÆ,

ANNO M DCC LX.

MATTHÆI HILLERI
SS. Theol. Græcæque & Oriental. Lingg.
Professoris Publici

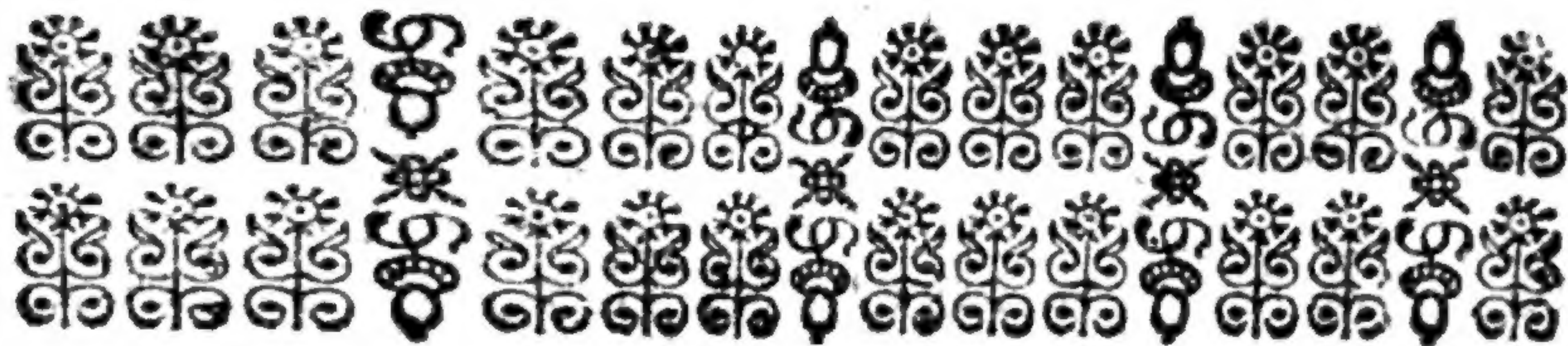
INSTITUTIONES LINGUAE SANCTAE

ADIECTO EARVNDEM COMPENDIO
TIRONIBUS ACCOMMODATO,

CUM
INDICIBUS LOCUPLETISSIMIS.

TUBINGÆ,
Sumtibus Io. GEORGII COTTÆ.
Anno MDCCLX.

PRÆFATIO.

Novam sistimus libri faciem, qui non ex levitate sua iners tandem usu, sed maxima cum laude & insigni Ebræophilorum desiderio consenuit. Dolenda sunt, quæ linguæ sanctæ culturam premunt, fata, ut crescente Institutionum multitudine, ut methodi novitate, quam artis Doctores mirifice vestiunt, librorum hujus generis solidissime conscriptorum auctoritas haud parum imminuatur. *Institutiones Hillerianæ* si vel ex sola eruditionis gloria à b. Auctore dudum parta judicandæ essent, sane incomparabilem palmam plurimis ejusmodi scriptis præriperent. Vir de Linguis Orientalibus ac Hebræa potissi-

)(2 mum

mum immortaliter meritus, Academiæ noſtræ, dum viveret, decus eximium, tantam apud exteros quoque & aliarum religionum ſocios nominis celebritatem conſecutus eſt, ut ſummi, quos Germania, Batavia, Anglia, quos Gallia præter laudem nullius avara produxit, Viri eundem in commercium vocare literarium non dubitarent. Neque vero famam Scriptorum publicæ luci ab ipſo expoſitorum aluit præjudicata hæc opinio, ſed ſoliditas, profunditas & doctrinæ amplitudo tanta in iisdem deprehenditur, ut Auctor omnes criticæ artis pulviſculos excuſſiſſe videatur. Teſtor vel unicum illud ære perennius monumentum, *Onomaſtici Sacri* inſignitum titulo, quod inexhauſtus dici poteſt ac dudum agnoſcitur Theſaurus, ex quo depromant ſacri Codicis interpretes, quicquid nominum analogia diſſicillimorum quorundam locorum genuinæ expoſitioni lucis adfun

dere

dere poteſt. Ut eruditiſſimum opus, *Syntagma Diſſertationum*, ut Commentationem *de Arcano Kethib & Keri* ſolidiſſimam, ut alia ejusmodi Scripta, quæ ſua jam radiant luce, hîc prætereamus. Solas innuimus *Linguæ Sanctæ Inſtitutiones*, quarum raritas cum ingenti Virorum artis peritorum deſiderio conjuncta novam hanc editionem exegit. Verborum laudibus ad easdem commendandas ſuperſedere nos eo confidentius arbitramur, quo exploratior eſt illarum fama, quæ totum orbem literatum, neque Proteſtantium modo, ſed & Catholicæ religioni addictorum Scholas perſtrepuit. Internæ perfectiones librum *juventuti* commendant utiliſſimum, & ipſa multorum annorum experientia præſentiſſimis exemplis comprobavit. Analogia linguæ hebrææ, id quod primarium Grammatici officium eſt, ad generales revocata fuit regulas, tanta quidem brevitate & concinnitate, ut nec memoria

ria intolerabili verborum opprimatur jugo, nec intellectus in perspiciendis absque mora præceptis impediatur. Exempla, quæ animam Grammatices recte dixeris, ubique adposita deprehendes & efficacia, neque ad illustrationem tantum ac firmationem traditarum artis regularum facient, sed & ad ipsam Sacri Codicis hebræi lectionem, in qua ultimus Grammaticæ finis ponitur, viam reddent planissimam. Hac ipsius rei veritate victa fuit beati viri modestia, quam *in Epistola dedicatoria* ad virum summum, *Io. Osiandrum*, data & primæ editioni præfixa his significavit verbis: *Equidem ab eo tempore, quo Serenissimi Principis nostri auctoritate* Hebr*aicarum literarum professio mihi decreta est, omni contentione & solicitudine elaboravi, ut non ea modo, quæ alii utiliter præceperunt, auditoribus traderem, sed ut pro ingenii modulo aliquid etiam ad cultum pulcerrimæ linguæ ex meo the-*

thesauro adferrem, quod an fecerim in his Institutionibus ad arbitrium & conjecturam cordati lectoris confero. Propositum sane hoc mihi fuit, ut, quod pertineret ad perfectionem artis, conquirerem, & iis, qui sub initia studiorum cum variis difficultatibus luctantur, viam ostenderem pro virili expeditiorem. „ Tandem, ut nihil desiderari possit, quod adhuc vero *juventutis* commodo inserviat, sed infirmioribus etiam linguæ cultoribus nova quadam arte consulatur, ab ipso Auctore adjectum est *Institutionum linguæ sanctæ Compendium*, in quo artis præcepta miram induunt brevitatem, atque ea duntaxat sistuntur, quæ maximopere habentur necessaria, omissis exceptionum tricis, haud mediocrem molestiam ingenio nondum subacto creantibus. Nulli hinc dubitamus, quin nova hæc celebratissimi libri facies singularem apud Lectores initura sit gratiam. Sincerissima effundimus vota, ut sapien-
tiæ

tiæ omnis ſons & largitor benigniſſimus nova opus hoc benedictione in omnibus linguæ ſanctæ cultoribus coronet, in Nominis ſui gloriam, Eccleſiæ utilitatem, veram omnium ſalutem, ex imis S. Scripturæ theſauris promanaturam.

Tubingæ Cal. Jan.
MDCCLX.

CONSPECTUS CAPITUM TOTIUS LIBRI.

Pars prima.

Pars

Pars II.

DE
SYNTAXI VOCUM.

Cap. I.

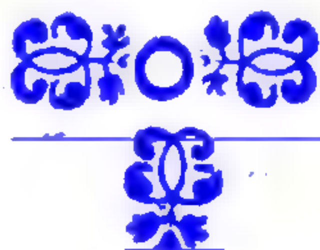
II.

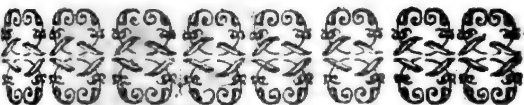
III.

IV.

V.

VI.

INSTITUTIONUM LINGUÆ SANCTÆ

CAPUT PRIMUM

DE LITERIS.

Litera Spiritus oris. Spiritus fultus vel fulciens; Consona vel Vocalis. Consonarum figuræ, nomina, potestates. Literæ in sacris codd. majusculæ vel minusculæ. Consonarum situs: Divisio in lenes, asperas, compositas; in gutturatas, palatinas, dentales, labiales; homogeneas, heterogeneas: mobiles, immotas; stabiles & fugaces: radicales & serviles. Radicalium divisio in sociabiles ac dissociabiles. De iis, quæ aliis caussam transpositionis afferunt, & quæ non afferunt. De iis quæ permutari possunt, ac de iis quæ non possunt.

SCRIPTURÆ, quarum apud 1
nos valet authoritas, definiunt, vocem esse Spiritum oris humani. Et est hæc definitio non ab accidentibus, sed à substantia sumta, ac propterea partibus quoque conveniens. Partes, quas elementa

vel literas vocant, differentiam accipiunt vel ab organis, quæ Spiritus oris maximè impellit, à gutture, palato, dentibus atque labiis: vel à virtute alias vocis partes fulciendi vel sustentandi. Quæ aliam sustentat, Vocalis vulgò dicitur, quæ sustentatur ac fulcitur, Consona. Hæ speciatim literarum, illæ punctorum nomine apud Magistros Hebræorum veniunt. Equidem hac in re nihil novaturus, promiscuè hoc libro spiritus fultos modò literas, modò consonas: fulcientes, & vocales & puncta adpellabo.
2 Sunt autem Hebræorum literæ tres & viginti. Potestas tribuitur varia. Namque aliam vulgi consuetudo, aliam Græci & Latini Interpretes adjiciunt; aliam natura earum & antiquior usus postulat. Singularum figuras, nomina & potestatem sequentibus diagrammatis exhibeo.

3.

I.	II.	III.	IV.
Figura & Nomen.		Potestas literarum juxta vulgarem consuetudinem.	Potestas, quam iis tribuunt Scriptores Græci.
א	ALEPH.	Aspiratio tenuissima, sive spiritus lenis, ut	Spiritus tenuis. In medio vel fine vocis omninò negligitur, ut

		ut in Jo'el & A'aron.	ut Ἀῤὰμ. Ἰωάβ. Μαρί. Μιχά.
ב	BETH.	B latinum.	B, ut B latinum, quod auditur in Βάαλ. Βηθὴλ, Βῆλος, Ἐλιάβ.
ג	GIMEL.	G latinum.	Γ in Γαμαλιήλ. Γαλιλαῖα. Μαγώγ.
ד	DALETH.	D latinũ.	Δ ut Σιδών. Δαγών.
ה	HE.	H latinum.	Græci ab initio vocis per tenuem extulere, in medio negligentes, ut Ἰούδας, Ἰωσαφὰτ pro יְהוֹשָׁפָט: Asperum pro eo nunquã posuerunt.
ו	VAV.	V consona latina.	Υ, ut in Εὔα & Νινευὴ, vel Ου, ut in οὐασὶ, Esth. 1. 1. 9. rarius per β ut in Δαβίδ. ϛ, Græcorũ βαῦ ἐπίσημον, non literæ, sed senarii nota est.
ז	ZAJIN.	Z lene. Judæis ferè S.	Z, ubique, ut in Ζεβεδαῖος, Ναζαρέθ.
ח	HETH.	CH, ut in Chorus.	Græci per χ, ut in Χωρήβ, rariùs per κ, ut in Ταβὲκ Gen. 22. 24. Sæpiùs in tenuem mutarunt, ut in 4.

		'Εμμὼρ, in Ε'ζεκίας, vel prorsus neglexerunt, ut in Ναούμ.
ט TETH.	T latinũ sive Græcum.	T, ut in Τωβιὰ & 'Ιετοὺρ, Λὼτ, 'Ιωσαφὰτ, Σατὰν.
י JOTH.	J consona latina vel germanica.	I vocalis, ut in 'Ιωὴλ, 'Ιησοῦς, 'Αβιὰ, Σιών.
כ CAPH.	C latinum vel ch.	K, ut in Κῦρος, Κιτιεῖς, vel X, ut in Χερουβεὶμ, 'Ενώχ. Μιχαὴλ.
ל LAMED.	L.	Λ ut in Βελίαλ.
מ MEM.	M.	M. ut in Μαελάμ.
נ NUN.	N.	N. ut in Νάθαν.
ס SAMECH.	S.	Σ. ut in 'Ιωσήφ.
5 ע AJIN.	Vulgo vel non memoratur, vel ut gn, sive ng pronunciatur.	Græci eam vel planè omittunt, ut in Βάαλ, vel in tenuem vertunt, ut Α'ραψ, 'Ασιέρτη, vel in Γ, ut in 'Ραγουὴλ, Γόμοῤῥα & Γάζα.
פ PE,	P vel PH, vel F.	Memorant ejus loco Π, ut in Σαρεπτὰ, 'Ιόππη, Πέρσαι, 'Ιάπετος vel Φ, ut in Φαραὼ, Σάπφειρος, Φανουὴλ, 'Ασάφ.

צ TZADE. TZ. Σ, ut in Σιὼν, Σιδὼν. Σαδὼκ, Σαβαὼθ. Nunquam Z, quæ litera ז solius vicem gerit.

ק KOPH. K. K, ut in Κάϊν & Ἰακὼβ.

ר RESCH. R. P, ut in Ῥαχὴλ, & Σάῤῥα.

שׁ SCHIN. SCH. Σ, ut in Σαμουὴλ & Ἐνώς. nunquam σχ.

שׂ SIN. S. Σ, ut in Σαρίδ & Σατὰν.

ת THAV. TH. Θ, ut in Θάρα, nunquam T, nisi geminatũ, ut in Ματθίας.

HANC literis vim ætate nostrâ Vulgus, hanc 6
eis consuetudo Græcorum tribuit. Sed pleræque alias potestates à natura & Hebræorũ prima consuetudine habuerunt, quas hîc in classes distributis literis recensebo.

CLASSIS PRIMA.

א Spiritus est, quem inter vocales divisæ percipis diphthongi, ut cum *æra* vocem producis in *aera*, Cæsar in Ca ësar, Laus in Laüs, quod est urbis Laconicæ nomen. Pœna in Poëna. Orpheûs in Orpheüs. Non igitur vacat א in Hebraicis vocibus אָדָם Adam, יוֹאֵל Joël, בְּאֵלִים inter principes, גְּאוּאֵל Ge'u'el. Ita שָׁאוּל Scha'ul dissyllabũ est, non monosyllabũ.

ב B latinum, non V, nec F, ut in אֲחִיטוּב Ahitub & אַבְנֵר Abner.

בּ literæ punctum medio impressum vel duplicandi vim habet, vel Intensivum est proximè accedens ad P, Romanum, ut in אַרְבֵּל Arbel. Duplicatum bis auditur, ut in לִבִּי Libbi, רַבָּה Rabba.

ג G Latinum, ut מָגוֹג Magog.

גּ cum puncto intensivo C valet Romanum, ut in גָּמָל Camal, Camelus; cum duplicativo bis effertur, ut in הַגְּדֵרָה Haggedera. Arabes pro utroque vel ج vel غ scribunt.

ד D Latinum, ut in דָּוִד David, & in דֹּדָנִים Dodanim.

דּ puncto notatum pariter vel intensum vel geminatum habetur.

ה H Latinum, ut in הָגָר Hagar, & הוֹהָם Hoham. Josu. 10: 3.

ו V aut W germanicum, ut יָוָן Javan, דָּוִיד David, עֵשָׂו Hesav.

ז S lenissimum, ut Z Gallorum, & Zaj Abessinorum. Sonus ejus auditur in זְבוּלֻן Sebulon, זְאֵב Seeb.

CLASSIS SECUNDA.

7 ח H asperius, quale est Arabum خ vel ح, non verò H duplicatum.

ט T Græcorum, nunquam Θ. Memoratur in טוֹבִיָּה Tobija.

י J consona, quam efferimus in Jacob, Jairus, Jojada, Jojakim.

כ X Græcū, ut in מִיכָאֵל Μιχαήλ; vel C, Romanum, ut in Carmel, Caleb.

כּ intensum est K Græcanicum, ut in כַּרְמֶל Καρμήλιον, & in כּוֹרֶשׁ Κῦρος.

ל L, ut in לְמוֹאֵל Lemoël, לְבָנוֹן Lebanon, sive Libanus.

מ M, ut in מִצְרַיִם Mitzrajim, qui fuit Ægyptiorum conditor.

נ N, ut in נִינְוֵה Nineve. נַחְשׁוֹן Nachschon.

ס S densum vel asperum, in סְבָא Seba, סְוֵנֵה Sevene, i. e. Syene.

CLASSIS TERTIA.

ע Idem sonat, quod conjuncta elementa חג id est, He asperum & Gimel. Itaque enunciatum עֲמוֹרָה & עַזָּה tanquam si scriberetur Hgamora, & Hgassà, cum He aspero: pro quo Junii & Tremellii exemplo scribere possumus characterem Ḣ vel ḣ. 8

פ BW, vel BV, composita quippe ex ב & ו. Cum puncto vis ejus vel intenditur, unde פִּישׁוֹן legendum est Pwischon, vel geminatur, ut in אַפַּיִם Appwájim, qui fuit filius Nadab. 1. Paral. 2: 30. cui lectioni, quoniam non assuevimus, ea aliena & absurda nobis videtur.

צ TS. Vim rependit literarum ט & ז ut in צִיּוֹן TSijon, & בּוֹצֵץ Botsets.

ק CW, vel QU Romanũ. Conſtat literis כ & ו, Unde קָדֵשׁ legebant Cuadèſch, קַיִן Cwajin vel Quajin, קָרוֹס Queros.

ר R, latinũ vel Ῥ Græcanicũ, ut in רָמָה Rama.

שׁ SCH Germanorum, ut in Schilo, Schallum, Schede'ur, Schimſchon. Angli pro eo ſcribunt SJ, Arabes verò per س rariùs per ث efferunt.

שׂ S, quod ad radices primorum dentium ſibilat.

ת DJ, Conflata ex dentali & palatina. Igitur יוֹנָתָן pronuntiatũ Jonadjan. Cum puncto vis ejus vel intenditur, unde תָּמָר legebatur Tjamar, vel duplicatur, ut in אֲמִתַּי A'midtjaj, qui fuit Pater Jonæ.

DE VARIA EJUSD. LITERÆ FIGURA.

9 In his literis undecim transfigurantur. Finibus quippe vocum hærentes כ נ פ צ baſi infra lineam demiſsâ extenduntur hoc modo ך ן ף ץ ut in בָּרוּךְ Baruch, אַמְנוֹן 'Amnon. יוֹסֵף Joſeph, בֵּית פַּצֵּץ Bethpatſets, urbis vocabulo. Sex אחלתהם decóris vel complementi gratiâ in hanc ſpeciem א ח ל ת ה ם diducuntur. Tertia decima triformis eſt מ ם ם. Reliquæ uniusmodi & ſui ſimiles.

10 Mem terminale ſive clauſum in לְםַרְבֵּה Jeſa. 9: 6. duarum vocum רַבָּה & לְמַרְבֵּה in diverſis olim codicibus exaratarum indicium eſt.

Ut

Ut enim docerent Masorethæ literas לְםַ in altera scriptione auferendas esse, pro מ mediano scripserunt ם finale. Hinc juxta lectionem unam locus vertendus: Amplitudini principatus & paci nullus erit finis. Juxta alteram: Multiplicatus est principatus & paci nullus est finis. Vid. Arcan. Keri p. 139.

Vav incisum vocis שָׁלוֹם Num. 25: 12. si- 11
gnificat duas scriptiones in antiquissimis olim codicibus variantes, quarum altera Joth gerit terminale, altera ם. Propter finale Joth legendum est : נֹתֵן לוֹ אֶת־בְּרִיתִי שָׁלִי id est, Do ei fœdus meum securitatem : propter ם autem, נֹתֵן לוֹ אֶת־בְּרִיתִי שָׁלוֹם: Do vel pono ei fœdus meum pacem.

DE LITERARUM ÆQUALITATE.

Literæ peræqua proportione scribuntur. Quæ 12
igitur solito sunt majores, indicant, in vetustissimis codicibus Bibliorum magnam vocalem vocis permutatam fuisse cum parva, aut contra parvam cũ magna. Sic אֶחָד Deut. 6: 4. est symbolum duarum vocum in diversis codicibus olim extantium, quarum una scripta fuerat אֶחָר altera verò אֶחָד, sensu Spiritus Sancti invariato.

Sic וְלִבְכֹּתָהּ Gen. 23, 2. scribitur cum כ minusculo, ut significetur, duas in diversis codd. extitisse voces, quarum una per cholem scripta וְלִבְכֹּתָהּ ad plangendum eam, altera per Schurek

rek וְלִבְכּוֹתָהּ & ad planctum Saræ. De his vid. Arcani nostri lib. I. c. 8. & 9.

LITERARUM SITUS.

Litera supra cæteras elata vel suspensa prævlæ vocis in altero codice transpositionem notat. ut יְכַרְסְמֶנָּה חֲזִיר מִיַּ[ע]ר Psalm. 80. 14. Significatur in uno codice hoc ordine venisse voces: יְכַרְסְמֶנָּה חֲזִיר מִיַּעַר in altero autem ordine vocum inverso: יְכַרְסְמֶנָּה מִיַּעַר חֲזִיר suffodiet eam *vineam*, plus quàm silvam, porcus. Vid. Arc. pag. 146. 147.

DE USU VERSIONIS LITERARUM.

13 Ut firmiores tyronum profectus faciam, eorum, quæ docentur, Usum, nisi per se pateat, præceptis subjiciam.

Primo igitur loco quid utilitatis vel momenti habeat literarum Hebraicarum versio expediendum est. Facit ea cùm ad origines vocum perdiscendas, tum ad corrigenda nomina, quæ vel librariorum incuriâ vel inscitiâ, in Septuagintaviralem versionem corruptissima irrepserunt. Ita ex unius literæ ז versione certa nominum radix & origo intelligitur. Quòd enim Evangelistæ constanter literam ז per Ζ, nunquam verò per Σ duodevigesimum elementum, extulerunt, manifestum est argumentum, eos Ναζαρὲθ, Να-

ζαρη-

ζαρηνὸς & Ναζωραῖος vocabula non ex vocibus נָצֶרֶת vel הַנָּצְרִי sed ex נֹזֶרֶת & הַנֹּזְרִי exscribere, atque adeo prorsus ab Evangelistarum scriptione alienum esse à Judæis confictum patronymicum הַנָּצְרִי, & halucinari interpretes, quotquot Jesaiæ vatis verba: *Et surculus ex radicibus ejus fructum feret*, ad explicanda Nazarethi vel Nazareni nomina attulerunt. Ita Λάζαρος scribitur ex nomine לְזָרָא i. e. in nauseam seu fastidium. Χαλακηνὴ Chalacene, Asiæ regio, ex חֲלַח. Ἰτουραῖος ex יְטוּר Jetur, Καπερναοὺμ ex כְּפַר נַחוּם Pagus Nachumi, Βηθφαγὴ ex בֵּית פַּגְעֵי Domus Phagi, quod nomen integrè enunciatum פַּגְעִיאֵל Phagiel. Ὡσαννὰ scriptum ex הוֹשַׁע־נָא non ex הוֹשִׁיעָה־נָּא. Jam, quia Chaldæi literas cum Hebraicis communes habent, ex consueta & perpetua Græcorum scriptione pariter Chaldaicorum nominum originem addiscemus. Nimirum Βοανεργὲς Chaldaicè scriptum fuit בְּנֵי הֶרְגֶּשׁ i. e. Filii tonitru, Βαρθολομαῖος בַּר תַּלְמַי Filius Tholmaj. Γεννησαρὲθ גַּנֵּי סָרֶת horti decem sc. urbium. Matth. 14. 34. Gennesar גַּנֵּי סַר 1. Macc. xi. 67. Γεθσημανῆ, i. e. torcular signi, גַּת כִּימְנֵי חוּזָא Χουζᾶ, Procurator Herodis. כָּרְזִין Χοραζὶν, i. e. locustæ. מַלְחָא Μελεᾶ. מְנָחִין, Μαινὰν. מְשִׁיחָא Μεσσίας. ex מָשִׁיחַ enim scriberetur Μασῖς vel Μασιὲ. סְטָנָא Σατανᾶς, ex Hebræo שָׂטָן natū Σατὰν. פְּרִישַׁאי Φαρισαῖος. Sed & Arabum Hebraicas literas

teras vertentium consuetudo veram Hebraicarum vocum originem & significationem prodat. Qui noverit, שׁ Hebraicum apud Arabes in س verti, is Arabum nomina גַּשְׁמוּ Nechem. 6:6. & גֶּשֶׁם non interpretabitur *imbrem* sive *pluviam*, sed repetet à جسم quod arabicè *corpus* denotat. כֶּשֶׂד à quo כַּשְׂדִּים Casdæi, derivabit à كشد *lucrum*, non ex כ & שָׂדֶה agro, neque à verbo كسد merx invendibilis fuit. דַּמֶּשֶׂק à أدم صشق, i. e. humus terræ rubræ. כּוּשׁ quo nomine Arabicæ gentis conditor insignitus, à كاس *casa*, astutus vel ingeniosus fuit, non à كاش *cascha*, terrore correptus fuit. Quantū ad emendandam τῶν ἑβδομήκοντα translationem valeat ista literarum in Hebraicis vocabulis extantium versio, ejus rei specimen luculentum in Onomastico dedi, Via decima, cap. 51. & 52.

LITERARUM DEFINITIO ET DIVISIO.

14 Literarum generalis divisio fieri solet in consonas & vocales. Speciales consonæ distinctiones habent plurimas. Nos eas I. dividimus in simplices ac compositas. Simplices duûm sunt generum, lenes & asperæ.

Lenes sunt, quæ memorantur ab Aleph

usque

usq; ad Sajin, primum ſibilum: א ב ג ד ה ו ז:
Aſperæ ſunt, quæ memorantur ab Heth uſque ad ſecundum ſibilum Samech, ח ט י כ ל מ נ ס. Ex lenib. & aſperis componuntur, quæ memorantur ab Hajin usq; ad ת ultimam Alphabethi literam, ע פ צ ק ר ש ש ת:

In his Hajin conflatum eſt ex חג Hg, Pe ex בו BV, ut figura id arguit, Tſade ex טו Ts, Koph ex כו Cv, ut pariter figura docet. Reſch literarum aſperrima ſimplici ſono memorari nequit. ש & ש componitur ex gemino וו & inſerto Joth. Thav denique ex Daleth ac Joth.

II. Ratione organorum oris eas diſtinguimus in Gutturales, Palatinas, Dentales, & Labiales. Gutturales א ה ח ע. 15

ALEPH enim eſt, qui imo gutture naſcitur ſuffultus ſpiritus. Tenuem iſtius loco adhibent Græci. ut Ἀδὰμ, Ἐφραὶμ, Ἰὼβ, Οὐρίας. Vetuſtiores pro eo F, digamma ſcripſerunt, non ut Priſcianus opinatur hiatus gratia, ut in iſto Alcmanis Æolidæ Poetæ: καὶ χεῖμα πῦρ τε δαFίον· & in hoc hexametro heroico:

Ἄμμες δFειρήναντο θεοὶ τοὶ δ' ὤμοσαν Fαιέν.

& in vocabulis, quæ Priſcianus legit in tripode vetuſtiſſimo Apollinis, qui ſteterat in Xerolopho Byzantii, ſic ſcriptis: ΔημοφάFων, ΛαοφάFων. lib. 1. fol. 7.

HE eſt, qui in ſupremis faucium confiniis emicat

cat suffultus spiritus. HETH, est suffultus, & in supremo gutture latior validiorque natus spiritus: verbo, He asperatum, non, ut quidam volunt, H duplicatum. Duplices enim seu compositae non memorantur in asperarum Classe. Germani, qui vim ejus nequeunt exprimere, Graecorum more pronunciant ut X, חֹרֵב Χωρήβ, Choreb. חִירָם Χιράμ, Chiram. יְרִיחוֹ Ἱεριχώ, Ῥαχήλ.

HAJIN, est spiritus, quem ex ח aspero & א leni compositum diximus. Affinitatem habere cum ח, & Arabes testantur, in quorum ore saepius Ajin cum Heth permutatum, ut لمع *lamaħa* vel لمح *lamaha*, utrumque enim est miscuit, fulmen, stella &c. Europaei, qui vim literae non assequuntur, eam cum Aleph tenuissimo spiritu confundunt, Graecos imitati. Quanquam hi frequentissimè, quum propter ח alteram literae partem, efferre totam nequeant, alteram saltem partem pronuncient, pro עַזָּה Γάζα, pro עֲמֹרָה Γόμοῤῥα, pro רְעוּאֵל Ῥαγουήλ memorantes.

16 II. In PALATINAS, quae sunt duplicis generis; aliae, quae nascuntur in palato posteriore, aliae, quae in anteriore. In posteriore palato fiunt Gimel, Joth, Caph, Koph. In anteriore Lamed, Nun, Resch. Has anteriores, illas posteriores dixeris palatinas.

GIMEL est, qui in palato inferiore producitur suffultus spiritus.

JOTH,

JOTH est, qui in supero palato nascitur suffultus Spiritus.

CAPH, est gestatus inque palati cœlo ad morem ג asperi expressus spiritus.

KOPH, est qui ex כ & ו literarum conjunctione existit spiritus.

In anteriore palato generantur ל נ ר, Liquidæ Latinis dictæ. 17

LAMED gestatus spiritus, qui in lingua contra superum palatum, quà primordium dentibus superis est, nitente excuditur.

NUN, Spiritus est fulciendus, qui sub convexo palati lingua inhærente versus nares & os agitur.

RESCH, vel RE, est, qui iterata linguæ crispatione tremulisque ictibus vibratur in palato, suffultus spiritus.

III. IN DENTALES, quæ & ipsæ sunt duplices: Aliæ, quæ audiuntur cum sibilo, aliæ, quæ sine sibilo memorantur. 18

DENTALES, quæ cum sibilo audiuntur, sunt Sajin, Samech, Tsade, Schin & Sin.

ZAJIN, est spiritus suffultus, qui mucrone linguæ ad primores dentes leviter applicato, lenissimè sibilat.

SAMECH, est, qui linguâ inter anteriores dentes dilatatâ sibilat, fulciendus spiritus.

TSADE, ex ט & ז compositus sibilus.

SCHIN, sibilus tenuis, quem admixto Joth ad superiores dentes dirigit lingua.

SIN

SIN, Sibilus tenuis, quem aſſumto Joth per inferiores agit dentes lingua.

DENTALES, quæ ſine ſibilo efferuntur: Daleth, Teth, Thav.

Daleth, eſt qui in verberatis leniter dentibus innaſcitur ſuffultus ſpiritus.

Teth, Spiritus geſtatus, qui aſperius lingua dentibus impulſa excuditur, verbo, aſperatum Daleth.

Thav, eſt ex conjunctione ד & ו natus Spiritus. Reſpondet Bohemorum *ď*, quam ſupernè decuſſatam ſcribere ſolent, & Amharicæ literæ in vocibus *Da*d, *Badaba*d, *Wo*d, *Sender* & aliis. Vid. Ludolf. Hiſt. Æthiop. Prooemii lit. A. 3. & Onomaſt. noſtrum p. 705.

18 IV. IN LABIALES, Beth, Vav, Mem, Pe. BETH, eſt qui inferioribus leniter compreſſis labiis formatur ſuffultus ſpiritus.

VAV, eſt qui per conſtricta labia procedit ſuffultus ſpiritus.

MEM, Spiritus fulciendus, qui impreſſis invicem labris clauſoque ore formatur.

PE, eſt ex ב & ו conflatus Spiritus. Hunc Græcus ſermo non habet, quia nimirum & Vav conſona deſtituitur. Parum diſcrepat Germanorum **Pf**/ quod memoratur in vocibus **Pfund/ Pforte/ Pfal/ Pflum/ Pfeil/ Pflantze/** ortis ex Latinorum nominibus, pondo, porta, palus, pluma, pilum, planta. In principiis conſtructionum & poſt ſcheva muteſcens vulgo per P efferunt,

ſed

ſed Hieronymi judicio abuſivè, h. e. abſonè & indoctè. Sciendum, inquit libro de nominibus, quod apud Hebræos P, litera non habetur, nec ullum nomen eſt, quod hoc elementum ſonet. Abuſivè igitur accipienda, quaſi per F literam ſcripta ſint. Idem in Nominibus de Actibus Apoſtolorum ſcribit: Quia, ut ſupra dixi, P, literam non habent, propterea Piſidiam per F, efferunt. Græci pro eo Φῖ & Π utebantur, quamvis neutrum ſonet, ut Φανουὴλ, Φαραὼ, Φιχὸλ, Νεφθαλεὶμ, Κάππα, Σάρεπτα, Ἰάπετος, παράδεισος, quos quum hactenus imitemur, excuſari quodammodo poteſt, quando פּ leni dages affectum pronunciamus, ut P, & non dageſſatum, ut Φ. Cetera petantur ex Onom. Sacri pag. 700. & 701.

LITERARUM COGNATIO.

III. RATIONE COGNATIONIS di- 19
ſpeſco conſonas in homogeneas & heterogeneas. Homogeneæ ſunt, quæ eodem oris organo formantur; heterogeneæ, quæ diverſo, ut א & ב, Beth & Gimel, ג & ד, Daleth & He, ה & ו, Vav & Zain &c.

Uſus diſtinctionis erit in doctrina de literarum coagmentatione, lectione, permutatione, aphæreſi & eliſione, quæ uberiùs tradenda ſuis locis reſervantur.

LITERARUM QUIES ET MOTUS.

20 IV. RATIONE LECTIONIS literas diſtin-
guo in mobiles & quietas. Mobiles ſunt,
quibus vocalis aut ſcheva mutum ſub-
21 jungitur, ut אַבְשָׁלוֹם אַהֲרֹן Litera
mediana, cui non ſubjicitur vocalis, ob-
muteſcit, יִשָּׂשכָר Jiſſacar. מְחוּיָאֵל Mechu-
ja'el. מְלָאכָה opus. יִרְאִיָּה Jir'ija, id eſt, יְרֵאִי
יָהּ timens Dominum. Jerem. 37: 13, 14.
לָראוּבֵנִי larubenì, Deut. 1:12, 13. Joſ. 13. 18.
De בַּיהוָה & הַיהוָה vide in iis, quæ per com-
pendium ſcribuntur.

22 Nunquam duæ conſonæ vocis effabi-
lis continuò quieſcunt. Hinc וָאֵרֶאה Joſu.
7:21. וּפְנֵי Prov. 15:14. & נְשִׁיאם Nech. 5:
7. & פֶּלִיא Jud. 13: 18. non ſunt voces ef-
fabiles, ſed effabilium notæ vel ſymbola.

23 Poteſt aleph poſt omnia vocalia puncta
quieſcere, etiam poſt ſcheva, ut חֵטְא *pec-
catum*, & poſt (ׂ) ut לֹא *ſi*: & poſt pathach
in medio vocis poſitum, ut וַאשִׁיר לַארֹנָי
כַּאבִיר׃. Si conſtituat tertiam radicalem,
poſt pathach moveri nequit. Hinc מָצָא
legitur, non מָצַא & מָצָאנוּ invénimus, non
מָצְאנוּ.

24 Aleph immobile in flexu verbi tranſit
in

in elementum mobile, ut מָצָא מָצְאָה invénit ipse, invénit ipsa.

He medium quiescit post Kametz vocalem in פְּדָהצוּר Pedatsur. Numer. 1: 10. עֲשָׂהאֵל Hasael. 2. Sam. 23: 24. חֲזָהאֵל Chazael 2. Chron. 22:6. 25

He finale quiescit post magnas Kamets, Tsere & Cholem: item post parvas Segol & Kibbuts, ut אֶרְאֶה videbo, יִקְרְחֻה radent. Levit. 21: 5. Simile Chaldaicũ שָׁלָה error, pro שָׁלוֹ Dan. 3: 29. 26

Nunquam ה quiescit post Pathach, nisi in voce מַה; quoniam, ut opinor, vicarium est ipsius Segol, & מַה loco מֶה scribitur. 27

Quod semel in verbo quievit ה, id in eo propter flexum non transit in mobile. ut גָּלָה גָּלְהָתְ גָּלִיתָ גָּלוּ non גָּלְהוּ 28

VAV in voce effabili non quiescit nisi post cognatum Cholem & Schurek, ut יָדוֹ manus ejus. תֹּהוּ vacuum. Igitur לִמְשׁוֹסָּה Jesa. 42. 24. vox effabilis non censetur, sed duarum effabilium index vel argumentum, de quo Arc. Keri p. 245. 29

JOTH finale non legitur nisi post vocalem heterogeneam, ut יָדַי jadaj, manus meæ. אֲדֹנָי Adonaj, Dominus, caussa rerum. גּוֹי Goj, gens. תָּלוּי thaluj, suspensus. 30

31 Post homogeneam Joth silet, פְּרִי peri, דִּבְרֵי dibre. הַשְׁמֵיד haschmed, perdendo. Amos 9:8.

32 Joth medianum silet post puncta heterogenea ּ & ּ ut יָדֶיהָ manus ejus, ihre Hände/ יָדָיו manus ejus, seine Hände.

33 V. ALIUD discrimen literarum est inter stabiles, quæ in dictione sua nunquam abolentur, ut quæ scheva nec subjectum nec vicinum habent; & inter instabiles aut fugaces, quæ pereunt post scheva mobile, ut in יְדוֹ pro יְהוֹדוֹ ut ה in בַּיּוֹם pro בְּהַיּוֹם vel ante similem scheva possidentes, ut סַבּוּ pro סָבְבוּ circumdederunt, vel quæ cum Segol ante congenerem segolatam scribuntur, ut לֵת pro לֶדֶת párere, בַּת pro בֶּנֶת filia; vel in composito verbo reditura literæ ut ב in אַבְרָהָם Abraham, quod conflatum ex אב רב המ Pater multus multitudine. Vid. cap. de literarum Abolitione.

34 VI. SUNT etiam literæ, quarũ vis intendi vel geminari potest: sunt, quæ nec intendi nec geminari solent. Intendi possunt בגד כפת, non possunt reliquæ. Geminantur omnes præter אהחע gutturatas. Intensarum geminatarumque signum est umbilicale punctum Dages, de quo postea.

VII. PORRÒ vel minimam vocis partem consti- 35
tuunt literæ, vel integræ vocis notam. Prout vocem constituunt, dividuntur in radicales & serviles. Radicales dicimus, quæ efficiunt vocem primitivam, ut tres literæ verbi שָׁמַע audivit, ac tres nominis אֹזֶן auris. Serviles, quæ radicalibus junctæ vel primitivum variant, vel initio, ut יִשְׁמַע audiet, מִשְׁמָע auditio, לְמִשְׁמַע ad auditum, וְאֹזֶן & auris: vel in fine, ut ה in שִׁמְעָה audi, & Caph in אָזְנְךָ auris tua: vel initio ac fine, ut מִשְׁמַעַת obedientia, בְּבָרְחוֹ *cùm fugeret ipse:* vel in medio, fine & initio, ut יְבָרְכֶנְהוּ benedicet ei.

DE LITERARUM COAGMENTATIONE.

RADICALES dividuntur in sociabiles ac disso- 36
ciabiles. Superbissimum quippe metuentes aurium judicium Hebræi etiam atque etiam cavent, ne literarum incongruâ juncturâ vasti vel peregrini soni verbum oriatur. Itaque nulla radix tribus constat gutturatis, nulla tribus labialibus, nulla tribus posterioris palati palatinis, nulla prioris, nulla denique tribus dentalibus, quæ vel sibilum sonant, vel cum sibilo non memorantur. Nulla trium mobilium literarum radix inchoatur à duabus congeneris. Itaq; Babel non venit à *Babal*, & Mephibóscheth non est ortum à *mapha*, nec denique שָׁשַׁר thema constituat, cùm שָׁשַׁר Indicum, scribatur loco integri nominis שַׁרְשַׁר à שׁוּר intueri, unde etiam שְׁרִירוּת aspectus. Gutturales ח & ע conjungi nec initia nec fines verborum patiuntur. Itaque

יַרְחָע Servus Scheschani Ægyptius, vel compositum ex Hebraicis vocibus, vel Ægyptium nomen gerit. 1. Chron. 2: 34.

38 Nulla radix inchoatur à duabus congeneris labialibus. Igitur בַּוַּי Bavvaj, coivit ex בְּאַוֵּי cum desiderio Domini. Nech. 3: 18. & וָפְסִי Vophsi, pro יָסְפִּי dictũ deducitur ab יָסַף Num. 13: 14. A duobus ד inchoatur vbũ דדה ex quo אֶדַּדֶּה. Sed טוֹטָפוֹת frontalia, frontem seu manum *ambientia* monimenta, compositum nomen est ex טפות טָפוֹת à verbo טוּף cui respõdet Arabib⁹ frequentatũ طَاْفَ circumivit.

39 Nulla radix, quæ tribus constat mobilibus literis, inchoatur ab ea litera, quâ finitur, nisi, quæ inchoat, fuerit Nun vel sibilans, ut שָׁלוֹשׁ: נָתַן: נָגַן: נֶרֶן: שֶׁמֶשׁ: Vid. Onom. S. p. 26. vel inter labiales media ponatur liquida vel composita litera, ut בָּלַם constrinxit, Psalm. 32: 9. פָּרַם discidit, פָּעַם agitavit, פָּצַם diffregit.

40 Regulam non migrat בְּהִים unde concisum legitur nomen singulare הַבִּים in composito שֶׁנְהַבִּים quod est, *dens elephanti*; quia ם servile est, ut in פְּנִים interior, intimum, 1. Reg. 6: 29. & in בְּלִים i. e. nihil, à quo declinatur בְּלִימָה femininum, Ijob 26: 7. Finitur etiam literâ servili ם ברום unde בְּרוֹמִים gazæ splendidæ vel selectæ. Ezech. 27: 24. Radix enim nominis est בָּרָה selegit, cujus collactaneum בְּרִי splendor, serenitas.

41 Neque sibilantem simplicem dentalis non sibilans præcurrit. Nulla igitur radix inchoatur à
דז:

דַּז: דַּס: neque finitur syllabis דַּז: דַּס: טַז: טַס:
טַז: טַס:

Nullum verbum tribus constans diversis mobilibus literis orditur à palatinis anterioribus. 42
רנ נר לר רל לנ נל In רָנַן media geminata verbum facit biliterum.

Principalis gutturata non admittit ultimam He 43
mappicatam. Non igitur in Hebraismo fuit verbū
אָלַהּ ex quo derivetur אֱלוֹהַּ Dei nomen, & Arabes
verbum ألّه ex nomine Hebræo formaverunt.

Vav litera neque inchoat, neque finit radicem. 44
Vaheb loci nomen Num. 21: 14. radicem habet
יהב dedit. *Vanja* viri vocabulum Ezr. 10: 36.
manat ab יָנָה vi aut fraude oppressit. Hesav, est
ab עָשָׂה fecit.

Nunquam Vav in medio radicis movetur, 45
nisi ante vel post gutturatam, ut אָוָה: עָוָה: קָוָה:
עָוַל: עָוַר: עָוַת Itaque דָּוִיד non est à דּוּר sed à
יָרַד factumque דָּוִיד ex וְדִיד & יָוָן Javan, nomen
traxit non à יָוָן sed ab יַאֲוָן cujus radix יָאָה pulcrum esse. Denique מָוֶת pro מְתוֹ positum derivatur à מָתָה unde etiam מְתִים & מְתִים homines mortales, ut אָוֶן manat ab אָנָה.

Joth litera nunquam incipit verbum quie- 46
scens mediâ Vav. Quare יוּטָּה urbis nomen nequit à יוט derivari, quum sit à נָטָה. Unde etiam יֻטָּה scribitur. Josu. 15. 55. & c. 21. 16.

Joth mobile non est radicis medium, nisi 47

contiguam sortiatur gutturalem. v. gr. הָיָה: חָיָה אֵיב: עַיִף Malè igitur in radicum numero habetur שִׁין quum sit ab שָׁנָה mutavit. Vid. Arc. Keri p. 112. ut קִין possessio à קָנָה. Sic בַּיִת non est ipsum thema, sed à themate בּוּת derivatum, ut צַיִד venatio à צוּד venari.

48 Joth nunquam est tertia radicalis.

49 Lamed principalis tertiam ר & ע aversatur. Quare מַלְתְּעוֹת Psalm. 58. 7. non est deflexum à לָתַע sed à תָּלַע & nativus literarum ordo est in מְתַלְּעוֹת Joel. 1:6. & Prov. 30: 14.

50 Nulla radix habet interjectam literam gutturalem inter congeneres Palatinas גיכק.

51 Sibilantibus diversis litera nulla interponitur.

52 Gutturatæ mobiles in fine primitivorum non geminantur. Itaque מִתְלַהְלֵהַּ trajectis literis exaratum est loco מִתְהַלְהֵל quod insanientem notat. Ipsum verò מִתְמַהְמֵהַּ *cunctans*, in Cal inusitatum, Coccejo judice, originem debet ipsi מָה cunctantium voci.

53 Nulla radix in diversæ speciei labiales desinit, בּוּ: בָּם: בַּף: מוּ vel inverso ordine וּב: מַב: פַּם: Hinc שָׂפָם mystax, non constituit radicem, finalis enim est servilis litera. Pariter ם servit in יָבָם levir, quod nomen additâ augmentativâ literâ figuratum ex יְהַב onus: A nomine deflexum verbum יִבֵּם Leviri jus & officium præstitit.

Nulla

Nulla radix desinit in diversæ speciei Palatinas. 54

Syllabæ לן - & נר - & נם non possunt esse terminales. עָנֵר Haner descendit à רָעַן sive רַעֲנָן virescere. שָׁלוֹן Schallon à שָׁלָה tranquillum esse. שׁוּנֵם Schunem dicitur loco שׁוּמֵן & הֲנוּם est à נָהַם gemuit. עָנֵם Hanem ab עֵינַיִם i. e. fontes. 55

NUNQUAM vel Gutturatæ vel י Palatina, vel נלר liquidæ, vel sibilantes, vel post liquidam labialis in syllabæ trium literarum fine moveri possunt. Ideo pro וַיִּרְאֶ & וַיַּרְאֶ scriptum וַיַּרְא & vidit, & ostendit, cum א muto. Pro יִרְאֶ scriptum יֵרָא videbit. וַתֵּתַע dictum pro וַתִּתְעֶ & וַיְהִי cum Joth muto, pro וַיְהִיַ Sic pro וַיַּקְשֶׁ dictum וַיַּקְשׁ & obduravit. pro וַיִּרְבֶּ dictum וַיִּרֶב & augebit. De his fusius agetur Capite Abscissionis. 56

USUS

REGULARUM DE LITERIS INSOCIABILIBUS.

Regulæ insociabilium literarum, errores arguunt Lexicographorum pro arbitrio suo fingentium radices, quæ effici nulla ratione queunt, & ad Hebræorum aures nunquam permanarunt. 57
Earundem regularum ope & indicio, veræ nominum verborumque radices deteguntur. Quæ enim literæ secundum coagmentandi canones radicem constituere nequeunt, eæ ad aliam redu- 58

ctæ originem, sæpius radicem vel aliunde notam, vel penitus antea ignoratam produnt. Verbi gr. secundum leges insociabilium literarum, תַּחַת non efficit radicem. ת igitur finale generis nota fuerit, in cujus locum surrogato He radicali, verbum excuditur antea ignoratum תָּחָה unde deflexa ejusdem viri ad analogiam nomina תֹּחוּ Thóchu. 1. Sam. 1: 1. & תּוֹחַ Thóach 1. Par. 6. 19. nam Thóchu ad formam תֹּהוּ & Thóach, excusum ut נֹהַ lamentū. Sic מִנְלָם Job. 15: 29. & כַּנְלוֹתְךָ Jes. 33: 1. contra coagmentandi regulas derivantur à נָלָה radice impossibili & inaudita. Transpositis literis prior dictio reducenda ad radicem נָמַל unde existit נְמָלָם succidere eorum ut בִּקְעָם est *diffindere eorum.* Amos 1: 13. hinc vertas locum: Non ditescet *improbus*, neque stabunt opes ejus, neque extendet se in terra succidere, *i. e. succisio* eorum. כַּנְלוֹתְךָ compositum est ex verbis כַּנּוֹת & כְּלוֹת. Et כַּנּוֹת quidem deflexum à כָּנַן ut חֲנוֹת ab חָנַן misereri, & שַׁמּוֹת à שָׁמַם desolare. Statuendi vel firmandi significationem habuisse constat ex derivato nomine כַּנּוֹ quod statum sive basin, aut metaphoricè *scapum labri* denotat. Exod. 38: 28. Usum verò verbi arguunt virorum nomina, כְּנָנִי statuit me DEUS. Nechem. 9: 4. כְּנַנְיָהוּ Chenanjahu, in statu collocavit Dominus. 1. Par. 15. 22. & c. 26: 29. Vertamus igitur laudatum Jesaiæ locum: Postquam in statu collocaveris perfecerisque perfidiam, perfidè

fidè agetur contra te. Wenn du wirst zum stand gebracht und vollzogen haben deine Treulosigkeit/ wird man auch mit dir treuloß handeln. Sic לָתַע juxta coagmentandi canones est radix nihili, eo quod ל principalis litera tertiam ע aversatur, unde colligitur מַלְתְּעוֹת Psal. 58:7. transpositis literis legi, pro מְתַלְּעוֹת id est, molares dentes. Joël. 1:6. Prov. 30: 14. & primitivum esse תָלַע. Porrò quod radix nulla in duas diversæ speciei labiales desinit, communis reprehenditur Lexicorum error, quæ שָׁפַם radicem faciunt. Et ne verbum יְעַלְּעוּ Job 39: 30. vel ad לוּעַ vel ad עָלַע tanquam ad originem referamus, vel initialem finali literæ in radice trium mobilium consonarum faciamus consimilem, vetant insociabilium regulæ. Reducemus autem ad radicem effabilem, si positum dicamus יְעַלְעוּ literâ, quæ debebat iterari, elisa, pro יְעַלְעֲלוּ vel יְעַלְעֲלוּ extrahent, ex verbo עָלָה quemadmodum יְשַׁעְשְׁעוּ oblectabant se, venit ab שָׁעָה oblectavit se. Versio loci: Etiam pulli ejus extrahunt sanguinem, i. e. sorbent. יְעֹעֵרוּ Jesa. 15: 5. salvâ regulâ de iisdem literis radicem non inchoantibus, non deducitur ab עָעַר Trajectis enim figuratum est literis pro יְרֹעֲעוּ vociferabuntur formæ יְקוֹמְמוּ vel יְקוֹמֵמוּ cujus Pyhal יְרוֹעַע vociferatio agitabitur. Jesai. 16: 10. Radix est רוּעַ vociferari. Versio loci: Via Choronajim clamore fragoso vociferantur. Sic בָּבַת

Pu-

Pupilla, non venit à בָּבָה neque hoc verbum ulli-
bi frequentatum, sed componitur ex בָּה־בַת *in qua est filia*, vel imago, He cum mappik in compositione exteritur, ut in בָּבֶל quod dicitur vice בָּהּ בֶּלֶל i. e. in qua confusio, ubi duo segolim contrahuntur in unum, ut in אֶמֶת pro אֱמֶנֶת. Porrò יַיִן malè accensetur primitivis, ponendum in derivatis ab יָנָה i. e. vi vel fraude oppressit, ut קַיִן manavit à קָנָה possedit.

De Literis Integrarum Vocum Notis.

59 Notarum vicem gerit litera, quando vel Scripturæ compendium, vel integram vocem, vel numerum significat. Integram vocem, ut ק׳ positum pro קְרִי i. e. lectum, כ׳ pro כְּתִיב i. e. scriptum. פ, pro פְּתוּחָה Sectio major, aperta. ס, pro סְתוּמָה Sectio minor eaque clausa. De talibus videndus Buxtoxfius in Abbreviaturis.

60 Numerorum notæ in tres Classes dividuntur, una continet numeros monadicos, altera denarios, centenarios tertia.

Monadici	9.	8.	7.	6.	5.	4.	3.	2.	1.
sunt:	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
Denarii:	90.	80.	70.	60.	50.	40.	30.	20.	10.
	צ	פ	ע	ס	נ	מ	ל	כ	י
Centenarii.	900.	800.	700.	600.	500.	400.	300.	200.	100.
	ץ	ף	ן	ם	ך	ת	ש	ר	ק

Ex

Ex his Mixti vel intermedii:	19.	18.	17.	16.	15.	14.	13.	12.	11.
	יט	יח	יז	יו	טו	יד	יג	יב	יא
	29	28	27	26	25	24	23	22	21
	כט	כח	כז	כו	כה	כד	כג	כב	כא
	39	38	37	36	35	34	33	32	31
	לט	לח	לז	לו	לה	לד	לג	לב	לא

Et sic deinceps. Pro 15 ponunt טו 9. & 6. non יה, vel discriminis ergo, ne numerus cũ יָה DEI nomine confunderetur, vel reverentiæ causa, ne in usu numerandi nomen divinum profanaretur.

CAPUT II.

DE HEBRÆORUM PUNCTIS.

Summaria.

Punctorum vocalium differentiæ. Nova distinctio in magnas, parvas, ancipites, & semiparvas. Semiparva solitaria & sociata. De Scheva solitariæ sono, motu, quiete. Semiparvæ, quæ cum scheva sociantur. Chatephpathach & Chatephkamets sub non gutturatis literis, quid significent. Pathach furtivum non discrepat à parvo, non constituit diphthongos, literam præmittit non scriptam. Literæ quæ post magnas vocales promiscuè leguntur vel obmutescunt. Discrimen punctorum similium. Vocalium variæ distinctiones in cognatas & alienas, vicarias & principales, toni patientes, impatientes. Vocalium cum literis cognatio. Regulæ vocalium generales. Syllaba ejusque differentiæ. Literæ in syllabam cum vocalibus coeuntes. De vocibus, quæ scribuntur cum vocalibus alienis. Nomina Dei per compendium scripta. Scriptio nominis

minis ירושל◻ם. *De Kethib & Keri. De punctis exterminantibus.*

1 PUNCTA ſunt trium generum: vel vocalia, vel diſcretiva, vel exterminantia.

2 Vocalia, quæ uſitatiùs Vocales adpellantur, ſunt quatuordecim. Ac vulgo in tres ſpecies dividi ſolent, in longas, breves & breviſſimas.

I. Longæ habentur:	II. Breves:
[ָ] Kamets.	[ַ] Pathach.
[ֵ] Tſere.	[ֶ] Segol.
[ִי] Chirek magnum.	[ִ] Chirek parvum.
[וֹ] Cholem.	[ָ] Kametzchatuph.
[וּ] Schurek.	[ֻ] Kibbuts.

III. Breviſſimæ.

ֲ Chateph pathach.
ֱ Chateph ſegol.
ֳ Chateph kamets.
ַ Pathach genuba ſ. furtivum.

3 Subtilius verò & copioſius in quatuor ordines Vocales Hebræorum diviſeris: In tres magnas, tres parvas, tres ancipites, & quatuor ſemiparvas. Magna eſt, quæ de tempore tria poſſidet ſemis, cum accentu quatuor: Parva duo, cum accentu tria: Anceps, quæ in magnæ parvæque vicem dari queat,

queat, nunc tria vel quatuor, nunc duo vel tria tempora sortitur: Semiparva duntaxat unum. Tempora dico moras, quæ fiunt in pronunciatione vocalium.

PRIMUS ORDO, MAGNARUM. 4

Figura.	*Nomina.*	*Cognomina.*	*Pronunciatio.*
[ָ]	Kamets, ab oris collectione.	Kamets magnum, resp. Tzere, quod parvum dicitur.	A longum, ut in arâ, velámen, & in Germanorũ Jahr/ Wahl/ Schwager. α longum; ut in אָדָם Adam.
[ֵ]	Tzere, à stridore, vel oris angustia.	Kamets parvum, quòd in ipsius effatu os magis contrahitur.	E longum, ut in Me, Te, Se, pronominibus; in Heer exercitus, schwert/ jurat, legt/ i. e. ponit. η Græcum. ut in אֵל El, Deus. תֵּבֵל Thebel, *orbis.*
[וֹ]	Cholem, quòd compactis vel cohærentibus labiis memoratur.	Male pum, i. e. ore pleno efferendum.	O longum, quod sonat in otio, pomo, ventoso. Ohr/ Lohn/ Sohn. ω græcum, ut in אוֹרוֹ lux ejus.

II. PAR-

II. PARVARUM.

Figura.	*Nomina.*	*Cognomina.*	*Pronunciatio.*
[-]	Pathach ab oris apertione.	Pathach magnum, resp. ipsius segol. Itẽ pathach furtivum, quod sub gutturatis scriptũ, ante gutturatas legitur.	A breve & clarum, quod auditur in arma, castra, maria. In germanicis Fall/hart/ α breve græcor. ut in דַּרְדַּע Dardah.
[∴]	SEGOL, à botri figura.	Pathach parvũ, resp. pathach magni. Schéber parvũ, resp. ipsius Chirek.	E correptum vel dilutum, ut in ergo, perpere, ferre, velle. & in vernaculis, Hertz, Schwerdt/Pferd. E ψιλὸν. אֶרֶץ Erets נֶפֶשׁ Nephesch.
[ᵀ:]	Kamets chatuph, i. e. Kamets raptum s. correptum.	Male pum, i. e. pleno ore memorandũ, quod nomẽ commune cum Kamets magno habet.	O breve, quem sonum reddit in Romanis vocibus: Corpora, poscit, anchora. In germanicis, Roß/Wort/Sonn: o μικρόν. גָּלְיָת Goljath.

TERTIUS ORDO COMPLECTITUR 6
ANCIPITES.

[ִ] punctũ infra literam, vel [י ִ]	CHIREK à ſtridore dictũ.	CHIREK gadol i. e. magnum, ſive Chirek cum Joth.	Anceps Jota Græcorum. Valet igitur I longum, ut in vinũ, ira, nutritus; gib/ mir/ dir/ Ziel; גִּילִי exſulta, יִבַשׁ areſcet.
		Chirek katon i. e. parvum, ſ. Chirek ſine Joth. Scheber magnum.	I breve, ut in virtus, iter, Will/ Strick/ ſtill. לִיסּוֹד liſſod, fundare, 2. Par. 31: 7. לִיקְהַת obſequiũ. דִבָּה dibba, rumor. יִלְבַּשׁ jilbaſch, induet.
[וּ]	SCHUREK, à tenui ſibilo.	Kibbuts, i. e. ore collecto efferendum.	U longũ, ut in puro, mugire, mulus. Trug / Muth / Schnur / Ruhm. אוּר ur, ignis, קוּמוּ kumu.
			U breve, ut in Truck / Mund / Gurt / cingulum. curritur, muliercula, ſuperbus: סֻכּוֹ ſucco, i. e. tuguriũ יֻשַּׁר Hoſ. 10: 14.

[ֻ]	Kibbuts.	Kibbuts Sephathajim, i.e. collectio labiorum.	Υ ψιλὸν anceps Græcorum. Valet enim U breve, ut in Teutonico ֻ, Würffel/ Dürr/ Bürde / יְכֻסֶּה jeküsse, operietur, לֻקֳּחָה Lük-

kocha, sumta; & U longũ, ut in Teutonico schwürig/ langwührig: תֻּשִׁיָּה fundamentum, Job. 30. 22. pro תּוּשִׁיָּה Job. 5: 12.

QUARTUS ORDO COMPLECTITUR SEMIPARVAS.

7 Semiparva est vel solitaria, vel sociata. Solitaria dicitur sejunctum à parvis Schevâ; Sociata, quod cum parvis conjungitur Scheva.

8 Semiparvæ Solitariæ.

Figura.	*Nomen.*	*Cognomen.*	*Potestas.*
[:]	שְׁוָא ab æqualitate soni parvarum, quem affectat.	חָטֵף i.e. rapiens vel corripiens, quando associatur parvis.	1. Movere literam. יֵשְׁתְּ jeschth, bibet. 2. Sonare correptum Segol, ut בְּרִית berith. 3. Certis conditionibus obmutescit.

Semi-

SEMIPARVARUM SOCIATARUM 9

Figura.	Nomen.	Cognomen.	Poteſtas.
[ֲ]	Chateph pathach, id eſt, corripiens Pathachum.	Scheva pathachatum.	Sonat pathach correptum, ſive tempore minutum.
[ֱ]	Chateph ſegol, i. e. corripiens ſegolum.	Scheva ſegolatum.	Segol correptum, ſive tempore minutum.
[ֳ]	Chateph kamets, i. e. vocalem Kametschatuph corripiẽs, vel Kamets correptum corripiens.	Scheva cũ Kametschatuph conjunctum.	Kametschatuph tempore minutum.

DE SCHEVA SOLITARII SONO. 10

SCheva proprium habere ſonum correpti ſegol, primùm ex eo colligitur, quod ſcheva quietum ac mobile in una eadem voce permutatur cum ſegol, ut קְשֹׁט & קֹשֶׁט veritas. וַיְהִי & וַיֶּהִי & erit. עַבְדְּךָ & עֲבֶדְךָ ſervus tuus. Deinde ex eo, quod vocalem ſcheva iisdem, quibus ipſam ſegol, vocalibus extulerunt Græci. Ut enim pro ſegol, ita pro ſcheva iidem α & ε ſcribunt, צְבָאוֹת Σαβαώθ.

βαώθ כְּרוּבִים χερουβείμ. Quod autem ſegol nunc per α nunc per ε reddunt, id à nativo ejus proficiſcitur ſono, qui inter α breve & ε ambigit. Ob eam affinitatem apud Hebræos Pathach & Segol communi gaudent nomine. Siquidem τὸ [-] vocant Pathach magnum, τὸ [ֶ] Pathach parvum. Neque ab hoc effatu Græcorum transſlatio diſcrepat, niſi quum ad vocis vernaculæ ſimilitudinem vocem aptant, ut פְּרָת Ἐυφράτης, tanquam ſi nomen iſtud amnis oriretur ἀπὸ τοῦ ἐυφραίνειν. Φυλιστιείμ, ὡς ἀπὸ τῆς φυλῆς. Ἀλληλούια, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀλλήλου. Vel quando cum affinibus aut collactaneis pèrmutata nomina enunciant, ut pro יַחְצְאֵל Ἰεσεήλ ſcripſerunt Ἀσιήλ, ex forma congenere חַצִּיאֵל Gen. 46: 24. pro יְשַׁעְיָה Ἰεσαίας ſcripſerunt Ἡσαίας, ex vocabulis יֵשַׁע יָהּ i. e. Salus Domini. Vel quum ante ο, aut literas labiales Β, Μ, Φ, pro ε amant ο, ut Σόδομα pro Σεδόμ, Σολομὼν pro Σαλομὼν, Ζοροβάβελ pro Ζερουβάβελ. Ἱεροσόλυμα pro יְרוּשָׁלַם Ῥοὸβ, pro Ῥεχὸβ, Num. 13: 21. Σοφονίας, pro Σεφανία. Soph. 1: 1. Ῥομελίας pro Ῥεμαλία. 2. Reg. 15: 25.

DE MOTU ET QUIETE SCHEVA SEMIPARVÆ SOLITARIÆ.

11 SCHEVA diſtingui in mobile & immobile ſolet.

Scheva movetur initio ſyllabæ. Ea de cauſſa legitur 1. initio vocis, ut בְּנֵי benì,

לְדָוִד

לְדָוִד ledavid. 2. ſub dages, ut שַׁבְּחוּ ſchabbechù; nam absq; dages verbum hoc ſcribatur שַׁבְבְחוּ. Sic רַנְּנוּ ran-nenu, cantate, 3. Poſt magnam inferiore accentu tonico carentem, ut נָתְנוּ nathenù, non nathnu. פָּקְדוּ Pakedù, non pa-kdù viſitarunt וַיְכַל wajjec'al, & conſummavit. 4. poſt ſe ipſum in vocis medio, ut יִלְמְדוּ diſcent.

Scheva non movetur in ſyllabarum fi- 12
nibus. Silet ergo, 1. in fine vocum, ut יָלַדְתְּ jaladth. 2 poſt parvam ſub litera non dageſſata, vel ſine Metheg accentu ſcriptâ, ut יִתְרוֹ Jithro. אַבְרָם Abram. 3. ante ſeipſum, ut יִפְקְדוּ jiphkedu. 4. Poſt magnam primario accentu tonico affectam, ut in אַרְצָה ártza, terram verſus. פְּקֹדְנָה viſitate. בֹּשְׁנוּ bóſchnu, erubeſcimus.

Nec audiendi ſunt, qui propriè nullum eſſe 13
ſcheva mobile contendunt. Refutat 1. eos literarum natura, quæ nec ante ſeipſas, nec ante congeneres liquidas ullo oris niſu enunciari queunt. Experire hoc in ſequentibus, & pronuncia, ſi potes, דְדָן Ddan. כְּכֹהֵן kkohèn. מִמַּלֵּא mmalle'. תִּתְהָרֵה ththahare, *loricaberis*. לְמוּאֵל lemuel, נְתַנְיָה Nthanja נְקוֹדָא Nkoda, Ntſib, Rphaim, bkirbi, mphakked, Jruſchalaim, llammed, ad docendum, nnatthek, nzamer, cantabimus, רְנָנִים rnanim, lnini. 2. Adverſatur eis accentuum do-

ctrina, ubi ſcheva poſt vocalem magnam conſtituit ſyllabam, ut לָמְדָה didicit, פָּקְדוּ viſitarunt, cenſentur triſyllaba. 3. Eam opinionem jugulat Gaħja tonicus accentus ſuperior, qui ſcheva lateri ſuo hærenti motum tribuit, unde ſcheva ejusmodi duo ſortitur tempora: unum, quà ſemiparva eſt vocalis; alterum, quà Gaħjam adoptat.

DE SEMIPARVIS

CUM SCHEVA SOCIATIS.

14 Pathach, Segol & Kametschatuph vocales parvæ, cum ſcheva ſociatæ, fiunt Semiparvæ. Scheva enim additum eas tempore minuit, unde prima, quæ minuitur, vocata Chatephpathach, ſecunda Chatephſegol, tertia Chatephkamets. Re-
15 periuntur I. ſociatæ ſub gutturalibus loco ſcheva mobilis, ut אֲנָשִׁים pro אְנָשִׁים viri. אֱלִישָׁע Eliſchaħ, pro אְלִישָׁע. Sic חֳלִי morbus pro חְלִי.

16 II. Reperiuntur ſociatæ ſub gutturalibus loco ſcheva immobilis, ut יַעֲבֹר tranſibit, pro יַעְבוֹר, ut הֶחֱזִיק apprehendit pro הֶחְזִיק, ut יָעֳמַד ſtatuatur pro יָעְמַד Joħmad.

17 III. Chatephpathach ponitur ſub non-gutturatis, ſi ſcheva, quod mutum manere poterat, exiſtat mobile, ut quando pro רִבְבוֹת ſcriptum רִבֲבוֹת legitur Ribeboth. Num. 10: 36. quando pro וּזְהַב uſhab, ſcribitur וּזֲהַב uſehab. Gen. 2: 12. pro וּשְׁבֵה uſchbe, captivam duc, וּשֲׁבֵה uſchebe. Jud.

Jud. 5. 12. pro וּשְׁמַע uſchmah וּשְׁמַע uſchemah, & audi. Dan. 9. 18. pro וּשְׁבַע uſchba, וּשְׁבַע uſchebah, & ſeptem. Pro וּשְׁקָה־לִי uſchkali, וְשַׁקָה־לִי uſcheka-li, & oſculare me. Geneſ. 27: 26. Pro וּתְבַקְשִׁי uthbükkſchi, וּתְבֻקְשִׁי uthebükkſchi, & quæréris. Ez. 25. 21. pro יִצְחַק־לִי Jitſchak-li, יִצְחַק־לִי jitſechak-li, arridebit mihi, Gen. 21. 6. pro תִּרְאִי thir'i, videbis, תִּרְאִי thire'i, Jeſai. 60: 5. pro הִלּוּךָ vel הִלּוּךָ hillucha, הִלְלוּךָ hilelucha, Jeſai. 64. 10. Pro שִׁמּוֹת vel שִׁמְמוֹת ſchimmoth, שִׁמְמוֹת ſchimemoth, deſolationes, Ezech. 35: 7, 9. Pro מִשְׁכוּ miſchu, מִשְׁכוּ miſchechu. Exod. 12. 21. pro נִדְרוּ nidru, נִדְרוּ vovete, Pſal. 76. 12. pro שִׁקְתוֹת ſchikthoth, שִׁקְתוֹת ſchikethoth, aqualiculi. Gen. 30. 38. Pro צָלוּ Tſallu צָלְלוּ Tſalelu, profundum petierunt. Exod. 15: 10. pro וְגַלּוּ vegallu, וְגָלְלוּ vegalelu, & devolverunt. Gen. 29: 3. 8. Pro וּמַדּוּ umaddu, וּמָדְדוּ umadedu, & metientur. Deut. 21: 2. pro מְחַלֶּלֶיהָ mechalléha, מְחַלְלֶיהָ mechaleléha. Exod. 31: 14.

IV. Chatephpathach ſubjicitur non gutturatis, ſi inſinuandum eſt originarium Pathach, ut 18
אֶשְׁקֲלָה appendam, ſcribitur cum [-:] ut innuatur pathach originarium formæ abſolutæ אשקל Jerem. 32: 8. Sic [-:] ſub non gutturata verbi בָּרֲכוּ benedicite, Pſal. 66: 8. docet id proximè venire à בֵּרַךְ benedixit, non ab altera forma בֵּרֵךְ benedixit. Ab eodem primitivo manant ſequentia:

בֵּרֲכוֹ benedixit ei. Jes. 19: 25. מְבָרֲכֶיךָ qui benedicunt tibi Num. 24: 9. וַיְבָרֲכֵהוּ & benedicet ei. Gen. 27. 23. וַיְבָרֲכוּ & benedicant. Levit. 9: 23. וְהִתְבָּרֲכוּ & benedicentes se præbeant. Gen. 22: 18. Talia sunt אֵרֲרָהּ maledixit ei, Gen. 5: 29. quod venit à verbo אֵרַר maledixit, וְאוֹרֲרֶיךָ & qui maledicunt tibi, Num. 24: 9. ab אֹרֵר formæ אֹבֵד perdens. Deut. 32. versu 28. וַיְמָרֲרוּ & amaram effecerunt, ab יְמָרֵר non ab יְמַרֵר Ex. 1: 14. תֹּאכֲלֶנּוּ ex תֹּאכַל non ex תֹּאכֵל Ezech. 4: 10. יִרְדֳּפֶךָ persequetur te, ex יִרְדֹּף non ex יִרְדּוֹף Ezech. 35: 6.

19 V. Chatephkamets subjicitur non gutturatis literis, quando intimandum est originarium punctum Cholem. v. gr. Chatephkamets literæ ק in verbo אֶשְׁקֳלָה appendam Ezr. 8: 26. indigetat, id deflexum esse à forma futuri absoluta אֶשְׁקוֹל non ab אֶשְׁקַל per pathach, quod insinuaretur per אֶשְׁקֲלָה. Utriusque formam אֶשְׁקֲלָה & אֶשְׁקֳלָה innuit unum Kethib, אֶשְׁקוֹלָה Ezr. 8. 25. Sic אֶשְׁקֳטָה derivatum ab אֶשְׁקוֹט, non ab אֶשְׁקַט unde nasceretur אֶשְׁקֲטָה, utrumque verbum indicatur per Kethib, Jesai, 18: 4. Talia אֶשְׁתֳּלֶנּוּ ab אֶשְׁתּוֹל plantabo. Ezech. 7: 23. אֶסֳּרֵם corripiam eos, Hos. 10: 10. ab אֶסוֹר non ab אֶסַר cum pathach. לֻקֳחָה־זֹּאת à לְקוֹחַ formæ סְבוֹל non à לְקַח desumtus. Genes. 2: 23. הַקֳּדָשִׁים sancta,

sancta, non à קֹדֶשׁ à quo nasceretur הַקֳּדָשִׁים quod legitur Exod. 30: 10. sed à קֹדֶשׁ sanctitas: הַקְּהָתִים Kohathæi, à primitivo קְהָת non à קֹהָת 2. Par. 35: 13. יֶהְדְּפֵם ab יֶהְדּוֹף non ab יֶהְדֹּף Jos. 23: 5. יֶהְדָּפֶנּוּ depulerit eum, ab יֶהְדֹּף Num. 35: 20. שִׁבֳּלִים spicæ Gen. 41: 5. à שִׁבּוֹל non à שִׁבֹּל à quo nasceretur שִׁבֳּלִים cujus constructum שִׁבֳּלֵי termites, legitur Zach. 4: 12. אֶפְשְׂעָה Jesa. 47: 4. ab אֶפְשׁוֹעַ incedam. צַעֲקִי Jer. 22: 20. à צְעַק formæ imperativæ צְעַם. Simile est חָרְבִי Jesai. 44: 27. ex imperativo חֲרַב ad instar זְעַם unde manat זָעֲמָה detestare. Num. 32: 7. קֳבָתוֹ venter ejus, à קוֹבָה Num. 25: 8. non à קֵבָה ventriculus. Deut. 18: 3. Idem sentiendum de formis יָפְיִ pulchritudo, דָּפְיִ probrum, רָאִי visio, דָּכְיִ contritum, דָּמִי silentium, צֳרִי terebinthus; quarum [ֳ] originem habet cholem.

DE PATHACH FURTIVO.

PATHACH, quod furtivum nominant, parvis 2
annumeratum vocalibus, à pathach, cui parvo nomen est, non distinguo. Licet enim sub gutturatis ה, ח & ע pro scheva scribatur, vim tamen semiparvæ eam ob causam non possidet. Nec enim semiparva in finali syllaba movetur, nec fulcire compositæ syllabæ consonantes potest, quod tamen furtivum hoc pathach in accentuum dispositione facit, ubi רוּחַ & similia verba dissyllaba censentur. Parvis igitur accensetur vocalibus,

 nec

nec alia re à pathach parvo diſcernitur, quam
quod ſub gutturata litera ſcriptum ante eam le-
gitur; & quòd, ne duæ vocales contra morem
Hebraici ſermonis fierent contiguæ, conſonam
vocalis proximè præcedentis homogeneam ad-
21 ſciſcit. Nimirum poſt Tzere vel Chirek poſtulat
homogeneum Joth, ut in יָרֵחַ & מָשִׁיחַ quæ ple-
nius ſcripta legerentur יָרֵיחַ Jarejach, מָשִׁייחַ Ma-
ſchijach. Poſt ſchurek, kibbuts & cholem, depo-
ſcit homogeneum Vav, ut in רוּחַ ſpiritus, כּוֹחַ ro-
bur, יְהוֹשֻׁעַ Joſua: quæ plenius exarata leguntur
רוּוחַ rúwach, כּוֹוחַ cówach, יְהוֹשֻׁוּעַ Jehoſchü-
wah. Poſt pathach appetit homogeneum Aleph
in verbis לָקַחַת: יָדַעַתְּ: וַיִּחַד & ſimilibus: quæ ple-
nius ſcripta leguntur: לָקַאחַת lakáa'chth, יָדַעַאתְּ
22 jadaha'th, וַיִּאחַד wajjia'chd. Neque ea ſententia
de accerſita ex proximo litera caret authoritate.
Lectores Tiberiadis, inquit Druſius, eodem mo-
do legendum eſſe præcipiunt מִזְבֵּחַ altare & רוּחַ
ſpiritus, ac ſi eſſet מִזְבֵּאַח & רוּאַח. Sic, quando
chirec præcedit שִׂיחַ & poſt cholem אֱלוֹהַּ ac ſi
eſſet שִׂיאַח & אֱלוֹאַהּ. Sed Moſes Ebræus cogno-
mento Sar-ſchalom, i. e. princeps pacis, in ultimis
vocibus diſſentit aliquantulum. Nam arbitratur
(*quod & nos facimus*) legendum eſſe מִזְבֵּיחַ alta-
re, רוּוחַ Spiritus, שִׂייחַ virgultum, אֱלוֹוהַּ Deus.
Qui ſonus inclinat perſpicuè ad quietem vocalis
antecedentis, hoc eſt, ad Joth poſt Tſere & Chirec,
& ad Vav poſt Cholem & Schurec. Idem ſentien-
dum

dum de Kibbuts. Ergo בְּטַח ſonabimus ac ſi eſſet בְּטוּחַ. In de recta Lect. L. S. p. 51.

Literæ, quæ poſt magnas vocales promiſcuè ſcribuntur vel omittuntur.

Vocales Chirek & Cholem vel cum quieſcentibus ſcribuntur literis, vel quieſcentibus defectæ puncto poſſunt exprimi. Sic promiſcuè ſcribuntur Chirec cum Joth, & Chirec ſine Joth. וַיְמִיתֵם & occidit eos. 2. Reg. 25: 21. in loco parallelo וַיְמִתֵם Jerem. 52: 27. וַהֲקִימוֹתִי ac ſuſcitavi 2. Par. 7: 18. in parallelo 1. Reg. 9: 5. וַהֲקִמֹתִי: ſic וַיַּרְכִּיבוּ 1. Par. 13:7. & וַיַּרְכִּבוּ in parallelo 2. Sam. 6: 3. דָּוִיד & דָּוִד regis vocabulum in locis parallelis. וְהָיִיתָ & fuiſti 1. Par. 19: 12. & in parallelo וְהָיִתָה 2. Sam. 10: 11. Sic permutantur צְלִיל & צְלִל toſtum. Jud. 7: 13. אֱלִיל & אֱלִל res nihili, Jerem. 14: 14. הֲלִיכוֹת & הֲלִכוֹת ambulationes. Prov. 31: 27. הָאִיתוֹן & הָאִתוֹן Ezech. 40: 15. שֵׁרִיתִיךָ & שֵׁרִתִךָ ſolverem te, Jerem. 15: 11. Sic יִחַם ſcribitur pro יֵיחַם incaleſcebat. וַיִּטַב & bonum viſum eſt, pro וַיִּיטַב & וַיִּקֶץ pro וַיִּיקַץ & expergefactus fuit. יִשְׁנוּ pro יִישְׁנוּ & יִשַׁר pro יִישַׁר & הִשְׁמִדְךָ pro הִשְׁמִידְךָ perdidit te. לִבַּבְתִּנִי pro לִבַּבְתִּינִי animum dediſti mihi. יִרְאוּ pro יִירְאוּ timebunt. יִגְעוּ pro יִיגְעוּ laborabunt. יִבַשׁ pro יִיבַשׁ & יוֹסֵף

& יֹסֵף pro יוֹסִיף addet. וְהִכְּתִיו pro וְהִכִּיתִיו percussi eum. 2. Sam. 17: 35. שַׁלְּחֻנִי pro שַׁלְּחִינִי.

24 Cholem promiscuè cum Vav fulcro vel sine fulcro scribitur, ut לִשְׁפֹּט ad judicandum Ps. 96. 13. in parallelo לִשְׁפּוֹט. 1. Chr. 16: 33. Sic וַיָּבֹא 2. Reg. 20: 1. pro וַיָּבוֹא in parall. Jesa. 38: 1. Sic eodem loco הָלֹךְ & הָלוֹךְ eundo: Josu. 6: 13. אֶזְכֹּר & אֶזְכּוֹר recordabor. Psalm. 77: 12. מֹקְשֵׁי 2. Sam. 22: 6. מוֹקְשֵׁי in parallelo Psal. 18: 6. כּוֹס & כֹּס Prov. 23: 31.

25 Tzere aliquando Joth quietum assumit. תֵּעָשֶׂה pro תֵּיעָשֶׂה fiet. הַכֵּנִי percute me, pro הַכֵּינִי 1. Reg. 20: 35. תְּחַיֵּנִי Psalm. 85: 7. וַיּוֹשִׁיבֵנִי & collocavit me. 1. Reg. 2: 24. הַעֲנֵיק oneratos faciendo, Deut. 15: 14. הַשְׁמֵיד perdendo. Amos 9: 8. הַעֲמֵיד statuere, Nechem. 7: 3. אַשְׁכֵּים Jerem. 25: 3.

26 Vav cum scheva mobili sociatum, Vav sustentaculum extrudit, adscito absentis puncto: וּרְבוּ וּמִלְאוּ & multiplicamini & implete; וּבֵן & fili⁹: pro eo quod scribendum fuerat וּוְרְבוּ wurebu, וּוְמִלְאוּ wumil'ù, & וּוְבֵן wuben. Vide vocalium regulas.

27 Joth quiescens non est fulcrũ quiescentis Cho-
28 lem. Quoties igitur in Kethib Joth literæ imponitur cholem, duorum codicum insinuantur diversæ scriptiones; quorum unus vocabulum habuit cum Vav pleno, alter cum defecto. Sic מִגְדּוֹל indicat מִגְדּוֹל Cholem scripto cum Vav, & מִגְדֹּל sine

ſine Vav. 2. Sam. 22: 51. Vid. Arcan. Kethib. p. 129. 231.

Cholem ſæpius occulitur in puncto 29
literarum שׁ & שׂ ut מֹשֶׁה Moſche. שֹׂנֵא odio habens.

Schurek ſoli Vav literæ inſcribitur, ut קוּמוּ 30
ſurgite. Igitur יָשׁ͏ֻב : יָנִי▭ : רְאִית & ſimilia verba, non ſunt vocabula, ſed variantium lectionum ſymbola, de quibus Arcan. Kethib. p. 125. 126.

DE DISCRIMINE PUNCTORUM SIMILIUM.

QUUM eâdem figurâ ſæpius diverſæ vocales 31
inſinuentur, quibus indiciis dignoſci inter ſe queant, explicandum eſt. Itaque inter ancipites Chi- 32
rek magnũ 1. cenſetur, quod pediſſequum habet Joth quieſcens, quod mobile nunquam fuit, ut in שִׁירִי canticum meum. At in לִיקְּהַת Prov. 30: 17. בִּיקְּרוֹתֶיךָ Pſal. 45: 10. & לִיסּוֹד 2. Chr. 31: 7. non eſt chirec magnum, quia Joth natum ex Joth mobili. Fuit enim primitiva ſcriptio לִיְקְּהַת obſequio. בִּיְקְּרוֹתֶיךָ inter pretioſa tua. לִיְסּוֹד fundare. 2. Chirek magnum eſt punctum ſine Joth collaterali, ex analogia pariter eidem congruo. ut יִבַשׁ pro יִיבַשׁ areſcet. Jeſai. 19: 7. צְלִל pro צְלִיל toſtum. הֲלִכוֹת pro הֲלִיכוֹת ambulationes.

Chirek parvum ſcribitur ante ſcheva mutum. 33
Hoc autem Scheva vel expreſſum conſpicitur, ut in צִדְקִי juſtitia mea. קִרְבּוֹ medium ejus.

בִּדְבַּר

כְּדָבָר in verbo. vel est intellectum, ut in לִבּוֹ cor ejus. שִׁבֵּר fregit. כִּנֲּרוֹת Cinneroth. גִּלֲּלַי Gillelaj. מִלֲּלַי Millelaj. שִׁבֲּלֵי Schibbele, spicæ; שִׁקֲּתוֹת Schikkethoth. Vid. Onomast. Sacr. p. 475.

34 Schurek magnum est, quod præmittitur literis in medio punctum non gerentibus. ut קוּמוּ surgite צוּרִי petra mea. יָדְעוּ noverunt. אוּכַל potero. Dagesch hoc punctũ dicitur, quod literarum medio infixum eas geminat: ut infrà docetur.

In quibusdam locis Schurek magnum significatur per metheg, ut וְשְׁמַע & audi 2. Reg. 19: 16. וְשֲׁבֵה & captivam duc. Jud. 5: 12. וְזֲהַב Gen. 2: 12. וְתְבֻקְשִׁי & quereris. Ezech. 26: 21.

35 Schurek parvum est, quod præmittitur literis in ventre punctum gerentibus, ut הוּכָּה percussus est. יוּלַּד natus. יוּסַּב circumagitur. Jesa. 28: 27. וּזְנֻּה scortatio peragitur. Ezech. 16: 34. הַגְּדוּלָּה magnificentia 1. Par. 17: 19. וּלְאוּמִּי & natio mea, Esai. 51: 4. עֻוָּה Psal. 68. הוּלָּלוּ Ps. 78. נוּלְּדוּ 1. Chr. 3. הֲמוּלָּה strepitus. הוּלֶּדֶת nasci. Ezech. 16. סוּכּוֹ tugurium ejus. Psalm. 76. בְּחוּקַּי Ezech. 20. יְסוּבְּבֵנִי circumdabit me. Ps. 49. Item, quod initio vocis ante scheva ex scheva mutatum legitur sine Metheg, וּשְׁמַע uschmah, & audi. Jesai. 37: 16. וּנְתַקְּנוּהוּ wunthakkenúhu, ut avellamus eum. Ju-

36 dic. 20: 32. וּבְבֹאוֹ Dan. 8: 17. Habetur etiam Schurek semiparva, quando, ut supra monui, ex Scheva natum præponitur labiali.

37 Kibbuts magnum est, quod præmittitur literis

teris puncto ventris carentibus, ut יַאֲרִיכֻן prolongabunt. תֻּפַּר irritum fiet. וַיָּרֻם & vermibus scatuit. קִדְּמֻנִי præveneru nt me. וַיָּנֻסוּ & fugerunt. אֲפָפֻנִי circumdederunt me. פְּקֻדֵי præfecti. עוֹדֶינָה adhuc nos. נִשְׁבְּרָה fracti sunt. הָיָה fuerunt. עָלָה ascenderunt. שָׁפְכָה effuderunt. וְלֹא etiamsi. שְׁבֻעִים jurantes. שֻׁבָה revertere.

38 Kibbuts parvum est, quod in medio vel initio vocum legitur ante Scheva mutum, sive hoc expressum sit, ut in הָשְׁלַךְ projectus fuit. מֻשְׁכָּב collocatus. יָשְׁלְכוּ projicientur: sive ante scheva in dages intellectum sit, ut שֻׁדְּדָה vastata est. הֻקַּם constitutus est. יֻכַּת percutietur. פֻּעֻלְּתַי pehullethaj. Viri nomen. לֻקַּח sublatus. אֻכַּל consumtus. סֻבּוֹל onus. סֻכָּה tugurium.

39 Kamets magnum & parvum eandem habent figuram, & in textu hoc modo discernuntur:

1. Kamets Methego vel ejus vicario junctum est magnum: חָכְמָה sapiens illa fuit. אָכְלוּ comederunt. וְחָעֵצִים & ligna. Gen. 27: 7. תְּעָצְבוּ dolore crucietis vos. Gen. 45: 5. Metheg autem est accentus syllabam sustinens, ut infra docebitur.

2. Kamets Methego junctum ante Chateph est parvum, ut אָהֳלִי Tentorium meum.

3. Ka-

3. Kamets absque Methego scriptum ante Scheva:

- expressum, est parvum, גָּרְנִי area mea: חָכְמָה chocma, sapientia.
- intellectum
  - in medio vocis, sub dages, ut עָזְּךָ robur tuum.
  - in medio vocis, ante Makkeph ablato accentu, ut כָּל־בּוֹ.
  - in fine vocis, post retractum accentū וַיָּקָם & surrexit; ex verbo יָקוּם.

40 [ֳ] sub gutturali ubique est Chatephcamets, nunquam parva.

41 [ֳ] sub non gutturali scribitur loco Scheva, eo fine, ut primitiva significetur vocalis, ut אֶשְׁקֳלָה appendam, Ezr. 8: 26: ex verbo אֶשְׁקוֹל confer Kethib, ibid. vs. 25. הַקֳּדָשִׁים sancta, ex singulari קֹדֶשׁ non קֶדֶשׁ neque קָדֵשׁ à quibus etiam deflecti potest pluralis קֳדָשִׁים. Utrumque usitatum fuisse, testatur קֶדֶשׁ urbis Naphthalææ nomen. Judic. 4: 9. & קָדֵשׁ ejusdem urbis synonymon. Judic. 4: 6. קָסֳמִי־נָא Kosminà, divina, ex verbo קָסוֹם non ex קָסַם unde fuerit קִסְמִי Kismi. 1. Sam. 28: 8.

VOCALIUM DISTINCTIONES ALIÆ.

42 1. Dividuntur in Cognatas & Alienas. Cognatæ sunt, magna & parva, ut [ָ] & [ַ] ut [ֵ] & (ֶ) &

[.] & [ּ] Sunt deniq; [וֹ] [ּ] & [ּ] parva; & ו magnum, & [ּ] parva. Alienæ ſunt magnæ ad magnas comparatæ, ut ּ & zere, kametz & chirek, vel parvæ ad parvas comparatæ, ut pathach & chirek, ſegol & kibbuts &c. Eas, quæ cognatæ ſunt, etiam homogeneas dicere poſſumus, ut, quæ alienæ ſunt, heterogeneas. Ita cognationem habet Kametz cum Aleph, Joth cum Tzere & Chirek, Vav cum Cholem & Schurek.

2. In Vicarias & principales. Vicaria eſt, ubi parva ponitur loco parvæ, ut Pathach pro [ּ] in voce שַׁעַר & [ּ] magnum loco Schurek magni, ut in verbo יְקֻמוּן aut magna loco magnæ, ut יַפְקֵד pro יַפְקִיד præficiet. 43

3. In Mutabiles & Non mutabiles. Mutabiles, quæ in aliam tranſire vel cum aliis permutari poſſunt. Non Mutabiles, quæ non poſſunt. 44

4. In Puras & impuras. Impuræ ſunt, quæ literam quieſcentem vel Dages forte includunt, ut zere in יֵשְׁבוּ pro integro יִישְׁבוּ manebunt; & Kamets in מְבָרֵךְ benedicens, pro eo quod ſcriberetur מְבַרֵּךְ. 45

5. Vocalium aliæ tonũ patiuntur; aliæ reſpuunt, ut Semiparvæ. 46

Denique eſt & conſonarum aliqua cum vocalibus eodem oris organo natis cognatio, propter quam Vav ſchevandum ante Labiales in ſchurek vertitur, ut in וּמֹשֶׁה וּבִנְיָמִין & propter quam ſcheva ante easdem labiales poſitum legitur ut o, ut Σοφονίας, ex צְפַנְיָה & ῥοωβὼθ ex רְחֹבוֹת & Joth 47

D ſcheva

ſcheva muto notandum tranſit in chirek magnum, ut יִירַשׁ pro יְיָרַשׁ poſſidebit, & בִּיהוּדָה in Jehuda, pro בִּיְהוּדָה.

VOCALIUM REGULÆ GENERALES.

48 Vocales in lectione vocum non continuantur. Quæ cauſſa eſt, quare hîc non ſint diphthongi: Vide Druſium de recta lectione linguæ ſanctæ c. 29, 30. & quare Vav & Chirek inter contiguas vocales moveatur. Legitur enim קוִים Kovim, non Koim, צַוָּאר Tſavvar, non Tſauar, פְּלִשְׁתִּיִּים Peliſchthijim, non Peliſchthiim.
49 Non eſt diphthongus in יְרוּשָׁלַםִ quoniam hoc modo exarata elementa duas innuunt nominis lectiones, unam יְרוּשְׁלֶם Jeruſchelem, Chaldaici flexus, quæ conſonis congruit, alteram יְרוּשָׁלַיִם Jeruſchalájim, quæ vocalibus. Nec diphthongum habet ipſum לַיהוָה. Eſt enim hæc duorum Dei nominum continuò legendorum nota, pro לַאדֹנָי יְהוָה Domino Jehova. Simile הַיהוָה quod legi debet הַאֲדֹנָי יְהוָה i. e. an Dominus Jehova? Jerem. 8: 19. Nec Joth in fine poſt Kamets, Patach, Cholem & Schurek diphthongos parit, quum ſit conſona mobilis, quæ literis בגדכפת imprimit punctum, ut שְׂפָתַי תִּפְתָּח labia mea aperias. Pſ. 51. נִרְאָה אֵלַי בְּלוּז apparuit mihi in Luz. Gen. 48: 3.
50 Nulla vocalis legitur absque conſona, & viciſſim nulla conſonans absque vocali. Igitur & in compoſita ſyllaba poſteriores literæ ſuſtinentur à prin-

à principalis literæ vocali. ut קֹשְׁטְ *Koſcht* veritas, תִּשְׁתְּ *teſchth* bibas.

Nulla vocalis inchoat ſyllabam. Idcirco ו initio dictionis, loco וו wu, per compendium ſcribitur, & יָרֵחַ non legitur jareach, ſed, quod ſupra monui, jaréjach. 51

Parva non legitur ſub literis vocum finalibus. Quæ peccare in hanc regulam videntur, ut הָיִיתָה: יָדַעְתָּה verba regularia non ſunt, ſed verborum continuò legendorum ſymbola. Sic יִקַּח וַיֹּאמֶר יִשְׁתַּחוּ ſymbola ſunt duarum lectionum, in quibus alieno loco poſitum Kibbuts indicium eſt in altera lectione ſcribendi Schurek. De his videatur Arcani Kethib p. & 142. 343. 344. 52

Duo Schevajim continua non leguntur. Itaque vel poſterius tantùm effertur, prius obmuteſcit, ut in יִלְמְדוּ docebunt, vel utrumque obmuteſcit, ut in וַיִּשְׁבְּ & captivum ducent. 53

Litera finalis mobilis, quæ vocalem adſcriptam non habet, virtute mutum Scheva continet, v. gr. שַׂר בֵּית־הַסֹּהַר præfectus carceri. כָּל־בּוֹ omnia in eo.

DE SYLLABA.

Ex conſonante & vocali naſcitur ſyllaba. Syllabam igitur, ut non una duntaxat conſona, ita nec una duntaxat vocalis facit. Neque plures uni conſonæ vocales adjungi poſſunt. De שִׁינֵיהֶם quod ſymbolicè ſcriptum, vide Arcanum Kethib. p. 112. 54

55 Syllaba eſt vel ſimplex vel compoſita. Simplex unâ vocali & una duntaxat conſonante mobili conſtat, ut שֵׁנִי ſche-ni, ſecundus. נְחוּם Ne-chum. מְדָן Medan. Compoſita eſt, quæ una vocali mobili, conſonis verò duabus vel tribus conſtat, קָם, עַל, תֵּשְׁתְּ, kam, ħal, theſchth, שָׁוְא Schav'. חֵטְא chet'. תַּדְשֵׁא thadſche', germinet.

56 Parva vocalis, impura ſi fuerit, pars fieri ſyllabæ ſimplicis poteſt: ſi pura, non poteſt. Pura dicitur, quæ nec tono gravatur, nec Dages ejectum compenſat. Impura, quæ vel tonum accipit, vel magnæ excluſum Dages compenſantis locum tenet. v. gr. שַׁחַת: חַיִל: פַּחַד: נָאֶץ perdere.

57 Compoſita Syllaba etiam cenſetur, quæ comprehenditur litera & vocali, quam vel quieta ſequitur litera, vel ſequi debebat; vel quam ſequitur dageſſata, vel ſequi ſaltem debebat, ut קָאם exſurgit Hoſe. 10: 14. בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל filii Jiſraëlis כִּי־צַדִּיק quia juſtus. יִרְאוּ pro יִירְאוּ timebunt וַיִּרְשׁוּ & poſſederunt, pro וַיְיִרְשׁוּ Joſ. 12: 1. שַׁבָּת Sabbatum. הָאֶחָד unus ille. מֵאָבִינוּ à patre noſtro

58 Compoſitæ ſyllabæ literas, non ſecus atque parva, fulcire poteſt magna vocalis, quoties ac accentu tonico notatur, ut בָּחַרְתָּ bahárta elegiſti. יָמָּה Jám-ma, verſus mare. תְּדַבֵּרְנָה Jerem. 44: 25. תְּגַלְנָה Pſal. 51: 10. בֹּשְׁנוּ bóſchnu, erubuimus, שֹׁמּוּ obſtupeſcite. תָּקִימְנָה Jerem. 44: 25. קֹשְׁטְ koſcht, veritas. Prov. 22: 21.

Sylla

Syllaba accentuata, quam præcedit semiparva, censetur præcedentis vocis penacutæ tono contigua. Accentus igitur hoc in casu liberè retrahitur: ut הִשָּׁמֶר לְךָ cave tibi. Deut. 12: 30. יִיטַב לְךָ bene sit tibi. Deut. 12: 28. 59

Semiparva non scribitur initio syllabæ compositæ. 60

Thau post א aut י silentes accipit Scheva. ut וְהָיִית. וּבָאת. וְהוֹצֵאת 61

Ultima Gutturalis א cum præcedentibus literis coire in compositam syllabam potest, sustentante tres consonas unâ vocali, ut שָׁוְא mendacium. חֵטְא peccatum. וַיַּרְא & vidit, & ostendit. Hac ratione formari poterat וַיֵּרְא nisi magis placuisset penacutum verbum וַיֵּדֶא & volitavit. Psal. 18: 11. 62

Reliquæ literæ gutturales cum aliis duabus præcedentibus constituere compositam syllabam non possunt, וַתֵּכַהּ & caligavit, non וַתֵּכְהּ aut וַתִּכְהּ per chirek, וַתֵּלַהּ & furebat, non וַתֵּלְהּ sic scribendum תְּמַח deleri sinas, non תִּמְח sic וַיִּשַׁע & respexit, וַתֵּתַע & errabat, non וַיִּשְׁע nec וַתִּתְע qualis quidem punctorum series extat in syllaba, quæ gutturalem ultimam non habet, ut תֵּבְךְּ: יַפְתְּ: וַיֵּרְדְּ: וַיֵּשְׁתְּ: וַיֵּשְׁבְּ 63

Finalis palatina Lamed, Nun, Resch, cum prævijs duabus consonis in unam compositam coire syllabam nequeunt. Hinc parvis assumtis legunt 64

וַיִּבֶן non וַיִּבְן & יַפְּר fœtificare faciat non יַפֵּר sic וַיֶּגֶל & deportavit. וָאֶצֶל & obtuli. וָאַעַן & respondi. וַיִּחַן & castrametatus est. וַיִּחַר & exarsit.

65 Neque Joth aut sibilantes cum præcedentibus duabus literis compositam syllabam constituunt. Itaque יְהִי scribitur pro יְהִי erit. & תְּחִי vivet, loco תְּחִי Item וַתְּמֵס & liquescere fecisti pro וַתְּמֵס & וַיִּקֶשׁ & durior fuit, pro וַיִּקֶשׁ.

66 Aleph in composita syllaba non est medianum. Hinc וַיֵּאת (ex quo contractum וַיֵּאת & veniet, Jesa. 41. 25.) pro וַיֵּאת.

DE IIS QUÆ SCRIBUNTUR VOCALIBUS ALIENIS.

67 Scribitur alienis vocalibus 1. DEI T. O. M. nomen יְהוָֹה 2. Nomen urbis Hierusolymæ. 3. Symbola variarum lectionum, quæ Kethiban vocantur.

68 I. Nomini יְהוָֹה quia cum servili litera nunquam enunciatur, aliud servilis literæ patiens Dei nomen cum præfixo, quod sententia postulet, præponitur. Itaque pro לַיהוָֹה semper efferendum est לַאדֹנָי יְהוָֹה Ladonaj Jehova, præmisso nomine Adonaj cum suffixo, quod nomini יְהוָה, ut diximus, præfigere nefas est. Vel præmisso cum servilibus nomine אֱלֹהִים legitur לֵאלֹהִים יְהוָֹה Lelohim Jehova, scribiturque compendio לֵיהוָֹה Eadem ratio scripturæ בַּיהוָֹה quod plenius scriptum legitur, בַּאדֹנָי יְהוָֹה in Domino Jehova.

Sic

Sic כַּיהֹוָה ſonat כַּאדֹנָי יְהוָה ut Dominus Jehova. Sic בַּיהוִֹה pronunciandum בֵּאלֹהִים יְהוָה in Deo Jehova, מֵיְהוִֹה non mejehova, ſed מֵאֲדֹנָי יְהוָה à Domino Jehova, שֶׁיְהוִֹה Scheadonaj Jehova.

Similiter compendio ſcribuntur nomina divina יְהוִֹה אֱלֹהִים vocalibus אֱלֹהִים applicatis vocabulo יְהוִֹה unde cum alienis exaratum vocalibus יְהוִֹה legendum יְהוָה אֱלֹהִים Jehova Elohim, non Jehovi, quod verbum, qui in Deo ponunt, contumeliam faciunt. Vid. Arcan. pag. 207. & ſeqq.

II. Nomen urbis Hieruſolymorum reduces 69
ab exilio Babylonico Judæi tribus modis extulerunt 1. יְרוּשָׁלֵם unde exſcriptum eſt Evangeliſtarum Ἱερουσαλήμ. 2. יְרוּשָׁלַיִם Jeruſchalajim, & 3. Chaldaico effatu יְרוּשְׁלֶם quod addita ob flexum terminatione Græci pronunciarunt Ἱεροσόλυμα. Relictum igitur lectoris arbitrio fuit, quam loquendi rationem amplecteretur, eoque fine in ſacro codice ſymbolicè ſcriptum יְרוּשָׁלִַם, punctis nomen יְרוּשָׁלַיִם, literis יְרוּשָׁלֵם vel יְרוּשְׁלֶם inſinuantibus.

III. Alienis denique punctis ſcribitur Kethib. 70
Eſt autem KETHIB duarum in autographis propheticis olim ſcriptarum vocum ſymbolum, unius vocalibus ad alterius in margine ſcriptas conſonas, quæ Keri vocantur, adplicatis, ex. gratia: duas lectiones יַעַשׂ & יַעֲשֶׂה uno ſymbolo Scriba ſignificaturus conſonis יעשה ſubjecit puncta verbi

bi יַעֲשׂ quod quum faceret, excudit utriusque symbolum in textu positum, יַעֲשֶׂה Ruth. 1: 8. Ita quum literis ירִיךְ quæ sunt vocis יֶרֶךְ applicaret puncta vocis יָרֵךְ exstitit symbolum יְרִיךְ 1. Par. 22. 34. 2. Par. 18: 33. Josu. 10: 8.

71 Si alterius lectionis puncta sint eadem atq; comparia, propter hanc elementorū vocaliū concinnitatem Keri fit effabile, ut הֵכִּיר verbum, permutatâ iltera factū Keri יַכִּיר. Dan. XI. 39. Si sint diversa & disparia, fit ineffabile, ut וַיֹּאמְרוּ coagmentatum ex punctis verbi וַיֹּאמֶר & consonantibus ב׳ ז׳ וַיֹּאמְרוּ Josu. 6: 7. 1. Sam. 16: 15. Plura de hoc scriptionis genere dabunt libri de Arcano Kethib & Keri.

72 Sæpius igitur in Kethib reperias & vocales & consonas alienas. Consonæ enim ipsius Kethib in textu requirunt vocales, quæ juxta grammaticam analogiam eidem conveniunt; & vocales ejus ad consonas in margine libri exaratas pertinent. Vid. Arc. lib. 1. p. 29.

USUS PRÆCEPTORUM *DE* VOCALIBUS ALIENIS.

73 I. Rectam vocum innumerarum lectionem atque sensum insinuant. II. Falsa vel corrupta Kethiban & Kerijan docent corrigere, ut quum in Arianis Bibliis Jesa. 30: 33. in margine scribitur

tur הואק׳ pro הִיא ק׳. III. Vocabula, quæ in usu ac honore antiquitus fuerant, in symbolis autem suis abstrusa hactenus latuerunt, in apertum producunt, opesque Hebraicæ linguæ incremento haut exiguo cumulant atque adaugent. IV. Errores coarguunt, 1. Eorum, qui scriptas alienis vocalibus literas nunc corruptis nunc prodigiosis vocabulis annumerant. 2. Eorum, qui verbum in margine positum putant verius eo, quod scribitur in textu, quum tamen Kethib cum alienis vocalibus exaratum veram lectionem referre nequeat. 3. Eorum, qui docent, Keri sive in margine libri positam vocem esse lectionem, quam Esdras aut Masorethæ suo judicio comprobarint, non ut variam diversorum exemplarium lectionem, sed ut in corpore textus repertam vocem vel exponerent vel corrigerent. 4. Eos refellunt, qui duplicem sensum hac scriptione insinuari contendunt. 7. Eos, qui mysterii & arcanioris sensus gratia anomalam hanc scriptionem excogitatam esse suspicantur. 8. Eos, qui pertinaciter contendunt, religione factum esse & metu profanationis, ut literis sanctissimi nominis יְהֹוָה vocales modò vocis אֲדֹנָי modò אֱלֹהִים adscriberentur; vel, qui nomen יהוה cum vocalibus nominum אֱלֹהִים vel אֲדֹנָי scripta יְהֹוִה vel לַיהוָה legere solent Jehovi & Ladonaj. Item, qui שֶׁיְהֹוָה legunt Schejehova, quod, quia per compēdiū scribitur, efferri debet, Sche-Adonaj Jehova: & qui מֵיְהוָה pronunciant Mejehova, pro Meadonaj Jehova. Plura de usu scriptionis hujus vid. Arc. Keth. lib. 2. c. 11.

CAPUT III.

DE PUNCTIS LITERARUM DISCRETIVIS ET EXTERMINANTIBUS.

Summaria.

Dages lene literam intendit. Sex literas ב ג ד כ פ ת *duplicem vim habere ostenditur. Antiquissimi auctores mollitie eas differre autumant. An* ר *asperum naturâ elementum queat intendi? quibus conditionibus Dages lene literis infigatur? Dages forte quas literas geminet?* א *nusquam geminatum. Dages ejectum qua ratione compensetur. Dages compensativum, Characteristicum & Euphonicum. Mappik He mobilis literæ index. Puncta exterminantia.*

1 PUNCTA literarum discretiva sunt, queis earundem potestates inter se distingui solent: Dages, Mappik, Raphe.

2 Dages punctum in medio literæ vim habet eam intendendi vel geminandi. Dividi idcirco solet in lene & forte.

3 Dages lene dicitur, quod vim sex literarum ב ג ד כ פ ת intendit. Igitur ב si careat puncto, valet B, ut סְבָבָה sabeba; si oneretur puncto, valet B intensum vel P, ut in בַּרְזֶל Parsel, גּ G intensum, ut in גּוֹג Cog. דּוֹדִי memoratur ut Todi. בְּכַרְכְּמִישׁ sonat Pecarkemisch, וּפְרִי ubvri, פִּסְכָּה Pwisca, תּוֹרָה Tjora.

Du-

Duplici ergo effatu hæ ſex literæ gaudent, remiſſo & intenſo. Neque aliter viſum antiquiſſimo libri Jetſira ſcriptori, qui de his elementis ita præcipit: שבע כפולות בג״ד כפר״ת מתנהגות בשתי לשנות: יסודן חיים ושלום וחכמה ועושר חן וזרע וממשלה: ומתנהגות בשתי לשונות בב׳ גג׳ דד׳ כב׳ פפ׳ רר׳ תת׳ תכנית רך וקשה תכנית גבור וחלש: i. e. Septem literæ ſunt duplices בג״ד כפר״ת, quæ duplicem habent linguam, h. e. pronunciationem. Fundamentum illorum eſt Vita, Pax, Sapientia, Divitiæ, Gratia, Semen & Dominium. Dupliciter autem pronunciantur BB́. GǴ. DD́. CĆ. PṔ. RŔ. TT́. pronunciatione nimirum molli & intenſa, forti ac debili.

Clarum eſt, accuratiſſimæ diſtinctioni non ſatis facere, qui has literas vel in ſibilum vertunt, vel novo ſpiritu i. e. aliunde adſcitâ literâ augent. Iſtud Judæi faciunt, qui ד & ת putant ſonare S leniſſimum. Hoc noſtri, qui literas בג״ד כפ״ת partiuntur in leves & aſpiratas. בּ enim efferunt inſtar B, & ב ut BH, גּ ut G, & ג ut GH: דּ ut D, & ד ut DH: פּ ut P, & פ ut PH: תּ ut T, & ת ut TH. Atqui literam mutare in congenerem, & augere literam literâ, non eſt, meo quidem judicio, eam intendere.

Quando enim in congenerem mutatur litera, neceſſe eſt ipſam quoque fatiſcere & perire: quod autem perit, quomodo intendi vel durari poteſt? Quando alii conjungitur litera, propter hanc acceſſio-

cessionem ea, quacum jungitur, neque augetur, neque intenditur. Contra fieri solet literis בג״דכפ״ת quæ intentæ nec in aliud literarum genus transeunt, nec alienum adsciscunt sonum, nec denique geminantur; sed, quod unum illas à mollibus distinguit, robur tantùm ac firmitatem capiunt.

Jam iis, qui פּ dagessatum per P efferunt, S. Hieronymus refragatur, qui à Judæis æqualibus edoctus P literam Hebræos habere loco non uno negat; ut in Nominibus de Luca, voce Pilatus: Sciendum, quod apud Hebræos P litera non habetur, nec ullum nomen est, quod hoc elementum sonet. Abusivè igitur accipienda, quasi per F literam scripta sint. & Dan. XI. in extremo, voce Apadno: Notandum autem, quod cum P, literam, Ebræus sermo non habeat, sed pro ipsa utantur פּ Phe, cujus vim Græcum φ sonat, in isto tantùm loco apud Ebræos scribatur quidem Phe, sed legatur P. Quod si igitur P elemento caret Hebraismus, perperam leni dages oneratum בּ enunciaveris per latinum P, vocesque פַּרְעֹה אַרְפַּד פְּנִנָּה & similes contra morem legeris Parho, Arpad, Peninna. Porrò, qui כ raphatum per C & H gutturalem legunt scribuntque, ex simplici compositam faciunt. כ enim, cujus vim Græcũ χ possidet, quia est de secundo ordine literarũ, in quo simplices memorantur, ex duobus coire spiritibus non potuit; quod autem spirat, id non gutture, sed merissimè ex palato spirat: nec aliter à כּ differt, quàm soni lenitate & mollitie, &, quemadmodum כ sine puncto scriptum sonat χ

Græ-

Græcum; ita כ cum puncto ſonum intendente reddit κ Græcorum. Sic & aliàs literis impreſſum punctum, vel motum vel geminationem earum denotat. Mappik enim He finali infixum, He movet: dages poſt parvam vel accentuatam magnam elementum ſuum duplicat. Ut vel hoc argumento conſtet, propter infixum dages non minui poteſtatem literarum בגד כפת ſed, quia cætera puncta vel movent quietam, vel ſimplicem geminant, dictarum literarum punctum vim earum intendat induretque. Cæterùm, quia perversè dictum videtur, Dages lene intendere vel durare literas; notabis, lene hoc Dages non dici, quod leniat vel emolliat literam, ſed appellari hoc nomine reſpectu Dages fortis, quod geminando literas plus auget, quam lene, eas duntaxat intendendo.

Sequuti igitur antiquiſſimorum Doctorum judicium, elementa, quæ non niſi mollitie & aſperitate differre perhibent, his inter ſe gradibus poſtea diſtinguamus, ut 5

ב Beth Raphatum ſit B, quod ſonat in voce *ſcribo*; Beth autem Dages oneratum בּ ſit P, quod auditur in *ſcripſi*. Quem in modum & Arabum ſecunda litera ب vel intentius vel remiſſius dici ſolet, v. gr. بَرْقٌ Barkō, fulgur, بُولُس Paulus.

ג Gimel Raphatum ſit G, quod memoratur in Gaius. Duratum ſit C, quod auditur in Cajus.

ד Daleth Raphatum, ſit D latinum, quod ſonat

sonat in dono, dama, dedit, ludus. ד intentum sit elementum medium inter D & T. Quale quidem in latino sermone haut reperitur. Arabes geminum D habent, quorum unum ut D nostrum efferunt, alterum penè ad sibili modum. Facile enim dentalis fortius enunciata in sibilum (qui & ipse in dentium gignitur intervallis) degenerat. Ob eandem cognationem Judæorum quidam ד ut Sajin extulerunt, hodieque דׄ raphatum, ex ד dentali & Joth compositum, ut S legunt.

כ Caph Raphatum valeat χ Græcum, quod auditur in Ζαχαρίας, Μιχαὴλ, Λαμὲχ, Χανaάν. Itaque & Syri pro χ Græco non aliud elementum quam ܟ scribunt, ut ܟܠܘܐ Χλωή. 1. Cor. 1: 11. ܐܪܣܛܪܟܘܣ Ἀρίσταρχος, Actor. 19: 29. ܐܪܟܠܐܘܣ Ἀρχέλαος. Matth. 2: 22. Dages leni gravatum כּ potestatem Κ Græci elementi habet, ut in nominibus Κῦρος, Κάδμος.

פ Pe Raphatum habet vim simplicium ב & ו. Hinc שִׁפְטָן legendum est Schibvtan. רָפָה Rabva. סוּף Subv, alga. פּ duratum rependit vim simplicium elementorum ב & ו. Hinc פִּסְפָּה enunciatur Pvispva, שְׁפַרְפָּרָא Schabvarpvara, i. e. aurora.

ת Raphatum possidet vim simplicium ד & י. Igitur תוֹרָה enunciatur Djora, lex vel delineatio. תּ dagessatum significat D intensum, cujus potestatem utcunque Tj gerit. unde תּוֹרַת fuerit legendum Tjoradj, doctrina.

Ma-

Manifestum est, Græcos, quia Joth consonâ carent, vim literæ ח exprimere non potuisse, atque adeo coactos elementum Θ, quod aliquatenus ad genuinum sonum ejus accederet, ei surrogasse. Sed nec ק proferre integrum potuerunt, quia Vav in literarum numero non habent; quare partem tantum literæ scribentes per K extulerunt. Interea ergò nobis & illorum more ח & ק per Th & K enunciare liceat, donec artium magistri inveniant characteres, quibus absque reprehensione communiter utamur.

Meritò etiam ר elementis, quorum intendi vel remitti queat sonus, annumerat suprà laudatus Auctor. Licet enim literarum omnium asperrima constantis æquabilisque pronunciatus esse videatur, est tamen ubi asperius, est ubi lenius audiatur. Nam initio Syllabarum asperè intentéque sonat, in fine lenius. Discretivo puncto, ut literæ בג״ד כפ״ת non indiguit, quum initio syllabarum movenda vi sua, & ex se, & incogitantibus nobis aspera excidat, lenior atque remissior in syllabarum fine. Supervacaneam ergo spiritus notam Ῥῶ principali & geminato addunt Græci in verbis, Ῥόδος Σάῤῥω, Πυῤῥὸς &c. & Latini, Rhenum, Rhodum, Pyrrhum & Tyrrhenum scribentes. 6

Quibus conditionibus Dages lene literis בג״ד כפ״ת imprimatur. 7

Dages, lene dictum, inscribitur literis בג״ד כפ״ת

1. Ab

1. Ab initio sententiæ, ut בְּרֵאשִׁית Bereschith, cum B intenso.

8 2. Post accentum distinctivum, ut לִמְשֹׁל בַּיּוֹם Gen. 1: 18. וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב Gen. 1:26. שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן Gen. 2: 11.

Notandum, quod virgula Pesik ante voces constructas censetur Accentus distinctivus vel Dominus. ut הִנֵּה׀ בֵּרַכְתִּי אֹתוֹ Genes. 17: 20. עָשׂוּ׀ כָּלָה fecerint consummationem. Gen. 18: 21.

9 3. In syllaba tono affecta post contiguam vocem penacutam in ה expressũ vel intellectũ desinẽtem: ut, וְעָשִׂיתָ פֶּסַח Deut. 16:1. עָלֶיךָ פָּרֶץ Gen. 38: 29.

10 4. In syllaba schevata, quam tonus sequitur, & penacuta dictio in ה quietum finita præcedit, ut עֹשֶׂה פְּרִי Gen. 1: 11. אַרְצָה כְּנַעַן Gen. 11: 31.

11 5. Post Joth, rariùs post Vav, quiescentes, literæ כ & ב promiscue vel accipiunt Dages lene vel recusant. Accipiunt, ut in מִי־כָמֹכָה & מִי כָּמוֹךָ Exod. 15: 11. כִּי כֻלָּם Jerem. 9: 1. בְּנוֹ בְעוֹר filius Behor. Num. 24: 3. frequentiùs recusant, חַלְלֵי בַת־עַמִּי Jerem. 8: 23. כִּי תוֹעֵבָה Jerem. 8: 12. כִּי כָל־אָח Jerem. 9: 3.

12 6. Litera ב & כ ante se ipsam leni dages afficitur, וַיְהִי בְּבוֹאָם 1. Sam. 16: 6. וְנִלְאֵיתִי כַּלְכֵל Jerem. 20: 9. וְשַׂמְתִּי כַּדְכֹד Jesa. 54: 12.

13 7. Post scheva mutum sive expressum sive intellectum, ejusdem vel diversæ dictionis literæ dages

ges modo accipiunt, modo excludunt. Accipiunt quàm sæpissimè. ut in אֶל כָּל־הַמָּקוֹם Gen. 20: 13. שְׂפָתַי תִּפְתָּח Psalm. 51: 17. Sic imprimitur post יְהוָֹה quando aliud DEI nomen, quod in Scheva mutum desinit, addendum esse innuitur, v. gr. יְהוָֹה בָּרָא per compendium scriptum, propter impressum Dages legitur יְהוָֹה אֲדֹנָי בָּרָא Jehova Adonaj creavit. Par est ratio nominum יְהוָֹה i. e. יְהוָֹה אֱלֹהִים ante literas Begadkephath positorum. Rarius excluditur Dages post literas ו aut י v. gr. שָׁלֵו בָהּ Tranquilla est in ea. Ezech. 23: 42. קַו־תֹהוּ Jesa. 34: 11. אֲדֹנָי בָם Psalm. 68: 18. vel post Munach vicarium accentum וְחָרָה אַפִּי בוֹ בַיּוֹם־הַהוּא 14
Deut. 31: 17.

8. Post Pathach furtivum pariter Dages lene imprimitur, ut רוּחַ דַּעַת Spiritus scientiæ.

DAGESCH LENE

Non imprimitur Literis Begadcephath propter ejusdem dictionis Scheva mutũ.

1. Si scheva istud fuerit primitivum, 15
vel è magna correptum, ut לִגְבוּל Forma nominis primitiva est גְּבוּל terminus. Ex magna correptum, ut מַלְכֵי ex plurali מְלָכִים reges. בִּלְבַב in corde, ex לֵבָב cum Tsere.

2. Post Scheva mutum in Infinitivo & Impe- 16
rativo Kal cum affixis constructo: ut עַל רָדְפוֹ propter persequi ipsum. Amos 1: 11. שִׁכְבָה concumbe

cumbe. Gen. 39: 12. & cum affixo: וְרָדְפֵהוּ & persequere eum. Psal. 34: 15.

17 3. Scheva post Pathach ex [-:] semiparva natum raphatæ literæ sequenti haut infigit Dages. ut יַעַבְדֵנוּ colet eum. 2. Reg. 10: 18.

18 4. כ in affixis post Scheva quiescens Raphatum semper manet. ut דְּבָרְךָ verbum tuum. דְּבַרְכֶם verbum vestrum.

19 5. Ante ות fœmineam terminationem non scribitur Dages lene, מַלְכוּת regnum, יַלְדוּת pueritia. עַבְדוּת servitus: neque etiam in pluralibus, quæ ex his flectuntur, מַלְכִיּוֹת regna.

20 6. Nec in tertia radicali vocum בִּגְדִי בִּגְדוֹ &c. Gen. 39: 12, 13, 15. נֶגְדָה coram. Psalm. 116: 14. יָקְתְאֵל: חִיתוֹ: בֵּיתָה urbis vocabulo. Josu. 15: 38. יָקְדְעָם urbs montana Judæ. הָעַרְבִים Nech. 4: 1. in aliis vers. 7. הָעַרְבִיאִים 2. Par. 17: 11. יָטְבָתָה Num. 33: 33. יָטְבָה urbis nomen. 2. Reg. 21: 19. אֲבִי־עַלְבוֹן 2. Sam. 23: 31. Idem observo in barbaris nominibus: בִּגְתָן Esth. 2: 21. בִּגְתָנָא Esth. 6: 2. דַּלְפוֹן Esth. 9: 7. סַנְבַלַּט Nech. 2: 19.

21 Extra has conditiones post ejusdem dictionis Scheva mutum literæ Begadcephath dagesantur.

DE DAGES FORTI.

22 DAGES forte literas geminat, ut רַנּוּ Ronnù, cantate. לָמָּה lamma, quare? חַלּוֹן fene-

fenestra, סֻלָּם Süllam, scala, אַשּׁוּר Asschur Gen. 10: 22.

Dages forte geminare potest omnes literas, præter gutturatas ע ח ה א. 23

RESCH duodecies Dages admittere observarunt Masorethæ. Ezech. 16: 4. bis. Prov. 3: 8. c. 14. 10. c. 11: 22. c. 15: 1. 1. Sam. 1: 6. c. 10: 24. c. 17: 25. 2. Reg. 6: 32. Cant. 5: 2. Psalm. 52: 5. Jer. 39. 12. Qui putant א quatuor locis recipere Dages, falluntur. Illud enim in א litera expressum punctum insinuat vicariam Joth literæ, Dages aut Mappik afficiendæ, lectionem. Itaque א punctatum in verbis וַיָּבִיאוּ & attulerunt, Gen. 43: 25. & Ezr. 8: 18. תָּבִיאוּ affertote Levit. 23: 17. & רָאוּ videbantur, Ijob 33: 21. legendum censeo, uti Joth dagessatum vel mappikatum, Vajjabíju, Thabíju, Rüju. Ut enim Joth in א, ita pariter א in Joth convertitur. Vid. cap. de literarum permutatione.

Expulsum Dages ex gutturatis compensatur; vel præviâ parvâ in magnam analogam conversâ, ut תְּבָרֵךְ benedices, pro תְּבַרֵּךְ ut בֵּרֵךְ benedixit pro בֵּרֵּךְ ut הֹרַג interemtus est, pro הֻרַּג & טֹרַף discerptus est, pro טֹרַּף Gen. 44: 28. vel præviâ magna tono affecta, ut יְשַׁל decutiet, וַיָּזֶד & coxit, וַיְּשַׁר & serravit, וַנִּבֹּל & diffluximus, pro וַנִּבֹּל Jesa. 64: 5. Compensatio tamen interim negligitur, 24 25

ut in נִאֵץ irritavit, Psalm. 10: 3. in לִהַט inflammavit, in נִחַם consolatus est, in בִּעֵר removit.

26 Rariùs Dages è non gutturatis ejectum per præcedentem magnam compensatur, ut הֵתֵל pro הִתֵּל illusit, יְהָתֵלּוּ pro יְהַתֵּלוּ Jerem. 9: 4. וַיִּתְפָּקְדוּ numerati fuerunt. Judic. 20: 15. הָתְפָּקְדוּ recensiti fuerunt. Num. 1: 47. תֵּתַצַּב pro תִּתְיַצֵּב stantem se præbuit. Exod. 2: 4. וָאֵקַל & levis habeor, pro וָאֵקַּל Gen. 16: 5. וְאֵיתָם integer ero, pro וְאֵתַּם Psal. 19: 14. נִשְׁתָּוָה pro נִשְׁתַּוָּה compositum ex נִשְׁוָה & הִשְׁתַּוָּה æqualis factus est, & æqualem se præbuit. הֻנָּה amotus fuit, pro הֻגָּה 2. Sam. 20: 13. מֹשֶׁה Mosche, extractus, Participium Pyhal, formæ זֹרֶה ventilatus. Tale, וָחָיָה & viva sit, pro וְחָיְתָה accentu ob silluk distinguentem retracto. תְּאָכְלֵהוּ consumet eum. Job. 20: 26. pro תְּאַכְּלֵהוּ. Simile וַיֶּחָלְקֵם pro וַיְּחַלְּקֵם & distribuit se contra eos. 1. Par. 23: 6. c. 24: 3. מְלָשְׁנִי linguâ lædens, pro מְלָשְׁנִי Psal. 101: 5.

DAGES FORTIS officium est triplex:

27 I. *Compensativum* absentis literæ mobilis, quæ vel similis est dagesandæ, ut סַבּוּנִי pro סְבָבוּנִי circumdederunt me. כָּרַתִּי pepigi, pro כָּרַתְתִּי. Sic נָתַנּוּ dedimus, pro נָתַנְנוּ vel dissimilis, nempe Nun ante Thau, נָתַתָּ pro נָתַנְתָּ dedisti, יִתֵּן pro יִנְתֵּן dabit, בִּתּוֹ filia ejus, pro בִּנְתּוֹ & אַפִּי ira mea

ex

ex אָנַף. Rarius י ſchevandum vel ל initio thematis per Dages compenſantur, ut הִצִּיב ſtatuit, pro הִיצִּיב & יִקַּח accipiet pro יִלְקַח.

II. *Eſt Characteriſticum* Conjugationum Pi- 28
hel, Pyhal & Hitpahel: ut פִּקֵּד׃ פֻּקַּד׃ הִתְפַּקֵּד.

III. *Euphonicum*, quod neque radicalem lite- 29
ram compenſat, neque conjugationis characterem indicat, ſoni habilioris & amœnioris gratia impreſſum. Eſt autem 1. vel Medianum, ut עֲרֻמָּה nuda, עֲרוּמִּים nudi, à ſingulari עָרֹם nudus. הַיּוּלָּד qui natus eſt. Jud. 13. 8. הַגְּדוּלָּה magnificentia. 1. Par. 17: 19. מִקְּדָשׁ Exod. 15: 17. יִקְּרֵךְ obveniat tibi. 1. Sam. 28. 10. עִקְּבוֹת Pſal. 89: 52. Ferè autem ſcribitur hoc Dages, quando retractus accentus ſemiparvam mobilem vertit in magnam, ut חָדֵּלוּ pro חָדְלוּ deſierunt. וַיְּחַלּוּ & expectarunt, pro יְחַלּוּ. Sic נָזֹּלוּ ſtillaverunt, Jeſa. 64: 2. pro נָזֹלוּ ex forma יָכוֹל potuit. נָשַׁתָּה defecit pro נָשְׁתָה Jeſai. 41: 17. מֹרָטָּה expolita eſt, Ezech. 21: 15. מִמֶּךָּ ex te. דַּיֶּךָּ ſufficiens tibi. Prov. 25: 15. Vel 2. Quaſi medianum, poſt lineam Makkeph ſcriptam ſeu occultam, & poſt ה quieſcentem literam. Sed quieſcere debet He vel in prævio Segol, ut עֹשֶׂה פְּרִי faciens fructum. Gen. 1: 11. אֶעֱשֶׂה־לָּךְ faciam tibi: משֶׁה לֵּאמוֹר Exod. 6: 10. vel in prævio Kamets, ubi ה nunc eſt expreſſum, ut שְׁקָה־לִּי oſculare me, נָתְנָה־לִּי dederat mihi; nunc intellectum מָשַׁחְתָּ שָּׁם unxiſti ibi.

הִגַּרְתָּ לִּי annunciasti mihi; vel deniq; in Pathach voculæ מָה, ut מַה־זֶּה quid hoc?

DE MAPPIK.

30 Mappik punctum est in ventre ipsius ה ex quieto faciens mobile, ut לָהּ lah, ei.

Mappik He literæ insigendum sæpe deficit, ut אָכְלָה ocla, pro אָכְלָהּ comedere ejus. הָשַּׁמָּה hosschamma, Lev. 26: 34, 35. positum loco הָשַּׁמָּהּ ex quo addita ב præpositione formatum בָּהָשַּׁמָּה Levit. 26. 43. pro בָּהָשַּׁמָּהּ in desolari eam. תֹּאכְלֶנָה pro תֹּאכְלֶנָּהּ comedas eam. תְּעֻגֶנָה pro תְּעֻגֶנָּהּ coquas eam, Ez. 4: 12. אָהֳלִי בָה pro אָהֳלִי בָהּ 'Oholibah. Ez. 23: 4. Nota: 18 voces destituuntur He mappikato. Loca memorantur in Masora magna, fol. 21. lat. b. col. 1.

DE RAPHE.

31 Raphe est linea transversa, quæ literis imposita eis vel quietem, vel effatum leniorem tribuit: quietem, ut in לָהֿ la, pro לָהּ lah, ei, Num. 32: 42. בְּחֶטְאָהֿ behet'a, in peccato ejus, pro בְּחֶטְאָהּ behet'ah. Num. 15: 28. effatum leniorem, ut in לֹא תִֿגְנֹב lo' djignob, pro לֹא תִּגְנֹב lo' tjignob, non furaberis. Exod. 20: 13.

DE

DE PUNCTIS EXTERMINANTIBUS.

Puncta literis impoſita, quæ neque vocalium neque accentuum ſuſtinent vicem, literarum in altero codice autographo abſentiam declarant, nullo ſententiæ detrimento, ut לִרְעוֹת אֶת־צֹאן אֲבִיהֶם ad paſcendum gregem patris ſui. Vid. Arcan. Kethib, p. 152. & ſeqq. 32

CAPUT IV.

DE ACCENTIBUS.

Summaria.

Accentus ſigna rectæ pronunciationis. Rectæ pronunciationis munia. Ex his natæ ſunt accentum differentiæ. Memorantur accentuū nomina & dignitates, cum ſervis. Dominorū munere fungentes miniſtri. Accentuum figura interdum diminuta. Figurâ ſimilium differentia. Accentuum ſedes. Accentus Tonicus duplex, primarius & ſecundarius, qui eſt Metheg vel Gabja. Primarii tonici ſedes. Makkeph ablati Tonici ſignum. Accentus Conjunctivus, quibus Dominis in libris Loamath & Amath tribuatur. Conſervitium. Quas voces jungat Conjunctivus. Regulæ Nexus Grammatici Hebræis peculiares. Diſtinctivus accentus quis? De ipſius mora, dignitate, diviſione ſeu diſtinctione. Periodus μονόκωλος, δίκωλος. *Diſtinctivi, ſubdiſtinctivi, quo pacto in ſcriptione latinâ accentus Hebræorum ſignari queant. Diſtinctivi & Vicariorum regu-*

la. Adduntur loca ex doctrina accentuum illustranda. Accentus vocis figurativus vel Moderator sonorum, à nemine explicatus, exspectat opem doctorum. Doctrina accentuum usus.

1 Accentus, qui sacrarum Scripturarum vocibus adjiciuntur, signa sunt rectæ pronunciationis.

2 Rectæ autem pronunciationis munia censentur; 1. Tonum syllabis congruum imponere.

2. Verba, quæ sensibus suis cohærent, conjungere, discreta disjungere.

3. Moram vocibus discretis interponere, eaque morâ sermonem sustinere ac distinguere.

4. Voces alias tardiùs, alias celeriùs proferre.

5. Sonum vocis intendere vel remittere, vel, ut verbo dicam, suaviter ac jucundè modulari, medium servare, vel, ubi oportet, continuare.

3 Ex pronunciationis rectæ muneribus nascuntur omnia illa Hebraïcorum accentuum discrimina. Nam ex toni positione nascitur Moderator toni syllabici, qui vulgo per excellentiam dictus Tonicus & Metheg. Ex junctura & separatione vocum, Moderator nexus grammatici, qui Disjunctivus & Conjunctivus dicitur. Ex pausis, quæ voces interstinguunt, Pausarius, qui vocatur Distinctivus. Ex moris denique & sonis, quæ verbis ac sententiis adduntur, Figurativus.

4 Quorum omnium definitiones & differentias antequam expono, juvet eorum figuras, nomina & dignitates hoc loco proponere. Quum autem libri sacræ Scripturæ, qui longioribus constant periodis

riodis, accentus habeant nonnullos, qui in libris breviorum periodorum non reperiuntur; & vicissim libri, qui brevioribus gaudent periodis, accentibus dotentur, qui in libris longiorum periodorum non apparent: placuit separatim describere eos, qui alterutris conveniant, postquam unum hoc monuero, parvis periodis gaudere Jobum, Proverbia & Psalmos, longioribus libros cæteros. Illos ab initialibus literis אמת Amath, hos Lo-amath, adpellare deinceps liceat. Sunt igitur

Librorum Lo-amath, i. e. longis periodis distinctorum, ACCENTUS DOMINI:

IMPERATOR PRIMUS.

Silluk, i. e. Terminus Periodi, ut in voce הָאָרֶץ׃ Gen. 1: 1. Quæ Sillukum sequuntur duo puncta, Soph Pasuk, i. e. finis versiculi vocantur. 5

IMPERATOR SECUNDUS.

Athnach vel Athnachtha, i. e. Respiratio, ut in אֱלֹהִים Gen. 1: 1.

II. REGES.

Segolta. Segol inversum, ut in הָרָקִיעַ Gen. 1: 7. 6

Sakeph Katon, ut in הַמָּיִם Gen. 1: 7. Sakeph, i. e. Spiritum suspendens. Katon seu parvus dicitur à figuræ, non à dominii tenuitate.

Sakeph-gadol, Sakeph magnus, à figuræ amplitudine, in לְהַבְדִּיל Gen. 1: 14.

Tiphcha, Palmo similis, ut in בְּרֵאשִׁית Gen. 1: 1.

7 III. DUCES.

רְבִיעַ Rebiah, insessor, vel pars quarta scil. Spiritûs, ut in לְמִינֵהֶם

Schalscheleth Pasicatus, catena *ante* Pasik, ut in וַיֹּאמַר ac dixit, Gen. 24: 12.

זַרְקָא Sarka, sparsor; ut in nomine אֱלֹהִים

פַּשְׁטָא Paschta, Extensor; ut in תֹהוּ

יְתִיב Jathib, sedens; ut in לָמָּה

תְּבִיר Thabir, frangens sc. ditionem Tiphchæ; ut in פְּרִי fructus.

מֵרְכָא כְפוּלָה Merca Kephulà, i. e. geminatus; ut in לָהּ Num. 32: 42.

8 IV. COMITES MAJORES.

פָּזֵר Paser, vel divisor scil. Spiritus, ut in voce הָרֹמֶשֶׂת Gen. 1: 21.

קַרְנֵי פָרָה Karne phara, cornua vaccæ, à paritate figuræ, ut בְּאַמָּה

תְּלִישָׁא גְדוֹלָה Thalischa-gedolà, ut in nomine דֶּשֶׁא Gen. 1: 12. תְּלִישָׁא avulsor *Spiritus*, formæ est participialis צְבִירָא colligens, יְקִידָא ardens. V. CO-

V. COMITES MINORES.

גֵּרֵשׁ Gereſch, expulſus ſcil. ſpiritus, ſive quod à Thaliſcha & ſervis ſuis frequentiſſimè expellitur, ut in הַמַּיִם [in פְּרִי

גֵּרְשַׁיִם Geraſchajim, i.e. Gereſch geminus; ut

פָּסִיק Paſik, ceſſantis nota *servi*. Scribitur cum Munach, ut in כָּל־עֵשֶׂב׀ Gen. 1:10,20. cum Sarka, ut קָדוֹשׁ׀ Jeſa. 6: 3. cum Mahpach, ut Gen. 1: 10. cum darga, Gen. 12: 17.

לְגַרְמֵיהּ ſibi relictus; vel ſolus, absq, domino: אֶת־כָּל־הַיְקוּם׃ Gen. 7: 23.

Accentus Dominus repetitus de gradu ſuo in proximum inferiorem dejicitur. 9

SERVORUM VEL CONJUNCTIVORUM Figuræ & Nomina.

מֵרְכָא Merca, producens vel prolongans ſcil. Spiritum loquentis, ut in voce הָיְתָה 10

מוּנַח Munach, vacua quaſi tuba; demiſſus ſcil. Spiritus loquentis, ut in בָּרָא

מַהְפַּךְ Mahpach, quaſi extenſio ſcil. Spiritus; vel inverſio, ſc. figuræ τ8 Munach: ut in מִתַּחַת

דַּרְגָּא Darga, gradus, vel gradum faciens Spiritus; ut in verbo וַיַּרְא

קַדְמָא Kadma. Prior. reſpectu Paſtæ, qui in poſtrema vocis litera collocatur, ut in תוֹצֵא

תְּלִישָׁא קְטַנָּה Theliſcha Ketanna, figura Theliſchæ majoris inverſa. אֲשֶׁר ירח

֪ יֶרַח Jérach, Luna corniculata; vel Jerach ben jomo, Luna filia unius diei, ut in אַלְפַיִם

Librorum אֱמֶת vel parvis Periodis distinctorum Accentus Domini.

I. IMPERATORES; in his Primus.

11 :— Silluk, ut in voce יָשָׁב׃ Psal. 1: 1.

Secundus.

Merca Mahpachatus, sive ex Merkæ & Mahpachi figura compositus, ut in חֶפְצוֹ Psalm. 1: 2.

Tertius.

Athnach, absente Merca Mahpachato, ut in nomine צַדִּיקִים Psal. 1: 6.

II. REX.

12 Athnach, præsente Merca Mahpachato, ut in verbo עָמָד Psal. 1: 1.

III. DUCES.

13 Rebia simplex, ut in סִתְרוֹ Psalm. 18: 12.

Rebia Gereschatus vel compositus, ut in נֵכָר & יְחַלְּצֵנִי

Schalscheleth Pasicatus, ut in 'עַד־אָנָא' & in תִּצְּרֶנּוּ custodies eum. Psal. 12: 8.

Sarka, ut in vocibus רַבִּים & פָּנֶיךָ

Tiphcha

Tipheha anterior, ut in עַמִּי populus meus.

IV. COMITES.

Paser, ut in בְּקָרְאִי & in בְּנֵי־אִישׁ 14

Pasik Kadmatus, ut in פְּרִיוֹ׀

Pasik Mahpachatus, ut in הַקְשִׁיבָה׀

SERVI SEU CONJUNCTIVI, QUI EXTANT IN BREVIORUM PERIODORUM VOLUMINIBUS.

Merca, ut in קָמִים & וּמְרִים 15

Munach inferior, ut in רָגְשׁוּ

Munach superior, in verbo יִתֵּן

Mahpach, ut in vocibus אָנָּא & לִשְׁמֹם

Kadma, ut in יִתְיַצְּבוּ consistant.

Tiphcha non anterior, ut לְמַעַן

Jerach, ut in תִּמָּלֵא & מוֹסְרוֹת

Sarka conservus Munach, ut in אָמַר & נֹאץ אֱלֹהִים

MAKKEPH, lineola transversa vocibus interjecta, ut אֶת־כָּל־הָעֵץ Gen. 1: 29. 16

DE SERVIS DOMINORUM MUNERE FUNGENTIBUS.

Servus proximè ante Dominum, quo cum nexu Syntactico non cohæret, disjungentis Domini affectat officium. 17

Servus

18 Servus proximè ante servum Domini conjungentem, disjungentis Domini potestatem sibi vendicat.

De Accentuum Figura defecta.

§ *Accentuum figura in libris breviorum periodorum diminuitur.*

19 Pesik ante Mahpach vel Kadma sæpius omittitur, præsertim post vocem minusculam.

20 Omnis Rebia in secunda aut tertia voce ditionis Silluki occurrens, est Rebia gereschatus, compositionem involvens cum Gerescho, quamvis interdum occultetur Geresch.

§ *Accentus nonnulli figura similes, situ differunt.*

21 1. Paschta ֙ per se semper ultimo dictionis elemento imponitur, & in vocibus penacutis, & scheva gemino finitis, ut דָּבָר כֶּגֶר פְּקֻדַּת

22 2. Jethib semper primæ vocali præponitur, ut בֵּן בֶּגֶר sed ante Makkeph vocali tonicæ postponitur

23 3. Silluk in syllaba tonica postrema sistitur, Metheg ante eam, ut פְּקֻדָּה׃

§ *Accentus in diversis dictionum partibus collocantur.*

24 1. Communiter accentus collocatur, ubi tonus. Sed ֒ ֔ ֨ & Pasta rejiciuntur ad ultimam literam. ֠ ad primam, licet ibi non sit tonus, הִנֵּה אַבְרָהָ[illegible]׃

2. Tiph-

2. Tiphcha in libris breviorum periodorum ante primam vocis vocalem positus, Domini vicem gerit; in tonica syllaba post vocalem officio fungitur servi. In libris longiorum versuum semper Domini dignitatem tuetur. 25

3. Merca Mahpacatus in dissyllabum penacutum vel in monosyllabum incidens, rejicit Mahpach in ultimam præcedentis, si eam reperit vacuam, ut יִסַּ֣רְתָּ֭ עֹז fundasti robur. Psalm. 14: 4. vel conveniunt Merca & Mahpach ad primam vocis literam, ut פֹּ֥עֲלֵ֭י אָוֶן Psal. 14: 4. ט֭וֹב Ps. 8: 3. 26

DE ACCENTU TONICO SYLLABARUM.

TONICUS Syllabarum dicitur, qui syllabas suspendit. Estque duplex; primarius vel secundarius. Primarius, qui extremam vel extremæ proximam suspendit syllabam. Secundarius ante primarium positus eodem modo syllabam sustinet: Metheg vocatus, nisi adhæreat schevæ mobili; Gaҕja, si adhæreat. 27 28

Nunquam primarius tonus residet in antepenultima, nisi media syllaba chatephatam, vel ex chatephata relictam, habeat vocalem, ut הָאֹ֫הֱלָה haóhela, Gen. 24: 67. הָאֹ֫הֱלָה: & הָאֹ֫הֱלָה haóhela, Exod. 33: 8, 9. נַֽעַמְדָה יָּחַד náҕamda jáchad, Jesa. 50: 8. 29

Putant

30 Putant, נַעֲמָרָה esse dissyllabon, sed vellem etiam docerent nos pronunciationem ejus. Rectius docebitur, in Accentuum positione *laborantem* fieri vocem, si ante tonum ejus primarium veniat vel nulla, vel una duntaxat syllaba, vel duæ, quarum prior constet vocali semiparva, vel propter amissum chateph concisâ.

31 Signum primarii sunt omnes accentuum figuræ. Secundarii seu Methegi est virgula erecta, vel vicarius ejus, Munach, ut וְהָעֵצִים Gen. 22: 7. vel Kadma ante Sakeph, ut לְמַלְכִּיאֵל & ante Geresch, ut וַיֵּלְכוּ Num. 33: 8. vel Merca ante Tiphcha, ut כְּכֹכְבֵי Exod. 32: 13. vel Munach ante Rebiah, ut תֵּעָצְבוּ Gen. 45: 5. Gahjæ signum est virgula erecta veniens ante scheva mobile, ut וְאֵת Esth. 9: 7.

32 Diversorum in eadem voce accentuum posterior Tonicus est primarius, prior secundarius, quem Euphonicum vulgo dicunt.

33 Si ejusdem figuræ accentus vocem afficiunt, prior syllabam acuit; si diversæ, posterior, ut הַמַּיִם aqua. וּלְמוֹעֲדִים & in tempora stata.

34 Signa toni primarii nonnunquam absunt à syllaba tono affecta. Signa ejusmodi sunt vel præpositiva vel postpositiva. Præpositiva, quæ primæ vocis literæ adjunguntur, ut Thelischa magnus in הָאָרֶץ haárets, Gen. 1: 30. אֲשֶׁר aschèr, qui vel quæ; & Tiphcha anterior in יְהוָה Jehovà. Post-

posi-

positiva, quæ ultimæ literæ adjiciuntur, ut Segolta in הָרָקִיעַ harakiah, ut Sarka in אֱלֹהִים Elohìm, & in שָׁמַעְתָּ schamáhta, audivisti. Gen. 3: 17. ut Thelischa Ketanna in וַיֹּאמֶר Vajjómer. Gen. 3: 14.

DE PRIMARII TONICI LOCO.

REGULÆ.

I. In semiparva, vel in litera schevata non re- 35
sidet accentus. Itaque אֲשֶׁר *ascher* legendum est, non, 'ascher.

II. Penacuta sunt nomina, quæ unicū segol, vel 36
ipsius vicarium Pathach, vel Pathach furtivum, ultimæ radicali mobili præmittunt, ut קֹדֶשׁ Sanctitas, סֵפֶר liber, פֹּעַל opus, תֹּאַר forma. רוּחַ Spiritus. גֹּמֶא juncus. Ipsum verò מֹשֶׁה penacutū non est, quia participialem habet formam.

III. Penacuta sunt, quæ in duas parvas desi- 37
nunt, ut נֶפֶשׁ anima, נַעַר puer, שָׁמַיִם cœlum, אֲבִיגַיִל Abigájil, דֶשֶׁא herba, בֶּכֶה fletus.

IV. Suffixum biliterum, si magna vocali gau- 38
deat, vocem penacuit. ut עֲזַבְתָּנִי reliquisti me. יַצִּילֵהוּ eripiet eum. אָחִינוּ frater noster.

V. Uniliterum puncto mobili affectum, si 39
præcesserit segol aut litera quiescens, tonum ponit in penultima, ut רָאוּךָ: יְלִדְתִּיךָ: דְּבָרֶיךָ עֲזָבוּהָ: נִצְּרֶהָ custodi illam. Sin scheva præcesserit,

tonus demittitur in ultimam, ut שִׁמְךָ nomen tuum.

40 VI. Nomina, quæ in Schurek finita, derivantur à verbo quieſcente *Lamed-He*, accentū in penultima gerunt, ut תֹּהוּ וָבֹהוּ inane & vacuum. שָׂחוּ natatio, alga. In propriis תֹּחוּ שֵׂכוּ תֹּועוּ vid. Onomaſt. Sacr. pag. 494.

41 VII. Futurum יְהוּא i. e. erit, Eccleſ. XI. 3. vocem cum ipſo compoſitam acuit, ut אֱלִיהוּא Job. 32: 2. vel א abſciſſo אֱלִיהוּ ib. 16. ℣. 4. Itaque nomen מִיכָיְהוּ Judic. 17: 1. 4. & 1. Reg. 22: 8. penacutum, non continet verbum יְהוּא ſed ex nomine יְהוָה contractum, ſignificat attenuationem aut imminutionem *Domini*.

42 IIX. Terminatio Verborum perſonalis, quæ per ſe ſyllabam non facit, quoties unam duntaxat literam abſcondit, verbum penacuit: quoties duas, acuit. Sic una duntaxat litera in ſcriptione vel pronunciatu abſconditur in terminationibus aſyllabicis, ut in ℣bo שַׁמּוּ deſolarunt, nam ו terminatio præter Vav aliam quieſcentem non continet; ita in verbo תֵּיטִבִי bonam facies, Jerem. 2: 33. occultatur lectione vel pronunciatu unum Joth. Terminatio autem aſyllabica, quæ duas quieſcentes complectitur, accentum ponit in ultima, v. gr. in verbo הוֹדוּ celebrate, כָּלוּ collù *finiuntur*, תְּגַלִּי detegito. Nam & Vav & Joth ultimæ quieſcunt, & in eadem ſyllaba fatiſcit ה radicale.

Exem-

Exempla alia, primi generis: I. הַשְׁכִּיבָה cubare 43
fecit. הַחֵלָּה cœpit. הַקְּרָה manavit. הוֹשִׁיבָה collocavit. הֵבִיאָה attulit. הֶחְבִּיאָה abſcondit. נָשַׁמָּה deſolatur. נָסַבָּה convertit ſe. קָמָה ſurrexit. מֵתָה mortua eſt. בּוֹשָׁה pudore ſuffuſa eſt. רַבָּה multa eſt. Propter Vav converſivum transfertur accentus, ut וְרַבָּה Jeſa. 6: 12. II. הִפְקִידוּ præfecerunt. 44
הַרְחִיקוּ procul amovete. יַלִּיזוּ recedere facient. הֵזִילוּ vilipendunt. סַבּוּ circumdederunt. רֹבּוּ jaculati ſunt. Gen. 49: 23. שֹׁמּוּ obſtupeſcite. בֹּשׁוּ pudore ſuffuſi ſunt. מֵתוּ mortui ſunt. שָׁתוּ poſuerunt. לַנּוּ pernoctavimus. דִּינוּ judicate. תָּקוּמוּ ſurgetis. וַיֵּרֹמּוּ & extulerunt ſe. הָבֵרוּ purgate. הִבָּרוּ purgate vos. הֵפֵרוּ irritum fecerunt. הֵסַבּוּ circumduxerunt. הִשִּׂיאוּ portare facient. III. הַזְכִּירִי 45
memora *fœm.* קוּמִי ſurge. דּוֹשִׁי tritura. רָנִּי vociferare. תִּדַּמִּי exſcinderis. לִינִי pernocta. הֵילִיכִי abduc. תֵּיטִיבִי bonam facies. Verbi tamen תוֹסִיפִי ut acutior viridiorque ſermonis redderetur ſonus, Jeſa. 47: 3, 7. ultimam tonus occupavit, כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־לָךְ, quia non addes *audire, qui* vocent te dominam regnorum.

Exempla ſecundi generis, in quibus termi- 46
natio quieſcentem geminam includens verbum acuit: גַּלּוּ revelarunt, non גָּלוּ Talia ſunt עָשׂוּ fecerunt. תָּלוּ ſuſpenderunt. אָבוּא voluerunt. גָּלִי de-

detege. תְּגַלִּי detegito. וַיַּדּוּ & projecerunt, non תִּתְאוּ
וַיִּדּוּ sic רָאוּ visa sunt. תְּתָאוּ definietis, non תִּתְאוּ
Num. 34: 7. Ubi major est sensus distinctio, ac-
centus in penultimam retrahi potest, ut in
הָאֹמְרִים עָרוּ, עָרוּ Qui dicunt, nudate, nuda-
te, pro עָרוּ עָרוּ ubi & prioris verbi accentus trans-
locatur, ne duo toni colliderentur. Ps. 137:7.
47 IX. Terminatio pronominalis, quæ per se
facit syllabam, quoties vocali gaudet magnâ,
verbum penacuit: quoties autem parvâ, ver-
bum acuit. ex. gr. Acuit פְּקַדְתֶּן : פְּקַדְתֶּם
visistastis. Penacuit I. בָּגַדְתָּה prævaricatus
es. הֶעֱבַרְתָּ traduxisti. הֲשִׁמּוֹתָ desolasti. סַכּוֹתָ te-
xisti. הִתְעַלַּלְתָּ illusisti. שַׁתָּה posuisti. הֵפַרְתָּ irritum
reddidisti. קַמְתָּ surrexisti. רִיבוֹתָ contendisti.
הוֹצֵאתָ eduxisti. בָּנִתָה ædificasti. נִקֵּיתָ insons fui-
48 sti. וְהָיִתָ & eris. II. in יְלִדְתִּי genui. הִגְדַּלְתִּי edu-
cavi. סַבּוֹתִי in causa fui. נְקַלּוֹתִי vilior factus sum.
הַחִלּוֹתִי cœpi. בֹּשְׁתִּי erubesco. וָמַתִּי & moriar.
נִצְמַתִּי succisus sum. בִּינוֹתִי consideravi. גִּלְגַּלְתִּי
devolvi. הוֹצֵאתִי eduxi. נִלְאֵתִי defessus sum.
הִגְלֵתִי deportavi. הֹרֵתִי docui. Proverb. 4: 11. &
49 הוֹרֵיתִי cum Joth mediano 1, Sam. 12: 23. III.
in שָׁאַלְנוּ petivimus. קַמְנוּ surreximus. בֹּשְׁנוּ eru-
bescimus. בַּזּוֹנוּ prædati sumus. גָּלִינוּ migravimus.
50 נִגְלִינוּ retegemur. וַהֲקֵמוֹנוּ & constituemus. IV.
in יַעֲמֹדְנָה stabunt. תִּזָּכַרְנָה commemorabuntur.
תְּדַבֵּרְנָה loquuturæ sunt. קֹמְנָה surgite. וַתִּגַּשְׁןָ &
ac-

accesserunt. וַתְּחִלֶּינָה & cœperunt. תְּצִלֶּינָה tinnient. תְּגַלְנָה exsultabunt. תְּשֻׁבְןָ revertentur. תְּשֻׁבֶינָה revertemini. תַּבַּעְנָה eructabunt. תְּבִיאֶינָה adferunto. V. Quòd הִנְנִי dicitur, & non הִנֵּנִי ra- 51
tio hæc est, quia in נ schevato delitescit Dages forte, quo casu accentus Millehèl locum habere nequit. מִנִּי autem & מֶנִּי scriptum ideo videtur, quod ante duplicem defectum literæ נ & מ accentus poni reformidat: מִנִּי enim vel מֶנִּי integrè scriberentur מִמְּנְנִי vel מִמֶּנְנִי pro quo aliàs, ubi tertium מ non eliditur, venit מִמֶּנִּי à me.

X. Sunt denique Penacuta, quæ vel ex penacutis orta terminantur He paragogico: ut 52
לַיְלָה vel quæ finiuntur He locali שָׁמַיְמָה in cœlum, נֹבֶה 1. Sam. 21: 1. דְּדָנֶה Ezech. 25: 13. XI. 3.

Religuarum vocum tonus est in ultima: ut 53
דָּבָר verbum צְבָאָם exercitus eorum דְּבָרִים verba.

DE ACCENTUUM TRANSLOCATIONE.

Quanquam hæc nativa accentuum sedes est; 54
mutare tamen certis conditionibus stationem solent, vel translocati vel penitus ablati.

Translocatio fit duobus modis: vel enim retra- 55
hitur ab extrema syllaba in penultimam, vel ab hac in extremam demittitur.

Caussa demissi unica est distinctio Vav conver- 56
sivi præteriti in futurum, vel futuri in præteritum,

ut וְשָׁמַרְתָּ & custodies, non וְשָׁמַרְתָּ cujus mens *& custodivisti*. Sæpius tamen, ubi confusionis non est metus, & futuri significationem contextus infert, tonus propter Vav conversivũ non trajicitur.

Caussa retracti toni multiplex est:

57 I. Prima est tonorum ex nimia proximitate oritura collisio: ut in קָרָא לַיְלָה vocavit noctem pro קָרָא לַיְלָה Sic מֵשִׁיבַת נָפֶשׁ recreans animam, pro מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ Sic יָלְדָה בַּת peperit filiam, pro יָלְדָה בַת Sic אֲדֹנִי בֶזֶק Adóni-bezek. Judic. 1: 6. יָשֻׁבִי לָחֶם Jaschübi léhem. 1.Par. 4: 22. Quò referas, quum inter tonũ præviæ & sequentis vocis interjicitur à semiparva tantùm vocali sustentata litera, ut עֹשֶׂה פְּרִי Gen. 1: 11. & עֹשֶׂה־פְּרִי ibid. ṽ. 12. Notandum, quod in Participio præsenti Kal in mobilem literam finito tonus cum proximo collidens non retrahatur, ut שֹׁפֵט צֶדֶק. In cæteris participiis retrahitur, vocali non mutata, ut חוֹסֵי־בוֹ confidentes in ipso. רֹפֵא לָךְ 2. Reg. 20: 6.

58 II. Secunda retractionis caussa est Accentus Dominus, post scheva mobile vel post quiescens è parva correptum, ut יִפְקְדוּ pro יִפְקְדוּ visitabunt. שִׂמְחִי ex שִׂמְחִי cujus primitivum שְׂמַח lætare. שֶׁבִי: ex שֶׁבִי captiva turba, יֶחִי: ex יְחִי erit, דְּבָרֶךָ ex דְּבָרְךָ verbum tuum.

59 III. Tertia est Vav conversivũ Futuri in Præteritum, ut וַיֹּאמֶר & dixit, ex futuro absoluto יֹאמַר dicet.

dicet. Retrahitur & accentus propter Vav con-
versivum verbi participialis חָיָה vivens. Igitur וְחָיָה
& vivet, scriptum loco וְחָיָה Exod. 1: 16.

IV. Quarta, in pausam incidentes particulæ לָךְ 60
בָּךְ אִתָּךְ: אוֹתָךְ: עִמָּךְ: quæ cū transposito Kametz,
in locum scheva, etiam accentum transferunt,
h. m. לְךָ: בְּךָ: אִתְּךָ: אוֹתְךָ: עִמְּךָ: Rarius ךָ cum
verbo constructum tonum rejicit, עָנְךָ respon-
dit tibi.

V. Quinta est Apocope verbi vel nominis. Ver- 61
bi, ut in יִרֶב ab integro יִרְבֶּה augeatur. Gen. 1:
22. יִגֶל demigrat, ab יִגְלֶה Job. 20: 28. Nominis,
ut in אֶדְרֶעִי Edréhi, Num. 21: 33. ex integro
אֶדֶר עִיר magnificentia urbis, in עֵין גֶּדִי Hen gédi
ab integro עֵין גְּדִיר Fons excisi. Ezech. 47: 10.
Vid. Onomast. Sacr. p. 495. Sic יָהוּ in proprio-
rum finibus, per apocopen ה finalis, formatum ex
יְהוָה Dei vocabulo, accentum gerit Millehel. v. c.
יְשַׁעְיָהוּ Jeschahjáhu: Salus est Dominus. זְכַרְיָהוּ re-
cordatus est Dominus.

VI. Sexta, ךְ.. affixum fœmineum, quod non- 62
nunquam tonum transfert ad syllabam proximè
præcedentem, ut יְשָׁרְתוּנֶךְ pro יְשָׁרְתוּנֶךְ servient
tibi, Jesai. 60: 7. אֲרַיָּוֶךְ irrigabo te, pro אֲרַיָּוֶךְ &
hoc pro אֲרַוֶּיךְ Jesai. 16: 9.

VII. Est etiam, ubi accentus verbi fœminini 63
retrahitur ante suffixum masculinū, ut יְלָדַתְךָ pe-

perit te. Cant. 8: 5. אֲכָלַתְךָ consumet te. Ezech. 28: 18. רָאָתְךָ׃ vidit te. Job. 42: 5.

64 VIII. Suffixum pronominale & terminatio verbi personalis, si fuerint ejusdem personæ, sæpius in penultimam tonum rejiciunt; sin diversæ personæ, vocem acuunt. v. gr. מְצָאָתַם invenit eos. Exod. 18: 8. הֶעֱלָתַם ascendere jussit eos. Josu. 2: 6. גְּמָלַתּוּ ablactavit eum 1. Sam. 1: 24. יִסְּרַתּוּ erudiverat ipsum. Prov. 31: 1. צִוָּתָה pro צִוָּתָהּ præcepit ei; defecto, ut sæpius, Mappik, Ruth. 3: 6. Diversæ personæ suffixum, ut dixi, retinet accentum, וּכְתַבְתָּם & scribas ea. Deut. XI. 20. חִלַּקְתָּם divides eos. Ezech. 5: 1.

65 IX. Denique accentus retrahitur in his tribus: אָנֹכִי pro eo, quod aliàs efferri solet אָנוֹכִי ego. אָתָּה pro אַתָּה tu. עָתָּה pro עַתָּה nunc.

DE ACCENTU TONICO SECUNDARIO, METHEG ET GAHJA.

66 Secundarius vocum tonus est, qui, ante primarium positus parumper syllabam suspendit. Signũ est erecta subliteris virgula. Duplicem verò habet differentiam. Alius est, qui ad quamlibet voca-
67 lem accesserit, ut in יָרְעוּ מֵאָבִינוּ Genes. 19: 32. וַיִּרְשׁוּ & possederunt Jos. 12: 1. לִלְשֹׁנֹתָם Gen. 10: 20. נַעַלְךָ calceus tuus. מֶלֶךְ־שִׁנְעָר Rex Schinhar. קְבֻרָתוֹ יַעֲשֶׂה׃ אֱהָלֹה׃ יְהִיֶה׃ נֶאֱמָן sepul-

pulcrum ejus. Alius, qui ſcheva initiale præ- 68
cedit, ut וְאֵת Eſther. 9: 7, 8, 9. vel, qui initiale
ſcheva ſequitur, ut in שְׂאוּ־ proferte, Pſalm.
81: 3. גְּדָל־חֵמָה Proverbior. 19: 19. Ille
Metheg, i. e. frenum dicitur, hic autem גַּעְיָא
Gahja, i. e. ſubſiſtens, quod etiam valet tranſpo-
ſitis literis exaratum Arabicum nomen عاجز ha-
jegō.

Syllaba, quam ſuſtinet Methegus, vel ſecunda
eſt à tono vocis primario, ut in שָׁת־לִי poſuit 69
mihi. Gen. 4: 25. vel tertia, ut in חָכְמָה ſapiens
fuit. וּשְׁבֵה & captivum duc. Judic. 5: 12. נַעֲשֶׂה
faciamus. vel quarta, ut in וּמִמּוֹלַדְתְּךָ Gen. 12: 1.
וּתְבֻקְשִׁי & quæreris. Ez. 26: 21.

Metheg in eâdem voce longiore iteratur, ut 70
וַהֲקִימֹתִי Levit. 26: 9. וַאֲבָרְכָה Pſal. 145: 1.

Methegi loco ſcribitur & ſervus, וְהָעֵצִים & 71
ligna. Gen. 22: 7. לְמַלְכִּיאֵל Num. 26: 45. וַיֵּלְכוּ
& abiverunt. Num. 33: 8. אָנָּא Exod. 32: 31.
מִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם à conſiliis ſuis. Pſalm. 5: 11.
בִּישׁוּעָתֶךָ in ſalute tua. Pſalm. 20: 6. וַתְּשֹׁקְקֶהָ &
appetis eam. Pſalm. 65: 10.

Metheg aliquando compenſat ejectum Dages, 72
ut וַיְהִי & fuit. הַלְלוּ Hallelu, laudate. לַמְנַצֵּחַ
præfecto muſico. הַמְכַסֶּה qui operit Exod. 29: 13.

DE ABLATIONE ACCENTUS TONICI.

73 Accentus Servi vel Conjunctivi ante Dominos sæpe auferuntur, vocibus per transversam lineolam connexis. Lineola hæc ex re vocatur Makkeph, i. e. conjungens.

74 Voces per Makkeph unitæ in doctrina Accentuum pro una habentur.

75 Accentus ablati Causa est 1. Accentuũ collisio. ut בִּגְדֵי־יֶשַׁע pro בִּגְדֵי יֶשַׁע vestes salutis Jesai. 61:

76 10. אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־כָּכֶם לְמַר־דַּעַת 2. Vocum, quæ parium sunt syllabarum eodemque loco tonum sustinent, continuatio, ut וּמִי יֵלֶךְ־לָנוּ pro

77 וּמִי יֵלֶךְ לָנוּ Nota, Conjungi etiam per Makkeph, quæ grammaticè non construuntur.

78 Makkeph virgula nonnunquam deficit, per servum sequentis Domini compensanda. ut סְעָד לִבְּךָ pro סְעָד־לִבְּךָ fulci cor tuum. Judic. 19: 5. יָרֹם לְבָבוֹ pro יָרֹם־לְבָבוֹ Dan. 11: 12. לָחֶם שְׁעָרִים pro לָחֶם־שְׁעָרִים & hoc pro לָחֶם מִשְּׁעָרִים Bellator ex portis. Judic. 5: 8. וְעֹשֶׂה חֶסֶד Psalm. 18: 52. pro quo in parallelo 2. Sam. 22: 52. וְעֹשֶׂה־חֶסֶד & exercens benignitatem. שִׁירוּ לוֹ 1. Par. 16: 8. in Parallelo Psalmi 105: שִׁירוּ־לוֹ cantate ei. הוֹד וְהָדָר 1. Par. 16. in Parall. הוֹד־וְהָדָר Psalm. 96. אִמְרַת יְהוָה 2. Sam. 22: 31. in Parall. Psalm.

Pſalm. 18:32. אִמְרַת־יְהוָה Verbum DOMINI.

MAKKEPH intelligitur ante Dages forte initia- 79
le: הִשָּׁבְעָה לִּי legendum hiſſchabeña-llì. Servus
pro vicario Methegi habendus. Gen. 21:23.

Ablati interim per Makkeph accentûs locum 80
occupat Metheg, ut שָׁת־לִי repoſuit mihi. Gen.
4:25.

In polyſyllabis autem & diſyllabis Metheg 81
illud ſæpè recipitur ad ſyllabam ſuperiorem, ut
עָשָׂה־לִּי fecit mihi. עֹשֶׂה־פְּרִי faciens fructum.
נוֹסְדוּ־יַחַד congregati ſunt.

Makkeph, licet collidantur toni, aut arctè vo- 82
ces cohæreant, non ſemper ſcribitur, neque ſem-
per prioris vocabuli accentum tollit. Lectum igi-
tur אֶכְרוֹת לָךְ & אֶכְרָת־לָךְ exſcindam tibi. Joſ.
9:7. כְּתוֹב לְךָ & כְּתָב־לְךָ ſcribe tibi. Ezech. 24:
2. יִסְגּוֹר לוֹ & יִסְגָּר־לוֹ procumbit coram eo. Jeſa.
44:17. יִקְצוֹר אָוֶן & יִקְצָר־אָוֶן metet iniquitatem.
Prov. 22:8.

DE ACCENTU CONJUNCTIVO.

Ratione ſtructuræ & nexus vocum, Ac- 83
centus dividitur in Conjunctivum & Dis-
junctivum.

Conjunctivus, qui & Servus reſpectu 84
disjunctivi dicitur, vocem grammatico
nexu cum ſequente cohærentem ſine in-
terjectu moræ conjungit. Disjunctivus
gram-

grammatico nexu cum ſequente non cohærentem vocem morâ vel vocis quadam figurâ diſtinguit.

85 Conjunctivus interim alius eſt in libris majorum periodorum, alius in minorum.

SERVI IN LIBRIS LO-AMATH SEU MAJORUM PERIODORUM.

86

Dominus.	*Servus.*	*Dominus.*	*Servus.*
1. Silluk,		8. Paſer,	
2. Athnach,		9. Karne-phara,	l.
3. Segolta,		10. Theliſcha gedola,	
4. Tiphcha,		11. Gereſch,	l. vel
5. Rebiah,		12. Legarme'	
6. Paſtha,	l.		
7. Sarka,	l.		

87 Servis carent Sakephkaton, Schalſcheleth paſicatus, Jethib & Gereſchajim.

De Servis duobus uni Domino ministrantibus.

88 1. *Sarkæ* ſervus communiſſimus eſt Munach, rarius ac vix undecies Merca. Vid. Maſora ad Exod. 6: 6. & 30: 12.

89 2. Paſta pro ſervo habet Mahpachum, quoties inter tonum Domini & ſervi una pluresve ſyllabæ intercedunt; Mercam, quum intercedit nulla.

3. Servis

3. Servus Thebiri ter & decies est Darga, quoties videlicet inter Servi ac Domini tonum plures unâ intercedunt syllabæ, aut Pasik intellectum vel expressum. Merca, autem quando una tantùm interjecta est syllaba. 90

4. Servus Gereschi est Munach, si servi dictio sit unius duntaxat syllabæ, vel si tonus resideat in prima vocis syllaba, scheva mobili non affecta. Aliàs est Kadma, præcedente, si opus fuerit, Thelischa parvo. 91

SERVI LIBRORUM AMATH, VEL EOR. QUI PERIODOS HABENT MINORES. 92

Dominus.	*Servus.*	*Dominus.*	*Servus.*
1. Silluk	vel vel	7. Tiphcha anterior,	
2. Merca Mahpachatus,	vel		
3. Athnach,	vel	8. Sarka	vel
4. Rebia Gereschatus,	vel	9. Paser	vel
5. Schalscheleth Pasicatus,	vel	10. Pasik Kadmatus	vel
6. Rebiah simplex,	vel		

De Servis diversis uni eidem Domino ministrantibus.

1. Silluki servus est Munach superior, si præcesserit Pasik, Ps. III. 1. Ejusdem servus est Munach inferior, si nulla tonum præcesserit syllaba. 93

2. Mer-

94 2. Merca-Mahpachati servus est Merca, quando in tertia voce præcesserit Rebia; Psal. XXXV. 10. aliàs Jérach.

95 3. Servus Athnachi est Munach inferior, si præcesserit Minor Tiphcha anterior: Sin secus, Merca.

96 4. Servus Rebiaħ gereschati aliquando est Munach superior, si iste sit vicarius Athnachi.

97 5. Servus Rebiħæ est Merca, si Rebiaħ immediatè ponitur ante Merca mahpachatum; aliàs ei servit Mahpach vel Munach superior: & Mahpach quidem, si nullus adhibeatur subdistinctivus, aut si Mahpach componatur cum Sarka; secus verò si fieret, ministrabit Munach. Vid. Psalm. 1.3:11. 12. Psalm. 93:4.

98 6. Servus Sarkæ est Merca, si tonus incidit in penultimam, Psalm. 31:21. XXXII. 7. CI. 7. vel literam dagessatam: aliàs Munach. Vid. Psalm. IV. 7. XXXI. 14. LIX. 14. Job. 31:7.

99 7. Servus Paseri est Jerach, præcedente Pasik-Mahpachato: aliàs Mahpach, qui tamen tum quoque obtinet, quando in tertia est Pasik-kadmatus.

100 8. Servus Pasik-kadmati est Mahpach, si ante tonum vox vel nullam vel unam duntaxat syllabam habeat; aut Mahpach cum Sarka servo componi possit: sin minus, requiritur Munach superior. vid. Psalm. X. 9. XXVII. 3. LXXXIV. 3. CXLII. 4. Job. XVI. 10.

CON-

CONSERVITIA.

Sarka Anterior tanquam conſervus præ- 101
mitti ſolet Mahpacho & Merkæ, ſæpius in eadem,
rarius in proxima voce; rariſſimè locum conſervi
occupat ſolus. תֹּאמַר Prov. 3: 27. נִאֵץ Pſal. 10:
3. יֵרְדוּ בָם Pſal. 49: 15. Pſal. 42: 5.

Munacho inferiori interdum in proxima voce 102
præmittitur conſervus Sarka, aut Munach ſuper-
nus ante Rebiham aut Paſik-kadmatum, ut Job.
35: 5. Pſalm. IL. 15. LXII. 9. CXVII. 2.

DE NEXU VOCUM,

QUAS AFFICIT CONJUNCTIVUS.

Quum Hebræorum Syntaxis à noſtra conſue- 103
tudine ſæpius divertat, hoc loco diſcrimen iſtud,
quantum inſtituti ratio patitur, indicandum eſt.

Conſtruendarum vocum

Regulæ.

I. Particulæ, quæ conjunctionum & adverbio- 104
rum vim habent, cum nomine conſtruuntur: ut
כִּי עֵרוֹם quia-nudus. אֵי אָחִיךָ ubi-frater-tuus?
כִּי שָׁמַעְתָּ quia-audiviſti. עַד שׁוּבְךָ usque-reverti
te. לְבִלְתִּי אֲכוֹל מִמֶּנּוּ ad-non-comedendum, de-
ea. כִּי בְמַקְלִי quia-in-baculo-meo. Gen. 32: 10.

II. Sæpiùs voces cohærent per intellectum ver- 105
bum, nomen relativum, aut particulam. Per ver-
bum אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ non-*eſt*-nobiscum. Per nomen

אֱל הֵי

יְהוָה צְבָאוֹת Deus-*Deus*-exercituum. אֱלֹהֵי צְבָאוֹת i. e. Jehova-*Deus*-exercituum. Jeſa. 1: 9. & 3: 1. Chagg. 1: 5, 7. Per relativum, Bibite בְּיַיִן מָסָכְתִּי vinum-*quod*-miſcui. Proverb. 9: 5. Exultabunt עֲצָמוֹת דִּכִּיתָ oſſa-*quæ*-contriviſti. Pſalm. 51: 10. כְּשִׂמְחַת בַּקָּצִיר ſecundum-lætitiam-*quæ-eſt*-in-meſſe. Jeſa. 9: 3.

106 III. Nomen diſtributivum cum ſuo diſtributo, & relativum cum ſuo relato uſitatiſſimè conjungitur, licet nullam cum eo conſtructionem habeat immediatè, ut יֵלְכוּ אִישׁ לִמְקוֹמוֹ abeunto quisq; in locũ ſuum. Jud. 7: 7. אִישׁ אָחִיו לֹא יִדְחָקוּן alter alterũ non premet, Joel. 2: 8. אֵם עַל־בָּנִים רֻטָּשָׁה: Mater ſuper filios alliſa fuit. Hoſ. 10: 14.

107 IV. Voces, inter quas Relativum אֲשֶׁר intelligi poteſt, hîc conſtruuntur: ut גּוֹי מֵרָחוֹק i. e. גּוֹי אֲשֶׁר מֵרָחוֹק gens, *quæ eſt* à longinquo. Deut. 28: 49 אֶת־הַנֶּגַע בְּעוֹר־הַבָּשָׂר plaga, *quæ eſt* in cute carnis. Lev. 13: 3. הֲיַחְתֶּה אִישׁ אֵשׁ בְּחֵיקוֹ an continebit quis; ignem *qui* in ſinu ſuo: Prov. 6: 27. בְּפָרֵשׂ שַׁדַּי מְלָכִים בָּהּ dum diffundit Omnium-dator (Dominus,) Reges, *qui ſunt* in ea. Pſ. 68: 15.

108 V. Nomen סֶלָה ſæpius jungitur cum proximè præcedentibus, etiamſi nullam habeat cohærentiam: מֵהַר קָדְשׁוֹ סֶלָה: ex monte Sanctitatis ſuæ, Sela.

Sela. Psalm. 3: 5. DEUS ex Themane venit, וְקָדוֹשׁ מֵהַר־פָּארָן סֶלָה & Sanctus ex Parane; Sela. Habac. 3: 3.

Subjectum prædicationis nonnunquam in sen- 109
su disjuncto accipitur, explicandum per latina verba, *quod attinet*: יְהוָה בַּשָּׁמַיִם כִּסְאוֹ Dominus, i. e. *Dominum quod attinet*, in cœlis est sedes ejus. Psalm. XI. 4. אֲנִי פִּי־מֶלֶךְ שְׁמוֹר וְעַל דִּבְרַת שְׁבוּעַת אֱלֹהִים Ego, i. e. *me quod attinet*, manmandatum Regis serva, & Altissimus, i. e. *Altissimum, quod concernit*, ordinationem juramenti Dei, *scil. serva*. Eccles. 8: 2.

7. Nomen, quod à consimili nomine, interje- 110
cta præpositione pendet, cum eodem cohæret: ut וְהַךְ כַּף אֶל־כַּף & complode manum ad manum. Ezech. 21:14. יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר וְלַיְלָה לְּלַיְלָה Dies diei eructat sermonem, & nox nocti. Ps. 19: 3.

8. Sonoritas interim & oratorius numerus ea, quæ connexa sunt, interjectâ morâ separat ac didistinguit, & vicissim sublatâ morâ dividenda conjungit.

SEPARANDA CONJUNGIT, ut מַהֵר שָׁלָל חָשׁ בַּז 111
Voca nomen ejus Maherschalalchaschbaz. Jesai. 7: 3. שְׁאָר יָשׁוּב בְּנֶךָ Schearjaschub, filius tuus, Jesai. 7: 3. בְּנֵי שִׁלֵּשִׁים natos abnepotes. Gen. 50: 23. וְהוֹדַעְתֶּם אֶת־בְּנֵיכֶם לֵאמֹר Tunc docebitis filios vestros, dicendo. Jos. 4: 22. אֵין יְשׁוּעָתָה לּוֹ בֵאלֹהִים סֶלָה Nulla-salus-ei cum

Deo ſela. Pſalm. 3: 3. וְלֹא יוֹסִף עֶצֶב עִמָּהּ neque addit; moleſtiam cum eâ. Prov. 10: 22. DIVIDIT SEPARANDA, ut: וְאִם־מַדּוּעַ לֹא־תִקְצַר רוּחִי &-ſi *dirigo vel inſtituo querimoniam,* quare; anguſtaretur Spiritus meus? Job. 21: 4. וְאִם־בִּינָה שִׁמְעָה־זֹּאת & ſi eſt-intellige, audi hoc. Job. 34: 16. וְזֹאת אֹמֶרֶת לֹא כִּי בְנֵךְ הַמֵּת Altera autem dicebat minimè, ſed filius tuus eſt hic mortuus. 1. Reg. 3: 22, 23. כִּי אִם־כַּמֹּץ אֲשֶׁר־תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ׃ ſed ut palea, quam perſequitur ventus. Pſalm. 1: 4.

DE ACCENTU DISTINCTIVO.

112 Diſtinctivus eſt, qui vel inæquali morâ vocis ſermonem ſuſpendit, vel figura quadam concinnè dividit.

113 Eſt igitur duûm generum: Unus, qui vocem ſuam à ſequente, quoties nexu grammatico vel conſuetudine ſermonis Hebraici non cohæret, morâ quadam ſuſpendit ac dividit. v. gr. בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים Gen. 1: 1.

Ab hac mora ſeu pauſa *Pauſarium* vocabo.

114 Alter eſt, qui Servi ſpecie partes orationis, quæ ex linguæ natura conſtrui non

non possunt, vocis quadam qualitate vel quantitate distinguit. ut יִגְמְלֵנִי יְהוָה כְּצִדְקִי retribuat mihi Dominus juxta justitiam meam. Psalm. 18:21. Vox in effatu nominis יְהוָה intensa, remissa vel extensa sequentem dictionem à structura nominis יְהוָה sejungit.

De Figura deinceps fusius agetur, quando ad accentum figurativum venero. Illum verò, qui figurâ quadam vocis facie servi sermonem dividit, *Vicarium* appellabo.

IN ACCENTIBUS PAUSARIIS prima est 115
observatio moræ, altera dignitatis, tertia concinnæ divisionis.

Rationem moræ ab Athnachi Regis quantita- 116
te repeto. Nimirum Athnach vel Athnachtha respirationem sonat. Tanta igitur ejus moræ productio est, quanta in respiratione inspirationis & exspirationis; nec differt à mora, quæ tactui musico impendi solet. Jam, si proportione sua ceteri accentus æstimentur, proximi dignitate Reges valebunt tactum dimidium: Duces, qui dicuntur, unam quartam tactus: Comites majores octavam: minores decimam sextam. Figurarum varietas & accentuum ejusdem ordinis multitudo non ad moræ disparitatem, sed ad vocis figuram refertur.

Dignationis gradûs habent Pausarii à longitu- 117
dine moræ, quam sermonis partibus interponunt. Longissima mora claudit Periodum, brevior Co-

lon finit, adhuc brevior ſemicolon: ſemicolo breviorem poſtulat comma majus, breviorem minus, breviorem denique minimum. Comma, ſi lubeat, etiam Articulum dixeris, pariterque hunc diſtinxeris in majorem, minorem & minimum.

118 PERIODUS eſt longiſſima complexio verborum, quæ volvi uno Spiritu poteſt:

Quæ non poteſt, ea, ſententiâ nondum abſolutâ, in duas pluresve periodos dividenda, ut Gen. 14: 1. & 2. Sam. 17: 27, 28, 29.

119 In Proverbiis, quamvis unus ſpiritus verborum numero ſufficeret, tamen in curtas periodos dividitur ſermo. Vid. Proverb. 1: 1, 2, 3, 4, 5. 6. Cap. II. 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15. Cap. V. 8, 9, 10, 11, 12. Cap. VI. 1, 2. Cap. VII. 4, 5. Cap. VIII. 1, 2, 3, 4. Cap. XXVI. 18, 19.

120 Periodus rarò eſt μονόκωλος, unius coli ſeu membri, frequenter δίκωλος, i. e. duûm colorum ſeu bimembris.

121 Monócolos eſſe poteſt, quando vocum nexus eſt continuus, vel unius propoſitionis.

122 Dícolos, quum eſt oratio compoſiti ſenſus vel plurium propoſitionum. Tricolos, quæ putatur, commodè ad bimembrem reducitur.

Periodus à regibus dividitur in Cola, Cola dividuntur in ſemicola, ſemicola in commata majora, hæc in minora, hæc in minima, & hæc in minora minimis per accentum vicarium.

123 Hinc enata Pauſarii diſtinctivi, minorisque & majoris ſubdiſtinctivi diſcrimina, quæ tamen alia occurrunt in libris Amath, alia in libris Loamath.

DIA-

DIAGRAMMA

SUBDISTINCTIVORUM
in libris לא אֱמֶת

DISTINCTIVUS.	SUBDISTINCTIVUS minor.	SUBDISTINCTIVUS major.
Imperator I.		vel
Imperator II.		
Reges	vel vel	vel
Duces	vel	vel
Comites majores vel		vel
Comites minores vel		

Subdiſtinctivis carent & ſiquidem in 125
ditione minuſcula vices tantùm aliorum explent.

Neque etiam Jethib ſubdiſtinctivo gaudet. 126

Legarme non ponitur niſi ante Rebiſiam. 127

Rarò etiam Paſta eſt ſub Segolta & Tiphcha. 128
Semel omninò Segolta reperitur ſub Silluko immediatè, loco Athnachi. In locis XIV. Thebir 129
immediatè poſt Tiphcham ſurrogat in locum ſuum Mercam geminatum, cum ſervo Darga.

DIAGRAMMA

SUBDISTINCTIVORUM
in Libris אֱמֶת

130

Distinctivus.		Subdistinctivus minor.	Subdistinctivus major.
Imperator			vel
Reges			
Duces majores			
		vel	
Duces minores.			

Comes major
Comes minor

Hi duo comites carent subdistinctivo pausario, ideoque Dominorum vicarios servos præmittunt.

131 Præsente Athnacho Rebiah gereschatus subdistinctivorum loco præmittit servos.

132 Schalscheleth Pasicatus servo Merkæ præmittit quandoque Thiphcam posteriorem עַל־כֵּן זָחַלְתִּי וָאִירָא Job 32: 6.

133 Meretur accuratissima hæc sensuum divinorũ distinctio, quam in latina quoq; versuum interpre-
134 tatione imitemur. Id quod fieri posse existimo, 1. In libris Amath, si Imperatoris mora notetur puncto. Regum duobus punctis: Ducum majorum virgula punctata; Minorum ad sinistram inclinata virgula. Comitum majorũ virgula recta/ Comitum minorũ virgula dextræ obversa, Vicariorũ paullò infra versum hoc modo_ depressa lineolâ. 2. In libris Lo-Amath, si Imperatoris primi mora signetur puncto

Im-

Imperatoris ſecundi, punctis duobus: Regum, virgulâ punctata; Ducum, curvâ ad ſiniſtram inflexâ virgulâ, Comitum majorũ virgulâ rectâ / Comitum minorum virgula curva dextræ obversâ ҁ Vicariorũ lineolâ paulò infra verſum hoc_modo depreſsâ.

Hujusmodi ſignis Hebraicæ diſtinctionis veſtigia omnia implebis, unoque ad alterum collato, partium in periodis proportionem nullo negotio internoſces.

Si, quod ſæpe fieri ſolet, Pauſariorum eorun- 135
dem, vel ejusdem ſaltem ordinis, eadem ſigna ſub majore Domino repetantur, memineris, majorem diſtinguendi vim habere ſigna, quæ ejusdem figuræ alia præceſſerint, quàm ea, quæ ſequuntur: & viciſſim, quo ſæpius repetuntur, eo minus interſtinguere. Exempli gratia, ſi notis paulò ante memoratis interſtinxeris ex Hebraico ſermone translata verba Gen. 3: 1. diſtinctio hæc erit: Serpens autem, erat aſtutus; *aſtutior* quavis, beſtia agri; quam fecerat; Dominus Deus: dixitque mulieri; etiamne edixiſſe Deum; ne comedatis; ex omni fructu; arboris horti.

Periodus hæc eſt dicolos. Prioris coli ambitum virgula punctata, quam Ducibus dedi ſignum, vicibus ternis, poſterius colon quaternis, identidem poteſtate minoribus, interſtinguit. Prima in priori colo, quæ legentibus occurrit, punctata virgula, ante reliquas validior colon diſtinguit in duo ſemicola, quorum prius eſt à ſigno Paſtæ in comma majus diviſum: *Serpens erat aſtutus*; poſterius: *Aſtutior quavis, beſtia agri; quam fecerat; Dominus DEUS.* Per eandem virgulam

repetitam in ſemicola minora diviſum, prius ſemicolon minus: *Aſtutior quavis, beſtia agri*; à Paſtæ ſigno dividitur in comma majus. Poſterius verò ſemicolon minus *beſtia agri*; *quam fecerat*; *Dominus Deus*; ſubdividitur in duo minima, prius complectitur verba: *beſtia agri*, quod ob vocum paucitatem manet indiviſum, poſterius conſtat verbis: *quam fecerat*; *Dominus Deus*: diviſum per quartum Ducis ſignum. IN POSTERIORI COLO, quæ primùm occurrit punctata virgula, iſtud dividit in duo ſemicola, quorum prius: *Dixitque mulieri*; poſterius: *Etiamne edixiſſe Deum*; *ne comedatis*; *ex omni fructu*; *arboris horti*. Anterius ſemicolon ob verborum paucitatem manet indiviſum. Poſterius dividitur punctatâ virgulâ in ſemicola minora, quorum prius eſt: *Etiamne edixiſſe Deum*; poſterius: *Ut comedatis ex omni fructu*; *arboris horti*. Semicolon hoc poſterius, quod minus dixi, dividitur in duo minima, quorum prius abſolvitur verbis: *ex omni fructu*; poſterius: *arboris horti*.

REGULA PAUSARII.

136 I. Pauſarius Rex vel Dux ante ſeipſum validiùs, quàm poſt ſeipſum, diſtinguit. v. gr.
137 Sakephcaton, ante Sakephc. ut ויאמר אלהים ישרצו המים dixitque Deus; abundè progignunto aquæ. Gen. 1: 20. היתה ארצכם לשמה מפני

וַיָּשָׁב בִּנְיָמִן בָּעֵת Jerem. 25: 38. מִפְּנֵי חֲרוֹן הַיּוֹנָה
הַהִיא וַיִּתְּנוּ לָהֶם הַנָּשִׁים אֲשֶׁר חִיּוּ מִנְּשֵׁי יָבֵשׁ
גִּלְעָד Sic reverſi ſunt Binjaminitæ, tempore illo; quibus dederunt, fœminas; quas vivas conſervaverant; è fœminis; Jabeſchi Gilhadis. Jud. 21: 14.

Rebia ante ſeipſum, Jerem. 4: 30. 1. Reg. 9: 9. Num. 28: 14.

Paſta ante ſeipſum. הָיוּ יְמֵי שְׁנֵי חַיַּי *Pauci & mali*, fuerunt, dies, annorum vitæ meæ. Gen. 47: 9. הֵן אָדָם הָיָה כְּאַחַד מִמֶּנּוּ Gen. 3: 22. 138

Sarka ante ſeipſum, אֲבָל אֲשֵׁמִים אֲנַחְנוּ עַל־אָחִינוּ omninò, rei ſumus, propter fratrem noſtrum; Gen. 42: 21. אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ מַלְאָכִים לִדְרֹשׁ בְּבַעַל זְבוּב quòd miſiſti nuncios, ad conſulendum, Bahal-zebubum, 2. Reg. 1: 16. 139

Thabir ante ſeipſum, ut וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ & in beſtia, & in omni reptili, quod repit ſuper terram; Gen. 8: 17. 140

IN LIBRIS AMATH.

Rebiah ante ſeipſum, Pſalm. 32: 5. Pſ. 42: 9. Pſ. 68: 7. Pſ. 144: 1. & Pſ. 148: 14. 141

Paſer ante ſeipſum. Prov. 30: 4. 142

Sarka ante ſeipſum בָּחַנְתָּ לִבִּי פָּקַדְתָּ לַּיְלָה Pſalm. 17: 3. Pſ. 10: 14. Pſ. 40: 6.

Tiphcha ante ſeipſum, ut Pſ. 27: 1. Pſ. 44: 3. 143

II.

144 Pausarius ante alium ejusdem ordinis fortius morâ suâ distinguit. v. gr.

145 Sakephkaton fortius distinguit quàm Thiphcha ejusdem ordinis, וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם׃ & Spiritus Dei; incubantem præbuit; in superficie aquarum.

146 Segolta fortius distinguit quàm Sakeph, Gen. 1:7.

147 Rebia fortiùs distinguit quàm Pasta. Gen. 1: 25, 26. fortiùs item, quàm Thebir. Deuter. 7: 20. Jerem. 29: 14.

148 Paser fortiùs quàm Thelischa gedola. 2. Sam. 3: 21. Ezech. 39: 9.

149 Pasik munachatus fortiùs quàm Pasik kadmatus. Jerem. 4: 19.

III.

150 Comites non Pesikati, quia sunt infimi Dominorum, minui gradu distinctivo non possunt; ideo aliqui vel nunquam repetuntur, vel repetiti vocem à sequente sine aliqua sui imminutione, exiguâ morâ distinguunt, ut Paser octies continuatus 1. Paral. 15:18.

IV.

151 Proximus dignitate Pausarius Domini sui majoris ditionem ubique dividit ac distinguit.

Am-

Ampliſſimi uſus regulam exemplorum multi- 152
tudine illuſtrabo. Primo loco veniunt librorum Lo-Amath Periodi monocolæ.

In his I. SILLUKI ditionem dividit proximus 153
ei dignitate Tiphcha, וְהָרָעָב כָּבֵד בָּאָרֶץ fames autem; gravis *erat* in terra. Gen. 42: 39. וַיִּחַר־אַף יְהוָה בָּם וַיֵּלַךְ׃ & exarſit ira Domini, in eos; & diſceſſit Num. 12. 9. וְלִפְאַת קֵדְמָה מִזְרָחָה חֲמִשִּׁים אַמָּה & ad plagam, orientem verſus; *erunt cortinæ* quinquaginta cubitorum. Exod. 38: 13. וַיִּלֹּנוּ הָעָם עַל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר מַה־נִּשְׁתֶּה׃ & murmurarunt populus contra Moſen, dicendo; quid bibemus? Exod. 15: 24. וַיֶּאֱסֹף לָבָן אֶת־כָּל־אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה׃ & congregavit Laban omnes viros loci; & paravit convivium. Gen. 29: 22.

II. Silluki ditionem dividit Sakephkaton, ut 154
בְּנֵי רָחֵל יוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃ Filii Rachelis; Joſeph & Binjamin. Gen. 35: 24. וַיֹּאמֶר יְהוָה סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ׃ dixitque Dominus; condonavi; juxta verbum tuum. Num. 14: 20. צְרוֹר הַמֹּר דּוֹדִי לִי בֵּין שָׁדַי יָלִין׃ faſciculus myrrhæ est dilectus meus; *qui* inter ubera mea; commoratur. Cant. 1: 13.

III. Silluki ditionem dividit Sakephgadol, ut 155
וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה׃ Et Noachus; invenit gratiam; in oculis Domini. Gen. 6: 8.

IN

IN DICOLIS PERIODIS LIBRORUM LO 'AMATH.

156 I. SILLUKI ditionem dividit Athnach, ut צוֹר תְּעוּדָה חֲתֹם תּוֹרָה בְּלִמֻּדָי׃ liga contestationem: obsigna legem; discipulis meis. Jesa. 8:16.

II. Silluki posterius membrũ dividit 1. Tiphc[ha]: שָׁלוֹם יַעֲשֶׂה־לִּי Pacem; faciet mihi. Jes[a]. 27: 5.

157 2. Sakephkaton: וּלְשׁוֹן אִלְּמִים תְּמַהֵר לְדַבֵּר צָחוֹת׃ & lingua mutorum; festinabit; loqui nitid[e]. Jesa. 32:4. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קְרָא שְׁמוֹ מַהֵר שָׁלָל חָשׁ בַּז׃ dixitque DOMINUS, ad me; voca nomen ejus; Festina spolium; properat præda. Jesa. 8:3. וַתִּכְרְתוּ בְרִית לְפָנַי בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו׃ & pepigistis fœdus, coram me; in domo; qua invocatum est nomen meum. Jerem. 34:15.

158 3. Sakeph gadol, ut וְאָמַרְתִּי חַי אָנֹכִי לְעֹלָם׃ & dixi; vivo ego; in æternum. Deuter. 42: 40. שַׁלְּחוּנִי וְאֵלְכָה לַאדֹנִי׃ dimitte me; ut eam; ad Dominum meum. Gen. 24: 56.

159 4. Semel omninò Silluki ditionem partitur Segolta in Chaldaico Ezræ 7:13. מִנִּי שִׂים טְעֵם כָּל־מִתְנַדַּב בְּמַלְכוּתִי מִן עַמָּה יִשְׂרָאֵל וְכָהֲנוֹהִי וְלֵוָיֵא לִמְהָךְ לִירוּשְׁלֶם עִמָּךְ יְהָךְ׃ A me, constituitur Lex; ut quicunque sponte se obtulerit in regno meo - in populo Israëlis, Sacerdotibusque ejus

ejus ac Levitis, ad proficiscendum Hierusolyma, tecum; proficiscatur.

II. ATHNACTHÆ ditionem dividit 1. 160
Tiphcha, ut וַתָּמָת רָחֵל Et mortua est; Rachel. Gen. 35: 19. לְתוֹרָה וְלִתְעוּדָה ad legem & ad contestationem. Jesa. 8: 20. וַיַּרְא יְהוָה כִּי סָר לִרְאוֹת & vidit Dominus; quòd deflexerat ad videndum. Exod. 3: 4.

2. Sakeph katon, ut וְכָל־אַנְשֵׁי בֵיתוֹ יְלִיד בָּיִת 161
וּמִקְנַת־כֶּסֶף מֵאֵת בֶּן־נֵכָר Omnesque domestici ejus, natus domi; & emtus pecunia; ex alienigena: Gen. 17: 27.

3. Sakeph gadol, ut וַיְחִי־שֵׁת חָמֵשׁ שָׁנִים 162
וּמְאַת שָׁנָה Vixitque Scheth; quingentos annos: Gen. 5: 6.

4. Segolta, ut וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה הֲמִבְּלִי אֵין־ 163
קְבָרִים בְּמִצְרַיִם לְקַחְתָּנוּ לָמוּת בַּמִּדְבָּר dixerunt Mosi; an propterea quod nulla prorsus sepulcra *sint* in Ægypto; abduxisti nos, ut moreremur in deserto: Exod. 14: 11. vid. Gen. 1: 7. Num. XI. 17. Exod. XI. 5. Levit. 9: 17.

III. SEGOLTHÆ ditionem dividit 1. Sarka, 164
ut אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי Ego DOMINUS, dixi; Num. 14: 35. שֵׁשֶׁת יָמִים יֵעָשֶׂה מְלָאכָה Sex diebus, fieri potest opus; Exod. 31: 15.

2. Rebiah, ut וַיֹּאמֶר לוֹ גַּם־אֲנִי נָבִיא כָּמוֹךָ 165
dixitque ei, Etiam ego Propheta sum, sicuti tu; 1. Reg.

וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־יְהוָה Reg. 13: 18.
אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹצִיא אֲבֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
וַיְהִי בַּעֲלוֹת נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל 1. Reg. 9: 9.
אֶל־הָאָרֶץ Jerem. 35: 11.

166 IV. SAKEPHKATONI ditionem dividit 1. Paſchta, ut וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא־אֶתֵּן & gloriam meam, alteri non dabo, Jeſa. 42: 8. אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַמָּתִי Cantic. 6: 9.

167 2. Jethib, ut יַעַן עָבְרוּ בְרִיתִי eò quòd, violarunt fœdus meum, Hoſ. 8: 1.

168 3. Rebiah, ut וְהַמַּיִם הָיוּ הָלוֹךְ וְחָסוֹר & aquæ, fuerunt *ad* eundum & deficiendum, i. e. pergebant deficere. Gen. 8: 5. וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה quorum parans Sacerdos, unum in peccatum, & alterum in holocauſtum; Num. 6: 11. וְנֶפֶשׁ כִּי־תַקְרִיב קָרְבַּן מִנְחָה לַיהוָה & anima, quum obtulerit c oblationem muneris, Domino Jehovæ; Lev. 2: 1. כִּי־יֶלֶד יֻלַּד־לָנוּ בֵּן נִתַּן־לָנוּ Jeſai. 9: 5.

169 IV. TIPHCHÆ ditionem dividit in commata majora 1. Thebir, ut וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ Viditq; Deus, terram; Gen. 6: 12. וּמַלְאָךְ בָּא אֶל־אִיּוֹב & nuncius, venit ad Ijobum. Job. 1: 14. רָאֹה רָאִיתִי אֶת עֳנִי עַמִּי videndo vidi, ærumnam populi

populi mei. Exod. 3:7. דֶּגֶל מַחֲנֵה רְאוּבֵן תֵּימָנָה
vexillum castrorum Rubenis, ad austrum. Num.
2:10. וַיַּגִּדוּ עַבְדֵי שָׁאוּל לוֹ & nunciarunt, servi
Saulis, ei; 1. Sam. 18:24. יָאֵר יְהוָה׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ
lucere faciat Dominus vultũ suum, super te; Num.
6:25. תָּשִׁיב לָהֶם גְּמוּל יְהוָה reddas eis retri-
butionem, Domine; Thren. 3:64.

2. Rebiah, ut אַל־תּוֹסֶף דַּבֵּר אֵלַי עוֹד ne per- 170
gas, ad me loqui amplius; Deut. 3:26. עַד־אֲבֹד
הַנִּשְׁאָרִים וְהַנִּסְתָּרִים donec pereant, relicti, &
absconditi. Deut. 7:20. אֶת־בִּתִּי נָתַתִּי לָאִישׁ הַזֶּה
לְאִשָּׁה filiam meam, dedi, viro huic, in uxorem;
Deut. 22:16.

V. REBIHÆ ditionem dividit 1. Thelischa 171
magnus, ut וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל־הַגּוֹיִם וּמִכָּל־
הַמְּקוֹמוֹת & colligam vos, ex omnibus gentibus,
& ex omnibus locis, Jerem. 29:14. וְהוֹרֵשׁ יוֹרִישׁ
מִפְּנֵיכֶם אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַחִתִּי וְאֶת־הַחִוִּי &
expellendo expellet-ante faciem vestram / Cana-
næum & Chitthæum ‹ & Hivvæum, Josu. III. 10.
וְרָאִיתָ אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת־הַיָּרֵחַ וְאֶת־הַכּוֹכָבִים
& aspicias / solem & lunam ‹ & stellas, Deut. 4:19.

2. Paser, עַד־דִּבְרַת דִּי־יִנְדְּעוּן חַיַּיָּא דִּי־שַׁלִּיט 172
עִלָּאָה בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא propterea, ut agnoscant vi-
ventes / quod dominetur Excelsus‹ super regna ho-
minum,

minum, Dan. 4: 14. וּבָאתָ אַתָּה וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶל־מֶלֶךְ מִצְרַיִם & ibis, *tu* & seniores Israelitarum, ad Regem Ægypti, Exod. 3: 18. אָקוּמָה וְאֵלְכָה וְאֶקְבְּצָה אֶל־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל surgam & ibo / & colligam ad Dominum meum Regem, totum Israelem, 2. Sam. 3: 21.

173 3. GERESCH, ut יַעַן בְּמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ quia, judicia mea spreverunt, Ezech. 20: 16. וַתֹּאמֶר הָלֹךְ אֵלֵךְ עִמָּךְ & dixit, eundo ibo-tecum, Jud. 4: 9. אֵין־לִי טוֹב כִּי־הִמָּלֵט אִמָּלֵט אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים Non est mihi bonum, nisi ut proripiendo proripiar, in terram Palæstinorum, 1. Sam. 27: 1.

174 4. GERESCHAJIM, ut וָאֵרֵד לְהַצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם Et descendi, ut eriperem eum, ex manu Ægyptiorum, Exod. 3: 8. וְהַבֵּן מִשְׁפָּט וּצְדָקָה עָשָׂה & filius, judicium & justitiam, fecit. Ezech. 18: 19.

175 VI. SARKÆ ditionem dividit 1. Thelischa magnus, ut וַיְהִי כְּהוֹצִיאָם אֶת־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה factumque est / cum eduxissent, Reges istos, Jos. 10: 24. וַיְהִי לִבְנֵי מְנַשֶּׁה הַנּוֹתָרִים & fuit, filiis Menasse, reliquis, *non Machiro, scilicet, natis, sors sua per familias.* Josu. 17: 2.

2. Ge-

1. Gereſch, ut וַיָּקוּמוּ כָּל־אִישׁ חַיִל & ſurrexe- 176
runt, omnes viri ſtrenui, 1. Sam. 31: 12.

3. Gereſchajim, לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה Qua- 177
re ſic dicit Dominus Jehova Deus, Ezec. 17: 19.
וְאָמַר יֹשֵׁב הָאִי הַזֶּה dicetque incola inſulæ hu-
jus, Jeſa. 20: 6.

4. Paſik- mercatus, ut וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים 178
אֶל־הַנָּחָשׁ dixitque Dominus Deus, ad ſerpen-
tem, Geneſ. 3: 14. וַיִּשְׁלַח הָאֱלֹהִים מַלְאָךְ
לִירוּשָׁלַםִ miſitque Deus angelum Hieruſoly-
ma, 1. Par. 21: 15.

VI. PASCHTÆ ditionem dividit 1. Theli- 179
ſcha magnus אַתָּה שָׂרַפְתָּ אֶת־הַמְּגִלָּה הַזֹּאת Tu
combuſſiſti volumen hoc, Jerem. 36: 29. וְשָׁב
לֵב הָעָם הַזֶּה & revertetur cor populi hujus,
1. Reg. 12: 27. וְחָרָה אַפִּי בוֹ בַיּוֹם־הַהוּא וַעֲזַבְתִּים
וְהִסְתַּרְתִּי פָנַי מֵהֶם Exardeſcet ira mea in eum
die illo & deſeram eos & abſcondam faciem me-
am ab illis, Deut. 31: 17.

2. Paſer. ut וּבִעֲרוּ וְהִשִּׂיקוּ בְּנֶשֶׁק וּמָגֵן וְצִנָּה 180
& incendium facient & comburent cum arma-
tura & ſcuto, & clypeo, Ezech. 39: 9. לְכוּ
וְהִכִּיתֶם אֶת־יוֹשְׁבֵי יָבֵשׁ גִּלְעָד Ite & percutite in-

colas Jabeschi Gileatiditos. Judic. 21: 10. וַיהוָה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן & Dominus Jehova/ ibat coram eis_interdiu‹ in columna nubis, Exod. 13: 21. עַל־כֵּן קָרְאוּ לַיָּמִים הָאֵלֶּה פוּרִים. Idcirco/ vocarunt_dies istos_Purim. Esth. 9: 26.

181 3. Geresch, ut וּפֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד תֵּשְׁבוּ יוֹמָם וָלַיְלָה & ad portam_tentorii conventus‹ sedebitis_die & nocte, Levit. 8: 35. הַיּוֹם יָדַע עַבְדְּךָ כִּי־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ Hodie_cognovit servus tuus‹ quòd invenerim gratiam_in oculis tuis. 2.Sam. 14: 22. וְאֶת מַתְכֹּנֶת הַלְּבֵנִים אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים תְּמוֹל שִׁלְשֹׁם & summam laterum‹ quam ipsi faciebant_heri nudius tertius, Exod. 5: 8.

182 4. Gereschajim, נֵלֲכָה־נָּא דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים Eamus quæso‹ via_trium dierum, Exod. 3: 18.

183 VII. THEBIRI ditionem dividit 1. Thelischa magnus, ut וַיֹּאמֶר חַגַּי מַלְאַךְ יְהוָה Et dixit/ Haggaj‹ Angelus Domini, Hagg. 1: 13. וְנָתְנוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן Et dabunt/ filii_Aharonis Sacerdotis, Lev. 1: 7.

184 2. Paser, ut עַל־כֵּן מָלֵא לֵב בְּנֵי־הָאָדָם propterea/ plenum est‹ cor filiorum hominis, Eccles. 8: 11. אִם־לֹא כְּכָל־הַדָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁלָחֲךָ יְהוָה

יְהוָה אֱלֹהֶיךָ Si non / ſecundum omne verbum / quo mittet te. Dominus Deus tuus, Jer. 24: 5.

3. Gereſch, ut וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל־חַטָּאתוֹ 185
אֲשֶׁר־חָטָא Et expiabit eum Sacerdos, de peccato ſuo quod peccavit, Levit. 5: 13.

4. Gereſchajim, ut לֹא תֹאסִפוּן לָתֵת תֶּבֶן הָעָם 186
Non pergetis dare ſtramen populi, Exod. 5: 7.

VIII. THELISCHÆ MAGNI ditionem di- 187
vidit 1. Paſik Munachatus ſeu Legarme, וְרָאָה הַכֹּהֵן׀ אֶת־הַנֶּגַע בְּעוֹר־הַבָּשָׂר & inſpiciet Sacerdos, plagam in cute carnis / Levit. 13: 3. בְּהָנִיחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׀ לְךָ quũ quietem dederit Dominus Deus tuus, tibi / Deut. 25: 19. 2. Munach vicarius: בָּא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה בֶן־אֱלִישָׁמָע מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה Venit Jiſchmahel filius Nethanja filius Eliſchamah de ſtirpe regia / Jerem. 41: 1.

IX. PASERI ditionem dividit 1. Paſik 188
Munachatus, qui Legarme dicitur. Verbi gratia, אַל־נָא יָשִׂים אֲדֹנִי׀ אֶת־לִבּוֹ ne quæſo apponat Dominus meus, ad cor ſuum / 1. Sam. 25: 25. וַיִּבְחַר־לוֹ חֲמִשָּׁה חַלֻּקֵי אֲבָנִים׀ מִן־הַנַּחַל & elegit ſibi quinque leves lapides, è torrente / 1. Sam. 17: 40. וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׀ אֶל־יְהוֹשָׁפָט & edixit Rex Jiſraelis, ad Jehoſchaphat / 1. Reg. 22: 8.

2. Servus ante vocem Domini, quacum ſyn- 189
tacticè

tactice non cohæret, ut וַיָּ֫שֶׂם אֹתָהּ יוֹסֵף & posuit illud Joseph/Gen. 47: 26. וַתִּשָּׂא אֹתִי ר֫וּחַ בֵּין־הָאָ֫רֶץ וּבֵין־הַשָּׁמַיִם Et sustulit me ventus inter terram & cœlum/ Ezech. 8: 3.

190 X. GERESCHI ditionem dividit 1. Pasic munachatus, ut מֵעַי מֵעַי אֹחִילָה visceribus meis visceribus inquam meis doleo. Jerem. 4: 19.

IN MONOCOLA PERIODO:

191 Silluki ditionem dividit Rebiah, ut וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ respondit que Ijob, & dixit. Ijob. 3. 2. conf. cap. 41. 1. &c.

IN DICOLIS PERIODIS
LIBRORUM אמ״ת

192 I. SILLUKI ditionem, præsente Athnach, dividit 1. Merca-mahpacatus, אַשְׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הָלַךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים וּבְדֶרֶךְ חַטָּאִים לֹא עָמָד וּבְמוֹשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב׃ Beatitudines *sunt* viri; qui non ambulat, in consilio impiorum: & in via peccatorum, non stat: & in cathedra derisorum; non sedet.

193 Ejusdem Silluki ditionem absente Merca mahpachato, dividit 2. Athnachus, ut אַל־תְּקַנֵּא בְּאַנְשֵׁי רָעָה וְאַל־תִּתְאָו לִהְיוֹת אִתָּם׃ Ne invideas, hominibus malignis: neque desideres, versari cum eis. Proverb. 24: 1.

Silluki

Silluki ditionem dividit 3. Rebia Gere- 194
ſchatus, נָשִׁירָה וּנְזַמְּרָה גְּבוּרָתֶךָ׃ cantabimus &
pſallemus; robur tuum. Pſalm. 21: 4. בְּאָמְרָם אֵלַי
כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃ Dicentibus ipſis ad me_
toto die; ubi eſt Deus tuus? שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח׃
Hymnus Cantici; filiis Korach. Pſ. 48: 1. לַמְנַצֵּחַ
לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃ Evictori; Davidi ad memorandum.
Pſalm. 70: 1. וְצַדִּיקִים יִשְׂמְחוּ יַעַלְצוּ לִפְנֵי אֱלֹהִים
וְיָשִׂישׂוּ בְשִׂמְחָה׃ At juſtos *quod attinet*; lætentur
exultent, coram Deo; & gaudeant in lætitia. Pſal.
68:4. הֱיֵה לִי לְצוּר מָעוֹז לְבֵית מְצוּדוֹת לְהוֹשִׁיעֵנִי׃
Eſto mihi, rupes roboris, domus munitionum;
ad ſervandum me. Pſalm. 31: 3. לֹא שָׁלַוְתִּי וְלֹא־
שָׁקַטְתִּי וְלֹא־נַחְתִּי וַיָּבֹא רֹגֶז׃ nonne quietus fui,
nonne quievi nonne tranquillus fui; & venit tu-
multus. Job. 3: 26. חֶלְקִי יְהוָה אָמַרְתִּי לִשְׁמֹר
דְּבָרֶיךָ׃ Portionem meam Dominũ dixi; ut cuſto-
diam præcepta tua. Pſ. 119, 57. בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־הָעָם
אָמֵן הַלְלוּ־יָהּ׃ Benedictus ſit Dominus, DEUS
Jiſraelis, ex ſeculo, in ſeculum; & dicat omnis
populus Amen; Hallelu-Jah. Pſalm. 106. ult.

4. Silluki ditionem dividit Schalſcheleth Pe- 195
ſikatus, ut שָׁמַיִם תָּכִן אֱמוּנָתְךָ בָהֶם׃

cœlos quod attinet; stabilies fidem tuam_in illis. Psalm. 89: 3.

196 5. Munach ante vocem, qua cum nexu grammatico non cohæret, ut וּמָעוֹז יְשׁוּעוֹת מְשִׁיחוֹ הוּא: & robur_salutum uncti sui_ipse est. Ps. 28: 8. וַיַּעֲנֵנִי מֵהַר קָדְשׁוֹ סֶלָה: & respōdet mihi de monte Sāctitatis suæ_Sela. Ps. 3: 5. וּרְאֵה רֹאשׁ כּוֹכָבִים כִּי רָמּוּ: & specta_verticem stellarū_nam sunt altæ. Job 22: 12. אוֹדֶה שִּׁמְךָ יְהוָה כִּי־טוֹב: Celebrabo nomen tuum_Domine_nam bonum est. Psalm. 54: 8. גֵּאָה וְגָאוֹן וְדֶרֶךְ רָע וּפִי תַהְפֻּכוֹת שָׂנֵאתִי: elationem & fastum: & viam mali: & os perversitatum_odi. Prov. 8: 13. לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד־יְהוָה לְדָוִד: Præcentori_servo Domini_Davidi. Psalm. 36: 1. מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: quærentes faciem tuam_ut Jahacob_Sela. Psalm. 24: 6. וּבָנִיתִי לְדוֹר־וָדוֹר כִּסְאֲךָ סֶלָה: & ædificabo in generationem & generationem_solium tuum_Sela. Ps. 89: 5. לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד לְהַזְכִּיר: Evictori; Davidi *inscriptus*_ad memorandum. Psalm. 38: 1.

197 Silluki ditionem dividit Merca ante vocem, quacum nexu grammatico non cohæret, ut הִגָּיוֹן סֶלָה: meditatio_Sela. Ps. 9: 17.

198 Silluki subdistinctam ditionem proximam dividit Munach ante vocem, quacum nexu grammatico non cohæret, ut וְשִׁמְךָ לְעוֹלָם נוֹרָה סֶלָה: & no-

& nomen tuum; in ſeculum laudabimus_ Sela. Pſalm. 44: 9.

II. Merkæ Mahpachati ditionem diſtinguit I. 199
Sarka, ut הַטֵּה אֵלַי׀ אָזְנְךָ מְהֵרָה הַצִּילֵנִי Inclina ad me aures tuas, properè eripe me: Pſalm. 31: 3. יְהוָה צַדִּיק יִבְחָר Dominus, juſtum explorat. Pſal. XI. 5. נֹדִי סָפַרְתָּה אָתָּה fugam meam, recenſuiſti tu. Pſalm. 123: 4. Idem Sarka, ſi ante Rebiam diſtinctio major requiratur, diſtinctionis valore ſuperat Rebiam, ut אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ׀ מִמֶּנִּי אַל־תַּט בְּאַף עַבְדֶּךָ ne abſcondas faciem tuam à me, ne avertas in ira; ſervum tuum: Pſalm. 27: 9. conf. Parallela Pſ. 132: 12. p. 13. 6. Job. 30: 1. Pſ. 144: 13. & cetera, quæ Waſmuthus recenſuit Inſtit. Acc. p. 180. II. Rebiah, דְּעוּ כִּי־יְהוָה הוּא אֱלֹהִים cognoſcite; quòd Dominus, ſit Deus: Pſ. 100: 3. הוֹשִׁיעֵנוּ׀ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם Serva nos Domine Deus noſter; & recollige nos, ex gentibus: קוֹל יְהוָה עַל־הַמָּיִם Vox Domini; eſt ſuper aquis: שִׁיתָה יְהוָה׀ מוֹרָה לָהֶם Pone Domine, reverentiam; eis: עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי הוֹשִׁיעַ׀ יְהוָה מְשִׁיחוֹ nunc cognovi, quòd ſervet Dominus; unctum ſuum: Pſalm. 20: 7.

III. Athnachi Imperatoris ditionem (abſen- 200
te Merca Mahpachato) dividit 1. Rebiah, ut

וְלֹא־אָמַר אַיֵּה אֱלוֹהַ עֹשָׂי Nec dixit; ubi est Deus factor meus: Job. 35: 10. אָבוֹא בִּגְבֻרוֹת אֲדֹנָי יְהוִֹה Veniam; in virtutibus, Adonaj-Jehova-Dei: Psalm. 71: 16. בְּכָל־הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם In omnem terram exivit canon eorum; & ad fines Orbis sermo eorum: Psalm. 19: 5. אַתָּה יְהוָֹה לֹא תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי Tu Domine; ne cohibeto miserationes tuas à me: Psalm. 40: 12. סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלָּכוּן circumquaque; impii obambulant: Psalm. 12: 9.

201 2. Tiphcha anterior, ut אָמַר בְּלִבּוֹ בַּל־אֶמּוֹט dixit in corde suo, non commovebor: Psal. 10: 6. קוֹלִי אֶל־יְהוָֹה אֶקְרָא voce mea, ad Dominum clamabo: Psalm. 3: 5. יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ מְאֹד כָּל־אֹיְבָי pudefiant-& perterrefiant; omnes hostes mei: Ps. 6: 11. צָעֲקוּ וַיהוָֹה שָׁמֵעַ clamarunt, & Dominus Jehova audiit: Psal. 34: 18. לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר Evictori, Davidis canticum: Psalm. 66: 1. Pasik

202 Kadmatus, הַלְלוּ־יָהּ׀ הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָֹה Laudate Dominum, laudate servi Domini: Psalm. 113: 1. אֶשְׁתּוֹלְלוּ׀ אַבִּירֵי לֵב נָמוּ שְׁנָתָם spoliati sunt, fortes corde, dormierunt somnum suum. Ps. 76: 6.

203 3. Munach servus ante vocem Athnachi, quacum nexu grammatico non conjungitur, ut רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם יְהוָֹה Excelsus super omnes gentes-Dominus: Psalm. 113: 4. יְהִי כְבוֹד יְהוָֹה לְעוֹלָם sit, gloria Domini-in æternum: Psalm. 104: 31.

וִיהִי יְהוָה מִשְׂגָּב לַדָּךְ Eritque Dominus præsidium tenui: Psalm. 9: 10.

IV. Rebiæ Gereschati ditionem dividit 204

1. Rebiah simplex, ut וְצַדִּיקִים יִשְׂמְחוּ יַעַלְצוּ לִפְנֵי אֱלֹהִים at justi; lætentur exultent, coram Deo; Ps. 68: 4. וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם Nos verò celebrabimus Deum; ex nunc & in seculum. Psalm. 115: 18. אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נֹתֵן עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם Deus Jisraelis; ipse dat robur & vires populo; Psalm. 68: 36. בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן Benedictus sit Dominus Deus Israelis / ex seculo & in seculũ; & dicat omnis populus Amen;

2. Tiphcha anterior, ut הֱיֵה לִי לְצוּר מָעוֹז 205
לְבֵית מְצוּדוֹת Esto mihi rupes roboris, domus munitionum; Psalm. 31: 3.

3. Schalscheleth pesicatus, חֹנֶה מַלְאַךְ־יְהוָה 206
סָבִיב לִירֵאָיו Castrametatur angelus Domini; *in* circuitu timentium eum; Psalm. 34: 8. בְּפָרֵשׂ שַׁדַּי מְלָכִים בָּהּ dum diffundit Omnipotens; Reges *qui sunt* in ea; Ps. 68: 15. אַשְׁרֵי שֶׁיֹּאחֵז וְנִפֵּץ אֶת־עֹלָלַיִךְ beatitudines *ejus* qui apprehendit; & allidit parvulos tuos; Psalm. 137: 9.

207 4. Merca ante vocem, quacum syntacticè non cohæret, ut לֹא שָׁלַוְתִּי וְלֹא־שָׁקַטְתִּי וְלֹא־נָחְתִּי nonne quietus fui, nonne quievi nonne tranquillus fui; Job. 3: 26. זָכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם יְהוָה recordatus sum judiciorum tuorum indè à seculo Domine; Psalm. 19: 52. חֶלְקִי יְהוָה אָמַרְתִּי Portionem meam Domine dixi; Psalm. CXIX. 57.

208 V. Rebiæ simplicis ditionem dividit 1. Paser נַשְּׁקוּ־בַר פֶּן־יֶאֱנַף וְתֹאבְדוּ דֶרֶךְ osculamini filium / ne irascatur, & percatis in via; Psalm. 2: 12. אֱלֹהִים בָּאוּ גוֹיִם בְּנַחֲלָתֶךָ ô Deus / venerunt gentes, in hereditatem tuam; Psalm. 79: 1. טָמְנוּ־גֵאִים פַּח לִי absconderunt superbi, rete / mihi; Psalm. 140. 6. לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא Davidis / ad te Domine, clamo; Ps. 28: 1.

209 2. Pasik kadmatus, ut יְהִי שְׁמוֹ לְעוֹלָם maneat nomen ejus, in seculum; Psalm. 72: 17. יְהוָה נִשְׁבַּע וְלֹא יִנָּחֵם Dominus juravit, & non pœnitebit; Psalm. 110: 4.

210 3. Pasik mahpachatus, ut עָלֶיךָ נִסְמַכְתִּי מִבֶּטֶן super te, innixus fui ab utero; Psal. 71: 6. עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ adjuva nos, Deus salutis nostræ; Ps. 79: 9.

VI. Sar-

VI. SARKÆ ditionem dividit 1. Paser, ut 211
עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־חָסִיד׀ אֵלֶיךָ ob id / precabitur omnis benignitate affectus apud te, Psſ. 32: 6. כִּי כוֹס בְּיַד־יְהוָה וְיַיִן חָמַר׀ מָלֵא מֶסֶךְ Nam calix est in manu Domini / & vinum ferbuit plenum est crama, Psalm. 75: 9. אָז׀ יִמָּלֵא שְׂחֹק פִּינוּ tunc implebitur risu / os nostrum, Psalm. 126: 2.

2. Pasik kadmatus, ut יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ׀ יַחְדָּו pu- 212
dešient & erubescant simul, Psalm. 35: 26. שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ׀ אֶל־גּוֹיִם effunde iram tuam super gentes, Psalm. 79: 6. קוֹל יְהוָה׀ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת Vox Domini párere facit cervas, Psalm. 29: 2.

3. Pasik mahpachatus, ut לַמְּדֵנִי׀ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ 213
doce me facere voluntatem tuam, Ps. 143: 10. אַתָּה׀ סֵתֶר לִי tu latibulum mihi es, Ps. 32: 7.

VII. Tiphchæ anterioris ditionem dividit 1. 214
Paser, ut וַיִּשְׁבְּתוּ שְׁלֹשֶׁת אֲנָשִׁים הָאֵלֶּה & cessarunt / tres viri illi. Job. 32: 1. וְיִשְׂמְחוּ׀ כָל־חוֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם יְרַנֵּנוּ & lætentur omnes confidentes in te / in æternum cantent, Ps. 5: 12.

2. Pasik mahpachatus, ut יְהוָה׀ אוֹרִי וְיִשְׁעִי 215

Do-

Dominus lux mea & ſalus mea, Pſalm. 27: 1.
לָכֵ֣ן׀ שָׂמַ֣ח לִבִּ֗י propterea lætatum eſt cor meum, Pſalm. 16: 9.

216 3. Paſik merçatus, ut אֶשְׁתּוֹלְל֨וּ׀ אַבִּ֣ירֵי לֵ֭ב ſpoliati ſunt fortes animo, Pſalm. 76: 6.

217 VIII. Paſeri ditionem dividit Paſik kadmatus, ut יֶֽהֶלְמֵֽנִי־צַדִּ֨יק׀ חֶ֡סֶד percutiat me juſtus, benignè, Pſ. 141: 5. שִֽׁמְעָ֥ה תְפִלָּתִ֨י׀ יְהֹוָ֡ה audi preces meas ô Domine, Pſ. 39: 13. כִּ֤י לֹֽא־בָזָ֨ה וְלֹ֤א שִׁקַּ֡ץ nam non ſprevit, nec abominatus eſt, Pſ. 22: 25. Interdum deficit Paſik, ut עַד־אָ֨נָה אָשִׁ֪ית עֵצ֡וֹת usque quò ponam conſilia, Pſalm. 13: 3.

IV. REGULA:

218 Vicarius ditionem ſuam à proximè ſequente, quacum grammaticè conſtrui non ſolet, vocis quadam qualitate vel quantitate, non verò moræ longitudine, diſtinguit. v. gr. in libris Lo-amath,
כִּ֣י סָ֣ר לִרְא֑וֹת quòd diverteret ad videndum: Exod. 3: 4. וַיַּכֵּ֨ה אוֹתָ֜ם מֶ֧לֶךְ בָּבֶ֛ל וַיְמִתֵ֥ם & percuſſit eos Rex Babelis & interfecit eos, Jerem. 52: 27. כַּכָּת֣וּב בְּסֵ֣פֶר תּוֹרַת־מֹ֠שֶׁה ut ſcriptum in libro legis Moſe, 2. Reg. 14: 6. וַיִּקְרְא֤וּ סֹֽפְרֵי־הַמֶּ֙לֶךְ֙

הַמֶּ֫לֶךְ בָּעֵת־הַהִ֫יא & convocati ſunt ſcribæ regis tempore illo, Eſther. 8: 9. וַיְדַבֵּ֫ר יְהוָ֫ה אֶל־מֹשֶׁ֫ה בְּמִדְבַּ֫ר־סִינַ֫י & loquutus eſt Dominus ad Moſen in deſerto Sinaj, Num. 1: 1. וְהָיָ֫ה שְׁאֵרִ֫ית יַעֲקֹ֫ב Et erunt reliquiæ Jacobi. Mich. 5:7. וַיֹּ֫אמֶר חֲנַנְיָ֫ה לְעֵינֵ֫י כָל־הָעָ֫ם dixitque Hananja in conſpectu totius populi. וַיַּ֫עַל אַבְרָ֫ם מִמִּצְרַ֫יִם & aſcendit Abram ex Ægypto. Gen. 13: 1. וַיִּקַּ֫ח אֶת־עֲטֶ֫רֶת מַלְכָּ֫ם מֵעַ֫ל רֹאשׁ֫וֹ tulitque diadema Regis eorum de capite ſuo. 2. Sam. 12: 30. וְיָרְד֫וּ כָל־עֲבָדֶ֫יךָ אֵ֫לֶּה אֵלַ֫י & deſcendent omnes ſervi tui iſti ad me. Exod. XI. 18. וְאֵינֶ֫נּוּ חָסֵ֫ר לְנַפְשׁ֫וֹ Nec eſt ipſe deficiens animæ ſuæ. Eccl. 6: 2. וּשְׁבַ֫ע עֶשְׂרֵ֫ה שָׁנָ֫ה & ſeptem decem annis. 1. Reg. 14: 21. וַיִּשְׁלַ֫ח הָאֱלֹהִ֫ים מַלְאָ֫ךְ miſitque DEUS Angelum. 1. Paral. 21: 15.

IN LIBRIS AMATH.

וּמֹאזְנֵ֫י מִרְמָ֫ה לֹא־ט֫וֹב׃ & lances doloſæ non ſunt res bona. Prov. 20: 23. לֹא־נָאוֶ֫ה לִכְסִ֫יל תַּעֲנ֫וּג non decet ſtolidum oblectatio. Proverb. 19: 10. תֻּמַּ֫ת יְשָׁרִ֫ים תַּנְחֵ֫ם וְסֶ֫לֶף בֹּגְדִ֫ים יְשָׁדֵּ֫ם׃ Inte-

Integritas rectorum_ducit eos: at perversitas perfidiosorum_devastat eos. Prov. XI. 3.

V. Regula.

220 Imperatoris Pausarii ditionem accentus dignitate propior identidem facit dividuam.

Itaq; Silluki ditionem dignitate proximus Dominus dividit in duas partes primas, has dignatione proximus in duas secundas, secundas alius in duas tertias, tertias denique alius in totidem quartas. Exempli gratia, versu septimo Jerem. c. XXI. cola seu primas Silluki partes dividit proximus dignitate pausarius in voce נַפְשָׁם. Athnacho proximus dignitate Sakeph prior diribet ditionem ejus in partes secundas, in queis prior pertingit ad nomen בָּבֶל, posterior ad Athnachum. Partium secundarum primam Sakepho priori dignitate proximus Rebiah distribuit in tertias, in voce וּמִן־הָרָעָב. Tertias partes dispertitur Paser primus in voce נְאֻם־יְהוָה: posteriorem tertiæ in quartas contribuit Paser dictionis וְאֶת־הָעָם Quartas denique Gerесch vocis הַזֹּאת in quintas. Ultimum periodi colon, quod post Athnachum inchoatur, finiturque Silluko, disterminat in duas partes secundas Sakeph prior dictionis לְפִי־חֶרֶב

in

in tertias poſterior Sakeph, in quartas Tiphcha in verbo יַחְמֹל i. e. clementia utetur.

DE
ACCENTU FIGURATIVO.

Accentus figurativus eſt, qui figuram vocis 221
moderatur. Facit hoc, quando vocem tardat vel accelerat, remittit vel intendit, vel legitimum ſoni gravis & acuti intervallum temperat.

Vocum innumeræ ſpecies qualitate & quantitate contrahuntur. Qualitas vocis admodùm varia eſt. Nam eſt acris & lenis, & mœſta, & hilaris, & candida, & fuſca, & dura & flexibilis. His differentiis notandis ipſa Textus ſacri verba & rerum, quæ memorantur, argumenta ſufficiunt, nec opus eſt aliis ſignis, quæ motus animi declarent. Igitur quo altius lector Scripturæ ſenſa penetraverit, eò rectius vocem illis accomodabit. Iraſcentis motum animi perſequetur genere vocis acuto & incitato, & crebriùs incidente: Miſerantis ac mœrentis orationem flexibili, pleno, interrupto, flebili voce: Metuentis verbum erit demiſſum & hæſitans & abjectum: Vim intendentis contentum, vehemens, imminens quadam incitatione gravitatis: lætantis, effuſum, lene, tenerum, hilaratum ac remiſſum: Odium & moleſtiam habentis; ſine commiſeratione grave quiddam ac uno preſſu, ac ſono obductum. Exempla in Prophetis paſſim obvia. Inveniuntur & aliæ vocis qualitate ſua ſpectatæ ſpecies, quibus omnibus inſinuandis ſigna quantumvis multa non ſuffecerint. Totidem quippe

pe sunt, quot in rerum natura mortales, & sua cuique, sicut facies. Minùs varia vocis quantitas. Est enim vel festinata, vel tarda, vel mediocris, intensa, remissa, media. Eadem elatis vel inferioribus vel æqualibus modis gradibusque figurata, nec gravissimis nec acutissimis sonis, quæ ad cantum pertinent, absolvitur: sed iis, qui sermoni vel recitationi conveniant, ut septem Mesotoni & Semitoniorum ejus ad flexum vocis facientia discrimina, quæ plurimum nostro judicio ad pronunciationis jucunditatem conferunt.

Et verò festinatam & celeriusculam denotat vocem

1. Absens in versu Athnachus, ut וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: perfecti igitur sunt, cœli & terra; & omnis exercitus eorum. Genes. 2: 1. vid. Gen. 8: 15. Gen. 42: 39. cap. 35. 24. &c.

2. Subdistinctivus Minor positus loco Majoris, לְכוּ זִבְחוּ־לֵאלֹהֵיכֶם בָּאָרֶץ: pro זִבְחוּ Exod. 8: 21. עוּרָה לָמָּה תִישַׁן אֲדֹנָי pro עוּרָה Psalm. 44: 24.

3. Servus positus loco Minoris, ut כִּי לֹא חָמֵץ pro כִּי Exod. 12: 39. שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב pro שְׁתֵּי Exod. 28: 27. לְמַעַן יִרְאוּ וְיֵדְעוּ pro לְמַעַן Jesa. 41: 20. הוּא וְכָל־עַם הַמִּלְחָמָה pro הוּא Josu. 10: 7. Ita Munach, Mahpach & Kadma venit in locum Gereschajim Jesa. 7: 8. Josu. 10: 7. Gen. 27: 30. In libris Amath Servus Tiphcha non anterior

rior loco Minoris Pasik :אוֹ מַה־מִיָּדְךָ יִקָּח pro אוֹ Job. 35: 7. Munach loco Tiphcha anterioris הוּכָּה כָעֵשֶׂב וַיִּבַשׁ לִבִּי Pf.102:5. Merca loco Tiphcha anterioris. Prov. 3:4. Merca loco minoris Sarka positus celeriorem indicat sermonem. Pf. 68: 32.

Eâd. de causa pro Pasik kadmato adhibitus Mahpach prævio conservo Sarka, in voce יֵבֹשׁוּ pudefiant, Pf. 6:11. in verbo וִיהִי Psalm. 9:10. 2. Pro Minore Tiphcha minister Munach, prævio Munach, יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׂחָק Psalm. 2: 4. רָם עַל־כָּל־ גּוֹיִם יְהוָה Psalm. 113: 4. Idem facit Servus positus loco Majoris, ut Kadma loco Thelischa gedola, וַיִּקַּח בֶּן־בָּקָר רַךְ וָטוֹב pro וַיִּקַּח Gen. 18:7. Merca loco majoris Sakephcaton in verbo לְכוּ Exod. 10: 8. Thelischa Ketanna in verbo וַיֹּאמַר pro Paser. Job. 1: 21. Servi denique continuò repetiti sermonem accelerant. וַיְהִי כִשְׁמוֹעַ כָּל־מַלְכֵי הָאֱמֹרִי Josu. 5: 1. וְאָכְלָה בְךָ כָל־עֵץ־לַח וְכָל־עֵץ יָבֵשׁ Ezech. 21: 3. Notandum, quod literis begadkephath, post quiescentem servo contiguam, dages non imprimitur.

TARDAT sermonem subdistinctivus major, 228 positus loco minoris, v. gr. Sakephkaton loco Tiphchæ: וַיַּרְא אֹתָם וְהִנָּם זֹעֲפִים & aspexi eos, & ecce eos mœstos. Gen. 40: 6. Sakephgadol loco Tiphcha, שַׁלְּחוּנִי וְאֵלְכָה לַאדֹנִי: dimittite

 me,

me, ut eam ad Dominum meum. Gen. 24: 56. Jeſa. 4: 6. Hoſeæ 8: 12. Gen. 14: 6. Rebia loco Sarkæ. Deut. 4: 39. Exod. 36: 2. Rebia loco paſta Jeſa. 9: 5. Gen. 2: 21. Rebia loco Tebir. Gen. 12: 8. Deut. 7: 20. Theliſcha magnus Gereſchi loco Jerem. 29: 13. Theliſcha magnus pro Gereſcho. Gen. 36: 6. In libris Amath, ſubdiſtinctivus major Rebia venit loco Tiphchæ anterioris, qui eſt ſubdiſtinctivus minor, סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלָּכוּן Circumquaque; obambulant impii. Pſal. 12: 9. Pſalm. 35: 6. & 38: 10. Pſalm. 5: 3. Pſalm. 18: 12. Rebia venit loco minoris ſubdiſtinctivi Sarkæ, קוֹל יְהוָה עַל־הַמָּיִם Pſalm. 29: 2. vid. Pſalm. 78: 50. & 24: 4. &c.

2. Tardat pronunciationem ſubdiſtinctivus minor, pro ſervo ſcriptus. verbi gr. Tiphcha pro Merca, וְאָסִירָה כָּל־בְּדִילָיִךְ׃ Jeſa. 1: 25. vid. Jeſa. 8: 20. Exod. 6: 16. Tiphcha pro Munach, Deut. 13: 15. Sarka pro Munach; וְהֵבִיאָה אֶל־הַכֹּהֵן Levit. 12: 5. Paſta pro Munach. בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי Gen. 7: 11. Jethib pro Munach in בָּאוּ Jerem. 4: 29. Tebir pro Merca. Jeſa. 1: 18. Geraſchajim pro Mappach. Exod. 31: 6. Gereſch pro Munach, Ezech. 44: 4. Gereſchajim pro Darga, in Oholiab. Exod. 38: 23.

3. Tardat pronunciationem ſubdiſtinctivus Major, in ſervi locum ſuccedens. ex. gr. Theliſcha major, qui ſtat loco ſervi Munach in וְהוּא יָרַד 2. Sam.

2. Sam. 23: 20. Rebia Gereschatus major, qui stat loco Merka: וּלְאֻמִּים יֶהְגּוּ־רִיק Psalm. 2: 1. Rebia simplex veniens loco ministri Jerach. Psal. 2: 7. Tiphcha anterior loco ministri Merka Psal. 119: 36. Pasik kadmatus loco Mahpach. Ps. 5: 11. Idem loco Munach, Psalm. 42: 6. idem loco ministri Jerach. Prov. 30: 8.

4. Censetur etiam Pasik vocis tardius memorandæ signum. יְהוָה׀ צִדְקֵנוּ׃ DOMINUS Justitia nostra. Jerem. 23: 6. אֵיבָה׀ אָשִׁית inimicitiam ponam. Gen. 3: 15. vid. Gen. 22: 14. 2. Reg. 3: 16. Jesai. 26: 3. Eccles. 7: 25.

5. Scriptor divinus ubi tardiorem & distinctam pronuntiationem affectat, distinctivos cumulat, שִׁחֵת לוֹ לֹא בָּנָיו מוּמָם An corruptio est, penes ipsum? minimè; Filiorum est macula sua: Deut. 32. 5. וַיִּמַח אֶת־כָּל־הַיְקוּם׀ אֲשֶׁר׀ עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה Gen. 7: 23. עַמִּי זְכָר־נָא מַה־יָּעַץ בָּלָק מֶלֶךְ מוֹאָב Popule mi, quæso memento, quid consuluerit Balak, Rex Moabitarum. Mich. 6: 5. vid. Jesa. 66: 20. Si celeriorem requirit prolationem conjunctivos interponit. Jerem. 41: 1. Jerem. 36: 6.

Accentus distinctivi in diversis vocibus continuò repetiti vel remissiorem sonum vel μονοτονίαν significant: v. gr. Dominus Paser octies repetitus, 1. Par. 15: 18. idem quinquies. 1. Paral. 16: 5. Bis repetitus Sakeph gadol, Exod. 39: 32. 1. Reg. 19: 4. præcedente etiam Sakeph parvo. Sarka Judic. 18: 14. 2. Reg. 7: 13. Pasta sæpe sese consequitur,

 Gen.

Gen. 1: 7. & alibi. Servus Munach undecies repetitus 1. Par. 28: 1. ſæpius & aliàs. videatur Jeſa. 66: 20. Jerem. 36: 6.

224 Diſcrepant ſonis ejusdem dictionis ſyllabæ, ſi accentuum diverſa gaudeant figura, ut in concurſu Domini & Servi כָּל־בֹּצֵעַ omnis quæſtuans. Proverbior. 1: 19. In concurſu ſervorum: Merkæ ſcilicet & Mahpachi יָבֹא veniat. Pſalm. 50: 3. וְיֹשֵׁב & manet Pſalm. 55: 20. Merkæ & Sarkæ נִאֵץ irritat. Pſalm. 10: 3. יָפִיחַ ſufflat, ibid. vſ. 5. Mahpachi & Sarkæ, הוֹשִׁיעֵנִי ſerva me. Pſalm. 3: 8. רָעֵב famelicus Job. 5: 5. לֹא־רָאוּ non viderunt. Job. 37: 21.

225 Concordant ſoni ſyllabarum, quæ iisdem inſigniuntur accentuum figuris, ut לֶחֶם panis. מִשְׁנַת Levit. 14: 21. שָׁמַעְתָּ Gen. 3: 17. וַיֹּאמֶר Gen. 3: 14. Hoc uno differt à ſuperiore ultima ſyllaba, quod ſuperioris tonus eſt productior. Notandum, quòd tria poſteriora in quibusdam Codicibus accentum non geminant.

226 Accentus Metheg ſyllabam ſuam ſuſtinere breviori mora videtur, quàm vicarius Methegi ſervus, v. gr. חֲזַק וֶאֱמָץ *confirmator & fortis eſto.* Deut. 31: 23. וְהָעֵצִים Gen. 22: 7. וַיֵּלְכוּ Num. 33: 8. כְּכוֹכְבֵי Exod. 32: 13. תֵּעָצְבוּ Gen. 45: 5. וַיִּשָּׂאֵהוּ 2. Reg. 4: 20.

16. Pro-

16. PRÆCIPUUM figurativi munus est vocis acutæ vel gravis discrimina moderari, &, quæ sonorum intervalla sermonem deceant, ostendere. Huic negotio famulatur accentuum situs, multitudo, figura, & quicquid hactenus neq; ad tonicum, neque ad distinctivum, neque ad conjunctivi officia referri poterat, cujusmodi sunt vel infernè vel supernè positi servi aut Domini; servorũ à tono vocis vel unâ duntaxat syllabâ vel pluribus distantia; unius Domini servitium duplex, imò triplex; Servi in libris Amath nunc ad prævium distinctivum, nunc ad sequentem Dominum absolutum respicientis necessitas; Servus denique ante certum Dominum, vel penacutam, vel Dages oneratam vocem postulans. SED hæc & alia his consimilia, quæ ad modulationem sermonis attinent, planissimè explicare, rei nondum exploratæ obscuritas vetat. Inertiâ Judæorum diu est, quòd ars Hebraicè scripta suaviter ac jucundè recitandi periit, Christianis instauranda, si quantum possunt, illius curam susceperint. Equidem magnoperè confido fore, ut restituatur, si quis nec Musicæ artis ignarus, nec in accentuum doctrina rudis clarissimos ætatis nostræ Oratores audiens, accuratiùs notaret vocis figuras sonorumque discrimina, quibus ad orationis suavitudinem utentes eruditis auribus probantur. Interea, dum hæc ita perficiuntur, fruamur iis, quæ de accentuum vi distinctiva viri docti præceperunt. His enim cognitis, etiamsi ad artis vetustæ regulas legere & recitare Scripturam nequeas, id tamen consequéris, ut & sensa textuum divinorum omnia distinguere, & quæ in 229

oratione conjungenda sunt conjungere, quæ dividenda dividere, & innumeras Interpretum halucinationes ex inscitia vel neglectu accentuum natas corrigere & emendare queas. In cujus rei fidem sequentia placuit afferre loca, barbaris quidem instructa distinctionum signis, sed quæ sensum Scripturæ non minus quàm Hebraica interstinguant.

LOCA SCRIPTURÆ
SECUNDUM REGULAS ACCENTUUM DISTINCTA.

128 LOcus primus Gen. IX. 6. Effundens, sanguinem hominis; per hominem; sanguis ejus effundetur: quia, in imagine Dei; fecit *Deus*; hominem.

De virgulæ punctatæ ante seipsam positæ vi majore distinctiva vide Regulam Pausarii I. n. 136, 137.

Locus II. Gen. 21: 23. Et nunc, jura mihi per Deum, hîc; te non defuturum mihi; neq, filio meo; neque posteris meis: paremque benignitatem, quam exercui erga te, exercituru͂ erga me; & erga regionem; in qua peregrinaris.

Loc. III. Gen. 49. 10. Non recedet sceptrum, à Jehuda; neque Legislator; è medio pedum ejus: usque, dum veniat Expetitus ejus; ac *sit* ei; aggregatio populorum.

Loc. IV. Gen. 49: 11. Ligans ad vitem, asellum suum; & ad generosam vitem; pullum asinæ suæ:

Loc. V. Exod. 15: 16. Irruat super eos terror ma-

maximus, & pavor; magnitudine brachii; obstupescent tanquam cautes: donec pertransierit populus tuus, DOMINE; donec pertransierit; populus quem acquisivisti.

Loc. V. Deut. 32: 5. An corruptio *est*; ei? Non *est*; filii ejus sunt macula sua: generatio perversa; & contorta. שַׁחַת *corruptio* Hose. 13: 9. Corruptio tua est ô Israël. nominis habet formam, ut אֹמֶר *dictum*.

Locus VI. Deut. 33: 21. Et prospexit principio, sibi; quòd ibi, *in* portione Legislatoris; protectus: & venit, *cum* principibus populi; justitiam DOMINI, fecit; & judicia ejus; cum *reliquis* Israëlitis.

Loc. VII. Cant. 1: 4. Trahe me; post te curremus: *quum* introduxerit me Rex. in conclavia sua, exultabimus & lætabimur, in te; commemorabimus amores tuos, meliores vino; plus rectissimis; (i. e. *meracis potionibus*) amant te *puellæ*. מֵישָׁרִים rectitudines, pro מִמֵּישָׁרִים.

Loc. VIII. Eccles. 1: 5. Oritur Sol; & occidit Sol: iterumque ad locum suum; anhelat, oriturus idem; ibidem.

Loc. IX. Eccl. 3: 21. Quis intelligit, spiritum, filiorum hominis; qui ascendit sursum: & spiritum, bestiæ; qui descendit; infra terram.

Loc. X. Eccl. 5: 8. Sed præstantia terræ; præ omnibus est: Rex agri; colitur.

Loc. XI. Eccles. 8: 2. Quod attinet ad me, præstitutum Regis observa; quod ad Excelsum; ordinationem; juramenti Dei.

Loc. XII. Eccl. 9: 1. Nam totum hoc. condidi in animo meo, scil. ut declararem totum hoc; quòd justi & sapientes, factaque eorum; in manu sunt Dei: cum amorem tum odium, nescit, homo; omnia *posita sunt*; in conspectu eorum. *i. e. Dei.*

Loc. XIII. Judic. 6: 24. Extruxit autem ibi Gidhon altare, Domino Jehovæ; quum proclamavisset ei Jehova; Pacem: usque, in diem hunc; adhuc exstat; Hophræ; Abi-Hezritarum. *Sine causa Tremellius reprehenditur, quod Vau conversivum contra usum reddit particulâ* quum vel postquam. *Scil. in mentem reprehensoris non venerunt loca Josua 7: 25. Et cremarunt eos igne*, POSTQUAM *lapidassent eos lapidibus. Job. 14: 10. At vir moritur*, POSTQUAM *debilitatus fuerit. Item Hos. 2: 16. Nech. 2: 6. Exod. 14: 21. Exod. 4: 31. Num. 21: 30. 2. Reg. 2: 14. &c.*

Loc. XIV. Judic. 10. 8. Confregeruntque & conquassarunt, filios Israelis; ad annum; istum: duodeviginti. annos *conquassarunt*, omnes filios Israëlis, qui *erant*, ultra Jordanem; in terra Emoræi; quæ est in Gilhaditide.

Loc. XV. Jud. 12: 4. Et congregavit Jiphthach, omnes viros Gilhadis; pugnavitque; cum Ephrajimitis: Deinde percusserunt viri Gilhadis. Ephrajimitas, quia dixerant, perfugæ Ephrajimitarum, estis; Gilhaditæ; medii estis inter Ephrathæos; & inter Menassitas.

Loc. XVI. 2. Sam. 3: 8. Tum iratus est Abner valde. propter verba Ischboschethi, & dixit, nunquid caput canis ego, qui adversor Jehudæ; hodie

die exercuero pietatem, erga domum, Saulis patris tui, erga cognatos ejus, & erga proximos ejus; quòd non exhibuerim te; in manum Davidis: & imputes mihi, iniquitatem mulieris; hodie.

Loc. XVII. 2. Reg. 1: 6. Qui dixerunt ei, quidam, ascendit obviam nobis, qui edixit nobis, abite revertimini, ad Regem, qui misit vos; & eloquemini ei, sic, ait DOMINUS; an propterea quòd non est DEUS, in Israële; tu mittis; consultum; Bahalzebubum; Deum Hekronis: propterea/ ex illo lecto, quo ascendisti, non descendes; sed omninò morieris.

Loc. XVIII. Jes. 1: 13. Ne pergitote, offerre munus vanitatis; Suffimentum abominationis, istud est; mihi: *neque pergitote* novilunio vel Sabbato, convocare cœtum; non possum ferre iniquitatem; cum die feriato.

Loc. XIX. Jesa. 3: 24. Eritque loco aromatis, ut exsistat tabes, & loco cinguli dissolutio, & loco operis pexi, calvitium; & loco segmentatæ cycladis; cinctus cilicii: Ruga loco; pulcritudinis.

Legitur : כִּי־תַחַת יֹפִי׃ *euphonias gratiâ, pro* כִּי תַחַת יֹפִי׃ *vel* כִּי תַחַת־יֹפִי׃ *Ruga; loco pulcritudinis. Nec insolens derivatio cesenda ipsiq* כִּי *ex* כָּוָה *Eâdem quippe ratione à* נָהָה *venit* נִי *lamentum: à* בָּהָה *vacuum,* בִּי *aliquantillum: à* צָוָה *aridum* צִי *unde etiam* צִים *vel* צִיִּים *plurale nomen.*

Loc. XX. Jes. 5: 30. Fremetque in ipsum, tempore illo; quasi fremitu maris: quumque intuebitur in terram, ecce tenebras; splendor atque lux;

obtenebrata sunt; ruinis ejus. צַר *concisum ex integro* צָהֳר *splendor.*

Loc. XXI. Jesa. 8: 23. Nam haut obscurabitur, ei quæ affecta est angustiâ; secundùm tempus istud prius, contemtionem extendit. usque ad terram Sebulonis, & usque ad terram Naphthali; sed posterioris *temporis opportunitas* honore affecit: viam scil. ferentem ad mare, secundùm Jardenem; Galilæam gentium.

Loc. XXII. Jesa. 16: 1. Mittite agnum dominatori terræ; à Petra ad desertum usque: ad montem filiæ Sionis. מֹשֵׁל־אֶרֶץ *accipiendum est, ut* לְמֹשֵׁל־אֶרֶץ *Dominatori terræ.*

Loc. XXIII. Jesa. 21: 2. Visione dura; nunciatur mihi: Perfidus iste perfidè agit, & vastator iste vastat; Ascende Ħelamitis, obside Media; omnis gemitus *à Babylonüs oppressorum*; faciam ut cesset.

Loc. XXIV. Jesa. 25: 5. Sicut æstum in arido; tumultum peregrinorum; deprimes: ut æstus, umbrâ nubis; cantus violentorum; humiliabitur.

Loc. XXV. Jerem. 26: 19. Reviviscunt mortui tui; cum cadavere; resurgunt: Expergiscimini & cantate qui habitatis pulverem, nam ros olerum, ros tuus est, & terra; vitæ expertes projiciet. *i. e. ut partum enitetur.*

Loc. XXVI. Jesa. 28: 17. Et disponam judicium, ad lineam; & justitiam; ad perpendiculum: ut excernat grando, receptum fallaciæ; & latibulum ab aquis; *aquæ* inundabunt: וְסֵתֶר מַיִם יִשְׁטֹפוּ׃ *plenius scriberetur.* וְסֵתֶר מִמַּיִם מַיִם יִשְׁטֹפוּ׃ *& latibulum ab aquis aquæ inundabunt.*

Loc.

Loc. XXVII. Jesa. 30: 20. Dabitque vobis Dominus, panem *in* angustia; & aquam *in* oppressione: neque includetur angulo amplius, ullus docentium te; eruntque oculi tui; videntes doctores tuos. לֶחֶם צָר pro לֶחֶם בְּצָר & וּמַיִם לַחַץ pro וּמַיִם בְּלַחַץ *Vide cap. de Ablatione Literarum.*

Loc. XXVIII. Jesa. 45: 24. Tantummodò in Domino Domino, quod promisit mihi; omnis justitia & robur est: contra ipsum, venient & erubescent; quicunque; irascentur in eum.

Loc. XXIX. Jerem. 9: 2. Et intenderunt linguam suam, arcum suum fallaciam; neque pro fide; fortes fuerunt in terra.

Loc. XXX. Jerem. 21: 7. Postea autem verissimum dictum DOMINI/ tradam Tzidkijam Regem Jehudæ. servosque ejus. & populum ipsum/ id est qui residui fuerint in civitate hac. à peste. à gladio & à fame, in manum, Nebucadretzaris Regis Babyloniæ; & in manum, inimicorum ipsorum; ac in manum; quærentium animam ipsorum: qui percutiet eos acie gladii; non parcet eis; neque clementia utetur; neque miserebitur.

Loc. XXXI. Jerem. 23: 6. Diebus illis, salvus erit Jehuda; & Jisraël; habitabit securè: & hoc erit nomen ejus quo vocabit eum; DOMINUS Justitia nostra.

Loc. XXXII. Ezech. 33: 11. Dic eis. ne vivam ego. dictũ. Domini Jehova Dei, si delector, morte improbi; sed *delector*. quum revertitur improbus, à via sua; ut vivat: revertimini revertimini. à viis vestris pessimis, cur enim moreremini; Domus Jisraëlis.

Loc.

Loc. XXXIII. Dan. 9:7. Penes te ô Domine, est Justitia; at penes nos, pudor faciei; qualis est die hoc: *Pudor est faciei* penes viros Jehudæ, & penes habitatores Hierusolymorum; & penes omnes Israelitas, propinquos & longinquos, in omnibus regionibus, quò depulisti eos; propter prævaricationem ipsorum; qua prævaricati sunt in te.

Loc. XXXIV. 2. Par. 3: 1. Deinde cepit Salomo, ædificare domum DOMINI, Hierusolymis; in monte Morijæ; ubi apparuerat; Davidi Patri ipsius: quem aptavit, in loco Davidis; in area; Ornanis Jebusæi.

Loc. XXXV. 1. Par. 17: 17. Prævidisti mihi, secundùm delineationem hominis illius, excellentiam; Jehova Deum. *Idem vult locus parallelus* 2. Sam. 7: 19. Loquutus es, de familia servi tui; in longinquum: Scilicet, delineationem Hominis illius; delineationem Domini Jehova Dei.

Loc. XXXVI. 1. Par. 28: 1. Congregavit itaque David omnes principes Israelis / principes tribuum & principes distributionum ministrantes regi / & principes millium & principes centenorum / & principes omnium facultatum & pecuniæ regis & filiorum ejus. cum evnuchis & robustis, omnibusque valentibus robore; in Jerusalem.

EX LIBRIS AMATH.

129 Loc. XXXVII. Psalm. 10:6. Dicit cum animo suo, non movebor: à generatione in generationem *erit*; qui non est in calamitate.

Loc.

Loc. XXXVIII. Psalm. 10: 14. Intuéris/ imò tu es. *cum* molestia & indignatione/ adspicis, ut reponas manu tua: tuæ fidei, committit se defectus viribus; pupilli; tu, es adjutor.

Loc. XXXIX. Psal. 10: 15. Frange, brachium improbi: & malum quòd concernit; inquiras in improbitatem ejus non reperias. *non relinquatur, quod punias.*

Loc. XL. Psalm. 17: 15. Equidem; in justitia, videbo vultum tuum: satiabor quum expergiscar; imagine tua.

Loc. XLI. Psalm. 32: 4. Nam, interdiu & noctu, gravis erat super me; manus tua: convertebatur præstantissimus humor meus; in siccitates æstivas Sela.

Loc. XLI. Psalm. 45: 5. Et in decore tuo, prosperè equita; super verbum veritatis, & justitiæ & mansuetudinis: doceatque te terribilia dextera tua.

Loc. XLII. Psalm. 46: 5. Fluvius; & rivi ejus; lætificant civitatem Dei: *lætificant* sanctissimum; habitaculorum Excelsi.

Loc. XLIII. Psalm. 47: 10. Promtissimi populorum, congregantur; *cum* populo Dei Abrahami: quia DEI sunt, scuta terræ; valde excelsus est. *Scuta, i. e. protectores. excelsus est, scil. populus Dei.*

Loc. XLIV. Psalm. 49: 15. Tanquam pecudes, ad sepulcrum disponuntur, ut mors depascat eos: & dominabuntur eis Recti, in matutino; & forma eorum, *erit* in consummationem sepulcri; ut non

non maneat habitaculum ei. *i. e. ut nusquam sit splendor eorum.*

Loc. XLV. Psalm. 50: 1. Psalmus, Asapho: Deus primus. Deus / Dominus; eloquitur, & inclamat terram; ab ortu solis; usque ad occasum ejus.

Loc. XLVI. Psalm. 58: 2. An revera; ligamentum justitiæ, pronunciabitis: *an* quæ recta sunt, judicabitis; filii hominum? אֵלֶם *est ligamentum, obligatio, vinculum seu colligatio. Verbum cognatum* נאלם *ligatus vel vinctus, cui vinculum linguæ solutum non est. Idem sensus nominis, Psal. 56. 1.* עַל יוֹנַת אֵלֶם רְחוֹקִים *de oppressione ligæ vel colligationis longinquorum. Ita conjurationem* vel *colligationem societatis notat* קֶשֶׁר *deductum à verbo* קָשַׁר *conjuravit, ligam fecit.*

Loc. XLVII. Psalm. 62: 10. Tantummodò vanitas sunt nati plebejo homine, mendacium sunt nati præstante viro: in lances ut ascenderint: ipsi; necdum vanitati sunt æquilibres.

Loc. XLVIII. Psal. 64: 7, 8. Scrutantur ascensus *cordium*; perfecimus *inquiunt*, accuratum scrutinium: imò intimum viri; & cor profundum *exploravimus.* Sed jaculis figet eos; Deus: *à* sagitta repentina; erunt plagæ eorum.

Loc. XLIX. Psalm. 68: 22; Tantummodo Deus; frangit, caput inimicorum suorum: verticem comatum; indesinenter ambulantis; in reatibus suis.

Loc. L. Psalm. 110: 3. Populus tuus erit spontanearum oblationum *populus*, die roboris tui: cum

cum decentissima sanctitate, tanquam ex utero aurorae; *stillabit* tibi; ros juventae tuae.

Loc. LI. Psalm. 110. 7. De torrente, in via bibet: iccirco; extollet caput.

Loc. LII. Proverb. 30: 1. Verba. Aguris filii Jake; Lemma: Dictum verissimum viri, Itthielis; Itthielis, qui & Uchal. Equidem stupidior sum, quàm ut Vir habear: nec est intelligentia hominis mihi. 3. Neque didici sapientiam: ut scientiam SANCTORUM, perciperem. 4. Quis ascendat coelos. & descendat/ quis colligat ventum. pugillis suis/ aut quis liget aquas, pallio; quis stabiliat ullos fines terrae: quod est nomen hujus & quod nomen filii ipsius; si noveris?

משׂא *gestatio*, assumtio, receptio, λῆμμα, disciplinae acceptio. Gestare Dei disciplinam vel effata dicitur is, qui scita vel disciplinam Dei ceperit tenueritque.

DE
DUPLICI ACCENTUATIONE.

TRIBUS Scripturae locis duplices Accentus iis- 230
dem vocibus annexi reperiuntur. Primus locus est Gen. XXXV. 22. ubi accentus alii versum, alii argumentum narrationis dividunt. Accentus, qui versum dividunt his interpunctionib⁹ in versione distingues: Evenit autem, quũ habitaret Israel, in regione illa; ut abiens Ruben; concumberet cum Bilha, concubina uxore Patris sui; quod audivit; Israël: Erant autem filii Jahacobi; duodecim. Accentus, qui argumentum narrationis dividunt

vidunt his notis expresseris: Evenit autem, quum habitaret Israël, in regione illa; ut abiens Ruben; concumberet; cum Bilha; concubina uxore Patris sui: quod audivit; Israël. vs. 23. Erant autem filii Jacobi; duodecim. vs. 24. Filii Leæ; primogenitus Jacobi; Ruben &c.

Secundus locus est Exodi cap. XX. tertius Deut. c. V. Decalogus in utroq; describitur cum diversis unius ejusdem vocis accentibus, quorum alii respiciunt singulorum versuum distinctionem, alii præceptorum. Et accentus quidem eos, qui Exodi XX. originarii textus versiculos distinguunt, barbaris notis in hunc modum distinxeris:

2. Ego sum; DOMINUS DEUS tuus: qui eduxi te; è terra Ægypti; è domo servorum. 3. Ne esto tibi, *ullus* Deorum alienorum; ante faciem meam. 4. Ne facito tibi sculptile, aut ullam imaginem; eorum quæ sunt in cœlis; supra; aut quæ in terra infra: aut quæ in aquis; infra terram. 5. Ne incurvans te honorem exhibeto eis; neque colito ea: nam ego. Dominus Deus tuus, Zelotes sum; visitans_iniquitatem patrum - in filios, nepotes & in abnepotes; in eos qui odio prosequuntur me. 6. Exercens verò benignitatem; in millesimos: qui diligunt me; & qui observant mandata mea. 7. Ne assumito, nomen_Domini Dei tui; in vanum: nam_non relinquet impunem, Dominus; eum, qui assumserit nomensuum; in vanum. 8. Recordare, diei Sabbati; ut sanctifices illum. 9. Sex diebus, operaberis; & facies; omne opus tuum. 10. Dies verò septimus; Sabbatum est; Domino Deo tuo: ne_facito

esto ullum opus. tu aut filius tuus aut filia tua, servus tuus aut ancilla tua, aut jumentum tuum; aut peregrinus tuus; qui est intra portas tuas. 11. Nam sex diebus perfecit Dominus cœlum & terram, & mare, & quicquid est in eis; quievit verò; die septimo: idcircò, benedixit Dominus, diei Sabbati; & sanctificavit illum. 12. Honora patrem tuum; & matrem tuam: ut, prolongent dies tuos; super terram; quam Dominus Deus tuus; dat tibi. 13. Ne occidito; Ne scortator: Ne furator; Ne proferto contra proximum tuum; testimonium falsum. 14. Ne concupiscito; domum proximi tui: ne concupiscito uxorem proximi tui, aut servum ejus aut ancillam ejus, aut bovem ejus aut asinum ejus; aut ullam rem; quæ est proximi tui.

ACCENTUS verò Hebraicos, qui præcepta divi- 131
dunt, si versionem accuratiùs interpungere libeat, eâdem specie signorum reddideris:

PRÆCEPTUM PRIMUM.

Ego sum, Dominus Deus tuus; qui eduxi te è terra Ægypti, è domo servorũ; Ne esto tibi ullus Deorum alienorum ante faciem meam, Ne facito tibi sculptile aut ullam imaginem / eorum quæ sunt in cœlis supra / aut quæ in terra infra aut quæ in aquis infra terram, Ne incurvans te honorem exhibeto eis, neque colito ea; nam ego Dominus Deus tuus, Zelotes sum; visitans / iniquitatem patrum in filios, in nepotes & in abnepotes; in eos qui odio persequuntur me: exercens

verò benignitatem, in millesimos; qui diligunt me; & qui observant mandata mea.

Præceptum II. Ne assumito, nomen Domini Dei tui; in vanum: nam non relinquet impunem, Dominus; eum, qui assumserit nomen suum; in vanum.

Præc. III. Recordare diei Sabbati, ut sanctifices illum, sex diebus operaberis, & facies omne opus tuum; Dies verò septimus. Sabbatum est Domino Jehova Deo tuo, ne facito ullum opus/ tu aut filius tuus aut filia tua/ servus tuus aut ancilla tua. aut jumentum tuum, aut peregrinus tuus, qui est intra portas tuas; nam sex diebus perfecit Dominus. cœlum & terram, & mare, & quicquid est in eis; quievit verò; die septimò: idcircò, benedixit Dominus, diei Sabbati; & sanctificavit illum.

IV. Honora patrem tuum; & matrem tuam: ut, prolongent dies tuos; super terram; quàm Dominus Deus tuus; dat tibi.

V. Ne; occidito.

VI. Ne; scortator.

VII. Ne; furator.

VIII. Ne proferto contra proximum tuum; testimonium falsum.

IX. Ne concupiscito; domum proximi tui.

X. Ne concupiscito: uxorem proximi tui, aut servum ejus aut ancillam ejus, aut bovem ejus aut asinum ejus; aut ullam rem; quæ est proximi tui.

CAP. V.

CAPUT V.

DE VERBO.

Summa.

Conjugationum numerus, nomina, character. Temporum literæ præformativæ. Terminationes præteritorum personales. Temporum & conjugationum significata. Verborum differentiæ. Deminuta ל & Ioth initiali. Deminuta Ioth mediâ radicali, Nun, vel Thau finali, mediâ geminata, Aleph initiali, Aleph & He finali. Regulæ deminuta verba formandi. Permutatio formarum, quæ fit in deminutis.

IN VERBO maximè spectanda Tempus, Genus, Persona, Conjugationum character & significatio, Verborum differentiæ, formarumque verbalium Permutatio. 1

DE CONJUGATIONUM NUMERO, NOMINIBUS, CHARACTERE. 2

Conjugationes sunt septem, Pahal seu KAL cum passivo Niphal, Hiphhil cum passivo Hophhal, Pihel cum passivo Pyhal, & passivo carens Hithpahel.

DE NOMINIBUS CONJUGATIONUM. 3

Qui primùm Grammaticam tradiderunt Hebræi, paradigma verborum præscripserunt verbum פָּעַל à quo orta sunt Conjugationum nomina Pahal, Niphhal, Hiphhil, Hophhal, Pihel & Hithpahel. Prima קַל Kal, i. e. levis aut lenis

 dicitur

dicitur à forma & significatu simpliciore. Ab ordine literarum verbi פָּעַל à Magistris artium prima radicalis Pe, secunda Hajin, tertia Lamed vocata. Quum autem ע radicalis media, vel mobili scheva vel dages afficienda, difficultatem tironibus objiceret, loco ipsius, aliud magis idoneum verbum פָּקַד substituerunt, quod per omnes conjugationes in Scripturis frequentatum nos quoque retinemus, nec est, quur propter collisionem dentalium vel variatum dages paradigma hoc indistinctum vel confusum tironi videatur, siquidem ea de re monitus, nihil offensionis deinceps habiturus est.

4 DE CHARACTERISTICIS LITERIS CONJUGATIONUM.

KAL, simplicis formæ verbum, nullum characterem habens literalem, punctis duntaxat à reliquis conjugationibus discernendum est, ut פָּקַד יִפְקֹד visitavit, visitabit.

5 Character conjugationis Niphal est נ ante primam radicalem, sive expressum, sive per dages vi aut magnam vocalem compensatum, ut נִפְקַד visitatus fuit. יִפָּקֵד visitabitur. יֵאָמֵר dicetur.

6 Character Hiphil 1. est He expressum vel exclusum ante primam radicalem, quæ non sit kametzata, הִפְקִיד visitare fecit, יַפְקִיד pro יְהַפְקִיד visitabit, יוֹשִׁיעַ pro יְהוֹשִׁיעַ salvabit. 2. est He non sustentatum à puncto labiali ex Kametschatuph nato, הוֹשִׁיב habitare fecit, pro הָשְׁיב. Si enim prima

prima radicalis habuerit Kametz, indicat Imperativum Niphal, הִפָּקֵד visitatus fias. Si ה fulciatur ab Cholem, ו, aut Kibbuts vocalibus in labio formatis, ea elementa sistent characterem ipsius Hophhal, ut הָעֲלָה quod natum ex הֶעֱלָה ascendere factus est. הוּכַן paratus est הוּרַם sublatus est. Dan. 8: 11. pro הֵרִים ut deinceps docebitur.

Character ipsius Hophal est ה cum Kametschatuph aut Kibbuts ante primam radicalem vel expressam vel compensatam, הָפְקַד præfectus est, הֻגַּשׁ admotus est, הוּעֲלְתָה educta est. 7

Conjugationis PIHEL character est chirek vel pathach ante mediam radicalem dagessatam, vel (··) aut (-) ante dages exclusum פִּקֵּד lustravit. יְפַקֵּד lustrabit. אֵחַר distulit. יְתָעֵב abominabitur. 8

Character ipsius PYHAL est Kibbuts, vel Dages fortis compensativum Cholem, ante mediam radicalem, ut פֻּקַּד lustratus fuit, טֹרַף discerptus fuit. 9

Character conjugationis Hithpahel est הִתְ syllaba, ut הִתְפַּקֵּד recensitũ se præbuit, cujus ה à temporum præformativis eliditur, ut יִתְפַּקֵּד recensitum se præbebit, pro יְהִתְפַּקֵּד. Sic מִתְנַחֵם pro מְהִתְנַחֵם consolantem se præbens. 10

Etiam Nun character cõjugationis Niphhal à præformativis temporũ eliditur, ut in הִפָּקֵד pro הִנְפָּקֵד visitari, אֶפָּקֵד pro אֶנְפָּקֵד visitabo, הִפָּקֵד pro הִנְפָּקֵד. Præformativa temporis excluso He charactere τῶ Hiphil & Hophal, in exclusi locum succedit, ut 11

 יַפְקִיר.

יְהִפָּקֵד יִפָּקֵד pro יְהִפָּקֵד visitare faciet. יִפְקַד pro יְהִפְקַד praefectus est. מְפַקֵּד pro מְהִפָּקֵד praefectus.

DE TEMPORUM LITERIS PRÆFORMATIVIS.

12 Tempora sunt Præteritum, præsens & futurum. Præformativæ literæ Futuri sunt א י ת נ, quarum significationem ex paradigmate discas.

13 Infinitivus & Imperativus conjugationis Niphal præformativam habent ה, ante Nun conjugationis characterem compensatum per dages, ut הִפָּקֵד *visitari*, vel per magnam vocalem, ut הֵאָסֵף aggrega te, vel, aggregari.

14 A quibusdam Infinitivis ה temporis character ablatus relinquit solum conjugationis characterem, ut נִלְחוֹם pugnando. נִשְׁאוֹל postulando. נִגֹּף percutiendo.

15 Participii præformativa in Pihel, Pyhal, Hiphhil, Hophhal & Hithpahel est מ.

DE VOCALIBUS PRÆFORMATIVARUM.

16 Hîc necesse est ex doctrina vocalium regulas quasdam præcerpere, quæ debita præformativis literis puncta significent.

1. Nativa & propria vocalis præformativarum scheva censetur, יִפְקֹד: מְפַקֵּד

17 2. Mutari autem hoc scheva solet 1. quoties subjicitur gutturatæ, ut אֶפְקֹד: 2. quoties aliud scheva sequitur, quo casu vel in [.] mutatur, ut

ut in יִפְקֹד vel in segol sub א maximè, ut in אֶפְקֹד
אֶפְקֹד rariùs sub aliis, ut תֶּמַחִי deleas. Jer. 18:23.
3. Quoties præformativa succedit ה conjuga- 18
tionis characteristico excluso, vocalem ejus accipit, ut in יַפְקִיד præficiet, pro יְהַפְקִיד, in מְפֻקָּד pro מְהֻפְקָד, in הַפֵּקֵד pro הֲהִתְפַּקֵד, in יִתְפַּקֵד pro יְהִתְפַּקֵד. In sequentibus præteriti characteristica retinetur: יְהוֹשִׁיעַ servabit. אֲהוֹדֶנּוּ celebrabo eum. יְהוֹדֶה celebrabit. יְהֵילִילוּ ejulabunt. מְהֻקְצָעוֹת angulata. Ezech. 46: 22. In proprio, יְהוֹסֵף Jehoseph, pro יוֹסֵף Psalm. 81:6.
4. Chirek vel segol præformativis affixum li- 19
teris, si proximè ante tonum, nec ante dages venerit, vertitur vel in [ָ] ut in אָקוּם יָקוּם נָקוּם הָקֵם. vel in [ֵ] ut in הֵקִים.
5. Kametzchatuph parva præformativis literis 20
proximè ante tonum subjicienda vertitur in magnum Schurek, הוּקַם יוּקַם: יוּסַב מוּסַב הוּסַב

TERMINATIONES PERSONALES

Præteritorum Singularium:

ה ָ Nota tertiæ personæ fœmininæ, ut פָּקְדָה 21
visitavit.
ת ַ Et hæc terminatio est tertiæ fœmininæ nota, 22
ut הֶלְאַת fatigavit. Ezech. 24:12. קָרָאת obvenit, עָשָׂת fecit. Lev. 25: 21. נִפְלָאת admirabile fuit. Psalm. 118: 23.
תָּ 2. masc. ut שָׁלַחְתָּ misisti, פָּקַדְתָּ visitasti, גָּלִיתָ 23
migrasti.

 תְ vel

24 ת vel תִי 2. fœmin. ut גָלִית migrasti. שָׁלַחַתְּ vel שָׁלַחְתִּי emisisti. Zach. 9: 11. זָכַרְתִּי recordata es. Ezech. 16: 22. Vid. Arc. Keri. p. 381.

25 תִי prima communis, ut פָּקַדְתִּי visitavi mas aut fœmina. גָלִיתִי migravi. מָצָאתִי inveni.

Præteritorum Pluralium.

26 וּ Tertia communis. ut פָּקְדוּ visitarunt.

27 ה, Tertiæ communis forma altera; שָׁפְּכָה effuderunt. Deut. 21: 7. שֻׁפְּכָה effusi sunt. Psalm. 73: 2.

28 תֶם 2. mascul. פְּקַדְתֶּם visitastis. גְלִיתֶם migrastis.

29 תֶן 2. fœmin. פְּקַדְתֶּן visitastis. גְלִיתֶן migrastis.

30 נוּ 1. comm. פָּקַדְנוּ visitavimus. מָצָאנוּ invenimus.

Terminatio personalis Futuri primi & secundi.

31 י. Secunda fœminini sing. ut פִּקְדִי visita. תִפְקְדִי visitabis.

32 וּ Secunda plural. masculini פִּקְדוּ visitate mares. תִפְקְדוּ visitabitis mares. Item 3. masc. pluralis, יִפְקְדוּ visitabunt mares.

33 ה, 3. plur. masc. יִקְרְחָה calvitium inducent. Levit. 21: 5. יִהְיָה erunt. Ezech. 37: 22. יִזְנָה scortabuntur. Ez. 23: 43.

34 נָה 2. fœm. plural. פְּקֹדְנָה visitate fœm. תִּפְקֹדְנָה visitabitis fœminæ.

35 נָה 3. fœm. pluralis תִּפְקֹדְנָה visitabunt.

DE

DE TEMPORUM SIGNIFICATIONIBUS.

I. PRÆTERITUM unicum eſt, quod omnia Latinorum præterita includit, ut פָּקַד viſitavit, viſitabat, viſitaverat, viſitaviſſet. 36

II. Præteritum in generalibus ſententiis, cum ſignificatur non quod fuit, ſed quod eſſe perpetuò debet, præſentis temporis vim habet, Pſalm. 1: 1. Beatus eſt, qui non *ambulavit*, i. e. ambulat, in conſilio improborum, & via peccatorum non *institit* (non inſiſtit) ac in conſeſſu deriſorum non *ſedit* (non ſedet.) 37

III. Præterita in prophetiis ſæpenumero uſurpantur pro futuris. ut עַם זוּ יָצַרְתִּי לִי populus ille, *quem* formavero mihi. Jeſa. 55: 10. Progenies tua, ſi quos הוֹלַדְתָּ genueris, tui ſunto. Gen. 48: 6. Vid. 1. Reg. 8: 48. Jeſai. 43: 20. Pſ. 102; 17, 18. 38

IV. Vav cum Scheva aut Schurek præterito præfixum ſæpè convertit illud in ſignificationem futuri, ut וְעָבַר י׳ & tranſibit Dominus Exod. 12: 23. וְאָמַרְתָּ & dices. Gen. 32: 18. וּשְׁמַרְתֶּם & obſervabitis. Exod. 12: 24. 39

Quomodo igitur, inquis, cognoſcetur quando Vav ſimpliciter copulativum, vel ſimul etiam converſivum eſt? Reſpondet Elias libro Habbachur: Si præceſſerit aliud præteritum, vel futurum loco præteriti poſitum, tum copulativum eſt: ſin minus, converſivum judicabitur, ut מִי פָּעַל וְעָשָׂה 40

quis fecit & operatus est. Jesa. 41: 4. Buxtorf. Thes. pag. 582.

41 IMPERATIVUS etiam pro futuro positus: ut Gen. 20: 7. quum oraverit pro te וֶחְיֵה tum vives. Gen. 42: 18. Hoc facite & vivite, i. e. viveris. Vide Prov. 3: 4. & 4: 4. Gen. 12: 2. Eccles. 11: 10. Jerem. 6: 16. Psalm. 37: 3, 4. 2. Reg. 5: 10, 13. רְחַץ וּטְהָר lava te & mundaberis.

42 FUTURUM SECUNDUM sive magnum pro omnibus Latinorum futuris accipitur, ut יִפְקֹד. Visitabit, visitavero, visitaturus sum, visitaverim, visitet, visitaret.

43 II. Futurum sæpius vim habet verbi præsentis constructi cum Latinorum auxiliaribus verbis posse, debere, velle, solere, ut וְלֹא יְקוּמוּן 2. Sam. 22: 39. i. e. ut in parallelo Psalm. 18: 39. exprimitur, וְלֹא יוּכְלוּ קוּם & non poterant stare. Jerem. 2: 13. אֲשֶׁר לֹא יָכִלוּ הַמָּיִם quæ aquas retinere non possunt. Levit. 4: 2. אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה quæ fieri non debent. Malac. 2: 7. Labia Sacerdotis custodient, i. e. custodire debent scientiam. Jerem. 4: 1. אִם תָּשׁוּב Si reverti *vis* Israël, ad me revertere.

44 III. Futurum totius subjunctivi Latinorum & optativi significationem habet: יִפְקֹד visitet, visitaret, visitaverit, visitasset. יִשָּׁקֵנִי Utinam oscularetur me. Cant. 1: 2. יִשָּׁבַע לִי Utinam juraret mihi! 1. Reg. 1: 51. יְחִי הַמֶּלֶךְ Vivat Rex! יִהְיוּ utinam sint sicut puer ille, hostes Domini mei Regis! 2. Sam. 18: 32.

IV. Var

IV. Vav cum pathach præfixum Futuro futu- 45
rum vertit in significationem præteriti, ut וַיֹּאמֶר &
dixit. אָז particula eandem vim convertendi futurum habet: אָז יָשִׁיר Tunc cecinit. Exod. 15: 1.

V. Futurum etiam sensu Imperativi ponitur. 46
Jerem. 3: 19. Pater mi, תִּקְרְאִי לִי invocato me. Vid. Prov. 1: 23. Deut. 6. 13. & 10: 20.

INFINITIVO, quum sit nomini quàm simi- 47
limum verbum, eadem ferè, quæ nomini accidunt.

Nam 1. & formâ ipsius gaudet, ut גְּדוֹל magnum esse, & magnitudo. סְגוֹר claudere, & clausura. & 2. Generis notam præbet, ut יְבוֹשֶׁת siccari. יְכֹלֶת posse, גֶּשֶׁת accedere, בְּקָרְבָתָם accedentibus ipsis, כְּשָׁמְעָהוּ secundùm audire ipsum, מַלְאוֹת implere. 2. Par. 36: 21. 3. & præfixo augetur, ut לְזָרוֹת ad spargendum; & nominis more admittit suffixum, ut בָּרְחוֹ fugere ejus. Et 4. structurâ nominis gaudet, poniturque loco regentis, ut מְלֹךְ־מֶלֶךְ regnare regis, Gen. 36: 31. vel recti, ut עֵת מְצֹא tempus inveniendi. Psalm. 32:6. 5. Denique cum nomine collactaneo permutatur: ut לַהֲנָפָה ad agitationem, pro לַהֲנִיפָה ad agitandum gentes. לְיִרְאָה אוֹתִי Deut. 4: 10. לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה ad amandum Dominum. Deut. XI. 13. אַהֲבָתוֹ amare ipsum. Gen. 29: 20.

Infinitivus adscitis literis בכלם servilibus, ex- 48
primit latina gerundia, ut בִּפְקוֹד in visitando. לִפְקֹד ad visitandum, בִּכְתוֹב in scribendo, מִכְּתוֹב à scribendo. In-

49 Infinitivus reliquorum temporum vices gerit. Præteriti Imperfecti: ut וְהַחַיּוֹת רָצוֹא וָשׁוֹב animalia currere & redire, i. e. currebant & redibant, Ezech. 1: 14. 2. Participii, ut וְהַמַּיִם הָיוּ הָלוֹךְ וְחָסוֹר & aquæ erant eundo & deficiendo, pro euntes ac deficientes. Gen. 8: 5. 3. Imperativi, ut, Recordari diei Sabbati. Exod. 20: 8. 4. Futuri. Vos autem הוֹצִיא educere, pro אוֹצִיא educam. Ezech. XI. 7. Buxtorf. Thes. p. 501.

50 INFINITIVUS quum antecedit finitum verbum, certitudo & evidentia exprimitur. ut Gen. 2: 17. מוֹת תָּמוּת moriendo morieris, i. e. certò. Gen. 37: 33. טָרֹף טֹרַף discerpendo discerptus est, i. e. omninò discerptus est. Vid. Gen. 2: 16. & 3: 3. & 28: 21. & 50: 25. Exod. 11: 1. & 19: 12. & 21: 19. &c. Ubi autem notatur ἐπίτασις exponendum est valdè, plurimùm. ut Gen. 3: 16. הַרְבָּה אַרְבֶּה valdè multiplicabo. Exod. 2: 19. דָּלֹה דָלָה multùm seu diligenter hausit. Gen. 31: 30. desiderando desiderasti, i. e. plurimùm desiderasti. Thren. 1: 2. flendo flevit. i. e. plurimum flevit.

51 At quum sequitur Infinitivus, notat continuationem, exponendus per adverbium indesinenter, frequenter, ut Gen. 8: 7. וַיֵּצֵא יָצוֹא & exivit exeundo, i. e. frequenter. בָּרַכְתָּ בָרֵךְ indesinenter benedixisti. Zach. 8: 21. נֵלְכָה הָלוֹךְ eamus indesinenter. Vid. Gen. 8: 3. & 12: 9. Num. 16: 13. Josu. 24: 10. Jud. 4: 24. Jesa. 6: 9. Jerem. 22. 10. &c. Raro notat certitudinem: ut, Gen. 46: 4. אַעַלְךָ גַם עָלֹה certissimè ascendere faciã te: aut liber-

bertatem, ut יֵלֵךְ הָלוֹךְ abiit liberè. 2. Sam. 3: 24. וּבָא בוֹא & veniet liberè. יָבוֹא בוֹא veniet veniendo, i. e. liberè, nemine impediente. Dan. XI. 13. Nold. Annot. ad Concord. p. 791. & 940.

52 INFINITIVUS KAL sumitur etiam passivè, ut בַּעְנָשׁ־לֵץ quum mulctatur derisor, resipiscit fatuus. Prov. 21: 11. ובמלאת & quum implerentur. Lev. 12: 6. Esth. 1: 5. אָז הוּחַל לִקְרֹא tunc ceptũ est invocari. Gen. 4: 26. Desideravit *anima* Davidis לָצֵאת ut exiretur ad Absolomum. 1. Sam. 13: 39. לְמַעַן סְפוֹת ut addatur ebria sitienti. Deut. 29: 19. לְטָמְאָה ad impurari. Levit. 22: 8. מִנְּשׂוֹא præferri *vel*, quàm ut auferri nequeat. Gen. 4: 13.

53 Infinitivus ponitur loco verbi finiti וְנָתוֹן אֶת־אֱלֹהֵיהֶם בָּאֵשׁ Jesa. 37: 19. In loco parallelo dicitur, וְנָתְנוּ & converterunt Deos eorum in ignem. 2. Reg. 19: 18.

54 PARTICIPIA formæ פּוֹקֵד & פָּקֵד non rarò exprimunt Imperfecta Latinorum. ut דְּבֵקָה adhærebat alæ Cerubi alterius. 2. Par. 3: 12. Alæ Ceruborum פֹּרְשִׂים expandebant se. 2. Paral. 3: 13. Omnes יְשֵׁנִים dormiebant. 2. Sam. 26: 12.

55 PARTICIPIA interdum significant paulò post futura. ut Jesa. 38: 1. Da præcepta familiæ tuæ כִּי מֵת אַתָּה nam *brevi-moriturus es*. Jon. 1: 3. invenit navem בָּאָה mox-ituram in Tharsisi regionem, i. e. in Hispaniam. 1. Reg. 2: 2. אָנֹכִי הֹלֵךְ ego *decessurus sum brevi*, pro consuetudine totius terræ.

terræ. Deut. 26: 5. אֲרַמִּי אוֹבֵד אָבִי Syrus jam periturus erat Pater meus.

56 PAHUL seu forma Pakud habet sensum passivum, ut פָּקוּד visitatus, etiam in verbis Intransitivis, Psalm. 103: 14. זָכוּר memor factus pulverem esse nos. Jesai. 26: 3. יֵצֶר סָמוּךְ cogitationi, quæ innitens facta, custodis continuam pacem. Judic. 8: 11. דֶּרֶךְ הַשְּׁכוּנֵי בָאֳהָלִים versus viam eorum, qui habitantes tentoria facti. עָצוּם roboratus. יָקוּשׁ laqueatus, vel laqueis instructus, Auceps.

DE SIGNIFICATU CONJUGATIONUM.

57 Ab eodem themate in diversa conjugationum discrimina deflexum verbum significationes acquirit diversas, quas à quibusdam, subtiliùs quàm par est, expositas dicam ego indoctiùs, ut ajunt, & apertius.

REGULA I.

58 Verbum Conjugationis Kal explicari potest per verbum substantivum, addito participio vel adjectivo, quod participii vim possideat, ut פָּקַד recensentem, vel, præfectum esse. שָׁמַע audientem esse. מוּת mortuum vel morientem esse. קָדַשׁ sanctum esse.

REGULA II.

59 Quæ verba in Kal à nomine originem ducunt, ea vel transitivam vel intransitivam significationem habent

habent transitivam: ut גָּרַם ossa comminuit, à גֶּרֶם osse. שָׁבַר comparavit annonam, à שֶׁבֶר annona. עָרַף cervice truncavit, ab עֹרֶף cervix. vel Intransitivam, ut שָׁלַם pace fui, ab שָׁלוֹם pax. שָׁלַוְתִּי tranquillus fui, ab שָׁלֵו tranquillus. תֶּחֱרַף hyemabit ab חֹרֶף hyems. Promiscuè transitivam & intransitivã, וַיֶּחֱלַשׁ ac debilis erit. Job. 14: 10. וַיַּחֲלֹשׁ & debilitavit. Exod. 17: 13. *Transitiva* sunt verba, quæ denotant actum agentis, qui transit ad alium, ut פָּקַד visitavit, præfecit, פָּתַח aperuit, שָׁלַח misit, שָׁלַל spoliavit, נָתַץ diruit, נָתַק avulsit, עָשָׂה fecit. *Intransitiva*, quæ denotant actum nec ab alio transeuntem, nec ad alium, ut אָבַד periit, אָדַם rubrum esse, יָפָה pulcrum esse, בָּרַח fugit, חָכַם sapiens fuit. הָלַךְ ivit. נָגַשׁ accessit, שָׁבַת cessavit, אָנַח suspiravit, יָרַד descendit, עָלָה ascendit, יָדַע scivit, זָכַר meminit, טוֹב bonum esse, מוּת mori, אוֹר lucere. נָפַל cecidit. Vocantur etiam Neutralia.

REGULA III.

Si Cõjugationis Kal significatio fuerit transitiva vel 60
participio præterito insinuetur, paradigma Niphal explicandum est passivè, vel per verbum *Fieri* cum participio præteriti temporis, ut נִשְׁמַר custoditum fieri, à præterito Kal שָׁמַר custodivit, נִבְרַךְ benedici vel benedictum fieri, נִקַּם vindicari vel vindicatum fieri, à נָקַם vindicavit, נִמְכַּר vendi vel venditum fieri, à מָכַר vendidit. הִבָּרֵא creatum fieri, הִפָּקֵד visitatum fieri, נִדְרַשׁ quæsitum fieri.

fieri, הֵעָזֵר adjutum fieri, נֶעְתַּר exoratum fieri, נִשְׁמַע auditum fieri, נִצְמַת excisum fieri.

REGULA IV.

61 Si Cõjugationis Kal significatio fuerit intransitiva, Niphal explicatur per verbum *fieri*, addito participio præsentis temporis, ut נֶהֱלַךְ abeuntem fieri, ab הָלַךְ abiit, verbo intransitivo, נִקְרַב propinquantem fieri, נִגַּשׁ accedentem fieri, נַעֲלָה ascendentem fieri, נוֹתַר restantem fieri, נִשְׁבַּת cessantem fieri, נַעֲנָה debilem fieri, נִלְחַם præliantem fieri, נִדְבַּר loquentem fieri, נִפְתַּל colluctantem fieri, נִשְׁמַע audientem fieri, נֶאֱנַח suspirantem fieri, נִשְׁבַּע jurantem fieri, נָבוֹן intelligentem fieri.

REGULA V.

62 Hiphhil explicatur per verbum *Facere*, addito præteriti temporis participio, vel, si Kal fuerit intransitivum, participio præsente. v.gr. הִפְקִיד præfectum fecit, הִשְׁמִיעַ auditum fecit, ut Jesa. 45: 21. &, eum, qui audiret, fecit. Deut. 4: 36. הִקְדִּישׁ sanctum vel separatum fecit. הִשְׁכִּיב cubantem fecit, à verbo intransitivo שָׁכַב cubavit. Sic הֶעֱמִיד stantem fecit. הִשְׂמִיחַ lætantem fecit.

REGULA VI.

63 Pro varietate originis idem verbum Hiphilicum & transitivam & intransitivam significationem admittit. Communiter ex verbo Kal derivatur transitivum, ex nomine intransitivum. ut

ut יְחִיל dolore afficiet, à verbo חוּל dolere, Psalm. 29: 8. יָחִיל dolet, à nomine חִיל dolor. Psal. 55: 5. הוֹבִישׁ exsiccavit, à verbo יָבֵשׁ exsiccatus fuit; & aruit, à nomine יָבֵשׁ Zach. 10: 11. נַמְתִּיק dulce reddemus, à verbo מָתַק Psalm. 55: 15. תַּמְתִּיק dulce erit, Job. 20: 12. à מָתֹק dulcedine. הֵעִיר excitavit, ab עוּר evigilare, & הֵעִיר evigilavit, à nomine עֵר vigil. הִפְרַח florere fecit. Ezech. 17: 24. יַפְרִיחַ florebit ex פֶּרַח flos. Prov. 14: 11. אַצְמִיחַ efficiam, ut germinet, à צָמַח germinavit, תַּצְמִיחַ efflorescat, ex nomine צֶמַח germen. Jesa. 45: 8. הִקְרִיב appropinquare fecit, ex verbo קָרַב; & appropinquavit, ex nomine קָרוֹב propinquus. הִקְשָׁה durum fecit, ex verbo קָשָׁה 1. Reg. 12: 4. & durus fuit, ex nomine קָשֶׁה Exod. 13: 15. הִרְגִּיעַ quietum reddidit, Jerem. 50: 34. & quietus fuit Jesai. 34: 14. à רָגַע quietus: item, quietus fuit momento, à רֶגַע momentum. Jerem. 49: 19. Proverb. 12: 19. הִרְחִיב dilatavit, & intransitivè, latus fuit, ex nomine רָחָב latus vel amplus. Psalm. 25: 17. הִרְחִיק procul abigere, & procul abesse vel abscedere, à רָחוֹק longinquus. הִרְשִׁיעַ improbum fecit vel judicavit, &, improbum esse vel agere, ex רָשָׁע improbus. הִשְׂכִּיל intellexit, à שָׂכַל, & intelligentiâ imbuit, ab שֵׂכֶל intellectus. הֵאִיר lucere fecit, ab אוֹר luce. Psalm. 80: 20. & lucere, relucere ab אוֹר lucere. Ezech. 43: 2. הֶאֱרִיךְ prolongavit & prolongatum esse, ab אָרֵךְ Deut. 5: 16. הִגְדִּיל

הִגְדִּיל magnum fecit, à גָּדַל, & magnus fuit, Job 19: 5. Jerem. 48: 26. à גָּדוֹל magnus. יָגִיחַ prodire faciet, מֵגִיחַ prodibat. Judic. 20: 22. à nomine גּוֹחַ vel גִּיחַ quod etiam loci vocabulum. 2. Sam. 2: 24. הִשְׁכִּים humerum levavit, ab שְׁכֶם humerus. הֵהֵל ſplendére facere, Jeſa. 13: 10. & ſplendere, lucere ab הֵיל ſplendor. Ijob. 41: 10. הִגִּיעַ pertingere fecit, & intranſitivè pertigit, obtigit, à נֶגַע nomine, quod plagam ſonat. הִשְׁתִּין minxit ab שַׁיִן urina, unde plural. שֵׁינֵיהֶם urina eorum. 2. Reg. 18: 27. הִפְגִּיעַ incurrere fecit. Jeſa. 53: 6. & neutraliter, interceſſit, Jerem. 15: 11. ex פֶּגַע occurſus, interceſſio. יַצְלִיחַ proſperitatem largietur, Nech. 2: 20. & proſperitate fruetur, Pſalm. 1: 3. ex inuſitato צֶלַח proſperitas. הִשְׁפִּיל demiſit, & intranſitivè, demiſſum eſſe, à שָׁפָל humilis. הִשְׁקִיט quieſcere fecit & quietus fuit. הִלְבִּין dealbare & albeſcere, ex nomine לָבָן albus vel albor. Ex nomine derivata oppidò pauca tranſitivam ſignificationem habent וְדִיגוּם & piſcabuntur eos. Jerem. 16: 6. יַצְהִירוּ oleum exprimebant, Job. 24: 11. ex יִצְהָר oleum. הֶחֱרִים internecioni devovit ab חֵרֶם res devota. וַיַּנְעִילֻם & calcearunt eos, ab נַעַל calceus.

REGULA VII.

64 Reſpondet activo Hiphil ſignificatibus ſuis paſſivum Hophal: הָפְקַד præfectum fieri, הָפְרַשׁ ſeparatum ſive ſanctum fieri.

REGULA VIII.

PIHEL exponitur per verbum præbere, often- 65
dere, exhibere, & participium præteritum; vel, si ab intransitivis oriatur per participium temporis præsentis; ut פִּקֵּר recensitum præbere, חִכֵּם sapientem præbere, קִדֵּשׁ sanctum vel separatum præbere.

REGULA IX.

Quædam Pihelica à nominibus derivata vim 66
auferendi possident, ut לִבַּבְתִּנִי cor abstulisti mihi, Cant. 4: 9. à לֵב corde. דִּשֵּׁן abstulit cineres, à דֶּשֶׁן cinis, סֵעֵף ramos abstulit, ab סָעִיף ramus. חִטֵּא peccatum abstulit, ab חֵטְא peccatum. שֵׁרֵשׁ & radicem præbere, & auferre, vel eradicare significat. Jesa. 40: 24. Psalm. 52: 7.

REGULA X.

PYHAL passivum respondet activo. Significat 67
igitur פֻּקַּר recensitum præberi, חֻכַּם sapientem præberi, שֻׁמַּע exauditum præberi. קֻדַּשׁ sanctum seu separatum præberi.

REGULA XI.

Hithpahel explicandum est per verbum præ- 68
bendi, participiũ præteritum & pronomen *SE* reciprocum. Ab intransitivo si descenderit, exponitur per participium præsens, ut הִתְפַּקֵּר recensitum se exhibere, הִשְׁתַּמֵּעַ exauditum se præbere, הִתְקַדֵּשׁ sanctum sese præbere. הִתְהַלֵּךְ ambulantem se præbere.

69 Quæ hactenus de conjugationum ſignificatione præcepimus, ea verborum omnium in Scripturis occurrentium inductione confirmari poſſent, niſi brevitatis ratio in hoc tractatu haberetur. Interea, ut facilior ſit fides dictis, exempla ſequentia adjungere viſum eſt:

KAL. אָסַף recipientem eſſe. נֶאֱסַף receptum eſſe. הֶאֱסִיף receptum facere. אִסֵּף receptum præbere. אֻסַּף receptum præberi. הִתְאַסֵּף receptum ſe præbere.

בָּלַע abſorbentem eſſe. נִבְלַע abſorptum fieri. בִּלַּע abſorptum præbere. בֻּלַּע abſorptum præberi. הִתְבַּלַּע abſorptum præbere ſe.

גָּלָה revelantem eſſe. נִגְלָה revelatum fieri. הִגְלָה revelatum ſeu retectum facere. הָגְלָה revelatum effici. גִּלָּה revelatum præbuit. גֻּלָּה revelatum præberi. הִתְגַּלָּה revelatum ſeu retectum præbuit ſe.

יָדַע ſcientem eſſe. נוֹדַע ſcitum fieri. יִדַּע notum præbuit. יֻדַּע notum præberi. הוֹדִיעַ notum fecit. הִתְוַדַּע notum ſeſe præbuit.

יָלַד gignentem eſſe. נוֹלַד genitum fieri. הוֹלִיד genitum fecit. הֻלַּד genitus factus eſt. יִלֵּד genitum præbuit, i. e. obſtetricavit. יֻלַּד genitum præberi. הִתְיַלֵּד genitum ſeſe præbuit, vel oſtendit.

חָלָה ægrotantem eſſe. נֶחְלָה ægrotantem fieri. הֶחֱלָה vel הֶחֱלִי ægrotum vel infirmatum fecit, הָחֳלָה

הֻחֲלָה infirmatus factus est. חִלָּה infirmatum præbuit. חֻלָּה infirmatum præberi. הִתְחַלָּה infirmatum se præbuit.

כָּבֵד honoratum esse. נִכְבַּד honoratũ fieri. הִכְבִּיד honoratum facere. כִּבֵּד honoratum præbere. כֻּבַּד honoratum præberi. הִתְכַּבֵּד honoratum se præbere.

כּוּן inusitat. Niph. נָכוֹן paratum vel aptatum fieri. הֵכִין paratum præbuit. הוּכַן paratum effici. כּוֹנֵן paratum præbuit. כּוֹנַן paratum præberi. הִתְכּוֹנֵן paratum sese præbuit.

סָתַר absconditum esse. Hic quidem verbi sensus fuerit, sed in Kal nusquam occurrit. Quod enim Prov. 22: 3. occurrit וַיִּסָּתֵר id punctis scribitur alienis præteriti וְנִסְתַּר Propria ejus puncta sunt וְיִסָּתֵר ideoque vertendum: Astutus prævidet malum & absconditur, vel abscondetur. הִסְתִּיר absconditum fecit. סִתֵּר absconditum præbuit. סֻתַּר absconditum præberi. הִסְתַּתֵּר absconditum se præbuit.

עָרָה nudare, non, ut in Lexicis docetur, *nudari*. Semel in Kal occurrit Infinitivus, Jesa. 32: 11, ubi non magis nudari significet, quàm פָּשֹׁט exui, & חֲגוֹר cingi, quæ verba transitivam in Kal habere significationem indubitatum est. Niph. נֶעְרָה nudari. הֶעֱרָה nudatum facere. עֵרָה nudatum præbere. הִתְעָרָה nudatum se præbuit.

פּוּץ dispersum esse. נָפוֹץ dispersum fieri. הֵפִיץ dispersum fecit. פִּצֵּץ vel פּוֹצֵץ dispersum præbere. הִתְפּוֹצֵץ dispersum se præbuit.

פָּרַד separantem esse. נִפְרַד separatum fieri. הִפְרִיד separatum fecit. הִתְפָּרֵד separatum se præbuit.

רָדַף impellentem esse. נִרְדַּף impulsum fieri. הִרְדִּיף impulsum facere. הָרְדַּף impulsum effici. רִדֵּף impulsum præbere. רֻדַּף impulsum præberi. הִתְרַדֵּף impulsum se præbere.

רוּם elatum esse. הֵרִים elatum facere. הוּרַם elatum effici. רוֹמֵם elatum præbere. רוֹמַם elatum præberi. הִתְרוֹמֵם elatum se præbere.

רָצָה gratum & beneplacitum habere. נִרְצָה gratum fieri. הִרְצָה gratum faciet. רִצָּה gratum præbere. הִתְרַצָּה gratum se exhibere.

רָפָה remissum esse. נִרְפָּה remissum fieri. הִרְפָּה remissum vel demissum facere. רִפָּה remissum præbere. הִתְרַפָּה remissum se præbere.

שָׁכַב cubare. תִּשָּׁכַבְנָה cubantes fient. הִשְׁכִּיב cubantem fecit. הָשְׁכַּב cubantem effici. שֻׁכַּב cubantem præberi.

שָׁמֵם desolatum vel desolantem esse. נָשַׁם desolatum fieri. הֵשִׁם desolatum fecit. הוּשַׁם desolatus factus est. שׁוֹמֵם desolatum præbuit. הִשְׁתּוֹמֵם desolatum se præbuit.

70 Numero dictorum & hæc in Hiphil, Pihel & Hitpahel usitata verba adjiciam:

In

In Hiphil ex Kal transitivo nata sunt: הִבְדִּיל facere distinctum. הִדְרִיךְ facere seu reddere calcatum, à דָּרַךְ calcavit. הֶחֱבִיר sociatum faciam. הֶחֱזִיק prehensum, vel prehendentem fecit. הוֹלִיד partum fecit. הִכְרִית excisum fecit. הוֹשִׁיעַ servatum fecit. הִמְלִיט ereptum fecit. הִצִּיל ereptum seu liberatum fecit. הִטָּה inclinatum fecit. הֵסֵב circumductum fecit. הֶעֱשִׁיר ditatum facere. הֶעֱזִיר adjutum fecit. הֶעְקִישׁ perversum fecit. הִרְגִּיעַ quietum reddere. הִרְגִּיז commotum reddere. הֵרִיק promptum facere. הִקְצוֹת facere præcisum. הִשְׁאִיר fecit relictum, sive reliquũ הִשְׁמִיד fecit perditum. אֶגְאַלְתִּי contaminatum feci.

Ex eodem Hiphil à Kal intransitivo nata: 71
הֶאֱרִיב dolentem fecit. הֶאֱמִירְךָ dicentem te fecit. הִבְטִיחַ confidentem fecit. הִדְבִּיק hærentem fecit. הִדְרִיךְ incedentem fecit, à דָּרַךְ incessit. הֶהֱלִיךְ progredientem fecit. הִזְכִּיר meminentem fecit. à זָכַר memorem esse. הוֹשִׁיב sedentem fecit. הִנְחִית descendere fecit. הִצְמִיחַ germinantem fecit. הִצְעִיר gradientem fecit. הִקְרִיב accedentem facere. הִשְׂכִּיל intelligentem facere. הִשְׁגָּה errantem fecit. הִתְעָה errantem fecit. הֶאֱכִיל comedentem fecit.

In PIHEL ex Kal nata exponi solent vel per 72
Participium transitivum: אִבֵּד perditum præbuit. אִשֵּׁר beatum exhibuit. אִכֵּל consumtum exhibuit.

בָּרֵךְ benedictum exhibuit. חִבֵּר sociatum præbuit. טִמֵּא pollutum præbuit. טִהֵר purgatum præbuit. פִּתַּח sculptum exhibuit. רִחֵף agitatum præbuit. שִׁבֵּר fractum exhibuit. שִׁלַּח projectum præbuit. שִׁמֵּר observatum præbuit.

73 Vel in PIHEL ex Kal nata explicantur per Participia intransitiva seu immanentia: אִרֵב insidiantem præbuit. בִּהֵל festinantem præbuit. בּוֹנֵן intelligentem exhibuit. הִלֵּךְ ambulantem præbere. חִיָּה viventem exhibere. חוֹנֵן gratificantem præbuit. חִכֵּם sapientem præbuit. נִחֵל possidentem præbuit. נִבֵּט præbuit apparentem, à verbo נְבַט quod Chaldæi efferunt נִבַּט prodire in conspectū. פִּלֵּל judicantem præbuit. צִעֵק vocantem præbuit. רִחֵם miserantem exhibuit, שִׂמַּח lætantem exhibuit.

74 IN HITHPAHEL ex Pihel nata, addito reciproco pronomine, imitantur ipsius Pihel significationem. Itaque Participium, quo Hithpahel explicatur, vel præteritum est à transitivo deflexum, vel præsens ab intransitivo. Præteritum, ut הִתְבָּרֵךְ benedictum se præbuit. הִתְגּוֹעֵשׁ commotum se præbuit. הִתְחַזֵּק confirmatum se præbuit. אֶתְחַבַּר consociatum se præbuit. הִטַּהֵר purgatum se præbuit. הִתְיַלֵּד natum se præbuit. הִתְיַמֵּר elatū se præbuit. Jesa. 61:6. formatū ex הִתְיָרֵם uti hoc ab יָרַם à quo propria: Jeremoth. 1. Paral. 24: 30. & 23: 22. Jeremaj, Ezr. 10: 30. Jarmuth. Josu. 19: 20. 1. Par.

1.Par.6:58. וְנִכַּפֵּר compositū ex וְנִתְכַּפֵּר & וְנִכְפַּר & expiatus fiet, & expiatum se præbebit. Deut.21:8. הִתְנַחֵל in possessionem missum se. præbere. הִתְנַחֵם solatio refectum se præbere. הִתְנַשֵּׂא elatum se præbere. מְנָאֵץ pro מִתְנָאֵץ qui irritatum exhibuit se idemque irritatus exhibitus fuit. Jesa. 52:5. הִסְתַּבֵּל onustum præbuit se. הִתְעַנֵּג oblectatum se præbuit. הִתְעַשֵּׁר ditatum se exhibuit. הִתְרָאָה conspectum se præbuit. הִתְרַצָּה placatum se exhibuit. הִתְרֹשֵׁשׁ pauperie pressum se exhibuit. הִשְׁתַּבַּח laudatum se præbuit. הִשְׁתַּחֲוָה incurvatum se præbuit. הִתְנַכֵּר alienum se præbuit. Item, cognitum se præbuit.

Præsens ab intransitivo deflexum: ut הִתְאַבֵּל 75 lugentem se præbuit. מְדַבֵּר loquentem se præbens. הִתְהַלֵּךְ ambulantem se præbuit. הִתְחַנֵּן gratificantem se exhibuit. הִתְחַלָּה ægrotantem se præbuit. הִתְחַסֵּד benevolentem exhibuit se. הִתְחַכֵּם sapientem sese præbuit. מִתְלַהְלֵהַּ insanientem se exhibens. הִתְפַּלֵּל precantem sese præbuit. יִתְנֶחָם pœnitentem se præbebit. הִצְטַדֵּק justum se præbuit. הִתְשׁוֹטַטְנָה currentes præbete vos. תִּתַּמָּם integerrimè agentem exhibes te. מִתְעַתְעִים qui errantes præbent se. הִתְמַהְמַהּ cunctantem se præbuit.

DE VERBORUM DIFFERENTIIS.

76 Verba communiter in perfecta & imperfecta distinguunt, minus, ut opinor, accuratè; quum & illa, quæ imperfecta dicuntur, suam sequantur analogiam, ita, ut si aliter scriberentur, tum demum censeri imperfecta possent. Igitur discrimine à natura literarum petito, duûm generum verba constituo. Unum, quod stabilibus, alterum quod instabilibus literis constat. Stabiles dico eas, quæ scriptæ in flexu vel conjugatione verbi pronunciantur, ut פָּקַד: פָּקְדָה: פָּקַדְתָּ. Instabiles, quæ vel scriptæ silent, vel abjiciuntur non scribendæ, vel in alias mutantur, ut סַב: סַבָּה circumdedit: גָּלָה: גָּלְתָה: גָּלִיתָ: migravit, migrasti.

77 Instabiles autem fieri possunt literæ 1. si venerint ante similem, ut סַב סַבָּה pro סָבַב סָבְבָה circumdedit. נָתַנּוּ dedimus, pro נָתַנְנוּ. sic כָּרַתִּי exscidi, pro כָּרַתְתִּי 2. Si Joth mobilem præcesserit magna vocalis vel scheva, ut קוּם ex קְיוֹם surgere, קָם surrexit, ex קָאַם formæ שָׁפַט judicavit. 3. Si movenda litera fuerit per scheva sive expressum sive intellectum, ut Nun in גַּשׁ accede, pro נְגַשׁ, ut יִתֵּן dabit pro יִנְתֵּן. ut Joth in הִצִּיב statuit, vel initiale א in יֹאכַל comedet, vel finale in מָצָא invenit pro מָצָא, ut ה finale in גָּלָה migravit.

78 Hinc integrorum, hinc deminutorum verborum

rum nata discrimina, Cujusmodi sunt I. Demi- 79
nuta Nun initiali, in quibus נ scheva muto affi-
ciendum intercidit, ut יַגִּיד nunciabit, vel נ cum
scheva mobili scriptum aufertur, ut גַּשׁ accede pro
נְגַשׁ. II. Deminuta ל initiali, ut in verbo נִתְּעוּ 80
commoluntur, & in iis, quæ derivantur à לָקַח
ut יִקַּח accipies pro יִלְקַח & תִּקַּח accipiet pro
תִּלְקַח, vel demitur ל cum scheva mobili scriben-
dum, ut קַח accipe, קַחַת accipere.

III. Deminuta Joth, in quibus aboletur 81
Joth initiale per dages compensandum, ut in
הִצִּיב, הִנִּיחַ, הִקִּיב pro integris: הִיקִיב: הִינִיחַ
הִיצִיב &c. Ejusmodi verba dicuntur defecta pri-
mâ radicali Joth.

IV. Deminuta Joth media radicali, in quibus 82
Joth eximitur, ut in קָם quod natum ex קָיַם
formæ שָׁפַט judicavit. Quæ verba perperam di-
cuntur Quiescentia mediâ radicali Vav. Illud e-
nim Vav, quod ante radicalem tertiam quiescit, in
יָקוּם surget, קוּם surge, קוּם surgere, temporis
est terminatio, ut in תִּשְׁמוֹר custodiet, in אָנוּשָׁה
pro אֶאֱנוּשָׁה ægritudine afficiar. יִשְׁפּוֹטוּ judica-
bunt. תַּעֲבוֹרִי transibis, Ruth 2: 8.

V. Deminuta Nun vel Thau, in quibus elidi- 83
tur נ aut ת tertia radicalis schevanda ante servi-
les נ aut ת, ut נָתַתָּ dedisti, pro נָתַנְתָּ, ut נָתַנּוּ dati
sunt pro נָתַנְנוּ, ut כָּרַתִּי pepigi pro כָּרַתְתִּי. Di-
cuntur hæc verba defectiva Nun vel Thau tertiâ
radicali.

VI. Di-

84 VI. Deminuta ſimili, in quibus media radicalis excidit ante ſimilem, ut סַב pro סָבַב circumdedit. Quæ verba geminata vel defecta ſecunda radicali adpellantur.

85 VII. Deminuta א initiali, in quibus ſilet א initiale, ut in יֹאמַר dicet, יֹאכַל comedet. Ob id vocantur ea verba quieſcentia prima radicali Aleph.

86 VIII. Deminuta א terminali, in quibus ſilet א, ut in מָצָא invenit. quæ dicuntur quieſcentia ultimâ radicali א.

87 IX. Denique Deminuta He, in quibus obmuteſcit & occultatur ה tertia radicalis, unde vocatur hoc verbum quieſcens ultimâ radicali He.

REGULÆ
DE FORMATIONE VERBORUM
ſecundæ radicalis geminatæ.

88 De his notanda Regula, quæ totam verbi figurandi rationem exponit: Eliditur media radicalis ante ſimilem, puncto eliſæ literæ translato ad literam præcedentem diſſimilem, ut סַב pro סָבַב circumdedit. יָסוֹב pro יִסְבּוֹב circumibit. הֵסֵב (non הֵסִיב, ut differat à formis הֵקִים) pro הִסְבֵּב.

89 Si elisa litera, ex integri verbi typo poſſideat ſcheva, eo caſu prima radicalis acquirit tono affectum Pathach, Cholem, aut Tzere. v. gr. pro סָבְבָה effertur סַבָּה circumdedit fæmina; pro סָבְבוּ dicitur סַבּוּ circumdederunt, pro נִסְבְּבָה dicitur נָסַבָּה circumdata fuit, pro סִבְבוּ venit סֹבּוּ circumdate. pro יְסַבְבוּ auditur יָסֵבּוּ circumducent, pro הִסְבְּבָה enunciatur הֵסֵבָּה circumvertit, verbũ fœmininum.

RE-

REGULÆ
De formatione verborum Deminutorum mediâ radicali Joth.

REGULA PRIMA: Joth media radicalis litera, quoties cum alia vocali quàm cum scheva scribitur extrita, punctum suum adjicit radicali primæ: Itaque pro קִיּוּם dicitur קוּם surgere; pro יִקְיוּם Joth eliso memoratur יָקוּם surget; Ex תִּקְיוּם formæ תִּשְׁמוֹר custodiet, Prov. 14: 3. figuratum est תָּקוּם surget. Ex יִקְיוּמוּ ad instar יִשְׁפּוֹטוּ judicabunt, Exod. 18: 26. factum יָקוּמוּ surgent. pro קָיַם formæ שָׁפַט judicavit, auditur קָם surrexit. pro קָיַמְתָּ enunciari solet קַמְתָּ surrexisti. Similiter בָּז sprevit, natum est ex בָּיַז formæ פָּקַד visitavit. טַח obduxit ex טָיַח ejusdem formæ, Jesa. 4: 18: אוֹר luxit, Gen. 44: 3. stat pro אָיוֹר formæ יָכוֹל potuit. בּוֹשׁ erubescere pro בְּיוֹשׁ ex forma פְּקוֹד visitare. מֵת mortuus est pro מָיֵת formæ יָרֵא timuit. In Niphal הִקּוֹם usurpatum loco הִקָּיוֹם formæ הִנָּתוֹן tradendo. Jerem. 32: 4. הֵאוֹר illucescere loco הֵאָיוֹר Job. 33: 30. יִקּוֹם pro יִקָּיוֹם & יֵאוֹר illucescet pro יֵאָיוֹר 2. Sam. 2: 3. habent ista infinitivi terminationem, qui reliquorum temporum est radix. 90

II. Porrò נָקוֹם scribitur loco נִקְיוֹם ex forma נֶחְתּוֹם obsignatus fuit. Esth. 8: 8. נֵעוֹר loco נִעְיוֹר excitatus fuit, præformativa Nun adsciscente 91

Chirek

Chirek ex forma נִפְקַד. In Hiphil הֵקִים natum ex integro הִקְיִים suſcitavit. יָקִים suſcitabit, natum ex יַקְיִים, & הֲקִמֹתָ ex הֲקִימֹתָ & הֲקִימוֹתָ ex pleniore verbo הֲקִיימוֹתָ erexiſti. תְּגֵלְנָה exultabunt pro תְּגִילְנָה Pſalm. 51: 10. יָנֵאץ floreſcet pro יָנֵיץ Eccleſ. 12: 5. In Hophal: הֻקַם conſtitutus eſt, pro הֻקִים, & הֻסַג averſum eſt pro הֻסִיג Jeſai. 59: 14. מוּסָר amotus pro מֻסִיר Jeſai. 17: 1. מֻנָר remotus pro מֻנִיד 2. Sam. 23: 6. יוּשַׁב reducetur, pro יוּשִׁיב aut יָשִׁיב Exod. 10: 8.

92 III. Si excluſa media radicalis habuerit ſcheva mobile, initialis litera afficitur vocali magnâ tono gravatâ, ſcilicet Kametſo in Kal, ut קָמָה ſurrexit, pro קָיְמָה & קָמוּ ſurrexerunt, pro קָיְמוּ vel Cholem in Niphal, ut נָקוֹמָה & נָקוֹמוּ.

93 IV. Si excludenda media radicalis fuerit ſcheva mutum, ea vertitur in [ו] ut קוּמוּ pro קִיְמוּ formæ פִּקְדוּ, vel י ut נָקוֹם pro נַקְיוֹם ex Niphalica forma נַחְתּוֹם i. e. obſignatum fuit.

94 V. Litera præformativa tono proxima pro Scheva originario aſſumit magnam, v. gr. Kametz in Kal יָקוּם ſurget, תָּקוּמִי ſurget: In Niphal, נָקוֹם נָקוֹמָה, in Futuris & Infinitivis Hiphil יָקִים תָּקִימִי הָקֵם, Tzere in præterito & participio Hiphil, ut הֵקִים הֵקִימָה: הֲקִמֹתָ: מֵקִים Schurek in Hophal הוּקַם: יוּקַם conſtituetur. Litera ſervilis à tono remota, niſi interceſſerit Dages forte, retinet Schemota, niſi interceſſerit Dages forte, retinet Scheva: ut in Participio Niphal fœm. נְקוֹמָה: נְקוֹמִים

In

In Hiphil הֲקִימוֹתָ: הֲרִמוֹתָ: מְקִימָה: מְצֵרָה: מְרֵעִים
In Hophal præformativa retinet Schurek aut Kibbuts, ut הַמּוּמָתִים & הַמֻּמָתִים occisi. 2. Reg. XI. 2. in Kethib. In Futuris & Infinitivo Niphal, quum præformativæ literæ sint ante dagessatam, subjungitur illis parva, ut: אֶקּוֹם: תִּקּוֹם: הִקּוֹם.

95 VI. Joth in Gravibus vel per Dages geminatur, ut קִיֵּם stabilivit; vel transit in sequentis literæ similem, ut קוֹמֵם: קוֹמַם: הִתְקוֹמֵם &c.

96 Falluntur, qui in talibus verbis originarium esse putant medium Vav, & קָם extrito [ו] accersunt ab integro קָוַם. Vav enim radicale locum in Hebraismo ante vel post gutturatam mobilem non reperit, neq; exclusi è dictione exemplum exstat. Igitur alii א substituunt, quasi קוּם ac similes formæ nascantur ex integro קָאוּם & קָם ex קָאַם. Sed א hoc medium non sufficit omnium verborum quiescentium mediâ origini; &, qui hoc statuunt, neglectis coagmentationis legibus, in radice ebraica eas aliquando literas continuant, quæ per naturam suam consociari nequeunt. Juxta hos enim & אָץ originem duxerit ab אָאַץ & חָשׁ festinavit ab חָאַשׁ & הֵעִיק pressit ab הִעְאִיק, gutturatis, quæ à mutuo consortio abhorrent, in eadem dictione conjunctis. Deinceps non animadvertunt, si א habeatur pro originario elemento verborum media radicali defectorum, eo pacto initialem originem statui verba diversissimæ significationis. Ita sanè verbum גָּאַל redemit,

mit, ortum tribueret ipsi גול exsultandi verbo. Ita נוף stillare nascatur ex themate נָאַף adulterium commisit, דוג piscari, ex דָּאַג solicitum esse, בוש erubescere ex בָּאַשׁ putruit, שוף contrivit ab שָׁאַף anhelavit, שור cecinit ab שָׁאַר reliquum esse, שוב redire, ab שָׁאַב hausit, quæ verborum paria, ut monui, sensibus suis minimè conveniunt. Harum difficultatum nulla metuenda est, si ultima talium verborum origo censeantur verba cum medio Joth exarata, utpote in quibus neque vicinis literis Joth adversatur, neque reperitur verbum, cujus significatio ab originaria forma discrepet. Et verò firmat sententiam nostram, quòd originarium istud Joth retineant quàmplurima derivata. Retinet enim 1. conjugatio Pihel, quæ à קָיַם mutuat suum קִיֵּם stabilivit. Esth. 9: 31. קִיְּמוּ stabiliverunt. Esther. 9: 31. קַיֵּם statuere. Esth. 9: 21. ab חָב deductum חִיַּבְתֶּם reos fecistis. Daniel. 1: 10. Sic in Chaldaismo cognata sunt, פוג & פִּיג intermittere, גור peregrinari & אִתְגַּיַּר peregrinum se præbere, סוף & סַיֵּף consumere. Retinent 2. originarium Joth nomina derivata, בַּיִת domus, שַׁיִט remus, חַיִל virtus, צַיִד venatio. שַׁיִת vepretum, עַיִשׁ Arcturus, קַיִן hasta, luctum ferens. Retinent 3. Participia Chaldæorum: קָיְמִין stantes Dan. 3: 3. דָּיְנִין judicantes. Ezr. 7: 25. זָיְעִין trementes. Dan. 6: 27. דָּיְרִין habitantes. Dan. 6: 26. Pro קָיְמִין quidem & דָּיְרִין Dan. 3: 3. & cap. 6: 26. scribitur etiam

קָאֲמִין

קָאמִין & רָאֲרִין, & Zach. 14: 10. adparet Hebraicum verbum וְרָאֲמָה & exaltabitur, & רָאמוֹת excelsæ pro רָאֲמוֹת, & hoc pro רִימוֹת Prov. 24: 7. & Hose. 10: 14. קָאם exsurgit, pro קָים, & Proverb. 10: 14. רָאשׁ pauper, loco רָיִשׁ & רָאשִׁים pauperes, pro רִישִׁים Prov. 13: 23. Sed notandum, quod lenioris soni gratiâ, in talibus Joth in א mutatum iccirco non desinat esse primitivum & originarium; quemadmodum eâdem de caussa, si Joth in finibus nominum se ipsum antecedens in א mutatur, nihilosecius Joth primitivum censetur, ut in sequentibus, עַרְבִיאִים pro עַרְבִיִּים Arabes, הַגְרִיאִים pro הַגְרִיִּים Hagareni. צְבֹאִים Tzebo'im, ornamentorum civitas, pro צְבוֹיִים à sing. צְבוֹי quod figuratum ad instar בְּלוֹי veteramentum, unde בְּלָאִים pro בְּלוֹיִם veteramenta. צְבָאִים capreæ, pro צְבָיִים. Sic צְבָאוֹת capreæ pro צְבָיוֹת. Sic מְנָאוֹת pro æquè usitato מְנָיוֹת partes, תְּלוּאִים suspensi pro תְּלוּיִים à תָּלָה suspendit, נְכָאִים pro נְכָיִים percussa, à singulari forma נָכִי percussus, formæ עָנִי afflictus. Jesai. 16: 7.

De Deminutis initiali א habe has regulas:

I. Ante א radicale expressum vel intellectum futuri magni præformativa ipsum cholem vel segol adsciscit, ut אָהַב אָמַר תֹּאמַר: יֶאֱהַב diliget, נֶאְשַׁם Jerem. 5: 7. II. Imperativus & Infinitivus pro scheva simplici accipiunt compositum (ֱ) ut אֱמוֹר dic, vel dicere. 97

Regulæ deminutorum Joth initiali:

98 I. Joth cum ſcheva mobili aufertur, ut in Imperativo שֵׁב ſede, Infinitivo שֶׁבֶת ſedere.

99 II. Joth cum ſcheva muto poſt præformativam vertitur vel in Chirek magnum, ut יִירַשׁ: תִּירַשׁ vel in Tzere, ut יֵשֵׁב תֵּשֵׁב, vel in Cholem, ut הוֹשִׁיב, vel in Schurek, ut הוּשַׁב. Invariatum manet in ſequentibus הַיְשַׁר dirige. Pſalm. 5: 9. הַיְצֵא educito. Gen. 8: 17. מַיְמִינִים dextram petentes. 1. Par. 12: 12.

100 III. Joth per Dages geminandum tranſit in Vav mobile dageſſatum: ut יִוָּשֵׁב תִּוָּשֵׁב In ſequentibus duobus manet invariatum, in וַיִּיָּחֶל & expectavit. Gen. 8: 12. יִיָּרֶה jaculis conficitor. Exod. 19: 13.

Regulæ deminutorum א terminali:

101 I. Pathach ante א terminale mutatur in Kamets, ut מָצָא pro מָצַא invenit, אֶמְצָא pro אֶמְצַא inveniam.

102 II. Futurorum fœmininæ plurales exeunt in אנָה, ut מְצֶאנָה invenite, תִּמְצֶאנָה invenietis.

Regulæ deminutorum ה finali.

103 I. ה finale Præteritorum quieſcit in Kametz, ut גָּלָה: גָּלָה

104 II. ה Imperativorum quieſcit in Tzere, ut גַּלֵה: גַּלֵּה:

105 III. ה Futurorum ſecundorum quieſcit in (..) ut אֶגְלֶה: אֲגַלֶּה.

IV.

IV. ה-Infinitorum quiescit in Cholem, ut גָּלֹה. 106
V. ה ante seipsum in ת mutatur, נִגְלְתָה: גָּלְתָה 107
ante reliquas literas finales evanescit, ut גָּלִיתָ גָּלוּ גְּלִיתֶם: תִּגְלֶינָה:
VI. ה post Schurek transit in Joth mobile, גָּלוּיָה 108
VII. Quatuor omninò verba in fine gerunt ה 109
mobile seu mappicatum: כָּמַהּ: תָּמַהּ: נָגַהּ: גָּבַהּ
Imitantur ergo typos verbi integri.

DE PERMUTATIONE FORMARUM,

QUÆ FIT IN VERBIS DEMINUTIS.

REGULA: Transeunt formæ verborum 110
deminutæ in deminutas alias.

I. Frequentissimus est transitus formarum in 111
verbo גָּלָה in formas verbi מָצָא. ut 1. תּוֹבֵא acquiesces, pro תּאבֶה ex verbo אָבָה voluit. 2. אָתָנוּ venimus, pro אָתִינוּ. 3. יוֹרֵא pro יוֹרֶה. 4. נָשָׁא oblivifcendo, pro נָשֹׁה 5. נָצָא avolando pro נָצָה. 6. נֹשֵׁא mutuans pro נוֹשֶׁה 7. יַשִּׁיא, & יַשִּׁי deficiente א pro יַשֶּׁה mutuum exigat. 8. פַּלֵּא separare, pro פַּלֵּה. 9. יְפַלֵּא separabit, pro יְפַלֶּה. 10. קָרָאת obvenit pro קָרְתָה. 11. תִּקְרֶאנָה acciderunt, pro תִּקְרֶינָה. 12. נִקְרָא pro נִקְרָה occurrendo. 13. יִקְרָא eveniet pro יִקְרֶה. 14. יִשְׁנָא mutatur pro יִשְׁנֶה Thren. 4: 1. יִשְׂגֶּא augetur, Job. 8: 7. pro יִשְׂגֶּה & יִשְׁנֶא duplicetur pro יִשְׁנֶה Eccles. 7: 32. 15. קְרָאַנִי obvenit mihi, pro קָרָנִי. 16. נִכְאוּ percussi

cussi sunt, pro נִכּוּ. 17. מְסֻלָּאִים æstimati pro מְסֻלִּים. 18. מְרַפֵּא remissas faciens, pro מְרַפֶּה. In hac permutatione nonnunquam sufficit, puncta dumtaxat verbi alterius assumi, literis intemeratis, ut תִּכְלֶה pro תִּכְלָה consumetur, יְמַלֶּה pro יְמַלֵּא impleat, עוֹשֶׂה pro עוֹשֶׂה faciens.

112 II. Versis vicibus formæ מָצָא צֵז transeunt in formas verbi גָּלָה ut 1. כָּלָאתִי cohibui, pro כָּלִיתִי 2. נִטְמֵינוּ polluti sumus, pro נִטְמֵאנוּ. 3. הִמְצִיתִיךָ repertum te feci, pro הִמְצֵאתִיךָ. 4. מְלֹאת impleri pro מְלֹא 5. שְׂנֹאת odisse pro שְׂנֹא 6. קְרֹאת vocare pro קְרֹא 7. מַלְאוֹת & מַלֵּא impletum præbere, loco מַלֵּא 8. וְהִתְנַבִּיתָ & prophetabis, pro וְהִתְנַבֵּאתָ 9. הִתְנַבּוֹת vaticinari, ex integro הִתְנַבְּאוֹת pro הִתְנַבֵּא 10. נִפְלֵיתִי admiratione abripior, pro נִפְלֵאתִי 11. וְצָמִת quum sities, pro וְצָמֵאת Ruth. 2: 9. 12. קְרֶאןָ vocate, ex integro קְרֶאינָה pro קְרֶאנָה quod figuratum ad instar מְצֶאנָה invenite. Exod. 2: 26. 13. תְּרַפֶּינָה medicantur pro תְּרַפֶּאנָה. 14. תִּשֶּׂאינָה portabitis, pro תִּשֶּׂאנָה. 15. תְּבִיאֶינָה adducetis, pro תְּבִיאֶנָה Levit. 7: 30. 16. נִרְפְּתָה propter sakephcaton רִפֵּאתִי pro נִרְפְּאָה. 17. רִפֵּאתִי curavi, pro נִרְפָּתָה 18. מַשְׂגִּיא augens pro מַשְׂגֶּה Job. 12: 23. 19. נְסָה Tolle pro נְשָׂא. 20. מַקְנֶה pro מַקְנִיא zelare faciens. 21. אֶרְפֶּה pro אֶרְפָּא sanabo. 22. רִפֵּאנוּ curavimus. pro רִפִּנוּ. 23. יִכְלֶה pro יִכְלָא prohibebit

bebit. 24. הֶחְבֵּה abscondi, pro הֶחְבֵּא. 25. נְשׂוּי levatus, pro נְשׂוּא Psalm. 32: 1.

In his quoque verbis permutandis punctum permutari sufficit, literâ incolumi, ver. grat. חֹטֶא peccans pro חֹטֵא. 2. וּמוֹצֵא & invenio, pro וּמֹצֵא 3. נִשָּׂא extulit pro נשׂא 4. מִלָּא pro מִלֵּא implevit. 5. קַנּוֹא zelando, pro קַנָּא. 113

Rariùs vel geminatæ formæ סבב transeunt in formas à Joth inchoatas, ut איתם integer ero pro אֵתוֹם Psalm. 19: 14. וָאֵקַל ab יָקַל pro וָאֵקַל futuro Niphal, & levis habita sum. Gen. 16: 5. נֵאָרִים maledicti; imitatur enim formam נִצָּבִים tanquam si ortum esset ex יָאַר. Simile נֶחָמִים incalescentes, tanquam ex יָחַם. Vel transeunt in formas verbi קום ut 1. הֵעֹזָה roboravit illa, pro הֵעֵזָּה. 2. תַּמְנוּ absolvimus, pro תַּמּוֹנוּ. Ps. 64: 7. 114

Vel formæ ipsius נגש permutantur cum formis קום ut וַנָּבָל & decidimus, ex futuro Hiphil נָבַל cujus instar נָקֹם Jesa. 64:6. וַיָּזֶד & coxit, formæ וַיָּקָם Gen. 25: 29. יְמִישׁוּן palpant Psalm. 115:7. Significationem habet à מָשַׁשׁ palpavit, formam à מוּשׁ palpavit. וַיָּשַׂר & dissecuit serra. 1. Paral. 20: 3. forma similis mediâ diminutæ: origo ab נ inchoatæ: cujus collactaneum est מְשׂוֹר serra. Permutatur denique יָחוֹר geminata forma cum יָחַד *acuitur*, formâ quiescentium ל״ה Prov. 27: 17. 115

Vel medium Schurek complexa verba, ut קום, 116

transſeunt in formas verbi סָבַב ut וְנָקֹטּוּ cum dages, & faſtidio erunt, Ezech. 6: 9. pro וְנָקֹטוּ.
117 Vel formæ τῦ קוּם tranſeunt in formas verbi יָשַׁב Itaque אֵבוֹשׁ erubeſcam, poſitum pro אָבוֹשׁ. 2. הוֹבִישׁ pudefecit, pro הֵבִישׁ. Sic הוֹבַשְׁתָּ pro הֲבִישׁוֹתָ 3. וַיִּישֶׂם & poſuit, ex inuſitato יָשַׂם Gen. 50: 26. formæ וַיִּיצֶר & formavit, à שׂוּם deductum ſcriberetur וַיָּשֶׂם & poſuit. 4. אוֹחִילָה doleo, Jerem. 4: 19. pro אָחִיל.
118 Vel permutantur formæ קוּם & גָּלָה, ut תְּפוּצֶינָה diſpergentur, pro תְּפוּצֶנָה. 2. רָצוֹא currendo pro רוּץ.
119 Vel permutantur formæ קוּם & נָגַשׁ, ut הִזִּילוּהָ vilipendunt eam, effluere faciunt eam, pro הֵזִילוּהָ Thren. 1: 8. יַלִּיזוּ recedere, effluere faciunt, pro יָלִיזוּ Prov. 4: 21.
120 Vel verbum יָשַׁב permutat formam cum formis verbi קוּם, ut צָקוּן effuderunt Jeſa. 26: 16. pro יָצְקוּן Sic וַיִּעַף & feſſus fuit, ex forma וַיָּנַח & quievit, quaſi naſceretur ex עוּף. Ab יָעַף fuerit וַיִּעַף.
121 Vel ipſius אכל formæ tranſeunt in formas τῦ יָשַׁב, ut אוֹסִפְךָ colligam te, ex verbo יסף 1. Sam. 15: 6. 2. אֵחַר moratus ſum, pro אָחַר. 3. וְנוֹחֲזוּ & poſſeſſores fient, pro נֶאֶחֲזוּ.
122 Vel permutatur forma τῦ אָכַל cum forma גָּלָה ut וַיֹּאֶל & adjuratione obſtrinxit, pro וַיָּאַל 1. Sam. 14: 24.
123 Vel forma verbi גָּלָה tranſit in formam verbi סָבַב

סָבַב ut יִדַּחוּ impellantur, ad instar יִשַּׁחוּ deprimentur, pro יִדָּחוּ Jerem. 23: 12.

CAPUT VI.

DE PARADIGMATIS VEL TYPIS VERBORUM.

Summa.

Paradigma simplex verbi integri. Paradigmata conjuncta verbi integri. Paradigmata eorum, quæ primam habent gutturatam.

PARADIGMA SIMPLEX VERBI INTEGRI.

PRÆTERITUM ACTIVUM KAL. 1

1. Comm. 2. fem. 2. masc. 3. fem. 3. com. 3. masc.

פָּקַדְתִּי פָּקַדְתְּ פָּקַדְתָּ פָּקְדָה פָּקַד Singul.

visitavi, visitavisti, visitavisti, visitavit,

פָּקַדְנוּ׃ פְּקַדְתֶּן פְּקַדְתֶּם פָּקְדוּ Plural.

visitavimus, visitavistis, visitavistis, visitaverunt.

PARTICIPIUM I. PRÆSENS. 2

quæ - visitat פּוֹקְדָה qui-visitat פּוֹקֵד Sing.
vel פּוֹקֶדֶת

quæ - visitant פּוֹקְדוֹת qui-visitant פּוֹקְדִים Pl.

PARTICIPIUM II. PRÆTERITUM. 3

visitata. פְּקוּדָה visitatus פָּקוּד Sing.

visitatæ. פְּקוּדוֹת visitati פְּקוּדִים Plur.

4 INFINITIVUS.

Constructus. | Absolutus.

visitare פְּקֹר vel פְּקוֹר | visitare פָּקוֹר

5 IMPERATIVUS seu Futurum I.

2. Feminina. | 2. Masculina.

visita פִּקְדִי | visita פְּקֹר vel פְּקוֹר Sing.

visitate פְּקוֹדְנָה | visitate פִּקְדוּ Plur.

6 FUTURUM II.

3. fem. 3. masc. 2. fem. 2. masc. 1. comm.

תִּפְקוֹר יִפְקוֹר תִּפְקְדִי תִּפְקוֹר אֶפְקוֹר Sin.

visitabit, visitabit, visitabis, visitabis, visitabo.

תִּפְקוֹדְנָה׃ יִפְקְדוּ תִּפְקוֹדְנָה תִּפְקְדוּ נִפְקוֹר Pl.

visitabunt, visitabunt, visitabitis, visitabitis, visitabimus.

7 PRÆTERITUM *NIPHHAL*.

1. com. 2. fem. 2. masc. 3. fem. 3. com 3. masc.

נִפְקַדְתִּי נִפְקַדְתְּ נִפְקַדְתָּ נִפְקְדָה נִפְקַד Sing.

fui, fuisti, fuisti, fuit visitata, visitatus fuit.

נִפְקַדְנוּ נִפְקַדְתֶּן נִפְקַדְתֶּם נִפְקְדוּ Plur.

fuimus, fuistis, fuistis, fuerunt visitati *vel* tæ.

8 PARTICIPIUM.

visitata נִפְקֶדֶת vel נִפְקָדָה | visitatus נִפְקָד Sing.

visitatæ נִפְקָדוֹת | visitati נִפְקָדִים Plur.

9 INFINITIVUS.

visitari הִפָּקֵד

10 IMPERATIVUS sive Fut. primum.

2. femininum. | 2. masculinum.

visitare הִפָּקְדִי | visitare הִפָּקֵד Singul.

visitemini הִפָּקַדְנָה | visitemini הִפָּקְדוּ Plur.

FUTU-

FUTURUM II. 11

3. fem. 3. masc. 2. femin. 2. masc. 1. com.

Sing. אֶפָּקֵד תִּפָּקֵד תִּפָּקְדִי יִפָּקֵד תִּפָּקֵד

visitabitur, visitaberis, visitabor.

Plur. נִפָּקֵד תִּפָּקְדוּ תִּפָּקַדְנָה יִפָּקְדוּ תִּפָּקַדְנָה׃

visitabuntur, visitabimini, visitabimur.

PRÆTERITUM *PIHEL.* 12

1. com. 2. fem. 2. masc. 3. fem. 3. com. 3. masc.

Sing. פִּקֵּד פִּקְּדָה פִּקַּדְתָּ פִּקַּדְתְּ פִּקַּדְתִּי

præbui, visitantem præbuisti, visitantem præbuit.

Plur. פִּקְּדוּ פִּקַּדְתֶּם פִּקַּדְתֶּן. פִּקַּדְנוּ׃

præbuimus-visitantes præbuistis, visitantes præ-
visitantes. (buerunt.

PARTICIPIUM. 13

Sing. מְפַקֵּד מְפַקְּדָה vel מְפַקֶּדֶת׃

quæ visitantem præbet. qui visitantem præbet.

Plural. מְפַקְּדִים מְפַקְּדוֹת׃

quæ visitantes præbent. qui visitantes præbent.

INFINITIVUS. 14

Visitantem præbere. פַּקֵּד

IMPERATIVUS. 15

2. Femin. *2. Mascul.*

visitantem præbe פַּקְּדִי visitantem præbe פַּקֵּד

visitantes præbete פַּקֵּדְנָה visitantes præbete פַּקְּדוּ

FUTURUM. 16

3. fem. 3. masc. 2. fem. 2. masc. 1. comm.

Sing. אֲפַקֵּד תְּפַקֵּד תְּפַקְּדִי יְפַקֵּד תְּפַקֵּד

visitantem præbebit, visitantem præbebis, visitan-
(tem præbebo.

Plur. נְפַקֵּד תְּפַקְּדוּ תְּפַקֵּדְנָה יְפַקְּדוּ תְּפַקֵּדְנָה:
visitantes-præbebunt. visitantes-præbebitis. visi-
(tantes præbebimus.

17 PRÆTERITUM PÜHAL.

1. com. 2. fem. 2. masc. 3. fem. 3. com. 3. masc.

Sing. פֻּקַּד פֻּקְּדָה פֻּקַּדְתְּ פֻּקַּדְתָּ פֻּקַּדְתִּי
tat⁹ vel tata sum. tata es. tatus es: tata est: visitat⁹ est.

Plur. פֻּקְּדוּ פֻּקַּדְתֶּם פֻּקַּדְתֶּן פֻּקַּדְנוּ
visitati vel visitatæ sumus, visitatæ fuistis, visitati fuistis, visitati vel visitatæ sunt.

18 PARTICIPIUM.

Sing. מְפֻקָּד visitatus; מְפֻקָּדָה vel מְפֻקֶּדֶת visitata

Plural. מְפֻקָּדִים visitati. מְפֻקָּדוֹת: visitatæ,

19 INFINITIVUS.

פֻּקַּד visitari

IMPERATIVUS caret.

20 FUTURUM.

3. fem. 3. masc. 2. fem. 2. masc. 1. comm.

Sing. אֲפֻקַּד תְּפֻקַּד תְּפֻקְּדִי יְפֻקַּד תְּפֻקַּד
visitabitur, visitaberis, visitabor.

Plur. נְפֻקַּד תְּפֻקְּדוּ תְּפֻקַּדְנָה יְפֻקְּדוּ תְּפֻקַּדְנָה:
visitabuntur, visitabimini, visitabimur.

PRÆ-

PRÆTERITUM HIPHHIL. 21

1. comm. 2. fem. masc. 3. fem. 3. comm. 3. masc.

הִפְקַדְתִּי הִפְקַדְתְּ הִפְקַדְתָּ הִפְקִידָה הִפְקִיד Sing.

feci, fecisti, fecisti, fecit visitantem.

הִפְקַדְנוּ׃ הִפְקַדְתֶּן הִפְקַדְתֶּם הִפְקִידוּ Plur.

fecimus fecistis fecistis fecerunt visitantem.

PARTICIPIUM. 22

quæ visitare facit מַפְקִידָה qui visitare facit מַפְקִיד

quæ visitare fa- מַפְקִידוֹת qui visitare fa- מַפְקִידִים

ciunt. ciunt.

INFINITIVUS. 23

visitare facere. הַפְקֵד vel הַפְקִיד

IMPERATIVUS seu FUT. PRIMUM.

2. feminina. 2. masculina.

visitare fac הַפְקִידִי visitare fac הַפְקֵד Sing.

visitare facite הַפְקֵדְנָה visitare facite הַפְקִידוּ Pl.

FUTURUM II. 25

3. fem. 3. masc. 2. fem. 2. masc. 1. comm.

תַּפְקִיד יַפְקִיד תַּפְקִידִי תַּפְקִיד אַפְקִיד Sing.

faciet visitare, facies visitare, faciam visitare.

תַּפְקֵדְנָה׃ יַפְקִידוּ תַּפְקֵדְנָה תַּפְקִידוּ נַפְקִיד Plur.

facient-visitare. facietis-visitare, faciemus visitare.

PRÆTERITUM HOPHHAL. 26

1. com. 2. fem. 2. masc. 3. fem. 3. com. 3. masc.

הָפְקַדְתִּי הָפְקַדְתְּ הָפְקַדְתָּ הָפְקְדָה הָפְקַד Sing.

factus vel facta fui. facta vel factus fuisti visitari. factus visitari vel facta fuit.

Plur.

הָפְקְדוּ Plur. הָפְקַדְתֶּם הָפְקַדְתֶּן הָפְקַדְנוּ:

visitari facti fuimus. facti vel factæ fuistis: facti vel factæ fuimus visitari.

27 PARTICIPIUM.

מָפְקָד Sing. visitari fact⁹ מָפְקָדָה vel מָפְקֶדֶת visitari facta

מָפְקָדִים Pl. visitari facti מָפְקָדוֹת visitari factæ

28 INFINITIVUS.

הָפְקֵד visitatum fieri, vel, effici.

IMPERATIVUS CARET.

29 FUTURUM II.

1. comm. 2. masc. 2. fem. 3. masc. 3. fem.

Sing. אָפְקַד תָּפְקַד תָּפְקְדִי יָפְקַד תָּפְקַד

visitatus, vel -ta fiam. fies, vel efficieris -tata, tatus, fiet, vel efficietur visit.

Plur. נָפְקַד תָּפְקְדוּ תָּפְקַדְנָה יָפְקְדוּ תָּפְקַדְנָה:

visitati vel -atæ fiemus. tatæ vel -tati fietis, tatæ vel -tati fient.

30 PRÆTERITUM HITHPAHEL.

3. masc. 3. fem. 2. masc. 2. fem. 1. com.

Sing. הִתְפַּקֵּד הִתְפַּקְּדָה הִתְפַּקַּדְתָּ קַדְתְּ הִתְפַּקַּדְתִּי

visitantem se præbuit. visitatum te præbuisti, visitatum me præbui,

Plur. הִתְפַּקְּדוּ הִתְפַּקַּדְתֶּם הִתְפַּקַּדְתֶּן הִתְפַּקַּדְנוּ

visitatos vel -tas se præbuerunt. visitatos vos præbuistis, visitatos l. tas nos præbuimus.

31 PARTICIPIUM.

Masculinum. Femininum.

מִתְפַּקֵּד מִתְפַּקְּדָה vel מִתְפַּקֶּדֶת

qui visitatum se præbet. quæ visitatum se præbet,

מִתְפַּקְּדִים

מִתְפַּקְּדוֹת   מִתְפַּקְּדִים

quæ visitatas se præbent. qui visitatos se præbent.

INFINITIVUS. 32

visitatum se præbere. הִתְפַּקֵּד

IMPERATIVUS. 33

2. fœminina *2. masculina.*

הִתְפַּקְּדִי visitatum te præbe. הִתְפַּקֵּד Sing.
הִתְפַּקֵּדְנָה visitatos vos præbete. הִתְפַּקְּדוּ Plur.

FUTURUM. 34

3. fem. 3. masc. 2. fem. 2. masc. 1. comm.

תִּתְפַּקֵּד יִתְפַּקֵּד תִּתְפַּקְּדִי תִּתְפַּקֵּד אֶתְפַּקֵּד Sing.
præbebit se visitatam, vel, tum. te præbebis -tam vel-tũ. me præbebo visitatũ vel-tam.
תִּתְפַּקֵּדְנָה יִתְפַּקְּדוּ תִּתְפַּקֵּדְנָה תִּתְפַּקְּדוּ נִתְפַּקֵּד Pl.
visitatos se præbebunt. visitatos vos præbebitis, visitatos nos præbebimus.

PARADIGMATA CONJUNCTA VERBI INTEGRI. 35

PRÆTERITUM ACTIVUM KAL.

SING. פָּקַד visitavit. Simile: קָדַשׁ sanctus fuit. Dissimile: I. חָפֵץ voluit, קָדֹשׁ sanctus fuit, hinc enim est קָדֵשׁוּ Num. 17: 2. שָׁאַל & שָׁאֵל quæsivit. II. ob gutturatam ultimam שָׁמַע audivit. Jer. 36: 17. שָׁכַח oblitus est. III. קָטֹון parvus fuit, יָכוֹל potuit, יָגוֹר metuit. IV.

שָׁפַט

שָׁפַט judicavit. 1. Sam. 7: 17. שָׁגַג erravit. Levit. 5: 18.

פָּקְדָה visitavit. f. Forma II. גָּבְהָא extulit se. Ezech. 31: 5. III. אָזְלַת abiit. Deut. 32: 36. IV. רָאֲמָה alta fuit. Zach. 14: 10.

פָּקַדְתָּ visitavisti. m. Simile: כָּתַבְתָּ scripsisti. Dissimile: יָגֹרְתָּ timuisti. Deut. 28: 60. וְיָכָלְתָּ & potuisti. Exod. 18: 23.

פָּקַדְתְּ visitavisti f. Discrepat I. ultimâ gutt. לָקַחַתְּ accepisti. II. terminatione: אָכַלְתִּי comedisti in Kethib, Ezech. 16: 13. יָלַדְתִּי peperisti, Ezech. 16. שָׁמַעַתְּי audivisti. Jerem. 4: 19.

פָּקַדְתִּי visitavi. com. Diss. I. יְלִדְתִּי genui. Psalm. 2: 7. Num. XI. 12. Jerem. 2: 27. שְׁאִלְתִּי petivi. Ex formâ שָׁאֵל & יָלֵד II. יָקֹשְׁתִּי laqueum tetendi, יָכֹלְתִּי potui, שָׁכֹלְתִּי orbatus sum, & שָׁכַלְתִּי.

PLUR. פָּקְדוּ visitarunt. c. Simile: שָׁפְכוּ effuderunt. יָכְלוּ potuerunt. Dissim. I. שָׁפְכָה Deut. 21: 7. שָׁמֵמָה vastati sunt. Ezech. 35: 12. vid. Arcan. p. 76. II. ob mediam gutturatam: שָׁאֲלוּ petierunt, בָּעֲלוּ dominium habuerunt.

פְּקַדְתֶּם visitastis. m. Diss. I. יְרִשְׁתֶּם possidebitis Deut. 4: 1, 22. ex forma יָרֵשׁ II. שְׁאֶלְתֶּם petivistis.

פְּקַדְתֶּן visitastis f. Simile: שְׁמַרְתֶּן custodivistis.

פָּקַדְנוּ visitavimus. c. Simile עָמַלְנוּ elaboravimus.

PAR-

PARTICIPIUM PRÆSENS. 36

SING. פֹּקֵד visitans. Simile שֹׁכֵן habitans, הוֹלֵךְ & הֹלֵךְ Prov. 13: 20: Diss. ob ult. gutturatam נֹטֵעַ vel נֹטֵעַ plantans. Psalm. 94: 9. II. אוֹסֵף colligens, 2. Reg. 22. יוֹסֵף addens. Esa. 29: 14: תּוֹמֵךְ sustentans. III. אֹבֵד periturus. Deut. 32: 28. אֹרֵר hinc enim deflexum est אֹרְרֶיךָ maledicentes tibi, Num. 24: 9. IV. אָבֵל lugens, גָּדֵל crescens, יָשֵׁן dormiens.

פֹּקְדָה quæ visitat. Simile אֹמְרָה quæ dicit. Dissimile I. יוֹלֵדָה parturiens. Hos. 13: 13. נֹטְרָה custodiens, בֹּגֵדָה perditè agens. II. דְּבֵקָה hærens, אֲבֵלָה lugens.

פֹּקֶדֶת quæ visitat. Simile נֹפֶלֶת cadens. Dissimile I. cum ultima rad. Aleph: מוֹצֵאת inveniens. Cant. 8: 10. נֹשֵׂאת obtinens. II. Cum ultima Heth, בֹּרַחַת fugiens. יוֹדַעַת cognoscens.

פֹּקַדְתִּי quæ visitat. Simile אֹהַבְתִּי quæ amat. Hose. 10: 11. אֹיַבְתִּי quæ inimica. Mich. 7: 8. Sunt, qui Joth paragogicum esse existimant, quia tonus in penultima collocatus. Sed redarguit hoc זוּלָתִי Deut. 1: 36. בִּלְתִּי præter, דִּבְרָתִי Psalm. 110: 4. in quibus propter Joth paragogicum tonus demittitur. Statuam igitur Chirek post ת esse fæminei generis notam, ut in אַתְּי tu, pronomine. Vide Arcanum nostrum, p. 317. & in præterito, de quo Arcan. p. 380. 381. In רַבָּתִי עָם Thren. 1: 1. & שָׂרָתִי tonus

nus in ultima ceu ſede nativa ponendus, ad vitandum concurſum toni ſequentis, migravit in penultimam.

PLUR. פֹּקְדִים viſitantes, vel qui viſitant. Simile: יוֹשְׁבִים ſedentes. Diſſimile דְּבֵקִים hærentes. Deut. 4: 4. II. Cum media gutt. דֹּאֲגִים ſolliciti, שֹׁאֲלִים petentes.

פֹּקְדוֹת quæ viſitant. Diſſimile שֹׁאֲבוֹת haurientes. נֹאֲפוֹת adulterantes. II. תּוֹפְפוֹת pulſantes tympana.

37 PARTICIPIUM PRÆTERITUM.

SING. פָּקוּד viſitatus. Simile שָׁאוּל petitus, בָּרוּךְ benedictus. Diſſimile I. יָצוּעַ ſtratum. II. לָבֻשׁ indutus veſte, פָּרֻשׂ expanſus. III. יָלֻד natus. עָרֵל præputiatus, נָפֻשׁ ſpiratus vel ſpiratum. טָרֵף raptum. IV. יָרִיד dilectus, נְצִיב præfectus. V. יָצִיעַ ſtratum, נְצִיחַ præfectus. VI. סְבוּךְ perplexum, גְּדוּר ſeptum. סְגוּר incluſum, ſcil. aurum, כְּמוּשׁ abſconditus.

פְּקוּדָה viſitata. Simile, בְּעוּלָה maritata. Diſſimile I. עֲזוּבָה II. בְּעֻלָה maritata, גְּנֻבָה furto ablata.

PLUR. פְּקוּדִים viſitati. Simile קְרוּאִים convocati, נְצוּרִים cuſtoditi. Diſſimile II. בְּרֻדִים grandinati. חֲבֻלִים pignore accepti. III. קְרִיאִים vocati, נְצֻרִים cuſtoditi.

פְּקוּדוֹת viſitatæ, vel, quæ viſitantur. Diſ. נְפֻצוֹת diſperſæ.

INFI-

INFINITIVUS 38

formæ absolutæ.

פָּקוֹר visitare. Simile מָאוֹס reprobare, נָפוֹל cadere, הָרוֹג interficere. Discr. ob ultimam gutturatam: רָצוֹחַ occidere, לָקוֹחַ accipere, פָּשׁוֹעַ deficere. Jesa. 59: 13.

INFINITIVUS 39

formæ constructæ.

I. פְּקֹר visitare. Simile דְּרוֹשׁ quærere. נְפוֹל cadere. נְגוֹף percutere. Discrepat I. ob א initiale, אֱמוֹר dicere, unde לֵאמוֹר dicendo. II. ob finalem Aleph, מְצוֹא invenire. III. ob He, Heth & Hajin finales. גְּבֹהַּ altum esse. Psalm. 103: 11. שְׁלוֹחַ mittere, בְּרוֹחַ fugere, שְׁמוֹעַ audire, נְסוֹעַ proficisci, פְּשׁוֹעַ prævaricari.

II. פְּקֹדֶת visitare. Simile: יְכֹלֶת posse. Num. 14: 6. יְבֹשֶׁת arescere. Gen. 8: 7.

III. פְּקַד visitare. Simile: שְׁכַב cubare, 2. Reg. 14: 22. לְבַשׁ induere, 2. Reg. 22: 30.

IMPERATIVUS.

SING. פְּקוֹד visita. Discrepat I. נְהַג duc, שְׁלַח mitte, קְרַב accede. II. סְעָד fulcito. Jud. 19: 5. 8. שְׁמַע audi. Ezech. 40: 4. 40

פִּקְדִי visita, f. Simile: עִבְרִי transi. Discrepant I. ex forma פְּקוֹד manantia מָלְכִי regna, עָלְזִי exsulta. קָרְחִי glabra te. II. קָסֳמִי divina. 1. Sam. 28: 8.

8. צַעֲקִי clama. III. מוֹלְכִי impera. Jud. 9: 12. Vid. Arcan. Keth. p. 122. IV. חֶשְׂפִּי denuda, Jeſa. 47: 2. V. שְׁאָבִי hauri, ex forma שְׁאַב hauri. Nech. 3: 14.

PLUR. פִּקְדוּ viſitate, m. Simile, עִרְבוּ Jerem. 46: 3. Diſſimile: I. מָשְׁכוּ trahite, חָרְבוּ deſolamini, שָׁדְדוּ vaſtate, Jerem. 49: 28. II. זְכָרוּ recordamini. Malach. 3: 22. in Kethib.

פְּקֹדְנָה viſitate, f. Diſcrepat ob א initiale: אֱמֹרְנָה dicite, אֱכֹלְנָה comedite.

41 FUTURUM.

SING. אֶפְקֹד viſitabo. Simile אֶחְמֹל parcam, אֶחְפֹּר fodiam, אֶחְבֹּל perdam. Diſſimile quoad terminationem pathach, אֶשְׁכַּב cubabo, אֶשְׁלַח mittam, אֶחְדַּל deſiſtam, אֶחְסַר egebo.

תִּפְקֹד viſitabis. Diſſimilia videantur in paradigmate inchoantium à gutturali.

תִּפְקְדִי viſitabis, f. Diſcrepat תִּשְׁחֲדִי munerabis, Ezech. 16: 33.

יִפְקֹד viſitabit. Diſcrepat terminatio pathach. יִקְדַּשׁ ſanctus erit, יִגְבַּה altus erit, יִנְאַץ ſpernet.

תִּפְקֹד viſitabit, f. Diſcrepat I. ex terminatione pathach, תִּדְבַּק adhærebit, תִּקְדַּשׁ ſancta erit. II. Ex terminatione Schurek: תִּשְׁמוֹר à quo venit תִּשְׁמוּרֵם cuſtodiet eos. Prov. 14: 3.

PLUR. נִפְקֹד viſitabimus, c. Diſcr. ob initiale Hajin, de quo ſ. l.

תִּפְקְדוּ

תִּפְקְדוּ visitabitis. Simile: תִּקְרְבוּ positum loco תִּקְרַבְנָה accedetis. Ezech. 37:7. Dissimile propter mediam gutturalem, תִּשְׁחֲטוּ jugulabitis.

תִּפְקֹדְנָה visitabitis, fœm. Dissim. תִּקְדַּשְׁנָה sanctæ eritis, תִּקְסַמְנָה divinabitis.

יִפְקְדוּ visitabunt, masc. Dissimile I. propter med. guttural. יִשְׁחֲטוּ jugulabunt, יִנְהֲרוּ confluent, יִנְהֲגוּ abducant. II. Discrepat יִשְׁפּוּטוּ judicabunt. Exod. 18:26. III. יִקְרְחָה radent. Levit. 21:5.

תִּפְקֹדְנָה visitabunt, fæm. Simile תִּשְׁכֹּנָּה habitabunt, nec enim aliter sonat quam תִּשְׁכֹּנְנָה Ezech. 17:23. Dissimile I. ex terminatione Pathach, תִּקְשַׁבְנָה auscultabunt. Jesai. 32:3. תִּלְבַּשְׁן vestiebantur 2. Sam. 13:18. II. ex terminatione Segol: תִּגְבְּהֶינָה exaltatæ erunt. Ezec. 16:50.

PRÆTERITUM NIPHHAL.

42

SING. נִפְקַד visitatus fuit. Simile נִקְדַּשׁ sanctus factus est, Jesai. 5:16. נִשְׁבַּע jurans factus est, נִלְחַם pugnans factus est.

נִפְקְדָה visitata fuit. Dissimile נִשְׁכַּחַת oblivioni tradita est. Jesai. 23:15.

נִפְקַדְתָּ visitatus fuisti. נִפְקַדְתְּ visitata fuisti.

נִפְקַדְתִּי visitatus, vel visitata sum. Simile: נִקְדַּשְׁתִּי sanctus fiam. Lev. 22:32. Dissimile נִבְעַתִּי consternatus sum, pro integro נִבְעַתְתִּי.

PLUR. נִפְקַדוּ visitati vel visitatæ fuimus. Discrepat ob ה terminale נִשְׁבְּרָה fractæ sunt. 1. Reg. 22: 49.

נִפְקַדְתֶּם visitati estis, נִפְקַדְתֶּן visitatæ estis.

נִפְקַדְנוּ visitati vel visitatæ fuimus.

PARTICIPIUM.

43 SING. נִפְקָד visitatus. Sim. נִכְבָּד honoratus.

נִפְקָדָה visitata. Forma II. נִפְקֶדֶת visitata. Simile נִכְחֶדֶת excisa.

PLUR. נִפְקָדִים visitati. Simile, נִכְבָּדִים honorati. Num. 22: 15. Dissimile, נִכְבַּדִּים Nahum. 3: 10.

נִפְקָדוֹת visitatæ. Simile נִכְבָּדוֹת honorabilia. Psal. 87: 3.

INFINITIVUS.

44 הִפָּקֵד visitari. Discr. I. terminatione הִנָּתוֹן dando. Jerem. 32: 4. & 38: 3. II. Nun præformativo, נִלְחַם pugnando, נִשְׁאַל postulando, נִכְסֹף desiderando, נִשְׁלֹחַ mittendo, נִגּוֹף percutiendo. Judic. 20: 29. III. Aleph præformativo, אִדָּרוֹשׁ consulendo, Ezech. 14: 3.

IMPERATIVUS.

45 SING. הִפָּקֵד visitare. Sim. הִכָּבֵד honoratus fias.

הִפָּקְדִי visitare. f. PL. הִפָּקְדוּ visitamini, m. הִפָּקַדְנָה visitamini, f.

FUTURUM.

46 SING. אֶפָּקֵד visitabor. Simile אֶקָּדֵשׁ sanctus vel sancta

ſancta fiam. Diſſimile אַדְרֵשׁ conſular. אִמָּלֵט eripiar. Ob gutturalem, אִשָּׁבַע jurabo. אִוָּשַׁע ſalvabor. אִכָּבְדָה honorabor.

תִּפָּקֵד viſitaberis m. Diſſ. תִּשָּׁבֵר confringeris. Ezech. 32: 28.

תִּפָּקְדִי viſitaberis. fæmininum.

יִפָּקֵד viſitabitur, m. Sim. יִקָּדֵשׁ ſanctus fiet, Num. 20: 3. וַיִּיָּחֶל & expectavit Gen. 8: 12. Diſſimilia ob terminale Pathach יִגָּמַל ablactabitur, יִנָּפַשׁ reſpirabit, יִוָּעַץ conſuletur.

תִּפָּקֵד viſitabitur, fæm. תִּשָּׁאֵר relinquetur.

PLUR. נִפָּקֵד viſitabimur, communis generis.

תִּפָּקְדוּ viſitabimini. Diſſimile תֵּרָפְאוּ ſanabimini.

תִּפָּקַדְנָה viſitabimini. f. יִפָּקְדוּ viſitabuntur m.

תִּפָּקַדְנָה viſitabuntur, fæm. Diſcrepat I. Ex terminatione Pathach: תִּפָּתַחְנָה aperientur. תִּשָּׁבַרְנָה frangentur. תִּשָּׁאַרְנָה relinquentur. תִּשָּׂרַפְנָה comburentur. תִּבָּהַלְנָה conturbabuntur. II. Ob Reſch indageſſabilem, תֵּרָמַסְנָה conculcabuntur.

PRÆTERITUM PIHEL. 47

SING. פִּקֵּד viſitantem præbuit. Sim. דִּבֵּר dixit, כִּבֵּס lavit, כִּפֵּר expiavit, רִקֵּד ſaltantem præbuit. Diſſim. I. ultimâ gutturatâ פִּתַּח Job. 12: 18. II. propter excluſum Dages: מֵאֵן renuit, בֵּאֵר explanavit, בֵּרֵךְ benedixit, שֵׁרֵשׁ vel שֵׁרֵשׁ radi-

ces egit. Jesa. 40: 24. הֵתֵל illusit. Gen. 31: 7. III. Propter Cholem: שׁוֹפֵט judicem præbuit. זוֹרֵם exundantem præbuit. IV. Dissimilia terminatione: דִּבֵּר dixit. כִּבֵּס lavit. כִּפֵּר expiavit. V. קִדַּשׁ consecravit. 1. Reg. 8: 64. שִׁלַּח dimisit, פִּתַּח aperuit, בִּלַּע absorpsit, נִהַג duxit. Exod. 10: 13. VI. אִחַר distulit, בֵּרֵךְ benedixit. Gen. 24: 35.

פִּקְּדָה visitantem præbuit. fæm. Diss. I. שִׁלְחָה dimisit, sine dagesch. Ezech. 17: 7. II. שֹׁפְטָה judicantem præbuit. Judic. 4: 4. III. ob secundam ח gutturatam יִחֲמָה hinc enim est יֶחֱמַתְנִי fovit me. Psalm. 51: 7.

פִּקַּדְתָּ visitantem præbuisti. Simile קִדַּשְׁתָּ sanctum præbuisti. Exod. 28: 41. Dissimile ob mediam non dagessatam. נִחַלְתָּ deduxisti Exod. 15: 13. הֵתַלְתָּ illusisti. Jud. 16: 10.

פִּקַּדְתְּ visitantem præbuisti. Discrepat לִמַּדְתִּי docuisti. Jerem. 13: 2. לִבַּבְתִּי exenterasti. דִּבַּרְתִּי loquuta es. Jerem. 3: 5. שִׁלַּחְתִּי emisisti. Zach. 9: 11.

פִּקַּדְתִּי visitantem præbui. Simile קִדַּשְׁתִּי sanctum vel sanctam præbui. Dissimile יוֹדַעְתִּי notum feci. 1. Sam. 21: 2.

PLUR. פִּקְּדוּ visitantes præbuerunt. Sim. קִדְּשׁוּ sanctos vel sanctas præbuerunt. Dissimile I. שִׁלְחוּ miserunt, sine dages. II. Ob gutt. mediam, שִׁחֲתוּ corruperunt, אֶחֱרוּ cum Segol loco Tzere, Jud. 5: 28.

5: 28. III. Differt terminatione: קִבְּלוּ receperunt, intellecto He. Esth. 9:27. III. Differunt initiali Cholem, זֹרְמוּ exundarunt, שֹׁרְשׁוּ radices egerunt.

פִּקַּדְתֶּם visitantes præbuistis. Simile קִדַּשְׁתֶּם sanctos vel sanctas exhibuistis.

פִּקַּדְנוּ visitantes nos præbuimus. gen. comm.

PARTICIPIUM PRÆSENS. 48

SING. מְפַקֵּד visitantem præbens. Simile מְקַדֵּשׁ sanctum præbens. Dissimile I. ob neglectum dages, מְנַהֵל deducens. מְפַחֵד paventem se præbens. II. ob compensatum dages, מְבָרֵךְ benedicens. מְתָעֵב detestans. III. מְלוֹשֵׁן unde est מְלוֹשְׁנִי & מְלָשְׁנִי linguâ lædens, cum Joth paragog. Psalm. 101: 5. Simile מְשׁפֵּט unde מְשֹׁפְטִי judicans me. Job. 9: 15.

מְפַקְּדָה quæ visitantem præbet. Diss. מְשַׁכֵּלָה abortiens.

מְפַקֶּדֶת quæ visitantem præbet. Sim. מְשַׁכֶּרֶת inebrians. Diss. I. compensato dages מְנָאֶפֶת. II. ob ת radicalem exclusam: מְשָׁרַת ministrans, pro מְשָׁרֶתֶת 1. Reg. 1: 15.

PLUR. מְפַקְּדִים qui visitantes præbent. Simile: מְשַׁמְּרִים qui custodientes præbent. Jon. 2: 9.

מְפַקְּדוֹת quæ visitantes præbent. Discr. ob guttur. מְנַהֲגוֹת deducentes. Nach. 2:7.

PARTICIPIUM PRÆTERITUM. 49

SING. פֻּקַּד. Similia: עֻקָּשׁ perversus, דֻּבַּר dictum. Jer. 5: 13.

5: 13. אֻטַּר præclusus, חֻבַּל funibus instructus Malus, עִוֵּר cæcatus, קֻטַּר suffitus, שֻׁלַּם retributum, repensum. גִּבֵּן qui gibberum præbuit.

פַּקֶּדֶת vel פַּקְּדָה Simile עִוֶּרֶת cæcata.

Plur. פַּקְּדִים Sim. עִקְּשִׁים perversi, אִלְּמִים linguâ ligati, h. e. muti, עִלְּגִים qui sunt oris blæsi, vel balbi. פִּסְחִים absq; dages: qui claudicantes præbuerunt. Jesa. 33: 23.

פַּקְּדוֹת Simile עִוְּרוֹת cæcatæ.

50 INFINITIVUS.

פַּקֵּד visitantem præbere. Simile, קַדֵּשׁ sanctum præbere, זַמֵּר canere. Dissimile I. ob mediam non dagessatam: שַׁחֵת perdere. II. ob dages compensatum, הָרֵס destruere, הָתֵל illudere. III. ob Chirek parvum primæ radic. חִלֵּץ eruere. Lev. 14: 40. נִאֵץ irritando. 2. Sam. 12: 15. IV. ob terminale Cholem יַסּוֹר castigando.

פַּקֶּדֶת Simile est: צַדֶּקֶת Hinc enim deflexum, צַדֶּקְתֵּךְ justum exhibendo te. Ezech. 16: 52.

51 IMPERATIVUS.

Sing. פַּקֵּד visitantem præbe. Discr. פַּלַּג divide, כַּתֵּר expecta, שַׂמַּח lætifica. & excidente dages, קָרֵב admove. Ezech. 37: 17.

פַּקְּדִי visitantem præbe. f. Sim. שַׁלְּחִי dimitte.

Plur. פַּקְּדוּ visitantes præbete. Sim. קַדְּשׁוּ sanctos præbete.

פַּקֵּדְנָה

תִּפַּקֵּרְנָה visitantes præbete. fæm.

FUTURUM. 53

SING. אֲפַקֵּד visitantem præbebo, c. Sim. אֲקַדֵּשׁ sanctum præbebo. אֲחַלֵּק dividam. Discrep. I. ob dages compensatum: אֲבָרֵךְ II. ob elisum Aleph, אֲאַבֶּדְךָ perdam te. Ezech. 28: 16.

תְּפַקֵּד visitantem præbebis. m.

תְּפַקְּדִי visitantem præbebis. fæm.

יְפַקֵּד visitantem præbebit. Simile יְקַדֵּשׁ sanctum præbebit. Discr. I. יְנַהֵג abduxerit; ob exclusum Dages, יְתָאֵב abominabitur.

תְּפַקֵּד visitantem præbebit, f. Sim. תְּכַתֵּב scribet.

PLUR. נְפַקֵּד visitantes præbebimus.

תְּפַקְּדוּ visitantes præbebitis. m.

תְּפַקֵּדְנָה visitantes præbebitis. f.

יְפַקְּדוּ visitantes præbebunt. Simile, יְקַדְּשׁוּ Ezech. 44: 19. Discr. I. ob guttur. יְשַׁחֲרוּ unde יְשַׁחֲרֻנְנִי II. ob Dages ex non-gutturata elisu יְהִתָּלוּ à quo יְהָתֵלּוּ Jerem. 9: 4.

תְּפַקֵּדְנָה visitantes præbebunt, f. Simile, תְּדַבֵּרְנָה locuturæ sunt. Dissimile תְּבַקַּעְנָה discindent. תְּפַלַּחְנָה diffindent; & excidente dages, תְּנָאַפְנָה adulterantur. Hose. 4: 14.

PASSIVA PYHAL.

SING. פֻּקַּד visitatus exhibitus fuit. Simile: לֻקַּח desumtus fuit; & excidente dages, רֻחַץ ablutus 53 fuit.

fuit. Discrepat ob ה & ר gutturatas: הֹרַג occisus fuit. טֹרַף discerptus est. פֹּרַשׁ declaratum fuit.

פֻּקְּדָה Dissim. I. רֻחָמָה unde רֻחָמָה cui exhibita fuit misericordia, נֻחָמָה consolatione adjuta. II. propter Cholem סֹעֲרָה procellis agitata. Jesa. 54. 11. III. propter kametschat. שָׁדְּדָה vastata est. Nach. 3:7. לֻקְּחָה sumta est, Gen. 2:23.

פֻּקַּדְתָּ visitatus exhibitus fuisti, m. פֻּקַּדְתְּ visitata exhibita fuisti, f.

פֻּקַּדְתִּי Simile: גֻּנַּבְתִּי furto ablatus sum. Gen. 40:15.

PLUR. פֻּקְּדוּ Simile, טֻבְּעוּ demersi sunt. Exod. 15:4. Discr. I. ob mediam gutturatam מֹעֲכוּ compressa sunt. Ezech. 23:2. טֻבְּעוּ demersa sunt. Thren. 2:9. in Kethib. II. ob med. Resch, חֹרְבוּ ex quo חֹרְבוּ exsiccatæ fuerint. III. Discr. puncto finali שֻׁפְּכָה diffusi sunt. Ps. 73:2. vid. Arc. p. 76.

פֻּקַּדְתֶּם masc. פֻּקַּדְתֶּן fæm. פֻּקַּדְנוּ comm.

54 PARTICIPIUM I.

S. פָּקֻד Simile לָקֻח sublatus, אֻכָּל consumtus. Dissimile יוּלָּד natus. Judic. 13: 8. כֻּרַּת præcisus est. Ezech. 16: 4.

פֻּקָּדָה vel פֻּקֶּדֶת fæm. פֻּקָּדִים masc. פֻּקָּדוֹת fæm.

55 PARTICIPIUM II.

SING. פָּקִיד visitatus. Sim. אָסִיר vinctus. Jesa. 42:7. & media non dagessata: סָרִים excisus, exsectus.

PAR-

PARTICIPIUM III.

SING. פְּקוּר Sim. שְׁכוּל orbatus. חַנוּן affectus gratia. בָּחוּר electus.

PARTICIPIUM IV. 56

SING. פִּקּוּר Sim. צִבּוּר coacervatum, בִּכּוּר primitivus. Jesa. 18: 4. פִּגּוּל exsecratum, לִמּוּד doctus. & excidente dages זֵרוּעַ satum.

PARTICIPIUM V. 57

SING. פִּקּוֹד Sim. יִלּוֹד natus recens. Exod. 1: 22.

PARTICIPIUM VI. 58

SING. פּוֹקֵד Sim. שׁוֹלָל sive שֵׁלָל spoliatus. vid. Arcan. Keth. lib. I. c. 2. p. 31. & lib. II. c. 1. §. 4.

PARTICIPIUM VII. 59

SING. מְפֻקָּד Sim. מְקֻדָּשׁ sanctus exhibitus, Ezech. 48: 1. Dissimile I. מְאָדָּם me'oddam, rubricatus. Nach. 2: 4. II. ob gutturatam, מְבֹרָךְ benedictus. Psalm. 113: 2.

מְפֻקָּדָה quæ sancta exhibita fuit.

מְפֻקֶּדֶת Simile מְעֻלֶּפֶת tecta. Cant. 5: 14. Dissim. I. ob ejectum dages: מְבֹעֶרֶת accensa. מְבֹרֶכֶת benedicta. II. Discrepans fine: מְקֻנַּנְתִּי nidulata. Jer. 22: 23. vid. Arcan. cap. 4. lib. 2. p. 316.

PL. מְפֻקָּדִים Simile מְקֻדָּשִׁים sancti exhibiti. Eza. 7: 5. מְתֻלָּעִים coccinati. Num. 2: 3. Dissimile I. מְאָדָּמִים me'oddamim, rubefactæ. Exod. 25: 5. II. מְפוֹרָצִים perrupti. Nech. 2: 13. Vid. Arc. l. 1. c. 6. p. 138.

INFI-

60 INFINITIVUS.

פֻּקַּד visitatũ exhiberi. Sim. גֻּנַּב furando. Gen. 40.

61 FUTURUM.

SING. אֲפֻקַּד 1. com. תְּפֻקַּד 2. masc. תְּפֻקְּדִי 2. fæm. Discrepat וּתְבֻקְשִׁי & quæraris, sine dages. Ezec. 26:21.

יְפֻקַּד Simile יְרֻנַּן cantabitur. Jesa. 16: 10. יְגֻדַּל magnificetur. Discrepat יְסֹעַר turbine abripietur, Hos. 13: 3. & ejusdem significationis verbum יְסוֹעֵר. Ab יְחֻבַּר eliso dages formatum יְחָבְרְךָ sociabitur tibi. Ps. 94: 20.

תְּפֻקַּד visitata exhibebitur.

PLUR. נְפֻקַּד 1. com. תְּפֻקְּדוּ. Discrimen à camezchatupho תְּרָצְּחוּ occidemini. Psalm. 62: 4.

תְּפֻקַּדְנָה 2. fæm. יְפֻקְּדוּ 3. masc. תְּפֻקַּדְנָה 3. fæm.

---

62 PRÆTERITUM HIPHHIL.

SING. הִפְקִיד visitantem fecit. m. Simile, הִקְדִּישׁ sanctificavit. Discrepat ob ultimam gutturalem: הִצְלִיחַ prosperavit.

הִפְקִידָה visitantem fecit, fæm.

הִפְקַדְתָּ Simile, הִצְלַחְתָּ prosperasti.

הִפְקַדְתְּ. Dissimile propter tertiam guttur. הִשְׂבַּעַתְּ satiabas. Ezech. 27: 33.

הִפְקַדְתִּי Dissimile: הִשְׁאִלְתִּי expetivi. 1. Sam. 1. 28.

PLUR. הִפְקִידוּ 3. com. הִפְקַדְתֶּם 2. masc. הִפְקַדְתֶּן 2. fæm.

הִפְקַדְנוּ

הִפְקַרְנוּ Discrep. הִכְלַמְנוּ injuria affecimus. 1. Samuel. 25: 7.

PARTICIPIUM. 63

Sing. מַפְקִיד Sim. מַשְׁחִית perdens. Diss. I. ultima gutt. מַצְלִיחַ secundans. Dissim. II. ultima Tsere: מַסְתֵּר abscondens.

מַפְקִידָה Simile מַחְכִּימָה unde מַחְכִּימַת sapientiam tribuens, constructum.

מַפְקִידוֹת quæ visitare faciunt.

INFINITIVI FORMA I. 64

הַפְקִיד Visitantem facere. Sim. הַכְרִית exscindere. הַזְכִּיר memorare.

INFINITIVI FORMA II. 65

הַפְקֵד visitantem facere. Simile הַשְׁלֵךְ projiciendo. הַשְׁמֵד perdendo. הַשְׁכֵּם mane surgendo. & interjecto Joth, הַשְׁמִיד perdendo. Discrep. הַפְצַר repugnare. 1. Sam. 15: 23.

INFINITIVI FORMA III. 66

S. הִפְקִיד visitantem facere: הִרְגִּיז commovere. הִמְלִיט liberare Jesa. 31: 5. הִרְגִּיעַ quietam reddere. הִדְרִיךְ calcare. Jerem. 51: 33. הִשְׁמִיד perdere. Deut. 28: 48.

INFINITIVI FORMA IV. 67

Chaldaica.

אַבְרֵךְ genua flectere. Gen. 41: 43. אַשְׁכֵּים mane surgendo, vel, humeros-levando. Jer. 25: 3.

IMPE-

68 IMPERATIVUS.

Sing. הַפְקֵד Sim. הַקְשֵׁב attende, הַרְכֵּב impone. Discrepat. I. ob med. guttur. הַנְחַת descendere fac, הַמְעֵר nutare fac, הַרְחֵק amove, הַצְלַח prosperare. II. ob tertiam Resch, הַיְשַׁר complana. Psalm. 5: 9. in Kethib. III. ob assumtum He paragogicum הַצְלִיחָה prospera, Nehem. 1: 11. הַקְשִׁיבָה attende. Psalm. 17: 1.

הַפְקִידִי Simile הַקְשִׁיבִי attende. Jesa. 1: 30.

Pl. הַפְקִידוּ Simile הַקְשִׁיבוּ attendite. Job. 13: 6.

הַפְקֵדְנָה Ex analogia hoc formatum. Nullum quippe exemplum ejus in Scripturis extat, præter הַאֲזֵנָּה audite, quod plenè scripseris הַאֲזֵנְנָה Gen. 4: 23.

FUTURUM.

69

Sing. אַפְקִיד visitare faciam. Sim. אַשְׁלִיךְ projiciam. אַיְסִיר hinc enim est אַיְסִירֵם castigabo eos. Hose. 7: 12. Discr. ob terminationem Tzere, אַקְשֵׁב attendam.

תַּפְקִיד Simile תַּקְשִׁיב attendes. Discrep. I. ultima gutt. תַּצְלִיחַ prosperabis, תַּשְׁמַע audire facies. II. Ex terminatione Tzere. תַּקְשֵׁב attendes.

תַּפְקִידִי Simile, תַּשְׁלִיכִי projicies. Ezech. 23: 35.

יַפְקִיד Simile יַקְשִׁיב attendet. vel sine Joth medio: יַרְכֵּב insidere faciet. Exod. 4: 20. Discrepat I. propter ultimam gutt. יַצְלִיחַ secundabit Ps. 1: 3. vel יַצְלַח 1. Par. 29: 23. יַבְטִיחַ vel יַבְטַח confidere

fidere faciet. II. Terminatione Tzere: יַקְשֵׁב attendet.

תַּפְקִיד Dissimile ob ultimam gutturatam, תַּצְלִיחַ prosperabitur, תַּצְמִיחַ germinabit. Gen. 3: 18.

Pl. נַפְקִיד Simile נַקְשִׁיב attendemus. vel sine Joth נַשְׁלֵךְ projiciemus. Gen. 37: 20.

תַּפְקִידוּ visitare facietis. Discrepat ob elisum Joth תַּשְׁלִכוּן Exod. 22: 30.

תַּפְקֵדְנָה visitare facietis, fæm.

יַפְקִידוּ Sim. יַשְׁלִיכוּ projicient. יַדְבִּיקוּ assequentur. יוֹשִׁירוּ recta faciant, Ps. 4: 25. vel extrito Joth, יַרְכִּבוּ imponebant currui. 2. Reg. 23: 30. יַשְׁלִכוּ projicient. Gen. 37: 24. Discrepat ob scheva secundæ radicalis: יַדְרְכוּ intendent, ex יַדְרֵךְ ut יַדְבְּקוּ assequentur, ex יַדְבֵּק 1. Sam. 31: 2.

תַּפְקֵדְנָה visitare facient, fæm.

PRÆTERITUM HOPHHAL. 70

SING. הָפְקַד visitare factus est. Discr. הָשְׁלַךְ abjectus fuit. Dan. 8: 11. הָשְׁכַּב prostratus fuit, Ezech. 32: 32.

הָפְקְדָה Discr. הָשְׁלְכָה dejecta est.

הָפְקַדְתָּ Simile הָשְׁלַכְתָּ ejectus es. Esai. 14: 19.

הָפְקַדְתְּ Diss. ob ult. gutt. הָמְלַחַתְּ hümláachth, salita fuisti. Ezech. 16: 4.

הָפְקַדְתִּי Simile הָשְׁלַכְתִּי projectus sum.

PL. הָפְקְדוּ Simile, הָטְבְּעוּ fixi sunt. Jerem. 38: 22. Discordat הָשְׁלְכוּ abjecti sunt. Jerem. 22: 28.

הָפְקַדְתֶּם

הָפְקַדְתֶּם 2. masc. הָפְקַדְתֶּן 2. fæm. הָפְקַדְנוּ 1. comm.

71 PARTICIPIUM.

מָפְקָד Simile מָשְׁכָּב cubare factus. Dissim. מָשְׁחָת corruptus, מָשְׁזָר contortum.
מָפְקָדָה visitata, vel visitare facta.
מָפְקֶדֶת Simile, מָשְׁלֶכֶת projectum. 1. Reg. 13: 54.
מָפְקָדִים præfecti. Simile מָכְשָׁלִים propulsi.
מָפְקָדוֹת Simile מָקְצָעוֹת pro quo, insertâ per Chaldaismum He conjugationis characteristicâ, scriptum מְהֻקְצָעוֹת angulata. Ezech. 46: 22.

72 INFINITIVUS.

הָפְקֵד Simile הָחְתֵּל fasciando. Dissimile ob ultimam gutturalem, הָמְלֵחַ saliendo.

73 IMPERATIVUS.

הָפְקֵד visitatus fias. Sim. הָשְׁכֵּב hinc enim figuratum est הָשְׁכְּבָה prostrata fias. Ezech. 32: 19.

74 FUTURUM.

SING. אָפְקַד visitabor, vel visitatus fiam.
תָּפְקַד Simile תָּקְטַר adoletor, ex quo propter pausam תָּקְטָר Lev. 6: 16.
תָּפְקְדִי Diss. תָּשְׁלְכִי projicieris. Ezech. 16: 5.
תָּפְקַד visitabitur, vel, visitatus fiet.
תָּפְקַד visitabitur vel visitata fiet.
PLUR. נָפְקַד prima com. תָּפְקְדוּ 2. masc. תָּפְקַדְנָה 2. fæm.

יָפְקְדוּ

יִפָּקְדוּ Diss. יֻשְׁלְכוּ projicientur, quod propter sakephcaton scribitur יֻשְׁלָכוּ Jesa. 34: 3.

תִּפָּקַדְנָה visitatæ fient, vel visitabuntur.

PRÆTERITUM HITHPAHEL. 69

S. הִתְפַּקֵּד visitantem se exhibuit. Simile הִתְהַלֵּךְ ambulantem se exhibuit. Exod. 29: 19. Discrepat I. eliso dages: הִתְבָּרֵךְ benedictum se exhibuit. II. ob metathesin sibilantis ante Thau literam: הִסְתַּבֵּל oneratum sese præbuit, הִזְדַּמֵּן præparatum se præbuit. III. Propter pathach secundæ radicalis: הִתְחַזַּק confirmatum se præbuit. הִתְגַּלַּח rasum se exhibuit Lev. 13: 33. cum metathesi literæ sibilantis הִשְׁתַּבַּח laudatum se præbuit. IV. Discrepat ob kametz primæ radicalis literæ: הִתְגָּלַח rasum se præbuit, Levit. 13: 33. vid. Arcan. p. 166.

הִתְפַּקְּדָה visitantem se præbuit, fæm.

הִתְפַּקַּדְתָּ Simile, הִתְהַלַּכְתָּ ambulantem te præbuisti.

הִתְפַּקַּדְתְּ visitantem te præbuisti, fæm.

הִתְפַּקַּדְתִּי Simile: הִתְהַלַּכְתִּי ambulantem me exhibui. Lev. 26: 2. Dissimile הִתְקַדִּשְׁתִּי sanctum declaravi me. Ezech. 38: 23. הִתְגַּדִּלְתִּי magnificum ostendi me. Ezech. 38: 23.

P. הִתְפַּקְּדוּ Simile, הִתְהַלְּכוּ ambulantes se exhibuerunt. Dissimile I. הִתְפָּקְדוּ numeratos se exhibuerunt. Jud. 20: 15, 17. & הָתְפָּקְדוּ recen- 70

ſitos ſe oſtenderunt. Num. 1: 47. cap. 2: 33. c. 26: 62. Vide Compoſita. II. gutturatâ mediâ: הִטַּהֲרוּ puros ſe exhibuerunt. Ezr. 6: 20. Ab eo הִטַּהֲרוּ Num. 8: 7.

הִתְפַּקַּדְתֶּם Diſſimile, הִתְקַדִּשְׁתֶּם ſanctos vos exhibebitis. Levit. 11. 44. & 20: 7.

הִתְפַּקַּדְתֶּן viſitantes vos exhibebitis. fæm.

הִתְפַּקַּדְנוּ Simile הִתְהַלַּכְנוּ ambulantes nos exhibuimus. Zach. 1: 11.

71 PARTICIPIUM.

SING. מִתְפַּקֵּד viſitatum ſe præbens. Simile מִתְהַלֵּךְ ambulantem ſe præbens. Gen. 3: 8. מִתְנַחֵם mœrore ſe levatum exhibens. Gen. 27: 42. Diſcrepat I. ob mediam indageſſabilem, מִטַּהֵר mundum ſe præbens, pro integro מִתְטַהֵר Levit. 14: 7. מִתְבָּרֵךְ benedictum ſe præbens. II. ob transpoſitam ſibilantem, מִשְׂתַּכֵּר mercede donatum ſe exhibens. Hagg. 1: 6. מִסְתַּתֵּר latitantem ſe gerens. 1. Sam. 23: 19.

מִתְפַּקְּדָה viſitatam ſe gerens.

מִתְפַּקֶּדֶת Simile מִתְאַמֶּצֶת roboratam ſe gerens. Ruth 1: 18. Diſcr. ob mediam gutt. מִתְלַקַּחַת comprehenſam ſe exhibens. Exod. 9: 24.

72 PLUR. מִתְפַּקְּדִים Simile מִתְרַפְּקִים qui pulſantes ſe exhibent. Jud. 19: 22. מִתְהַלְּכִים ambulantes, 1. Sam. 25: 27.

מִתְפַּקְּדוֹת quæ viſitantes ſe exhibent.

INFI-

INFINITIVUS. 73

הִתְפַּקֵּד visitantem se præbere. Simile הִתְהַלֵּךְ ambulantem se præbere. הִתְנַחֵל possessorem se præbere. הִתְנַחֵם solatio levatum exhibere se. Discr. I. excidente Dages, הִתְפָּאֵר gloriantem se exhibere. Jesa. 60: 21. הִתְגָּרֵד scabentem exhibere se. Job. 2: 8. II. Ultimâ gutturali & trajecta sibilante: הִשְׁתַּבֵּחַ laudantem exhibere se, הִסְתַּפֵּחַ adjunctum præbere se. 1. Samuel. 26: 19.

IMPERATIVUS. 74

SING. הִתְפַּקֵּד visitantem te præbe. Sim. הִתְהַלֵּךְ ambulantem te præbe. Dissim. I. excidente Dages, הִתְפָּאֵר gloriantem te præbe. Exod. 8: 9. II. terminante Pathach: הִתְעַנַּג oblectantem te præbe. Psalm. 37: 4. הִתְחַזַּק roborantem te exhibe. 1. Reg. 20: 22.

הִתְפַּקְּדִי Simile הִתְפַּתְּחִי solutam ostende te. Discr. eliso Dages הִתְנַעֲרִי excussam te præbe. Jesa. 52: 2.

PLUR. הִתְפַּקְּדוּ Simile: הִתְהַלְּכוּ ambulantes vos 75 præbete. Dissimile הִטַּהֲרוּ mundatos præbete vos. Gen. 35: 2.

הִתְפַּקֵּדְנָה visitatas præbete vos.

FUTURUM. 76

SING. אֶתְפַּקֵּד visitantem exhibebo me. Simile: אֶתְהַלֵּךְ ambulantem præbebo me. Discrepat I.

terminatione Pathach, אֶתְנַחַם inde enim eſt, אֶתְנֶחָם ſolatio levatum exhibebo me. Pſalm. 119: 52. II. Dages eliſo, אֶתְפָּאֵר gloriantem exhibebo me. III. Tranſpoſita ſibilante, אֶשְׁתַּמֵּר cautum me geram. Pſalm. 18: 24.

תִּתְפַּקֵּד Diſcrep. terminatione Pathach, תִּתְהַדַּר condecoratum te exhibeas, תִּתְחַסַּד benignum exhibes te, à quo propter accentum Dominum eſt תִּתְחַסָּד 2. Sam. 22: 26.

תִּתְפַּקְּדִי viſitantem te geres, fæm.

יִתְפַּקֵּד Diſſimile I. propter Kametz primæ radicalis: יִתְפָּקֵד viſitantem ſe præbebit. Judic. 21: 9. II. Terminante Pathach, יִתְנַחַם à quo יִתְנֶחָם pœnitentem ſe geret. Deut. 32: 36. יִתְהַלֵּךְ à quo eſt יִתְהַלָּךְ ambulat, Job. 22:14. III. Trajecta ſibilante יִסְתַּבֵּל onuſtum ſe geret. Eccleſ. 12: 5. יִשְׁתַּמֵּר obſervantem ſe præbebit. Mich. 6: 16.

תִּתְפַּקֵּד Diſſ. cum terminatione Pathach, תִּתְיַצַּב à quo deflexum תֵּתַצַּב ſtantem ſe præbuit. Exod. 2: 4.

77 PLUR. נִתְפַּקֵּד Diſcr. tranſpoſita ſibilante נִצְטַדַּק juſtos nos exhibebimus, quod propter accentum diſtinctiv. ſcribitur נִצְטַדָּק Gen. 44: 16.

תִּתְפַּקְּדוּ Diſſimile propter mediam gutt. תִּתְנַחֲלוּ à quo in pauſa תִּתְנֶחָלוּ poſſidentes vos geretis. Num. 35: 54.

תִּתְפַּקֵּדְנָה viſitantes vos exhibebitis, fæm.

יִתְפַּקְדוּ Simile: יִתְהַלְּכוּ ambulantes præbebunt se. Diss. I. יִתְפָּקְדוּ numeratos sese præbebunt. Jud. 20: 15. II. ob neglectum Dages: וַיִּתְיַלְדוּ natosque se ostenderunt, vel, natales suos professi sunt. Num. 1: 18.

תִּתְפַּקַּדְנָה: visitantes se præbuerunt. f. Discrepat terminali pathach: הִתְהַלַּכְנָה ambulantes præbebunt se. Zach. 6: 7.

DE VERBIS QUATUOR AUT QUINQUE LITERARUM. 78

UNA talibus origo non est. Alia enim à verbo, à nomine alia derivantur. A verbo quæ veniunt, conjugantur ut Pihel, Pyhal & Hithpahel: Quæ à nomine, sequuntur typum Hiphhil. In his reperias, quæ vel duas repetunt, vel quatuor diversas literas repræsentant.

VERBA PIHELICA QUATUOR LITERARUM, QUÆ DUAS RADICALES REPETUNT:

PRÆTERITUM. 79

SING. כִּלְכֵּל sustentavit 2. Sam. 18: 4. Dissimile I. propter gutturatas שִׁעֲשַׁע oblectavit se. Jesa. 11: 8. II. Ob initialem pathachatam: פַּרְשֵׁז expandit Job. 26: 4. pro פִּרְשֵׁשׁ ob sonum meliorem. שַׁאֲנַן tranquillus fuit. Prov. 1: 13. III. Discr. קַרְקַר destruxit, Num. 24: 17. IV. Ob initialem schevatam סְחַרְחַר palpitavit. Psl. 38: 11.

כִּלְכְּלָה ſuſtentavit, fæm.

כִּלְכַּלְתָּ ſuſtentaviſti, m. Nehem. 3: 21. כִּלְכַּלְתְּ ſuſtentaſti. f.

כִּלְכַּלְתִּי ſuſtentavi. Gen. 45: 11. Simile: גִּלְגַּלְתִּי devolvi. סִכְסַכְתִּי commiſcebo. Diſſimile ob gutturatam. שִׁעֲשַׁעְתִּי oblectavi me. Pſal. 119: 70. טֵאטֵאתִי everrebam. Jeſai. 14: 23.

80 PLUR. כִּלְכְּלוּ ſuſtentarunt. 1. Reg. 4: 7. Diſſ. ob gutturalem: שַׁאֲנָנוּ tranquillè egerunt. Job. 3: 18.

כִּלְכַּלְתֶּם ſuſtentaſtis. כִּלְכַּלְנוּ כִּלְכַּלְתֶּן

81 PARTICIPIUM.

SING. מְכַלְכֵּל ſuſtinens. Malach. 3:2. Simile: מְטַלְטֵל obtegens. Jeſ. 22:17. מְכַרְכֵּר ſubſiliens. 2. Sam. 6:16. Diſſim. I. ob gutturatam ultimam מְתַעְתֵּעַ ſeducens. Gen. 27:12. II. ob ult. Reſch: מְקַרְקַר deſtruens. Jeſa. 22: 5.

מְכַלְכְּלָה ſeu מְכַלְכֶּלֶת ſuſtentans. fœm.

PLUR. מְכַלְכְּלִים ſuſtentantes. Simile מְצַפְצְפִים pipientes. Jeſa. 8. Diſſimile ex nomine חֲצֹצְרָה derivatum, מְחַצְּרִים clangentes tuba. 2. Par. 5: 13. & 29: 28. in Kethib.

82 INFINITIVUS.

PLUR. כַּלְכֵּל ſuſtentare, ſuſtinere. Jerem. 20: 9. Simile: עַרְעֵר nudare. Jerem. 51: 58. Ex terminatione Pathach eſt חַרְחַר accendere, Prov. 26: 21.

IMPERATIVUS. 83

כַּלְכֵּל sustenta. Sim. סַלְסֵל aut סַלְסֵל unde סַלְסְלֶהָ extolle eam, Prov. 4: 8.

FUTURUM. 84

SING. אֲכַלְכֵּל sustentabo. Simile: אֲצַפְצֵף pipiam.

תְּכַלְכֵּל sustentabis, masc. תְּכַלְכְּלִי sustentabis, fem. Simile תְּשַׂגְשֵׂגִי facies ut crescat, Jesa. 17: 11.

יְכַלְכֵּל sustentabit. Psalm. 112: 5. Sim. יְפַצְפֵּץ dissipatum præbebit me. יְפַרְפֵּר disruptum præbebit Job. 16: 12. Ad eundem penè modum formatur יְבַקְבֵּק quinque literarum verbum; ex quo derivatur viri nomen בַּקְבַּקַּר diligentissimè inquiret, scil. Deus. 1. Paral. 9: 15. יְסַכְסֵךְ commiscebit, Jesai. 9: 11. יְכַרְסֵם à quo יְכַרְסְמֶנָּה suffodit eam, Psalm. 80: 14.

יְשַׁמְשֵׁר custodiet incolumemque servabit. Hinc enim est viri nomen שַׁמְשְׁרַי 1. Par. 8: 26.

תְּכַלְכֵּל sustentabit. f. Simile: תְּצַפְצֵף pipiat. Jesa. 29: 4.

יְכַלְכְּלוּ sustentabunt, m. 2. Par. 6: 18. vel יְכַלְכְּלוּ 1. Reg. 8: 27. Simile, יְשַׁעַשְׁעוּ oblectabunt. Psalm. 94: 19.

PRÆTERITUM PYHAL. 85

SING. כָּלְכַּל sustentatus fuit. Sim. אֻמְלַל elanguit Hos. 4: 3. Dissimile רֻטֲפַשׁ recreatus fuit. Job. 33: 25.

כִּלְכְּלָה sustentata fuit. Sim. אֻמְלְלָה elanguit. Jesa. 24:7.

כִּלְכַּלְתָּ sustentatus fuisti. Diss. ex quiescente He: יָפְיָפִיתָ pulchrior effectus es. Psalm. 45: 3.

PLUR. כִּלְכְּלוּ sustentati fuerunt. Dissim. I. כָּלְכְּלוּ summati vel in summam collecti fuerunt. 1. Reg. 20: 27. ex verbo כָּלַל summatim complexus est. II. חֳמַרְמְרוּ propter distinct. חֳמַרְמָרוּ lutulenta facta sunt, Thren. 1: 20. cum terminatione Kibbuts: חֳמַרְמְרֻה Job. 16: 16. II. אֻמְלְלוּ cum accentu distinctivo אֻמְלָלוּ languerunt. Thren. 2: 8.

86 PARTICIPIUM PRÆSENS.

כְּלְכָּל Simile אֻמְלָל languescens. Jesa. 16: 8. & cum Pathach אֻמְלַל Psalm. 6: 5.

PARTICIPIUM PRÆTERITUM.

מְכֻלְכָּל sustentatus. Simile: מְכֻרְבָּל paludatus 1. Par. 15: 27. מְחֻסְפָּס orbiculatum. Exod. 16: 14.

87 FUTURUM.

PLUR. תְּכַלְכְּלוּ sustentabimini. masc. Diss. ob gutturalem & accentum: תְּשַׁעַשְׁעוּ oblectabimini. Jesa. 66: 12.

---

88 PRÆTERITUM HITHPAHEL.

SING. הִתְכַּלְכֵּל Discr. ob gutturatas הִשְׁתַּחֲוָה incurvatum se præbuit.

הִתְכַּלְכַּלְתָּ.

הִתְכַּלְכַּלְתָּ Discrepat הִשְׁתַּחֲוִיתָ incurvatum te præbuisti.

הִתְכַּלְכַּלְתִּי Discrepat הִשְׁתַּחֲוֵיתִי incurvatum me præbui.

PLUR. הִתְכַּלְכְּלוּ Simile: הִתְמַהְמְהוּ cunctantes se præbuerunt. Jesa. 29: 9. הִתְגַּלְגָּלוּ ob accentum הִתְגַּלְגְּלוּ devolutos se exhibuerunt. Dissimile ob gutturatam הִשְׁתַּעַשְׁעוּ obstupescite. Jes. 29:9.

PARTICIPIUM. 89

מִתְכַּלְכֵּל Diss. ob gutt. מִתְמַהְמֵהַּ cunctantem se gerens. מִתְלַהְלֵהַּ insanientem se præbens.

FUTURUM. 90

SING. יִתְכַּלְכֵּל Simile: יִתְמַרְמַר exacerbabit se. Dan. 8: 7.

תִּתְכַּלְכֵּל Simile תִּתְעַרְעָר nudabitur. Jer. 51: 58.

PLUR. יִתְכַּלְכְּלוּ Cum Nun parag. יִשְׁתַּקְשְׁקוּן collident se. Nah. 2: 5.

DE SIGNIFICATIONE 91

EORUM, QUÆ OB RADICALES GEMINATAS QUADRATA VOCANTUR.

REGULA I.

Quæ geminant plures radicales, & ex iis initiales, primam & secundam, ea interdum faciunt ἐπίτασιν: Ut in מְתַעְתֵּעַ valde in errorem agens. Gen. 27: 12. In תְּשַׂגְשֵׂגִי multum facies crescere. Jesa. 17: 11.

In יְפֵיפִית valde pulcer fuisti. Psalm. 45: 3. In אֶשְׁתַּעֲשָׁע plurimum oblectabo me, Psalm. 119: 16. In יְסַכְסֵךְ commiscebit. Jesa. 9: 10.

92 REGULA II.

Similiter, quæ geminant primam & tertiam, augent, ut פַּרְפַּר valde disrupit, & in פִּצְפֵּץ valde dispersit. Job. 16: 12. In תִּתְחַלְחַל valdè afficietur dolore, Esth. 4: 4. Non auget כִּלְכֵּל sustentavit, Gen. 50: 21.

93 REGULA III.

Quæ geminant secundam & tertiam, intendunt significationem, ut חֳמַרְמָרוּ plurimùm turbata sunt, Thr. 1: 20. Id imitantur derivata nomina, v. gr. שחרחרת pernigra seu valdè nigra. Cantic. 1: 6. חלקלקת summæ blanditiæ. Psalm. 35: 6. שפרפרא summè pulcra aurora. Dan. 6: 20. vid. Num. 11: 4. & 21: 5. Deut. 32: 5. Jerem. 23: 12. Psal. 125. 5. Non intendunt in סְחַרְחַר languidè circumivit, palpitavit, Psalm. 38. quod imitatur nomen ירקרק subviridis. Levit. 13: 49. & c. 14: 37. & אדמדם subrubidum ὑπέρυθρον, Levit. 13: 19, 24, 42, 43. Ut frustrà doctissimus Bochartus Hieroic. l. 5. c. 6. p. 688. seq. dicat, omnes geminatas radicales intendere significationem, & proinde אדמדמת hoc loco esse summè lucidum seu summè candidum. Noldius Annotat. ad Concord. Particul. p. 778. 779. num. 16.

VERBA

QUATUOR LITERARUM EX NOMINIBUS derivata, in quibus vel diversæ radicales, vel geminata reperitur.

I. IN CONJUGATIONIS PIHEL

PRÆTERITO. 94

תִּרְגַּלְתִּי incedere feci. Hos. XI. 3. excusum est ex nomine תִּרְגֵּל formæ תִּדְהָר tela.

IN PARTICIPIO. 95

מְתַחֲרֶה loricatus, vel loricatum præbens, deductum ex nomine תַּחֲרָא lorica. Jerem. 22: 15. Quia tu loricaris cedro. Jer. 12: 5. & quomodo תְּתַחֲרֶה loricam indueres cum equitibus?

מַחְצְצְרִים tubis clangentes, ex nomine חֲצֹצְרָה tuba. 2. Par. 5: 13.

II. IN CONJUGATIONIS HIPHHIL

PRÆTERITO. 96

הֶאֱזְנִיחוּ retro egerunt cursum, ex obsoleto nomine אֶזְנָח formæ אֶזְרָח indigena. Jesa. 19: 6. Et retro fluent, avertentur, retro agentur amnes *Nili*, sive: amnes in Nilum se exonerantes refluent, tanquam ab ostiis ad fontes reversuri.

IN PARTICIPIO. 97

מַשְׂמְאִלִים sinistrantes. 1. Par. 12: 2. ex nomine שְׂמֹאל sinistra.

מַבְלִיגִיתִי recreationem faciens. ex nomine בְּלִיגִית recreatio, formæ חֲמִישִׁית quinta pars, Jer. 8: 18.

IN INFINITIVO. 98

הַשְׂמִיל sinistram petere, 2. Sam. 14: 19. pro integro הַשְׂמְאִיל ex nomine שְׂמֹאל sinistra.

IN IMPERATIVO. 99

הַשְׂמִילִי pro הַשְׂמְאִילִי diverte ad sinistram. Ezech. 21: 21.

100 IN FUTURO.

אַשְׂמְאִילָה sinistram petam. Gen. 13:9.

תַּשְׂמְאִילוּ declinabitis ad sinistram. Jesa. 30:21.

Paradigma verbi integri,

quod primam habet Gutturatam עמד.

PRÆTERITUM KAL.

101 PLUR. עֲמַדְתֶּם stetistis. Simile: עֲבַדְתֶּם serviistis, חֲמַדְתֶּם desiderastis, עֲרַלְתֶּם præputiastis. Reliquæ formæ à non gutturatis nihil discrepant.

PARTICIPIUM.

102 SING. עֹמֵד masc. עֹמֶדֶת Simile עֲזוּבָה relicta. PLUR. עוֹמְדִים Diss. I. אֲמֻצִּים robusti. חֲבֻלִים pignore accepti, אֲסוּרִים vincti. II. עֲתִידִים futuri vel parati. III. אֲסֻרִים vincti. Gen. 39:22.

103 INFINITIVUS.

עָמוֹד stare. Inf. constr. עֲמֹד Sim. חֲנוֹט aromatibus condire. עֲלוֹז exsultare. עֲבֹט oppignorare. עֲזוֹר auxiliari. הֲרֹג interimere. הֲפֹךְ subvertere. חֲבֹשׁ obligare. חֲלוֹף transire. עֲבוֹר servire.

104 IMPERATIVUS.

SING. עֲמוֹד sta. Sim. עֲבוֹר transi. עֲזוֹב relinque. Dis. חֲדַל cessa. חֲכַם sape, Prov. 27:11. II. חֳרְבִי exsiccare.

PLUR. fæm. עֲמֹדְנָה state. חֲגֹרְנָה accingite vos.

FUTU-

FUTURUM.

SING. אֶעֱמֹד ſtabo. Simile, אֶעֱבֹד ſerviam. אֶעֱבֹר tranſibo. אֶחֱבֹשׁ ligabo. אֶהֱרֹג occidam. אֶהֱלֹךְ ibo. Diſſ. I. אֶחְמֹל parcam. אֶחְבֹּל deſtruam. אֶחְפֹּר fodiam. אֶהְפֹּךְ vertam. II. diſcr. אֶחְדַּל deſiſtam, & ſimilia.

תַּעֲמֹד ſtabis. Sim. תַּעֲבֹר tranſibis. תַּעֲזֹב deſeres. תַּעֲבֹט mutuaberis. תַּחֲלֹץ exues. תַּהֲרֹג interimes. Diſcr. I. תַּחְבֹּל pignoraberis, תַּחְצֹב excîdes, תַּחְמֹד concupiſces. II. תֶּחֱטָא peccabis. III. תֶּחְסַר egebis.

תַּעַמְדִי Sim. תַּעַזְבִי relinques: תַּאַסְפִי colliges. Joſ. 2:18. Diſſ. I. propter accent. diſtinct. תַּעֲרוֹצִי: fortem præbueris te. Jeſa. 47:14. תַּעֲלֹזִי exſultabis, Jer. 11:15. II. תַּעֲבוּרִי tranſibis, Ruth. 2:8.

יַעֲמֹד ſtabit. Sim. יַעֲזֹב relinquet. יַעְטֹף obruet. יַעֲמֹס onerabit. יַעְקֹב ſupplantabit. יַחֲבֹשׁ obligabit. יַחְמֹס vi abripiet. יַחֲלֹשׁ debilitabit. יַחֲלֹף tranſibit. יַהֲלֹךְ abibit. Diſſim. I. יַעְצֹר obtineat vim. 2. Paral. 2:6. יַחְשֹׁב imputet. יַחְקֹר perveſtigabit. Ijob 13:9. Quædam promiſcuè dicuntur, יַחֲפֹז & יַחְפֹּז feſtinabit, יַחֲמֹל & יַחְמֹל parcet. II. יַעְכֹּר hinc enim יַעְכָּרְךָ perturbabit te. Joſuæ 7:25. III. יֶהֱרֹס deſtruet.

ſtruet. IV. יהדוף depellet. Prov. 10: 3. יערב ſuave erit. יחרץ movebit. יחרף probroſè habebit. יחלש debilitatur. יחנן Amos. 5: 15. V. יעתק transferetur. יעתר ſupplex orabit. יחכם ſapiet. יחבש obligabit. יחסר deficiet. יחדל ceſſabit. יחפץ voluerit. יחמץ fermentabitur. VI. Promiſcuè dicta: יהרס & יהרס deſtruet. יהלם & יהלם fundet. Pſalm. 74: 6.

תעמר ſtabit, fæm. Sim. תערג glocitabit. תעבר tranſibit. תעזב relinquet. תהרג interimet. תהפך vertet. Diff. I. תחשב cogitabit, תחבט excutiebat, תחתם obſignabit. II. תחרף hyemabit, תחזק robuſta erit, תחנף profana erit. III. תחסר deficiet, תחדל deſiſtet. IV. תהלך ambulabit, ad formam תשבב Exod. 9: 23.

106 PLUR. נעמר ſtabimus. Sim. נעבר tranſibimus. נעזב relinquemus. Diff. I. נחדל deſiſtemus. נחמד deſiderabimus. II. נחטא peccaverimus.

תעמרו ſtabitis. Sim. תעבדו ſervietis, 1. Sam. 4: 9. תעברו tranſibitis. Diff. I. תחמלו clementia utemini. תחלקו partiamini. תחשבו cogitabitis. תחפזו trepidetis. II. תהבלו vaneſcetis. III. תחטאו peccabitis.

תעמרנה ſtabitis, fæm.

יעמרו ſtabunt. Sim. יעבדו colent, יעברו tranſibunt, יערבו ſuavia erunt, יערפו ſtillabunt, יעטפו obtegentur, יהפכו ſubvertent. 1. Sam. 20: 12. Diff. I. יחגרו accingent ſe vel contremiſcent, יחלמו

יַחְלְמוּ revalescant, יַחְנְכוּ dedicabunt, יַחְכְּרוּ deficient. II. יֶחֶרְדוּ trepidabunt. יֶחֶזְקוּ roborabuntur. III. יֶחְשְׁכוּ tenebrosi fuissent.

תַּעֲמֹדְנָה stabunt. Sim. תַּעֲבֹרְנָה transibunt. Diss. I. תֶּחֱזַקְנָה roborentur, תֶּחֱרַשְׁנָה obsurdescent, תֶּחֱרַבְנָה vastabuntur. II. תֶּחְשַׁכְנָה obtenebrentur.

PRÆTERITUM NIPHHAL. 107

נֶעֱמַד Sim. נֶעֱלַם absconditus fuit, נֶחְקַר pervestigatum fuit, נֶחֱלַץ liberatur, נֶהְפַּךְ inversus fuit. Diss. I. נֶעְתַּם obscuratus fuit. נֶעְדַּר defuit. נֶחְשַׁב imputatum fuit, נֶחְתַּךְ decisum est. נֶחְתַּם obsignatus fuit. נֶהְפַּךְ versus fuit. Exod. 7: 15. II. נַחְתַּם obsignatum fuit, נַעְתּוֹר exoratus fuit. III. נַהֲפוֹךְ convertetur.

נֶעֶמְדָה Simile: נֶעֶלְמָה occulta est. Ijob 28: 21. נֶעֱזָבָה est forma participialis.

נֶעֱמַדְתִּי Sim. נֶהֱלַכְתִּי abire coactus sum. Dissim. נֶעֱזַרְתִּי adjuvor.

נֶעֶמְדוּ Simile. נֶעֶרְמוּ coacervatæ sunt. Exod. 15: 8. נֶחֶרְבוּ desolati sunt. Diss. נֶחְמְסוּ violentur, auferentur. נֶחְפְּשׂוּ pervestigati sunt. נֶחְפָּזוּ retracto accentu: נֶחְפָּזוּ conturbati sunt.

נֶעֱמַדְתֶּם Sim. נֶעֱבַדְתֶּם culti estis.

PARTICIPIUM. 108

Sing. נֶעֱמָד Sim. נֶעֱבָד colitur. Diss. I. נֶעְלָם occultum,

cultum, נַעְכָּר turbatus eſt, נחתם obſignatum. II. נַעֲרָץ formidatus.

נֶעֶמְרָה Sim. נֶחֱרָצָה præciſa. Diſſ. I. נֶעְדָּרָה defuit. II. נַעֲלָמָה abſcondita.

נֶעֶמֶרֶת Sim. נֶחֱרֶבֶת deſolata. נֶחֱרֶפֶת probro affecta. נֶחֱרֶצֶת præciſum. Diſſ. נֶעְדֶּרֶת deeſſe facta. נֶעְכֶּרֶת turbata.

Plur. נֶעֱמָרִים Sim. נֶחֱשָׁלִים debiles. Diſſim. I. נֶחֱמָדִים deſiderati, נֶחְבָּאִים abſconditi. II. נַעֲלָמִים abſconditi.

נֶעֱמָרוֹת Diſ. נַעְתָּרוֹת deprecanda.

109 INFINITIVUS.

הֵעָמֵר Sim. הֵעָצֵר claudi, הֵעָזֵר adjuvari, הֵעָטֵף operiri.

110 IMPERATIVUS.

Sing. הֵעָמֵר Pl. הֵעָמְרוּ Sim. הֵחָלְצוּ expediti eſtote.

111 FUTURUM.

Sing. תֵּעָמֵר Sim. תֵּהָפֵךְ verteris.

יֵעָמֵר S. יֵעָבֵר coletur. יֵעָבֵר tranſiri poterit. יֵעָדֵר ſarriatur. יֵחָלֵק diſtribuet ſe. יֵחָקֵר perveſtigabitur. יֵהָרֵם deſtruetur.

תֵּעָמֵר Sim. תֵּעָבֵר coletur. תֵּחָשֵׁב imputabitur. Diſſ. תֵּעָצֵר cohibita erit. תֵּעָזֵב relinquetur.

Plur. יֵעָמְרוּ Sim. יֵעָזְרוּ Diſſ. cum Nun paragogico: יֵעָדֵרוּן ſarrientur, יֵחָצֵבוּן excidentur, יֵחָפֵזוּן trepidè ſurripient ſe. Pſ. 104: 7.

תֵּעָמַרְנָה

תְּעָמֵֽרְנָה Dis. I. תֵּהָרַֽגְנָה occidentur. II. תֵּעָגֵנָה tardabuntur, Ruth. 1: 13.

PRÆTERITUM HIPHHIL. 112

SING. הֶעֱמִיד constituit. Sim. הֶעֱבִיד servire fecit, הֶעֱבִיר transire fecit, הֶעֱמִיס oneravit, הֶחֱרִיב desolavit, הֶחֱרִים internecioni devovit, הֶחְסִיר eguit, הֶעֱרִיךְ æstimavit, הֶחֱטִיא peccare fecit. Diss. I. הֶחֱרִשׁ tacuit, הֶחֱלִף mutavit. Gen. 31: 7. II. הֶחְתִים obstruxit. III. הֶעְלִים celavit, הֶעְדִיף abundavit.

הֶעֱמִרָה Diss. הֶחְבְאָה ex quo natum, הֶחְבִּאַתָה abscondit. Jos. 6: 17.

הֶעֱמַדְתָּ constituisti, Diss. I. הַעֲבַדְתָּ Num. 3: 6. הֶעֱבַדְתָּ servire fecisti. הַעֲבַטְתָּ: הַעֲבַטְתָּ mutuabis. II. הֶעֱבַרְתָּ traduxisti, Josu. 7: 7.

הֶעֱמַדְתִּי constitui, S. הֶחֱרַמְתִּי anathemate devovi. Diss. I. הֶחֱשַׁכְתִּי tenebras obduxi, הַחֲרַדְתִּי perterrefeci, הַעְתַּרְתִּי supplex oravi; & promiscuè הֶעֱמַדְתִּי & הַעֲמַדְתִּי constitui. II. הַחִתֹּתִי consternatos feci. Jerem. 49: 37.

PLUR. הֶעֱמִידוּ Sim. הֶעֱבִירוּ transire fecerunt. Diss. I. הֶעְמִקוּ profundarunt. II. הֶעְתִּיקוּ transcripserunt.

הֶעֱמַדְתֶּם Diss. הַעְתַּרְתֶּם multiplicastis, Ezech. 35: 13.

PARTICIPIUM. 113

SING. מַעֲמִיד subsistere faciens. Sim. מַחֲרִישׁ tacitè fabri-

fabricans. Diſſ. I. מַעְתִּיק transferens, מַחְשִׁיךְ
tenebras obducens. II. מַעֲוִר formæ מַסְתִּר ab-
ſcondens; hinc enim pluralis מַעֲזִרִים auxili-
antes. 2. Par. 28: 23.
מַעֲמִירָה Simile מַעֲטִירָה coronans. Diſſ. מַחְכִּימָה
unde מַחְכִּימַת ſapientiam tribuens.
מַעֲמֶרֶת Sim. מַחֲרֶבֶת exſiccans.
מַעֲמִירִים Diſſ. מַחְלְמִים ſomniari curantes. Je-
rem. 29: 8. מַעֲזְרִים auxiliantes, מַהְלְכִים de-
ducentes. Zachar. 3:7. II. מֵימִינִים dextram
perentes.

INFINITIVUS.

214 הַעֲמִיד conſtituere. Sim. הַעֲשִׁיר diteſcere, הַעֲשִׁיף
ſerotinare, הַעֲבִיר traducere. Diſſ. I. הַחֲלֵק, à
quo ה characteriſticâ excluſâ לַחֲלֵק ad dividen-
dum. Jer. 37: 12. II. הַעֲמֵד ſtatuendo, הַעֲבֵט
mutuando, הַעֲרֵב veſperaſcendo. III. הַעֲנִיק
munerare, הַעֲמִיד ſtatuere. IV. הַחֲזִיק ex hoc
enim deflexum הַחֲזִיקִי apprehendere me. Jer.
31: 32.

IMPERATIVUS.

215 SING. הַעֲמֵד conſtitue. Sim. הַעֲבֵר averte.
PLUR. הַעֲמִידוּ Sim. הַעֲבִירוּ amovete, הַחֲלִיפוּ mu-
tate. Diſſ. הַעְתִּירוּ ſupplices orate.

FUTURUM.

216 SING. אַעֲמִיד conſtituam. Sim. אַעֲבִיר traducam.
Diſſim. I. אַעֲשִׁר ditabor. II. אַעְתִּיר ſupplex
orabo.

תַּעֲמִיד Sim. תַּעֲבִיט mutuabis, תַּעֲבִיר amovebis, תַּחֲלִים revalescere facies. Diss. תַּעְתִּיר supplex orabis.

יַעֲמִיד constituet. Sim. יַחֲנִיף contaminabit, יַחֲלִיף innovabit. Diss. I. יַחֲרִם devoverit. II. יַחְסִיר deficere faciet. III. יַעֲרִם astutè aget. Prov. 19:25. יַחְשִׁךְ tenebras efficiat, יַעְשִׁר ditabit. IV. יַעֲמֵד constituet, יַעֲבֵר auferet. V. יַעְתֵּק transferet.

תַּעֲמִיד statuet, fœm. Sim. תַּחֲלִיף innovabit se. Diss. תַּעֲמֵד Ezech. 2:2.

נַעֲמִיד constituemus. Nechem. 4:9.

תַּעֲמִידוּ Simile. תַּעֲבִירוּ transire faciatis, תַּעֲרִיצוּ formidetis. Jesa. 8:12. תַּחֲרִימוּ anathematizabitis. Diss. תַּהְכְּרוּ obfirmabitis.

יַעֲמִידוּ statuent. Sim. יַעֲבִירוּ transire facient, יַעֲרִיצוּ formidabunt. Dissim. I. יַעֲבִרוּ transire facient. Jos. 4:8. II. יַחְנְטוּ aromatibus condient.

PRÆTERITUM HOPHHAL. 117

הָעֳמַד Diss. הָהְפַּךְ conversus est. Job. 30:15.

הָעָמְדָה Sim. הָחָרְבָה vastata est.

הָעֳמַדְתִּי Sim. הָחֳדַלְתִּי à quo הֶחֳדַלְתִּי an desistere coactus fui? Jud. 9:9. cum ה interrogativo, pro הֲהָחֳדַלְתִּי He post seipsum cum vocali eliso.

הָעָמְדוּ Diss. הָחְבְּאוּ quod ob accentum rejectum scribi debuit הָחְבָּאוּ abduntur. Jesa. 42:22.

118 PARTICIPIUM.

מָעֳמָד constitutus vel stabilitus. Psalm. 69: 3. 1. Reg. 22: 35.
מָעֳמָדִים Sim. מָאֳחָזִים contigui. 2. Par. 9: 18.
מָעֳמָדוֹת Sim. מָחֳרָבוֹת vastatæ.

119 INFINITIVUS.

הָעֳמֵד Sim. הָחֳרֵב desolando. Diss. הָחְתֵּל fasciando, Ezech. 16: 4.

120 FUTURUM.

יָעֳמַד sistitor. Lev. 16: 10. Sim. יָחֳרָם anathema perdetur. Exod. 22: 20.

PARADIGMA VERBORUM, quæ gaudent prima א radicali.

121 PRÆTERITUM.

אֲכַלְתֶּם comedistis. Levit. 10: 16.

122 PARTICIPIUM.

SING. אָסוּר vinctus, אֲסוּרָה vincta. PLUR. אֲסוּרִים vincti. Diss. I. אֲסִירִים & sine Joth אֲסֻרִים vincti, Gen. 39: 22. II. אֲמֻצִּים robusti.

123 INFINITIVUS

Formæ absolutæ; אָכוֹל comedere. אָמוֹר dicere. Formæ cõstructæ: I. אֱכוֹל vel אֱכֹל comedere, אֱמוֹר Ezech. 25: 8. אֱנֹק clamare. II. אֲכֹל comedere. Num. 26: 10. אֱמֹר Proverb. 25: 7. Job. 34: 18.

IMPE

IMPERATIVUS vel FUTUR. I. 124

SING. אֱכוֹל seu אֱכֹל comede, אֱמֹר dic. אִמְרִי dic fæm. Diff. אֱחֱזִי prehende. Ruth. 3: 15.
PLUR. אִכְלוּ comedite, אִמְרוּ dicite. Diff. אֵתָיו & הֵתָיוּ venite. Jesa. 21: 14. אֱמֹרְנָה dicite, fæm.

FUTURUM II. 125

SING. אֹכַל comedam, Genes. 3: 12. אֹחֵז tenebo. Jud. 20: 6. Diff. I. אֹכַל comedam, אֹמַר dicam. Ezech. 13: 15. אֹהֵב diligam. II. אֶהֱב diligam. אֵחַר morabor. III. אָנוּשׁ à quo וְאָנוּשָׁה & ægritudine afficiar. Psalm. 61: 29.
תֹּאכַל comedes, תֹּאמַר dices: Diff. I. א eliso תֹּחֵז 2. Sam. 20: 9. תֹּסֵף recipies. Psalm. 104: 29. II. תֹּאכַל comedes, תֹּאמַר dices. III. תֶּאֱלַף discas; Prov. 22: 25. תֶּאֱנַף irasceris. IV. תֶּאֱגֹר congregabis, תֶּאֱחֹז prehendas. V. תֹּבֵא acquiescito.
תֹּאכְלִי comedes, f. Sim. תֹּאמְרִי dices, f. Diff. תֵּזְלִי digredieris. Jerem. 2: 36. ex masculino תֵּאֱזַל
יֹאכַל comedet. Sim. יֹאבַד peribit, יֹאחֵז prehendet, יֹאמַר dicet. Diff. I. יֹאכַל comedet, יֹאמַר dicet, יֹאבַד peribit. II. יֶאְפּוֹד accinget. III. יֶאֱנַק exclamabit, יֶאֱסֹף colliget. IV. יֶאֱנַף irascatur, יֶאֱהַל tentoria movebit. V. יֶאְשַׁם reatum obibit. VI. יֶחֱטָא peccabit. VII. וַיֵּתֵא & veniet, quod contractum ex יֶאֱתֶא Deut. 33: 21. VIII.

יָאת veniet, contractum ex יֵאַת orto ex יֶאֱתֶה Jesa. 41:25.

תֹּאכַל comedet, consumet. Sim. תֹּאמַר Dissim. I. תֹּאכַל comedet, תֹּאמַר dicet. II. תֶּאֱגֹר congregabit. III. תֶּאֱבַל lugebit. IV. תֶּאְשַׁם desolata erit.

Plur. נֹאכַל comedemus. Diss. I. נֹאכַל comedemus, נֹאמַר dicemus. II. נֶאֱסֹף colligemus. III. נֶאְשַׁם rei erimus.

תֹּאכְלוּ comedetis, m. Sim. תֹּאמְרוּ dicetis. Diss. I. תֹּמְרוּ dicetis, absque א. II. תְּאֵהֲבוּ amabitis. Prov. 1: 22.

תֹּאכַלְנָה comedetis, fæm.

יֹאכְלוּ comedent. m. יֹאמְרוּ dicent. Diss. I. יֹמְרוּ sine aleph. Psalm. 139: 20. יוֹכְלוּ comedent. II. יֹאחֲזוּ prehendent. III. יֶאֶרְבוּ insidiabuntur. IV. יֶאְשְׁמוּ rei erunt. V. יַאַרְכוּ longi erunt.

תֹּאכַלְנָה comedent. Thren. 2: 20. Sim. תֹּאמַרְנָה dicent. Diss. תֹּאמַרְןָ dicent. Exod. 1: 19.

PRÆTERITUM NIPHHAL.

126 Sing. נֶאֱכַל Simile: נֶאֱמַר dictus fuit, נֶאֱחַז captus fuit, נֶאֱסַף collectus fuit. Diss. נֶאְזַר accinctus fuit.

נֶאֱכַלְתִּי Sim. נֶאֱלַמְתִּי obmutui.

Plur. נֶאֶכְלוּ Sim. נֶאֶנְחוּ suspirabunt. Diss. I. נֶאְשְׁמוּ desolantur. Joël. 1: 18. II. נֶאֶחֲזוּ possessores facti sunt. Num. 32: 30.

PAR-

PARTICIPIUM. 127

SING. נֶאֱכַל Sim. נֶאֱחָז detentus. PLUR. נֶאֱחָזִים detenti.

נֶאֱכֶלֶת comesta. Levit. 11. 27.

INFINITIVUS. 128

הֵאָכוֹל comedi. Simile: הֵאָסוֹף aggregari. Dissim. הֵאָסֵף congregando. הֵאָנֵק clamare.

IMPERATIVUS. 129

הֵאָכֵל Sim. הֵאָסֵף congregatus fias, Deut. 32: 49. Diss. הֵאָנַח suspira.

FUTURUM. 130

SING. יֵאָכֵל comedetur. Sim. יֵאָסֵר vinciatur. יֵאָמֵר dicetur. Diss. יֵאָמַר dicetur, יֵאָנַשׁ ægritudine conficietur, vel, humani quiddam patietur.

PL. תֵּאָכַלְנָה comedentur. Diss. תֵּאָמַנָה nutricantur. נ raphatum est, vel sine Dages. Jesai. 60: 4.

PRÆTERITUM HIPHHIL. 131

SING. הֶאֱכִיל cibavit. Sim. הֶאְדִּיר magnificum reddidit. הֶאֱמִין credidit, הֶאֱזִין audivit.

הֶאֱכַלְתָּ cibasti, הֶאֱזַנְתָּ audivisti.

הֶאֱכַלְתִּי cibavi. Simile: הֶאֱבַלְתִּי luctum attuli. Diss. הַאֲכַלְתִּי cibavi. Jesai. 49: 26.

PARTICIPIUM. 132

מַאֲכִיל cibans. Diss. מֵזִין audiens, tanquam ex מְאֵזִין Prov. 17: 4.

INFINITIVUS. 133

הַאֲכִיל comedere, ab hoc enim est לְהָכִיל ad comedendũ. Ezech. 21: 28. Simile הַאֲרִיב ex quo

manavit לַאֲרִיב ad cruciandum. Diff. הַאֲלוֹת excratione adjurare.

134 IMPERATIVUS.

PLUR. masc. הַאֲכִילוּ cibate.

PLUR. fæm. הַאֲכֵלְנָה Sim. הַאֲזֵנָּה audite. Plenius enim scribatur הַאֲזֵנְּנָה Gen. 4: 23.

135 FUTURUM.

SING. אַאֲכִיל Sim. אַאֲמִין credam, Job. 9: 16. Diff. אָזִין pro אַאֲזִין aurem præbebo. Job. 32: 11.

תַּאֲכִיל Diff. תַּאֲכֵל cibabis.

יַאֲכִיל cibabit. Diff. I. יַאְדִיר magnificum reddet. II. יַאֲבֵל luctum afferet, יַאֲמֵץ roborabit. III. יָהֵל tentorium figet, pro יַאֲהֵל Jesa. 13: 20. יָרֵב pro יַאֲרֵב hinc enim וַיָּרֶב & insidias posuit. IV. יַאְטֵם obturabit.

יַאֲכִילוּ cibabunt. Diff. יַאְדִּימוּ rubra fuerunt. Jesa. 1: 18.

---

136 PARTICIPIUM HOPHHAL.

מָאֳכָל Simile מָאֳחָז ex quo מָאֳחָזִים apprehensi.

NOTA.

Formas eorum, quæ à gutturali ח ח vel ע inchoata desinunt in ה quiescentem, reperies in conjunctis paradigmatis ה ultimâ quiescentium verborum.

CAP. VII.

CAPUT VII.

Summa.

Paradigma simplex vel solitarium verbi Diminuti primâ Nun. Paradigmata conjuncta ejusdem verbi. Flexio verbi לָקַח*. Paradigma solitarium verbi secundâ geminati. Ejusdem verbi typi conjuncti. De verbis, quæ primam Jotb exclusam per Dages compensant. Paradigma verbi diminuti primâ Jotb per vocalem compensati. Paradigmata diminutorum mediâ Jotb, ultimâ Aleph, ultimâ He.*

TYPUS

Diminutorum primâ rad. Nun.

PRÆTERITA.

KAL. נָגַשׁ נָגְשָׁה נָגַשְׁתְּ נָגַשְׁתָּ נָגַשְׁתִּי 137

accessi: accessisti: accessit:

נָגְשׁוּ נְגַשְׁתֶּם נְגַשְׁתֶּן נָגַשְׁנוּ:

accessimus: accessistis: accesserunt.

NIPHHAL: נִגַּשׁ נִגְּשָׁה נִגַּשְׁתְּ נִגַּשְׁתָּ נִגַּשְׁתִּי:

accedens factus accedens accedens accedens accedens vel facta sum. facta es. factus es. facta est. factus est.

נִגְּשׁוּ נִגַּשְׁתֶּם נִגַּשְׁתֶּן נִגַּשְׁנוּ:

accedentes facti accedentes accedentes accedentes facti vel factæ sumus factæ estis. facti estis. vel factæ sunt.

HIPHHIL: הִגִּישׁ הִגִּישָׁה הִגַּשְׁתְּ הִגַּשְׁתָּ הִגַּשְׁתִּי

accedere feci: —fecisti: accedere fecit.

הִגִּישׁוּ הִגַּשְׁתֶּם הִגַּשְׁתֶּן הִגַּשְׁנוּ:

accedere fecimus. —fecistis. accedere fecerunt.

HOPHHAL:

הֻגַּשׁ הֻגְּשָׁה הֻגַּשְׁתְּ הֻגַּשְׁתָּ הֻגַּשְׁתִּי

accedere facta es: factus es: accedere accedere
factus vel facta sum. facta est: factus est:

הֻגְּשׁוּ הֻגַּשְׁתֶּם הֻגַּשְׁתֶּן הֻגַּשְׁנוּ :

accedere facti accedere accedere facti accedere facti
vel factæ sumus. factæ estu. estis. vel factæ sunt.

PIHEL: נִגֵּשׁ נִגְּשָׁה נִגַּשְׁתְּ נִגַּשְׁתָּ נִגַּשְׁתִּי

accedentem accedentem accedentem
præbui. præbuisti. præbuit.

נִגְּשׁוּ נִגַּשְׁתֶּם נִגַּשְׁתֶּן נִגַּשְׁנוּ :

accedentem accedentem præbuistis. accedentem
præbuimus. præbuerunt.

PYHAL: נֻגַּשׁ נֻגְּשָׁה נֻגַּשְׁתְּ נֻגַּשְׁתָּ נֻגַּשְׁתִּי

accedens præbitus præbi- præbi- accedens accedens,
vel præbita sum &c. ta es. tus es. præbita est. præbi-
tus est.

HITHPAHEL:

הִתְנַגֵּשׁ הִתְנַגְּשָׁה הִתְנַגַּשְׁתְּ הִתְנַגַּשְׁתָּ הִתְנַגַּשְׁתִּי

accedentem accedentem te præ- accedentem se præ-
me præbui, &c. buisti. buit.

138 PARTICIPIA.

KAL: נוֹגֵשׁ נוֹגְשָׁה נוֹגֶשֶׁת נוֹגְשִׁים נוֹגְשׁוֹת

accedentes. accedens.

NIPHHAL: נִגָּשׁ נִגָּשָׁה נִגֶּשֶׁת נִגָּשִׁים נִגָּשׁוֹת

accessæ: accessi: accessa: accessa: accessus:

HIPHHIL: מַגִּישׁ מַגִּישָׁה מַגֶּשֶׁת מַגִּישִׁים מַגִּישׁוֹת

accedere facientes: accedere faciens, i.e.
admovens.

HOPHAL: מֻגָּשׁ מֻגָּשָׁה מֻגָּשִׁים מֻגָּשׁוֹת

accedere fa- accedere accedere accedere fa-
cta. facti. facta. ctus, i.e. ad-
motus.

PIHEL: מְנַגֵּשׁ מְנַגְּשָׁה מְנַגֶּשֶׁת מְנַגְּשִׁים מְנַגְּשׁוֹת

prabentes accedentem: prabens accedentem.

PYHAL: מְנֻגָּשׁ מְנֻגָּשָׁה מְנֻגָּשִׁים מְנֻגָּשׁוֹת :

accedentes prabiti: prabita: accedens prabita. prabitus:

HITHPAHEL:

מִתְנַגֵּשׁ מִתְנַגְּשָׁה: מִתְנַגְּשִׁים מִתְנַגְּשׁוֹת

Qui se accedentem prabet. Qua se accedentem prabet. Qui se accedentes prabent. Qua se accedentes prabent.

INFINITIVI. 139

KAL: גֶּשֶׁת *accedere.* NIPHHAL הִנָּגֵשׁ *accedẽtem fieri.*

HIPHIL: הַגִּישׁ *accedere facere, i. e. admovere.*

HOPHAL. הֻגַּשׁ *accedentem effici, i. e. admoveri.*

PIHEL: נַגֵּשׁ *accedentem exhibere.*

PYHAL. נֻגַּשׁ *accedentem exhiberi.*

HITHPAHEL: הִתְנַגֵּשׁ *accedentem se prabere.*

IMPERATIVI. 140

KAL: גַּשׁ גְּשִׁי גְּשׁוּ גַּשְׁנָה:

accede: accedite.

NIPHHAL: הִנָּגֵשׁ הִנָּגְשִׁי הִנָּגְשׁוּ הִנָּגַשְׁנָה :

accedens fias. accedentes fiatis.

HIPHHIL: הַגֵּשׁ הַגִּישִׁי הַגִּישׁוּ הַגֵּשְׁנָה:

accedentem fac. accedentem facite.

PIHEL: נַגֵּשׁ נַגְּשִׁי נַגְּשׁוּ נַגֵּשְׁנָה:

accedentem prabe. accedentem prabete.

HITHPAH: הִתְנַגֵּשׁ הִתְנַגְּשִׁי הִתְנַגְּשׁוּ הִתְנַגֵּשְׁנָה:

accedentem te prabe. accedentes vos prabete.

FUTU-

114 # FUTURA.

KAL. אֶגַּשׁ תִּגַּשׁ תִּגְּשִׁי יִגַּשׁ תִּגַּשׁ

accedet. accedes. accedam.

נִגַּשׁ תִּגְּשׁוּ תִּגַּשְׁנָה יִגְּשׁוּ תִּגַּשְׁנָה:

accedent. accedetis. accedemus.

NIPHHAL: אֶנָּגֵשׁ תִּנָּגֵשׁ תִּנָּגְשִׁי יִנָּגֵשׁ תִּנָּגֵשׁ

accedens-fiet: accedens fies: accedẽs fiam.

נִנָּגֵשׁ תִּנָּגְשׁוּ תִּנָּגַשְׁנָה יִנָּגְשׁוּ תִּנָּגַשְׁנָה:

accedentes-fient. accedentes-fietis. accedentes fiemus.

HIPHHIL. אַגִּישׁ תַּגִּישׁ תַּגִּישִׁי יַגִּישׁ תַּגִּישׁ

accedere faciet. accedere facies. accedere faciemus. &c.

HOPHHAL. אֻגַּשׁ תֻּגַּשׁ תֻּגְּשִׁי יֻגַּשׁ תֻּגַּשׁ

accedens efficietur. accedẽs efficieris. accedens efficiar.

נֻגַּשׁ תֻּגְּשׁוּ תֻּגַּשְׁנָה יֻגְּשׁוּ תֻּגַּשְׁנָה:

accedentes efficiẽtur. accedd. efficiemini. accedentes efficiemur.

PIHEL. אֲנַגֵּשׁ תְּנַגֵּשׁ תְּנַגְּשִׁי יְנַגֵּשׁ תְּנַגֵּשׁ

accedentem præbebit: præbebis: accedentem præbebo.

נְנַגֵּשׁ תְּנַגְּשׁוּ תְּנַגֵּשְׁנָה יְנַגְּשׁוּ תְּנַגֵּשְׁנָה:

accedentem præbebunt: præbebitis: accedentem præbebimus.

PYHAL: אֲנֻגַּשׁ תְּנֻגַּשׁ תְּנֻגְּשִׁי יְנֻגַּשׁ תְּנֻגַּשׁ &c.

accedens præbebitur: accedens præbeberis. accedens præbebor.

HITH-PAHEL. אֶתְנַגֵּשׁ תִּתְנַגֵּשׁ תִּתְנַגְּשִׁי יִתְנַגֵּשׁ תִּתְנַגֵּשׁ &c.

accedẽtem præbebit se. accedentem præbebis te. accedentem præbebo me.

PARADIGMATA

Primâ Joth diminutorum conjuncta.

PRÆTERITUM KAL 142

Induit formas integri verbi פָּקַד nisi quod נ tertia ante ת vel נ servilem eliditur, v. gr.

Sing. נָתַן נָתְנָה נָתַתָּ נָתַתְּ נָתַתִּי.

Plur. נָתְנוּ נְתַתֶּם נְתַתֶּן נָתַנּוּ:

Pro נָתַתָּ legitur etiam תַּתָּה dedisti. 2. Sam. 22: 41. & pro נָתַתְּ fæm. reperitur נָתַתִּי dedisti. Ezech. 16: 36: vid. Arcani Kethib pag. 384.

PARTICIPIA 143

Flectuntur juxta typum פּוֹקֵד & פָּקוּד.

INFINITIVUS. 144

I. נָגוֹשׁ Simile נָפוֹל cadere, נָצוֹר custodire, נָתוֹן vel נָתֹן dare. II. נְגוֹשׁ Sim. נְבוֹל decidere. Jesa. 34: 4. נְפוֹל cadere, נְקוֹר effodere. 1. Sam. 11: 2. נְגוֹף percutere, נְתוֹץ diruere, נְצוֹר custodire. III. נְגשׁ Sim. נְדֹד evagari, נְדֹר vovere, נְחֹל possidere, נְסֹךְ obtegere. נְתֹן dare. IV. ob tertiam gutturatam: נְגֹעַ pertingere, נְדֹחַ vibrare, נְסֹעַ proficisci, נְטֹעַ & נְטוֹעַ plantare. V. Diminuuntur: שׂוֹא Psalm. 89: 10. pro integro נְשׂוֹא perferre. Jesa. 1: 14. גֶּשֶׁת accedere. VI. ob gutturatam גַּעַת pertingere, טַעַת plantare. Eccl. 3: 2. VII. תֵּן unde תְּנָה dare. Psalm: 8: 2. ut à תֵּן da, est תְּנָה da. VIII. תֵּת dare, contra-

ctum

ctum ex תְּנַת Gen. 15:7. IX. תְּתֵן dare 1.Reg. 6:19. & in Kethib 1. Reg. 17:14. componitur ex תֵּת & תֵּן dare.

145 IMPERATIVUS.

SING. I. נְגוֹשׁ Sim. נְעוֹר Diff. I. נְעֹל occlude pessulo. II. נְצֹר hinc enim נִצְרָה custodi, cum He paragogico. III. Diminuta: צוֹר custodi. IV. גַּשׁ accede, שַׁל decute, טַע planta, גַּע tange, שַׁק osculare, unde שְׁקָה osculare cum He paragogico. Gen. 27:26. V. גֵּשׁ hinc enim גֶּשׁ־ accede. Gen. 19:9. תֵּן da. Proverb. 9:9. cum He paragogico תְּנָה.

גְּשִׁי accede, fæm. Sim. תְּנִי da.

PLUR. נִגְשׁוּ Simile: נִדְרוּ vovete. נִטְעוּ plantate. נִפְלוּ cadite. Diff. Diminuta: גְּשׁוּ accedite. סְעוּ proficiscimini. תְּנוּ date.

146 FUTURUM.

SING. אֶגּוֹשׁ Sim. אֶגּוֹף percutiam. אֶטּוֹר servabo. אֶצּוֹר custodiam. אֶתּוֹשׁ evellam. Diff. I. אֶפֹּל cadam. אֶתֹּץ destruam. אֶשַּׁק unde natum אֶשְּׁקָה osculabor. 1. Reg. 19:20. אֶצֹּר Psalm. 119:69. à quo אֶצְּרֶנָּה custodiam eam. Jesa. 27:3. II. אֶצַּר à quo venit וְאֶצְּרָה & custodiam. אֶשַּׁק à quo אֶשָּׁקְךָ osculabor te. Cant. 8:1. אֶתַּק à quo אֶתְּקֶנְךָּ avellam te, interjecto נ servili. Jerem. 22:24. III. אֶתֵּן dabo.

תִּגּוֹשׁ Simile: תִּפּוֹל cades. Esth. 6:13. תִּבּוֹל decides.

des. Psal. 1: 3. תִּגּוֹף percutias. תִּשּׁוֹף stillabis. תִּשּׁוֹר servabis. תִּצּוֹר custodies. תִּקּוֹב perforabis. תִּדּוֹר vovebis. Diff. I. תִּגֹּשׂ exiges, Deut. 15: 3. & integrū תִּנְדֹּף impelles. II. Diminutum: תִּטַּע plantabis. III. Integrum תִּנְחַל possidebis, תִּנְצֹר unde תִּנְצְרֵנִי custodies me. Psalm. 32: 7. IV. תִּתֵּן dabis.

תִּגְּשִׁי accedes. Simile: תִּתְּנִי dabis, fæm.

יִגּוֹשׁ Sim. יִגּוֹשׁ exiget, יִפּוֹל cadet, יִבּוֹל decidet, יִשּׁוֹר servabit. Diff. I. יִפֹּל cadet. יִדֹּר vovebit. יִגֹּף percutiet. יִדֹּד fugiet. יִתֹּץ destruet. יִטּשׁ & יִטּוֹשׁ Ps. 94: 14. Hose. 12: 15. II. Integra: יִנְהֹם rugiet. יִנְקֹב perforabit, unde Job 40: 19. יִנְטוֹר & יִטּוֹר servabit, Jer. 3: 5. Psalm. 103: 9. III. יִדַּר vovebit. יִסַּע proficiscetur. יִגַּהּ splendebit. יִפַּח sufflabit. יִזַּל fluet. יִמַּל succidetur. יִסַּג recedet. יִדַּח depellet. יִשַּׁק osculabitur. יִגַּח cornuferiet. יִשַּׁל dejiciet. יִגַּע tanget. יִתַּר subsiliet. יִתַּשׁ unde וַיִּתְּשֵׁם & extirpavit eos. יִשַּׁךְ & יִשֶּׁךְ mordebat. IV. יִשֶּׁל pro יִשַּׁל accentu propter viciniam sequentis retracto, Chirek ante dagessatam in Tzere mutatur. Job 27: 8. V. יִתֵּן dabit. Integra: יִנְהַג ducet. יִנְחַל possidebit. יִנְעַם amœnus erit. יִנְאַץ spernet.

תִּגּוֹשׁ Simile: תִּפּוֹל cadet, תִּצּוֹר custodiet. Diff. I. תִּדֹּר vovebit. תִּטֹּשׁ diffusa erit. II. תִּגַּע tanget. תִּדַּד fugiet. תִּזַּל fluet. תִּתַּךְ effundetur. תִּשַּׁק osculabitur. תִּצַּר hinc תִּצְּרֶךָּ custodiet te.

Prov.

Prov. 4: 6. III. תצר hinc תנצרך custodiet te. Prov. 2: 11.

147 Plur. נגש Sim. נטש deseremus. Diff. I. נסע proficiscemur. נתן dabimus. Judic. 16: 5. נפל unde נפלה cademus. II. נתן dabimus. III. Integrum ננחל possidebimus.

תגשו accedetis. Simile: תפלו cadetis. תגעו attingetis, תסכו libabitis. תתנו dabitis. תסעו proficiscemini. תתצו destruetis, Diff. I. cum ן paragogico תתצון destruetis, Exod. 34: 13. II. תנגשו exigetis. Jesa. 58: 3.

יגשו Sim. יפלו cadent, יטעו plantabunt, יגעו attingent, יסעו proficiscentur, יתנו dabunt, יזלו effluent, יטפו stillabunt, ידרו voverunt, יתכו effundentur, יסכו libabunt, יתצו destruent, יצרו custodient, ישקו osculabuntur. Diff. cum Joth paragogico scripta: I. ידדון fugient. יבולון decident. II. ישקון osculabuntur. III. Integra: ינצרו hinc enim ינצרהו custodient eum. Ps. 61: 8. Indidem ינצרו custodient. Deut. 33: 9. IV. ינהגו adducent. ינהרו confluent. ינחלו possidebunt. V. cum Joth paragog. ינאפון adulterium committent, ינאצון contemnent. Jerem. 33: 23.

תגשנה Simile: תפלנה cadent, תטפנה stillabunt, תצרנה custodient. Diff. תגשן accedent. Gen. 33: 6.

PRÆ-

PRÆTERITUM NIPHHAL. 148

SING. נִגַּשׁ pressus fuit. Sim. נִגַּף percussus fuit, נִסַּע profectus fuit, נִכַּר agnitus fuit, נִתַּךְ effusus fuit, נִתַּק avulsus est, נִתַּן datus fuit. Diff. I. נִחַם pœnituit. II. נִמּוֹל circumcisus fuit. Gen. 17:26.

נִגְּשָׁה Simile: נִדְּחָה expulsa est. נִתְּכָה effusa fuit. נִטְּשָׁה deserta fuit. נִשְּׂקָה accensa fuit. נִתְּנָה data fuit.

נִגַּשְׁתָּ Sim. נִדַּחְתָּ impulsus es.

נִגַּשְׁתְּ 2. fæminina.

נִגַּשְׁתִּי Sim. נִסַּכְתִּי inunctus sum. Diff. I. נִחַמְתִּי pœnitens factus sum. II. Integrum: נִנְעַרְתִּי excussus sum.

PLUR. נִגְּשׁוּ Sim. נִתְּצוּ destructa sunt. נִדְּחוּ depulsi fuerunt. נִכְּרוּ agniti fuerunt. נִגְּפוּ percussi fuerunt. נִתְּנוּ dati sunt. נִטָּעוּ ex quo נִטְּעוּ Jesa. 40: 24. Diff. I. נִחֲרוּ ira flagrarunt. II. נִמֹּלוּ circumcisi fuerunt.

נִגַּשְׁתֶּם Simile: נִגַּפְתֶּם cæsi estis. נִתַּכְתֶּם fusi fuistis. נִדַּחְתֶּם depulsi estis. Diff. נִחַמְתֶּם consolationem cepistis, seydt getröstet worden.

נִגַּשְׁנוּ Sim. נִצַּלְנוּ erepti sumus.

PARTICIPIUM. 149

SING. נִגָּשׁ Sim. נִדָּח expulsus. נִתָּן datus. Diff. I. נִחָם pœnitens factus. II. נִדָּח inde enim נִדָּחוֹ expulsus ejus. 2. Sam. 14: 13.

נִגְּשָׁה Simile: נִדְּחָה expulsa.
נִגֶּשֶׁת Sim. נִתֶּכֶת effusa. Diss. נִדַּחַת expulsa. נִצַּחַת vincens.
Plur. נִגָּשִׁים Sim. נִגָּפִים percussi. נִדָּחִים expulsi. נִצָּבִים præstituti. Diss. נִמּוֹלִים circumcisi.
נִגָּשׁוֹת Sim. נִגָּרוֹת defluunt. Job. 20: 28.

INFINITIVUS.

150 הִנָּגֵשׁ ut הִפָּקֵד Diss. נִגּוֹף percutiendo. Judic. 20: 39. II. הִנָּדוֹף propelli. Ps. 68: 3.

IMPERATIVUS.

Sing. הִנָּגֵשׁ הִנָּגְשִׁי, conjugatur, ut הִפָּקֵד &c.

FUTURUM.

151 Sing. אֶנָּגֵשׁ ut אֶפָּקֵד Futurum integrum.

PRÆTERITUM HIPHHIL.

Sing. הִגִּישׁ accedere fecit. Sim. הִפִּיל cadere fecit. הִכִּיר agnovit. הִזִּיר separavit. הִשִּׂיג attigit. הִזִּיל fluere fecit. הִצִּיל eripuit. הִבִּיט intuitus fuit. Diss. I. הִפַּל cadere fecit. Esth. 9: 24. II. הִדִּיחַ impulit. הִגִּיעַ pervenire fecit.
הִגִּישָׁה Sim. הִפִּילָה dejecit. הִשִּׂיגָה assequuta fuit. הִגִּידָה nunciavit.
הִגַּשְׁתָּ Simile: הִפַּלְתָּ dejecisti. הִדַּחְתָּ expulisti. הִגַּדְתָּ nunciasti. הִצַּלְתָּ eripuisti. הִבַּטְתָּ intuitus fuisti. הִגַּעְתָּ pervenisti. הִשַּׂגְתָּ assequutus fuisti.
הִגַּשְׁתִּי Simile: הִפַּלְתִּי cadere feci. הִגַּדְתִּי indicavi. הִגַּעְתִּי

הִגַּעְתִּי pertingere feci. הִתַּכְתִּי fudi. הִצַּלְתִּי eripui. הִפַּחְתִּי efflare feci. הִדַּחְתִּי expuli. Diss. integrum הִנְחַלְתִּי possidere feci.

PLUR. הִגִּישׁוּ Sim. הִפִּילוּ cadere fecerunt. הִגִּידוּ nunciarunt. הִשִּׁיקוּ combusserunt. הִכִּירוּ agnoverunt. הִתִּיכוּ fuderunt. הִשִּׁיגוּ attigerunt. הִבִּיטוּ intuiti sunt. הִטִּיפוּ stillarunt. הִדִּיחוּ expulerunt. הִצִּילוּ eripuerunt. הִגִּיעוּ pervenerunt. Dissim. הִסִּכוּ libaverunt.

הִגַּשְׁתֶּם Sim. הִגַּדְתֶּם annunciastis. הִגַּעְתֶּם admovistis. הִפַּחְתֶּם flatu disjecistis. הִזַּרְתֶּם separastis. הִבַּטְתֶּם intuiti fuistis. הִדַּחְתֶּם expulistis. Int. הִנְחַלְתֶּם possidendam tradidistis.

הִגַּשְׁנוּ Simile: הִפַּלְנוּ cadere fecimus.

PARTICIPIUM. 152

SING. מַגִּישׁ Simile: מַפִּיל dejiciens. מַגִּיד indicans. מַכִּיר agnoscens. מַטִּיף stillator. Diss. I. מַגִּיעַ pertingens, מַסִּיעַ transferens. II. Integrum מַנְחִיל possidere faciens.

מַגִּישָׁה Forma constructa מַגֶּשֶׁת Similis: מַשֶּׂגֶת quæ assequitur, מַגֶּדֶת indicans. Dissim. מַגַּעַת pertingens.

PLUR. מַגִּישִׁים Sim. מַפִּילִים procidere facientes. מַכִּירִים agnoscentes.

INFINITIVUS. 153

I. הַגִּישׁ Sim. הַצִּיל eruere, הַפִּיל prosternere, הַגִּיד indicare. הַזִּיר separare. הַבִּיט intuendo. Diss. I.

הַדִּיחַ expellere. II. הַגֵּד nunciando, הַשֵּׂג assequendo. הַסֵּךְ libare. הַתֵּר solvendo. הַכֵּר unde הַכֵּר־ agnoscere. Prov. 24: 23. III. Integrum, הַנְחֵל possidere faciendo. IV. הַנְתִּיךְ fundere. Ezech. 22: 20.

IMPERATIVUS.

154 SING. הַגֵּשׁ Sim. הַגֵּד indica: הַטֵּף stilla. הַכֵּר unde הַכֶּר־ agnosce. הַצֵּל eripe. הַסֵּךְ libato. הַבֵּט intuere. Diss. I. הַבֵּיט aspice. Ps. 142: 5. II. הַתִּיק avelle. Cum ה paragogico הַגִּישָׁה admove, הַבִּיטָה intuere.

PLUR. הַגִּישׁוּ Sim. הַפִּילוּ cadere facite. הַבִּיטוּ intuemini. הַצִּילוּ eripite. הַגִּידוּ annunciate.

FUTURUM.

155 SING. אַגִּישׁ Sim. אַפִּיל cadere faciam. אַכִּיר agnoscam. אַצִּיל eripiam. אַסִּיג assequar. אַסִּיךְ libabo. אַגִּיד nunciabo.

תַּגִּישׁ Simile: תַּפִּיל dejicies. תַּטִּיף stillabis. תַּכִּיר agnosces. תַּשִּׂיג assequeris. תַּשִּׁיךְ in usuram dabis. תַּסִּיג movebis. תַּגִּיד annunciabis. תַּצִּיל eripies. תַּתִּיךְ fundes. Dissimile I. תַּסִּיעַ transferes. תַּדִּיחַ expelles. II. תַּצֵּל eripies. תַּפֵּל cadere sines. תַּסֵּג movebis. III. תַּגֵּיד annunciabis. Exod. 19: 3. IV. Integrum תַּנְחִיל possidendum trades.

תַּגִּישִׁי Sim. תַּסִּיעִי amovebis, תַּגִּידִי indicabis.

יַגִּישׁ Sim. יַשִּׂיג attinget, יַצִּיל eripiet, יַשִּׂיק accendet,

det, יַזִּיר ſeparabit. Diſſ. I. יַגֵּשׁ admovebit. יַצֵּל eripiet. יַגֵּר indicabit. יַשֵּׁב efflabit. יַזֵּר hinc figuratum וַיָּזֶר Nun elemento per magnam vocalem compenſato. Gen. 25: 29. II. Promiſcuè dicta יַתֵּר & יַתִּיר ſolvet. Pſalm. 115: 20. יַפֵּל & יַפִּיל cadere faciet. יַכִּיר & יַכֵּר agnoſcet. יַשֵּׂג & יַשִּׂיג unde יַשִּׂיגֵם aſſequitur eos. Gen. 44: 6. III. יַפֵּל in יַפִּלֵם abjiciet eos. Pſ. 140: 11. יַגֵּר indicabit, Jerem. 9: 11. IV. יַבִּיעַ eructabit vel eloquetur. יַגִּיהַּ illuſtrabit. יַגִּיעַ attinget. V. יַגֵּשׁ admovebit. Jud. 6: 19. יַדַּח expellet, יַסַּע proficiſci faciet. יַשַּׂר ab hoc enim derivatur וַיָּשַׂר & ſerrâ ſecuit, longâ accentuatâ parvam & Dages compenſante. 1. Paral. 20: 3. VI. Integrum יַנְחִיל & יַנְחֵל poſſidere faciet. VII. יַנְעֵל à quo וַיַּנְעִלוּם & calcearunt eos. 2. Par. 28: 15.

תַּגִּישׁ Sim. תַּפִּיל cadere faciet, f. תַּצִּיל eripiet. תַּשִּׂיג aſſequetur. Diſſ. I. תַּגִּיעַ admovetit. II. תַּפֵּל dejiciet. III. תַּגַּע admovebit. Exod. 4: 25.

PLUR. נַגִּישׁ Sim. נַגִּיד nunciabimus. Diſſ. נַגֵּר hinc 156
enim וַנַּגֶּר & nunciavimus. Gen. 43: 7.

תַּגִּישׁוּ Simile: תַּכִּירוּ agnoſcetis. תַּטִּיפוּ ſtillabitis. תַּפִּילוּ cadere facietis. Diſſ. תַּפִּלוּ cadere facietis. Ezech. 47: 22. תַּדִּחוּ expuliſtis, Jer. 23: 2.

יַגִּישׁוּ Simile: יַפִּילוּ cadere facient, יַסִּיכוּ libabunt. יַצִּילוּ eripient. יַדִּיחוּ expellent. יַגִּיעוּ pertingent. יַתִּיכוּ fundent. יַכִּירוּ agnoſcent. יַבִּיעוּ eructabunt. יַטִּיפוּ ſtillabunt. יַשִּׂיגוּ aſſequentur. Diſſ. I.

יַשִּׁגוּ assequentur. Jerem. 39: 5. יַסִּעוּ devehent. 1. Reg. 5: 17. II. יְנִדְחוּ errare & vagari facient: compositum ex יְנִידוּ facient errare, & ex יְדִידוּ fugabunt. Job. 18: 17. III. וַיַּכְּתוּ & contriverunt; ex forma singulari יַכַּת formæ יַגַּשׁ admovebit Jud. 6: 9.

תַּגֵּשְׁנָה Discrepat ob gutturatam, תַּבַּעְנָה eructabunt. Psalm. 119: 171.

---

157 PRÆTERITUM HOPHHAL.

Sing. הֻגַּשׁ Simile: הֻגַּד nunciatum fuit. הֻסַּג remotum fuit.

הֻגַּשְׁתִּי Diss. הָנְחַלְתִּי possidere factus sum.

Plur. הֻגְּשׁוּ Diss. הָנְתְקוּ avulsi sunt. Jud. 20: 31.

PARTICIPIUM.

Sing. מֻגָּשׁ Sim. מֻצָּל ereptus. מֻדָּד remotus.

INFINITIVUS.

הֻגֵּשׁ Sim. הֻגֵּד nunciando.

158 FUTURUM.

יֻגַּשׁ Sim. יֻגַּד nunciabitur, יֻטַּל dejicietur, forma ex נָטַל, significatio autem ex טוּל Job. 40: 33. יֻדַּד fugabitur, יֻתַּן dabitur.

תֻּגַּשׁ Sim. תֻּתַּשׁ evellitur.

תֻּגְּשׁוּ Sim. תֻּתְּכוּ fundemini.

CON-

CONJUGATIO
VERBI לָקַח 159

Præteritum Kal à formis פָּקַד integri verbi in uno dissidet קַח accepit, pro לָקַח Ezech. 17: 5.

INFINITIVUS 160

Constructus קַחַת & semel omnino קְחַת accipere. 2. Reg. 12: 8.
Absolutus: לָקוֹחַ vel לָקֹחַ accipere.

IMPERATIVUS. 161

Sing. קַח accipe, masc. קְחִי accipe, fæm.
Plur. קְחוּ accipite, masc. קַחְנָה accipite, fæm.
Integer: לְקַח Exod. 29: 1. לִקְחִי 1. Reg. 17: 11.

FUTURUM. 162

Sing. אֶקַּח תִּקַּח תִּקְחִי יִקַּח תִּקַּח
Plur. נִקַּח תִּקְחוּ תִּקַּחְנָה יִקְחוּ תִּקַּחְנָה Dissimile est תִּקְחִי accipies, f. absente Dages. Tzeph. 3: 7.

PRÆTERITUM NIPHHAL. 163

Sing. נִלְקַח captus est. נִלְקְחָה capta est.

INFINITIVUS.

הִלָּקַח capi. 2. Reg. 2: 9.

FUTURUM.

אֶלָּקַח assumar. תִּלָּקַח assumetur.

PRÆTERITUM HOPHHAL. 164

Sing. יֻקַּח accipietur, m. תֻּקַּח capietur, fæm.

UNICUM VERBUM לָתַע

Diminutum est in Præterito Niphħal, נִתָּעוּ commolita sunt, pro נִלְתָּעוּ Ijob 4: 10.

TYPUS DIMINUTORUM
ob secundam geminandam.

165 PRÆTERITA.

KAL. סַב סַבָּה סַבּוֹתָ סַבּוֹת סַבּוֹתִי
circumivi, circumivisti, circumivit.
סַבּוּ סַבּוֹתֶם סַבּוֹתֶן סַבּוֹנוּ :
circumivimus, circumivistis, circumiverunt.

NIPHĦAL. נָסַב נָסַבָּה נְסַבּוֹתָ נְסַבּוֹת נְסַבּוֹתִי
circumiẽs factus vel circumiens fa- circumiens fa-
facta sum. ctus; cta est, ctus, facta est.
נָסַבּוּ נְסַבּוֹתֶם נְסַבּוֹתֶן נְסַבּוֹנוּ :
circumeuntes facti circumeuntes facti circumientes
vel facta fuimus. facta estis. facti vel facta sunt.

HIPHĦIL. הֵסֵב הֵסֵבָּה הֲסִבּוֹתָ הֲסִבּוֹת הֲסִבּוֹתִי
feci. circumeuntes fecisti. circumeuntem vel, —tes fecit.
הֵסֵבּוּ הֲסִבּוֹתֶם הֲסִבּוֹתֶן הֲסִבּוֹנוּ
fecimus. fecistis, fecistis, circumeuntem vel —tes fecerunt.

HOPH-ĦAL. הוּסַב הוּסַבָּה הוּסַבּוֹתָ הוּסַבּוֹת וגו׳
facta es: factus es: facta est: circumiens factus est.

PIĦEL.

PIHEL. סוֹבֵב סוֹבְבָה סוֹבַבְתָּ סוֹבַבְתְּ סוֹבַבְתִּי &c.
præbui. præbuisti: circumeuntem vel --untes præbuit.

PYHAL. סוֹבַב סוֹבְבָה סוֹבַבְתָּ &c.
præbitus fuisti. præbita fuit. circumiens præbitus fuit.

HITHPAHEL. הִסְתּוֹבֵב הִסְתּוֹבְבָה הִסְתּוֹבַבְתָּ &c.
circumeuntem circumeuntem se præbuit. te præbuisti.

PARTICIPIA. 166

KAL. סוֹבֵב סוֹבְבָה סוֹבְבִים סוֹבְבוֹת:
circumeuntes, circumiens.

סָבוּב סְבוּבָה סְבוּבִים סְבוּבוֹת:
circuita. circuiti. circuita. circuitus.

NIPHHAL. נָסָב נְסַבָּה נְסַבִּים נְסַבּוֹת:
facta: facti: facta: circumiens factus.

HIPHHIL. מֵסֵב מְסִבָּה מְסִבִּים מְסִבּוֹת:
qui vel quæ circumeuntem vel circumeuntem vel --untes faciunt. --untes faciens.

HOPHHAL. מוּסָב מוּסַבָּה מוּסַבִּים מוּסַבּוֹת:
facta: facti: facta: circumiens factus.

PIHEL. מְסוֹבֵב מְסוֹבְבָה מְסוֹבְבִים מְסוֹבְבוֹת
circumeuntem præbentes: circumeuntem præbẽs.

PYHAL. מְסוֹבָב מְסוֹבָבָה &c.
circumiens præbita: circumiens præbitus.

HITHPAHEL. מִסְתּוֹבֵב מִסְתּוֹבְבָה &c.
quæ circumeuntem qui circumeuntem se præbet: se præbet.

167 INFINITIVI.

KAL. סוֹב NIPH. הִסּוֹב HIPH. הָסֵב HOPHAL. הוּסַב

circumire. circumeuntem --facere. --effici. fieri.

PIHEL. סוֹבֵב PYHAL. סוֹבַב HITHPAHEL. הִסְתּוֹבֵב

circumeuntem prabere. circumeuntem praberi. circumeuntem se prabere.

168 IMPERATIVI.

KAL. סֹב סֹבִּי סֹבּוּ סֻבֶּינָה:

circumite. circumi.

NIPHHAL. הִסַּב הִסַּבִּי הִסַּבּוּ הִסַּבֶּינָה:

circumeuntes fiatis. circumiens fias.

HIPHHIL. הָסֵב הָסֵבִּי הָסֵבּוּ הֲסִבֶּינָה

circumeuntem facite. circumeuntem fac.

PIHEL. סוֹבֵב סוֹבְבִי סוֹבְבוּ סוֹבֵבְנָה:

circumeuntem prabete. circumeuntem prabe.

HITHPAHEL. הִסְתּוֹבֵב הִסְתּוֹבְבִי הִסְתּוֹבְבוּ הִסְתּוֹבֵבְנָה:

circumeuntes vos prabete. circumeuntem te prabe.

169 FUTURA.

KAL. אָסוֹב תָּסוֹב תָּסוֹבִי יָסוֹב תָּסוֹב

circumibit: circumibis: circumibo.

נָסוֹב תָּסוֹבּוּ תְּסֻבֶּינָה יָסוֹבּוּ תְּסֻבֶּינָה:

circumibunt: circumibitis: circumibimus.

NIPHHAL. אִסַּב תִּסַּב תִּסַּבִּי יִסַּב תִּסַּב

fiet: fies: circumiens fiam.

נִסַּב תִּסַּבּוּ תִּסַּבֶּינָה יִסַּבּוּ תִּסַּבֶּינָה:

fient: fietis: circumientes fiemus.

HIPHHIL. · אָסֵב תָּסֵב תָּסֵבִּי יָסֵב תָּסֵב
faciet: facies: circuire faciam.
נָסֵב תָּסֵבּוּ תְּסִבֶּינָה יָסֵבּוּ תְּסִבֶּינָה׃
facient: facietis: circuire faciemus.

HOPHHAL. אוּסַב תּוּסַב תּוּסַבִּי יוּסַב תּוּסַב
reddetur: redderis: circumiens reddar.
נוּסַב תּוּסַבּוּ תּוּסַבֶּינָה יוּסַבּוּ תּוּסַבֶּינָה׃
reddentur: reddemini: circumeuntes reddemur.

PIHHEL. אֲסוֹבֵב תְּסוֹבֵב תְּסוֹבְבִי יְסוֹבֵב וגו׳
præbebit: præbebis: circumeuntem præbebo.

PYHHAL. אֲסוֹבַב תְּסוֹבַב תְּסוֹבְבִי יְסוֹבַב &c.
præbebitur: præbeberis: circumiens præbebor.

HITHPAHHEL. אֶסְתּוֹבֵב תִּסְתּוֹבֵב תִּסְתּוֹבְבִי יִסְתּוֹבֵב &c.
se præbebit &c. te præbebis. circumeuntem me præbebo.

PRÆTERITUM KAL

Geminatorum mediâ radicali cum formis affinibus. 170

סַב circuivit. Simile תַּם defecit, בַּז diripuit. Diss. integrum סָבַב circuivit. Ezech. 42: 19. בָּזַז diripuit. Jesai. 8: 1. שָׁלַל spoliavit.

סַבָּה Sim. רַבָּה multa fit. Jesa. 6: 12. Diss. I. שָׁכְבָה

ex

ex quo natum שָׁכָכָה sedata est. Esther. 7: 10.
II. שָׁמֵמָה obstupuit. Ezech. 35: 15.

סַבּוֹתָ Sim. שָׁלוֹתָ spoliasti, סַכֹּתָ texisti. Exod. 40: 3. cum He, סַכֹּתָה texisti. Thren. 3: 34. קִצּתָה amputasti. Deut. 25: 5.

סַבּוֹת non סַבּוֹתָ quia non præcedit semiparva.

סַבּוֹתִי Sim. קַלּוֹתִי vilis fui; ejecto Dages: אָרוֹתִי maledixi. בָּרוֹתִי selegi. Ezech. 20: 38. שַׁחֹתִי incurvavi me.

171 PLUR. סַבּוּ Sim. קַלּוּ imminutæ sunt. Gen. 8: 11. פַּסּוּ Psalm. 12: 2. תַּמּוּ absolverunt. Discrepant I. tono: רַכּוּ mollia sunt. Psalm. 55: 22. וְחַדּוּ & acutiores erant. Habac. 1: 8. וְקַלּוּ & velociores erant. ibid. II. Cholem vocali. רֹבּוּ jaculati sunt. Gen. 49. רֹמּוּ attollunt se, & רַמּוּ hinc enim est רֹמּוּ Job 22: 12. & 24: 24. III. Formâ integrâ: סָבְבוּ circumiverunt. Josuæ 6: 15. מָדְדוּ mensi fuerunt. Promiscua: דַּלּוּ & דָּלְלוּ attenuantur. Jesa. 19: 6. Job. 28: 4. שַׁדּוּ & שָׁדְדוּ Ezech. 32: 12. Psalm. 17: 9. שַׁחוּ & שָׁחֲחוּ incurvarunt se. Prov. 14: 19. Ijob. 9: 13.

סַבּוֹתֶם circuibitis. m. Simile, מַדֹּתֶם mensi estis. עַסֹּתֶם conculcabitis.

סַבּוֹנוּ Sim. בַּזּוֹנוּ prædati sumus. Deut. 3. Integrũ est בָּזַזְנוּ Deut. 2: 35. ad instar illius formetur תָּמַמְנוּ cujus Mem, quia iterandũ erat, in א mutato, nascitur תָּאַמְנוּ & contractum תַּמְנוּ *perficiunt*. Ps. 64: 7. Ita קַמְנוּ est natum ex קוֹמַמְנוּ vide paradigma verbi קוּם.

PAR-

PARTICIPIA ſequuntur typum verbi פקד.

INFINITIVUS.

סוב Simile בּוֹז diripere, Eſth. 3: 13. vel בֹּז Jeſai. 172
10: 6. קֹב execrando. תֹּם deficere. Diſſident
I. quæ in Pathach ſiniuntur, ut רַד ſternere.
שַׁךְ quieſcere. רַע confringere. בַּר unde לְבָרָם
ad declarandum iſta. Eccleſ. 3: 18. II. quæ in
Schurek: בּוּר declarare: חוּל ſaltare: חוּק ſtatue-
re: עוּת tempeſtivè eloqui. III. quæ in וֹת ex-
eunt: ut חֲנוֹת gratiam facere. שַׁמּוֹת deſolare.
חֲלוֹת vulnerare. Pſalm. 77: 11. IV. Integrum
מְסֹס diſſolvi. Jeſa. 10: 17. V. Promiſc. עֹז & עֲזוֹז
roborare. Jeſa. 30: 2. שַׁל & שְׁלֹל ſpoliare.
VI. Forma חֲנַן ex qua ortum לְחֶנְנָה ad facien-
dum ei gratiam, pro לְחַנְנָה Pſ. 102: 14. ex for-
ma חֲנַן ut לַחְמָם ad caleſcendum, Jeſa. 47: 14.
VI. שְׁחוֹחַ demittendo ſe. Jeſa. 60: 14.

IMPERATIVUS.

סוב Simile: קוּב unde קָבְנוֹ execrare eum. Num. 173
23: 13. גּוֹל & גֹּל devolve. Diſſimilia quæ in
Pathach terminantur, ut קַב maledicito; hinc
קָבָה־ execrare. Num. 22: 11. אַר unde eſt
אָרָה maledic.

סֹבִּי circui. Jeſa. 23: 16. Sim. דֹּמִּי ſile, רָנִּי vocife-
rare. Thren. 2: 19. Diſſ. רָנִּי Jeſa. 54: 1. חָגִּי fe-
riare. Nah. 1: 15.

סֹבּוּ Sim. שֹׁמּוּ obſtupeſcite. Jer. 2: 12. דֹּמּוּ ſilete.
Diſſ. Dages excidente: אוֹרוּ vel אֹרוּ maledicite.
Jud. 5: 23.

FU-

274 FUTURUM.

אָסוֹב circumibo. Sim. אָחֹן gratiam faciam. Non divertit אָקֹב maledicam, אָכוּת conteram; illud enim deflexum ab נָקַב & hoc à נָכַת cui originem debet נְכֹאת aromata. Ponitur enim hoc pro נְכֹתוֹת literâ ת utpote iterandâ, in א commutata. Neque huc referendum אָשֵׁם venit enim à נָשַׁם unde Arabicum نَسَمَ *násama*, spiravit. Jesa. 42: 14.

תָּסוֹב circumibis, masc. Sim. תָּחֹן gratiam facies.

תָּסֹבִּי circumibis, fem.

יָסוֹב circumibit. Sim. יָחֹן gratiam faciet. יָבוּל pabulum dabit. quod significatur per Kethib, נַיָּבוּל Jud. 19: 21. יָשֹׁחַ incurvat se. Ps. 10: 10. Minimè huc referendum est יָחַד Proverb. 27: 17. Nec enim verbi, sed, quod accentus arguat, nominis formam gerit. Locus ad verbum reddatur: Ferri cum ferro est paritas: & vir paritas faciei proximi sui. Sensus: Ferrum ferro, & vir viro par esse videtur. Diss. I. quæ in Schurek terminantur, ut יָשׁוּד vastabit, ut יָרוּן cantabit, יָרוּץ quassabit. Jesai. 42: 4. II. quæ in Kibbuts, ut וַיָּרֻם & vermificavit. Exod. 16: 20. יָגֻד populabitur. Gen. 49: 19.

תָּסוֹב Sim. תָּעֹז robusta erit. Discrepat תָּרֻץ conteretur. Eccl. 12: 6.

275 PLUR. נָסוֹב Simile נָבוֹז prædemur. Diss. ex terminatione Pathach: נָבַל ex נבלל. Hinc enim addito

ה para-

ה paragogico & extritâ literâ repetendâ, nec per Dages compensatâ, extitit verbum נָבְלָה confundamus. Gen. XI. 7.

תָּסֹבּוּ circumibitis. m. Simile: תָּכֹסּוּ numerabitis. תָּשֹׁלּוּ prædam dimittetis.

יָסֹבּוּ circumibunt. Simile I. יָצֹקּוּ fundent. Job 28: 1. יָלֹקּוּ lingent. יָרֹנּוּ cantabunt. יָשֹׁמּוּ obstupescent. Promisc. יָחוֹגּוּ & יָחֹגּוּ festum celebrabunt. Sine Dages, יָשֹׁחוּ deprimunt se.

תְּסֻבֶּינָה Diss. I. ex terminatione Pathach cũ Chirec parvo, תְּצִלֶּינָה tinnient. 1. Samuel. 3: 11. II. תָּרֹנָּה cantabunt. Prov. 1: 20.

PRÆTERITUM NIPHHAL. 176

SING. נָסַב conversus vel ambiens factus est. Simile: נָחַר exarescit, siccatur. Jerem. 6: 29. Discrepat I. ubi ante ח ponitur Nun characteristicum. נִחַר exsiccatur, Psalm. 69: 4. נִחַת contritus fuit, נִחַל profanatus fuit. נִחַר exaruit. II. Cum terminatione Tzere, נָמֵס liquefactus fuit. Ezech. 21: 7. נָקֵל leve est. Jesai. 49: 6. III. Cum terminatione Cholem נָרוֹץ cõfringitur. Eccl. 12: 6.

נָסַבָּה Simile נָשַׁמָּה desolatur. Ezech. 25: 3. Dissimile I. cum terminatione Tzere, נָסֵבָה convertit se. Ezech. 16: 2. II. quando litera repetenda sine compensatione exteritur. ut וְנָבְקָה & exhaurietur. Jesa. 19: 13. וְנָסְבָה & ambiebatur, Ezech. 41: 7. וְנִחֲתָה & confracta est. Ps. 18: 35.

נְסַבּוֹתָ conversus fuisti, masc.

נְסַבּוֹת conversa fuisti, fæm. Dissident I. ea, quæ Cheth gutturatæ Nun characteristicum Chirek parvô affectum præmittunt, v. gr. נִחַלְּתְּ profana effecta es. Ezech. 22: 16. II. quæ Chirek parvum characteristici Nun vertunt in Tzere, ut נֵחַנְתְּ gratiosa reddita es, quod insinuatur in Kethib נחנתי Jerem. 22: 23. III. quæ in י desinunt, v. gr. נֵחַנְתִּי gratiosa facta es, in Kethib. Jerem. 22: 23. Vid. Arcan. lib. II. cap. 9. p. 385.

נְסַבּוֹתִי Simile, נְקַלֹּתִי vilior factus sum. 2. Sam. 6: 22.

177 PLUR. נָסַבּוּ circumdederunt, conversi sunt. Sim. נָמַקּוּ contabuerunt. נָשַׁמּוּ desolati sunt. נָשַׁסּוּ direpti sunt. Dissident I. ex forma נִחַת derivata, ut נִחַלּוּ polluti sunt. Ezech. 7. 24. נִחַתּוּ fractæ sunt. נִחַרוּ 1. Sam. 1: 6. ex quo נִחָרוּ cum accentu Silluk. Ps. 102: 4. II. Ex terminatione Cholem. נָגֹלּוּ convoluta sunt. Jesa. 34: 4. נָגֹזּוּ tonsi fuerunt. Nah. 1: 12.

נְסַבּוֹתֶם vertemini, m. נְסַבּוֹתֶן vertemini, fem.

נְסַבּוֹנוּ conversi vel conversæ fuimus. Discrepat נְשַׁדְּנוּ vastati sumus. Mich. 2: 4.

PARTICIPIUM.

178 נָסַב Sim. נָקַל facilis vel levis, Prov. 14: 6. Discr. נָמֵס liquescens. 1. Sam. 15: 9. נָקֵל leve.

נְסַבָּה Simile נְשַׁמָּה desolata. נְקַלָּה leve. Discrep. נְסִבָּה caussatum. 1. Paral. 10: 15.

PLUR.

PLUR. נְסַבִּים & נְסַבִּים Ex hac enim forma compensato Dages factū נֵאָרִים maledicti. Malach. 3: 9. נֵחָמִים qui incaluerunt. Jesa. 57: 5.
נְסַבּוֹת Simile, נְשַׁמּוֹת desolatæ. Jesa. 54: 3.

INFINITIVUS. 179

הִסּוֹב converti. Simile. הִבּוֹז diripiendo. הִבּוֹק evacuando. Dissimile הִמֵּס liquescendo. 2. Sam. 19: 10. & propter exclusum Dages הֵחֵל profanari. Ezech. 20: 9.

IMPERATIVUS. 180

הִסַּב convertere. m. Diss. הֵרוֹם hinc enim הֵרוֹמּוּ tollimini. הִסַּבִּי convértere. fæm.

הִסַּבּוּ vertite vos, vel, convertimini. m. Discrepat ob Dages compensatum הִבָּרוּ purgamini. Jesa. 52: 11. הֵרֹמּוּ tollimini. Num. 16: 4. ex forma in Cholem terminata.

FUTURUM. 181

אֶסַּב Dissimile I. אִכַּף incurvabo me. Mich. 6: 6. II. ob exclusum Dages אֵחַל profanabor. Ezech. 22: 26. Imitantur hanc formam אֵקַל levis habebor. אֵיתַם unde אֵיתָם integer ero. Psalm. 19: 14. III. אֵרוֹם silens fiam. Job 31: 34.

תִּסַּב convertéris, vel vertes te. Diss. תֵּחַת consternator. II. תֵּרוֹץ quassaberis. Ezech. 29: 7.

תְּסַבִּי convertéris f. Differt תִּדַּמִּי exſcindéris. Jerem. 48: 2.

יִסַּב convertetur. Sim. יִגַּל volvetur. יִגַּר unde יִגָּר ruminans fieri poteſt. Levit. 11: 7. Diff. I. propter excluſum Dages, יֵרַךְ molleſcat, Deut. 20: 3. quod imitatur יֵמַר amareſcet. Jeſai. 24: 9. יֵחַל profanabitur. Jeſa. 48: 11. יֵחַר aduretur, יֵחַת conſternabitur. II. יִתֹּם conſumetur יִשֹּׁם obſtupeſcat 1. Reg. 9: 8. יִדֹּם tacitus fiet. Amos 5: 13. יִסּוֹב convertetur. 1. Samuel. 5: 8. יִדּוֹד fugiebat. III. Promiſcuè dicta: יֵרַע & יֵרוֹעַ confringetur. IV. Integrum: יִמָּאֵס liquefiet, in quo verbo repetenda litera ם in א reſoluta. Ijob 7: 5.

תִּסַּב Simile תִּבַּז diripietur. Diff. I. propter Dages ejectum תֵּחַת teretur. תֵּקַל levis habebitur. II. תִּסֹּב convertetur. Num. 36: 7. תִּדֹּם ſileat. תִּתֹּם conſumetur. תִּבּוֹז diripietur. III. Chirek per Tzere compenſato: תֵּרוֹץ quaſſaris. Ezech. 29: 7. IV. Diſcrepat propter finale Kibbuts, תִּתֻּם conſumatur. Ezech. 24: 11.

PLUR. נִסַּב convertemur. Sim. נִדַּם, unde venit
182 וְנִדְּמָה & ſileamus. Jerem. 8: 14.

תִּסַּבּוּ convertemini. maſc. תְּסֻבֶּינָה fæm.

יִסַּבּוּ convertentur. Sim. יִשַּׁסּוּ diripientur. יִתַּמּוּ conſumentur. Diff. I. ſcripta cum Tſere excidente Dages, יֵרֹמּוּ extollentur. Ezech. 10: 15. II. Dages non compenſato: יָשֹׁחוּ deprimentur.

III.

III. יֵחַתּוּ conterentur. IV. Promiſcuè יֵקַלּוּ Jeſa. 30: 16. & יֵקַלּוּ ex quo יֵקַלּוּ vileſcent. 1. Sam. 2: 30. V. Pathach ante literam dageſſandam in Scheva reſoluto, יִתַּמּוּ abſolventur, pro יִתַּמּוּ Deut. 34: 8. יִקְּדוּ inclinati fient. Gen. 43: 28. יִדְּמוּ taciti fient. VI. Diſcrepat יֵחָרוּ à quo יֵחָרוּ comburantur. Ezech. 24: 10. VII. Litera iteranda in א reſoluta: יִמָּאֲסוּ liquefient. Pſalm. 58: 8.

תִּסַּבֶּינָה convertentur. f. Forma diſcors: תִּצַּלְנָה tinnientes fient. Jerem. 19: 3. 2. Reg. 21: 12.

CONJUGATIO PIHEL.

INFINITIVUS. 183

I. סוֹבֵב aut סֹבֵב II. סַבֵּב divertere. 2. Sam. 14: 20.

PRÆTERITUM HIPHHIL. 184

SING. הֵסֵב circumdedit. Sim. הֵחֵל incepit. Diſſimile הֵמַר amaritudine affecit. הֵשַׁח depreſſit. הֵקַל levius affecit. הֵתַז amputavit. הֵדַק comminuit. הֵרַךְ emollivit.

הֵסַבָּה circumdedit, f. Simile: הֵחֵלָּה cepit. Sine Dages הֵעֵזָה obfirmavit. Prov. 7: 13.

הֲסִבּוֹתָ circumdediſti, m. Simile הֲשִׁמּוֹתָ deſolaſti. Prima gutturali הַחִתֹּתָ contriviſti. Jeſa. 9: 4. הַחִלּוֹתָ incepiſti.

הֲסִבּוֹת circumduxisti. fæm. Simile הֲדִקּוֹת comminuisti. Mich. 4: 13.

הֲסִבּוֹתִי circumduxi, הֲשִׁמּוֹתִי desolavi. Dissim. I. הֲזִכּוֹתִי mundavi. Job. 9: 30. הֲתִמֹּתִי consumsi. II. Prima gutturali הֵחִלֹּתִי cœpi. III. Typum verbi הִפְקַדְתִּי quadantenus æmulatur הַחִתֹּתִי consternatos reddidi. Jerem. 49: 37.

Plur. הֵסַבּוּ circumduxerunt. Sim. הֵחֵלּוּ inceperunt. Discrepant הֵסַבּוּ circumduxerunt. 1. Sam. 5: 10. הֵשַׁמּוּ desolaverunt. הֵתַמּוּ absolverunt. הֵמַסּוּ dissolverunt.

הֲסִבּוֹתֶם circumduxistis. masc. הֲסִבּוֹתֶן fœm. הֲסִבּוֹנוּ: circumduximus.

PARTICIPIUM.

185 מֵסֵב circumdans. Sim. מֵחֵל incipiens. Dissim. I. מֵסַב circumdans. מֵצַל umbram faciens. Ezech. 31: 3. II. מֵסִיךְ tegit. Jud. 4: 24.

מְסִבָּה circumdans, fem.

מְסִבִּים circumdantes m. מְסִבּוֹת circumdantes. f.

INFINITIVUS.

186 הָסֵב circumdare. Simile: הָחֵל incipiendo. הָמֵר amarè plangendo. הָקֵל levare. הָתֵם consummando. Dan. 8: 23: Dissimile I. cum suffixo הֲתִמְךָ absolvere te. Jesa. 33: 1. II. in Pathach finitum הָבַר purgare. Jerem. 4: 11. III. cum Tzere sub characteristico He, הֵדַק comminuere, 2. Par. 34: 7. IV. Integrum הַשְׁמֵם desolare.

IMPE-

IMPERATIVUS. 187

הָסֵב circumda m. Sim. הָקֵל leva. הָסֵבִּי circumda, fæm.

הָסֵבּוּ circumdate. Diſſ. I. Excidente Dages הָבֵרוּ purgate. II. Ex terminatione Pathach, הָשַׁמּוּ ſtupore corripiamini. III. Ex forma integra הַרְנִינוּ cãtate.

FUTURUM. 188

SING. אָסֵב circumdabo. Simile: אָחֵל incipiam. Deut. 2:2. Diſſ. I. אַחֵל profanabo, Ezech. 39:7. ut præcedentis ſignificatio diſtingueretur. II. אָרֵק à quo אֲרָקֵם comminuam eos. 2. Sam. 22:43. אָחֵת à quo אֲחִתְּךָ conteram te. III. forma integra אַרְנִן cantare faciam. Job. 29:13.

תָּסֵב circumdabis. Sim. תָּחֵל incipies. Diſſimile: I. תַּתֵּם integras facies. Job. 22:3. תַּמֵּר exacerbabis. Exod. 23:21. II. תַּרְנִין facis, ut cantent. Pſalm. 65:9.

תָּסֹבִּי circumdabis, circumduces. fœm.

יָסֵב circumducet. Simile יָגֵן proteget. יָחֵל incipiet. יָקֵל relevabit. Diſſimile: I. יַשִּׁים deſolet. Jer. 49:20. II. יָחֵית à quo יְחִיתַן Hab. 2:17. III. יִתֵּם abſolvet. יַסֵּב circumducet. Exod. 13:18. IV. יַחֵל profanabit.

תָּסֵב circumducet. Simile: תָּחֵל hinc enim eſt וַתָּחֶל & cepit. Judic. 13:25. יָחֵת à quo יְחִתֵּנִי exterrèbit me. Diſſim. וַתָּרֶץ confregit. Jud. 9:53.

PL. נָסֵב circumdabimus. 2. Par. 14.7. Diſſ. נַשִּׁים 189
deſolavimus. Num. 21:30.

תְּסֹבּוּ circumducetis, m. Simile: תָּחֵלּוּ incipietis, תְּסֻבֶּינָה circumducetis, fem.

יָסֹבּוּ avertent, circumducēt. Diversa forma: I. יְמִישׁוּ hinc enim יְמִישׁוּן palpabunt. Psalm. 115: 7. II. יַכְּתוּ ex forma יָסֵב conterent. Deuter. 1: 44.

תְּסֻבֶּינָה circumducent, fem. Forma similis תְּחִלֶּינָה incipient. Gen. 41. Aliquanto dissimilis: תְּצִלֶּנָה absque Joth. 1. Sam. 3: 11.

---

190 PRÆTERITUM HOPHHAL.

SING. הוּסַב circumductus fuit. הוּסַבָּה Sim. הוּחַדָּה exacuta est. Ez. 21: 9. הוּסַבּוֹתָ הוּסַבּוֹת הוּסַבּוֹתִי

PLUR. הוּסַבּוּ circumclusi sunt. Dissimile: הֻמַּכּוּ deprimuntur. Job. 24: 24.

הוּסַבּוֹתֶם: הוּסַבּוֹתֶן: הוּסַבּוֹנוּ:

191 PARTICIPIUM.

מוּסָב Simile: מוּפָז depuratum. מוּסַבָּה Plur. מוּסַבִּים מוּסַבּוֹת מְסַבּוֹת:

192 INFINITIVUS.

הוּסֵב circumcludi. Diss. הָשַּׁם pro הוּשַׁם desolari, ut in Præterito הֻמַּכּוּ pro הוּמַכּוּ. Reperitur cum ה mappicando compositum h. m. הָשַּׁמָּה desolari ejus. Levit. 26: 35. Indidem venit בְּהָשַּׁמָּה pro בְּהָשַּׁמָּהּ in desolando illam.

193 FUTURUM.

SING. אוּסַב circumcludar. תּוּסַב circumcludéris. תּוּסַבִּי:

תּוּסַבִּי circumcludéris vel circumagéris. fem.
יוּסַב circumagetur. Sim. יוּדַק comminuetur: Diss. I. יוּאַר maledicetur. Num. 22: 6. יוּעַם abſcondetur. Thr. 4: 1. II. יֻחַן afficietur gratiâ. III. יוּסַב circumagetur, cum Dages. Jeſai. 28: 28. יוּשַׁד vaſtabitur. יֻכַּת conteretur. Jeſa. 24: 12.
תּוּסַב circumagetur, circumcludetur.
יוּסַבּוּ circumagentur. Simile: יֻחַקּוּ unde ejecto Dages יֻחָקוּ deſcribentur. Job. 19: 23.

PRÆTERITUM HITHPAHEL. 194

PLUR. הִסְתּוֹבְבוּ circumactos ſe præbuerunt. Simile: הִתְרוֹצְצוּ conquaſſatos ſe exhibuerunt. Diſſimile, אֶשְׁתּוֹלְלוּ in prædam dediderunt ſe. Pſal. 76: 6.

INFINITIVUS. 195

הִסְתּוֹבֵב Simile: הִתְגּוֹלֵל volutatum præbere ſe. Diſſ. הִשְׂתָּרֵר principem ſe exhibendo. Num. 16: 13.

IMPERATIVUS. 196

הִסְתּוֹבֵב circumactum te præbe. הִסְתּוֹבְבִי circumactam te præbe.
הִסְתּוֹבְבוּ Simile: הִתְקוֹשְׁשׁוּ excuſſos præbete vos. Soph. 2: 1.

FUTURUM. 197

SING. אֶסְתּוֹבֵב Simile: אֶשְׁתּוֹמֵם obſtupeſcam. Diſſ. I. אֶשְׁתּוֹנֵן acuar, quod propter accentum Silluk diſtinctivum ſcribitur אֶשְׁתּוֹנָן Pſal. 73: 21.

21. II. אֵרוֹמָם elatum me præbebo. ex integro אֶתְרוֹמַם Jeſa. 33: 10.

תִּשְׁתּוֹבֵב Simile foret תִּשְׁתּוֹמֵם niſi melior ſonus flagitaſſet, תִּשּׁוֹמֵם deſolatum te præbebis. Eccleſ. 7: 17. Diſſimile I. תִּתְבָּרֵר ex quo natū תִּתְבָּרָר Pſalm. 18: 27. & eliſo Reſch תִּתָּבָר purum te exhibes. II. תִּשְׂתָּרֵר principem ſe exhibendo. Num. 16: 13. III. תִּתַּמָּם à quo תִּתַּמָּם integrum te exhibebis. 2. Sam. 22: 26.

תִּשְׁתּוֹבְבִי circumactam te præbebis. Diſſ. תִּשְׁתּוֹחֲחִי deprimes te. Pſalm. 42: 10.

יִשְׁתּוֹבֵב Simile: יִשְׁתּוֹמֵם obſtupeſcet. תִּשְׁתּוֹבֵב Diſſ. תִּשְׁתּוֹחֵח deprimit ſe. Pſalm. 42: 8.

PLUR. נִשְׁתּוֹבֵב: תִּשְׁתּוֹבְבוּ תִּשְׁתּוֹבֵבְנָה: יִשְׁתּוֹבְבוּ תִּשְׁתּוֹבֵבְנָה:

TYPUS DIMINUTORUM

Prima Joth.

PRÆTERITA.

KAL. יָשַׁב יָשְׁבָה יָשַׁבְתָּ יָשַׁבְתְּ יָשַׁבְתִּי וגו'

habitavit. habitaſti: habitavi:

NIPHAL. נוֹשַׁב נוֹשְׁבָה נוֹשַׁבְתָּ נוֹשַׁבְתְּ נוֹשַׁבְתִּי:

habitari-factus habitari habitari habitari habitari vel facta ſum. facta es. factus es. facta eſt. fact' eſt.

נוֹשְׁבוּ נוֹשַׁבְתֶּם נוֹשַׁבְתֶּן נוֹשַׁבְנוּ:

habitari facti vel factæ ſunt. facti eſtis: factæ eſtis: habitari facti vel factæ ſumus.

HIPH-

HIPHHIL. הוֹשִׁיב הוֹשִׁיבָה הוֹשַׁבְתָּ הוֹשַׁבְתְּ הוֹשַׁבְתִּי

habitare feci: habitare fecisti: habitare fecit.

הוֹשִׁיבוּ הוֹשַׁבְתֶּם הוֹשַׁבְתֶּן הוֹשַׁבְנוּ

habitare fecimus: habitare fecistis: habitare fecerunt.

HOPHHAL הוּשַׁב הוּשְׁבָה הוּשַׁבְתָּ הוּשַׁבְתְּ הוּשַׁבְתִּי

habitare factus vel facta sum. habitare facta es. habitare factus es. habitare facta est. habitare factus est.

הוּשְׁבוּ הוּשַׁבְתֶּם הוּשַׁבְתֶּן הוּשַׁבְנוּ

facti vel factæ sumus. factæ estis: facti estis: habitare facti vel factæ sunt.

PIHEL. יִשֵּׁב יִשְּׁבָה יִשַּׁבְתָּ וגו'

habitantem præbuisti: habitantem præbuit.

PYHAL. יֻשַּׁב יֻשְּׁבָה יֻשַּׁבְתָּ וגו'

præbitus fuisti. præbita fuit: habitans præbitus fuit.

HITH-PAHEL. הִתְיַשֵּׁב הִתְיַשְּׁבָה הִתְיַשַּׁבְתָּ &c.

habitantem te præbuisti. habitantem se præbuit.

PARTICIPIA. 199

KAL. יוֹשֵׁב יוֹשְׁבָה יוֹשֶׁבֶת

quæ habitat. qui habitat &c.

NIPHHAL. נוֹשָׁב נוֹשָׁבָה נוֹשֶׁבֶת נוֹשָׁבִים נוֹשָׁבוֹת

quæ habitari factæ: qui facti: quæ facta. qui habitari factus est

HIPHHIL. מוֹשִׁיב מוֹשִׁיבָה מוֹשֶׁבֶת מוֹשִׁיבִים מוֹשִׁיבוֹת:

habitare facientes. habitare faciens.

HOPHHAL. מוּשָׁב מוּשָׁבָה מוּשָׁבִים מוּשָׁבוֹת:

habitantes factæ. facti: facta: factus habitans.

PIHEL. מְיַשֵּׁב מְיַשְּׁבָה מְיַשְּׁבִים &c.

habitantem præbentes: habitantem præbens.

PYHAL. מְיֻשָּׁב מְיֻשָּׁבָה מְיֻשָּׁבִים &c.

ad habitandum præbiti. habitans præbitus vel præbita.

HITHPAHEL. מִתְיַשֵּׁב מִתְיַשְּׁבָה מִתְיַשְּׁבִים: &c.

habitantem qui se præbet. habitantem quæ se præbet. habitantes qui se præbent.

200 INFINITIVI.

KAL. שֶׁבֶת *habitare.* Niphal: הִוָּשֵׁב *habitatum fieri.*
HIPHHIL: הוֹשִׁיב vel הוֹשֵׁב *habitantem facere.*
HOPHHAL: הוּשַׁב *habitantem effici.* Pihel יַשֵּׁב *habitantem præbere.* Pyhal יֻשַּׁב *habitantem præberi.*
HITHPAHEL: הִתְיַשֵּׁב *habitantem sese præbere.*

201 IMPERATIVI.

KAL. שֵׁב שְׁבִי שְׁבוּ שֵׁבְנָה:

habita. habitate:

NIPHHAL: הִוָּשֵׁב הִוָּשְׁבִי הִוָּשְׁבוּ הִוָּשַׁבְנָה:

habitata, -tus fias. habitatæ, -tati fiatis:

HIPHHIL: הוֹשֵׁב הוֹשִׁיבִי הוֹשִׁיבוּ הוֹשֵׁבְנָה:

habitantem fac. habitantem facite.

PIHEL. יַשֵּׁב יַשְּׁבִי יַשְּׁבוּ יַשֵּׁבְנָה:

habitantem exhibe. habitantem exhibete.

HITHPAHEL: הִתְיַשֵּׁב הִתְיַשְּׁבִי: &c.

habitantem te exhibe.

202 FUTURA SECUNDA.

KAL. אֵשֵׁב תֵּשֵׁב תֵּשְׁבִי יֵשֵׁב תֵּשֵׁב:

habitabo. habitabis: habitabit:

נֵשֵׁב

נֵשֵׁב תֵּשַׁבוּ תֵּשַׁבְנָה יֵשְׁבוּ תֵּשַׁבְנָה׃

habitabunt: habitabitis: habitabimq.

NIPHHAL: אִוָּשֵׁב תִּוָּשֵׁב תִּוָּשְׁבִי יִוָּשֵׁב תִּוָּשֵׁב

fi - et: fi - es: habitatus fiam.

נִוָּשֵׁב תִּוָּשְׁבוּ תִּוָּשַׁבְנָה יִוָּשְׁבוּ תִּוָּשַׁבְנָה׃

fi - ent: fi - etis: habitati vel -atæ fiemus.

HIPHHIL: אוֹשִׁיב תּוֹשִׁיב תּוֹשִׁיבִי יוֹשִׁיב תּוֹשִׁיב

faciet: facies: habitare faciam.

נוֹשִׁיב תּוֹשִׁיבוּ תּוֹשֵׁבְנָה יוֹשִׁיבוּ תּוֹשֵׁבְנָה

facient: facietis: habitare faciemus.

HOPHHAL. אוּשַׁב תּוּשַׁב תּוּשְׁבִי יוּשַׁב תּוּשַׁב

efficietur: efficieris: habitans efficiar.

PIHEL: אֲיַשֵּׁב תְּיַשֵּׁב תְּיַשְּׁבִי יְיַשֵּׁב תְּיַשֵּׁב׃

præbebit: præbebis: habitantem præbebo.

PYHAL: אֲיֻשַּׁב תְּיֻשַּׁב׃ וגו

habitans præbeberis: habitans præbebor.

HITHPAHEL: אֶתְיַשֵּׁב תִּתְיַשֵּׁב תִּתְיַשְּׁבִי

habitantem te præbebis: habitantem me præbebo &c.

PRÆTERITUM KAL 203
DIMINUTORUM PRIMA JOTH.
INFINITIVUS.

I. יְשׁוֹב manendo. 1 Sam. 20: 5. Simile יְלֹד párere. Job. 15: 35. יָכוֹל præválere.

II.

II. יְשׁוֹב Servilibus præfixis literis, בִּישׁוֹב in arefcendo. לִיסוֹר ad fundandum. Jefa. 51: 16. & cum Dages לִיסּוֹר fundare 2. Par. 31:7.
III. שׁוֹב manendo, ablato Joth. Jerem. 42: 10.
IV. יְכֹלֶת poffe. יְבֹשֶׁת exficcari. Gen. 8: 7.
V. שֶׁבֶת habitare. רֶשֶׁת poffidere. רֶדֶת defcendere. Diffimile צֵאת egredi pro צֵאֵת & hoc pro צֵאת. II. לֵת pro לֶדֶת 1. Sam. 4: 19.
VI. דַּעַת noffe. Jofu. 4. 24. VII. לֵדָה parere, Jefa. 37: 3. דֵּעָה fcire, & IIX. רְדָה defcendere, Gen. 46: 3. cum ה paragogico fcripta, infinitivi poteftatem habent.

204 IMPERATIVUS.

SING. שֵׁב fede. Ante Makkeph הַב־ ut in Kethib Prov. 30:15. Vid. Arcan. p. 183. Diff. I. cum ה paragogico, רְדָה defcende. לְכָה vel ה intellecto לֵךְ ito. Gen. 19: 23. Jud. 19: 13. Accentu retracto רֵדָה 2. Reg. 1: 11. II. A יָצָא venit צֵא egredere. III. eft דַּע fcito. הַב dato. צַק funde. רַשׁ in paufa רָשׁ poffide. Deut. 2: 31. IV. ob ה paragogen, הָבָה cedò.
שְׁבִי fede f. Diffimile הָבִי cedò. Ruth. 3: 15.
PLUR. שְׁבוּ fedete viri. Diffimilia, צְאוּ egredimini. Cant. 3: 11. הָבוּ date. שֵׁבְנָה fedete. fæm.

205 FUTURUM.

SING. אֵשֵׁב vel אֵישֵׁב fedebo. Simile אֵרֵד defcendam. Ex defectivis Joth: אֶצּוֹק effundam. אֶצּוֹר formarem. Jerem. 1: 5. Diffim. I. אֵלֵךְ ibo. אֵדַע fciam.

ſciam. II. אִינַק ſugam. אִיבַשׁ areſcam. אִישַׁן dormiam. III. אוּכַל prævalebo.

תֵּשֵׁב ſedebis maſc. Diſſ. תּוּכַל poteris.

תֵּשְׁבִי ſedebis. fæm. Diſſ. תּוּכְלִי poteris f.

יֵשֵׁב ſedebit. Diſſim. I. יֵלֵךְ abibit. יֵקַד & יִיקַד ardebit. יֵקַר pretioſus erit. Pſalm. 72: 14. יֵדַע ſciet. II. יִיבַשׁ areſcet. יִיקַר in pretio erit. 1. Sam. 18: 30. יֵחַם incaleſcet. יֵשַׁר rectum erit. יֵטַב bonum erit. יֵבַשׁ areſcet. Ex diminut. Pejoth. וַיִּקַץ & expergefactus eſt. 1. Reg. 3: 15. יַסֵּר erudiet. Jeſa. 8: 11. יְסַד fundabit. Jeſa. 8: 16. III. יִיצַר hinc enim natum וַיִּיצֶר & formavit. Geneſ. 2: 7. & וַיִּצֶר ibid. ℣ſ. 19. IV. יֵבוֹשׁ areſcet. V. יְסוֹר erudiet. VI. יוּכַל & יְכַל poterit.

תֵּשֵׁב ſedebit f. Diſſim. I. תֵּרֵד deſcendet. תֵּשַׁם deſoletur. II. תּוּכַל poterit. Ex dim. Joth תִּצַּת exardeſcet.

PLUR. נֵשֵׁב Sim. נֵרֵד Diſſ. I. נֵאוֹת conquieſcamus. 206 Gen. 34: 15. II. נִירָם jaculabimur eos. III. נוּכַל prævalebimus.

תֵּשְׁבוּ ſedebitis viri. תֵּשַׁבְנָה ſedebitis fem. Diſſ. תֵּלַכְנָה ibitis.

יֵשְׁבוּ ſedebunt m. Diſſ. I. cum prima guttur. Heth. יֶחֱמוּ incaleſcebant. II. יֵאֹתוּ acquieſcent. 2. Reg. 12: 8. III. יוּכְלוּ vel יְכְלוּ poterunt. IV. Pro יוּכְלוּ ſcriptum etiam יאכְלוּ & יוּכְלוּ ſuperare debuerunt. Ezech. 42: 5. Ex diminutis Pe Joth. I. יִצְּקוּ effundent. II. יִצְּתוּ exurentur.

תֵּשַׁבְנָה

תֵּשַׁבְנָה sedebunt fem. Diss. תֵּלַכְנָה ibunt. תֵּלַדְנָה parient.

---

207 PRÆTERITUM NIPHHAL.

Sing. נוֹשַׁב habitatus fuit.

נוֹשְׁבָה habitata fuit. Discrep. ex forma Chald. נוֹכַחַת erudita fuit. Gen. 20: 16.

נוֹשַׁבְתָּ habitatus fuisti. Discr. ex diminutis Joth. נִצַּבְתָּ sistas te.

נוֹשַׁבְתְּ habitata fuisti.

נוֹשַׁבְתִּי Vav suppresso נֹעַדְתִּי cōveniam. Ex. 29:43.

Plur. נוֹשְׁבוּ habitati vel habitatæ sunt. Cum terminatione He, נוֹשָׁבָה Jerem. 22:6. Discr. I. נוֹלְדוּ nati sunt. II. ex Diminutis Joth. נִצְּתוּ succensæ sunt, & cum terminatione altera: נִצְּתָה Jerem. 2: 15.

נוֹשַׁבְתֶּם habitati estis. נוֹשַׁבְתֶּן habitatæ estis.

נוֹשַׁבְנוּ habitati vel habitatæ fuimus.

208 PARTICIPIUM.

Sing. נוֹשָׁב habitatus. Simile נוֹלָד nasciturus. Diss. ex diminutis נִצָּב consistens.

נוֹשָׁבָה vel נוֹשֶׁבֶת habitata. Ex diminutis נִצֶּבֶת stare facta.

נוֹשָׁבִים habitati. Discrepat I. נֵחָמִים incalescentes. Jesai. 57: 5. II. ex diminutis Joth. נִצָּבִים constituti. Gen. 18: 2.

209 INFINITIVUS.

הִוָּשֵׁב habitari. Simile הִוָּלֵד nasci. Gen. 21: 5.

IMPE-

IMPERATIVUS. 210

SING. הֻוָּשֵׁב habitare tu, vel habitator. m.

הֻוָּשְׁבִי habitator f.

PLUR. הֻוָּשְׁבוּ הֻוָּשֵׁבְנָה habitamini.

FUTURUM.

SING. אֻוָּשֵׁב habitabor. Dissimile propter א Chire- 211
catum אוּתֵּר 1. Reg: 19. אִוָּרֵשׁ inopia premar.
אִוָּשֵׁעַ servabor. Psalm. 18: 4.

תֻּוָּשֵׁב habitaberis m.

תֻּוָּשְׁבִי habitaberis f.

יֻוָּשֵׁב habitabitur, masc. cum ultimâ gutturatâ יִוָּעֵץ consilium inibit. תֻּוָּשֵׁב habitabitur, fem.

PLUR. נֻוָּשֵׁב habitabimur. comm.

תֻּוָּשְׁבוּ habitabimini m. תֻּוָּשֵׁבְנָה habitabimini f.

יֻוָּשְׁבוּ habitabuntur m. תֻּוָּשֵׁבְנָה habitabuntur f.

PIHEL & PYHAL flectuntur ad typum verbi פקד.

PRÆTERITUM HIPHHIL

Quiescentium Joth.

SING. הוֹשִׁיב collocavit m. Discr. I. Vav suppresso 212
הֹשִׁיב item הֹרִישׁ expulit. הֹלִיד genuit. II. Joth suppresso, הֹרִד descendere fecit, הוֹשִׁעַ servavit. Zach. 12: 7. III. cum Tzere, הוֹשֵׁעַ idem. 1. Sam. 25: 26, 33. IV. הֵיטִיב benefecit. הֵילִל ejulavit. V. Ex diminutis Joth: הִצִּיב statuit. הִצִּית incendit. הִקִּיף circumegit. הִנִּיחַ manere fecit.

הוֹשִׁיבָה habitare fecit, vel collocavit.

הוּשַׁבְתָּ habitare fecisti, vel collocasti, m.
הוּשַׁבְתְּ habitare fecisti vel collocasti, fæm.
הוּשַׁבְתִּי habitare feci. Dissonat I. יוֹדַעְתִּי notum feci 1. Sam. 21: 3. II. הֵנַחְתִּי collocavi.
Plur. הוּשִׁיבוּ habitare fecerunt. Diss. הִקִּיפוּ circumegerunt. הוּזִילוּ vilipenderunt pro הִזִּילוּ Thren. 1: 8. הֵסִיתוּ incitarunt. Jerem. 38: 22.
הוּשַׁבְתֶּם הוּשַׁבְתֶּן הוּשַׁבְנוּ:

213 PARTICIPIUM.

Sing. מוֹשִׁיב habitare faciens. m. Discr. מֵטִיב vel מֵיטִיב benefaciens. Ex diminutis מַצִּית incendens, מַנִּיחַ permittens.
מוֹשִׁיבָה habitare faciens. f. Dis. מֵינֶקֶת lactans.
Plur. מוֹשִׁיבִים habitare facientes m. Discr. I. מַקִּיפִים i. e. ambientes. II. מַיְמִינִים dextram petentes. 1. Paral. 12: 12.
מוֹשִׁיבוֹת habitare facientes, f.

214 INFINITIVUS.

I. הוֹשִׁיב habitare facere. Diss. I. Vav suppresso הָשִׁיב collocare. II. Joth radicali suppresso הֵמִין dextram petere. 1. Sam. 14: 19. III. Ex defectivis Joth: הָנִיחַ relinquere. הַצִּיב aptare. 1. Samuel. 13: 21.
II. הוֹשֵׁב habitare facere. Discr. I. Joth interjecto: הוֹלִיד pariendo. II. הֵיטִיב benefacere. III. Ex diminutis הַקֵּף circumdare. Jos. 6: 3.

IMPE-

IMPERATIVUS. 215

Sing. הוֹשֵׁב habitare fac. m. Discrep. I. הוֹשַׁע serva. הוֹדַע significa. II. הַנַּח sinito. III. הַיְשַׁר dirige. Psalm. 5:9.

הוֹשִׁיב habitare fac, m. usurpatur nonnisi accedente He paragogico, ut הוֹשִׁיעָה serva. Discr. extrito Joth: הַנִּיחָה Judic. 16:26.

הוֹשִׁיבִי habitare fac f. Diss. I. הֵילִיכִי abduc. Exod. 2:9. הֵימִינִי dexteram pete. Ezech. 21:16. II. Joth defecto הַצִּבִי statue.

Plur. הוֹשִׁיבוּ habitare facite m. Discr. eliso Joth הַצִּיתוּ succendite. 2. Sam. 14:30.

הוֹשֵׁבְנָה habitare facite, fem.

FUTURUM. 216

Sing. אוֹשִׁיב habitare faciam. cum ultimâ gutturatâ אוֹדִיעַ notum faciam. Discrep. I. אֵיטִיב benefaciam. II. Joth suppresso, אֵימִן Gen. 13:9. III. origine nominis servata: אֲיֵלִיל ejulabo. Jerem. 48:31. IV. ob elisum Joth, אַצִּיעַ stratum ponam. Psalm. 139:8.

תּוֹשִׁיב habitare facies m. Diss. ob tertiã Heth, תּוֹכִיחַ vel תּוֹכַח corripies. II. Ex alia forma, תּוֹסֵף addes, תּוֹתַר excellens fias. III. תּוֹסְףְ addes, Proverb. 30:6. IV. discrepat תֵּיטִיב benefeceris. V. תּוֹחֵל exspectabis.

תּוֹשִׁיבִי habitare facies, fæm. Discrepant, translato accentu, תּוֹסִיפִי perges. Jesa. 47:3,7. II.

תֵּיטִבִי bonam facies. Jerem. 2: 33. III. תֵּיטְבִי bona eris. Nachum 3: 8.

יוֹשִׁיב habitare faciet. Diff. I. ultimâ guttur. יוֹכִחַ arguet. II. ex terminatione Tzere, יוֹשֵׁב sedere faciet. III. יֵיטִיב benefaciet vel יֵיטִב Joth defecto. IV. Primâ radicis mobili, יְיַטִּיב Job. 24: 21. V. Elisa Joth prima radicali, יַצִּב statuet. יַקִּף cinget. Thren. 3: 5. יַנִּיחַ relinquet. Levit. 7: 15.

217 PLUR. נוֹשִׁיב habitare faciemus. Cum ultima rad. נוֹרִיעַ notum faciemus.

תּוֹשִׁיבוּ habitare facietis, masc. vel Joth defecto תּוֹסִפוּן addatis. Hose. 7: 12. vel תֹּאסִפוּן cum Aleph. Exod. 5: 7. Discr. I. תְּאֲמִינוּ dexteram petetis, pro תֵּימִינוּ. II. Ex deficientibus primâ Joth: תַּצִּתוּ succendetis. Josu. 8: 8.

תּוֹשֵׁבְנָה habitare facietis, fem.

יוֹשִׁיבוּ habitare facient: vel Vav suppresso, יֹרִידוּ descendere facient. Discr. integrum יְיַשְּׁרוּ dirigant. Prov. 4: 25.

תּוֹשֵׁבְנָה habitare facient vel collocabunt, fem.

PRÆTERITUM HOPHHAL Quiescentium primâ Joth.

218 הוּשְׁבָה Diff. ob ו elisum, הֻנִּיחָה collocata est. Zach. 5: 11.

PARTICIPIUM.

Singulare: מוּשָׁב מוּשָׁבָה מוּשֶׁבֶת &c. Cum gutt. ult.

ultimâ pro מוּרַעַת dictum מוּדַעַת notum fiat. Joth elidunt : מֻצָּב erectus. Genes. 28: 12. מֻנָּח relictum. Ezech. 41: 9.

INFINITIVUS. 219

הוּשֵׁב Simile הוּלֵד ex quo accedente לֶדֶת Infinitivo Kal compositum הוּלֶּדֶת nasci. Ezech. 16: 4. vel הֻלֵּד quod partem constituit verbi compositi הֻלֶּדֶת nasci. Gen. 40: 20.

FUTURUM. 220

SING. אוּשַׁב תּוּשַׁב תּוּשְׁבִי יוּשַׁב תּוּשַׁב

Similia: אוּבַל ducar. Job. 9: 19. תּוּקַד succendetur. תּוּרַד demittens. תּוּשַׁב habitaberis. Diss. תּוֹתַר fias excellens. Gen. 49: 4.

PRÆTERITUM HITHPAHEL.

A tertia plurali הִתְיַשְּׁבוּ discrepat נִוַּסְּרוּ eruditos præbebunt se. Ezech. 23: 48.

INFINITIVUS. 221

הִתְיַשֵּׁב A יָדַע novit, est הִתְוַדַּע cognoscendum præbere se.

FUTURUM. 222

SING. אֶתְיַשֵּׁב Ab יָדַע est אֶתְוַדַּע notum faciam.
תִּתְיַשֵּׁב habitantem te præbebis, m.
תִּתְיַשְּׁבִי habitantem te præbebis, fæm.
יִתְיַשֵּׁב à יָכַח extat יִתְוַכָּח disceptabit. Mich. 6: 2.

TYPUS DIMINUTORUM

Media radicali Joth.

Vid. cap. V. num. 82, 95, 96.

PRÆTERITA.

223 KAL. קָם קָמָה קַמְתָּ קַמְתְּ קַמְתִּי

surrexi, surrexisti, surrexit vel stetit,

קָמוּ קַמְתֶּם קַמְתֶּן קַמְנוּ׃

surreximus, surrexistis, surrexerunt.

224 NIPHHAL: נָקוֹם נָקוֹמָה נְקוּמוֹתָ נְקוּמוֹת נְקוּמוֹתִי׃

surgens factus vel facta sum. facta es: factus es: facta est: factus est surgens.

נָקוֹמוּ נְקוּמוֹתֶם נְקוּמוֹתֶן נְקוּמוֹנוּ׃

surgentes facti vel & æ sumus: factæ estis: facti estis: surgentes facti vel & æ sumus.

225 HIPHHIL: הֵקִים הֵקִימָה הֲקִימוֹתָ הֲקִימוֹת הֲקִימוֹתִי׃

surgere feci: surgere fecisti: surgere fecit.

הֵקִימוּ הֲקִימוֹתֶם הֲקִימוֹתֶן הֲקִימוֹנוּ׃

surgere fecimus: surgere fecistis: surgere fecerunt.

226 HOPHHAL: הוּקַם הוּקְמָה הוּקַמְתָּ הוּקַמְתְּ הוּקַמְתִּי

factus vel & a sum. facta es: factus es: facta est: factus est surgere.

הוּקְמוּ הוּקַמְתֶּם הוּקַמְתֶּן הוּקַמְנוּ׃

facti vel factæ sumus: factæ estis: facti estis: facti vel & æ sunt.

227 PIHEL: קוֹמֵם קוֹמְמָה קוֹמַמְתָּ׃ וגו׳ &c.

surgentem præbuisti: surgentem vel stantem præbuit.

228 PYHAL: קוֹמַם קוֹמְמָה קוֹמַמְתָּ׃ &c.

præbitus fuisti: præbita fuit: surgens præbitus fuit.

HITH-

HITHPAHEL. הִתְקוֹמֵם הִתְקוֹמְמָה הִתְקוֹמַמְתָּ &c. 229

exhibuisti: stantem l. surgētem se exhibuit.

PARTICIPIA.

KAL. קָם קָמָה קָמִים קָמוֹת 230

surgentes. surgens.

NIPHHAL: נָקוֹם נְקוֹמָה נְקוֹמִים נְקוֹמוֹת

facta: facti: facta: surgens factus.

HIPHHIL. מֵקִים מְקִימָה מְקִימִים מְקִימוֹת 231

surgere facientes. surgere l. stare faciēs.

HOPHHAL. מוּקָם מוּקָמָה מוּקָמִים מוּקָמוֹת

factæ: surgere facti: facta: factus surgens.

PIHEL. מְקוֹמֵם מְקוֹמְמָה מְקוֹמְמִים מְקוֹמְמוֹת 232

præbentes surgentem: præbens surgentem.

PYHAL. מְקוֹמָם מְקוֹמָמָה מְקוֹמָמִים מְקוֹמָמוֹת

præbitæ: præbiti: præbita: surgens præbitus.

HITHPAHEL. מִתְקוֹמֵם מִתְקוֹמְמָה &c.

quæ surgentem se præbet: qui surgētem se præbet.

IMPERATIVI.

KAL. קוּם קוּמִי קוּמוּ קֹמְנָה: 233

surgite: surgite: surge: surge.

NIPHHAL. הִקּוֹם הִקּוֹמִי הִקּוֹמוּ הִקּוֹמְנָה:

fiatis-surgentes: fias-surgens.

HIPHHIL. הָקֵם הָקִימִי הָקִימוּ הָקֵמְנָה

surgentem facite. stantem vel surgentem fac.

PIHEL. קוֹמֵם קוֹמְמִי קוֹמְמוּ קוֹמֵמְנָה: 234

surgentem præbete. surgentem præbe.

HITH-PAĦEL. הִתְקוֹמֵם הִתְקוֹמְמִי הִתְקוֹמְמוּ הִתְקוֹמֵמְנָה

surgentes vos præbete. surgentem vel stantem te præbe.

FUTURA.

235 KAL. אָקוּם תָּקוּם תָּקוּמִי יָקוּם תָּקוּם

surget: surges: surgam.

נָקוּם תָּקוּמוּ תְּקוּמֶנָה יָקוּמוּ תְּקוּמֶנָה:

surgent: surgetis: surgemus.

NIPHĦAL. אֶקּוֹם תִּקּוֹם תִּקּוֹמִי יִקּוֹם תִּקּוֹם

fiet surgens: fies surgens: fiam surgens.

נִקּוֹם תִּקּוֹמוּ תִּקּוֹמְנָה יִקּוֹמוּ תִּקּוֹמְנָה:

fient: fietis: fiemus surgentes.

236 HIPHĦIL. אָקִים תָּקִים תָּקִימִי יָקִים תָּקִים

faciet. facies. surgere l. stare faciam.

נָקִים . תָּקִימוּ תְּקִימֶנָה יָקִימוּ תְּקִימֶנָה

facient: facietis: surgere faciemus.

HOPH-ĦAL. אוּקַם תּוּקַם תּוּקְמִי יוּקַם תּוּקַם:

efficietur: efficieris: surgens efficiar.

נוּקַם תּוּקְמוּ תּוּקַמְנָה יוּקְמוּ תּוּקַמְנָה:

efficientur. efficiemini: surgẽtes efficiemur.

237 PIĦEL. אֲקוֹמֵם תְּקוֹמֵם תְּקוֹמְמִי יְקוֹמֵם תְּקוֹמֵם

præbebit: præbebis: surgentem præbebo.

נְקוֹמֵם תְּקוֹמְמוּ תְּקוֹמֵמְנָה יְקוֹמְמוּ תְּקוֹמֵמְנָה

surgentem præbebunt: surgentem præbebitis: surgentem præbebimus.

PYĦAL. אֲקוֹמַם &c. Vid. num. 259. HITHPAHEL אֶתְקוֹמֵם &c. Vid. num. 274.

PARA-

PARADIGMATA CONJUNCTA DIMINUTORUM MEDIA RADICALI JOTH.

PRÆTERITUM.

SING. קָם surrexit, vel קָאם Hoſe. 10: 14. Diſ- 238
crepat I. בּוֹשׁ erubuit. Jerem. 48: 39. אוֹר illuxit. Gen. 44: 3. II. מֵת mortuus eſt. III. בַּז ſprevit. טַח obduxit.

קָמָה ſurrexit, f. rarius cum accentu in ultimâ, ut בָּזָה Jeſa. 37: 22. Diſcrepat I. רָאֲמָה exaltata eſt. Zach. 14: 10. II. בּוֹשָׁה erubuit f. Jerem. 50: 12. III. מֵתָה mortua eſt.

קַמְתָּ ſurrexiſti m. Simile מַתָּה quod compendio ſcriptum idem ſonat, quod integrum מַתְּ. Ex. 28: 18. ſic שַׁתָּה poſuiſti. Pſalm 8: 7.

קַמְתְּ ſurrexiſti f. Simile שַׂמְתְּ impoſuiſti. Diſſ. I. בֹּשְׁתְּ pudore ſuffuſa es. II. שַׂמְתִּי impoſuiſti, in Kethib. Ruth. 3: 3. vid. Arcan. p. 385.

קַמְתִּי ſurrexi. Simile: מַתִּי moriar. Diſcrepat I. בֹּשְׁתִּי erubui. II. שַׁתִּי poſui. Pſalm. 73: 28. accentu poſito millerah.

PLUR. קָמוּ ſurrexerunt. Simile זָרוּ alienati ſunt. 239
Pſ. 78: 30. vel cum accentu in ultima צָדוּ venati ſunt. רָשׁוּ pauperes fuere. נָמוּ dormitarunt. פָּקוּ titubarunt. נָעוּ evagati ſunt. רָבוּ litigarunt. Num. 20: 13. Diſcr. I. בֹּשׁוּ pudore ſuffuſi ſunt, אֹרוּ illuminati ſunt, טֹבוּ boni ſunt, Cant. 4. 10.

זֹרוּ alienati ſunt. Pſalm. 58: 4. II. שַׁתּוּ Pſalm. 49: 15.

קַמְתֶּם ſurrexiſtis. m. Diſſimile: פִּשְׁתֶּם crevi-ſtis. Mal. 3: 20.

קַמְתֶּן ſurrexiſtis feminæ.

קַמְנוּ ſurreximus. Sim. תַּמְנוּ perfecimus. Pſal. 64. 7. à verbo תּוּם à quo etiam deflexum תֵּימָא Thema, nomen filii Jiſmaelis. Geneſ. 25. 15. formæ גֵּרָא Geræ. Gen. 46. 21. Senſus dicti: Scrutantur aſcenſus *cordis*; abſolvimus, *inquiunt*, callidiſſimum ſcrutinium: & intimum viri, & cor profundum. Diſcr. I. בֹּשְׁנוּ erubuimus. II. לַנּוּ pernoctavimus. Jud. 19. 13.

240 PARTICIPIUM PRÆSENS.

SING. קָם Surgens. m. cum He paragogico לָנָה commorans. Zachar. 5: 4. Non eſt fœmininum. Itaque reddas: Ut invadat domum furis & domum jurantis per nomen meum falsò, & eum, qui commoratur in domo ejus, & conſumat eam &c. Diſcr. I. אוֹר lucens. Prov. 4: 18. גּוֹחַ educens. Pſ. 22: 10. II. עֵר vigilans. מֵת mortuus. III. סוּר unde eſt סוּרֵי degeneres.

קָמָה ſurgens fem. Diſcr. סוּרָה fugitiva. Jeſ. 49. 21.

PLUR. קָמִים ſurgentes. m. Diſſ. I. קוֹמִים ſurgentes. בֹּשִׁים erubeſcentes. II. לָנִים commorantes. Nehem. 1: 21. III. סוּרִים degeneres. שׁוֹבִים quieti vel reduces. חָשִׁים Num. 32: 17.

קָמוֹת

קָמוֹת ſurgentes f. Cum Aleph רָאמוֹת altæ. Prov. 24. 7. pro רָימוֹת vide cap. V. num. 82. 95. 96.

PARTICIPIUM PRÆTERITUM. 241

Sing. קוּם ▭ Simile מוּל circumciſus. סוּג recedens. Diſſimile לוּט opertum. Jeſa. 25:7.

קוּמָה Simile לוּטָה involuta. Diſſ. I. זוּרֶה conſperſum. Jeſa. 59:5.

Plur. קוּמִים ▭ vel קָמִים ▭ Simile מֻלִים circumciſi. Joſu. 5: 5.

קוּמוֹת ſurgentes fœminæ.

INFINITIVUS. 242

קוּם ▭ vel קֹם ▭ ſurgere. Simile נֻס fugere. Diſſ. I. קוּם ▭ ſurgere. רִב litigare. מוֹט nutare. שׁוּב reverti. רוֹעַ confringere &c. II. אָרוֹשׁ triturando. Jeſa. 28: 28.

IMPERATIVUS. 243

Sing. קוּם ▭ ſurge. m. Diſſ.I. שֻׁב revertere. II. מוֹל circumcide. צוֹר liga. Jeſa. 8: 16.

קוּמִי ſurge f. Diſſ.I. דּוּשִׁי tritura. גּוּחִי educito. II. Mutato accentu: עוּרִי עוּרִי Judic. 5: 12. שׁוּבִי revertere. Pſalm. 116: 17.

Plur. קוּמוּ ſurgite. maſc. Diſſ. נֻסוּ fugite. Jer. 49:8.

קֹמְנָה, קוּמְנָה ſurgite f. Simile: שֹׁבְנָה revertimini. קֹמְנָה ſurgite. Jeſai. 32: 9.

FUTURUM. 244

אָקוּם ▭ ſurgam. Diſſ. אֵבוֹשׁ erubeſcam.

תָּקוּם vel תָּקֹם surges. m. Sim. תָּעֻג coque. Ezech. 4: 12. Discr. I. תָּשׁוּב à quo ductum וַתָּשָׁב & reversus es. 1. Reg. 13: 22. II. תָּצַר hostiliter ages, angustabis.

תָּקוּמִי surges. fæm.

יָקוּם vel יָקֹם surget, masc. Simile יָמֻת morietur. יָרֻם vermificabit. Discr. I. יָרֻם exaltabitur. Num. 24: 7. יָמֻת morietur. II. יָצַר angustiis urgebit, יָסַר divertet. Judic. 4: 18.

תָּקוּם surget f. Diss. תָּשׁוּב revertetur. תָּחוּס parcat. II. תָּנַח quiescet. III. תֵּבוּשׁ pudefiet. Nota: וַתַּחַשׁ Job. 31: 5. non est hujus loci. Scribitur enim trajectis literis pro וַתָּשַׁח & inclinavit se. ex radice שָׁחָה inclinavit se.

245 PLUR. נָקוּם surgemus.

יָקוּמוּ vel יָקֻמוּ surgent m. Sim. יָשׁוּבוּ revertentur.

תְּקוּמֶנָה surgent. f. Diss. I. תָּאֹרְנָה lumen receperunt. 1. Sam. 14: 27. vel per apocopen literæ ה תְּשֻׁבְןָ, revertentur. II. תְּשֻׁבֶינָה revertemini. תְּמוּטֶינָה dimovebuntur. תְּעוּפֶינָה convolant; & absente Joth, תְּפוּצֶנָה dispergentur. Zach. 1: 17.

PRÆTERITUM NIPHHAL.

246 SING. נָקוּם Diss. נֵעוֹר excitatus fuit. Zach. 2: 13.

נָקוֹמָה Diss. נָקֹטָה fastidit. Job. 10: 1.

נְקוּמוֹתָ masc. נְקוּמוֹת fem. נְקוּמוֹתִי comm.

PLUR.

PLUR. נָקוּמוּ gen. comm. Dissim. נָקֹשׁוּ per Dages, fastidio fuerunt. Ezech. 6: 9.

נְקוּמוֹתֶם Discr. נְקֹטֹתֶם fastidio eritis. נְפֹצוֹתֶם dispersi eritis. Ezech. 11: 17.

נְקוּמוֹתֶן fem. נְקוּמוֹנוּ commune.

PARTICIPIUM. 247

SING. נָקוֹם m. Diss. נָצוּר obsessus. Ezech. 6: 12.

נְקוֹמָה f. Diss. נְצוּרָה obsessa. Jesai. 1: 8.

נְקוֹמֶת f. Sim. נְפוֹצֶת sparsum. 2. Sam. 18: 8.

PLUR. נְקוֹמִים m. Diss. נְבֻכִים perplexi. Exod. 14: 3. נְקוֹמוֹת fem.

INFINITIVUS. 248

הִקּוֹם Diss. I. ob primam gutturat. הֵאוֹר inde enim extitit לֵאוֹר ad illustrandũ. Job. 33:30. II. הִדּוֹשׁ triturari. Jesai. 25: 10.

IMPERATIVUS. 249

SING. הִקּוֹם הִקּוֹמִי PL. הִקּמוּ הִקּוֹמְנָה.

FUTURUM.

SING. אֶקּוֹם תִּקּוֹם תִּקּוֹמִי יִקּוֹם תִּקּוֹם

PLUR. נִקּוֹם תִּקּוֹמוּ תִּקּוֹמְנָה יִקּוֹמוּ תִּקּוֹמְנָה Sine Vav, יִנֵּן sobolescet. Psalm. 72: 17. Ob gutturatam discrepant יֵאוֹר illucescet. יֵעוֹר excitatur.

PRÆTERITUM PIHEL. 250

SING. קוֹמֵם קוֹמְמָה קוֹמַמְתָּ קוֹמַמְתְּ קוֹמַמְתִּי

PLUR. קוֹמְמוּ קוֹמַמְתֶּם קוֹמַמְתֶּן קוֹמַמְנוּ

Idem

Idem ex alia forma.

251 Sing. קִים קִימָה קִימֹתָ קִימֹת קִימֹתִי
Plur. קִימוּ קִימֹתֶם קִימֹתֶן קִימֹנוּ

252 PARTICIPIUM.

מְקוֹמֵם מְקוֹמֶמָה מְקוֹמְמִים מְקוֹמְמוֹת:

253 INFINITIVUS.

קוֹמֵם & alterâ formâ קִיֵּם ſtatuere.

254 IMPERATIVUS.

קוֹמֵם ſtatue. Simile: כּוֹנֵן dirige.

255 FUTURUM.

Sing. אֲקוֹמֵם תְּקוֹמֵם תְּקוֹמְמִי יְקוֹמֵם תְּקוֹמֵם
Pl. נְקוֹמֵם תְּקוֹמְמוּ תְּקוֹמֵמְנָה יְקוֹמְמוּ תְּקוֹמֵמְנָה
Ex altera forma אֲקַיֵּם præſtabo. תְּקַיֵּם &c.

---

256 PRÆTERITUM PYHAL.

Sing. קוֹמַם קוֹמְמָה קוֹמַמְתָּ קוֹמַמְתְּ קוֹמַמְתִּי
Plur. קוֹמְמוּ קוֹמַמְתֶּם קוֹמַמְתֶּן קוֹמַמְנוּ

257 PARTICIPIUM.

מְקוֹמָם מְקוֹמָמָה מְקוֹמָמִים מְקוֹמָמוֹת:

258 INFINITIVUS.

קוֹמַם ſtatui.

259 FUTURUM.

Sing. אֲקוֹמַם תְּקוֹמַם תְּקוֹמְמִי יְקוֹמַם תְּקוֹמַם
Pl. נְקוֹמַם תְּקוֹמְמוּ תְּקוֹמַמְנָה יְקוֹמְמוּ תְּקוֹמַמְנָה

Diſſ.

Diff. יְעֹעֵרוּ excitabunt, quod permutatum est cum יְעֹרְרוּ Jesai. 15: 5. II. יְעַלְעוּ absorbebunt, Job. 39: 37. pro יְלוּעֲעוּ.

PRÆTERITUM HIPHHIL. 260

SING. הֵקִים erexit. m. Discr. I. cum ult. gutturali: הֵרַע malefecit; cum ultima Resch, הֵפֵר irritum reddidit. הֵצַר pressit. II. הֵפֵר irritum fecit.

הֵקִימָה erexit, fem. Dissim. I. הֵקֵרָה manat. Jerem. 6: 7. II. הֵסַתָּה incitavit. 1. Reg. 21: 25.

הֲקִימוֹתָ erexisti. Discr. I. הֵקַמְתָּ II. הֲרִמוֹתָ extulisti. הַעֵדֹתָה contestatus es. III. רִיבוֹתָ contendisti, absque ה characteristico. Job. 33: 13.

הֲקִימוֹת erexisti, f. Discr. הֵקַמְתְּ suscitavisti, f.

הֲקִימוֹתִי erexi. Discr. I. הֵקַמְתִּי simile הֵשַׁלְתִּי ejiciam. II. הֲרֵעֹתִי malefeci. III. הֵמַתִּי pro integro הֵמַתְתִּי ex illo, accedente Vav pronominali, excusum הֵמַתִּיו occidi eum. Idem sensus verbi הֵמִיתִיו Utrumque insinuarunt Biblia Plantiniana in marginali nota יתיר י׳ i. e. redundat in altera lectione Joth. 1. Sam. 17: 35. IV. ob gutturatam primam, הַעִירוֹתִי suscitavi. הַעֵרֹתִי contestatus sum.

PLUR. הֵקִימוּ erexerunt. Discr. I. הֵפֵרוּ irritum fecerunt. הֵרֵעוּ pejus fecerunt. הֵנֵצוּ floruerunt. II. הֵזִילוּ vilipendunt. Thr. 3: 8. הֵסִיתוּ incitarunt. Jerem. 38: 22. III. רִיגוּ piscati sunt, sine ה characteristico. Jerem. 16: 16. 261

הֲקִימוֹתֶם

הֲקִימוֹתֶם vel הֲקַמֹתֶם erexiſtis. Diſcrep. I. הֲשִׁבוֹתֶם reddidiſtis. II. הֲמִתֶּם interfeciſtis. Num. 16: 14.

הֲקִימוֹתֶן erexiſtis, f. Diſcrepat הֲמִתֶּן interfeciſtis. Exod. 1: 16.

הֲקִימוֹנוּ vel הֲקִמוֹנוּ conſtituimus. Diſſ. הֲקַמְנוּ Ad hanc formam excuſum הֲכִנּוּ comparavimus 2. Paral. 29: 19.

262 PARTICIPIUM PRÆSENS.

מֵקִים erigens m. Diſſ. I. מֵפֵר irritum faciens. II. ob gutturatam ultimam מֵרַע malefaciens. III. מֵסִית qui incitat. Jerem. 43: 3.

מְקִימָה quæ erigit. Diſcrep. מְצֵרָה anguſtiis affecta. Jerem. 41: 49.

מְקִימִים erigentes. Diſcr. מְרֵעִים malefacientes. II. מַלִּינִם murmurantes. Exod. 16: 8.

263 INFINITIVUS.

הָקֵם vel הָקִים præſtando. Jerem. 44: 25. Simile הָפֵר quod cum ſuffixo perſonæ tertiæ ſonat הַפֵּרְכֶם irritum facere vos.

264 IMPERATIVUS.

הָקֵם erige, ſuſcita: Simile הָרֵם extolle. Exod. 14: 16. Diſſ. I. הָשֵׁב reduc. II. propter gutturatam הָשַׁע fac conniveant. Jeſai. 6: 10. III. Cum He paragogico, הָפֵרָה irritum fac; ſæpius per Chirek, ut הָעִירָה: הָקִיצָה evigila, expergiſcere. IV. Sine ה characteriſtico: שִׂים pone.

Gen.

Gen. 24: 2. לִין pernocta, שִׂית pone. 27: 23. דִּין judica. Job. 35: 14.

הָקִימִי erige, f. Sine ה characteristico לִינִי pernocta. Ruth. 3: 13. שִׁתִי pone. Jer. 31: 21.

הָקִימוּ erigite. Sim. דִּינוּ judicate. שִׁיתוּ apponite. Psal. 48: 14. לִינוּ pernoctate. Num. 22: 8. חִילוּ contremiscite. Psalm. 69: 9.

הָקֵמְנָה erigite. f.

FUTURUM. 265

SING. ▭אָקִים vel ▭אָקֵם erigam. Simile אָפֵר irritum reddam. Dissimile ob gutturatam אָרַע malefaciam. 1. Sam. 26: 21.

▭תָּקִים vel ▭תָּקֵם eriges. Simile תָּשֵׁב reducito. Dissim. I. תָּלַן pernoctabis. Jud. 19: 20. II. ob gutturatam, תָּרַע & ob Vav retracto accētu וַתָּרַע & malè egisti.

תָּקִימִי eriges, f. Simile תָּחִילִי paritura es.

▭יָקִים vel ▭יָקֵם eriget m. Simile יָסֵר amoveat. Dissimile I. ob gutturalem quietam יָקָא II. ob gutturatam mobilem יָרֵעַ vel יָרַע malefaciet. יָרִיחַ vel יָרַח odoretur. III. יָנֵאץ florescet, pro יָנֵאץ & hoc pro יָנֵץ iteranda litera in א conversa. Eccles. 12: 5. IV. יָסִית incitabit. Jerem. 16: 18.

▭תָּקִים eriget, f. Diss. תָּלַן pernoctabit. Job. 17: 2.

PLUR. ▭נָקִים erigemus. Cum ultima guttur. נָרִיעַ 266
clangemus.

תָּקִימוּ Simile: תָּעִירוּ excitetis. Cantic. 2: 7. vel תָּקֵמוּ

תָּקֻמוּ erigetis. Simile תָּרֵעוּ malefacietis. Diss. תָּלִינוּ murmuratis.

תְּקִימֶנָה vel תָּקֹמְנָה erigetis, fem.

יָקִימוּ vel יָקֻמוּ vel יָקֹמוּ erigent. Similia יָפֵרוּ irritum reddent. יָרֵעוּ malefacient. יָחֵלוּ & יָחִלוּ indolescent. Dissimile: יָלִינוּ ad murmurandum incitarunt. יָלִיזוּ recedere facient. Prov. 4:21.

תְּקִימֶנָה vel תָּקֹמְנָה erigent, fem. Simile תְּהִימֶנָה. hinc enim תְּהִימֶנָה perstrepent. Mich. 2:12. Ex terminatione Tzere: תָּגֵלְנָה exsultabunt. Psalm. 51:10.

---

267 PRÆTERITUM HOPHHAL.

הוּקַם Diss. I. הוּכָן paratus fuit, cũ accentu Tiphcha. Jesa. 30:33. II. Schurec interim in Kibbutz vertitur, ut הֻקַם constitutus est. 2. Sam. 23:1. הֻסַּג aversum est. הֻרַם sublatus est. & הוּרַם Dan. 8:11.

הוּקְמוּ Sim. הוּטְלוּ ejecti sunt. Jerem. 22:28.

268 PARTICIPIUM.

מוּקָם מוּקָמָה מוּקָמִים מוּקָמוֹת Discrep. I. מוּצָק arctatum. Job. 36:16. II. מֻגָר remotus.

מוּקָמִים Sim. הַמּוּמָתִים Dis. הַמֻּמָתִים morte affecti, 2. Reg. 11:2. in Kethib.

269 FUTURUM.

יוּקַם Sim. יוּטַל projicietur. Prov. 16:33. Discr. וַיּוּשַׂם & וַיִּשַׂם appositumq; fuit. Gen. 24:33.

תּוּקַם Etiam hîc alternat Kibbuts cum Schurek, ut תֻּפַר irritum fiet. Jer. 33:21. PRÆ-

PRÆTERITUM HITHPAHEL. 270

SING. הִתְקוֹמֵם Terminatur etiam in Pathach. Inde enim הִתְבּוֹנָן intelligentem se præbuit. Jesa. 1: 3.

PLUR. הִתְקוֹמַמְנוּ Ex verbo צוּד deflexum הִצְטַיָּדְנוּ in viaticum accepimus. Jos. 9: 12.

PARTICIPIUM. 271

SING. מִתְקוֹמֵם מִתְקוֹמְמָה Discrepat מִתְקוֹמָמָה insurgens. Job. 20: 27.

INFINITIVUS. 272

הִתְקוֹמֵם surgentem se præbere.

IMPERATIVUS. 273

הִתְקוֹמֵם הִתְקוֹמְמִי הִתְקוֹמְמוּ הִתְקוֹמֵמְנָה : Ex terminatione Pathach est : הִתְרוֹעָעִי clange. Ps.60.10. & sibilāte haut transpositâ הִתְשׁוֹטַטְנָה cursitate. Jerem. 49: 3.

FUTURUM. 274

SING. אֶתְקוֹמֵם surgentem præbebo me. Dissimile אֶתְקוֹטֵט ex quo אֶתְקוֹטָט fastidientem præbebo me. Psalm. 139: 21. אֶתְרוֹמֵם ex quo אֲרוֹמֵם elatum præbebo me. Jesa. 33.

יִתְקוֹמֵם surgentem præbebit se. m. Ex terminatione Pathach יִתְלוֹנָן commorabitur. Psalm. 91: 11.

תִּתְקוֹמֵם surgentem se præbebit. Ex terminatione Pathach, תִּתְמוֹגָג Dissolventem se præbeat. Psalm. 107: 26.

T יִתְקוֹמְמוּ

יִתְקוֹמְמוּ surgentes præbebunt se, Discrep. I. ex terminatione Pathach יִתְמוֹלָלוּ excisæ sunt. Psf. 58: 8. II. יִצְטַיָּרוּ legatos præbebunt se: Josu. 9: 4. III. יִתְרוֹעֲעוּ clangent, Psalm. 65: 14.

תִּתְקוֹמַמְנָה surgentes præbebunt se, fæm. Ex terminatione Pathach תִּתְמוֹגַגְנָה colliquescent. Amos 9: 13.

PARADIGMA

Præteriti KAL, quiescentis א ultima.

275 SING. מָצָא invenit. Dissim. מָלֵא replevit. יָרֵא timuit. שָׂנֵא odio habuit. צָמֵא sitivit.

מָצְאָה invenit f. Simile יָרְאָה timuit. מָלְאָה plena fuit.

מָצָאתָ invenisti. m.

מָצָאת invenisti fæm. Discr. I. קָרָאת & קָרָאתִי in Kethib. Jerem. 3: 4. vocabis, genere f. tu scilicet מִשְׁפַּחַת בֵּית דָּוִיד familia domus Davidicæ, vel juxta Tremellium, Tu virgo. Jesa. 7: 14. II. צָמִת sitivisti, Ruth. 2: 9.

מָצָאתִי inveni Discr. I. מָלֵתִי plenus sum. Job. 32: 18. II. כָּלָאתִי inhibui. Psalm. 19: 101.

276 PLUR. מָצְאוּ invenerunt. Simile: מָלְאוּ plena sunt. Aleph eliso מָלוּ Ez. 18: 16. Sic נָשְׂאוּ tulerunt, Aleph radicali eliso, & assumto Aleph paragogico נָשׂוּא Psalm. 139: 20.

מְצָאתֶם invenistis. Simile יְרֵאתֶם timeatis.

מְצָאתֶן invenistis fæm. מָצָאנוּ invenimus.

PAR-

PARTICIPIUM PRÆSENS. 277

מוֹצֵא inveniens. Discr. מוֹצָא inveniens. חֹטֵא peccans. Ecclef. 8: 12. II. מָלֵא plenus.

מוֹצְאָה inveniens fæm. Discrep. ad formam quiescentium He declinatum יוֹצְאָ quæ procedat. Eccl. 10: 5. Discr. II. מְלֵאָה plena, unde natum מְלֵאֲתִי plena. Jesa. 1: 21.

מוֹצֵאת inveniens fæm. Cant. 8: 10. & מוֹצֵאת Simile נֹשֵׂאת afferens 1. Reg. 10:22. unde נוֹשֵׂאת.

מוֹצְאִים invenientes. Discr. נוֹשְׁאִים mutuantes.

PARTICIPIUM PRÆTERITUM. 278

מָצוּא מְצוּאָה מְצוּאִים מְצוּאוֹת Simile נָשׂוּא honoratus. Dissimile I. נְשָׂא unde נְשָׂא honoratus. 1. Reg. 5: 1. נְשׂוּי formatum ad instar quiescentis ultimæ He. Psalm. 32: 1.

INFINITIVUS. 279

I. מָצוֹא invenire. Cum He paragogico טַמְאָה impurari. Lev. 22: 8.

II. מְצוֹא invenire. Simile יְרֹא timere, unde initialis literæ ablatione לֵרוֹא ad timendum. 1. Sam. 18: 29. Dissimile חֲטוֹ peccare. Gen. 20: 6.

III. מְצֹאת invenire. Simile שְׂנֹאת odisse. מְלֹאת implere. קְרֹאת vel קְרֹאות vocare. Jud. 8: 1.

IMPERATIVUS. 280

SING. מְצָא inveni m. Diss. I. רְפָה cura. Psalm. 60: 4. נְסָה attolle. Psalm. 4: 7. II. צֵא exi.

מִצְאִי inveni fem. Diss. צְאִי exi. Cant. 1: 8.

PLUR. מִצְאוּ invenite. m. Diſſ. I. יִרְאוּ timete. Pſ. 34: 10. II. קִיוּ vomite. Jerem. 25: 27. à קָאָה vomere. III. שְׂאוּ in שָׂאוּנִי tollite me. Jon. 1: 12. IV. צְאוּ exite. Jeſa. 36: 16.

מְצֶאנָה invenite fæm. vel ה abſciſſo מְצֶאןָ Ruth. 1: 9. vel קְרֶאןָ Ruth. 1: 2. vel ablato Kamets, קְרֶאןָ vocate. Exod. 2: 20.

FUTURUM.

281 SING. אֶמְצָא inveniam. Simile: אֶחְבָּא occultabo. Diſſ. אֶרְפָּה curabo. Jerem. 3: 22.

תִּמְצָא invenies. m. תִּמְצְאִי invenies f. יִמְצָא invenies m.

PLUR. נִמְצָא inveniemus. תִּמְצְאוּ invenietis m.

תִּמְצֶאנָה invenietis. fem. יִמְצְאוּ invenient m.

תִּמְצֶאנָה vel תִּמְצֶאןָ invenient. m. Deut. 31: 21. Diſcr. I. תִּרְפֶּינָה mendicantur. Job. 5: 18. II. תִּשֶּׂאנָה tollent. Ruth. 1: 9. & תִּשֶּׂאינָה portabitis, interjecto Joth, vel תִּשֶּׂנָה quieſcentibus Aleph & Joth eliſis. III. תֵּצֶאןָ egredientur. Exod. 15: 20.

PRÆTERITUM NIPHHAL.

282 SING. נִמְצָא repertus eſt. Diſſimile I. propter gutturatam. נֶחְבָּא abſcondit ſe. II. prima Nun deficiente נִבָּא prophetavit. נִשָּׂא portatus fuit.

נִמְצְאָה reperta fuit. Diſſimile: נִפְלָאת admirabile fuit. II. נִרְפְּתָה ex quo natum נִרְפָּתָה ſanata eſt

est. Jerem. 51: 9. III. Ob geminatum He femininum: נִפְלְאַתָה longè admirabilis fuit. 2. Sam. 1: 26.

נִמְצֵאתָ repertus fuisti. Diff. ob 1. guttur. נַחְבֵּאתָ abscondisti te.

נִמְצֵאת reperta fuisti. fem.

נִמְצֵאתִי repertus vel reperta sum. Diff. נִפְלֵיתִי in admirationem traducor. Psalm. 139.

283 PLUR. נִמְצְאוּ reperti sunt. Diff. נִשְׁאוּ seducti sunt.

נִמְצֵאתֶם reperti estis. Diff. ob exclusum Aleph, נִטְמֵתֶם polluti estis. II. נַחְבֵּתֶם absconditi fuistis. Jos. 2: 16.

נִמְצֵאתֶן: repertæ estis.

נִמְצֵאנוּ reperti vel repertæ fuimus. Diff. נִטְמִינוּ sordemus. Job. 18: 3.

PARTICIPIUM. 284

SING. נִמְצָא repertus. Discr. נוֹרָא venerandus. II. נִשָּׂא elatus. נִבָּא prophetans.

נִמְצָאָה reperta. Diff. נִטְמָאָה polluta. Num. 5. 20. נִפְלֵאת occultum, pro integris, נִטְמֵאת ac נִפְלֵאת.

PLUR. נִמְצָאִים reperti. Discr. I. נִמְצְאִים reperti. Esth. 1: 5. נִטְמְאִים polluti. Ezech. 20: 30. II. נַחְבְּאִים absconditi. Josu. 10: 17. III. נִבָּאִים Ezech. 13. & נִבְּאִים per Scheva. Jerem. 14: 15. נִמְצָאוֹת repertæ. 285

INFINITIVUS. 286

הִמָּצֵא reperiri. Diff. I. הִבָּרֵא creari. Gen. 2: 4. in

Kethib. II. Ob ejectum Dages, & א in He mutatum, הֵרָפֵה sanari. הֵחָבֵה abscondere se. III. Ob retentam characteristicam conjugationis נֵחָבֵה latére. Jerem. 49. נִקְרֹא occurrendo. 2. Sam. 1:6. הִנַּבְּאוֹת Zach. 13:4.

287 IMPERATIVUS.

הִמָּצֵא הִמָּצְאִי הִמָּצְאוּ הִמָּצֶאנָה :

288 FUTURUM.

SING. אִמָּצֵא reperiar. Diss. ob extirpatum Dages אֵחָבֵא abscondar.

תִּמָּצֵא reperieris. Diss. תִּוָּרֵא reverenter colaris.

יִמָּצֵא reperietur vel reperiatur. תִּמָּצֵא reperietur.

PLUR. נִמָּצֵא reperiemur com. תִּמָּצְאוּ reperiemini.

תִּמָּצֶאנָה reperiemini fæm.

יִמָּצְאוּ reperientur. Discr. ob א paragog. & extritum א radicale יִנָּשׂוּא portabuntur. Radicalis eadem ejecta in יֵרָפוּ sanabuntur. 2. Reg. 2:

תִּמָּצֶאנָה reperientur, fæm.

PRÆTERITUM PIHEL.

SING. מִצֵּא Discrepat שִׁנָּא mutavit. דִּכָּא attrivit.

289 מִלָּא complevit.

מִצְּאָה מִצֵּאתָ מִצֵּאת

מִצֵּאתִי Dissidet רִפֵּאתִי curavi 2. Reg. 2:21.

PLUR. מִצְּאוּ : מִצֵּאתֶם : מִצֵּאתֶן

מִצֵּאנוּ Diss. I. מִלֵּיתֶם Ezech. XI. 6. ad formam quiesc. ל״ה in Kethib. Altera lectio est מִלֵּאתֶם implevistis. II. רִפִּאנוּ curavimus. Jer. 51: 9. pro רִפֵּאנוּ.

PAR-

PARTICIPIUM. 290

מְמַצֵּא מְמַצְּאָה מְמַצְּאִים מְמַצְּאוֹת

Ob extritum Dages legitur מְיָרְאִים timentes.

INFINITIVUS. 291

מַצֵּא Diss. Dages eliso. I. יָרֵא ex quo לְיָרְאָם ad metum incutiendum eis. 2. Paral. 32: 18. II. מַחֵא à quo מַחְאָךְ plaudere te, ad instar רַקְעָךְ complodere te. Ezech. 25: 6. Chaldæis מְחָא pariter in Pahel usitatum. Dan. 5: 19. III. Discrepat קַנֹּא zelando. רַפֹּא sanando. מַלְּאוֹת implere. 2. Par. 36: 21.

IMPERATIVUS. 292

מַצֵּא Dissimile ob defectum Dages בָּרֵא selige. Ezech. 21.

FUTURUM. 293

SING. אֲמַצֵּא Dif. אֲחַוֶּא indicabo. Job. 32: 10.
תְּמַצֵּא תְּמַצְּאִי יְמַצֵּא תְּמַצֵּא:
נְמַצֵּא תְּמַצְּאוּ תְּמַצֶּאנָה יְמַצְּאוּ תְּמַצֶּאנָה:

Dissimile I. יְמַלֶּה implebit. Job. 8: 21. II. Propter א elisum יְרַפּוּ curabunt. Jerem. 8: 11.

Conjugatio PYHAL sequitur typum Pükkad, nisi quod Pathach terminale vertitur in Camets, ut אֲמֻצָּא תְּמֻצָּא: &c. Discrepat תְּסֻלֶּה æstimabitur pro תְּסֻלָּא Ijob 28: 16. 294

PRÆTERITUM HIPHHIL

295 SING. הִמְצִיא invenire fecit, tradidit, exiſtere fecit. Diſcrepat I. ob primam guttur. הֶחְטִיא abſciſſo Aleph הֶחְטִי 2. Reg. 13: 16. ad peccandum induxit. II. Ob extritum Joth הִפְלָא mirificè egit. III. Ob quieſcentem primam Joth. הוֹצִיא eduxit. IV. Ob quieſcentem mediam radicalem הֵנִיא infregit. V. Ob eliſum Nun, הִשִּׁיא decepit.

הִמְצִיאָה invenire fecit f. Diſcrep. הֶחְבִיאָה abſcondit. II. geminato He femineo: הֶחְבְּאָתָה ſolicitè abſcondit. Joſu. 6: 17. III. ex quieſcente Joth. הוֹצֵאת eduxit. Job. 15.

הִמְצֵאתָ invenire feciſti m. Diſſ. I. ob Nun defectū הִשֵּׁאתָ ſeduxiſti. II. ob quieſcent. Joth. הוֹצֵאתָ eduxiſti. Deut. 9: 12.

הִמְצֵאת invenire feciſti f. Diſcr. ob quieſcentem Joth, הֵצֵאת attuliſti. 1. Reg. 17: 13.

הִמְצֵאתִי invenire feci. Diſcr. I. הִמְצִיתִי ex quo conflatum הִמְצִיתְךָ exhibui te. 2. Sam. 3: 8. II. Diſcr. ob Joth quieſc. הוֹצֵאתִי eduxi. Ezech. 20: 22.

296 PLUR. הִמְצִיאוּ invenire fecerunt. Diſſ. I. propter Nun defectum הִשִּׁיאוּ portare fecerunt. Levit. 22: 16. II. ob Joth quieſc. הוֹצִיאוּ eduxerunt.

הִמְצֵאתֶם invenire feciſtis m.

הִמְצֵאתֶן invenire feciſtis fæm.

הִמְצֵאנוּ invenire fecimus.

PAR-

PARTICIPIUM. 297

SING. מַמְצִיא invenire faciens: tradens. Diff. מַפְלִא mirum faciens. Disc. מַקְנֶה ad zelotypiam provocans. Ezech. 8: 3. II. propter Joth quiescentem מוֹצִיא educens. מוֹצָא Psalm. 35: 7.

מַמְצִיאָה tradens, sive, quæ tradit.

מַמְצִיאִים tradentes. m. מַמְצִיאוֹת tradentes f.

INFINITIVUS. 298

הַמְצִיא invenire facere. Diff. I. abscisso Aleph הַחֲטִי ad peccandum inducere. Jerem. 32: II. הַפְלִא res mirificas agere. III. Nun defecto הַשִּׁא seducendo. Jerem. 4. IV. Prima Joth quiescente הוֹצִיא educere. Jesa. 43: 8.

IMPERATIVUS. 299

הַמְצֵא invenire fac. Dissim. I. הוֹצֵא educ. II. הוֹצִיא quod usurpari cum He paragogico solet. III. הַיְצֵא educ. Gen. 8: 17. in Kethib.

הַמְצִיאִי invenire fac f. Ex prima quiescente Joth הוֹצִיאִי educito.

הַמְצִיאוּ invenire facite. m. הַמְצֶאנָה invenire facite. f.

FUTURUM. 300

אַמְצִיא inveniam. Diff. ob ejectum Joth, אַחְבִא. II. ob Joth primam quiescentem: אוֹצִיא educam.

תַּמְצִיא invenies. m. Disc. תַּדְשֵׁא germinet. תַּמְצִיאִי invenies. f.

יַמְצִיא invenięt, vel יַמְצָא Joth eliſo. Diſcrep. I. ob ejectum Nun. יַשִּׁיא decipiet. II. ob ſecundam quieſcentem יָנִיא vel יָנִי infringere faciet. Num. 30. Pſalm. 141. 5. III. ob finale Tzere: יָקֵא evomet. Jon. 2: 11.

נַמְצִיא inveniemus. תַּמְצִיאוּ invenietis. m. תַּמְצֶאנָה invenietis. f.

יַמְצִיאוּ vel יַמְצְאוּ invenient. Joth extrito.

תַּמְצֶאנָה: invenient. fæm.

PRÆTERITUM HOPHHAL

301 SING. הָמְצָא הָמְצְאָה הָמְצֵאתָ הָמְצֵאת הָמְצֵאתִי

PLUR. הָמְצְאוּ הָמְצֵאתֶם הָמְצֵאתֶן הָמְצֵאנוּ:

Ex quieſcentib. prima Joth legitur הוּצְאָה educta eſt. Ezech. 38: 8.

302 PARTICIPIUM PRÆTERITUM.

SING. מָמְצָא מָמְצָאָה PLUR. מָמְצָאִים מָמְצָאוֹת:

Ex quieſcentibus prima Joth.

SING. מוּצָא מוּצָאָה מוּצֵאת PLUR. מוּצָאִים מוּצָאוֹת:

INFINITIVUS.

הָמְצָא inveniri.

FUTURUM.

303 SING. אָמְצָא תָּמְצָא תָּמְצְאִי יָמְצָא תָּמְצָא:

PLUR. נָמְצָא תָּמְצְאוּ תָּמְצֶאנָה יָמְצְאוּ תָּמְצֶאנָה:

PRÆTERITUM HITHPAHEL.

304 SING. הִתְמַצֵּא inventum ſe exhibuit. m. הִתְמַצְּאָה inventam ſe exhibuit.

הִתְמַצֵּאתָ

הִתְמַצֵּאתָ Discrepat הִתְנַבִּיתָ prophetasti. 2. Sam. 10: 6.

הִתְמַצֵּאת fem הִתְמַצֵּאתִי Discr. הִנַּבֵּאתִי prophetabo. Ezech. 37.

PLUR. הִתְמַצְּאוּ Discordat הִנַּבְּאוּ prophetarunt. Jerem. 23: 13.

הִתְמַצֵּאתֶם : הִתְמַצֵּאתֶן : הִתְמַצֵּאנוּ

PARTICIPIUM. 305

מִתְמַצֵּא מִתְמַצֵּאָה מִתְמַצְּאִים מִתְמַצְּאוֹת:

IMPERATIVUS. 306

הִתְמַצֵּא הִתְמַצְּאִי הִתְמַצְּאוּ הִתְמַצֶּאנָה :

FUTURUM. 307

SING. אֶתְמַצֵּא תִּתְמַצֵּא תִּתְמַצְּאִי: Diss. תִּתְפַּלֵּא mirum te exhibes.

יִתְמַצֵּא: Discr. I. יִתְחַטָּא purgatum se præbuit. יִתְנַשָּׂא extollet se, & elisâ literâ characteristicâ יִטַּמָּא pollutum se exhibeat. Levit. 21: 1. יִנַּשֵּׂא attollet se. 2. Par. 32: 23.

תִּתְמַצֵּא Excidente characteristica literâ Thav תִּנַּשֵּׂא efferetur. Num. 24: 7.

PLUR. נִתְמַצֵּא 1. pers. תִּתְמַצְּאוּ elisa literâ characteristica תִּטַּמְּאוּ polluetis vos.

תִּתְמַצֶּאנָה 2. f. יִתְמַצְּאוּ 3. m. Per syncopam Tav literæ: יִטַּמְּאוּ pollutos præbebunt se. Ezech. 14: 11. יִדַּכְּאוּ conterentur. Job. 5: 4.

PARA-

PARADIGMA
VERBI QUIESCENTIS
בוא i. e. venire.

PRÆTERITUM.

308 KAL. בָּא: בָּאָה: בָּאתָ: בָּאת בָּאת: בָּאתִי
בָּאוּ בֹּאוּ: בָּאתֶם: בָּאתֶן: בָּאנוּ בָּנוּ:
309 HIPHĦ. הֵבִיא: הֵבִיאָה: הֵבֵאתָ הֵבִיתָ הֲבִיאֹתָ: הֵבֵאת
הֵבֵאתִי הֲבִיאֹתִי: הֵבִיאוּ: הֲבֵאתֶם: הֲבֵאתֶן:
הֵבֵאנוּ הֲבִיאֹנוּ:
310 HOPH. S. הוּבָא הֻבָאתָ הֻבָאת הֻבָאתִי
PL. הוּבְאוּ הֻבָאתֶם הֻבָאתֶן הוּבָאנוּ

PARTICIPIUM.

311 KAL. בָּא בָּאָה בָּאִים בָּאוֹת:
312 HIPHĦIL. מֵבִיא מֵבִי: מְבִיאָה מְבִיאִים מְבִיאוֹת
313 HOPHĦAL. מוּבָא מוּבָאָה מוּבָאִים מוּבָאוֹת

IMPERATIVUS.

314 KAL. בּוֹא בּוֹאִי בּוֹאוּ בּוֹאֶינָה:
315 HIPHĦIL. הָבֵא הָבִיא: הָבִיאִי הָבִיאוּ הֲבִיאֶינָה

INFINITIVUS.

316 KAL בּוֹא HIPHĦIL הָבִיא HOPHĦAL הוּבֵא

FUTURUM.

317 KAL. אָבוֹא תָּבוֹא תָּבוֹאִי יָבוֹא תָּבוֹא:
נָבוֹא: תָּבוֹאוּ: תְּבֹאנָה: יָבוֹאוּ: תָּבוֹאנָה תְּבֹאֶינָה:
318 HIPHĦ. אָבִיא אָבִי: תָּבִיא: תָּבִיאִי: יָבִיא יָבֵא: תָּבִיא:
נָבִיא תָּבִיאוּ תְּבִיאֶינָה: יָבִיאוּ יָבִאוּ: תְּבִיאֶינָה:
319 HOPHĦAL. אוּבָא תּוּבָא תּוּבְאִי יוּבָא תּוּבָא וְגוֹ׳

TYPUS

TYPUS DIMINUTORUM
TERTIA HE.
PRÆTERITA.

KAL. S. גָּלָה גָּלְתָה גָּלִיתָ גָּלִית גָּלִיתִי 320

retexi, retexisti, retexit f. retexit m.

PL. גָּלוּ גְּלִיתֶם גְּלִיתֶן גָּלִינוּ

reteximus. retexistis. retexerunt.

NIPHHAL: S. נִגְלָה נִגְלְתָה נִגְלֵיתָ נִגְלֵית נִגְלֵיתִי 221

retectus, vel retecta fui. retecta fuisti. retectus fuisti. retecta fuit. retectus fuit.

PL. נִגְלוּ נִגְלֵיתֶם נִגְלֵיתֶן נִגְלֵינוּ

retecti, vel -tæ fuimus. retectæ fuistis. retecti fuistis. retecti, vel -tæ fuerunt.

HIPHH. S. הִגְלָה הִגְלְתָה הִגְלִיתָ הִגְלִית הִגְלִיתִי 322

feci- fecisti- fecit-retegere,

הִגְלוּ הִגְלִיתֶם הִגְלִיתֶן הִגְלִינוּ:

fecimus- fecistis- fecerunt retegere.

הִגְלָה: est retegere vel retegi fecit, vel nudavit, quod fieri solitum bello captis ac deportatis; quare etiam significatio deportandi ei verbo tribuitur.

HOPHH. הָגְלָה הָגְלְתָה הָגְלֵיתָ הָגְלֵית הָגְלֵיתִי 323

fact' vel -ta fui- retectus vel -ta. facta fuisti. factus fuisti. facta est retecta. factus est retectus.

הָגְלוּ הָגְלֵיתֶם הָגְלֵיתֶן הָגְלֵינוּ:

facti vel -tæ fuim' retecti vel tæ. factæ fuistis retectæ. facti fuistis retecti. facti vel factæ sunt retecti vel retectæ.

PIHEL: גִּלָּה גִּלְּתָה גִּלִּיתָ גִּלִּית גִּלִּיתִי 324

retectum præbui. retectum præbuisti. retectum præbuit.

גִּלּוּ

גִּלּוּ גִּלִּיתֶם גִּלִּיתֶן גִּלִּינוּ

retectum præbuimus, retectum præbuistis, retectum præbuerunt.

325 PYHAL: גֻּלָּה גֻּלְּתָה גֻּלֵּיתָ גֻּלֵּית גֻּלֵּיתִי

retectus exhibitus vel -ta fui. retecta fuisti exhibita. retectus fuisti exhibitus. retecta fuit exhibita. retectus fuit exhibitus.

גֻּלּוּ גֻּלֵּיתֶם גֻּלֵּיתֶן גֻּלֵּינוּ

retecti vel retectæ exhibiti vel exhibitæ fuimus. retectæ exhibitæ fuistis. retecti exhibiti fuistis. retecti vel retectæ exhibiti vel exhibitæ fuerunt.

PARTICIPIA.

326 KAL PRÆS. גּוֹלֶה גּוֹלָה גּוֹלִים גּוֹלוֹת

quæ retegunt. qui retegunt. quæ retegit. qui retegit.

327 KAL PRÆT. גָּלוּי גְּלוּיָה גְּלוּיִים גְּלוּיוֹת

retectæ. retecti. retecta. retectus.

328 NIPHAL. נִגְלֶה נִגְלָה נִגְלִים נִגְלוֹת

retectæ. retecti. retecta. retectus.

329 HIPHHIL. מַגְלֶה מַגְלָה מַגְלִים מַגְלוֹת

quæ retectum faciunt. qui retectũ faciunt. quæ retectũ faciunt. qui retectũ facit.

330 HOPHHAL. מָגְלֶה מָגְלָה מָגְלִים מָגְלוֹת

qui retecti sunt facti. quæ retectæ sunt factæ. quæ retecta facta. qui retectus factus.

331 PIHEL. מְגַלֶּה מְגַלָּה מְגַלִּים מְגַלּוֹת

quæ retectum exhibent. qui retectũ exhibent. quæ retectum exhibet. qui retectum exhibet.

PYHAL.

PYHAL.	מְגֻלּוֹת	מְגֻלִּים	מְגֻלָּה	מְגֻלֶּה	332
	quæ retectæ sunt exhibitæ.	qui retecti sunt exhibiti.	quæ retecta est exhibita.	qui retectus est exhibitus.	
HITHPAH.	מִתְגַּלּוֹת:	מִתְגַּלִּים	מִתְגַּלָּה	מִתְגַּלֶּה	333
	quæ retectas se exhibent.	qui retectos se exhibent.	quæ retectã se exhibet.	qui retectũ se exhibet.	

INFINITIVI.

KAL. גְּלוֹת גָּלוֹת גְּלֹה גָּלֹה *retegere.* 334

NIPHHAL: הִגָּלוֹת הִגָּלֹה *retegi.*

HIPHHIL: הַגְלוֹת הַגְלֵה *retectum facere.* 335

HOPHHAL. הָגְלוֹת הָגְלֵה *retectum vel retectam fieri, vel effici.*

PIHEL. גַּלּוֹת גַּלֹּה גַּלֵּה *retectum exhibere.* 336

PYHAL. גֻּלּוֹת גֻּלֹּה *retectum exhiberi.*

HITHPAHEL. הִתְגַּלּוֹת *retectum vel retectam se exhibere.* 337

IMPERATIVI.

KAL.	גְּלֶינָה:	גְּלוּ	גְּלִי	גְּלֵה	338
	retegite f.	retegite m.	retege f.	retege m.	
NIPHHAL.	הִגָּלֶינָה	הִגָּלוּ	הִגָּלִי	הִגָּלֵה	339
	retectæ fiatis.	retecti fiatis.	retecta fias.	retectus fias.	
HIPHHIL.	הַגְלֶינָה	הַגְלוּ	הַגְלִי	הַגְלֵה	340
	retectum vel retectam facite.		retectum fac f.	retectum fac m.	
PIHEL.	גַּלֶּינָה	גַּלּוּ	גַּלִּי	גַּלֵּה	341

retectum vel-tam exhibete. retectũ vel-tam exhibe.

HITH-

342 HITHPAĦ. הִתְגַּלֵּה הִתְגַּלִּי הִתְגַּלּוּ הִתְגַּלֶּינָה

retectas vos retectos retectam retectum
exhibete. vos ex- te exhi- te exhibe.
hibete. be.

FUTURA.

343 KAL. אֶגְלֶה תִּגְלֶה תִּגְלִי יִגְלֶה תִּגְלֶה

reteget. reteges. retegam.

נִגְלֶה תִּגְלוּ תִּגְלֶינָה יִגְלוּ תִּגְלֶינָה:

retegent. retegetis. retegemus.

344 NIPHĦAL. אֶגָּלֶה תִּגָּלֶה תִּגָּלִי יִגָּלֶה תִּגָּלֶה

retegetur retege- retegé- retegé- retegar.
fæm. tur m. ris f. ris m.

נִגָּלֶה תִּגָּלוּ תִּגָּלֶינָה יִגָּלוּ תִּגָּלֶינָה:

retegentur retegemini. retegemur,

345 HIPHĦIL. אַגְלֶה תַּגְלֶה תַּגְלִי יַגְלֶה תַּגְלֶה

retectum faciet. retectum facies. retectum
faciam.

נַגְלֶה תַּגְלוּ תַּגְלֶינָה יַגְלוּ תַּגְלֶינָה:

retectum fa- retectum facietis. retectum
cient. faciemus.

346 HOPHĦ. אָגְלֶה תָּגְלֶה תָּגְלִי יָגְלֶה תָּגְלֶה:

retecta effi- retectus retecta retectus retectus vel
cietur. efficietur. efficieris. efficieris. -ta efficiar.

נָגְלֶה תָּגְלוּ תָּגְלֶינָה יָגְלוּ תָּגְלֶינָה:

retectæ effi- retecti ef- retectæ ef- retecti ef- retecti vel
cientur. ficientur. ficiemini. ficiemini. retectæ ef-
ficiemur.

347 PIĦEL. אֲגַלֶּה תְּגַלֶּה תְּגַלִּי יְגַלֶּה תְּגַלֶּה

retectum exhi- retectum ex- retectum
bebit. hibebis. exhibebo.

נְגַלֶּה

נִגָּלֶה תִּגָּלוּ תִּגָּלֶינָה יִגָּלוּ תִּגָּלֶינָה׃

retectum vel-tam exhibebunt. retectum vel-tam exhibebitis. retectū l.tam exhibebimus.

PYHAL. אֲגֻלֶּה תְּגֻלֶּה תְּגֻלִּי יְגֻלֶּה תְּגֻלֶּה 348

retecta exhibebitur. retectus exhibebitur. retecta exhibeberis, retectus exhibeberis. retect9 vel-ta exhibebor:

נְגֻלֶּה תְּגֻלּוּ תְּגֻלֶּינָה יְגֻלּוּ תְּגֻלֶּינָה׃

retectæ exhibebuntur. retecti exhibebuntur. retectæ exhibebimini, retecti exhibebimini. retecti vel retectæ exhibebimur.

HITHPAH. אֶתְגַּלֶּה תִּתְגַּלֶּה תִּתְגַּלִּי יִתְגַּלֶּה תִּתְגַּלֶּה 349

retectam -ctum exhibebit se. retectam -ctum exhibebis te. retectū vel -tam exhibebo me.

נִתְגַּלֶּה תִּתְגַּלּוּ תִּתְגַּלֶּינָה יִתְגַּלּוּ תִּתְגַּלֶּינָה׃

retectas, retectos exhibebunt se. retectas, retectos exhibebitis vos. retectos vel -tas exhibebimus nos.

PARADIGMA
QUIESCENTIUM HE.
PRÆTERITUM KAL.

SING. גָּלָה migravit, vel retexit. Diff. קָרָא ex quo 350
קְרָאַנִי obvenit mihi. Job. 4: 14.

גָּלְתָה migravit f. Discrepat I. חָסָיָה confidit. Psal. 57:2. II. גָּבְהָא extulit se. Ezech. 31: 5. III. עָשָׂת fecit. Lev. 25. קָרָאת obveniat. Deut. 31: 29. הָיָת fuit. 2. Reg. 3: 37. IV. חָיָה Exod. 1: 16.

גָּלִיתָ migrasti m. Discr. נִבַּהְתָּ extulisti te. II. בָּנִתָה ædificasti. הָיִתָ fuisti. 2. Sam. 15: 33.

גָּלִית migrasti f. Diss. I. הָיִית 2. Sam. 14: 2. עָשִׂית fecisti. Gen. 3: 13. II. עָשִׂיתִי fecisti, f. Ezech. 16: 31. הָיִיתִי fuisti. Ezech. 16: 31. קָנִיתִי comparaveris. Ruth. 4: 5. De his vid. Arcan. Kethib p. 385. דָּמִיתִי similis es. Jerem. 6: 2. Vertendum: Decoræ & delicatæ similis es, filia Tsijon.

גָּלִיתִי migravi. Dissim. I. בָּנִתִי ædificavi. 1. Reg. 8: 44. II. רָצִאתִי acceptos habebo. III. שָׁלַוְתִּי tranquillus fui. Etiam in formis integris Chirek mediam sustinet radicalem, ut יָלַדְתִּי genui, שָׁאַלְתִּי petii. 1. Sam. 1: 20.

351 PL. גָּלוּ migrarunt. Ex terminatione ipsius He, הָיָה fuerunt. Jerem. 50: 60. Num. 34: 4. עָלָה ascenderunt. 2. Reg. 24: 10. Dissim. I. אָבוּא voluerunt, cum א paragogico. Discrepat: תָּלָאוּ suspenderunt, unde est תְּלָאוּם 2. Sam. 21: 12. II. גָּבְהוּ extulerunt se. תָּמְהוּ unde תָּמָהוּ admirati sunt. Psalm. 48: 6. III. חָסָיוּ confisi sunt. נָטָיוּ declinarunt.

גְּלִיתֶם migrastis m. גְּלִיתֶן migrastis fem.

גָּלִינוּ migravimus. Discr. אָתָנוּ venimus. Jerem. 3: 22.

PARTICIPIUM PRÆSENS.

352

גּוֹלֶה migrans. Dissim. I. נֹשֶׁא exigens. 1. Samuel. 22: 2. II. עֹשֶׂה faciens. בֹּנֶה ædificans.

רֹאֶה

רֹאֶה videns. Pſ.64:9. קֹנֶה poſſidens. Gen.14:19.

גּוֹלָה migrans f. Diſcrepant I. עֹטְיָה velata. II. בֹּכִיָּה flens. צֹפִיָּה ſpeculans. פֹּרִיָּה fructificans. הֹמִיָּה ſtrepera. II. פֹּרָת fructificans. Gen. 49:22. contracta forma ex פֹּרָאת uti שֵׁנָת ſomnus, excuſum ex integro שֵׁנָאת hoc verò ex שֵׁנָא ſomnus, cujus א in ה fœminini locum venit. Pſ. 127:2.

PL. ▭ גּוֹלִים migrantes. Sim. ▭ נֹשִׁים Diſſ. ▭ נֹשְׁאִים exigentes, utrumque inſinuatum per Kethib. Nech. 5:7.

גּוֹלוֹת migrantes fem. Diſcr. אֹתִיּוֹת ventura. Jeſa. 41:22. & 45:11.

PARTICIPIUM PRÆTERITUM I. 353

גָּלוּי retectus. Diſcrep. עָשׂוּ factus. Ijob 41:21. צָפוּ exploratus. Job. 15:22.

גְּלוּיָה retecta.

PL. ▭ גְּלוּיִם Diſcr. ▭ תְּלוּאִים ſuſpenſi. Hoſ. 11.

גְּלוּיוֹת retectæ. Diſcrep. רְאֻיוֹת viſæ. Eſth. 2:9. ob guttur. עֲשׂוּיוֹת vel עֲשׂוּוֹת paratæ. in Kethib. 1. Sam. 25:18.

PARTICIPIUM PRÆTERIT. II. 354

גָּלִי Simile: עָנִי afflictus. קָלִי toſtus. נָקִי à culpa exſolutus. שָׁנִי bis tinctum, dibaphum. In propriis סָכִי attenuatus, בָּנִי ædificatus. 1. Par. 9:4.

גְּלִיָּה: Simile עֲנִיָּה afflicta. רְמִיָּה falſa.

PL. ▭ גְּלִיִּם Sim. ▭ נְקִיִּם remoti à culpa ▭ עֲנִיִּים afflicti.

גְּלִיּוֹת Sim. עֲלִיּוֹת aſcenſus. שְׂכִיּוֹת aſpectus. רְמִיּוֹת falſæ.

INFINITIVUS.

355 I. גָּלֹה migrare, vel retegere. Diff. I. רָצוֹא excurrere. נָצוֹא avolare. II. בָּכוֹ flendo. Jesa. 30: 19. רָאוֹ videndo. III. הגוֹ meditari. הוֹרוֹ concipere. IV. עָרָה cum ה paragog. Jesa. 32: 11.

II. גָּלֹה migrare. Diff. ob gutturat. חֲרֹה Hinc n. חֲרוֹן æstuare cum ן paragogico. Psalm. 85: 4. II. יְרוֹא ex quo natum לִירוֹא ad jaculandum. 2. Paral. 26: 15.

III. גְּלֵה migrare. Simile. רְאֵה videndo. Diff. propter gutturalem, הֱיֵה esse. Ezech. 21: 10. הֱוֵא esse. Passim in Dan. & Ezra.

IV. גְּלוֹת migrare, seu revelare. Simile הְיוֹת in לִהְיוֹת ad existendum. נְטוֹת declinare, & יְרוֹת à quo לִירוֹת Psalm. XI. 2. seu לְרוֹת Psalm. 64: 5. ad jaculandum. Discrepant ob gutturatam עֲשׂוֹת facere. חֲזוֹת videre. הֱיוֹת esse. Ruth. 1: 13.

IMPERATIVUS.

356 SING. גְּלֵה migra. Sim. נְטֵה declina. Diff. ob gutt. הֱוֵא Job. 37: 6. vel הֱיֵה esto. Ex. 18: 19. vel הֱוֵה esto. Jesa. 16: 4.

גְּלִי migra, vel retege. חֲבִי latita, sc. בַּת עַמִּי filia populi mei. Jesa. 26: 20.

PLUR. גְּלוּ migrate. Sim. קְיוּ vomite. Discr. I. הֱיוּ estote. Num. 16: 16. II. אפו coquite. III. בְּעָיוּ quærite. Jesa. 21: 12. IV. אֵתָיוּ vel הֵתָיוּ venite. Jesai. 21: 12.

גְּלֶינָה migrate vel retegite. fœm.

FU-

FUTURUM.

357

SING. אֶגְלֶה migrabo. Sim. אֶהְיֶה Ruth. 1: 2. אֶהְגֶּה gemebam. אֶעְדֶּה ornabo. vel ob gutturat. אֶחֱזֶה videbo. אֶעֱנֶה Job. 9: 15. & אֶעֱנֶה Job. 32: 17. אֶהְיֶה ero. Discrepant à primâ forma, אֶשְׁעָה respiciam. Psalm. 119: 117. ab secunda אֶהֱמֶה hinc enim est אֶהֱמָיָה perstrepam. Psalm. 77: 4. II. אֶכְרֶה à quo אֶכְּרֶהָ comparabo eam. Hos. 3: 2. יִקְרֶה â quo יִקְרֵךְ obveniet tibi. 1. Sam. 28: 10.

תִּגְלֶה migrabis. Diff. I. תִּמְחֶה unde cum Joth paragogico natum est תִּמְחִי deleas. Jerem. 18: 23. II. תֵּרָאֶה videbis, cum Tzere. Daniel. 1: 13: תִּהְיֶה sis. Jer. 17: 17. III. Ob gutturatam Hajin תַּעֲשֶׂה feceris. Gen. 26: 29. ob א gutturatam תֹּבֵא Prov. 1: 10. pro quo Deut. 13: 8. plenius scriptum תֹאבֶה acquiesces. IV. Propter Nun defectum תִּשֶּׁה à quo cum Joth paragogica litera conjunctum תֶּשִׁי oblivisceris. Deut. 32: 18. pro integro תִּנְשִׁי.

תִּגְלִי migrabis f. Ob gutturatam תַּעֲשִׂי factura sis.

יִגְלֶה migrabit. Diff. I. יִשְׁנֶא mutabitur. II. יֶחְתֶּה capiet. III. יֶהְגֶּה meditabitur. Psalm. 1: 2. IV. cum Chatephata: יֶחֱלֶא ægrotabit. V. יְהוּא erit. Eccles. XI. 3. VI. Ex prima Nun defecta, יִזֶּה asperserit. Lev. 6: 27.

תִּגְלֶה migrabit f. Simile תִּזְנֶה à quo וַתִּזְנִי & scortata est, cum י paragogico. Jer. 3:6. Discrepat I. תֶּהְגֶּה meditabitur. II. תֵּאתֶה veniet. Mich. 4. III. תַּעְדֶּה ornabit se. Jesa. 61:10. IV. Ob Nun defectum: תֵּטֶה declinaverit. Job. 31:7.

358 PLUR. נִגְלֶה migrabimus. Discr. I. נֶהְגֶּה gememus. II. נִירֶה à quo manavit וַנִּירָם & jaculis confecimus eos. Num. 21. 30. & נִינֶה à quo נִינָם vim inferamus eis. Psalm. 74: 8.

תִּגְלוּ migrabitis m. Discr. תִּבְעָיוּן quæretis, cum ן paragogico. Jesa. 21: 12.

תִּגְלֶינָה migrabitis, revelabitis.

יִגְלוּ migrabunt m. & ex terminatione He, יִהְיֶה erunt. Ezech. 37: 22. יִזְנֶה Ezech. 23. 43. Discrep. יִשְׁלָיוּ tranquilli erunt. Ps. 122:6. Hinc addito Nun paragogico יִשְׁתָּיוּן bibent. Psalm. 78: 44. & ob gutturatam יֶחֱסָיוּן confident. Ps. 36. 8. יֶחֱזָיוּן videbunt. Jesa. 26. 11. יֶאֱתָיוּן convenient. Jesa. 41: 5. Ab his discrepant יִרְוְיֻן explebuntur. Psalm. 36:9. יִרְבְּיֻן augebuntur. Deuter. 8: 13.

תִּגְלֶינָה migrabunt. f. Diff. I. ob gutturatam Hajin תַּעֲנֶינָה respondebunt. 1. Sam. 18: 7. II. Ob defectum Joth, תַּעֲשֶׂנָה facient. Job. 5: 12. תִּקְרֶנָה acciderunt. Levit. 10: 19. III. Ob infixum Dages: תִּרְאֶינָה videbunt. Mich. 7: 10. IV. Ob gutturatam & impressum Dages. תַּעֲנֶנָּה Jud. 5:29.

PRÆ-

PRÆTERITUM NIPHHAL. 359

SING. נִגְלָה Revelatus, retectus fuit. Simile נִהְיָה factum fuit. Joel. 2: 2. Discrepat ob gutturatam נַעֲשָׂה factum est. Eccles. 9: 3. נַעֲלָה abductus fuit. II. נֶחְלָה morbo affectus fuit. III. ob Nun defectum נִקָּה expurgatus fuit. נִכָּה percussus fuit. 2. Sam. 11: 15.

נִגְלְתָה revelata fuit. Sim. נִהְיְתָה confecta fuit. Discr. ob guttur. נַעַשְׂתָה facta est. Deut. 17: 4. II. ob Nun defectum נִקְּתָה insons fuit. Num. 5: 28.

נִגְלֵיתָ revelatus es. Discr. ob Nun elisum & Chirek: נִקֵּיתָ insons fuisti. II. ob primam gutturalem, נַעֲלֵיתָ elatus es.

נִגְלֵית revelata vel retecta es.

נִגְלֵיתִי revelatus, vel revelata fui. Sim. נִהְיֵיתִי confectus fui. Diss. I. ob gutturatam Hajin, נַעֲנֵיתִי responsavi. נַעֲוֵיתִי contorqueor. Ezech. 14: 4. II. ob Joth exclusum: נִלְאֵתִי defessus sum. Jesai. 1: 14. III. ob ח guttur. נֶחֱלֵיתִי ægritudine affectus fui.

PLUR. נִגְלוּ revelati vel revelatæ sunt. Dissimile I. נֶחְלוּ infirmi fuerint. Jerem. 12: 13. II. ob א pro ה positum, נִכְּאוּ percussi sunt. Job. 30: 8. III. ob ה in Joth mutatum נִטָּיוּ extensi sunt. Num. 24: 6. IV. ob ח guttur. נִחֲרוּ Cant. 1: 6. 360

נִגְלֵיתֶם revelati estis. נִגְלֵיתֶן revelatæ estis.

נִגְלֵינוּ: vel נִגְלִינוּ revelati vel revelatæ ſumus. 1. Sam. 14: 8.

361 PARTICIPIUM.

נִגְלָה revelatus, retectus. Diſſ. ob primam guttur. נַעֲנֶה afflictus.

נִגְלָה revelata. Sim. נִהְיָה effectum. Diſſ. ob guttur. Hajin; נַעֲנָה afflicta. נַחֲלָה ægra. II. ob Cheth guttur. נֶחְפָּה tecta.

נִגְלִים revelati. Diſcr. I. נֶחֱרִים exardeſcentes. II. נַעֲשִׂים facti. ob Joth primam rad. נוּגִים unde conſtructum נוּגֵי mœſti. Soph. 3: 14.

נִגְלוֹת revelatæ. Diſcrep. נַחְלוֹת ægræ. נוּגוֹת mœſtæ. Thren. 1: 4.

362 INFINITIVUS.

I. הִגָּלוֹה revelari. Diſcrepat I. ob Reſch indagesſabile הֵרָאֹה apparere. Jud. 13: 21. II. Terminatione: הִנָּקֵה impune ferendo. Jerem. 25: 29.

II. הִגָּלוֹת revelari. Diſcrep. ob primam gutturatam הֵעָלוֹת efferre ſe. Num. 9: 17. הֵעָשׂוֹת fieri. Ezech. 43: 18. ubi (ֵ) fungitur vice Chirek, non compenſato Dages, ut in שֶׁאֲנִי quòd ego.

III. נִגְלֹה revelari 1. *Sam.* 2: 27. Diſſ. נִקְרֹא incidendo. 2. *Sam.* 1: 6.

IV. נִגְלוֹת revelari, retegi. 2. *Sam.* 6: 20.

363 IMPERATIVUS.

SING. הִגָּלֵה revelare, ſeu retege te. m.

הִגָּל retege te. f. Sim. הִנָּקִי inſons fias.

PLUR.

PLUR. הִגָּלוּ revelamini. Diss. ob gutturat. הֵעָלוּ rollite vos. Num. 16.

הִגָּלֶינָה revelamini vel retegimini. f.

FUTURUM.

364

SING. אֶגָּלֶה revelabor. Diss. ob guttur. אֵעָנֶה exaudiar. Job. 19. Discrepat ab utroque אִקָּרֵה obvius fiam. Num. 23: 15.

תִּגָּלֶה revelaberis m. תִּגָּלִי revelaberis. fem.

יִגָּלֶה revelabitur m. Simile est יִנָּקֶה insons fiet. יִיָּרֶה jaculis conficitor. Exod. 19. Diss. יֵעָרֶה effundatur.

תִּגָּלֶה revelabitur f. Sim. תִּנָּקֶה insons fies. Dissimile תֵּיעָשֶׂה fiet. Exod. 25: 31.

PLUR. נִגָּלֶה revelabimur. תִּגָּלוּ revelabimini. 365
Sim. תִּנָּקוּ insontes eritis. תִּגָּלֶינָה.

יִגָּלוּ revelabuntur. Discr. יִדַּחוּ impellantur. Jerem. 23: 12. II. ob Dages compensatum יֵעָלוּ ascendentes facti sunt. Jerem. 37: 5.

תִּגָּלֶינָה revelabuntur fæm. Discrep. תֵּעָשֶׂינָה fieri debent.

PRÆTERITUM PIHEL.

SING. גִּלָּה retexit. Simile חִכָּה exspectavit. Diss. 366
שִׁנָּא mutabit. 2. Reg. 25: 29.

גִּלְּתָה retexit f. Simile צִוְּתָה præcepit. hinc צִוָּתָה præceperat ei. Ruth. 3: 6. excidente mappik,

ne simplex videretur verbum accentu retracto. Ab חִיְּתָה est חִיְּתַנִי vivificavit me.

גִּלִּיתָ retexisti m. Discr. זֵרִיתָ circumplexus es. Psal. 139: 2.

גִּלִּית retexisti f. Discr. גִּלִּית retexisti te. Jesa. 57: 8.

גִּלִּיתִי retexi. Dis. I. קִוִּיתִי speravi. II. שִׁשֵּׁאתִי sextabo. Ezech. 39: 2. III. שׁוֹשֵׂתִי deprædatus sum. Jesa. 10: 13.

PLUR. גִּלּוּ retexerunt. גִּלִּיתֶם retexistis. גִּלִּיתֶן retexistis f.

גִּלִּינוּ reteximus. Dis. חִלִּינוּ deprecati sumus. Dan. 9: 13.

367 PARTICIPIUM I.

מְגַלֶּה retegens. Discrepat I. terminatio מְרַפֵּא remissas reddens, מְחַכֶּה præstólans. II. excidente Dages, מְזָרֶה dispergens. Jerem. 31: 10.

מְגַלָּה retegens vel revelans. fæm.

PL. מְגַלִּים retegentes. Discr. מְטַחֲוִים ex quo constructum מְטַחֲוֵי jaculantes. Gen. 21: 16.

מְגַלּוֹת retegentes, revelantes.

368 PARTICIPIUM II.

גַּל Simile חַי vivum seu viventem præbens.

גַּלָּה Sim. חַיָּה quæ viventem præbet, ut נֶפֶשׁ חַיָּה anima, quæ viventem præbet. Gen. 2: 7.

PLUR. גַּלִּים Sim. חַיִּים vivos præbentes.

חַיּוֹת & חַוּוֹת quæ vivas præbent. 1. Reg. 4: 13.

INFI-

INFINITIVUS. 369

I. גַּלֵּה retegere. Simile est עַנֵּה affligere. Dissim. חַכֵּי præstolari. Hos. 6: 9.
II. גַּלֹּה retegere. Sim. קַוֹּה expectando.
III. גַּלּוֹת retegere. Excidente Dages: זָרוֹת spargere.

IMPERATIVUS. 370

SING. גַּלֵּה retege. Discrepat רַבֵּה multiplica. Jud. 9: 29.
גַּלִּי retege, seu revela.
PLUR. גַּלּוּ retegite. Discrepat עָרוּ & propter pausam & accentum retractum עָרוּ nudate. Psalm. 137: 7.
גַּלֶּינָה retegite seu revelate.

FUTURUM. 371

SING. אֲגַלֶּה retegam. Simile אֲכַלֶּה consumam, à quo venit אֲכַלְּךָ consumam te. Exod. 33: 3. Discr. I. ob extritum Dages אֱזָרֶה dispergam. Lev. 26: 33. II. ob ה in Joth mutatum אֲרַוְיָה ex quo trajectis literis emersit, אֲרַיָּוֶךְ irrigabo te. Jesa. 16: 9. III. ob guttur. אַעַנֶּה ex quo וַאעַנֶּה & affligam. 1. Reg. 11: 39.
תְּגַלֶּה reteges; vel תְּגַלֶּה Levit. 18: 7, 8. תְּגַלִּי reteges. fæm.
יְגַלֶּה reteget. Sim. יְיַגֶּה ex quo יַגֶּה afficiet mœstitia. Dissidet: יְעָרֶה nudabit, & יְתָוֶה ex quo decisum est וַיְתָו & signavit. 1. Sam. 21: 13.

PLUR.

372 PLUR. נְגֻלֶּה retegemus.

תְּגֻלּוּ retegetis. Diss. I. תְּתָאוּ definietis. Num. 34. 7. II. תְּדַמְּיוּ assimilabitis. Jesa. 40: 25.

תְּגַלֶּינָה retegetis. fæm.

יְגַלּוּ retegent. m. Simile יְיַדּוּ ex quo Joth eliso יַדּוּ projicient. Thr. 3: 53. Diss. I. יְחַפְּאוּ occultè perpetrabunt. 2. Reg. 17: 9. II. יְכַסְּיוּ ex quo natum יְכַסְיֻמוּ operuerunt eos. Exod. 15: 5.

תְּגַלֶּינָה retegent vel revelabunt. fæm.

373 PRÆTERITUM PYHAL.

גֻּלָּה retectus fuit. Dissonat I. propter exclusum Dages הֹרָה conceptus est. Job. 2: 3. הֻגָּה amotus fuit. 2. Sam. 20: 13. II. Dissonat verbum וזוּנָּה scortatio peragitur. Ezech. 16: 34.

גֻּלְּתָה retecta fuit.

גֻּלֵּיתָ retectus fuisti. Discrepat יָפְיָפִיתָ pulcherrimus effectus es. Psalm. 45: 3.

גֻּלֵּית retecta fuisti. גֻּלֵּיתִי retectus vel retecta f.

374 PL. גֻּלּוּ retecti vel retectæ fuerunt. Discr. I. ob gutturat. רֻאוּ visa sunt. Job. 33: 21. דֹּחוּ impelluntur, Dages compensato. Psalm. 36: 13. II. Kametzchatuph loco Kibbuts posito, כָּלּוּ finita sunt. Psalm. 72: 20. כָּסּוּ operti sunt. Ps. 80: 11.

גֻּלֵּיתֶם retecti estis. גֻּלֵּיתֶן retectæ estis.

גֻּלֵּינוּ retecti vel retectæ sumus.

375 PARTICIPIUM PRÆSENS.

גֻּלֶּה גֻּלָּה גֻּלִּים גֻּלּוֹ : Excidente Dages זֹרָה

ver-

ventilatum. Jesa. 30: 24. & זֹרֶה aspersus. Jesa. 55: 5.

PARTICIPIUM PRÆTERITUM. 376

מְגֻלֶּה : מְגֻלָּה : מְגֻלִּים : מְגֻלּוֹת : Eliso Dages: מְזֹרָה expansum est. Prov. 1: 17.

INFINITIVUS. 377

גֻּלּוֹת retegi. Simile עֻנּוֹת affligi. Psalm. 132: 1.

FUTURUM. 378

SING. אֲגֻלֶּה retegar. תְּגֻלֶּה תְּגֻלִּי retegéris. יְגֻלֶּה retegetur. Diss. יְשֻׁנֶּא duplicabitur. Eccles. 8: 1. & ejecto Dages יְזֹרֶה spargetur. Job. 18: 15. תְּגֻלֶּה retegetur.

PLUR. נְגֻלֶּה תְּגֻלּוּ תְּגֻלֶּינָה יְגֻלּוּ תְּגֻלֶּינָה

PRÆTERITUM HIPHHIL.

SING. הִגְלָה deportavit. Discr. הֶגְלָה Ezr. 2: 1. Simile : הֶרְאָה Gen. 41: 28. הֶחְיָה vitæ restituit. Diss. ob gutturatam, הֶעֱרָה effudit. הֶעֱלָה eduxit. הֶעֱוָה inique egit. הֶחֱרָה exarsit. הֶחֱלָה morbo affecit. הֶחֱיָה in vita conservavit. II. Propter א abscissum הֶחֱלִי morbo affecit. Jesa. 53: 10. pro הֶחֱלִיא & hoc pro הֶחֱלָה. III. Discrepat à communi forma הֶעֱלָה ascendere fecit. Hab. 1. 15. IV. ob Nun extritum הִזָּה aspersit. הִטָּה inclinavit. הִכָּה percussit. הִשָּׁה oblivisci fecit. V. ob Joth quiescens; הוֹגָה mœrore affecit. הוֹנָה oppressit. הוֹרָה docuit. 379

הִגְלֵיתָ

הִגְלְתָה deportavit. Diſcrep. I. הִרְצָה pro הִרְצְתָה accepta faciet. Levit. 26: 34. II. הִרְצָת acquieſcet. III. הֶלְאָת fatigavit. Ezech. 24: 12.

הִגְלִיתָ deportaſti. Diſcr. I. הִגְלִיתָ 2. Reg. 17: 26. II propter gutt. הֶעֱלִיתָ eduxiſti. III. ob Nun defect. הִכִּיתָ percuſſiſti. IV. ob Joth quietum. הוֹרֵתָ docuiſti. Pſalm. 119: 102.

הִגְלִית deportaſti f. Diſcr. הִרְבֵּיתִי multiplicaſti f. in Kethib. Jerem. 46: 11.

הִגְלֵיתִי vel הִגְלֵתִי deportavi. Jerem. 29: 14. Diſcr. I. הֶלְאֵתִי fatigavi. Mich. 6: 3. II. הִרְאֵיתִי videre feci. Nahum 3: 5. III. הֶעֱוֵיתִי iniquè feci. הֶחֱשֵׁיתִי ſilui. IV. ob gutturatam הֶעֱלֵיתִי aſcendere feci. V. ob defect. Nun, הִטֵּיתִי inclinavi. Prov. 5: 13. VI. ob Joth primũ quieſcens הוֹרֵיתִי vel הֹרֵתִי docui. 1. Sam. 10: 23. Prov. 4: 11.

380 PLUR. הִגְלוּ deportarunt. Diſcrep. I. ex Chaldaica forma: הִמְסִיו liquefecerunt. Joſ. 14: 8. II. ob Nun defectum הִצּוּ rixati ſunt. III. ob quieſcentem Joth, הוֹנוּ oppreſſerunt. Ezech. 22: 7. הוֹדוּ celebrarunt, 1. Reg. 8: 33.

הִגְלִיתֶם deportaſtis m. הִגְלִיתֶן deportaſtis.

הִגְלִינוּ deportavimus. Diſcr. I. ob primam gutturatam הֶעֱוִינוּ iniquè fecimus. II. ob primam Joth quieſcentem הוֹדִינוּ celebravimus. Pſ. 72: 5.

381 PARTICIPIUM.

SING. מַגְלֶה deportans m. Diſſ. I. ob guttur. מַעֲלֶה aſcendere faciens. מַעֲנֶה reſpondens. מַעֲדֶה or-

nans

nans. II. ob Nun defect. מַכֶּה percutiens. III. ob finale Tzere, מַזֶּה spargens. Num. 19: 21. מַטֶּה pervertens. מַשֶּׁה vendicans. IV. Ex prima Joth, מוֹרֶה docens. מוֹדֶה confitens.

מַגְלָה deportans f. Discr. מַעֲלָה unde מַעֲלַת ascendere faciens. Levit. 12: 3.

PLUR. מַגְלִים deportantes. Simile: מַהְגִּים mussitantes. מַחְשִׁים silentium indicantes. Discr. I. ob 1. gutt. מַעֲלִים adducentes 2. Sam. 6: 15. II. ob defectū primæ Nun, מַטִּים declinantes. III. ob quietum Joth, מוֹדִים confitentes. מוֹרִים ejaculantes. 382

מַגְלוֹת deportantes. fæm. 383

INFINITIVUS.

I. הַגְלֵה deportare. Diss. I. ob gutt. הַעֲלֵה faciendo, ut ascendat. הַעֲוֵה perversè agendo. II. ob Nun defectū הַכֵּה percutiendo. III. ob He finale Cametzatum הַרְבָּה multiplicando. Gen. 3: 16. & 22: 17.

II. הַגְלוֹת deportare. Simile הַשְׁאוֹת Jesa. 37: 26. ex quo לְהַשּׁוֹת ad perdendum. 2. Reg. 19: 25. הַנְחוֹת unde לַנְחוֹתָם ad deducendum eos. Exod. 13: 21. הַצְבּוֹת unde לַצְבּוֹת ad tumidum reddendum. Num. 5: 22. Dissimile I. ob Nun defectum, הַכּוֹת percutere. הַטּוֹת pervertere. הַצּוֹת rixari. II. ob Joth primam radicalem הוֹדוֹת celebrare. הוֹנוֹת opprimere. הוֹרוֹת præmonere. III. ob primam guttural. הַעֲוֹת perversè agendo.

III.

III. הַגְלוֹת deportare: Simile, הִקְצוֹת detrahere. Lev. 14: 43.

IMPERATIVUS.

384 SING. הַגְלֵה deporta. Discr. I. ob Nun defectum הַכֵּה percute. הַטֵּה inclina. II. ob Joth quietum הוֹרֵה doce. Psalm. 27: 11.

הַגְלִי deporta, fæm.

PLUR. הַגְלוּ deportate. Discr. הוֹדוּ celebrate. Psal. (33: 2.

הַגְלֶינָה deportate. fæmin.

FUTURUM.

385 SING. אַגְלֶה deportabo. Simile, אַפְאֶה à quo est אַפְאֵיהֶם in angulos profligabo eos. Deut. 32: 26. Discr. I. ob defectum Nun: אַטֶּה extendam. Jerem. 6: 12. II. ob Joth quietum אוֹרֶה docebo. אוֹדֶה celebrabo. III. ob retentam characteristicam conjugationis אֲהוֹדֶה ab hoc enim אֲהוֹדֶנּוּ celebrabo eum. Psalm. 28: 7.

תַּגְלֶה deportabis. m. תַּגְלִי deportabis. f.

יַגְלֶה deportabit. Simile יַשְׁחֶה unde יַשְׁחֶנָּה deprimet illam. Prov. 12: 25. Diss. יַפְלֶא separaverit. Levit. 27: 2. II. יַשִּׁיא exactorem aget. Psal. 89. & יַשִּׁי Psalm. 55: 15. III. ob Joth quiesc. יוֹדֶה confitebitur. יוֹנֶה oppresserit. & cum Aleph יוֹרֶא jaciet. Prov. XI. 25. IV. יְהוֹדֶה celebrabit. Neh. 11: 17.

תַּגְלֶה deportabit. fem. Dis. תוֹדֶה celebrabit.

386 PLUR. נַגְלֶה deportabimus. תַּגְלוּ deportabitis m.

תַּגְלֶינָה deportabitis. fæm. יַגְלוּ

יָגְלוּ deportabunt. Dissim. יֵרוּ ejaculabunt. תָּגְלֶינָה deportabunt, fœmin.

PRÆTERITUM HOPHHAL. 387

SING. הָגְלָה deportatus fuit. Diss. I. propter guttur. הָעֳלָה oblatus fuit. Jud. 6: 28. II. ob Nun defectũ הֻכָּה vel הוּכָּה percussum est. Ps. 102: 5.

הָגְלְתָה deportata, f. Diss. I. ob gutt. הֹעֲלָתָה deducta est. Nah. 2. 7. II. Ob Thau finale הָגְלָת deportabitur. Jerem. 13: 19.

הָגְלֵיתָ deportatus fuisti. הָגְלֵית deportata fuisti.

הָגְלֵיתִי deportat[9] fui. Diss. I. ob gutturatam הָחֳלֵיתִי æger factus sum. 2. Reg. 22: 34. II. Ob Nun deficiens, הֻכֵּיתִי percussus sum. Zach. 13: 6.

PLUR. הָגְלוּ הָגְלֵיתֶם הָגְלֵיתֶן הָגְלֵינוּ:

PARTICIPIUM. 388

SING. מָגְלֶה deportatus. Sim. מָרְאֶה videre factus. מָפְנֶה obversus. Diss. ob extritum Nun. מֻטֶּה perversus, מֻכֶּה percussus.

מָגְלָה deportata. Diss. מֹרְאָה contaminata. Soph. 3: 1.

PLUR. מָגְלִים sive מגלים deportati. Jerem. 40: 1. Simile מָמְרִים rebelles facti. Deut. 31: 27. Dissim. מֻכִּים percussi. מָגְלוֹת deportatæ.

INFINITIVUS. 389

הָגְלֵה deportari. Sim. הָפְדֵּה redimendo.

IMPERATIVI.

390 Secunda pluralis mascul. הָפְנוּ avertimini, legitur Jerem. 49: 8. Fugite, avertimini, profunda petite, ô habitatores Dedanis.

FUTURUM.

391 תֻּגְלוּ ob Nun defectum est תֻּכּוּ percutiemini. יֻכּוּ cædentur. Exod. 5: 14.

PRÆTERITUM HITHPAHEL.

392 Sing. הִתְגַּלָּה deportatum se exhibuit. Discrep. הִתְוַדָּה confitentem se præbuit. Levit. 5: 5.

הִתְגַּלִּיתָ Discr. I. הִתְרַפִּיתָ remissè te geris. Prov. 24: 10. II. הִשְׁתַּחֲוִיתָ incurvatum te exhibuisti. Deut. 4: 19.

הִתְגַּלִּית Discr. הִשְׁתַּנִּית mutatam te præbebis. 1. Reg. 14: 2.

הִתְגַּלִּיתִי deportatum vel deportatam me exhibui.

Plur. הִתְגַּלּוּ הִתְגַּלִּיתֶם * הִתְגַּלִּיתֶן הִתְגַּלִּינוּ:

* Diss. וְהִתְאַוִּיתֶם & designabitis. Num. 34: 10. Chirek magnum est loco (..) ut in הִתְרַפִּיתָ.

PARTICIPIUM.

393 Sing. מִתְגַּלֶּה deportatum se præbens. Discr. I. ob exclusum Dages מִתְעָרֶה explicatum se præbens. Psalm. 37: 35. מִשְׁתָּאֵה stupefactum se gerens. Gen. 24: 21. II. מִתְוַדֶּה confessum se gerens. Prov. 27: 15.

IN-

INFINITIVUS. 394

הִתְגַּלּוֹת Dissimile הִתְוַדּוֹת confiteri. Ezr. 10: 1.

IMPERATIVUS. 395

SING. הִתְגַּלֵּה deportatum te præbe. הִתְגַּלִּי fæm.
PLUR. הִתְגַּלּוּ Diss. elisâ characterist. הִזַּכּוּ purificatos vos præbete. Jesa. 1: 16.
הִתְגַּלֶּינָה deportatas vos præbete.

FUTURUM.

396

SING. אֶתְגַּלֶּה Diss. elisa characteristica אֲדַמֶּה æquatum præbebo me. Jesa. 14: 14. אֶדַּדֶּה sensim progrediar. Jesa. 38: 15.
תִּתְגַּלֶּה deportatum te geres. Diss. תִּתְאַוֶּה hinc enim תִּתְאָו concupiscas. Prov. 23: 3. תִּתְגַּלִּי deportatam te geres. Dissimile ob primam gutturatam, תִּתְעָרִי nudatam te præbebis. Thren. 4: 21.
יִתְגַּלֶּה deportatum se geret. Diss. וַיִּשְׁתַּחוּ & incurvavit se pronus in terram usque. Gen. 18: 2. וַתִּשְׁתַּחוּ & incurvavit se prona in terram usque.
PLUR. נִתְגַּלֶּה ab hac forma discrepat נִשְׁתָּעָה obstupescemus. Jesa. 32: 21. 397
תִּתְגַּלּוּ deportatos vos geretis. תִּתְגַּלֶּינָה deportatas vos geretis.
יִתְגַּלּוּ deportatos se gerent. Discrepat יִשְׁתַּחֲווּ procumbent. Gen. 27: 29. in Keri.
תִּתְגַּלֶּינָה deportatas se gerent.

FORMÆ VERBORUM
Bis Diminutorum.
Prima נ & ultima ה.

398 IN FUTURO KAL.

יִזֶּה ſparget. יִטּוּ declinabunt.

399 IN PRÆTERITO NIPHHAL.

Sing. נִכָּה percuſſus fuit. נִקָּה innocens factus eſt.
נִקִּיתָ innocens factus fuiſti.
נִקֵּיתִי innocens factus vel facta fui.
Plur. נִכְּאוּ percuſſi ſunt. נִשְּׁאוּ decepti ſunt. Jeſa. 19: 13. נִטָּיוּ extenſi fuerunt. Num. 24: 6.

400 IN PARTICIPIO.

נִצִּים contendentes, rixantes. Exod. 2: 13.

PRÆTERITA HIPHHIL.

401 Sing. הִכָּה percuſſit. הִזָּה ſparſit. הִטָּה extendit. הִשָּׁה oblivisci fecit.
הִכִּיתָ vel הִכִּיתָה percuſſiſti. Jerem. 5: 9. הִזֵּיתָ aſperſiſti. Levit. 4: 17.
הִכִּיתִי percuſſi. Jeſa. 60: 10. & הִכֵּתִי absque Joth, 1. Sam. 17: 46. הִכֵּתִי percuſſi. Jud. 15: 16. &c.
Plur. הִכּוּ percuſſerunt. הִטּוּ declinarunt. הִצּוּ rixas moverunt.
הִכִּיתֶם percuſſiſtis. הִטִּיתֶם inclinaſtis.

PARTICIPIA.

402 Sing. מַכֶּה percutiens. מַטֶּה inclinans. מַשֶּׁה mutuum dans.

Plur.

PLUR. מַכִּים percutientes. מַטִּים inclinantes.

INFINITIVI. 403

הַכֵּה percutiendo.

הַכּוֹת & הַכֹּת percutiendo, הַטּוֹת divertere, הַצּוֹת rixas movere.

IMPERATIVI. 404

הַכֵּה percute. הַטֵּה inclina. הַזֵּה sparge.

Apocopen passim: הַךְ percute.

הַטִּי inclina. fæm.

PLUR. הַכּוּ percutite. הַטּוּ inclinate.

FUTURA. 405

SING. אַכֶּה percutiam. אַטֶּה inclinabo. אַךְ percutiam, per apocopen.

תַּכֶּה percuties. תַּטֶּה inclinabis. תַּשֶּׁה mutuò dederis. Discrepat תֶּשִׁי oblivisceris. Deut. 32: 18.

יַכֶּה percutiet. יַטֶּה inclinabit. יַשֶּׁה oblivisci faciet. יַשֶּׁה mutuo dederit. Discr. יַשִּׁיא mutuum exiget, exactorem aget. Ps. 89: 23. & יַשִּׁי Ps. 55: 16.

תַּכֶּה percutiet. f. Per apocopen וַתַּךְ & percussit. תַּטֶּה ipsa tendet.

PL. נַכֶּה percutiem⁹. יַכּוּ percutient. יַטּוּ inclinabunt.

PRÆTERITUM HOPHHAL. 406

SING. הֻכָּה percussus fuit. Hos. 9: 16. Discr. הוּכָּה percussus fuit. Psalm. 102: 5.

הֻכְּתָה percussa fuit. הֻכֵּיתִי percussus fui.

PLUR. הֻכּוּ percussi fuerunt.

PARTICIPIUM. 407

SING. מֻכֶּה percussus. מֻטֶּה perversum.

מֻכָּה percussa.

PLUR. מֻכִּים percussi. מֻטּוֹת tensæ.

408 FUTURUM.

תֻּכּוּ percutiemini. יֻכּוּ percutientur.

PARADIGMA BIS DIMINUTORUM, primâ Joth & ultima He.

409 FUTURUM KAL.

נִינֶה Hinc enim נִינָם opprimamus eos. Ps. 74: 8.

Sim. נִירָם jaculis conficiemus eos. Num. 21: 30.

410 PRÆTERITUM HIPHHIL.

SING. הוֹנָה oppressit. Simile הוֹרָה docuit : הוֹגָה mœrore affecit.

הוֹרֵתָ docuisti, sine Joth. Psalm. 119: 102.

הוֹרֵיתִי & Joth defecto הוֹרֵתִי docui.

PLUR. הוֹנוּ oppresserunt. הוֹרִינוּ celebramus.

411 PARTICIPIUM.

SING. מוֹרֶה docens. Sim. מוֹדֶה confitens.

PL. מוֹנִים unde מוֹנַיִךְ opprimentes te. Jes. 9: 26.

מוֹרִים jaculantes. מוֹדִים confitentes, מוֹגִים unde מוֹגַיִךְ mœrore afficientes te. Jesa. 51: 32

412 INFINITIVUS.

הוֹנוֹת opprimere. Ezec. 46: 18. הוֹרוֹת præmonere.

הוֹדוֹת celebrare.

413 IMPERATIVUS.

SING. הוֹרֵה doce. Psal. 27: 11. PL. הוֹדוּ celebrate.

414 FUTURUM.

SING. אוֹרֶה docebo. אוֹדֶה vel אֲהוֹדֶה celebrabo.

תּוֹנֶה opprimes. unde תּוֹנֶנּוּ opprimes eum. Deut. 23: 17. יוֹנֶה oppresserit. יוֹדֶה & יְהוֹדֶה celebrabit.

brabit. Nech. 11: 17. יוֹרֶא Prov. 11: 25. & יוֹרֶה jaculabitur, à quo concisum וַיּוֹר & jaculatus est, (2. Reg. 13: 17.
תּוֹרֶה celebrabit. fæm.

PLUR. נוֹרֶה celebrabimus. תּוֹנוּ opprimetis.
תּוֹגִיּוּ cum Nun paragogico תֹּגְיוּן mœrore afficietis. Job. 19: 2.
יוֹנוּ opprimenr. יוֹרוּ ejaculabuntur. 2. Paral. 35: 22. יוֹרוּן celebrabunt.

HACTENUS multiplices verborum formas 415
per conjugationum tempora modosque exposui; quas qui inter se contulerit, ob frequentem disparitatem ac dissimilitudinem facile opinabitur, ad nullam vel exiguam analogiam figuratas plerasque ex arbitrario usu & mera consuetudine extitisse. Sed totum hoc contra est. Singula enim isthæc verba suas habent caussas & origines ex elementorum literalium natura, quorum alia aliorum societatem respuunt, alia liberè & promiscuè in aliorum locum venire possunt. Hinc literarum natæ ablationes, hinc elisiones abscissionesque & permutationes, hinc denique vocalium punctorum transfigurationes frequentissimæ. Quos formandæ vocis modos, quòd insignem in hebraismo habent utilitatem, quanta fieri poterit cura & diligentia, post nominis doctrinam explicabo. Priùs autem, quàm ad Nomen accessero, de Verborum Specie præcipiendum est.

DE SPECIE VERBORUM. 416

VERBA sunt vel Primitiva vel Derivativa. Primitiva, quæ etiam Radicis nomine veniunt, aliis

vocibus originem non debent. Derivata vel ex aliis verbis, vel ex nomine naſcuntur. Ex aliis verbis, ut à פְּקוֹד Imperativo, additis ſervilibus formativis, manat futurum אֶפְקוֹד תִּפְקוֹד תִּפְקְדִי &c. à præterito פָּקַד deſigurantur פָּקַדְתָּ פָּקְדָה &c. A Nominibus verba veniunt vel primitivis, vel à verbo alio derivatis.

417 *I. A nomine primitivo derivata ſunt in KAL aut NIPHHAL:*

כּוֹרֵם vinitor, à כֶּרֶם vinea. Joël. 1: 11. חֲמֻשִׁים ordine quino juncti, ab חָמֵשׁ quinque. Exod. 13: 18. תִּמְלַח ſalies, à מֶלַח ſale. וָאֵחַר pro וָאֶאֱחַר & moratus ſum, ab אַחַר poſt. Gen. 32: 4. עָרְפוּ decollarunt, ab עֹרֶף cervix. תוֹפְפוֹת tympana pulſantes, à תּוֹף typano. וַיֵּאָבֵק & luctatus eſt, Gen. 32: 24. ab אָבָק pulvis. הַנַּהֲלָאָה procul disjecta, Mich. 4: 7. ab הָלְאָה ultra. נִכְתָּם inaurari, à nomine כֶּתֶם aurum.

418 *II. A nomine primitivo derivata in* Pihel *&* Pyhal, *eaque propter ſimpliciter activam aut paſsivam ſignificationem habentia.*

זִנֵּב caudâ truncavit ab זָנָב cauda. Joſ. 10: 9. טִפַּחְתִּי palmis explanavi, vel palmo extendi. à טֶפַח palmus. דִּשֵּׁן cineres removit, vel à cineribus purgavit, à דֶּשֶׁן cinis. חוֹלֵל profanavit ex חָלָל profanus. טֵאטֵא à luto purgavit, à nomine טִיט lutum. עֹנֵן obnubilare ab עָנָן nube. שִׁלֵּשׁ tertiò

tiò fecit, à שָׁלוֹשׁ tres. שִׁשָּׁה sextavit, à שֵׁשׁ sex. שֵׁרֵשׁ eradicavit à שֹׁרֶשׁ radix. שׁוֹרֵשׁ radices egit, ab eadem origine. תְּהוֹתְתוּ prava machinabimini, ab הַוּוֹת prava, perversa. Ps. 62: 4. מְסָעֵף ramos excidens, à סָעִיף ramus. מְמֻלָּח salitum ex מֶלַח sal. מְשֻׁלָּב scalari forma dispositum, à שָׁלַב unde שְׁלַבִּים gradus. מְשָׂרֶכֶת implicans ab שְׂרוֹךְ corrigia. מְמֻחָיִם medullata. Jesa. 25: 6. à מוֹחַ medulla.

III. *A nomine primitivo derivata in* Hiphhil & Hophhal: 419

הֶאֱלִיף millena peperit, ab אֶלֶף mille. Psalm. 144: 13. הֶאֱבִיר alarum niti remigio, ab אֵבֶר ala. הֶחֱרִים internecioni devovit, ab חֵרֶם internecio. הֵימִין dextram petere, à nomine יָמִין dextera. הֵימִינִי dextram petito, אֵימִנָה dextram petam, & תַּאֲמִינוּ dextram petetis, Jesa. 30: 21. ex ead. origine. אַשְׂמְאִילָה sinistram petam, הַשְׂמִילִי diverte ad sinistram. מַשְׂמְאִלִים sinistrantes, à nomine שְׂמֹאל sinistra. הִגְשִׁים pluviam demisit à גֶּשֶׁם pluvia. תְּיֵלִילוּ ejulabitis, & יְהֵילִילוּ ejulabunt ab יְלֵל ejulatus. הִמְרָה exacerbavit à nomine מָרָה amaritudo. הִגִּיד indicavit, ex nomine נֶגֶד i. e. coram. הִבְרִיא saginavit, ex בָּרִיא saginatus. נִירוּ novellate, ex נִיר novale. אַפְאֵיהֶם ad extrema, sive ad angulos propellam eos, à nomine פֵּאָה angulus. הֵרִיק exinanivit, evacuavit

à רִיק inanitas. הַמְּלֻחַת salita es, & הָמְלֵחַ saliendo à מֶלַח sal. מַקְרִין cornua producens. Psalm. 69: 32. ex קֶרֶן cornu.

420

IV. IN HITHPAHEL ex nomine derivata.

הִתְאַחֲדִי unitam te præbe. Ezech. 21: 16. ab אֶחָד unus. הִתְאֹשָׁשׁוּ igne correptos præbete vos. Jesa. 46: 8. ab אֵשׁ ignis. הִסְתּוֹפֵף limen frequentare, à סַף limen.

421

V. A nomine derivativo manantia verba KAL.

שָׁבַר comparavit annonam, à שֶׁבֶר annona, quod est à verbo שָׁבַר fregit. שָׁלֵם pace frui à שָׁלוֹם quod deductum à verbo שָׁלָה tranquillus fuit. קָץ æstivavit, à קַיִץ æstas, & hoc à קָצָה succidit, quoniam succiduntur æstate segetes. גָּרַם contrivit ossa, à גֶּרֶם osse, quod est à גָּמַר absolvere. שָׁלַוְתִּי tranquillus fui, Ijob 3: 26. à שָׁלֵו tranquillus, Ijob 16: 12. & hoc à שָׁלָה tranquillum esse. אֶנְעָלֵךְ calceabo te, ab נַעַל calceus, uti hoc ab נָעַל clausit serâ. יַאֲהֵל tentoria movebit, ab אֹהֶל tentorio, hoc autem ab הָלְא cujus conjugatum est הָלְאָה ulterius. וַיָּבֶל & pabulum dedit בְּלִיל pabulum, quod est à בָּלַל miscuit. נָסַס vexillum erexit, ab נֵס vexillum, quod est à נָסָה

extulit. nimirum in acie vexilla eminent. Hinc illud Cantici: Dilectus meus candidus & rubicundus est, elatus instar vexilli in myriadibus. cap. 5: 10. תֶּחֱרַף hyemabit, ab חֹרֶף hyems, quod venit ab חָרַף probro exposuit. תָּשׁוּרִי munera deferes. Jes. 57: 9. à תְּשׁוּרָה munus. יִבְעֲרוּ obbrutescent, à בַּעַר brutus vel בְּעִיר brutum, quod à בָּעַר pascendo, depascendo. נִלְבְּנָה lateres faciamus, à לְבֵנָה laterculus, quod deflexum à לָבַן album esse. שׁוֹעֵר custos portæ, à שַׁעַר porta, & hoc à שָׁעַר æstimare, quoniam in portis antiquitùs de rebus rerumque pretiis & litibus æstimabant Judices. עוֹדֵד ampliat, ab עוֹד amplius, & hoc עָדָה permeavit, transivit. עוֹיֵן vel עָיִן oculis lustrans, ab עַיִן oculo, & עַיִן ab עָנָה respondit, quòd in oculo depictæ rerum imagines rebus undique respondent. חֲדֶרֶת penetralia petens, fæm. ab חֶדֶר penetrale infimum, à verbo הדר Arab. حدر descendit. Inde lux affunditur loco Ijob. 9: 9. Qui facit penetralia Austri, i. e. sidera, quæ ad Austrum descendunt, & Prov. 7: 27. Viæ ejus descendunt ad penetralia, *ad infima* mortis. חָלַל tripudiavit, ad tibiarum cantum saltavit, ortum ex nomine חָלִיל tibia. Sic à nomine חָלָל confossus verbum חִלֵּל significationem habet profanandi. עָרַל præputiavit, præputium habere censuit, Levit. 19: 23. ex nomine עָרְלָה præputium, hoc autem ex עוֹר cutis. Dictum quippe עָרְלָה pro עָרְעָרָה. Neque aliud

aliud est præputium, quàm cutis glandem naturæ virilis contegens.

422 *VI. A Nomine derivato derivata verba* Niphħal.

נוֹאֲלוּ stultè egerunt, ab אֱוִיל stultus, quod formatum loco וְאִיל vocis manantis à verbo יָאַל cujus Hiphħil est annuit, acquievit. יִנּוֹן manebit, à נוֹן id est, mansio, quo vocabulo dictus Ephrajimita, Josuæ Pater, 1. Par. 7: 27. qui & נוּן Nun. Sic ὁ, πρὸ ἡλίου διαμενεῖ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Psalm. 72: 17. נוֹן & נוּן veniunt ab integris נָאוֹן & נָאוּן possidentque ן servile, ut יְשֻׁרוּן & זְבֻלוּן ex radice נָאָה habitavit, unde etiam subnatum נְאוֹת habitacula Ps. 65: 13. Psalm. 23: 2. יִלָּבֵב cordatus fiet, à לֵבָב corde, quod scriptum ex integro לְאֵבָב ad forma רַעֲנָן vocalibus (-) & (-:) contractis, ut factum in מֵזִין pro מְאֲזִין Prov. 14: 4. Descendit autem לֵבָב à לָאֵב ut collactaneum תַּלְאוּבָה siticulosa, & لَبَ *laba* sitivit.

423 *VII. A derivato Nomine derivata verba* Hiphħil.

הוֹדִינוּ celebravimus. ab הוֹד gloria, Ps. 21: 6. quo nomine dictus est filius Tsophach. 1. Par. 7: 37. Fœmininum est הוֹדָה ex quo Hodava. Nech. 7: 43. & Hodavja, Ezr. 2: 4. virorum nomina, originemq; debent verbo יָהַד à quo etiam מִתְיַהֲדִים con-

confitebantur se, scil. Judæos. Esther. 8: 17. & הִידוֹת pro יְהוֹדוֹת celebrationes Nech. 12: 8.

הַעֲרֵב vesperascendo ab עֶרֶב vespera, & hoc ab עָרַב miscuit, lucem viz. cum tenebris. 1. Sam. 17: 16.

הֶאֱמִין credidit ab אָמֵן veritas, & hoc ab אָמַן firmum seu constantem esse. וְהַעְתַּרְתֶּם & abundè profudistis. Ezech. 35: 13. ex nomine עָתָר abundantia, & hoc ab עֹשֶׁר divitiæ.

אַשְׁבִּיר matricem frangerem à מַשְׁבֵּר matrix, & hoc à שָׁבַר fregit.

הִשְׁלִים pacem facere, à שָׁלוֹם pax, & hoc ab שָׁלָה tranquillus fuit.

וְהֶאֱזְנִיחוּ & repulerunt, ab אֶזְנַח nomine obsoleto, quod est à verbo זָנַח rejecit, forma אֶזְרָח indigena. Jesa. 19: 6.

יָעִיב obnubilabit, Thren. 2: 1. ab עָב nubes, & hoc à עָבָה densum esse.

וְדִיגוּם & piscabuntur eos: à דָּג piscis, & hoc à דָּגָה multiplicari.

הָעִיט involavit: ab עַיִט volucris, & hoc à verbo עָטָה operuit.

יָהֵל tentorium figet, pro יַאֲהֵל à themate אֹהֶל tentorium, & hoc ab הָלָא unde הָלְאָה ultra.

יַדְבֵּר gregem in caulam coget. Psalm. 47: 4. à nomine דֹּבֶר caula vel ovile. Hoc autem à דָּבַר duxit. יָנֵץ pro יְנָאֵץ florescet. Ecclef. 12: 5. quod est à verbo נָצַץ efflorescere, scintillare. & hoc à נֵץ vel נִצָּה flos vel germen.

תַּחְמְרָה

תְּחָמְרָה bituminabat eam, ex nomine חֵמָר bitumen, & hoc ab חמר turbidum esse.

הֵעִיד testatus est, ab עֵד testis, & hoc ab יָעַד constituit.

יַצְהִירוּ oleum expriment. Job. 24: 12. ex nomine יִצְהָר oleum, hoc autem à verbo צהר splendere, unde & צֹהַר splendor.

יוֹרֶא imbricat, imbris more ruit. Proverb. 11: 25. ex יוֹרֶה imber vel pluvia, & hoc ab יָרָה jecit, dejecit, præcipitavit.

מַבְלִיגִיתִי recreationem faciens, vel, parans, ex nomine בְּלִיגִית recreatio, formæ חֲמִישִׁית. Jerem. 8: 18.

מַשְׁתִּין mingens. à שַׁיִן urina, cujus pluralis שֵׁינֵיהֶם lotia eorum, à verbo שָׁנָה vide Arc. Kethib pag. 112. 113. lib. I. cap. IV.

הִשְׁלִמָה pacata effecta est, à שָׁלוֹם & hoc à שלה.

424 *VIII. A Nomine derivativo derivata verba* Pihel.

שִׁחֵר mane quærere, ab שַׁחַר aurora, & hoc ab שָׁחַר nigricari.

לִבַּבְתִּנִי expectorasti me, rapuisti animum, à לֵב animo, hoc autem à לָהַב.

שִׁעֲשַׁעְתִּי oblecto me, ex nomine שַׁעֲשֻׁעַ oblectatio, & hoc à שָׁעָה respexit.

זֵרִיתָ cinxisti, ab זֵר corona. hoc autem ab נָזַר separavit.

תִּרְגַּלְתִּי

תִּרְגַּלְתִּי assuefacio, à nomine תִּרְגֵּל formæ תִּדְהָר teda. hoc autem abs רֶגֶל i. e. pes. Hose. XI. 3.

יְתָאֲרֵהוּ format illud. Jesai. 44: 13. à תּוֹאַר forma, hoc autem à תָּאַר describere, formare.

יְבַכֵּר primogenitum instituet, à בְּכוֹר primogenitus. Hic autem dictus fortean à בָּרַךְ benedicendo. Nam primogeniti maxima benedictio.

מְתַחֲרֶה loricatum præbens. Jerem. 22: 15. à nomine תַּחֲרָא lorica, & hoc ab אַחַר morari, tardare: ἰσοδύναμον est Aramæum תְּחַר. Similis origo est futuri תְּתַחֲרֶה Jerem. 12: 5. quomodo loricam indueres cum equitibus? Locum alterum sic reddo: An regnaturus es, quia tu loricaris cedro? i. e. cedrina domo tectus, quasi loricatus cedro videris?

מַחֲצוֹצְרִים clangentes tubis. 2. Par. 5: 13. à nomine חֲצוֹצְרָה Tuba, quod ortum à radice צָרַח clanxit, vociferatus est, à quo pariter trajectis literis deflexum מְחַצְּרִים clangentes, vociferantes, pro מַצְרִחִים vel מַצְרִיחִי, ut מְעֻזָּרִים auxiliantes, legitur loco מְעֻזִּירִים.

מְלָשְׁנִי & מְלוֹשְׁנִי linguâ lædens. cum (י) paragogico. Psalm. 101: 5. Utrumque natum ex nomine לָשׁוֹן quod si deducatur à verbo לוּשׁ cui respondet لَاسَ *lása* gustavit, formam habet nominis לָצוֹן derisio: collactaneum Chaldaicum לִישָׁן. si à לָשָׁה cognato arabici verbi لَسَّ *lassa*, lambit,

lambit, linxit, formam gerat nominis חָזוֹן visio. מְשׁוֹפֵט חָרוֹן æstus. Ipsum מְלוֹשְׁנִי figuratum, ut מְשׁוֹפֵט judicem agens, ex forma Pihel. In מְלָשְׁנִי Cametz rependit vicem צֵרֵי (-) & sequentis Dages. quemadmodum יִתְפָּקְדוּ scriptū est loco יִתְפַּקְּדוּ.

מְאַלְּמִים in manipulos colligunt, ab אֲלֻמָּה manipulus, hoc autem ab אָלַם ligare, unde & אִלֵּם ligatus linguæ vinculo, i. e. mutus. חָלָל exanimatus, gladio confossus. derivatum hinc חִלֵּל exanimare, vita privare. Ezech. 28: 19. מְחַלְלֶךָ in manu exanimantis te.

425 ## IX. VERBA PYHAL.

מְתֻלָּעִים coccinati, seu coccino induti ex nomine תּוֹלָע coccus vel coccum, cocci vermiculus, & hoc à לָתַע commolere, vel potius à יָלַע cui respondet Arabicum وَلِعَ cupidus fuit.

מְעֻשֶּׁה acuminatus, exacutus, ab עֵט stylus, cujus thema est עָשָׂה subitò contendit, festinavit, ut stylus in manu scribæ velocis. Illam contendendi significationem habet verbum יַעַט 1. Sam. 14: 32. & תַּעַט 1. Sam. 15: 19.

יָפְיָפִיתָ pulcerrimus exhibitus fuisti. ab יֳפִי pulcritudine, quod est ab יָפָה pulcrum esse. Ps. 45: 3.

מְשֻׁקָּדִים amygdalæ speciem induti. à שָׁקֵד amygdala, hoc autem à שָׁקַד maturavit, quòd florem fructumque maturat.

X. A

X. *A derivato nomine derivata verba* Hithpahel. 426

הצטירנו in viaticum sumsimus. à nomine צִיר commeatus, viaticum. & hoc à צור vel צָרָה venari.

יתמוללו in spicas abeant, à מְלִילָה spica, quod vicissim descendit à מלל quod affinitatem habet cum verbo מול succidere.

CAPUT VIII.

DE NOMINE.

Summa.

Nominis Regimen. De Genere regula significationis, terminationis, Apocopes, Ellipseos & Anaphoræ. De genere subdititio. Flexus nominis in numerum. Plurale masculinum deflexum à singulari masculino inusitato: Fœmininum à singulari fœminino inusitato. Cum ellipsi nominis regentis accipienda pluralia fœminina אבות פחות & פחוות *& masculinum plurale* נשים *uxores.*

ACcidunt Nomini Status, Genus, Numerus, Species & Figura. 1

DE STATU.

Status est, quando *regitur* à nomine nomen, quod genitivo casu Latini reddunt. v. gr. שִׁיר שִׁירִים canticum canticorum. 2

Propter hoc regimen absoluti nominis forma sæpiùs mutatur. 3

Nimirum Puncta regentis nominis corripiuntur, ut דְּבַר שָׂרָה verbum Saræ, ex absoluto דָּבָר

 vel

vel producuntur, ut עֵין גַּנִּים fons hortorum, ex absoluto עַיִן i. e. fons. יְפֵה תֹאַר pulcher forma, ex absoluto יָפֶה pulcher.

4 He fæminina terminatio vertitur in ת præcedente Pathach, ut תּוֹרַת יְהוָה Lex Domini; vel in ת præced. gemino Segol, ut מֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם dominium diei, ex absoluto מֶמְשָׁלָה dominium.

5 Propter idem regimen ַיִם dualis & ִים pluralis terminatio mutatur in ֵי ut רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים pedes Sacerdotum, ex רַגְלַיִם duali. מַלְכֵי מִדְיָן Reges Midjanis, ex מְלָכִים plurali.

6 Propter regimen duo nomina אָב & אָח adsciscunt Chirek magnum, ut אֲבִי עַד pater seculi. אֲחִי יוֹסֵף frater Josephi.

DE GENERE.

7 Genus Nominis cognoscitur 1. ex Significatione, 2. ex Terminatione, 3. ex Apocope, 4. ex Ellipsi. 5. denique ex Anaphora.

Regula I. Significationis.

8 Masculina sunt propria virorum, fluviorum, montium, populorum & mensium nomina: Fœminina, mulierum, urbium & regionum vocabula.

Regula II. Terminationis.

9 Quæ in ה absente Segol, vel in ת servilia elementa finiuntur, sunt generis fœminini.

Regula III. Apocopes.

10 Nomina, servilibus ה vel ת per apocopen amissis, adhuc fæminina reputantur. Quo fit, ut con-

constructæ voces respiciant genus apocopen passi nominis. Reliqua sunt masculina.

REGULA IV. ELLIPSEOS.

GENUS vocum vel partium orationis frequentissimè refertur ad genus absentis nominis. 11

REGULA V. ANAPHORÆ.

GENUS vocum refertur quàm sæpissimè ad genus cognati nominis obsoleti.

EXPOSITIO REGULARUM.

SUnt igitur juxta secundam regulam fœminina, 12
quæ I. terminantur in ה ut תּוֹרָה lex. II. quæ in ת ut זִמְרָת canticum, עֶזְרָת auxiliũ. III. quæ in ת ut בַּת filia, בַּעֲלַת Domina. IV. quæ in ת ut אֱמֶת veritas. V. quæ in ת ut שְׂאֵת excellentia, נְשֵׂאת oblatio. VI. quæ in ית, ut שְׁבִית captivitas, הַמּוֹאֲבִית Moabitis. VII. quæ in וֹת ut תּוֹלְדוֹת generationes. IIX. quæ in וּת ut פְּדוּת vel in ת per Kibbuts, עֲבֻדַת servitus.

Sunt juxta tertiam regulam fœminina, 1. quorum ת ante contiguum ת abscissum, ut אֳנִי pro 13
אֳנִית positum ante nomen תַּרְשִׁישׁ 1. Reg. 10: 22: אֳנִי תַרְשִׁישׁ נֹשְׂאֹת זָהָב Classis Tharsisi afferens aurum; Vel 2. quorum ה abscinditur ante ה vel א, ut שְׁפוֹת הַסִּיר הַגְּדוֹלָה pro שְׁפֹת הַסִּירָה הַגְּדוֹלָה dispone ollam ingentem. 2. Reg. 4. סִירָה in adpellativis inusitatum, in propriis autem *cisternæ* nomen est. 2. Sam. 3: 26. סִיר אֲשֶׁר הֶלְאָתָה בָּהּ loco סִירָה אֲשֶׁר הֶלְאָתָה בָּהּ Ezech. 24: 6. בְּאֵר

אחרת pro בְּאֵרָה אַחֶרֶת puteus alius. Gen. 26: 21. בְּאֵרָה dictus Rubenita 1. Par. 5: 6. בְּאֵרָא Beera, Aserita, filius Tzophachi, 1. Par. 7: 37.

14 Nec juxta secundam regulam fœmininam habent terminationem, quæ in ה servilem prævio Segol desinunt, ut לִבְנֶה populus-alba. Gen. 30: 37. אִשֶּׁה in regimine אִשֶּׁה ignitum. אֶפְעֶה vipera. וְהַזּוּרֶה תִּבָּקַע אֶפְעֶה & compressum findetur vel rumpetur, *ut filia* viperæ. Jesa. 59: 5. עֶשְׂרֶה in regimine עֶשְׂרֵה decem. תָּפְתֶּה locus coctionis. כִּי עָרוּךְ מֵאֶתְמוּל תָּפְתֶּה etenim paratus est jam ante locus coctionis. Jesa. 31: 33. עֻלְפֶּה deliquium. Ezech. 31: 15. רֵעֶה cognitio, formæ constructæ. Ita cognitio sapientiæ *erit* animæ tuæ. Prov. 24: 14. צֹנֶה pro צֹאנֶה grex vel oves. Psalm. 8: 8. שְׁמֹנֶה octo.

15 Juxta Ellipseos regulam ut fæminina vel masculina construuntur I. in quibus deest ad sententiam textus congruens nomen regentis substantivi: Sic אִישׁ *vir*, deest in הַמִּלְחָמָה 2. Reg. 3: 26. כִּי חָזַק מִמֶּנּוּ הַמִּלְחָמָה quòd invalesceret præ se *vir* belli. In מַתָּנָה Eccles. 7: 8. וִיאַבֵּד אֶת־לֵב מַתָּנָה & perdit animum *vir* muneris. אִישׁ מַתָּן *vir muneris dicitur munificus*. Prov. 19: 6. In תַּאֲוָה Prov. 21: 26. כָּל־הַיּוֹם הִתְאַוָּה תַאֲוָה toto die cupit *vir* cupiditatis.

אִמּוֹת *matres* deest in דֻּבִּים ursorum. 2. Reg. 2: 24. וַתֵּצֶאנָה שְׁתַּיִם דֻּבִּים & egressæ sunt duæ *matres* ursorum. In גְּמַלִּים Gen. 32: 15.

15. גְּמַלִּים מֵינִיקוֹת Camelorum *matres* lactantes.

אֵילֵי *arietes*, vel כִּבְשֵׂי agni deest in הַצֹּאן Gen. 30: 39. וַיֵּחֱמוּ הַצֹּאן & incalescant arietes vel agni gregis.

אַנְשֵׁי deest in אָבוֹת Patres. אָבוֹת enim venit pro integro אֲהָבוֹת amores. In שַׁאֲנַנּוֹת Jesa. 32: 11. חִרְדוּ שַׁאֲנַנּוֹת trepidate viri, vel, cives tranquillarum *scil. urbium.*

אֶרֶץ *terra*, I. Deest in תֵּבֵל frugiferum solum. Jesa. 24: 4. אֻמְלְלָה נָבְלָה תֵּבֵל languebit, concidet *terra* soli frugiferi. Nomen תֵּבֵל excusum ex תֵּיבֵל formæ תַּשְׁבֵּץ venit à verbo הוֹבִיל i. e. ferre; collactaneum τῷ יְבוּל i. e. proventus terræ. Quæ autem dicitur ארץ תבל terra soli-frugiferi, eadem transpositis vocibus adpellata תֵּבֵל אַרְצוֹ solum-frugiferum terræ, Proverb. 8: 31. & Ijob 18: 18. II. Deest in regionum vocabulis, ut נִשְׁבְּרָה מוֹאָב confracta est *terra* Moabi. Jerem. 48: 4. וֶאֱדוֹם לְמִדְבַּר שְׁמָמָה תִּהְיֶה & & *terra* Edomi in desertum desolatissimum erit. Joel. 4: 19.

בְּהֵמַת *bestia* deest in בְּהֵמוֹת Ijob. 40: 15, *16. be-* 16
stia bestiarum, i. e. maxima, par pluribus aliis.

בֵּן *filius*, deest in קֹהֶלֶת Eccles. 1: 1. c. 2: 12. & 12: 10. אָמַר קֹהֶלֶת dixit *filius* congregantis *Sapientia*. Eccles. 12: 10. בִּקֵּשׁ קֹהֶלֶת inquisivit *filius* congregantis *Sapientia*. Sine ellipsi hac jungitur

tur Koheleth cum fœminino: ut Eccles. 7:27. אָמְרָה קֹהֶלֶת dixit Ecclesiastria.

בַּת *filia* deest in צִיּוֹן Tsijon. Jesa. 49: 14. וַתֹּאמֶר צִיּוֹן sed dixit *filia* Tsijon. In הָעָם Jerem. 8: 5. מַדּוּעַ שׁוֹבְבָה הָעָם הַזֶּה quare rebellis est *filia* populi hujus? In הָאָתוֹן asin°, Num. 22:23. וַתֵּרֶא הָאָתוֹן vidit autem *filia* asini. וַתֵּט הָאָתוֹן & declinavit *filia* asini. ibid. In חֲמוֹר asinus Jud. 15: 15. לְחִי חֲמוֹר טְרִיָּה invenit maxillam *filiæ* asini putridæ vel humentis, nondum exsiccatæ. Sic etiam طَرِيٌّ *tarijō* arabicè est recens. Deest in הַנַּעַר quod propriè viriditatem sonat, à רַעַן Deut. 22: 27. צָעֲקָה הַנַּעַר clamavit *filia* viridis ætatis, vel virgo. Vid. Arc. Kethib. lib. II. p. 275. In הַצִּפּוֹר avis. Lev. 14: 5. הַצִּפּוֹר הַחַיָּה *filia* volucris viva. צִפּוֹר טְהוֹרָה *filia* aviculæ pura. Proverb. 27: 8. כְּצִפּוֹר נוֹדֶדֶת *filia* avis profuga. In שֶׂה pecus. Jerem. 50: 17. שֶׂה פְזוּרָה יִשְׂרָאֵל *filia* ovis abacta est Jisraël. In בְּרִיָּה & רָזָה Ezech. 34: 20. Et judicabo בֵּין־שֶׂה בְרִיָּה וּבֵין שֶׂה רָזָה inter *filiam* ovis opimam & inter *filiam* ovis macilentam. In אֶפְעֶה Jesai. 59: 5. & compressum rumpetur, ut *filia* viperæ.

בְּרִיחֵי *vectes*, deest in דַּלְתוֹת fores, 2. Par. 29: 3. פָּתַח אֶת־דַּלְתוֹת בֵּית יְהוָה וַיְחַזְּקֵם protulit *vectes* forium domus Domini, & firmavit eos. Le-

Loquutio similis Psalm. 147: 13. כִּי־חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ nam firmat vectes portarum tuarum. פֶּתַח est proferre, producere, Amos 8: 5. Ps. 37: 14. Ezech. 21: 28. vel 33. Ijob. 29: 19.

דָּבָר *res*, *verbum*, deest in עַוְלָה Malach. 2: 6. וְעַוְלָה לֹא נִמְצָא בִשְׂפָתָיו & *verbum* iniquitatis non est inventum in labiis ejus.

17 חַיַּת *caterva*, deest in וַתְּהִי הַכִּנָּם & extitit *caterva* pediculorum, Exod. 8: 13, 14. Recte autem verti חַיַּת in catervam, patet ex parallelis. Quæ enim 2. Sam. 23: 13. vocatur חַיַּת פְּלִשְׁתִּים ea 1. Par. 11: 15. vocata מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים exercitus Palæstinorum.

חָכְמָה *Sapientia* nomen rectum deest à מוּסָר nomine regente. Prov. 4: 13. Prehende מוּסָר institutum *Sapientiæ*, ne desistito נִצְּרֶהָ כִּי הִיא חַיֶּיךָ custodi *illam*, quia *ipsa* est vita tua.

18 יַד *manus* deest in יָמִין Psal. 63: 9. בִּי תָּמְכָה יְמִינֶךָ me sustentat *manus* dexteri-*lateris*. In שִׁפְחָתְךָ 1. Samuel. 25: 27. אֲשֶׁר הֵבִיא שִׁפְחָתְךָ לַאדֹנִי quam attulit *manus* ancillæ tuæ.

יוֹם *dies*, deest in רָעָה Jesa. 47: 13. וּבָא עָלַיִךְ רָעָה & superveniet tibi *dies* calamitatis, cujus auroram *i. e. ortum* ignorabis.

יוֹשְׁבֵי *habitatores* deest in הָאֲרָצוֹת Jesai. 37: 11. אֶת־כָּל־הָאֲרָצוֹת וְאֶת־אַרְצָם omnes *habitatores* terrarum & terras eorum. Quod recte verti docet tum rei evidentia, tum parallelism⁹ 2. Reg. 19: 17.

19 מֵי aquæ, deest in מַעְיְנוֹתֶיךָ Fontes tui. Prov. 5: 16. יָפוּצוּ מַעְיְנֹתֶיךָ חוּצָה dispergantur *AQUÆ* fontium tuorum foras.

מְלֶאכֶת Opus, vel, *fabrica* deest in אֲרוֹן 2. Par. 8: 11. אֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם אֲרוֹן יְהוָה in quæ ingressū est *OPUS* arcæ Domini. 1. Sam. 8: 11. וַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים נִלְקָח & *OPUS* arcæ Domini captum est.

מַעֲשֵׂה Opus, deest in רִצְפָּה Ezech. 40: 17. וְרִצְפָּה עָשׂוּי לֶחָצֵר & *OPUS* pavimenti factum atrio.

מִשְׁמֶרֶת observatio, deest in חוֹק Judic. XI. 39. וַתְּהִי חוֹק בְּיִשְׂרָאֵל fuitque OBSERVATIO ritus in Israële.

מְעֵי viscera, venter, deest in הָרִיּוֹתָיו Hos. 14: 1. וְהָרִיּוֹתָיו יְבֻקָּעוּ & *ventres* prægnantium ejus diffindentur.

מְקוֹם locus, vel תַּחְתִּית infimus locus, deest in שְׁאוֹל Jesa. 5: 14. הִרְחִיבָה שְׁאוֹל נַפְשָׁהּ dilatavit *Locus* sepulcri animam suam, hiat in immensum. Item Jesa. 38: 18. כִּי לֹא שְׁאוֹל תּוֹדֶךָּ quia non *locus* sepulcri celebrabit te. Prov. 27: 20. שְׁאוֹל וַאֲבַדּוֹן לֹא תִשְׂבַּעְנָה *Locus* sepulcri & perditionis non possunt saturari.

20 נֶפֶשׁ anima, deest in דָּוִד 2. Sam. 13: 39. וַתְּכַל דָּוִד הַמֶּלֶךְ & defecit præ desiderio ANIMA Davidis, כְּאַיָּל תַּעֲרֹג quemadmodum ANIMA cervi adspirat ad alveos aquarum, sic anima mea adspirat ad te, Deus. Psalm. 42: 2.

נִשְׁמַת Halitus, in רוּחַ Genes. 1:2. וְרוּחַ אֱלֹהִים
מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם & HALITUS Spiritus Dei incubabat superficiei aquarum. Additur aliquando, ut Gen. 7:22. Halitus spirationis vel spiritus vitæ. 2. Sam. 22:16. ab halitu spiritus nariũ ejus. Ps. 18:16. ab halitu spiritus narium tuarum.

Deest עֶבְרַת indignatio in כּוֹס Thren. 4:22. 21
עָלַיִךְ תַּעֲבָר כּוֹס Ad te etiam transibit INDIGNATIO calicis., i. e. calix indignationis. vel subaudiendum est nomen מְנָת, i. e. portio. Ad te transibit PORTIO calicis.

Deest עִיר in urbium vocabulis, ut כָּשְׁלָה יְרוּשָׁלַיִם collapsa est Hierusalem. Jesa. 3:8. אָמְרָה צֹר dixit Tyrus, Ezech. 26:2. Illa, scil. Nineve, est urbs illa maxima. Gen. 10:12. Ubi cum masculino construitur urbis nomen, subauditur nomen אִישׁ vel יוֹשֵׁב ut Mich. 5:1. וְאַתָּה בֵּית־לֶחֶם Tu autem *civis* Bethlehemi.

Deest עֵת tempus in עַד Ezech. 22:4. וַתָּבוֹא עַד 22
שְׁנוֹתָיִךְ & veniet TEMPUS attactus annorum tuorum, i. e. annos tuos attingens, tempus scil. visitationis. Nobiscum faciunt Judæi Orientales, qui hîc pro עַד in codicibus suis legunt עֵת Venietque TEMPUS annorum tuorum. Idem עֵת omittitur in illo Ezech. 12:25. לֹא תִמָּשֵׁךְ עוֹד Eloquar verbum, & fiet, non protrahetur TEMPUS amplius. Ob euphoniam in utroque loco ante cognatas literas extrusum est עֵת.

Deest פַּעַם pes, in אֲשֻׁרָיו Psalm. 37:31. לֹא 23

תִמְעַר אֲשׁוּרָיו non nutabit *PES* gressuum ejus. Deest in אַשֻּׁרִי Ijob 31: 7. תִּטֶּה אַשֻּׁרִי declinabit Pes gressus mei.

פְּאַת latus, deest in זָקָן Jesa. 15: 2. זָקָן גְּרוּעָה LATUS barbæ rasæ.

24 צַלְמֵי imagines, deest in אֲרָיוֹת 2. Par. 9: 19. אֲרָיוֹת עֹמְדִים *Imagines* leænarum stabant.

קוֹל Vox, deest in זְעָקָה Jer. 50: 46. וּזְעָקָה בַּגּוֹיִם נִשְׁמָע *VOX* clamoris in gentibus audietur. Deest in הַשְּׁמוּעָה Jer. 51: 46. וּבָא בַשָּׁנָה הַשְּׁמוּעָה & venerit in hoc anno *vox* rumoris. Deest in רִנָּה clamor, 1. Reg. 22: 36. וַיַּעֲבֹר הָרִנָּה & transivit *vox* clamoris. Deest in תוֹדָה Jerem. 30: 19. וְיָצָא מֵהֶם תּוֹדָה & prodibit ex eis *vox* gratiarum actionis.

25 קֶרֶן cornu, abest à nomine שֶׁמֶן oleum. Cant. 1: 2. Ob odoratum oleorum tuorum præstantium שֶׁמֶן תּוּרַק שְׁמֶךָ *Cornu* olei, quod evacuatur, est nomen tuum.

רוּחַ ventus deest in צָפוֹן aquilo, & in תֵּימָן auster. Cantic. 4: 16. עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי תֵימָן Evigila *vente* plagæ aquilonaris, & veni *vente* plagæ australis.

26 שְׂאֵת elatio, tumor, deest in יָרֵךְ Num. 5: 27. וְנָפְלָה יְרֵכָהּ Et concidit *tumor* femoris ejus.

שָׂדֶה Ager in שַׁדְמוֹת Jesa. 16: 8. כִּי שַׁדְמוֹת חֶשְׁבּוֹן אֻמְלָל quoniam AGER uberis-in-morem-extantium-locorum languet. Deest in שְׁדֵמוֹת Chab. 3: 17.

3: 17. ושְׁרֵמוֹת לֹא עָשָׂה אֹכֶל Et AGER uberis in morem elatorum locorum non tulit cibum.

שֵׁמַע Rumor sive fama, deest in תִּפְלֶצֶת Jerem. 49: 16. תִּפְלַצְתְּךָ הִשִּׁיא אוֹתָךְ *Fama* horroris tui decepit te.

שְׁנַת Annus, deest in יוֹבֵל i. e. cornu-arietis. Le- 27
vit. 25: 10. יוֹבֵל הִוא תִּהְיֶה לָכֶם *Annus* tubæ arietis esto vobis. & vs. 11. *Annus* est tubæ arietinæ: annus quinquagesimus esto vobis. versu item 12. כִּי יוֹבֵל הִוא קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לָכֶם quum annus Jobelis, vel cornu arietini est, sanctus esto vobis. In his gemina est Ellipsis. nam in יוֹבֵל etiam subauditur nomen aliquod, ut adeo plenior scriptio hæc sit, שְׁנַת קֶרֶן הַיּוֹבֵל הוּא Annus cornu arietis ipse est.

תַּרְבּוּת deest in הַצְּפַרְדֵּעַ Ex. 8: 6. וַתַּעַל הַצְּפַרְדֵּעַ 28
& ascendit *multitudo* seu *progenies* ranarum. Deest in שְׂלָו coturnix. Exod. 16: 13. וַתַּעַל שְׂלָו & ascendit *multitudo* coturnicum. Deest תַּרְבּוּת in קוֹץ שָׁמִיר Spina & sentis, Jesa. 32: 13. קוֹץ שָׁמִיר תַּעֲלֶה Multitudo vel progenies spinarum & sentium ascendet, vel surget: ut Num. 32: 14. Sumsistis in locum patrum vestrorum תַּרְבּוּת אֲנָשִׁים חַטָּאִים progenies hominum peccatorum.

Deest תְּהִלַּת *laus* in verbis אַל תֵּחַד כְּבוֹדִי ne uniatur *LAUS* gloriæ meæ. Gen. 49.

JUXTA Anaphoræ seu relationis regulam Feminino 29
vel Masculino more construuntur I. Ea, in quibus

bus Adjectivi nominis genus refertur ad nomen absens. ut

אָזֵל abiturus, respicit vocem בֵּן־עֵז in composito nomine עֲזָאזֵל i. e. caper digressurus. Lev. 16: 8.

בָּלוּל commixtus, respicit masculinum קֶמַח Farina Exod. 29: 40. סֹלֶת בָּלוּל בְּשֶׁמֶן כָּתִית Simila FARINÆ commixtæ oleo contuso.

טוֹב respicit masculinum דָּבָר i. e. res. Gen. 49: 15. וַיַּרְא מְנֻחָה כִּי טוֹב׃ & vidit quietem, quod sit *RES* bona.

30 יָמִין dexter, respicit masculinum צַד latus. 1. Sam. 11. 2. עֵין יָמִין oculus LATERIS dextri. Exod. 29: 22. שׁוֹק הַיָּמִין Armus LATERIS dexteri. 2. Sam. 20: 9. וַתֹּחֶז יַד־יְמִין יוֹאָב Tenuitque manum dexteri LATERIS Joab.

קָלָל tersum, respicit masculinum מַעֲשֶׂה opus. Ezech. 1: 7. כְּעֵין נְחֹשֶׁת קָלָל ut aspectus æris *operis* tersi.

רַבָּה magna, respicit fœmininum מַעֲרָצָה violentia, Job. 31: 34. אֶעֱרוֹץ הָמוֹן רַבָּה violentiâ utebar vel cogebam multitudinem VIOLENTIA magna. Restituitur absens nomen per conjugatum verbi, ut Psalmo 62: 3. לֹא־אֶמּוֹט רַבָּה non vacillabo *vacillatione* magna.

31 שָׁדוּד vastatus, respicit fœmin. אֶרֶץ Jerem. 4: 30. וְאַתְּ שָׁדוּד מַה־תַּעֲשִׂי Tu autem *TERRA* vastati, quid factura es?

הַשְּׁלִישִׁית tertia, respicit fœmininum עֵת tempus,

עַד

עַד הָעֶרֶב הַשְּׁלִישִׁית usque ad *TEMPUS* vespertinum diei tertii. 1. Sam. 20: 5.

הַשְּׂכִירָה mercenaria, respicit fæm. יָד manus. Jes. 7: 32
20. תַּעַר הַשְּׂכִירָה novacula MANUS mercenariæ.

תַּחְתִּית infima, respicit fæmin. מָקוֹם Deut. 32: 22. וַתִּיקַד עַד־שְׁאוֹל תַּחְתִּית ardetque usque ad sepulcrum TERRÆ INFIMÆ. (Potest תַּחְתִּית substantivè etiam accipi, ut Job 41: 15. Exod. 19: 17.)

II. JUXTA REGULAM ANAPHORÆ SUFFIXÆ PAR- 33
TICULÆ GENUS refertur ad nominis præcedentis collactaneum: v. c.

Suffixum הוּ masculinum respicit nominis loco usurpatum infinitivum צְעֹק vociferare, vel nominaliter, vociferatio. Exod. 11. 6. וְהָיְתָה צְעָקָה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם אֲשֶׁר כָּמֹהוּ לֹא הָיְתָה Eritque vociferatio magna in universa Ægypto, cui *vociferationi* similis non est edita.

Suffixum נּוּ masculinum respicit nominaliter ac- 34
ceptum נִתְעָב abominabile, Job. 15: 16. vel מְתָעֵב abominatio, (quod nominis loco legitur. Jesa. 49: 7. de quo Coccejus Lex. fol. 979.) Deut. 7: 26. וְלֹא תָבִיא תוֹעֵבָה אֶל בֵּיתֶךָ וְהָיִיתָ חֵרֶם כָּמֹהוּ שַׁקֵּץ תְּשַׁקְּצֶנּוּ וְתַעֵב תְּתַעֲבֶנּוּ כִּי־חֵרֶם הוּא׃ Neque inferto rem abominandam in ædes tuas, & sis anathema, ut ISTA *ABOMINATIO*: abominando abominaberis ISTAM, nam anathema IPSA est.

Suffixum נּוּ, respicit nomen collactaneum חֲבֹל pi- 35
gnus.

gnus. Exod. 22: 25. אִם חָבֹל תַּחְבֹּל שַׂלְמַת רֵעֶךָ Si pignerando pignore acceperis vestem proximi tui, dum inclinat Sol, תְּשִׁיבֶנּוּ restituito illud *PIGNUS* ei.

36 Suffixum ־ָהּ fæmineum respicit collactaneum fæmininum גַּנָּה hortus. Gen. 2: 15. וַיַּנִּחֵהוּ בְגַן עֵדֶן לְעָבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ Induxitque eum in hortum Hedenis, ut coleret EUM custodiretq; EUM.

Suffixum ־ֶיהָ fæm. respicit collactaneum fæmininum עָשָׁה cujus extat masculinum עָשׁ Arcturus: Ijob 38: 32. עַל־בָּנֶיהָ תַנְחֵם super filios ejus scil. עָשָׁה duces.

37 Suffixum ם masculinum respicit nominis אמנות collactaneum masculinum אֹמְנִים i. e. antæ: 2. Reg. 18: 16. וְאֶת אֹמְנוֹת אֲשֶׁר צִפָּה חִזְקִיָּהוּ וַיִּתְּנֵם & ANTAS, quas obduxerat Hiskija, Rex Jehudæ, tradidit EAS Regi Assyriæ.

Pariter Pronomen הַזֶּה absolutum masculinum respicit cognatum masculinum שֶׁבַע juramentum. Josu. 2: 17. נְקִיִּם אֲנַחְנוּ מִשְּׁבֻעָתֵךְ הַזֶּה Insontes erimus ab juramento hoc.

38 III. Secundùm eandem Anaphoræ seu Relationis regulam, Masculinæ terminationis nomina, sibi desitorũ obsoletorumque genus fæmininum vindicant, v. gr. in penacutis:

אֶרֶץ Terra, fæmininum formæ masculinæ, Gen. 1: 2. הָאָרֶץ הָיְתָה terra fuit. refertur ad fæm. אַרְצָה

inusi-

Inusitatū, cujus extat plurale אֲרָצוֹת terræ, ut ex מַלְכָּה natum מַלְכוֹת Reginæ.

חֶרֶב gladius fæm. formæ masc. Gen. 3: 24. הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת gladius vertentem se præbens, pro inusitato fæm. חַרְבָּה ex quo plur. חֲרָבוֹת gladii.

דֶּלֶת Janua. fæm. Ezech. 41: 24. לְדֶלֶת אַחַת ad januam unam. antiquatum singulare fem. דַּלְתָּה unde usitatus plur. דְּלָתוֹת januæ.

מֵצַח frons. fæm. Jesa. 48: 4. מִצְחֲךָ נְחוּשָׁה frons tua ænea. inusitatum מִצְחָה unde plur. usitatum מִצְחוֹת frontes.

נֶפֶשׁ anima. fæm. terminationis masc. Gen. 1: 20. 39
נֶפֶשׁ חַיָּה anima viva, pro obsoleto nomine fæm.
נַפְשָׁה unde plur. נְפָשׁוֹת animæ.

עֶרֶשׂ lectus, fæm. terminationis masculinæ Deut. 3. 11. עַרְשׂוֹ עֶרֶשׂ בַּרְזֶל תֵּשַׁע אַמּוֹת אָרְכָּהּ pro inusitato singulari עַרְשָׂה, unde usitatum plurale עֲרָשׂוֹת lecti.

קֶרֶן cornu. fæm. נִשְׁבְּרָה הַקֶּרֶן הַגְּדוֹלָה confractum est cornu illud magnum. Inusitatū קַרְנָה sed usitatū, quod ex eo deductū, plurale קְרָנוֹת cornua.

שֶׁמֶשׁ Sol. fæm. Gen. 15: 17. הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה Sol occidit. Fæmin. inusitatum שִׁמְשָׁה plurale habet usitatum שִׁמְשׁוֹת specularia, quæ soles dicuntur, quòd soles h. e. solares radios transmittunt.

בֶּגֶד vestis. femininum, Levit. 6: 20. pro obsoleto 40
singulari femin. בִּגְדָה pluralem habet f. בְּגָדוֹת
Psalm. 45: 9. masculinum בְּגָדִים vestes.

בֶּטֶן venter. Fœm. Prov. 13:25. pro fæm. Sing. inusitato, בִּטְנָה.

נַעַל calceus. Fæm. si ponatur loco nominis inusitati נַעֲלָה ut Deut. 29:4. usitata pluralia sunt נְעָלִים & נְעָלוֹת calcei.

41 עֶצֶם os. fæm. Job. 19:20. דָּבְקָה עַצְמִי adhæsit os meum. Inusitatum עַצְמָה frequentata עֲצָמִים & עֲצָמוֹת ossa.

פַּעַם significat vicem, idemque fæmininum est, quando loco inusitati fæminini פַּעְמָה usurpatur. ut פַּעַם אַחַת Gen. 6:11, 14. Pluralia sunt פְּעָמִים & פְּעָמוֹת.

42 אֶבֶן lapis. Fæm. אֶבֶן אַחַת Jud. 9:5, 18. אֶבֶן יְקָרָה Daniel. 11:38. antiquatum fæmininum אֲבָנָה 2. Reg. 5:12. plur. masc. אֲבָנִים lapides. Lev. 14:42. אֲבָנִים גְּדֹלוֹת lapides magnos 1. Reg. 7:9, 10. pro אֲבָנוֹת obsoleto.

בֶּרֶךְ genu, fæmin. Jesa. 45:23. לִי תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ mihi incurvabit se omne genu. Obsoletum fæmininum בִּרְכָּה.

גֶּפֶן vitis. fæmin. Judic. 9:13. וַתֹּאמֶר לָהֶם הַגֶּפֶן quod legitur pro antiquato גַּפְנָה, à masculino derivatum extat plurale גְּפָנִים vites.

43 דֶּרֶךְ via, fæm. Jerem. 18:15. דֶּרֶךְ לֹא סְלוּלָה via non trita, usitatum pro obsoleto דַּרְכָּה pluralis דְּרָכִים viæ, usitatus.

חֶבֶל quando tractum significat, est fæm. Tzephan. 2:5. loco inusitati nominis חֶבְלָה. Plur. חֲבָלִים.

רֶגֶל

רֶגֶל pes. refert nomen fæmin. Job. 39: 15. pro antiquato fæminino רַגְלָה. Plur. רְגָלִים vices.

שֵׁבֶט virga, fæm. Ezech. 21: 15, 18. שֵׁבֶט מוֹאֶסֶת virga ſpernens; ponitur enim pro inuſitato fæm. שִׁבְטָה Plur. uſitatum שְׁבָטִים tribus. Juvat integram loci dare verſionem: Sic ait Dominus; Dicito: Gladius, gladius exacutus eſt, atq; etiam exterſus, ut mactet mactandas exacutus eſt, ut ſit ei coruſcatio exterſus eſt: vel *dicito:* Gaudeamus! virga filii mei ſpernit omne lignum, (ſive omnem arborem, nulli parcit, nulla manet incolumis ab ictu ejus) v. 18. Si fuerit probatio? quid tum? An etiam virga, contemtrix *omnis ligni* non fuerit? dicit Dominus Jehova Deus.

רֹתֶם fæm. 1. Reg. 19: 4. תַּחַת רוֹתֶם אֶחָת ſub 44
junipero quadam. uſurpatum pro obſoleto fæm. רְתָמָה Plur. uſitatũ רְתָמִים juniperi. Ijob. 30: 4.

גֹּרֶן area. cenſetur fæm. Gen. 50: 11. quia ponitur pro antiquato גָּרְנָה à quo deductum גְּרָנוֹת areæ. Joel. 2: 24.

עַיִן *oculus, fons*, fæmininum cenſetur. Job. 20: 9. antiquatum עֵינָה ex quo עֲיָנוֹת vel עֵינוֹת fontes.

II. IN OXYTONIS.

אֶזְרוֹעַ brachium, refert nomen fæmininum. Job. 31: 22. pro antiquato fæmin. אֶזְרוֹעָה brachium.

אָשׁוּר greſſus, fæmininum. Pſalm. 44. verſ. 18. 45
וַתֵּט אֲשֻׁרֵנוּ & declinavit greſſus noſter, pro antiquato אֲשׁוּרָה plur. אֲשֻׁרִים.

בְּאֵר Puteus, fæmin. Gen. 26: 21. בְּאֵר אַחֶרֶת puteus alius. usurpatum loco בְּאֵרָה quod in propriis tantùm legitur, 1. Par. 5: 6. & 1. Par. 7: 37.

גָּדֵר septum, maceria. Fæm. Proverb. 24: 31. וְגָדֵר אֲבָנָיו נֶהֱרָסָה & maceria lapidum ejus destructa erat; positum pro antiquato גְּדֵרָה.

הָמוֹן turba. fæmin. Job. 31: 34. הָמוֹן רַבָּה turba magna, pro הֲמוֹנָה inusitato adpellativo. Nam Ezech. 39: 15. pro urbis vocabulo accipitur: quamvis Raphe in הֲמֹנָה alterius lectionis ה arguat mappicatum. Plural. הֲמֹנִים multitudines.

46 זָקָן barba. refert nomen fæm. Jes. 15: 2. זָקָן גְּרוּעָה barba depilata, pro inusitato fæm. זְקָנָה.

זְרוֹעַ brachium. fæm. Exod. 6: 6. זְרוֹעַ נְטוּיָה brachium extensum. usurpatum pro antiquato זְרוֹעָה Plur. usitatus זְרוֹעִים & זְרֹעוֹת brachia.

חָצֵר atrium. Ezech. 42: 3. הֶחָצֵר הַפְּנִימִית atrium illud interius, pro חֲצֵרָה inusitato. Pluralis est חֲצֵרִים & חֲצֵרוֹת.

יָתֵד clavus. fæminin. Jerem. 22: 24. תָּמוּשׁ הַיָּתֵד הַתְּקוּעָה recedet clavus fixus, pro inusitato fæmin. יְתֵדָה Plur. יְתֵדוֹת paxilli.

כִּכָּר Fæm. Gen. 13: 10. pro fæm. obsoleto כִּכָּרָה pluralis est כִּכָּרִים & כִּכָּרוֹת talenta; tractæ.

כָּנָף ala, fæm. 1. Reg. 6: 24. הַכָּנָף הָאַחֶרֶת ala altera, pro obsoleto fæmin. כְּנָפָה pluralis constr. כַּנְפוֹת alæ.

יציץ

יָצִיעַ ſtratum. 1. Reg. 10: 17. הַיָּצִיעַ הַתַּחְתּוֹנָה ſtratum inferius, pro fæminino antiquato יְצִיעָה

לָשׁוֹן lingua, fæmininum לָשׁוֹן רַכָּה Prov. 25: 15. תַּהַרְגֵהוּ לְשׁוֹן אֶפְעֶה interimet eum lingua viperæ, Ijob 20: 16. pro fæm. deſito לְשׁוֹנָה Pluralis eſt לְשֹׁנוֹת linguæ. Maſculinum eſt לָשׁוֹן Thren. 4: 4. Ijob 27: 4. &c.

מָגֵן clypeus, refert nomen fæmininum, 1. Reg. 47
10: 17. עַל־הַמָּגֵן הָאֶחָת ad ſcutum unum, pro מְגִנָּה quod cum ſignificatu clypei vel ſcuti eſt inuſitatum. Pluralem habet מָגִנִּים & מָגִנּוֹת ſcuta.

מַטֶּה Virga. fæm. Michæ 6: 9. pro minus frequentato מַטָּה Pluralis מַטִּים & מַטּוֹת virgæ.

נֹגַהּ ſplendor, fæm. ex terminatione maſc. Hab. 3: 4. וְנֹגַהּ כָּאוֹר תִּהְיֶה & ſplendor ut luminis ſolaris erit. pro deſito נְגֹהָה. Plurale ex forma נְגוֹהָ natum, eſt נְגֹהוֹת Jeſai. 90: 9.

רְחֹב platea, fæm. Dan. 9: 25. תָּשׁוּב וְנִבְנְתָה רְחוֹב revertetur & ædificabitur platea. pro obſoleto רְחוֹבָה Pluralis eſt רְחֹבוֹת plateæ.

שַׁבָּת Sabbatum, refert nomen fæmininum. Levit. 23: 16. הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִת Sabbati ſeptimi pro fæminino antiquato שַׁבָּתָה cujus extat plur. שַׁבָּתוֹת Sabbata. Sic etiam accipitur Ex. 31: 14.

תְּהוֹם abyſſus, Fæmininum eſt terminationis maſc. Gen. 7: 11. תְּהוֹם רַבָּה abyſſus magna. pro inuſitato תְּהוֹמָה Plur. תְּהוֹמוֹת abyſſi.

48 אוֹת signum. Fæmininum censetur nomen. Gen. 9: 12. וזאת אוֹת הַבְּרִית hoc est signum fœderis. usurpatur enim pro inusitato nomine אוֹתָה ex quo manat plurale אוֹתוֹת signa.

אֵשׁ ignis, cum terminatione masc. censetur fæmininū. Lev. 10: 11. אֵשׁ זָרָה ignis peregrinus, usurpatum loco inusitati nominis אֶשָּׁה per Segol. Chaldæis certè scribitur אֶשָּׁא ignis.

גֵּיא vallis, contractum ex גַּיְא fæmininum est cum terminatione masc. usurpatum loco desiti fæm. גֵּיאָה unde pluralis extat גֵּיאוֹת & גֵּיאָיוֹת valles.

דָּת edictum. Fæminini generis. Esth. 3: 15. וְהַדָּת נִתְּנָה & edictum editum fuit; quoniam usurpatur loco inusitati דָּתָה Plur. דָּתִים.

יָד manus fæmininum. Exod. 14: 31. הַיָּד הַגְּדוֹלָה usurpatum pro inusitato יָדָה Plur. יָדוֹת manus.

כַּד cadus. f. 1. Reg. 17: 16. כַּד הַקֶּמַח לֹא כָלָתָה
49 cadus farinæ non consumebatur, pro כַּדָּה inusitato. Plural. est כַּדִּים cadi. masculinum, כַּדִּים רֵיקִים Judic. 7: 16.

כּוֹס calix. Fæm. Thren. 4: 21. עָלַיִךְ תַּעֲבָר־כּוֹס ad te transibit calix. pro fæmin. desito כּוֹסָה unde plur. כּוֹסוֹת pocula.

סִיר olla. Fæm. 2. Reg. 4: 38. הַסִּיר הַגְּדוֹלָה olla ingens, pro inusitato adpellativo סִירָה Pluralis extat סִירוֹת. 2. Par. 4: 11.

כַּף i. e. vola. Fæmininum censetur. Levit. 14: 15.

ea

eò, quòd usurpetur loco inusitati fœminini כַּפָּה Plur. est כַּפּוֹת volæ. 2. Reg. 9: 35.

עָב nubes. Fæm. 1. Reg. 18: 44. עָב קְטַנָּה ponitur 50
enim loco עָבָה inusitati. Plural. est עָבִים & עָבוֹת nubes.

עֵת tempus, Fæm. Jerem. 51: 33. וּבָאָה עֵת הַקָּצִיר & venit tempus messis. Usurpatur enim pro inusitato nomine עִתָּה à quo extat plurale fæm. עִתּוֹת veluti à masculino deflexum עִתִּים i. e. tempora.

שֵׁן dens, fæm. Prov. 25: 19. שֵׁן רוֹעָה dens contritus, usurpatum loco שֵׁנָּה inusitati.

Sic צַפַּחַת fæminina forma stat loco antiquati nominis masculini צַפַּח 1. Reg. 17: 16. וְצַפַּחַת הַשֶּׁמֶן לֹא חָסֵר & lecythus olei non deficiebat. Sic in עֹרֹת אֵלִים מְאָדָּמִים plurale fæmininum ponitur, pro עֹרִים *pelles*, usitato nomine. Thren. 5: 10.

DE GENERE SUBDITITIO.

Falsò etiam masculina creduntur sequentia: 51

דְּמוּת Similitudo, non est masculinum. Verba enim Ezech. 10: 10. & 1: 16. ita exponenda: Similitudo unius, *similitudo* quatuor istarum est. Nimirum est syntaxis rectionis, non conventionis.

מְלָאכָה opus. Non est masculinum in istis: כָּל־ מְלָאכָה

מְלָאכָה לֹא יֵעָשֶׂה בָהֶם ullum opus non fiet in eis. Verbum quippe masculinum respicit substantivum masculinum כָּל־.

מִנְחָה oblatio. Levit. 6: 7, 8. masculinum non est, licet notâ criticâ observatum. Genus enim pronominis in מִמֶּנּוּ masculinum respicit præcedens nomen הַמִּזְבֵּחַ Itaque vertam: Hæc est lex oblationis, offerat eam aliquis filiorum Aharonis coram Domino, super altare, & tollens ex eo (altari) pugillo suo de simila oblationis ... adolebit in altari.

Nec idem מִנְחָה masculinum est Lev. 2: 8. in verbis אֶת־הַמִּנְחָה יֵעָשֶׂה מֵאֵלֶּה siquidem אֵת demonstrativè seu pro articulo sumitur: Τὸ τοῦ δώρου ID MUNERIS, quod fiet ex eis.

2. Falsò creduntur Fœminina:

52 אֹרַח semita. quod semper masculinum est, etiam Prov. 15: 18. וְאֹרַח יְשָׁרִים סְלֻלָה sed justorum semita *est* agger. סְלֻלָה substantivè sumitur, ut אֲרֻכָה sanitas, שְׁמֻעָה fama.

אַגָּן crater masculinum est, Cantic. 7: 3. nusquam fœmininum, licet hoc, ut aliàs, Buxtorfium improvidè sequutus in Hebraismo restituto doceat Wasmuthus.

בָּשָׂר caro, non est fæm. & Exod. 22: 31. accipiendum טְרֵפָה cum ellipsi nominis recti, בָּשָׂר לְחַיָּה בַשָּׂדֶה טְרֵפָה carnem *bestiæ* in agro discerptæ.

חַלּוֹנִים

חַלּוֹנִים fenestræ, non est fæmininum, & verba וְחַלּוֹנִים אֲטֻמוֹת Ezech. 41: 16, 26. reddenda: & fenestræ *erant* clausuræ, vel fenestræ erant *fenestræ* clausurarum. Sæpius namque absolutum plurale cum ellipsi regentis accipitur.

עַם populus. Exod. 5: 16. non est fæm. Neque 53
id colligi potest ex constructione וְחָטָאת עַמֶּךָ Scilicet deest יַד manus ante עַמֶּךָ eaque propter vertendum; Et peccavit *manus* populi tui. Neq; עַם fæmininum est Jer. 8: 5. Ita enim reddendum: Quare aversa est הָעָם הַזֶּה i. e. בְּהָעָם הַזֶּה vel עִם הָעָם הַזֶּה *cum* populo hoc urbs Jerusolymorum. Sic Jud. 18: 7. verbum יוֹשֶׁבֶת respicit ad עַם הָעִיר subaudita nomina. Unde hæc nascatur versio: Venerunt *Lajischum*, videruntque populum, qui erat in medio ejus, *populum urbis* habitantis securè. Certè eodem modo Jerusalem dicta יוֹשֶׁבֶת urbs habitans & tranquilla. Zach. 7: 7.

לֶחֶם Panis non est fæm. & Gen. 49: 20. substantivè reddendum שְׁמֵנָה pinguedo. שְׁמֵנָה לַחְמוֹ pinguedo est panis, vel cibus ejus. Similis formæ, גְּזֵלָה rapina. שְׁאֵלָה petitio.

מָקוֹם locus non est fæmininum. Job. 20: 9. in תְּשׁוּרֶנּוּ מְקוֹמוֹ, deest enim præpositio. Contemplabitur eum *in* loco suo, scil. עַיִן *oculus*, quod nomen præcessit.

פִּילֶגֶשׁ vel פִּלֶגֶשׁ notatione vocis masculinum est. 54
Significat enim פְּלִיג גֶּשֶׁם divisum corporis, vel corpus divisi, per membrorum hypallagen,

& literæ, quam alia ejusdem organi præcessit, abolitionem, uti fusius docetur Onomastici sacri cap. XXVII. pag. 423. In plurali פִּלַגְשִׁים sunt *divisa corpora*, quo nomine pellices dictæ, quia diversa vel divisa à corpore legitimorum & in unam carnem junctorum conjugum sunt corpora. Nullũ igitur, si secundũ etymologiam suam accipiatur *Pilégesch*, in sequentibus generis dissidium: פִּלֶגֶשׁ כָּלֵב מַעֲכָה יָלַד שֶׁבֶר Concubina, vel, diversum à legitima conjuge corpus Calebi, peperit Scheberum. 1. Paral. 2:48. פִּלַגְשִׁים אֲשֶׁר הִנִּיחַ לִשְׁמוֹר הַבַּיִת וַיִּתְּנֵם בֵּית־מִשְׁמֶרֶת וַיְכַלְכְּלֵם וַאֲלֵיהֶם לֹא בָא וַתִּהְיֶינָה צְרֻרוֹת עַד־יוֹם מֻתָן׃ Fœminas concubinas, vel corpora divisa à legitima uxore, *QUÆ* reliquerat ad custodiendam domum suam, tradidit *EA* in custodiam, ubi sustentabat *EA*, & cum *EIS* non congrediebatur, sed fuerunt vinctæ, usque ad diem mortis ipsarum. 2. Sam. 20: 3. Subaudiveris quoq; nomen גֵּו i. e. corpus: הִנֵּה בִתִּי הַבְּתוּלָה וּפִילַגְשֵׁהוּ Ecce *corpus* filiæ meæ virginis & concubinæ illius, educam nunc EA, & comprimite ILLA, ac facite ILLIS, quod libuerit. Judic. 19: 24. Sic פִּתְגָם non discrepat à genere verbi נַעֲשָׂה Eccles. 8: 11. נַעֲשָׂה פִתְגָם *efficitur verbum*, quia ipsum נַעֲשָׂה refertur ad פַּת fœmininum, compositi nominis partem priorem. Ipsum quippe פִּתְגָם constat nominibus, פַּת i. e. *fragmen* seu *fracta portio*, & פֶּגֶם incisura, quasi dicas

dicas decisi vel incisi partem sermonis, h. e. verbum.

שׁוֹק armus, non est fœmininum 1. Sam. 9: 24. אֶת־הַשּׁוֹק וְהֶעָלֶיהָ. Armum, & quæ hærebant ei *parti* scil. ipsi הַמָּנָה cujus meminit versu præterito; Cedo partem illam, quam dederam tibi.

In adjectivis *numeralibus* ante substantiva positis, quoniam absoluta forma con- 55
structæ loco venit, nec generis nec numeri discordia est, ut שְׁנַיִם אֲנָשִׁים duo viri. Jos. 2: 1. usurpatum pro שְׁנֵי אֲנָשִׁים Num. XI. 26. שָׁלוֹשׁ הַשָּׁנִים Gen. XI. 13. pro שְׁלוֹשׁ הַשָּׁנִים tertius annorum, vel trias annorum. Lev. 25: 21. שִׁבְעָה יָמִים pro eo, quod alibi שִׁבְעַת יָמִים septima vel hebdomas dierũ. עֶשְׂרִים שָׁנָה vicenarius anni, vel viginti anni, שְׁלוֹשִׁים שָׁנָה tricenarius añi, s. triginta anni. בֶּן מֵאָה שָׁנָה pro eo, quod alibi dicatur בֶּן מְאַת שָׁנָה filius centum annorum. מֵאָה מְדִינָה centum provinciæ; vel post vocem non constructam subaudias nomen מִסְפַּר ut מֵאוֹת שָׁנָה centum *numerus* annorum.

DE FLEXU IN CASUS.

Nomen non adsciscit aliam quàm regiminis aut nu- 56
meri terminationem, sed, quã semel habuit, imobilem servat. Redduntur interim casus per particulas. Nominativ⁹ per אֵת ante passiva, ut יִקָּרֵא אֵת שִׁמְךָ vocabitur nomen tuum. Gen. 17: 5. וְאֵת הַבַּרְזֶל

נָפַל & ferrum cecidit. 2. Reg. 6: 5. per ב ut בַּכְּסִילִים inter ſtultos, i. e. ſtultus. Eccleſ. 9: 17. per ל, ut וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים & ero vobis Deus. Exod. 6: 7.

Genitivus per ל, ut שָׁנָה לְגָלוּת annus migrationis. Jerem. 51: 31. vel per nomen regens antegreſſum: ut שְׁנַת הַיּוֹבֵל Annus Jubilæi. Lev. 25: 28.

Dativus per ל, ut לְאָדָם Adamo. Gen. 3: 21.

Accuſativus, per אֶת, ut אֲנִי מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ Ego commoveo cœlum & terram. Hagg. 2: 21. per ל, ut הִשֵּׁאתָ לָעָם הַזֶּה ſeduxiſti populum hunc. Jerem. 4: 10.

Ablativus per מ vel מִן, ut מִטּוֹבָה à bono. מִדָּמְךָ à ſanguine tuo. מִנְּעֻרָי à juventute mea. 1. Reg. 18: 12. מִן בַּת־צִיּוֹן à filia Tſijonis. Thr. 1: 6.

DE FLEXU NOMINIS IN NUMERUM.

57 Singularis fœmininus terminatur in ה vel in vicarium א, vel in ת, ſervilia elementa; Maſculinus in reliquas literas omnes deſinere poteſt, ut תּוֹרָה lex. שֵׁנָא loco שֵׁנָה ſomnus. עֲטֶרֶת corona. הַמִּצְרִית Ægyptia, מַלְכוּת regnum.

Maſculina igitur ſunt: בָּרִיא pinguis, צָבָה pro צָבָא exercitus, אֶרֶב inſidiæ, דָּג piſcis, שָׂדֶה ager. מִקְנֶה poſſeſſio, cum He radicali, שַׁבָּת ſabbatum, מָוֶת mors, בַּיִת domus. Nam ultima horum litera radicalis eſt.

Dualis

Dualis communiter finitur in ַיִם ut 58
עֵינַיִם oculi duo. רַגְלַיִם pedes duo, שְׁתַּיִם
duæ. Kamets ante terminationem ָיִם aliquando cum Scheva permutatur, unde ſcriptũ כִּכָּרַיִם & כִּכְּרַיִם talenta 1. Reg. 16: 24. קְרָנַיִם & קַרְנַיִם cornua. Habac. 3: 4. Dan. 8: 6.

Rarius in ַם terminatur, שְׁנַיִם duo, præmittendũ 59
voci עָשָׂר decem, ut שְׁנֵים עָשָׂר אֲרָיִים 1. Reg. 10: 20. Sic שְׁתֵּים duæ, numerali duntaxat vocabulo עֶשְׂרֵה præponendum, ut שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה duodecimo anno. Gen. 14: 4. Eodem modo finiuntur יַרְכָתַם latera duo. Ezech. 46: 19. Vid. Arcan. Keth. p. 281. קִרְיָתַם Kirjathem, civitatis nomen. Ezech. 25: 9. שָׁלֵם pro שָׁלַיִם pax, Interprete Paulo. Hebr. 7. Ἱερουσαλήμ reſpondet Hebræo יְרוּשָׁלֵם Vid. Arc. Keth. c. 10. lib. 1.

Rariſſimè dualis exit in Aramæum ָן, ut in ur- 60
bis nomine, דֹּתָן quæ etiam דֹּתַיִם Dothajim. Tres iſtas terminationes in unius ejusdem urbis nominibus reperio. Hebraicè enim vocata קִרְיָתַיִם 1. Chron. 6: 61. & קִרְיָתַם Ezech. 25: 9. & Syriacè קַרְתָּן Karthan. Joſu. 21: 32. & Jerem. 48: 1, 2, 3.

Pluralis maſculinus communiter finitur in 61
ִים. ut אֲנָשִׁים viri.

Octies terminatur pluralis maſculinus in Joth 62
præmiſſo Pathach. Factum id vocibus גּוֹבַי locuſtæ, vel, juxta Junium & Trem. *foramina*. Nach. 3: 17. הָרַי montes. Eodem commate 5. Zachar. 14. ſcribitur גֵּיא הָרַי & גֵּיא הָרִים i. e. mons vallium.

חֲלָיֵי

חַלּוֹנֵי fenestræ. Jerem. 22: 14. חֹרַי alba opera. Jesa. 19: 9. חֲשׂוּפַי שֵׁת i. e. חֲשׂוּפֵי בֹשֶׁת nudati *ad* nates, vel *circa* nates, Jesa. 20: 4. Non ponitur ejusmodi forma in regimine, igitur & Judic. 5: 15. dicitur וְשָׂרַי בְּיִשָּׂשכָר & Principes in Jissacare. יָדַי manus plur. Ezech. 13: 18. שָׂדָי quoties occurrit plurativum est, etiam in verbis Psalm. 96: 12. יַעֲלֹז שָׂדַי וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ Exultet, quicquid est agrorum, & quicquid in eo. Non erat huc referendum יִסּוּרַי Jerem. 17: 13. symbolum scilicet duarum idem valentium lectionum, יְסוּרַי castigationes meas, & וְסוּרַי *& castigationes meas*. סוּר conditum ad imaginem vocis לוּד ab יָלַד genuit, בּוּל ab יְבוּל proventus, דוּעַ in מַדּוּעַ ab יָדַע novit.

63 Est etiam, ubi pluralis masculinus exit in Nun, Syrorum more, ut מִלִּין verba, חִטִּין tritica. יָמִין dies. חַיִּין vita. מַלְכִין reges. Prov. 31: 3. רָצִין cursores, 1. Reg. 11. 13. צִדֹנִין Sidonii 1. Reg. 11: 33. & aliâs.

64 PLURALIS FÆMININUS desinit in וֹת, ut אִמּוֹת matres, מְדִינוֹת provinciæ, עֲטָרוֹת coronæ. Fœminina terminatio tàm singularis quàm plurativa dualis numeri terminationem adsciscere potest. Sic ex מֵאָה centũ fæminino singulari, est מָאתַיִם ducenta. Talia סָאתַיִם duo sata. שִׁבְעָתַיִם septies, vel septuplum. יַרְכָתַיִם duo latera. מִשְׁפְּתַיִם septa gregum. רַחֲמָתַיִם puellæ duæ. Ex plur. fæminino: רִבּוֹתַיִם duæ myriades. לֻחוֹתַיִם tabulata gemina. חוֹמֹתַיִם muri duo.

THAV ſingulare fœmininum adſciſcere poteſt aliam fœminini vel maſculini generis terminationem pluralem, v. gr. fœminini עֲבוֹתוֹת funes, à ſing. עֲבוֹת funis. חֲנִיתוֹת ab חֲנִית haſta. דְּלָתוֹת à דֶּלֶת fores. כְּסָתוֹת à כֶּסֶת pulvillus. שִׁקְתוֹת conſtructum à שֶׁקֶת Aqualis, pro quo melioris aut facilioris ſoni gratia enuntiatur שִׁקְּתוֹת ſchikkethoth, de qua lectione alibi. קְשָׁתוֹת à קֶשֶׁת arcus. Ex terminatione maſculinâ ſunt: שְׁבִיתִים à ſing. fœmin. שְׁבִית captivitas. שְׁבוּתִים à ſing. שְׁבוּת idem. בָּמֳתִים excelſa, quod nomen ex forma abſoluta בָּמָה non eſt deflexum, ſed ex בָּמַת conſtructâ. hinc etiam pluralis conſtructus בָּמֳתֵי excelſa. Ex בָּמָה natum בָּמוֹתֵי excelſa. utrumque בָּמֳתֵי & בָּמוֹתֵי inſinuatũ per Kethib & Keri. Deut. 32: 13. זְנוּתִים & תַּזְנוּתִים ſcortationes, ab זְנוּת ac תַּזְנוּת ſcortatio. חֲנִיתִים ab חֲנִית haſta, פִּשְׁתִּים lina, à ſing. fœminino פֵּשֶׁת quod affine eſt Arabum verbo فسا *fasa'a*, findere. Finditur autem linum, quando frangitur vel carminatur. כְּרִיתֻתִים repudia Jerem. 3: 8. ex כְּרִיתוּת excisio vel repudium. דָּתֵי jura. Eſth. 3: 4. à ſ. f. דָּת. 65

Sæpiſſimè à pluralibus fœmininis abſcinditur Thav. Sic à רִבֹּאוֹת *myriades* venit רִבּוֹא i. e. multitudo decem millium. Nechem. 7: 66. & absque aleph, רִבּוֹ Jon. 4: 11. In propriis occurrit דורו pro דורות amóres. Ezech. 16: 8. יִתְרוֹ i. e. יִתְרוֹת reſidua. רִמּוֹנוֹ pro Rimmonoth, civitas malogra- 66

nato-

natorum. 2. Par. 6: 62. Sic Ono pro Onoth, Megiddo pro Megiddoth, שְׁלֹמֹה i. e. שְׁלוֹמוֹת à singul. masc. *Schalom* pax, tranquillitas. יָפוֹ pro יָפוֹת pulchrarum *civitas*. Jos. 19: 46. Onom. Sacr. Via XI. cap. xxxi.

Multa hîc de irregulari numerorum variatione, punctorumque anomalia præcipiunt autores, quorum minimè indigebis, ubi pluralem ad singularis legitimam debitamque formam reduxeris, vel, si per ellipsin dicta etiam cum ellipsi acceperis. Quatuor igitur observabis regulas.

67 I. Plurale masculinum deflectitur à singulari masculino, etiam inusitato.

Inusitatus singularis masculinus:	*Usitatus singularis fœmininus:*	*Usitatus pluralis masculinus:*
אַיִל	אֵלָה *quercus.*	אֵלִים *robora.*
שְׁבוֹל	שִׁבֹּלֶת *spica.*	שִׁבֳּלִים *spicæ.*
בֵּיץ	בֵּיצָה *ovum.*	בֵּיצִים *ova.*
גַּחַל	גַּחֶלֶת *pruna.*	גֶּחָלִים *prunæ.*
דָּבֵל	דְּבֵלָה *palatha ficuū.*	דְּבֵלִים *palathæ ficuū.*
דָּבוֹר	דְּבוֹרָה *apis.*	דְּבֹרִים *apes.*
זָמוֹר	זְמוֹרָה *palmes.*	זְמֹרִים *palmites.*
חֲנַט	חִטָּה *triticum.*	חִטִּים *tritica.*
חָשֵׁךְ	חֲשֵׁכָה *obscuritas.*	חֲשֵׁכִים *obscuritates.*
תְּאֵן	תְּאֵנָה *ficus.*	תְּאֵנִים *ficus.*
יוֹן	יוֹנָה *columba.*	יוֹנִים *columbæ.*
יַעַן	יַעֲנָה *ulula.*	יַעֲנִים *ululæ.*
כֻּסָּם	כֻּסֶּמֶת *spelta.*	כֻּסְּמִים *spelta.*

לְבָן

לָבֵן	לְבֵנָה *later.*	לְבֵנִים *latera.*
מֵל	מִלָּה *sermo.*	מִלִּים *sermones.*
נָמֵל	נְמָלָה *formica.*	נְמָלִים *formicæ.*
סְאָה *forma* סְנָה	סְאָה *satum.*	סְאִים *sata.*
שְׂעוֹר	שְׂעוֹרָה *hordeum.*	שְׂעֹרִים *hordea.*
שֵׁנֶט	שִׁטָּה *acacia,*	שִׁטִּים *acaciæ.* 68

Arabicè dicitur سَنْط *Acacia*, quæ enim ſegolatam habent formam, his vocalibus efferre ſolent Arabes, ut نَسْر aquila, ex Hebr. נֶשֶׁר & alia plura.

אֵיםvel אֵים inuſitata, אֵימָה terror, אֵימִים terrores, & à fæminino uſitato אֵימוֹת *terrores*, plurales uſitati.

בִּכּוּר inuſit. בִּכּוּרָה primitivū. בִּכּוּרִים & בִּכּוּרוֹת plur. uſitati.

אֵלוֹם inuſitatum. אֲלֻמָּה manipulus. אֲלֻמִּים & אֲלֻמּוֹת manipuli.

אָשֵׁר inuſitatum in ſignificatione luci. אֲשֵׁרָה lucus אֲשֵׁרִים & אֲשֵׁרוֹת plurales uſitati.

II. Plurale fœmininum deflectitur à 69 ſingulari fœminino, etiam inuſitato:

Sing. maſc. uſitatum:	Sing. fœm. inuſitatum:	Plurale fœm. uſitatum:
אוֹצָר *theſaurus.*	אוֹצָרָה	אוֹצָרוֹת *theſauri.*
אוֹב *Pytho.*	אוֹבָה	אוֹבוֹת *pythones.*
אֶשְׁכֹּל *botrus.*	אֶשְׁכָּלָה	אֶשְׁכְּלוֹת *botri.*
אַרְמוֹן *palatium.*	אַרְמוֹנָה	אַרְמוֹנוֹת *palátia.*

Sing.

Sing. masc. usitatũ.	S. fæm. inusit.	Plur. fæm. usitatũ.
בָּהוֹן *pollex.*	בְּהוֹנָה	בְּהֹנוֹת *pollices.*
בּוֹר *cisterna.*	בּוֹרָה	בֹּרוֹת *cisternæ.*
גַּג *tectum.*	גַּגָּה	גַּגּוֹת *tecta.*
גּוֹרָל *sors.*	גּוֹרָלָה	גּוֹרָלוֹת *sortes.*
דּוֹר *ætas.*	דּוֹרָה	דֹּרוֹת *ætates.*
זָנָב *cauda.*	זְנָבָה	זְנָבוֹת *caudæ.*
חָזֶה *pectus.*	חָזָה	חָזוֹת *pectora.*
חֲלוֹם *somnium.*	חֲלוֹמָה	חֲלוֹמוֹת *somnia.*
חֶשְׁבּוֹן *supputatio.*	חֶשְׁבּוֹנָה	חֶשְׁבֹּנוֹת *supputationes*
טֶפַח *palmus.*	טִפְחָה	טְפָחוֹת *palmi.*
70 כִּסֵּא *solium.*	כִּסְאָה	כִּסְאוֹת *throni.*
לוּחַ *tabula.*	לֻחָה	לֻחוֹת *tabulæ.*
לַיִל *nox.*	לֵילָה	לֵילוֹת *noctes.*
לָשׁוֹן *lingua.*	לְשׁוֹנָה	לְשֹׁנוֹת *linguæ.*
מֵסַב *circuitus.*	מְסִבָּה	מְסִבּוֹת & מְסִבִּים *cir-* (*cuitus*
מִזְבֵּחַ *altare.*	מִזְבְּחָה	מִזְבְּחוֹת *altaria.*
מָטָר *pluvia.*	מְטָרָה	מִטְרוֹת *constr. pluviæ.*
מַעֲשֵׂר *decima.*	מַעַשְׂרָה	מַעְשְׂרוֹת *constr. Deci-* (*mæ*
מְצָד *arx.*	מְצָדָה	מְצָדוֹת *arces.*
71 מָקוֹם *locus.*	מְקוֹמָה	מְקוֹמוֹת *loca.*
מַקֵּל *virga.*	מַקֵּלָה	מַקְּלוֹת *virgæ. & constr.* מַקְלוֹת *sine Dages.*
נֹאד *uter.*	נֹאדָה	נֹאדוֹת *utres.*
נֵר *lucerna.*	נֵרָה	נֵרוֹת *lucernæ.*
עוֹר *pellis.*	עוֹרָה	עוֹרוֹת & עוֹרִים *pelles.*
עָפָר *pulvis.*	עֲפָרָה	עַפְרוֹת *constr. pulveres.*
עֵשֶׂב *herba.*	עֶשְׂבָּה	עִשְׂבוֹת *herbæ. constr.*

Sing.

Sing. maſ. uſitatũ.	S. fæm. inuſit.	Plurale fæm. uſitatũ. 72
צָבָא *exercitus.*	צְבָאָה	צְבָאוֹת *exercitus.*
צְרוֹר *loculus.*	צְרוֹרָה	צְרֹרוֹת *faſciculi. G.42.45.*
קוֹל *vox.*	קוֹלָה	קוֹלוֹת *voces.*
קִיר *paries.*	קִירָה	קִירוֹת *parietes.*
קְרָב *prælium.*	קְרָבָה	קְרָבוֹת *prælia.*
רוּחַ *ſpiritus.*	רוּחָה	רוּחוֹת *ſpiritus.*
רַתּוּק *catena.*	רַתּוּקָה	רַתּוּקוֹת *catenæ.*
שׁוּר *murus.*	שׁוּרָה	שׁוּרוֹת *muri.*
שׁוֹפָר *tuba.*	שׁוֹפָרָה	שׁוֹפָרוֹת *tubæ.*
שֻׁלְחָן *menſa.*	שֻׁלְחָנָה	שֻׁלְחָנוֹת *menſæ.*
שֵׁם *nomen.*	שֵׁמָה	שֵׁמוֹת *nomina.*
שֶׁמֶשׁ *Sol.*	שִׁמְשָׁה	שִׁמְשׁוֹת *ſoles.*
שֵׁת *nates.*	שֵׁתָה	שֵׁתוֹת *conſtr. nates.*
תְּהוֹם *abyſſus.*	תְּהוֹמָה	תְּהוֹמוֹת *abyſſi.*

Sing. maſ. uſitatus.	S. fæm. inuſit.	Plur. maſc. & fæm. uſitat. 73
הֵיכָל *palatium.*	הֵיכָלָה	הֵיכָלוֹת & הֵיכָלִים *palatia.*
גַּב *eminentia.*	גַּבָּה	גַּבּוֹת & גַּבִּים *eminentiæ.*
זִכָּרוֹן *memoria.*	זִכְּרוֹנָה	זִכְרֹנוֹת & זִכְרוֹנִים *memoriæ.*
יוֹם *dies. Obſol.* יָאֹם	יָמָה	יָמוֹת & יָמִים *conſtructum.*
יַעַר *ſilva.*	יַעֲרָה	יְעָרוֹת & יְעָרִים *ſilvæ.*
כִּיּוֹר *concha.*	כִּיּוֹרָה	כִּיּוֹרוֹת & כִּיּוֹרִים *conchæ.*
לֵבָב *cor.*	לְבָבָה	לְבָבוֹת & לְבָבִים *corda.*
מָאוֹר *lumen.*	מְאוֹרָה	מְאוֹרוֹת & מְאוֹרִים *lumina.*

174 Sing. masc. usitatus.	Sing. fæm. inusitatus.	Plur. masc. & fæm. usitatus.
מִבְצָר *munitio.*	מִבְצָרָה	מִבְצָרוֹת & מִבְצָרִי׳ *munitiones.*
מִגְדָּל *Turris.*	מִגְדָּלָה	מִגְדָּלוֹת & מִגְדָּלִי׳ *turres.*
מִזְרָק *crater.*	מִזְרָקָה	מִזְרָקוֹת & מִזְרָקִים *crateres.*
מַכְאוֹב *dolor.*	מַכְאֹבָה	מַכְאֹבוֹת & מַכְאוֹבִים *dolores*
מִשְׁכָּן *habitaculũ.*	מִשְׁכָּנָה	מִשְׁכָּנוֹת & מִשְׁכָּנִים *habitacula.*
מִשְׁכָּב *cubile.*	מִשְׁכָּבָה	מִשְׁכָּבוֹת & מִשְׁכָּבִים *cubilia.*
מַעְיָן *fons.*	מַעְיָנָה	מַעְיָנוֹת & מַעְיָנִים *fontes.*
סַף *limen.*	סִפָּה	סִפּוֹת & סִפִּים *limina.*
עָוֹן *iniquitas.*	עֲוֹנָה	עֲוֹנוֹת & עֲוֹנִים *iniquitates.*
פֶּרֶץ *ruptura.*	פִּרְצָה	פְּרָצוֹת & פְּרָצִים *ruptura.*
צַוָּאר *collum.*	צַוָּארָה	צַוָּארוֹת & צַוָּארִים *colla.*
קֶבֶר *sepulcrum.*	קִבְרָה	קְבָרוֹת & קְבָרִים *sepulcra.*
קַרְדֹּם *securis.*	קַרְדֻּמָּה	קַרְדֻּמּוֹת & קַרְדֻּמִּים *secures.*
שָׂדֶה *ager.*	שָׂדָה	שָׂדוֹת & שָׂדִים *agri.*
שׁוֹפָר *buccina.*	שׁוֹפָרָה	שׁוֹפָרוֹת & שׁוֹפָרִים *buccinæ.*
דּוֹר *ætas.*	דּוֹרָה	דֹּרוֹת & דּוֹרִים *ætates.*
זְרוֹעַ *brachium.*	זְרוֹעָה	זְרֹעוֹת & זְרוֹעִים *brachia*
חַלּוֹן *fenestra.*	חַלּוֹנָה	חַלֹּנוֹת & חַלּוֹנִים *fenestræ.*
מַחֲנֶה *castra.*	מַחֲנָה	מַחֲנוֹת & מַחֲנִים *castra.*
מַטֶּה *virga.*	מַטָּה	מַטּוֹת & מַטִּים *virgæ.*
עֶצֶם *os.*	עַצְמָה	עֲצָמוֹת & עֲצָמִים *ossa.*
עֵת *tempus.*	עִתָּה	עִתּוֹת & עִתִּים *tempora.*

III. Cum ellipsi nominis regentis accipienda sunt pluralia hæc fœminina: I. אֲבוֹת pro אַהֲבוֹת cum ellipsi nominis אַנְשֵׁי q. d. *viros amorum*, à singulari אַב i. e. אִישׁ הָאַהַב vir amoris. II. פַּחוֹת vel פַּחֲוֹת i. e. אַנְשֵׁי פַּחֲוֹת viri demonstrationum, vel præmonstratores, à sing. פֶּחָה pro פִּחָה quod formatum ad imaginem nominis קְטַנָּה nisi quòd prima radicalis cum Scheva pronuncianda periit. Radix enim est יָפַח & collactaneum יָפֵחַ seu יָפִיחַ demonstrator, vel qui rei gerendæ modum demonstrat, ut Psalm. 27: 12. וִיפֵחַ חָמָס & demonstrator iniquus vel injurius consistit contra me. Habac. 2: 3. Adhuc erit visio, ad constitutum tempus & præmonstrator ad extremum, neque fallet. Prov. 6: 19. qui præmonstrat mendacia testis est falsitatis. Proverb. 12: 17. qui præmonstrat veritatem, indicat quod justum est. Constructum effertur פַּחַת præmonstrator, demonstrator. Hagg. 1: 1. 75

IV. Cum ellipsi nominis regentis accipiendum est plurale masculinum, נָשִׁים uxores, pro בְּעֻלוֹת נָשִׁים *maritatæ* viris, ἔχουσαι τοὺς ἄνδρας. נָשִׁים pro אֲנָשִׁים viri. Singularem נָשׁ servarunt Syri & Chaldæi. 76

Quibus legibus magnæ vocales ob incrementum numeri & suffixi transeant in parvas; docebitur in mutatione vocalium.

PARADIGMATA NOMINUM
MASCULINA.

77

Pluralia. Constructa.	Pluralia. Absoluta.	Singularia. Constructa.	Singularia. Absoluta.	
צוּרֵי	צוּרִים	צוּר	צוּר	Rupes.
גְּדוֹלֵי	גְּדוֹלִים	גְּדוֹל	גָּדוֹל	Magnus.
דִּבְרֵי	דְּבָרִים	דְּבַר	דָּבָר	Verbum.
חַכְמֵי	חֲכָמִים	חֲכַם	חָכָם	Sapiens.
זִקְנֵי	זְקֵנִים	זְקַן	זָקֵן	Senex.
מָגִנֵּי	מָגִנִּים	מָגֵן	מָגֵן	Scutum.
מָעֻזֵּי	מָעֻזִּים	מָעוֹז	מָעוֹז	Munitio.

78
PARADIGMATA NOMINUM
DUALIUM:

יְדֵי	יָדַיִם	יַד	יָד	manus.
כַּנְפֵי	כְּנָפַיִם	כְּנַף	כָּנָף	ala.
רַגְלֵי	רַגְלַיִם	רֶגֶל	רֶגֶל	pes.
עֵינֵי	עֵינַיִם	עֵין	עַיִן	oculus.

79
PARADIGMATA FOEMINEORUM:

Pluralia: Constructa.	Pluralia: Absoluta.	Singularia: Constructa.	Singularia: Absoluta.	
חַכְמוֹת	חֲכָמוֹת	חָכְמַת	חָכְמָה	ſapientia.
יְפוֹת	יָפוֹת	יְפַת	יָפָה	pulchra.
שִׂמְחוֹת	שְׂמָחוֹת	שִׂמְחַת	שִׂמְחָה	lætitia.
שַׁלְוֹת	שְׁלָוֹת	שַׁלְוַת	שַׁלְוָה	tranquillitas.
נַעֲרוֹת	נְעָרוֹת	נַעֲרַת	נַעֲרָה	puella.
מַלְכִיּוֹת	מַלְכֻיּוֹת	מַלְכוּת	מַלְכוּת	regnum.
מַמְלְכוֹת	מַמְלָכוֹת	מַמְלֶכֶת	מַמְלָכָה	regnum.

DUALE.

שִׂפְתֵי	שְׂפָתַיִם	שְׂפַת	שָׂפָה	labium.

Sequen.

Sequentia nomina, si primum exceperis, ex inusitato singulari pluralem habent: 80

אָב pater, pluralis manat à sing. אֲהָבָה i. e. amor.
אָח in plur. אַחִים est à singulari אַח inusitato.
בֵּן facit בָּנִים à sing. בָּנֶה inusitato.
ראשׁ רָאשִׁים à sing. רָאשׁ vel רְאָשׁ inusitato.
יוֹם יָמִים à sing. יָאם inusitato.
אֱנוֹשׁ אֲנָשִׁים à sing. inusitato אֱנָשׁ
שְׁוָקִים pro שְׁיָקִים à sing. שַׁיִק inusitato, formæ שַׁיִט remus.

Quæ sequuntur Pluralia Fæminina, ex inusitato singulari ducuntur: 81

אֵם pluralem habet אִמּוֹת tanquam à sing. אִמָּה
אָחוֹת אֲחָיוֹת à singulari inusitato אַחְיָה ut צְבָיוֹת capreæ, à צְבִיָּה.
בַּת בָּנוֹת à singulari inusitato בָּנָה.
אָמָה אֲמָהוֹת à singulari אַמְהָה inusitato.
מָנָה מְנָיוֹת vel מְנָאוֹת ab inusitato מְנִיָּה
אִשָּׁה נָשִׁים à singulari inusitato אֲנָשׁ
עִיר עָרִים à singulari עָיר nam עָרִים est excusum ex עֲיָרִים Joth eliso.

CAPUT IX.

DE SPECIE NOMINUM.

Summa.

Nominum formativæ literæ initiales, finales. Accuratior formarum conjugatarum recensio, quem habeat usum. Familiæ nominum Integrorum Levium, Gravatorum, Diminutorum literâ Nun & Aleph.

82 A Verbis nominum derivantur multiplices formæ, quæ discrepantibus variè punctis vel meris constant radicalibus literis, vel servilibus radicales augent. Hinc formarum aliæ Nudæ vocantur, aliæ verò Auctæ, quas antequam recensere copiosiùs aggredior, serviles literas enarrabo, quæ vel initio vel finibus derivatis nominibus adduntur. Earum, quæ initiis accedunt septem reperio comprehensas voce שהאמנתי *quod credidi.*

83 ש igitur nominis præformativum est in שַׁלְהֶבֶת שַׁעֲרִירָה res nudatissima, i. e. fæda. Jerem. 5: 30. שַׁעֲרוּרִיָּה res longè fædissima. Hose. 6: 10. In proprio שִׁנְעָר i. e. excussio. Gen. 11: 2.

84 ה formatnomen הַשְׁמָעוּת auditio. הֲפוּגָה intermissio. הֲנָחָה quies. הַשְׁקֵט tranquillitas. Jesa. 32: 17. הַשְׂכֵּל Intelligentia. Prov. 1: 3. In Propriis הַצְלֶלְפּנִי He conjugationis cha-

cter

cter mansit in nomine. 1. Paral. 4: 3. Similia: הַפִּצֵּץ 1. Paral. 24: 15. Horam, Josuæ 10: 33. הוֹשֵׁעַ Num. 13: 16.

א ut אַכְזָב fallax. אֶזְרָח indigena. אֶזְרוֹעַ brachium. אֶשֶׁר effusio à שָׁרָה effudit. אֶרֶץ terra ab רָצָה gratum vel acceptum esse. In propriis: 'Arnon, 'Acsib, 'Aharon. In אֵחַר mansit futuri character. Gen. 46: 10. 85

מ ut מִשְׁפָּט judicium. מִקְהָל congregatio, מַטְמוֹן thesaurus. מִזְמוֹרָה psalterium. מַעַר nuditas. מֻרְאָה ingluvies. מוֹרָא timor. In propriis Magog, Manoach, Massa, Micmasch, Megiddon. 86

נ ut נַפְתּוּלִים luctæ. In propriis נָחוֹר Nachon, Nachraj, Nimrod, Nimschi. 87

ת ut תַּגְמוּל ablactatio. תִּדְהָר tæda. תֶּבֶל confusio. תִּירוֹשׁ mustum. תּוֹשָׁב incola. תָּרְמָה dolus. תִּרְזָה cupressus. תְּבוּנָה intelligentia. In propriis Tholad, Thachan, Thirtza, Thechinna. 1. Par. 4: 12. 88

י ut יִצְהָר oleum, יַלְקוּט pera. In propriis manet Joth, futuri characteristica; Jaħakob, Jiphthach, Jamlec. 1. Paral. 4: 24. Jucal, Jokim, Jitzchak, Jaħbets, Jokmeħam, Joktheel &c. 89

SERVILES LITERÆ FINALES NOMINUM FORMATIVÆ.

ה. fœminei nominis terminatio, שִׂמְחָה lætitia. צְדָקָה justitia. יָפָה pulcra. מָנָה portio. In propriis Chavva, Sara, Naħama, Machla, Hegla. 90

91 א. Vicaria He fæminini terminatio, ut in שֵׁנָא somnus, זָרָא fastidium, מָרָא amara. In propriis Jeruscha', 2. Reg. 15: 33. pro יְרוּשָׁה 2. Par. 27: 1. Gibha' pro Gibha. 1. Par. 2: 49. & 13: 2. Bahana', 1. Reg. 4: 12. pro בַּעֲנָה 2. Sam. 23: 29.

92 ם. exaggerativa, ut in כִּנָּם pediculorum vis. עֹיָם robur. אָמְנָם certissimè. רֵיקָם prorsus vacuus. שָׂפָם mystax q. d. labiorum augmentum. In propriis Mirjam, flagrans rebellio. כִּמְהָם Cimham, i. e. vehemens desiderium. Hadoram, majestas summa.

93 ם. terminatio dualis in שְׁנַיִם duo. שְׁתַּיִם duæ. שָׁלֵם pro שָׁלַיִם tranquillitas. קִרְיָתַם pro Kirjathajim. יַרְכְּתַם secundum Kethib, Ezech. 46: 19. יְרוּשָׁלֵם pro יְרוּשָׁלַיִם. Vid. Arc. Kethib. p. 281.

94 ים. terminatio pluralis mascul. ut גִּבּוֹרִים potentes. עַרְבִים Arabes. II. exaggerativa: פְּנִים i. e. intimum. fem. פְּנִימָה interior.

95 ם. exaggerativa vel ampliativa: ut פִּדְיוֹם plena redemtio. תְּהוֹם abyssus. In propriis חִירוֹם: גִּדְעוֹם:

96 ים Dualis terminatio: ut יָדַיִם manus. Machanajim, duo castra. Mitzrajim.

97 ן. ut אַבְדָן perditio. קָרְבָּן oblatio. In propriis חֶמְדָּן Nahaman, Zimran, Jithnan, Henan.

98 ין. terminatio pluralis: מִלִּין Sermones. חַיִּין vita. In propriis שַׁעַלְבִּין Jos. 19: 42.

ין_ ut in propriis דֹּתַיִן Dothajin. שָׁמְרַיִן Sa- 99
maria.

ון ut רָעָבוֹן fames. רָצוֹן voluntas. In propriis 100
צִידוֹן: שׁוֹמְרוֹן Nachſchon, Tzijon, Talmon.

ון ut זְנוּן ſcortatio. In propriis Gereſchun, Je- 101
ſchürun, Zebülun, Jeduthun vel Jedüthun.

ן ut זְבוּלֻן Exod. 1: 3. qui & זְבֻלוּן Jud. 4: 6. 102

נָה ut תַּחְתּוֹנָה inferior. בָּשְׁנָה pudor. In propriis 103
עַבְרֹנָה Num. 33: 34. Cenahana 1. Reg. 22: 11.

ני ut קַדְמֹנִי orientalis. עַמּוֹנִי Hammonita. 104

ת– regentis nominis fæminini terminatio, ut 105
תּוֹרַת י' lex Domini. In propriis Rabbath, Kir-
jath, Bahalath, Tibchath, Manáchath.

ת ut מַמְלֶכֶת regnum קְטוֹרֶת ſuffitus. In pro- 106
priis Hammoleceth, Miſpereth, Haſchthoreth.

ת ut עֶזְרַת auxilium. זִמְרַת carmen. מָחֳרָת cras. 107
In propriis בַּעֲלַת Libnâth, Chelkâth, Kattath.

ית. ut רֵאשִׁית principium. תַּחְתִּית inferior. 108
מִצְרִית Ægyptia. מֹאָבִית Moabitis.

ות terminatio plur. fæm. ut מְדִינוֹת provinciæ. 109
In Propriis Oboth, עִבְרִיּוֹת Hebrææ mulieres.
עַמֳּנִיּוֹת Hammonitides, Süccoth, Ramoth,
Geliloth, Nabajoth, Najoth, Merajoth.
מַלְכֻיּוֹת regna. זָוִיּוֹת anguli. אַשְׁדֳּדִיּוֹת Azotææ.

ות v. gr. פְּדוּת redemtio. In propriis יַרְמוּת: רוּת 110
pro רָאוּת i. e. ſpectatu digna.

תון ut עֲקַלָּתוֹן tortuoſus. In Propp. פִּרְעָתוֹן גִּנְּתוֹן 111

1141. Adjectiva, imprimis patronymica & gentilia format, ut חֹרִי ſubterraneus, Troglodyta, הַגָּדִי Gadita. הַקֵּינִי Kenæus. אֶפְרָתִי Ephrathæus. חָפְשִׁי liber. עֲרִירִי prole carens. מְרִירִי amarus.

115 יָה ut גְּוִיָּה corpus. שְׁבִיָּה captiva. מוֹאֲבִיָּה Moabitis. הָאֲרַמִּיָּה Syra.

116 יּ. Nota pluralis maſc. ut חוֹרִי opera alba. גֵּבִי praſocurides. Formar etiam denominativa in Chaldaicis, ut זַכַּי Ζακχαῖος, i. e. purus. תַּדַּי Thaddæus, i. e. toroſo pectore. Vid. Onomaſt. Sacr. p. 246.

117 י.. Terminatio regiminis pluralis. אַנְשֵׁי חַיִל viri roboris. 2. Dualis רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים pedes Sacerdotum.

---

118 NUnc progredior ad recenſendas nominum à verbis derivatorum multimodas ſpecies & familias, quæ ab uno ſtemmate prognatæ in innumeras propagines mirificè diffunduntur. Dici nequit, quantùm iſta formarum inter ſe collatio ad rectam vocum interpretationem conferat. Vidit hoc doctiſſimus Buxtorfius, eaque de cauſa longum texuit in Theſauro ſuo Grammatico nominum collactaneorum Indicem, quem quanti fecerit Groninganæ Academiæ decus & ornamentum, Jacobus Guſſetius, ipſius verbis referre non pigrabimur: Nos proprietates dictionum ſcire avemus. hanc cognitionem intelligentiæ Linguæ colophonem eſſe exiſtimamus. Non modo autem radices proprietatem ſuam habent, in formali ac pri-

primaria notione sitam: sed *Formæ* quoque derivatorum peculiares sibi quasdam proprietates immittunt derivatis; quas, qui nosse negligit, multum à scopo isto abesse necesse est; qui autem intelligit, ille attingit. Mistura enim quædam fit proprietatum, ex radice simul & ex forma derivationis fluentium, quia in derivato inde eo modo genito, coalescunt. Catalogus præterea ille derivatorum Hebraicorum non modo symmetria arridet, qua juventur utentes, sed etiam ita locuples est & completus, ut vix, ex quo illum habeo ante oculos, (habeo autem à juvenili ætate) vix, inquam aliquod exemplum deesse animadverterim. Unde utile redditur ad dignoscendum de hâc, de illâ, de quacunque forma, an in ea sint nomina *activa* an *passiva*, (prout hanc meam denominationem supra explicui) an etiam *utriusque generis*, an *neutrius*, an *intransitiva*, & merè inhæsionem qualitatis denotantia. Inde *Usus* linguæ deprehenditur, uti ne extra illum excurratur interpretando. Quæ, quantumvis ita sint, nulla pars Grammaticæ minus attenditur quàm ista. Id quod ægrè ferens, in illam magis magisque commendatione, si quid ea est, studiosorum mentes defixas dare pervelim. Præf. Commentar. Ling. Ebr.

Cum hac sententia quòd meum judicium congrueret, nihil prætermisi, quin Buxtorfianum catalogum non solùm redderem auctiorem magisque ordinatum & compositum, sed ut eum quoque, ubi à vero auctor dissentit, corrigerem. Id ne gratis dixisse videar, antequam formarum illarum 119

rum admirandam oſtendo varietatem , halucinationum in Theſauro Grammatico obſervatarum exempla in medium afferam. Nomen מָהֵר paginâ mihi 297 non fuit annumerandum formis אֻמָּל & זָקֵן ſiquidem ipſum מָהֵר in ſacris literis non reperitur, tantùm abeſt, ut ad ejus inſtar aliæ excudi queant. זְמַן p. 299 non eſt purior forma, eò quod Eccl. 3: 1. & Nech. 2: 6. Kametz eſt ab accentu diſtinctivo. Nech. 2: 16. ſed זְמָן quod arguit כִּזְמַנָּם Eſth. 9: 27. שָׁלוֹם pax, non eſt à שָׁלֵם ſed à שָׁלָה tranquillum eſſe, & ם exaggerativo. Sic עָרוֹם nudus p. 297. auctum nomen eſt ab עָרָה nudus fuit, & תְּהוֹם abyſſus p. 299. non excuſum ad inſtar גָּדוֹל ſed derivatum à תָּהָה quod collactaneũ habet תֹּהוּ. Hæret quoq; ם iſtud exaggerativũ ſeu auxeticum nominibus אֵילָם veſtibulum, סֻלָּם ſcala & אֵילָם porticus, contra quàm ſentit Author p. 297. 298. 299. פֶּלֶא cum Tzere inuſitatum eſt p. 298. הֵילֵל lucifer p. 297. non eſt formæ ſimplicis, ſed compoſitæ ex הֵיל־לֵיל ſplendor noctis. אֵמֻן veritas, erat ſcribendum, p. 297. non אֵמוּן. Ita יוּבַל non reperitur in ſacro codice, neque adeo comparari debuit cum עוּגָב pag. 298. Et יוֹקֵשׁ Eccleſ. 9: 12. non *aucupem*, ut p. 298. docetur, ſed irretitum ſonat, ex participii quadam forma. עֲרִסָה ſine dages gravi ſcriptum, Num. 15: 20, 21. vitioſè additur formis קְהִלָּה. Nec חֻפְשָׁה *libertas ejus* imitatur formas טֻמְאָה pollutio, quoniam in ה ſubintelligendum eſt Mappik, docente hoc

hoc Masorâ. Jam שְׁאֵלָה inusitatum est. Ipsum quippe שְׁאֵלָתִי ex nomine שְׁאֵלָה figuratum, Ijob 6: 8. מַקֵּל baculus, contractum ex מַקְהֵל *congregans*, non refert formam חֵלֶק lævitas, p. 304. אַלּוֹן quercus, ead. pag. debuerat referri ad אֵלָה non ad formam רַתּוֹק. Ipsum רַתּוּקָה p. 305. inusitatum est, & Jesa. 40: 19. legitur רַתֻּקוֹת funes vel catenæ. פָּרַס Persia, p. 304. quum sit Chaldaicæ 120 formæ participium, malè comparatur cum אַחַר postea. Quin hoc ipsum אַחַר discrepat à פַּנַּג Scriptum quippe אַחַר pro אַחַר ad typum nominis אֲגַם à quo אַגְמֵי Jesai. 14: 23. נַהֲלֹל p. 308. non geminat tertiam radicalem, quum sit Participium Niphhal, ab הלל, ut ipse docet Lexic. Bibl. p. 170. שֶׁנְהָב est vox nihili, p. 309. putavit esse singularem שֶׁנְהַבִּים quæ tamen ipsa singularis est, composita ex שֵׁן & הַבְּהִים Dens bestiæ. Scil. בְּהִים singulare figuratur, ut singulare פְּנִים *interius*. אַבְנֵט *cingulum ventrale*, p. 309 non est nomen quatuor literarum radicalium, sed cum א servili figuratum loco בְּטֵן. Porrò חַי *vivus* p. 313. inter defecta Hajin malè collocatur. Pag. 314. memoratur סְבוּת nomen, quod Scriptura non agnoscit. Pag. eâdem, מַעַל *elatio* debebat verbis ultimâ quiescentium accenseri. Pag. 317. רֵעַ *amicus* originem trahit non ab רוּעַ, sed à רָעָה pag. 323. שֶׁקֶת canalis à שָׁקָה deductum non invenio. Pag. 317. formæ nominum שָׁוְא עָוֶל תָּוֶךְ מָוֶת

מָוֶת אָוֶן non deflexæ ſunt à verbis mediam Vav quieſcentem habentibus, ſed à quieſcentibus ultimà He, nimirum à שָׂאָה אָנָה עָלָה תָּכָה מָתָה ſtantque loco שָׂאו עָלו תָּכו מָתו אָנו. Pag. 317. קַיִץ derivatur à קוּץ derivandum à קָצָה ſuccidet, quòd ſegetes æſtate ſucciduntur; quemadmodum קַיִן deflexum eſt à קָנָה poſſedit; יַיִן vinum, ab יָנָה vi vel fraude oppreſſit. גֵּוִי non debet originem verbo, quod poſſidet mediam Vav quieſcentem, eò quod integra forma eſt גַּאֲוִי à גָּאָה excellere, in altum extolli, ut בְּלוֹי veteramentum à בָּלָה veteraſcere. Pag. 325. תּוֹעָה quod errorem ſignificat, non annumerandum fuit formis ab Joth inchoatis. Denique פֶּלְאִי p. 320. non refert nominis formam, ſed ſymbolum & notam duarum variantium lectionum, quarum una eſt פֶּלִי altera פֶּלֶא admirandus. Judic. 13: 18.

121 Multiplicium formarum ordinem in tres claſſes tribuo. Prima eſt Integrarum, in quibus nulla radicalium deficit, ſecunda diminutarum, in quibus litera deeſt, quæ ad radicem pertineat; tertia eſt exuperantium, quæ quatuor aut quinque radicales literas complectitur. In prima & ſecunda claſſe formæ ſimpliciores diſponuntur juxta magnarum parvarumque & ſemiparvarum diſcrimina. Simplicem illam ac nudam veluti communem matrem ſequuntur collactaneæ filiæ.

LE-

LEVIUM FAMILIÆ
EX INTEGRIS ENATÆ.

I. פָּקָר

Simile רָעָב fames. דָּבָר verbum. נָבָל stultus. נְטַע 122 ex quo constr. נְטַע planta. Jesa. 5:7. צָבָא constructum צְבָא exercitus.

פְּקֶרֶת Sim. בָּרֶקֶת Chrysolithus. Propria: צָרְפַת Sarepta, בָּשְׂמַת, Daberath, Nazerath, מָחֲלַת Jismaëlis filia. Gen. 28: 9.

פְּקֶרֶת Simile בָּרֶקֶת Chrysolithus. Propr. עָלֶמֶת 1. Par. 8: 36.

פְּקָרָה Sim. נְקָמָה vindicta. נְבָלָה stultitia. נְהָרָה splendor. אֲבָקָה pulvis. חֲטָאָה peccatum. חֲרָבָה vastitas. In propriis: Bera'a, viri nomen. 1. Paral. 12. Sera'a, urbis. Ezr. 2: 35. יְרָמָה unde יְרָמוֹת viri vocabulum. Ezr. 10: 29. צְבָאָה obsoletum, à quo plur. צְבָאוֹת & constructũ צִבְאוֹת exercitus.

פְּקֶרֶת Sim. יְבֶמֶת fratria. Propter gutturatam, עֲקֶרֶת sterilis. עֲטֶרֶת corvus. עֲצֶרֶת cohibitio. עֲשֶׂרֶת Decas vel decurio. Propr. Pilescheth.

פִּקְרוֹן Simile פִּרְזוֹן pagus. Jud. 8: 7. לְבָנוֹן Libanus, à nivium albedine. Josu. 9: 7. כְּסָלוֹן urbis nomen. Josu. 15: 10.

פִּקְרִי Similia sunt patronymica: הַצְּמָרִי Gen. 10. הַקְּהָתִי Num. 26: 57. הַהֲרָרִי 2. Sam. 23. 33. Proprium: Merari. Num. 26: 27.

פִּקְרִית Simile שְׂמָמִית stellio, cognatum est כְּ[illegible]

venea

venenum. גְּזִית à quo ז eliso natum גָּזִית lapis cæsus. 1. Reg. 5: 17.

Sequentes & his consimiles formæ ad primitivum פָּקַד sunt referendæ.

מִפְקָדָה Simile מִנְהָרָה ex quo plurale מִנְהָרוֹת.

מַפְקָדָה Sim. מַמְלָכָה regnum.

מַפְקָדוֹן Sim. מַשָּׁאוֹן deceptio, pro מִנְשָׁאוֹן.

הַפְקָדוּת Sim. הַשְׁמָעוּת auditio.

מַפְקֶדֶת Sim. מַמְלֶכֶת regnum.

מִפְקֶדֶת Sim. מִמְכֶּרֶת venditio.

II. פָּקֵד

123 Simile זָקֵן senex. חָצֵר atrium. כָּשֵׁר rectum. שָׁפֵל humilis. נָמֵר partus, אָמֵן verum. זְקַן in Regim. זָקֵן senex. שָׂמֵחַ lætus. Plurale constr. שְׂמֵחֵי & שִׂמְחֵי læti. לָבֵן albus, unde לְבֶן־שִׁנַּיִם albus dentes, & לִבְנִי nomen filii Gereschom. Exod. 6: 17. & לְבֵנָה later. חָלֵב unde חָלָב lac, & הָבֵל unde הֶבֶל vanitas. In propriis יָבֵשׁ urbs Gilhadis. Jud. 21: 9, 10. Kadesch urbis, ob regimen vocales non permutans, cum ellipsi nominis עַיִן accipiendũ est, ut קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ Kadesch *fontis* Barneah. Sic אָבֵל cum ellipsi nominis עִיר vel מָקוֹם dicitur Abel mechola, Abelschittim, Abel keramim, id est, Abel *locus* chororum, acaciarum, vinearum. Rachel, Jahel mulierum nomina. Ascher, Gareb, Chareb & Paseach virorũ.

פָּקִיד Simile שָׁלֵיו tranquillus. Job 21: 23. Propr. יָבֵישׁ 1. Sam. 11: 1, 3. 1. Par. 10: 12.

פְּקֻדָּה

פְּקָרָה Sim. לְבֵנָה later. דְּבֵלָה palatha ficuum. גְּזֵלָה rapina. בְּהֵמָה jumentum. קְהִלָּה congregatio. רְעָלָה horror, ex quo רְעֵלָיָה viri nomen. Ezr. 2: 2. בְּאֵרָה puteus, plur. בְּאֵרוֹת & בְּאֵרוֹת putei. שְׁלֵוָה tranquilla. אֲבֵדָה perditio. שְׂרֵפָה in regimine שְׂרֵפַת ustio. שְׂדֵרוֹת ordinationes. אֲבֵלוֹת lugentes. Thr. 1: 4. In Propriis Gedera, Beera, Kehela, Num. 33: 32. מְכֵרָה ex quo הַמְּכֵרָתִי 1. Par. 11: 36. Kedema, unde Kedemoth. Jerema, unde Jeremoth. שְׁאֵלָה petitio, unde שֵׁלָה. Viri nomen. Num. 26: 20.

פְּקָרְנִי Simile שְׁאֵלָנִי ex quo excusum הַשֵּׁלָנִי Schelanita. Num. 26: 20. Ejus loco etiam usurpatum הַשִּׁילֹנִי 1. Par. 9: 5.

פְּקִירָה Simile פְּלֵיטָה à quo constructum פְּלֵיטַת evasio. יְרִימָה unde proprium יְרִימוֹת 1. Par. 7: 8. & 24: 30.

פְּקֶרֶת Sim. בְּהֶמֶת bestia. שְׁאֶלֶת in viri nomine שְׁאַלְתִּיאֵל i. e. petitio Dei. דְּבֶלֶת palatha ficuum. שְׁכֶנֶת vicina. חֲמֵשֶׁת quinque. חֲבֶרֶת socia. אֱמֶת concisum ex אֱמֶנֶת. Sic אַחֶרֶת alia, pro אַחֶרֶת. Proprium regionis פְּלֶשֶׁת Palæstina.

פְּקַרְתִּי Sim. פְּלֵטִי unde concisum פְּלֵטִי Peletæus, i. e. profugus, 2. Sam. 15: 18.

פְּקֵרֻת Sim. כְּבֵדֻת gravitas, tarditas. Exod. 14: 25. אֱיָלוּת fortitudo. Psalm. 22: 20.

III. פָּקִיר Præfectus.

124 Sim. אָסִיר vinctus, קָצִיר messis, אָמִיר ramus. יָדִיד dilectus. מָשִׁיחַ unctus, יָחִיד unicus. כָּלִיל perfectus, נָשִׂיא elatus, vel Princeps, נָבִיא Propheta. Plur. יְצִיאִים egressi, prognati. 2. Par. 32:21. נָקִיא purus. Propria: שָׂרִיד יָפִיעַ מָכִיר חָרִיף. Naphisch, Hadin, Schamir.

פְּקִירָה Sim. נְגִינָה cantio: כְּלִילָה perfecta. בְּרִיאָה pinguedo, וּמַאֲכָלוֹ בְּרִיאָה & cibus ejus pinguedo est. Habb. 1:16. אֲכִילָה cibus. רְאִישָׁה hinc enim est contractum רִישָׁה unde plural. רִישׁת primordia. Ezech. 36:11. Sic בִּירָה palatium pro בְּהִירָה splendida *scilicet habitatio.* עֲרִסָה sine Joth & sine Dages. Num. 15:20, 21. In propriis mulierum: Delila, Jedida, Kerziña: Virorum: Zebina, Zemira, Perida. Urbium: Cephira, Keñila. Plur. יְרִימוֹת Filius Davidis. 2. Paral. 11:18. Abscisso ת reperitur יְרִיחוֹ pro יְרִיחוֹת ad instar יְנִיקוֹת i. e. rami teneri. יְרִיעוֹת aulæa. Primâ נ ablatâ: גִּינָה unde proprium גִּינַת Ginath, 1. Reg. 16:21. דִּיפַת 1. Par. 1:6. צִיחָה: vel צִיחָא pro נְצִיחָה Neh. 11:21. & 7:46.

פְּקִירִיָּה Sim. שְׁלִישִׁיָּה tertia pars. פְּלִילִיָּה judicatio.

פְּקִדָּה Sim. כְּלִמָּה ignominia. שְׁמִטָּה intermissio. קְהִלָּה cœtus. In propriis: פְּנִנָּה Elkanæ uxor. 1. Sam. 1:2.

פְּקִירוּת Simile כְּסִילוּת stoliditas. הֲרִיסוּת destructio. עֲלִיצוּת exsultatio. יְדִירוּת dilectio. Jer. 12:7.

ex

ex quo natum est יְדִיתוּן Nech. 11: 17. & יְדוּתוּן 1. Par. 16: 38. & יְדֻתוּן 2. Par. 35: 15. viri vocabula.

מְרִירוּת amaritudo. שְׁרִירוּת aspectus.

פְּקֻדַּת præfectura sine Joth. צְמִיתֻת excisio.

פְּקִידוּתוֹן Sim. יְדִידוּתוֹן ex quo literâ ד elisâ natum יְדִיתוּן & יְדֻתוּן יְדוּתוּן vid. Onom. S. p. 845.

פְּקֻדּוּת Simile כְּלִמּוּת ignominia. Jerem, 23: 40.

פְּקִידִי Sim. רְבִיעִי quartus. מְרִירִי & חֲמִישִׁי quintus. 125
פְּלִילִי judex. Patronymicū יְמִינִי 1. Sam. 9: 4.

פִּקְּדִי Sim. חֲמִשִּׁי quintus, cum Dages. Zach. 7: 3.

פְּקִידִית Simile רְבִיעִית quarta. שְׁבִיעִית septima. עֲשִׂירִית decima, תְּשִׁיעִית nona, חֲמִישִׁית quinta.

פְּקִדִית Simile חֲמִשִּׁית quinta. Nech. 6: 5. Lev. 6: 6. חֲרִישִׁית silens. בְּלִיגִית recreatio. Hinc מַבְלִיגִיתִי recreat se recreatione. Jerem. 8: 18. Recreat se recreatione super mœrorem, super me, *inquam*, languente animo meo.

פְּקִירִיָּה Sim. פְּלִילִיָּה judicatio, עֲשִׂירִיָּה decimatio, עֲלִילִיָּה actio.

פְּקִידוֹן Sim. יְשִׁימוֹן solitudo. שְׁפִיפוֹן cerastes. רִאשׁוֹן sive רִישׁוֹן prior, pro integra voce רְאִישׁוֹן. In propriis אֲמִינוֹן ex אָמֵן 2. Sam. 13: 20. qui & אַמְנוֹן dictus, ex primitivo אָמֵן ut Habdon, ex עֶבֶד, Nachschon ex נַחַשׁ augurium, יַרְקוֹן ex יֶרֶק olus.

IV. פָּקוֹד

126 Sim. גָּדוֹל magnus. קָרוֹב propinquus. כָּבוֹד gloria. יָקוּשׁ auceps. נָקוֹד punctatum. יָכוֹל potens. יָגוֹר metuens. מָצוֹר munitio. נָכוֹחַ æquitas. Propria: אָמוֹץ Jesa. 1. עָמוֹס Hamos 1: 1. עָכוֹר Jos. 15: 6, 7. זָנוֹחַ urbis nomen. Josu. 15: 34.

פְּקוֹדָה Sim. גְּדוֹלָה magna. בְּשׂוֹרָה nuntium. דְּבוֹרָה apis. לְבוֹנָה tus. חֲגוֹרָה cingulum. עֲבוֹדָה cultura. מְצוֹדָה munitio. מְעוֹנָה habitatio. Quædam & hujus formæ ex פָּקוֹד oriuntur.

פְּקוֹדִית Sim. שְׁלוֹמִית fæminarum nomen. Lev. 24: 11. 1. Par. 23: 18. Viri 1. Par. 26: 25. qui etiam ibid. in Kethib. & commate seq. 26. dictus שְׁלֹמוֹת Schelomoth. Huc referam בְּהוֹרִית quod ה eliso factum בּוֹרִית *smegma*, à בהר splendere.

פְּקוֹדָנִית Simile אֲחוֹרַנִּית retrorsum. Genes. 9: 23. קְדוֹרַנִּית atratè. Malach. 3: 14.

פְּקוֹדָה Simile בְּגוֹדָה perfida. Jerem. 3: 7.

פְּקֹדֶת vide in forma פְּקוֹד

V. פָּקוּד Præfectus.

127 Sim. עָצוּם fortis. plur. עֲצוּמִים fortes. יַתּוּר excellens. שָׂרוּעַ redundans. אָמוּץ pl. אֲמֻצִּים validi. Sic אֲלֻמִּים manipuli. Propria Zabud, Gamul, Chamul, Agur, Chanun, Paruach, Schaul

Schaul. Patronymica: הַשָּׁאוּלִי Numer. 26: 13. הֶחָמוּלִי ibid. *vſ.* 21. Hamulita, אֲשׁוּרִי Aſerita. 2. Sam. 2: 9.

פְּקוּדָה Sim. שְׁמוּעָה fama. גְּבוּרָה potentia. אֲרוּכָה ſanitas. pl. כְּלוּלוֹת ſponſalia. Propr. Zebuda, Jehuda, Jeruſcha, Ketura.

פְּקוּדָם Sim. שְׁפוּפָם Viri nomen. Num. 26: 39. per ſyncopen שֻׁפָּם 1. Par. 7: 12. ut חֻפָּם pro חֲפוּפָם Num. 26: 39.

פְּקוּדָן Sim. שְׁפוּפָן Viri nomen. 1. Par. 8: 5.

פְּקֻדָּה Simile אֲסֻפָּה plur. אֲסֻפּוֹת collegia, colle- 128
ctiones, שְׁכֻרָה ebria. Jeſa. 51: 21. פֻּארָה ex quo פֻּרָה Püra, ſervus Gidhon. Jud. 7: 10, 11.

פְּקֻדַת Simile: Proprium גְּנֻבַת Genübath. 1. Reg. 11: 20.

פְּקֻדּוֹת Sim. עֲצֻמוֹת robora. רַתֻּקוֹת catenæ. שְׁמֻרוֹת vigiliæ.

פְּקֻדָּה Sim. סְגֻלָּה peculium. חֲתֻנָּה deſponſatio. אֲרֻכָּה longum. אֲרֻבָּה feneſtra. אֲלֻמָּה manipulus. plur. אֲלֻמּוֹת manipuli.

פְּקֻדָּם Sim. Propr. viri, אֲחֻזָּם 1. Par. 4: 6. urbis: עֲדֻלָּם *accurata æquatio*; Si collactaneum habeas Arabicum verbum عدل hadala.

פְּקוּדַי Simile: חֲשׂוּפַי nudati. Jeſai. 20: 4.

פְּקוּדִית Simile: זְכוּכִית gemma nitidiſſima. Job 28: 17. יְהוּדִית uxor Eſavi. Gen. 26: 34.

אַפְקוּדָה Simile אַשְׁמוּרָה vigilia. Plur. אַשְׁמֻרוֹת vigiliæ.

VI.

129 פְּקַר Forma participialis Chaldaica.

Simile אָצַל ſeponens, viri proprium. 1. Par. 8: 38. qui & aliâ formâ participiali dictus אָצֵל ibid. ꝟſ. 37. פָּרַס dividens, Perſarum gens. Ezr. 38: 5. אָרַח proficiſcens. Ezr. 2: 5. פָּסַךְ claudicans, Benjaminitæ nomen. 1. Par. 7: 33.

פְּקַרְןָ Simile דָּרְבָן ſtimulus, juxta Ben Naphthali, Atiæ & aliorum codices 1. Sam. 13: 21.

פְּקַרַת Sim. בָּרֶקֶת Chryſolithus. In propriis בָּשְׂמַת Salomonis filia 1. Reg. 4: 5. Daberath, urbis nomen. Joſu. 19: 12. צָרְפַת Sarepta. 1. Reg. 17: 9, 10. נָזֶרֶת Ναζαρὲτ. Luc. 1: 26. מַחֲלַת filia Iſmaëlis. Gen. 28: 9.

פְּקֶרֶת Sim. בָּרֶקֶת Chryſolithus. In Propriis עָלֶמֶת viri nomen. 1. Paral. 8: 36. מָנַחַת viri nomen. Gen. 36: 23.

VII. פֵּקָר

130 Sim. חֵמָר bitumen. אֵסָר obligatio. נֵכָר alienus. לֵבָב cor. plur. f. לְבָבוֹת corda, in regimine לְבַב. עֵנָב uva. אֵתָן fortis pl. אֵתָנִים Propp. Recab. Kedar, Tzelah.

פֵּיקָר Sim. אֵיתָן. validus. pl. אֵיתָנִים validi. הֵיכָל palatium. Propria: עֵשָׂו : הֵימָם הֵימָן עֵילָם עֵיבָל מֵידָד.

פֵּקָרָה Simile: צֵלָחָה pluralis צֵלָחוֹת gabatæ.

VIII. פָּקִיר

פָּקִיר Sim. חֲזִיר Viri nomen, Nech. 10.21. שֵׂעִיר 131
Viri & montis nomen. Gen. 36: 20. cap. 32: 4.
Josu. 15: 10. nisi magis placeat hæc referri ad
formam פְּקִיר

Sim. אֵזוֹר cingulum. אֵפוֹד amiculum. זֵרוּעַ legu-
men. Propr. viri קֵרוֹס Ezr. 2: 44.

פִּיקוּד Sim. עֵילוֹם idem quod עוֹלָם seculum.
2. Par. 33: 7.

IX. פָּקוּד

Sim. אֵבוּס præsepe. pl. אֲבוּסִים præsepia. אֵסוּר 132
vinculum. plur. אֲסוּרִים vincula. אֵטוּן funis,
constructum non mutat (..) Prov. 7: 16. זֵרוּעַ
sementis. יֵשׁוּעַ Σωτήριον s. salus, viri, Ezr. 3: 2. Ur-
bis vocabulū, Nech. 11: 26. אֵחוּד viri, ab unitate
dicti. 1. Par. 8: 6, 7, 8.

פֶּקֶד Simile אֹמֶן veritas. Constructum נְאֻם ve-
rissimū dictum, à quo verbum יִנְאֲמוּ Jer. 23: 31.

פְּקוּדָה Sim. אֱמוּנָה veritas, firmitas. statum munus.

X. פֶּקֶד

SIMILIA: צֶלַע latus, יֵשַׁע salus, פֶּתַח ostium, מֵזַח 133
zona, נֵצַח æternitas, מֵצַח frons, תֵּשַׁע novem,
in regimine תְּשַׁע. Proprium urbis, צֵלַע Josu.
18: 18.

פִּקְדָה Sim. גִּבְעָה Josu. 15: 16. & גִּבְעָא urbis no-
men. 1. Par. 2: 49. שִׁמְעָה viri nomen, 2. Sam.
13: 3. qui & שִׁמְעָא 1. Paral. 3: 5. ex primitivo
masc. שֵׁמַע auditio, פִּלְחָא è primoribus populi.
Nech. 10: 25.

פְּקֹדֶת Sim. שִׁמְעָת Hammonitidis nomen. 2. Reg. 12: 12. שִׁמְרָת viri, 1. Par. 8: 21.

XI. פֶּקֶר

234 Similia: סֵפֶר liber, גָּזֵל rapina, סֵתֶר latibulum, עֵזֶר auxilium. יֵצֶר formatio. Huc retuleris חֵטְא quod memoratur loco חֵטְא. In Propriis חֵפֶר, Jether, Heber, Jetser, Jescher, Hezer.

פִּקְרִין Sim. עֶפְרַיִן urbis vocabulum, 2. Par. 13: 18.

פִּקְרִי Sim. Patronymica: הַגִּרְזִי הָעִבְרִי Hebræus, Gizræus, הַיִּצְרִי Num. 26: 28. הַיִּתְרִי Jithræus, ex יֶתֶר Num. 26: 48. וְחֶלְקִי Num. 26: 30. הַחֶפְרִי ibid. vſ. 32. הַחֶבְרִי vſ. 45.

פִּקְרִית Sim. הָעִבְרִית Hebræa, Plur. הָעִבְרִיּוֹת Hebrææ.

פִּקְרָה Sim. חֶלְקָה ab חֵלֶק masc. עֶדְנָה ab עֵדֶן voluptas. חֶרְפָּה opprobrium, חֶבְרָה sodalitium, עֶזְרָה auxilium. In propriis עֶגְלָה uxor Davidis 2. Sam. 3: 5. עֶזְרָה vel עֶזְרָא 1. Par. 4: 17. Ezr. 7: 1.

פִּקְרָת Sim. עֶזְרָת auxilium, Pſalm. 60: 13. חֶלְקָת civitas in ſorte Aſer, Joſu. 21: 31.

פִּקְרָת Sim. חֶלְקַת Aſeriticæ urbis nomen, Joſuæ 19: 25.

פִּקְרוֹן Sim. חֶשְׁבּוֹן ſupputatio, ab חָשַׁב, & חֶסְרוֹן defectus ab חָסֵר. In Propp. הֶשְׁמוֹן חֶרְמוֹן חֶצְרוֹן חֶלְבּוֹן חֶבְרוֹן Hebron, Heglon, Hekron, Hephrō.

פִּקְרוֹנִי Similia patronymica, הַחֶבְרוֹנִי Hebronita, הַחֶצְרוֹנִי Hetsronita, הָעֶקְרוֹנִי Hekronita, חֶרְמוֹנִים Hermonii.

235 פִּקְרָה Similia: שִׁפְלָה depreſſio, à שֵׁפֶל abjectio, שִׂמְלָה

שִׂמְלָה vestis, שִׂמְחָה lætitia, כִּבְשָׂה ovis, 2. Sam. 12: 3. A כֶּבֶשׂ enim est כַּבְשָׂה agna, Levit. 14: 10. תִּשְׁעָה novem, à תֵּשַׁע in regimine תִּשְׁעַת. In Propriis לִבְנָה urbs. Josu. 18: 29. שִׁמְעָה vel שִׁמְעָא ex nomine שֵׁמַע auditio, fama. 1. Sam. 16: 9. 2. Sam. 13: 3. פִּלְחָא pro פִּלְחָה nomen viri, qui fuit ex primoribus populi, Nechem. 10: 25.

פִּקֻדַּת Sim. שִׁמְעַת Ammonitis 2. Paral. 24: 26. לִבְנַת urbs. Jos. 19: 26.

פִּקְדָתוֹן Simile urbis nomen פִּרְעָתוֹן à quo patronymicum פִּרְעָתוֹנִי Jud. 12: 14: 15.

פִּקְדוּת Sim. שִׁפְלוּת depressio, שִׂכְלוּת prudentia, ab שֵׂכֶל intelligentia, successus, רִפְאוּת sanatio.

פִּקְדָם Sim. כִּמְהָם Viri nomen. 2. Sam. 19: 38. פִּרְאָם Regis Cananæi nomen. Josu. 11: 6. בִּלְעָם ex בֶּלַע Altera enim forma בֶּלַע segol propter incrementum vertit in Pathach. Igitur à בֶּלַע est patronymicum הַבַּלְעִי Num. 26: 38.

פִּקְדָן Sim. כִּמְהָן 2. Sam. 19: 41.

פִּקְדָם Sim. כִּמְהָם Jerem. 41: 17. idem qui 2. Sam. 19: 38, 41. vocatur Cimham & Cimhan. גִּדְעֹם Judic. 20: 46.

פִּקְדוֹן S. זִכְרוֹן memoria. חֶשְׁבּוֹן cogitatio פִּתְחוֹן apertio.

XII. פִּיקוּר

Similia: קִיטוֹר fumus. כִּישׁוֹר verticulum, קִימוֹשׁ 136 carduus. כִּידוֹדִים scintillæ. Propp. צִיעוֹר, רִימוֹן urbium nomina. Jesa. 16: 16. & Josu. 15: 53.

שִׁיחוֹר amnis. Josu. 13:3. Composita sunt נִיחֹחַ quies gratissima, נִיצוֹץ scintilla, & פִּינֹן Ducis Idumæi nomen, Gen. 36:41. Cognatis quippe formis constant, primum scil. ex נִיחַ quies & נוֹחַ requies; secundum ex נִיץ & נוֹץ flos, tertium ex פּוֹן & פִּין solicitudo, anxietas.

פְּקוֹר Sim. תֹּמֶר plur. תִּמֹרִים palmæ. Ezech. 41. In propriis שִׁחוֹר Jerem. 2:18. שִׁלֹחַ Schiloach, Jesa. 8:5.

פִּיקוֹרָה Sim. דִּימוֹנָה urbis nomen. Josu. 15:22.

פְּקֹרָה Sim. תִּמֹרָה plur. תִּמֹרִים palma. 1. Reg. 6:29.

פְּקֹרָם Sim. שִׁלֹחָם ΣΙΛΩΑ'Μ, Joh. 9:7.

XIII. פֹּקֶר

237 Simile קֹשֶׁט veritas. Prov. 22:21. pro קֹשֶׁט Psalm. 60:6.

XIV. פּוֹקֶר

238 Simile אוֹצָר thesaurus, שׁוֹפָר buccina, עוֹלָל puer, אֹהֶל unde est אֹהָלִים tentoria. Gen. 13:5. Propria: Hobal, Schobal, Nodab, Jobab, חוֹתָם

פּוֹקָרָה Sim. אוֹצָרָה hinc enim deductum אוֹצָרוֹת thesauri. כּוֹשָׁר unde manat כּוֹשָׁרוֹת compedes.

XV. פּוֹקֵר

239 Sim. אוֹיֵב inimicus, כֹּהֵן Sacerdos, עֹרֵב corvus, שׂוֹרֵק vitis. קוֹרֵא perdix. Propria עוֹבֵד Schobek, Schomer, Schorek.

פּוֹקֵרָה Sim. בֹּגֵדָה plur. בֹּגְדוֹת perfidiæ, סוֹלְלָה agger, אֹרְחָה unde pluralis אֹרְחוֹת semitæ, vel cohors

cohors commigrantium. דֹּבְרָה hinc דֹּבְרוֹת rates, אָמְנָה hinc אֹמְנוֹת antæ. Proprium urbis Mosera: viri Hatstsobeba. 1. Par. 4: 8.

פִּקְרָה Sim. שׂרֵקָה vitis generosa. תּוֹעֵבָה abominatio. סוֹחֵרָה parma. בֹּגֵדָה perfidè agens. יוֹלֵדָה parturiens, נֹטֵרָה custodiens.

פִּקֶרֶת Sim. חֹתֶמֶת sigillum. חֹבֶרֶת junctura. עֹפֶרֶת plumbum. קֹהֶלֶת congregatrix, scil. Sapientia. Eccles. 12: 8. Propria הַסֹּפֶרֶת Esr. 2: 55. Pochereth. Ezr. 2: 57.

XVI. פּוֹקִיד

Sim. אוֹבִיל cibus. In propriis אוֹבִיל Jismaëlita. 140

XVII. פּוֹקַר Syriacæ formæ.

אוֹבֵד periens. Deut. 32: 28. Propp. צוֹפַר Naha- 141
mathites, Ijob 2: 11. שׁוֹבַךְ Princeps militiæ Hadadeseris 2. Sam. 10: 16. qui 1. Par. 16: 18. dictus etiam שׁוֹפַךְ.

XVIII. פֹּקֶר

Sim. קֹדֶשׁ sanctita. תֹּקֶף robur. גֹּדֶל magnitudo. 142
חֹדֶשׁ mensis. עֹרֶף cervix סֹבֶא merum. Propria: Gomer nata Diblajimis, Hoseæ conjunx. c. 1: 3. Chodesch, fæminæ nomen. 'Otsem viri. אֹהֶל viri, 1. Paral. 3: 20. Molech Deastri, Goschen, regionis. Ultimâ gutturatâ נֹעַם amœnitas, פֹּעַל opus. שֹׁהַם hyacinthus, dualis foret שְׁהָמַיִם sed ה eliso factum שָׁמַיִם i. e. cœli, duo hyacinthini vel cærulei coloris hemisphæria. Propp. קֹרַח: צֹחַר Nógah fil. David 1. Par. 14: 5.

גֹּפַח

נֹפַח urbis nomen. Num. 21: 30. צֹחַר Simonis filius צֹעַר urbis nomen Gen. 19: 20.

פִּקְדָה Sim. חָכְמָה sapientia, חָרְבָּה vastatio, עָצְמָה robur, קָרְחָה calvitium. Propria Locorum: חָרְמָה בָּצְרָה יָטְבָה sine dages. רִבְקָה Num. 33: 12. עָפְרָה צָרְעָה urbs Jehudæ. עָרְפָּה Fœminæ nomen, Ruth. 1: 4. חָגְלָה filia Tzelophchad. Num. 26: 33. רָהְגָה pro הָרְגָה 1. Par. 7: 34.

פִּקְדָה Sim. טָמְאָה pollutio, חָמְצָה fermentatio. In propriis: חֻלְדָּה prophetis. 2. Par. 34: 22. חָמְטָה urbs Judæ, Josu. 15: 53.

פִּקְדַת Sim. in propp. בָּצְקַת Josu. 15: 39. Dobrath. 1. Par. 6: 57.

פִּקְדָה Simile בָּטְנָה unde profectum est בָּטְנִים nuces terebenthinæ, vel pistacia.

פִּקְדִי Sim. נָכְרִי extraneus, חָפְשִׁי liber, חָדְשִׁי novus. propria: חָפְנִי Homri, Hothni, Cozbi. Patronymicum הַקָּרְחִי Koracho natus, à primitivo קֹרַח 1. Par. 9: 31. הַצָּרְעִי Tzorhæ civis. 1. Par. 2: 54.

פִּקְדִיָּה Sim. נָכְרִיָּה alienigena.

פִּקְדִית Sim. גָּפְרִית sulphur. תָּכְנִית mensura, dimensum.

פִּקְדָם Sim. סָלְעָם Attalabus, ab עוֹלָם i. e. à saltu. Levit. 11: 24. אָמְנָם vel אֻמְנָם veritas, verè.

פִּקְדָן Sim. קָרְבָּן oblatio, אָבְדָן perditio. In propriis עָכְרָן יָקְשָׁן אָרְנָן Num. 1: 13.

פִּקְדָן Sim. קָרְבָּן oblatio. Nechem. 13: 31. שֻׁלְחָן mensa.

פקדון

פִּקָּרוֹן Simile דָּרְבוֹן unde plurale f. דָּרְבֹנוֹת aculei. Eccl. 12: 11.

XIX. פּוֹקֵר

Simile יוֹקֵשׁ plur. יוֹקְשִׁים irretiti. Eccleſ. 9: 12. 143
דּוֹמָם ſilens. Jeſa. 47: 5. עוּגָב organum. In propriis צוּעָר Num. 1: 8. שׁוּעָל 1. Par. 7: 36.

XX.

פִּקָּר Simile עֻגָּב organum. גּוּמָּץ Fovea, מ dageſſato. Eccl. 10: 8. 144

XXI.

פּוֹקֵר Sim. סוֹגֵר clauſtrũ. יוּבַל fluvius. הוּתַל illuſio. 145

XXII.

פֶּקֶר Sim. נַגָּח petulcus. Exod. 21: 29. Formas gemini pathach vide ſub forma ſequente. 146

XXIII. פֶּקֶר

Similia: מֶלֶךְ rex. כֶּסֶף argentum. נֶסֶךְ libamen. 147
קֶבֶר ſepulcrum. דֶּשֶׁא herba tenera. פֶּלֶא mirabilis. נֶמֶר hinc plur. נְמֵרִים Pardi. Reſpondet autem נֶמֶר Chaldæorũ נְמַר ut פֶּשֶׁר nomini פְּשַׁר interpretatio. Propria viror. יֶפֶת יֶתֶר מֶשֶׁךְ נֶפֶג urbium nomina עֶדֶר נֶקֶב &c. Ultimâ gutturatâ: זֶרַע ſemen, יֶשַׁע ſalus, פֶּתַח oſtium. Propria virorum, Zerach, Tebach, Pekach, Schémaħ, Rebaħ. Urbium: Gébaħ, Betach, Celach, Schébaħ. Media gutturata: בַּעַל Poſſeſſor, זַעַם indignatio. לַהַב flamma. פַּחַת fovea. תַּחַת ſub. מַחַץ fractio. In Propriis: Záham, Nácham, Gaħal, Gaħaſch, Naħam, Raham &c.

פִּקְרָה

פִּקְדָה Sim. מַלְכָּה regina, פַּחְדָּה pavor, אַמְצָה robur. עֲנָוָה mansuetudo, כַּבְשָׂה Levit. 14: 10. שַׂמְלָה vestis, ut à שֶׂמֶל est שִׂמְלָה idem. נַעֲרָה puella, שַׁאֲרָה carnis propinquitas. אַחֲוָה fraternitas, אַהֲבָה dilectio, שַׁחֲטָה mactatio, רַאֲשָׁה ex quo plurale רַאֲשֹׁתֵי cervicalia. 1. Sam. 26: 13. In propriis מַחְלָה fæminæ, Num. 26: 33. Hadna viri nomen, 2. Par. 17: 14. עַלְוָה Dux Idumæus, Gen. 36: 4. שַׁבְעָה juramentũ extat in propriis יְהוֹשַׁבְעַת i. e. juramentum Domini. 2. Par. 22: 11. & אֱלִישֶׁבַע Ἐλισαβὲτ juramentum Dei. Luc. 1.

פִּקְדָן Sim. אַבְדָן perditio, בַּרְקָן oxycantha. אַלְמָן viduus, רַעֲנָן viridis. שַׁאֲנָן tranquillus, Jesa. 33: 20. Propria מַלְכָּן 2. Sam. 12: 31. in Kethib. עַלְוָן Gen. 36: 23. נַעֲרָן urbis nomen. 1. Par. 7: 28. נַעֲמָן Gen. 46: 21. פָּארָן per syncopen פָּארָן Gen. 36. צַאֲנָן locus pecorosus. Mic. 1: 11.

פִּקְדָנָה Sim. אַלְמָנָה vidua, רַעֲנָנָה viridis.

פִּקְדָנִי Sim. נַחֲמָנִי Nachamani, Judæi nomen. Nechem. 7: 7.

פִּקְדָן Sim. אַשְׁמָן unde plur. אַשְׁמַנִּים loca desolata, חַרְצַנִּים acinorum nuclei, שַׁאֲנַנִּים tranquilli, Amos 6: 1. נַעֲמָנִים fructus amœni, חַשְׁמַנִּים primates. pro מַשְׁחָנִים ab unctione.

פִּקְדָם Sim. in propp. מַלְכָּם filius Schacharajim. 1. Par. 8: 9. לַחְמָם urbis nomen, Tremellius legit לַחְמָס Lachmas. Josu. 15: 40.

פִּקְדַת

פִּקְדַת Sim. נַחֲלַת possessio; absolutæ formæ. Psal. 16: 6. בַּעֲלַת urbis nomen 1. Reg. 9: 17. מַעֲכַת Jos. 13: 13.

פִּקְדָתִי Sim. patronymicum, הַמַּעֲכָתִי Jos. 13: 11. נַעֲמָתִי Ijob 2: 11.

מִפִּקְדָה Sim. מְרַאֲשָׁה hinc מְרַאֲשֹׁתָו pro מְרַאֲשֹׁתָיו 1. Sam. 26: 8. Hasta ejus infixa erat humi *versus* cervicalia ejus.

פִּקְדִית Sim. חַרְסִית solaris. תַּחְתִּית imum. 148

פַּקְדוּת Similia: מַלְכוּת regnum. יַלְדוּת juventa, פַּחֲזוּת levitas. שַׁחֲרוּת juventa. קַדְרוּת atror. Jesa. 50: 3. Prr. יַרְמוּת Jos. 10: 3. שְׁמְהוּת 1. Paral. 27: 8.

פַּקְדוּת Sim. juxta Kimchium אַשְׁפּוֹת fimus, plur. אַשְׁפַּתּוֹת stercora.

פַּקְדָּנִיָּה Sim. רַחֲמָנִיָּה à quo plur. רַחֲמָנִיּוֹת misericordes.

פַּקְדָנוּת Sim. אַלְמָנוּת viduitas. 2. Sam. 20: 3. ubi Constructum אַלְמְנוּת

פִּקְדוֹן Similia שִׁלּוּם pl. שִׁלּוּמִים retributiones. אַלְמוֹן viduitas. פַּעֲמוֹן tintinnabulum. Propria: שַׁלְמוֹן צַלְמוֹן עַלְמוֹן עַבְדּוֹן נַחְשׁוֹן אַמְנוֹן

פַּקְדֹּנָה Sim. קַדְמֹנָה Orientalis. Ezech. 47: 8. Propr. חַשְׁמֹנָה. Hatzmona. צַלְמֹנָה Num. 33: 40.

פַּקְדֹּנִי Simile אַלְמֹנִי viduus nomine. קַדְמֹנִי antiquus.

פַּקְדֹּנִית Sim. קַדְמֹנִית plur. קַדְמֹנִיּוֹת antiquæ.

פִּקְדָּה Sim. כִּנְעָה merx. כִּבְשָׂה agna. דִּמְעָה lacryma, זִבְחָה sacrificatio. Huc referendum est 149 nomen

nomen אִשָּׁה mulier, pro אִנְשָׁה ortum ex אֱנָשׁ masculino, quod non solùm arguit pluralis אֲנָשִׁים viri, sed etiam Chaldaicum nomen אֱנָשׁ cujus forma respondet segolatis, nam pro מֶלֶךְ Hebræorum efferunt מְלַךְ pro כֶּסֶף argento כְּסַף, pro פֵּשֶׁר interpretatio פְּשַׁר Ut igitur à פֵּשֶׁר & פְּשַׁר venit פִּשְׁרָה interpretatio, ita ex אֱנָשׁ factum אִנְשָׁה & eliso Nun אִשָּׁה & Chaldæorum אִתְּא mulier. מִנְחָה donum ex rad. מָנַח Arab. منح donavit. פִּשְׁתָּה linum pro שִׁפְתָּה ex themate שָׁפַת disposuit. Propr. נִמְרָה pardus, ex נָמֵר Urbs Gaditarum.

פִּקְרָן Similia כִּבְשָׁן fornax lateraria. שִׁנְאָן iteratio. כִּנְעָן merces. Propria כִּמְהָן זִמְרָן דִּלְעָן בִּלְהָן

פִּקְדָם Simile : In propriis : כִּמְהָם Viri nomen, 2. Sam. 19: 38. qui & כִּמְהוּם Jer. 41: 17. פִּרְאָם Rex Jarmuth. Josu. 11: 6.

פִּקְדָנָה Sim. מִגְדָּנָה plur. מִגְדָּנוֹת pretiosi fructus. שִׁבְעָנָה septem à שִׁבְעָה septem.

יִתְרֶת residuum. formæ absolutæ. Jerem. 48: 36. Schimhath, Hammonitis, 2. Reg. 12: 22.

150 פִּקְדִי Similia in patronym. לִקְחִי à לֶקַח acceptio, מִכְרִי à מֶכֶר venditio. A שֶׁכֶם est הַשִּׁכְמִי Num. 26: 31. בֵּית הַשִּׁמְשִׁי Bethschemeschi civis. 1. Sam. 6: 14.

פִּקְדִית Sim. Propr. שִׁמְרִית mulieris nomen. 2. Par. 24: 26. Patronym. עִבְרִית Hebræa.

פִּקְדוֹן

פִּקָּדוֹן Similia: יִתְרוֹן præstantia, ab יֶתֶר excellentia. In propriis שִׁמְשׁוֹן Judic. 13: 24. שִׁמְרוֹן Gen. 46: 13.

פִּקְדָה Sim. פִּשְׁתָּה à quo plur. פִּשְׁתִּים lina. Eadem forma nomini לִבְנֶה populus alba.

FAMILIA XXIV. פֶּקֶד

Similia, דְּבַשׁ mel pl. דְּבָשִׁים mella. גֶּבֶר vir. גְּבַהּ elatus. Prov. 16: 5. זְמַן tempus, זְמָן cum accentu Silluk, pl. זְמַנִּים tempora, גְּמַל unde Propriũ גְּמַלִּי i. e. retributio DEI. Numer. 13: 12, 13. שְׁלַב unde pluralis שְׁלַבִּים gradus. שְׁפַת unde pluralis שְׁפַתַּיִם focarii lapides. הֲדַס myrtus, pl. הֲדַסִּים myrti. עֲצַב pl. עֲצָבִים dolores. חֲשַׁשׁ quisquiliæ. חֲתַת consternatio. סְבַךְ perplexitas. חֲרַתִּים clathri. Huc referenda sunt אֶחָד unus, pro אַחַד Chateph, ob sequentem gutturatam, pereunte. plur. אֲחָדִים Sic אַחַר pro אֲחַר post. אֱנָשׁ nomen Hebræis antiquatum usurparunt Chaldæi, Dan. 2: 10. Ab eo fæm. Hebraicum אִשָּׁה homo fæmina, pro אִנְשָׁה Pathach in Scheva mutato, ut in דִּבְשִׁי mel meum. Ex חָבַת à quo חֲבִתִּים sartagines. Ex נְפַח ablato נ factum est פַּח, additoque ם augmentativo פֶּחָם prunarum multitudo. Collactaneum est מַפָּח follis, thema נָפַח sufflavit. In propriis extat הֲדַר Hadar & גְּבַל Gebal. בְּדַד Bedad. Gen. 36. קְנַז nepos Edom, Gen. 36: 11. cujus patronym. הַקְּנִזִּי Kenizzæus. Ob primam

gutturatam אֲגַג Agag, Adad, Hadad, Hadar, 'Arab, Harab.

פְּקָדָה Similia: לְהָבָה ex quo לַהֶבֶת & contractum לַבַּת flamma. קְטַנָּה parva, à קָטָן Sic הֲדַסָּה ab הֲדַס myrtus. פְּלַגּוֹת rivi.

פִּקְדוֹן Simile אֲבַדּוֹן perditio. Job. 28:22. Prov. 15:11. Apoc. 9:11.

פְּקֵדָה est forma inusitata & spuria. Neque huc referendum אֲבַדֹּה Prov. 27:20. quod exaratum alienis punctis nominis אֲבַדּוֹן; propria enim sunt אֲבֵדָה perditio. ut ostendi Arcan. Kethib. lib. II. cap. 1. & lib. I. c. 1.

פִּקָּדְתוֹן Sim. עֲקַלָּתוֹן tortuosus. Jesa. 27:1.

פְּקֶדֶת Similia: גְּבֶרֶת hera. אַחַת una, pro אַחֶדֶת ex forma אחד pro אֶחָד scribi solitâ. שְׂאֵת excellentia pro נְשֵׂאֵת.

אַפְקָד Simile אַשְׁמַן plur. אַשְׁמַנִּים pinguedines. אַרְבַּע quatuor, אֶצְבַּע digitus. Jesa. 58:9. In propriis Arpad, & Arvad.

מַפְקָד Similia: מַחְמָד desiderium, plur. מַחֲמַדִּים & מַחֲמַדֵּי desideria. מַשְׁמָן pinguedo, plur. מַשְׁמַנִּים pinguedines. Nechem. 8. vs. 11. מַחֲבַת sartago. מַטְעַמִּים Cupediæ. מַחְשָׁךְ pl. מַחֲשַׁכִּים Ps. 88:19,7. מַעֲקָשׁ pl. מַעֲקַשִּׁים perversitates. מַעֲמַקִּים profunditates. מַאֲוַיִּים desideria. מַעֲדַנִּים deliciæ, מַחֲשַׁכִּים obscura loca. Psalm. 74:20. מַנְעַם à quo pl. מַנְעַמִּים res amœnæ. מַדָּע scientia. מַצָּב statio. מַסָּע pro מַפְקָד

מַנְסַע profectio. Num. 10: 2. מַפַּח expiratio.

מַפְקָדָה Similia: מַטְעַמָּה plur. מַטְעַמּוֹת cupediæ. מַהֲתַלָּה plur. מַהֲתַלּוֹת illusiones. מַעֲדַנּוֹת deliciæ. מַעֲשַׁקּוֹת oppressiones. In propriis מַדְמֵנָה urbis nomen. Josu. 15: 31.

מַפְקֶדֶת Ex forma hac מַשְׂאֵת onus, pro מַשְׂאַת.

מִפְקָד Similia: מִכְמָן pl. מִכְמַנִּים reconditi thesauri. מִשְׂגָּב arx edita. מִשְׁמַנִּים pinguedines. מִשְׁעָן Scipio. מִשְׁפָּט judicium. מִשְׁבַּתִּים cessationes. Ob gutturatam מַחֲבַת scutella.

מִפְקֶדֶת Sim. מִשְׁעֶנֶת scipio. מִשְׁלַחַת missio.

מִפְקָדָה Simile viri proprium, מִשְׁמַנָּה 1. Par. 12: 8, 9.

תַּפְקָד Sim. תַּחְמָס hirundo.

שַׁפְקֶדֶת Sim. שַׁלְהֶבֶת flamma. ש servile est, ut in שִׁנְעָר Gen. 14: 1.

XXV. פְּקֶד

Sim. שְׁכֶם humerus, portio. אֲשֶׁר qui, quæ, quod. 152

פְּקָדָה Sim. שִׁכְמָה humerus. Ijob 31: 22.

XXVI. פְּקָד

Similia: כְּתָב Scriptura: absolutæ & constructæ 153
formæ. קְרָב prælium. יְקָר honor. סְתָו hyems. Prima gutturata: אָב pro אֲהָב in Regimine אֲבִי pater. שְׁאֹל cum He locali est שְׁאֹלָה ad infernum usque. Jesa. 7: 11. מְצָר arx. In propriis Kelal, Medan, Nebat, Schemaħ. Propter primam guttur. עֲרָב Ħarab, Ħanab, Ħanak, Ħa-

rad. אֵיל robur, אֱסָר obligatio.

פְּקֻדָּה Simile: קְרָבָה plur. קְרָבוֹת prælia. Psal. 68: 31. מְצָדָה arx vel propugnaculum. דְּמָמָה silentium. בְּעָתָה terror. In propriis obvenit הַשְּׁמָעָה 1. Par. 12: 4.

פְּקֻדּוֹת Simile: אֱיָלוּת robur, vis, virtus.

אַפְקֹד Sim. אַכְזָר crudelis. אַכְזָב fallax. אַבְדָן perditio. sine Dages. Esth. 9: 5.

אַפְקָדָה Sim. אַמְתָּחָה In regim. אַמְתַּחַת saccus. Sic אֶצְעָדָה armilla: אַזְכָּרָה monimentum.

פְּקֻדִי Sim. מְרָרִי Merari. Filius Levi. 46: 11.

אַפְקְדִי Sim. אַכְזָרִי crudelis. f. אַכְזְרִיּוּת crudelitas.

אַפְקָדוֹת Simile: אַלְמָנוֹת in regimine אַלְמְנוֹת

הַפְּקֻדּוֹת Simile הַשְּׁמֻעוֹת auditio.

אֶפְקָד Sim. אֶשְׁכָּר munus. Psalm. 72: 10. אֶשְׁנָב fenestra. Proprium אֶפְלָל Filius Sabad, 1. Par. 2: 37. אֶזְרָח unde patronymicum הָאֶזְרָחִי 1. Reg. 4: 31.

אֶפְקָדָה Sim. אֶצְבָּעָה digitus. plur. אֶצְבָּעוֹת.

הַפְּקָדָה Simile הַצָּלָה liberatio pro הַנְצָּלָה à them. נָצַל Sic. הַכָּרָה cognitio. Jesa. 3: 9. Proprium הַשְּׁמָעָה 1. Par. 12: 4.

יִפְקָד Similia, יִצְהָר oleum. In Propriis: Jibchar, Jig'al, Jidbasch, Jitzchak, Jischak, Amos 7: 9. Jisbak, Jizrach 1. Par. 27: 8. Jischbak, Abrahami filius, quem ex Ketura sustulit, Gen. 25: 2. Jidlaph, Gen. 22: 22.

154 מִפְקָד Similia: מַאֲרָב insidiæ. מַלְאָךְ nuncius. מַצָּב pro מַצָּב statio. מַצָּע stratum, מַבָּט exspecta-

tio. מַתָּן donum, absoluta & constructa forma. מַשָּׂא onus, forma est absoluta & constructa. מַשָּׁא debitum. Nechem. 5: 7.

מַפְקָדָה Sim. מַחֲשָׁבָה cogitatio, מַמְלָכָה regnum. מַעֲבָרָה transitus. מַחֲמָאָה pluralis מַחֲמָאוֹת butyrina, מַעֲרָצָה violentia, מַעֲרָכָה ordinatio. Ex diminutis: מַצָּבָה statio. מַפָּלָה casus, מַזָּלָה unde plur. מַזָּלוֹת planetæ. 2. Reg. 23: 5. Huc referri potest מְלָאכָה opus, cujus plurale constructum est מַלְאֲכוֹת opera. Ex diminutis: מַשָּׁאָה hinc enim deflexum מַשָּׁאת mutuum, pro מַשְּׁאַת Deut. 24: 10, Plur. מַשָּׁאוֹת debita.

מַפְקֶדֶת Sim. מַחְמֶצֶת fermentatum, מַחְבֶּרֶת junctura. מַמְלֶכֶת regnum. Ex diminutis מַתַּת donum, pro מַתֶּנֶת contractis ultimis literis, ut in בַּת pro בֶּנֶת filia; propter accentum regium scribitur מַתָּת 1. Reg. 13: 7. מַשְּׂאֵת pro quo concisius dictum מַשְׂאַת incendium, quomodo vice שְׂאֵת scriptum שֵׂאת ferre.

מַפְקְדוֹת Sim. מַלְאֲכוֹת unde constructum מַלְאֲכוּת legatio. מַמְלָכוּת hinc constructum מַמְלְכוּת regnum.

מַפְקָדוֹן Sim. מַשָּׁאוֹן deceptio.

מִפְקָד mandatum, præfectura. Sim. מֶרְכָּב insessorium. Lev. 15: 9. Ex Diminutis מַבָּט exspectatio. Zach. 9: 5.

מִפְקָדָה Sim. מֶרְכָּבָה currus. מֶמְשָׁלָה dominium.

מִפְקָד Sim. מִזְרָק pelvis, מִשְׁכָּן habitaculum, מִקְדָּשׁ san-

ſanctuarium. מַשְׁבֵּר matrix. מִשְׁפָּט judicium. מִבְטָא à quo constructum מִרְבַּץ cubile. מִבְטָא pronunciatio, מִקְרָא lectura, vel Scriptura. in plur. constructo מִקְרָאֵי convocationes. מִטָּה lectus. מִקַּח pro מִלְקָח à quo constructum מִקַּח acceptio 2. Paral 19:7. In propriis Mibchar, Mibſam, Mibtzar, Micmas, Micmaſch &c.

מִפְקָדָה Simile מִלְחָמָה bellum. מִשְׁפָּחָה familia. Pluralia: מִבְדָּלוֹת ſeparatæ, מִגְבָּלוֹת terminales, מִגְדָּנוֹת res pretioſæ, מִזְלָגוֹת fuſcinæ, מִנְהָרוֹת ſpecus.

מִפְקֶדֶת Sim. in propriis מִכְמֶתֶת pro מִכְמֶהֶת Joſu. 16:6.

מִפְקֶרֶת Sim. מִשְׁקֶלֶת perpendiculum, מִקְטֶרֶת ſuffitorium, מִשְׁעֶנֶת baculus. מִסְגֶּרֶת clauſura. Ob gutturatam מִשְׁלַחַת miſſio, מִטְפַּחַת peplum.

נִפְקֶרֶת Ex hoc modulo excuſum, נִשֵּׂאת oblatio, pro integro נִנְשֵׂאת

מְפֻקָּר Similia מְשֻׁזָּר contortum, מָשְׁחָת corruptum.

מְפֻקֶּרֶת Sim. מֻרְבֶּכֶת frixum.

תִּפְקָר Similia תִּדְהָר tæda. Propr. תִּמְנָע Gen. 36:22.

תִּפְקָרָה Simile תִּפְאָרָה gloria.

תִּפְקֶקֶת Sim. תִּפְאֶרֶת gloria, תִּפְלֶצֶת horror.

Familia XXVII. פְּקֵר

155 Similia: פְּאֵר decus. זְעֵר parvus, רְתֵת tremor, כְּאֵב dolor, כְּרֵשׂ ingluvies, לְהֵב unde per ſyncopen venit לֵב cor, cujus collactaneum eſt לַהַב flamma.

ma. זֵר corona, pro נֵזֶר Ex. 25: 24. Prima guttur. אַחֵר alius, pro אחר plur. אֲחֵרִים alii, אֲחֵרוֹת aliæ. בְּאֵר puteus. In propriis אֲפֵק urbis nomen, Jud. 9: 21.

פָּקִיד Sim. שָׁלֵיו tranquillus. Jerem. 49: 31.

פִּקְרִי Sim. in propriis בְּאֵרִי Hos. 1: 1. Patronym. כְּרֵתִי excisus è patria, hoc est, exul. 2. Samuel. 15: 17.

פִּקְרִית Sim. שְׁאֵרִית reliquiæ, רֵאשִׁית initium vel præcipuum, pro רֵאשִׁית.

הַפְקֵד Sim. הַשְׁקֵט tranquillitas, הַשְׂכֵּל seu הַשְׂכִּיל intelligentia.

מַפְקֵד Similia מַחְצֵב excisio. מַעֲשֵׂר decimæ. מַעֲהֵר 156 surculus. מַפְתֵּחַ clavis. Ex diminutis: מַפֵּץ malleus. In propriis מַדְמֵן urbis vocabulum. Jer. 48: 2. מַטְרֵד Idumæus. Gen. 36: 39.

מַפְקֵדָה Similia: מַכְשֵׁלָה ruina. מַהְפֵּכָה constructū מַהְפֵּכַת subversio. מַשְׁעֵנָה baculus. מַחֲרֵשָׁה rutrum. Ex diminutis מַפֵּלָה cadaver, מַסֵּכָה fusura. מַקֵּדָה urbis nomen, à נָקֹד q. d. pecuariam. מַגֵּפַת plaga. In propriis מַדְמֵנָה Masreka, Macbena'. Huc spectat מָרֵאשָׁה vel מָרֵשָׁה Jos. 15: 44. Mich. 1: 15. & viri nomen 1. Par. 2: 42. pro מַרְאֵשָׁה ut מָשָׁל 1. Par. 6: 59. dictum pro מִשְׁאָל Josu. 19: 26.

מַפְקֶדֶת Sim. מַהְפֶּכֶת eversio, מַחְבֶּרֶת commissura, מַחְתֶּרֶת effossio. מַחֲרֶשֶׁת vomer. Ex diminutis מַפֶּלֶת cadaver, casus. מַסֶּכֶת jugum textoris.

מַפְקָדָה pro מַפְקִידָה, ut מַחְלְמִים dicunt pro מַחֲלִימִים Jerem. 29: 8. & מַהְלְכִים pro מַהֲלִיכִים deducentes. Zachar. 3:7. Ad hanc formam excusum plurale לַמַּעַשְׂרוֹת decimarum. Nech. 12: 44.

מִפְקָד Sim. מִסְכֵּן pauper. מִסְפֵּד planctus. מִזְבֵּחַ in regimine מִזְבַּח altare. מְרוּחַ curator funerum.

מִפְקָדָה ex hac forma derivatum plurale מִסְכְּנוֹת armamentaria. Exod. 1: 11.

מִפְקְדוֹן Simile, מִסְדְּרוֹן procoeton. Judic. 3: 23.

מִפְקְדוּת Simile, מִסְכְּנוּת paupertas.

תַּפְקֵד Sim. תַּשְׁבֵּץ opus ocellatum, תַּרְבֵּץ œsophagus.

תַּפְקֵדָה Sim. תַּבְעֵרָה Thabħera, i. e. incendium, nomen stationis Israeliticæ in deserto. Num. 11: 3.

XXVIII. פְּקִיד

157 Similia, דְּבִיר adytum, יְדִיד dilectus, בְּלִיל pabulum, גְּבִיר herus, שְׁחִין ulcus. חָסִין fortis, אֱלִיל nihilum, אֱוִיל stultus. Ex diminutis שִׂיג pro נְשִׂיג insectatio. שִׂיא excellentia. Propria urbium: כְּזִיב, Cesil, Netsib, דְּבִר Jos. 13: 26. אֲפִיק Jud. 1: 31. עֲוִית Gen. 36: 35. virorum. דְּבִיר Rex Eglonis, Jud. 1: 11. מְחִיר 1. Paral. 4: 11. נְצִיחַ Ezr. 2: 54. Ex diminutis קִישׁ pro נְקִישׁ Pater Sauli. 1. Sam. 9: 1. תִּיץ pro נְתִיץ destructus, loci nomen, à quo est הַתִּיצִי patronymicum Jochæ ducis. 1. Par. 11: 45.

פְּקִידָה Sim. גְּבִירָה Domina. In Propriis כְּפִירָה nomen urbis. Ezr. 2:45. Ex Diminutis, צִיבָא pro צִיבָה à masc. נְצִיב statio, Servus Saulis. צִיחָא pro צִיחָה ex integro נְצִיחָה. Viri nomen. Ezr. 2:43.

תַּפְקִיד Sim. תַּלְמִיד discipulus, תַּכְרִיךְ stola.

מַפְקִיד Sim. מַשְׁכִּים matutinus, מַשְׁחִית corruptio.

מַפְקִירָה Sim. מַנְגִּינָה modulatio. Thr. 3:63.

XXIX. פְּקוֹד

Similia: גְּדוֹל magnitudo. גָּבֹהַ altus, חֲבֹל pignus, 158 חֲמוֹר asinus, שְׁחוֹחַ demissio; מְלֹא plenitudo, בְּלוֹא hinc plurale constructum, בְּלוֹאֵי veteramenta. לוֹט masstiche, pro לְהוֹט à לָהַט ardendo. נֹאד pro נְאוֹד uter. בֹּר smegma, ex בְּהֹר cujus collactaneum est בָּהִיר splendidus. אֱנוֹשׁ homo. Propria בְּשׁוֹר, Gedor, Rechob, Cemosch, Thekoah, urbis nomen. Amos 1:1.

פְּקוּדָה Simile: בְּשׂוֹרָה nuncium, עֲבוֹדָה servitus, חֲגוֹרָה cingulum, חֲבֹלָה pignus. נְכֹתָה plurale נְכֹתוֹת hinc usitata נְכֹאת vel נְכֹת contrita scil. aromata, pulveres aromatarii. congenerum verbum est יִכַּת contereretur pro יִנְכַּת Deut. 1:45. Jesai. 24:12. סְעָה profectio, pro integro נְסָעָה. In propriis נְטֹפָה Ezr. 22:22. urbis. נְקֹדָא pro נְקֹדָה viri nomen. Ezr. 2:48. Plur. שְׁלֹמוֹת viri. 1. Par. 23:18.

פְּקוֹדֶת Sim. בְּכוֹרַת Viri nomen. 1. Sam. 9:1.

פְּקוֹרֶת Simile: כְּתוֹבֶת scriptura. קְטוֹרֶת suffitus. יְבוֹשֶׁת exsiccatio, כְּתוֹנֶת tunica. נְחֹשֶׁת æs. שְׁכֹבֶת concubitus, יְכֹלֶת potentia. נְעוֹרֶת stupa. חֲרֹשֶׁת artificium. Exod. 31: 5.

פְּקוֹרָן Sim. לְהוֹטָן unde contractum לוֹטָן Genes. 36: 20.

פְּקוֹרִי Patronymica for. תְּקוֹעִי vel תְּקֹעִי sine Vav, ex תְּקוֹעַ 2. Sam. 23: 26. חֲרוֹרִי 2. Sam. 23: 25. אֲרֹמִי Idumæus. 1. Reg. 11: 14.

פְּקוֹרִית est patronymica forma. Sim. תְּקוֹעִית Thecoitis 2. Sam. 14: 9. שְׁלֹמִית viri nomen. 1. Par. 26: 25.

פְּקַרְנִית Similia קְדֹרַנִּית atratè. אֲחֹרַנִּית retro.

אַפְּקוֹר Similia: אַשְׁפּוֹת stercus. אַשְׁדּוֹד Azotus. אַרְנוֹן fluvii, אַרְגּוֹב viri vocabulum. Patronymicum הָאַשְׁדּוֹדִי Fæm. אַשְׁדּוֹדִית Pl. אַשְׁדֳּדִיּוֹת Azotææ. Neh. 13: 23.

אֶפְקוֹר Similia אֶגְרוֹף pugnus. אֶשְׁכּוֹל botrus. אֶזְרוֹעַ brachium. Patronym. הָאֶלְקֹשִׁי Nah. 1: 1.

אַפְּקֹרֶת Sim. אַשְׁמֹרֶת custodia.

יַפְקוֹר Simile יַנְשׁוּף Noctua à verbo נָשַׁף spiravit, Jesa. 34: 11. In propriis יַעֲקֹב Gen. 25: 26.

מַפְקוֹר Similia מַכְאוֹב dolor. מַרְגּוֹעַ requies. מַשּׂוֹר serra pro מַנְשׂוֹר. Sic מַשָּׂא acceptio. מַחֲבֹא hinc plur. מַחֲבֹאִים latibula. מַאֲגוֹג unde est contractum מָגוֹג ex themate אָגַג.

מַפְקֹרֶת Similia: מַשְׂכֹּרֶת merces. מַחְגֹּרֶת cinctura. מַרְכֹּלֶת negotiatio, מַחֲלֹקֶת discrepantia, מַכֹּלֶת

מַכֶּלֶת pro מַאֲכֶלֶת culter. מַסֹּרֶת pro מַאֲסֹרֶת vinculum.

מַפְקֶדֶת Sim. מַשְׂאֵת onus. Scribitur enim loco מַשְׂאֶת Soph. 3. 18.

מִפְקוֹד Similia מִגְדוֹל turris. מִכְלוֹל perfectio. מִקְצוֹעַ angulus. מִסְפּא pabulum.

מִפְקֶדֶת Similia מִשְׁקֶלֶת pondus. מִכְמֶרֶת retejaculum.

תִּפְקֶדֶת Sim. תִּלְבֹּשֶׁת Vestitus.

נִפְקָד Similia in propr. נִמְרֹד Gen. 10. נַהֲלוֹל laudatum. נַפְתּוֹחַ Jos. 15. 9. Urbis nomen.

XXX. פְּקוֹד vel פְּקֹד

פְּקוֹד Similia: זְבוּל habitaculum. גְּבוּל terminus. 159 יְצוּעַ stratum. קְדוּם pl. קְדוּמִים occursus. עֱזוּז robur. Propria virorum: Sethur, Segub, Nechum urbium: Bethul, Geschur, Jebus. יְהוּד Jehud, urbis nomen, Josu 19: 45. רְחוּם Sacerdotis. Nech. 12: 3.

פְּקוּדִי Sim. patronym. גְּשׁוּרִי Deut. 3: 14. Jos. 12: 4. לְהוּבִי unde pluralis לְהוּבִים unde per syncopen factum לוּבִים 2. Paral. 12: 3. & לֻבִים Dan. 11: 43.

פְּקוּדִי Patronym. יְבוּסִי Jebusæus. יְהוּדִי Judæus.

פְּקֻד Similia זְבֻל habitaculum. יְצֻר plur. יְצֻרִים membra. נְדֻדִים jactationes. Viri nomen רְחֻם Rechum. Nechem. 12: 3. יְהֻד Jos. 19: 45.

פְּקוּדָה Similia גְּבוּלָה terminus. יְשׁוּעָה salus. אֲרוּכָה sanitas. Propria fæminarum: Ketura, Jeruscha, Zebuda.

פְּקֻדָּה

פְּקֻדָּה Similia אֲרֻכָה sanitas. גְּבֻלָה terminus. Jesa. 28: 25.

פְּקֻדָּה Similia אֲרֻכָּה diuturnum, סְגֻלָּה peculium, חֲתֻנָּה desponsatio, עֲבֻדָּה famulitium. חֲנֻכָּה dedicatio.

פְּקוּדִית Sim. יְהוּדִית Judaica scil. lingua. Nechem. 13: 24. 2. Reg. 18: 26.

פְּקֻדִים Sim. כְּרֻבִים Cherubim. Exod. 25: 19.

פְּקֻדֻן Sim. propria זְבֻלוּן Genes. 30: 20. יְשֻׁרוּן Deut. 32: 15. cap. 33. 26. Dictum quoq; זְבוּלוּן Jud. 1: 30. & זְבוּלֻן ut colligitur ex patronymico הַזְּבוּלֹנִי Zebulonita. Num. 26: 27.

160 אַפְקוּדָה Simile אַשְׁמוּרָה custodia, vigilia. Psalm. 90: 4.

אַפְקֻדָה Simile אַשְׁמֻרָה plur. אַשְׁמֻרוֹת custodiæ. Thren. 2: 19.

הִפָּקוּד Simile הִתּוּךְ fusio, ex integra voce הִנָּתוּךְ.

יַפְקוּד Similia יַלְקוּט pera, יַנְשׁוּף noctua, à spirando dicta. Levit. 11: 17.

נַפְקוּד Simile נַפְתּוּל luctatio, lucta.

מַפְקוּד Similia מַנְעוּל sera. מַחְמוּד desiderabile. מַכְלוּל perfectio, מַדּוּחַ depulsio, מַבּוּל diluvium, מַבּוּעַ scaturigo. מַאֲבוּס pl. מַאֲבֻסִים granaria. מַצְפּוּנִים abscondita, Hobadj. vs. 6. מַחֲלֻיִים morbi. מַפּוּחַ follis.

מַפְקוּדָה Sim. מַשְׁוּאָה unde מַשּׁוּאוֹת obliviones, dejicis eos in obliviones. Psalm. 73. 18. à נָשָׁא pro נָשָׁה oblitus est, uti נְשֹׁא oblivisci pro נְשֹׁה legitur Jer. 23: 39.

מַפְקֻדָה

מַפְקָדָה Similia מַחֲלָמָה plur. מַחֲלָמוֹת contusiones. מַמְגֻּרוֹת granaria, compositum censeo ex affinibus vbis מַאֲגָרוֹת & מְמַגְּרוֹת, defectum א notante Dages in מ servili, Joël. 1: 17. מַשּׁאוֹת pro מַנְשׁאוֹת obliviones. Attolle pedes tuos ad obliviones æternas. Psalm. 74: 3.

תַּפְקוּד Similia תַּגְמוּל retributio. תַּנְחוּם consolatio. תַּעֲנוּג oblectatio. תַּחֲנוּן deprecatio. plur. תַּעֲלוּלִים facinora. תַּחֲלוּאִים morbi.

תַּפְקוּדָה Simile תַּנְחוּמָה consolatio, pl. תַּנְחוּמוֹת consolationes. תַּעֲנוּגָה oblectatio, תַּעֲלוּמָה absconditum, תַּחֲנוּנוֹת preces. תַּלְאוּב pl. תַּלְאֻבוֹת siccitates. Hos. 13: 5.

תִּפְקָדָה Simile תַּהֲלֻכָה pl. תַּהֲלֻכוֹת progressiones, תַּעֲצֻמוֹת vires. Psalm. 68: 36.

תַּפְקוּדֶת Simile in propriis תַּנְחוּמֶת Pater Serajæ. 2. Reg. 25: 23.

FAMILIÆ GRAVIUM.

I. פָּקָד

Similia סַלָּח propitius. נַגָּח petulcus. דַּיָּן Judex. 161
גַּנָּב fur. שַׁבָּת quies. רַגָּז trepidus. קַשָּׁת sagittarius. קַנָּא Zelotes. חַטָּא peccator. hinc plurale constructum חַטָּאֵי Amos 9: 10. חָרָשׁ artifex. שָׁרָשׁ radix, hinc enim שָׁרָשָׁיו radices ejus, Jesa. 11: 1. & Ijob. 18: 16. גַּחָל pruna. כַּחָשׁ mendax. פַּחָר figulus. In propriis, Addar, Addan.

פִּקָּדָה Similia בַּקָּשָׁה petitio, כַּפָּרָה expiatio. הַכָּרָה

in regimine הַכָּרַת obfirmatio, austeritas vultus. פַּרָשָׁה expositio. נָאָצָה contumelia, חָרָבָה siccum. כְּהָלָה perturbatio. לֶהָבָה flamma. נֶחָמָה consolatio. נָאָצָה unde נְאָצוֹת contumeliæ. טַבָּעָה unde טַבָּעוֹת viri nomen. Ezr. 2: 43. דַּבָּרָה ex quo דַּבְּרוֹתֶיךָ verba tua. Deut. 33: 3. דַּהֲרָה ex quo constructum דַּהֲרוֹת plausus.

פַּקֶּרֶת Similia אַדֶּרֶת magnificentia. עַצֶּבֶת plur. עַצְּבוֹת dolores. יַבֶּשֶׁת arida. יַלֶּפֶת impetigo. לַהֶבֶת flamma. גַּבַּחַת recalvatio. קַדַּחַת febris. קָרַחַת calvitium. שַׁבַּת in voce בְּשַׁבַּתּוֹ Num. 28: 10. concisum est loco שַׁבֶּתֶת Etiam חַטָּאת concisum ex חַטַּאת in regimine הַטָּאת Hos. 4: 8. Propria Dabbescheth, Hallemeth, urbium vocabula.

פַּקָּרוֹת Sim. חַלָּמוּת vitellus ovi. Ijob. 6: 6.

פַּקָּרוֹן Sim. שַׁבָּתוֹן Sabbatum, quies. Exod. 35: 2.

II. פַּקֵּר

162 Similia חַלֵּק à quo plur. חַלְּקִים levitates. רַחֵם plur. רַחֲמִים misericordiæ, אַהֵב unde plur. אֲהָבִים amores. שַׁבֵּחַ laudans. מָאֵן renuens. Propria פַּצֵּץ quod constituit urbis nomen Bethpatstsets, Josu. 19: 21.

פַּקֵּרָה, Sim. עַנֵּתָה unde plur. עַנְּתוֹת à quo venit patronymicum הָעַנְּתֹתִי Hannethothanus, & viri nomen עַנְּתוֹתִיָּה qui fuit filius Schaschak. 1. Par. 8: 23.

פַּקֶּרֶת Similia קַשֶּׁבֶת attenta. ob gutturalem צַפַּחַת lecythus.

מְפַקֵּר

מְפַקֵּר Similia מִקְדָּשׁ sanctuarium. מְתָעֵב abominabilis. Propria מְנַחֵם filius Gadi. 2. Reg. 15: 14.

מְפַקְּרִי Simile patronymicum: הַמְנַשִּׁי Manassita. 2. Reg. 10: 33. 1. Par. 26: 32.

מְפַקְּרָה Similia מְבַשְּׁלָה culina. מְקַטְּרָה altare suffimenti. מְנַמְּאָה hinc enim deductum est מְנַמַּת pro מְנַמְּאַת haustus. מְחַבְּרוֹת juncturæ. מְתַלְּעוֹת dentes-molares. מְזַכְּרוֹת psalteria. מְרַאֲשָׁה plur. מְרַאֲשׁוֹת cervicalia. neglecto Dages.

III. פַּקִּיר

Similia עַלִּיז exsultans. אַבִּיר robustus. צַדִּיק justus. 163
פָּרִיץ latro, שָׂרִיג palmes. בָּרִיחִים vectes. Jesa. 43: 14. שַׂגִּיא amplus. שַׁלִּיט dominator. Propriū אַסִּיר filii Korach, יַתִּיר urbis Jos. 15:48.

פַּקַּר Simile אַסַּר vinctus. Proprium: יַתַּר urbs. Jos. 21: 14.

פַּקִּירָה Similia עַלִּיזָה exsultabunda. לַפִּידָה hinc Proprium plur. לַפִּידוֹת Judic. 4: 4.

פַּקֶּרֶת Simile שַׁלֶּטֶת dominatrix. Ezech. 16: 30.

פַּקִּירַת Sim. צַפִּיחַת laganum, placenta mellita.

IV. פַּקּוּר

Similia רַתּוּק catena. כַּמּוֹן Cyminum. קַנּא Zelotes. Proprium Addon. Nechem. 7: 61. 164

פַּקּוּרָה Similia רַתּוּקָה hinc enim est רַתּוּקוֹת catenæ.

פַּקֹּרֶת

פַּקֶּרֶת Similia כַּפֹּרֶת propitiatorium. בַּצֹּרֶת ficcitas. פָּרֹכֶת velum.

V. פַּקּוּר

165 Similia אַלּוּף dux. שַׁכּוּל orbatus. אַלּוּף dux. בַּחוּר juvenis. חָרוּץ fedulus. טַבּוּר umbilicus. Propp. אַשּׁוּר Zabbud, Zaccur, Chasschub, Jadduah. Hazzur, Sallu', Pallu', Filii Ruben. Patronymicum: פַּלֻּאִי Palluita. Num. 26:3.

פַּקֻּר Similia. Propria: אַשֻּׁר 2. Par. 5:6. עַזֻּר Ezec. 11:1. שַׁלֻּם 2. Reg. 15:10.

פַּקּוּדָה Ss. שַׁכּוּלָה orba. כַּסּוּחָה fuccifum. בַּכּוּרָה fructus præcox.

פַּקֻּדָה Similia בַּטֻּחָה fiducia. קַשֻּׁבָה pl. קַשֻּׁבוֹת attentæ. פַּקֻּעוֹת colocynthides, 2. Reg. 4:39. בַּכֻּרוֹת: fructus præcoces.

תְּפַקּוּר Similia: תְּאַשּׁוּר buxus. תְּבַלֻּל fuffufio.

VI. פַּקַּר

166 Similia פַּנַּג balfamum. Propria פַּדַּן i. e. ager. Gen. 25:20. אַכַּד Gen. 10:10. cognatum est Arabicum verbum أَكَّدَ firmavit. Tria isthæc habere formam videntur nominis Chaldaici כַּנַּר cithara. De אַחַד unus, אַחַר posteri'. V. fam. XXIV.

פַּקֳּרָן propter exclusum Dages: דָּרְבָן ftimulus, 1. Sam. 13:21.

אַחֲרוֹן posterior, אַחֲרֹנָה posterius, Eccles. 1:11. אַחֲרִית posteritas, finis, ad leviū familiam XXIV referenda sunt.

VII. פְּקַר

Similia אֲסָר obligatio. אִכָּר agricola. יִסָּר fundator. Proprium גִּבָּר Ezr. 2: 20. 167

פִּקָּרָה Simile יִקָּהָה aggregatio, aſſociatio. Conſtr. יִקְּהַת Gen. 49. Non eſt loci hujus כִּכָּרָה & pl. conſtruct. כִּכְּרוֹת. Integrum enim fuerit quadratum כִּרְכְּרוֹת ut כִּכָּר poſitum loco ττ כִּרְכָּר

פִּקָּרוֹן Similia עִצָּבוֹן dolor. זִכָּרוֹן memoria. צִמָּאוֹן ſitis. Deut. 8: 5. דֵּרָאוֹן contemtus. Dan. 2: 12. יֵרָקוֹן rubigo, ſegetum morbus, 1. Reg. 8: 37. זֵרָעוֹן plur. זֵרְעֹנִים legumina. Dan. 1: 16.

VIII. פִּקֵּר

Similia דִּבֵּר ſermo. עִוֵּר cœcatus. plur. עִוְרִים. A שִׁבֵּל termes, שִׁבֲּלֵי Zachar. 4: 12. עִקֵּשׁ perverſus. אִלֵּם mutus. ſine Dages מֵאֵן, hinc enim extat מֵאֲנִים qui renuentes præbuerunt. חֵרֵשׁ ſurdus, auribus captus. כִּסֵּא thronus. פִּסֵּחַ claudus. Propria: Giddel, 'Immer, Hillel, Hikkeſch, & Schillem, & Dages extrito גֵּרֵשׁ, unde nata Gereſchom & Gereſchon, & patronymicum הַגֵּרְשֻׁנִּי Num. 3: 21, 29. c. 46: 1. הַגֵּרְשׁוֹנִי. Gereſchonita, per cholem. Num. 3: 21, 23, 24. cap. 26: 57. Joſu. 21: 23. 168

פִּקֶּרֶת Similia עִוֶּרֶת à quo pluralis עִוְּרוֹת cæcæ.

פִּקָּרוֹן Sim. Proprium, גֵּרְשׁוֹן Gereſchun, à quo הַגֵּרְשֻׁנִּי Gereſchunita. Num. 3: 21.

פקרת Similia אגרת epistola. עורת cœca. מלאת impletio, pro מלאת Sic נשאת oblatio.

פקרות Sim. עקשות perversitas.

מפקרית Simile proprium viri משלמית 1. Par. 9: 12, 13. qui etiam משלמות Nechem. 11: 13. 2. Par. 28: 12.

פקרום Propter medium Resch גרשום filius Levi. 1. Par. 6: 56.

פקרון Sim. קלשון furca. חשבן ratiocinium, à quo plurale חשבנות. Dissim. Proprium ob mediam non dagessabilem גרשון filius Levi. Numer. 26: 57.

פקרן ob ר Dages aversantem literam גרשן à quo patronymicum הגרשני Num. 3: 21: 23, 24.

IX. פקיר

169 Similia חתית consternatio. Propr. שעיר Gen. 36: 20. Jesa. 21: 11. Item חֲזִיר Nech. 10: 21. pro חֵזִיר.

X. פקור

170 Similia שכור ebrius. יסור eruditio. צפור avis. גבור Heros. מלוא munitio. שבול spica vel termes, plurale שבלים spicæ. Sic à צפור avis, deflexum est צפרים Eccles. 9: 12. Propria איוב Ijob. Schichor. Jerem. 2: 18.

פקורה Similia שכורה ebria. In propriis צפורה Exod. 4: 25.

פקרת Similia בקרת flagellatio. שבלת spica.

XI.

XI. פְּקוּד MANDATUM.

Similia קְשׁוּר plural. קְשׁוּרִים ligationes. שָׁמּוּר 171
plur. שִׁמֻּרִים observationes. שִׁכּוּל orbitas.
קִבּוּץ congregatio. Excluso Dages נִאוּף adul-
terium. בִּעוּת terror. נִחוּמִים consolatio. בִּעוּת
unde בִּעוּתֵי terrores. Job. 6: 4. זֵרוּעַ sativum.
פְּקוּדָה Similia בְּכוּרָה primus fructus. מְלוּאָה ple-
nitudo. גִּדּוּפוֹת contumeliæ.
פְּקֹד Sim. נִקֻּד à quo plur. נִקֻּדִים micæ.
פְּקֻדָּה Sim. שִׁלֻּמָה retributio.

XII. פֹּקֵד

Simile יֹסֵד fundator. Jesa. 58: 16. Si præteritum 172
est, deficit pronomen relativum: Ecce ego sum
is, *qui* fundavit.

XIII. פָּקֻד

Sim. לֻקָּח sublatus. אֻכַּל consumtus. יוּלַּד natus. 173
Judic. 13: 8. כֻּרָּת præcisus. Ezech. 16: 4.
מְפֻקֶּדֶת Propter gutturatam, מְאֻחֶרֶת unde א eli-
so factum, מָחֳרָת postridie sive cras.
מְפֻקֶּרֶת Sim. Proprium, מְשֻׁלֶּמֶת conjux Menasse
Regis. 2. Reg. 21: 19.

XIV. פֶּקֶד

Simile כֻּסֶּם plur. כֻּסְּמִים speltæ. 174
פְּקֶרֶת Sim. כֻּסֶּמֶת spelta. קֻבַּעַת fex. Jer. 51: 17.

XV. פִּקּוּד

Similia סִבּוֹל onus. סִבּוּךְ perplexitas. In pro- 175
priis חֲקוֹק & חוּקוֹק urbis ejusdem voca-
bula. לָקוּחַ Ex hoc desiguratum, quod legitur

Gen. 2: 23. לֻקְחָה־זֹּאת *desumtum hoc.* Dages defectum compensante Metheg.

פְּקֻרֶת Sim. כְּתֹנֶת tunica. Job. 30: 18.

XVI. פִּקְּדָה

176 Ad hujus præteriti formam excusum nomen mysticum לֹא רֻחָמָה i. e. Ea, quæ misericordiam consequuta non est. Hose. 1: 6.

---

177 FAMILIAS NOMINUM, QUÆ ORTUM trahunt ex inchoatis à litera Nun, in familiis præcedentium nominum quæras.

CAPUT X.

FAMILIÆ NOMINUM,

Quæ oriuntur ex Diminutis.

Summa.

Familiæ nominum, quæ oriuntur ex Geminatis: ex Diminutis primâ Joth, mediâ Joth, ultimâ ה *& quadratis.*

FAMILIÆ NOMINUM EX GEMINATIS.

I.

178 סָבַב Similia הַר mons. תָּם integer. זַךְ purus. In propriis חָם Noæ filius.

מֵסַב Sim. מָסָךְ Exod. 26: 36. Constr. מְסַךְ tegumentum. Exod. 35: 15.

מוּסָב ambitus. Sim. מוּרָד diductum.

מוּסָב ambitus. Sim. מוּסָךְ tegumentum. 2. Reg. 16: 18.

מֵסַב

מְסַב Simile, מַשַּׁק unde מַשַּׁק גֵּבִים discursio locustarum. Jesa. 33:4.

II.

סַב Sim. לֵב animus. חֵן gratia. נֵץ flos, unde נִצָּה 179
flos ejus. Gen. 40: 10. גֵּז vellus. שַׁט à quo שִׁטִּים arbores durissimi ligni. Num. 25:1, 4, 5. Propria חֵת Canaanis filius. חֵן Zach. 6: 14.

סַבִּי Similia Patronymica, חִתִּי Chitthæus. חִוִּי Chivvæus. Plur. כִּתִּים vel כִּתִּיִּים Kitthæi.

סִבָּה causa. Similia חִתָּה consternatio, גִּזָּה vellus.

סִבָּן Sim. נִצָּן floridum. Cant. 2: 12.

סִבָּם Sim. כִּנָּם pediculorum copia. חִנָּם gratis. non nisi gratiis.

סִבּוּת Sim. סִכּוּת tabernaculum. Amos 5: 26.

מָסֵב Sim. מָגֵן clypeus, מְגִנָּה plur. מָגִנּוֹת scuta. 2. Par. 23: 9.

מְסִבָּה Similia מְגִלָּה volumen. מְזִמָּה scelus. מְגִנָּה obtegumentum. מְקֵרָה refrigeratio. ex masculina forma מֵסֵב. Sic מְאֵרָה exsecratio. Mal. 2: 2.

תֵּסֵב Similia תֵּבֵל orbis terrarum. תֵּהֵל ex quo pl. תְּהִלִּים laudes.

תְּסִבָּה Similia תְּהִלָּה laus. תְּחִנָּה supplicatio. תְּפִלָּה precatio.

III.

סִיב pro סָבִיב Simile חִין gratia, Ijob. 41: 3. pro חֵנִין. 180

IV.

סוֹב Similia עֹז robur. תֹּם integritas. עֹל jugum. 181

סוּבִי Diſſ. חֹרִי Chori. i. e. Troglodyta, primitivum חֹר τρώγλη caverna. Sic dictus fuit filius Lotan. Gen. 36: 22.

כַּבִּי Sim. חֹרַי aulæa reticulata, Jeſa. 19: 9.

סֻכָּה Sim. סֻכָּה tugurium. plur. סֻכּוֹת loci nomen. Gen. 33: 17. חֻקָּה ſtatutum. כֻּלָּא tota, Ezech. 36: 5. In Propriis Hüzza & Hüzza'. Hülla". 1. Par. 7: 37. חֻפָּה 1. Par. 24: 13.

סִבּוּת Sim. זֻלּוּת vilitas. Pſalm. 12: 9. סִכּוּת tabernaculum. Amos 5: 26.

סֻבָּם Sim. סֻלָּם Scala cum litera ם exaggerativa.

סַבָּה Similia חָגָּא pro חָגָּה titubatio. מָרָה unde מָרַּת amaritudo. Ex בָּשָׁה Dages in נ reſoluto natum בָּשְׁנָה pudor. Hoſ. 10: 6. Pariter ex עָזָה venit עָזְנָה &, aucta fæminini generis terminatione עָזְנִיָּה haliæetus, vel melanæetus. Levit. 11: 13.

סָבִית Simile בֹּרִית ſmegma, ſine dages.

182 מָסוֹב Similia מָחוֹל chorus. מָעוֹז arx. Plur. מָעֻזִּים munita loca. & dages in נ reſoluto מָעֻזְנִים munitiones. Jeſa. 23: 11.

מְסוֹב Sim. מְתוֹם integritas.

מְסֻכָּה Sim. מְסֻכָּה operimentum. Ezech. 28: 13. מְשִׁסָּה direptio. Excluſo dages מַחֲרָה & א pro ה alternante מַחֲרָא, unde plural. fæmininum מַחֲרָאוֹת latrinæ. quod inſinuatur per Kethib לְמַחֲרָאוֹת 2. Reg. 10: 27. una enim Lectio fuit לְמוֹצָאוֹת altera לְמַחֲרָאוֹת ad exitus. V.

V.

סַב Similia גַּן hortus. דַּל tenuis. בַּז præda. מַס tri- 183
butum. פַּת frustum, plur. פִּתִּים.

סַבִּי Sim. Patronymicum הַגִּתִּי Gitthæus. Urbis nomen est Gath.

סַבִּית Sim. in propriis גִּתִּית Psalm. 8: 1. מִנִּית urbis nomen. Jud. 11: 33.

סַבָּה Similia גַּנָּה hortus. קָרָה frigus. In Propriis: Channa, Hazza, Rabba, Schamma.

סַבָּתוֹן Sim. חַנָּתוֹן urbis vocabulum. Jos. 19: 14.

סַבֵּי Sim. הָרֵי montes. dages eliso.

סַבָּן Sim. חַמָּן solaris. Proprium viri עֻזָּן Num. 34. 26. הָרָן Gen. 11: 26. חָרָן Gen. 24: 10.

סַבּוֹן Similia חַלּוֹן fenestrá. Sine dages גָּרוֹן guttur. In propriis עֶמּוֹן Jud. 3: 13. חַמּוֹן urbs Jos. 19: 28. שָׁרוֹן nomen urbis. 1. Par. 5: 16.

סַבּוֹנֵי Sim. חַלּוֹנֵי fenestræ.

מֵסַב circuitus. Sim. מֵצַל umbrosum. מֵצַר angustum.

מְסִבָּה Simile מְשַׁמָּה desolatio. מִכַּתָּה hinc enim est מַכּוֹת contusiones, contritiones; natum ex integro מַכְּתוֹת. Itaque חִטִּים מַכּוֹת vertetur triticum contusionum. 2. Par. 2: 9.

סִבָּה causa. Similia גִּנָּה hortus. חִתָּה consternatio. בִּצָּה cœnum. ob literam indagessabilem גֵּרָה cibus ruminis. In propriis Rinna, Zimma, Silla', Rissa, Tzilla.

סִבְּתוֹן Sim. גִּבְּתוֹן urbis nomen. Josu. 19: 44. גִּנְּתוֹן viri nomen. Neh. 10: 7.

סְבוֹן *Similia* רִמּוֹן malogranatum. סִלּוֹן ſpina.
נְסִבָּה cauſſa. 2. Paral. 10: 15.

VI.

184 סְבָה *Similia* קֵצָה finis. פֶּרֶה onager, qui & פֶּרֶא 3 fregit. Horum integræ formæ ſunt קֵצֶץ & פֶּרֶר.

מֶסֶב *Sim.* מֶכֶס ſumma. Num. 31: 28. מָעֹז robur, in propriis מַעֲזְיָה Nechem. 10: 9. & מַעֲזְיָהוּ 1. Paral. 24: 18. Dualis: מִצְרַיִם Ægyptus.

מִסְבִּי Sim. הַמִּצְרִי Ægyptius. Fæmin. הַמִּצְרִית Ægyptia.

תֶּסֶב *Sim.* תֶּבֶל confuſio pro תַּבְלֵל quam formam refert nomen תַּרְבֵּץ œſophagus.

מִסְבָּה *Sim.* מִכְסָה ſumma.

VII.

185 מֹסֶב *Sim.* מוֹרֶךְ mollities, natum ex integro מָרְכָּךְ. Niſi malueris referre ad formam פֶּקֶר integram. Rabbinis certè מ radicale eſt in נִתְמַרֵּךְ emolleſcere.

VIII.

186 מָסָב *Sim.* מָקָץ Mákatz, loci nomen. 1. Reg. 4: 9. Nec usquam aliàs hæc forma uſurpatur. Nata eſt autem ex מִקְצֵץ per abſciſſionem ultimæ radicalis.

IX.

187 תֶּסֶב *Sim.* תֶּמֶס liquefactio. Pſalm. 58: 8.

FAMI-

FAMILIÆ NOMINUM
Primâ Joth quieſcentium.

I.

שֵׁב *S*imilia דֵּעַ ſcientia. צֵא excrementum. גֵּב foſſa. 188
שֵׁם nomen, à יָשַׁם. Arab. وسم ſigno notavit.
שֵׁבָה *S*imilia דֵּעָה ſcientia. לֵדָה partus. צֵאָה ſordes. שֵׁנָה ſive שֵׁנָא ſomnus. חֵמָא & חֵמָה excandeſcentia.
שֵׁבוֹן *S*im. צֵאוֹן per ſyncopen צֹאן grex. & cum ה paragogico צֹנֶה Pſalm. 8: 8.
שִׁיב *S*imile, צִיר Plur. צִירִים imagines. In propriis קִישׁ 1. *Sam.* 9: 1.

II.

שִׁיבָה ſeſſio, reſidentia. In propriis Tſiba per Joth, 189
vel ſine Joth. 2. Sam. 16: 4.

III.

שׁוֹב *S*imilia, צוֹא ſordidus. גּוֹב foſſa. הוֹד gloria. 190
דּוֹד dilectus. Propria לוֹד Lydda. גּוֹג Ez. 38: 2. הוֹר montis vocabulum, nam יְהוֹר integrum nomen collactaneum eſt τῷ יָהִיר i. e. elatus. Num. 33: 37.
שׁוֹבָה *S*imilia, צוֹאָה ſordes. דּוֹדָה amita.

IV.

שׁוּב *S*imilia בּוּל proventus. חוּם fuſcum pro 191
יְחוּם. ſic סוּר à quo סוּרַי caſtigationes meæ; integrum יְסוּרַי utrumque legitur, Jer. 17: 13. אוּל præcipuum pro יְאוּל Pſalm. 73: 4. דּוּעַ in

composita voce מַדּוּעַ quare? Propria Lud. Schuah. הוד in Abihud. שׁוּעַ in Jehoschuah, Malcischuah, Abischuah, Bathschuah, Elischuah.

שׁוּבָה Sim. צוּרָה forma. Propria: Puha. Exod. 1: 15. Pu'a. Judic. 10: 1. שׁוּעָא salus. Filia CHeber. 1. Par. 7: 32.

שׁוּבָם Sim. אוּלָם primùm, Gen. 28: 19. Viri nomen. 1. Par. 8: 39.

שׁוּבִי Sim. אוּלַי vel אֻלַי fortassis.

שֻׁב Simile, שֻׁעַ salus in יְהוֹשֻׁעַ Exod. 17: 9.

V.

192 שַׁב Sim. דַּד uber, à יָדַד dilexit. גַּג rectum in plur. fæm. גַּגּוֹת cognatum est Arabum Jagog.

שֶׁבֶת Similia נַחַת depositum, דַּעַת scientia.

שָׁבַת Simile קֳבָת inguen. Num. 25: 8. Transfixit ambos virum Israëlitam & mulierem ad inguen ejus, i. e. uno ictu amborum hausit inguina. Collactaneum est Arabicum nomen وَقْب foramen trochleæ, cui insertus est axis.

VI.

193 אוֹשֵׁב Similia אוּבַל amnis. Dan. 8: 3. Propria אֻכָל Ucal, i. e. potentia. Proverb. 30: 1.

מֵישָׁב Similia מֵיטָב optimum. מֵישָׁר rectum. Sic extulerunt Hebræi cum affectarent dicere מֵיְשָׁב.

מֵיתָרִים funes.

VII.

194 מוֹשָׁב Similia מוֹעֵד solennitas. מוֹסֵר vinculum.

מוֹשָׁבָה Sim. מוֹעֵצָה plur. מוֹעֵצוֹת consilia.

מוֹשָׁבָה

מוֹשָׁבָה Sim. מוֹעָדָה plur. מוֹעֲדוֹת ſtata tempora.

VIII.

מוֹשָׁב habitatio, vel, habitatus locus. Sim. מוֹרָשׁ hereditas. in plur. conſtructo מוֹרָשֵׁי hereditates. מוֹרָד deſcenſus. מוֹצָא exitus. 195

מוֹשָׁבָה ex quo plur. מוֹשָׁבוֹת habitationes. מוֹסָדָה fundamentum. מוֹרָשָׁה hereditas. מוֹשָׁעוֹת ſalutes. Proprium מוֹלָדָה urbis nomen. Joſu. 15. 26: 32.

מוֹשֶׁבֶת Sim. מוֹלֶדֶת nativitas. Proprium מוֹרֶשֶׁת Mich. 1: 14. cum gutturata: מוֹרַעַת cognatio.

מוֹשָׁב Similia, מוּסָד fundamentum. מוּסָר caſtigatio. מוּצָק & מֻצָק ſolidum, firmum.

מוּשָׁבָה Similia מוּסָדָה fundamentum. מוּעָדָה conventus, plur. מוּצָקוֹת infundibula.

IX.

תִּישׁוֹב Simile תִּירוֹשׁ muſtum. 196

תּוֹשָׁב Incola. in plur. conſtructo תּוֹשָׁבֵי. Simile תּוֹלָע coccus, ab יָלַע. & תּוֹלָד urbis nomen.

תּוֹשָׁבִי Patronymicum. Sim. הַתּוֹלָעִי Num. 26: 23.

תּוֹשָׁבָה Similia תּוֹלָעָה vermis. תּוֹלָדָה à quo plurale conſtructum, תּוֹלְדוֹת generatio. תּוֹעָפוֹת vires.

תּוֹשֶׁבֶת Sim. תּוֹלֶדֶת generatio.

תּוֹשֵׁבָה Sim. תּוֹכֵחָה increpatio. תּוֹכֵחוֹת increpationes.

תּוֹשֶׁבֶת Similia, תּוֹחֶלֶת ſpes. תּוֹכַחַת increpatio.

תֹּלַעַת

תּוֹלַעַת vermis ex themate יָלַע, cui respondet Arabicum وَلِعَ *Waleħa*, cupidus fuit.

תּוֹשָׁב Sim. תּוּגָה mœror. Prov. 14: 13.

FAMILIÆ NOMINUM DIMINUTORUM MEDIA JOTH.

I.

197 קָם pro integro קָיִם Similia צָר angustus. זָר alienus. רָע malum. דָּאג piscis pro דָּיַג. Propria גָּד Gen. 30: 11. דָּן Gen. 10: 19.

קָמִי Sim. הַגָּדִי Gadita, patronymicum. Gen. 49. Vid. Onom. Sacr. pag. 231. הַדָּנִי Danita. Jud. 13: 2.

מוּקָם Sim. מוּבָא Ingressus. Ezech. 43: 11.

קָמָה Simile צָרָה angustia. רָעָה malum. קָמָה seges.

קָמַת Constructum. Sim. רָמַת in Ramath-hamitspe, Josu. 13: 26. Ramath-negeb, Jos. 19: 8.

קָמְתָן Sim. צָרְתָן urbis nomen. Jos. 3: 16.

קָמָתַיִם Sim. רָמָתַיִם urbis vocabulum. 1. Samuel. 1: 1.

קָמוּת Sim. רָמוּת præcellentia, proceritas. 2. Sam. 3: 25.

הֲקָמָה Sim. הֲנָחָה quies, immunitas. Esther 2: 18.

קָמוֹן urbis vocabulum. Jud. 10: 5. Similia זָדוֹן superbia. לָצוֹן derisio. שָׂשׂוֹן gaudium, licet in constructo שְׂשׂוֹן לִבִּי æmuletur formam ל״ה, ut

זְדוֹן

זָדוֹן cujus constructum, זְדוֹן לִבֶּךָ superbia cordis tui. Hobad. vers. 3.

II.

קֵם Simile, צַר angustia. פַּשׂ abundantia. פַּח laqueus. Propria נֵר Pater Abneri, 1. Sam. 14: 51. 198

III.

קֵם Similia גֵּר peregrinus. עֵד testis. עֵר vigil. כֵּן rectus. Propria שֵׁת Her, Ner. 199

קֵים Simile שֵׂיב canus. Ijob. 15: 10.

קֵמָה Similia עֵדָה testimonium. חֵמָה constructum חֵמַת uter.

קֵמוֹן Simile צֵדוֹן à quo צֵדֹנִיּוֹת Sidoniæ. 1. Reg. 11: 1.

קֵימָה Sim. שֵׂיבָה Canities. à שׂוּב canescere, senescere. בֵּיצָה ovum à בּוּץ unde Arabicum بَاضَ *ba'tza*, albus fuit.

קֵימָם Sim. רֵיקָם vacuum, Gen. 31: 42. Proprium loci, חֵילָם 2. Sam. 10: 17. urbis עֵיטָם Judic. 15: 8. 2. Par. 11: 6. עֵיתָם 1. Par. 4: 3.

קֵימָן Sim. אֵיתָן Robur: robustus. זֵיתָן Viri nomen. 1. Par. 7: 10. עֵרָן Vigilantius. Viri nomen. Numer. 26: 36. Patronym. הָעֵרָנִי Heranita, ibid.

קֵמָוָה Sim. עֵדָוָה ex quo עֵדְוֹתָיו testimonia ejus. עֵדְוֹתֶיךָ testimonia tua. Psalm. 119: 14.

קֵמוֹן Sim. זֵדוֹן plur. זֵדוֹנִים superbi. Ps. 124: 5.

קֵמוּת Similia גֵּרוּת hospitium. עֵדוּת testimonium.

IV.

קִים substantia. Ijob. 22: 20. Similia שִׁיר canticum. 200

cum. גִּיל exsultatio. דִּישׁ trituratio. Propria: גִּיחַ loci, זִיעַ Viri, זִיף urbis & Viri.

קִם cũ Joth defecto: פִּק titubatio. Nachum 2: 10.

קִימִי Sim. קִינִי ex quo deflexum est plurale patronymicum, הַקִּינִים Kinæi. 1. Par. 2: 55.

קִימָה Surrectio. Thren. 3. שִׁירָה canticum. גִּילָה exsultatio. קִינָה lamentatio. Propria virorum מִיכָה vel מִיכָא. Nech. 10: 12. 2. Sam. 9: 12.

קִימוֹן Similia חִיצוֹן exterior. תִּיכוֹן medianum. Propria Gichon & Pischon amnes. Genes. 2: 13. Tsidon. Gen. 10: 15.

קִימוֹנִי Sim. הַצִּידוֹנִי Sidonius. Judic. 3: 3. הַשִּׁילֹנִי Silonita, vel Siluntinus. 1. Reg. 15: 29. הַגִּילוֹנִי Giluntinus. 2. Sam. 15: 12.

קִימַת Sim. צִיצִת cincinnus. peniculamentum.

מֵקִים Sim. מֵלִיץ derisor, vel Interpres.

מְקִימָה Similia, מְלִיצָה Interpretatio, מְרִיבָה contentio.

V.

201 קוּם Similia: אוֹר lux. צוֹם jejunium. רוֹעַ malitia. עוֹד amplius. Proprium Nod, Tzor, i. e. Tyrus. נוֹחַ, item הַקּוֹץ viri nomen. נוּן Josuæ Pater. 1. Par. 7: 26.

קוּמִי Sim. patronymicum: חוֹרִי Choræus. Gen. 14: 6. צוֹרִי Tyrius. 1. Reg. 7: 14.

קוֹמַי Simile, גֹּבַי locustæ. Amos 7: 1.

קוֹמָה statura. Similia: טוֹבָה bona. דוֹדָה amita. אוֹרָה lumen. רוֹמָה elatio. Propriũ viri נוֹחָה 1. Par.

Paral. 8: 2. נוֹעָה Num. 26: 33. fæminæ nomen.

קוֹמָן Sim. Proprium שׁוֹפָן in urbis vocabulo Hatroth-ſchophan. Num. 32: 35.

קֹמֶת Similia, בֹּשֶׁת pudor. נֹפֶת deſtillatio.

מָקוֹם locus. Similia מָרוֹם locus altior. plur. 202
מְרוֹמִים celſa. מָלוֹן hoſpitium. מָגוֹר formido. מָנוֹחַ quies. quod & viri nomen. מָבוֹא ingreſſus.

מְקוֹמָה à quo plur. מְקוֹמוֹת loca. Sim. מְגוֹרָה formido. מְכֹנָה aptatio. מְדֹכָה mortarium. מְבוֹאָה aditus, Ezech. 27: 30. quod imitatur, מְחֹלָה chorus, plur. מְחֹלוֹת chori, licet ad geminantia ſecundam radicalem pertineat.

מֵקוֹם Similia מֵרוֹץ curſus. מֵרוֹם altitudo, in nomine Me-merom. Joſu. 11.

קוֹמֵם Sim. שׁוֹטֵט flagellum. לוֹצֵץ irriſor. שׁוֹרֵר inimicus.

קוֹמֵמָה Sim. רוֹמֵמָה celſa, erecta, exaltans ſe.

קוֹמֵמוּת Sim. רוֹמֵמוּת exaltatio.

קוֹמְמִיּוּת erectio. Levit. 26: 13. Nec habet in S. S. ſimilem.

VI.

קוּם ſurrectio, quod valet in compoſita voce 203
אַלְקוּם non eſt reſurrectio. Proverb. 30: 31. Similia צוּר rupes. נוּחַ requies. גּוּר catulus. בּוּז contemptus. Proprium חוּל viri, Gen. 23. חוּר Regis Midjan. Num. 31: 8. כּוּשׁ Chami filius, Gen. 10: 6.

קוּמִי

קוּמִי Sim. סוּסִי Susi, equestris. Ephrajimitæ nomen. Num. 13: 12.

קוּמָה Similia דוּמָה silentium. בּוּשָׁה pudor. נוּמָה dormitatio. Proprium חוּשָׁה qui שׁוּחָה 1. Par. 4:4, 11. Supha. Num. 21: 14.

קוּמָם Sim. אוּלָם absolutæ & constructæ formæ. propr. Viri: חוּרָם 2. Par. 2: 2. שׁוּחָם Num. 26: 42. חוּפָם Num. 26: 39.

קוּמַן Sim. כּוּשַׁן Habac. 3: 7. constructum כּוּשַׁן.

קוּמִיָּה Sim. דוּמִיָּה silentium, & דֻּמִיָּה Psalm. 65: 2.

204 מָקוֹם Similia מָצוֹר munimentum. מָגוֹר habitaculum. מָנוֹחַ requies.

מְקוֹמָה Similia מְנוּסָה fuga. מְבוּסָה conculcatio. מְנוּחָה מְאוּרָה caverna. מְכוּנָה basis. In propriis מְנוּחָה Jerem. 51: 59.

מְקָמָה Sim. מְרָשָׁה trituratio. Jesai. 21: 10. מְנָחָה 2. Sam. 14: 17.

תָּרוּם Sim. תָּאוֹן unde venit plur. תְּאָנִים molestiæ. Ezech. 24: 12.

תְּקוּמָה resurrectio. Sim. תְּרוּמָה ablatio, vel decerptum: separatum donum. תְּמוּרָה permutatio. תְּבוּנָה intelligentia. תְּנוּאָה fractura.

תְּקָמָה Sim. תְּלֻנָּה plural. תְּלֻנּוֹת murmurationes.

תְּרוּמִיָּה ablatio. donum de summa ablatum. Ezech. 48: 12.

תְּקוּמֶת Sim. תְּשׂוּמֶת positio. Levit. 5: 21.

הֲקָמָה Simile est הֲפֻגָה intermissio.

VII.

VII.

קֵים Simile, צֵיד venatio. בֵּית domus, plur. בָּתִּים 205
construct. בָּתֵּי domus pro בֵּיתֵי Joth eliso. דֵּישׁ
tritura. זֵית olea. בֵּיר puteus. קֵין lancea. שֵׁיט
remus ab שׁוּט itando. בֵּין à quo בֵּין inter, constructæ formæ, à בּוּן intelligere. חֵיץ paries exterior, ab חוּץ foris. שֵׁיק hinc enim plur. שֵׁיקִים & ex eo שׁוּקִים.

קֵמִי Simile patronymicum, הַקֵּנִי Kenæus. Num. 24: 21.

קֵימָם Simile אֵילָם vestibulum. In propriis עֵיטָם 1. Paral. 4: 32, 33. c. 11:6.

קֵמֶת cum gutturali. נַחַת quies. Eccles. 6: 5.

Formas quiescentium tertiâ א 206
reperies in Formis פקד.

FAMILIÆ NOMINUM ultimâ ה quiescentium.

I.

גָּל Similia דָּג piscis, à דָּגָה multiplicari, proinde 207
constr. plurale est דְּגֵי pisces. יָד manus. קָו regula, delineatio. עַד usque; hinc enim declinatur עָדֶיךָ usque ad te; בַּעַדְךָ pro te &c. אָח frater, constructum אֲחִי plur. אַחִים constructum אֲחֵי fratres. Proprium חָם Ham, loci.

גָּלָה Similia כָּלָה trita. יָפָה pulcra. הָרָה gravida. אָלָה exsecratio. שָׂפָה labium. דָּגָה piscis.

 hinc

hinc singulare constructum דְּגַת Ezech. 29: 4.

גָּלָם Sim. שָׂפָם labii augmentum, i. e. mystax.

גָּלָו Sim. עָנָו humilis. חֲנָוִים fissuræ. Fœm. עֲנָוָה mansuetudo.

מַגָּלָה Sim. מָנָוָה cujus pl. מְנָוּוֹת seu מְנָאוֹת partes. מְעָרָה spelunca.

תְּגָלָה Similia תְּלָאָה labor. תְּעָלָה singulare constructum, תְּעָלַת aquæductus.

גָּלֵו Similia שָׁלֵו Job. 16: 12. aut שָׁלֵיו tranquillus. cap. 21: 23.

גְּלֵוָה Sim. שְׁלֵוָה tranquilla.

208 גָּלִי Similia נָקִי purus, עָנִי pauper. מְעִי acervus, Construct. מְעִי. sic צְלִי assatum.

גְּלִיָּה Sim. עֲנִיָּה paupercula. Jesai. 10: 13. שְׁבִיָּה captiva.

גָּלִית Similia צְמִית speculatio. זָוִית in proprio Birzavith. 1. Par. 7: 31. Vide formam גָּלִית.

גָּלִיּוֹת Similia הָרִיּוֹת gravidæ. דָּלִיּוֹת propagines. זָוִיּוֹת anguli.

גָּלוֹן Similia, חָזוֹן visio. רָצוֹן voluntas. יָגוֹן dolor. גָּרוֹן guttur, à quo גְּרוֹנִי guttur meum. Ps. 69: 4. Num. 26: 15. פְּלוֹנִי 1. Paralip. 11: 27. & 27: 10.

גְּלוֹנִי Sim. Patronymicum: צְפוֹנִי. Num. 26: 15.

גָּלוֹם Sim. שָׁלוֹם Tranquillitas, pax.

גְּלוֹמִי Sim. שְׁלוֹמִי Nomen patris Achihud. Num. 34: 27.

209 גָּלוּן Sim. זָנוּן plur. זְנוּנִים scortationes.

גָּלוּת Similia, בָּכוּת fletus. חָזוּת visio. גָּלֻת captivitas.

גָּלוֹת Similia, חָמוֹת socrus. אָחוֹת plur. אַחָיוֹת sorores. בָּרוּת alimentum.

גָּלוּ Similia, אָחוּ carectum. שָׂחוּ natatio. Propr. פָּעוּ.

גָּלֵי Similia, שָׂרֵי principes. יָדֵי manus. Propr. מָעַי Nech. 12:36.

גָּלֶה Sim. יָפֶה pulcher. נָוֶה habitaculum. Jesa. 27: 210
10. constructũ נְוֵה Exod. 15:13. Propr. loci: שָׁוֵה Gen. 14: 17. Plurale constructum fœmininum נְוֹת sive נְאוֹת pascua.

גָּלֶו aut גָּוֶל Similia אָוֶן pro אָוֶנ vanitas. שֶׁלֶו à quo שַׁלְוִי tranquillitas mea. Psalm. 30:7. שָׁעוּ unde literis trajectis natum שֶׁוַע clamor, ex themate שָׁעָה vociferari, ex quo nomine denuò natum verbum שִׁוַּע vociferari. עָוֶל iniquitas pro עֶלֶו & מָוֶת pro מָתֶו à מָתָה unde etiam מְתִים & שָׁוְא pro שָׁאֶו vanitas. Ex hac forma natum fœmininum

גַּלְוָה Similia עַלְוָה iniquitas. עֲנָוָה humilitas. שַׁלְוָה tranquillitas. גַּאֲוָה superbia. אַחֲוָה fraternitas. In propriis עַלְוָה Dux Idumæus. Gen. 36: 40. וַנְיָה trajectis literis pro נַוְיָה Viri nomen. Ezr. 10:36.

גַּלְוָת Sim. עַשְׁוָת Proprium viri 1. Par. 7. 33. literis trajectis pro שַׁעְוָת vel שַׁוְעַת clamor.

גַּלְוָן Sim. in propriis עַלְוָן Sehiris Troglodytæ nepos, Gen. 36:23. qui & עַלְיָן 1. Par. 1:40. פָּארָן Gen. 36:8. pro פַּאֲרָן. Ee 2 Huc

Huc pertinet יָוָן pro יַאֲוָן natum ex fæm. nomine יַאֲוָה quod proximè venit ab יָאָו formæ גָּלָו.

II.

211 גַּל Similia, כֵּס folium. רֵעַ socius. בֵּן filius, constr. ante makkeph, בֶּן vel בִּן 1. Sam. 9: 1. Deut. 34: 9. חֵץ hinc addito Joth paragogico חֲצִי dimidium. 1. Reg. 10: 7. שֵׁת bibitio. בְּנֵי שֵׁת filii bibitionis, Num. 24: 17. sunt Moabitæ cum Hammonitis, quarum gentium conditores ex incestis ebrii Loti filiabus nati. Gen. 19: 35. & seqq.

גֶּלֶת Simile אֵשֶׁת uxor. Collactanea sunt:

אָשְׁיוֹת fundamenta. Jerem. 50: 15.

אֲשִׁישׁ fundamentum, formæ חֲזִיז fulgetrum.

אִישׁ vir, maritus. fundamentum generis ac familiæ. ad instar nominum כִּיס i. e. loculus. מִיץ pressura, à verbo מָצָה expressit.

אִישׁוֹן pupilla, figuratè *medium rei*, ut pupilla noctis, id est, medium noctis.

אֱשׁוֹן pupilla, figuratè medium, ut Prov. 20: 20. ext nguitur lucerna ejus in medio noctis.

אֶשְׁתּוֹן nomen filii Machir. 1. Paral. 4: 11, 12.

אִשָּׁה mulier, refero ad formas פְּקֻדָּה.

גלתון Sim. אֶשְׁתּוֹן modò memoratum.

גָּלָה Similia גֵּאָה superbia. פֵּאָה angulus. Constr. פְּאַת plural. פֵּיוֹת pro פֵּאוֹת centuriones, juxta Masorethas 2. Reg. 11: 4.

גֶּלֶת Simile דֶּלֶת janua, שֶׁקֶת canalis, צֶפֶת ornamen-

mentum, בָּנֶת à quo contractum בַּת filia, קֶרֶת civitas. Ijob 29:7.

גַּלְתָּן Sim. urbis proprium קַרְתָּן Josu. 21:32.

גַּלוּת Similia גֵאוּת excellentia, עֵדוּת ornamentum. 212

גַּלְוּ Similia חָנוּ pl. חֲנֻיִים fissuræ. Propr. עֵשָׂו.

גַּלִי Similia, שֵׁנִי secundus. plur. שֵׁנִים secundi. לֵוִי Jacobi filius. Gen. 29:34. Patronymicũ plur. לְוִיִּם. Fæm. שֵׁנִית secunda.

גֵּלוֹן Sim. הֵרוֹן conceptus. Gen. 3:16.

גֵּלוֹם Sim. עֵרוֹם nudus.

גֵּלֶה Similia אֵבֶה desiderium. רֵעֶה socius. גֵאֶה superbus. הֵמֶה strepens, hinc est compositum מֵהֶמֶהֶם ex strepente ipsorum. Ezech. 7:11. נֵכֶה plur. נֵכִים loripedes. Sed נֵדֶה merces meretricia, Ezec. 16:33. & קֵצֶה finis, Jesa. 2:7. formæ penacutæ, referendæ sunt ad formam גֵּל auctam ה paragogico.

גֵּלְוּ Similia, חֵדְו à quo חֶדְוָה lætitia. עֵרְו à quo עֶרְוָה nuditas. קֵצְו plural. קְצוֹת extremitates. קְשׂוֹת scutellæ.

גֵּלוּ Sim. שֵׂכוּ Sécu, loci nomen, à שָׂכָה prospexit. 1. Sam. 19:22.

III.

גִּיל Similia, אִין non. 1. Sam. 21:8. עִיר loco רִיעַ 213 societas, ab רָעָה consociare se, הִיא illa, à verbo הָיָה fuit, הִוא ab הָוָה fuit. כִּים loculus à כָּכָה occultavit. מִיץ pressura à מָצָה expressit.

גִּילָה Sim. שִׁיבָה captivitas. Psalm. 126:1.

גִּילוֹן Similia, קִיצוֹן extremus. אִיתוֹן ingreſſus.

I V.

214 גּוֹל Similia עוֹר cutis. שׁוֹר uber. אוֹר olus. אוֹת ſignum. בּוֹר puteus à בָּרָה purus fuit. Jerem. 6:7. נוֹהַ lamentum. שׁוֹא unde plur. שׁוֹאִים vaſtationes. Pſalm. 35: 17. פֹּא vel פֹּה hîc vel huc pro פֹּאה Proprium תּוֹחַ 1. Par. 6: 19.

גּוֹלָה migratio. Similia תּוֹעָה error. שׁוֹאָה vaſtatio. נֹצָה pluma. הֹוָה ærumna. אוֹרָה plur. אוֹרֹת olera, ab אָרָה carpſit.

גּוֹלָם Sim. הוֹמָם viri nomen. 1. Par. 1: 39.

גּוֹלָן Golan, urbis nomen. Deut. 3:43. Joſ. 21:27.

גָּלוֹ Similia בֹּהוּ vacuitas. תֹּהוּ inanitas. Propria תֹּעוּ 1. Par. 18:9. Thóchu, הֹדּוּ India. Eſth. 1: 1. deſcendunt autem בֹּהוּ תֹּהוּ & ſimiles ex integris בֹּהוּ תּוֹהוּ ob meliorem ſonum הוּ in הוּ mutato, veluti יִשְׁתַּחוּ dictum loco יִשְׁתַּחוּ & תִּשְׁתַּחוּ pro תִּשְׁתַּחוּ procumbat. Gen. 48: 20. 2. Reg. 4: 37. 1. Par. 6: 19.

גָּלָי Simile חֹזָי videntes, id eſt, Prophetæ. 2. Paral. 33: 19.

גָּלֶה Similia חֹזֶה proviſio, שׁוֹאָה vaſtatio. יוֹרֶה pluvia.

גֹּלֶת Sim. שֹׁקֶת aquarium. Plur. שְׁקָתוֹת aquaria. pro שֹׁקְתוֹת Gen. 30: 38.

מְגוֹלָה Sim. מְשׁוֹאָה devaſtatio. Job. 30: 3.

V.

215 גִּיל Sim. יַיִן vinum, עַיִן fons, ab עָנָה reſpondit. עִיט volu-

volucris, ab עָטָה texit, à quo nomine derivatum verbum הֶעִיט involavit. עַיִשׁ Arcturus vel Cynosura, ab שָׁעָה respexit, attendit, literis trajectis loco שַׁיִעַ sic שַׁיִן urina, plur. שֵׁינִים lotia 2. Reg. 18: 27. קַיִץ æstas, à קָצָה succidit, à succidenda segete. בַּיִר puteus, Jerem. 6: 7. à בָּרָה unde & בְּרִי puritas. In propriis קַיִן Kajin, i.e. possessio, viri & urbis vocabulum. לַיִשׁ pro שַׁיִל securitas, nomen urbis, Judic. 18: 27, 29. quæ etiam vocata לֶשֶׁם pro שֶׁלֶם Josu. 19: 47. In אֲבִיהַיִל obvenit הַיִל splendor, ab הָלָה cujus futurum יָהֵל splendebit, Ijob 31: 26. & nomina derivata תָּהֳלָה lux, splendor. Ijob 4: 18.

גַּיִל vel גַּל absolutæ formæ. Simile חַיִל exercitus, 2. Reg. 18: 17. חֵל Hobad. v. 20. לַיִל nox. Jesa. 15: 1. & לֵל in voce הֵילֵל i. e. הֵיל לֵיל splendor noctis, Lucifer.

גֵּילָן Sim. in propriis קֵינָן Gen. 5: 6. עֵינָן Num. 1: 15. הֵימָן 1. Reg. 4: 31.

גֵּלָנִי Sim. עֵרָנִי patronymicum, ex עֵירָן formatum. Num. 26: 36.

גֵּילָם Sim. עֵינָם urbis vocabulum. Jos. 15: 34. עֵיטָם urbs. Jud. 15: 8. עֵילָם viri nomen. Gen. 10: 22. הֵימָם viri. Gen. 36: 22.

VI.

גֶּלֶה Sim. בֶּכֶה fletus, הֶגֶה meditatio, פֶּרֶה vel פֶּרֶא fertilitas, trajectis literis factum אֶפֶר cujus dualis אֶפְרַיִם Patriarchæ nomen. Ab אֶפֶר venit אֶפְרָת 1. Paral. 2: 19. & הָאֶפְרָתִי Ephrathæus 216

ex Ephratha 1. Sam. 1: 1. vel Ephrajimo oriundus, Judic. 12: 5. קָצָה finis, Nah. 2: 10. קָוֶה in Kethib. Jerem. 31: 39. Huc referam גַּיְא vallis, pro גַּיְא positum.

גַּל Sim. דַּל elatio, שַׁי munus, עַד usque, in pausa עָד Exod. 15: 18. Psalm. 10: 16. שַׁד uber; in duali שָׁדַיִם Joël. 2: 16. שַׁל securitas, dualis obvenit שָׁלַיִם in voce יְרוּשָׁלַיִם. Ad hoc Instar figuratum עַל Excelsus, Eccles. 8: 2. עַל super. plur. עָלִים unde עָלֶיךָ, עֲלֵיכֶם &c. In propriis Masch, Gen. 10: 23. à מָשָׁה extraxit, Synonymon est מֶשֶׁךְ Gen. 10: 2. à מָשַׁךְ extraxit.

גֶּלֶת Simile, דֶּלֶת janua. שֵׂאת unde contractum שֵׁאת vastatio. Thr. 3: 47.

גַּלְנַן cum Nun servili gemino. Sequitur hunc typum שַׁאֲנַן tumultuatio. 2. Reg. 19: 29.

VII.

217 גְּלָוָה Sim. אֻרָוָה præsepe. plur. אֻרָוֹת Constr. אֻרְוֹת præsepia.

גְּלִיָּה Sim. אֻרִיָּה à quo plurale constructum אֻרְיוֹת præsepia.

VIII.

218 גְּלָו Sim. שְׂלָו coturnix, in plurali שַׂלְוִים Num. 1: 31. à quo natum plurale nomen שַׁלְוֵי tranquilli, סְתָו hyems, à verbo סָתָה, cui respondet Arabicũ شتا hybernavit, à quo شتاء hyems.

מַדְו hinc plurale nomen מַדְוֵיהֶם vestes eorum,

rum, 2. Sam. 10: 4. à radice מָדָה cujus propagines Madaj, Medan, Midjan.

IX.

גְּלָה vel גְּלָא Sim. in propriis שְׁבָא Gen. 10. שְׁוָא 219
& שְׁיָא 2. Sam. 20: 21. אֲרָא 1. Par. 7: 38. עֲנָה Gen. 36: 20.

גְּלָת contracta forma ex גְּלָאַת & hæc derivata ex גְּלָא quæ pro גְּלָה usurpatur. Talia מְנָת pars, à מְנָאַת ex quo מְנָאוֹת partes. Nech. 12: 44. צֶבֶת merges (non צְבָת, ut scribitur vulgo) à צְבָאַת, ex rad. צָבָה intumuit. כְּסָת unde כְּסָתוֹת pulvilli, ut ab עֲנָת est declinatum עֲנָתוֹת urbis vocabulum. Josu. 21: 18. פְּאַת à quo פָּתְהֶן latus eorum; non, ut vulgo, nates vel pudenda eorum. Jesai. 3: 17. Kametz talium in constructis non mutari, arguit מְנָת הַמֶּלֶךְ portio regis. 2. Par. 31: 3. In propriis פְּרָת Euphrates. חֲמָת Epiphania, urbis nomen, ex חֲמָא. Sic עֲנָת viri vocabulum ex עֲנָאַת & hoc ex עֲנָא nomine simpliciore.

גְּלָם Sim. יְאָם inusitatum, pluralem habet superstitem יָמִים dies pro יְאָמִים à themate יָאָה pulchrum esse. Ad instar nominis תְּהוֹם figuratũ est יוֹם dies, extrito elemento Aleph. Propria שְׁבָם Numer. 32: 3. שְׁפָם Num. 34: ỽs.

גְּלְמָה Simile שִׂבְמָה urbis nomen, Num. 32: 38. quæ & שְׂבָם ỽs. 3.

גָּלָן Sim. נֶרֶן à quo plur. נְרָנִים pretia. In propriis מְדָן & דְּדָן uterque Abrahami filius, Gen. 25:23. à verbo דָּדָה. Sic כְּרָן Choræus. Gen. 36:26.

גְּלָנִי Sim. patronymicum מְדָנִי à quo מְדָנִים Medanitæ, Gen. 37:36.

גְּלוֹם Sim. תְּהוֹם abyſſus. יְאוֹם à quo manat eliſâ literâ Aleph nomen יוֹם dies. הֲדֹם ſcabellum. הֲלוֹם huc, ab הָלָה ex quo etiam deſcendit הָלְאָה ultra, ulterius. סְדוֹם à סָדָה vel שָׂדָה.

220 אֶגְלָה Simile, אֶתְנָה merces.

אֶגְלָן Simile, אֶתְנָן merces. Eſt viri nomen. 1. Par. 4:7. *S*ic אֶשְׁבָּן dicitur filius Diſchan. Gen. 36:26. אֶשְׁעָן urbs Jehudæ, Joſ. 15:52.

מַגְלָה Sim. מַרְאָה aſpectus. Dan. 10:7. pl. מַרְאוֹת aſpectus. מַחְתָּה thuribulum. מַחֲלָה ægritudo. מַעֲלָה gradus. מַעֲנָה jugerum.

מִגְלָה Sim. מִכְסָה ſumma. מִקְשָׁה opus continens. Exod. 25:31. מִקְוָה congregatio. מִרְמָה dolus. מִנְחָה munus. מִרְבָּה amplum. מֶחֱצָה dimidium. מֶחֱזָה feneſtra.

מִגְלַת Sim. מִקְצַת pars, contractum ex מִקְצָאַת.

תִּגְלָה Sim. תִּגְרָה conflictus. תַּאֲלָה exſecratio.

תִּגְלִיָּה Sim. תַּאֲנִיָּה mœror.

תְּגִלָּה Similia תְּרְמָה dolus. Prima gutturata תְּהִלָּה ſplendor, תֹּאֲנָה occaſio.

X.

גָּלֵיו *Simile*, שָׁלֵיו tranquillus. Jerem. 49:31. שְׁלֵיו 221
aut שְׂלָיו coturnix, quod innuit Kethib. Psalm. 105:40.

גְּלֵוָה *Simile* שְׁלֵוָה tranquilla. Zach. 7:7.

מְגַלֶּה Sim. מִקְוֶה seu מִקְוֵא netum.

אֲגָלֶה *Sim.* אַרְיֵה leo. usurpatum loco אַרְאֶה quod originem ducit à רָאָה unde leo etiam אֲרִי dictus, ab acie oculorum.

הַרְבֵּה & Tsere cum (.) permutato הַרְבֶּה multum.

XI.

גְּלִי Similia דְּלִי situla. פְּרִי fructus. יְפִי pulcritudo 222
נְהִי lamentum. גְּדִי plur. absolutus גְּדָיִים constructus גְּדָיֵי hœdi. לְחִי dualis absolutus לְחָיַיִם, constructus לְחָיֵי genæ. חֲצִי dimidium. 1. Reg. 16:21. חֲלִי plur. חֲלָאִים pro חֲלָיִים עֳפִי plur. עֳפָאִים rami, pro עֳפָיִים. Sic צְבִי caprea, plur. צְבָאִים capreæ. אֲרִי falisca, ab אָרָה carpsit, & אֲרִי leo ab רָאָה vidit, pro רְאִי, animal visûs acuti. Plurale est אֲרָיוֹת leones, ut à צְבִי est צְבָיוֹת & צְבָאוֹת capreæ, à מְנִי est מְנָיוֹת portiones, Nech. 12:47. Singularis fœmininus horum nominum inusitatus. A נְבִי est נְבָיוֹת Nebajoth, filius Ismael. à מְרִי venit מְרָיוֹת filius Zerachja. Huc referenda נִי lamentum, pro נְהִי lamentum. צִי navis pro צְהִי cujus pluralis est צִיִּים vel צִים navis. כִּי adustio pro כְּוִי & רִי irrigatio, pro רְוִי item עֱלִי pistillum. Propr. צְרִי viri

viri nomen. 1. Paral. 25: 3. פִּלִי Judic. 13: 18. צְפִי 1. Par. 1: 36. שְׁפִי 1. Par. 1: 40.

גְּלִיָּה Sim. שְׁתִיָּה potus. צְרִיָּה industria. נְשִׁיָּה oblivio. שְׁאִיָּה vastatio. עֲלִיָּה ascensus. אֲנִיָּה discessus. שְׁגִיאָה pro שְׁגִיָּה error. Huc refer צִיָּה aridus locus, pro צְחִיָּה hinc צִיּוֹת arida loca. Ps. 105: 41.

גִּלְיוֹן Sim. צִחְיוֹן à quo deflexũ צִיּוֹן montis nomen.

גִּלְיוֹנָה Sim. אֲבִיּוֹנָה appetitus. Eccles. 22: 5. vel 6.

גְּלִיִּם Sim. פְּנִים intimus. מְתִים homo. כְּהִים contractum in שֶׁנְהַבִּים dens elephanti. פָּאִים inusitatum, ex quo פִּים unde fœmininum פִּימָה plicatura, Job. 15: 27. Similimæ formæ est כִּימָה sidus caliginosum, nebulosum, Job. 9: 9. ex כְּהִי quod descendit à verbo כָּהָה caligavit.

גְּלִימָה Sim. פְּנִימָה interius. Levit. 10: 19. בְּלִימָה nihil, ex בְּלִי. Chirek etiam permutatur cũ Tzere, hinc בְּהֵמָה est loco בְּהִימָה jumentum. Ab eo natum בְּהֵמֹת bestia.

גְּלִימִי Sim. פְּנִימִי intimus.

גְּלִימִית Sim. פְּנִימִית interius. pl. פְּנִימִיּוֹת interiora.

גְּלִיָּה Sim. רְוָיָה irrigua. ex רָוִי masculino. מְנָיָה hinc enim declinatur מְנָיוֹת & מְנָאוֹת portiones. צְבִיָּה ex quo צְבָאוֹת pro צְבִיּוֹת capreæ. Cant. 2: 7. In propriis: מְרָיָה viri nomen. Nech. 12: 12. cujus plur. מְרָיוֹת pariter viri nomen. 1. Par. 5: 52. נְבָיָה singularis τοῦ נְבָיוֹת Gen. 36: 3.

גְּלִית Sim. בְּכִית fletus. בְּרִית fœdus. חֲנִית lancea.

גְּלוּתִים

גָּלִיתִים Plurale. Sim. שְׁבִיתִים à quo שְׁבִיתַיִךְ captivitates tuæ.

מַגְלִית Sim. מַרְבִּית multitudo, מַשְׂכִּית imagina- 223
tio, מַרְעִית pascuum, מַחֲצִית dimidium, מַעֲנִית sulcus.

תַּגְלִית Sim. תַּבְנִית similitudo, exemplar, תַּכְלִית consummatio, תַּרְמִית dolus, תַּעֲנִית jejunium.

גָּלִיל Sim. צָלִיל tostum, הֲגִיג meditatio, חֲזִיז fulgetrum. אֲשִׁישׁ fundamentum. Jesa. 16:7.

גְּלִילִי Sim. עֲרִירִי nudatus.

גְּלִיָה Sim. בִּרְיָה cibus, נְהִיָה lamentum, בִּנְיָה ædificium, חֶלְיָה ornamentum, עֶרְיָה retectio. In propriis צִבְיָה mater Joaschi, רִצְיָא pro רִצְיָה viri nomen 1. Par. 7:39. צִבְיָא filius Schacharajim Binjaminitæ. 1. Par. 8:9.

גִּלְיָן Sim. בִּנְיָן ædificium, קִנְיָן possessio. Proprium מִדְיָן Gen. 25:2.

גִּלְיָם Sim. in propriis מִרְיָם fœminæ. Exod. 15:21. Viri nomen 1. Par. 4:17.

גִּלְיוֹן Sim. דִּמְיוֹן similitudo. שִׁרְיוֹן lorica. עֶלְיוֹן excelsus. Propria כִּלְיוֹן Ruth 1:2. צִפְיוֹן Gen. 46:16. קִשְׁיוֹן urbs, Jos. 19:20. שִׂרְיוֹן mons. Deut. 3:9.

XII.

גְּלוֹ Similia שְׁבוֹ Sardonyx. נְכֹה claudus. תְּאוֹ vel 224
תּוֹ bubalus. In propriis צְפוֹ Gen. 36:11. נְבוֹ urbis nomen. Num. 32:3. שְׁפוֹ viri. Gen. 36:23.

גָּלוֹת Similia פְּנוֹת aspectus. חֲצוֹת medietas. חֲזוֹת visio. דְּווֹת languor.

תַּגְלוֹת Sim. תַּחֲנוֹת metatio. 2. Reg. 6: 8.

גָּלוֹי Similia בְּלוֹי plur. בְּלוֹיִם veteramenta. גּוֹי gens ex גָּאוֹי plur. גּוֹיִם. Sic est figuratum לוֹי pro לְווֹי ex quo plurale nomen לְיוֹת additiones.

גָּלוֹם Similia, בְּרוֹם plur. בְּרוֹמִים selectissima. תְּהוֹם abyssus, collactaneum תֹּהוּ inanitas. מְתוֹם mortalis. יוֹם dies ex integro יָאוֹם.

גְּלוֹן Sim. Propria צְפוֹן Num. 26: 15. qui & צִפְיוֹן Gen. 46: 10. נָאוֹן à quo per syncopen figuratum נוֹן viri nomen. 1. Paral. 7: 27. Simile adpellativum הוֹן substantia, quod contractum ex integro הֶיוֹן à radice הָיָה fuit.

XIII.

225 גָּלוֹי Similia כְּסוּי tegmen. פְּדוּי redemtio.

גָּלוּת Similia, פְּדוּת redemtio. דְּמוּת similitudo. רְעוּת amica. לְזוּת recessio. רְאוּת visio, unde per syncopen רוּת Ruth, i. e. Calliope. בְּהוּת He eliso כּוּת Cuth, Asiæ regio.

מַגְלוּת Simile מַצּוּת jurgium, à נָצָה loco integri מַנְצוּת.

תַּגְלוּת Similia, תַּזְנוּת scortatio. תַּרְבּוּת multitudo. תַּחֲנוּת metatio.

גְּלוּן Sim. זְנוּן plur. זְנוּנִים scortationes. נָאוּן quod contractum scribitur נוּן Nun, à rad. נָאָה unde Græcis

Græcis etiam Ναυῆ i. e. נָוֶה à pulcritudine dictus. Fuit & hoc nomen Patris Josuæ. Num. 11:28.

מַגְלוּא Sim. מַחֲלוּא plur. מַחֲלוּיִם morbi.

תַּגְלוּא Sim. plur. תַּחֲלֻאִים morbi.

XIV.

גְּלִי Sim. דְּוִי languor. Constr. דְּוֵי languor. פְּנֵי cum accentu regio פְּנָי 1. Reg. 6: 17. דְּוָי Ps. 41: 4. עֲדִי in composito בִּלְעֲדֵי præter. 226

גְּלִיּוּת Sim. פְּתַיּוּת fatuitas. Prov. 9: 13.

XV.

גְּלֶה Similia סְנֶה rubus. Ex hac forma prodiit פֶּה os, pro פְּאֶה plur. פִּים pro פְּאִים ejecto aleph. Ex forma פְּאִי nata pluralis altera forma פִּיִּם ora. & שֶׂה agnus pro שְׂאֶה dictus, à portando. 227

XVI.

אַגְלָה Sim. אַרְבֶּה locusta. 228

אַגְלוֹן Sim. אַרְדּוֹן & אַהֲרוֹן Virorum nomina.

הַרְבֵּה multum, plurimum. Idem quod הַרְבֵּה.

מַגְלֶה Similia מַדְוֶה languor. מַעֲשֶׂה opus. מַעֲלֶה gradus. מַחֲנֶה castra. מַטֶּה virga, pro integro מַנְטֶה Sic מַכֶּה cujus pl. מַכִּים plagæ. מַחֲבֵא absconsio.

מִגְלֶה Simile מִבְנֶה structura. Ezech. 40: 2. מִשְׁנֶה iteratio. מִקְוֶה spes. מִרְעֶה pascuum. מִקְנֶה possessio.

מַגְלוֹן Simile מַחְלוֹן Machlon, filius Elimelech. Ruth. 1: 2

מַגְלִי Sim. מַאֲוַי plur. conſtr. מַאֲוַיֵּי deſideria.

XVII.

129 אֶגֶל pro integro nomine אֲגָלָה, quod eſt formæ אַרְבֶּה locuſta. Talia אֶבֶן lapis à בָּנָה ædificando. אֶמֶשׁ heri, à מָשָׁה extraxit. אֶרֶז cedrus à רזה tenue vel gracilentum eſſe. אֶרֶץ terra à רָצָה acceptum eſſe. אֶכֶף manus à כָּפָה inflexit.

יֶגֶל ad hujus inſtar figuratur יַעַן propter, vel, eò quòd. In propriis, יֶפֶת Japheth, יַחַת Levita. 1. Paral. 6: 5.

מַגְלֶת Similia מִקְנֶה poſſeſſio. מִכְסֶה tegmen. מִצְפֶּה ſpecula. Fæm. מִצְפָּה ſpecula.

מֶגֶל pro מִגְלֶה Similia מֶמֶר exacerbatio, ex verbo הִמְרָה exacerbavit. Talia מֶשֶׁק potatio. מֶזֶו plur. מְזָוִים promtuaria. Pſalm. 144: 13. מֶצֶר ſciſſio, laceratio, ruptura, unde natum eſt מִצְרַיִם gemina ruptura, vel fiſſio, ex themate צָרָה rupit, ſcidit, fidit, ut Chaldæorum צְרָה. In Onomaſtico derivabam ex צָרַר, ſed quia formæ ſegolatæ, quas vulgò ad geminata vba retulerunt, excluſam radicalem in flexione nominis non compenſant, & hæc etiam ſegolata nomina מֶמֶר מֶשֶׁק מֶכֶס, ſalvâ analogia, ad formas quieſcentiũ ל״ה referri queunt, ſententiam retracto. In ſequentib. ob mediã gutturatam ſcribitur pathach, מַעַר nuditas. מַעַל aſcenſus. מַעַן in compoſito לְמַעַן propter. מַעַל altitudo. In propriis מַחַת 1. Par. 6: 20. מַעַד in compoſito מַעַדְיָה ornamentum Domini. Nech. 12: 5. qui idem ab eadem

dem mente & ex eodem verbo dictus מוֹעַדְיָה ornatus Domini, vers. 17. מוֹעֵר figuratum ad instar מַעַל elatio.

מַגָלָה abscissa ultima radicali fuerit מַגַל. Ad exemplum hujus excusum est מַעַל elatio, elevatio.

מַגְלָה Sim. מֻרְאָה ingluvies. Lev. 1: 16.

תֶּגֶל cum gutturali: תַּעַר novacula, ex integro תַּעֲרָה. In propriis תַּחַת statio. Num. 33: 27. תַּחַן filius Thelach, Num. 26: 35.

XIIX.

גְּלִי Similia דְּכִי contritio. דֳּמִי silentium. יְפִי pul- 230
critudo. חֳלִי morbus. עֳנִי afflictio. Formantur per apocopen pro עֳנִיָה יְפִיָה חֳלִיָה, unde cum suffixis redit integra forma יָפְיֵךְ pulcritudo tua. יָפְיוֹ pulcritudo ejus. חָלְיוֹ morbus ejus. עָנְיִי afflictio mea.

FAMILIA GRAVIUM

ל״ה.

I.

גַּלָּה Similia: אַוָּה desiderium. דַּיָּה milvus. אַלָּה
quercus, ab אָלָה addendo. Proprium חַוָּה i. e. 231
mater viventium. plur. חַוּוֹת vivaria, seu villæ, in quibus חַיּוֹת hoc est animantia nutriuntur. Sic הָרוֹת gravidæ, הָרוֹתֵיהֶם prægnantes eorum.

II.

גַּלִּית Simile רַבִּית urbis vocabulum. Josu. 19: 20. 232
חַגִּית mater Adonija. Huc refer דָּלִית pro דַּלִּית

ſcriptum. Kametz impurum eſſe teſtatur flexio nominis דָּלִיּוֹת palmites. Jerem. 11: 16. הָרִיּוֹת prægnantes, à ſing. הָרִית Hoſ. 14: 1.

233 III.

גָּלוֹן Similia סָלוֹן ſpina. אַלּוֹן quercetum. Proprium כַּבּוֹן Joſu. 15:40. אַדּוֹן Nehem. 7:61. אַלּוֹן ab אָלָה exſecratus eſt.

גַּלּוֹן Simile שַׁלּוֹן filius Choze. Nechem. 3: 15.

234 IV.

גָּלוּת Sim. חַיּוּת vita. 2. Sam. 20: 3. Hinc per magnam compenſato dages גָּלוּת captivitas. גָּלוּתִי deportatio mea. Similia חָזוּת viſio. בָּרוּת eſca. הָגוּת לִבִּי meditatio cordis mei.

235 V.

גָּלֶה hujus vice utuntur גַּל concisâ formâ, ut חַי vivū ſe exhibens, pro חַיָּה. Similia: קַו linea, צַו præceptum. In flexione redit dages, ut חַיָּה animal. קַוָּם delineatio eorum, Pſalm. 19: 5. עַו ex quo עַוִּים Havvæi, 2. Reg. 17: 31. Havvæorum civitas. Joſ. 18: 23.

236 VI.

מְגַלֶּה Simile מְכַסֶּה tegumentum.

מְגַלָּה Sim. cum indageſſabili מְקָרֶה contignatio. מְעָרָה ſpelunca.

מְגַלִּיָּה Sim. מְנַקִּיָּה plur. מְנַקִּיּוֹת ſcopulæ.

237 VII.

גַּלָּי Simile דַּוַּי in pauſa: דַּוָּי languidus. Jeſa. 1: 5. Gaudent eâdem formâ virorum nomina, סַלָּי Ζακχαῖος. Ezr. 2: 9. Nech. 12: 7. קַלָּי Nech. 12:

12.20. & posterior pars nominis בִּנֻּי quod excusum ex integro בְּאַנֵּי i. e. in desiderio. Nech. 3:18. quamvis Joth in talibus ex divina adpellatione decisum videri queat.

VIII.

גַּלָּה Sim. נִדָּה separatio, immundicia. 238

IX.

גִּלָּיוֹן liber apertus. Similia כִּלָּיוֹן consumtio. נִקָּיוֹן 239
mundities. הֵרָיוֹן conceptus.

X.

גִּלִית Simile עֲלִית superius. מִנִּית urbis nomen. 240
Judic. 11. 33. à qua denominatum Triticum Minnithæ. Ezech. 27: 17.

XI.

גִּלּוֹן Sim. סִלּוֹן spina, à prosternendo. רִמּוֹן malo- 241
granatum, à decipiendo: quòd Malum ex eo genere nullum reperiatur, in quo non insit granum nequam. Proprium צִיּוֹן & עִיּוֹן. Cum gutturata media הֵרוֹן conceptus.

גִּלּוֹנִי Simile, רִמּוֹנִי ex malogranatis confectum. Cantic. 8: 2.

XII.

גִּלּוּי Similia שִׁקּוּי potus. צִפּוּי obtectio. Huc refer- 242
tur מִלּוּא plur. מִלּוּאִים & מִלֻּאִים impletiones. In propriis בִּנּוּי Binnuj, Viri nomen. Ezr. 8: 33.

XIII.

גַּלָּה Fæmin. מְגַלָּה. Ad hujus instar formatum est מְעָרָה nuditas.

CLASSIS TERTIA

EXUPERANTIUM;

243 In qua recensentur Nomina quatuor aut quinque literarum, quæ repetitis radicalibus oriuntur vel ex integro vel diminuto verbo.

244 I. Primum locum teneant ex integris verbis manantia nomina, in quibus radicalis prima repetitur:

פְּקַפִּיד Simile זַרְזִיף stilla. Psalm. 72: 6.
פְּקַפַּר Sim. כַּרְכֹּב ambitus.
פַּקְפַּר Sim. קַרְקַע karkah, loci nomen. Jos. 15: 3.

245 II. Ea, in quibus repetitur secunda & tertia.

פְּקַרְקַר Sim. אֲסַפְסֻף colluvies.
פְּקַרְקָר Sim. אֲדַמְדָּם subrubidus.
פְּקַרְקַר Sim. יְרַקְרַק subviride. הֲפַכְפַּךְ versatilis.
יְקַעְקַע pro יְקַעְקַע stigma. conf. p. 455. n. VI.
פְּקַרְקָרוֹת Similia יְרַקְרַקּוֹת subvirides. אֲדַמְדַּמּוֹת rubicundæ. חֲלַקְלַקּוֹת lubricitates. עֲקַלְקַלּוֹת, tortuosa.
פְּקַרְקֶרֶת Sim. אֲדַמְדֶּמֶת rubicunda.
פְּקַרְקֹרֶת Sim. שְׁחַרְחֹרֶת nigricans.
פְּקַרְקָרוֹת Sim. חֲבַרְבֻּרוֹת liventes maculæ.

246 III. In quibus repetitum ר vertitur in liquidam, ל vel ן.

פַּקְדִּיק Sim. כַּרְמִיל coccineum pro כַּרְמִיר.
פַּקְדֶּק Sim. כַּרְמֶל arvum. pro כַּרְמֶר sic formatum בַּרְזֶל ferrum, pro בַּרְזֶר & גַּרְזֶן securis, pro גַּרְזֶר. פַּקְדּוֹק

פַּקְדּוֹם Sim. קַרְסוֹל talus. pro קַרְסוֹר & חַרְגֹּל cantharus pro חַרְגֹּר.

IV. In quibus repetitur tertia.

פַּקְדָּד Sim. אֻמְלַל à quo venit plurale אֲמֵלָלִים languidi. Nehem. 4: 2. לְהָבָב unde ה extrito 247
לְבָב cor, quod collactaneum est nominis לַהַב flamma.

פַּקְדִּיד Sim. סַגְרִיר imber. עַבְטִיט oppignoratum: Hab. 2:6. Nec enim est compositum ex עָב densum & טִיט lutum. Itaque laudatus locus vertatur: Væ multiplicanti aliena, & ei, qui onerat se oppignorato.

פַּקְדִּידִי Simile חַכְלִילִי pro כַּחְלִילִי i. e. nigricans, congenerum quippe est Arabicum كُحْل oculorum nigredo. Hinc lux additur loco Gen. 49: 12. Nigricans oculis præ vino, & albus dentibus præ lacte. Plinius Hist. Nat. lib. XIV. *Colores vinis quatuor Albus, fulvus, sanguineus, niger.*

פַּקְדִּידוּת Sim. חַכְלִלוּת nigredo. Proverb. 23: 29. Cui vulnera impune? cui, *à plagis vel ictibus*, nigredo oculorum est? immorantibus apud vinum &c. Nigredo, i. e. livor, Poëtis etiam niger dictus.

פַּקְדוּד Sim. שַׁבְּלוּל limax. גִּבְּנוֹן gibbosus. נַאֲפוּפִים adulteria. Hujus loci non est שַׁעֲרוּרָה res pudenda, Jerem. 5: 30. שַׁעֲרוּרִית res fœda valdè, ut rectè vertunt Junius & Tremellius. שַׁעֲרוּרִיָּה Hos. 6: versu 10. quem ita interpretor: In domo Israëlis video rem fœdam sive pudendam

valde; ibi scortatione Ephrajimitarum pollui Israëlitas. Ipsum quoque הַשֹּׁעֲרִים positum loco הַשְּׁעֲרֻרִים significat fœditatem. Jer. 29: 17. Expositurus sum eos tanquam ficus fœdatas. Nimirum שׁ servile est, ut in שַׁלְהֶבֶת flamma.

רַעֲנָן פַּקְדָּד Sim. פְּרַחְח pubertas. שַׁאֲנָן tranquillus. רַעֲנָן viridis. plur. רַעֲנַנִּים virides.

פַּקְדּוּד Simile חֲבַקּוּק Vatis proprium.

V. In quibus repetuntur prima & secunda Integrorum, ex. gr. in propriis שַׁמְשֵׁר unde שַׁמְשְׁרַי custoditus Domini. Viri nomen. 1. Par. 8: 26.

248

VI. In quibus repetuntur prima & secunda Diminutorum Hajin.

גַּלְגַּל Sim. סַנְסַן plur. סַנְסִנִּים palmites.

גַּלְגַּלָּה Sim. טַלְטֵלָה migratio. Jesa. 22: 17.

גַּלְגּוּל Sim. בַּקְבּוּק lagena. חַרְחֻר adustio, & חַרְחוּר viri nomen, Ezr. 2: 51. חַלְחוּל urbis vocabulum. Josu. 15: 57. זַמְזֻם plur. זַמְזֻמִּים Gigantum nomen. בַּרְבֻּר pl. בַּרְבֻּרִים selectissima. תַּעְתֻּעִים errores.

גַּלְגַּלְיָה Sim. בַּקְבֻּקְיָה Levitæ nomen. Nech. 11: 17.

גַּלְגָּל Sim. עַרְעָר nudatissimus. צַחְצָחוֹת plur. siccitates.

גַּלְגַּל orbis. Sim. גַּרְגַּר granum, plur. גַּרְגְּרִים fauces.

גַּלְגָּלָה Sim. גַּרְגְּרוֹת fauces.

גַּלְגַּלִּים Simile זַלְזַלִּים flagella in vitibus תַּחְתִּים

חֲתַחְתִּים contritiones. תַּלְתַּלִּים crispaturæ capillorum.

גַּלְגַּלִּים unde גַּלְגַּלָּיו rotæ ejus. Jesa. 5: 28.

גַּלְגַּלּוֹת Sim. סַלְסִלּוֹת quali, canistra.

גַּלְגַּל rota vel circulus. Sim. צְלָצַל locusta.

גַּלְגָּלָה Sim. כִּרְכָּרָה plur. כִּרְכָּרוֹת veredarii cameli.

גֻּלְגֹּלֶת Sim. צִנְצֶנֶת scutella, cognatum צִנָּה scutum.

גָּלְגָּל Sim. קָדְקֹד vertex.

גִּלְגָּל Sim. גִּדְגָּד vel גֻּדְגָּד cæsura, loci nomen. Num. 33: 32. Deut. 10: 7.

גֻּלְגֹּלֶת cranium, caput. Jud. 9: 52. Exod. 16: 16.

גִּלוּגָל Sim. קְלוֹקֵל vilissimus, עֲרוֹעֵר arbor nudatissima.

גִּלְגָּל Sim. צְלָצַל locusta. Constructũ צִלְצַל כְּנָפַיִם locustarum vis alata, umbram faciens. Jesa. 18: 1.

VII. In quibus repetitur prima quiescentium Joth. 249

שְׁבַשָּׁב Sim. הַבְהָב pro integro יְהַבְהָב pl. הַבְהָבִים donaria. צֶאֱצָאִים prognati.

שְׁבַשְּׁב Sim. קַעְקַע pro integro יְקַעְקַע à radice יָקַע avulsit.

VIII. In quibus repetitur prima & tertia diminutorum mediâ Joth.

מְקַמְקְמִים Sim. מְנַעַנְעִים sistra. 2. Sam. 6: 5.

קְמַקְמָה Sim. טַלְטֵלָה migratio vel conjectio.

אֲקַמְקוּם Sim. אֲבַעְבּוּעַ idem quod Chaldæorum בַּעְבּוּעַ ex verbo בַּעְבַּע bullas excitavit.

IX. In quibus iteratur prima quieſcentis He.

250 גִּלְגָּה Sim. עִוְעָה unde excuſum plurale עִוְעִים perverſitates. Jeſa. 19: 14.

גִּלְגָּה Sim. שַׁרְשָׁה catena. Proprium שַׁוְשָׁא 1. Par. 18: 16.

X. In quibus iteratur prima & ſecunda quieſcentium He.

251 גַּלְגַּל Sim. עַרְעָר nudatus.

גַּלְגָּלָה Sim. חַלְחָלָה ægritudo vehemens, ab חָלָה æger fuit. צַפְצָפָה ſpeculatio. עַרְעָרָה i. e. ornatiſſima, Urbis nomen. Joſu. 15: 22. סַאסְאָה menſura. Jeſa. 27: 8.

גַּלְגַּל Sim. עַרְעַל pro עַרְעָר ex quo עָרֵל nudatus præputio, circumciſus.

גַּלְגַּלּוֹת Sim. שַׁרְשְׁרוֹת catenæ, à שָׁרָה diſſolvere. Conſtat enim circulis diſſolutis catena.

גַּלְגַּלִּים Sim. קַשְׂקַשִּׂים ſquamæ.

גַּלְגַּלִּים Sim. עַפְעַפִּים palpebræ.

גַּלְגֶּלֶת Sim. קַשְׂקֶשֶׂת ſquama.

גַּלְגַּל Sim. תַּעְתַּע plur. תַּעְתֻּעִים errores. שַׁעְשַׁע plur. שַׁעֲשֻׁעִים oblectationes. צַעְצַע ex quo natum plurale צַעֲצֻעִים lignea, pro צַעְצַעִים 2. Par. 3: 10. fecit Cherubinos opere lignario.

252 X. Unum eſt, in quo tertia tantùm repetitur: הִשְׁתַּחֲוָיָה incurvatio. 2. Reg. 5: 18.

XI. Quadratum eſt & מַטְאֲטֵא everriculum, à verbo טֵאטֵא id eſt, à luto purgavit, Jeſai. 14: 23. quod & ipſum derivatum eſt à nomine טִיט lutum.

XII.

XII. Quædam quinq; literarum nomina ſcribuntur, ut duæ dictiones. חֲפַר פֵּרוֹת Talpæ, pro חֲפַרְפֵּרוֹת Jeſa. 2: 20. פְּקַח־קוֹחַ omnimoda apertio. pro פְּקַח פְּקוֹחַ Jeſai. 61: 1. יְפֵה־פִיָּה omnium pulcerrima, pro יָפָה יְפִיָּה Jeſa. 46: 19. שִׁמְרוֹן מְרוֹן pro שִׁמְרוֹן הַשִּׁמְרוֹן cuſtodia cuſtodiæ. i. e. ſolicitiſſima cuſtodia. Urbis nomen. Joſ. 12: 20, 21. 253

CAPUT XI.

DE ÆMULIS NOMINUM PARTICULIS, ET PRONOMINE SEPARATO.

NOminibus accenſeri debent dictiones, quæ apud Hebræos conjunctionum, præpoſitionum adverbiorumque vices obtinent. Nam & ipſa nominum formas, numerum, ſyntaxin & figuram habent. Formas: ut טֶרֶם antequam, formæ כֶּרֶם vinea. עַתָּה jam, formæ fæmininæ גַּנָּה hortus. אֵת ipſum, vel, ſi liceret ita loqui, ipſitas, formæ בֵּן filius, עֵט ſtilus. מָתַי quando, formæ שָׂדַי ager. אֲזַי *tunc*, maſc. formæ דְּוַי languor. נֹכַח coram, formæ maſc. קֶרַח gelu. אָז *tunc*, formæ יָד manus. עוֹד adhuc, formæ אוֹת ſignum, ab אָתָה venit. עַד usq;, formæ דַּל. Sic פֹּה vel פֹּא hîc, natum ex integro פֵּאָה pro פְּאוֹת anguli, quod ſingularem habet פֵּאָה formæ fæm. גֵּאָה ſuperbia. הֲלוֹם hîc vel huc, formæ תְּהוֹם, הֲרוֹם & סְדֹם à the- 1

mate הָלָה unde etiam הָלְאָה ulterius, quod figuratum ex absoluto הָלְא pro הָלְה posito.
2 Habent Numerum & Syntaxin; ut בֵּין בֵּינוֹת inter. אֶל אֱלֵי ad, vel propinquitas. עַל super, superioritas, vel supernitas, ut ita dicam. מֵעַל הַמִּשְׁכָּן à superioritate tabernaculi. מֵעָלַי à superioritate mea. עָלֶיךָ super te. עַד עָדֶיךָ usque ad te. לְעֻמַּת & לְעֻמּוֹת è regione. עִם cum vel comitantia. מֵעִם שָׁאוּל à Saulo, vel, à comitantia Sauli. מֵעִמְּךָ à te, à comitantia vel vicinia tua. בֵּינֵיהֶם inter illos. אֵלֵינוּ ad nos. אַחַר אַחֲרֵי post. זוּלַת præter, זוּלָתִי præter me. בִּלְעָדֵי præterquam. לוּלֵי nisi. מִדֵּי בְּדֵי à, juxta. בַּעֲבוּר propterea quòd. מִפֹּה hinc, inde. מֵאַיִן unde? כְּאַיִן pene, tantùm non.
3 Habent deniq; figuram: ut לָמָּה vel לָמָה quare? כַּמָּה quot. בְּעַד pro. עָדֶן usque huc. כֵּן sic, pro כֹּהֵן secundùm ista. כְּמוֹ sicut. מַדּוּעַ quare? ex מַה־דּוּעַ quæ scientia? אֵיכָה vel אֵיכֹה ubi? אֵיכָכָה quando?

DE PRONOMINE.

Pronomen est vel separatum, vel inseparatum.

Separata Pronomina Singularia sunt:

4 אָנִי ego. commune.
אָנֹכִי ego. comm.
אַתָּ vel אַתָּה tu. m.
אַתְּ tu. fæm. 1. Reg. 14. 2. Reg. 4: 23. c 8: 1. cap. 4: 15. Vid. Arc. Keri. pag. 315. 317.
אַתִּי tu. fæmin.

הוּא

הוא ille, vel ipse.
היא vel הוא illa, vel ipsa.
זה hic, iste.
זה vel זאת hæc, ista.
זו vel זו hic, hæc, iste, a.

Pluralia.

נחנו vel אנחנו Nos. comm. אנו idem. Jerem. 42:6. vid. Arc. Keri. p. 289. 5
אתם vos. masc.
אתן vos. fæm. Cum ה paragogico אתנה.
הם ipsi, cum ה paragogico המה.
הן ipsæ, cum ה par. הנה.
אל illi, cum ה paragogico אלה.

אשר utriusque generis & numeri, notat *qui, quæ, quod*, & pluraliter, qui, quæ. 6

Interrogativa: מי quis, quæ, cujus? ut בת מי את filia cujus tu es? מה: מה: מה quod? quid?

DE INSEPARATIS PRONOMINIBUS, quæ etiam suffixa dicuntur, capite proximo de partiũ Orationis compositione agitur.

CAPUT XII.

DE FIGURA NOMINUM ET VERBORUM.

Summa.

Partes Verbi & Nominis componendæ. Partium componendarum vincula seu compagines. Earundem hypallage. Compositio particularum Mosche vecaleb. Compositio pronominum inseparatorum, quæ nomini, & inseparatorum, quæ verbo suffiguntur. De He locali. De literis ampliativis vocum, prosthеticis, epentheticis & paragogicis.

Omnia

1 Omnis dictio est vel Simplex vel Composita. In vocibus componendis spectari debent 1. Partes. 2. Partiũ vincula seu compages. 3. Partium hypallage. 4. Sonoritas vocum, propter quam in composito litera vel eliditur, vel abscinditur, vel aufertur, vel transponitur.

I. DE PARTIBUS COMPOSITI.

2 Componuntur partes tam in Verbis quàm in Nominibus juxta regulas Elisionis à nobis suo loco traditas, vel ex conjugatis vel ex non conjugatis vocibus.

DE COMPOSITIONE VERBORUM.

3 Ex conjugatis coeunt I. ejusdem temporis & conjugationis formæ. Sic ex mascul. & fæminea forma conjugationis Kal, יַעַמְדוּ & תַּעֲמֹדְנָה *stabunt*, coaluit יַעֲמֹדְנָה Dan. 8:22. יֵחַמְנָה coirent, conciperent, ex masculino יֵחַמוּ & fæminino תֵּחַמְנָה conciperent. Gen. 30: 38. יִשַּׁרְנָה rectà contendebant, ex mascul. וַיִּשַּׁרוּ & fæminino תִּשַּׁרְנָה 1. Sam. 6: 12.
4 Ex præterito & futuro Kal componuntur: תָּבֹאת venisses, futurũ est תָּבוֹא præteritum בָּאת 1. Sam. 25: 34. vid. Arcan. p. 105. אֶגְאַלְתִּי ex fut. אֶגְאַל
5 & præterito הִגְאַלְתִּי Jesai. 63: 3. Ex ejusdem futuri duplici forma natum תְּבוֹאֶינָה veniant. sc. initium est ex futuro quiescente Aleph תָּבֹאנָה finis ex
6 v̄bo quiescente He. Esth. 4: 4. Vid. Arc. p. 360. Infinitivus

nitivus Kal & Niphal הנדוף impelli, unus ex הנדף
alter ex נדף. Futurum Kal & Pihel, ירדוף persequa- 7.
tur, respondet enim duobus verbis ירדף & ירדף
persequetur. Psalm. 7: 5. ויידע ex ידע & יידע novit
notumque præbet, Psalm. 138: 6. Sic יפיפית factus 8
es pulcherrimus, conflatur ex יפית & יפית Psalm.
45: 3. ידעתי novi notumque feci, ex Kal, ידעתי
& Hiphil הודעתי 1. Sam. 21: 2. הלדת nasci, ex
לדת Infinitivo Kal, & הולד Infinitivo Hophal.
Ez. 16: 4. הפתית fatuum agito, ex Pihel & Hiphil
הפתית פתית Prov. 24: 28. Ex Niphal & Pyhal: 9
נמבזה contemtibile; Niphal est נבזה Pyhal מבזה
1. Sam. 15: 9. נגאלו fœdati sunt, ex נגאלו גאלו
præteritis Niphal & Pyhal, Thren. 4: 14.
נשתוה æqualis facta, id est נשוה ומשתוה
Proverbior. 27: 15. ex Niphal & Hithpahel, 10
נכפר expiatus est, pro נכפר התכפר Deut. 21: 8.
התגועשו concussi sunt, ex Hithpahel התגעשו &
Pyhal געשו Jer. 25: 16. מנאץ i. e. נואץ & מתנואץ 11
irritatus. Jes. 52: 5. Ex Hophal & Hithpahel: הכבס
lavari, i. e. הכבס והתכבס Levit. 13: 56. התפקדו
recensiti fuerunt, ex הפקדו præterito Hophal, &
התפקדו præterito Hithpahel. Num. 1: 47. Simile
הטמאה polluta est, ex הטמאה & הטמאה Deut.
24: 4. הדשנה compositum ex Hophal הדשנה
pinguefacta est, & Hithpahel, pinguem se præbuit.
In hoc verbo terminales literæ שנה communis
partium conjunctarum terminatio, in altera parte
ab-

abſciſſæ abſciſſionem retracto ad penultimam ac-
12 centu, inſinuant. Ex participio & præterito Hith-
paħel. מִשְׁתַּחֲוִיתֶם procumbentes vos exhibui-
ſtis, pro מִשְׁתַּחֲוִים הִשְׁתַּחֲוִיתֶם Ezech. 8: 16.
13 Ex participio & nomine coiverunt נִאשְׁאַר re-
liquus factus ex reliquiis, partes enim ſeparatæ ſunt
נִשְׁאַר שְׁאָר relictus-reliquiarum. Ezech. 9: 8. Fuit
percutientibus ipſis, quum reliquus - ex - reliquiis
eſſem ego, ut prociderem &c. Reliquiæ ſunt, de
quibus eodem verſu dicit: an perditurus es omnes
reliquias Iſraëlis? מְנֻזָּרִים conſtat participio
Hithpaħel & nomine plurali, מִתְנַזְּרֵי נְזָרִים ſe-
parati vel diſtincti coronis. Nach. 3: 17. מַמְּגֻרוֹת
conſtat duobus nominibus מְגֻרִים granaria &
מְגֻרוֹת promptuaria. Joel. 1: 17. מִבְדָּלוֹת *ſeparatæ*,
eſt Participium Hophal inſtructum punctis parti-
cipii Niphal, Jeſai. 16: 9. Simile, מְגֻבָּלוֹת *termi-
natæ*, pro מְגֻבָּלוֹת נִגְבָּלוֹת Exod. 28: 14. Ex no-
minibus collactaneis conflantur פִּיפִיּוֹת acies. פְּקַח־
קוֹחַ omnimoda apertio. גְּאֵיוֹנִים ſuperbiſſimi
ex גְּאֵי גְאוֹנִים Pſalm. 123: 4. יְפֵה־פִיָּה Jerem.
46: 20. Proprium urbis שִׁמְרוֹן מְראֹן i. e. vigilan-
14 tiſſima cuſtodia. Joſu. 12: 20. Ex non conjuga-
tis ſunt cognatæ originis idem vel affine quiddam
ſonantia verba: שׁוֹסַתִּי deprædatus ſum, componi-
tur ex שׁוֹסַסְתִּי & שַׁסֵּתִי verbo ſc. geminato & quie-
ſcente ultimâ He. Jeſa. 10: 13. תְּהִימֶנָה perſtre-
pent præ multitudine, coaluit ex תְּהֳמֶנָה futuro
verbi הוּם perſtrepere, & ex תְּהֳמֶינָה futuro ver-
bi

bi הָמֵן multiplicari. Mich. 2: 11. אַל־תּוֹסְףְּ ne addas cumulesve, ortum ex affinibus futuris תּוֹסֵף & תָּסֵף thasp. Prov. 30:6. תִּגְבְּהֶינָה exaltabunt se, compositum ex verbo integro תִּגְבַּהְנָה & ex diminuto תִּגְבֶּינָה Ezech. 16: 50. מְקַלְלַוְנִי maledicit & vilipendit me. Partes compositi sunt מְקַלֵּל maledicens, & מְקַלְוֶה vilipendens. Jerem. 15: 10. formæ participialis מְטַחֲוֶה unde venit constructum מְטַחֲוֵי Gen. 21: 16.

Ex non conjugatis diversæ significationis occurrunt: אֲסָעֲרֵם è formis futurorum אֶסָּה אֶסְעַר Tollam turbineque disjiciam eos. אֲסָעֲרֵם scriptum pro אֲסַעֲרֵם Tzere posito pro Chirec sequente Dages. Zachar. 7: 14. יַאֲהִיל pulcherrimè splendebit, ex futuris יָהִיל formæ יָשִׁים desolet, à radice הלל, & ex יָאֶה decebit, pulcher erit. רֻטֲפַשׁ i. e. רָטַב פָּשׁ madidus fuit, abundavit, madore abundavit. לִדְרִיוֹשׁ Ezr. 10: 16. compositum ex לִדְרוֹשׁ יָרוֹשׁ ad inquirendum & possidendum. Litera enim repetenda, ut in cæteris compositis, eliditur. כַּנְּלֹתְךָ i. e. כְּכַנּוֹתְךָ וְכַלּוֹתְךָ quum disposueris & absolveris. Jesa. 33: 1. כַּנּוֹת affine verbum כּוּן disponere, à quo deflexum viri vocabulum כְּנַנְיָה Cenanja, i. e. disposuit Dominus. 1. Par. 15: 22. qui etiam כְּנַנְיָהוּ Cenanjahu, 1. Par. 26: 29. & כְּנָנִי Cenáni, disposuit vel firmavit Deus. Nechem. 9: 4. Indidem venit כַּנּוֹ item כֵּן dispositio, basis, & כַּנָּה Vinea, seu Vr-tiarium.

tiarium, in quo vitis, quæ à Columella dicitur, ordinaria, i. e. ordine collocata, ad lineam directis ordinibus. Altera pars verbi כַּלּוֹת eſt abſolvere ex themate כָּלַל Forma utriusque כַּנּוֹת & כַּלּוֹת imitatur formas חַנּוֹת gratiam facere. שַׁמּוֹת deſolare. חַלּוֹת vulnerari. Pſalm. 77: 11. בְּעָזוֹר ex בְּאֶסֹר עֱזוֹר cum accingeret *robore* juvaretque. 1. Paral. 15: 26.

DE COMPOSITIONE NOMINUM.

16 Ex non conjugatis cognati ſenſus participiis פָּרֵד פָּרֵם i. e. ſeparatus, diviſus, exoritur nomen פַּרְדֵּס Paradiſus, i. e. ſepto ab aliis ſeparatus ac diviſus locus.

17 Ex nominibus non conjugatis junguntur ejusdem ſenſus nomina: רַפְסֹד cujus partes ſunt רֶפֶס רְכַד ſtratum inſtratũ. Hinc plur. רַפְסֹדוֹת rates. ſic חַרְצַב lorum, ex חֲרִיץ חֲצַב exciſum exciſi, ex bovillo ſcilicet corio.

18 Nomina ex nominibus aut verbis non conjugatis, diverſi autem ſenſus compoſita: אֲגַרְטָלִים pollubra, ex אֲגַר טַל quaſi dicas roris collectoria. אַרְגָּוָן purpura, ab אֲרַג deſiderium & גָּוָן colos, q. d. colorem ante alios deſideratum.

אֲבַטִּיחִים pepones, ex אָבָה הַטִּיחִים amant obductiones vel tegumenta, nimirum, ut à frigore & imbribus defendantur.

אֶלְגָּבִישׁ grando, ex אֶגֶל בִּישׁ gutta maligna ſive pernicioſa.

אַלְגּמִּים i. e. אֶגֶל גּמִּים gutta gummium.

אַלְמֻגִּים i. e. אֶגֶל מֻגִּים gutta liquefactorum.

אַרְגַּז i. e. אֶרֶן גַּז Arca vel capsa thesauraria.

אַרְגָּמָן Purpura, i. e. אֶרֶג אָמָן textum artificis, vel אַרְגַּם אָמָן Purpura artificis. Certè רֶגֶם purpuram interpretantur non contemnendi interpretes Kimchius & R. Levi, & in proprio רֶגֶם מֶלֶךְ purpuram Regis denotat. Zach. 7: 2.

בָּבֶל Babel, compositum ex בָּהּ בָּלַל in ea confudit, 19
scil. Deus. Gen. 11: 9.

בָּבַת nigrũ oculi, ex בָּהּ בַּת In ea est filia seu pupilla.

בְּלִיַּעַל i. e. בְּלִי־יַעַל in inane ascendit. ut Jobi 6: 18. dicitur יעלו בתוהו ascendunt in inane & pereunt. vel: בְּלִי יַעַל qui est sine ascensu, sine profectu.

בִּלְעֲדֵי præterquam quòd, ex בַּל & עֲדֵי formæ דְּנֵי Gen. 14: 24.

בְּדוֹלַח Unio, margaritum, ex בָּדוּל אָח separatus fratris, vel à fratre sejunctus.

גִּבְעוֹל Culmus à גָּבַהּ altitudo & עוֹלֶה ascendens. Surgunt in segetem culmi.

גַּלְמוּד i. e. גָּלוּ מְאוֹד Nudatus valde. Retectus nimiùm.

דּוּכִיפַת compositum à דָּכִי פַּת contusione fregit. Avis, quæ tundendo frangit arborem. Ein Baumhacker/ Picus arborarius.

דַּמֶּשֶׂק angulus. ex דַּם מֶשֶׂק cessatio discursitationis.

הֵילֵל Lucifer. ex הֵיל־לֵיל splendor noctis. לַיִל nox 20

etiam extra statum regiminis. Jes. 15: 1. & 21: 11.

זַלְעָפָה seu זִלְעָפָה procella. i. e. זִלְפָּה עָפָה Gutta volans. זִלְפָּה idem quod in Thalmude זְלַף.

חֶלְכָּה & חֵלְכָה ab חֵל virtus & כָּאָה attritus, quod formatum ad instar שְׁבָה pro quo legitur שְׁבָא Gen. 10: 28. Plur. חֵלְכָּאִים i. e. חֵל־כָּאִים viribus attriti. Psalm. 10: 8, 14.

חַלָּמִישׁ Silex, petra durissima. ex חָלָם מֵאִישׁ Solidum à viro, i. e. solidum, quod frangere aut cædere nemo queat.

חֲנָמַל Grando sæva & horrida, ex חֲנַן חֲמַל miserere! parce!

חַשְׁמַל fulguris vocabulum ex duobus compositum imperativis חַשׁ־חֲמַל festina! parce! Ezech. 1: 4. Vid. Onomast. S. p. 411.

חֲבַצֶּלֶת Lilium. ex חָבָה בְּצֶלֶת occulitur cepe, sive bulbus ejus. Bulbũ altissimè abscondit Ephemerũ non lethale, quòd vulgo dicitur, lilium convalliũ. בְּצֶלֶת fæmininum descendit à masculino בָּצָל. Cant. 2: 2. Ego sum Ephemeron Saronis, lilium convallium.

21 כַּפְתּוֹר deflexum à verbis כָּפוֹר כָּתוֹר tegere, cingere, designat supremum ædificii vel columnæ ornamentum. Vid. Onom. p. 411.

כַּרְפַּס i. e. כְּפַר פַּס velum, tegumentum. vid. Onom. l. c.

כִּילַי seu כֵּלַי tenax. à יָכִיל הַי seu יְכַל הַי continet rem.

מַמְזֵר i. e. מוּם זָר macula extranei, מוּם est pro מְאוּם

מְאֻם ut מוּם pro מְאוּם, utrumque finitur Mem intensivo. Extraneus dicitur pro scortatore, ut זָרָה pro scorto, ut נָכְרִי pro eodem.

סַרְפָּד i. e. סִיר פָּרֻד spina divisa. Vertitur Paliurus.

סַנְוֵרִים ex סְנֵי סֵרִים Rubi spinarum, vel spinæ ruborum. סְנֵי instar שָׁלֵו & סֵרִים pro סִירִים, ut רֵשׁ pro רִישׁ paupertas.

סְמָדַר Uva prima, quæ flore decidente apparet. Componitur ex סָמַר רַד horridum descendit.

סְנַפִּיר Pinna piscium, ex סְנֶה הַפְּאִיר spina rami, i. e. ramosa. Nominis פְּאִיר collactaneum est פֹּארָה ramus.

עַכָּבִישׁ i. e. עַכָּב בִּישׁ mora mala. Sic dicitur ara- 12
neus. Ijob 8: 14. Jesa. 59: 5.

עַכְשׁוּב aspis. עַכֵּב שׁוּב moratur seu impedit quietem, vel moratur in sede. שׁוּב collactaneum nominis שׁוּבָה residentia. Jesa. 30: 15.

עֲזָאזֵל compositum ex duobus vocabulis עֵז אָזַל caper abiturus. Levit. 16.

עַקְרָב Scorpio. i. e. עָקַר אָב exstirpans patrem. unde & Latinis dictus Nepa, i. e. necans patrem.

עֲרָפֶל i. e. עֲרַב אֹפֶל obscuritas caliginis, sive obscurissima caligo.

עַשְׁתָּרוֹת conflatur ex עֹשֶׁר עֲתָרוֹת divitiæ abundantiarum, sive opes abundè sufficientes.

עֲטַלֵּף vespertilio, qui scil. בַּעֲלָטָה יָעוּף in nocte vel caligine volitat.

פַּרְעֹשׁ pulex, à פְּרוֹעַ desistendo & פְּרוֹשׁ receden-

do. Is enim insidiantibus digitis sine mora punctu morsuque absistit, ac saluti suæ prospiciens recedit. Bocharto dicitur quasi פְּרַע בְּרַעַשׁ recedens aut effugiens saltu.

פַּרְשְׁדוֹן componitur ex פֶּרֶשׁ & שָׁדָה effudit. quasi dicas stercoris effusoriũ. Ipsum ה in פַּרְשְׁדֹנָה locale est, minimè pertinens ad substantiam nominis. Judic. 3:22.

פְּתִיגִיל vitta muliebris. ex פְּתִיל גָּלִיל contortum, convolutum.

פַּתְשֶׁגֶן exemplum, exemplar v. gr. scripti, ex פִּתַג שָׁנָה verbum repetitionis. פִּתַג idem censeo valere quod פִּתְגָּם nomine aucto ם litera intensiva seu multiplicativa.

צְפַרְדֵּעַ Rana, i. e. בְּצִפֹּר יֵדַע ex ungue noscetur.

צַנְתָּרוֹת i. e. צִנּוֹת תְּאָרוֹת scuta formarum, seu scutellæ formosæ, animantium florumque formis exornatæ.

23 שְׁדֵמָה i. e. שְׁדֵי אֲדָמָה ubera terræ; agri in uberum speciem sese attollentes. Pro שְׁדֵמָה usurpatum שְׁדֵפָה 2. Reg. 19:26. quod compositum ex שְׁדֵי שָׁפָה ubera loci eminentis. Vide Onom. Sacr. p. 413. & Arcan. Keth. p. 86.

שִׁלְשׁוֹם nudius tertius, pro שִׁלְשִׁיּוֹם ex forma שָׁלֵשׁ quasi dicas ternionem diei.

שֶׁנְהַבִּים Singulare compositum ex שֵׁן־הַבְּהִים. dens bestiæ vel elephanti. בְּהִים collactaneum τοῦ בְּהֵם unde est בְּהֵמָה. formam habet nominis פְּנִים interius.

שַׂרְעַפִּים

שַׂרְעַפִּים Sing. שַׂרְעָף cooritur ex שְׂרַע שָׂעַף vel סֶרַח שָׂעַף redundantia cogitationis. שַׂרְעַפִּים ramorum inſtar luxuriantes cogitationes.

שַׁעַטְנֵז i. e. שֶׁעָטָה זָן quod operit adulterinum, vel שַׂע אָטֵן זָן obductum filo meretricio ſeu peregrino. i. e. heterogeneo. Vid. Onom. Sacr. p. 412.

תַּלְפִּיּוֹת Armaria, tanquam ex תָּלֶה פִּיּוֹת q. d. Suſpenſorium acierum. i. e. telorum acutorum.

תּוֹתָח Balliſta, compoſitum ex אַחִי תְאוֹת Frater bubularum, i. e. ſimilis hoſtem proſternentibus bubalis.

II. DE PARTIUM COMPONENDARUM vinculo ſeu compage.

COMPAGES aut vinculum, quo in compoſitione 24
dictiones frequentius cohærent, ſunt puncta vocalia Chirek, Schurek, Scheva, & Makkeph. I. *Chirek*, ut in vocibus: אוּרִיאֵל ignis Dei ex אוּר ignis & אֵל Deus. Talia שַׁלְתִּיאֵל i. e. שְׁאֶלֶת אֵל petitio Dei. מַלְכִּיָּה Rex eſt Dominus. חֲזִיאֵל pro יֶחֱזֶה אֵל videbit Deus. דָּנִאֵל Judicat Deus, Ezech. 14: 14: & דָּנִיֵּאל Ezr. 8: 2. אֲחִטוּב 1. Sam. 14: 3. חֲמִיטַל Chamital. אֲבִישַׁי Abiſchaj. II. *Schurek*, ut קְמוּאֵל Kemuel. פְּנוּאֵל Penuel. חֲמוּטַל: שְׁבוּאֵל Chamutal. III. *Scheva*, ut אַבְנֵר Abner. אַבְשַׁי Abſchaj. Matthanja. Abſchalom. Habde'el. אֶלְדָּד Eldad. In adpellativis: מַאְפֵּלְיָה caligo Domini. אַכְזָר penitus averſus. שַׁלְהֶבֶתְיָה flamma Domini. חֶלְכָאִים viribus attriti. IV. מַלְכִּי־צֶדֶק Malkitſedek.

tsedek. אִישׁ־בֹּשֶׁת Ischboscheth. Thubal-Kajin. פְּקַח־קוֹחַ omnimoda apertio. יְפֵה־פִיָּה speciosissima. Plura de compagine dabit Onom. Sacr. p. 345. seqq.

III. De partium compositarum Hypallage.

25 Regens rectumque nomen in compositis non rarò transponuntur, ut יְהוֹשֶׁבַע pro שֶׁבַע יְהוָֹה Domini juramentum. quo nomine vocata filia Regis Joram. 2. Reg. 11: 2. quæ etiam dicta יְהוֹשַׁבְעַת pro שְׁבַעַת יְהוָֹה juramentum Domini, 2. Par. 22: 11. אֱלִישֶׁבַעַת Ἐλισάβετ, Dei juramentum. Luc. 1: 5, 7. & אֱלִישֶׁבַע conjux Aharonis. Exod. 6: 3. נִינְוֵה pro נְוֵה הַנִּין habitatio filii. הַמֹּלֶכֶת pro מֹלֶכֶת הָם regina multitudinis. 1. Par. 7: 18. אֶלְתּוֹלַד, i. e. תּוֹלַד־אֶל הִים Dei generatio. Jos. 15: 30. תּוֹתָח i. e. אָחִי תוֹת bubalus. Ijob 41: 20.

De literarum in compositis abolitione ac trajectione videatur suo loco.

DE COMPOSITIONE PARTICULARUM INITIALIUM CUM VERBO ET NOMINE.

26 PARTICULÆ INSEPARATÆ SUNT, quæ verbis aut nominibus præfixæ, præpositionum vel conjunctionum vicem explent.

Sunt

SUnt ejus generis elementa ſeptem, videlicet, 27
משה וכלב ſuis quæque punctis vocalibus animata.

I. מ ſignificat: A, AB, DE, EX, PRÆ. 28

I. Adſciſcit (.) ſequente Dages, ut מִבַּיִת ex domo.

II. Movetur per (..) ante ר vel gutturatam, ut מֵאוּר ex Ure. מֵאִישׁ præ viro.

III. Adſciſcit (·) etiam Dages non ſequente, ut מִרְדוֹף à proſequendo. מִהְיוֹת ab exiſtendo. מִבְּצִיר præ vindemia. Judic. 8: 2. מִלְאֹ▭ quàm natio. Gen. 25: 23.

IV. Adſciſcit (·) ante Joth ſchevandum, evaneſcente Scheva, ut מִימֵי à diebus. pro מִיְמֵי. Rariſſimè (:) retinetur, ut in מִיְשֵׁנֵי Dan. 12: 2. & in מִירֻשָּׁתְךָ 2. Par. 20: 11.

II. שׁ QUI, QUÆ, QUOD, UT, QUIA. 29

I. Præfigitur cum (‥) ſequente Dages, ut שֶׁלִּי qui eſt meus.

II. Rariùs cum (-) ſequente Dages, ut שַׁקַּמְתִּי quæ ſurrexi. Judic. 5: 17. שַׁלָּמָה Cant. 1: 7. שַׁדּוּן Job. 19: 29.

III. Bis cum (:) ut שְׁהוּא Eccl. 2. 22. שְׁ▭ Eccleſ. 3: 18.

Nota: Segol ſub litera שׁ ob extritum Dages non producitur, ut שֶׁאֲנִי quod ego.

III. ה demonſtrativum ſeu emphaticum ſervit pro articulo Græcorum, ὁ, ἡ, τό. 30

Præfigitur cum (-) ſequente Dages, ut הַמֶּלֶךְ rex, ὁ βασιλεύς.

II. Cum (-) ſine Dages 1. ante מ participiale. 2. ante Joth ſchevatum, quod non habet poſt ſe unam ex gutturalibus ה vel ע, ut הַיְלָדִים pueri, הַיְשׁוּעָה ſalus, הַיְאוֹר rivus. 3. Ante ה & ח, הַהִין τὸ ἐν. הַהֵיכָל & הַחַלּוֹן. Rariſſimè ante ע ut הַעִוְרִים cœci. 4. In הַלְוִיִּם ubique Lamed immune eſt à Dages.

III. Præfigitur per (-) ubi è ſequente litera Dages eliditur, ut הָעִבְרִים Hebræi.

IV. Per (..) vicarium Pathachi ante literas ה ח ע Kametzatas, ut הֶהָרִים montes. הֶחָכָם ſapiens. הֶעָרִים urbes. Rariùs ante ח chateph-cametz affectum, ut הֶחֳדָשִׁים Nechem. 10: 34.

31 Nota 1. in ה articulari plusquam vicies vim habet pronominis relativi, quando verbis præponitur, ut הַשָּׁבָה quæ redierat. Ruth. 1: 22. הַהִקְדִּישׁ qui ſanctificavit. הֶהָלְכוּא qui abierunt. Joſu. 10: 24. עַל הַהֵכִין הָאֱלֹהִים propter *illud*, *quod* paraverat Deus. 2. Par. 29: 36. וְהֶאֱזְנִיחוּ & qui rejecerunt amnes, exhaurient, & ſiccabunt rivos ductos aggeribus. Jeſa. 19: 6. Vid. Nold. p. 951. Annot. ad Conc. Partic. n. 1068. 2. Æquivalet interdum ה locali, ut הַשָּׂדֶה in agrum. Gen. 27: 3. הַשָּׁמַיִם in cœlum. Vid. Nold. Conc. p. 232.

Quibus nominibus præfigatur, & quomodo compoſitis gentilibus interponatur, videre eſt in Syntaxeos regulis.

IV.

IV. ה INTERROGATIVUM

I. Sub ſe habet chatephpathach, ut הֲיֵשׁ an 32
eſt? הֲרָאִיתָ annon vidiſti?

II. Habet (-) 1. cum ſequitur litera ſchevata cum Dages, ut הַלְּבֵן an filio? הַכְּמוֹת ergone ut moritur? 2. Sam. 3: 33. vel, quod fieri ſolet frequentius, absque Dages, ut הַלְהָרְגֵנִי num ad interficiendum me? הַכְזוֹנָה an ut ſcortum? 2. Habet (-) ante gutturalem non kametzatam הַאֹרַח an ſemita? הַאִישׁ an vir? הַעֵת an tempus? הַאַתָּה an tu? Gen. 27: 21.

III. Habet Kametz ante א loco Pathach in 33
הָאַתֶּם Judic. 6: 31. in הָאֱמֶת Geneſ. 42: 16. in הָאֶפְרָתִי Jud. 12. 5.

IV. Habet Segol ante gutturalem kametzatam loco Pathach, ut הֶאָנֹכִי an ego? pro הַאָנֹכִי.

Nota. Radicalibus Scheva carentibus He interrogativum Dages non imprimit. Errant igitur, qui ה Eccl. 3: 21. ſumunt interrogativè; & omnino ſequendi, qui ſic vertunt: Quis novit ſpiritum filiorum hominis, qui aſcendit ſurſum; & ſpiritum beſtiæ, qui deſcendit deorſum?

V. ה VOCATIVUM

Præfigitur per Pathach ſequente Da- 34
ges, ut הַדּוֹר ô generatio.

II. Per Segol vicarium ipſius Pathach. ut הֶאָמוּר ô qui diceris. Mich. 2:7.

VI. VAV eſt triplex: Copulativum, Con-

versivum Futuri, & Conversivum Præteriti.

35 Vav copulativum significat, ET, ETIAM, TUNC, AUT, ITAQUE, SED, QUIA, QUOD, PRÆTEREA &c.

Movetur per (:) ut וְדֶרֶךְ & via. וְיִשְׂמְחוּ & lætentur.

II. Movetur per (וּ) 1. si alterũ sequatur Scheva, וּקְרָב & præliũ. vel per chatephatam sub non gutturali. v. gr. וּצְעָקִי Utzħáki, & clama. Jer. 22: 20. 2. Ante labialem וּפֶה & os.

III. Ante Chatephatam gutturatæ per similem mediocrem, v. gr. per (-) ante (-:) ut וַאֲדוֹן & Dominus, & contractis punctis בַּאדֹנָי in Domino. vel per (·) ante (·:) ut וֶאֱמוֹר *& dic*, & contractis vocalibus cognatis per (··) ut בֵּאלֹהִים in Deo. denique per Kametzchatuph ante (·:) וָחֳלִי & invaletudo.

IV. Per Pathach ante (-:) concisum, ut וַעֲיָרִים & pulli. Gen. 32: 15.

36 Notandum I. quod Vav non est disjunctivum, quando in apodosi reperitur, ut Gen. 28: 21, 22. 1. Sam. 1: 11. Jud. 11: 31. Erit illud Domini, & offeram illud in holocaustum.

Notand. II. quòd Vav schevatum elidit post se literam Joth per (.) mobilem, & elisæ punctum sibi arrogat, ut וִילְלַת & ululatus, pro וִילְלַת secundum lectionem Ben Ascher. Jer. 25: 36. לִיקְהַת pro לִיקְּהַת Prov. 30. כִּיתְרוֹן pro כְּיִתְרוֹן qualis est præstantia.

No-

Notandum III. Vav proximum ante accentus Dominos, pro Scheva postulat Kamets, ut וָפֶלֶא & mirabile. Jesai. 29: 14. יוֹמָם וָלַיְלָה interdiu ac noctu. תֹּהוּ וָבֹהוּ inane & vacuum, פַּחַד וָפַחַת וָפָח formido, & fovea, & laqueus. וְקֹר וָחֹם וְקַיִץ וָחֹרֶף & frigus & æstus, & æstas & hyems. וָחָיָה & viva esto. Exod. 1: 16. וָמֵתוּ & morientur. Gen. 33: 13. וָשָׁב & revertatur. Jesa. 6: 10.

Notandum IV. Si monosyllabus Infinitivus sumatur pro Imperativo, Vav retinet suum Scheva, ut Jerem. 3: 1. וְשׁוּב & revertere.

VII. Vav conversivum Præteriti in Futurum, præfigitur I. per (:) tono ferè in ultimam dejecto, ut וְאָמַרְתָּ & dices וְהִשְׁתַּחֲוֵיתִי & incurvatum me præbuero. 2. Reg. 5: 18. 37

II. Per (.) ante Scheva mutum, ut וִהְיִיתֶם *& eritis*, vel per analogum Segol, ut וֶחָיָה & vives.

II. Per (-) ante (-:) ut וַאֲמַרְתֶּם ac dicetis.

III. Per (ו) ante Scheva & labiatas. וּשְׁמַרְתֶּם & custodietis.

Nota 1. Vav præteriti significationem non convertit, nisi præcesserit futurum, ut יַעֲזָב־אִישׁ אֶת־ אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ *Relinquet* vir parentes suos *& adhærebit* uxori suæ. 38

Nota 2. Verba quorum tertia radicalis est א, in præterito Kal accentum suo loco retinent, ut וְקָרָאתָ & clamabis, non וְקָרָאתָ Deut. 20: 19. וְנָשָׂאתִי & parcam. Gen. 18: 26.

VIII.

39 VIII. VAV converſivum Futuri in Præteritũ 1. ſcribitur per Pathach, ſequente Dages, retracto in penultimam conjunctivo vel minoris diſtinctionis accentu. v. gr. וַיֹּאמֶר & dixit, ex abſoluto יֹאמַר dicet. 2. Scribitur per (ָ) ob ejectum Dages, ut וָאֹמַר & dixi.

40 Sciendum, quòd Syllaba ad quam retrahitur accentus, neque inchoari debeat ab א ſervili, neque in radicalem א terminari. Ea enim conditione Vav præfixo, ultimæ accentus manſerit, ut וָאוֹלֵךְ & duxi. וָאָקוּם & ſurrexi. וַיָּבוֹא & venit. Neque hinc excipiendum וַיֵּצֵא קַיִן Gen. 4: 16. cauſa enim retracti accentus non eſt Vav, ſed colliſio accentuum, qua ceſſante ſcribitur וַיֵּצֵא ut Gen. 8: 7. וַיֵּצֵא יָצוֹא וָשׁוֹב. De apocope, quam propter Vav converſivum Præteriti & Futuri patiuntur verba, videatur ſuo loco.

41 IX. כ SICUT, SECUNDUM, CIRCA, CIRCITER, POST, POSTQUAM, I. movetur per Scheva, ut כְּעֵץ ſicut lignum.

II. Duobus Schevajim concurrentibus movetur per (ִ) ut כִּסְדֹם ut Sodom, pro כְּסְדֹם. Si Joth ſequitur ſchevatum, Scheva ipſius Joth evaneſcit, ut כִּימֵי ſicut diebus, pro כְּיְמֵי Si Joth ſequitur chirekatum, Chirek in locum præcedentis Scheva rejicitur, ut כִּיתְרוֹן pro כְּיִתְרוֹן Eccl. 2: 13.

III. Ante raptam ſeu chatephatam vel movetur per ſimilem affinem, ut כַּאֲרִי ſicut leo. כֶּאֱכוֹל poſt edere. כָּאֳנִיּוֹת Prov. 31: 14.

14. vel contractis punctis affinibus כַּאדֹנָי pro כַּאֲדֹנָי: כֵּאלֹהִים pro כֵּאֱלֹהִים cum Deo.

IV. Per (-) Kamets, aut (·) quando succedit in locum exclusi ה ut כַּיּוֹם pro כְּהַיּוֹם sicut hoc die. כָּעֵץ sicut arbor. כֶּעָשָׁן sicut fumus.

V. Movetur etiam per (ֶ) in vicinia toni, ut כָּזֶה talis, כָּהֵנָּה tales.

X. ל AD, JUXTA, PROPTER significat 42
etiam Dativū &c. Præfigitur I. per Scheva, ut לְקוֹל ad vocem.

II. Ante socium Scheva per (.) ut לִשְׁלֹמֹה ad Solomonem, vel Solomoni. Sub Joth litera Scheva post Chirek evanescit, ut לִידִידִי dilecto meo pro לִיְדִידִי.

III. Ante chatephatam pro Scheva recipit affinem, לַאֲלָפִים super millia. לֶאֱחֹז ad apprehendendum, לָחֳדָשִׁים per menses. Ezechiel. 47: 12. לָחֳלִי morbo. Contractis affinibus punctis ל sociatur cū (-) ut לַאדֹנָי Domino pro לַאֲדֹנָי & לֵאלֹהִים Deo, pro לֶאֱלֹהִים & לֵאמֹר dicendo pro לֶאֱמֹר.

IV. Scribitur cum (-) vel (ֶ) quando succedit in locum exclusi ה ut לַכֶּסֶף ex argento pro לְהַכֶּסֶף. Sic לָאוֹר ad lucem pro לְהָאוֹר.

V. Sæpius ante vocem parvam aut penacutam habet Kamets, ut לָכֵן ideo. לָבוֹן ad intelligendum. לָבֶטַח in securitate. לָעָם Judic. 8: 5. Psalm. 72: 3. Jerem. 48; 42. &c. pro לְעָם ut sæpe alias.

XI.

43 XI. בּ IN, CUM, PER, PRO, PROPE, CONTRA. Præfigitur I. per (:) ut בְּרוֹב in multitudine.

II. Ante ſocium Scheva mutatur in (ִ) ut בִּשְׁמִי in nomine meo. Si Joth ſequitur ſchevatum, Scheva τοῦ Joth evaneſcit, ut בִּיהוּדָה pro בִּיְהוּדָה.

III. Ante chatephatam vertitur (:) in affinem, ut בַּעֲלוֹת pro בְּעֲלוֹת in aſcendere. בֶּאֱמֹר in dicendo. בֶּאֱמֶת in veritate. בַּחֲרִי in æſtu.

IV. Beth movetur per (-) Kamets, vel (ּ) quando ſuccedit in locum excluſi ה, ut בַּקִּיר in pariete. בַּעֱלִי piſtillo, pro בְּהַעֱלִי. Prov. 27: 22. בָּעִיר in urbe, pro בְּהָעִיר Gen. 19: 12. בֶּעָנָן in nube pro בְּהֶעָנָן Gen. 9: 13.

Quum abſque punctorum mentione literarum ſervilium natura minus commodè explicaretur, punctorum literis Moſche vecaleb adjunctorum varietatem, hoc etiam, licet alieno, loco, neceſſe habui tradere.

DE COMPOSITIONE PRONOMINUM INSEPARATORUM, QUÆ NOMINIBUS ET PARTICIPIIS SUFFIGUNTUR.

44 ִי. hoc eſt, Joth præcedente Chirek, ut שִׁירִי canticum meum. מִקְנִי poſſeſſio mea. Participia: חֹרְפִי probro afficiens me. שֹׁלְחִי mittens me. מֹצְאִי inveniens me. רֹאִי videns me. עֹשֵׂנִי cum נִי verbali, faciens

ciens me. Job. 32: 22. רֹאָנִי videns me,
Kametz loco Pathach ob accentum Sa-
kephcaton, Pathach autem loco Tsere.

ַי i.e. Joth præcedente Pathach שִׁירַי cantica
mea. מַעֲשַׂי opera mea. Participium, רֹאַי
videntes me. Psalm. 31: 12.

ֵנוּ i.e. נו præcedente Tzere. שִׁירֵנוּ canticum 45
nostrum. מַעֲשֵׂנוּ opus nostrum. מִקְנֵנוּ
pecus nostrum. Pro קִימֵנוּ venit קִימָנוּ
substantia nostra. Job. 22: 20.

ֵינוּ ut שִׁירֵינוּ cantica nostra. מַעֲשֵׂינוּ opera
nostra.

ְךָ ut שִׁירְךָ canticum tuum, ô vir. מִקְנְךָ pecus 46
tuum. שָׂדְךָ ager tuus. Participia: אֹסִפְךָ
colligens te. 2. Reg. 22: 20. אֹיִבְךָ odio
habens te. 2. Sam. 4: 8. אֹהַבְךָ diligens
te. 2. Par. 30:7. גֹּאַלְךָ redimens te. Je-
sa. 48: 17. בֹּרַאֲךָ creans te. Jesa. 43: 1.
שֹׁלַחֲךָ mittens te. 1. Sam. 21: 2. עֹנֶךָּ
respondens tibi. Job. 5: 1.

ֵךְ ut שִׁירֵךְ Canticum tuum, ô fæmina.

ֶיךָ ut שִׁירֶיךָ Cantica tua, masc. מַעֲשֶׂיךָ opera 47
tua. מִקְנֶיךָ pecora tua. Particip. קָמֶיךָ ob-
versantes tibi. Exod. 15:7.

ַיִךְ ut שִׁירַיִךְ Cantica tua, ô fæmina. Particip.
צֹפַיִךְ speculatorum tuorum. מְעַנַּיִךְ affli-
gentes te. קֹרְאֹתַיִךְ accidentia tibi. Jesa.
51: 19. Construitur cum singulari: ut
וְנוּתַיִךְ

זְנוּתָיִךְ scortatione tua. Jer. 3: 2. עֲצָתַיִךְ
consilium tuum. Jesa. 47: 13.
48 כֶם ut שִׁירְכֶם Canticum vestrum viri, רַגְלְכֶם
pes vester. פִּרְיְכֶם fructus vester. Partici-
pium, גֹּאַלְכֶם redimens vos. Jesa. 43:
14. Sine Scheva post Chirek אֲבִיכֶם
pater vester.
יכֶם ut שִׁירֵיכֶם Cantica vestra, viri. מַעֲשֵׂיכֶם
opera vestra. Construitur cum singulari
זְנוּתֵיכֶם scortatio vestra. Num. 14: 33.
יכֶן ut שִׁירֵיכֶן Cantica vestra, fœminæ.
49 ו ut שִׁירוֹ Canticum ejus. שֵׂיו pecus suum.
Deuter. 22: 1. עֶדְיוֹ os ejus. חָלְיוֹ morbus
ejus. יָפְיוֹ pulcritudo ejus. Zach. 9:17. Vav
mobile sine cholem: פִּיו os ejus. אָבִיו pater
ejus. אָחִיו frater ejus. Participia: מוֹצְאוֹ
inveniens eum. מְקַדְּשׁוֹ sanctifico eum.
Lev. 21: 15. הָעֹשׂוֹ qui fecit eum. Job.
40: 14.
50 הֹ ut שִׁירֹה canticū ejus. m. עִירֹה pullus ejus.
סוּתֹה operimentum ejus. Gen. 49: 11.
שִׁילֹה ex integro שְׁאִילֹה petitus ejus,
ibid. vs. 10. הֹדֹה gloria ejus. Jer. 22: 18.
51 הּ שִׁירָהּ canticum ejus. f. פִּרְיָהּ fructus ejus. In-
terdum sine Mappic עֻזָּה fortitudo ejus.
מִבְטֶחָה fiducia ejus. Prov. 21: 22. שְׂעָרָה
Levit. 13: 4.
הָ ut שָׂדָהָ Ager ejus. fæm. מִקְנָהָ possessio ejus.
fæm.

fæm. Huc refer פִּיהָ os ejus. אָבִיהָ pater ej⁹.

ֵהוּ ut עָלֵהוּ folium ejus, mascul. מִקְנֵהוּ pe- 52
cus ejus. שֵׂיֵהוּ pecus suum. 1. Sam. 14:
34. Participium: בּוֹזֵהוּ spernens eum.
quod imitatur גִבּוֹרֵהוּ Fortis ejus. Nach.
2: 3. Chirec vocali terminata Tzere
non indigent, ut אָבִיהוּ pater ejus.
פִּיהוּ os ejus.

ֶהֶם ut לְכֻלֶּהֶם pro quo propter accentum 53
Athnach retractum legitur לְכֻלָּהֶם
omnibus illis. 2. Sam. 25: 6. פִּרְיֶהֶם fru-
ctus eorum. אֲבִיהֶם pater eorum. Pro
פִּיהֶם Psalm. 73: 9. legitur פִּימוֹ ore
suo. Psalm. 17: 10.

ֶהֶן ut לִבְּהֶן cor earum. פִּרְיָהֶן fructus earum.

ָם ut שִׁירָם canticum eorum. קוֹלָם vox 54
eorum. אֵינָם nihil eorum est: vel non
sunt. פֶּחָם dux eorum. Nachum. 5: 14.
Construitur etiam cum plurali אֲבוֹתָם
patres eorum.

ָמוֹ ut פִּרְיָמוֹ fructus eorum. Psalm. 21: 11.

ָן ut שִׁירָן cantica earum. Semel est לִבָּן cor
earum. cum ה paragogico כֻּלָּנָה omnia
hæc. Gen. 42. 36. cum Nun epentheti-
co לְכֻלָּהֶנָה omnibus ipsis. 1. Reg. 7: 37.
בְּתוֹכֵהֶנָה in medio earum. Ezech. 16:
53. Dissimile קִרְבֶּנָה venter istarum,
cum Segol, Gen. 41: 21.

Suffixa Pluralibus masculinis.

55 ־ֵינוּ ut שִׁירֵינוּ cantica nostra. צָרֵינוּ hostes nostri.

56 ־ֶיךָ ut שִׁירֶיךָ cantica tua, vir. צָרֶיךָ hostes tui.

57 ־ַיִךְ ut שִׁירַיִךְ cantica tua, fæmina.

58 ־ָיו ut שִׁירָיו cantica ejus, viri. Partic. אֹכְלָיו comedentes ipsum. Jerem. 2: 3. קֹרְאָיו invocantibus eum. Sine Joth pluralitatis indice, יַחְדָּו pariter. חַיָּו vita ejus. Eccl. 5: 17. Particip. לְקֹוָו exspectantibus ejus. Thr. 3: 25.

59 ־ֶיהָ ut שִׁירֶיהָ cantica ejus, fæminæ. עָלֶיהָ folia ejus. Particip. אֹכְלֶיהָ comedentes illud: Eccl. 5: 10. קְרֻאֶיהָ invitati ejus.

60 ־ֵיכֶם ut שִׁירֵיכֶם cantica vestra, viri.

־ֵיכֶן ut שִׁירֵיכֶן cantica vestra, fæminæ.

61 ־ֵיהֶם ut שִׁירֵיהֶם cantica eorum. Participium עֹשֵׂיהֶם facientes ea.

־ֵיהֶן ut שִׁירֵיהֶן cantica earum. צָרֵיהֶן hostes earum.

62 ־ֵימוֹ ut אֵינֵימוֹ non sunt: nihil eorum est. Psalm. 73: 5. & sine pluralitatis nota וְאֵינֵמוֹ ut non sint. Psalm. 59: 14.

Suffixa singularibus Fæmininis.

־ִי ut שִׁירָתִי canticum meum. צִדְקָתִי justitia mea.

־ֵנוּ ut שִׁירָתֵנוּ canticum nostrum. צִדְקָתֵנוּ justitia

tia nostra. Ipsum verò מוֹרַעְתָּנוּ cognatio nostra, cum sit participium, præteriti more suffixum adsciscit. Ruth. 3: 2.

ךָ ut שִׁירָתְךָ canticum tuum, vir. צִדְקָתְךָ Ju- 65
stitia tua, ô vir. מְבַעִתְךָ ex eo natum מְבַעֶתְךָ perturbans te, absolutum est מְבַעֶתֶת 1. Sam. 16: 15. Construitur suffixum hoc cum plurali in מַכּוֹתְךָ plagas tuas. Deut. 28: 59.

ךְ ut שִׁירָתֵךְ canticum tuum, fæmina. צִדְקָתֵךְ 66
justitia tua.

כֶם ut שִׁירַתְכֶם canticum tuum, mas. 67

כֶן ut שִׁירַתְכֶן canticum tuum, fæmina.

וֹ ut שִׁירָתוֹ canticum ejus, mascul. צִדְקָתוֹ
justitia ejus. Participium יוֹעַצְתּוֹ consu- 68
lens ei. 2. Par. 22: 3.

ה ut שִׁירָתֹה canticum ejus, viri. תְּבוּאָתֹה proventus ejus. Jerem. 2: 3.

הּ ut שִׁירָתָהּ canticum ejus, fæminæ. 69

הֶם ut שִׁירָתְהֶם canticum eorum. 70

הֶן ut שִׁירָתְהֶן canticum earum.

Suffixa pluralibus Fæmininis.

ַי ut in שִׁירוֹתַי cantica mea, צִדְקוֹתַי justitiæ 71
meæ.

ֵינוּ ut שִׁירוֹתֵינוּ cantica nostra, צִדְקוֹתֵינוּ justi- 72
tiæ nostræ.

ֶיךָ ut שִׁירוֹתֶיךָ cantica tua, mas. צִדְקוֹתֶיךָ ju- 73
stitiæ tuæ, masc.

74 ַיִךְ ut שִׁירוֹתַיִךְ cantica tua, fæmina. צִדְקוֹתַיִךְ juſtitiæ tuæ.

75 ֵיכֶם ut שִׁירוֹתֵיכֶם cantica veſtra. צִדְקוֹתֵיכֶם juſtitiæ veſtræ, maſc. נַפְשׁוֹתֵיכֶם animæ veſtræ, mares. תְּפוּצוֹתֵיכֶם diſperſiones veſtræ.

ֵיכֶן ut שִׁירוֹתֵיכֶן cantica veſtra, fæminæ.

76 ָיו ut שִׁירוֹתָיו cantica ejus. צִדְקוֹתָיו juſtitiæ ejus, viri.

77 ֶיהָ ut שִׁירוֹתֶיהָ cantica ejus. fæm. צִדְקוֹתֶיהָ juſtitiæ ejus.

78 ָם ut שִׁירוֹתָם cantica eorum. נַפְשׁוֹתָם animæ eorum. חַרְבוֹתָם gladii eorum.

ָן ut שִׁירוֹתָן cantica earum.

79 ֵימוֹ ut שִׁירוֹתֵימוֹ cantica eorum. מוֹסְרוֹתֵימוֹ vincula eorum.

EXEMPLA SERVILIUM

Separabilibus particulis ſuffixarum.

I. Formis ſingularibus ſuffixæ.

80 ִי עִמִּי mecum. אִתִּי idem. אוֹתִי me. בֵּינִי inter me. מֶנִּי vel מִנִּי à me. Pſalm. 18: ỷſ. 23. & Mem interjecto מִמֶּנִּי à me. בַּעֲדִי pro me. ex abſoluto בְּעַד pro, circa, per. לְמַעֲנִי propter me. בִּלְתִּי præter me.

81 ִי pagagogicũ in מִנִּי בֶטֶן ab utero. מִנִּי אַשּׁוּר ab Aſſyrio. Mich. 7: 12.

ְנִי

נִי ut תַּחְתֵּנִי sub me. 2. Sam. 22: 37: 40. 48. 82
בַּעֲדֵנִי circa me.

נוּ ut עִמָּנוּ & אִתָּנוּ nobiscum. אוֹתָנוּ nos. 83

נוּ ut בַּעֲדֵנוּ pro nobis.

נוּ ut מִמֶּנּוּ ex nobis, compositum ex מִן מִנֵהוּ

ךָ ut עִמְּךָ tecum. אִתְּךָ tecum. אוֹתְךָ te. בֵּינְךָ 84
inter te. בַּעַדְךָ pro te. לְמַעַנְךָ propter
te. בִּלְתְּךָ præter te. בַּעֲבוּרְךָ propter te.

ךְ ut עִמָּךְ tecum. si fæminam alloquimur.
Gen. 30: 15. אוֹתָךְ te. 2. Sam. 14: 18.
אֹתָךְ Ezech. 16: 4. Vid. Nold. Conc. p.
126. & 741.

ךְ ut בַּעֲדֵךְ pro te, בַּעֲבוּרֵךְ propter te, si ad
fæm. dirigitur sermo.

כֶם ut בַּעַדְכֶם pro vobis. לְמַעַנְכֶם propter 85
vos. מִמְּכֶם & מִכֶּם à vobis. אֶתְכֶם

כֶן ut אֶתְכֶן vos fæminas. (vos.

כֶם ut עִמָּכֶם vobiscum viri. suffixum fæm.
עִמָּכֶן vobiscum fæm.

וֹ ut עִמּוֹ cum eo. בֵּינוֹ inter ipsum. אִתּוֹ, se- 86
mel אוֹתוֹ, cum eo. בַּעֲדוֹ circa eum, vel,
pro eo.

הוּ ut, מִנֵּהוּ ex eo. Psalm. 68: 24. 87

הוּ ut מֶנְהוּ ex ipso. Ijob 4: 12.

הּ ut עִמָּהּ cum ea. בַּעֲדָהּ pro ea. בַּעֲבוּרָהּ 88
propter eam.

נָּה ut מִמֶּנָּה ex ea. Gen. 16; 2. תַּחְתֶּנָּה pro ea,
vel loco ejus. Gen. 2: 21.

89 הֶם ; ut אִתְּהֶם cum illis, viris. rarius eodem significatu dictum אוֹתְהֶם. Sic מִנְּהֶם ab eis.

90 הֶן ; ut אֶתְהֶן eas. לְבַדְּהֶן seorsum illæ.

הֶן ut עִמָּהֶן cum illis fæminis.

ם ut עִמָּם cum eis. אוֹתָם eos, vel, cum eis. אִתָּם cum illis. תַּחְתָּם pro illis 1. Reg. 14: 27. בַּעֲדָם pro eis. בַּעֲבוּרָם propter eos.

II. Pluralibus formis suffixa.

91 י ut עָלַי super me. אֵלַי ad me. אַחֲרַי post me. תַּחְתַּי infra me. עָדַי ad me.

92 נוּ ut עָלֵינוּ super nos. אֵלֵינוּ ad nos. בֵּינֵינוּ & בֵּינוֹתֵינוּ inter nos. אַחֲרֵינוּ post nos. תַּחְתֵּינוּ sub nobis. עוֹדֵינוּ adhuc nos. Thren. 4: 17. Vid. Arc. Keri p. 75. coll. p. 343.

93 יךָ ut עָלֶיךָ super te. אֵלֶיךָ ad te. בֵּינֶיךָ inter te. אַחֲרֶיךָ post te. תַּחְתֶּיךָ in te. Hobadj. ℣s. 7. עָדֶיךָ ad te.

יִךְ ut עָלַיִךְ super te. אֵלַיִךְ ad te. בֵּינַיִךְ inter te. אַחֲרַיִךְ post te.

94 יכֶם ut עֲלֵיכֶם super vos, m. אֲלֵיכֶם ad vos. בֵּינֵיכֶם inter vos. אִתְּכֶם vobiscum. אַחֲרֵיכֶם post vos. תַּחְתֵּיכֶם pro vobis. עֲדֵיכֶם ad vos. Job. 32: 12.

יכֶן

יכֶן ut עֲלֵיכֶן super vos, f. אֲלֵיכֶן ad vos. בֵּינֵיכֶן inter vos.

יו ut עָלָיו super eum. אֵלָיו ad eum. בֵּינָיו vel 95
בֵּינוֹ inter ipsum. Josu. 3: 4. & 8: 11.
אַחֲרָיו & אַחֲרוֹ sine Joth, post ipsum.
תַּחְתָּיו & תַּחְתּוֹ sub eo, vel, loco ejus.
עָדָיו ad eum.

יהָ ut עָלֶיהָ super eam. אֵלֶיהָ ad eam. אַחֲרֶיהָ 96
post eam. תַּחְתֶּיהָ sub ipsa. עָדֶיהָ usque ad illud.

יהֶם ut עֲלֵיהֶם super eos. אֲלֵיהֶם sive אֲלֵהֶם 97
ad eos בֵּינֵיהֶם inter illos. אַחֲרֵיהֶם post eos. עֲדֵיהֶם ad illos. 2. Reg. 9: 18.

יהֶן ut עֲלֵיהֶן super eas. אֲלֵיהֶן ad eas. Ruth 1: 20. אַחֲרֵיהֶן post eas. Ruth. 2: 9.

ם ut בֵּינוֹתָם inter eos. 98

ימוֹ ut עָלֵימוֹ super eos. אֵלֵימוֹ ad eos. 99

Præfixis contiguè suffixa.

י ut בִּי in me, à me, apud me, contra me, per 100
me, לִי me, mihi, pro me, ad me, apud me, de me.

נוּ ut בָּנוּ in nobis, contra nos, inter nos, per 101
nos. לָנוּ ad nos, nobis, pro nobis, nobiscum. כָּמוֹנוּ sicut nos.

ךָ ut בְּךָ in te. contra te. tecum. per te. 102
מִמְּךָ à te. Gen. 17: 6. præ te. cis te; in pausa est מִמֶּךָּ à te. Gen. 35: 11. כָּמוֹךָ sicut

 tu.

tu. Gen. 41:39. & כָּמוֹכָה cum ה paragogico. Exod. 15:11.

ךָ ut בְּךָ in te. contra te. de te. per te. מִמְּךָ à te. Gen. 30:2. Esai. 29:11. præ te. Ezech. 16:46.

103 כֶם ut בָּכֶם in vobis. contra vos. coram vobis. inter vos. לָכֶם vobis. contra vos. coram vobis. pro vobis. כָּכֶם sicut vos. Num. 15:15. Deut. 1:11. Josu. 1:15. מִכֶּם à vobis. ex vobis. inter vos. infra vos. כְּמוֹכֶם sicut vos. Ijob 12:3.

כֶן ut לָכֶן vel לָכֵנָה vobis fæminis, cum ה paragogico. Ezech. 13:18.

104 וֹ ut בּוֹ in eo. in eum. contra eum. cum eo. per eum. לוֹ ei. eum. contra eum. ad illud.

הֹ ut כֹּה i. e. ex כְּ & הֹ secundùm id. Sic, ita.

105 נּוּ ut מִמֶּנּוּ Ab eo. ex eo. à nobis. ex nobis. præ nobis.

106 הּ ut בָּהּ in eâ. contra eam. in eam. per eam. לָהּ ei. contra eam. pro ea. super eam. מִמֶּנָּה ubique sine Mappic: ab eâ. ex eâ. præ eâ.

הָ ut כָּמוֹהָ sicut illa. Zachar. 5:3. Similis ei, Exod. 30:38.

107 הֶם ut בָּהֶם in eis. ab eis. contra eos. in eos. per illos. לָהֶם eis. ad eos. cum eis. pro eis. propter eos. מֵהֶם ab eis. ex eis. magis quàm illi. כְּמוֹהֶם sicut illi. similes illis. tales illi.

הֶן

הֶן ut בָּהֶן In eis. Gen. 30: 37. Levit. 14: 40. 108
לָהֶן Eis. Gen. 19: 8. & 26: 18. & 31: 5.

הֵן ut בָּהֵן fæm. in eis. Gen. 19: 29. Levit. 10: 1. Num. 16: 7. מֵהֵן magis quàm illæ. Ezech. 16: 47. 52. לָהֵנָּה Ad illas, cum ה paragogico. Ezech. 42: 9. hinc. inde. cum ה locali. Ezech. 1: 23.

ם ut בָּם In eis. Ad eos. Contra eos. Cum 109
eis. De eis.

מוֹ ut לָמוֹ Eis. Et ſingulariter: Ei. Gen. 9: 26. 110
Eſai. 44: 15. & 53: 8. Pſalm. 73: 10. Diſcrepat לָמוֹ Ad. Job. 21: 29. & 38: 40. & 40: 3. cujus ultima nec pronomen eſt, nec pronomen admittit.

SUFFIXA VERBORUM.

SUffixum adhæret verbo præcedenti vel per propriam vel per alienam verbi terminativam, 111
vel per literæ Nun epentheticæ vel He paragogicæ vocalem.

Suffixa primæ perſonæ Singularia.

נִי ME. 1. Nunc per Pathach, nunc per Tzere, 112
vocales ſuas, connectitur verbo: ut הִכַּנִי percuſſit me. תִּרְאֵנִי videbit me. יִסְּרַנִי erudivit me שְׁמָעֵנִי exaudi me. תְּצוּדֵנִי venaris me. הִכְעִיסֻנִי ad iram provocando me. 2. Per vocalem, quâ verbum finitur, alienam: nempe per Chirek, ut יְלִדְתִּנִי peperiſti me. per Schurek, שְׁמָעוּנִי audite me. per Kibbuts תְּשִׂימֻנִי ponatis me. per

Scheva literæ ת servilis, יֶחֱמַתְנִי concepit me; vel literæ Nun epentheticæ, יְכַבְּדָנְנִי honorabit me. יְשַׁחֲרֻנְנִי mane quærent me. Prov. 1:28.

Suffixum plurale primæ Personæ.

113 נו NOS. 1. Per vocales suas Kamets vel Tzere suffigitur, ut הִצִּילָנוּ eripuit nos. הֲדִמָּנוּ silere fecit nos. יַכִּירֵנוּ agnoscit nos. הוֹרַדְתָּנוּ demisisti nos. שׁוּבֵנוּ reduc nos. יְחָנֵּנוּ gratiam faciet nobis. 2. per alienas, ut מְצָאַתְנוּ invenit nos. הֶעֱלִיתֻנוּ ascendere fecistis nos.

114 Suffixa secundæ Personæ singularia.

ךָ TE, tibi, tuum. masculini generis. Annectitur 1. per Scheva, vocalem suam, עָשְׂךָ fecit te, בֵּרַכְךָ benedixit tibi. רְאוֹתְךָ videre te. עָבְרְךָ transire tuum. אֲרוֹמִמְךָ exaltabo te. 2. Per alienam verbi finalem, Chirek, ut עֲנִיתִיךָ respondi tibi. per Schurek, שָׂמוּךָ posuerunt te. per Kibbuts, תּוֹכִחֻךָ corripient te.

115 ךְ TE, tibi, tuum. generis fæm. Cohæret verbis 1. per punctum proprium Tzere, ut יִקְרֵךְ obveniet tibi. גָּאֳלֵךְ vindicare te. 2. Per alienum Chirek, חַקֹּתִיךְ descripsi te. per Schurek, יִבְעָלוּךְ mariti fient tibi. Semel per Kamets קְרָאָךְ vocavit te. Jesa. 54:6.

יִךְ tuum. Suffigitur infinitivis in וֹת finitis, ut בְּנוֹתָיִךְ ædificare tuum.

Se-

Secundæ Pluralis.

▭כֶם VESTRUM, Vos, mares. Copulatur v̄bo vel 116
per ſuam vocalem Scheva, ut אֱמָרְכֶם▭ dicere
veſtrum. צֵאתְכֶם▭ exire veſtrum. vel per alienam verbi finalem, ut בֵּרַכְנוּכֶם▭ benediximus vobis.

Suffixa tertiæ perſonæ ſingularia.

ו EUM, ejus. vel vicarium ejus ה, vel א, verbo 117
adhæret 1. per Cholem, punctum proprium, ut
שָׂמוֹ poſuit eum. יִרְדְּפוֹ perſequetur eum. נְשׁתוֹ
accedere ejus. נחה quieſcere ejus. קַבּוֹ maledixit ei. לֹא pro לוֹ ei, quindecim locis. Vid. Arc. Kethib. p. 58. ſeqq. 2. per Chirec punctum alienum, שְׂנֵאתִיו odi ipſum. שְׁאִלְתִּיו petivi eum, à שָׁאַל petiit.

הוּ EUM, ei. Adhæret verbo vel per Kametz 118
punctum proprium, ut שָׂמָהוּ poſuit eum; vel per alienum verbi, vel Nun epenthetici, vel He paragogici. Per alienum verbi, ut Cholem in עֲשׂוֹהוּ facere eum. per Schurek, ut in עָשׂוּהוּ fecerunt eum. per Kibbuts, ut in קְרָאֻהוּ invocate eum. per Chirek, ut in שְׂנֵאתִיהוּ odi eum. per Scheva גְּמָלַתְהוּ contractè, גְּמָלַתּוּ ipſa reddidit ei. Per punctum alienum Nun epenthetici יְבָרֲכֶנְהוּ benedicet ei, תִּצְּרֶנּוּ cuſtodies eum. Per (..) in He paragogicū finitis, ut יִרְדְּפֵהוּ perſequetur eum, ex forma יִרְדְּפָה Sic אֶתְּנֵהוּ ex אֶתְּנָה dabo eum. הַשְׁלִיכֵהוּ projice eum, ex הַשְׁלִיכָה.

הַשְׁלִיכָה. Reperitur hæc paragoge in futuris אֶקְרָאָה clamabo, יְדַשְּׁנֶה in cinerem redigat.

119 הָ EAM. Suffigitur per Segol vocalem suam וְאֶכְרֶהָ & comparavi eam. יְרִימֶהָ eriget eam. Per alienam verbi, ut חֲקַרְנוּהָ investigavimus eam. Per alienam Nun interjecti, יִמְצָאוּנְהָ Jerem. 2: 24.

ה EAM, ejus: Per Kametz, כּוֹנְנָה stabilivit eam. לִדְתָּה párere ejus.

120 נָּה ILLA. Per Segol vocalem suam: שְׁמָעֶנָּה audi illud.

Pluralia tertiæ Personæ.

121 ם EOS, eorum. Suffigitur per puncta sua, Kamets, & in futuris per Tzere, ut גִּדְּלָם magnificavit eos. בִּקְעָם diffindere eos. גִּשְׁתָּם accedere eorum. כָּתְבֵם scribe ea. אֲרִיקֵם evacuabo eos. יַעַבְדֵם colet ea. Per Pathach accentu retracto, ut in בְּצַעַם divide eos. Amos 9: 1. Per punctũ verbi alienum, תִּזְנִים scortata es cum illis. עֲשִׂיתִים feci eos.

ן EARUM, eas. Per Kametz vocalem suam hæret infinitivo, ut בֹּאָן venire earum. Per Pathach, יְחִיתַן terrefaciet eas.

122 מוֹ EOS, per vocalem suam, יֹאכְלֵמוֹ comedet eos. Per alienam verbi עֲנָקַתְמוֹ cinxit eos.

מוֹ EOS, adhæret per alienam verbi, יְכַסְיֻמוֹ operuerunt eos.

הֶם

הֵם semel copulatur verbo אַפְאֶה per Tzere, ut 123
אַפְאֵיהֶם in angulos extremos relegabo eos.

HInc, ut penitius tyro noscat & percipiat, quibus verborum temporibus ac personis suffixa conveniant, cum singulis temporum ac personarum formis ea contexere visum est.

SUFFIXA PRÆTERITORUM tertiæ Personæ masculinæ.

וֹ Præterito integro: פְּקָדוֹ visitavit eum, נְשָׂאוֹ extu- 124
lit eum. Diminuto: שָׂמוֹ posuit eum. בֵּרְכוֹ benedixit ei.

הֹ i. e. He præcedente Cholem, ut קַבֹּה male- 125
dixit ei. Num. 23: 8.

ָהוּ i. e. הוּ præcedente Kamets, ut עָשָׂהוּ fecit il- 126
lud. שָׂמָהוּ posuit illum. הִשָּׁהוּ avertit eum. Jesa. 44: 20.

ָהּ suffigitur integro, וּשְׂנֵאָהּ & odio habuerit eam. 127
Dimin. כּוֹנְנָהּ stabilivit eam. אֵרְרָהּ maledixit ei. Gen. 5: 29. הִשָּׁהּ oblivisci fecit eam. Job 39: 20.

ךָ Integro בֵּרַכְךָ benedixit tibi. Dimin. עָשְׂךָ fe- 128
cit te. וְהִכָּךְ & percutiet te. עָנָךְ respondit tibi, in pausâ. Sic פֵּאֲרָךְ ornabit te. Jesa. 55: 5.

ךְ Specialiter additum in verbo קְרָאָךְ vocat te. Jesa. 54: 6.

נִי me פְּקָדַנִי visitavit me. חַנַּנִי largitus est mihi. הִכַּנִי 129
percussit me. הֱכִינַנִי stabilivit me. יִסְּרַנִי erudivit me, cum Tzere. Nisi figuratum malis ex futuro

יְיַסֵּר

יִיסַּר Joth elisam Dages compensante.

נִי me. יֶחֱמַתְנִי ipsa fovit vel concepit me. Psalm. 51: 7. כִּסַּתְנִי obtexit me, pro כִּסָּתְנִי.

130 ם ut גִּדְּלָם magnificavit eos. הִכָּם percussit eos. רָאָם vidit eos. הֶחֱטִיאָם peccare fecit eos.

131 מוֹ ut כִּסָּמוֹ operuit eos. Exod. 15: 10.

132 נוּ ut הֲדִמָּנוּ silere fecit nos. Jerem. 8: 14. הוֹצִיאָנוּ eduxit nos. הִצִּילָנוּ eripuit nos. יְלִדְתָּנוּ peperisti nos. Jerem. 2: 27. הִשְׁבַּעְתָּנוּ jurare fecisti nos. Josu. 2: 17.

Tertiæ Præteriti Fæmininæ.

133 הוּ eũ, ei. גְּמָלַתְהוּ ipsa reddidit ei. Prov. 31: 12. Contractè גְּמָלַתּוּ ablactavit eum. יִסְּרַתְהוּ contractè יִסְּרַתּוּ ipsa erudivit eum. אֲהֵבַתְהוּ amavit eum. הִסַּתְהוּ unde concisius dictum הִסַּתּוּ seduxit eum. Prov. 7: 21. שָׂמַתְהוּ posuit eum. וְכִלַּתְהוּ contractè וְכִלַּתּוּ & ipse consumat eum. Zachar. 5: 4.

134 נוּ nos. מְצָאַתְנוּ invenit nos. Num. 20: 14. Kametz posterius est propter accentum distinctivum.

135 הּ EI. וְכִעֲסַתָּה & irritabat eam, defecto Mappik. 1. Sam. 1: 6. צִוַּתָּה ipsa præcepit ei. Ruth. 3. vs. 6.

136 ךְ TE שׁוֹבְבָתֵךְ unde retractu accentu, שׁוֹבַבְתֵּךְ ipsa pervertit te. Jesa. 47: 10.

137 ם eos. גְּנָבָתַם furata est eos. וַאֲכָלָתַם & consumet

mer eos. Jerem. 5: 14. מְצָאָתַם inveniet eos.
Exod. 18: 8. וּבִקְשָׁתַם & ipsa quæsivit eos.
Hos. 2: 9. הֶעֱלָתַם ascendere jussit eos.
מוֹ ut עֲנָקָתְמוֹ cinxit eos. Psalm. 73:6. 138

Secundæ Præteriti Masculinæ.

פָּקַדְתָּ visitasti masc.

וֹ ut שַׂמְתּוֹ posuisti eum. הֲקֵמֹתוֹ erexisti eum. 139
הָ ut מְצָאתָהּ invenisti eam. עֲשִׂיתָהּ fecisti eam. 140
Psalm. 109: 29.
נִי ut מִלֵּאתַנִי propter accentum distinct. מִלֵּאתָנִי 141
replevisti me. הֲקִלֹּתַנִי vilipendisti me.
ם ut חִלַּקְתָּם divides eos. רְצִיתָם benevolui- 142
sti eis.

Secundæ fæmininæ forma prima.

פָּקַדְתְּ visitasti fæm.

נִי ut יְלִדְתִּנִי cum accentu dist. יְלִדְתִּנִי peperisti me. 143
Jerem. 2: 27.

Secundæ fæmininorum forma secunda

פָּקַדְתִּי visitasti fæm.

נִי ut יְלִדְתִּנִי peperisti me. Jerem. 15: 10. לִבַּבְתִּנִי 144
cordatum-fecisti me *uno oculorum tuorum.* Cantic. 4: 9. הִכְרַעְתִּנִי depressisti me. Jud. 11: 35.
רִמִּיתִנִי decepisti me.
הוּ ut וּנְתַתִּיהוּ & dedisti eum. 145
ם

146 ם ut נְשָׂאתִים portas ea.

147 נוּ pro Chirek alternat Tzere in הוֹרַדְתֵּנוּ demisisti nos. Josu. 2: 18.

Prima communis Præteriti
פָּקַדְתִּי

148 הוּ ut שְׁאִלְתִּיהוּ interrogavi eũ. שְׂנֵאתִיהוּ odi eum. 2. Paral. 18: 17.

149 ו mobile. שְׁאִלְתִּיו petivi eum. יְכָלְתִּיו prævalui ipsi. רְאִיתִיו vidi eum. שְׂנֵתִיו odi eum. 1. Reg. 22: 8. הֲמִיתִיו morte affeci eum.

150 הָ ut אֲרוֹתִיהָ maledixi ei. Radix אָרַר.

151 ךָ ut עֲנִיתִיךָ respondi tibi.

ךְ ut חַקֹּתִיךְ descripsi te. Radix חקק

152 נִי ut עֲשִׂיתִנִי id est, עָשִׂיתִי לִי, feci mihi. Ezech. 29:3.

153 ם ut בְּנִתִים ædificavi eos. עֲשִׂיתִים feci eos.

Tertia communis

פָּקְדוּ visitarunt illi vel illæ.

154 הוּ ut וּדְקָרֻהוּ & configent eum. יְרֵאוּהוּ reverentur ipsum. עָשׂוּהוּ fecerunt ipsum.

155 ךָ ut פְּקָדוּךָ visitaverunt te. הֲסַבּוּךָ circumdederunt te. שָׂמוּךָ posuerunt te.

156 נִי ut עֲזָבוּנִי dereliquerunt me. סְבָבוּנִי circumdederunt me; & cum Kibbutz: קְרָאֻנִי evenerunt mihi. סַבּוּנִי circumdederunt me. עָשׂוּנִי fecerunt me.

157 ם ut הֱשִׁיבוּם referebant ea. וְדִיגוּם & piscabuntur eos, pro וְהֵדִיגוּם Jerem. 16: 26.

Se-

Secunda masculini Pluralis,

פְּקַדְתֶּם visitavistis viri. 158

נוּ ut הֶעֱלִיתֻנוּ ascendere fecistis nos. Num. 20: 5.

נִי ut צַמְתֻּנִי jejunastis mihi.

Vocis fœmininæ פְּקַדְתֶּן eadem est ratio.

Prima plur. communis,

פָּקַדְנוּ visitavimus. 159

הוּ ut דְּרַשְׁנֻהוּ quæsivimus eum.

הָ ut חֲקַרְנוּהָ investigavimus eam.

ךָ ut שְׁכַחֲנוּךָ obliti sumus tui.

כֶם ut בֵּרַכְנוּכֶם benediximus vobis.

PARTICIPIA

Nominis rationem sequuntur.

SUFFIXA INFINITIVORUM.

IN FORMA INTEGRA.

I. INFINITIVUS KAL CONSTRUCTUS

פְּקוֹד visitare. 160

ו ut בְּבָרְחוֹ in fugere ejus, i. e. cùm fugeret.

הּ ut עָזְבָה deseri eam. cum defectu Mappik. 2. Reg. 8: 6. הוּסָדָה fundari eam, cum defectu Mappik. Exod. 9: 18.

ךָ ut עָבְרְךָ transire tuum. קְצָרְךָ in pausa קְצָרְךָ metere tuum. רָדְפְךָ persequi tuum. עָמְדְךָ stare tuum. Obadj v. 11. מָשְׁחֲךָ ungere tuum 1. Sam.

ךְ ut גָּאֳלֵךְ vendicare te. Ruth 3: 13.

ִי ut אֲמָרִי dicere meum. רָדְפִי persequi meum. Ps. 38: 20. in Kethib. Vid. Arc. p. 349. יָרְדִי descendere meum. Psalm. 30: 4. Vid. Arc. p. 370. בָּחֳרִי diligere me. בְּקָרְאִי in clamare me.

ָם ut אַהֲבָם amare ipsorum. מָאֳסָם spernere eos. Amos 2: 4.

ְכֶם ut קָרְבְכֶם accedere vestrum. אֱמָרְכֶם dicere vestrum. מָאָסְכֶם spernere vos. בּוֹשַׁסְכֶם conculcare vestrum; facilioris effatus gratia. מֹצַאֲכֶם invenire vestrum. Gen. 32: 19.

161 II. INFINITIVI KAL CONSTRUCTI

Formæ פְּקֹד visitare.

וֹ ut פַּעֲמוֹ agere eum. Judicum 13: 25.

ֲךָ ut רַקְעֲךָ plaudere te. Ezech. 25: 6. מַחֲאֲךָ complodere te. ibidem.

ִי ut פִּתְחִי aperire meum. Ezech. 37: 13.

ָם ut בִּקְעָם diffindere eos. 2. Paral. 32: 1. בְּשַׁחֲטָם jugulando. Ezech. 23: 39.

ְכֶם ut לַחֲנַנְכֶם gratiam facere vobis. Jes. 30: 18.

162 III. INFINITIVI CUM HE in ת mutato.

וֹ ut כְּשָׁמְעָתוֹ secundùm audire ipsum. בְּאַהֲבָתוֹ in amare ipsum eam. עַד־חֻמְצָתוֹ usque ad fermentari eam. מִיִּרְאָתוֹ propter timere ipsum.

ֵךָ ut בְּצַדְּקָתֵךְ in justificando te.

ָם ut בְּקָרְבָתָם accedentibus ipsis.

IV.

IV. INFINITIVI NIPHAL INTEGRI cum suffixis.

ו ut בהנבאו in prophetando ipsum, i. e. quum 163
prophetaret.

ה ut הוסדה fundari eam. cum defectu Mappik. Exod. 9: 18.

ך ut הבראך creari te. Ezech. 28: 15.

ם ut הבראם creari eorum. הנשאם elevari eorum. בהוסדם in consultando ipsos.

כם ut הזכרכם memorari vestrum. הזכר est memoria teneri. Ezech. 21: 24.

V. INFINITIVI PIHEL INTEGRI, cum suffixis.

ו ut צדקו justificare ipsum. Ijob 32: 2. 164

ה ut חננה facere gratiam ei. fœm. pro חננה.

ך ut בקשך quærere te. Psalm. 102: 14.

כם ut לרחמכם ad miserendū vestri. לשחתכם ad corrumpendum vos. פרשכם expandere vos. Jesa. 1: 15.

VI. INFINITIVI HIPHIL INTEGRI, cum suffixis.

ני ut הכעיסיני ad iram provocando me, pro 165
הכעיסני Jerem. 25: 7. Vid. Arcan. p. 115.

ו ut הקריבו offerre ejus. Levit. 7: 16.

ה ut להעציבה terriculorum cultum exhibendo ei. Scribitur sine Mappik. Jerem. 44: 19.

כם ut בהקריבכם offerentibus vobis.

NOTA: Hiphilicis formis integris non nisi in Chirek desinentibus accedit suffixum.

Infinitivus Diminutorum cum suffixis.

166 ו ut גִּשְׁתּוֹ accedere ipsius. שְׂאֵתוֹ ferre illud. צֵאתוֹ egredi ejus. בְּחֻקוֹ vel בְּחוּקוֹ in statuendo ipsum. בְּהִמֹּלוֹ cum circumcideretur ipse. בְּהִלּוֹ pro בְּהַהִלּוֹ cum lucere faceret ipse. לֶכְתּוֹ ambulare ejus. דַּעְתּוֹ scire ejus. שׂוּמוֹ ponere ejus. בַּהֲכִינוֹ in ponere ipsum, pro בְּהַהֲכִינוֹ. Prov. 8: 27. רְאוֹתוֹ videre ejus. עֲשׂוֹתוֹ facere ejus. הֵעָשׂוֹתוֹ fieri illud.

הוּ ut עֲשֹׂהוּ facere eum. Exod. 18: 18.

ה ut נֻחֹה quiescere ejus. Num. 10: 36.

הּ ut לִדְתָּהּ parere ipsius. הָשַּׁמָּה desolari eam. בָּהְשַׁמָּה in desolari eam: deficiente mappik. Levit. 26: 43. קֻמָהּ surgere ejus. חֲטֹאָהּ peccare ipsius, cum mappic. & חֲטָאָה absque mappic. quod insinuatur symbolo בְּחֶטְאָה Num. 15: 28.

167 ךָ ut הֲתִימְךָ absolvere te, forma geminata cum quiescente permutatur. הֲבִיאֲךָ introducere te. רְאוֹתְךָ videre te. כַּנְלוֹתְךָ quum disposueris & absolveris, Jesai. 33: 1. vid. cap. XI. num. 15.

יִךְ ut בְּנוֹתַיִךְ ædificare tuum. Ezech. 16: 31.

נִי ut רַמּוֹתַנִי decipere me, pro לְרַמּוֹתַנִי 1. Par. 12. 17.

י ut תִּתִּי dare me. תֻּמִּי consumere me. שׁוּרִי discedere me. בַּהֲבִיאִי quum introduxero ego. עַד־הֲנִיחִי

הֲנִיחִי donec fecero ego, ut quiescat. Ezec. 24:13.

ם ut בְּגִשְׁתָּם accedentibus ipsis. כְּתֻמָּם cum perfecta fuerint ipsa. כְּחֻמָּם incalescentibus ipsis. הַחִלָּם incipere eorum. בְּנֻסָם in fugiendo ipsos. לַנְחוֹתָם ad seducendum eos.

נוּ ut הַגִּיעֵנוּ pervenire nos. 1. Samuel. 14: 9. לְהוֹצִיאָנוּ ad educendum nos. Exod. 14: 11.

ן ut בֹּאָן venire earum. Et cum ה paragogico. כְּבֹאָנָה cum venissent ipsæ. לְרִתְנָה tempus pariendi ipsas.

כֶם ut בְּצֵאתְכֶם egredientibus vobis. כְּבֹאֲכֶם quum ingressi fueritis. לְהַפְרְכֶם ut irritum faciatis vos. בְּמֹצַאֲכֶם in invenire vos. בִּבְנוֹתְכֶם in exstruendo vos.

SUFFIXA FUTURI PRIMI sive Imperativi in Sing. masculino:

נִי ut שְׁמָעֵנִי exaudi me. שַׂמְּחֵנִי lætifica me. 169
הַשְׁמִיעֵנִי audire fac me. הַכֵּינִי percute me, cum Joth redundante in medio, 1. Reg. 20: 35. חָנֵּנִי gratiosus esto mihi. הֲקִימֵנִי exsuscita me. נְחֵנִי duc me. עֲנֵנִי exaudi me.

הוּ ut הַשְׁלִיכֵהוּ projice eum. שָׂאֵהוּ porta eum. 170
דָּעֵהוּ cognosce eum. הַעֲלֵהוּ offer illud.

נוּ ut קָחֶנּוּ accipe eum. 1. Sam. 20: 21.

ה ut כָּתְבָהּ scribe hoc. לַמְּדָהּ doce illud. חָקָהּ exara illud. שִׂימָהּ pone illud. Deut. 31: 19.

הָ ut נִצְּרֶהָ custodi illam. Prov. 4: 13.

נָּה ut שְׁמָעֶנָּה audi illud. קְרָאֶנָּה lege illud. תְּנֶנָּה da illud.

171 ינו ut שׁוּבֵינוּ reduc nos. Psalm. 85: 5. cum Joth redundante, quod tamen in omnibus codicibus non reperitur.

ם ut כָּתְבֵם scribe ea. תְּנֵם da eos.

ם ut בַּצְּעֵם divide eos. ex forma בַּצַּע cujus pathach, quia accentus ab eo non tollitur, manet invariatum. Amos 9: 1.

מוֹ ut הוֹרִידֵמוֹ dejice eos. הֲדִיחֵמוֹ depelle eos.

ה He paragogicum. שָׁמְרָה custodi. זָכְרָה memento. זֹעֲמָה detestare. Num. 23: 7. Ex forma פְּקֹד excusum נִצְּרָה custodi. שִׁכְבָה concumbe. מִכְרָה vende. אֶסְפָה congrega. עֶרְכָה dispone.

Imperativus sing. fæmininus.

172 הו ut פִּקְדִיהוּ visita ipsum. הֵינִקִהוּ lactato eum.

Imperativus plur. masculinus.

173 ני ut שִׁמְעוּנִי audite me. שְׁאָלוּנִי interrogate me. דִּרְשׁוּנִי quærite me. שָׂאוּנִי tollite me. Jon. 1: 12. חָנֻּנִי misereamini mei.

הו ut קְרָאֻהוּ invocate eum. Jesai. 55: 6.

הָ ut עִזְבוּהָ linquite eam. סָלּוּהָ elevate eam.

נו ut חָנּוּנוּ gratificamini nobis. Judic. 21: 22.

Futurum I. personæ sing.

174 ךָ ut אֶתְּקָנְךָ evellam te. וְאֶתֶּנְךָ & dabo te. אֲרוֹמִמְךָ eveham te. וְאֵדָעֲךָ & cognoscam te.

וְאֶעֶשְׂךָ

וְאֶעֶשְׂךָ & faciam te. אֶעֶנְךָ respondebo tibi. Job. 14: 15. אֲכֶלְךָ consumam te. Exod. 33: 3. Propter distinct. Silluk, אֲזַמְּרֶךָּ: psallam tibi. Psalm. 138: 1.

ֵכִי ut אֶזְכְּרֵכִי meminero tui. Psalm. 137: 6.

הוּ ut אֶתְּנֵהוּ dabo eum. Psalm. 89: 27.

נּוּ ut אֶרְאֶנּוּ videbo eum. Hose. 3: 2.

הָ ut וְאֶכְּרֶהָ & comparavi eam.

נָּה ut אֲחַטֶּנָּה luebam illud. אֶלְבָּשֶׁנָּה induam illam. תַּעְשְׁרֶנָּה ditabis eam. Psalm. 65: 10.

ם ut אֲסָעֲרֵם procellabo eos. Zachar. 7: 17. 175
אודיעם scire faciam eos. אֲרִיקֵם evacuabo eos. אֶעֱנֵם respondebo eis.

ם ut אֲמִילָם excindam eos. Ps. 118: 10. cum Kamets. propter accentum distinguentem. Nativum quippe punctum est Pathach, ut in verbo יְחִיתַן terrefaciet eas. Hab. 2: 17. & in nomine מִשְׁפָּטָן caussa illarũ. Num. 27: 5. Vid. Arc. p. 170.

הֶם ut אַפְאֵיהֶם in angulos profligabo eos.

Fut. secundæ personæ masc. s.

ֵנִי ut תְּסוֹבְבֵנִי circumdabis me. תְּצוּדֵנִי venaris 176
me. Job. 10: 16.

מוֹ ut תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ introduces eos & plantabis eos. Exod. 15: 17.

Secundæ personæ fæm.

ם ut תִּזְנִים scortata es cum eis. Ezech. 16: 28. 177

מוֹ ut תִּמְלָאֵמוֹ impleatur illis. Exod. 15: 9.

Tertia futur: sing mascul.

178 ־ֶנִי ut יְסַבְּנִי circumduxit me. ex Hiphil. יְעִידֵנִי Job 9: 19. יְרוֹמְמֵנִי exaltabit me. יְאֻתָיֵנִי obvenit mihi. Job 35: 25.

־ִינִי ut יוֹשִׁיבֵנִי collocabit me. 1. Reg. 2. 24. vid. Arc. Kethib p. 374.

־ֵנִי ut יַבְדִּילֵנִי discrevit me. יַשְׂבִּעֵנִי saturabit me. יֶאֱהָבֵנִי diliget me. וַיּשִׁיבֵנִי in Keri 1. Reg. 2: 24. יִרְאֵנִי videbit me. נַשַּׁנִי oblivisci faciet me, per aphæresin Joth literæ, pro יְנַשַּׁנִי Gen. 41: 51.

נְנִי i. e. נִי præmisso Nun epenthetico. יְכַבְּדָנְנִי honorabit me. Psalm. 50: 23. יְעִידֶנִּי contestetur mecum. Jerem. 49: 19.

179 ךָ ut יִפְגָּשְׁךָ occurrerit tibi. Gen. 32: 7. הַיְחָבְרְךָ an associaretur tibi? Psalm. 94: 20. יְחָנְךָ miserebitur tui. יְזַמֶּרְךָ psallet tibi. Accedente ה paragogico, יַעַצָרְכָה intercludat te. 1. Reg. 18: 41. Propter gutturalem, יְשַׁלֵּחֲךָ mittet te. יִמְצָאֲךָ inveniat te.

ךְ ut יִקְרֵךְ obveniet tibi. יִבְעָלוּךְ mariti fient tibi. יְשָׁרְתוּנֶךְ servient tibi. Jesa. 60: 7.

180 וֹ ut יִרְדְּפוֹ persequitur eum. יִקְרָאוֹ vocabit eum. וַיֶּאֱהָבוֹ in Kethib. 1. Samuel. 18: 1. יִלָּכְדֻנוֹ cum Nun epenthetico. Prov. 5: 22.

־ֵהוּ ut יִרְדְּפֵהוּ persequetur eum. יַשְׁכִּיבֵהוּ jacére fecit eum. וַיֶּאֱהָבֵהוּ in Keri 1. Samuel. 18: 1. וַתְּנִיקֵהוּ & lactavit eum. Exod. 2: 9.

־ֶנְהוּ id est הוּ præmisso Nun epenthetico: יְבָרֲכֶנְהוּ bene-

benedicet ei. יסובבנהו circumduxit eum. יעברנהו transgreditur illud Jer. 5:22. ויכוננו & paratum præbuit eum, pro ויכוננהו Ijob 31:15. Primùm ה post mutum Scheva positum eliditur, deinceps נ tertiùm in eodem verbo rediturum compensatur per Dages, præcedente Schurek, vocali parvâ.

נוּ pro נְהוּ eliso Nun epenthetico. תצרנו custodies eum. יסבבנו circumdabat eum. ידענו cognoscet illud. יגודנו populabitur eum; ubi Schurek est correptum.

הָ ut ימצאה inveniet eam. Gen. 16:7.

הָ ut ירימה erexit eam. Gen. 31:45.

נוּ ut יחננו gratiam faciet nobis. Psalm. 67:2. 181

נוּ ut יכירנו agnoscit nos. Jesai. 63:16.

ם ut ילבשם induat illa. ישימם imponet eos.

ם ut יעבדם colet ea. 2. Par. 33:22. ויהמם & contrivit eos. ישדם vastat eos. יגורם concidet eos.

מוֹ ut יאחזמו, prehendebat eos. Exod. 15:15. יאכלמו comedet eos. ℣ſ. 8.

ן ut יחיתן terrefaciet eas. Habac. 2:17. ab חתת.

Secunda masculina.

מוֹ ut תשיתמו pones eos. Psalm. 21:13. 182

ינוּ ut תחיינו vitæ restitues nos. Psalm. 80:19. & 85:7.

Tertia fæminina.

183 ־ֵנִי ut תְּחַבְּקֵנִי amplexabitur me.
־ָנִי ut תִּרְאֵנִי videbit me. תַּדְבִּקֵנִי apprehendat me.
־ֶנִּי i. e. ־ֶנְנִי cum נ epenthetico in Dages occulto תְּבַעֲתַנִּי terreat me. Job. 7: 14. & 9: 34.
־ֵהוּ ut תִּרְאֵהוּ videbit eum. תַּשְׁכִּבֵהוּ jubebit cubare eum.

Prima pluralis Futuri.

184 ־ְךָ ut וַנְּשַׁלֵּחֲךָ & dimisimus te. Gen. 26: 29.
־ֵם ut וַנִּירָם & jaculis confecimus eos. נִינָם vim inferamus eis. Psalm. 74: 8.

Secunda pluralis masculini.

185 ־ֵנִי ut תְּשִׂימֻנִי ponatis me.
־הוּ ut תַּעֲנֻהוּ respondebitis ei.

Tertia pluralis masculini.

186 ־נִי ut יִרְאוּנִי videbunt me. Interjecto Nun: יִקְרָאֻנְנִי invocabunt me. יְשַׁחֲרֻנְנִי mane quærent me. Prov. 1: 28. יִמְצָאֻנְנִי invenient me. Prov. 1: 28.
־ךָ ut יְהַלְלוּךָ laudabunt te. Interjecto Nun, יְשַׁבְּחוּנְךָ laudabunt te. Psalm. 63: 4.
־ךְ ut יֹאחֲזוּךְ corripient te. Jerem. 13: 21.
־הוּ ut יִמְצָאֻהוּ invenient eum. Job. 20: 8. וַיִּבְזֻהוּ & despexerunt eum.
־ָה præcedente Nun epenthetico: יִמְצָאוּנְהָ invenient eam. Jerem. 2: 24.
187 ־ם ut וַיְגָרְשׁוּם & abegerunt eos, cum affixo masculino, pro וַיְגָרְשׁוּן Exod. 2: 17. יַחְתְּבוּם raptaverint eos. יִשְׁחֲטוּם jugulabunt eos. יָבֻזּוּם

יְבָזּוּם prædabuntur eos, Soph. 2: 9. וַיִּשָּׂאֻם & exportaverunt ea. Levit. 10: 5.
מוֹ pro מוֹ ut יְכַסְיֻמוּ operuerunt eos. Exod. 15: 5.

Tertia fæminina pluralis.

נִי ut תְּחַשְּׁבֻנִי reputabunt me. ex תְּחַשֵּׁבְנָה. 188
ךָ ut תּוֹכִחֻךָ corripiant te. ex forma תּוֹכִיחַ non ex תּוֹכַח unde manaret תּוֹכִחוּ & תּוֹכַחְנָה.

DE HE LOCALI.

HE locale, quod significat tenus, versus, usque, locorum vocabulis cohæret vel per Kamets, ut אַרְצָה terram versus. מִצְרַיְמָה Ægyptum versus. סְדֹומָה Sodomam versus. קֵדְמָה מִזְרָחָה antrorsum orientem versus. Josu. 19: 13. 189

vel per Segol, quamvis rariùs, ut נֹבֶה i. e. לְנוֹב in Nobum. 1. Sam. 21: 1. דְּדָנֶה Dedan usque. Ezech. 25: 13. אָנֶה וָאָנָה huc & illuc. 1. Reg. 2: 36. ex absoluto אָן 1. Sam. 10: 14.

190 Designat etiam motum de loco, præcedente ם, ut מֵעֶגְלוֹנָה חֶבְרוֹנָה Heglone Chebronem. Josu. 10: 36. מִיָּטְבָתָה profecti sunt ab Jotba. Num. 33: 34.

191 Etiam initiis vocum He locale, sed cum pathach, præmittitur, ut הַבָּמוֹת versus Bamothas. Jesai. 15: 2. הַגִּלְגָּל ad Gilgala, 1. Sam. 13: 4. הַנָּס הַמִּדְבָּר qui fugiebat in desertum. Josu. 8: 20. Est ubi

ubi geminum He & finale & initiale in una voce concurrunt, ut הַגַּגָּה in rectum. 1. Samuel. 9: 27. Josu. 2: 6. הָעַיְנָה ad fontem. Genes. 24: 16. 45. הַגִּלְעָדָה in Gilhaditidem. 2. Sam. 24:6. הַקַּרְקָעָה versus Karkahum. Josu. 15: 3. הַפַּרְשְׁדֹנָה ad podicem ejus. Judic. 3: 22.

192 In nominibus, per compositionem regentis & recti factis, He locale cum Pathach sæpius in medio ante rectum nomen ponitur, ut, בֵּית הַכָּרֶם Beth-cerem versus. Jerem. 6: 1. Sic רִמּוֹן הַמְּתֹאָר usque ad Rimmonem Methoaris. Josu. 19: 13. Interdum per Cametz annectitur regenti, ut פַּדֶּנָה אֲרָם versus Paddanem Syriæ. דָּנָה יַּעַן Danem Jahanis versus. 2. Sam. 24: 6. Idem He cum Pathach & recto & regenti simul præmitti animadvertimus: בְּתוֹךְ הַנַּחַל הַגָּד In medio torrentis Gaditarum. 2. Sam. 24: 5. עַל־הָאֶבֶן הָעֵזֶר Versus Eben-Ezer. 1. Sam. 4: 1.

193 He locale ante locorum nomina propria omitti nonnunquam potest: ut עַד־בֹּאֲךָ גָזֶר usque qua venis Gezerum. 2. Sam. 5: 25. In parallelo est: עַד־גָּזְרָה Gezerum usq; 1. Par. 14: 16. Sic: Sustulisti *in* altum oculos tuos. Esai. 37: 23. אַשּׁוּר הָלְכוּ Assyriam iverunt. Hose. 7: 11. Festinarunt *ad* murum ejus. Nahum. 2: 6. Pedes ejus descenderunt מָוֶת *ad* mortem. Prov. 5: 5. Ad eundum תַּרְשִׁישׁ pro תַּרְשִׁישָׁה in Tharschischum, hoc est, in Hispaniam. Jonæ 1: 3. 2. Par. 20: 36.

194 He locale ablatum à nomine regente subauditur,

tur, ut בָּאוּ מִדְבַּר סִינָי venerunt *in* desertum Sinaj. Exod. 19: 1. Cis Jardenem מִזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ *versus* ortum Solis. Jos. 1: 15. שְׂדֵה אֲרָם *versus* agrum Syriæ. Sic: Stantes *versus* ortum altaris 2. Par. 5: 12. *Ad* vectes sepulcri descenderunt. Job. 17: 16. & abiit *ad* vallem salis, vel, ad vallem *urbis* Melach. 2. Par. 25: 8.

Etiam ante nomen cum suffixo constructum, si auferatur, intelligitur. ut נוּדִי הַרְכֶם צִפּוֹר Fuge ad montem vestrum, ô avis. vel: Fugite ad montem vestrum, aves. Psalm. 11: 1. 195

DE LITERIS VOCUM AMPLIATIVIS,

i.e. quæ formam vocibus tribuunt ampliorem.

196 Literæ quæ vocem euphonias vel emphaseos gratia faciunt ampliorem vel sunt Prostheticæ, vel Epentheticæ, vel Paragogicæ.

De Prostheticis.

197 PROSTHETICÆ, vel quæ initio vocum, accedunt, duæ sunt ל & שׁ. Et ל quidem in לְאֹם pro אֹם natio. Sic לְבַד solitariè. לְאַט sensim, leniter, submissè. לְשָׂרִים Principes. Jesa. 32: 1. שׁ in שִׁנְעָר Schinhar, שַׁלְהֶבֶת flamma, pro לַהֶבֶת Ezech. 20: 47. שַׁעֲרוּרָה res fœda. שַׁעֲרוּרִיָּה res longè fœdissima: ab עָרַע nudare. Vid. Onom. Sacr. p. 125. cap. 7. הַשֹּׁעָרִים fœdati. Jerem. 29: 17. pro הַשֹּׁעֲרָרִים.

De Epentheticis.

198 EPENTHETICÆ, quæ in mediam vocem veniunt, duæ duntaxat Nun, & He, ſunt. Inſeritur autem Nun epentheticum ante ſuffixa 1. verborum cum Scheva ְ, ut יִצְּרֶנְהוּ יְסוֹבְבֶנְהוּ circumduxit eum, cuſtodivit eum. Deuter. 32: 10. יִמְצָאוּנְהָ invenient eam. Jerem. 2: 24. יִקְרָאֻנְנִי vocabunt me. יִמְצָאֻנְנִי invenient me. Prov. 1: 28. יְשַׁבְּחוּנְךָ laudabunt te. Pſalm. 63: 4. אֶתְּקֶנְךָּ avellam te. Jerem. 22: 24. יְשָׁרְתוּנֶךָ miniſtrabunt tibi Jeſa. 60: 7. וּתְדַכְּאוּנַנִי & contereris me. Job. 19: 2. יִלְכְּדֻנוֹ capient illum. Proverb. 5: 22. קָבְנוֹ pro קָבְבֶנוֹ exſecrare illum. Num. 23: 13. יֶשְׁנוֹ eſt ille. Eſther. 3: 8. 2. Inſeritur ante He fæmininum, ut בָּשְׁנָה pudor. Hoſ. 10: 6. שִׁבְעָנָה ſeptem. Job 42: 13.

199 HE inſeritur ante ם, ut in כֻּלָּהֶם omnes illi, pro כֻּלָּם 2. Sam. 23: 6. 4. Ante ן finitum ה paragogico, ut in לְכֻלָּהְנָה pro לְכֻלָּן omnibus illis. 1. Reg. 7: 37. בְּתוֹכֵהְנָה in medio earum pro בְּתוֹכָן Ezech. 16: 53. De נ epenthetico ante Nun ſequentis affixi extrito vide cap. de Literar. Eliſione.

200 Literas א, ו & נ Epentheticarum numero non adjicimus. Exempla, quæ autores afferunt, aliena ſunt. Habent enim vel radicale א vel ex radicali natum. v. gr. רָאשׁ depauperatur, pro רָיִשׁ Prov. 10: 4. Nec enim eſt à רָאַשׁ, ut ראשׁ caput, ut רַאֲשׁוֹת cervicalia, מַרְאֲשׁוֹת principatus, رَأْس præ-

præfuit. Nec in וְקָאם & ſurget, א epentheticũ eſt: quoniã א ex Joth mutatũ ſtat pro וְקָיְם Hoſ.10:14. דָאג piſcis, pro דָיג Joth migrante in א, uti צְבֹאִים Hoſe. 11: 8. ſcriptum loco צבויים Gen. 14: 2. 8. חֲלָאִים monilia pro חֲלָיִים Cant. 7: 1. רָאמוֹת excelſæ, pro רָאֲמוֹת & hoc pro רִימוֹת Prov.24:7. cujus collactaneum וְרָאֲמָה & exaltabitur. Zach.14: 10. Vide cap. quinti num. 90. 91. inprimis n. 96. p. 175. הַשָּׁאטִים depopulantes, ex radice שָׁאט depopulatus eſt, quod ponitur loco שָׁאט excuſi ad inſtar שָׁפַט, ut ſuo loco docemus. וַיָּנֵץ 201
pro וַיְנַאֵץ & florebit. Dicitur autem יְנָאֵץ pro יְנַצֵּץ geminandâ literâ cum א alternante, ut in וַיִּמָּאֵס & liquefit, pro יִמַּסֵּס Job. 7: 5. Porrò יְנָאֵץ in יָנֵאץ mutatum, א poſt ſchevatam literam obmuteſcente, ut in מָרֵאשָׁה quod excuſum ex מָרֵאשָׁה Joſu. 15: 44. Mich. 1: 15. מדיבות cru- 202
ciantes pro מַדְאִיבוֹת Levit. 26: 16. אַשְׂמְאִילָה ſiniſtram petam, Gen. 13: 19. א ad ſubſtantiam vocis ſpectat, ut in primitivo שְׂמֹאל ſiniſter. יַאֲהִיל 203
pulcrè ſplenderet, Job.25:5.cõponitur ex יָאֶה יָהִיל pulcer erit, ſplendebit. וְהֶאֱזְנִיחוּ & qui rejecerunt 204
amnes. Jeſai. 19: 6. pro הֶהֱזְנִיחוּ ut הֶהָלְכוּא qui iverant. Joſu. 10: 24. ה poſt ſocium in א converti ſuo loco fuſius docebitur. שֹׁאסַיִךְ diripientes te, Jer. 30: 16. pro שֹׁסַסַיִךְ una ex geminatis literis in א mutata. נִשְׁאַר נְאֵשְׁאַר *neſchear*, compoſitũ ex נִשְׁאַר שְׁאָר 205
i. e. Relictus reliquiarum. Ezech. 9: 8. דוּדָאִים lebetes; ex forma ſing. fæm. דוּדָא pro דוּדָה, quæ aſſu-

assumit terminationem pluralem masculinam, planè, ut לְלָאוֹת natum ex sing. fæmin. לְלָא assumta terminatione plur. fæminina. Hujus generis fæminina sunt שֵׁנָא somnus. מָרָא amara. Ruth 1: 20. זָרָא fastidium. Num. 11: 20. חָגָא titubatio.
206 כֻּלָּא tota. Ezech. 36: 5. Nec ו est Epentheticum in מַדְוֵיהֶם vestes eorum 2. Samuel. 10: 4. quia tertiâ radicali ה cum ו permutatâ, radicem habet מָדָה non מָדַד. collactanea מָדוֹן & מִמַּדִּים mensuræ, & מָדַי mensuræ vel mensuravit Dominus:
207 Viri nomen. Nec denique Joth in verbis sine puncto post Tzere scriptum; quale est in verbis תֵּיעָשֶׂה fiat. Exod. 25: 31. הַכֵּינִי percute me. 1. Reg. 20: 35. תְּחַיֵּינִי vivificabis me. הַשְׁמֵיד perdendo. Amos 9: 8. In talibus enim Joth post Tsere scriptum immutabilis vocalis figuram constituit, nec magis haberi epentheticum potest, quam Joth, ubi cum Chirek sociatum, Chirec magnum innuit.

208 DE LITERIS PARAGOGICIS.

Paragogicæ literæ vocibus adduntur vel sonoritatis vel intendendæ significationis gratia, ut זַמְּרָה Zammerà, vividius quiddam sonat, quàm זַמֵּר canta. נִפְלְאָתָה valde mirabilis fuit.

Sunt omnino quinque symbolica voce אֵהֱוָין comprehensæ.

De א Paragogico.

209 Aleph additur verbis, ut הָלְכוּא iverunt. Jos. 10: 24. אָבוּא voluerunt, quod sine paragoge scribitur

bitur אֲבוֹ. Sic יִהוּא erit, Ecclesiast. 11: 13. sic רָצוּא currere pro רָצוֹ. 2. Nominibus, ut נָקִיא pro נָקִי id est, innocens. רִבּוֹא myriades. Nechem. 7: 66. עִדּוֹא Hiddo. Zach. 1: 1. & 5: 1, 2. & 6: 14. יָפוֹא Joppe. Ezr. 3: 7. 3. Particulis: ut אֵיפוֹא pro אֵיפוֹ ubi? לוּא utinam! Jesa. 1: 64. pro לוּ Gen. 17: 18.

II. HE PARAGOGICUM.

Id affigi solet Verbis Nominibus & Particulis. 210

Verbis affigitur vel mediante Kametz, accentu posito in penultima, si Kametz vocalem He paragogici præcesserit longa, I. Futuris, ut אֶפּוֹלָה cadam. וְאָנוּשָׁה & ægritudine afficiar. אַגִּישָׁה admovebo. אֶשְׁקוֹטָה quiescam, juxta Kethib, Jesai. 18: 4. אֶשְׁקוֹלָה Ezr. 8: 25. Vid. Arcan. Kethib pag. 349. Imperativis & Infinitivis mediâ Diminutis per Kamets affixum promiscuè tonum ultimæ tribuit vel penultimæ, ut שׁוּבָה Jerem. 3: 12. vel שׁוּבָה revertere, 2. Sam. 5: 27. Vicissim 211
שׁוּבָה quinquies acuitur. Simile vid. Numer. 10: 36. bis penacutum est קוּמָה surge. Vid. Num. 10: 35. & בְּבוֹאָה in intrando. 1. Reg. 14: 12. Idem ה, post semiparvam vocis ex acuta natæ, vocem acuit, ex. gr. אֶשְׁמְרָה מַהֲרָה אֶשְׁקְטָה deflexa verba ex אֶשְׁמֹר מַהֵר & אֶשְׁקֹט ὀξυτόνοις. 212

II. Suffigitur Præteritis penacutis, בָּגַדְתָּה prævaricatus es. נָתַתָּה dedisti. הֶעֱמַדְתָּה constituisti. כִּסּוֹתָה texisti. וְשַׂמְתָּה & posuisti. Psalm. 8: 7. 213

הַעֵדֹוּתָה contestatus es. Exod. 19: 23. vel, admonuisti.

214 Exempla HE PARAGOGICI hærentis Futuro primo, formæ פְּקוֹד hæc sunt: זָכְרָה memento. זָעֲמָה detestare. Num. 23:7. Formæ פְּקַד ut שִׁכְבָה cõcumbe. Gen. 39: 12. נִצְרָה custodi. אֶסְפָה congrega. גְּשָׁה accede. Gen. 27: 21. לְכָה ito. Pihel סַפְּרָה narra. מַהֲרָה festina. Hiphhil הַגִּישָׁה admove. הָעִירָה וְהָקִיצָה evigilare & expergiscere. Psalm. 35: 23. Hophal הָבָאתָה adductus es. Ez. 40: 4.

215 He additum ad Futurum II. אֶשְׁמְרָה custodiam. אֶפְשְׂעָה incedam. אֹסְפָה congregabo. אִכָּבְרָה honorabor. אֲחַלְּקָה dividam. אֲבָרְכָה benedicam. אֶתְהַלְּכָה ambulantem me præbebo. תָּרֹנָּה clamitat scil. sapientia. Prov. 1: 20. נָבֹזָּה prædemur, sine Dages. 1. Sam. 14: 36. וְנָבְלָה & confundemus, pro וְנָבְלָלָה Gen. 11:7. נִדְּמָה silebimus. Jerem. 8: 14. אֵילְכָה incedam. תָּעֻפָה obtenebratus fuerit. Ijob. 11: 7. אֵיבוֹשָׁה erubescam. נָקוּמָה surgamus. אָעִירָה evigilabo. אָחִילָה dolebo. נָרִיעָה clangamus. Psalm. 95: 1. וְתָבוֹאָה & adveniat. Jesa. 5: 19. אֶשְׁעָה respiciam. אֶהֱמָיָה perstrepam. Ps. 77:14.

216 III. He paragogicum suffixum Infinitivo formæ פְּקוֹד ut לְמָשְׁחָה ad ungendum. לְנָבְהָה ad efferendum. לְחֶמְלָה ad parcendum. Sophon. 3: 11. לְרָחֳקָה ad longè recedendum. Ezech. 8: 6. II.

217 Formæ פְּקַד ut לְרִבְעָה ad ineundum. לְאַשְׁמָה rea-

reatū obeundo. וְאַהֲבָה diligendo. לְדַאֲבָה ad mœrendum. לְיִרְאָה ad timendū. Deut. 4:10. III. Formis 218
quiescentibus: רוֹעָה confringendo. Jesai. 24: 19. בְּבוֹאָה in intrando. לַהֲנָפָה גוֹיִם ad agitationem gentium: הנפה est nominis forma regentis casum verbi sui. Jesa. 30: 28. עֹרָה nudari. Jesa. 32: 11.

IV. Participio suffixum: בּוֹעֵרָה ardens. Hos. 7: 8.

Nominibus quoque suffigitur 1. prævio 219
Kamets penultimam acuente, ut לַיְלָה nox. 220
מוֹתָה mors. conf. num. 212.

Fæmininorum ה ante He paragogicum verti- 221
tur in ת, ut אֵימָתָה terror gravis, ab אֵימָה terror. Ex. 15: 16. Sic ab יְשׁוּעָה salus, deflexum יְשׁוּעָתָה לוֹ omnimoda salus. Psalm. 3: 3: יְשׁוּעָתָה Jonæ 2: 10. עֶזְרָתָה præsentissimum auxilium. Ps. 44: 27.

Rarò suffigitur per (ֶ) ut לָנֶה i. e. qui comoratur. 222
Invadat eum, qui commoratur in domo ejus. Zachar. 5: 4. יְדַשְּׁנֶה in cinerem redigat. Psalm. 20: 4. אֶקְרָאֶה inclamabo 1. Sam. 28: 15.

3. Non est He paragogicum in שְׁלֹמֹה Schelo- 223
mo. שִׁלֹה Schilo, Judic. 21: 12, 19. אֶשְׁתְּמֹה Esthemo, Jos. 15: 50. שׂוֹכֹה Soco. 5: 35 יְרִיחֹה Jericho 1. Reg. 16. 34. urbium vocabulis. In his enim ponitur loco ו quiescentis, quod post abscissum ת pluralis indicem relictum fuit.

Additur Pronominibus; iisque vel sepa- 224
ratis 1. cum (ֵ) ut הֵמָּה illi. הֵנָּה istæ. אַתֵּנָה vos,

 fæm.

225 fæm. 2. Cum Segol, ut אֵלֶּה isti, ex absoluto pronomine אֵל vel INSEPARATIS v. gr.

ךָ ut בְשִׁמְכָה in nomine tuo.

ן ut בֹּאֲנָה adventus eorum. Ruth 1: 19. In voce קִרְבְּנָה venter earum, Nun præmittit Segol, Gen. 41: 21.

הֶן ut גְוִיֹּתֵיהֶנָה corpora sua.

כֶן ut וּמַתְכֻּנְתָּה scelus vestrũ, f. לָכֶנָה vobis ex לָכֶן videatur Buxtorfii Thesaur. p. 417.

הֶם ut אֵילֵיהֶמָה superliminaribus eorũ. Ez. 40: 16.

226 ךָ paragogen He adsciscit cum puncto Tsere, ut מַלְאָכֵכֵה pro מַלְאָכֵכָה nuncii tui. Nahum. 2: 14. Denique adhæret adverbio כָּכָה sic, ita. Num. 11: 15.

227 Promiscuè interim scribitur, vel non scribitur. Confer parallela 1. Reg. 10: 25. & 2. Paral. 9: 23. Item 1. Paral. 20: 8. & 2. Sam. 21: 22. in אֵלֶּה & אֵל.

228 Notandum, quod He paragogicum etiam post præfixum ה locum habeat, v. gr. בַּלַּיְלָה nocte. Thren. 2: 19. הַחַרְסָה Sol, Judic. 14: 18.

229 Sæpius non scriptum quasi præsens intelligitur. ut הִגַּדְתָּ לִּי indicasti mihi. וְאָכַלְתָּ שָׁם & comedes ibi. Deut. 27: 7.

III. De Vav Paragogico.

230 ו per Cholem suffigitur accentu non nisi ante Makkeph privandum, ut בְּנוֹ בְעוֹר Filius Behoris. Numer. 24: 3. חַיְתוֹ שָׂדָי bestia agri. מַעְיְנוֹ מָיִם

מַעְיְנוֹ־מָיִם fons aquæ. חַיְתוֹ־אֶרֶץ bestia agri. יֶשְׁנוֹ Est ipse. Esther. 3:8. Nun est epentheticum.

IV. De Joth Paragogico.

Joth paragogica litera per Chirek suffigitur, 231
nunc in ultima, nunc in penultima residente tono.
In ultima Nominum, ut דִּבְרָתִי ductus. Psalm.110. 232
4. בִּלְתִּי non. זוּלָתִי præter. Participiorum mascu- 233
lini generis, ut אֹסְרִי ligans. הֹפְכִי vertens. יוֹשְׁבִי
sedens. מַשְׁפִּילִי humilians. Psalm. 113: 6. Fæmi-
nini: גְּנֻבְתִי raptum. מְלֵאֲתִי plena. Infinitivorum: 234
לְהוֹשִׁיבִי ad collocandum. Psalm. 113: 8. Juxta 235
pronomen inseparatum: אַתִּי tu fæm. Judic. 17: 2.
Jerem. 4: 30. 1. Reg. 14: 2. In penultima nomi- 236
num, ut שָׂרָתִי בַמְּדִינוֹת Princeps provinciarum.
רַבָּתִי בַגּוֹיִם Maxima gentium. חֵצִי dimidium,
1. Reg. 10: 7. 7. sagitta, 1. Sam. 20: 36. Præte- 237
ritorum fæminini generis: שִׁלַּחְתִּי emisisti sc. filia
Sionis. Zach. 9: 11. עָשִׂיתִי comparasti. Ezech. 16:
59. הָיִיתִי fuisti. יָלַדְתִּי peperisti. Vid. Arc. Kethib
p. 383. 384. & seqq. Futuri, ut תִּזְנִי ex תִּזְנֶה fornica- 238
bitur. Jer. 3:6. תִּמְחִי deleas, ex absoluto תִּמַּח Jer.
18: 23. תֶּשִׁי oblitus es, Deut. 32: 18. pro תֶּשִׁי to-
no Dages compensante. Participiorum: quæ à Ma-
sorethis per Kethib insinuata. אֹהַבְתִּי amans. Hos 239
10: 11. יוֹשַׁבְתִּי quæ habitas, Thr. 4: 21. Jerem.
22: 23. שֹׁכַנְתִּי quæ habitas. Jer. 51: 13. מְקֻנַּנְתִּי

quæ nidificaſti. Jerem. 20: 23. Juxta pronomen ſeparatum אַתִּי Tu, Ezech 36: 13. Juxta inſeparatum, אוֹכְלְכִי Pſalm. 137: 6. עוֹנְכִי חַיָּיכִי נְעוּרָיְכִי Pſalm. 103: 3, 4, 5. Juxta מִן particulam, ut מִנִּי אֳרְחֹתֶיךָ à viis tuis. Pſalm. 44: 19. Diſtinguendum eſt à Joth communi vocum conjunctarum vinculo ſeu compagine, ut in צוּרִיאֵל Tſuriel, petra eſt Deus. Num. 3: 35. עַמִּיאֵל populus Dei. 2. Sam. 17: 27. אֲדֹנִי־בֶזֶק Dominus Bezeki urbis, Judic. 1: 5, 7. מַלְכִּי־צֶדֶק Rex Juſtitiæ. Gen. 14: 18. יְשִׂימִאֵל diſponat Deus. 1. Par. 4: 36.

V. DE NUN PARAGOGICO.

240 ן Paragogicum verbis in Schurek & Chirecgadol finitis ſuffixum, ſemper eam, quam afficit, ſyllabam, acuit: ut יִשְׁאָלוּן rogaverint. יִבָּהֵלוּן Pſ. 104: 29. יִקְצֹרוּן meſſuerint. Ruth 2: 9. יְרַקֵּדוּן ſaltitabunt. Joſ. 21: 11. יַבִּיעוּן eructant, Pſalm. 59: 8. יְקוּמוּן reſurgent. 2. Sam. 22: 39. יִתְהַלָּכוּן ambulantes ſe præbebunt. Pſalm. 12: 9. יָחִילוּן indoleſcent. Jeſa. 13: 8. תִּבְעָיוּן quæretis. Jeſai. 21: 12. יַרְשִׁיעֻן condemnabunt. יִרְבְּיֻן augebantur. יְנִעוּן movebunt. Pſalm. 109: 25. יְמִישׁוּן palpant. Pſal. 115: 7. תַּגִּישׁוּן Amos 6: 3. יִכָּרֵתוּן exſcindentur. יִתְּצְבוּן exciderentur. יִשְׁתַּקְשְׁקוּן collidentes ſe præbebunt. Nach. 2: 4: יִרְוְיֻן explebuntur. תְּחִילִין paritura es. Jeſa. 45: 10. תַּעֲשִׂין facies. Jeſai. 45: 10.

תִּדְבָּקִין

תִּדְבָּקִין adhærebis. Ruth 2: 8. תֹּאסִפוּן Exod. 5: 7. vel תוֹסִפוּן addatis. Hose. 7: 12. תִּירְאוּן timebitis. תִּמְצָאוּן invenietis. יִשְׁתְּיוּן bibent. Psalm. 78: 44. יֶחֱסָיוּן confident. Psalm. 36: 8. יֶחֱזָיוּן videbunt. Jesai. 26: 11. וַיֶּאֱתָיוּן & convenerunt. Jesai. 41: 5. Rariùs hæret Præteritis: ut יָדְעוּן noverunt. Deut. 8: 3.

Notandum, quod Nun paragogicum liberè adjungitur: Itaq; pro תַּעֲשׂוּן 2. Reg. 11: 5. in parallelo 2. Chron. 23: 4. effertur תַּעֲשׂוּ. 241

PARAGOGE SERVILIUM LITERARUM.

TRes literæ בכל adsciscunt מוֹ syllabam paragogicam vel expletivam. ב, ut בְּמוֹ־אֹפֶל in caligine. Psalm. 11: 2. בְּמוֹ מַדְמֵנָה in sterquilinium. Jesa. 55: 10. כ ut כְּמוֹ־אָבֶן sicut lapis. Exod. 15. 5. כְּמוֹ־נַחַל sicut torrens. Job 6: 15. לְמוֹ עֲצָתִי post consilium meum. Job 29: 21 Fit etiam epentheticum ante suffixa, ut כָּמוֹנִי כָּמוֹךָ Sic ego sicut tu. 1. Reg. 22: 4. ל, ut לְמוֹ־חָרֶב ad gladium. Job 29: 21. 242

DE FORMIS VOCUM CHALDAICIS.

IN scriptis Hebraicis occurrunt formæ vocum à Chaldaicis non differentes. v. gr. מַלְכִין Re- 243

ges. Proverb. 31: 3. מִדִּין stragulæ. Judic. 5: 10. Videsis Commentarium nostrum in Cantic. Deboræ. תַּנִּין Dracones. Thren. 4: 3. אָחֳרִין alii. Job 31: 10. האיין insulæ. Ezech. 26: 18. חטין tritica. Ezech. 4: 9. בַּחַיִּין in vitis. Job 24: 22. מִלִּין sermones. עִיִּין acervi. הַיָּמִין dies. תַּנִּין Dracones. צידנין Sidonii. 1. Reg. 11: 33. In *participiis:* שֹׁמֵמִין desolantes. Thren. 1: 4. Pro הָרָצִים 2. Par. 23: 12. lectum in parallelo est הָרָצִין currentes. 2. Reg. 11: 13. נחתים demissi, vel descendentes. 2. Reg. 6. 9. Hebraicæ quidem terminationis, sed à
244 sing. Chald. נחת descendens. Dan. 4: 10. In *verbis:* אָזְלַת abiit, defecit Deut. 32: 26. וְשָׁבַת & revertetur. Ezech. 46: 17. תִּשְׁמוֹר custodies. Prov. 14: 3. ad instar Chaldaici תִּרְשֹׁם signabis. Dan. 6: 8. Talia תַּעֲבוּרִי transibis. Ruth 2: 8. יִשְׁפּוּטוּ judicabunt. Exod. 18: 26. אַשְׁכֵּם mane surgere, vel levare humeros. pro הַשְׁכֵּם Jerem. 25: 3. אַבְרֵךְ genua flectere. pro הַבְרֵךְ Genes. 41: 43. אֶתְחַבַּר consociavit se, pro הִתְחַבַּר 2. Paral. 20: 35. הִמְסִיו liquefecerunt, Josu. 14: 8. pro הִמְסוּ. Cum ה conjugationis characteristico מְהֻקְצָעוֹת angulata. Ezech. 46: 22. יְהוֹשִׁיעַ servabit. Psalm. 116: 6. יְהוֹסֵף Jehoseph, Psalm. 81: 6. pro יוֹסֵף Joseph. Gen. 30: 24: ש ab initio nominis forma-
245 tivum in שַׁלְהֶבֶת flamma. Cant. 8. *Suffixum* כִי Chaldæis frequentatum in Hebraicis לִמְנוּחָיְכִי n requiem tuam. Psalm. 116: 7. תַּחֲלוּאָיְכִי morbos

bos tuos. Psalm. 103. 3. עֲוֺנֵכִי iniquitatem tuam. ibidem. חַיָּיכִי vitam tuam. ibid. ℣s. 4. נְעוּרָיְכִי juventus tua. ibid. ℣s. 5. רָעָתֵכִי malum tuum. Jerem. 11: 5. בְּתוֹכֵכִי in medio tui. Psalm. 119: 19. עָלָיְכִי super te. Psalm. 116:7. אַתְּ masc. pro אַנְתְּ legitur tribus locis, Num. 11: 15. Deuter. 5: 27. Ezech. 28: 14. Non est igitur generis enallage.
Vicissim in scriptis Chaldaicis leguntur voces He- 246
braicæ: ut אֶלֶף אַלְפִּים millies mille. Dan. 7: 10. שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל tribus Israelis. יוּכַל pro יְכֻל poterit Dan. 2: 10.

CAPUT XIII.

DE TRANSPOSITIONE LITERARUM.

Summa.

Transpositionis duo genera, Rejectionis & Dejectionis. De Transpositione Gutturalium. Explicatur imprimis locus 2. Reg. 3. 20. Jobi 19: 3. 2. Sam. 22: 12. Transpositæ Vau & Joth. Transpositæ liquidæ literæ ל, נ & ר. Explicantur verba 2. Sam 22: 46. Transponitur sibilans prope labialem: Dentalis ante sibilantem.

Satis de Specie & Figura vocum. 247
Progrediendum est ad passiones literarum, quæ dissimilitudinem quandam nativæ scriptionis, ad enunciationis facilitatem, vel

ad soni jucunditatem non accessuris pariunt. Ex eo genere sunt Trajectio, Permutatio, Aphæresis, Elisio & Apocope. Singularum accuratior cognitio quoniam interpreti ingens adjumentum ad eruendas vocum origines veriq; & indubii sensus scrutinium adfert; eas operæ est, adhibito studio, pertractare.

848 TRANSPOSITIO literarũ, in hebraicis vocibus lenioris pronunciationis ergo frequentissimè facta, duo habet genera, rejectionem & dejectionem. Rejectio est literæ in sedem superiorem translatio. Dejectio est in sedem inferiorem. Utraque certis adstricta legibus non est omnium literarum. Nec enim transponi possunt, nisi 1. Gutturales, vel ex gutturalibus natæ Vav aut Joth: vel 2. Liquidæ ל נ ר, vel 3. in dentalium labialiumque vicinia dicendæ Sibilantes. Memorentur

I. Transpositæ Gutturales.

849 1. א *rejectum* ad locum syllabæ superioris; *ut* in אֲרִי Leo, pro רְאִי i. e. visus. אֶפְרָת Ephrath, uxor Caleb. 1. Paral. 2: 19. pro פְּאֻרָת ornamentum, à masculino פְּאֵר derivatum. אִבְצָן Ibtzan, Judex Jisraëlitarum, pro צְבָאָן i. e. militaris. Judic. 12: 8. אֶפְרַיִם Ephrajim, pro פְּרָאִים vel פְּרָיִים fructus. Vid. Onom. p. 370. א *dejectum* in פֶּרֶא onager, pro אֵפֶר cinere, cinericii coloris Asinus. אֲתָרִים delineatores, descriptores, pro תָּאָרִים. Num. 21. 1. צֹנַאֲכֶם grex vester, pro צֹאנְכֶם

Num.

Num. 32: 24. לַאֲרִיב ad cruciandum pro לְרָאִיב vel לְהָרָאִיב 1. Sam. 2: 33.

2. ה *rejectum* in הֻיְּדוֹת celebrationes, pro יְהֻדוֹת à sing. יְהוּדָה Nech. 12. 8. וַיֶּהְבּוּ pro וַיִּבְהוּ à radice בָּהָה pro וַיֶּהֱבוּ eliso ה scriptum וַיִּבוּ & exinaniverunt. 2. Reg. 3: 24. תַּהְכְּרוּ torvum intueamini, pro תַּכְהֲרוּ Job 19: 3. כָּהַר Hebræis idem quod in Arab. sermone est كهر cáhara, austero & indignabundo vultu per contemtum excipere. Vertas igitur locum: Jam decies me ignominia affecistis: non pudet vos austero & indignabundo vultu me excipere, vel: torvè me adspectare? יַהַץ Jáhats, urbis nomen, pro צַהְיָה siccitas, quod est congenerum nominis צִי aridus locus, pro צִהִי usurpati, vid. Onomast. pag. 371. ה *dejectum:* וּמְבַלְהִים & conturbantes, pro וּמְבַהֲלִים Ezræ 4: 4. וַיִּקָּלְהוּ & congregati sunt pro וַיִּקָּהֲלוּ 2. Samuel. 20: 14. Vid. Arcan. Keri. pag. 227. בַּלָּהָה terror, pro בַּהָלָה Jesa. 17: 14. בַּלָּהוֹת terrores pro בַּהָלוֹת Psalm. 73: 19. כְּלַהוֹת pro בַּהֲלוֹת Job 24: 17. כְּמִתְלַהְמִים ut percutientes, pro כְּמִתְהַלְמִים Prov. 18: 8. פְּדַהְאֵל Pedaël, pro הִפְדָּהאֵל accepto pretio liberum dimisit DEUS. Num. 34: 28. רָהְגָּה Rohga, pro הָרְגָה i. e. occisio. Schemeri fuit filius dictus etiam רוֹהֲגָה Rohga, pro הוֹרְגָה occisionis filius. 1. Par. 7: 34.

3. ח *rejectum*, in חֵשֶׁב cingulum Ephod, pro שֶׁבַח quod est à verbo שָׁבַח compescuit, constrinxit.

xit; vel ab חָבַשׁ ligavit, accinxit. חֹשֶׁן Pectorale,
pro נחשׁ quod nomen vim habet congeneris נַחַשׁ
conjectio, experimentum. Vid. Onomast. Sacr. p.
366. חֵמֶת uter, lagena, pro מֶתַח à verbo מָתַח
extendit, à quo etiam אַמְתַּחַת saccus. חַשְׁרַת ni-
gredo, pro שַׁחֲרַת 2. Sam. 22: 12. confer locum
parallelum, Psalm. 18: 12. פַּחַת fovea, pro פֶּתַח
apertio. חֵדֶק spina. Mich. 7: 4. pro דָּחַק à verbo
דָּחַק pressit, arctavit. חָרִים Charim, viri vocabu-
lum, pro רָחוּם dilectus. Nechem. 12: 15. certè
idem vocatur רְחֻם ab eadem mente. Nech. 12:
3. חַרְהֲיָה Charhoja, i. e. הֶחֱרָה יָהּ accensus fuit
irâ Dominus. Nech. 3: 8. פְּדַהְאֵל pro הִפְדָּה אֵל ac-
cepto pretio liberum dimisit DEUS. Num. 34:
vs. 28. וַתְּחַשׁ pro וַתֶּשַׁח & incurvavit se, à שָׁחָה,
vel pro וַתָּשַׁח incurvavit se. Si ambulavi cum va-
nitate, & inclinavit vel *incurvavit se* pes meus ad
252 dolum. Job. 31: 5. ח *dejectum:* יְבֻחַר & יְחֻבַּר
associatur. Eccles. 9: 4. לוֹחֵשׁ debilis. Jesai. 14: 12.
collactaneum חָשֵׁל debilitans. Dan. 2. 40. וַיֶּחֱלַשׁ
& debilitatur. Job. 14: 10. הַבַּרְחֻמִי Barchumæus,
patronymicon Hazmavethi. 2. Sam. 23: 31. idem
cognominatus הַבַּחֲרוּמִי Bacharumæus, i. e. ori-
undus Bachurimis, Binjaminitarum oppido. 1. Pa-
ral. 11: 33. תִּמְנַת סֶרַח Thimnath Serach, Ephra-
jimitarum civitas. Jos. 24: 30. nominis membrum
ultimum trajectis elementis legitur תִּמְנַת חֶרֶס
imago solis. Judic. 1: 35. חָגָב Agabus,
id

id est, locusta, congenerum גָּבָח calvaster. Ezr.
2: 46.

4. ע *Rejectum.* זַעֲוָה commotio, & trajectis 253
Literis זְוָעָה Jesa. 28: 19. Deut. 28: 5. מַרְעִישׁ com-
movens Hagg. 2: 6. congenerum est יַרְשִׁיעַ com-
movebit, inquietabit. Job. 34: 29. יְעַלְעוּ avidi
erant, trajectis literis figuratur ex יָלַע quod est A-
rabum ولع cupidum vel avidum esse. Job. 39: 30.
Etiam pulli ejus avidi sunt sanguinis, & ubi sunt
confossi, ibi est. Idem verbo sensus Prov. 20: 25.
Tendicula est homini, quum יָלַע discupit rem
Deo sacratam, post vota requirere. עֲוָרִים asini,
pro רְוָעִים q. d. bestiam vociferationum. *Sin-
gulare est* רֵוַע vociferatio, à רוּעַ, quemadmodum
שֶׁוַע clamor à שׁוּעַ clamare. *Sic* עִיר loco רֵיעַ po-
situm Jerem. 15: 8. est vociferatio: Itaq; vertam:
faciam, ut irruat in eam repente vociferatio *mili-
taris*, ac terror. Collactaneum est רֵיעַ vociferatio.
Ex eadem voce eodemque argumento dictus עַיִר
asini pullus. Zach. 9: 9. At עִיר urbs, dictum est
pro רֵיעַ ex verbo רָעָה socium esse, ad instar קָיִן
quod est à קָנָה possidere. עָרִים urbes à singul.
עִיר quod pariter trajectis literis enunciatur loco
רֵיעַ. Sed עֲיָרִים pulli asinorum permutatum cum
עֲיָרִים uti diximus, venit ab sing. רֵוַע clamor. ע
Dejectum: רֶשַׁע conflictatio, inquies, inquietudo, 254
pro רֶעַשׁ Eccles. 8: 7. נַעֲצוּצִים disrupta, pro
צַעֲצוּנִים à verbo צָעַן disrupit. Igitur comma 19.

Jesa.

Jesa. 7. ita reddendum censeo: Ut venientes conquiescant omnes in vallibus, & in omnibus *disruptis* diductisque *petris*. יָעִיר Jahir, i. e. יְרִיעַ cujus fœmininum יְרִיעָה aulæum seu cortinam significat. Exod. 26: 2. Synonymon viri, יַעֲרֵי אֹרְגִים i. e. Aulæa textorum. 2. Sam. 21: 19. 1. 1. Par. 20: 5. שַׁעַף Schaħaph, filius Johdaj, pro שֶׁפַע i. e. abundantia. 1. Par. 2: 47.

II. Transpositæ ex Gutturalibus natæ literæ Vav vel Joth.

255 עַוְלָה iniquitas, pro עֲוֹלָה ex verbo עָלָה ascendit. עֲוִיל parvus pro עֲלִיו ex eodem verbo. מָוֶת mors pro מָתוּ ex מתה unde etiam מְתִים homines. קְוֻצּוֹת pro קְצוֹות capilli, ex קצה. Sic עֲיָרִים urbes pro רְעָיִם à themate רָעָה socium esse. לַיִשׁ leo, pro שַׁיִל quod venit ab שָׁלָה tranquillum esse, ut קַיִן à קָנָה possedit. Scitè dictus à securitate leo, animal, quod solo se terrore tuetur. אֲרַיָּוךְ irrigabo te, pro אֲרַוָּיךְ à radice רָוָה ebrium vel irriguum esse. Jesa. 16: 9.

III. Transpositæ Liquidæ.

256 I. ל, *rejectum* in הַלּוּקְחִים quæ lenes sunt, Jerem. 23: 31. pro הַחוֹלְקִים ab חָלַק lævem aut mollem esse. מַזְלֵג fuscina, pro מַגְזֵל instrumentum quo ex ollis ahenisque ferventibus carnes eripiuntur. חֶלֶד ævum, tempus, quod etiam valet Psal. 49.

49: 2. Auribus percipite : כָּל־יֹשְׁבֵי חָלֶד i. e. כָּל־יוֹשְׁבֵי בְּחָלֶד omnes qui habitatis *IN* tempore לַהֲקַת הַנְּבִיאִים congregatio Prophetarum. 1. Sam. 19: 20. pro קְהִלַּת sive קְהִלַּת à קָהַל congregare. וַיִּקָּלְהוּ & congregati sunt, idem vult altera ejusdem loci scriptio וַיִּקָּהֲלוּ 2. Sam. 20: 14. Vid. Arc. Keri p. 227. לִשְׁכָּה injectionis vel conjectionis locus, pro שְׁלְכָה Neh. 13: 5. qui etiam dictus נִשְׁכָּה trajectis literis vocabuli pro כִּנְשָׁה collectio, à כָּנַשׁ collegit. Nechem. 13: 8. Vid. Onom. Sacr. pag. 367. מֶלְתָּחָה vestium involucrum. 2. Reg. 10: 22. ab חָתַל fasciis involvit. לָכִישׁ Lakisch, urbis nomen, Josu. 15: 39. pro שָׁכִיל orbatus vel כָּשִׁיל qui impegit. תֹּפֶל Thóphel, Secessus, segregatio: pro נִפְלָת à verbo פָּלָה cujus Niphal est נִפְלָה separari. Loci nomen. Deut. 1: 1. Sic אֲחִיתֹפֶל Achithophel idem quod אֶחָד פְּלָת Unus, DEUS scil. est separatio, אֶחָד פְּלוֹנִי unus est nomine suo separatus. 2. Sam. 15: 22. Itaque idem, qui 2. Sam. 24: 34. vocatur filius Achithóphel, vocatur etiam פְּלוֹנִי Peloni. 1. Par. 11: 36. חֲקַל דְּמָא Ἀκελδαμά, ager sanguinis ex Ebræo: חֵלֶק הַדָּם portio, vel ager sanguinis. ל *dijectum:* הִבְדִּיל separavit, 257 seorsum posuit: collactaneum est לְבַד seorsum. מִקְלָט receptus, refugium pro מִלְקָט à verbo לָקַט collegit, recepit. חֲכִילָה Chacila, urbis nomen. 1. Sam. 23: 19. pro לְחִיכָה Ablincta scil. à bobus ter-

ra; secundum quod legitur Num. 22: 4. Nunc delinget hæc congregatio omnia, quæ circum nos sunt, quemadmodum lingit bos viridem herbam terræ. קְלִיטָה Kelita, i. e. לְקִיטָה receptæ, scil. filius. Viri nomen, qui etiam קְלָיָה i. e. קְהֵלָיָה collectio vel congregatio Domini. Ezr. 10: 23. עֲתַלְיָהוּ Hathaljahu, i. e. יִלְתַּע יְהוָה commolit Dominus. 2. Reg. 8. 26. שַׁמְלַי Schamlaj, Ezr. 2: 46. qui & שַׁלְמַי Schalmaj adpellatur, i. e. retributio Domini. Nechem. 7: 48.

258 II. נ *Rejectum*: in נַעַר puer, ab רַעַן ætate viridi. נְאֻם sermo certus & indubius, nomen constructum ex absoluto אֱמוּן veritas, certitudo. Vid. Onom. p. 366. אַבְנֵט cingulum ventrale, pro אַבְטֵן quod est à בטן venter. נְכָסִים opes, à verbo סָכַן profuit. לְצֹנַאֲכֶם gregi vestro, Num. 32: 24. pro צאנכם ut legitur Exod. 10: 24. צָנַף obvolvit, obtexit, à צָפַן abscondit, recondidit. נָאַק idem quod אָנַק gemuit, & נְאָקַת gemitus idem quod אֶנְקַת Psalm. 79: 11. דוֹדָנִים Dodanim pro נוֹדָדִים vagi, disjecti, profugi. Gen. 10: 4. Vid. Dissertationem nostram de Origine Cel-
259 tarum. נ *Dejectum*: in קֶרֶן cornu, à נָקַר perfodit. אֶשְׁנָב i. e. fenestra, q. d. Spiratorium, ab נָשַׁב spiravit. גֹּשֶׁן Goschen, *terra* viciniæ, vel accessus, per quam aditus ad aliam patet. Gen. 46: 28. Jos. 15: 51. שׁוּנֵם Schunem, pro שֵׁמוֹן Sumen, vel pinguedo. formæ אָסוּר vinculum & אָמוּן veritas. Josu. 19: 18.

III. ר *Rejectum* in אֶרֶץ terra, pro אֶצֶר cujus 260
collactaneum אוֹצָר thesaurus, vel reconditorium. Sic dicta est terra, quod sit thesaurus, unde ea, quæ ad victum cultumque hominis requiruntur, depromantur, vel quòd sit penitissimâ mundi parte recondita veluti cardo vel centrum. דָּרְבָן stimulus, à דבר ducendo. חֲרוּזִים torques, pro חֲזוּרִים ab חָזַר circuire. עַרְבוֹת campestria pro עַבְרוֹת 2. Sam. 15: 25. & 17: 16. תְּרָפִים pro פְּתָרִים interpretationes. בִּכְרָה dromas, pro בִּרְכָּה quod est à בֶּרֶךְ genu. Nimirum dromades innixæ genibus præbent se oneri imponendo. וְיַחְרְגוּ Psalm. 18:46. in parallelo וְיַחְגְּרוּ 2. Sam. 22:46. Locum ita vertamus: Filii alienigenarum concident *animo*, & cum horrore excedent è clausis locis suis. In verbo וְיַחְרְגוּ est synthesis & metalepsis, ut Gen. 12: 15. Capta fuit in Pharaonis domum, i. e. capta in domum Pharaonis perducta fuit. Talia Gen. 42: 28. Jesai. 7: 6. פָּצַר & פָּרַץ ursit. רָעַץ & עָרַץ quassare, consternare. רָעַף & עָרַף stillare. הַגִּרְזִי Girzæus, idem qui הַגִּזְרִי Gizræus. 1. Sam. 27:8. רַקַּת Rakkath, urbis nomen, Josu. 19: 35. pro קרת Est quippe synonymon urbis קַרְתָּן Kartan, & קִרְיָתַיִם Kirjathajim, Josu. 21: 32. & 1. Par. 6:61. פְּרָזוֹת pagi, פְּרָזִי paganus, à verbo פָּזַר dispersit. ר *Dejectum:* אֻוֵרוֹת præsepia, pro 261
אֻרְוֹת 2. Par. 32: 28. גוֹרָל sors, ab רגל explorare. גַּרְזֶן securis à גָּזַר secuit. עוֹרֵב corvus, traje-

ctis literis idem quod רוֹעֵב esuritor. פֵּשֶׁר interpretatio à פָּרַשׁ exposuit. חֵרֵף & חָפֵר probro affectum esse, probris affecit. עִיר civitas, pro רֵיעַ formæ, קַיִן vel יַיִן vinum, à verbo רָעָה socium esse. עִיר pullus asini, pro רִיעַ à vociferatione. גֶּתֶר Gether, pro גֶּרֶת Filius Aram. Gen. 10: 23. à verbo גור vel יָגוֹר timere. Hinc montium Gortyorum & Tigris fluminis nomen.

262 IV. Sibilans prope labialem transponitur, ut כֶּבֶשׂ & כֶּשֶׂב agnus. אֶפֶס & אָסַף desiit. פַּסּוּ & סַפּוּ defecerunt, consumti sunt. חֵשֶׁב cingulum à verbo חָבַשׁ ligavit. נֶפֶשׁ anima, spiritus, à verbo נָשַׁף spiravit. יַעְבֵּץ Jahbets, à futuro יַעְצֵב dolorem creat. Jahbetso mater indidit hoc nominis dicendo: Eò quod peperi eum cum dolore, ita vocandus est. 1. Par. 4: 9, 10.

263 V. Dentalis ante sibilantem trajicitur, ut הִסְתַּבֵּל pro הִתְסַבֵּל oneravit se. הִשְׁתַּבַּח laudatum se præbuit. יִשְׁתּוֹמֵם stupefactum se præbebit. Psalm. 143: 4. הִשְׁתַּחֲוָה incurvatum se præbuit.

264 In תִּתַּפָּל Thav repetendum rejicitur ad ת formativum, stat enim hoc verbum loco תִּתְפַּתַּל perversum exhibes te. 2. Sam. 22: 27.

CAP. XIV.

CAPUT XIV.

DE LITERARUM PERMUTATIONE,

Summa.

Joth mutatur in Aleph. Joth quiescens in mobile; idem in א quietum. He mobile post se ipsum in א, He finale quietum in א, etiam in Joth mobile: He mobile transit in Joth mobile, He mappicatum in He raphatum. Vav mobile mutatur in quietum, Vav quietum in א. Vav mutum permutatur cum ה quieto. ה quietum cum א mobili. Aleph mobile medianum in Joth mobile migrat. De iis quæ scribuntur cum א dagesato. Aleph quietum vertitur in mobile, Joth quietum in א quietum. De aliarum literarum permutatione. Literarum permutatio non fit promiscuè. Litera ejusdem vocis continuò repetenda mutatur in א. Heterogeneæ literæ quænam permutentur? ר Alternitatis gratia transit in ל.

Regula I.

SÆpius literæ יהוא aliæque eodem formatæ oris organo permutantur. 1

Joth mobile mutatur in א, ut in צְבָאִים 1. 2
Par. 12: 8. quod nomen scriptum loco צְבָיִם 2.
Sam. 2: 18. Sic צְבָאוֹת capreæ, in vicem venit
nominis צְבִיּוֹת Cant. 2: 7. פְתָאִים scribitur pro
פְתָיִים simplices. מְנָאוֹת partes. Nech. 12: 34.
pro מְנָיוֹת Nech. 12: 47. & 13: 10. Pro נְבָיִים

legitur נְכָאִים attrita. Jesa. 16: 7. pro עֳפָיִם scriptum עֳפָאִים rami. pro חֲלָיִים enunciatum חֲלָאִים ornamenta. Cantic. 7: 1. Sic בְּרִיאָה selectum, pingue, pro בְּרִיָה Ezech. 34: 3. cum Joth defecto בְּרָאָה Habac. 1: 16. שְׁגִיאוֹת pro שְׁגִיוֹת errores. עַרְבִאִים Arabes, pro עַרְבִיִּים 2. Chr. 17: 11. הַגְרִיאִים Hagareni, pro הַגְרִיִּים 1. Chr. 5: 19. בְּלוֹאִים pro בְּלוֹיִים veteramenta. Jerem. 38: 11, 12. à singul. בְּלוֹי veteramentum. צְבֹאִים Tzebo'im. Hose. 11: 8. pro quo extat צְבוֹיִים Gen. 14: 2. à sing. צְבוֹי ut גּוֹיִם à גּוֹי gente. תְּלוּאִים pro תְּלוּיִים suspensi. תַּחֲלֻאִים pro תַּחֲלוּיִים ægritudines. Jerem. 16: 4. שִׁנְאָן pro שִׁנְיָן iteratio. נְכָאוּ percussi sunt, pro נִכְּיוּ à verbo נָכָה percussit. אֲחִיאָם 2. Sam. 23: 33. pro אֲחִיָם Ex דָּיָג natum דְּאָג & א silente דָּאג i. e. piscis. Nehem. 13: 16.

3 Joth primæ radicalis mobilis in א, ut תְּאֲמִינוּ dextram petetis, pro תֵּימִינוּ Jesa. 30: 21. תֹּאסִפוּן addatis. Exod. 5: 7.

4 Joth mobile vertitur in Joth quiescens, ut אֵילִים arietes ab אַיִל aries, יֵינְךָ vinum tuum ab יַיִן vinum. חֵי ex חַי vivit. שְׁמֵי, ex absoluto שָׁמַיִם cœli. שְׁרֵיאוּר i. e. שַׁדַּי אוֹר. Qui omnia præbet, lux vel ignis est. אֵילְכָה incedam. אִישַׁן obdormiscam.

5 Joth mobile mutatur in Vav mobile, ut הָיָה & הָוָה fuit. חָיָה & חָוָה vixit. אִוָּתֵר reliquus fiam. 1. Reg. 19. אִוָּשֵׁעַ servabor. Psalm. 18: 4. וַיִּוָּעֵץ

& con-

& consilium iniit. אִוָּדַע notus fiam. יִוָּחֵל exspectavit. Dissimile יִיָּרֶה jaculis conficitur. Exod. 20: 13. Pariter ׳ permutatum in Hithpahel, וְנִוַּסְּרוּ eruditos se præbebunt. יִתְוַדּוּ confitebuntur. יִתְוַכַּח disceptabit. הִתְוַדָּה confitentem se præbuit. הִתְוַדַּע cognoscendum se præbere. Genes. 45. vers. 1. כְּהִתְוַדּוֹת secundùm confiteri. Ezr. 10: 1. מִתְוַדֶּה confitens. NOMINA: וָלָד pro יָלָד natus. וָלָד pro יָלָד genitus. דָּוִיד pro דָּיִיד & hoc pro יָדִיד 6
à quo est יְדִידְיָה dilectus Domini. דַּוָּגִים & דַּיָּגִים piscatores. Jerem. 16: 16. הַוָּתִי & הַיָּתִי calamitas mea. Job. 30: 13. עֲוָרִים & עֲיָרִים asinorum pulli. Jesa. 30: 6. שְׁוָרִים boves, pro שְׁיָרִים qui pluralis venit à sing. שִׁיר ut עֲיָרִים ab עַיִר Radix nominis שׁוּר spectare, contemplari.

Joth quiescens mutatur in mobile, ut in צִיִּים 7
naves. Dan. 11: 30. פְּלִשְׁתִּיִּים Palæstini, à sing. פְּלִשְׁתִּי Palæstinus. לְוִיִּים Levitæ, à sing. לֵוִי. אֲדוֹמִיִּים Idumæi 1. Reg. 11: 17. à sing. אֲדוֹמִי 1. Sam. 21: 7. מוֹאֲבִיָּה Moabitis. Ruth 1. vers. ult. מוֹאֲבִיּוֹת Moabitides. Ruth 1: 4. 1. Reg. 11: 1.

Joth quiescens mutatur in א quiescens. ut in 8
שִׁשֵּׁאתִי sextavi pro שִׁשֵּׁיתִי Ezech. 39: 2. וְרָצָאתִי & acceptos habebo. Ezech. 43: 27. & contra, א quiescens transit in Joth quiescens, ut נִפְלֵיתִי in admirationem traducor. Psalm. 139: 14. נִטְמִינוּ sordemus pro נִטְמֵינוּ Job 18: 3.

9 HE mobile post seipsum in א converti potest, ut האמון multitudo pro ההמון, Jerem. 12: 15. האדרוש an consulendo, pro ההדרוש Ezech. 14: 3. הארדי 2. Sam. 23: 33. pro ההררי Hararita, quod legitur 1. Par. 11: 34. והאזניחו pro והזניחו & qui rejecerunt Jesa. 19: 6. והאראל pro וההראל mons DEI. Utraque vox insinuatur symbolo Masorethico Ezech. 43: 15.

10 HE quietum frequentissimè transire solet in א. 1. In nominibus adpellativis: זרא pro זרה fastidium. חגא titubatio, שנא pro שנה somnus. קרחא calvities, Ezech. 27: 31: pro קרחה Deut. 14: 1. כלא pro כלה tota. מרא pro מרה amara. מטרא pro מטרה scopus, חמא pro חמה excandescentia. 2. In verbis: גבהא extulit se, pro גבהה Ezech. 31: 5. שנא mutavit. 2. Reg. 25: 29. in loco parallelo habetur, שנה mutavit. Jerem. 52: 33. יצא egrediens pro יוצה & hoc pro integro יוצאה Eccles. 10: 5. מרפא remissum præbens, pro מרפה Jerem. 38: 4. רפאים mortui à רפה manus remittere. ירא pro ירה jaculatus est, hinc enim ויראו המוריאים & וירו המורים & jaculati sunt sagittarii. 2. Sam. 11: 24. Sic ירא jaculari pro ירה usurpatum 2. Par. 26: 15. נכאו pro נכו percussi sunt. אתא pro אתה ut Jesai. 21: 12. אתנו venimus. יתא veniet pro יאתא Deuter. 33: 21. יחלא ægrotabit, pro יחלה 2. Paral. 16: 12. ישגא crescet, pro ישגה Job. 8: 7, 11. אחוא indicabo,

Job

Job 32: 10. הֱוֹא esto, pro הֱוֵה Job 37:6. לְהֵחָבֵא 2. Par. 18: 24. pro eo quod in parallelo scribitur לְהֵחָבֵה 1. Reg. 22: 25. 3. In Propriis בְּאֵרָא 11
Beera'. 1. Par. 7: 37. & בְּאֵרָה Beera. 1. Par. 5: 6. בַּעֲנָא & בַּעֲנָה & בנעא 1. Par. 9: 43. 1. Paral. 8: 37. & בַּעֲנָה ejusdém viri vocabula. 1. Reg. 4: 12,16. 2. Sam. 23: 29. גבעא & גִּבְעָה 1. Paral. 2: 49. 2. *Par.* 13: 2. חֲגָבָא & חֲגָבָה Viri nomen. Nech. 7: 48. Ezr. 2: 45. יַעֲלָא Nech. 7: 58. qui idem יַעֲלָה Ezr. 2: 56. יְרוּשָׁא Mater Jotham, 2. Reg. 15: 35. quæ & יְרוּשָׁה 2. Paral. 27: 1. לְבָנָא Nech. 7: 48. qui idem scribitur לְבָנָה Ezr. 2: 45. עֻזָּא 2. *Sam.* 6: 3. qui & עֻזָּה 2. Sam. 6: 7. עֻזִּיָּא 1. Par. 11: 44. pro עֻזִּיָּה cum terminatione fæminina, quæ est vocum פְּלִילִיָּה judicatio. עֲלִילִיָּה opus. Jerem. 32: 19. אֲרַם צוֹבָא *Syria Sobæa.* 2. *Sam.* 10: 6. pro אֲרַם צוֹבָה 1. Sam. 19: 6. שַׂלְמָא permutatur cum שַׂלְמָה Ruth 4: 20. Plura dabit Onom. Sacr. Via X. Permutationis. pag. 386. seqq. Vicissim א 12
transit in ה, ut in רְפָה cura pro רְפָא Psalm. 60: 4. נְסָה pro נְשָׂא tolle. Psalm. 4: 7. אֶרְפָּה curabo. Jerem. 3: 22. הֵרָפֵה sanari. Jerem. 19: 11. הֵחָבֵה abscondi. 2. Par. 7: 12.

He quietum in radice tertium, ante quietum 13
servile vertitur in Vav mobile, ut מְטַחֲוֵי pro מְטַחֵי jaculantes, ex absoluto sing. מְטַחֶה jaculans. Gen. 21: 16. הִשְׁתַּחֲוָה adoravit pro הִשְׁתַּחָה Ezech. 46: 2. חֶדְוָה lætitia ex rad. חָדָה lætatus est

ענו mansuetus. ראוה visio, ex ראה vidit. ערות nuditas. In propriis הודוה Hodava, עשו Hesav. Sed non vicissim Vav mobile transierit in ה quietum. Vid. sequentem Canonem de ה ante socium proferendo.

14 He quietum permutatur cum Vav quieto, ut קנו 2. Samuel. cap. ult. v 24. pro קנה emendo, 1. Par. 21: 24. parallelo. Talia בכו & בכה flendo. געו & געה mugiendo. 1.Sam. 6: 12. הרו והגו concipere & loqui. pro הרה והגה Jesai. 59: 13. חיו vivendo. מרו rebellando. היו existendo. עשו facere. שתו bibere. Contra ו quietum scribitur loco ה quiescentis. Vide regulam de Vav.

15 He quietum permutatur cum Joth mobili, ut in verbis בעיו quærite. אתיו venite. Jesa. 21: 12. התיו venite. Jesa. 21: 14. נטיו declinaverunt. חסיו sperarunt. נטיו extenduntur. יאתיו advenient. יכליון deficient. ישליו tranquillaverunt. יחסיון sperabunt. יחזיון videbunt. יבכיון flebunt. יהמיון perstrepent. תבעיון quæretis. בוכיה flens. פוריה fructificans. צופיה speculans. הומיה strepera. אותיות venturæ. Jesa. 44: 6. עטיה tegens. גלוי retectus. ירביון augescant. ירויון inebriantur. תדמיון assimilabitis. תוגיון mœrore afficietis. דליו tollite. יכסימו operuerunt eos. ארויך irrigo te, ex absoluto ארוה pro ארויך Jesai. 16: 9.

He

He radicale quietum permutatur cum Joth 16
quieto, ut יְחַיֵּנוּ vivificabit nos. הַחֲיֵנִי vivere fac
me. חַיֵּהוּ vivifica eum. הֱוִי Esto. Jesa. 16: 4. חַכֵּי
expectare. Hos. 6: 9. אַפְאֵיהֶם in angulos conji-
ciam. Idem factum præteriti formis præcedente
Chirek: גָּלִיתִי׃ גָּלִיתָ׃ גָּלִיתְ &c. & futuris præ-
vio Segol, תְּגַלֶּינָה׃ גַּלֶּינָה &c.

He servile mobile permutatum cum Joth mo- 17
bili in verbo יֵיטִיב benefaciet, pro integro יְהֵיטִיב
Job. 24: 21. יֵידַע notum faciet, pro יְהֵידַע Psalm.
138: 6.

He servile mobile mutatum in א, in verbis 18
אֶשְׁתּוֹלְלוּ prædæ fuerunt, Psalm. 76: 7. אַשְׁכֵּים
pro הַשְׁכֵּם mane surgendo. Jerem. 25: 3.

He Mappikatum transit in ה raphatum. Sed 19
non vicissim 1. in adpellativis. מִבְטֶחָה fiducia
ejus, pro מִבְטֶחָהּ Proverb. 21: 22. וּשְׂעָרָה & pilus
ejus, pro וּשְׂעָרָהּ Lev. 13: 4. מַאְפֵּלְיָה pro מַאְפֵּלְיָהּ
caligo Domini. Jer. 2: 31. 2. In verbis. תֹּאכְלֶנָּה
pro תֹּאכְלֶנָּהּ comedas eam. Ezech. 4: 12. תְּעֻגֶנָּה
coquas eam, ibid. אָכְלָה comedere ejus. 1. Sam. 1:
9. הָשַּׁמָּה pro הָשַּׁמָּהּ desolari eam. Levit. 26: 36.
3. In particulis, ut לָה pro לָהּ ei. Ezech. 21: 15.
4. In propriis: אָהֳלִיבָה pro אָהֳלִיבָהּ Tentorium
meum est in ipsa. Ezech. 23: 4. גְּדַלְיָה Gedalja,
pro גְּדַלְיָהּ magnus fuit Dominus. Ezr. 10: 18, 19.
זְכַרְיָה i. e. זָכַר יָהּ recordatus est Dominus, 2. Reg.
15: 8. יְדַעְיָה Jedahja, novit Dominus. 1. Par. 24:
7. פְּדָיָה Pedaja, redemit Dominus. מַעֲשֵׂיָה opus

Domini. Nech. 3: 23. Jerem. 21: 1. עֲזַרְיָה Hazarja, juvit Dominus. Dan. 7: 1. 2. Par. 23: 1.

20 VAV quietum transit in א mobile, ut בְּלוֹאֵי veteramenta, à sing. בְּלוֹ Jerem. 38: 12. pro בְּלוֵי Belowe, vers. 13. Huc retuleris וּרְבוּ & multiplicamini, וּבְדֶרֶךְ & in via, & similes ab Schurek inchoatas voces, quæ leguntur tanquam per א scriptæ אוּפְרוּ & אוּבְדֶרֶךְ.

21 VAV quietum vertitur in Vav mobile, בְּלוֹיִם *belovim*, ex בְּלוֹ belo, singulari. Jerem. 38: 11.

22 VAV mobile vertitur in quietum מוֹת ex מָוֶת mors. תּוֹךְ ex absoluto תָּוֶךְ medium.

23 VAV quietum permutatur cum א quieto, ut in תַּאסִיפוּן addatis, pro תוֹסִיפוּן ex verbo יָסַף. Exod. 5: 7. וַיֹּאסֶף & addidit. 1. Sam. 18: 29. וַיּוֹסֶף & addidit. Judic. 11: 14. Num. 22: 26. יוֹמְרוּךָ pro יֹאמְרוּךָ Psalm. 139: 20. לֹא, positum loco לוֹ i. e. ei. Job. 13: 15. Si occideret me, in eum sperarem. וְלֹא stat pro וְלוֹ & ipsius, vel ad ipsum. Ipse fecit nos & *ipsius* sumus. Psalm. 100: 3. Plura hujus generis vid. Arcan. lib. 1. pag. 60, 61: & seqq.

24 VAV mutum post cholem mutatur in ה mutum, ut יְרִיחֹה Jericho pro יְרִיחוֹ 1. Reg. 16. ult. עִירֹה pro עִירוֹ pullus ejus. Genes. 49: 11. סוּתֹה operimentum suum. ibid. שִׁילֹה pro שִׁילוֹ & hoc pro שֶׁאִילוֹ Expetitus ejus. Gen. 49: 10. Vid. etiam Arc. Keri p. 74. קָנוֹ 2. Sam. 24: 24. pro קָנֹה 1. Pa-

ral.

ral. 21: 24. parall. Viciſſim ה mutum vertitur in ו mutum. Vid. Regulas de Vav.

Vav mutum mutatur in Aleph mutum poſt 25
Schurek לֻא pro לו utinam 1. Sam. 19: 7. לֻא Si, vel, utinam Abſalom viveret. Viciſſim א mutum tranſit in Vav mutum. vide Reg. de א. vel in ה quietum, ut יִקְרחה calvitium inducunto. Plura de his talibus Arc. Keri p. 75. 76.

ALEPH mobile vertitur in quieſcens, in ver- 26
bo יִרְאוּ timete, pro eo, quod ſcriberetur יִרְאוּ, ne confundatur cum יִרְאוּ videbunt. מאומה quicquam, pro מום Job 31: 7. Viciſſim א quietum 27
fit mobile, ut ex מצא factum מְצָאו, & ex נָבִיא deflexum eſt נְבִיאִים.

ALEPH quieſcens permutatur cum Vav quie- 28
ſcente poſt Cholem, ut לו non, pro לא negandi particula: Ille verò dicebat לו *nequaquam*, ſed nunc dabis. 1. Sam. 2: 16. לו *Non* faciet, vel *non* fecit pater meus rem magnam aut parvam &c. 1. Sam. 20: 2. Plura de his Arc. Kethib pag. 72: 73. יוכלו abſument pro יֹאכְלוּ Ezech. 42: 5. רוש fel pro ראש Deut. 32: 32.

Aleph quieſcens permutatur cum ה quieſcente, 29
ut צָבָה exercitus, pro צָבָא Zach. 9: 8. מִכְלָה caula pro מִכְלָא In verbis: רִפָּה cura. pro רִפָּא Pſ. 60: 4. אֶרְפָּה curabo, pro אֶרְפָּא Jerem. 3: 22. כִּסֵּה thronus pro כִּסֵּא. & כֶּסֶא interlunium. Prov. 7: 20. pro כֶּסֶה Pſalm. 81: 4. In propriis: יִמְלָה Jimla, pater Micæ 1. Reg. 22: 9. qui etiam יִמְלָא

per

per א scribitur. 2. Chron. 18: 7, 8. In verbis, מַקְנֶה ad Zelotypiam provocans. Ezechiel. 8: 3. וְרָפֵה sanari. Jer. 19: 11. הֵחָבֵה abscondi. 1. Reg. 22: 25. pro quo est in parallelo הֵחָבֵא 2. Par. 18: 24. יְמַלֶּה implebit, pro יְמַלֵּא Job 8: 21. שָׁנָה Jerem. 52: 33. & שְׁנָא in parall. 2. Reg. 25: 24. נְסָה attolle, Psalm. 4: 7. pro נְסָא Psalm. 10: 12. In par-
31 ticulis הֲלֹה annon, pro הֲלֹא Deut. 3: 11. Vicissim ה quiescens transit in א mobile, ut קְרָאַנִי obveniat mihi, ex rad. קָרָה Job 4: 14. גָּבְהָא extulit se. Ezech. 31: 5. Vid. regulas de He.

32 Aleph mobile medianum mutatur in Joth mobile, ut דוֹיֵג Dojeg. 1. Sam. 22: 22. qui idem vocatus דֹּאֵג Doëg. 1. Sam. 21: 8. Psalm. 52: 2. Huc retuleris verba וַיָּבִיאוּ & attulerunt. Gen. 43: 16. & Ezr. 8: 18. תָּבִיאוּ affertote. Levit. 23: 17. רֹאוּ videbantur. Job. 33: 21. Legi enim debent Wajabiju, Thabiju, Rüju, punctum literæ א incumbens, non est, ut falsò alii opinantur, Dages gutturatæ signum geminandæ, sed indicium Joth elementi, quod loco א literæ ponendum Dages aut Mappic affici debuisset. Mansit figura א ne hoc pereunte 1 · nium à forma primitiva scriptio vocis abiret. Permutatur etiam א mobile cum Joth in sequentibus: קִיו vomite pro קְאוּ Jerem. 25: 27. ex verbo קָאָה, unde Arabum قَاءَ vomuit. Sic הִתְיַמָּרוּ prædicantes vos exhibebitis.

Jesa.

Jesa. 61:6. In propriis: אֲחִיאָם Achiam, pro אֲחִיָם 2. Sam. 23:33.

Aleph quietum vertitur in mobile: ut מָצָא 33
מָצָאה: מָצְאוּ &c. נָבִיא נְבִיאִים Prophetæ. מְלוֹא
מְלֹאָה plenitudo ejus.

Uti Joth quiescens permutatur cũ א quiescente in 34
נִבֵּיתָ vaticinatus es, pro נִבֵּאתָ Jerem. 26: 9.
וְהִתְנַבֵּיתָ & prophetabis, pro וְהִתְנַבֵּאתָ 2. Sam.
10: 6. & aliis, de qua permutatione dictum p. 533.
ita vicissim mobile Joth transit in א mobile, ut in
עַרְבִיאִים Arabes.

Permutantur quædam eodem oris organo fi- 35
guratæ.

Beth cum פ in בָּזַר & פָּזַר dispersit, unde בַּרְזֶל
& Chald. פַּרְזְלָא ferrum.

Beth cum Vav permutatur in פַּרְבָּר 1. Par. 26: 36
18. & פַּרְוָר loci pars exterior. 2. Reg. 23: 11.

Alternant ב & ק in כּוֹבַע & קוֹבַע galea. 37

Alternant ז ס & צ in verbis עָלַז עָלַץ עָלַס 38
exsultavit. In propriis מֵרוֹז Meroz dictum pro
מֵרוֹץ à מָרַץ acrem seu vehementem esse. Urbis
nomen. Jud. 5:23. Permutantur ט & ת in verbis
חָטַף & חָתַף rapuit. טָעָה & תָּעָה erravit. רֶטֶט &
רְתֵת terror. טוּר & תוּר ordo. Frequentissimè cum 39
ס permutatur שׂ, ut שׂוּרִי pro סוּרִי recedere me.
שָׂתַם pro סָתַם clausit, שׂוֹכְרִים pro סוֹכְרִים
mercede conducentes. עֹמְשִׂים pro עֹמְסִים
onerantes. שְׂפוּנֵי pro סְפוּנֵי tecti. שִׂפַּח pro סִפַּח
scabie

ſcabie affecit. יִשְׂפּוֹק pro יִסְפּוֹק complodet. תִּרְמֹשׂ pro תִּרְמֹס conculcat. יִשְׂעָרֵ: pro יִסְעָרֵנוּ turbine abripiet eum. תִּרְפֹּשׂ conturbabis. pro תִּרְפֹּס conculcabis, תִּרְפְּסוּן pro תִּרְפְּשׂוּן conculcabitis. שַׂכּוֹתִי pro סַכֹּתִי obtexi. נִשְׂעֲרָה pro נִסְעָרָה procelloſa eſt. Pſalm. 50: 3. תְּשׂוֹכְכֵנִי pro תְּסוֹכְכֵנִי texiſti me. Job. 10: 11. יָסוּר pro יָשׂוּר principem ſe geret. In Propriis: יִסְכָּה Haranis filia pro יִשְׂכָּה proſpiciet, ſcilicet DEUS. Gen. 11. הַסְּנָאָה pro הַשְּׂנָאָה urbis vocabulum. Ezr. 2: 35. סֶרֶד Sered pro שֶׂרֶד filius Zebulon. Gen. 46: 14. סֶרַח pro שֶׂרַח i. e. redundantia. Filia Aſcher. Gen. 46: 17.

40 Tſade permutatur cum ט, in וַיְחַלְּטוּ pro וַיְחַלְּצוּ experiebantur, eruebant. 1. Reg. 20: 33.

41 Tſade cum שׂ permutatum in proprio יִצְחָק, Jitſchak, qui & יִשְׂחָק Jiſchak, Amos 7: 9, 16.

42 שׂ poſitum loco ס in בּוֹשַׁסְכֶם conculcare vos, pro בּוֹסַסְכֶם Amos 5: 11.

43 Thav alternat cum ט, in verbis חָתַף & חָטַף rapuit. תָּעָה & טָעָה erravit.

44 Thav poſt ſibilantem צ trajectum vertitur in ט, ut נִצְטַדָּק juſtos nos exhibebimus. Gen. 44: 16. יִצְטַיָּרוּ legatos ſe præbuerunt, pro יִתְצַיָּרוּ Joſu. 9: 4. הִצְטַיַּדְנוּ in viaticum ſumpſimus, pro הִתְצַיַּדְנוּ Joſu. 9: 12. Poſt trajectum Zajin ת mutatur in ד, in verbo Chaldaico הִזְדַּמִּן præparavit ſe.

REGULA II.

Nec tamen literarum illa permutatio 45
promiſcua vel in omnibus reciproca:

Quod ad literas Joth, He, Vav, & Aleph attinet, 46
Joth quieſcens non permutatur cum Vav quieto:
Hinc שִׁיֹּמָה יָשִׁיב׃ יִקְצִירוּ וַיִּיחֵל׃ יֹשְׁבֵי׃ שׁוּם׃ חֵיקְקְ׃
& ſimilia, non ſunt Hebraicæ voces, ſed diverſarum vocum ſymbola, in Arcano Kethib expoſita. pag. 125. 129. &c.

He quietum non mutatur in He quieſcens. 47
Igitur פְּדַהְאֵל Pedah'el, viri nomen. Num. 34: 28. non ducit originem à præterito Kal פָּדָה, ſed ab הִפְדָּה conjugatione Hiphil trajectis literis, & à Dei vocabulo אֵל. Sic הַרְחָיָה Nech. 3: 8. excuſum eſt ex vocibus הֻחְרָה יָהּ ita fuit accenſus Dominus. אַמָהוֹת pluralis non venit ab אָמָה ancilla, ſed trajectis figuratur literis ex אהם.

He finale non ponitur loco Joth finalis, in 48
לֹה Judic. 16: 18. vid. Arc. p. 306.

He quietum vertitur in Vav mobile, ut הֵרָוָה 49
הִשְׁתַּחֲוָה ſed non contra.

Joth quietum finale non mutatur in literam 50
Vav, poſt Chirek aut Tſere quietum. Nec enim ſunt genuinæ voces דַּרְכּוֹ 1. Sam. 22. נוּדוֹ Pſ. 11. יִכְשׁוֹלוּ׃ בְּנוֹ׃ וְאִיוֹ Vid. Arc. Keri pag. 120. &c.

Aleph mobile non convertitur in Vav aut He 51
mobile.

Aleph

52 Aleph non vertitur in ה licet cognatum. In
וַיַּדַּא 2. Reg. 17: 21. literæ vocis, alienis scriptæ
punctis, diversas lectiones insinuant, quarum una
est וַיִּדַּח nam depulit, altera וַיַּדַּא & avolare fecit.
b, καὶ ἐξέωσεν, & expulit. Vid. Arc. Keri, pag. 329.
Ob eandem caussam אורים Jesa. 24: 15. non
dicitur pro חורים, ut Cl. Wagnerus voluit in
de Ur Chasdim. p. 48: 49.

53 Neque promiscua vel reciproca literarum permutatio cognatarum est:

54 Beth non vertitur in Vav. Neque in Mem.
מֵאָרָם Jos. 3: 16. Symbolū est lectionum מֵאָרָם
& בְּאָרָם.

55 ח non venit in locum ipsius ה. Nomina רַחִיטֵנוּ
& רָהִיטֵנוּ Cant. 1: 17. sunt originis diversæ, illud
enim à רַחַט fluere, hoc à רהט currere est derivatum.
Vid. Arc. Keri p. 83: 84. Sic in verbo
לחתם Dan. 9: 22. pro ה non scribitur ח quia
לְהָתֵם ad finiendum & לַחְתֹּם ad obsignandum,
origine discrepant. Arcan. p. 330.

56 ח non permutatur cum ע in וְחֵץ 1. Sam. 17:
7. siquidem וְחֵץ & וְעֵץ radicibus discrepant.

57 מ non permutatur cum ב in מֵעֵבֶר Josu. 22.
Scheva enim sub מ alienum respicit alterius lectionis
ב. vid. Arcan. p. 323.

58 ע non permutatur cum א in הָעִיר 2. Reg. 20:
4. Est enim duarum lectionum חָצֵר & הָעִיר symbolum.
Vid. Arcan. p. 325.

Neque

Neque שׁ ponitur loco שׂ in vocibus שֵׂעָרוּרָה 59
שַׂעֲרוּרִית: שַׂעֲרוּרִיָּה nec enim à שָׂעַר *horrendo*
derivatæ, sed ab שָׂעַר nudando, à quo etiam
שׁוֹעָר fœdatus. Jerem. 29: 17.

REGULA III.

Litera ejusdem vocis continuò repe- 60
tenda permutari sæpius cum א solet.

Sic ב cum א permutatum in רִבֹּאת my- 61
riades, pro רִבֹּאוֹת loco רִבְבוֹת Ezr. 2. ✝ſ. 69.
Sic דָּבְאֶךָ sermo tuus, pro דָּבְבֶךָ à דבב lo-
qui. Deut. 33: 25. זְאֵב lupus, pro זְבֵב à זבב pro
quo Arabes dicunt ذبّ *dabba*, consistere uno lo-
co nescivit.

Sic in א transit ה post seipsum, in nomine 62
הָאָמוֹן pro הֶהָמוֹן, confer parallela, Jerem. 52: 15.
& 2. Reg. 52: 11. הָאֲרָרִי 2. Sam. 23: 33. posi-
tum loco הַהֲרָרִי Hariræus. 1. Par. 11: 34. הַאִדָּרֵשׁ
pro הַהִדָּרֵשׁ an consulendo? Ezechiel. 14: ✝ſ. 2.
וְהֶאֱזְנִיחוּ & qui rejecerunt. Jesai. 19: ✝ſ. 6.
Cæterùm ה ante ת servile vel in ת transit, ut
נִפְלְאַתָה valdè mirabilis fuit. 2. Samuel. 1: 26.
תָּבֹאתָה veniat abundanter. Deuteron. 33: 16.
הֶחְבִּאַתָה diligenter abscondit. Josu. 6: 17. Vid.
Annot. Nold. ad Concord. p. 239. vel in *VAV*,
ut אַחֲוָה תַּאֲוָה: עֶרְוָה: עֲנָוָה שַׁלְוָה: גַּאֲוָה & אַחֲוָה fra-
ternitas. אֻרְוָה præsepe. In Propriis הוֹדַוְיָה &
הוֹדְיָה dicitur caput familiæ Leviticæ. Nechem. 7.

43. qui etiam יְהוּדָה Ezr. 3:9. In verbis: הִשְׁתַּחֲוָה incurvavit se. מְטַחֲוֵי jaculantes. Gen. 21:16.

63 נ post se ipsum permutatur cum א, ut שְׂגִיאָה pro שְׂגִינָה error. Psalm. 19:13.

64 Zajin ante seipsum vertitur in א, ut הָאזִקִּים catenæ pro הָזִקִּים Jerem. 40:4. בָּאזִקִּים catenis, Jerem. 40:1. pro בַּזִּקִּים vel בַּזִּקִּים Dages enim literam valet geminam.

65 Samech ante seipsum vertitur in א, ut יִמָּאֵס liquefiet, pro יִמָּסֵס Job. 7:5. יִמָּאֲסוּ liquefiant, pro יִמָּסְסוּ Psalm. 58:8. שֹׁאסַיִךְ diripientes te, pro שֹׁסְסַיִךְ Jerem. 30:16.

66 Tsade ante seipsum in א vertitur, ut יָנֵאץ florescet, pro יָנֵצץ Eccles. 12:5.

67 ל ante seipsum vertitur in א, ut צֶאֱלִים i.e. umbræ, pro צְלָלִים Job. 40:16, 17.

68 ר ante se ipsum in א, ut בֵּאֵר declaravit pro בֵּרֵר, sic בְּאֵר puteus à בָּרַר purum esse, declarare.

69 שׁ ante seipsum in א abit, v. gr. בְּאֻשִׁים uvæ tardiores, i.e. labruscæ, à בּוֹשֵׁשׁ tardavit.

70 ת ante seipsum transit in Aleph, in נְכֹאת contrita, scil. aromata, pro נְכֹתוֹת à singul. masc. נְכוֹת aroma contritum, 2. Reg. 20:13. quod Cant. 3:6. vocatum אַבְקַת רֹכֵל pulvis aromatarii, à verbo נכת, unde etiam יַכְּתוּ conterent, יֻכַּת contereretur. Deuter. 1:44. Numer. 14:45. Jesai. 24:12.

Pariter

Pariter Syri literam continuò iterandam vertunt in א. ut ܪܐܓ *ro'eg*, pro ܪܓܓ *rogeg* concupiscit, Gal. 5: 17. ܫܐܒ *scho'eb*, descendens, pro ܫܒܒ Actor. 10: 11. ܪܐܬ tremens. pro ܪܬܬ *rotheth*, Act. 16: 29. ܚܐܢ gratiam faciens. pro *chonèn*. Rom. 9: 15. ܥܐܠܝܢ ingredientes. Luc. 9: 4. ܥܐܠܢ ingressæ. Matth. 12: 45. 71

REGULA IV.

Præter literas א ו ה י & geminandas non permutatur heterogenea. 72

ב non permutari solet cum ד. Itaque הַגְּבוּל non idem est, quod הַגָּדוֹל Josu. 15: 47. Vid. Arc. Keri p. 320. 73

ב non permutatur cum כ. Sunt igitur diversæ voces בַּעֲלוֹת & כַּעֲלוֹת Judic. 19: 25. בְּדַבְּרוֹ & כְּדַבְּרוֹ Judic. 8: 3. 74

ג non permutatur cum ז. Itaque לְבַג in cibum, aliunde derivatum est quàm לְבַז in prædam. Ezech. 5: 7. Et גֵּה cum זֶה non habet aliam, quàm significatus affinitatem. 75

ד non permutatur cum ר Proinde אֶעֱבוֹר est transibo, אֶעֱבוֹד serviam. Jerem. 2: 28. 76

ח non permutari potest cum ת. Differunt ergo radicibus suis יֵרָחֵק & יֵרָתֵק Eccles. 12: 6. 77

Neque Joth permutatum est cum נ in וְיִסָּתֵר licet altera lectio fuerit וְנִסְתָּר Prov. 22: 3. neque cum ת, unde וַיִּקְרָא & תִּקְרָא diversæ personæ 78 79

verba diversimodè vertenda sunt. Illud enim accipitur impersonaliter, *vocabatur*; hoc personaliter, *& vocavit* scil. Bathseba. 2. Sam. 12: 24.

80 כ non permutatur cum ב in בַּמַּלְכֵּן 2. Sam. 12: 31. Vid. Arc. Keri p. 326.

81 ך non legitur pro ד in יַךְ 1. Sam. 4: 13. Arc. Keri, p. 108. neque pro ם in אֱלֹהֶיךָ Arc. p. 97. & 310. 1. Reg. 1: 47.

82 ם non alternat cum ה in נָכְרִיָּם Prov. 20: 16. vel in שְׁלֹשִׁים 2. Sam. 23: 13. Arcan. p. 280.

83 ן permutari in Hebraismo nequit cum litera ם, itaque תַּנִּין Thren. 4: 3. est à Chaldaismo.

84 ע non permutatur cum א in עַל. Neque enim עַל genuina dictio, sed symbolum est geminæ lectionis עַל & אֶל, de quo Arc. Kethib p. 326.

85 ר nunquam ponitur pro ב. De וְאֲשֶׁר Ezech. 2: 15. vid. Arc. Keri p. 329. neque ר ponitur loco ד in גְּרָל־חֵמָה Prov. 19: 19. Arc. Keri p. 329.

86 ר non permutatur cum נ in נְבוּכַדְרֶאצּוֹר Jerem. 49. & 28. Insinuatur enim illa scriptione lectio duplex, Nebucadnettsar & Nebucadrettsor. Vid. Onomast. Sacr. Via XV. p. 604. 605.

87 ר non permutatur cum ד in וַאֲרוֹמִים quia hæc elementa insinuant duo diversæ originis nomina אֲרַמִּים Syri, & אֲרוֹמִים Idumæi. 2. Reg. 16: 16.

88 Neque ר permutatur cum ל in מְזֻרוֹת, quasi scriberetur loco מַזָּלוֹת illud enim à נָזַר deflexum

sonat

ſonat ſeparabiles ſtellas, hoc à נָזַל influentias. Job 38; 32.

REGULA V.

RESCH ejusdem vocis litera poſt interjectam heterogeneam repetenda alternitatis gratia mutatur in ל. 89

אֶרְאֶלָּם Jeſai. 33:7. pro אֶרְאָרָם i. e. ut, ſic 90
dicam, λεοντόπετος αὐτῶν, fortiſſimus eorum, ex abſoluto אֶרְאֵל, & primitivo אֲרִי leo. Nec enim venit ab אל Deus, quia Tſere in hoc vocabulo nunquam in Segol ſequente Dages mutatum eſt.

בַּרְזֶל ferrum, pro בַּרְזֶר. Radix nominis בּוּר 91
diſperſit. Simile Chaldæorum פַּרְזֶל ferrum à radice Hebr. פּוּר diſperſit.

חַרְגֹּל cantharus, inſecti genus, pro חַרְגֹּר à 92
verbo חָרַג horruit, quia inſectum hoc cum horrore advolat.

כִּרְבֵּל texit, operuit, pro כִּרְבֵּר à rad. כָּרַב unde etiam כְּרוּב, eſt tegumentum vel operimentum.

כַּרְמֶל vinetum pro כַּרְמֶר à כֶּרֶם vinea, rad. 93
כָּרַם fodit. כַּרְמֶל ſpica à כרם Æthiopicè dicitur KARM.

עַרְעֵל per ſyncopen literæ ע factum עָרֵל pro עֲרָעֵר ab עָרָה nudari.

94 עָרֵל præputiatus, pro עָרֵעָר formæ כַּרְמֶל &
בַּרְזֶל. Sic עָרְלָה deflexum ex עָרֵל masculino, quod concisum ex עַרְעָל. Pro חַרְחוּר alternitatis gratia dictum חַרְחוּל, unde per syncopen literæ redituræ חָרוּל urtica, radix חָרָה exarsit.

קַרְסֹל talus, malleolus pedis, pro קַרְסוֹר à rad. קָרַס reflexum esse.

95 In Propriis אַחַרְחֵל Acharchel, filius Harum.
96 1. Par. 4: 8. pro אַחַרְחֵר nimium est moratus. In Chaldaicis nominibus סַרְבָּלִין pro סַרְבָּרִין chlamydes. à סַרְבֵּל operuit, amicivit. Rad. סָרַב.

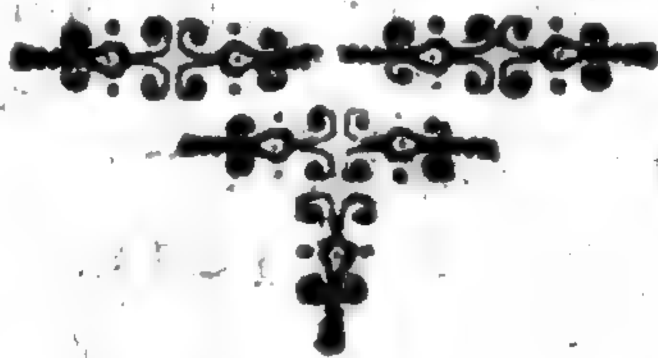
מְסֻרְגָּל rotundum, pro מְסֻרְגָּר à סָגַר occlusit.

עִרְבֵּל perplexus fuit pro עִרְבֵּר & עִרְבּוּל perplexitas ab ערב.

עִרְגֵּל volvere ab עָרַג. Sic עַרְסָל lectulus ab עֶרֶשׂ sponda.

עַרְקֵל festinare, pro עַרְקֵר à themate עָרַק fugit.

עַרְטִיל nudus, pro עַרְטִיר à verbo עָרַט removit.

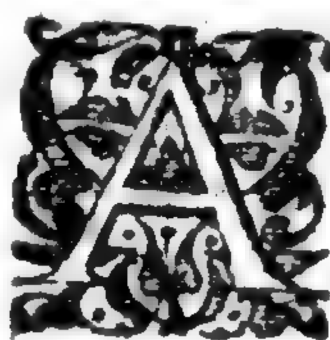
CAPUT

CAPUT XV.

DE APHÆRESI VEL ABLATIONE LITERARUM.

Summa.

Ablatum א *à nominibus. Ablatum à verbis He characteristicum. Joth radicale præteriti, Joth futuri formativum.* ל *radicale. Mem participiale. Nun radicale. Auferuntur præfixa* בוכלם.

Blatum est א 1. in נָשִׁים mulieres, ab integro אֲנָשִׁים Singulare nomen fuit נָשׁ homo, quod Chaldæi servarunt, unde בַּר נָשׁ filius hominis, vel filius mulieris. 1

2. In שְׁתַּיִם duæ, & constructè שְׁתֵּים & 2
שְׁתֵּי duæ fæminæ : pro integris אֶשְׁתַּיִם אֶשְׁתֵּי אֶשְׁתַּיִם quæ figurantur à singul. nomine אֶשֶׁת cujus dualis forma אֶשְׁתַּיִם duæ. hinc in regimine שְׁתַּיִם dicitur, ut שְׁנַיִם pro שְׁנַיִם duo, ut קִרְיָתַם pro קִרְיָתַיִם Kirjathajim, ut שָׁלֵם pax vel securitas, pro שְׁלָיִם à sing. שְׁלִי securitas.

3. In תְּמוֹל heri 1. Par. 11: 2. pro אֶתְמוֹל idem, 3
2. Sam. 11: 12.

4. In חַד Unus. Ezech. 33: 30. pro אֶחָד. Syris 4
ista aphæresis frequentior, ut רָם Ram, Job 32: 2. pro אֲרָם quo nomine idem Ram adpellatus,

Gen. 22: 21. Similia: נַשׁ, pro אֱנָשׁ, homo. בֵּידְרֵי pro בֵּי אִדְּרָא domus areæ, vel horreum. Taan. fol. 3. col. 2. כַּל comedit pro אֲכַל & מַר pro אֲמַר dixit. נָא pro אֲנָא ego. תָא pro אֲתָא veni. תָי fæm. pro אתי veni. זֵל pro אֱזֵל abi. חֲרְתָּא pro אַחֲרְתָּא finis.

5 Aufertur ה Characteristicum temporis & conjugationis, ut רִיבוֹתָ pro הֲרִיבוֹתָ litigasti. Job 33:
6 13. בִּינוֹתִי pro הֲבִינוֹתִי intellexi. וְדִיגוּם pro הֲשֵׁת וְהֲדִיגוּם Jerem. 16: 16. שִׁית pro הָשִׁית vel הָשֵׁת pone. בִּין pro הָבִין intellige. בִּינָה pro הָבִינָה considera. רִיבָה litiga pro הָרִיבָה Tale שִׂישִׂי pro הָשִׂישִׂי gaude. שִׂימִי pro הָשִׂימִי pone. לִינִי pernocta. לִינוּ pernoctate. שִׂישׂוּ gaudete. רִיבוּ litigate. שִׁירוּ cantate. דִּינוּ judicate. בִּינוּ intelligite.
7 חִילוּ dolete. נִירוּ novellate. גִּיל exultare. שִׁית ponere. רִיב litigare. שִׂים ponere. בְּגִיחוֹ quum erumperet. בְּגַלוֹתוֹ quum deportaret. בְּדִישׁוֹ quum trituraret. בְּהִלּוֹ quum lucere faceret. pro בְּהַהִלּוֹ Job. 29: 2. בְּהָרֹג pro בְּהַהֲרֹג in occidi. נִשְׁאוֹל postulando. נִכְסֹף desiderando. נִגֹּף נִשֹׁל חַ נִגְל ה Psalm. 2: 27. נִגְלוֹת retegere se. נִדְמֹה exscindendo. נִלְחָם pro הִלָּחֵם pugnan-
8 do. Judic. 11: 25. נִלְווּ adhærete, pro הִלָּווּ Jerem. 50: 5. נִקְבְּצוּ congregamini. Joël. 4: 3. pro הִקָּבְצוּ.

9 Aufertur etiam ה initialis litera post ה finalem, ut אַתָּה הָיִיתָה מוֹצִיא 2. Sam. 5: 2.

Ra-

10 Rariùs ablatum est, in præterito רַד pro יָרַד descendit. צָקוּן pro יָצְקוּן fuderunt. In futuro כִּי־נַשַּׁנִי pro כִּי־יְנַשַּׁנִי quia oblivisci me faciet
11 *Deus*. Genes. 41: 51. In adpellativo פֶּה os, oris, quod scribitur loco יְפֶה dictumque est à pulcritudine, ut עֲדִי quod pariter os & ornamentum denotat, ab
12 עָדָה ornavit. Frequentiùs in Imperativis, ut שֵׁב sede. הַב dato. לֵךְ vade. צַק funde. & Infinitivis, שֶׁבֶת sedere, לֶדָה parere, רֶדֶה descendere. שׁוּב manere.

13 IN PROPRIIS frequentissimè ablatum Joth, ut in אֲזַנְיָה Azanja, Nechem. 10: 10. Integrum enim יַאֲזַנְיָה Jaazanja, quod legitur Jerem. 35: 3. בֶּרֶכְיָה Berecja, & בֶּרֶכְיָהוּ Berecjahu, quæ orta ex integris יְבֶרֶכְיָה Jeberechja & יְבֶרֶכְיָהוּ Jeberechjahu. 1. Par. 3: 20. Nech. 3: 4. 1. Paral. 15: 17, 18. 2. Paral. 28: 12. חִזְקִיָּהוּ Chizkijahu, pro יְחִזְקִיָּהוּ i. e. יְחַזֵּק יְהוָֹה retinuit vel confirmavit Dominus. 2. Reg. 16: 20. חִיאֵל Chiel, 1. Reg. 16. ult. pleniùs scribitur יְחִיאֵל Jechiel, i. e. יְחִי אֵל הִים Vivit Deus. 2. Paral. 31: 13. & 29: 14. Ezr. 8: 9. חֻבָּה Chübba, 1. Paral. 8: 34. idem vocatur יְחֻבָּה Jechübba. vid. Arcan. Kethib p. 91. כָּנְיָהוּ Conjahu, integrum nomen eidem Regi impositum, יְכָנְיָה Jeconja, i. e. יָכוֹן יָהּ disponat sive dirigat Dominus. עֲזִיאֵל Haziel, qui pleniori effatu dictus יַעֲזִיאֵל Jahaziel. 1. Par. 15: 18, 20. קַבְצְאֵל Kabtseel, urbis nomen, 2. Sam. 23: 20. pro יְקַבְצְאֵל Je-

kabtſeel, quo nomine adpellatur Joſu. 15:21. Nechem. 11: 25. דְּעוּאֵל Dehuel, i. e. יָדְעוּ אֱל הִים novit Deus. חוּשַׁי Chuſchaj, i. e. יָחוּשׁ י׳ feſtinabit Dominus. מַלּוּכוּ Melicu, i.e. יַמְלִיכוּ אֱל הִים Regem conſtituet Deus. עִירוּ Hiru, filius Caleb. i. e. יָעִירוּ אֱל הִים ſuſcitabit vel evigilabit Deus. 1. Par. 4: 15. בֵּצַי Betſaj, viri nomen. i.e. יָבֵץ יָה ut byſſum, vel, ut ova dealbabit Dominus. Ezræ 2: 17. בֵּסַי Beſaj. pro integro יָבֵס י׳ proculcabit Dominus. Viri nomen. Nech. 7: 52. קִישׁ Kiſch pro יָקִישׁ irretitus. Pater Saul. 1. Sam. 9: 1. רְאוּבֵן id eſt, יִרְאוּ בֵּן אֱל הִים Providet filium *Deus*. Gen. 29: 32. Plura dabit Onomaſt. Sacrum. Via XI. p. 400. & ſeqq.

Aufertur ל radicale ab Imperativo & Infini-
14 tivo verbi לָקַח h. m. קַח accipe, maſc. pro æque uſitato לְקַח Exod. 29: 1. קְחִי accipe fæm. קְחוּ accipite. קַחַת accipere, & ſemel קַחַת accipere. 2. Reg. 12: 8. Bis in præterito קַח accepit, pro לָקַח Ezech. 17: 5. קָחֵם accepit eos. Hoſ. 11: 3.

Aufertur in Propriis MEM participii & No-
15 minis: אוּזָל Uzal, pro מְאוּזָל qui profectus eſt. Gen. 10: 27. חַוָּה Chavva, Eva, pro מְחַוָּה quæ vivificat: Mater viventium. Gen. 3: 20. חַוּוֹת יָאִיר pro מְחַוּוֹת יָאִיר matres viventium ſeu vivaria Jairi. 1. Reg. 4: 13. בֵּית פַּצֵּץ Beth Patſets, i. e. בֵּית מְפַצֵּץ domus diſſipantis. Urbs Jiſſacaritarum. Joſ. 19: 21. Eadem τῆς מ aphæreſis in חֻבִּי, quod ſcr

scriptum loco מְחַכֵּי præstolantes. Hose. 6: 9.

NUN scheva mobili afficiendum Infinitivorum 16
& Imperativorum in sequentibus aufertur: קֹב
maledicendo, pro נְקוֹב, & שׂוֹא efferendo pro נְשׂוֹא.
גֶּשֶׁת pro נְגֹשֶׁת accedere. שְׂאֵת pro שְׂאֵת Gen. 36:7.
vel pro שְׂאֵת Gen. 49:3. גַּעַת attingere. Ezech. 17:
10. לָטַעַת ad plantandum pro לִנְטֹעַת Ezech. 17:
10. פַּחַת sufflare. Ez. 22: 20. תֵּן dare, pro נְתֹן 1.
Reg. 17: 14. תְּנָה ponere pro נְתֹנָה. Formam תֵּן
imitatur Imperativus תֵּן da: תֵּת dare, pro
נְתֹנֶת. Porrò תִּתֵּן dare, 1. Regum 6. vs. 19.
componitur ex duabus formis Infinitis תֵּת תֵּן
confer Kethib & Keri 1. Reg. 17: 14. IMPERATIVI
sunt: גַּשׁ vel גֶּשׁ unde גֶּשׁ־ accede. Gen. 19: 9. גַּע 17
tange. פַּח suffla. טַע planta. שַׁל decute. שַׁק oscu-
lare. וּשְׁקָה & osculare. Genes. 27: 26. גֹּשִׁי
accede. fæm. Ruth 2: 14. פְּחִי suffla. תְּנִי da. fæm.
Gen. 30: 14. גֹּשׁוּ Gen. 45: 4. & גְּשׁוּ accedite. Jos.
3: 9. סְעוּ proficiscimini. שְׂאוּ tollite. תְּנוּ date. שָׂא
pro נְשָׂא sume. Semel Nun à præterito ablatum 18
תַּתָּה dedisti. 2. Sam. 22: 41. pro נָתַתָּה quod est
in loco parallelo, Psalm. 18: 41.

Nun schevandum aufertur etiam à Nomini- 19
bus, & quidem adpellativis, ut שִׂיג insectatio, pro
נְשִׂיג & שִׂיא elatio, pro נְשִׂיא, & זֵר corona pro נֵזֶר
& סְעָה profectio pro נְסוּעָה Psalm. 55: 9.

A Propriis perit in גִּינַת Ginath, qui fuit Pa- 20
ter Thibni. pro נְגִינַת modulatio 1. Reg. 16: 21.

Idem

Idem patitur דִיפַת Diphath , Viri nomen. pro נְרִיפַת impulsio. Gen. 10: 3. צִיבָא Tziba , Sauli Servus. 2. Sam. 16:4. pro נְצִיבָא vel נְצִיבָה statio, vel statua. שִׂיאוֹן Sion, montis nomen, Deut. 5: 5. vel 4: 48. pro integro נְשִׂיאוֹן ab altitudine.

DE APHÆRESI PRÆFIXARUM SERVILIUM בוכלם.

21 ב aufertur ante seipsum, sed liberè, ut בֵּית לֶחֶם 2. Sam. 23: 14. pro quo scribitur loco parallelo בְּבֵית־לֶחֶם 1. Par. 11: 16. בֵּית יַעַר הַלְּבָנוֹן 1. Reg. 10: 17. in parallelo בְּבֵית יַעַר הַלְּבָנוֹן 2. Paral. 9: 16. בֵּית יְהוָה 2. Reg. 22: 5. in parallelo בְּבֵית יְהוָה Jerem. 52: 11. Clausit בָּשָׂר pro בְּבָשָׂר carne. Genes. 2[illegible]1. בֵּית אָבִיו domus patris sui. pro בְּבֵית אָבִיו *in* domo patris sui. Jesai. 3: 6.

22 ב Aufertur post seipsum, כִּי־עָרַב זָר pro כִּי־ עָרַב בְּזָר quum spondet pro extraneo. Prov. 11: 15. Anima mea inter leones, אֶשְׁכְּבָה לֹהֲטִים pro אֶשְׁכְּבָה בְּלֹהֲטִים jaceo *inter* incendiarios. Psalm. 57: 5. וּבָא אָלָה & veniet *cum* execratione ad altare tuum. 1. Reg. 8: 31. קוֹל יְ חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ Vox Domini cædit *cum* flammis igneis. Psalm. 29: 7.

ב Aufertur ante literam sequentis syllabæ con-
23 generem, ut, lapidarunt eum אָבֶן pro בְּאָבֶן Levit.
24: 23.

24: 23. ואַחַר כָּבוֹר תִּקָּחֵנִי & postea *in* gloriam assumes me. Psalm. 73: 24. חֶשְׂפִּי שֹׁבֶל denuda pedes *ad* semitam. Jesai. 47: 2. הָלְכוּ שְׁבִי abierunt *in* captivitatem. Proverb. 20: 2. Ut gesto in sinu meo כָּל־רַבִּים עַמִּים omnes magnos *in* gentibus, i. e. cumulum opprobrii maximarum gentium. Psalm. 89: 50. לְהָשִׁיב אֲמָרִים אֱמֶת ut referas sermones *in* veritate. Prov. 22: 21. אֲנִי חָכְמָה שָׁכַנְתִּי עָרְמָה Ego sapientia habito *cum* prudentia. Et omne quod vocavit Adam⁹ נֶפֶשׁ *ex* anima vivente. Gen. 2: 19. חַטַּאת נַפְשִׁי pro בְּחַטַּאת נַפְשִׁי pro transgressione animæ meæ. Mich. 6: 7. חוֹטֵא נַפְשׁוֹ peccat *in* vitam suam. Prov. 20: 2. Morbo affecerunt חֲמַת מִיָּיִן pro בְּחֵמַת מִיָּיִן utre vini. Hos. 7: 5. Et adolebit הַמִּזְבֵּחַ pro בְּהַמִּזְבֵּחַ *in* altari. Levit. 6: 8. Et posuit improbos קִבְרוֹ, id valet, בְּקִבְרוֹ ad sepulcrum ejus, ac ditatum mortibus ejus. improbos, i. e. milites Romanos; ditatum mortibus, i. e. ditatum reticentiâ resurrectionis Dominicæ, fictâque corporis ablati famâ. Esa. 53: 9. הָעִיר הַיֹּצֵאת אֶלֶף civitas, quæ procedit *cum* mille. Amos 5: 3. מִן הָרָמָתַיִם צוֹפִים Ex Ramathajim *in* tractu Tzophæorum. 1. Samuel. 1. vs. 1. חֶרֶב pro בְּחֶרֶב gladio consumemini. Jesa. 1: 21.

Sic ב aufertur ante contiguum מ, Et ecce fæmina cubabat מַרְגְּלֹתָיו i. e. בְּמַרְגְּלֹתָיו ad stragulas pedales ejus. Ruth 3: 8. Et comedite eam מַצּוֹת i. e. בְּמַצּוֹת *cum* azymis. Lev. 10: 12. Filiæ 24

Moabi

Moabi, מַעְבְּרוֹת לְאַרְנוֹן i. e. בְּמַעְבְּרוֹת לְאַרְנוֹן *apud* transitus Arnon, Esai. 16: 2. כֶּסֶף מְחִירָהּ argentum *pro* pretio ejus. Job. 28: 15. גֶּבַע מָלוֹן לָנוּ Gebahi *in* diversorium diverterunt. Jesa. 10: 29. Audivi sermonem multorū in famem מָגוֹר מִסָּבִיב *de* Magor-missabib. Jerem. 20: 10. Post contiguum ם, ut אָז לָחֶם שְׁעָרִים tunc bellator *in* portis. Jud. 5: 8. גַּרְתִּי מֶשֶׁךְ peregrinus sum in Mesechitis. Psalm. 120: 5.

25 ב Aufertur ante פ, ut פֶּתַח שַׁעַר *in* ostio, vel, ad ostium portæ. Jud. 9:44. & videbo פְּנֵי אֱלֹהִים i. e. בִּפְנֵי אֱלֹהִים Psalm. 42: 3. פָּנִים אֶל פָּנִים *in* facie ad faciem. Deut. 34: 10. An dabo primogenitum meum פִּשְׁעִי i. e. בְּפִשְׁעִי pro peccato meo. Mich. 6:7. נְאֻם פֶּשַׁע לָרָשָׁע pro נְאֻם בְּפֶשַׁע לָרָשָׁע Verissimè dictum *contra* defectionem improbi. Psalm. 36: 2.

26 ב Aufertur post ך finale. ut, melior est מְלֹא כַף בְּנַחַת plenitudo volæ *cum* quiete. Ecclesiast. 4. ℣s. 6.

27 ב Aufertur post Vav. Incurvat se, ut irruat, בַּעֲצוּמָיו חֵלְכָאִים cum validis suis *in* turbam attritorum. Psalm. 10: 10. רִיבוּ אַלְמָנָה litigate *pro* vidua. Esai. 1: ℣s. 17. נִרְוֶה דוֹדִים pro נִרְוֶה בְדוֹדִים ubertim expleamur amoribus. Proverb. 7: 18. הֱוֵה אָרֶץ Esto *in* terra. Job. 33: 25.

28 ב Aufertur post Mem finale. Plenitudo תְּפָנִים

חָפְנַיִם עָמָל pugnorum *cum* labore. Eccles. 4: 6.
בַּיָּם צָרָה per mare *cum* angustia. Zach. 10: 11.
וַחֲרָמִים לִבָּם & retia *in* animo ejus. Proverb.
7: 27.

ב Nonnunquam aufertur ante locorum vel 29
temporum vocabula, ut venit יְרוּשָׁלַם Hieruso-
lyma. 2. Reg. 25. pro quo in parallelo Jerem. 52:
12. Venit בִּירוּשָׁלַם in Hierosolyma. תְּחִלַּת
קָצִיר initio messis, pro quo in alio codice lectum
בִּתְחִלַּת קָצִיר in initio messis. 2. Samuel. 21: 9.
וָאָקוּם לַיְלָה & surrexi *in* nocte. Nechem. 2: 11.
רֶגַע אֶחָד *in* vel *per* momentum unum. Exod.
33: 5.

ב Etiam aufertur, quando ἀπὸ κοινοῦ repeti po- 30
test. Contra Babelem & *contra* brachium suum
Chaldæos. Esai. 48: 14.

Non est Ellipsis τοῦ ב ante עֵין יַעֲקֹב Deut. 33: 31
28. Ita enim reddendus est locus: Et habitabit
Israël, *habitabit* securè & solus fons Jacobitarum,
in terra frumenti & musti. Vav ante congenerem aufertur, & habitavit Israël בֶּטַח בָּדָד pro
בֶּטַח וּבָדָד *in* securitate & solus fontem Jacobi
Deut. 33: 28.

VAV post congenerem literam aufertur, יָמִים 32
אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים annum & quatuor menses. Judic. 19: 2. כֶּרֶם זַיִת Jud. 15: 5. Non est vinea olivarum, ut Thalmudici volunt, sed vineæ & oliveta. Supplenda enim conjunctio. Bochartus P. I. Hier. fol. 854. אִישׁ שִׁלְחוֹ הַמָּיִם Unusquisque cum

telo

telo suo & aqua. Nechem. 4: 17. עַל־דְּבַר אֱמֶת
עַנְוָה צֶדֶק, pro עַנְוָה וָצֶדֶק propter veritatem,
mansuetudinem, & justitiam. Psalm. 45: 5. עֵקֶב
עֲנָוָה יִרְאַת יְהוָה Præmium mansuetudinis & reverentiæ Domini, sunt divitiæ, & honor, & vita. Prov. 22: 4.

33 Vav medium quiescens inter duo alia eliditur; ut עָדָיו יָבוֹא וְיֵבֹשׁוּ pro עָדָיו יָבוֹא וְיֵבֹשׁוּ contra ipsum venient & erubescent. Jesa. 45: 24.

34 Vav inter ▭ & מ aufertur, ut, obliviscitur eum, רֶחֶם מְתָקוֹ pro רֶחֶם וּמְתָקוֹ uterus, & dulcis ei est vermis. Job. 24: 20.

35 Vav conversivum sæpius auferri docent hæc parallela: יִפְּלוּ cadant. Psalm. 18: 39. וַיִּפְּלוּ 2. Samuel. 22: 39. & cadant. תְּפַלְּטֵנִי liberas me. Psal. 18: 44. וַתְּפַלְּטֵנִי 2. Sam. 22: 44. sic liberas me. יְהוָה אֱלֹהַי יַגִּיהַּ Dominus Deus meus splendentes efficit. Psalm. 18: 29. וַיהוָה יַגִּיהַּ 2. Sam. 22: 29. & Dominus illustrat. יִגָּלוּ reteguntur 2. Sam. 22: 16. וַיִּגָּלוּ & retegerentur. Psalm. 18: 16. יָשֶׁת חֹשֶׁךְ סִתְרוֹ posuit tenebras latibulum suum. Psal. 18: 12. וַיָּשֶׁת חֹשֶׁךְ סִתְרוֹ & posuit tenebras latibulum suum 2. Sam. 22: 12.

36 Vav non aufertur in לְדוֹר דּוֹר Prov. 27: 24. posterius enim דּוֹר vim habet genitivi: In ætatem ætatis.

37 Caph post seipsum aliquando aufertur, ut עַמֵּךְ נָשִׁים pro עַמֵּךְ כְּנָשִׁים populus tuus sunt *sicut* mulieres. Nachum 3: 13. עֵינַיִךְ יוֹנִים pro
עֵינַיִךְ

עֵינַיִךְ כְּעֵינֵי יוֹנִים oculi tui sunt sicut oculi columbarum. Cantici 1: 15. וּכְעַמְּךָ עַמִּי 2. Par. 18: 3. pro וּכְעַמְּךָ כְּעַמִּי ut habetur 1. Reg. 22: 4. כֶּסֶף pro כְּכֶסֶף similis argento. Prov. 10: 20. Omnes munitiones tuæ *sicut* ficus. Nahum. 3: 12. Si vir, qui vadit *instar* venti, & falsus mentiatur. Hose. 2: 11. Qui prodit arcanum, & qui ambulat *cum* detractore. Prov. 20: 19. לֹא תֵלֵךְ רָכִיל non ambulabis, *ut* detractor. Lev. 19: 16.

Aufertur כ post congenerem. Facientes improbitatem קַשׁ pro כְּקַשׁ *instar* stipulæ. Malach. 3: 19. וְצַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם & justus, ut fundamentum seculi. Prov. 10: 25. 38

Sæpius כ nullâ congenere literâ vel præcedente vel sequente aufertur. ut, scutum Sauli בְּלִי מָשִׁיחַ pro כִּבְלִי מָשִׁיחַ quasi minimè unctum. 2. Sam. 1: 21. כְּפֶרֶא אָדָם Erit ipse *sicut* onager hominum, i. e. inter homines, manus ejus erit contra omnes, & manus omniū contra eum. Gen. 16: 12. Onager, liberum animal, neque loris adstringi, neq; clamore boum instar ad servilia opera incitari se patitur. Job. 39: 5, 6, 7 Oleum effunditur, pro, *ut* oleum effunditur. Cantic. 1: 3. & sedebit, *ut* conflans & purgans, Malach. 3: 5. & clamavit *ut* leo. Jesa. 21: 8. Tsijon, *ut* ager arabitur. Mich. 3: 12. *tanquam* ad serotinam. Job. 29: 23. Ecce, *ut* onagri. Job. 24: 5. *Ut* scorias abolevisti improbos terræ. Psalm. 119: 129. 39

40 ל Ante seipsum aufertur, ut, percussisti omnes inimicos meos לֶחִי i. e. לַלְּחִי super maxillam. Psal. 3. ℣s. 8.

41 ל Ante ל sequentis syllabæ aufertur, לַמְרוֹת עֶלְיוֹן pro לְמְרוֹת לְעֶלְיוֹן rebellando contra excelsum. Psalm. 78: 17. Convertuntur לֹא עַל i. e. לֹא לְעַל non ad excelsum. Hose. 7: 16.

42 ל initiale ante ל finale ejusdem vocis aufertur: Mittite agnum מֹשֵׁל-אֶרֶץ pro לְמֹשֵׁל-אֶרֶץ Dominatori terræ. Jesa. 16: 1.

43 ל post ל vocis præcedentis הַמַּבּוּל מַיִם pro הַמַּבּוּל לַמַּיִם diluvium aquæ. Gen. 6. 17. אֶגְלֶה אָזְנְךָ revelabo *ad* aurem tuam. Ruth. 4: 4. Josu. 33: 16. וְכָל הֹלֵךְ אָמְרוּ & omni ambulanti dixerunt. pro וּלְכָל Jer. 31:17. עַד מָתַי לֹא יוּכְלוּ נִקָּיוֹן quo usque non valebunt *pro* innocentia? Hos. 8: 5: לִפְדּוֹת לוֹ עָם 1. Par. 17: 21. pro לִפְדּוֹת לוֹ לְעָם 2. Sam. 7: 23.

44 ל ante מ, ut מִן הַיּוֹם 1. Par. 17: 5. pro quo in parallelo scriptum לְמִיּוֹם 2. Sam. 7: 6. מֵאִישׁ וְעַד אִשָּׁה 1. Paralip. 6: 3. pro לְמֵאִישׁ וְעַד אִשָּׁה in textu parallelo 2. Sam. 6: 19.

45 Mem ante seipsum aufertur. Et hasta ejus erat infixa humo מְרַאֲשֹׁתָיו pro מִמְּרַאֲשֹׁתָיו *apud* cervicalia ejus. 1. Samuel. 26. ℣s. 8. Frustra sunt, qui Mem per Scheva loco Tsere præfixum esse contendunt. חָלְקוּ מַחְמָאֹת mollia sunt *præ* bu-

tyri-

tyrinis. Psalm. 55: 22. ut observetis observationem domus מַסָּח ab irruptione. 2. Reg. 11:6. וְכִי אֲנַחְנוּ מְקַטְּרִים quum autem nos (inquiunt Judaicæ fæminæ) *inter* adolentes sumus. Jerem. 44: 19. Et indignatio ejus תִּהְיֶה מֵבִישׁ erit *contra* pudefacientem. Proverb. 14: 35. Vanitas impulsa מְבַקְשֵׁי מָוֶת *inter* eos, qui quærunt mortem. Prov. 21: 6. Aufertur etiam, ubi vox desierit in congeneres labiales, ut עַד יִקּוֹם גּוֹי אֹיְבָיו donec ulcisceretur se gens *de* inimicis suis. Jos. 10: 13. pro מֵאֹיְבָיו.

46 Porrò מ post similem præviam aufertur: אָבַד זִכְרָם הֵמָּה periit memoria eorum *ab* ipsis. Ps. 9:7. הִשָּׁמְרוּ לָכֶם עֲלוֹת cavete vobis *ab* ascendi in montem. Exod. 19: 12. וָאֹצֶם אֲחִיָּה i. e. מֵאֲחִיָּה & Otzem *ex* Achija. 1. Par. 2: 25. מִי יָקוּם יַעֲקֹב i. e. מִי יָקוּם מִיַּעֲקֹב quis surget *ex* Jacobo? Amos 7: 5. לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עִמָּכֶם נְבָלָה ne faciam vobis *secundum* stultitiam vestram. Job. 42: vs. 8. similis locutio מִדַּרְכָּם אֶעֱשֶׂה אוֹתָם secundum vias eorum faciam eis. Ezech. 7: 27. חֲכָמִים מְחֻכָּמִים sapientes *præ* sapientiam edoctis. Proverb. 30: 24.

47 מ ante ב aufertur, ut Dodo בֵּית לֶחֶם *ex* Bethlechem. 2. Sam. 23: 24. additur idem in parallelo 1. Par. 11: 25. Donec vendicata esset gens אֹיְבָיו pro מֵאֹיְבָיו *ab* hostibus suis. Josu. 10: 13. וְהִיא כְתוּבָה פָּנִים & illud scriptum *ab* ante. Ezech. 2: 10.

48 מ ante פ aufertur. itaq; pro מִפָּנִים 2. Sam.

10: 9. in loco parallelo 1. Paral. 19: 10. legitur פְּנִי□ i. e. ante.

49 מ ante אֵת particulam ſæpe aufertur. Oſtendit ei DOMINUS omnem terram אֶת־הַגִּלְעָד עַד־דָּן i. e. מֵאֶת־הַגִּלְעָד *inde* à Gilhade usque ad Dan. Deut. 34: 1. Exegit argentum & aurum אֶת־עַ□ i. e. מֵאֶת־עַ□ à populo. 2. Reg. 23: 35. Quum iret אֶת־צִדְקִיָּהוּ *à* Tzidkijahu. Jerem. 51: vſ. 59. הֵ□ יצאו אֶת־הָעִיר pro מֵאֶת־הָעִיר Gen. 44: 4. לְשַׁלְּחוֹ אֶת הַיַּרְדֵּן ut dimitteret eum à Jardene, quæ lectio inſinuatur per Kethib, 2. Sam. 19: 32. Altera lectio fuit לְשַׁלְּחוֹ בַּיַּרְדֵּן, ut mitteret eum per Jardenem. Hilaritates אֶת־פָּנֶיךָ i. e. מֵאֶת־פָּנֶיךָ *à* facie tua *procedunt*, amœnitates ad dexteram tuam, æternum: von deinem Angeſicht geht Freude die Fülle/ und iſt liebliches Weſen zu deiner Rechten ewiglich. Pſalm: 16: 11.

50 מ Præpoſitio ἀπὸ κοινοῦ repetenda aufertur: conſilium agitant, ſed non ex me; tegunt ſe tegumento, ſed non *ex* ſpiritu meo. Jeſa. 30: 1. Quem redemiſti tibi ab Ægypto *à* gentibus, & *à* Diis ejus. 2. Samuel. 7: vſ. 23.

CAP. XVI.

CAPUT XVI.

DE LITERARUM ELISIONE.

Summa.

Elisio literarum ante seipsas. Elisio in compositis repetendarum. Elisio literarum affinium. De elisione cum semiparva scribendi Aleph. Elisio Aleph cum Scheva muto. De Aleph prima radicali cum pathach exclusa. De Aleph tertia radicali, quæ cum pathach ejicitur. He sæpius post Scheva mobile elisum. Elisio, י ת נ ל, Mem dualis ac pluralis notæ; elisio terminationis נָה servilis. Promiscua scriptio Joth quiescentis.

Regula I.

Itera elisa intelligitur, quæ à voce vel prorsus exulat, vel etiam scripta non pronunciatur, ut א in רֵשִׁית Deut. 11:2. & in רֵאשִׁית Deut. 18:4. 1

DE ELISIONE RADICALIUM ANTE SEIPSAS.

Regula II.

Intra dictionem simplicem continuò legenda literа propter sonum meliorem vel in א mutatur, ut בָּזְאוּ diripuerunt pro בָּזְזוּ. vid. Onomast. Sacr. p. 424. vel, quod est loci hujus, excluditur, ut תִּתַּמָּם integrum te exhibes, pro תִּתְתַּמָּם Psalm. 18:26. 2

תִּתַּבָּר mundum exhibes te, pro תִּתְבָּרַר 2. Sam. 22: 27. תִּתַּפָּל eluctaris, pro תִּתְפַּתָּל ibidem. הִתַּמְּהוּ admiramini, pro הִתְתַּמְּהוּ, Hab. 1: 5. יְדִיתוּן pro יְדִידוּתוּן Nech. 11: 17. מִפְּנִינִים pro מִפְּנִינִים à margaritis. Vid. Onomast. Sacr. p. 423. הַשּׁוּפָמִי Schuphamæus, pro integro הַשְּׁפוּפָמִי primitivum quippe שְׁפוּפָם Viri nomen. Num. 26: 39. בְּדָן pro בְּדָדָן à בָּדָד solus. 1. Sam. 12: 11. הֶחֳדַלְתִּי an cessare facerem? pro הֶהֶחֳדַלְתִּי Judic. 9: 11.

Regula III.

3 Defectus elisæ literæ schevatæ, quoad ejus fieri potest, per dages forte notatur, ut רַבָּה multa fuit. רֹמּוּ attollunt se. תִּשְׁכֹּנָּה habitabunt. יִסְּרַנִּי erudivit me, pro יִסְּרַנְנִי Psalm. 118: 18. נִמּוֹל circumcisus fuit pro נִנְמוֹל Gen. 17: 26. נִתַּן datus fuit pro נִנְתַּן Lev. 19: 20. נִתְּנוּ disposita sunt. Ezech. 32: 23.
4 Compensari autem Dages nequit 1. in literis ultimis, ut יָבוֹל pabulum dabit. נָמַס liquefactus fuit. אֵיתָם integer ero. פַּת frustum,
5 pro פֶּתֶת. sic מְשָׁרַת pro מְשָׁרֶתֶת. 2. Nequit in gutturatis, ut נִחַם consolationem accepit, pro נִנְחַם 2. Sam. 13: 39. נִחֲתוּ demissæ sunt, pro
6 נִנְחֲתוּ Psalm. 38: 3. Nec 3. post Joth mediam radicalem exclusam, ut קָמוּ surrexerunt, pro קִימוּ & רָמָה excelsa fuit, pro רָיְמָה ex quo natum רָאֲמָה
7 Zach. 14: 10. Nec 4. post Joth quiescentem, ut וַהֲמִיתִיו & occidi eum, pro וַהֲמִיתִתִּיו 1. Sam. 17: 35. Sæ-

Sæpius, quo vocabulum originis ſuæ veſti- 8
gium ſervaret, literâ ſilente, ſcriptura manet, נשאים
קֹרְאִם pro קֹרְאִים Pſalm. 99: 6. נשאים
pro נֹשְׁאִים fœnerantes. Nech. 5: 7. בּוֹדָם pro
בּוֹדְאָם effingens ea. Nech. 6: 8. וַיָּאת pro וַיֵּאת
Jeſa. 41: 25. יְחֶזְקֵאל pro יְחֶזְקֵאל Prophetæ nomen.
Sic etiam ſcribitur ה mutum חֲזָהאֵל Chazael.
עֲשָׂהאֵל Haſa'el. Sic ש in יִשָּׂשכָר Jiſſacar mutum,
innuit ex duobus his membris יִשָּׂא שָׂכָר coortum
eſſe nomen Jiſſacar; & Joth ſuperfluum in מְחִייָאֵל
Mechijael, notat Joth nominis divini abolitum, &
conſtare hoc vocabulum ex tribus integris vocibus
מחי יָהּ אל deletio Domini Dei. Gen. 4: 18. Aleph
ſilentis ac ſcripti exempla plura ſtatim afferemus.

REGULA IV.

In dictione ſimplici excluſa radicalis media, 9
punctum ſuum adjicit primæ, ut יָסֹב pro יִסְבּוֹב
circumdabit, יָסֹבּוּ pro יִסְבְּבוּ circumdant. נָסַב pro
נִסְבַב circuivit. יִסּוֹב Pſalm. 114: 3. pro יִסָּבוֹב. Sæ-
pius enim Niphal in Cholem quoque finitur. Vide
Infinitivum & Præteritum Kal integri verbi.
הָסֵב pro הִסֵבֵב circuire fecit. 2. Reg. 16: 18. הָסֵב
pro הַסֵבֵב convertere. 2. Sam. 3: 12. יַסֵב circum-
ducet, pro יְסַבֵב Exod. 13: 18. תַּתֵּם pro תַּתְמֵם
perficies. תַּמֵר pro תַּמְרֵר exacerbas. יַתֵּם pro
יְתַמֵם abſolvet. נִחַלְתְּ profana effecta es, pro
נִחְלַלְתְּ Ezech. 22: 16. נָסַב pro נִסְבַב excluſâ ſcil.
conjugationis characteriſticâ, & (:) propter toni

DE ELISIONE RADICALIUM נ & ת ANTE SERVILES SIMILES.

REGULA VI.

Ultima radicalis ante ſervilem ſimilem 12
eliditur, defectu per dages compenſato. Sic Nun excluditur ante ſeipſum, ut in הִכִּנּוּ comparavimus. in לַנּוּ pernoctavimus pro לַנְנוּ Jud. 19: 13. נָתַנּוּ pro נָתַנְנוּ dedimus. נִתַּנּוּ pro נִנְתַּנְנוּ dati ſumus. נִשְׁעַנּוּ pro נִשְׁעַנְנוּ innitimur. תִּשְׁכֹּנָּה habitabunt. תֵּאָמַנָּה nutrientur. הַאֲזִנָּה pro הַאֲזִנְנָה attendite.

REGULA VII.

Nun epentheticum ante aliud Nun ſer- 13
vile eliditur, defectu per dages notato: ut יְסְּרַנִּי pro יְסְּרַנְנִי erudivit me, Pſalm. 118: 18. תְּבָרְכֶנִּי pro תְּבָרְכֶנְנִי benedicat mihi. Gen. 27: 9, 31. דָּנַנִּי judicavit me, pro דָּנַנְנִי Gen. 30. תַּעֲנֶנָּה pro תַּעֲנֶנְנָה, quod ſine epentheſi ſcribitur תַּעֲנֶינָה reſpondebant. Judic. 5: 29. אַיֶּכָּה ubi es tu? pro אַיֶּנְכָה ex אַיֵּה abſoluto.

REGULA VIII.

Thav ſchevatum radicale ante ſocium 14
ſervilem exſtirpatur, defectu per dages notato: ut מַתָּה pro מַתְתָּ mortuus es. שַׁתִּי poſui, pro שַׁתְתִּי, & שַׁתָּה pro שַׁתְתָּ poſuiſti. נִצְמַתִּי, pro נִצְמַתְתִּי excíſus ſum. נִבְעַתִּי, pro נִבְעַתְתִּי con-

 ſter-

ſternatus ſum. הֵמַתָּ pro הֲמִתַּתָּ morte affeciſti. הַשְׁבַּתִּי pro הִשְׁבַּתְתִּי ceſſare feci. הִצַּתִּי pro הִצַּתְתִּי accendi. מוֹתַתִּי pro מוֹתַתְתִּי morte affeci. הַחִתַּתִּי natum eſt ex integro verbo הַחְתַּתְתִּי formæ הֶאֱכַלְתִּי, hinc pathach in Scheva converſo factum הַחְתַּתְתִּי, ac ת ante ſeipſum exturbato הַחִתַּתִּי conſternatum reddidi. Jeſai. 49. vſ. 37. הֲמִתֶּם interfeciſtis pro הֲמִתַּתֶּם ex forma verbi שְׁאֶלְתֶּם petiiſtis. Num. 16: 14. וַהֲמִתֶּן & interficietis, pro וַהֲמִתַּתֶּן Exod. 1: 16.

DE ELISIONE ת & י SERVILIUM ANTE SERVILES CONSIMILES.

REGULA IX.

15 Joth ſervilis ante Joth ſervilem indifferenter ſcribitur & eliditur: ut יְהוּדִיִּים & יְהוּדִים Judæi. Eſth. 4: 7. & 9: 27. כִּתִּיִּים & כִּתִּים Kitthæi. Jeſai. 23: 12. Gen. 10: 4. לוּדִיִּים & לוּדִים Ludæi. 1. Paral. 1: 11. פְּלִשְׁתִּים & פְּלִשְׁתִּיִּים Palæſtini. צִיִּם pro צִיִּים Num. 24: 24. Dan. 11: 30. הָעַרְבִים pro הָעַרְבִיִּים Arabes. Nech. 4: 1. כּוּשִׁים 2. Par. 12: 3. vel כֻּשִׁים ſine Dages. Dan. 11: 43. & כֻּשִׁיִּים Cuſæi, Cuſo geniti, Amos 9: 7. אֲרַמִּים & אֲרַמִּיִּים Idumæi. 2. Par. 25: 14. 1. Reg. 11: 17.

DE ELISIONE LITERARUM IN COMPOSITIS REPETENDARUM.

RE-

REGULA X.

In compositæ dictionis altera parte repetenda litera excluditur: dages defectum ejus non compensante, ut וְיוֹלַדְתְּ propediem paries, excusum est ex integris וְיוֹלֶדֶת יָלַדְתְּ Gen. 16: 11. הֻלֶּדֶת nasci, ex verbis Kal & Hophal הֻלַּד לֶדֶת Genes. 40: 20. יַעֲמֹדְנָה isti & istæ stabunt, conflatum ex יַעַמְדוּ תַעֲמוֹדְנָה. Dan. 8: 22. וַיֵּחַמְנָה isti & istæ incaluerunt, ex וַיֶּחֱמוּ תֵחַמְנָה Gen. 30:38. מִשְׁתַּחֲוִיתֶם procumbentes fuistis, ex verbis מִשְׁתַּחֲוִים הִשְׁתַּחֲוִיתֶם Ezech. 8: 16. שׁוֹשֵׂתִי deprædatus sum, ex cognatis verbis שׁוֹסַסְתִּי שַׁסֵּתִי Jes. 10:13. יְדַשְּׁנֶה in cineres rediget ex יְדַשֵּׁן & יְשַׁנֶּה incinerabit, mutabit, Psalm. 20: 4. אֶקְרָאֶה summâ contentione inclamabo, ex verbis idem sonantibus אֶקְרָא אֶקְרֶה 1. Sam. 28: 14. נוּלְּדוּ editi sunt, ex separatis נוּלְדוּ יֻלְּדוּ 1. Paral. 3: 5. נִשְׁתָּוָה æqualis facta, ex separatis נִשְׁוָה מִשְׁתַּוָּה Prov. 27: 15. לְדָרְיוֹשׁ componitur ex duobus verbis לִדְרוֹשׁ יָרוֹשׁ ad inquirendum & acquirendum. Ezr. 10: 16. 16

Sic formata nomina; כַּפְתּוֹר ornamentum, quo ædes ædiumque columnæ & candelabra tegi aut coronari solent, ex verbis כָּפוּר כָּתוּר tegere, cingere aut vincire. חֲנָמַל i. e. חֲנַן חֲמַל miserere! parce! nomen grandinis majoris. חַשְׁמַל i. e. חָשׁ חֲמַל festina! parce! nomen fulminis. הֵילֵל Phosphorus, coivit ex הֵיל לֵיל id est, splendor nocturnus, 17

nus. לֵיל positum pro לַיִל ut Jesa. 21: 11. ut חֵיל pro חַיִל 2. Reg. 18: 17. ut יֵין pro יַיִן Cantic. 7: 9. פַּרְדֵּס paradisus, i. e. פֶּרֶד פָּרֵס separatus, divisus, scilicet hortus. Separatus septo ab aliis prædiis. פַּרְשְׁדוֹן venit à פֶּרֶשׁ שָׂרָה fimum effudit. שְׂרֵמָה natum ex nominibus שְׁדֵי אֲדָמָה ubera terræ. שְׁדֵפַת compositum ex שְׁדֵי שָׁפָה ubera locorum eminentium. וּמִגְדַּל חֲנַנְאֵל pro וּמִמִּגְדַּל חֲנַנְאֵל &
18 à turri Chanan'el. Zach. 14: 10. Sic propria יְהוָה i. e. יְהִי הוֹוֶה הָיָה Qui erit, qui est, qui fuit. אַבְרָהָם id compositum est ex vocibus אַב רַב הָמוֹן Pater multitudinis gentium. בָּבֶל Babel, id est, בָּהּ בָּלַל in ea confusio. מוֹאָב Moab, i. e. מוֹבָא אָב ingressus vel coitus Patris. Conceperunt enim duæ filiæ Loti ex patre suo, peperitque primogenita filium, & vocavit nomen ejus Moabum. Gen. 19: 36, 37. מְרִיב בַּעַל Meribahal, qui idem dictus מְרִי-בַעַל Merib-Bahal. 1. Par. 9: 40. 2. Sam. 9: 10. בְּלִיַּעַל i. e. בְּלִי-יַעַל sine ascensu, i. e. infimæ conditionis, humilimi & obscuri loci. מְחִיָּאֵל Mechija'el, deletio Domini Dei. Gen. 4: 18. יְמוּאֵל i. e. יָמוּל-אֵל circumcidet Deus. Gen. 46: 10. לְמוּאֵל Lemuel, id est, לְמוֹל-אֵל in conspectu Dei. Prov. 31: 1. לְמוֹאֵל Lemoël, i. e. לְמוֹל אֵל juxta Deum, vel, in conspectu Dei. ibid. vs. 4. נְמוּאֵל Nemuel, id est, נְמוּל-אֵל circumcisus Dei. 1. Par. 4: 24. שְׁמוּאֵל Schemuel, i. e. שְׁמוֹל-אֵל qui est in conspectu Dei, vel שָׁאוּל מוֹל אֵל Petitus in conspectu Dei, scil. ante

ante arcam Domini, Schilunte. 1. Sam. 1: 20, 28. מְתוּשֶׁלַח Methuſchelach, ex מְתֵם שָׁלַח homines propaginis, vel homines armati. הַנַּעֲמִי Nahamita, pro הַנַּעֲמָנִי Num. 26: 40. פַּלְמֹנִי Palmoni, conciſum ex duobus פְּלוֹנִי אַלְמוֹנִי occultus, indictus, non memoratus. Dan. 8: 13. נְפִישְׁסִים Nephiſchesim, è pluralibus נְפִישִׁים נְפִיסִים i. e. multiplicati, aucti. Nechem. 7: 52. יְרוּשָׁלַיִם Jeruſchalajim, i. e. יְרוּשָׁא שְׁלָיִם Poſſeſſio *eſt* tranquillitas, vel ſecuritatis poſſeſſio. 1. Reg. 10: 20. Jeſa. 36: 2. יִשָּׂשכָר Jiſſacar, i. e. יִשָּׂא שָׂכָר adferet mercedem. Gen. 30: 9. vel 18. בְּעֶשְׁתְּרָה Beeſchthera, urbis nomen. Joſ. 21: 27. pro בֵּית־עֶשְׁתְּרָה domus ovium. Plura in regulis compoſitionis & Onom. Sacri Via XI. p. 409. & ſeqq.

REGULA XI.

Beth nomini præfixum poſt Vav elidi- 19
tur, ut וּשְׁמִי & nomine meo, pro וּבִשְׁמִי & *in* nomine meo. Exod. 6: 3. וּמַרְאֶה pro וּבְמַרְאֶה atque in viſione. Numer. 12: 8. וּבֵית־שֶׁמֶשׁ pro וּבְבֵית־שֶׁמֶשׁ & in Bethſchemeſch. 1. Reg. 9. vſ. 9. וְתַרְבִּית pro וּבְתַרְבִּית Prov. 28: 8. Vid. Arc. Kerhib. p. 106. וְאֹרֶךְ יָמִים & *in* longitudine dierum. Job. 12: 12. וְחוּג שָׁמַיִם & *intra* circulum cœlorum. Job. 22: 14. כָּאֶבֶן pro כְּבָאֶבֶן tanquam *intra* lapidem. Job 38: 30. כְּפֶרֶץ pro כְּבְפֶרֶץ tanquam *per* rupturam. Job 30: 14. וּפְרָצִים & *per* rupturas exibitis. Amos 4: 3.

ב etiam

20 בּ etiam post ב heterogeneam frequenter eli-
ditur: כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת ut *in* die-
bus seculi & *in* annis prioribus. Væ mihi, quia ex-
titi, ut *in* collectionibus autumnitatis, כְּעֹלְלוֹת, ut
in racemationibus vindemiæ. כְּיַרְחֵי קֶדֶם, ut *in*
mensibus prioribus. Job. 29: 2. כְּפֶרֶץ רָחָב quasi
per fenestram latam veniunt. Job. 30: 14. Ne in-
duretis cor vestrum כִּמְרִיבָה ut *in* Meriba. Psalm.
95: 8. כְּיוֹם מַסָּה ut *in* die tentationis. ibid.

DE ELISIONE LITERARUM AFFINIUM.

REGULA XII.

21 Sæpe ante congenerem efferenda elidi-
tur, defectu, si fieri queat, per dages com-
pensato. Sic ד exterminatum ante ת affinem in
לַת pro לֶדֶת parere. 1. Sam. 4: 19. in אַחַת una,
22 pro אַחֶדֶת. Teth ante ת, ut in מְבַעִתֶךָ pertur-
bans te, quod venit ab integro מְבַעֶטֶת participio
23 Pihel. Nun ante ט, ut חִטָּה triticum à masc. חֵט
quod venit ab integro חֶנֶט, ut תֵּת dare abs תֶּנֶת.
Nun ante ת, ut אֶתֵּן dabo, יִתֵּן dabit. Exclusâ ra-
dic. tertiâ, נָתַתָּ pro נָתַנְתָּ dedisti. נָתַתִּי dedi.
נְתַתֶּם dedistis. נְתַתֶּם dati estis, pro נְתַנְתֶּם
Levit. 26: 25. תֵּת dare pro תֶּנֶת. Sic pro אֱמֶנֶת
dictum אֱמֶת fides, veritas. pro מַתֶּנֶת placuit מַתֶּת,
in pausa: מַתָּת donum. 1. Reg. 13: 7. Sic בַּת con-
cisum

cisum ex בְּנֹת à masculino בֵּן filius. Thav ante ד, ut אֲדַדֶּה procedam, pro אֶתְדַּדֶּה Jesai. 38: 15. אֲדַדֵּם incedebam cum ipsis. Psalm. 42: 5. אֲדַמֶּה similis fiam, Jesai. 14: 14. תִּדְּמִי exscindaris, pro תִּתְדַּמְמִי Jerem. 48: 2. יִדַּכְּאוּ contritos se præbebunt, pro יִתְדַּכְּאוּ Job. 5: 4. מִדַּבֵּר loquentem se præbens. Ezech. 2: 2. Thav ante ט, ut יִטַּמָּא pollutum se exhibebit, pro יִתְטַמָּא Lev. 21: 1, 3, 4. תִּטַּמְּאוּ polluemini, pro תִּתְטַמְּאוּ Lev. 11: 24. מִטַּהֵר mundum se exhibens pro מִתְטַהֵר Levit. 14: 7, 8, 11. הִטַּהֲרוּ mundatos se præbuerunt. Hezr. 6: 19. ת ante seipsum in vocibus שַׁבַּתָּה & שַׁבַּתּוֹ Num. 28: 10. & Hos. 2. 13. absolutum שַׁבַּת concisum est ex integro שַׁבּוֹתַת. Porrò ת ante dentalem צ elisũ in ꝟbo וְהִרְצָה pro וְהִרְצְתָה & accepta habebit. Lev. 26: 34. In compositis Mem post congenerem ב, v. gr. וּבִתְקוֹמְמֶךָ & cum insurgentibus tuis, pro וּבְמִתְקוֹמְמֶךָ Psalm. 139: 21. In propriis בַּעֲשֵׂיָה Bahaseja, pro בְּמַעֲשֵׂה יָהּ in opere Domini. Nech. 3: 23. & 8: 4. מַגְבִּישׁ Magbisch pro מַגֵּף בִּישׁ plaga mala. Ezr. 2: 30. מַגְפִּיעָשׁ Magpihasch, pro מַגֵּף בְּעִישׁ plaga mala. Nech. 10: 21. בְּעוֹן Behon, civitatis nomen, Num. 32: 38. pro בֵּית מְעוֹן Beth-Mehon, quo nomine etiam adpellata. Jerem. 48: 23.

DE

DE ELISIONE ALEPH.

REGULA XIII.

25 ALEPH post mobile Scheva elisum vocale punctum rejicit in locum præcedentis Scheva: ut in adpellativis גֵּוָה pro גְּאֵוָה fastus. חֵלְכָה pro חֵילִי־כְאָה viribus attritus vel destitutus. Psalm. 104: 4. מָחָר cras, pro מְאָחָר posterior, scil. dies. Particip. Hoph. Fem. מְאֻחָרָה & forma concisiore מָחֳרָת postridie. In Regimine לְמָחֳרַת הַיּוֹם in posterum diei. 1. Par. 29: 21. כַּבִּיר vel כַּבִּיר ut potentissimus, pro כְּאַבִּיר Jesa. 10: 13. מִבֹּר vel מִבְּאֹר de cisterna. 2. Sam. 23: 15. בֹּרוֹת Deut. 6: 11. vel בֹּארֹת cisternæ. Jer. 2: 13. quæ sunt collactanea בְּאֵר fons. מָאתַיִם ducenti pro מְאָתַיִם à sing. מֵאָה centum. סָאתַיִם duo sata, pro סְאָתַיִם à sing. סְאָה satum. מִכְלָה caula pro מִכְלְאָה Habac. 3: 16. מָתְנַיִם lumbi, concisum ex מְאָתְנַיִם collactaneum ipsius אֵיתָן i. e. fortis, vi præditus. In lumbis enim robur collocat S. Scriptura. מוּם vitium pro מְאוּם Jobi 31:7. Dan. 1: 4. Arcan. Keri p. 232. 233. Sic נִי pro נְאִי habitatio; hinc נִינְוֵה habitationis habitatio. Gen. 10. פֶּה os, pro פְּאֶה formæ סְנֶה quod est collactaneum פֵּאָה i. e. angulus: quemadmodum פְּאִי figuratur ad instar יְפִי pulcritudo. צֹנֶה oves, pro צֹאנֶה Psalm. 8: 8. רֵמִים pro רְאֵמִים monocerotes. Psalm. 22. רִישׁוֹן vel רִאשׁוֹן, pro רְאִישׁוֹן

רִאישׁוֹן, primus. רֵאשִׁית initium pro רֵאשִׁית Collactaneum est מֵרַאֲשׁוֹת principatus, sic רָאשׁ pauper, 2. Sam. 12: 1. pro רָאשׁ & hoc pro רִישׁ. Sic שֵׁלָתֵךְ pro שְׁאֵלָתֵךְ petitio tua. 1. Sam. 1: 17. שִׁילֹה Petitus ejus, pro שָׁאִילֹה ex שָׁאִיל forma Participiali. Gen. 49: 1. שָׁאטֵךְ contemtus tuus, à שְׁאָט contemtus. שֵׁרִית pro שְׁאֵרִית residuum. מִשֵּׂתוֹ, pro מִשְּׂאֵתוֹ, ab excellentia ejus. Job. 41: 16. תֵּנָה pro תְּאֵנָה ficus. תוֹמִם gemelli, Gen. 25: 24. pro תְּאוֹמִם Gen. 34: 27. תַּמִים ge-
mellipar æ, pro תְּאֳמִים Exod. 26: 24. תֹּרֶן ma-
lus ab אֹרֶן orno. In Propriis: בֵּית שָׁן Bethschan, 26
pro בֵּית שְׁאָן Beth-sche'an, Josu. 17: 11. 1. Sam. 31: 12. דִּיבוֹן Dibon, pro רְאִיבוֹן urbs Moab. Num. 21: 30. טֵבַת Tabbath, pro טְאֵבַת loci nomen, Judic. 7: 22. יוֹב Job, pro יְאוֹב à verbo יָאַב desideravit. Gen. 46: 13. לוּבִים Libyes pro לְאוּבִים 2. Paral. 12: 3. & 16. 8. צוֹבָה Tzoba, pro צוֹבְאָה, quæ militat. הָרֻאוּבֵנִי harubenì, Rubenita, pro הָרְאוּבֵנִי sic לָרֻאוּבֵנִי pro לָרְאוּבֵנִי Rubenitæ. שֵׁלָה Schela, pro שְׁאֵלָה, Judæ filius. Numer. 26: 20. בֵּרוֹתִי Berothæus, pro בְּאֵרוֹתִי 1. Par. 11: 39. Nomen urbis est בֵּרוֹת pro בְּאֵרוֹת Ezech. 47: 16.

IN PARTICIPIIS: מַלְּפֵנוּ instruens nos, pro 27
מְאַלְּפֵנוּ Job. 35. ℣. 11. הַמּוֹרִים jaculantes pro הַמּוֹרְאִים 2. Sam. 11: 24. נֹשִׁים exigentes pro נֹשְׁאִים 1. Sam. 22: 2. יֹצָא pro יֹצְאָה Eccles. 10:

5. צביה militantes contra eam, pro צבאיה Jesai.
29:7. חטאם peccantes pro חטאים. Sic משמאלים
pro משמאילים sinistram petentes. Itaque א ex-
28 pressum legitur in אשמאילה Gen. 13:19. In VER-
BIS: מלו pleni sunt, pro מלאו Ezech. 28:16. כלו
cohibuerunt pro כלאו. Sic pro נשאו venit נשו tule-
runt. Gen. 36:7. שאת pro eo, quod aliàs dici solet
שאת ferre, tollere. Prov. 30:21. Job. 41:17. Deut. 11:
9. צאת egredi pro צאת Gen. 24: 11. חטאת pec-
cans pro חטאת Ezech. 18: 4. יוצת egrediens,
Judic. 11: 34. & יוצת Deut. 28: 57. pro יוצאת
Sic מוצאת sufficiens, 2. Sam. 18: 22. pro מוצאת
quod legitur Cant. 8. 10. נשאת obtinens, Esth. 2:
15. pro נשאת afferens, 1. Reg. 10: 22. נשאת al-
lata pro נשאת Zach. 5: 7. נפלאת occultum, pro
נפלאת Deuter. 30: 11. נטמאת polluta est, pro
נטמאת Num. 5: 9. ינשוא cum א paragogico, pro
ינשאו elati sunt. Pro ירפאו scriptum ירפו cura-
buntur, sine Aleph, pro ירפו ירפאו curabunt.
למלאת ad implendum pro למלאות 1. Par. 29: 5.
אברך perdam te, pro אאבדך Ezechiel. 28: 16.
אחטנה expiabo illud, pro אחטאנה Gen. 31: 39.
ובמלות pro æquè usitato ובמלאות, καὶ ἐν τῷ συμ-
πληρῶσθαι, Levit. 12:6. Esth. 1: 5. התנבות vatici-
nantem se præbere pro התנבאות 1. Sam. 10: 13.
ותזרני & cinxisti me, 2. Sam. 22: 40. pro æquè
usitato ותאזרני Psalm. 18: 40.

In

In Compositis ברולח margaritum, i. e. ברו 29
לאח Solus ille unus est, vel Separatus fratris, i. e. à fratre. Num. 11: 7. Gen. 2. כוכב stella, componitur ex כה כאב Talis, qualis pater, i. e. artifex ejus Deus, lucidus, incorruptibilis, immortalis. אחלמה Amethystus, ex אח לאמה unus puellæ, i. e. charissimus. Vid. Tractatum nostrum de Gemmis in Pectorali S. Pont. p. 59. לביא leo, i. e. לאבי siccus. בבי Bebaj, i. e. באב י׳ per voluntatem Domini. Ezr. 2: 11. וָפְסִי Vophsi, i. e. Nullus vel nulla est præter me. Viri nomen. Numer. 13: 14. Dicebat cum animo suo: Ego sum, & nulla est præter me. Jesai. 47: 10, 12. שלתיאל Schalthiel, pro שאלתיאל Schealthiel, altero nomine, pariter frequentato.

REGULA XIV.

Prima radicalis א cum (-:) extrita, post 30
ה aut formativam futuri, iis pro pathach tribuit (ᵀ) ut לָהֲבִיל ad consumendum, pro לְהַאֲכִיל Ezech. 21: 28. אָזִין auscultabo pro אַאֲזִין Job 32: 11. וָאָנוּשָׁה & afficior ægritudine, pro וָאַאֲנוּשָׁה Psalm. 69: 21. יָהֵל tentorium figet, pro יַאֲהֵל Esai. 13: 20. וַיָּאצֶל & seposuit pro וַיַּאֲצֶל Num. 11: 25. אָכִל cibabo, unde אֲכִלְךָ cibabo te. ex אַאֲכִל, Exod. 33: 3. Sic הָרַמִּים Syri, 2. Par. 22: 5. pro הָאֲרַמִּים vel הָאֲרַמִּים quod etiam absq; ה legitur in loco parallelo 2. Reg. 8: 28. Sic

הָסוּרִים vincti, pro הָאֲסוּרִים Eccles. 4: 14.
בָּאזִקִּים catenis, Jerem. 4: 1. pro בְּהָאזִקִּים &
hoc pro בְּהָאֲזִקִּים vel הָאזִקִּים pro הָאֲזִקִּים
vs.4. הַשְׁפוֹת ab integro הָאַשְׁפּוֹת Nechem. 3: 14.
בְּנֵי הָשֵׁם i. e. מִבְּנֵי הָאֲשֵׁם ex filiis Haschem.
1. Par. 11: 34. הָרָרִי Hararita, pro הָאֲרָרִי & hoc
pro הַהֲרָרִי 2. Sam. 23: 11, 33. Rarius א istud
per dages compensatur, ut מַסֹּרֶת vinculum pro
מַאֲסֹרֶת Ezech. 20: 37. מַכֹּלֶת cibus 1. Reg. 5: 11.
pro מַאֲכֹלֶת cibus. Jesai. 9: 5.

Regula XV.

31 Prima radicalis א cum chatephpathacho suo elisa, præcedenti præfixo וכלב tribuit pathach. ut וָאַעַנֶּה & affligam pro וַאֲעַנֶּה 1. Reg. 11: 39. וָאַעְשִׁר quòd ditatus sim, pro וָאֶעְשִׁיר Zachar. 11: 5. לַאדֹנָי pro לַאֲדֹנָי.

Regula XVI.

32 Prima radicalis א vocalibus segol & chatephsegol interjecta silet, duabus his vocalibus in Tsere unam contractis. בֵּאלֹהִים cũ Deo pro בֶּאֱלֹהִים & לֵאמוֹר, dicendo, pro לֶאֱמוֹר & מֵזִין pro מֵאֲזִין Prov. 17: 4. ex forma מַפְקִיד, à qua etiam deflexum est Hiphilicum מַרְשַׁעַת pro מַרְשַׁעַת id est, improbè agens. Buxtorfius putat esse formæ Chaldaicæ מֵיזִין. Thes. p. 134. תֵּאתָה veniet, pro תֶּאֱתָה Mich. 4: 8. תּוֹלִי ab

abis, fut. fem. ex masc. תְּאֹול Jerem. 2: 36. מֵרַב Merab, i. e. insidiæ pro מְאֵרַב 1. Sam. 18: 19. מֵרוֹז Meroz, pro מְאֵרוֹז pro מְאוֹרוֹז ex forma מִגְדּוֹל turris. Fuit oppidi nomen. Judic. 5: 23.

REGULA XVII.

Aleph post compositam syllabam ejectũ 33
vocalem suam rejicit in locum scheva, hoc autem rejicitur in locum præviæ parvæ, ut כְּלוּבַי Celubaj, i. e. כְּלְאוּבַי ut siccũ Domini. 1. Par. 2: 9. מֵדְבָא Medeba, i. e. מֵי דְבָאָה aqua doloris. Num. 21: 30. מְפִיבֹשֶׁת Mephiboscheth, i. e. מִפְּאִי־בֹשֶׁת vel מִפְּאָה־בֹשֶׁת qui in extremos angulos agit idolum Bahal. Eadem ratione figuratum participium מְדִיבוֹת crucíantes, pro מְדְאִיבוֹת Levit. 26: 6. & nomen מְלָאכֶת opus, Levit. 13: 48. pro מַלְאֶכֶת, & ejecto Aleph, מְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם opus cœlorum. Jerem. 7: 18. pro מַלְאָכִים legati, ductores copiarum, 2. Sam. 11: 1. legitur etiam מְלָכִים. Unde vertas: Tempore, quo Legati egrediuntur sive proficiscuntur ad bellum. In dissyllabo scheva in locum parvæ rejiciendũ vertitur in Kamets, ut מָשָׁל Maschal, pro מִשְׁאָל Misch'al, quæ ambo sunt ejusdem urbis nomina. 1. Par. 6: 59. Josu. 19: 26.

REGULA XVIII.

א tertia radicalis scheva mutũ habens, 34
vel intellectum vel expressum, quiescit in prævio puncto; quod, si parvum fuerit, ob id in magnam analogam est vertendum,

ut מָצָאתְ, pro מָצָאתְ, inveniſti. מָצָא pro מָצָא invenit. מָצָתִי inveni pro מָצָאתִי. Sic יָצָתִי pro יָצָאתִי exivi. מָלָתִי implevi, pro מָלָאתִי ut שָׁאַלְתִּי ex forma שָׁאַל petivit, quæ extat Judic. 4: 20.

Regula XIX.

35 Prima radicalis א cum ſuo pathach poſt ſocium punctum pathach excluditur, ut וַיָּאתֵ & veniet, pro וַיַּאַת Jeſai. 41: 25.

Regula XX.

36 Tertia radicalis א amiſſo pathach poſt
pathach in Kametz verſum quieſcit, ut
מָצָאתְ inveniſti. Jeſa. 57: 10. pro מָצַאַת formæ
שָׁמַעַתְ audiviſti. יָצָאת egreſſa es, Jerem. 31: 4. ut
קָרָאת vocaſti pro קָרַאַת Jerem. 3: 4. נִפְלָאת ad-
mirabile fuit, pro נִפְלָאַת. Imitantur id Chaldæi,
quibus מְלָאת eſt implevit ipſa, pro מְלַאַת formæ
שְׁמַעַת audivit. 1. Reg. 21: 15. Hebraica etiam
ſunt הָבָאת adducta eſt, pro הָבַאַת adducta eſt.
Gen. 33: 11. עָשָׂת, pro עָשָׂאת illa fecit. הִרְצָת pro
הִרְצָאַת acquievit. הֶלְאָת fatigavit, Ezech. 24: 12.
37 pro הֶלְאָאת & hoc pro הֶלְאַאַת. Eadem conciſio
in Nominibus obſervata: חַטָּאת peccatum pro
הַטָּאַת formæ גַּבַּחַת recalvatio; & extrito Aleph
שֵׁנָת ſomnus, pro שֵׁנַאַת, cujus Kamets in regimine
manet invariatũ, שְׁנַת לְעֵינָי ſomnũ oculis meis, Pſ.
132: 4. מְנָת portio pro מְנַאַת cujus plur. מְנָאוֹת
partes.

partes. עֻזְרָת auxilium pro עֻזְרָאת ex masc. עֻזְרָא
Ezr. 7: 1. מָחֳרָת postero die, pro מָחֳרָאת Sic עֲנָת
Hanath pro עֲנָאת ex עֲנָת Hana'. יִתְרָת Jithrath,
pro יִתְרָאת ex יִתְרָא Jithra'. 2. Sam. 17: 25. זִמְרָת
Zimrath ex זִמְרָאת Sic שִׁמְעָת Schimhath, 1. Par.
20: 6. pro שִׁמְעָאת.

DE ELISIONE IPSIUS HE.
REGULA XXI.

He tam servile quàm radicale elemen- 38
tum post mobile scheva sæpiùs eliditur.
Servile, ut in בַּשָּׁמַיִם pro בְּהַשָּׁמַיִם in cœlis.
Psalm. 36: 6. כַּיּוֹם pro כְּהַיּוֹם secundum diem
hunc. Gen. 39: 11. בַּדֶּרֶךְ pro בְּהַדֶּרֶךְ in via. Ne-
chem. 9: 19. בַּשָּׂדֶה pro בְּהַשָּׂדֶה in agro. 2. Reg.
7: 12. לָאֱלֹהִים pro לְהָאֱלֹהִים Deo. בָּעִיר in
urbe pro בְּהָעִיר in urbe. HE DEMONSTRATIVUM e-
liditur ab interrogativo, ut הָאִישׁ an vir? pro הֲהָאִישׁ
vel הַהָאִישׁ Nech. 6: 11. הַיּוֹם pro הֲהַיּוֹם an hoc
die? 2. Samuel. 19. הַכְּתֹנֶת num tunica? pro
הֲהַכְּתוֹנֶת Gen. 37: 33. הַגְּמוּל num retributio-
nem? pro הֲהַגְּמוּל Joël. 3. vs. 9. הַזְּבָחִים pro
הֲהַזְּבָחִים an sacrificia? Amos 5: 25. יִשְׂרָאֵל Jisra-
ël, pro יָשַׁר הָאֵל præcelluit penes Deum. Gen. 32:
29. Extruditur HE CONJUGATIONIS vel Infinitivi 39
character, ut in אַפְקִיד visitabo pro אֲהַפְקִיד, in
יַפְקִיד pro יְהַפְקִיד visitabit. in מַפְקִיד visitans pro
מְהַפְקִיד. Sic אָקִים erigam pro אֲהָקִים, & יָקִים

 susci-

suscitabit pro יְהָקִים, & יִפָּקֵד pro יְהִפָּקֵד Ex מְהָשְׁכָּב excusum מֻשְׁכָּב cubare factus. 2. Regum c. 4. vers. 32. לַנְפִּיל ad dejiciendum, pro לְהַנְפִּיל, & pro לְהַסְתִּיר sine ה dictum, לַסְתִּיר ad abscondendum. לַעֲבִיר pro לְהַעֲבִיר ad traducendum. לְעַנּוֹת ad affligendum, pro לְהַעֲנוֹת. לַצְבּוֹת ad tumidum faciendum, pro לְהַצְבּוֹת Num. 5:22. לַרְאוֹתְכֶם, ut videre vos faciat pro לְהַרְאוֹתְכֶם, & לֵרָאוֹת pro לְהֵרָאוֹת ad comparendum: לַלְבִּין pro לְהַלְבִּין ad dealbandum. לִמְחוֹת ad delendum. לַמְרוֹת ad exacerbandum. לַאֲרִיב pro לְהַאֲרִיב ad cruciandum. לָבִיא pro לְהָבִיא ad afferendum. לַחֲטִיא pro לְהַחֲטִיא ad peccare faciendum. לַחֲלִיק, pro לְהַחֲלִיק ad delabendum. לַשְׁמִיד ad perdendum. לַשְׁמִיעַ ad audiendum. לַנְחֹתָם ad ducendum eos. לָדִין pro לְהָדִין ad judicandum. Talia sunt לָלִין ad pernoctandum. לָרִיב ad litigandum. לָשִׁיר ad canendum. לָשִׁית ad ponendum. בָּעִיר in excitando, pro בְּהָעִיר Psalm. 73:20. בַּעְשֵׂר in decimando pro בְּהַעְשֵׂר & hoc loco בְּהַעְשֵׂר Nechem. 10:38. Sic לַעְשֵׂר decimare. לֵאוֹר ut illustretur pro לְהֵאוֹר Job 33:30. בֵּעָטֵף in obruendo, pro בְּהֵעָטֵף Thr. 2:11. בֵּהָרֵג quum interficientur, loco בְּהֵהָרֵג Ezech. 26:15.

Porrò He radicale ἐξαιρέσιμον est in sequenti-
40 bus: נִי lamentum, Ezech. 27:32. pro נְהִי ut scribitur Mich. 2:4. צִיִּים desertorum seu aridorum sicco-

ſiccorumve incolæ, fera animalia, pro צהיים à verbo צהה Syris & Chaldæis frequentato. Sic צִיָּה aridus locus pro צְהִיָּה Jeſai. 41: 18. ציות pro צהיות Pſalm. 105: 41. צִיּוֹן aridus locus, pro צְהִיּוֹן formæ רְעָבוֹן fames. צִיּוֹן Tſijon, pro צְהִיּוֹן formæ יְשִׁימוֹן ſolitudo. אָב pater, pro אַהַב amor, cujus plur. אֲהָבִים legitur Prov. 5: 19. אָבוֹת Patres, pro אֲהָבוֹת i. e. amores, cujus ſingularis אַהֲבָה legitur 1. Sam. 20: 17. שֶׁנְהַבִּים 1. Reg. 10: 22. pro שֵׁן הַבְּהִים dens beſtiæ, ſeu Elephanti, id eſt, ebur. שָׁמַיִם cœlum, pro שְׁהָמִים qui dualis eſt à ſingulari שֹׁהַם color hyacinthinus. Pluralis fuerit שְׁהָמִים, ut à רֹתֶם eſt רְתָמִים juniperus, לַבַּת אֵשׁ flamma ignis, pro לְהֶבֶת אֵשׁ Exod. 3: 2. צַר ſplendor, ex צֹהַר Jeſa. 5: 30. Splendor atq; lux obtenebrata eſt in ruinis ejus. אָמָה ancilla pro אֲהָמָה à quo pluraliter trajectis literis eſt אֲמָהוֹת ancillæ. יָם mare, pro יְהָם in quo Joth nominis formativum, radix הָמָה fremere, tumultuari, Gen. 1: 10. Conflugem verò tumultuantium frementiumque aquarum vocavit יַמִּים maria.

In propriis: יוֹנָתָן Jonathan. 1. Sam. 14: 21 41
pro יְהוֹנָתָן Jehonathan, ejuſdem viri vocabulo. 1. Sam. 19: 7. יוֹנָדָב Jonadab, Jerem. 35: 19. pro altero viri nomine יְהוֹנָדָב Jerem. 35: 8, 14. יוֹיָרִיב Jojarib. Nech. 11: 10. qui etiam יְהוֹיָרִיב Jehojarib. 1. Par. 9: 10. יוֹרָם Joram 2. Reg. 8: 21. qui

& יְהוֹרָם Jehoram 2. Reg. 8: 16. יוֹצָדָק Jotzadak, Ezr. 3: 2. pro יְהוֹצָדָק Jehotzadak, 1. Par. 5: 40. יוֹשָׁפָט Joschaphat 1. Par. 15: 24. pro יְהוֹשָׁפָט Jehoschaphat, 2. Samuel. 8: 16. כָּבוּל Cabul, pro כְּהָבוּל sicut id, quod evanuit. 1. Reg. 9: 12, 13. לוֹט Lot, stacte, Ledanum, pro לְהוֹט, quod ardorem sive incensum notat. Gen. 11: 27. צֹר Tzor, Tyrus à splendore, non à petra, Josu. 19: 29. Fuit enim hæc Palætyrus, quæ supra petram condita non fuit. צֶרֶת Tzereth pro צֹהֶרֶת splendida, formæ גְּבֶרֶת hera. קְלָיָה Kelaja pro קְהֵלָיָה Numer. 33: 22.

Regula XXII.

42 Etiam post mutum Scheva ה quandoque ejicitur, ut מַקֵּל baculus pastoritius, *congregans pecudes*, pro מַקְהֵל congregans. יְקוּתִיאֵל Jekutiel ex יְקֻהוֹת אֵל aggregatio Dei. 1. Par. 4: 18. בָּלָה Bala, Judæ civitas, Josu. 19: 3. quæ & בִּלְהָה Bilha. 1. Par. 4: 29. יָקְתְאֵל Joktheel, ex יְקָהַת אֵל aggregatio Dei, ab radice יָקָה nomen Petræ urbis. 2. Regum 14: 7. הִזַּרְתֶּם monuistis pro הִזְהַרְתֶּם Levit. 15: 31. מַסִּית incitans pro integro מַהְסִית cum He characteristico. Simile est מַלִּינִים murmurantes pro מַהְלִינִים. In Suffixis: יִסְּרָתוּ erudiverat ipsum, pro יִסַּרְתָּהוּ Simile הִטָּתוּ seduxit eum, גְּמַלְתּוּ, pro quo etiam dictum גְּמַלְתָּהוּ ablactavit eum. עַדֶנָּה hucusque, pro eo, quod pariter usitatum עַד־הֵנָּה.

Re-

REGULA XXIII.

He tertia radicalis propter verbi perſonalis diſſimile augmentum eliſa, prævіam vocalem vel ſecum abripit, ut in גָּלוּ migrarunt pro גָּלְהוּ, in תִּגְלִי migrabis pro תִּגְלְהִי. vel in analogam vertit magnam, ut in גָּלִיתִי migravi loco גָּלְהְתִּי formæ יָלַדְתִּי & in הִגְלֵיתִי migrare feci pro הִגְלַהְתִּי formæ הִשְׁאַלְתִּי. 1. Sam. 1: 28. Perſonale verbum eſt, cujus terminatio perſonam ſeu pronomen ſignificat. Diſſimile augmentum dicitur, quod non eſt ה, itaque pro גָּלְהָה enunciatur גָּלְתָה quoniam ה ſeipſum antecedit, radicalis nempe ſervilem augmentativam. 43

REGULA XXIV.

He tertia radicalis quieſcens, in compoſitis, ante nomen vel perſonale ſuffixum eliditur, ut שָׂדִי ager meus, ex שָׂדֶה ager. מִקְנֵהוּ poſſeſſio ejus, ex מִקְנֶה poſſeſſio. עֲשָׂיָה Haſaja, i. e. עָשָׂה יָהּ fecit Dominus. 2. Reg. 22: 12. פְּדָיָה i. e. פָּדָה יָהּ redemit Dominus. Nech. 8: 4. רְאָיָה Re'aja, vidit Dominus. Ezr. 4: 47. חֲזָאֵל Vidit DEUS. 1. Reg. 19: 15. יַעֲשִׂיאֵל i. e. יַעֲשֶׂה אֵל faciet Deus. 1. Par. 11. ult. יַעְנַי Jaħnaj, i. e. יַעֲנֶה יָהּ reſpondebit Dominus. 1. Paral. 5: 12. יַעְשַׂי Jaħaſaj, faciet Dominus, Ezr. 10: 37. מַעֲשֵׂיָה Maħaſeja, i. e. מַעֲשֵׂה יָהּ Opus Domini. Ante HE FEMININUM mutatur in Thav, ut תּוֹרָתִי lex mea, גָּלְתָה. 44 45

RE-

Regula XXV.

46 He femininum ante ה divini nominis eliditur, ut מִיכָיָה Micaja, Nechem. 12: 35: 41. ex מִיכָה attenuatio & יָה Dominus. מִיכָיָהוּ Micajahu, Attenuatio Domini, Uxor Rechabham. 2. Par. 13: 2. ישׁוֹחָיָה Jeschochaja, i. e. humiliatio Dei, scil. activa. 2. Par. 4: 36. ex יְשׁוֹחָה collactaneo nominis יֶשַׁח humiliatio, formæ קְטוֹרָה suffitus. צְפוֹנָה Septentrio. קְלָיָה Kelaja, i. e. קְהֵלָיָה ex קְהֵלָה & יָה Deus. Ezr. 10: 23. רְעֵלָיָה Rehelaja, Tremor à DEO immissus. Ezræ 2: 2. ex רְעָלָה & יָה Dei nomine. רְעָלָה idem quod תַּרְעֵלָה tremor, ut בְּעָרָה idem quod תַּבְעֵרָה incendium. קוּשָׁיָהוּ Kuschaja, illaqueata Domini, ex קוּשָׁה pro יְקוּשָׁה illaqueata. 1. Par. 15: 17. קוֹלָיָה Kolaja, vox Domini, ex קוֹלָה cujus plur. קוֹלוֹת voces, Viri nomen. Jerem. 29: 21.

47 He Femineum in ת mutatur, ut in תּוֹרָתִי
48 lex mea, צִדְקָתִי justitia mea. He quiescens ante Makkeph per dages compensatum, ut מַה־לָּכֶם & מַלָּכֶם quid vobis? Jesa. 3: 15. מַזֶּה quid hoc? Exod. 4: 2. מַה־זֹּה עָשָׂה quid ista facit? Eccl. 2: 2. וְזֶה־לְּךָ Ex. 3: 12. יַעֲשֶׂה־לּוֹ Lev. 4: 20.

Regula XXVI.

49 Vav mobile ante Vav quietum exteritur, in יִשְׁתַּחוּ Genes. 27: 29. 1. Reg. 9: 9. pro יִשְׁתַּחֲווּ incurvent se.

Re-

REGULA XXVII.

Joth mobile ante quietum exteritur. 50
פלשתים pro פלשתיים licet utrumque sit in usu. 1.Par. 14:10. Amos 9:7. יהודים pro יהודיים Esth. 4:7. Arcan. p. 278. 279. גיים & גוים vel גים gentes. Psalm. 79:10. Gen. 17:4. Pro גויי Tzephan. 2:9. scriptum גוי legendum est govi, non goi. Videatur cap. 1. num. 48.

DE ELISIONE LITERÆ JOTH.

REGULA XXVIII.

Literata schevata vel chatephata literam 51
Joth sequentem elidens, vocalem elisæ adsciscit, verbi gratia ידו projecerunt pro יידו Thren. 3:53. Joël. 3:3. ויבשהו & arefecit ipsum. Nahum 1:4. pro וייבשהו Sic ויגה & mœstitia affecit, pro וייגה Thren. 3:33. ויחל & expectavit, pro וייחל Gen. 8:10. וישרם & direxit eas, pro ויישרם Utrumq; indicat ipsum Kethib, ויישרם 2. Par. 32:30. מזנים pasti, pro eo, quod etiam scribitur מיזנים Jerem. 5:8. מודעת pro מידעת Jesa. 12:5. ותתצב & solicitè assistentem se præbuit, stitit sese. Exod. 2:4. excusum est hoc verbum ex gemino futuro תצב & תתיצב primùm ad formam תתיצב hinc amisso Joth post mobilem Scheva, & ת in amissi locum succedente factum תתצב & lenioris effatus gratia, ne scil. in ותתצב tria fortia dages continuarentur, pro dages mediæ ת & prævio Chirek, Tsere magna vocalis placuit.

unde

unde prodiit verbum וַתִּתַּצַּב seu וַתִּתַצֵּב cum ac-
52 centu Silluk. NOMINA, in quibus Joth post semi-
parvam mobilem ejectū: עָרִים urbes. Num. 35:
2. pro עֲיָרִים urbes, quod legitur Judic. 10: 4.
שִׁלְשֹׁם i. e. שִׁלְשׁוֹם nudius tertius. עָם po-
pulus ab עַיִם robore, vel multitudine. שֶׂה ovis
pro שֵׂיֶה à quo etiam deflexum שֵׂיֵהוּ ovis vel pe-
coris sui. 1. Sam. 14: 34. אֵימָה terror pro אֲיֵמָה
plur. אֵימִים terrores pro אֲיֵמִים Job. 20: 25.
אֵמִים Gigantes terrifici pro אֲיֵמִים Deut. 2: 1.
congenerum est אָיֹם formidabilis, אֲיֻמָּה ter-
rifica. אֵל fortis pro אַיִל Ezech. 31: 11. אֵלָה quer-
cus pro אֵילָה Gen. 35: 4. אֵלוֹן quercetum, pro
אֵילוֹן Gen. 12: 6. In multis Joth elidendum scri-
bitur, ut in אֵלִים robora, quercus. Jesa. 1: 29.
Congenera אֱיָל & אֱיָלוּת robur, fortitudo. לִיקְּהַת
associationem. Prov. 30: 17. ex absoluto יְקָהָה asso-
ciatio, aggregatio. בִּיקְּרוֹתֶיךָ in pretiosa tua. Psalm.
45: 10. ex absoluto יְקָרָה pretiosum. At בִּיתְרוֹן
emolumentum, Eccles. 2: 13. & וִילְלַת & ejulatus,
Jerem. 25: 36. possident absolutas formas יִתְרוֹן
53 & יְלָלַת. In בָּתִּים domus Joth ejectum per da-
ges compensatur, ut discrepet à בָּתִים participiali
forma. Proprium בֹּעַז Bóaz, pro בְּיֹעַז in robo-
re, à rad. יָעַז cujus Niphal est נוֹעָז robore prædi-
tum. Ruth. 4. עָנִים Hanim, civitas Judæ, pro
עֲיָנִים fontes. Josu. 15: 50. קִרְיַת עָרִים Kirjath
harim, civitas silvarum, Ezr. 2: 25. pro קִרְיַת יְעָרִים
per

per metathesin literarum pro יְעָרִים. Dicitur enim eadem urbs & קִרְיַת יְעָרִים urbs silvarum. Nech. 7: 29. quæ & יַעַר Jahar dicta, Psalm. 132: 6. יוֹרָם Joram, pro יְיוֹרָם à verbo יָרַם à quo etiam deflexa Jeramoth, Jerimoth, Jeremoth, Jarmuth, Meromoth, de quibus Onomasticum Sacrum.

REGULA XXIX.

Joth initiale ante sibilantem schevan- 54
dum sæpius eliditur, defectu per dages compensato, ut in הִקִּיף pro הִיקִּיף circuivit. נִצַּב constitutus fuit pro נִיצַּב. In הִצִּיב statuit pro הִיצִּיב. In הִצִּיעַ stravit, pro הִיצִּיעַ. Fut. אַצִּיעַ pro אַיצִּיעַ sternam: יַצַּע sternetur. יַצִּיקוּ firmiter locabunt, pro יְיַצִּיקוּ 2. Sam. 15: 25. יַשִּׁים desolabit pro יְיַשִּׁים Jerem. 49: 20. הִצִּיגַנִי constituit me. Job. 17: 6. יֻצַּג sistitor pro יְיֻצַּג Exod. 10: 24. יִצּוֹק fundet, pro יְיִצּוֹק Sic אֶצּוֹק effundam. Jesa. 44: 3. וַיַּצְקוּ & effuderunt. 2. Reg. 4. 40. אֶצָּרְךָ Etstsorcha, vel quod perinde est, אֶצּוֹרְךָ formavi te. Jerem. 1: 5. יִצַּתּוּ exurentur pro יְיִצַּתּוּ cum dages in ת propter accentum retractum euphonico. Jesai. 33: 12. וִיסְּרֵנִי & erudiet me, pro וִייַסְּרֵנִי Jesa. 8: 11. אֶסֳּרֵם castigabo eos pro אֶיסֳּרֵם ex forma אִיסּוּר Hose. 10: 10. יְצָרֵהוּ format illud, pro יְיַצְּרֵהוּ Jesa. 44: 12. נִצְּתוּ vel נִצְּתָה succendentur pro

pro ניצתו Jerem. 2: 15. יְשַׁרְנָה rectâ contendebant, 1. Sam. 6: 12. יַשִּׁים desolaverit pro יַיְשִׁים Jer. 49: 20. נַיְשִׁים pro נַיִּשִׁים Num. 21: 30.

DE ELISIONE ל ET נ ANTE LITERAS DISSIMILES.

REGULA XXX.

55 ל prima radicalis cum Scheva muto scribenda eliditur 1. in אֶקַּח accipiam, יִקַּח accipiet, & deinceps per integrum hoc futurum. Idem ל deficit in יֻקַּח sumetur. Gen. 18: 4. in וַתֻּקַּח Gen. 12: 15. pro וַתִּלָּקַח. 2. In נִתָּעוּ commoluntur pro נִלְתָּעוּ Job. 4: 10. 3. In Nomine מִקַּח acceptio. 2. Par. 19: 7.

REGULA XXXI.

56 Nun prima radicalis cum Scheva muto ante literam non gutturatam scribenda ferè eliditur, ut יִגַּשׁ accedet pro יִנְגַּשׁ. תִּצּוֹר custodiet. אֶכּוֹת contundam. Deut. 9: 21. אֶכְּרֶהָ alienabo eam. יִבּוֹל decidet. Ps. 1: 3. Manet Nun in sequentibus, לְנַפִּיל ad cadere faciendum. Num. 5: 22. לְהַנְתִּיךְ ad fundendum, Ez. 22: 20. הִנְתְּקוּ avulsi sunt. Judic. 20: 31. תִּנְדֹּף impelles. Psalm. 68: 3. יִנְטוֹר continebit. Jer. 3: 5. pro יִטּוֹר Psalm. 103. A נָצַר custodivit deflexa: תִּנְצְרֵנִי custodies me. תִּנְצְרֶכָּה custodiet te. Prov. 2: 11. יִנְצְרוּ custodient. Psalm. 78: 7. יִנְצְרֻהוּ custodient eum.

eum. Pſ. 61: 8. Ante gutturalem eliditur in verbo, יֵחַת deſcendet, pro יִחַת quod eſt loco יִנְחַת Jer. 21: 13.

REGULA XXXII.

Nun characteriſticum typi Niphal, cum 57
(:) muto ſcribendum ubique eliditur: ut הִקָּבְצוּ pro הִנָּקְבְצוּ congregamini. תִּשָּׁבֵר confringeris pro תִּנְשָּׁבֵר. יִגָּמֵל ablactabitur. Gen. 21: 8. הִוָּכְרוּ eruditionem percipite, pro הִנְוָסְרוּ Pſalm. 2: 10.

REGULA XXXIII.

Nun radicale medium per Scheva ſcri- 58
bendum exteritur ex tribus nominibus. 1. Ex חִטָּה triticum, pro חִנְטָה. 2. Ex אִשָּׁה fæmina, pro אִנְשָׁה ex maſculino אֱנֹשׁ formæ דְּבַשׁ mel. Abeſſinis quoque fæmina vel uxor adpellatur *Anſyth.* 3. Ex urbis vocabulo קַטָּת Kattath pro קַנְטָת, & hoc pro קַטְנָה Catna vel Cana. Joſ. 19: 15.

REGULA XXXIV.

Thav characteriſticum conjugationis 59
Hithpahel in ſequentibus verbis eliditur: יִכּוֹנְנוּ parabunt ſe, pro יִתְכּוֹנְנוּ Pſalm. 59: 5. תִּכּוֹנֵן firmetur pro תִּתְכּוֹנֵן Numer. 21: vſ. 27. יִנַּשְּׂאוּ pro יִתְנַשְּׂאוּ extollent ſe. הִנַּבֵּאתִי prophetavi. הִנַּבְּאוּ vaticinati ſunt. הִנַּחַמְתִּי conſolatione fruentem me præbui. אֵרוֹמָם exaltatum me exhibebo. pro אֶתְרוֹמָם Eſa. 33: 10. תִּשּׁוֹמֵם deſo-

desolaberis pro תִּתְשׁוֹמֵם Eccles. 7: 17. הַשַּׁמּוּ hadesolatos vos præbebitis; cum dages forti, ut habere quædam exemplaria tradit in Thesauro Buxtorfius. Scribitur autem Job. 21: 5. loco הִתְשַׁמְּמוּ quod & significatio verbi postulat ac forma. Hiphil enim pathach sub prima radicis litera non agnoscit. הִזַּכּוּ purificatos præbete vos, pro הִתְזַכּוּ Jesa. 1: 16.

DE ELISIONE MEM PLURALITATIS ET DUALITATIS NOTA.

REGULA XXXV.

60 Pluralis atque dualis terminatio ם ante suffixa exteritur, puncto prævió cum vocali puncto suffixi permutato, ut דְּרָכָיו viæ ejus, ex plur. דְּרָכִים viæ. צוֹרַי hostes mei, ex plur. צוֹרִים hostes. יְלָדֶיהָ nati ejus, ex יְלָדִים nati. שְׁעָרַיִךְ portæ tuæ. שָׁדַי ubera mea, ex duali שָׁדַיִם ubera. רַגְלַיִךְ pedes tui, ex duali רַגְלַיִם pedes.

DE ELISIONE MEM & NUN SERVILIUM IN VERBO PLURALI.

REGULA XXXVI.

61 ם & ן præteriti personalis terminatio ante suffixa eliditur, præmisso (ו) vel (י) pluralitatis nota: ut פְּקַדְתּוּנִי visitavistis me, ex פְּקַדְתֶּם vel פְּקַדְתֶּן visitavistis, & ex suffixo נִי me. הֶעֱלִיתֻנוּ ascendere fecistis nos, Num. 20: 5. צַמְתֻּנִי jejunastis mihi. Zach. 7: 7.

RE-

REGULA XXXVII.

נָה futurorum terminatio ante suffixa 62
ejicitur, præmissa nota pluralitatis (ו) vel
(י) ut תְּחַשְּׁבֻנִי reputant me, ex absoluto תְּחַשַּׁבְנָה.

DE ALEPH, JOTH ET VAV QUIESCENTIUM ELISIONE.

REGULA XXXVIII.

Literæ quiescentes, quatenus non abo- 63
letur origo vocis, pro Scriptoris arbitrio vel scribi vel ejici possunt. v. gr. א in תֹּמְרוּ diceris, 2. Sam. 19: 14. & תֹּאמְרוּ Genes. 34: 11. יֹמְרוּ dicent Psalm. 139: 26. & יֹאמְרוּ Exod. 4. 1. מָלֵתִי plenus sum. Job. 32: 18. מָלֵאתִי. Sic תִּשָּׂאנָה scribitur & תִּשֶּׂנָה levabunt. Jer. 9: 18. נִטְמֵאתֶם & נִטְמֵתֶם polluti estis. Levit. 11: 43. יֹצֵאת egrediens. Judic. 11: 34. & יוֹצֵת Deut. 28: 57.

REGULA XXXIX.

Sæpius Vav promiscuè vel cū puncto cholem vel 64
absq; eo scribitur, in מְאוֹרֹת luminaria Gen. 1: 15. & מְאֹרֹת Genes. 1: 14. אֶצְבְּעוֹתַי digiti mei, & אֶצְבְּעֹתַי Cant. 5: 5. אוֹתֹתָם signa eorum. Ps. 74: 3. אֹתֹתָם Job. 21: 29. אוֹמְרָה dicam. Ps. 42: 10. אֹמְרָה Gen. 46: 31. גּוֹלֶה revelans. Prov. 20: 19. גֹּלֶה 1. Sam. 22: 8. bis. חוֹלֶה æger, Malach. 1: 8. חֹלֶה 1. Sam. 22: 8. חוֹרֵב Choreb. Exod. 33: 6. חֹרֵב Choreb. Deut. 9: 8. זוֹבֵחַ mactans. Jesai. 66: 3. זֹבֵחַ Malach. 1: 14. חוֹבֵר incantans. Psalm.

58: 6. חֹבֵר Deut. 18: 11. יָדוֹעַ sciendo. Gen. 15: 13. יָדֹעַ Jerem. 3: 29. לְאוֹם natio. Prov. 14: 28. לְאֹם Gen. 25: 23. לִמְשׁוֹל ad dominandum. Ezech. 19: 14. לִמְשֹׁל Gen. 1: 18. מְצוֹרָע leprosus, 1. Sam. 3: 29. מְצֹרָע 1. Paral. 26: 21. מוֹרִיד descendere facit 1. Sam. 2: 6. מֹרִיד 2. Sam. 22: 45. נֹאוד uter. Judic. 4: 19. נֹאד 1. Sam. 16: 20. נוֹצֵר custodiens. Prov. 28: 7. נֹצֵר Prov. 24: 12. פִּתְאוֹם subitò, Job 22: 10. Jerem. 4: 20. פִּתְאֹם Malach. 3: 1. קוֹדֶשׁ sanctitas, Dan. 11: 30. קֹדֶשׁ Dan. 8: 13. & 11: 30. שׁוֹאֵג rugiens Ezech. 22: 25. שֹׁאֵג Psalm. 22: 14. תָּמוּת moriatur. Jud. 16; 30. תָּמֹת Judic. 20: 5. In propriis יוֹאָב & יֹאָב Joab. 1. Reg. 1: 19. דֹּאֵג & דּוֹאֵג Doëg. 1. Sam. 21: 8. טֹבִיָּהוּ & טוֹבִיָּהוּ 2. Par. 17: 8. & multa alia.

Regula XL.

65 Joth quiescens pluralium ante suffixa, imprimis ante Vav mobile, innumeris locis promiscuè scribitur, vel non scribitur. ut עֵינֶךָ oculi tui. Jesai. 37: 16. in loco parallelo עֵינֶיךָ 2. Reg. 19: 16. בֵּינְךָ inter te. 2. Par. 16: 3. in parallelo בֵּינֶיךָ 1. Reg. 15: 9. חַיָּו vita ejus. Jerem. 52: 33. in parallelo חַיָּיו 2. Regum 25: 29. מִגְרָשֶׁהָ Josuæ 21: 27. מִגְרָשֶׁיהָ 1. Paral. 6: 57. מִשְׁפָּטוֹ judicia ejus, מִשְׁפָּטָיו Psalm. 18: 23. In iisdem locis: ut בָּנָו & בָּנָיו filii ejus. Deut. 2: 33. & 33: 9. בְּרִיחָו & בְּרִיחָיו vectes ejus. Exod. 35: 11.

בְּרִכָו

בִּרְכָּיו & בִּרְכָּו genua ejus. 1. Reg. 18: 42. דְּבָרָו & דְּבָרָיו verba ejus. Psalm. 147: 19. & alia plura, de quibus Arcano Kethib, p. 46. seqq.

REGULA XLI.

Pariter Joth ante Vau nominum singu- 66
larium & scribi & negligi potest. ut עָנָו & עָנָיו mansuetus, Num. 12: 3. שְׂלָיו & שְׂלָו coturnix Psalm. 105: 40. סְתָיו & סְתָו hyems. Cantic. 2: 2. שָׁלֵיו & שָׁלֵו tranquillus. Job. 16: 12.

REGULA XLII.

Joth ab chirek suo frequentissimè abest, 67
uti liquet ex parallelis, יַשִּׁא Jesai. 36: 14. & יַשִּׁיא 2. Reg. 18: 29. וַיִּרָא 2. Sam. 6: 9. וַיִּירָא 1. Par. 13: 12. וַיַּמְלִיכוּ 2. Par. 23: 11. & sine Joth וַיַּמְלִכוּ 2. Reg. 11: 12. הַסִּירוֹת 2. Reg. 25: 14. הַסִּרוֹת Jerem. 52: 18. ita גוים ferè scribitur pro גויים utraque scriptio indigitata symbolo גיים Genes. 25: 23. & Psalm. 79. vs. 10. In propriis דָּוִד sine Joth, & דָּוִיד cum Joth. 1. Reg. 3: 14. 1. Reg. 11: 36. &c. דְּבִיר Jud. 1: 11. דְּבִר oppidi nomen. Josu. 36: 26. בֵּית הַיְשִׁמֹת Beth-hajjeschimoth, Num. 33: 49. בֵּית הַיְשִׁימוֹת Ezech. 25: 9. שִׁלוֹ Schilo, urbs Ephrajimitarum. Jud. 21: 19. שִׁילוֹ Judic. 21: 21. Jerem. 7: 12. בִּנְיָמִן Binjamin. 1. Sam. 13: 16. בִּנְיָמִין 1. Sam. 13: 2. מִיָּמִין Mijjamin, Nechem. 12: 5. מִיָּמִן Nech. 10: 8. חֻפִּים

 & חֻפִּם

& חֻפִּם filius Binjamin. Gen. 46: 21. 1. Chron. 7: 12. שֻׁפִּים 1. Par. 26: 16. & שֻׁפִּם sine Joth. 1. Paral. 7: 12. אֲחִטוּב Achitub, 1. Sam. 14: 3. & 22: 9. & אֲחִיטוּב 2. Sam. 8: 17. Ezr. 7: 3. אֲבִישַׁי Abischaj, 1. Sam. 26: 7. אַבְשַׁי 2. Sam. 2: 18. אֲבִגַיִל Abigajil, 1. Sam. 25: 3. & אֲבִיגַיִל 1. Par. 2: 17. 1. Sam. 25: 18. דִּשֹׁן qui & דִּישׁוֹן Dischon. Gen. 36: 25. 1. Par. 1: 41. Vid. Arcan. Kethib. p. 114. & seqq. pag. 235. & seqq. 261. 267. 353. & 354.

Regula XLIII.

68 Joth post Tsere quietum in eadem voce scribitur vel deficit: מֵינִקְתּוֹ nutrix ejus 2. Paralip. 22: 11. in loco parallelo מֵנִקְתּוֹ 2. Reg. 11: 2. אֲלֵיהֶם 2. Regum 11: 15. loco parallelo: אֲלֵהֶם 2. Paralip. 23: 14. הַמֵּיאוֹת & הַמֵּאוֹת centum. 2. Reg. 11: 4, 9, 10, 15. אֵילֵי & אֵלֵי præcipui. 2. Reg. 24: 15. חֵיקְךָ & חֵקְךָ sinus tuus. Psalm. 74: 11. יְכַסֵּימוֹ & יְכַסֵּמוֹ obtegat eos. Ps. 140: 10. יֵנִקֵהוּ lactavit eũ. pro וַיֵּנִקֵהוּ Deut. 32: 13. In propriis: יְרֵימוֹת Jeremoth, 1. Par. 7: 8. & יְרֵמוֹת 1. Paral. 23: 23. גֵּיחֲזִי & גֵּחֲזִי Gechazi, 2. Reg. 8: 4, 5. 2. Reg. 4: 12. קֵירוֹס & קֵרוֹס Keros, viri nomen. Ezr. 2: 43. יָבֵישׁ & יָבֵשׁ Jabesch, urbs Gilhad. 1. Sam. 11: 3. Jud. 21: 9, 10.

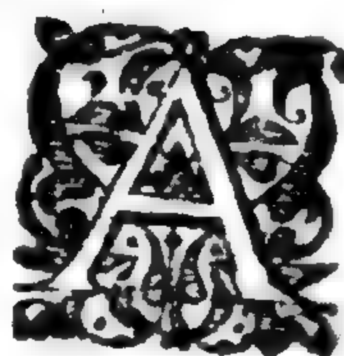
CAP. XVII.

CAPUT XVII.

DE APOCOPE VEL ABSCISSIONE LITERARUM.

Summa.

Abſciſſarum literarum cauſſa frequentior Vav converſivum futuri. Puncta poſt abſciſſionem reſiduis literis tribuenda. De abſciſſione ה in futuris pluralibus femininis. De ה à nominibus abſciſſo. De א quod à verbo, & Thav, quod à nominibus abſcindi ſolet. De abſciſſo ר & ר.

ABſcinduntur literæ vel à verbo vel à 1
nomine. In verbo abſcinditur ה
futurorum. In nomine ר ת ר ה.
Abſciſſionis in verbo potiſſima 2
cauſſa eſt Vav converſivum Futuri,
ut וַיָּגֶל & migravit. וַיַּעַשׂ & fecit. וַיַּשְׁקְ & potavit.
Rariùs hoc facit Vav Præteriti converſivũ, ut וְיֵרָא 3
& videbit. Jer. 23: 18. Thren. 3: 50. וְתֵחָץ & dividetur.
Dan. 11: 4. וְתֵעָשׂ & fiet. Eſth. 5: 6. & 7: 2.
Nonnunquam אַל prohibendi particula, ut אַל 4
תִּתְחַר ne exardeſcas. Pſalm. 37: 1. אַל־תִּשְׁתָּע ne
ſtupeto. Jeſa. 41: 10. אַל־תַּעַשׂ ne facias. Jer. 39:
12. אַל־תֵּט ne declines. Prov. 4: 5. אַל־יְהִי Pſalm.
109: 12. אַל תִּמָּח ne deleatur. Pſalm. 109: 14. אַל
תְּכַס Nehem. 3: 35. Nonnunquam אָז conjun- 5
ctio, ut אָז יְרַד nam dominari fecit. Judic. 5: 13.

6 Sæpius locutio pathetica: יֵרֶא יְהוָה וְיִדְרוֹשׁ videbit
Domin⁹ & requiret! 2.Par.24:22.יֵרֶא יְהוָה עֲלֵיכֶם
וְיִשְׁפֹּט cognoſcat Dominus de vobis & judicet!
7 Exod. 5: 21. Imperativa יִרֶב augeſcito. Gen. 1:
22. יִצֶף ſpeculetur. Gen. 31:49. יְהִי־אוֹר fiat lux.
Gen. 1: 4. הֶרֶף deſiſte! Deut. 9: 14. הַךְ percute
pro הַכֵּה 2. Reg. 6: 18. הַס ſile, pro הַסֵּה Amos 6:
8 6. וְהִתְגָּר & contende. Deut. 2: 24. Votiva יִמַּח
deleatur nomen eorum. Pſalm. 109: 13. יִחַד uti-
nam gaviſa non fuiſſet. Job 3:6. יְקַו לְאוֹר exſpe-
ctet lucem. Job. 3: 9. יַפְתְּ alliciat. Gen. 9: 24.
9 Regula. Eſt ubi Apocopen Vav converſivum
liberè cauſſatur. Promiſcuè enim legimus in locis
parallelis וָאֶהְיֶה 2. Sam. 22: 24. & וָאֱהִי Pſal. 18:
24. 25: 21. וַיַּכֶּה Jerem. 52: 27. & וַיַּךְ 2. Reg. 18:
23. & 1. Reg. 22: 24. Item 2. Par. 18: 33. & 1.
Reg. 22: 34. וַתַּעַל 2. Par. 18: 34. וַתַּעֲלֶה 1. Reg.
22: 35. Vide etiam Arc. Kethib. p. 101. 105. 371.
372. הֶרֶב & הַרְבֵּה Pſalm. 51: 4. יִכֶל conſuma-
tur. Job. 33: 21.

DE PUNCTIS POST ABSCISSUM ה SCRIBENDIS.

REGULA I.

10 SI POST apocopen ultimæ radicalis ה & præce-
dentis puncti, adhuc juxtà coagmentationis leges
enunciari verbum queat, nulla fit vocalium muta-
tio; niſi quòd ſæpius loco chirek aut ſegol ſub
formativa temporis venit Tſere. Exempla de fu-
turo

turo KAL. וַיִּפְתְּ & seductus est. וַיִּשְׁבְּ & captivum abduxit. וַתֵּשְׁתְּ & bibisti. וַיִּז & inspersum est. וַיִּיף & pulcer fuit. Loco chirek, ut dictum, sub temporis formativa etiam ponitur Tsere; in וַיֵּבְךְ & flevit pro וַיִּבְךְ. In וָאֵשְׁתְּ & bibi pro וָאֶשְׁתְּ & וַיֵּשְׁתְּ & bibit pro וַיִּשְׁתְּ. Talia וַתֵּבְךְ & flevit, fæm. וַיֵּרְדְּ. & dominabitur. וַתֵּשְׁתְּ & bibit. fæm. יֵשְׁטְ declinet. וַיֵּז & inspersus est Jesa. 63: 3. pro æquè usitato וַיִּז inspersum est. 2. Reg. 9: 39. וַתֵּט & divertit. In NIPHAL וָאֶפָּת pellectus fui. וָאֵרָא & ap- 11
parui. וַיִּקָּר & obviam factus est. תִּגָּל retegetur. Jesai. 47: 3. וַיֵּרָא & apparuit. In PIHEL. וָאֲכַל & consumam. וָאֲצַו & præcepi. וַעַל & detexit. וַיְחַל & deprecatus est. וַיְחַף & obtexit. וַיְכַל & absolvit. וַיְמַן & constituit. וַיְצַו & præcepit. וַיְצַף & obduxit. וַיְקַו & exspectavit. וַתְּגַל & retexit. וַתְּקַשׁ & difficilis fuit. וַיְכַס & operiet. Imitatur hoc תְּעַר effundas pro תְּעַר ex integro תְּעָרֶה Psalm. 14 : 8. & וַתְּעַר Gen. 24: 8. pro וַתְּעַר, sicuti scriptum וַיְתָו & designabat. 1. Sam. 21: 13. Addatur וַיִּמַח pro וַיִּמָּח Gen. 7: 23. In HIPHIL: וַיַּשְׁק & potavit. וַיַּךְ 12
& percussit. וַתַּךְ & percussit illa. וָאַךְ & percussi. וַנַּךְ & percussimus. וַתַּשְׁק & potavit. תַּט inclinabis. In HOPHAL nullam reperi apocopen. In 13
HITHPAHEL: וַיִּתְגַּל & retexit. יִתְעַל elatum se præbebit. תִּתְכַּס operiet se. יִתְכַּס tectum se præbuit. תִּתְרַע socium te præbeas. תִּשְׁתַּע stupeto. תִּתְגַּר misceto. Deut. 2: 9. ex תִּתְגָּרֶה quod imitatur וַיִּתְאַן con-

concupiscet. 1. Par. 11:17. יִתְאָו Psalm. 45: 12. תִּתְאָו Prov. 23: 3, 6: & 24: 1. וַיִּתְחָל & ægrum se præbuit. 2. Sam. 13: 5. In Imperativis Pihel: גַּל retege, צַו præcipe, נַס proba; כֹּן præpara, ex גַּלֵּה: צַוֵּה: נַסֵּה &c. In Hiphhil, הַט inclina pro הַטֵּה.

Regula II.

De literis coagmentandis.

14 Non possunt salvis coagmentandi regulis syllabam trium literarum finire mobiles gutturatæ, liquidæ, רנל, sibilantes, nec post liquidam labialis, nec deniq; Joth. *Non gutturata.* Ideo n. pro וַיַּרְא dicitur וַיַּרְא & ostendit. & pro וַיִּרְא dicitur וַיֵּרֶא & volat. pro וַתִּלְהְ dicitur וַתֵּלֶה & furebat. pro וַתִּתְע
15 dicitur וַתֵּתַע & aberrabat. *Non liquida*, quæ caussa est, quamobrem scribi soleat וַיִּחַר & accendit, non וַיִּחְר & וַיֵּפֶר non וַיִּפְר & יֵשֵׁל tranquillus erit, non יִשְׁל Job 27: 8: ubi vertendum: Ut tranquilla sit *apud* Deum anima ejus: אל præpositio ἐλλείπει. וַיֶּגֶל & deportavit, non וַיִּגְל & וַיַּעַל non וַיִּעְל & תְּכֻל absolvetur, non תְּכֻל & וַיִּפֶן & respexit, non
16 וַיִּפְן. *Non sibilans*; hinc formatur וַיִּבֶז & sprevit loco וַיִּבְז & וַיֶּקֶשׁ loco וַיִּקְשׁ & obduravit. & וַתֵּמֶס liquefecisti pro וַתִּמְס. *Nec post liquidam*
17 *labialis.* Igitur וַתֵּרֶב enuntiandum est, non וַתִּרְב & major fuit. וַיֶּרֶף & destitit, non וַיִּרְף, & יֶרֶב augebit non יִרְב. Sic הֶרֶף remitte, pro הַרְף ex Impe-
18 rativo integro הַרְפֵּה. *Nec ipsum denique Joth.*

Igitur

Igitur pro אֶהְיֶ dictum אֱהִי ero, pro תִּהְיֶ dictum תְּהִי eris vel erit fæm. pro יִהְיֶ & נִהְיֶ dictum יְהִי erit & נְהִי erimus. Simile: אֶחְיֶ Vivam: תִּחְיֶ vives & vivet f. יְחִי vivat, נְחִי vivemus.

REGULA III.

Si Apocopen passum verbum juxta canones 19
coagmentationis enunciari nequit, media radicalis pro Scheva muto acquirit Segol; vel, si gutturata fuerit, vicarium Pathach, præcedente sub litera formativa Chirek, Tzere vel Segol; vel, ante gutturatam, vicario Pathach. Hinc futurum Kal 20
nascitur 1. cum Segol præcedente Chirek, וַיִּבֶן & ædificavit. וַיִּבֶז & sprevit. וַיִּגֶל & migravit. וַיִּקֶן & emit. וַיִּקֶר & accidit. וַיִּקֶשׁ & durus fuit. וַיִּרֶב & multus fuit. וַתִּבֶז & sprevit. וַיִּזֶר & dispersit. וַתִּבֶן & ædificavit. וַתִּזֶן & scortata est. וַתִּרֶץ & acquievisti, & acquievit. 2. Cum Pathach vicario præce- 21
dente Chirek: וַיִּשַׁע & respexit. וַיִּחַר & iratus fuit. וַיִּחַן & castra posuit. וַיִּמַח & delevit. 3. Cum Se- 22
gol præcedente Tzere: וָאֵפֶן & respexi. וַיֵּרֶא & volavit. וַיֵּרֶף & destitit. וַתֵּכֶל & absolutum est. וַתֵּפֶן & respexit. וַתֵּרֶב & major fuit. 4. Cum Pa- 23
thach vicario præcedente Tzere. וַתֵּלַה & furebat. וַתֵּכַה & caligavit. וַתֵּתַע & oberrabat. 5. Cum 24
Pathach sub gutturali, præcedente Pathach, וָאַעַל & ascendi. וָאַעַן & respondi. וַיַּעַן & respondit. וַתַּעַן & respōdit, f. וָאַעַשׂ & feci. וַיַּעַשׂ & fecit. וַנַּעַשׂ & fecimus. וַיַּעַט & amicivit. וַיַּחַל & ægrotavit.

וַיַּחַץ

ויחץ & divisit. ויעל & ascendit. ותעל & ascendit, fæm. ותהר & concepit. ותעד & ornavit. ותעש &
25 fecit. Pro ויאת excusum est ויאת & venit. Scheva mobile post factam abscissionem in Imperativo Kal transit in Segol, ut פֶּן aspice, ex integro פְּנֵה juxta Tremell. Prov. 25: 8.

DE APOCOPE VEL ABSCISSIONE HE A FUTURIS PLURALIBUS FÆMININIS:

26 Abscinditur in talibus vel solum ה quietum, ut לכן abite. Ruth. 2: 11. תלבשן vestiebantur 2. Sam. 13: 18. ותגשן & accesserunt. Genes. 33:6. קראן vocate. Exod. 2: 20. ומצאן & invenite. Ruth 1:19. תמצאן invenerint. Deuter. 31: 21. ותצאן egressæ sunt. Exod. 15: 20. תשבן revertentur. Ezech. 16: 55. תפוצין dispergentur. Zach. 13: 17.
27 vel abscinditur ה cum prævia vocali, ut קְרָאֶן vocate. Exod. 2: 20. pro קְרָאֶנָה vocate, vel קְרָאן Ruth 1: 2. שְׁמַעַן pro שְׁמַעְנָה audite. Gen. 4: 23.
28 Abscinditur à vocali sua He paragogicum, ut והיית לי 1. Par. 19: 12. pro וְהָיְתָה לִּי cum י simplici, 2. Sam. 10: 11. לֵךְ ito. Num. 23: 13. aliis 17. Jud. 19: 13. 2. Par. 25: 17. pro לְכָה Gen. 19: ☩. 32. In pronomine אַתְּ pro אַתָּה tu, Nechem. 9: 7. Ijob 11: 10.
29 Abscinditur ה fæmininum in הָיַת pro הָיְתָה fuit, 2. Reg. 9: 37. in עָשָׂת fecit. Levit. 25: 21. in הִרְצָת Levit. 26: 34.

Ab-

Abſcinditur ה locale. ut וַיֵּשֶׁב שֹׁמְרוֹן 2. Chr. 30
25: 24. pro וַיֵּשֶׁב שֹׁמְרוֹנָה 2. Reg. 14: 14. בָּבֶל
Jeſai. 39:6. in parallelo בָּבֶלָה 2. Reg. 20: 17.

Sunt etiam per apocopen ipſius ה formata 31
nomina מַשְׁק à מַשְׁקֶה potus. Levit. 11:39. unde
בֶּן מֶשֶׁק filius potationis vel potum præbentis. Gen.
15: 2. מַעַל aſcenſus, à מַעֲלֶה aſcenſus. מַעַן reſpon-
ſum pro מַעֲנֶה, unde לְמַעַן ad reſponſum, ſive re-
ſpectu. מַעַר nuditas à מַעֲרֶה denudatum. מֶמֶר
amaritudo ex מַמְרֶה, cujus congenerum eſt הִמְרוּ
exacerbarunt. Pſalm. 106: 33. מֶכֶס numerus à
מִכְסָה cujus congenerum מִכְסַת numeratum. Le-
vit. 27: 23.

Aleph poſt י quietum ſæpius abſcinditur, ut 32
אָבִי pro אָבִיא adducam. יָנִי pro יָנִיא franget. וַיָּבוֹ
& venit, pro וַיָּבוֹא 1. Reg. 12: 12. מֵבִי pro מֵבִיא
adducens. הֶחֱטִי peccare fecit. 2. Reg. 13: 16. pro
הֶחֱטִיא Item הַחֲטִי Jerem. 32: 35. pro הַחֲטִיא pec-
care facere. הֶחֱלִי morbo affecit pro הֶחֱלִיא Jeſai.
53: 10.

Thav crebrò abſcinditur à pluralibus Proprio- 33
rum fœmininis. ut גִּילוֹ: שְׁלֹמֹה: יִתְרוֹ. Vid. Ono-
maſt. Sacr. p. 453. & ſeqq.

ד litera abſcinditur 1. à nomine אחד unus, 34
Ezech. 18: 10. cumprimis in compoſitis nomini-
bus propriis, ut Achija, vel Achijahu. i. e. Unus
eſt Dominus. 1. Paral. 2: 25. 1. Reg. 14: 4. Achi-
melech, unus eſt Rex. Achiram, unus eſt excelſus.
Achiſamach, unus *Deus* fulcit. Achitob, unus *Deus*
eſt

eſt Bonus. Nechem. 3: 1. & 12: 10. Plura dabit Onomaſt. Sacrum. p. 264. 452. 734. & ſeqq. 2.
35 Abſciſſum ד à nomine עֵין גְּדִי Hen-gedi, pro עֵין גְּדִיר Fons exciſi. Videatur Onom. Sacr. p. 459.

36 Abſcinditur denique ר litera in אֶדְרֶעִי Edréhi, urbis vocabulo, quod compoſitum eſt ex אדר עיר i. e. urbs magnificentiæ. Metropolis Baſanitidos, Ogi regis Amoræorum ſedes. Num. 21: 33.

CAPUT XVIII.

DE MUTATIONE VOCALIUM.

Summa.

Vocales variè mutantur. Mutationum cauſſæ: Accentus non admiſſus, accentus mutatus, retractus, ablatus, tono vicinus; Item vocis decrementum, impreſſum vel ejectum dages, vocalium concurſus contiguarum, puncta punctis contraria, literis contraria puncta, Status nominis conſtructus, Originis differentia.

1. VOCALIUM aliæ in alias mutari poſſunt, aliæ non poſſunt. Aliæ indiſcriminatim & promiſcuè permutantur, aliæ denique tranſponi ſolent.

DE MUTATIONE VOCALIUM.

II. 1. *Mutantur magnæ in parvas, verbi gratia,* Kametz in Pathach, ut זִמָּה זִמַּת facinus.

Tſere

Tsere in Segol, ut וַיֹּאמֶר & dixit. & in Chirek, ut לֵב לִבִּי animus, animus meus.

Cholem in Kametschatuph, קֹדֶשׁ קָדְשׁוֹ.

Schurek in Kibbuts, ut יוּכַּת יֻכַּת contereture.

2. *Mutantur magnæ in semiparvas, v. gr.* III.

Kametz in Scheva, ut דָּבָר דְּבַר verbum, & in Chatephpathach, ut אָרוֹן: אֲרוֹן אֱלֹהִים arca Dei. חָכָם חֲכָמִים sapientes.

Tsere in Scheva, ut יוֹנֵק יוֹנְקִים lactentes. vel in Chatephpathach, ut שִׁחֵת שִׁחֲתוּ corruperunt. Vel in Chatephsegol, ut בְּאֵר בְּאֵרוֹת putei.

Cholem in Chatephkamets, ut קֹדֶשׁ קֳדָשִׁים res sanctæ.

3. *Mutantur parvæ in magnas, ex. gr.* IV.

Pathach in Kamets, ut בָּרֵךְ בָּרֵךְ benedic.

Segol in Kamets, ut לֶכֶת לָכֶת ingredi. in Kametzchatuph, ut אֹהֶל אָהֳלֹה tentorium ejus.

Chirek in Tsere, ut בִּרַךְ: בֵּרַךְ benedixit.

Kametzchatuph in Cholem, ut יָפְיִי: יָפְיִי pulcritudo. Jesa. 3:24. הָעֳלָה הוּעֲלָה oblatus fuit.

4. *Mutantur parvæ in semiparvas, verbi gratia:* V.

Pathach in Scheva, ut פָּקַד פָּקְדָה visitavit, vel in Chatephpathach, ut שָׂעֲרוּ horrescunt pro שָׂעֲרוּ.

Segol in Scheva, ut מֶלֶךְ מַלְכִּי rex meus.

Chirek in Scheva, ut בַּיִת בַּיְתָה in domum.

VI. SCHEVA *in omnes vertitur vocalium formas.*

1. In *magnas* v. gr. in Kametz לְנֶצַח לָנֶצַח.

In Tsere, ut הִשָּׁמְרוּ הֵשָּׁמְרוּ cavete.

In Chirek, ut בִּיהוּדָה בִּיהוּדָה in Jehuda.

In Cholem, ut יִפְּלוּ יִפּוֹלוּ cadent.

In Schurek, ut וּבֵן וּבֵן & filius. וְזָהָב & aurum.

2. In *parvas*, v. gr. in Pathach, אֱלוֹהַּ אֱלוֹהַּ.

In Segol, ut כְּלִי כֶּלִי vas. כֶּאֱנוֹשׁ pro כֶּאֱנוֹשׁ sicut homo.

In Chirek, פְּקוֹד פִּקְדִי visita.

In Kametschatuph, ut בָּעֳנִי in afflictione pro בְּעָנִי.

In Schurek parvum sive Kibbuts, ut וּשְׁמִי & nomen meum, *Uschmi*, pro וְשְׁמִי.

3. In *semiparvas*, verbi gr. in Chatephpathach, ut חֲכָמִים חֲכָמִים sapientes. שָׁאֲלוּ pro שָׁאֲלוּ petierunt.

In Chatephsegol אֱמוֹר dic. אֱסוֹף colligere.

In Chatephkamets, ut תִּשְׁחֳדִי pro תִּשְׁחֲדִי muneratus es. לְמָשְׁחֳךָ ad unguendum te. 1. Samuel. 15: 1.

DE MUTATIONUM CAUSSIS.

VII. MUTANDARUM VOCALIUM PRIMA CAUSSA EST MUTATUS ACCENTUS, quem Tonicum dixi primarium. Mutatio est vel non admissi, vel depressi, vel retracti, vel protracti, vel denique penitus ablati accentûs.

RE-

REGULA ACCENTUS NON ADMISSI.

1. Obstinatissimè tonum recusat Semiparva: VIII.
Itaque ob retractum accentum dicitur פְּרִי non פְּרִי. Eccles. 2: 5. רֻחָמָה non רֻחָמָה Hose. 1: 6. יָפִי pulcritudo, non יֳפִי Jesa. 3: 24.

2. Ex mobilibus literis parvaq; vocali composita syllaba, ante syllabam, quæ in literam mobilem finitur, tonum repudiat. e. gr. יִשְׁמֹר dici solet, non יִשְׁמֹר custodiet. תִּנְחָל thinchàl, non thínchal. וַיִּגַּע vajjaggàh & tetigit, nō וַיִּגַּע vajjággah. וַיַּכֶּה & percussit, non וַיַּכֶּה vajjácce. 1. Reg. 22: 24, 34. 2. Reg. 8: 21. וַיַּדַּח vajjaddàch, & impulit, 2. Paral. 21: 11. non וַיַּדַּח vajjáddach. עוּזָּה corrobora, non עוּזָּה Psalm. 68: 29. IX.

Mobilibus literis non constat penultima syllaba horum aut similium fututorum וַיַּאצֶל & separavit, וַיִּיצֶר & formavit. Gen. 2: 7. nec penultima præteritorum סַבָּה סַבּוּ circumdederunt vel similium. Nec ultima nominum אַרְצָה versus terram. קֶדְשָׁה versus Kedesch. אֹהֱלָה óhla, in tabernaculum. Tonus igitur eorum in penultimam incidere potuit. X. XI.

REGULÆ ACCENTUS DEPRESSI, IN VOCE MILLERAH.

Accentus ab ultima syllaba ad suffixi vocalem vel asyllabicam verbi terminationem demissus, magnas in fine mutabiles vertit in analogas parvas, ut עֵת עִתּוֹ tempus, tempus ejus. תֹּם תֻּמִּי integritas, integritas mea. תָּם תַּמָּה תַּמָּתִי אִמְרָךְ XII.

integer, integra mea: psallam tibi Psalm. 57: 10. עָמוֹד עָמְדְךָ stare te. Hobad. ỳ. 11. Vel parvas vertit in analogas magnas, ut שָׁלַח שְׁלָחַנִי misit, misit me; vel in Scheva, ut פָּקַד פָּקְדָה פָּקְדוּ נִפְקְדוּ visitavit. דְּבַשׁ דִּבְשִׁי mel meum.

XIII. Ob demissum ad literam servilem accentum longa vocalis ante longam, aut longa ante parvam syllabæ compositæ vertitur in semiparvam, ut גָּדוֹל magnus, גְּדוֹלִים magni; דָּבֵק דְּבֵקָה דְּבֵקִים adhærens, adhærentes; מֵקִים מְקִימִים erigens, erigentes. הֵקִים הֲקִימוֹתִי suscitavit, suscitavi. הֵמִית הֲמִיתִיהוּ occidit, occidi eum. אָבֵל אֲבֵלִים lugens, lugentes. כְּתַבְתֶּם scripsistis, אֲמַרְתֶּן dixistis. Vicissim in פָּקְדוּ פָּקְדָה & שָׁאֲלוּ & similibus, quia longam semiparva sequitur, Kamets mansit invariatum.

XIV. Accentus vocis Millerah, propter verbalem generis vel numeri terminationem depressus magnas parvasque in semiparvas migrare facit. דִּבֵּר דִּבְּרָה דִּבְּרוּ loquutus est, loquuta est, loquuti vel loquutæ sunt. אֲזַמֵּר יְזַמְּרוּ canam, cantabunt. Sic רֹדְפַי persequi me. Ps. 38: 21. פָּקַד: פָּקְדָה: פָּקְדוּ בָּחוֹר בָּחֳרִי eligere me. בְּשַׁחֲטָם in jugulando ipsos. Ezech. 23: 39. vel in semiparvas, ut שֵׁם שְׁמִי

Syllabicæ verbi primitivi terminationes, magnis gaudentes vocalibus, suffixa תָּה תִּי נוּ נָה accentum non deprimunt, ut פָּקַדְתָּ פָּקַדְתִּי פָּקַדְנוּ תִּפְקֹדְנָה Accedentia suffixa deprimunt, ut פְּקַדְתִּיו visitabo eum. שְׁאֶלְתִּיהוּ interrogavi eum.

Re-

REGULÆ ACCENTUS DEPRESSI IN VOCE PENACUTA.

Parva finalis singularium, demisso propter suf- XV.
fixum vel regimen plurale vel generis terminationem accentu, corripitur in Scheva, ut רַגְלוֹ pes ejus. מַלְכִּי rex meus, ex מֶלֶךְ rex. מַלְכֵי reges. in Chatephcamets, ut תָּאֳמֵי gemelli. Cant. 7: 3. vel in Chatephpathach, ut בַּעַל בַּעֲלָהּ בַּעֲלִי.

Parva Segol, Pathach & Chirek finales XVI.
in dissyllabis penacutis pluraliter in Kamets transeunt, ut מְלָכִים reges, ex מֶלֶךְ & נְעָרִים pueri ex נַעַר puer. חַיִל חֲיָלִים vires.

Accentus penultimæ syllabæ in penacutis XVII.
propter suffixum demissus magnas Tsere & Cholem vertit in analogas parvas, Segol, Chirek vel Kametschatuph, ut ex חֵפֶץ factum חֶפְצוֹ voluptas ejus. ex חֹזֶק robur, חָזְקוֹ robur ejus. קָדְשׁוֹ sanctitas ejus, ex קֹדֶשׁ sanctitas.

Accentus penultimæ in singularibus penacutis XVIII.
propter suffixa demissus, Pathach penultimæ retinet: Segol autem in Chirek vel in Pathach præsertim sub gutturali migrare jubet, ut נַעַרְךָ puer tuus, חַסְדּוֹ benignitas ejus, כַּרְמִי vinea mea, קִרְבּוֹ medium ejus. Propter numeri terminationem demissus, corripit ipsum Cholem vel in Scheva, ut רֹתֶם רְתָמִים juniperi; vel in Chatephcamets, ut קֹדֶשׁ קֳדָשִׁים res sanctæ.

Accentus à formis חַיִל & מָוֶת propter suffixa XIX.
demissus, juxta analogiam interjecti Vav

aut Joth vocales contrahit, verbi gratia יֵינִי vinum meum, ex absoluto יַיִן vinum. חַיִל חֵילוֹ exercitus ejus. תָּוֶךְ תּוֹכוֹ medium ejus. אָוֶן אוֹנָם iniquitas eorum.

XX. Ob numeri incrementum demissus parvas Pathach & Chirek vel in (‥) contrahit, ut אַיִל אֵילִים arietes. זַיִת זֵיתִים olivæ: vel parvam priorem in Scheva vel Chatephpathach corripit, posteriorem in Camets producit, ut חַיִל חֲיָלִים exercitus. עַיִר עֲיָרִים aselli. עַיִן עֲיָנוֹת

XXI. fontes. Sed בַּיִת בָּתִּים domus pro בַּיְתִים vel בָּתִים dicitur ad differentiam בָּתִים pernoctantes.

XXII. Non deprimit Accentum paragogica vel localis litera ה. Itaque vocalis quidem cui incubuerit accentus, manet invariata; ea verò quæ tonum sequitur, in Scheva migrat: ut לַיִל לַיְלָה nox. מָוֶת הַמָּוְתָה mors. Ps.116:15. שָׁמַיִם שָׁמַיְמָה versus cœlũ.

Regulæ Accentus retracti.

XXIII. Tonus ab ultima syllaba 1. propter Vav conversivum retractus ultimæ magnas in analogas corripit, ut יֹאמַר וַיֹּאמֶר & dixit. יָחוֹם וַיָּחָם ut incalesceret. יָרוּם וַיָּרֻם & vermificavit. Ex.16: 20.

XXIV. 2. Penultimarum semiparvas accentus regius retractus juxta originis suæ analogiam producit, ut נָתַן נָתְנָה נָתָנָה dedit. Jud.5:25. צְעַק צַעֲקִי צְעָקִי: clama. Jerem. 22:20. חָרֵב חָרְבִי חָרֵבִי: exsiccare: שֹׁרֵשׁ שֹׁרְשׁוּ שֹׁרָשׁוּ: radices egerunt. שָׂמַח שָׂמְחָה שָׂמֵחָה: הִשָּׁמֵר הִשָּׁמְרוּ הִשָּׁמֵרוּ: cavete. יִפּוֹל יִפְּלוּ יִפּוֹלוּ: cadent. יֵחַתּוּ: terreantur pro יֵחָתּוּ ex primitivo יֵחַת Jerem. 17:18.

3. Se-

3. Semiparva in dissyllabis futuris mutatur in XXV.
Segol, ut יִגְלֶה וַיִּגֶל & revelavit; vel in Pathach vicarium, ut יַעֲשֶׂה יַעַשׂ faciet. תִּתְעֶה תֵּתַע errabit. Gen. 21: 14. תְּמַסֶּה וַתְּמֶס & liquescere fecisti.

4. Parvam sub formativa futuri retractus XXVI
accentus vertit in magnam, v. gr. Chirek in Tsere, ut וַתֵּרֶב & majus fuit, á תִּרְבֶּה Genes. 43: 34. תִּמָּחֶה תֵּמַח deleri sinas. Nech. 13: 14. vel invariatam relinquit, ut וַתִּבֶן & ædificavit; vel Pathach XXVII
mutat in Segol, ut וַיֶּגֶל & deportavit, ex יַגְלֶה deportabit. 2. Reg. 18: 11.

5. Scheva mobile ob retractum distin- XXIIX
ctivum migrat in Segol, ut: וַיֶּחִי & vivat, pro וַיְחִי Judic. 15: 19. כֵּלִי vas. עַבְדֶּךָ servus tuus.

6. A suffixo retractus Kamets illius vertit in XXIX.
Pathach, ut מְצָאַתַם invenit eos. Ita habent Plantiniana & Basiliensia, pro מְצָאָתַם Exod. 18: 8. בְּצַעַם divide eos. Amos 9: 1. לְכֻלָּהֶם omnibus illis. 2. Sam. 23: 6. In talibus accentûs retro- XXX.
acti caussa est euphonia.

REGULA DE ACCENTU PROTRACTO VEL EXTENSO.

Accentus protractus parvas vocales mutat in XXXI.
magnas, ut הַשָּׁמָיִם cœlum, pro הַשָּׁמַיִם Gen. 1: 1. 2: אָכָלְתָּ pro אָכַלְתָּ comedisti. Protrahitur ac- XXXII
centus, qui colon aut periodum distinguit, Athnach, Silluk, rariùs Sakephkaton vel alii.

Regulæ Accentus a præcedente voce ablati.

XXXIII Propter Makkeph ablatus accentus magnam corripit in parvam analogam; Tſere in Segol, ut אֶת־יְהוָה Dominum, pro אֵת יְהוָה. Rariùs in Chirek בִּן־נוּן Exod. 33: 11. Cholem in Kametschatuph שְׁלָשׁ־אֵלֶּה tria hæc.

XXXIV Vocum duarum ſive plurium in unam conjunctarum ultima tantùm accentu afficitur, reliquæ mutatis ferè vocalibus eo privantur, ut אַבְשָׁלוֹם Abſchalom, ex nominibus אָב & שָׁלוֹם pax. קַדְמִיאֵל Kadmiel, ex קֶדֶם æternitas & אֵל Deus. Ezr. 2: 40.

Secunda

XXXV Mutandarum Vocalium caussa est accentus tonici vicinia.

Ut פַּחַת וָפָח fovea & laqueus. וָמֵתוּ & mortui ſunt. לָנֶצַח in perpetuum. יָקוּם ſurget, pro יְקוּם & יָשׁוּב pro יְשׁוּב.

Tertia

XXXVI Mutandarum vocalium caussa est vocis decrementum.

Decreſcunt autem voces maximè ob literas fugaces א, Joth & ה, quando poſt literam ſchevatam exteruntur. Quo caſu extritæ literæ punctum occupat litera præcedens. ut כַּבִּיר pro כְּאַבִּיר potens. גֵּוָה pro גַּאֲוָה faſtus. כַּיּוֹם pro כְּהַיּוֹם post diem hunc. בַּדֶּרֶךְ pro בְּהַדֶּרֶךְ in via. יַפְקִיר pro יְהַפְקִיר & לָבִיא pro לְהָבִיא ad afferendum.

ירו

יְדוּ pro יַדּוּ projecerunt. עָרִים urbes pro עֲרִים Judic. 10: 4.

2. Propter א inter duas parvas elisum: quo xxxvii
in casu Pathach geminum contrahitur, vel in unum Pathach, ut חַטָּאת pro חַטַּאַת. vel in Kamets, ut מָצָאת invenisti, pro מָצָאַת Jesa. 57: 10. Segol geminum contrahitur in analogum Tsere, ut יֵצֵאת pro יֵצֶאֶת.

3. Propter א parvam inter & semiparvam eli- xxxviii
sum. Quo casu litera servilis vel acquirit Kamets, ut הָכִיל consumere, pro הַאֲכִיל, ut יָהֵל tentorium figet, pro יַאֲהֵל Jesai. 13: 20. ut יָאצֵל seponet, pro יַאֲצֵל Num. 11: 25. vel contrahitur in Tsere, ut בֵּאלֹהִים pro בֶּאֱלֹהִים in Deo. תֵּאתֶה perveniet, pro תֶּאֱתֶה Mich. 4: 8. vel contrahitur in Pathach, ut לַאדֹנָי pro לַאֲדֹנָי Domino.

4. Propter ה à futuris abscissum, ut וַיֶּפֶר & xxxix
fœtificare fecit, ex integro וַיַּפְרֶה Psalm. 105: 24. וַיְהִי pro וַיִּהְיֶה & fuit. וַיֵּט & extendat, pro וְיִטֶּה Zeph. 2: 13. יִשְׁתַּחוּ incurvatum se præbuit, pro יִשְׁתַּחוּ & hoc pro יִשְׁתַּחֲוֶה Gen. 48: 12. תִּשְׁתַּחוּ incurvatum se præbuit, 1. Reg. 4: 37.

5. Propter Joth mediam radicalem elisam. Quo xl.
casu vocalem extritæ literæ præcedens accipit, v. gr. קַמְתִּי pro קִימְתִּי Sic הֵפַרְתָּ irritum reddidisti, pro הֵפִירֹתָ 2. Sam. 15: 34. הֵטַלְתִּי ejiciam pro הֵטִילֹתִי Jerem. 16: 13.

6. Propter elisionem literæ geminandæ. Quo casu xli.
pariter vocalem elisæ arrogat sibi litera præcedens,

ut סַב pro סָבַב circumdedit. גַּל pro גָּלַל devolve. נָקַל leve fuit, pro נָקְלַל Jesa. 49:6. Exclusa media radicalis verbi in servilem literam finiti per dages compensatur, prima radicali acquirente vel magnam vocalem accentuatam vel parvam non accentuatam. ut רָנִּי vociferare. Thr. 2: 19. רָנִּי idem, pro רָנְנִי. Zachar. 2: 10. הֲשִׁמּוֹתָ desolasti, pro הֲשִׁמַּמְתָּ vel הֲשִׁמְתָּ Ijob 16: 7. הַחִלּוֹתִי cœpi, pro הַחִלַּלְתִּי vel הַחִלְּתִי Deut. 2: 31.

XLII. 7. Decrescit vox quando propter regimen duarũ puncta syllabarum contrahuntur, ut מוֹת יְשָׁרִים mors justorum, Num. 23: 10. בֵּית יִשְׂרָאֵל domus Jisraël, ex absolutis nominibus מָוֶת mors & בַּיִת domus.

XLIII. QUARTA

MUTANDARUM VOCALIUM CAUSSA EST IMPRESSUM VEL EJECTUM DAGES.

XLIV Impressum Dages ante se requirit vocalem parvam sine tono, aut magnam cum tono. Iccirco magna, ob incrementum vocis demisso tono, vertitur in parvam, scil.

Kamets in Pathach, ut תָּם תַּמִּים

Tsere in Chirek, ut לֵב לִבִּי animus meus.

Cholem in Kametschatuph, ut רֹן רָנִּי canta.

Schurek in Kibbuts, ut יוּסַב יֻסַּב Jesa. 28: 27.

Parva in parvam: ut Segol, quam præcesserit semiparva in Chirek; v.g. ex אֱמֶת factum אֲמִתִּי veritas mea; ex כַּרְמֶל arvum בַּרְמִלּוֹ.

Da-

Dages ejectum, ut compensetur, ante se requirit, XLV.
analogæ parvæ loco, magnam. Ideoque

Pathach vertitur in Kamets. הָרֵס destrue pro הֲרֵס, & תְּבָרֵךְ benedices pro תְּבָרֵךְ Psalm. 5: 13. Idem fiet, ubi ex litera non gutturata exciderit dages, ut in תְּאָכְלֵהוּ consumet eum. Ijob 20: 26. & in וַנָּבֹל & decidimus.

Chirek vertitur in Tsere, ut אֵחַר distulit, pro אִחַר cum ח dagessato. מְתָאֵב detestans, pro מְתַאֵב cum א dagessata. הֵתַלְתָּ pro הִתַּלְתָּ illusisti. נֵהַלְתָּ pro נִהַלְתָּ Exod. 15: 13.

Kibbuts in Cholem, ut טוֹרַף discerptus est, pro טֹרַף Genes. 37: 33. מֹעֲכָה compressa, pro מֻעֲכָה cum ע dagessato.

Ex gutturalibus ה maximè & ח verborum Pihel XLVI.
ejectum, sæpius non compensatur, nec prævium Chirek aut Pathach cum analoga vocali permutantur. v. gr. מְהַלֵּךְ incedens. הַחֹשֶׁךְ tenebræ. נִחַם consolatus est. מְפַחֵד paventem præbens. נַאֵץ irritando. 2. Sam. 12: 14. מְבַעִתְךָ perturbat te. 1. Sam. 16: 15. Itaque etiam וַיִּחֵל non est referendum ad יִיחֵל sed ad formam יַחֵל ut 1. Sam. 3 1: 3.

QUINTA,

CONCURSUS CONTIGUARUM VOCALIUM. XLVII

Cholem non potest annecti formis in Chirek desinentibus, ut diceretur פְּרִיוֹ perio, nec חֳלִי pluralem habe חֳלִיִים choliim, duobus Joth quiescentibus. Tollendæ hujus difficultatis gratia Joth quie- XLIIX
tum fit mobile, hinc פִּרְיוֹ pirjo, fructus ejus. יָפְיֵךְ

pulcritudo tua. חֳלָיִים cholajim, infirmitates. 2. Par. 21: 15. vel Joth in א migrat, ut in צְבָאִים pro eo, quod aliàs frequentatum צְבָיִים capreæ, Sic צְבָאוֹת capreæ, dicitur loco צְבִיּוֹת Cant. 2: 7.

XLIX. Idem in Propriis & Patronymicis observatum: ut מַלְכִּיָּה Malcija, pro מַלְכִּי יָהּ Rex est Dominus. עֻזִּיָּה Robur est Domini. Sic ab אֱדוֹם declinantur אֲרָם אֲרַמִּי אֲרַמִּיִּים Idumæus, Idumæi. Sic אֲרַמִּי אֲרַמִּיָּה Syrus, Syra. פְּלֶשֶׁת פְּלִשְׁתִּי פְּלִשְׁתִּיִּים Palæstina, Palæstinus, Palæstini. כּוּשׁ כּוּשִׁי כּוּשִׁיִּים Cuschæus, Cuschæi. עֲרָב הָעַרְבִי הָעַרְבִיאִים Arabs, Arabes. הָגָר הַהַגְרִי הַהַגְרִיאִים Hagar, Hagaræus, Hagaræi, vel Hagareni.

Sexta,

L. PUNCTA PUNCTIS CONTRARIA.

Semiparva ante seipsam non legitur. Hinc I.

LI. Scheva ante socium vertitur in parvam, ex. gratia in Pathach, ut לָקַחַתְּ accepisti, pro לָקַחְתְּ 1. Reg. 14: 3. יָדַעַתְּ nosti. Jer. 50: 22. 2. in (··) ut אֲזַמֶּרְךָ canam te, pro אֲזַמֶּרְךָ Psalm. 57: 10. 3. in (.) ut כִּדְבָר in verbo, pro כִּדְבַר ut בְּקָעָם diffindere ipsos, ex בְּקֹעַ diffindere. Amos 1: 13. 4. in Kametschatuph, ut בָּרְחוֹ fugere ejus, pro בְּרֹחוֹ ex בְּרֹחַ fugere. Psalm. 3: 1. 5. in Kibbuts, ut בְּקֻצְרְךָ in metendo te. Levit. 23: 22. Num. 15: 27.

LII. Hinc II. Scheva ante Chatephatam vertitur in similem parvam, i. e. Pathach ponitur ante Chatephpathach, ut יַעֲבֹר pro יְעֲבֹר Segol ante Chateph-

tephsegol, ut הֶחֱזִיק apprehendit, pro הֶחֱזִיק, & pro אֶעֱזֹבָה dicitur אֶעֱזֹבָה derelinquam. Ijob. 45: 9, 17. Kametschatuph ante Chatephkamets, ut יָעֳמַד sistitor. Lev. 16: 10. pro יֵעָמֵד Scheva enim LIII. originarium præformativarum punctum est, quod ante sociū in Chirek mutatur, ante ה paradigmatis formativam ejus vocalem adsciscit, ante gutturatas chatephatas vertitur in similem.

Si socium vel ה characteristicum non sequatur, LIV. cum aliis non permutatur, ut יִפְקֹד; sub א gutturatâ vertitur in (-:) ut אֶפְקֹד.

Pathach parva ante Kamets magnam non legi- LV. tur. Itaque pro אַחָיו legendum אֶחָיו fratres ejus.

SEPTIMA CAUSSA LVI.

LITERIS CONTRARIA PUNCTA.

1. Chatephata nec ante gutturatas, neq ante schevatas literas admittitur. הַעֲלוֹם an seculum? pro הָעוֹלָם. Sic הַאִישׁ an viri? non הָאִישׁ & הַחִנָּם an gratis? non הַחִנָּם. Sic חַכְמֵי dicendum non חֲכְמֵי sapientes. Sic תַּעַבְדוּ servietis pro תַּעַבְדוּ & יֶחֶרְדוּ trepidabunt pro יֶחֶרְדוּ. Etiam Kametschatuph ante mutum Scheva amittit chateph, ut כָּל עֵץ omne lignum, pro כָּל־עֵץ & הֳפַךְ conversus est, pro הָהְפַּךְ Job. 30: 15.

2. Per Scheva mutum rarius moventur א & ה gutturatæ: א tertia radicalis nunquam, hinc מָצָא LVII. מָצָאנוּ invenit, invenimus. מָצָאתִי non מָצְאתִי.

3. Parvæ circa א non repetuntur. Ea de caussa LVIII. pro מָצָאתָ scribitur מָצָאתָ invenisti; pro קָרָאת scri-

ſcribitur קְרָאת occurſus. Exod. 19: 17. וַיָּאת & מְנָאת veniet pro וַיָּאת Jeſa. 41: 25. מְנָת pars, loco מְנָאת Porrò מוצאת vel מוצֵאת legitur pro מוצֵאת 2. Samuel. 18: 24. 1. Reg. 11: 22. נִפְלָאת pro נִפְלֶאת occultū. יצאת egrediebatur, pro יָצְאת Jud. 11: 34.

LIX. 4. Prima gutturalis poſt Chirek parvum ſcribitur tantùm in derivatis verborum הָיָה fuit, & חָיָה vixit. e. gr. יִהְיֶה תִהְיֶה נִהְיֶה יִהְיוּ נִהְיָה נִהְיְתָה Erit, eris, erimus &c. בִּהְיוֹת cum eſſet, לִהְיוֹת ut ſit, מִהְיוֹת ne ſit: יִחְיֶה תִחְיֶה תִחְיִי נִחְיֶה יִחְיוּ תִּחְיֶינָה vivet, vives, vivemus, vivent.

LX. 5. In cæteris omnibus POST CHIREK PARVUM ſub gutturatis radicem inchoantibus non admittitur

LXI. Scheva. Hinc vel in Chatephatam vertitur Scheva; manente Chirek ſub formativa, ut in תְּהַלֵּךְ ambulabit, pro תִּהְלֵךְ Exod. 9: 23. vel, quod fieri

LXII. ſolet frequentiùs, in Chatephpathach præcedente Pathach, ut יַעֲזֹב deſeret pro יִעְזֹב, & תַּעֲבֹר tranſibis pro תִּעְבוֹר. Vel in Chatephſegol præcedente Segol, ut נֶעְלַם pro נֶעֱלַם abſconditus fuit, vel promiſcuè in chatephpathach præcedente pathach, aut in chatephſegol præcedente ſegol, ut יַחֲרֹם & יֶחֱרֹם deſtruet pro יִחְרֹם, ut יַהֲלֹם &

LXIII יֶהֱלֹם tundet, pro יִהְלֹם Pſalm. 74: 6. vel retento ſcheva-chirek literæ ſervilis vertitur in pathach aut ſegol: In pathach, ut יַחְשֹׁב imputet pro יִחְשֹׁב & תַּחְמְלוּ pro תִּחְמְלוּ clementia utemini. In ſegol, ut נֶהְפַּךְ verſus fuit pro נִהְפַּךְ, ut תֶּהְבָּלוּ pro תִּהְבָּלוּ vaneſcetis; vel retento ſub ſervili pathach & pro-

& promiscuè sub gutturali scripto scheva vel chatephpathach, ut יֶחְפּוּ & יַחְפּוּ festinabit. יַחְמֹל & יַחְמֹל parcet. Vel duob⁹ scheva concurrētibus prius vertitur in parvam pathach, ut יַעַטְפוּ obtegentur, pro יַעַטְפוּ; vel in segol, ut יֶחֶזְקוּ pro יֶחֶזְקוּ; vel chirek cum Joth schevato contrahitur in chirek magnum, ut יִישַׁן תִּישַׁן dormiet, dormies, יִבַשׁ, arescet. Jesa. 19:7. וַיִּיף & pulcer fuit pro וַיִּיף Ezech. 31:7. בִּיהוּדָה pro בִּיהוּדָה in Jehuda. vel in Tsere, ut יֵקַד vel יִיקַד ardebit pro יִיקַד.

6. Non alia gutturatas literas in fine mobiles antecedit quàm pathach, ut פָּתַח & פְּתַח solvit. שַׂמַּח lætifica. בָּלַע absorpsit. נָגַהּ splenduit. יִגְבַּהּ altus erit. יוֹשַׁע salvabit. Exod. 14:30. שָׂמֵחַ lætans. מָשִׁיחַ unctus. כּוֹחַ virtus. יוֹשִׁיעַ servabit. יֵשׁוּעַ Jesus. תַּשְׁמַע vel תַּשְׁמִיעַ audire facias. LXIV

7. Gutturales pro scheva muto amant chatephatam, ut יַעֲבֹר transibit. פְּתַחְכֶם aperire vestrum, pro פְּתַחְכֶם. ut תֶּאֱהָבוּן diligetis, pro תֶּאֱהָבוּן. ut הֶחֱרֵב desolando pro הֶחֱרֵב. ut פָּעֳלוֹ opus ejus pro פָּעֳלוֹ. ut מָאֳסִי spernere meum, pro מָאֳסִי. ut לִמְשָׁחֲךָ ad ungendum te, pro לִמְשָׁחֲךָ 1. Sam. 15:1. LXV.

8. Scheva mobile sub gutturali mutatur in chatephpathach, ut חֲכָמִים sapientes pro חֲכָמִים. ut מָאֲסוּ spreverunt, pro מָאֲסוּ & שָׁחֲטוּ pro שָׁחֲטוּ mactarunt. Rariùs in chatephcamets, ut עֳנִי afflictio. חֳדָשִׁים menses. LXVI

9. Aleph

LXVII 9. Aleph tertia radicalis post parvam aliam non quiescit, quàm post segol: ut פֶּלֶא admirabilis. מוֹצֵא inveniens. בֶּכֶה fletus. יִגְלֶה revelabit.

LXIIX. 10. א aut ה radicalis ultima, quia pronunciari cum Scheva muto nequit, post productam parvam quiescit, ut מָצָאתָ pro מָצַאְתָּ invenisti. פָּלֵאתִי pro פָּלַאְתִּי formæ שָׁאַלְתִּי petii. גָּלִיתִי revelavi, pro גָּלַהְתִּי &c.

LXIX 11. ה tertia radicalis non quiescit post aliam parvam, quàm post segol, ut גּוֹלֶה

LXX. 12. Quatuor omninò verba ה tertiam radicalem habent mobilem. Ideo in reliquis ה post magnam vel occulitur vel quiescit. פָּרִיתָ redemisti. פְּדָהצוּר Pedatsur, redemit Rupes. עֲשָׂהאֵל fecit Deus. Non turbat regulam פְּדַהְאֵל Pedah'el, nam ה ortum ex formativa præteriti Hiphhil in locum He radicalis trajicitur, & pro הִפְדָּהאֵל scriptum פְּדַהְאֵל. Num. 34: 28. Ubi n. in composito reperitur פדה He ipsius vel occulitur, ut פְּדָיָה Nech. 8:4. פְּדָיָהוּ 1. Paral. 27: 20. vel quiescit, ut in פְּדָהצוּר Num. 1: 10.

LXXI Joth litera non quiescit nisi in Tsere & Chirek. Hinc forma nominis חַיִל non poterat in aliam contrahi vocem, quam in חֵיל exercitus; & צַיִר mutatũ in צֵיר venatio, שַׁיִת in שִׁית vepres, שַׁיִשׁ in שֵׁשׁ & שַׁיִשׁ marmor, unde Tharschisch, species marmoris,

LXXII. Vav litera loco ipsius scheva vel ante labialem efferendum adsciscit Schurek, v. gr. וּבְדֶרֶךְ & in via. וּמִי & quis? וּכְתֹב & scribe.

Nec

Nec liquidæ לנר, nec י palatina, nec ſibilantes literæ per ſcheva mutum in fine mobiles, aliud ſcheva præmittere poſſunt. Ea propter, ſi apocopen ה literæ verba patiuntur, ſcheva eorũ penultimum in parvam tranſit, verbi gr. ex יִגְלֶה He abſciſſo fieret יִגְלְ ſed cum hæ literæ his vocalibus adverſentur, nec pronunciari in monoſyllabi morem queant, penultimum ſcheva migrat in ſegol, unde natum יִגֶל; vel Chirek literæ formativæ cum Tſere permutatur, ut יֵגֶל. Sic enunciatur וַיִּבֶן & extruxit, quia וַיִּבְן enunciari nequit. Sic יִחַר accendatur ira. Geneſ. 18:3. pro יִחַר & וַיִּקֶשׁ & durior fuit, pro וַיִּקְשׁ 2. Sam. 19:43. & וַיֵּרֶא pro וַיִּרְא Pſ. 18:11. Simile eſt אֶגֶל: תֶּגֶל: נֶגֶל Si radicalis prima fuerit gutturata, naſcuntur formæ אַעַן תַּעַן יַעַן In Hiphil eadem formativa requirit ſegol. Itaque pro יַגְלֶה non poteſt enunciari יַגְל ſed יֶגֶל deportabit. Sic pro וַתְּתַמְּם dictum וַתֶּתֶם & liqueſcere feciſti. Si prima fuerit gutturalis, prodeunt formæ אַעַל תַּעַל יַעַל aſcendere faciet. LXXIII

Verbum הָיָה & חָיָה quoniam ה futuri abſciſſo Joth ſchevatum poſt ſchevatam literam finire ſyllabam nequit, peculiares habet formas. Nam pro אֶהְיְ תִּהְיְ יִהְיְ נִהְיְ effertur אֱהִי תְּהִי יְהִי נְהִי; pro יִחְיְ תִּחְיְ נִחְיְ pronunciatur יְחִי תְּחִי נְחִי. LXXIV

OCTA-

XXXV
Octava
MUTANDARUM VOCALIUM
Caussa est
REGIMEN SIVE STATUS NOMINIS VEL INFINITIVI CONSTRUCTUS.

Vox alteram regens, veluti pars quædam rectæ, minuitur vel contractis vel correptis syllabis. Contractis, ut מוֹת יְשָׁרִים mors justorum. שְׁמֵי שָׁמַיִם cœli cœlorum. בֵּית הַמֶּלֶךְ domus regis. חֵי נַפְשְׁךָ vivit anima tua. רָאשֵׁי capita. עָבֵי nubes. Correptis, ut דְּבַר אֱלֹהִים verbum Dei. תּוֹרַת יְהוָה doctrina Domini. אֲבִי צַדִּיק Pater justi. אַב הֲמוֹן גּוֹיִם Pater multitudinis gentium. לְבַב לֵבָב cor. פְּעֻלְּתַי Peñyllethaj, ex פְּעֻלַּת יָהּ opus Domini. 1. Paral, 26:5.15.

XXXVI
Nona Caussa est
CONNOTANDA
ORIGINIS DIFFERENTIA,

אֶשְׁקְטָה quiescam per (·:) scriptũ est, ut significetur futurũ hoc venire à forma אֶשְׁקֳלָה appendam; ne dubites ortum ab אֶשְׁקֹל Ezræ 8:25. Ita אֶשְׁקֲלָה per (-:) exaratum, ut significetur venire ab אֶשְׁקַל Jerem. 32:9. קֳדָשִׁים res sanctæ, à sing. קֹדֶשׁ ne videretur deflexum à קֶדֶשׁ vel קָדֵשׁ.

De

DECIMA EST

LXXVII

SIGNIFICANDA IN PROPRIUM NOMEN MUTATI VERBI DIFFERENTIA.

PATHACH verborum terminale, ut vocis verbaliter acceptæ & nominis proprii discrimen faciat, vertitur in Kamets. ex. grat. Pathach præteritorum in proprio compositæ figuræ: אֶלְנָתָן ex אֵל נָתַן Deus dedit. Ezr. 8:16. אֶלְעָזָר Elhazar, Deus juvit. Exod. 6: 23. אֶלְזָבָד Deus dotavit. אֶלְיָסָף Eljasaph, Deus addidit. Num. 1: 14. יְהוֹזָבָד Deus dotavit. 2. Paral. 17: 18. Jehotsadak, Deus justus fuit. 1. Paral. 5: 40, 41. אֶלְחָנָן Deus gratiosus fuit. יְהוֹנָתָן Jehonathan, Dominus dedit. יְהוֹיָדָע Dominus novit 1. Paral. 2: 28, 32. יְהוֹאָחָז Dominus cepit vel possedit. 1. Par. 8: 35. יְהוֹחָנָן Dominus misertus fuit. Nech. 11: 23, 27. 2. Pathach Præteritorum figuræ simplicis: אָסָף congregavit, scil. Deus, 1. Par. 26. qui idem 1. Paral. 9: 19. dictus אֶבְיָסָף Pater *Deus* adjunxit. זָבָד Zabad, dotavit, quod plenè dictum Elzabad vel Jehozabad, Dominus dotavit. Ezr. 10: 27, 33, 43. חָנָן misertus est scil. Deus, plenè Elchanan, vel Jehochanan. Ezr. 2: 46. יָדָע novit scil. Deus, pro Jehojadah vel Eljadah, Deus novit. Nathan, pro Elnathan vel Jehonathan. 2. Sam. 7: 2, 3, 4. שָׁמָע Schamah, audivit scil. Deus, pro integro אֱלִישָׁמָע Deus audivit 1. Par. 11: 44. & Num. 1: 10. שָׁפָט judicavit scil. Deus. pro Elischaphat, 1. Par. 23: 1.

Pathach futurorum in proprio figuræ ſimplicis. יִגְאַל Jig'al, pro יִגְאַל redimet ſcil. Deus. Num. 13. 7. יִבְחַר Jibchar, ex יִבְחַר eligat ſcil. Deus. 2. Sam. 5:15. יִשְׁבַּק Jiſchbak pro יִשְׁבַּק relinquit ſc. Deus. יִצְחַק pro יִצְחַק ridebit ſcil. aliquis. Geneſ. 21:6.

CAPUT XIX.

DE CAUSSIS VOCALIUM NON MUTANDARUM.

Summa.

Cauſſa propter quam vocales manent invariatæ eſt impuritas; quæ unde veniat, docetur. Diſcrimen vel originis notitia. De vocalibus non mutandis regulæ ſpeciales.

REGULÆ GENERALES.

LXXIIX MPURA propter additamenta ſervilium literarum NON MUTATUR. Impura autem cenſetur I. Parva ante expreſſum Scheva, ut מַפְקִיד מַפְקִידִים Si vocalis magna cum radicali tertiâ verbum terminaverit; mediæ radicalis punctum vertitur in Scheva, reliquæ terminationes id mutare non ſolent. v. gr. in formis פָּקְדָה פָּקְדוּ תִּפְקְדִי יִפְקְדוּ תִּפְקְדוּ in quibus Pathach originariũ verbi פָּקַד propter הָ וּ & י magnas vocales, quæ cũ radicali ד radicem finiunt, mutatur in Scheva: in ſe,

sequentibus autem פָּקַדְתָּ פָּקַדְתְּ פָּקַדְתִּי פְּקַדְתֶּם פְּקַדְתֶּן פָּקַדְנוּ תִּפְקֹדְנָה quia servilis litera vel cum ultima jungitur vocali, vel Scheva mutum accipit; pathach & cholem manent invariatæ. Talia שָׁבַר שָׁבְרָה שָׁבַרְתָּ שָׁבַרְתְּ וגו אֶלְבַּשׁ תִּלְבְּשִׁי יָכוֹל יָכְלָה יָכֹלְתָּ יָכֹלְתְּ יָכֹלְתִּי Item יִלְבְּשׁוּ תִּלְבַּשְׁנָה. Talia denique יָרֵא יָרְאָה יָרֵאתָ יָרֵאתְ יָרֵאתִי. Non migrant regulam יְבֶרֶכְיָהוּ Jeberecjáhu, i. e. יְבָרֵךְ יְהוָה benedicet Dominus, Jesai. 8: 2. שֶׁלֶמְיָה Schelemja, i. e. יְשַׁלֵּם יָהּ retribuet Dominus. 1. Paral. 26: 1, 14. quia incrementum non est à servilibus literis, sed à nomine divino.

II. Impura est, quæ compensat exclusum da- LXXIX ges, ut kametz in סָרִיסִים evnuchi, pro סַרִּיסִים formæ צַדִּיקִים justi, בָּרְכוּ benedicere ei pro בַּרְכוּ. Tzere in חֵרְשִׁים surdi, בֵּרַכְנוּכֶם benedicimus vobis. Psalm. 118: 26. פֹּרַשׁ declaratus fuit, pro פֻּרַּשׁ ut יְתָעֵב abominabitur, Psalm. 5: 7. מֵאֵן renuit pro מִאֵּן cum dages onerando verbo, סֹעֲרָה procellis agitata, Jesa. 54: 11. וַיִּתְפָּקְדוּ & numeratos præbuerunt se. Judic. 20: 15. תְּאָכְלֵהוּ consumet eum, pro תְּאַכְּלֵהוּ Ijob 20: 26.

III. Quæ ponitur ante literam איה exclusam, LXXX ut הַבֵּרֹתִי Berothæus, ex integro הַבְּאֵרֹתִי 2. Sam. 23: 37. cap. 4: 31. רָאשִׁי natum ex רָאשִׁי ut רֹאשׁ ex רֹאשׁ caput. קָו linea. Ezech. 39: 31. concisum ex קָאו ac deflexum à קָאָה ut תָּו signum pro תָּאו ortum ex themate תָּאָה definivit, ut שְׂלָו coturnix

& סְתָו à verbis שָׁלָה & סָתָה quod Arabes extu-
lerunt شتا *ſchatha'*, hyemavit. קָרָאת pro קְרַאת
vocavit. Jeſa. 7: 14. חַטָּאת peccatum pro חַטַּאת.
Sic נִפְלָאת mira, θαυμαστή, ut Matthæus reddit
c. 21: 42. pro נִפְלֵאת participii formâ Niphalici.
Sic עָרֵי גִלְעָד habet Kamets invariatum propter
eliſum Joth ex integro עֲיָרִים▭. Sic צָרֵינוּ eſt à
צִירִים▭ integro, & צָרָתָהּ æmula ejus. רָעַת הָעָם
malitia gentis. עָבֵי שחקים▭ nubes cœli. נֵרוֹתֶיהָ
lucernæ ejus. עֵדֵי שֶׁקֶר teſtes falſi. עֵדֹתָיו teſti-
monia ejus.

LXXXI. IV. Vocalis magna Makkeph expreſſo vel
intellecto notanda, ut בֵּן־אֶחָד filius unus, 1. Sam.
22: 10. תֶּת־כֹּחוֹ dare robur ſuum. Ezr. 9: 3.
עֶת־הַקָּצִיר Jerem. 51: 33. שֹׁד־רְשָׁעִים▭ vaſtitas
impiorum. יִגְבָּל־אֹתוֹ terminat eum. Joſ. 18: 20.
גִּבֹּור־צַיִד Gen. 10: 9. קָדָשִׁים▭ res ſanctæ, Exod.
30: 10. Deut. 12: 26. Eſt ubi Metheg omiſſum
ſubauditur, ut Mich. 6: 15. תִּדְרֹךְ־זַיִת. Simile
תֶּת־יְהוָֹה 1. Reg. 5: 3. vel 13.

LXXXII Vocalis magna, donec retinet accentum, non
mutatur, ut רָנִּי canta. רָנִּי canta.

LXXXIII II. Diſcriminis vel noſcendæ originis cauſſa Ka-
metz magna vocalis non mutatur, ſic à שָׁלִישׁ
eſt pluralis שָׁלִישִׁים▭ & cum ſuffixo שָׁלִשָׁיו
tribuni ejus, non שְׁלִישִׁים▭ neque שְׁלִשָׁיו, ut di-
ſtinguatur à שְׁלֹשִׁים▭ triginta. שָׁבֻעִים▭ ſepti-
manæ

manæ, non שְׁבֻעִים quod ſonet juratos. Sic LXXXIV
מָעֻזִּים à מָעוֹז robur, ſervat Kamets invariatum,
ne formæ geminatorum confunderentur vel cum
diminutis He, formæ participialis, מְגִלִּים. Sic in
מָסַךְ שַׁעַר tegumentum portæ, ſtat loco מְסַךְ שַׁעַר
ne confunderetur מְסַךְ cum מִמְסָךְ miſtum ſeu li-
bamen vini. Jeſa. 65: 11. Ipſum quippe מֶסֶךְ di-
citur pro מִמְסָךְ.

Kamets in ſtatu conſtructo retinent nomina LXXXV
כְּתָב ſcriptura, יְקָר gloria, שְׁאָט contemtus, ne for-
mata viderentur ad inſtar abſoluti nominis דְּבַשׁ.

Kamets non mutatur in formis infinitis LXXXVI
קָרָבְכֶם accedere vos. Deut. 20: 2. ut intellige-
rentur venire à קָרוֹב non à קְרוֹב alterâ infiniti-
vi forma.

Cum Tſere ſcribitur יוֹלַדְתּוֹ ut diſtingueretur LXXXVII
à יוֹלַדְתּוֹ genitor ejus, ſi omitteretur Mappik.

Ob metum obſcurandi nominis primitivi LXXXIIX
ſcribitur הַשָּׁאוּלִי Saulita, non הַשְּׁאוּלִי & הַמָּכִירִי
Macirita, non הַמְּכִירִי. Item הַיָּשֻׁבִי Jaſchubita,
הַיָּמִינִי Jaminita, הָאָשֵׁרִי Aſcherita. Judic. 1: 32.
Vid. Onomaſt. Sacr. p. 464.

REGULÆ SPECIALES

DE VOCALIBUS NON MUTANDIS.

Vocalis ante ה locale vel paragogicum tono LXXXIX.
carens mutatur in Scheva, tono affecta ſub non
gutturali manet immutabilis, ut קֶדֶם קֵדְמָה or-

 tum

tum versus Genes. 25:6. קֶדֶשׁ קֵדְמָה Kedeschum versus. Judic. 4: 9. קֶדֶשׁ קֶדְשָׁה Cadesum versus. Jud. 4: 10. לַיִל לַיְלָה nox. מָוֶת מָוְתָה mors. propter gutturatam ex אֶרֶץ factum אַרְצָה & propter pausam אָרְצָה versus terram. Gen. 37: 10.

XC. Kamets mediæ radicalis ante א mobile in regimine non decrescit in voce חַטָּאֵי peccatores.

XCI. Kamets mediæ radicalis retinent hæc trisyllaba: בַּקָּשָׁה, cum suffixo enim est בַּקָּשָׁתִי petitio mea, עַוָּתָה cum suffixo עַוָּתָתִי iniquitas mea, הַכָּרָה in statu constructo, הַכָּרַת agnitio. נֶחָמָה & נְאָצָה cum suffixis נֶחָמָתִי consolatio mea, נָאָצוֹתֶיךָ contumeliæ tuæ.

XCII. Kamets nominis תּוֹשָׁב non mutatur. Reperias enim תּוֹשָׁבֵי גִלְעָד inquilini Gilhadis, & וּלְתוֹשָׁבְךָ & inquilino tuo. Levit. 25: 6.

XCIII Kamets nominis יָם nec ante ה locale, nec in regimine mutatur, nisi præmittatur סוּף urbis vocabulũ, ut יָם הַמֶּלַח mare urbis Melach, quæ memoratur Josu. 15: 62. הַיָּמָּה ad mare. יַם־סוּף Mare *circa urbem* Suph.

XCIV Kamets ante ם servile in regimine singulari non mutatur, אוּלָם הַבַּיִת vestibulum domus. 1. Reg. 7: 12. אֻלָם הַשַּׁעַר Ezech. 40: 40. Radix est יָאַל ut alias dictum. בַּעְיָם רוּחוֹ destructione vel vehementiâ spiritus sui: Jesa. 11: 15.

XCV Kamets præteritorum, translato ob Vav conversivum accentu, non mutatur, ut וְאָכַלְתִּי & comedam.

Neque

Neque Kamets formæ גָּלָה præteritæ propter affixum vel generis terminationem corripitur, ut עָשְׂךָ fecit te, הָיְתָה fuit. xcvi.

Kamets Infinitivi Niphal non decrescit, ut בְּהִבָּרְאָם cum crearentur. xcvii

Propter Nun paragogicum Tsere & Cholem futuri non mutantur, ut יִבָּהֵלוּן conturbabuntur. Psalm. 104: 29. יִקְצֹרוּן messuerint. Ruth. 2: 9. Sic in אָנֹכִי ego. ob paragogen Kamets non decrescit. Gen. 27: 5. xcviii

Terminale Tsere in flexu nominis, & ante suffixa, si præcesserit Kamets purum, non decrescit, ut כָּשֵׁר כְּשֵׁרָה rectus, recta. זָקֵן זְקֵנִים senex, senes. חָצֵר חֲצֵרִים חֲצֵרוֹ atria, atrium ejus. אָהֵב אֲהֵבְךָ dilexit, dilexit te. מָלֵא מְלֵאָה מְלֵאִים מְלֵאוֹת plenus, plena. שָׂנֵא שְׂנֵאָה odio habuit eam. xcix.

Quinque sunt singularia constructa, quæ invariatum Tsere post Kamets retinent מָגֵן clypeus, חָמֵשׁ quinque, אָבֵל lugens, הָבֵל vanitas, יָוֵן lutum. Cætera nomina Tsere post Kamets in Pathach vertunt. c.

Participia Tzere ultimam propter affixa & generis numeriq; terminationem servant, יֹלֵדָה נֹטֵרָה שֹׁלְחֲךָ מְשַׁלְּחֲךָ שֹׁלֵחַ מְקַהֲלִים מְקַהֲלוֹת. ci.

Tsere mediæ radicalis vocalem in plurali tam absoluto, quàm constructo, retinent formæ חָפֵץ, ut שְׂמֵחִים שְׂמֵחֵי רָעָתִי Psalm. 35: 26. שְׁכֵחִים שְׁכֵחֵי אֱלֹהִים Psalm. 9: 18. חֲפֵצִים חֲפֵצֵי צִדְקִי læti justitia mea. אֲבֵלִים אֲבֵלֵי צִיּוֹן lugentes Tsionis. cii.

CIII. Tsere suum retinent nomina, quæ Scheva ante Tsere habent, ut בְּאֵר בְּאֵרָא בְּאֵרָה בְּאֵרִי בְּאֵר שַׁחַת בְּאֵרִים בְּאֵרוֹת בְּאֵרֹתַי בֹּרֹתַי putei. puteus foveæ. בְּאֵרְךָ puteus tuus. vel in Segol vertunt, ut בֶּאֱרוֹת Gen. 14: 10.

CIV. Tzere penultimæ vocalis ante servile nominis augmentum in sequentibus retinetur: תְּאֵנָה תְּאֵנִים: תְּאֵנֵיכֶם תְּאֵנָתְךָ ficus, ficus tua, ficus, ficus vestræ: בְּרֵכָה בְּרֵכַת בְּרֵכָה piscina. גְּזֵלָה גְּזֵלַת rapina. גְּזֵרָה גְּזֵרַת decretum. אֲבֵדָה אֲבֵדַת res perdita. אֲפֵלָה אֲפֵלָתְךָ caligo, caligo tua. שְׁאֵלָה שְׁאֵלָתִי petitio mea. טָמֵא טְמֵאָה טְמֵאַת impurus, impura. נְבֵלָה נְבֵלָתִי cadaver, cadaver meum נְבֵלַת נְבֵלָתוֹ נִבְלָתָם & his similia figurantur ex forma נְבֵלָה. Et חֹשֶׁךְ plural. facit חֲשֵׁכִים: חֲשֵׁכָה tenebræ, in cõstructo habet חֶשְׁכַת. Sic à לְבֵנָה & לְבֵנִים later, lateres, constructum est לִבְנֵי & לִבְנַת lateres. Manet etiam Tzere in צֵאָה: צֵאַת: צֵאָתְךָ exitus, exitus vel excrementum tuum. זֵעָה זֵעַת sudor. תֵּבָה תֵּבַת arca. עֵדָה: עֵדוֹת: עֵדוֹתָיו testimonium, testimonia, testimonia ejus. נֵכָר נֵכַר alienigena. שְׁאֵרִית שְׁאֵרִיתוֹ שְׁאֵרִית הָעָם residuum, residuum ejus, residuum populi.

CV. In reliquis Tzere mutatur, ut מֵקִים מְקִימִים stabiliens. הֵמִית הֱמִיתְךָ occidit. פּוֹקֵד פּוֹקְדָה פּוֹקְדֵי פּוֹקְדוֹת visitans, visitantes. נִקֵּשׁ נִקְשִׁים perversus, perversi. צַדֵּק צַדְּקוֹ justum præbere, justum præbere eum. מְבָרֵךְ מְבָרְכֵי מְבָרְכוֹת præcedit enim

enim Kametz impurum, i. e. dages fortis compenſativum, conf. num. XLV. שֵׁם שְׁמִי nomen, nomen meum. Nec enim eſt à שׁוּם ſed à יָשַׁם, quod Arabicè ſcribitur وسم deſignavit. בֵּן: בְּנִי filius, filius meus. Ante makkeph בֶּן־ vel בִּן־ filius. Joſuæ 1: 1. עֵת עִתִּי tempus meum. שֵׁב: שְׁבָה ſede. לֵךְ: לְךָ vade. תֵּן: תְּנָה: תְּנֵם: da, da eos.

CVI. Finale Pathach præteritorum in compoſiti nominis priore membro manet invariatum, ut גְּדַלְיָה Gedalja, compoſitum ex גָּדַל יָהּ magnus fuit JAH. נְתַנְיָה i. e. נָתַן יָהּ dedit Dominus. נְתַנְאֵל dedit Deus. Num. 1: 8.

CVII. Pathach cum accentu Domino in futuris pluribus invariatum manſit. v. gr. וַיֹּאכַל: וַתֹּאכַל & comedit. Geneſ. 3: 7. וַיִּצְחָק & riſit. Gen. 17: 17. וַיֹּאמַר nonagies & ſemel juxta dominum, Athnach retinet Pathach. Pariter עַד particula propter accentum regium Pathach ſuum retinet.

CVIII. Pathach in penacutis, accentu non depreſſo, manet invariatum, לַיִל לַיְלָה nox, שָׁמַיִם שָׁמַיְמָה cœlum, cœlum verſus.

CAPUT XX.

DE VOCALIUM COGNATARUM PERMUTATIONE ET TRANSPOSITIONE.

Summa.

*Permutantur magnæ cum magnis, parvæ cum magnis, parvæ cum analogis parvis, semiparvæ cum semiparvis. *Magnæ in locum semiparvæ transpositio.*

CIX. Acilis in eadem voce punctorum cum affinibus vel cognatis permutatio est. Permutantur enim

I. MAGNÆ CUM MAGNIS. 1. Chirek & Tsere, יַפְקִיר & יַפְקֵר præficiet. תַּקְשִׁיב & תַּקְשֵׁב attendes, הַשְׁלִיךְ & הַשְׁלֵךְ projicere. יַאֲמִין & יַאֲמֵן credet. יָצִירוּ & יָצֵרוּ angerent. תָּפִירוּ & תָּפֵרוּ irritum facietis. לִירֹא & לֵרֹא ad timendum. יִיקַר pretiosum sit, 1. Samuel. 18. 30. & יֵיקַר
CX. idem. Psalm. 72: 14. 2. Cholem & Schurek, ut קוּם & קֹום surgere. Jerem. 44: 49. שׁוּב & שׁוֹב reverti. Jer. 42: 10. נוּן & נוֹן Josuæ pater. Num. 11: 28. 1. Par. 7: 27. טוּב & טוֹב bonitas.
CXI. נוּחַ & נוֹחַ requies. מוּסָר & מוֹסָר eruditio. 3. Schurek & Kibbuts, ut שׁוּבָה & שֻׁבָה revertere. יוּמַת & יֻמַת morte afficitor, 2. Reg. 14. vs. 6. מוּמָתִים

מומתים & ממתים 2. Reg. 11: 2. שפכו & שפכה effuderunt. Vid. Arcan. pag. 75, 76. מלבושיהם & מלבשיהם in parallelis 1. Reg. 10: 5. 2. Par. 9: 4. כרובים & כרבים 1. Reg. 6: 23, 25, 27. זבולן זבלון Jud. 4: 10. Judic. 4: 6. זבולון Zebulun. Judic. 1: 30. ירותון & ירתון 1. Paral. 9: 16. Psalm. 62: 1. פרות & פדת redemtio. לבוש & לבש Dan. 10: 5. פקודי & פקדי in parallelis 2. Par. 23: 14. 2. Reg. 11: 15. וינוסו & וינסו & fugerunt, in parallelis, 2. Sam. 10: 14. 1. Par. 19: 15. Plura invenies in regulis specialibus de Mutatione vocalium num. V. reg. 1.

II. Parvæ cum analogis parvis, Segol & Chirek, ut אכבדה & אכבדה honorabor, Exod. 14: 17. אמלט & אמלטה eripiar. 1. Sam. 27: 1. Gen. 19: 20. Hinc etiam in sequentibus pro Segol positum Chirek: אבנה ædificabor. אדרש quærar. אודע innotescam. אולד nascar. אכף incurvabor. אשפט judicabor. אוסר corripiar. אושע liberabor. אורש pauper fiam, אותר relinquar. אועד conveniam. אנער excutiar. אנצלה eripiar. אנקמה ulciscar me. CXII. CXIII.

Vicissim Segol venit in locum Chirek, ut הפדה redimere fecit eam, pro הפדה Exod. 21: 8. Similia: הכלמנו ignominia affecimus. 1. Sam. 26: 7. הלאני fatigavit me. הלאתיך fatigavi te. הראני Jerem. 24: 1. & הראני ostendit mihi. Ezech. 11: 25. Sic permutatur Chirek & Segol in nominibus CXIV CXV

dus ab omnibus. עירמים nudi ab omnibus. Gen. 3: 7. ab עירם Cholem & Chirek parvum, Cholem & Kibbuts magnum, נבוכים & נבכים Ex. 14: 3. Cholem & Chatephkamets, האשדודיות cxxiii
האשדדיות Azotææ, in Kethib. Nechem. 13: 23. עמוניות vel עמניות Hammonitides. ibid. אוניות & אניות naves, במתי & במותי excelsa. Deut. 32: 13. Arcan. pag. 271. Cholem & Kibbuts, קובה & קבה lupanar. Schurek magnum & parvum, ut ושמע uschemah, 2. Reg. 19: 16. ושמע uschmah, loco parallelo Jesai. 37: 17. Schurek & Kibbuts, בחוקו quum statueret ipse, Prov. cxxiv
8: 29. בחקו Prov. 8: 27. & vicissim Kibbuts pro Schurek: הקם constitutus est, 2. Sam. 23: 1. & הוקם Exod. 40: 17. יוטל projicitur. Psalm. 37: 24. יטל Job. 41: 1.

SEMIPARVA CUM ALIA SEMIPARVA.

1. Scheva mutum cum Chatephpathach, cxxv
ואחרב nam exsicco 2. Reg. 19: 24. in parallelo Jesa. 37: 26. ואחרב Sic מחסה & מחסה refugium. יחמל & יחמל parcet. יחפו & יחפו festinabit. vel cum chatephsegol, ut יהדף & יהדף impellet, vel in chatephkamets, ut יחרם.

2. Scheva mobile cum rapta, seu Chatephca- cxxvi
mets, ut ראי & ראי visio, יפי & יפי pulcritudo.

3. Scheva

cxxvii 3. Scheva mobile alternat cum quiescente, ejusque signum est chatephpathach sub litera non gutturata. Vid. Onom. p. 479.

cxxiix 4. Raptæ cum raptis, ut הַחֲזִיקִי & הַחֲזִיקִי deprehende, Jerem. 31: 32. Gen. 21: 18. Nachum. 3: 14 אֶעֱנֶה & אַעֲנֶה respondebo. Job. 32: 17. & c. 9: 15. יַהֲרֹס & יֶהֱרֹס destruet. יַהֲלֹם & יֶהֱלֹם tundet. Psalm. 74: 6. In nomine עֲבִי & עֳבִי densitas.

cxxix 5. Denique originis notandæ gratia, Scheva permutatur cum -: ut וְשֲׁבֵה pro וּשְׁבֵה & captivum ducito Jud. 5: 12. vel cum Chatephcametz, ut אֶשְׁקֳלָה pro אֶשְׁקְלָה appendam. Vide c. 11. n. 19.

II. DE VOCALIUM TRANSPOSITIONE.

cxxx. TRansponitur magna in locum semiparvæ, 1. in Imperativis ex מְלוֹךְ regna, מָלְכָה regna, pro מְלוֹכָה Judic. 9: 12. וְעָמָה detestare, pro וְעֳמָה Num. 23: 7. צָרְפָה examina, Psalm. 26: 2. pro צְרֹפָה Vid. Arc. Kethib pag. 122. 348.

cxxxi. 2. In Præterito חִיִּתַנִי vivum exhibuit me, ex forma צִוַּת & כִּלַּת Psalm. 119: 50.

cxxxii 3. In Infinitivis transpositum Cholem in parvam vertitur analogam, ut מָשְׁכוּ trahite, ex forma Imperativa מְשׁוֹךְ Ezech. 32: 20. כָּתְבוֹ scribere ejus, ex כְּתוֹב scribere, בָּרְחוֹ fugere ejus, ex בְּרוֹחַ fugere, עָזְבָה cum defecto Mappik

pik, desere eam, ab עֲזֹב deserere, 2. Reg. 8: 6. גְּבֹהָה efferre se, pro גּוֹבְהָה & hoc pro גָּבְהָה Zephan. 3: 11. מָשְׁחוֹ ungere ejus, pro מוֹשְׁחוֹ, & hoc pro מִשׁוּחוֹ Levit. 6: 36. אָכְלוֹ comedere ipsum. 1. Sam. 1: 9. pro אֲכָלוֹ ex אֲכֹל comedere, Deut. 12: 23. בְּקָצְרְךָ in metendo te, Lev. 23: 22.

4. Infinitivus בּוֹשַׁסְכֶם conculcare vos, Amos 5: 11. trajectis vocalibus legendum ergò boschassechem cum ס per occultum dages geminato. figuratur ex forma יַסֵּר castigando. Psalm. 118: 18. non, quod alii volunt, ex forma פְּקוֹר.

5. Propter pausam in dictione ex particulis inseparatis compositâ, ut לָךְ pro לְךָ tibi, בָּךְ pro בְּךָ in te. Transponitur quoque semiparva in locum parvæ, יָחְנְךָ gratiam faciet tibi. Gen. 43: 24. pro יְחֻנֶּךָּ Num. 6: 25. תָעָבְדֵם pro תַעֲבוֹדֵם, coles eos. Exod. 20: 5. c. 23: 24. Deut. 5: 9. בָּהְשַׁמָּה dum esset desolata illa, Levit. 26; 43. pro בְּהָשַׁמָּה Levit. 24: 34, 36. CXXXIII CXXXIV

Ipsum לַהְשׁוֹת 2. Reg. 19: 25. non scribitur trajectis punctis, quum sit symbolum duarum discrepantium lectionum, quarum una, quæ in margine exprimitur לְהַשְׁאוֹת *lehasch'oth*, ad deturbandum in acervos vastos: altera secundum literas concipienda לַהְשׁוֹת ad æquandum in acervos vastos.

Exclusæ literæ punctum magnum aut parvum ad proximè præcedaneam rejicitur. Hinc סַב dicunt pro סָבַב circumdedit, קַמְתָּ pro קָיַמְתָּ surrexisti, תָּקֻמוּ pro תְּקִיוּמוּ formæ תִּשְׁמוֹר custodiet. CXXXV

diet. Extrito Joth factum est ▭תקום & ob toni viciniam ▭תָּקוּם surget: בַּדֶּרֶךְ pro בְּהַדֶּרֶךְ in viâ: ▭כַּיּוֹם pro ▭כְּהַיּוֹם ut hodie: בַּעֲטֵף pro בְּהֵעָטֵף Thren. 2: 11. נִי pro נְהִי lamentum. נֵוָה pro גַּאֲוָה superbia.

CAPUT XXI.

DE MUTATIONE VOCALIUM SINGULARUM.

Summa.

De mutandis vocalibus magnis regulæ speciales. Quomodo mutetur Kamets in ultima vocis syllaba, quomodo in penultima: Transfiguratio Tzere ultimi & penultimi. Mutatio & permutatio puncti Chirek; puncti Cholem terminalis & penultimi. Mutatio & permutatio puncti Schurek. Mutatio Pathachi ultimi & penultimi. Mutatio Segol & Chirek parvi, Kametschatuphi & Kibbutsi. Mutatio semiparvarum chatephpathach; chatephsegol, chatephkamets & scheva.

1. His præceptis mutandarum vocalium doctrina tota innititur. Quæ enim deinceps adduntur regulæ, à dictis non dissentiunt, utpote ex fœcundissimo principiorum generalium sinu prognatæ conclusiones. Nihilominus singulatim ac distinctè & juxta seriem magnarum parvarumque dispositas vocales, cum earum mutatio-

tationibus enarrare placuit, eo fine, ut in singulis modum & caussas mutandi faciliùs reperiat, regulisque generalibus applicare discat tyro.

SUNT IGITUR

DE MUTATIONE MAGNARUM VOCALIUM EX GENERALIBUS DERIVATÆ REGULÆ SPECIALES.

I. DE KAMETS.

1. KAMETS ULTIMÆ SYLLABÆ in statu con- 2
structo mutatur in Pathach, ut אוֹצַר יְהוָה thesaurus Domini, ex absoluto nomine אוֹצָר. Huc referri debent עַל & עַד particulæ, quarum forma constructa est עַל & עַד cum suffixis, עָלֶיךָ super te עָדָיו ad eum. Sic אַרְבַּע est regiminis forma, cujus Pluralis אַרְבָּעִים quadraginta. *Juxta capitis præced. regulam generalem* LXXV.

2. In derivatis à verbo geminato, propter in- 3
crementum vocis transit in Pathach, ut תָּם תַּמָּה׃ תַּמִּים׃ perfectus, perfecta, perfecti. *Juxta regulam generalem cap. XX. num.* XII.

3. Kamets vocularum אָח & אָב in statu con- 4
structo mutatur in (-:) assumto ad finem Chirek magno. ut אֲבִי־עַד pater æternitatis, אֲחִי יֶפֶת frater Japheti. *Juxta regulam gen.* LXXV.

4. Kametz nominis אָב in regimine bis omni- 5
nò mutatur in Pathach, Gen. 17: 4, 5. Ita Kamets nominis יָם ante solum סוּף urbis vocabulum

vertitur in Pathach, יַם־סוּף mare Suph. *Juxta regulam generalem* LXXV.

6 5. Kametz ante Mem servile ob retractum accentum vertitur in Pathach, ut גְּנָבָתַם furata est eos. *Juxta regulam generalem* XXIIX.

7 6. Kamets propter accentum distinguentem transponitur in voculis בָּךְ לָךְ in te, ad te. *Juxta regulam generalem* CXXXIII.

8 7. Nomen חָלָב i.e. lac, constructam formam mutuatur ab חֲלֵב scribiturque חֲלֵב גּוֹיִם lac gentium. Sic הֲבֵל venit ab הֶבֶל vanitas, & לְבֶן־ à לָבָן albus. *Juxta regulam generalem* LXXV.

9 8. Kametz finale verborum quiescentium ה permutatur cum puncto suffixi, עָשָׂהוּ fecit illud, Deuter. 32: 15. ex עָשָׂה fecit, ut הָעֹשׂוֹ qui fecit eum, ex הָעֹשֶׂה is, qui fecit. Job. 40:14. *Juxta regulam gen.* LXXXII. XLVII.

10 9. KAMETS PENULTIMÆ SYLLABÆ, in flexione nominis mutatur in Scheva, גָּדוֹל גְּדוֹלָה גְּדוֹלִים magnus, a, i. *Juxta regulam gen.* XIII.

11 10. In priori syllaba nominis regentis & cum affixis, pariter in Scheva, ut כָּבוֹד gloria, כְּבוֹד אֵל gloria Dei. קַרְנוֹת שֵׁן cornua eboris, ex absoluto קְרָנוֹת cornua. שִׂפְתֵי מִרְמָה labia dolosa, ex absoluto שְׂפָתַיִם labia. עֲלֵיכֶם super vos. Reg. XXV.

12 11. uando propter affixum vel numeri terminationem accentus in syllabam proximam vel deinceps sequentem demittitur, transit in samiparvam, ut כְּבוֹדִי gloria mea, ex כָּבוֹד gloria. R. gen. LXXVI. פְּקָדוֹ visitavit eum, ex פָּקַד visitavit. קְרָאַנִי vocavit me,

me, à קָרָא vocavit. *Juxta regulas gen.* XII. & XIII. שָׂפָה labium, שִׂפְתֵיכֶם labia, נָטַשׁ dereliquit, נְטַשְׁתַּנִי dereliquisti me, יָדַעְתָּ novisti, יְדַעְתּוֹ novisti eum. קָרָא vocavit, קְרָאתִיו vocavi eũ. הֲקִימוֹתִי suscitavi. הֱמִתֻהוּ occiderunt eum. Jerem, 26: 19. *Juxta reg. gen.* XIII.

12. Kamets in קָדֵשׁ אָבֵל & יָבֵשׁ manet invaria- 13
tũ, ut Kadesch *fontis* Barneah, קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ Abel Mechola, Abel hasschittim, *urbs* arborum Schittim, Abel Majim, Abel *civitas* vinearum, Abel *urbs* Mechola. יָבֵשׁ גִּלְעָד Jabes *urbs* Gilhad. In omnibus regens nomen subauditum.

13. Formæ nominum תָּוֶךְ אָוֶן מָוֶת in regi- 14
mine, item propter suffixa & numeri terminationem contrahuntur, ut תּוֹךְ הָעִיר medium urbis. אוֹנָם iniquitas eorum. תּוֹכוֹ medium ejus. מוֹתִים mortes. *Juxta regulas gen.* XLII. LXXV.

14. Kamets compensativum ipsius dages in 15
compositione propriorum ante vocalem (ֵ) ex Tsere mutatam, vertitur in Segol, ut יְבֶרֶכְיָהוּ Jeberecjahu, compositum ex יְבָרֵךְ יְהוָה benedicit Dominus. Jesai. 8: 2. *Juxta regulam gen.* LXVI.

II. Regulæ Speciales
DE MUTATIONE TSERE.

1. Tzere purum ultimæ Syllabæ ante ge- 16
neris vel numeri terminationes; item ante suffixa mutatur vel in Scheva, ut יוֹנֵק יוֹנְקִים lactens, lactentes. שׁוֹמֵר שׁוֹמְרִים custodientes. מְשַׁמֵּר מְשַׁמְּרִים, qui custodientes præbent.

עִקֵּשׁ עִקְּשִׁים perversi. עִוֵּר עִוְרִים עִוְרוֹת cæcatæ. חֵרֵשׁ חֵרְשִׁים auribus capti. בֵּן: בְּנִי filius meus. שֵׁם: שְׁמוֹ nomen ejus. צַדְּקוֹ justificare eum. כּוֹנְנָהּ stabilivit eam. נְשָׂאוֹ extulit eum. XII. vel in Segol, ut לְבַקֶּשְׁךָ ad quærendum te. 1. Reg. 18: 10. לְרַחֶמְכֶם ad miserendum vestri. Jesa. 30: 10. vel in vicarium Pathach, ut בּוֹשַׁסְכֶם conculcare vos, Amos 5: 11. ex Infinitivo Pihel בּוֹשֵׁס posito vice בּוֹסֵס conculcare. לְשַׁחֶתְכֶם ad corrumpendum vos; ex Infinitivo שַׁחֵת. Ezech. 5: 16. *Juxta regulam gen.* XII.

17 2. Terminale Tsere, si præcesserit Kamets, in statu constructo vertitur in Pathach, ut זָקֵן: זְקַן יָתֵד: יְתַד הָאֹהֶל בֵּיתוֹ Senex, Senior domus ejus. paxillus tentorii. *Juxta regulam gen.* LXXV.

18 3. Nomina צֵלָע & כָּבֵד כָּתֵף יָרֵךְ יָרֵחַ ob statum constructum magnas vocales permutant cum parva Segol vel ejus vicaria Pathach, ut כְּבֶד כְּתֶף יֶרֶךְ יֶרַח צֶלַע *Juxta regulam gen.* LXXV.

19 3. In compositis vel in Pathach vel in Chirec parvum transivit, ut עוֹבַדְיָה i. e. עוֹבֵד יָהּ servus Domini. מוֹעַדְיָה i. e. מוֹעֵד יָהּ solennitas Domini. יוֹסִפְיָה i. e. יָהּ יוֹסֵף addat Dominus. Vid. Onom. Sacr. p. 465.

20 4. Ob retractum accentum vertitur in Segol. יָרֵם: וַיָּרֶם: & sustulit. יָרֵב: וַיָּרֶב & contendit. יָקֵם: וַיָּקֶם: & erexit. יָשֵׁת: וַיָּשֶׁת & posuit, à rad. שׁוּת ponere. יָרֵד: וַיֵּרֶד & extendit. יָסֵךְ formæ

יָסֵב

יָסֵב accentu retracto יָסֶךְ. Sic יָגֵל : וַיָּגֶל devolvet, & devolvit. *Juxta regulam gen.* XXIII.

5. Ob dages resolvitur in analogam parvam, Chirek, ut לֵב : לִבִּי cor meum. הֵשֵׁם הֲשִׁמּוֹתָ desolavit, desolasti. הֵחֵל הַחִלּוֹתִי cepit, cepi. מֵסֵב מְסִבַּי circumdans, circumdantium me. מְבַעֵת : מְבַעֶתְךָ perturbans pro integro מְבַעֶתְךָ cujus absoluta forma est מְבַעֶתֶת 1. Sam. 15: 16. *Vt regulæ generalis* LXIII.LXIV. 21

6. Propter ablatum ante Makkeph tonum transire potest vel in Segol, ut בֶּן־עַמִּינָדָב Num. 22
7. vel in Chirek, ut בִּן־נוּן Filius Nun. Exod. 33: 11. *Juxta reg.gen.* XXXIII.

7. Sæpius ante finales maximè gutturatas & Resch in Tsere depulsi locum succedit Pathach, ut in הָשַׁע fac, ut clausi sint, ab שׁוּעַ. Sic pro שׁוֹסֵעַ dicunt שׁוֹסַע findens, הֵנַחַת ponitur loco הֵנִחַת & הַפֵּצַר pro הֵצַר & הֵצַר pro הַרְחֵק pro הֵרַחַק & הֵרֵךְ pro הֵרֵד, & הָשֵׁב pro הָשֵׁב reduc, & הֵקַל pro הֵקַל, denique הֵתַז pro הֵתֵז amputavit. *Juxta regulam gen.* LXIV. 23

8. Tzere nominis בֵּן pluraliter non transit in Kametz, siquidem בָּנִים & בָּנוֹת veniunt à singulari forma בָּנָה obsoleta, ut בָּלִים & בָּלוֹת à בָּלָה vetus. 24

TSERE PENULTIMÆ SYLLABÆ.

25 1. In flexione nominis & verbi & accedente suffixo mutatur in Scheva צֶלַע : צְלָעִים : צַלְעוֹת: latus, valvæ, substructiones. לֵבָב : לְבָבוֹת corda. מֵקִים : מְקִימָה : מְקִימִים stabiliens, stabilientes. מֵסַב מְסִבּוֹ circuitus ejus. עֵצָה עֲצָתוֹ consilium ejus. שֵׁנָה שְׁנָתוֹ somnus ejus. שֵׂעָר : שְׂעָרְךָ pilus tuus. הֵמַתִּי הֲמִיתִיו occidi, occidi eum: vel in chatephsegol, ut הֵמִיתָה : הֱמִיתַתְהוּ interfecit ipsa, interfecit eum. הֵמִיתוּ : הֱמִיתוּהוּ interfecerunt eum. *Juxta regulam gen.* XIII.

26 In penacutis vertitur in parvam analogam, ut חֵפֶץ חֶפְצוֹ voluptas ejus. חֵזֶק חִזְקוֹ robur ejus. *Juxta regulam gen. num.* XVII.

27 2. In statu constructo, si sequatur Kamets, pariter in Scheva mutatur, ut לֵבָב : לְבַב יַמִּים cor marium. & in plurali: ut כֵּלִים : כְּלֵי כֶסֶף vasa argentea. *Juxta regulam gen. num.* LXXV.

28 3. Præteritorum affixa & terminationes, quoties radicalis ultima syllabam incoaverit, parvam Tsere vertunt in Chatephatam, i. e. in Chatephpathach vel Chatephsegol, ut הֵדַם : הֲדִמָּנוּ silere fecit nos. הֵכִין : הֱכִינַנִי stabilivit me. הֵקִים : הֵקִימָה : הֲקִימוֹתָ : הֲקִימוֹתִי Plural. הֵקִימוּ : הֲקִימוֹתֶם : הֲקִימוֹנוּ Ex altera forma, הֵקִים הֵקִימָה הֵקַמְתָּ הֵקַמְתְּ הֵקַמְתִּי &c. XIII.

III. DE

III. DE MUTATIONE CHIREK MAGNI

REGULÆ SPECIALES.

CHIREK magnum: Nominis Adjectivi terminatio vel Compositi vinculum, si fuerit ante serviles generis aut numeri ה, & ante DEI vocabula יָהּ vel יָהוּ transit in parvum, & Joth in mobilem, ut מוֹאָבִי: מוֹאֲבִיָּה: מוֹאֲבִיּוֹת Moabita, Moabitis, Moabitides. הָעִבְרִי הָעִבְרִיָּה Deut. 15: 12. קַדְמוֹנִי קַדְמֹנִיָּה prior, antiquior. צְבִי צְבִיָּה Caprea. אוּרִיָּה מַלְכִּיָּה: נֵרִיָּה *Juxta general. reg.* XLVII. XLVIII. Vid. etiam Onomast. Sacr. p. 478. 29

2. Ante suffixa, si Joth fiat mobile, Chirek relictum vertitur in Scheva, ut פְּרִי: פִּרְיוֹ fructus, fructus ejus. פִּרְיָם fructus eorum. In statu constructo manet, ut פְּרִיהֶם fructus eorum, scil. הֶם copulatur constructis. *Juxta reg. gen. num.* XLVII. 30

3. Chirek magnum & Tsere permutantur, ut הוֹרַדְתֵּנוּ pro הוֹרַדְתִּינוּ demisisti nos. Josuæ 2: 18. וַיֵּקַר pretiosus sit. 1. Sam. 18: 30. יֵיקַר idem. Psalm. 72: 14. *Juxta regul. gen.* CIX. 31

4. חֳלִי in plur. habet חֳלָיִים 2. Paral. 21: 15. vel חֳלָיִם i. e. morbi. Deut. 28: 59. Reg. Gen. XLVII. כְּלִי vas, habet כֵּלִים vasa, ex forma גֵּאֶה superbus, quæ pluralem facit גֵּאִים Prov. 15: 25. 32

5. Chirek magnum frequentissimè scribitur Joth defecto. דָּוִיד 1. Par. 19: 6. in parallelo דָּוִד 2. Sam. 10: 6. הָאֲסִירִים & הָאֲסֻרִים Gen. 39: 22. 33

22. אוחִילָה & אוחלה Jerem. 4: 19. וַיַּמְלִיכוּ 2. Paral. 23: 11. וַיַּמְלִכוּ 2. Reg. 11: 12. הַסִּירֹת Jerem. 52: 18. הַסִּרוֹת 2. Reg. 25: 18. Juxta Reg. gen. n. XXIII. וַיִּיצֶר & formavit. Gen. 21: 7. וַיִּצֶר & quum formasset, ibid. ℣. 19. Ad instar וַיִּיצֶר figuratur etiam וַיִּישֶׂם & posuit, scil. compositor funeris. Gen. 50: 26. Vid. cap. 2. num. 23.

IV. DE TRANSFIGURATIONE ET PERMUTATIONE CHOLEM.

Regulæ Speciales.

34 1. Cholem permutatur cum Schurek, ut תִּשְׁמוּרֵם custodias ea. כְּהַדּוּשׁ secundũ triturari, pro כְּהִדּוֹשׁ Jes. 25: 10. לָבוּר pro לָבוֹר ad declarandum. Eccl. 9: 1. נָצוּר pro נָצוֹר obsessus. Ezech. 6: 12. נוּגוֹת mœstæ pro נוֹגוֹת, & נוּגֵי mœsti, pro נוֹגֵי, ex verbo יָגָה Thren. 1: 4. Soph. 3: 18. הַזּוּרֶה pro הַזּוֹרֶה compressum *ovum*. Jesa. 59: 5. & vicissim Schurek permutatur cum Cholem, ut נְקֹטֹתֶם pro נְקוּטוֹתֶם fastidio fuistis. נְפֹצוֹתֶם dispersi estis pro נְפוּצוֹתֶם. Sic שֹׁעוּ vociferamini pro שׁוּעוּ Jesai. 29: 9. *Juxta regulam gen.* CIX. CX.

35 2. Cholem præteriti Kal propter translatum in sequentem syllabam accentum vertitur in Kametschatuph, יְכָלְתִּיו prævalui ei, ex יָכוֹלְתִּי prævalui. *Juxta reg. gen.* XII.

36 3. Cholem terminale verborum propter affi-

ta vel in Scheva mutatur, ut יִרְדְּפוֹ persequetur eum. vel in parvum Kametschatuph, אֶצָּרְךָ formarem te, pro אֶצּוֹרְךָ Jer. 1: 5. Reg. gen. num. XI.

4. Cholem Infinitivi & Imperativi transpositum in Scheva vel (-:) semiparvæ locum migrat. מָשְׁכוּ trahite ex forma Imperativa, מְשׁוֹךְ trahe. Ezech. 32: 20. R. Gen. CXX. עָזְבָה deseri eam, sine Mappik. 2. Reg. 8: 6. vel mutatur in cognatũ (׳) ut בְּקֻצְרְךָ in metendo te. Levit. 23: 22. CXX. Non transposito hoc Holem sub non gutturata mediâ mutatur in Kametschatuph, præmisso Scheva quiescente, ut לְרָדְפְּךָ ad persequendũ te. *Juxta reg.* XII. 37

5. Si secunda sit gutturalis, nulla fit transpositio, & Cholem propter suffixa migrat in Chatephkamets, præmisso Kametschatuph, ut בָּחֳרִי eligere me. Ezech. 20: 5. כְּאַהֲבָ[illegible] secundùm amare ipsorum. Hos. 9: 10. לְגָאֳלֵךְ vendicare te. Ruth. 3: 13. מָאֳסָ[illegible] spernere eos. Amos 2: 4. [illegible]מָאָסְכֶ[illegible] spernere vos, pro [illegible]מָאָסְכֶ[illegible] Jesa. 30: 12. XIV. 38

6. Ob retractum accentum Cholem finale vertitur in Kametschatuph, ut [illegible]וַיָּרׇ & elevatum est, וַיָּמׇת & mortuus est, וַיָּנׇם & fugit. quæ sunt à formis [illegible]יָרׄ & יָמֹת Num. 24: 7. Deut. 33: 6. Talia וַיָּמׇל & circumcidit, וַיָּעׇף & volavit. וַיָּפׇג & debilitatus est. [illegible]וַיָּצׇ & jejunavit, [illegible]וַיָּקׇ & surrexit. וַיָּקׇץ & tæduit. וַיָּשׇׁב & reversus est. וַנָּשׇׁב & reversi sumus. וַתָּגׇר & commorata est, וַתָּחׇס & pepercit, וַתָּלׇשׁ & despit. וַתָּמׇת & mortua est, 39

וַתָּנָם & fugit. וַתָּרָם & elevata est. וַתָּרָץ & cucurrit. וַתָּשָׁב & revertit. Ex geminatis secunda radicali. וַיָּחָן & gratiam fecit, וַיָּמָד & mensus est. וַיָּחָם & incaluit. וַיָּרָץ & concussit. וַיָּסָב & circuivit. Jud. 11:18. וַנָּסָב & circuivimus. Deut. 2:1. vel in Kibbuts, וַיָּרֻם ex יָרוּם vermificabit. à radice רָמַם. *Juxta regulam generalem* XXIII.

40 7. Propter accentum ablatum Cholem ante Makkeph transit in Kametschatuph, ut כָּל־הָעֵץ omne lignum. תִּמְשָׁל־בּוֹ dominaberis ei. *Juxta regulam gen.* XXXIII.

41 8. Cholem ante gutturalem expulsum præviæ literæ adjicere solet Pathach, יִשְׁלַח pro יִשְׁלוֹחַ LXIV.

42 9. Cholem in Geminatis propter demissum tonum in iis, quæ ex verbo secundæ geminatæ veniunt, vertitur vel in Kametschatuph, ut חָנֵּנִי miserere mei. יְשָׁדְּדֵם vastabit eos. Jerem. 5:6. vel in Kibbuts, ut עֻזִּי : עֹז robur, robur meum. סְבִיבָה. Sed manente tono, propter augmentum vocis nihil mutatur, ut סוֹב סֹבִי סֹבּוּ. num. XII. XLIII.

43 10. Cholem in tribus formis nominalibus פָּקוֹד vertitur in Kametschatuph, ut קָטַנִּי minimus meus. 1. Reg. 12:10. קָטָבְךָ exitium tuum. Hos. 13:14. מְחִי קָבָלוֹ aries. Ezech. 26:9. *Juxta gen. regulam* XII.

44 11. Cholem ante ם intensivum crescente voce vertitur in Kibbuts vel in correptum Schurek, עֵירֻמִּים

עִירֻמִּים à sing. עֵירוֹם nudatissimus. עֲרֻמָּה & עֲרוּמִּים ex עָרוֹם nudatissimus. Gen. 2: 25. Vid. Onomast. Sacr. p. 466. & Regulam general. XII. CXXIII.

12. Cholem participii Niphal נְבוֹכִים per- 45
mutatum est cum Kibbuts in נְבֻכִים perplexi. Exod. 14:3. n. CVII. Item Cholem integri infinitivi קָצְרְכֶם metere vos, ex absoluto קְצוֹר Levit. 19: 9. & 23: 22. *Juxta reg. gen.* XII. CXVIII.

13. Cholem crescentium nominum penacu- 46
torum pluraliter mutatur vel in Scheva, ut רֹתֶם רְתָמִים juniperi. XVIII. vel ut originem suam testetur, in Chatephcamets, ut קֹדֶשׁ קֳדָשִׁים res sacræ. 2. Paral. 35: 13. Nech. 10: 34. *Juxta reg. gen.* LXXVI. Ante suffixa corripitur in Kametschatuph, 47
ut גָּרְנִי area mea, ex absoluto גֹּרֶן. Juxta regulam gen. XVII.

14. Cholem in vocibus Millerah etiam sub non 48
gutturata propter augmentum vocis, haut rarò cum semiparva (ֳ) originis notandæ gratia, permutatum: ut קָסֳמִי divina. 1. Sam. 28: 8. ex masculino קְסוֹם divina, אֶשְׁקֳטָה quiescam, ex absoluto אֶשְׁקוֹט. Jesai. 18: 4. אֶשְׁקֳלָה appendam, ne dubites natum esse ex absoluto אֶשְׁקוֹל Ezr. 8. vs. 25. quemadmodum dictum אֶשְׁקֳלָה appendam. Jer. 32:9. ut intelligatur derivatum ex אֶשְׁקֹל Sic צִפֳּרִים aves. Eccles. 9: 12. deflexum à צִפּוֹר non à צִפֹּר quod significatur voce צִפְּרִין Dan. 4: 30. קֳדָשִׁים רְתָמִים non קָדָשִׁים uti quidem à רֹתֶם deflexū רְתָמִים

ne

ne existimares natum ex קֶרֶשׁ, quo nomine appellata urbs Naphthali. Judic. 4: 9. 1. Par. 6:61. vel ex קֶרֶשׁ uti eadem urbs, Jud. 4: 6. & alia in Jissacare, Josu. 19: 20. & adhuc alia in tribu Judæ scribitur. Josu. 15: 23. בָּמוֹתֵי & בָּמֳתֵי excelsa; diversitatem scriptionis hujus insinuante Kethib, Deut. 32: 13. עַמֳּנִיּוֹת Hammonitides. Nech. 13: 23. quòd etiam dici poterat עַמּוֹנִיּוֹת quemadmodum à קַדְמֹנִי deflexum קַדְמֹנִיּוֹת Nech. 13: 23. 1. Reg. 11: 1. Malac. 3: 4. לֻקֳחָה desumtum, Gen. 2: 23. formæ participialis ex לָקוּחַ, cujus instar סֻבּוֹךְ perplexum. non, quod vulgò docent, 3. fœm. præteriti Pyhal. *Juxta regulam generalem* XII. LXXVI.

15. Pro נוּלְדוּ scriptum נוּלְדוּ *editi sunt* editosque præbuerunt, 1. Par. 3: 5. arguit compositionem verborum נוֹלְדוּ & יֻלְּדוּ Niphal & Pyhal. De qua suo loco.

V. DE TRANSFIGURATIONE SCHUREK.

SPECIALES REGULÆ.

50 1. Vocalis magna Schurek & magna Kibbuts in eadem voce promiscuè scribuntur: ut הָעַמֻּד columna. Jer. 52: 21. in parallelo 2. Reg. 25: 17. הָעַמּוּד פְּקוּדֵי חַיִל 2. Chron. 23: 14. in loco parallelo פְּקֻדֵי הַחַיִל 2. Reg. 11: 14. וּמְצוּדָתִי Psalm. 18: 3. in parallelo וּמְצֻדָתִי 2. Sam. 22: 3. וְיָרוּ□ Psalm. 18: 47. in parallelo וְיָרֻ□ 2. Sam. 22: 47. יַאֲרִכֻן Exod. 20: 12. in loco parall. יַאֲרִיכֻן Deut.

Deut. 5: 16. תְּשׁוּבוּן 2. Par. 7: 19. in parall. תְּשֻׁבוּן
1. Reg. 5: 6. וַיְצוּמוּ 1. Paral. 11: 13. in parallelo
וַיְצֻמוּ 2. Sam. 31: 13. וַיָּשׁוּבוּ 1. Reg. 12: 24. וַיָּשֻׁבוּ
in parallelo. 2. Chr. 11: 4. In parallelis etiam leguntur אֲפָפוּנִי Psalm. 18: 5. & אֲפָפֻנִי 2. Sam. 22: 5. יְעַבְדוּנִי Psalm. 18: 44. & יַעַבְדֻנִי 2. Sam. 22: 44. יְבַעֲתוּנִי Psalm. 18: 5. & יְבַעֲתֻנִי 2. Sam. 22: 5. קִדְּמוּנִי Psalm. 18: 6. & קִדְּמֻנִי 2. Sam. 72: 6. יְקַדְּמוּנִי Psalm. 18: 19. & יְקַדְּמֻנִי 2. Sam. 22: 19. אֲרוּץ 2. Sam. 22: 30. אָרֻץ Psalm. 22: 30. עֲשׂוּיוֹת & עֲשֻׂיוֹת factæ, 1. Samuel. 25: 18. sic יֻחַן positum pro יוּחַן gratiosus videbitur. תֻּפַר irritum fiet, pro תוּפַר, & יֻסַּךְ pro יוּסַךְ, & וַיֻּחְקוּ pro וַיּוּחְקוּ & וַיֹּקִיעֻם & suspenderunt ipsos. 2. Samuel. 21: 9. תֻּשִׁיָּה pro יַצִּיקֻם. Item אֲשֻׁר pro אֲשׁוּר & תֻּשִׁיָּה pro תּוּשִׁיָּה & שֻׁפְּכָה effuderunt pro שָׁפְכוּ Deut. 21: 7. Juxta regulam gen. CXI. Vid. Arc. Keth. p. 75. 76. & 343.

2. Magna (ו) cum parva (ֻ) ut יוּטַל projicietur, Psalm. 37: 24. & יֻטָּל Job. 40: vers. 33. הֻקַם pro הוּקַם constitutus est 2. Samuel. 23: 1. הֻסַּג aversum est, Jesa. 59: 14. Juxta Reg. gen. CXXIV. 51

3. Schurek parvum alternat cum Kibbuts parvo. ut עוּזָּה corrobora. Psalm. 68: 29. pro עֻזָּה Psalm. 81. לְאוּמִּים gentes, Jesai. 55. & 51. pro לְאֻמִּים Jesai. 55. & 51. יְסוֹבְבֻנִי circumdabit me. Psalm. 49. זוּנָּה fornicatio facta est, pro זֻנָּה 52

זָנָה Ezech. 16. הוּלָּלוּ laudatæ ſunt. Pſalm. 78:63. כּוּכּוֹ tugurium ejus, pro סֻכּוֹ Pſalm. 76. בְּחוּקֵי pro בְּחֻקֵּי Ezechiel. cap. 20: ℣ſ. 18. הַגְּדוּלָּה magnificentia pro הַגְּדֻלָּה 1. Par. 17: 19. 2. Sam. 7. הַמּוּלָּה ſtrepitus pro הֲמֻלָּה Jerem. 11: 16. הוּכָּה & הֻכָּה percuſſus fuit. יֻלַּד & יוּלַּד natus fuit. Juxta reg. gen. CIV. CXVII.

53 4. Schurek parvum alternat cum Schurek magno. ut יוּסַּב circumagitur, Jeſai. 28: 27. יוּשַּׁד vaſtabitur. Hoſe. 10: 14. תּוּשַּׁד vaſtaberis, ſine dages. Jeſai. 33: 1. יֻכַּת conteretur pro יוּכַּת Jeſai.

54 24: 12. Juxta regulam gen. num. CXXIV. Propter accentum retractum Schurek magnum finale tranſit in (ֻ) parvam, ut וַיָּרֻם & vermificavit. Reg. XXIII.

CAPUT XXII.

DE MUTATIONE PARVARUM,

PATHACH, SEGOL, CHIREK, KAMETS-CHATUPH, SCHUREK PARVÆ ET KIBBUTS.

I. DE MUTATIONE PATHACH

REGULÆ SPECIALES.

1 PATHACH, propter excluſum dages, vertitur in Kamets compenſativum, ut תְּבָרֵךְ pro תְּבַרֵּךְ benedices. מְתָאֵב deteſtans. Amos

Amos. 6: 8. □בָּרָ declarare eos. אָרָה maledic. וָאֵקַל & levis habita sum. Gen. 16: 12. □הָאָדָ homo. Juxta Reg. gen. XLIII.

Sæpiùs quoque ex non gutturatis elisum migrat in Kametz. הָתְפָּקְדוּ pro הִתְפַּקְדוּ 2
recensiti sunt. יִתְפָּקֵד numeratum se præbebit. הָתְפָּקְדוּ recensitos se præbuerunt, pro הִתְפַּקְדוּ & וַיִּתְפָּקְדוּ numeratos se præbuerunt, pro יִתְפַּקְדוּ Judic. 20: 15. Sic תְּאָכְלֵהוּ pro וְתֹּאכְלֵהוּ Job. 20: 26. □יָחֳלְקֵ pro □יחלְקֵ 1. Par. 23: 6. cap. 24: 3. Eodem retuleris verba וַיִּיתָו & signavit. 1. Sam. 21: 13. תִּתְאָו concupiscas, Proverb. 23: 3. pro תִּתְאַוֶּה. Item מְלָשְׁנִי lædens linguâ, pro מְלַשְׁנִי. Psalm. 101: 5. & Nomina בָּגוֹדָה perfida, pro בְּגוֹדָה 3
Jerem. 3: 7. ex masculino בָּגוֹד formæ רָתוֹק i. e. catena. □קָדָשִׁי res sanctæ, pro □קֳדָשִׁי & קָבָלוֹ contra eum, ex קָבוֹל adversum, pro קְבוֹל Ezech. 26: 9. □קָבָל־עָ coram populo, pro □קְבוֹל־עָ Simile קָטָבְךָ excisio tua, Hoseæ 10: 13. ex קָטוֹב pro קְטוֹב scripto. חָמוֹתָהּ socrus ejus, pro חֲמוֹתָהּ Ruth 2: 19. קָטָנִי minimus meus. ex קָטוֹן parvus. כְּנָוָתוֹ collegium ejus, pro כְּנָוָתוֹ Ezr. 4: 7. קְשׂוֹתָיו scutulatum tegmina ejus, Exod. 25: 29. Ob eandem causam Kamets non mutatur in formis גָּלוּת 4
pro גְּלוּת frequentatis, ut הָגוּת לִבִּי meditatio cordis mei. □חָזוּתְכֶ visio vestra בָּרוּתִי cibus meus &c. Nec in formis גָּלִית, ut דָּלִיָּה & דָּלִית plural. דָּלִיּוֹת propagines. זָוִית & זָוִיָּה angulus plur. זָוִיּוֹת anguli. Nec mutatur Kametz in אָלָתוֹ 5
pro

pro אָלָתוֹ juramentum ejus, in מְעָרַת spelunca pro מְעָרַת Jerem. 7: 11. in אַבִּירֵיהֶם quod natum ex אֵבֶר Jesa. 61: 5. חָרָשֵׁי צִירִים fabri imaginum, pro חָרָשֵׁי Jesai. 45: 16. ex forma פָּרָשׁ eques. Ezech. 26: 10. אַזְכָּרָה suffimentum pro אַזְכָּרָה ex forma אַזְכּוֹר exemplo nominum, אַרְבַּע & אַרְבָּעָה quatuor. Reg. gen. XLIII.

6 2. Pathach sub literis formativis futuri in Hiphil ob retractum tonum permutatur cum Segol, ut וַיֶּגֶל & deportavit, ex absoluto יַגְלֶה 2. Reg. 18: 1. Reg. gen. XXV.

7 3. Pathach ante literam dagessatam accentu retracto afficiendum vertitur in Kamets, ut in verbis Hiphil וַנָּבֶל & cecidimus, pro וַנַּבֵּל. Simile וַיָּזֶד & coxit, pro וַיַּזֵד. Item וַיָּשַׂר & serrâ dissecuit pro וַיַּשֵּׂר ab נָשַׂר antiquato verbo. Juxta Reg. gen. XXVI. XLIII. XLIV. XLV.

8 4. Pathach ante gutturalem ה, ח vel ע kametzatam vel cum Kametzchatupho scriptam vertitur in Segol, ut אֶחָד unus pro אַחָד & אַחַת una pro אֶחָת Exod. 26: 7. אֶחָיו fratres ejus, pro אַחָיו. Sic הֶעָנָן, pro הַעָנָן, nubes. וְהִטֶּהָרוּ & purificabunt se, Num. 8: 7. מִבְטַחָה fiducia ejus. Proverb. 22: 22. Juxta Reg. generalem LV. הֶחֳדָשִׁים novilunia pro הַחֳדָשִׁים. Nech. 10: 34. בֶּחֳרָבוֹת in desolationibus. Ezech. 33: 27. הֶחֳדַלְתִּי an cessare facerem? Judic. 9: 9. pro הַחֳדַלְתִּי juxta Reg. gen. LV. Reperio etiam Pathach ante kametzatam, non gutturalem, Gen. 28: 5, 6, 7, ubi פַּדֶּנָה אֲרָם scri-

ſcriptum loco פַּדֶּנָה אֲרָם Paddanum Arami, Munach τῦ Methegi, & Methego ipſius Dages vicem gerente.

5. Ante gutturalem monoſyllabi kametzatam ſub litera ſervili Pathach vertitur in Kamets, ut 9
הָהָר : הָעָם. Ante חַי in Segol in הֶחָי i. e. vivus. Lev. 16: 20. לֶחָי vivo. 1. Sam. 25: 6. Reg. gen. LV.

6. Ob accentus Dominos Pathach in Kametz 10
tranſire poteſt: הַמָּיִם aquæ; ſine accentu Domino הַמַּיִם Gen. 1: 2. XXXI. Sic in voce וָחָיָה & vivat, Exod. 1: 16. Pathach propter accentum Silluk retractum in Kametz tranſiit, unde וָחָיָה ſcriptum loco וְחַיָּה, cujus etiam Scheva, quia proximè ante retractum tonum ſonaret, mutatum in Kametz. Rectè autem וָחָיָה interpretantur, *& vivat.* uti maſculinum וָחַי & vivet. Exod. 33: 20. Levit. 25: 35. Num. 21: 10. Hoc enim ſive nomen ſive participium verbi vim habere intelligitur. Juxta Reg. gen. XXXI.

7. Finale Pathach præteritorum & futurorum 11
Kal accedentibus affixis producitur in Kamets, ut פְּקָדוֹ viſitavit eum, אֶלְבָּשֶׁנָּה induam illam. יִסְחָבוּם raptaverint eos. Jerem. 49: 20. תִּדְבָּקִין adhærebis. יִלְבָּשֵׁם induet eas. Exod. 29: 30. תֶּאֱהָבוּן diligetis. Pſalm. 4: 3. יִבְעָלוּךְ ducent te. Jeſa. 62: 5. Reg. gen. XII.

8. In reliquis conjugationũ formis, propter affi- 12
xum, Pathach mutatur in Scheva, ut הִתְבָּרֵךְ an

ſociabitur tibi. Pſalm. 94: 20. ex Futuro Pyhal יְחֻבַּר ſociabitur. Juxta Reg. XII.

13 9. Pathach 2. radicalis ante verborum terminationes aſyllabicas non ſegolatas amiſſo accentu tranſit in Scheva, ut פָּקַד פָּקְדָה פָּקַדְתָּ פָּקַדְתְּ פָּקַדְתִּי פָּקְדוּ פְּקַדְתֶּם פְּקַדְתֶּן פָּקַדְנוּ: Futurū: אֶשְׁמַע : תִּשְׁמְעוּ : יִשְׁמְעוּ : Sic יִרְבַּק: יִרְבְּקוּ &c. Imper. פְּקַד : פִּקְדִי פִּקְדוּ פְּקֹדְנָה. XII.

14 10. Finale Pathach præteritorum, quæ cum nomine Proprium conſtituunt, in priori membro compoſiti manet, ut פְּקַחְיָה סְמַכְיָה נְתַנְיָה In poſteriore compoſiti membro vertitur in Kametz, verbi gratia in compoſitis: אֶלְנָתָן Einathan. יְהוֹנָתָן Jonathan. יוֹשָׁפָט Joſchaphat, id eſt, יְהוָֹה שָׁפַט Dominus judicavit. אֶבְיָסָף Ebjaſaph, i. e. אָב יָסַף Pater Deus adjunxit. 1. Par. 9: 19. qui etiam אָסָף Aſaph pro אָסַף adjunxit ſcil. Deus. 1. Par. 26: 1. יְהוֹחָנָן Ezr. 10: 6. i. e. יְהוָֹה חָנַן Dominus gratiam fecit. יְהוֹיָדָע Jehojadah, Dominus novit. 2. Sam. 8. commate ult. Reg. gen. LXXVII.

15 11. Sic producitur in proprio figuræ ſimplicis Præteritorum, ut נָתָן id eſt, dedit ſcil. DEUS. שָׁמָע pro אֱלִישָׁמָע 1. Chron. 11: 24. שָׁפָט pro Jehoſchaphat. Num. 13: 5. itemque Futurorum in יִגְאָל Jig'al, i. e. יִגְאַל redimit ſc. Deus. Num. 13: 7. יִבְחָר Jibchar, i. e. יִבְחַר eligat ſcil. Dominus. 2. Sam. 5: 15. יִשְׁבָּק Jiſchbak pro יִשְׁבַּק relinquit ſcil. Deus. Gen. 25: 2. יִצְחָק Jitſchak pro יִצְחַק

יִצְחָק i. e. ridebit scil. aliquis. Genes. 21: 6. Vide Onomast. Sacr. p. 470. & supra Reg. gener. num. LXXVII.

12. Pathach finale nominum regentium in compositione propriorum nominum vertitur in Scheva, ut פְּעֻלְּתַי Pehüllethaj, quod sensum refert vocum פְּעֻלַּת יָהּ opus Domini. 1. Par. 26: 5, 15. שַׁבְּתַי Schabbethaj, Viri nomen. i. e. שַׁבַּת יְהוָה Sabbatum Domini. Ezr. 10: 15. צִלְּתַי Tsillethaj, i. e. umbra Domini. Et verò usitatum fuisse צִלָּה arguit muliebris appellatio, Gen. 4: 19: 20. Reg. gen. LXXV. 16

13. Pathach finale nominum singularium penacutorum, ob flexionem aut affixa transit in semiparvam, ut בַּעַל: בַּעֲלָהּ: בַּעֲלִי sic דַּעְתּוֹ scire ipsum, à דַּעַת scire. Reg. gen. XV. 17

14. Pathach finale penacutorum nominum pluraliter dualiterque vel in Kametz transit, ut בְּעָלִים Possessores. פְּעָלִים opera. פְּתָחִים ostia; ex singularibus פֶּתַח פֹּעַל פֶּתַח Reg. gen. XVI. In numeralibus mutatur in Scheva, ut תִּשְׁעִים nonaginta, tanquam à sing. תִּשְׁעָה novem. שִׁבְעִים septuaginta, tanquam à singul. שִׁבְעָה septem. 18

15. Pathach finale nominis דְּבַשׁ cum affixo mutatur in (:) ut דִּבְשִׁי mel meum. Reg. XII. 19

16. Pathach penultimum propter flexum no- 20

 minis

minis vel affixum vertitur in Scheva, ut נַעַר׃ נַעֲרָה
נְעָרוֹת : נְעָרִים puer, pueri &c. נַעֲרוֹ puer ejus
pro נַעְרוֹ nam ante chatephatam Scheva produci-
tur in similem parvam, נַעַל : נַעֲלַיִם : נְעָלוֹת cal-
ceus, calcei. Reg. gen. XX.

21 17. Pathach præformativæ Futurorum in Hiphil ob accentum retractum permutatur cum Segol. v. gr. יֶּפֶר fæcrificare fecit, ex יַפְרֶה Psalm. 105: 24. vel manet, si steterit ante primam gutturalem, ut וַיַּעַל & obtulit. Num. 23: 2. Reg. XXVII.

22 18. Pathach ante Kametz magnum sub gutturali positum transit in Segol, ut אֶחָיו fratres ejus pro אַחָיו. LV.

23 19. In compositis Pathach formarum Pihel in Segol mutatur, mediæ radicalis Dages eliso, ne scil. inter duo Schevajim Segol interjiceretur, ut שֶׁלֶמְיָהוּ Schelemja, pro יְשַׁלֵּם יָהּ rependet Dominus. 1. Paral. 26: 14. qui idem vocatur מְשֶׁלֶמְיָהוּ Meschelemjahu 1. Par. 26: 1. יֶשֶׁבְאָב Jescheb'ab, pro יְיַשֵּׁב־אָב collocabit Patrem, vel Pater Deus. 1. Par. 24: 13. בֶּרֶכְיָהוּ 1. Par. 15: 17, 18. Ephrajimita, qui & בֶּרֶכְיָה 2 Par. 28: 12. pro יְבָרֵךְ־יָהּ benedicet Deus. Juxta reg. gen. L.

24 20. In penacutis Pathach cum sequente Chirec parvo propter regimen, flexum & affixum nominis contrahitur in Tzere, ut עַיִן : עֵין יְהוָה : עֵינַיִם oculus, oculus Domini &c. עֵינַי : עֵינָיו Huc retuleris שְׁנַיִם pro שְׁנָיִם duo. שְׁתַּיִם pro

pro שְׁתַיִם קִרְיָתַם in Kethib, pro קִרְיָתַיִם. Kirjathajim, Ezech. 25: 9. יַרְכָּתַם pro יַרְכָּתַיִם Jarcathajim. Ezech. 46: 19. שָׁלֵם Schalem, i. e. Pax. Hebr. 7: 2. pro שָׁלַיִם Psalm. 76: 3. quod est membrum nominis יְרוּשָׁלַיִם Jeruschalajim. Jerem. 26: 18. Esther. 2: 6. Reg. gen. num. XLII. LXXI. LXXV.

21. In vicinia τῶ א chatephati contrahuntur affinia puncta, pathach & chatephpathach in (ָ) ut הָכִיל consumere, pro הַאֲכִיל. vel in Pathach unum. ut לַאדֹנִי Domino meo, pro לַאֲדֹנִי Psalm. 110: 1. וָאַעְשִׁיר & ditatus sum, pro וַאֲעַשִׁיר Zach. xi: 5. Juxta Reg. gen. XXXVIII. 25

22. Pathach geminum in vicinia literæ א contrahitur in Pathach unum, ut וַיָּאת & veniet. Jesa. 41: 25. חַטַּאת peccatum. קְרַאת occursus pro קְרַאַת Exod. 19: 17. vel in Kamets unum, ut קָרָאת vocasti. Jerem. 3: 4. מָצָאת invenisti. Esa. 57: 10. שְׁנַת somnus, pro שְׁנַאת. Psalm. 132: 4. Reg. gen. num. XXXVII. LVIII. 26

23. Pathach cum Scheva mobili originis testandæ gratia sub non gutturata permutatur cum Chatephpathach, ut צִפֲּרִי à צִפֹּר non à צִפּוֹר à quo est צִפֳּרִין aves. Reg. gen. LXXVI. 27

II. DE MUTATIONE SEGOL.

REGULÆ SPECIALES.

1. 1. SEgol finale accentum in ultima gerentium transit in Chirek parvum, ut אֲמִתּוֹ veritas ejus, ex אֱמֶת veritas. כַּרְמִלּוֹ arvum ejus, ex כַּרְמֶל arvum. בַּרְזִלַּי Barzillaj, ex בַּרְזֶל ferrum & י divini nominis apospasmate. שִׁכְמוֹ humerus ejus, non venit à שְׁכֶם sed ex forma שֶׁכֶם quæ in propriis usitata. Vid. Num. 26: 31. Jos. 17: 2. 1. Paral. 7: 19. Indidem שִׁכְמָה Sicyma versus. Hos. 6: 9. ut à שְׁכֶם He locali adjecto factum שְׁכֶמָה in quibus Segol non mutatur, quia non demittitur tonus. Reg. gen. VII.

2 2. Segol finale nominum penacutorum ob depressum in proximam syllabam tonum vertitur in scheva נֶפֶשׁ נַפְשׁוֹ anima ejus. Reg. XV.

3 3. Segol finale nominum penacutorum ante notam pluralem aut dualem transit vel in Kamets, ut מְלָכִים reges, à מֶלֶךְ rex. קְרָנַיִם cornua, singularis est קֶרֶן cornu. Sic שְׂלָמוֹת vestes, declinatur à שֶׂלֶם veste, & כְּבָשׂוֹת agni à כֶּבֶשׂ agno. tanquam si haberent singularem formæ מְלָךְ num. XVI. vel in Scheva, in quibusdam numeralibus & in nominibus penacutis He locali vel paragogico vel suffixo auctis: ut עֶשְׂרִים viginti, ab

ab עֶשֶׂר decem. הָאֳמָנוֹת antæ, à singulari אָמָן anta. אִגְּרוֹת à singul. אִגֶּרֶת epistola. פִּלַגְשִׁים pellices, à singulari פִּלֶגֶשׁ pellex. Reg. gener. XV. קֵדְמָה orientem versus, à קֶדֶם oriens. Gen. 25: 6. קֶדְשָׁה Kedeschum versus, à קֶדֶשׁ Judic. 4: 9. ut קֶדְשָׁה Kedeschum versus, à קֶדֶשׁ Jud. 4: 10. מָוְתָה cum He paragogico, ex absoluto מָוֶת mors. Juxta Reg. gener. XXI. Penacuta 4
verò quæ medium Vav mobile habent ante suffixa personalia, & in regimine, Segol cum Vav in Cholem contrahere solent, ut תּוֹכוֹ medium ejus, ex תָּוֶךְ medium. מוֹת יְשָׁרִים mors justorum, ex מָוֶת i. e. mors. Reg. gen. XIX.

4. Segol ante Kamets eorum pluralium vel 5
dualium, quæ ex penacuto nomine deflexa, mutatur in Scheva, ut מְלָכִים reges à sing. מֶלֶךְ rex. דְּרָכִים viæ, pro דְּרָכִים à דֶּרֶךְ via. קְרָנַיִם pro קְרָנַיִם cornua. פְּתָחִים pro פְּתָחִים januæ. כְּבָשׂוֹת à כֶּבֶשׂ agnus pro כְּבָשׂוֹת. Tale est שְׁלָמוֹת à שֶׁלֶם. Reg. gen. XVI.

4. Segol formæ פֶּקֶד sub gutturata ob incre- 6
mentum vertitur in Chatephkametz, ut אָהֳלוֹ tentorium ejus. תָּאֳמֵי gemelli. Cant. 7: 3. Juxta Regulam generalem XV. LXV.

5. Propter flexum nominis vel affixum ante 7
Scheva ponendum Segol permutatur cum Pathach, in his, quæ sequuntur, penacutis. A מֶלֶךְ pro מַלְכָּה fœminino dicendum est מַלְכָּה regina. Esth. 1: 9. in regimine מַלְכַּת שְׁבָא 1. Reg. 10: 10.

 & pro-

& propter affixa מַלְכּוֹ rex ejus, מַלְכְּךָ rex tuus. כֶּרֶם cum suffixo est כַּרְמִי vinea mea. דֶּרֶךְ via, cum suffixo, דַּרְכִּי via mea. Par est ratio sequentium: אֶרֶז cedrus, הֶבֶל vanitas, זֶרַח ortus, זֶרַע semen, חֶבֶל funiculus, חֶלֶד ævum, חֶרֶב gladius, חֶרֶם anathema, טֶרֶף rapina, לֶחֶם panis, עֶבֶד servus, עֶצֶם os, קֶרֶן cornu, קֶרֶשׁ asser, רֶגֶל pes, דֶּלֶת janua, גֶּפֶן vitis, טֶנֶא corbis, יֶלֶד puer, כֶּלֶב canis, כֶּסֶף argentum, נֶגֶד adversum נֶפֶשׁ anima. סֶלַע petra. פֶּלֶג rivus. צֶלַע costa. קֶשֶׁת arcus. שֶׁוַע vociferatio. שֶׁמֶן oleum. Hoseæ 2: vs. 5. Sic à כֶּבֶשׂ agnus venit fœmininum כַּבְשָׂה agna, & à masculino שֶׁלֶם aut שֶׂמֶל derivatum שַׂלְמָה sive שִׂמְלָה vestis. His vulgò recensitis addo sequentia: בֶּלַע cujus patronymicon הַבַּלְעִי Num. 26: 38. גֶּרֶם os ossis, & viri nomen, cujus patronymicum הַגַּרְמִי 1. Par. 4: 19. זֶבֶד à quo זַבְדִּי dos mea Deus. Josuæ 7: 1. סֶרֶד amussis, Viri nomen, à quo familiare הַסַּרְדִּי Numer. 26: 26. פֶּלֶט ereptio, Viri nomen. 1. Par. 2: 47. patronymicum est הַפַּלְטִי 2. Samuel. 23: 26. פֶּרֶץ ruptura, Viri nomen, à quo Patron. הַפַּרְצִי Num. 26: 20. dicitur etiam cum Chirek, פִּרְצֵיהֶן rupturas eorum. מֶטֶר pluvia, patronym. הַמַּטְרִי 1. Sam. 10: 21. מֶגֶד pretiosum: à quo nomen מַגְדִּיאֵל Gen. 36: 43. פֶּגַע occursus; in composito nomine פַּגְעִיאֵל Num. 1: 13. קֶדֶם oriens; hinc constructa קַדְמֵי אֶרֶץ primordia terræ, שֶׁקַּדְמַת

שָׁלַךְ

שֶׁלֶף Psalm. 129: 6. & proprium קַדְמִיאֵל æternitas Dei. Ezr. 2: 4. קַדְמַת venit à forma קֶדֶם Gen. 25:6, 15. טֶלֶם viri nomen, Ezr. 10: 24. ab eo deflexum est, טַלְמוֹן alius viri nomen. Ezr. 2: 42. יֶרֶק viride; hinc dicta מֵי יַרְקוֹן urbs aquarum viridium. Jos. 19:45. צֶלֶם à quo צַלְמוֹן Judic. 9: 48. & צַלְמֹנָה Israëlitarum mansio. Num. 33:40. & in צַלְמָוֶת i.e. צֶלֶם הַמָּוֶת imago mortis. תֶּלֶם porca; in constr. plur. תַּלְמֵי in proprio תַּלְמַי Num. 13: 22. Idem fieri solet polysyllabis, מֶמְשֶׁלֶת dominatus, à quo מֶמְשַׁלְתּוֹ dominium ejus. מַמְלֶכֶת à quo מַמְלַכְתּוֹ regnum ejus. תִּפְאֶרֶת decus, à quo תִּפְאַרְתּוֹ decus ejus. מוֹלֶדֶת à quo מוֹלַדְתּוֹ nativitas ejus. פִּילֶגֶשׁ: פִּילַגְשׁוֹ pellex. Item participiali formâ יוֹעֶצֶת quæ consulit, à quo יוֹעַצְתּוֹ quæ consulit ei. 2. Par. 22: 3. Reg. 18. XIIX.

6. In cæteris penacutis Segol ante socium in Scheva mutatum transit in Chirek parvum, ut בִּגְדוֹ vestis ejus, à בֶּגֶד vestis. פִּתְחוֹ janua ejus, à פֶּתַח janua. Similiter Segol propter augmenta servilia mutandum in vocibus: דֶּגֶל vexillum, דֶּשֶׁן cinis, בֶּצַע quæstus, גֶּלֶד cutis. גֶּשֶׁם pluvia, זֶבַח sacrificium. זֵכֶר memoria. טֶבַח victima. יֶקֶב torcular. יֶשַׁע salus. יֶתֶר nervus, כֶּסֶל spes, מֶכֶס portio numerata. מֶכֶר pretium, מֶתֶג frenum. נֶגַע plaga, פֶּדֶר adeps. פֶּלֶא mirabile. פֶּלֶךְ tractus, פֶּסֶל sculptile. פֶּרֶד mulus, פֶּרַח flos. פֶּרֶץ ruptura, פֶּרֶשׁ

simus. פֶּשַׁע defectio, צֶדֶק justitia, צֵלֶל umbra, צֶמֶד jugum, צֶמַח germen, קֶבֶר sepulcrum, קֶרֶב intimum, קֶשֶׁר conjuratio. רֶבַע accubitus, רֶבֶץ cubile, רֶכֶב currus. רֶסֶן frenum, רֶשַׁע improbitas. רֶשֶׁת rete, שֶׁבֶר fractura, שֶׂבֶר exspectatio. שֶׁבֶת cessatio, שֶׁלַח missile, שֶׁמַע fama,
11 שֶׁמֶשׁ sol. Promiscuè dicitur קֶצֶף fervens ira tua, Psalm. 102: 11. & קֶצֶף Psalm. 38: 2. Porrò à גְּבֶרֶת hera, venit גְּבִרְתָּהּ hera ejus. à שֶׁבֶת sedendo, שִׁבְתּוֹ sedere ejus. à גֶּשֶׁת accedendo, גִּשְׁתָּם accedere eorum. A לֶכֶת, id est, ire, non declinatur לִכְתּוֹ, sed לֶכְתּוֹ ambulare eum, לֶכְתִּי ire me, לֶכְתָּם ire eos &c. R. XVIII.

12 7. Segol geminum circa literas ejusdem organi, priori exclusa vertitur vel in Tsere, ut תֵּת dare, pro תֶּנֶת, & צֵל pro צֵלֶל umbra; vel in Pathach, ut בַּת filia ex בֶּנֶת à בָּנָה ædificavit. לַת à לֶדֶת parére. הַר pro הֶרֶר mons. Rarius alterum Segol manet, ut אֱמֶת veritas, ex integro אֱמֶנֶת cujus masc. est אֱמֶן veritas, fidelitas. Voce crescente Segol istud vertitur vel in Chirek parvum, תִּתִּי dare me. בִּתִּי filia mea. צִלּוֹ umbra ejus. אֲמִתִּי veritas mea. חִטָּה triticum, ex mascul. חֵט, radice חָנַט Pathach in geminantibus mediam radicalem manet, גַּל גַּלִּים acervi. כַּף manus. כַּפִּי manus meæ.

13 8. Segol penultimæ syllabæ propter accentus Dominos Athnach & Silluk, rarius propter sub

ſubdiſtinctivos Sakephcaton & Segolta, tranſire ſolet in Kametz, ut חָסֶד benignitas, pro חֶסֶד Pſ. 82: 13. שֵׁם תִּפְאֶרֶת nomen gloriæ. זֹרֵעַ זָרַע ſementans ſemen. Reg. gen. XXXI. XXXII.

9. In participiis & infinitivis, & in ארץ nomine, propter accentus Dominos Silluk, Athnach, Sakephcaton & Segolta, promiſcuè SEGOL penultimum vertitur vel in Kamets, vel invariatum relinquitur. Scriptum ergò אֹכֵלָת conſumens, Jeſa. 30: 27. & הַנֹּפֶלֶת cadens. Amos 9: 11. לָכֶת: ingredi, Proverb. 15: 21. & לֶכֶת Pſalm. 78: 10. אָרֶץ & quater cum Segol אֶרֶץ terra. Idemque nomen אָרֶץ Deut. 32: 13. & אֶרֶץ Jeſai. 1: 2. Sic pro אָרֶץ cum Segolta ſcribitur אֶרֶץ Jerem. 3: 8. Reg. gen. XXXI. 14

10. Segol alternat cum Chirek, ut אוֹתֶר remanſi, pro אוֹתַר 1. Reg. 19: 10. אִדָּרֵשׁ conſulor, Ez. 14: 13. אִכָּבְדָה honorabor. Exod. 14. vſ. 7. Reg. gen. CXII. CXIII. 15

11. Segol ante Dages ponendum in Futuris alternat cum Tſere, ut וָאֶקַּל & vilis videor, pro וָאֵקַל. Reg. LXXIX. 16

12. Segol ante ה finale propter regimen mutatur in Tſere. ut מִקְנֵה צאן. Reg. gen. LXXV. 17

13. Segol & Chatephſegol alternant cum Pathach & Chatephpathach, ut וְהֶעֱבַרְתָּ & transferes, pro וְהַעֲבַרְתָּ Exod. 13: 12. Levit. 25: 9. Ezech. 5: 1. vel cum gemino Pathach, ut יַאַסְפְךָ colliget te, pro יֶאֶסְפְךָ ex abſoluto יֶאֱסֹף Job. 34: 14. Reg. gen. CXXIIX. 18

14. Segol

19 14. Segol futurorum ante ה terminale in Propriis mutatur in Kamets, ut יִשְׁוָה Jischva, pro יִשְׁוֶה & יִמְנָה Jimna pro יִמְנֶה. Vid. Onomast. Sacr. p. 471.

20 15. Segol ob contiguas indagessabiles חהע & ר, mutatur in Pathach, ut נִשְׁכַּחַת oblita, pro נִשְׁכֶּחֶת, שֹׁמַעַת audiens pro שׁוֹמֶעֶת cum Segol. שַׁעַר pro שֶׁעֶר porta. פַּתַח pro פֶּתַח janua. וַיָּסַר & amovit, pro וַיָּסֶר & hoc ex forma absoluta יָסֵר amovebit. Talia וַיָּעַד & testatus est. וַיָּרַח & odoratus est. וַיָּרַע & vociferatus est, *sive*, & malefecit. וַתָּסַר & removit. וַתָּעַד & contestatus es. וַתָּרַע & malè egisti. וַיָּזַר & pressit. Jud. 6: 38.

21 16. Segol geminum circa literam א contrahitur in Tzere, ut נִמְצֵאת reperta, pro נִמְצֶאֶת. XXXVII. LVIII.

22 17. Segol & Charephsegol in vicinia τῆ א sub litera servili in Tsere contrahitur, ut לֵאמוֹר dicendo, pro לֶאֱמוֹר. Sic בֵּאלֹהִים cum Deo, pro בֶּאֱלֹהִים. XXXVIII.

23 18. Segol ante ה finale accedentibus affixis una cum ה isto finali evanescit, ut רֹאִי vel רֹאֵנִי videns me, ex רֹאֶה. Job. 7: 8. Jesa. 47: 12. רֹדָם dominans eis, ex רֹדֶה dominans. אֶעֱנֵם respondebo eis, ex אֶעֱנֶה respondebo. מִקְנֵהוּ possessio ejus, ex מִקְנֶה.

III. DE

III. DE MUTATIONE CHIREK PARVI.

Regulæ Speciales.

1. Ob exclusum Dages Chirek parvum in Tsere mutatur, ut מֵעִיר ex urbe, בֵּרֵךְ benedixit, pro בִּרֵּךְ. Sic הֵתֵל illusit pro הִתֵּל Item יַשֵׁל dejiciet, pro יַשִּׁל Job. 27: 8. XLIII. 1

2. Quia Chirek parvum finale, nisi geminum sequatur Scheva, non sustinet tonum, producitur in Tsere. Itaque pro חִט scriptum חֵט declines. Prov. 4: 5. & וַיֵּט pro וַיִּט & declinavit. At sequente Scheva gemino invariatum manet וַיִּשְׁבְּ & captivum fecit. 2

3. Propter retractum accentum nunc manet, ut יִרֶב augebitur; nunc in Tsere mutatur, ut וַתֵּרֶב & aucta fuit. Genes. 43: 34. In futuro Hiphil permutatur cum Segol, ut וַיֶּאְפַר & fortificare fecit. XXVI. XXXIX. 3

4. In regimine & accedentibus affixis cum Pathach prævio in penacutis vocibus contrahitur in Tzere, עֵין יְהוָה oculus Domini. עֵינֶיךָ oculi tui. LXXV. 4

5. Chirek parvum in penacutis nominibus pluraliter vel in (ֲ) transit, vel cum præcedente Pathach contrahitur in Tsere, ut עַיִן: עֲיָנוֹת: עֵינוֹת oculus, oculi. Ab עַיִר asellus, deductum עֲיָרִים aselli. ab אַיִל aries, venit אֵלִים. Reg. XVI. XX. Sic à בַּיִת veniret, בַּיְתִים & contractè בָּתִים nisi à participio discernendum Joth excluso etiam 5

post

post magnam vocalem Thav dages forte accepisset, unde extitit בָּתִּים domus. XXI.

6 6. Ante ה locale vel paragogicum in Scheva mutatur, ut בַּיְתָה in domum, הַשָּׁמַיְמָה versus cœlum, לַיְלָה nox. XXII.

7 7. Chirek & Segol ante Scheva promiscuè scribuntur in פִּרְיוֹ fructus ejus, פֶּרְיְךָ fructus tuus. שִׁבְיָם captivitas eorum, & שֶׁבְיֵךְ captivitas tua. Sic לְחֶנְנָהּ nomen cum suffixo compositum, licet ab חָנַן verbo profectum velint, dicitur loco לְחִנָּהּ vel לְחִנְנָהּ ex absoluto חֵן gratia. Psalm. 102: 14. tempus est gratiæ, vel, pro gratiâ ejus. L. LI.

8 8. Sub servilibus literis אהתמ Chirek parvum alternare cum Segol solet. אִדָּרֵשׁ consular, pro אֶדָּרֵשׁ Ezech. 20: 3; 31. אִשָּׁבֵעַ jurabo, Gen. 21: 24. אֶשָּׁבֵעַ 1. Reg. 2: 8. אִוָּרֵשׁ pauper fiam pro אֶוָּרֵשׁ Prov. 30: 9. אִכַּף pro אֶכַּף incurvabor. Mich. 6: 6. CXII. Vicissim הֶגְלָה dictũ 2. Reg. 17: 11. pro הִגְלָה deportavit. 2. Reg. 24: 14. & הֶרְאָה ostendit, pro הִרְאָה Gen. 41: 28. תֶּמְחִי deleas, cum Joth paragogico, pro תִּמְחִי ex integro תִּמְחֶה Jerem. 18: 23. תֶּשִׁי oblivisceris. Scribitur cum Joth parvulo, quod indicium est in alio codice scriptum fuisse תֶּשִׁי Accentus in priore voce retractus & Chirek convertit in (ֶ) & exclusum dages compensavit. Deuter. 32: 18. Sub מ pro Chirek positum Segol in מִמֶּנִּי ex me, מִמֶּנּוּ ex eo &c. CXV.

IV. DE

IV. DE MUTATIONE KAMETS CHATUPH.

Regulæ Speciales.

1. Permutatur cum analoga parva in Kibbuts, 1
ut הָפְקַד depositum fuit. Levit. 5: 23. הָשְׁלַךְ projectus fuit. Dan. 8: 11. תָשְׁלִכִי pro תָשְׁלִכִי projicieris. בְּקָצְרְךָ in metendo te, pro בְּקָצְרְךָ Levit. 23: 22. לְחֻמְלָה clementia utendo. Ezech. 16: 5. CXIX.

2. Ante Scheva mobile mutatur in Cholem, 2
ut הֹעֲלָה oblatus est. Jud. 6: 28. הֹעֲלָתָה deducta est. Nachum 20: 7. מוֹרְאָה visu horrida, vel prostituta. Soph. 3: 1. pro מָרְאָה & hoc pro מִירְאָה Sic מוֹצַאֲכֶם inveniendo vos, pro מָצַאֲכֶם Gen. 32: 19. CXXI.

3. Ante Scheva mutum expressum vel intel- 3
lectum duo puncta amittit, v. gr. הָפְקַד pro הָפְקַד depositum fuit. בָּרְחוֹ fugere eum. כָּל־הָאָרֶץ omnis terra. הָשַּׁמָּה desolari eam. Lev. 26: 35. LVI.

V. Schurek parvum.

Schurek parvum & Kibbuts inter se permutantur, ut לְאוּמִּים & לְאֻמִּים nationes. CXXIV.

VI. DE MUTATIONE KIBBUTS.

Regulæ Speciales.

1. Kibbuts permutari solet cum analogo par- 1
vo Kametschatuph, ut יְחֻבַּרְךָ sociabitur tecum.

pro

pro יְחַבֶּרְךָ Pſalm. 94: 20. מְאָדָּם rubricatus pro מְאָדָּם Nach. 2: 3. תְּרָצְחוּ therotstſechu, Occidemini, pro תְּרַצְּחוּ. Talia שָׁדְּדָה vaſtata eſt, Nachum 3:7. pro שׁוּדְּדָה Jerem. 4: 20. כָּסּוּ operiuntur. כָּלּוּ conſummati ſunt. כָּרַּת præciſus eſt, pro כֻּרַּת ſive כּוֹרַת. CXIIX. XLIII.

2 2. Kibbuts propter excluſum Dages mutatur in Cholem, ut הֹרַג interemtus fuit. pro הֻרַּג Jeſa. 27. פֹּרַשׁ declaratum fuit. Num. 15: 34. הֹרָה conceptus eſt. Job. 3: 3. הֹגָה amotus fuit. 2. Sam. 20: 13: pro הֻגָּה. Simile eſt מֹשֶׁה pro מֻשֶּׁה & hoc pro integro מְמֻשֶּׁה extractus. XLIII.

3 3. Kibbuts permutatur cum Schurek parvo: ut זוּנָּה acta eſt ſcortatio. Ezech. 16: 34. pro זֻנָּה ut הוּכָּה pro הֻכָּה percuſſus eſt. Pſalm. 102: 5. CXXIV.

4 4. הֻ h. e. Kibbuts ante He quieſcens, reſpondet magnæ Schurek. ut נִשְׁבְּרֻה poſitum pro נִשְׁבְּרוּ fractæ ſunt. 1. Reg. 22: 49. שָׁפְכֻה idem quod שָׁפְכוּ effuderunt. Deut. 21: 7. הָיֻה idem quod הָיוּ fuerunt. Jer. 50: 60. וְאִכְלֻה idem, quod וְאִכְלוּ & comedite, Jeſa. 37: 30. Sic Dan. 3: 29. שָׁלֻה poſitum loco שָׁלוּ error, cap. 6: 5. Nec ibidem eſt Kethib & Keri vel lectionum varietas. Sic אֻ vel Kibbuts ante א rependit vicem τȣ̃ Schurek in לֻא Si. 2. Sam. 18: 12. Vid. Arcan. Kethib p. 73. In talibus nulla ſoni, ſed literarum tantum, eſt differentia.

DE

CAPUT XXIII.

DE MUTATIONE SEMI-PARVARUM

SCHEVA, CHATEPH-PATHACH, CHATEPH-SEGOL, ET CHATEPH-KAMETS.

Regulæ Speciales.

Scheva, cum punctis omnibus affinitatem habens Vertumni instar in omnes pene magnorum parvorumque formas vertitur. 1

1. Scheva Mobile mutatur in Kamets, 1. proximè ante tonũ, sub literis איתן, ut יָקוּם surget pro 2
יְקוּם & תָּקוּם surges, surget, pro תְּקוּם. Sic אָסוֹב pro אֲסוֹב, & נָסוֹב pro נְסוֹב &c. Reg. XXXV.

2. Sub Vav præfixo, si proximum fuerit ante accentum Dominum, ut וָפֶלֶא & mirabile. Jesai. 3
29: 14. פַּחַת וָפַחַת וָפָח Jesai. 24: 17. וְקֹר וָחֹם וְקַיִץ וָחֹרֶף Genes. 8: 22. promiscuè dictum וָמֵתוּ Gen. 33: 13. & וּמֵתוּ Lev. 22: 9. Reg. XXXV.

3. Proximum ante accentus Dominos sub 4
ל præfixo, ut לָנֶצַח in seculum. Psalm. 9: 7. לָנֶצַח Psalm. 9: 19. לָמָּיִם ad aquas Gen. 1: 6. לָעָם populo. Exod. 5: 7. לָעָם Exodi 18: 14. Interim pro isto Kamets sub ל promiscuè scribitur Scheva. Genes. 48: 19. Exod. 6: 7. Levit. 26: 12. &c. Similiter in כָּמוֹנִי sicut ego. כָּמוֹךָ sicut tu. לָהֶם illis. בָּהֶם in illis. תִּדְבָּקִין adhærebis, יִשְׁחָטוּם jugulabunt eos. יִמְצָאֻהוּ invenient eum. יִקְרָאֻנְנִי invocabunt me. יִבְעָלוּךְ mariti fient tibi. יִסְחָבוּם raptaverint eos. Reg. gen. XXXV.

5 Vel 4. in proximam syllabam tono retracto: יָצְאוּ pro יָֽצְאוּ egressi sunt. בָּגְדוּ pro בָּֽגְדוּ prævaricati sunt. נָשְׁתָה pro נָֽשְׁתָה defecit. à radice נָשַׁת. Reg. IIX. XXIV.

6 II. Mutatur in Tsere 1. ob retractum accentum, si fuerit ex Tsere natum. ut הִשָּׁמְרוּ cavete vobis, ex הִשָּׁמֵר cave. יְדַבֵּרוּ pro יְדַבְּרוּ ex tertia futur. masc. יְדַבֵּר loquetur. IIX. XXIV.

7 III. Mutatur in Chirek magnum sequente Joth schevato, hinc pro בְּיְמֵי dicitur בִּימֵי in diebus, pro בִּימֵי. Reg. LVI.

8 IV. Mutatur in Cholem ob retractum accentum, ut יִפּוֹלוּ pro יִפְּלוּ cadent. IX. XXIII.

9 5. Scheva mutum in verbis mediam geminantibus ante servilem primæ vel 2dæ personæ formativam vertitur in Cholem, ut סַבּוֹתָ סַבּוֹת סַבּוֹתִי pro סַבַּבְתָּ סַבַּבְתְּ סַבַּבְתִּי quæ sunt præterita Kal. נְסַבַּבְתָּ נְסַבַּבְתְּ נְסַבַּבְתִּי pro נְסַבּוֹתָ נְסַבּוֹת נְסַבּוֹתִי præterita Niphal. הֲסִבּוֹתָ הֲסִבּוֹת הֲסִבּוֹתִי הֲסִבּוֹתֶם הֲסִבּוֹתֶן הֲסִבּוֹנוּ pro הֲסִבַּבְתָּ הֲסִבַּבְתְּ הֲסִבַּבְתִּי וגו׳ præterita Hiphhil. Imitantur has formas in conjugationibus Niphal & Hiphhil verba diminuta Joth media, נְבוּנוֹתִי intelligo. נְסוּגוֹתִי reversus sum. נְפוּגוֹתִי debilitatus sum. נְקֹטֹתֶם fastidio eritis. Ezech. 20:43. נְפֹצוֹתֶם dispersi estis. Ezec. 11:17. pro נְקִיטֹתֶם נְפִיגֹתֶם & נְפִיצֹתֶם.

10 V. Mutatur Scheva in Schurek magnum vel ante seipsum in correptum, ut וּכְלִי & vas. וּשְׁמִי pro וְכְלִי & ante labialem, ut וּבֵן & filius, pro וְבֵן L. LXXII.

VI.

VI. Vertitur in Pathach furtivum sub gutturali 11
1. ante socium, ut לָקַחַתְּ pro לָקַחְתְּ accepisti. L. LI.

2. In Pathach ante Chatephpathach sub 12
gutturali positam, ut יַעֲבֹר transibit, pro יְעֲבֹר. LII.

3. In verbis mediam geminantibus redit in 13
primigenium Pathach, accentu propter pausam in penultimam revocato: יִצַּתּוּ accendentur. Jesa. 33: 12. pro יִצַּתּוּ ex forma primitiva, יִצַּת accendetur. יֵחַתּוּ terreantur, Jer. 17: 18. pro יֵחַתּוּ vel יֵחַתּוּ ex forma primitiva, יֵחַת terreatur. IIX. XXIV. & XXVI.

VII. Cum accentu retracto 1. mutari potest in Se- 14
gol. ut ex יְחִי factum וִיחִי & vivat. Jesai. 38: 21. ex כְּלִי factum כֶּלִי Vas. Num. 19: 17. & כֶּלִי 1. Sam. 17: 49. עַבְדֶּךָ pro עַבְדְּךָ servus tuus. Genes. 33: 5. לַחְמֶךָ panis tuus. Eccl. 9: 7. יָדֶךָ manus tua, Deut. 21: 10. בְּשָׂלְךָ cum gerésch. Deut. 24: 19. Reg. VIII. XXVIII.

2. Post retractum accentum in futuro dissyl- 15
labo transit in Segol, vel ipsius vicariam Pathach, ut יֶרֶב pro יִרְבְּ ex יִרְבֶּה augescito. תֶּמַח ex תִּמְחֶה deleri sinas. XXV.

3. Ante similem chatephatam in Segol muta- 16
tur, ut כֶּאֱנוֹשׁ sicut homo, pro כְּאֱנוֹשׁ. Reg. LII.

4. Scheva ex Tsere ortum ante socium sub 17
media radicali migrat in Segol, ut אֲזַמְּרֶךָ psallam tibi, ex אֲזַמֵּר psallam. Reg. L.

5. Ortum ex Segol minuitur in Chirek, ut אֲרוֹמִמְךָ exaltabo te. Psalm. 30: 2. גְּבִרְתָּהּ hera ejus, à גְּבֶרֶת Reg. L.

17 6. Sub tertia radicali ante ſocium vertitur in Segol, ut אֲרוֹמְמֶנְהוּ exaltabo eum. Exod. 15: 2. R. L.

18 7. Scheva ſub ח gutturali ex Tſere natum ante ſeipſum vertitur in Segol: ut חֶמְאָה butyrum, ex חֵמָא butyrum. Tale eſt חֶלְאָה Spuma, ex חֵלְא Sic אֶבְרָה ala, ex אֵבֶר. Sic חֶרְפָּה ex חֵרֶף opprobrium. חֶלְקָה ex חֵלֶק pars. עֶרְנָה voluptas ex עֵרֶן cum quinque punctis. חֶסְרוֹן defectus, ex חֵסֵר & חֶשְׁבוֹן ſupputatio, ex חֵשֵׁב.

8. Scheva ex Segol ferè vertitur in (-) ut נַפְשׁוֹ pro נֶפְשׁוֹ. XII. XIII.

19 9. Ante gutturalem kametſatam factum eſt Segol in verbo וַיֶּחָלְקֵם & diviſit eos, pro וַיַּחְלְקֵם 1. Par. 23: 6. Vid. cap. XXIV. n. 1.

20 VIII. Scheva imperativi Kal formæ פְּקֹד in Chirek vertitur, ut פִּקְדִי viſita, fæm. Reg. XII. XIII.

21 IX. Scheva mutatur in Kametſchatuph ante ſimilem chatephatam, ut בָּעֳנִי in afflictione. pro בְּעֳנִי. LII.

22 X. Scheva mobile permutatur cum Chatephcametz. רְאִי & רֳאִי viſio. CXXVI.

23 XI. Scheva ſub ultimis vel penultimis gutturatis mobilibus præmittit Pathach furtivum, ut כֹּחַ virtus, pro כֹּח. ut אֱלוֹהַּ pro אֱלוֹה, DEUS. לָקַחַתְּ, pro לָקַחְתְּ accepiſti. יֵשׁוּעַ JESUS. מָשִׁיחַ Chriſtus. Reg. LVI. LXIV.

24 XII. Mutatur etiam Scheva ipſum in ſe, ſcil. mutum in mobile, cujus mutationis indicium eſt, (-:) ſub non gutturata ſcriptum, ut וְשֲׁבֵה Jud. 5: 12. Vid. Onom. Sacr. p. 474. vel Chatephkametz

ſub

sub non gutturata, ut אֶשְׁקֲלָה pro אֶשְׁקְלָה. Juxta Reg. gen. num. LXXVI.

25 XIII. Idem Scheva mobile sub gutturali mutatur in Chatephatam, sc. 1. in Chatephpathach, ut חֲכָמִים sapientes, שָׁאֲלוּ petierunt, pro שָׁאְלוּ. Vel 2. in Chatephsegol, ut in verbis imperativis atque infinitivis, אֱמוֹר dic. הֱיֵה vel הֱוֵא esto. אֱסוֹף colligere; & in nominibus: אֱלֹהַּ Deus. אֱנוֹשׁ homo, quæ formata juxta modum nominis, גְּדוֹל magnitudo. Vel 3. in Chatephkamets, ut קֳדָשִׁים Nech. 10: 35. חֳדָשִׁים menses. Gen. 38: 24. אֶשְׁקֳטָה אֶשְׁקֳלָה תְּשֻׁחֳדִי: munerata es. pro תְּשֻׁחְדִי &c. לִמְשָׁחֳךָ ad ungendum te. 1. Sam. 13: 1. LVI. LXVI. LXXVI.

DE SCHEVA MUTO.

26 I. Ante Chatephkamets sub gutturali positum in Kametschatuph, ut יָחֳרַם devovebitur, pro יָחְרַם Levit. 27: 29. LII. LXXVI.

27 II. Mutum 1. sub prima gutturali in Futuro Kal, Hiphil, & participio Hiphil, transit in Chatephatam, 1. in (-:) ut יַעֲבוֹר transibit. תַּהֲלֹךְ ambulabit. Vel 2. in (∵) ut in præterito Niphal, Hiphil & participio Niphal, ut נֶעֱנַשׁ הֶחֱזִיק, & propter א cum servile, tum radicale in Futuro Kal, ut אֶעֱבוֹר transibo. תֶּאֱנַק clamabis. CXI. Vel 3. in Chatephkamets, ut in tota Conjug. Hophal יָעֳמַד sistitor, Lev. 16: 10. מָאֳחָזִים 2. Par. 9: 18.

28 III. Mutum sub secunda radicali gutturata תְּאֳמֵי gemelli, pro תְּאְמֵי Cantic. 7: 3. XV. אָהֳלִי tentorium meum pro אָהְלִי Job. 29: 4. וְאָחֳזוּ & tene,

pro וְאֶחֱזִי ex masculino אֱחֹז tene. Ruth. 3: 15. LXV. CXI.

29 IV. Mutum sub tertia radicali, ut לִמְשָׁחֳךָ ad ungendum te, pro לִמְשֹׁחַךְ 1. Sam. 15: 1. XV. XLV.

30 V. Scheva mutatum cessante mutationis caussa redit ad suam originem, ut מְדִיבוֹת cruciantes, ex integro מְדִאִיבוֹת Levit. 26: 16. מְלֶכֶת opus ex מְלֶאכֶת Lev. 13: 48. hinc מְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם opus cœlorum. Jerem. 7: 18. יְקוּתִיאֵל Jekuthiel natum ex יְקְהוּת־אֵל aggregatio Dei, urbis vocabulum. Josu. 15: 38. 2. Reg. 14: 7. XXXVII.

31 VI. Scheva mutum post Chirek parvam, nisi in derivatis verborum הָיָה & חָיָה non admittitur. Videatur Reg. LIX. LX. & seqq.

32 Denique literam suam destituens hic Proteus ex toto evanescit. Iccirco litera, quæ Scheva suo destituitur, vocales elisarum א, Joth ac He adsciscere solet. Ita ex בְּהַקָּצִיר excusum בַּקָּצִיר in messe, ה post Scheva mobile eliso, & in elisi locum succedente ב præfixo. Ex בְּהַיּוֹם natum est כַּיּוֹם sicut dies. גֵּוָה natum ex גְּאֵוָה superbia. נִי ex נְהִי lamentum. תּוֹמִים Gen. 25: vs. 24. ex תְּאוֹמִים gemelli. Genes. 34: vs. 27. Sic מָלוּ plena sunt, ex מָלְאוּ Ezech. 18: 16. נָשׂוּ tulerunt ex נָשְׂאוּ c. 39. 26. יַדּוּ ex יַיְדוּ projecerunt. XXXVI.

33 Scheva transponitur in voculis, בְּךָ לְךָ אִתְּךָ אוֹתְךָ עִמְּךָ quæ cum Silluk vel Athnacho scribuntur: בָּךְ in te, לָךְ tibi. אִתָּךְ tecum. אוֹתָךְ te: עִמָּךְ tecum. CXXI.

Pa-

PATHACH FURTIVUM

Crescente voce evanescit, ut אֱלוֹהַּ אֱלֹהִים 34
Deus.

II. DE MUTATIONE CHATEPH-PATHACH SEMIPARVÆ.

REGULÆ SPECIALES.

SÆpius Chatephpathach post parvam Pathach 1
transit in Scheva mutum: יַעְשִׁרֶנּוּ pro יַעֲשִׁרֶנּוּ
ditabit eum. 1. Sam. 17: 25. אַחְבָּא pro אַחֲבָא occultavi. הַחְתַּתִּי pro הַחֲתַתִּי consternatos reddidi. לַעְשֵׂר pro לְהַעֲשֵׂר ad decimandũ. מַהְלְכִים deducentes. à sing. מַהֲלִיךְ Zach. 3: 7. מַעְזְרִים auxiliantes. 2. Par. 28: 23. Reg. LXIII.

2. Chatephpathach ante Scheva vel ante seipsum producitur abjecto Chateph, ut חַכְמֵי sapi- 2
entes, non חֲכְמֵי. Sic est scribendum מְחָאֲךָ complodere. Ezech. 25: 6. non מַחֲאֲךָ, absolutum verbum est מָחָא percutere. Reg. LVI.

3. Ante gutturalem privatur Chateph suo; ut 3
הַעֶבֶד an servus? pro הַעֶבֶד Jerem. 2: 14. הַאִם an si? non הֲאִם. Simile: הַיהוָה quod est indicium scripturæ plenioris, הַאדֹנָי יְהוִֹה pro הֲאֲדֹנָי יְהוָֹה Numquid Dominus Jehova est in Tsijone? Jerem. 8: 19. LVI.

4. Chatephpathach alternat cum Chatephsegol, 4
ut הֶעֱבַרְתָּ traduxisti. Jos. 7: 7. CXIV.

 5. Pro-

5 5. Propter accentum distinctivum retractum redit Chatephpathach in punctum primigenium, ut וַיְּחֵלוּ & exspectabunt pro וַיְחַלוּ cujus primitivum יָחַל expectavit. וַיֵּאֹתוּ & acquieverunt pro וַיֵּאֹתוּ ex tertia masculina יֵאֹת acquiescet 2. Reg. 12: 8. Juxta Reg gen. XXIV. XXXI. XXXII.

6 6. Chatephpathach nominis עֲדִי propter accentum retractum vertitur in Segol, ut עֶדִי ornatus. Ezech. 16: 11. nominis חֲצִי in Tsere, ut חֵצִי dimidium. 1. Reg. 10:7. Reg. VIII.

7 7. Propter accentum retractum in voce אֲנִי producitur in Kamets. צַעֲקִי clama. אָנִי pro אֲנִי ego. Reg. IIX. XXIII.

8 8. Chatephpathach & Pathach in vicinia א vel contrahuntur in Pathach unum, ut לַאדֹנָי Domino. vel in (ָ) ut הָכִיל, pro הַאֲכִיל consumere. XXXVIII.

III. DE MUTATIONE CHATEPH-SEGOL.

REGULÆ SPECIALES.

1 1. Sæpius Chatephsegol redit in Scheva mutum, ut יֶעְתַּר deprecabitur, pro יֶעֱתַר. sic יֶהְגֶּה meditabitur, pro יֶהֱגֶּה Job 27:4. vel ante Scheva mutum Chateph amittit, ut נֶאֶסְפוּ congregati fuerunt. Judic. 2: 10. à tertia sing. נֶאֱסַף congregatus fuit. LXIII.

2 2. Permutari solet cum Chatephpathach, ut אַעֲנֶה pro אֶעֱנֶה respondebo. אֶחֱרוּ morantur, lo-

co אחרו Judic. 5: 28. הַחֲזִיקִי apprehendere me,
pro הַחֲזִיקִי Jerem. 31: 32. אֲמִתִּי veritas mea, ex
absoluto אֱמֶת veritas. אֲנָשִׁים viri; non manat à
nomine sing. אֱנוֹשׁ sed ab אֱנָשׁ obsoleto. CXIV.
3. Chatephsegol & Segol in Tsere contrahi- 3
tur, ut לֵאמוֹר pro לֶאֱמֹר dicendo. בֵּאלֹהִים cum
Deo, pro בֶּאֱלֹהִים. Sic תֵּאתֶה pro תֶּאֱתֶה eve-
niet. XXXVIII.
4. Redit nonnunquam in Scheva origina- 4
rium, ut וִהְיִיתֶם & eritis. Gen. 3: 5. וִחְיִיתֶם &
vivetis. Ezech. 37: 5. pro וִהֲיִיתֶם & וִחֲיִיתֶם ex
primitiva forma גְּלִיתֶם Sic כִּהְיוֹתָם quum es-
sent illi. Gen. 4: 8. LIX.

IV. DE MUTATIONE
CHATEPH KAMETS.

1. Chatephkamets ob retractum accentum 5
Dominum vertitur in Cholem, ut חֳלִי pro חֳלִי
morbus. Deut. 7: 15. יָפִי pulcritudo, ex יֳפִי Jesai.
3: 24. Reg. IIX.
2. Propter sequens Scheva punctis destitutũ ver- 6
titur in Kametschatuph, ut חָלְיוֹ morbus ejus, pro
חֳלְיוֹ XLVII.
3. Alternat cum Cholem, ut in אוֹנִיּוֹת naves 7
pro אֳנִיּוֹת 2. Par. 8: 18. Utrumque Masorethicum
Kethib insinuat. Vide Arcan. p. 270. CVIII.

CAPUT XXIV.

DE PROMISCUE DICTIS.

Summa.

Accentuum notis promiscuè insinuata vocum pronunciatio. Verborum promiscuæ & ejusdem valoris formæ. Nominum ejusdem originis atque significationis enarratio & insignis in Hermenevtica usus.

1 N Hebraico sermone, ut est longè copiosissimus, plurima promiscuè scribi & efferri queunt. Ea autem, in quibus hanc libertatem usus fecit, duûm sunt generum. Alia ex æquo & pari, & ferè sine ullo delectu frequentantur, alia sunt imparis usus, &, cum ex analogia dici vel scribi possint, alterum altero usurpatur rarius aut frequentius.

2 Ei rei quum magnoperè non attenderetur, quæ ad generalia præcepta referri debuissent, pro irregularibus & enormibus accepta innumeris exceptionibus locum fecerunt. Minimè igitur supervacaneum fuerit, si, quod in omni operis parte aliquatenus factum, hoc loco distinctius & ordinatius arbitrariam hanc loquendi consuetudinem explanavero.

3 Primùm igitur se offert Accentuum promiscuis notis insinuata pronunciatio. Tonicum nunc in ultima, nunc in penultima gerunt, ut רַנִּי vociferare,

rare, Thr. 2: 19. רַנִּי cane. Zach. 2: 14. רָמוּ elati sunt. Psalm. 131: 1. רָמוּ Ijob 22: 12. נָעוּ Ijob 28: 4. נָעוּ Amos 4: 8. Prov. 5: 6. וַיְבַל & וַיְבוֹל & pabulum dedit. וַתָּלוֹשׁ & וַתָּלָשׁ & depsit. 2. Sam. 13: 8. וַיָּשֹׁב & וַיָּשׁוּב revertatur. Ezech. 18: 28. v. Arc. p. 352. 353. Ita 2. ה paragogicum in Imperativo Kal vel in ultima vel in penultima tonum ponit, הָבָה da. 1. Sam. 14: 41. & הָבָה Gen. 29: 21. 4
בֹּאָה & בָּאָה & שׁוּבָה & שׁוּבָה & שֻׁבָה revertere. בֹּאָה & בָּאָה veni. קוּמָה & קוּמָה surge. 3. Makkeph promiscuè adhibetur, ut יִקְצָר־אָוֶן & יִקְצוֹר אָוֶן Prov. 22: 8. אֶשְׁמָר־לוֹ & אֶשְׁמוֹר לוֹ servabo ei, Psalm. 89: 29. Vid. Arcan. Keth. pag. 349. וְאֵשׁ מִפִּיו 2. Sam. 22: 10. in parallelo וְאֵשׁ־מִפִּיו Psalm. 18: 10. כִּי אָמְצוּ מִמֶּנִּי 2. Sam. 22: 18. כִּי־אָמְצוּ מִמֶּנִּי: Psalm. 18: 18. אִמְרַת יְהוָה 2. Samuel. 22: 31. אִמְרַת־יְהוָה Psalm. 18: 31. בְּנֵי נֵכָר 2. Sam. 22: 46. בְּנֵי־נֵכָר Psalm. 18: 46. 5

6 Promiscuè etiam & liberè in eadem structura vocum Domini pro Dominis ac servis, & vicissim, servi pro Dominis venire vulgo videntur. Sed, ut arbitror, legem accipit hæc permutatio à recta pronunciatione, quæ sermoni gratiam & splendorem vario vocum modulamine conciliat, & sine ulla sensuum divinorum mutatione in verbis ejusdem structuræ varietatis gratiam affectat. Igitur magnoperè hoc observandum, quoties vel eadem ejusdem sensus verba diversis accentibus instruuntur, ut וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת Gen. 5: 26. וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת 7

וּבָנוֹת, 2.Par.24:3. vel eadem vox nunc per servum
conjungitur, nunc à præcedente Domino pronun-
ciatu disjungitur, ut לֵאמֹר Gen.28:20. Exod.5:19.
8 Gen. 50:6. 1.*Sam*. 7: 3. vel juxta regulas eorum,
qui de Accentibus præceperunt, Imperator pri-
mus venerit in locum secundi, uti factum in
locis Piskatis, Gen. 35: 22. Gen. 4: 8. vel ubi Mer-
ca Mahpacatus invadit locum Rebiæ; ut Prov. 1:
ÿs.23. vel pro *S*akephcaton rege majore ponitur
*S*egolta maximus, ut Num. xi. 17. Gen. 43: 33.
vel in locum *S*akephcaton majoris datur Rebia
minor, Genes. 1: 14. vel Minoris locum possidet
Rebia Gereschatus, ut Psalm. 56: 8. Psalm. 10: 14.
Proverb. 1: 2, 14, 15, 21, 24, 25, 26, 33. & aliàs
frequentissimè. Pro Rebia majore adhibetur *S*ar-
ka subdistinctivus minor. Exod. 28: 27. Pro *S*a-
kephcaton majore Pasta minor, ut Deut. 1: 23.
vel pro minore adparet major, ut Tebir pro *S*a-
kephgadol, Gen. 12: 19. ut idem Tebir pro *S*a-
9 kephcaton, Genes. 12: 1. vel major locum tenet
ministri, *S*illuko præmittendi, ut Rebia Gerescha-
tus, Psalm. 77: 18. Prov. 1: 1, 9, 16. &c. & Rebia
simplex veniens pro Jerach ministro. Prov. 1: 23.
& Tiphcha sæpissimè scriptus loco Munach mi-
nistri, Gen. 1: 14. & 12: 2, 3, 4, 16. & Pasta lo-
co ministri *S*akephcatonis. Gen. 12: 16. vel, ubi
vicissim *S*ervus frequentissimè vendicat sibi locum
Domini, ut Munachus Tipchæ, Prov. 1: 2, 4, 15,
23. ut idem Munachus Pesiki. Prov. 1: 13, 16,
22. idem Gereschi minoris. 2. *Sam*. 14: 33. vel
10 quum sententia nondum absoluta *S*illuk ponitur,

ut Prov. 1: 11, 12. vel si Merca Mahpachatus absit à versu trium propositionum discretarum; ut Prov. 1: 27. vel ubi Athnachus non diviserit mediam periodum, ut Gen. 12: 1. Prov. 1: 17. vel ubi Segolta in versu trium propositionum exulat, ut Gen. 12: 4, 7, 15. 2. Sam. 14: 32.

II. Secundo promiscuè utuntur formis Verborum 11
conjugatis: 1. Integrorum v. gr. שָׁמַע & שָׁמֵעַ audivit. Jerem. 36: 13. שָׁאַל & שָׁאֵל hinc enim שְׁאֵלְךָ rogavit te, Judic. 4: 20. & שְׁאִלְתִּיהוּ petii eum. Judic. 13: 6. יָלַדְתִּי peperi, Gen. 21: 7. & יְלִדְתִּי genui. Psalm. 2: 7. יְרִשְׁתֶּם & יְרֵשְׁתֶּם possedistis. Deut. 4: 1, 22. שָׁכַלְתִּי & שָׁכֹלְתִּי orbatus fuero. Gen. 43: 14. חָדַל Gen. 18: 11. & חָדֵל à quo חָדְלוּ desierunt, Judic. 5: 7. עָצַם & עָצֵם unde עָצְמוּ invaluerunt. Dan. 8. 24. Psalm. 38: 20. Futura integra: תִּשְׁמֹר Proverb. 6: 22. & תִּשְׁמוֹר observabis, Proverb. 14: 3. יִשְׁפֹּטוּ Jesai. 1: 23. & יִשְׁפּוֹטוּ judicabunt. Exod. 18: 26. תַּשְׁמַע & תַּשְׁמִיעַ cum affixo תַּשְׁמִיעֵנִי audire facias me. Ps. 51: 10.

2. Geminæ formæ diminuta. צֹר & נְצֹר & 12
נִצְּרָה cum Dages, Psalm. 141: 3. נְשָׂא 1. Reg. 9: 11. & נָשָׂא extulit. 2. Sam. 12: 5. תְּצִלֶּינָה 2. Sam. 3: 11. & תְּצִלֶּנָה tinnient, Jerem. 19: 3. הֲבִיאֹתִיהָ 2. Reg. 19: 24. הֲבֵאתִיהָ adduco illud. Jesa. 37: 26. שָׂא Gen. 13: 14. & נְסָא attolle. Ps. 4: 7.

3. Verba integræ & diminutæ formæ יִנְטוֹר 13
Jerem. 3: 5. & יִטּוֹר servabit. Psal. 103: 9. תִּנְצְּרֵנִי Psalm.

Psalm. 140: 2. & תִּצְּרֵנִי custodies me, Psalm. 32: 7. יִנְצְרוּ Psalm. 78: 7. & יִצְּרוּ custodient. Proverb. 20: 28. קַח & לְקַח accipe. Gen. 22: 2. Exod. 29: 1. קְחִי & לְקְחִי accipe. 1. Reg. 20: 10. 1. Reg. 17: 1. סְבָבוּנִי Psalm. 18: 6. & סַבּוּנִי circumdederunt me. Psalm. 88: 18. חָנוֹן Jesa. 30: 19. & חֶנֵּן Psal. 102: 14. & חֲנוֹת misereri. Psalm. 77: 10. הַיְצֵא Gen. 8: 17. & הוֹצֵא educ. Gen. 19: 12. הַיְשַׁר & הוֹשַׁר dirige, Psalm. 5: 9. Arc. p. 358. אַיְסִירֵם castigabo eos, pro אוֹסִירֵם Hoseæ 7: 12. נָתַתָּה Psalm. 18: 41. at in parall. 2. Sam. 22: 41. תַּתָּה dedisti. Hujus generis plura dedimus in Paradigmatis verborum compositis. cap. VI. p. 189. & seqq.

14 4. Formæ participiales, זְבִירָה & זְבוּדָה i. e. dotata. 2. Reg. 23: 36. נְצוּרֵי & נְצִירֵי custoditi. Jesa. 49: 6. צָפוּן & צָפִין reconditus. Psalm. 17: 14. Arc. p. 240.

15 5. Integræ formæ nomina in locis parallelis, גִּבּוֹר 2. Samuel. 22: 26. & גְּבַר Psalm. 18: 26. קֳדָשִׁים 2. Paral. 15: 18. & קָדְשִׁים res sanctæ, 1. Reg. 15: 17. מְצַד 1. Paral. 11: 7. & מְצֻדָה 2. Sam. 5: 9. צָרַע unde הַצָּרְעִי Tsorhæus, 1. Par. 2: 54. הַצָּרְעָתִי Tsorhathæus, vel Tsorhæ oppidi civis. 1. Par. 2: 53. מִבְחַר Jesa. 37: 34. מִבְחוֹר selectissimum. 2. Reg. 19: 23. מַמְלֶכֶת 1. Reg. 9: 5. & מַלְכוּת 2. Par. 7: 18. מְלוּכָה 1. Reg. 12: 21. & מַלְכָה regnum. 2. Par. 11: 1. תְּשׁוּעָה 1. Par. 19. 12. & יְשׁוּעָה Salus, 2. Sam. 10: 11. In locis Ke-
16

thib

thib & Keri: נער & נַעֲרָה puella. Gen. 24: 14, 16. Arcan. pag. 276. מַחֲמַדֵּיהֶם & מַחֲמוּדֵיהֶם res desiderabiles. Thr. 1: 11. הוֹבְנִים & הָבְנִים hebeni ligna. Ezech. 27: 15. הָעַמּוֹנִי & חֲעַמּוֹנָה florens populo *vicus*. Josu. 18: 24. Arc. p. 277.

17 6. Diminutæ in locis parallelis: לֵבָב & לֵב Jesa. 38: 3. 2. Reg. 20:3. סִבָּה caussa, 1. Reg. 12: 15. & נְסִבָּה 2. Par. 10: 15. תַּחֲנוּנֵי & תְּחִנַּת preces, 1. Reg. 8: 30. 2. Par. 6: 21. מַצָּב & נְצִיב statio, 2. Sam. 23. 14. 1. Par. xi. 16. נוּחַ & מְנוּחָה quies, 2. Par. 6: 42. Psal. 132: 8. מוֹסְדֵי & מוֹסְדוֹת fundamenta, Psalm. 18: 8. 2. Sam. 22: 8. קֵץ & קְצֵה finis, 2. Par. 8: 1. Reg. 9: 10. עֲנָוָה & עַנְוַת humilitas, Psalm. 18: 36. 2. Sam. 22: 36. עֹלָה & עֲלִיָּה ascensus. 1. Reg. 10: 5. 2. Par. 9: 4. חֲצִי & חֵצִי 1. Reg. 10: 7. 2. Par. 9: 6. In locis Kethib 18
& Keri: צַיִד & צֵידָה venatio. Genes. 27: 4. רַע & רָעָה malum. Mic. 3: 2. Jerem. 18: 10. פִּלְאִי & פְּלִיא mirificus, Jud. 13: 18. à quo est fæm. פְּלִיאָה & פְּלִאָה admiranda. Psalm. 139: 6. תְּהִלָּה & תְּהִלַּת laus. Jerem. 49: 25. רְאוֹת & רְאִית aspectus, Eccles. 5: 10. שְׁבוּת & שְׁבִית multitudo captiva. Psalm. 85: 2. Ezech. 16: 53. קְצוֹת & קְצוֹת extremitates. Exod. 37: 8. אֲחוֹת & אַחְיוֹת sorores. Josu. 2: 13. גְּאוֹת & גֵּאָיוֹת valles. 2. Reg. 2: 16. מְרִינִים & מְדָנִים contentiones. Prov. 6: 14.

19 Hæc & alia ejus generis ab eadem origine deducta, eodemque significatu gaudentia nomina colli-

colligere & obſervare inſignem habet uſum, quoties vel Interpretum verſiones firmandæ vel ignoratæ & abſtruſæ vocum notiones indagandæ ſunt. Si enim vocem ignoratæ ſignificationis & congenerem ejus, quæ in Scripturis legitur, cum aliis duabus, quæ forma & ſignificatione eis reſpondeant, comparaveris; quæſita vox ἰσοδυνάμος erit ei, quæ ab eadem origine derivata in ſacris legitur. v. gr. *S*i neſcias, quid שָׁאִיל ſignificet, quod Gen. 49. eliſo (ut in cognatis verbis ac nominibus ſolet) א, cum affixo legitur שִׁילֹה: nomen שָׁאִיל comparabis cum vocibus ejusdem formæ, cum פָּקִיד præfectus, & cum אָסִיר vinctus, & cum eorum ἰσοδυναμοις פָּקוּד præfectus, אָסוּר vinctus; inde colliges: quoniam פָּקִיד & פָּקוּד, item אָסִיר & אָסוּר cenſentur ejusdem ſignificationis, eandem quoque vim habere vocem שָׁאִיל & שָׁאוּל; id eſt, שָׁאִיל ſignificare Expetitum, & שִׁילֹה pro שָׁאִילֹה exaratum ſonare Petitum vel Expetitum ejus. Plura hujus expoſitionis dedi Specimina Onomaſtici Sacri Viâ IV. c. 5. p. 77. 78. & ſeqq. Hîc verò ex omnibus Scripturæ libris collecta nomina collactanea ejusdem notionis per claſſes juxta vocalium punctorum ſeriem exhibebo. Sit igitur ejusdem originis Ἰ'ΣΟΔΥΝΆΜΩΝ

20 Prima Classis

A kamets longa vocali inchoantium.

תֹּם : תָּמִים : תֻּם: integer, à תַּם perfectus fuit.
עַם : עָם populus. Num. 23: 9. Gen. 11: 6.
תָּן :

חָג׃ חַג׃ חַג festum. 1. Paral. 12: 32. Exod. 12: 14.
הָרָר׃ הַר mons. Exod. 3: 12. הַר׃ Jesa. 30: 25.
בַּר׃ בַּר׃ גַּר׃ גַּר triticum. צַבִּ□ צָב cameraţi.
גְּדוּד turma׃ רֹאשׁ׃ רָאשׁ pauper. רָ□׃ excelsus.
רוֹמֵמָה excelsa, elata. רַע׃ רֵעַ׃ רוֹעַ׃ מֵרַע malitia.
רָע׃ רַע׃ מֵרַע malus. רִיעַ malum. צַר׃ צוּר׃ צוּר׃
Petra. Ezech. 3: 9. Jesa. 5: 28. עָשׁ׃ עַיִשׁ׃ Arcturus,
vel Pleiades. קָו׃ קַו׃ linea. צַו׃ צַו׃ מִצְוָה praece-
ptum. עָב׃ עֲבִי׃ מַעֲבֶה׃ densitas. אָז׃ אֲזַי׃ Tunc.
נָא׃ אָנָּה׃ אָנָּא׃ כָּכָה׃ כֹּה׃ כָּךְ Sic, ita.

* * *

נְטַע׃ נֶטַע מֶרְחָב רֹחַב רְחָבָה רַחַב רָחָב latitudo. 21
נְטִיעִים׃ מַטָּע planta. אָשָׁם׃ אַשְׁמָה reatus. אָבָק׃ אֲבָקָה
pulvis. בֹּשֶׂם׃ בֶּשֶׂם׃ בְּשָׂ□׃ aroma. שֹׂבַע׃ שָׂבָע׃
שִׂבְעָה׃ שָׂבְעָה saturitas. עָקָר׃ עֲקָרָה עֲקֶרֶת ste-
rilis. עָשָׂר׃ עָשׂוֹר׃ עֶשֶׂר׃ עֶשְׂרָה decem. יְקָרָה יָקָר
יְקָרָה׃ יַקִּיר pretiosum. טָרָף׃ טֶרֶף׃ טְרֵפָה ra-
ptum. דָּבָר׃ דִּבֵּר׃ דַּבְּרוֹת׃ verbum. חֶסֶר׃ חָסֵר
חָסֵר׃ חֶסְרוֹן׃ מַחְסוֹר׃ inopia. סָחַר׃ סְחֹרָה סַחַר
מִסְחַר mercatus, negotium. הָדָר׃ הֲדָרָה
הֲדָר׃ decus. Ez. 16: 26. גָּדַל unde גְּדָלִי□
גָּדוֹל׃ גָּדֵל magnus. שָׂכָר׃ שֶׂכֶר׃ מַשְׂכֹּרֶת merces.
עָשָׁן עָשֵׁן fumus. עָנָף׃ עֲנַף ramus. לָבָן־לְבֶן albus.
Gen. 49: 12. ex לְבֵן. מָחָר׃ מָחֳרָת cras. נָקָם׃ נְקָמָה
ultio. רָעָב׃ רְעָבוֹן׃ fames. קָהָל׃ קְהִלָּה׃ קְהִלָּה׃ מַקְהֵלִים׃
חָרָשׁ congregatio. 1. Sam. 19: 20. לַהֲקָה׃ מַקְהֵלוֹת
חוֹרֵשׁ׃ faber. שָׁפָל׃ שְׁפַל humilis. יָגַע׃ יְגִיעַ׃ יְגִיעָה׃

עָפָר: עֲפָרָה Unde plurale עֲפָרוֹת pulveres. קָטָן: קְטַנָּה: קָטוֹן parvus. תָּמָר: תֹּמֶר: תִּמֹרָה palma. בַּד: בָּדָד solus. זָמָם: זִמָּה: מְזִמָּה scelus. קָרָה: קֹר frigus. מָסָךְ: מוּסָךְ: מְסֻכָּה tegumentum. וָלָד: וֶלֶד: יָלִיד: יִלּוֹד natus. יָבָל: יוּבַל: אוּבַל: אֻבָל fluvius. נָפָה: נוֹף: נֶפֶת: נָפָה תְּנוּפָה agitatio. רָפָה & רָפָא gigas. צָמָא: צִמָּאוֹן צִמָּאוֹן sitis. קָצָה: קְצָוִים: קְצָוֹת: קָצֶת finis, extremitas. קָשָׂה hinc n. קְשָׂוֹת scutellæ. כָּלָה: כִּלָּיוֹן consumatio הָרָה: הֵרָיוֹן: הָרָה gravida. אָלָה: תַּאֲלָה execratio. מָנָה מְנָת מָנָה hinc enim מְנָוֹת. A מְנִי est מְנִיּוֹת & מְנָאוֹת Nechem. 12: 47. & 13: 10. מְנָת pars. חָרְבָּה: חֹרֶב: חֲרָבוֹנִים siccitates. נְאָצָה: נָאָצָה: נְאָצָה contumelia.

* * *

22 אָמֵן: אֱמוּנָה: אֹמֶן: אָמְנָה: אֹמְנָם: אָמֵן Deut. 32: 20. אֱמֶת veritas. גָּזֵל: גְּזֵלָה: גֹּזֶל: גָּזוּל: גֶּזֶל rapina. חָצֵר: חֲצֵרָה: חָצִיר atrium. עָתֵק: עָתוּק durans. מָאֵן: מֵאֲנִים renuentes. חָמֵץ: חָמוּץ: מַחְמֶצֶת fermentatum. עָלֵז: עָלִיז exsultabundus. לְבֵנָה: לָבֵן later. חָבֵר: חָבוּר: חַבָּר socius. אָפֵל: אָפִיל obscurus, obscuratus. עָמֵק: עָמוֹק profundus. שָׁפָל: שָׁפֵל humilis. שָׁלֵו: שָׁלִיו: שְׁלָו unde שְׂלָו, ut à שָׁלֵו deflexum est שַׂלְוִים coturnices. גָּדֵר: גְּדֵרָה: גֶּדֶרֶת septū, maceria. יָגֵב pl. יְגֵבִים & יוֹגְבִים pl. agricola. גָּדֵל: גָּדוֹל magnus, יָשֵׁשׁ: יָשִׁישׁ decrepitus. יָגֵעַ: יָגִיעַ defessus. יָתֵר: יָתוּר excellens. מָאֵן: מֵאֵן renuens, à quo מֵאֲנִים Jerem. 13: 10. יָרֵחַ:

עֲרֵמָה : יָרֵחַ : יֶרַח mensis, Luna. מְמַלֵּא : מָלֵא plenus. עֲרֵמִים acervi.

* * *

23 פְּקִידוּ : פָּקִיד præfectus. סְבִיבָה : סָבִיב ambitus. מַנְעַם : נָעִים : מִזְמוֹר : זִמְרָה : זְמִירָה : זָמִיר cantus. נֹעַם jucunditas, amœnitas. נָעִים : נַעֲמָן amœnus. אֹפֶל אָפֵל caliginosum. מַסֵּכָה : נֶסֶךְ נֵסֶךְ : נָסִיךְ fusio: libamen. אָסִיף : אֲסֵפָה : אֹסֶף : אֹסֶף collectio. אָסִיר : אָסוּר : אַסִּיר vinctus. אַבִּיר אָבִיר robustus. מִצְנֶפֶת : צָנִיף cidaris. סְעִפָּה : סָעִיף ramus. חָרִיץ pl. חֲרִיצִים : חָרוּץ tribula. עֹמֶר : עָמִיר pl. עֲמָרִים manipuli. קָדְמָה : קֶדֶם : קָדִים oriens. מָהִיר : מַהֵר festinus. צָעִיר : צְעִירִים parvi. פֶּסֶל : פָּסִיל sculptile. עָתִיד : עָתוּד paratus. יָגֵעַ : יָגִיעַ lassus. יָשֵׁשׁ : יָשִׁישׁ canus. תָּמִים sing. תָּם : תָּמִים perfectus, integer. פֶּלִי : פִּלְאִי Admirandus. Judic. 13: 18. פְּלִיאָה & פְּלִיָּה admiranda. Psalm. 139: 6. פֶּלֶא admirandus. צְפִיָּה : צִפְצָפָה : צָפִית speculatio. רָזִי : רָזוֹן macies. זָוִיּוֹת : מְזָוִים anguli.

* * *

24 בֹּהֶן : בְּהוֹנוֹת, pl. בְּהֹנִים à quo per syncopen בְּנַיִם gemini pollices. 1. Sam. 17: 4. קָרֵב : קָרוֹב propinquus. עָמֹק : עָמוֹק profundus. גָּדֵל : גָּדוֹל magnus. רָחֹק : רָחוֹק longinquus. חָסִין : חָסוֹן robustus. בֹּחַן בְּחוֹן : בָּחוֹן specula. יֶרֶק : יָרוֹק viriditas. קָטָן : קָטוֹן parvus. יוֹקֵשׁ : יָקוּשׁ : יָקוֹשׁ Auceps. עֶזוּז : עוֹז : מָעוֹז robur. עֲשָׂרָה : עֶשֶׂר : עָשָׂר : עָשׂוֹר decem. נִיחוֹחַ : הֲנָחָה : נְכוֹחָה : נָכוֹחַ æquitas. מַעֲנַנִּים נַחַת :

נַחַת : מְנָחָה ; מְנוּחָה : מָנוֹחַ : נוֹחַ : נוֹחַ : מָנוֹת quies.
מָאוֹר : אוֹר : אוֹרָה lux. מְאֹרוֹת luminaria. : מְקוֹמוֹת
מָקוֹם loca. מְעוֹנָה : מָעוֹן habitatio. מְעוֹנִים &
מְעִינִים habitationes. 1. Par. 4: 41. מָצוֹר : מְצוּרָה
מְצוּר obsidio, munitio. מָנוֹד נִיד : commotio. מָנוֹן :
נִין filius. מָעוֹר מַעַר : מַעֲרֶה nuditas. מָנוֹס מָנוֹס :
fuga. מָצוֹר מָצוֹר : מְצוּדָה rete. מָרוֹם : רוֹם : רָמוֹת
רִים : רוֹם : רוֹמָה altitudo. צוּקָה : מְצוּקָה
מָצוֹק : צוּק angustia. מָדוֹן מְדָנִים : מִדְיָנִים con-
tentio. מָזוֹן : זָן alimentum. שָׁלוֹם שְׁלָם pax.
Hebr. 7: 2. מָדוֹן : מַד : מִדָּה : מְמַדִּים mensura.
יָגוֹן : תּוּגָה moeror. רָזוֹן : רָזִי macies. חָזוֹן : חִזָּיוֹן
חִזָּיוֹן : חָזוּת : חָזוֹת : מַחֲזֶה visio. צָיוֹן : צִיָּה : צִיּוֹן sicci-
tas, ariditas. צָפוֹן : צְפוֹן Jos. 11: 2. צְפוֹנָה Jud. 21:
19. גָּאוֹן : גֵּאָה : גֵּוָה fastus. רָזוֹן : רֹזְנִים & עָוֹן עֲוֹנוֹת
עַוָּה : עִוְעִים perversitas. הָמוֹן : הֲמִית : הֶמְיָה stre-
pitus. בָּרוֹת : בָּרוּת : בִּרְיָה cibus.

* * *

25 פָּקוּד : פָּקִיד praefectus. אָסוּר : אָסִיר vinctus. חָרוּץ
& חָרִיץ tribula. זָכוּר : זָכָר mas. יָתוּר : יֶתֶר excel-
lens. רָצוּף : רִצְפָּה : מַרְצֶפֶת pavimentum. שָׁבוּעַ
שְׁבוּעָה : שֶׁבַע שָׁבַע : שָׁבוּעַ : שְׁבָעוֹת juramentum. שָׁבוּעַ
septimanae. יָצוּעַ : יָצִיעַ : מַצָּע stratum. מוּצָק : מָצָק
יָצוּק fusum: solidum. בָּחוּר pl. בַּחוּרִים & בְּחֻרוֹת
pl. בַּחוּרִים juvenes. אָשׁוּר : אֲשֻׁר אֲשׁוּר incessus.
יָקוּשׁ : יָקוֹשׁ : יוֹקֵשׁ auceps. יָקוּד : מוֹקֵד focus. יֶתֶר :
יָתוּר excellens. חָתוּל à quo חֲתֻלִּים : מַהֲתַלּוֹת
illusiones. סָגוּר : סְגוֹר aurum purificatum. מָנוֹת
vide

v. מָנוֹחַ : מָנוֹס : מָנוֹס fuga. בָּרוֹת בְּרִיָה בָּרוּת cibus•
גָּלוּת : גּוֹלָה migratio. חָזוּת vide חָזוֹן : פָּמוּת vide
הָגִיג : חָנוּת. בָּכֶה בְּכִי : בְּכִית : בָּכוּת. מָרוֹם fletus.
הִגָּיוֹן meditatio. חָסוּת : מַחְסֶה : מַחֲסֶה refugium.
קָרְחָא : קָרַחַת הֲרָרִים : הָרִים : הָרֵי montes.
מוּת : מָוֶת תְּאָנִים : אָוֶן molestiæ. קָרְחָה calvities.
מְמוֹתִים : עוֹלָה : עַלְוָה : עַוְלָה : עָוֶל mors. iniqui-
tas. קָצָה : קָצָה : קָץ : מִקְצָה : קָצֶה : קְצָוִים : קְצָווֹת
fines, extremitates. נָוֶה : נְוֵה habitatio. כָּאֶה plur.
כָּאִים : נִכְאָה attrita.

* * *

שָׂדֵי : שָׂדוֹת agri. בָּרֶקֶת : בָּרְקַת Chrysolithus 26
מָאזְנַיִם : מְזָוִים : זָוִיּוֹת anguli. שֶׂרֶט : שָׂרֶטֶת cæsura.
עֱזוּז : עוֹז : מָעוֹז robur.

SECUNDA CLASSIS

INCIPIENTIUM A TSERE.

לֵב : לֵבָב : לֵבָה cor. גֵּז : גִּזָּה vellus. חֵן : חֲנִינָה : חִין 27
gratia. צֵל : צֵלֶל umbra. פֵּן plur. פִּנִּים Zach. 14:
10. פִּנָּה angulus. קֵץ finis. קִנְצֵי fines. קֵן : קַן nidus.
דֵּעַ : דֵּעָה : דַּעַת scientia. רֵשׁ : רֵאשׁ : רִישׁ : רֵישׁ paupertas.
צֵא : צֵאָה : צֹאָה excrementum. כֵּן : כַּנָּה : תְּכוּנָה
מָכוֹן : מְכוֹנָה basis, sedes. לֵץ : לוֹצֵץ : מֵלִיץ de-
risor. אֵיל : אֵילוֹן planities. רֵק : רֵקִים vacuus.
זֵד : זֵדוֹן superbus. הֵד : הֵידָד celeusma. שִׂיחַ : שִׂיחָה
שֵׂחַ meditatio. רֵעַ : רֵעֶה : מֵרֵעַ amicus. נֵר : נִיר : נִר
נֵרָה lucerna. קֵא : קִיא vomitus. כֵּס : כֶּסֶה : כִּסֵּא

 אֵז

גְוִיָּה: גֵּוָה: גֵּו מַאֲוַיִּים תַּאֲוָה: אַוָּה: אַו: desideria. corpus. עֵץ: עֵצָה lignum. אַיִן: אֵין אַיִן non, nullus. שְׁאֵת: vide שׁוֹאָה. הֵן: הִנֵּה הֵא ecce.

* * *

28 צְלָעוֹת צֶלַע צֵלַע: צֵלָע: שַׂעֲרָה: שֵׂעָר: שֵׂעָר capillus. costæ. לֵבָב: לֵב animus. מֵישָׁר: יֹשֶׁר rectitudo. נֵרָה v. נֵר lucerna. מוֹעֵד מוֹעָדָה עֵדָה conventus. צֹאָה צֵא צֵאָה תְּעוּדָה: עֵדוּת: עֵדָה: testimonium. מוֹעֵצוֹת: עֵצָה excrementum. שֵׁנָה vel שֵׁנָא somnus. consilia. גַּאֲוָה: גֵּאוּת: גָּאוֹן: גֵּוָה: גֵּאָה fastus. corpus. גְּוִיָּה: גֵּו: גֵּוָה: אֵלָה: אַלָּה: אַלּוֹן: quercus. אֵילָם: אֵלָם: אוּלָם אֵלָם: אֵילַמּוֹת vestibula. עֵילוֹם: עוֹלָם seculum. רֵיקָם: רֵק: vacuus. conceptus. הֵרָיוֹן: הֵרוֹן צְלָחוֹת: צַלַּחַת: צְלֹחִית gabata. funis. מֵיתָרִים: יֶתֶר

* * *

29 מֵרֵעַ: vide רֵעַ. מֵאֵן vide מָאֵן.

* * *

רִישׁוֹת: רֵאשִׁית מֵלִיץ v. לֵץ. גּוֹב גֵּבִים locusta. principia.

* * *

30 אֵיל זֵרוּעַ: זֵרָעוֹן legumen. מְרוּצָה: מֵרוֹץ cursus. הֵרָיוֹן: הֵרוֹן: זֵדִים: זֵד superbus. אֵילוֹן planities. עֵירוֹם conceptus. עֵילוֹם עוֹלָם seculum. מַעֲרָה: עֵרוֹם: עָרוֹם מַעֲרֻמִּים nudatissimi. מַעַר עֶרְוָה: nuditas.

* * *

31 עֵרָה v. עֵדוּת. מֹסֵר v. אֵסוּר. אָמֵן v. אֵמוּן

צֵלָע

* * *

צֶלַע v. צֶלַע. פֶּתַח: פִּתְחוֹן: מִפְתָּח: מַפְתֵּחַ apertio. נֵצַח: נֶצַח 32
æternitas. יֵשַׁע: יֶשַׁע: יְשׁוּעָה: תְּשׁוּעָה: מוֹשָׁעוֹת
salus. מֵרַע v. רַע. מֵצַר v. צַר.

* * *

עֵבֶר: עֵבֶר מַעְבָּרָה: מַעֲבָר: מַעֲבָר transitus. זֵכֶר: 33
זֵכֶר: זִכָּרוֹן: זִכְרוֹן memoria, monumentum.
עֹצֶב: עֶצֶב: עֵצֶב: עִצָּבוֹן: עַצֶּבֶת: מַעֲצֵבָה
dolor. עֵרֶב: עֵרֶב: עֶרֶב turba miscellanea. חֵזֶק: חֶזְקָה
חֹזֶק: חֶזְקָה robur. סֵבֶל: סִבְלָה: סֹבֶל onus. עֹזֶר
עֶזְרָה: עֶזְרַת: עֶזְרָה auxilium. הֲלִיךְ: הֵלֶךְ: הֲלִיכָה ambu-
latio. שֵׁבֶר: שֶׁבֶר: שִׁבָּרוֹן fractio. נֵכֶר: נֵכֶר: נֵכָר
alienatio. נֵדֶר: נֶדֶר votum. חֵלֶק: חֶלְקָה pars.
נֵבֶל: נֵבֶל uter, lagena. חֵמֶת: חֵמֶת uter, lagena.
חֵקֶר מֶחְקָרִים perscrutatio. עֵדֶן: עֶדְנָה: מַעֲדַנִּים
voluptas. עֵרֶךְ: מַעֲרָכִים: מַעֲרָכָה: מַעֲרָכוֹת di-
spositio. שִׁפְלָה: שְׁפָלוּת: שֵׁפֶל depressio. גֵּזֶל v. גָּזֵל.
נֵסֶךְ v. נָסִיךְ. רֵבֶץ מַרְבֵּץ cubile. אֵבֶר: אֶבְרָה
penna. שֵׂכֶל: שֶׂכֶל: שִׂכְלוּת prudentia. קֶדֶם
קֶדֶם: קֵדְמָה: קִדְמָה oriens. אֵפֶר: אֶפֶר civis. כֶּסֶה: כֵּסֶה
feria stata. אִשָּׁה: אֵשֶׁת fæmina. רֵעֶה v. רֵעַ. נְדָנִים
נֵדֶה merces meretricia. אֵמֶן v. אֵמֶן: חַטָּאָה: חַטָּאת
חֵטְא: חֲטָאָה peccatum. זֵרְעֹנִים זֵרְעִים legu-
mina.

Tertia Classis
inchoatorum ab Chirek.

צִי: צִיּוֹן locus aridus. כִּי: כְּוִיָּה: מִכְוָה ustio. מְעִי: עִי 34
acervus. שִׂיא: שְׂאֵת excellentia. חִיל: חִילָה: חַלְחָלָה
dolor. רִיב: רִיבוֹת: מְרִיבָה lis. סִיר סִירוֹת ollæ.
שִׁת

שִׂיחַ : שִׂיחָה שַׂח meditatio. : שִׁיר : שִׁירָה canticum. : זִיף : זִפָּה viri nomen. זִיקִים : זִיקוֹת ſcintillæ. עִיר : עַיִר pullus. נִיר v. נֵר. נִיד : מָנוֹד commotio. נִין : מָנוֹן filius. גִּיל : גִּילָה in Propr. גִּיל ut Abigajil. נִיב : תְּנוּבָה proventus. דִּין : דּוּן judicium. דִּין vide מָרוֹן. רִים v. מָרוֹם. רִישׁ v. רֵשׁ. קִין : קִינָה : קִינִים lamentatio. דִּישׁ : דַּיִשׁ : מְדֻשָׁה trituratio. שִׁית : שַׁיִת vepres. אַיִן : אֵין non: nullus. קִיר : קֶרֶת : קִרְיָה civitas. נִי : נְהִי : נִהְיָה : נֹהַּ lamentum. : קִיר : קִירוֹת parietes.

* * *

35 שִׁיבָה : שְׁבִי : שְׁבִית : שְׁבוּת : שִׁבְיָה captivitas. : תְּבוּנָה
בִּינָה intelligentia. חִילָה vide חִיל. קִינָה : קִינִים lamentatio. שִׁירָה שִׁיר. גִּילָה. גִּיל חִילָה. חִיל. שִׂיחָה : שִׂיחַ : שַׂח : בִּיאָה בּוֹא ingreſſus. רִיעָה : רַע afflictio. קִיא v. קָא. בִּירָה : בִּירָנִיּוֹת palatia. צֶאֱצָאִים : מִיצָאִים prognati. כִּיּוֹר : כִּיּוֹרָה labra. רִיבָה unde pl. רִיבוֹת : רִיב : מְרִיבָה lis. : מֵישָׁרִים : יֹשֶׁר : מִישׁוֹר rectitudo. קִימוֹשׁ : קִמּוֹשׁ : קִמָּשׁוֹן carduus. נִיחוֹחַ vid. מָנוֹחַ. אִישׁוֹן : אֱשׁוּן nigrum. רִיאשׁוֹת pl. רֵאשִׁית principium.

Classis Quarta

ab Cholem incipientium.

36 : קוֹר קָרָה frigus. רוֹךְ מֹרֶךְ mollities. חֹם : חַמָּה
calor. שׁוֹר : שַׁד mamma. עוֹז vide מָעוֹז. : חוֹר : חוּר unde חֹרִים : חוֹרִים cavernæ, foramina. חֲקָקִים : חֲקָה

חוקו : חקה statuta. תם : תמים : תם integer. שוכה : שוך : תמים : מתם : תמים integritas. סכות : סכה : שך vel סך : ברית : בר smegma. ramus. שועה : שוע : שוע : שוע clamor. tabernaculum. גור : גור catulus, à יגור timuit. עורה : עור pellis. שוטט : שוט : צום : צומה unde צומות jejunium. flagellum. גוב : גבים locusta. מוט מוטה vectis. תור : תורה delineatio. : אור : אורה : מאור lux, lumen. טוב : טוב : טובה bonum, נפת : נפה : נוף tractus. : קום Jer. 52:21. קומה statura. ראשה : ראש caput. : רום v. מרום. תוך vel תך : תכבים fraudes. צור : צור : צר rupes. זו : זה : זו : זאת hæc, hoc. נות vide מנוח. נה v. ני. תוא : תאו bubalus. בוא : מבוא : מובא : ביאה ingressus.

* * *

אוצר : אוצרה thesaurus. גורל : גורלות sortes. 37
חתם : חתמת sigillum. אפן : אפן rota. עולל : מעולל : עולל parvulus. מסע : סועה profectio. טובה : טוב : טוב bonum. אורה v. מאור. צומה unde צומות jejunia : צום jejunium. לויה ex quo ליות adjectiones : לויה adjectio. מובא vide מבוא. מוטה : מוט vectis. קבה קובה lupanar. מורה vel מורא יראה timor. תורה : תור delineatio. : ירשה : מורשה : מורש : מורשת : ירשה hereditas. מוסר : מסר : יסוד : יסוד : מוסדה : מוסד : מוסדי unde מוסדה fundamentum, Ijob 33:16. Jesa. 52: vs. 2. יתרון : יותר : מוסרות : מוסרים אסור vinculum.

 מותר

מוֹתָר emolumentum. הֻידוֹת׃תּוֹדָה pro יְהֻדוֹת ce-
lebrationes. הַוָּה׃ הוֹה ærumna. לִוְיָה׃ לוֹיָה addi-
tio. גָּלוּת׃ גוֹלָה migratio. תּוֹצָאוֹת׃מוֹצָאוֹת׃ מוֹצָא
exitus. צֵאָה. v. צֵא. מַסַּע׃ מַסָּע׃ סָעָה Num. 10:
2. profectio. תַּעְתֻּעִים׃ תּוֹעָה׃ error, ores. שׁוֹאָה
מַשּׁוּאוֹת׃ מַשּׁוּאֹת׃ מְשׁוֹאָה׃ שְׁאִיָּה׃ שׁוֹאִים
מַשָּׁאוֹן vastatio. מוֹרָשָׁה v. מוֹרָשׁ. מוֹסֵרָה v. מוֹסֵר.
מוֹשָׁעָה cujus extat plurale מוֹשָׁעוֹת׃ תְּשׁוּעָה׃ יֶשַׁע
תּוֹלַעַת׃ תּוֹלָעָה׃ יְשׁוּעָה׃ יֵשַׁע׃ salus. מוֹצָאָה v. מוֹצָא׃
vermis. מוֹצָאָה׃ מוֹצָא. תּוֹצָאָה exitus.

* * *

37 חָרָשׁ׃ חוֹרֵשׁ׃ אֲבֵדָה׃ אֲבַדּוֹן׃ אַבְדָן׃ אֹבֵד perditio.
artifex. כּבֵּס׃ מְכַבֵּס fullo. שְׂרוּקִים׃ שְׂרֻקִּים׃ שֹׂרֵק
שֹׂרֵקָה׃ vitis selecta. בַּעַל׃ בּוֹעֵל conjux.
יוֹגֵב׃ יָגֵב agricola. חֹרֶשׁ׃ חֹרֶשׁ virgultum. יוֹקֵשׁ
יָקוּשׁ יָקוֹשׁ auceps. יְנִיקָה׃ יוֹנֶקֶת׃ יוֹנֵק ramus tener.
יוֹתֵר׃ יֶתֶר residuum, excellentia. שׁוּר׃ שׁוֹרֵר ini-
micus. לוֹצֵץ vide לֵץ. עוֹלָל v. עוֹלֵל. שׁוֹט׃ שׁוֹטֵט
flagellum. מוֹסֵר v. מֹסֵר. מוֹעֵד v. עֵדָה. מוֹעֵץ vide
עֵצָה. מוֹקֵד יָקוּד focus.

* * *

38 רוֹמֵמָה׃ רָם excelsus. תּוֹכֵחָה׃ תּוֹכַחַת correctio.
מוֹסֵרָה׃ מוֹסֵרִים׃ מֹסֵר׃ אֵסוּר vinculum.

* * *

אוֹכִיל׃ אֲכִילָה׃ מַאֲכָל׃ מַאֲכֶלֶת׃ מַכֹּלֶת cibus.
תְּמִים׃ תְּאוֹמִים׃ תְּאֹמִים gemelli. בֹּר׃ בֹּרִית
smegma.

נוֹתָ

* * *

נוֹחַ vide מָנוֹחַ. נֹהַ vide נִי lamentum. שׁוּעַ : שׁוֹעַ
שֶׁוַע : שַׁוְעָה clamor.

* * *

שֹׂבַע : שָׂבְעָה : שָׂבָע : שִׂבְעָה saturitas. בֹּחַן : בַּחַן pro- 39
batio. רֹבַע : רֶבַע pars quarta. רֹהַב : רַהַב elatio.
טוֹפַח : טֶפַח palmus. אֹהַב : אַהַב unde plur. אֲהָבִים
אֲהָבִים amores. אַהֲבָה amor, plur. אֲהָבוֹת per
syncopen אָבוֹת patres. גָּבֹהַּ : גֹּבַהּ : גַּבְהוּת altitudo.
רֹחַב : רְחָבָה : מֶרְחָב : רְחָבָה רֹחַב רַחַב latitudo.
Gen. 26: 22. נַעַר : נְעוּרִים : נְעוּרוֹת pueritia.
מִפְעָלִים : מִפְעָלוֹת : פֹּעַל : מִפְעָל : פְּעֻלָּה opera. מִטְהָר :
טֹהַר nitor. רֶקַח : מִרְקַחַת : רִקּוּחַ : רְקָחִים רֶקַח
מִרְקָחָה : מֶרְקָח : מִרְקָחִים unde unguenta, pigmenta.
שׁוּשַׁן : שׁוֹשַׁנָּה : שׁוֹשָׁן liliū. תּוֹכַחַת : תּוֹכֵחָה : תּוֹכָחָה
correctiones.

* * *

אֹמֶר : אִמְרָה : אֶמְרָה : מַאֲמָר sermo. אֹפֶל 40
מַאְפֵּלְיָה : אֲפֵלָה : מַאֲפֵל caligo. אָמֵן v. אֹמֶן. אָבֵל v.
אוֹכִיל. חָסֵר v. חָסֵר. יָשָׁר v. מִישׁוֹר. אָכַף v. אֱסִיף.
חֶרֶב v. חָרְבָּה. עָצֵב v. עֹצֶב. חָזֵק v. חֹזֶק. נֵכָר v. נֵכֶר.
תֹּמֶר v. תֹּמֶר. כֹּפֶר : כְּפִיר pagus. כִּפּוּר : כֹּפֶר ex-
piatio. הֶלֶם : מַהֲלֻמָּה contusio. גֹּדֶל : גָּדוֹל : גְּדֻלָּה
דֹּבֶר : דָּבְרָה ductus חֲנֻפָּה : חֹנֶף hypocrita. זֹקֶן זְקֻנִים
זִקְנָה : senectus. חֹפֶשׁ : חֻפְשִׁית libertas. : חֹרֶשׁ
הֹרֶשׁ virgultum. חֹשֶׁךְ : חֲשֵׁכָה : חֲשֵׁכָה : מַחְשָׁךְ te-
nebræ. עֹשֶׁק : מַעֲשַׁקָּה unde מַעֲשַׁקּוֹת oppressio-
nes. עֹצֶר : מַעְצָר : מַעְצוֹר : עֲצֶרֶת cohibitio. רְגָזָה
רֹגֶז

רֹגֶז commotio. רֹכֶס unde רְכַסֵי: רֶכֶס unde רְכָסִים
salebræ. תֹּכֶן: תָּכְנִית: מַתְכֹּנֶת summa. אֹמֶץ: אַמְצָה
robur. גשם: גֶּשֶׁם pluvia. אוֹפָן: אֹפֶן rota. חֹרֶב
חֳרָבָה plurale semper scribitur sine dages leni
חֳרָבוֹת desolationes. עֶצֶם: עָצְמָה os, ossis. Plurale
עֲצָמוֹת ossa. אֹרֶךְ: אֹרֶךְ longitudo. נֹקֶף: נִקְפָּה
excisio: excussio. כֹּבֶד: כְּבֵדֻת gravitas. כֹּפֶר: כְּפִיר
כֹּפֶר villa. מַמְתַּקִּים: מֶתֶק: מֹתֶק dulcedo.
עֹמֶק: מַעֲמַקִּים profunditates. עֹמֶד 2. Paral. 34:
31. עַמּוּד columna. עֹנֶג: תַּעֲנוּג: תַּעֲנֻגוֹת deliciæ.
אֹרֶב: אֹרֶב: אֲרֻבּוֹת: מַאֲרָב insidiæ. שֹׁבֶל: שְׁבִיל
semita. שֹׁרֶר: שְׁרִירִים umbilicus. סְבָךְ: שֹׂבֶךְ
: סְבַךְ: סְבוֹךְ perplexitas. רֹךְ: מֹרֶךְ mollities.
בֹּשֶׁת: בּוּשָׁה: בָּשְׁנָה pudor. שֹׁקֶת: שְׁקָתוֹת aqua-
liculus. פּוֹתֶה: פֶּתִי simplex. עֹלֶה: מַעֲלָה: מַעֲלָה
gradus. רֹאֶה Jesa. 28:7. רְאִי: רֹאִי visio. מַחְבָּרוֹת
41 חֹבֶרֶת מַחְבֶּרֶת commissuræ. חֹתָם: חוֹתֶמֶת sigil-
lum. יוֹנֶקֶת: יְנִיקוֹת rami.

* * *

42 הוֹלֵלָה: הוֹלֵלוֹת insania. בּוֹגְדָה: בֶּגֶד perfidia.
שׁוֹמְמָה unde plur. שׁוֹמְמוֹת: שַׁמָּה: שִׁמָּמוֹן: שְׁמָמָה
שְׁמָמָה desolatio. תַּאֲנָה: תֹּאֲנָה occasio. בָּשְׁנָה
בּוֹשָׁה: בֹּשֶׁת pudor. רוֹזְנִים: רָזוֹן dominator.
צְעִירִים: צָעִיר parvulus.

Classis V.

ordientium a Schurek.

43 צוֹק: צוּקָה: מָצוֹק: מְצוּקָה angustia. רָמוֹת: רוּם
רוּם

צָרוֹת צַר : רִים : רוֹמָה : רוֹם : רוּם altitudo. גּוּר : גּוֹר catulus. צוּר : צוֹר Ezechiel. 3: 9. rupes. גּוּשׁ : גִּישׁ ramentũ. in Kethib. צִיר & צוּר in Keth. Pſ. 49: 15. Ijob 7: 5. דִּין דּוּן judicium. טִירָה : טוּר unde plural. טִירוֹת ordines. שׁוּר : שׁוֹרֵר inimicus. מְדוּרָה : דוּר bonum, bonitas. טוֹבָה : טוֹב : טוּב : pyra, rogus. מוֹת : מְמוֹתִים plur. מָוֶת mors. שׂוּךְ : מְשׂוּכָה : מְסוּכָה ſepes. צוּק : צוּקָה : מָצוֹק : מְצוּקָה anguſtia. בּוֹשׁ v. בֹּשֶׁת.

* * *

44 מְצוֹלוֹת : מְצוּלָה : צוּלָה dormitatio. נוּמָה : תְּנוּמָה profunditates. צוּקָה v. מָצוֹק. פּוּגָה : הֲפֻגוֹת inter-miſſiones. שׁוּרָה : שָׁרוֹת muri. בֹּשֶׁת : בָּשְׁנָה : בּוּשָׁה pudor. פּוּקָה : פִּיק titubatio. שׁוּחָה v. שִׁיחָה. תּוּגָה יָגוֹן mœror.

* * *

שׁוּעָל : שַׁעֲלִים & שֻׁעָלִים vulpes. in propriis. יְסוּד : מוּסָד : יְצוּק מוּצָק vide אֵילָם v. אוּלָם : יְסוֹד יְסוּד : מוּסָדָה : מוּסָדָה fundamentum. מוֹסֵר : מוּסָר : מוּסָר eruditio, caſtigatio. מוּסָךְ v. מָסָךְ o-perimentum. מוּעָדָה v. עֵדָה : מוּסָדָה v. מוּסָד. לוּלֵא : לוּלֵי nisi. Gen. 43: 10. שׁוּעַ v. שׁוֹעַ. נוּחַ v. מָנוֹחַ. אוּבָל v. יוּבַל. שׁוּשַׁן v. שׁוֹשָׁן. דּוּמִיָּה : דּוּמִיָּה Pſ. 65: 2. דֳּמִי ſilentium.

SEXTA CLASSIS

EORUM QUÆ PRINCIPEM VOCALEM HABENT PATHACH.

45 בַּר בַּר : מְחִתָּה חִתִּית : חַתַּת : חִתָּה : חַת terror.

triticum. חַג : חָג festum 1. Reg. 12: 32. הַר & הָר
mons. גַּן : גַּנָּה : גִּנָּה hortus. גַּל : גֻּלּוֹת scaturigines.
מַד : מַדְוִים vestes. מַד : מִדָּה : מְמַדִּים : מָדוֹן men-
sura. : עַם : עַם populus. מַר : מְרִירִי amarus.
מְרִירוּת : מְרִירִים : תַּמְרוּרִים : מַמְרוֹרִים : מַר :
מֶמֶר : amaritudo. עַז : עוֹז : עֱזוּז robur. עַז : עִזּוּז ro-
bustus. פַּת : פְּתוֹתִים frusta. רֵעַ : רִיעָה calamitas.
מַס : מִסָּה tributum. בַּז : בִּזָּה præda. בַּד : בָּדָד solus.
זַן : מָזוֹן alimentum. סַל : סַלְסִלּוֹת canistra. : צוּר
צַר : צוּר rupes. : שַׁד : שֹׁד mamma. שַׁל : שְׁלִי securi-
tas. עַב : עֳבִי densitas. דַּל : דֶּלֶת ostium. חַי חַיָּה vi-
vens. בַּל : בְּלִי : בִּלְתִּי non. קַו : קָו linea. צַו : צָו : מִצְוָה
præceptum. צַח : צִחֶה siccus, aridus. גַּו v. גֵּו . גַּיְא : גַּי
גֵּאָיוֹת : גַּיְא : גֵּיא : גֵּיאוֹת : גֵּאָיוֹת valles.

* * *

סַבָּל : מִשְׁבַּתִּים : שַׁבָּתוֹן : שֶׁבֶת : שַׁבָּת : 46
דַּוָּג : דַּיָּג . חַבָּר : חֶבֶר socius. סְבָלָה : סֵבֶל : סִבּוּל onus.
piscator. עַוָּל : עֲוִיל iniquus. שַׁמָּה מְשַׁמָּה stupor.
שׁוֹמְמוּת : שִׁמָּמוֹן : שְׁמָמָה : שַׁמָּה calor. חֹם חַמָּה ;
סִפּוֹת : סַפּוֹת hortus. גַּנָּה : גַּן : גִּנָּה desolatio. שְׁמָמָה
מַצָּה : חַיִּים vita. חַיָּה : חַיּוֹת : אַוָּה v. אַו . אַוָּה pelves.
עָוֹן : עַוָּה quercus. אַלָּה : אַלּוֹן : אֵלָה jurgium. מַצּוּת
קַנּוֹא perversitates. עֲוֹנוֹת : עִוְעָה à sing. עִוְעִים
debitum. מַשֶּׁה : מַשָּׁאָה : נְשִׁי : מַשָּׁא zelotes. קַנָּא
מַכָּה : מַכִּים à sing. מַכָּה plaga. מַסָּע v. סָעָה,
מַשָּׂא : מַשָּׂאָה : מַשְׂאֵת susceptum. מַבָּט : מֶבָּט ex-
pectatio. מַצָּב : מַצָּבָה : מַצָּב : מֻצָּב statio militum. מַסָּע
v. נָסַע

נָפַץ : מַפָּץ donum. מַתָּת : מַתָּנָה : מַתָּן . נָטַע . v. dissipatio.

* * *

47 מַשָּׂאָה.מַצַּב v. מַצֵּבָה cadaver. מַפֶּלֶת : מַפֵּלָה : מַפָּלָה v. מַשָּׂא. מַתָּנָה v. מַתָּן מַטָּרָה : מַטָּרָא scopus. קָלָס : בַּצֹּרֶת : בַּצָּרָה cohibitio. יַבֶּשֶׁת : יַבָּשָׁה sicca. חִילֵי : חַלְחָלָה .חֵטְא v. חַטָּאָה קַלָּסָה ludificatio. dolor. מַשָּׁאוֹן v. שֵׁאת. שַׁבָּתוֹן v. שַׁבָּת.

* * *

48 מַהֵר : מָהִיר festinus. אֵי : אֱהִי : אַיֵּה ubi? מְסִבָּה v. נָסִיךְ. מַצֶּבֶת : מַצֵּבָה statua. נֶגֶף : מַגֵּפָה plaga.

* * *

49 אַבִּיר אָבִיר robustus. אַסִּיר v. אָסִיר. עָלַז עָלִיז exsultabundus. אֲמִיץ : אַמִּיץ : אֲמֻצִּים fortes. יָקִיר פִּסָּה : פַּסִּים. חַיִּים v. חַיָּה. יְקָר : יָקָר : יִקְרַת pretiosum. particula. מַכּוֹת : מַכִּים plagæ.

* * *

50 סַלּוֹן : סִלּוֹן spina. אַלּוֹן v. אֵלָה. מַכּוֹת : מַכִּים plagæ. סִפּוֹת : סַפּוֹת : סַפִּים pelves. רַתּוּק : רַתּוּקוֹת: רַתֻּקוֹת catenæ. אוֹכֵל v. מַכֹּלֶת.

* * *

51 עַמּוּד : עֹמֶד columna. רַחוּם : רַחֲמָנִיּוֹת misericordes. אַשּׁוּר v. אָשׁוּר. בָּחוֹן v. בָּחוּן. בְּחוּרִים בַּחוּרִים. חַיּוֹת vide חַיָּה. מַצּוּת מַצָּה jurgium. חַבּוּרָה : חֲבוּרָה plagæ. מַשּׁוּאָה v. שׁוֹאָה.

* * *

52 לַהַב : לֶהָבָה : לַהֶבֶת : שַׁלְהֶבֶת : שַׁלְהֶבֶתְיָה flamma. בָּעִיר. נַעַל : מִנְעָל calceus. נַחַל : נַחֲלָה torrens. בּוֹעֵר :

בַּעַר בּוֹעֵר: brutus. בַּעַל : בּוֹעֵל maritus. בַּעַל
תַּרְעֵלָה: horror. פַּחַז : פַּחֲזוּת rapiditas. רַהַב רָהָב su-
perbia רַחַץ רַחְצָה lotio. רַחַב רְחָבָה: רֹחַב: מֶרְחָב
רָחָב latitudo. רַעַם: רַעְמָה tonitru. בֹּחַן בַּחַן pro-
batio. בָּחוֹן: בַּחַן munitio. רֶחֶם: רַחַם uterus.
שַׁחַת : מַשְׁחִית : מַשְׁחֵת : מִשְׁחָת corruptio. סַחַר
מִסְחָר: סַחַר: סְחוֹרָה: צַעַד: מִצְעָד gressus. mercatus.
53 שַׁחַת : שׁוּחָה : שִׁיחָה : שְׁחוּת : שְׁחִיתוֹת foveæ.
מַעַר: מְעָרָה: מַעֲרוּמִים: עֶרְוָה : עֶרְיָה nuditas. מֶסֶד
v. מוּסָר : יַעַר: יַעְרָה favus. דַּעַת : מַדָּע : דֵּעַ : דֵּעָה
scientia. מֶשֶׁק: מֶשֶׁק : מֶשֶׁק discarificatio. מִסְפַּחַת : סַפַּחַת
abscessus. צַלַּחַת v. צְלָחוֹת.

* * *

54 מַשָּׂא v. מַשְׂאֵת. אַדֶּרֶת : אֶדֶר magnificentia. עַצֶּבֶת
v. עֲצֵב קַשֶּׁבֶת : קַשֻּׁבוֹת attentæ. לַהֶבֶת v. לַהַב.
עַלְמוֹן : עַלְמֶת in propriis.

* * *

55
צַיִד : מְצוּדָה : צַיִד venatio. דַּיִשׁ v. דִּישׁ. שַׁיִט v. מָשׁוֹט.
עַיִר : עַיִר : עַיִר pullus. עַיִשׁ : עָשׁ pleiades. שַׁיִת שִׁית ve-
pres. שַׁיִשׁ : שֵׁשׁ marmor. קַשֻּׁבָה : קַשֶּׁבֶת atten-
ta. מַשָּׁאָה v. שׁוֹאָה.

* * *

56 יַעֲרַת : יַעְרָה : יַעַר favus. שְׁחִיטָה : שַׁחֲטָה mactatio.
אַהֲבָה : אֲהָבִים : אֲהָבִים amores. יַעֲלָה : יְעֵלִים
rupicapra. מַחֲלָא : מַחֲלוּא : תַּחֲלוּא : חֳלִי morbus.
גַּאֲוָה v. גֵּאָה. זַעֲוָה : זַוָּעָה comotio. רֹאשָׁה : מְרַאֲשׁוֹת

cer-

cervicalia. תַּאֲוָה vide אָלָה : תַּאֲלָה . אוּ exsecratio.
תֹּאֲנָה : תַּאֲנָה occasio.

* * *

מַאֲרָב : v. עֲמָדָה : מַעֲמָד . אֹרֶב constitutio. מַאֲמָר 57
v. מַעֲבָרָה : מַעֲבָר : אֹמֶר transitus. מַעֲרֶכֶת v. עֵרֶךְ
מַאֲכָל vide אוֹכִיל . מַעֲלָל pl. עֲלִילָה : מַעֲלָלִים
עֲלִילִיָּה : actio. נַעֲמָן v. שַׁלְאֲנָן : שַׁאֲנָן . נְעִים tran-
quillus. מַעֲשַׁקָּה v. עֹשֶׁק.

* * *

מַאְפֵּל v. מַעֲצֵבָה . אֹפֶל v. חֲצִי : מֶחֱצָה : מַחֲצִית . עֹצֶב 58
חֲצוֹת : dimidium. מַעֲרוּם v. דְּאָבָה : דַּאֲבוֹן . עָרוֹם
mœror. מְרַאֲשׁוֹת : רַאֲשׁוֹת cervicalia. מַאֲכֶלֶת v.
חֲלֻקָּה : מַחֲלֹקֶת . אוֹכִיל partitio.

* * *

חֳלִי : מַחֲלָה : תַּחֲלוּא : מַחֲלוּא morbus. חֶמֶר : מַחְמוּד 59
מַחְמָד : חֶמְדָּה : desiderium. תַּעֲנוּג v. עֹנֶג deliciæ.
תְּחִנָּה ; תַּחֲנוּן : precatio. פַּחַז פַּחֲזוּת rapiditas.
שַׁעֲרוּרִית : שַׁעֲרוּרִיָּה : שַׁעֲרוּרָה res fœda. נַאֲפוּפִים
נְאוּפִים adulteria. חֲבִתִּים : מַחֲבַת sartagi-
nes. עִקְּשׁוּת : מַעֲקַשִּׁים perversitas. מַעֲמַקִּים
עֹמֶק : profunditas. מַאֲוַיִּם vide מַהֲתַלּוֹת . אוּ
הֲתוּלִים : illusiones.

* * *

מַחֲלָה v. מַחְסֶה . מַחֲלָה v. מַעֲלָה . חָסוּת v. עָלָה 60
מְעָרָה v. מַחֲזֶה . מַעַר v. מַעֲרָכָה : מַעֲרֶכֶת . חָזוֹן
ordo. אֲנִיָּה : תַּאֲנִיָּה mœror.

* * *

חֲלָם : מַחֲלָמָה contusio. תַּעֲרֻבָה plur. תַּעֲרֻבוֹת 61

ערבה: ערבון ſponſio, pignus. תענגות v. ענג.

* * *

62 אשמן: שמן: משמן pinguedo. אברן v. אבר. אכזב.
כזב: mendacium, אכזר : אכזרי crudelis. שלמה
שמלה: veſtis. רחצה: רחץ lotio. אשמה: אשם rea-
tus. רעמה רעם tonitru. קדמה : קדם antiquitas.
עלמה: עלם ſeculū. עצלה: עצלות pigritia. חרם
חרסה ſol. רעיה: רעות amica. עולה: עלוה: עול
עולה: iniquitas. כבשה: כבשה agna. ענוה: ענוה
humilitas. שועה v. שוע. מראה plur. מראות: ראי
ſpeculum. שועה v. שוע. מחשך v. חשך. שלוה
שלי: tranquillitas. מעינות: מעינה: מעין fon-
tes. צפצפה vide צפית. מעברה v. עבר. ממלכה
ממלכות: מלוכה: מלכות regnum. רכב
מרכבות: מרכבה: מרכבת currus. זלעפה: זלעפות
procellæ. גלגל: גלגל rota.

* * *

63 אריה: ארי leo. תרבה: חרבה: מרבה multum.
מרפא: רפאות: רפואה ſanitas. מכבר: כביר ſtra-
gulum. מרבה מרבית amplitudo. משבר: משבר:
matrix. מתבן: תבן ſtramen. משען: משענה: משען
משענת: ſcipio. מקהל unde מקהלים: מקהלות
congregationes. משחת: משחית: משחת: שחת
corruptio. מולג: מולגות. fuſcina. מרבץ : רבץ
cubile. מטבח: טבחה: טבח mactatio, pecus mactan-
dū. משאת: משא onus, vel id, quod ſuſcipitur.
השקט: שקט. quies. השכל: שכל: שכלות pru-
dentia.

dentia. תשבץ : משבצה ocellatio. מרגעה : מרגוע
requies. הפכה : מהפכה ſubverſio. תבערה : בערה
incendium. תרעלה : רעל horror.

* * *

משחית : v. שחת. מרעית : רעי : מרעה paſcuum. 64
משכית : שכיה imago. מרבית : תרבות multitudo.
: הרבית : הרבת multiplicatio 2. Sam. 14: 11.
תכלית : בלי conſumtio. תכלית : מכלות : תכלה
perfectio. תחתי : תחתון inferior. מדוים : מד
veſtis.

* * *

אגמון : אגמים junci. אלמון : אלמנות viduitas. 65
ינשוף : ינשוף noctua. חרבון vide חרב. שלמון pl.
שלמונים : שלום ; שלם retributio.
: אגמון : אגם ſtagnum. תחתון : תחתי inferior.
: ממרור vide מר. דברות : דבר : דבר verbum.
שרשות : שרשרות catenæ. מרגוע : מרגעה requies.
מכמור : מכמר ; מכמרת : מכמרת rete. מחסור v.
אשמרת עצר. v. מעצר dolor. כאב : מכאוב : חסר
: אשמורה : שמרות vigiliæ. מרכלת : רכלה mer-
catus. משכרת vide שכר. מתכנת v. תכן : משקלת
משקלת perpendiculum.

* * *

: מלכות : ממלכה : ממלכות : מלוכה regnum. 66
גבהות vide גבה. נבלות : נבלת : נבלה ſtultitia.
: עצלות : עצלה pigritia. עבדות : עבודה ſervitus.
מרדות : מרד rebellio. מלבוש : לבוש indumen-
tum.

tum. עַשְׁתּוּת : עֶשְׁתֹּנוֹת cogitationes. תַּגְמוּל : גְּמוּל
retributio. תַּמְרִיק : תַּמְרוּק ſtrigilatio. תַּזְנוּת : זְנוּת
זְנוּנִים ſcortatio : מִכְלָל : מִכְלוֹל · מַכְלוּל perfectio.
מַסְלוּל vide סוֹלְלָה · גַּבְנוּן : גִּבֵּן gibboſus. תַּמְרוּק
: מְרוּקִים : תַּמְרִיק mundationes. תַּנְחוּמִים
תַּנְחוּמוֹת : נֶחָמָה conſolatio. יַנְשׁוּף : יַנְשׁוּף noctua.
הַרְבַּת : הַרְבִּית in Kethib & Keri. 2. Sam. 14: 11.
: אַשְׁמַן : מִשְׁמָן : שֶׁמֶן pinguedo. מַטְעַמִּים unde
נַעֲמָנִים : מַנְעַמִּים מַטְעַמּוֹת cupediæ. מַנְעַמִּים : מַטְעַמִּים
: נְעִימִים amœnus. מַמְתַּק unde מַמְתַּקִּים v. מֶתֶק.

* * *

67 מַחְסֶה v. חָסוּת : מַדְוֶה : דְּוַי : דְּוָת languor. מַרְאֶה
: רֳאִי : רְאִי : רְאוּת : רְאוֹת aſpectus. מַרְבֶּה : הַרְבֵּה
הַרְבֵּה multum.

* * *

68 מַכְמֹרֶת : מִכְמָר : מֶכֶר venditio. מַחְמֶצֶת : חָמֵץ fer-
mentum. מַחְבֶּרֶת v. חֹבֶרֶת. מַרְצֶפֶת : רָצוּף : רִצְפָּה
pavimentum. שַׁלְהֶבֶת : לַהַב : לַהֶבֶת : לֶהָבָה flamma.
גַּלְגַּלִּים : גֻּלּוֹת orbes.

* * *

69 גֻּבְלֹת : מִגְבָּלָה unde מִגְבָּלוֹת catenæ. תַּעְתֻּעַ : תּוֹעַ
error. מִקְצָעָה : מִקְצוֹעַ : מִקְצָעָה angulus. גַּרְגְּרָה
: גַּרְגֶּרֶת faux. שַׁרְשְׁרָה : שַׁרְשֶׁרֶת : שַׁרְשָׁה catena.
: מַסְמְרוֹת : מַסְמְרוֹת : מַסְמְרִים : מַסְמְרִים clavi.
אַלְמְנוּת : אַלְמוֹן viduitas. מַמְלָכוּת vide מַמְלָכָה.
מַחְלָה vide ſupra ante formas רַעְמָה &c.

Classis

CLASSIS VII.

QUORUM INITIALE PUNCTUM EST SEGOL.

מבט: Zachar. 9: 5. מבט expectatio. Jesa. 20: 5. 70
נחמה: נחמים: תנחומים: תנחומות consola-
tiones. נאצה v. נאצה. להב v. להבה.

* * *

נבל. פסיל v. פסל. נסיך v. נסך. בשם vide כשם 71
גזל v. גזל. שכל v. שכל. רחם v. רחם. נבל v.
שכר v. שכר. טרף v. טרף. זכר v. זכר. ולד v. ילד
עצב: קדים & קדמה. vide קדם. עשר v. עשר
מתק v. מתק. שבר v. שבר. נכר v. נכר. עצב v.
שבת v. שבת. יתר & יותר v. יתר. חסר vide חסר
מר v. ממר. גדר v. גדר. הדר v. הדר. ארב v. ארב
ממכרת v. מכר. מחמר v. חמר. אשמנים v. שמן
כסלות: כסל. vir. גבר: גבר. מפץ v. נפץ. מגפה v. נגף
חבר. cibus. לחום: לחם stoliditas. כסילות:
חברה: societas. מרד: מרדות rebellio. סתר: סתרה:
מסתר: מסתור latebra. ערב: ערב turba miscel-
lanea. פרץ: פרצות: מפרצים rupturæ. גשם
גשם: pluvia. צדק: צדקה justitia. מגר: מגרנות:
res pretiosæ. קבר: קברות sepulcra. רכב: מרכבה:
מרכבות: מרכבת hinc enim est מרכבתו Gen.
46: 29. מרכבת Gen. 41: 41. רכוב: רכבה currus.
נבל: נבל mulus. פלג: פלגות rivus. פרד: פרדה
uter : lagena. קסם: מקסם divinatio. קצף
קצפה: spuma. רצף: רצפה carbo, sive pruna.
שרט

שֶׂרֶט : שָׂרֶטֶת cæsura. קַלָּסָה : קֶלֶס illusio. שֶׁקֶץ : שִׁקּוּץ abominatio. יָרוֹק : יֶרֶק viriditas. שֶׁקֶט : הַשְׁקֵט tranquillitas. אֹרֶךְ : אֹרֶךְ longitudo. אֶשֶׁד : אֲשֵׁדוֹת declivitates. מַתְבֵּן תֶּבֶן stramen. מֶכֶס : מִכְסָה summa. הַר : הָרָר mons. פֶּטֶר : פְּטֻרָה : פְּטוּרִים aperta. צֵל : צֵלֶל umbra. עָרֵל : עָרְלָה præputiatus. בֶּגֶד : בֹּגְדוֹת perfidia. נֵדֶר : נֶדֶר votum. אֶדֶר : אַדֶּרֶת magnificentia. עָנָף : עֲנַף ramus. עָשָׁן : עָשֵׁן fumus. הֶרֶס : הֲרִיסוּת destructio. הֶרֶג : הֲרֵגָה cædes. הֶבֶל : הֶבֶל vanitas. גֶּזֶר : גִּזְרָה segmentum. בֶּכִי : בְּכֶה v. נֶפֶשׁ. מֶשֶׁק : מַשָּׁק discursitatio. נֶפֶת v. נְדָנִים : נֵדֶה fletus. בְּכִית : בְּכוּת : בָּכְיָה carcer. כֶּלֶא : כְּלוּא merces meretricia. כֶּסֶא : כֵּסֶה feria stativa.

* * *

72 בֶּקַע : בְּקִיעִים dissectio. זֶבַח : זִבְחָה sacrificium. דֶּמַע : דִּמְעָה lacryma. נֵצַח : נֶצַח æternitas. רֶוַח : רְוָחָה respiratio. קֶרַח קָרַח glacies. רֶבַע : רְבַע quarta pars. צֶפַע : צִפְעוֹנִי regulus. שֶׁבַע : שְׁבַעַת in propriis: Jehoschebah & Jehoschabhath. זֶרַח : מִזְרָח ortus. יֶרַח : יָרֵחַ mensis: luna. שׁוּעַ v. שֶׁוַע. שֶׁמַע v. שֵׁמַע. יֶשַׁע v. יֵשַׁע. בֶּטַח v. בִּטְחָה.

* * *

73 עֶמֶד : עֶמְדָּה : מַעֲמָד status. אֵבֶר : אֶבְרָה penna. חֵלֶק : חֶלְקָה pars. חֹמֶל : מַחְמָל : חֶמְלָה indulgentia. אֶתְנַן : אֶתְנָה merces meretricia. זֶרַח : אֹזְרָח ortus. עֶרֶן v. עֶרְנָה. אֹמֶר : אִמְרָה vide אֹמֶר. חֵמֶר v. חֶמְרָה. עֵזֶר v. עֶזְרָה. חֹזֶק : חֶזְקָה

: חֻקָּה v. חֹק. חֲשֵׁכָה v. חשך. הֶמְיָה vide הָמוֹן.
מֶחְקָר v. חקר. מֶרְחָב v. רחב. אֶצְעָדָה: צְעָדָה peri-
ſcelis. מִמְשָׁל: מִמְשָׁלָה: מֶמְשֶׁלֶת: מֶמְשָׁלָה domi-
natio. מֶרְכָּבָה v. רכב. מֶרְקָחָה v. רקח. אֶפְעֶה: אֶפַע
vipera. עֶשְׂרָה v. עֶשֶׂר.

* * *

74 חשבון vide אֶתְמוֹל: תְּמוֹל: אֶתְמוֹל heri. חֶשְׁבּוֹן
עשתות: עֶשְׁתֹּנוֹת. חָסֵר v. חֶסְרוֹן. מַחֲשָׁבָה cogita-
tio. אֶתְנַן: אֶתְנָה merces meretricia. מֶרְקַחַת v. רקח.
חֲצִי: מַחֲצִית: מֶחֱצָה צֶלְצְלִים: צִלְצְלִים cymbala.
: חֲצוֹת dimidium. צֶאֱצָאִים: מֵצִיאִים progna-
ti. בְּאֵרוֹת: בֶּאֱרוֹת putei.

CLASSIS VIII.

INCIPIENTIUM AB CHIREK PARVO.

75 : אֱסָר: אֱסָר obligatio. רִנָּה v. רֹן. פִּסָּה: פַּס par-
ticula. מִדָּה v. מָדוֹן. חִתָּה v. חַת. לִבָּה: לֵב: לֵבָב cor.
צְנִינִים: צִנִּים: צִנָּה. גִּנָּה v. גַּן. זִמָּה v. זִמָּם
ſpinæ. בִּזָּה: בַּז præda. מִסָּה: מַס tributum. סִבָּה
: נְסִבָּה caussa. צִיָּה: צִיּוֹן aridus locus. אִשָּׁה: אֵשֶׁת
mulier. נְצִיב: נִצָּב præfectus. נִצָּה: נִצָּנִים flores.
: שִׁטָּה: שִׁטִּים Ζήπτον δένδρον, Dioſcoridi.

* * *

76 שִׂרְפָּה: שִׂרְפוֹן adustio. בִּצָּרוֹן: מִבְצָר: מִבְצָרָה mu-
nitio. גִּלָּיוֹן: מְגִלָּה: גִּלָּיוֹן volumen. כִּלָּיוֹן: כָּלָה conſum-
matio. עִצָּבוֹן v. עֶצֶב. חִזָּיוֹן vide חָזוֹן. הִגָּיוֹן: הֲגוּת
הָגִית:

הָגִית : הֶגְיוֹן meditatio. צִמָּאוֹן v. צָמָא. זִכָּרוֹן v. זָכָר. שִׁבָּרוֹן v. שֶׁבֶר. שִׁמָּמוֹן v. שַׁמָּה.

* * *

77 גִּבֵּן : גַּבְנוּן gibbofus. קִטֵּר : קְטוֹרָה : קְטֹרֶת fuffitus. כִּסֵּא : כֶּסֶה : כֵּס folium. הִנֵּה : הֵן : הֵא ecce. מִלֵּאת : מִלֻּאִים : מִלֵּאָה : מְלֹא impletio. דִּבֵּר v. דָּבָר.

* * *

78 חִתִּית v. חַת. סִפִּים : סִפּוֹת : כַּפּוֹת : סִפִּים pelves. צִנִּים : צְנִינִים aculei. שֻׂכִּים : שֻׂכּוֹת fpinæ. קִמּוֹשׁ : קִמְּשׁוֹן : קִמּוֹשׂ carduus. יִסּוּר v. מוּסָר. יִלּוֹד v. יֶלֶד. שִׁבֹּל unde שִׁבֳּלִים : שִׁבֹּל unde שִׁבֳּלֵי fpicæ. Zach. 4: 12. רִבּוֹא : רְבָבָה myrias. סִלּוֹן : סַלּוֹן fpina. צִיּוֹן : צִיָּה aridus locus. מִשּׁוֹטִים : מָשׁוֹט : מִשּׁוֹט remus. תִּמּוֹרָה v. תָּמָר.

* * *

79 שִׁלּוּם : שִׁלֵּם : שִׁלְמָה : שִׁלֻּמִים : שַׁלְמוֹנִים re-tributio. שִׁקּוּץ : שֶׁקֶץ abominatio. חִתּוּל : חֲתֻלָּה fafcia. הִלּוּל : תְּהִלָּה laus. עִזּוּז : עֱז robuftus. סִכּוּת v. סֹךְ. כִּיּוּן v. מָכוֹן. בִּעוּת : בְּעָתָה terror. גִּדּוּף : גִּדּוּפָה : גְּדוּפָה convitium. רִקּוּחַ v. רַקַח. צִחֵחַ : צַח aridus. צִפִּית v. צִפִּיָה.

* * *

80 שִׁלֻּמִים v. שַׁלְמוֹן. שִׁמֻּרִים v. אַשְׁמֹרֶת. מִלֻּאִים : מִלֵּאת : מִלֵּאָה : מְלֹא impletio. שְׁבִלִים : שְׁבִל orbitas. נִאֻפִים : נַאֲפוּפִים adulteria. נִחֻמִים v. נֶחָמָה.

* * *

* * *

רכבה: vide רכב. סתרה v. סתר. קדמה v. קדם. 81
שבעה: שבענה: שבע septem. מכמר vide מכמור·
משבר: משבר matrix. מסחר v. סחר. ממסך v. נסיך.
מכתב: כתב: כתבה scriptura. מנעל: נעל calceus.
מזרח: זרח ortus. משכב: שכבה: שכבת stratum.
מכבר: כברה cribrum. מכמר: מכמרת: מכר.
venditio. מקטר: מקטרת suffimentum. מסתר v.
סתר. מגדל: מגדול turris. משמר: משמרת cu-
stodia. משטח: משטוח expansio. מבחר: מבחור
selectissimum. מבצר: בצרון. מקדש: מקדש san-
ctuarium. ממשל v. ממשלה. משפט: שפוט: שפטים
judicia. מקסם: קסם divinatio. משחק: שחק lu-
dus. משלח: משלוח emissio. משען vide משען.
משמע v. שמע. משקל: משקול pondus. מבטח v.
בטחה fiducia. מפקד: פקדה: פקידית pro
præfectura. Jerem. 37: 13. מפלט: פלטה: פליטה
effugium. מטהר formæ מקדש: טהר: טהרה ni-
tor, puritas.

* * *

אמרה vide אומר. קדמה v. קדם. פרדה: פרד mu- 82
lus. משחה: משחה: ממשח unctio. שבעה v. שבע.
שבעה: שבע septem. ספרה: ספר numeratio.
טבחה vide טבח. שפלה vide שפל. זבחה: זבח
mactatio. זקנה: זקן: זקנים senectus. זמרה v.
זמיר. סבלה v. סבל. דמעה: דמע lacryma. דברה
: דבר ductus. רכבה v. רכב. גזרה גזר segmentum.
נקפה: נקף excussio. בטחה v. בטח. מקצה v. קצה.

יתרת: יותר 1. Sam. 15: 15. יֶתֶר residuum. פִּשְׁתָּה
פִּשְׁתִּים: lina. צֵאָה v. צָמָא. מִרְמָה v. תַּרְמִית.
מִכְלָה unde תַּכְלִית : תִּכְלָה : מִכְלוֹת perfectio.
מִכְסָה : מֶכֶס summa. מִצְפֶּה : מִצְפָּה specula. מִשְׁתָּה
שְׁתִיָּה : potio. מִקְנָה : קִנְיָה : קִנְיָן acquisitio. רִצְפָּה
רְצָפִים : carbones. מִקְוֶה : תִּקְוָה spes. תִּכְלָה v.
תַּכְלִית : מִצְוָה : צַו praeceptum: מִכְוָה : כִּי : כְּוִיָּה ustio.
בִּנְיָה : בִּנְיָן : מִבְנֶה ædificium: structura. שִׁרְיָה : שִׁרְיָן
שִׁרְיוֹן lorica. קִרְיָה : קֶרֶת civitas. בְּרִיָּה : בָּרוּת : כְּרוּת
cibus. נִהְיָה v. נִי. לִוְיָה לוֹיוֹת adjectiones. שִׁבְיָה
vide שֵׁיבָה. מוֹרָא : מוֹרָה : יִרְאָה reverentia.
בִּנְיָן : בִּנְיָה ædificium. כְּנַעֲנִי : כְּנַעַן negotiator.
מִקְצָת : קָצָה : קָצֶה : קְצָוִים : קְצָוֹת unde plur. קְצָווֹת
fines, extremitates. שְׂרֵפָה : מִשְׂרָפָה combustio.
תִּפְאָרָה : פְּלָאוֹת mirabilia. מִפְלָאָה unde plural.
מִפְלָאוֹת : פְּלָאוֹת mirabilia. מִגְדָּנוֹת : מֶגֶד res pre-
tiosa. מִשְׁאָלוֹת : שְׁאֵלָה petitio. מִגְבָּלוֹת : מִגְבָּלוֹת
terminatæ, vel terminationes, ut גַּבְלֻת termi-
natio. Exod. 39: vs. 15. מִבְדָּלוֹת separatæ pro
מִבְדָּלוֹת Jos. 18: 9. מִגְרָשׁוֹת : מִגְרָשׁוֹת suburbia.
זִלְעָפוֹת : זַלְעָפוֹת procellæ. מִפְעָלִים vide פֹּעַל.
מִצְעָדִים : צַעַד congressus. מִפְרָצִים : פֶּרֶץ ru-
ptura.

* * *

83 מִסְכֵּן : מִסְכֵּן indigus. מִסְמְרִים v. מַסְמֵר. קִנְצֵי
קֵץ : finis. צְלָצַל, ut in propriis פִּצְפֵּץ, unde plur.
צִלְצְלִים : צֶלְצְלִים : מְצִלְתַּיִם cymbala. מִצְעִירָה
צְעִירָה :

:צְעִירָה parva. בְּלִי: בַּל: בִּלְתִּי non. עִוְעִים▭ à sing.
עִוְעַ: עָוֹן: עַוָּה perversitas.

* * *

אתמול: אֶתְמוּל: אֶתְמוֹל: תְּמוֹל heri. זִכָּרוֹן v. זֵכֶר. 84
יוֹתֵר: יִתְרוֹן. פֶּתַח v. פִּתְחוֹן. מַחֲשָׁבָה v. חֶשְׁבּוֹן
דִּמְיוֹן. קִימוֹשׁ vide קִמְּשׁוֹן. excellentia יֶתֶר: יִתְרוֹן
:דְּמוּת similitudo. שִׁרְיוֹן: שִׁרְיָה: שִׁרְיָן lorica. פִּדְיוֹם▭
מִשְׁקָל: מִשְׁקוֹל redemtio. פֶּדֶת: פְּדוּת: פְּדוּי: פִּדְיוֹן
pondus. מִזְמוֹר v. זָמִיר. מִסְתּוֹר vide סֵתֶר. מִגְדּוֹל
:מִגְדָּל turris. מִשְׁלַחַת: מִשְׁלָח: מִשְׁלוֹחַ emissio.
מִבְחוֹר: מִבְחָר selectissimum. מִכְלוֹל vide מִכְלָל.
מִכְמוֹר vide מִכְמָר. מִשְׁטַח: מִשְׁטוֹחַ expansio.
צֶפַע: צִפְעוֹנִי: מִקְצָעָה: מִקְצֹעַ expansio. מִקְצוֹעַ
basiliscus. מִשְׁקֹלֶת: מִשְׁקֶלֶת perpendiculum.
מַלְבּוּשׁ: לְבוּשׁ: תִּלְבֹּשֶׁת. מִכְמָר v. מִכְמֹרֶת vesti-
mentum.

* * *

שֵׂכֶל: שִׂכְלוּת. סֶכֶל: סִכְלוּת stoliditas. כֶּסֶל v. כִּסְלוּת 85
prudentia. שִׁפְלוּת v. שֵׁפֶל. רִפְאוּת v. מַרְפֵּא. עִקְּשׁוּת
:מַעֲקַשִּׁים▭ perversitates.

* * *

גַּלְגַּל Jesa. 28: 28. גַּלְגַּל Psalm. 83: 14. יִתְרַת v. 86
מִפְתָּח. מִשְׁחָה v. מִמְשַׁח. אַשְׁמַן vide מִשְׁמָן. יוֹתֶר
:פִּתְחוֹן apertio. הִתְנַדְּבוּת: נְדָבָה voluntaria obla-
tio. מִשְׁבָּתִים▭ v. שַׁבָּת. מִשְׁלוֹחַ: מִשְׁלַחַת missio.
מִסְפַּחַת: סַפַּחַת abscessus. רִשְׁעָה: מִרְשַׁעַת improba.
scessus.

***

* * *

87 מִכְסָה. דְחִי מְרְחָה impulsio. פִּשְׁתָּה : פִּשְׁתָּה linum.
מִכְסֶה : כְּסוּי : כְּסוּת tegmen. מִצְפָּה : מִצְפֶּה specula.
מִקְרֶה : קָרִי : קָרֶה casus. מִקְוֶה : תִּקְוָה spes.
מַרְעֶה : מַרְעִית : רְעִי pascuum. מִבְנֶה : בִּנְיָה : בִּנְיָן
ædificium. מִשְׁעָן v. מִשְׁעֶנֶת. מִכְמוֹר v. מִכְמֶרֶת.
מִשְׁקֶלֶת : מִשְׁקֹלֶת perpendiculum. מִגְעֶרֶת : גְּעָרָה
increpatio. מִקְטֶרֶת : מִקְטָר suffimentum. מִצְנֶפֶת
צָנִיף : cidaris. מִמְשָׁלָה v. מֶמְשֶׁלֶת. מִשְׁמֶרֶת : מִשְׁמָר
שִׁמֻּרִים custodia : observatio. מִסְגֶּרֶת : סְגוֹר
clausura. תִּפְאֶרֶת v. תִּפְאָרָה. מִשְׁבְּצָה : תַּשְׁבֵּץ ocellatio.
מִסְכֵּנוּת : מִסְכְּנוּת penuria. מַסְמְרוֹת
מַסְמְרִים : מַסְמְרוֹת : מַסְמְרִים clavi. שִׁבֳּלִים
שׁוֹקֶת : שְׁקָתוֹת. שַׁמָּה vide שִׁמָּה spicæ. שִׁבֳּלִים
aqualiculus.

CLASSIS NONA

INCIPIENTIUM A KAMETSCHATUPH.

88 חֳלִי v. מַחֲלָה. דֳּמִי : דֻּמִיָּה : דוּמִיָּה silentium. יְפִי : יֳפִי pulcritudo. רֳאִי v. מַרְאֶה. עֳנִי : עֱנוּת : עֱנוּת afflictio. עֳבִי : עֳבִי
densitas.

* * *

89 מָשְׁחָה : רֹגֶז : רָגְזָה commotio. אֻמְצָה : אֹמֶץ robur.
v. קָרְחָה. אָמְנָה v. אֹמֶן. שָׁבְעָה v. שֹׂבַע. מָשְׁחָה v.
אֲרֻבָּה : אֲרֻבּוֹת pl. אֳרָבָה. תָּרְמִית v. תָּרְמָה. קָרַחַת
cataracta. דָּרְבָן : דָּרְבָנוֹת stimuli. אָבְדָן : אַבְדּוֹן
נָכְרִי : אֲבֵדָה : אֲבַד : אָבְדָן perditio. Prov. 27: 20.
נֵכָר : alienigena. תָּכְנִית v. תֹּכֶן : חָפְשִׁית : חֹפֶשׁ libertas. מָשְׁחַת. טֹהַר v. טָהֳרָה : מָחֳרָת : מָחָר cras. מָשְׁחַת
vide

vide מִשְׁחַת. כֻּתֹּנֶה pl. כֻּתֳּנוֹת : כְּתוֹנֶת : כֻּתֹּנֶת tu-
nica. תְּאֻמִים : תְּאוֹמִים : תּוֹמִים gemelli.

CLASSIS DECIMA,

INCIPIENTIUM A KIBBUTS.

אֻלָם : אֵלָם : אוּלָם : אֵילָם : אֵילַמּוֹת porticus. 90
פֻּארָה : פֻּארוֹת rami. קוּבָּה : קֻבָּה lupanar. חֻקָּה
חוֹק : חֻקִּים statuta. מָעוֹג : עֻגָּה placenta. סֻכָּה
v. סֹךְ. גֻּלָּה : גְּלִילִים : גִּלְגַּל : גַּלְגַּל rota, or-
bis. מַצָּב v. מֻצָּב. מֻצָּק v. יָצוּק. סֻבָּל v. סֵבֶל. כֻּתֹּנֶת
v. כֻּתֹּנָה. דֻּמִיָּה : דּוּמִיָּה : דּוּמָם : דֳּמִי : דְּמוּת silen-
tium. הֻיְּדָה pl. הֻיְּדוֹת : תּוֹדָה celebratio.

CLASSIS UNDECIMA

INCIPIENTIUM A SCHEVA.

סְפָר : סְפֹרָה : סְפֹר numeratio. סְפָר : מִסְפָּר enumeratio. 91
בְּצָר : בְּצָר aurum. שְׁאָר : שְׁאֵרִית reliquiæ. שְׁלָו
שְׁלֵיו : שְׁלָו tranquillus. מְדָן : מָדוֹן contentio. מְנָת
v. מָנָה. כְּפָר v. כֹּפֶר. יְקָר v. יָקָר. כְּתָב vide מִכְתָּב.
קְרָב : קְרָבוֹת prælia. מְצָר v. מָצוֹר. שְׁפָט v. מִשְׁפָּט.
גְּעָרָה : מִגְעֶרֶת increpatio. נְדָבָה : הִתְנַדְּבוּת spon-
tanea oblatio. נְמָלָה : נְמָלִים formicæ. כְּבָרָה
: מִכְבָּר cribrum. צְעָדָה : אֶצְעָדָה periscelis. בְּרֵכָה
& בְּרֵכָה piscina. רִשְׁעָה : מִרְשַׁעַת improba. צְדָקָה
צֶדֶק : justitia. קְצָפָה : קֶצֶף spuma. דְּאָבָה : דַּאֲבוֹן mœ-
ror. בְּעָתָה : בִּעוּתִים terrores. סְעָרָה : סַעַר turbo.
זְוָעָה : זַעֲוָה commotio. רְוָחָה : רֶוַח respiratio. פְּרָזָה
plur.

plur. פְּלָאוֹת ex quo pl. פְּלָאָה pagus. פְּרָזוֹן: פְּרָזוֹת
מִפְלָאוֹת: mirabilia. קְבָרָה hinc plur. קְבָרוֹת: קֶבֶר
sepulcrum. קְשָׂוָה à quo קְשָׂווֹת: קָשָׂה: scutella. יְלָלָה
רִבּוֹא: רְבָבָה cantio. רִנָּה: רֹן: רְנָנָה ejulatus. יְלֵל
myrias. שְׁגָגָה: מְשׁוּגָה error. נְקָמָה: נָקָם ultio.
מִשְׁכָּב v. שְׁכָבָה. נְבֵלָה v. נְבָלוֹת. שְׁבָךְ v. שְׁבָכָה
פְּטֻרָה. רָחָב v. רְחָבָה. מִכְתָּב v. כְּתָבָה. יְקָר v. יְקָרָה
v. פֶּטֶר. פְּרָצָה v. פֶּרֶץ ruptura. צְבָיִים: צְבָאִים
צְבָאוֹת capreæ. גְּדָיִים: גְּדִיּוֹת capræ. פְּקָעִים
פְּקָעוֹת: colocynthides. מְנָאוֹת: מְנָיוֹת partes.
מְזָוִים: זָוִיּוֹת anguli. סְדָרִים: שְׂדֵרוֹת ordines.
תְּכָכִים: תּוֹךְ vel תֹּךְ industria. פְּרָזוֹן: פְּרָזוֹת pagi.
רְעָבוֹן: רָעָב fames.

* * *

92 כְּאֵב: מַכְאוֹב dolor. יְלֵל: יְלָלָה ululatus. פְּאֵר vide
תִּפְאָרָה: שְׂאֵת: שִׂיא excellentia. גְּוֹלָה vide גָּוֹל.
יְרֻשָּׁה v. מוֹרָשׁ: דְּבֵלָה: דְּבֶלֶת: דְּבֵלִים palatha
ficuum. מְלֵאָה v. מְלוּאָה. בְּעֵרָה: תַּבְעֵרָה incen-
dium. שְׁאֵלָה: מִשְׁאָלוֹת petitiones. שְׂרֵפָה: שִׁדָּפוֹן
adustio. שְׂרֵפָה: מִשְׂרָפָה combustio. שׂוֹרֵק: שְׂרֵקָה
vitis selecta. טְרֵפָה v. טֶרֶף. פְּלֵטָה v. מִפְלָט. נְכֵאָה
כָּאִים: attriti. מְרֵרָה: מְרוֹרָה fel. בְּרֵכָה: בְּרֵכַת
piscina. שְׁאֵרִית: שְׁאָר reliquiæ. רְחֹקִים: רָחוֹק
longinquus. קְצָוִים v. קָצֶה. כְּבֵדֻת: כֹּבֶד gravitas.

* * *

93 רֹאִי: רְאִי: רְאִית: רְאוּת: מַרְאֶה: רוֹאֶה vi-
sio. Jesa. 28: 7. רְאִי: מַרְאוֹת specula. נְשִׁי: מַשָּׁא
מַשָּׁאָה: מַשֶּׁה: debitum. דְּחִי: מִדְחֶה impulsio. פְּתִי
פּוּתָה:

פּוּתָה: ſimplex. מִקְרֶה: קָרֶה: קְרִי casus. בְּכִי vide
בְּכוּת. בְּלִי. v. בַּל v. שְׁלִי: שַׁלְוָה tranquillitas. שְׁבִי v.
תַּכְלִית: בְּלִי pulcritudo. יְפִי: יָפִי. נָהַּ v. נְהִי: שִׁיבָה
conſumtio. צְבִיָּה: צְבִי caprea.

* * *

94 כְּפִיר: מַכְבֵּר ſtragulum. שׁוֹבֶל: שְׁבִיל ſemita. כְּבִיר
כֹּפֶר pagus. מֵזַח: מְזִיחַ cingulum. נְצִיב: נְצָב præ-
fectus. רְאוּת v. מַצָּבָה: מַצָּב: נְצִיב ſtatio militum.
שְׂנִיאָה. שִׁיחָה v. שְׁחוּת: שְׁחִית: בָּכוּת v. בְּכִית: רְאִי
: שְׂנוּאָה exoſa. יוֹנֶקֶת: יוֹנֵק: יְנִיקָה hinc יְנִיקוֹת ra-
mus tener. זְמִירָה v. זָמִיר cantus. פְּלֵיטָה v. מִפְלָט.
שְׁחִיטָה. מִפְלָט v. פְּלֵיטָה mactatio. שַׁחַט: שְׁחִיטָה
מַנְגִּינָה. נְגִינָה v. שׁוֹאָה. שְׁאִיָּה v. שַׁחֲטָה mactatio.
modulatio. מִפְקָד: פְּקֻדָּה: פְּקִדוּת. תַּחֲנוּן: תְּחִנָּה
præfectura. נְטִיעִים vide נֶטַע planta. בְּקִיעִים
בֶּקַע: diſſectio. גְּלִילִים: גֻּלּוֹת orbes. מְרִירִים
v. מַר. יָגַע: יְגִיעַ labor.

* * *

95 שְׁאַל: שְׁאוֹל bubalus. תְּאוֹ: תּוֹא v. מְלֵאת. מְלֹא
infernus. Jeſa. 7: 11. זְרוֹעַ: זְרֹעוֹת brachia. גָּדוֹל
גֹּדֶל: גְּדֻלָּה: magnitudo. שְׁבִילִים: שְׁבוֹל orbita-
tes. שְׂחֹק: מִשְׂחָק ludus. יְסוֹד v. מוֹסָדָה. צָפוּן v. צָפוֹן.
אֶתְמוֹל. תְּמוֹל vide סְבַךְ v. סְבָךְ. מִשְׁפָּט v. שְׁפוֹט
סָגוּר: סְגוֹר aurum. מִסְגֶּרֶת: סְגוֹר clauſura. בְּאֹשׁ
בָּאְשׁ: fætor. שְׁעוֹל à quo שְׁעָלִים, & שֹׁעַל à quo
שְׁעָלִים pugilli. רְאוּת v. מַרְאֶה. דּוּת v. מַרְוֶה.
מְתוֹם: תְּהוֹם: תְּהוֹמָה ex quo תְּהוֹמוֹת abyſſi. מְתֹם
מְרוֹרָה v. תֹּם: גֹּבַהּ: גֹּבַהּ: גְּבֹהוּת altitudo.
מְרֵרָה:

: מְרֵרָה fel. צְפוּנָה v. צָפוּן. קְטוֹרָה v. קֵטֶר. מְאוּרָה
v. מָאוֹר. מְצוּרָה v. מָצוֹר: מְעוֹנָה: מָעוֹן habitatio.
מָחוֹל: מְחוֹלָה chorus. מְקוֹמָה ex quo מְקֹמוֹת: מָקוֹם
locus. מְשׁוֹאָה v. שׁוֹאָה.

* * *

מְעוֹלֵל: עוֹלָל: עוֹלֵל parvulus.

* * *

96 בְּלוֹאִם: בְּלוֹיִם veteramenta. פְּתוֹתִים: פַּת
frustum. תְּאוֹמִים: תְּאֹמִים: תְּאֻמִים gemelli.
מְמוֹתִים: מָוֶת mors. צַלְחִית v. צְלָחוֹת. מְרֹרִים
v. סַר. שְׁכֶבֶת vide שְׁכָבָה. כְּתֹנֶת: כֻּתֹּנֶת: כָּתְנוֹת
tunicæ. כְּתֹבֶת v. כָּתַב: מְתוֹפְפֹת: תוֹפְפוֹת tym-
panistriæ.

* * *

97 כְּלוּא: כֶּלֶא carcer. לְחוּם: לֶחֶם cibus. יָסוּר v.
מוּסָרָה. לְבוּשׁ: מַלְבּוּשׁ: תִּלְבֹּשֶׁת vestis. גְּמוּל
: גְּמוּלָה: תַּגְמוּל retributio. מָצוֹר Ijob 19:6. מְצוּרָה
laqueus. רְכוּב vide רֶכֶב. גְּבוּל: גְּבוּלָה terminus.
גְּדוּד: גַּד: גַּר turma. שְׁבוּת v. שִׁיבָה. דְּמוּת v. דָּם.
שְׁחוּת. שְׁחִית fovea. שְׁפוּטִים v. מִשְׁפָּט· רְעוּת
: רַעְיָה amica. רְאוּת v. רוֹאֶה. כְּסוּת vide מִכְסֶה.
שְׁחוּת v. שִׂיחָה. פְּדוּת v. פִּדְיוֹן. זְנוּת: זְנוּנִים: תַּזְנוּת:
scortatio. כְּסוּי: כְּסוּת: מִכְסֶה: מְכַסֶּה tegmen. פְּדוּי
: פְּדוּת: פְּדֻת: פִּדְיוֹן redemtio.

* * *

98 שְׂנוּאָה: שְׂנִיאָה exosa. שְׁמוּעָה v. שָׁמַע. שְׁבוּעָה v.
שְׁבוּעַ. מְלוּכָה v. מַמְלָכָה. נְחוּשָׁה: נְחֻשָׁה æs. גְּדוּפָה
: גְּדוּפִים: גְּדוּפוֹת convitia. יְשׁוּעָה v. יָשַׁע. גְּמוּלָה
vide

זְבוּל: זְבוּלָה גְבוּל: גְבוּלָה terminus. תַּגְמוּל vide
נוּחַ v. מְנוּחָה. מַרְפֵּא v. רְפוּאָה habitaculum. זְבֻל:
מָצוּק v. מְצוּקָה. מָצוֹר v. מְצוּרָה. מָכוֹן v. מְכוּנָה
מְסוּכָה cursus. מֵרוֹץ: מְרוּצָה venatio. צַיִד: מְצוּדָה
vel מְשׂוּכָה שׂוּךְ sepes. מְבוּסָה: תְּבוּסָה conculca-
tio. מְדוּרָה: דּוּר: pyra, rogus. מָצוֹד v. מְצוּדָה mu-
nitio. מְצוּלָה: מְצוּלָה profundum. שְׁגָגָה: מְשׁוּגָה
error. תְּנוּפָה: נָפָה agitatio. בִּינָה: תְּבוּנָה intelli-
gentia. תְּנוּמָה: נוּמָה dormitatio. מָכוֹן v. תְּכוּנָה.
יֵשַׁע v. תְּשׁוּעָה. עֵדוּת testimonium. עֵדָה: תְּעוּדָה
נִיב: תְּנוּבָה: proventus.

* * *

99 מְרוּקִים. תַּזְנוּת v. זְנוּנִים, נַעַר vide נְעוּרִים
תַּמְרוּק. mundatio. פְּתוּרִים: פְּתוּרָה: פֶּתֶר aper-
tio. בְּחוּרִים: בְּחֻרוֹת: בַּחוּרִים Juventus. מַצָּע: יָצוּעַ: יְצוּעַ
stratum. שֹׁרֵק v. שׂוֹרֵקִים.

* * *

100 פֶּלֶג: פְּלַגָּה languor. מַדְוֶה: דְּוַי: דְּוֹת: דְּוַי vir. גֶּבֶר: גְּבַר
rivus. מְשַׁמָּה v. שְׁמָמָה & שַׁמָּה.

* * *

מָלֵא: מְמַלֵּא plenus. מִקְדָּשׁ: מִקְדָּשׁ sanctuarium.
פְּלֻגּוֹת: פְּלַגּוֹת מְדוּן: מִדָּה: מַד: מְמַדִּים mensura.
מַחְבֶּרֶת · כְּסוּי · מִכְסָה vide divisiones. מִפְלַגּוֹת:
רַאֲשׁוֹת: מְרַאֲשׁוֹת חוֹבֶרֶת commissum. מַחְבָּרֹת:
cervicalia. שְׁכָמִים: שְׁכֶם unde שִׁכְמָה Hos. 6: 9.
כְּפַר: כֹּפֶר: כְּפִיר villa.

* * *

* * *

קְהִלָּה : קָהָל congregatio. כְּלִמָּה : כְּלִמּוּת ignominia. תְּחִנָּה : תַּחֲנוּן : תַּחֲנוּנוֹת deprecationes. תְּהִלָּה הִלּוּל laus. רְמִיָּה v. מִרְמָה. כְּוִיָּה v. כִּי. גְּוִיָּה v. גֵּו. שְׂכִיָּה : מַשְׂכִּית imago. שְׁתִיָּה : מִשְׁתָּה potio. שְׁאִיָּה vide שְׁאֵת. גִּלָּיוֹן : מְגִלָּה volumen. מְזִמָּה v. זָמָם. מְסִלָּה : סוֹלְלָה : מַסְלוּל agger. מְחִתָּה v. חַת. נְסִבָּה סִבָּה : causſa. פְּקֻדָּה : פְּקֻדַּת : מִפְקָד præfectum. מְצִלְתַּיִם. צִלְצְלִים : צֶלְצְלִים tintinnabula.

* * *

101 פְּרֻדָּה vide פִּדְיוֹן. זְבֻל v. זְבוּל. פְּקֻדָּה : פְּקֻדַּת : מִפְקָד praefectura. גְּדֻלָּה v. גֹּדֶל. פְּעֻלָּה v. פֹּעַל. רְכֻלָּה מַרְכֹּלֶת : mercatus. יְרֻשָּׁה v. מוֹרָשׁ. קְבֻצָּה : קְבוּצִים congregationes. מְנֻחָה v. נוֹחַ. מְכַסֶּה : מָסָךְ : מוּסָךְ operimentum. פְּלֻגּוֹת : פְּלַגּוֹת : מִפְלַגּוֹת divisiones. מִסְכֵּן : מִסְכֵּן indigus. מְרֻשָּׁה v. רִישׁ. מִקְצֹעַ מִקְצוֹעַ : angulus. שְׁרֻקִים : שְׁרוּקִים : שְׁרִיקוֹת multicolores. זְקֻנִים v. זָקֵן. תְּאֻנִים : תַּאֲנִיָּה : אָוֶן : molestia. בְּחֻרוֹת : בְּחוּרִים juventus. רְתֻקוֹת v. רַתּוּק. שְׁמֻרוֹת v. אַשְׁמֹרֶת.

Classis XII.

Eorum, quæ inchoantur ab Chateph-kamets.

102 חֳמַת : חֵמֶת uter, lagena. אֲגַמִּים : אֲגַם : אֲגַמִּים הֲדָרָה : הָדָר : הֶדֶר decus. אֲבָקָה : אָבָק pulvis. עֲנָוָה שְׁנָוָה :

: עֲנָוָה humilitas. חַטָּאָה : חֲטָאָה : חֵטְא peccatum.
אַהֲבָה : אֲהָבוֹת amores. הֲנָחָה vide נוּחַ. עֳפָאִים
: עֳפָיִים rami. חֻקְּקִים vide חֹק. עֲרָבוֹן : עֲרֻבָּה
תַּעֲרֻבוֹת : sponsiones.

* * *

: אֵפֶר : אֵפֶר cinis. אֲבֵדָה : אֲבַדּוֹן : אָבְדָן perditio. 103
אֲשֻׁרָה : אֲשֶׁר decursus. אֲסֵפָה vide אָסִיף. הֲפֵכָה
: מַהְפֵּכָה subversio. הֲרֵגָה : הֶרֶג cædes. חֲשֵׁכָה v.
חֹשֶׁךְ. עֲרֵמָה : עֲרֵמִים acervi. זֵינִים : זֵנוֹת arma.
אֲשֵׁרִים : אֲשֵׁרוֹת luci.

* * *

מְחִצוֹרָה : חֲצוֹת : חֲצִי : אֲרָיוֹת : אַרְיֵה : אֲרִי leones. 104
מֶחֱצָה dimidium. חֶלְיָה : חֲלִי ornamentum. עֲבִי
: מַעֲבֶה : עָב : עֳבִי densitas. חָסִין : חָסוֹן robustus.
חֲבֹל : חֲבוּלָה : חֲבִיל הֲלִיכָה : הֲלִיךְ : הֵלֶךְ ambulatio.
pignus. עַוָּל : עֲוִיל iniquus. הֲמִית v. הָמוֹן. אֲשִׁישׁ
: אֲשִׁישָׁה lagena. חֲנִיתִים : חֲנִיתוֹת hastæ. אֲכִילָה
vide אֹכֶל. חֲנִינָה : חֵן gratia. חֲבִילָה
vide חֲבִיל. עֲלִילָה : עֲלִילִיָּה : מַעֲלָלִים actiones.
חֲמִישִׁי : חֲמִשִּׁי quintus. אֲשִׁישִׁים : אֲשִׁיָּה funda-
mentum. הֲרִיסוּת : הֲרִיסָה : הֶרֶס destructio.

* * *

חֲגוֹר : חֲגוֹרָה cingulum. חֲלוֹם : חֲלוֹמָה somnium. 105
חֲמוֹר : חֲמֹרָתַיִם duo acervi. חֲלִיפָה : חֲלוּף muta-
tio. חֲצוֹת v. מֶחֱצִית. חָזוֹת v. חָזוֹן. עֱלוֹת pistilla,
עֱלִי pistillum. עֲבֹדָה : עֲבֻדּוֹת servitus.

* * *

106 תַּעֲלוּמָה: עֲלוּמִים: חַבּוּרָה: חַבּוּרָה plaga, vibex. absconditum. חֲשׁוּקִים Exod. 12: 16. חֲשֻׁקִים Psal. 10: 11. fasciæ.

* * *

107 עֲקַלְקַלּוֹת: עֲקַלָּתוֹן: הֲרִסָה: הֶרֶס. חִתָּה vide חֲתַת tortuosa. אַגְמוֹן: אֲגַמִּים juncus. אֲבַרְדָּן v. אֲבֵדָה. חֲלַקְלַקּוֹת: חֲלָקוֹת blanditiæ.

* * *

עֲצֶרֶת: מַעְצוֹר prohibitio. עֲקָרָה: עֲקֶרֶת sterilis.

* * *

108 תַּאֲנִיָּה: אֲנִיָּה mœror. עֲלִיָּה: עָלָה ascensus. 2. Par. 9: 4. 2. Reg. 10: 5. הֲרִיָּה: הָרָה gravida. חֲבִתִּים: מַחֲבַת sartago.

* * *

109 חֲלֻקָּה: מַחְלוֹקֶת partitio. עֲרֵבָה vide עֵרָבוֹן: חֲתֻלָּה fascia. אֲרֻבּוֹת: אֲרֻבָּה cataracta. חִתּוּל: חֲנֻפָּה: חֹנֶף hypocrisis. אֲמִצִּים v. אָמִיץ. הֲתֻלִים: מַהֲתַלּוֹת illusiones. הֲפֻגוֹת: הֲפֻגָה: פוּגָה intermissio.

Classis XIII.

Eorum, quæ ab (ֱ) & (ֲ) inchoantur.

110 עֱנִי: עֱנוּת: עֱזוּז: עוֹז: מָעוֹז: מָעֻזִּים robur, munitio. afflictio. אֱשׁוּן: אִישׁוֹן nigredo. אֱדֹם: אָדָם Amos 9: 12. collat. cum Act. 15: 17. Item 1. Paral. 1: 1. אֱמֶת: אָמֵן: אָמֵן à quo forma constructa נֶאֱמָן veritas, fide dignissimum, seu verissimè dictum. אָמֵן אֱמוּנָה: אָמְנָה veritas.

* * *

אֲרֻבּוֹת à sing. אֶרֶב insidiæ. Idem sonant אֶרֶב & מַאֲרָב. עֳמָרִים à sing. עוֹמֶר idem quod עָמִיר manipulus.

INDEX

INDEX
LOCORUM SCRIPTURÆ,
quæ vel novè explicata, vel illuſtrata.

 cabat,

divisa à legitima uxore, quæ reliquerat ad custodiendam domum, tradidit EA in custodiam, ubi sustentabat EA, &c. p. 560. n. 54.

1. REG. 7: 21. Postea erectam columnam sinistram vocavit nomine ejus Bohaz, id est, בְּיוֹעַז in robore, Nomina igitur columnarum complectebantur hanc sententiam יָכִין בּוֹעַז stabiliet *Deus* robore. p. 590. n. 53.

2. Reg. 17: 21. Depulit enim Jeroboam Jisraëlitas à sequendo Dominum. *Et ex altera scriptione:* Et avolare fecit, i. e. celeriter vel strennè recedere fecit . . . . Jisraelitas à sequendo Dominum. p. 544. n. 52.

2. Reg. 19: 25. *Juxta unam scriptionem:* Ad deturbandum in acervos vastos. *Juxta alteram:* ad æquandum in acervos vastos.

2. Reg. 19: 26. Ut gramen tectorum & uberum loci eminentis, antequam in culmum assurgat. p. 468. n. 23.

2. Reg. 20: 13. Ad quos intentus Chizkias ostendit eis omne horreum contriti sui tritici. pag. 409. n. 158.

1. PAR. 2: 48. Concubina peperit Scheberum. p. 560. n. 54.

1. Par. 3: 5. Hi autem nati sunt, natique exhibiti sunt ei Hierusolymis. p. 571. n. 16.

1. Par. 15: 26. Quum accingeret *robore* juvaretque. p. 464. n. 15.

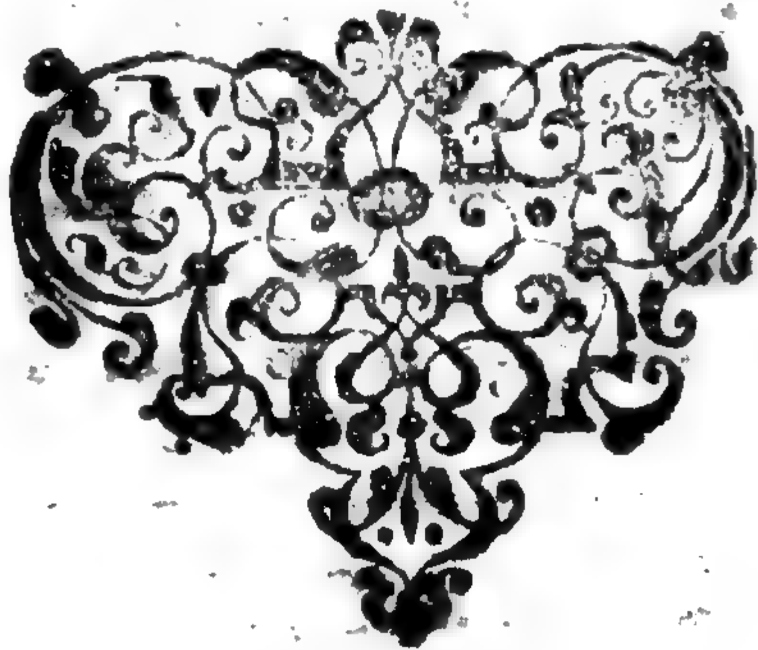
1. Par. 17: 17. Prævidisti mihi, secundum delineationem hominis illius, excellentiam; Jehova Deum. p. 140. n. 228.

Psalm.

Prov.

Jesa.

Jesa.

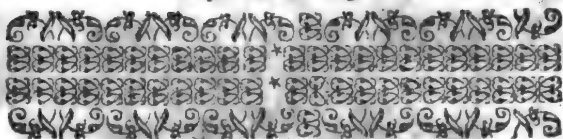
EMEN-

EMENDANDA.

Pag. 10. lin. 12. lege: 186. 187. p. 30. lin. 17. adde *Scheva*. p. 35. lin. 9. DE SEMIPARVIS, *adde*, VEL PARVIS. p. 41. post lin. 18. VI. Quando insinuandum est originarium Segol subjicitur (ֱ) ut אָֽהֳלָה óhla, ex אֹהֶל tentorium. pag. 42. lin. 16. lege יִרָאֶעֶה p. 43. lin. penult. dedisti, *adde* abstulisti. p. 44. lin. penult. מִגְדּ יל per Joth, non מִגְדּוֹל p. 54. lin. retro 6. cum *præfixo, non,* suffixo. p. 67. lin. 26. insere post *vel* hæc verba: *ex non gutturatis* ejectum. p. 75. l. 8. deleatur 10. & pro 20. scribatur 29. lin. 9. pro Sarka scribatur Darga. p. 80. nr. 38. תַּעַצְבוּ non תַּעְ׳ p. 82. lin. 17. post *quoties* insere : in diminutis mediâ vel ultimâ radicali. p. 85. lin. ult. pro vocibus, *futuri in præteritum*, scribe, & Vav, sine conversione temporis copulativi p. 92. n. 86. omissus est Sakephgadol cum servo ֣ & Thebir cum servis ֣ & ֣ p. 104. l. 23. Regulæ, non Regula. p. 124. l. 14. V. non IV. p. 124. lin. 20. לִרְאוֹת p. 132. lineâ retro 4 חָזִק sine dages. p. 107. l. 6. scribatur וְהָרָעֵב pro וְהָרָעֵב p. 227. lin. 22. lege הָעֲמֹרָה discrep. הָחָרֵבָה vastata est, ob retractum accentum. p. 275. lin. 13. תּוֹרֶד demittéris. p. 381. lin. 20. lege אַבְנֵט p. 460. linea antepenult. scribe תְּבוֹאֶינָה p. 610. l. 25. *dele* vel in semiparvas, ut שֵׁם שְׁמִי pag. 656. lin. penult. post *etiam* adde: in Segol mutatum.

Bericht an Buchbinder.

Das 21. und 101. Blatt müssen aufgeschnitten / und an derselben Stätte stehen / die mit gleichen Zahlen bemerckte und hier beygelegte Blätter B 3 und G 3.

INSTITUTIONUM LINGUÆ SANCTÆ

PARS II. DE SYNTAXI VOCUM.

CAPUT I. De NOMINIS CONSTRUCTIONE.

Summa.

Concordia generis & numeri. Structura numeralium. Nominis regimen. Ellipsis nominis regentis. De Substantivo regente adjectivum. Nomina regentia verbum. Enallage formæ absolutæ & syntacticæ. Forma regiminis ante pronomen relativum vel particulas separatas. Regimen continuatum. Propria humana & divina in regimine formam non permutant. Regimen particularum. Ordo constructionis Nominum.

SYntaxis est debita partium Orationis inter se compositio. 1

In hac considerantur, Concordia, Regimen, Ordo.

I. DE CONCORDIA GENERIS.

Regula I.

2 Cum adjectivo expresso vel intellecto
Substantivum genere convenit. v. gr. cum
3 expresso: מֶלֶךְ גָּדוֹל׃ נַעֲרָה יָפָה rex magnus; puella
formosa. Cũ intellecto: quũ vel adjectivi nominis
gen⁹ refertur ad Substantivũ absens, uti בָּלוּל respi-
cit masculinum קֶמַח in verbis Exod. 29: 40. סֹלֶת
בָּלוּל Simila *farinæ* commixtæ. קָלָל tersum, respi-
cit masculinum מַעֲשֶׂה opus. ut Ezech. 1: 7. כְּעֵין
נְחשֶׁת קָלָל ut aspectus æris, *operis* tersi.
4 Nominis adjectivi aut participii genus respicit no-
minis substantivi Synonymũ collactaneum, sic בְּאֵר
אַחֶרֶת Fons alius, positũ pro בְּאֵרָה אַחֶרֶת Gen. 26.
גְּדֵרָה נֶהֱרָסָה & maceria destructa, pro וְגֶדֶר נֶהֱרָסָה
Prov. 24: 31. In גַּיְא גְּדוֹלָה vallis magna, adjecti-
vum f. refertur ad גֵּיאָה cujus extat plurale גֵּיאוֹת
valles. Zach. 14: 4. אֶת־כָּל־כִּכַּר הַיַּרְדֵּן כִּי כֻלָּה
כִּי כֻלָּה הַכִּכָּרָה כִּכַּר מַשְׁקֶה idem quod מַשְׁקֶה to-
tum tractum Jardenis, quòd totus ille *tractus esset*
tractus irrigans. Gen. 13: 10. fæminini כִּכָּרָה extat
plurale כִּכָּרוֹת Jud. 8: 5. הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת Gen. 3:
24. dicitur pro חֶרְבָּה הַמִּתְהַפֶּכֶת cujus pluralis
obvenit Jesai. 21: 15. עַל־כַּף הַשְּׂמָאלִית super
manum sinistram. Levit. 14: 15. adjectivum re-
fertur ad כַּפָּה unde superest plurale כַּפּוֹת.

II. CONCORDIA NUMERI.

REGULA I.

Cum substantivo expresso vel intellecto adjectivum numero convenit: cum expresso, ut בֵּן חָכָם filius sapiens. הָרִים גְּבֹהִים mõtes excelsi. cum intellecto, ut אֲשֶׁר אָרְחוֹתֵיהֶם עִקְּשִׁים plena n. locutio fuerit אֲשֶׁר אָרְחוֹתֵיהֶם אָרְחוֹת עִקְּשִׁים quorum semitæ *sunt semita* perversorum. Proverb. 2: 15. אַל תִּזְכָּר־לָנוּ עֲוֹנֹת רִאשֹׁנִים pleniori effatu dixeris אַל תִּזְכָּר־לָנוּ עֲוֹנֹת יָמִים רִאשֹׁנִים ne recorderis nobis iniquitates *temporum* priorum. Psalm. 79: 8.

REGULA II.

Cum substantivo nomine singulari, quod pluralitatis vim habet, cõvenire vel discordare numero Adjectivum vel Participium potest.

Pluralitatis autem notionem in singulari numero habent I. Nomina collectiva, ut הִנֵּה עָם יֹרְדִים Judic. 9: 37. in Parall. הִנֵּה עָם יוֹרֵד Judic. 9: 36. וְהָעָם אֲשֶׁר הֵמָּה נִבְּאִים לָהֶם יִהְיוּ מֻשְׁלָכִים Et populus, quibus ipsi vaticinantur, erunt projecti. Jerem. 14: 16. II. Patronymica, ut 1. Par. 11: 4. הַיְבוּסִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ pro quo 2. Sam. 5: 6. הַיְבֻסִי יֹשֵׁב הָאָרֶץ Jebusæus, qui habitat

bitat terram. III. Numeralia, quæ cum utroq; numero constructa sunt indifferenter, ut שָׁלוֹשׁ אַמּוֹת & שָׁלוֹשׁ אַמָּה trium cubitorum. 2. Reg. 2: 17.

Regula III.

7 Numeralibus pluralibus junguntur singularia substantiva, rariùs pluralia, ut וְזֶה עֶשְׂרִים שָׁנָה hos viginti annos. שְׁלֹשִׁים אֶלֶף XXX millia. Num. 31: 39. שְׁלֹשִׁים אֲנָשִׁים triginta viri. Jerem. 38: 10. Idem fit dualibus: ut מָאתַיִם כֶּסֶף ducenti argentei. Judic. 17: 4. שְׁנַיִם עֵצִים duo ligna. 1. Reg. 17: 12.

8 Numeralibus in utroque numero conjunctis substantivũ convenit numero minori, ut בֶּן־שָׁלֹשׁ וּשְׁמֹנִים שָׁנָה filius trium & octoginta annorum. Exod. 7: 8.

Regula IV.

9 Nomen singulare regens & plurale rectũ, quia unam quasi compositã vocem constituunt, nonnunquã ut plurale nomen costruuntur. ut קֶשֶׁת גִּבֹּרִים חַתִּים Arcus fortium confracti sunt. 2. Sam. 2: 4. קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים vox sanguinum fratris tui clamant. Gen. 4: 10.

Regula V.

10 Numeri discordia tollitur etiã subaudito nomine regente diversæ vel ejusd. originis, ut בָּנוֹת צָעֲדָה i. e. plena locutione אֵשֶׁת בָּנוֹת צָעֲדָה *quælibet* ramorũ ejus

ejus procedit supra murũ. Gen. 49:22. חַכְמוֹת נָשִׁים בָּנְתָה i. e. אֵשֶׁת חַכְמוֹת *qualibet* sapientum fœminarum ædificat domum. Proverb. 14: 1. עֻזִּיאֵל בֶּן־חַרְהֲיָה צוֹרְפִים cum supplemento בֵּן. Hüzziel, filius Charhoja, *filius* aurifabrorum. Nech. 3:8. itaq; idem sine ellipsi dicitur בֶּן־הַצֹּרְפִי filius aurifabri. Nechem. 3: 31. יָשָׁר מִשְׁפָּטֶיךָ subaudito nomine regente יָשָׁר צֶדֶק מִשְׁפָּטֶיךָ recta est *justitia* judiciorum tuorum. Psalm. 119: 139. conf. Psalm. 119:75. שַׁדְמוֹת חֶשְׁבּוֹן אֻמְלָל Jesai. 16: 8. Pleniùs מַעֲשֵׂה שַׁדְמוֹת חֶשְׁבּוֹן אֻמְלָל *proventus*, vel *seges* arvorum Hesbonis languida est, Jes. 16: 8. Simile: nec arvorum *seges* edit cibum. Habac. 3: 17. כִּתְהֹמוֹת רַבָּה subaudito nomine regente antiquato בִּתְהוֹמַת הַתְּהֹמוֹת רַבָּה in *abysso* abyssorum magna. Psalm. 78: 15.

Juxta Regulæ hujus dictamen I. pluralia nomina de uno solo Deo usurpata cum ellipsi nominis אֱלֹהִים per appositionem constructi, vel nominis conjugati regentis accipienda sunt, ut 11 כִּי בֹעֲלַיִךְ עֹשַׂיִךְ יְהוָה צְבָאוֹת plena locutione est אֱלֹהִים בֹּעֲלַיִךְ עֹשַׂיִךְ י׳ אֱלֹהֵי צְבָאוֹת Elohim cõjuges tui, factores tui *sunt* Dominus, *Deus* exercituũ. Jes. 54: 5. אֱלוֹהַּ עֹשָׂי pro אֱלוֹהַּ אֱלֹהִים עֹשַׂי Deus, Elohim factores mei. Job 35: 10. Per ellipsin nominis conjugati regentis: ut Mal. 1: 6. וְאִם־אֲדוֹנִים אָנִי & si *Domin⁹* dominorũ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים i. e. לִפְנֵי אֱלוֹהַּ אֱלֹהִים הַקָּדוֹשׁ הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה

הַזֹּה in conſpectu *Dei* Deorum Sancti hujus. 1. Sam. 6: 20. אֱלֹהֵי אֱלֹהִים צַדִּיק i. e. אֱלֹהִים צַדִּיק *Deus* Deorum juſtus. Pſalm. 7: 10. Sic אֱלוֹהַּ deficit in זֶה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הֶעֶלְךָ מִמִּצְרַיִם i. e. זֶה אֱלוֹהַּ אֱלֹהֶיךָ hic *ſcil. vitulus* eſt Deus Deorum tuorũ, hic eſt ſumus ille Deus, qui eduxit te ex Ægypto. Nech. 9: 18. Ipſum verò אֱלֹהִים de vero Deo enunciatum, ubiq; perſonarum in una eſſentia pluralitatem reſpicit, ut בָּרָא אֱלֹהִים creavit DEUS. הָלַךְ הָאֱלֹהִים ivit quæque perſonarum divinarum. 1. Par. 17: 21. Itaque in parallelo eſt הָלְכוּ אֱלֹהִים 2. Sam. 7: 23. etiam ubi de una duntaxat perſona accipitur, ut Pſalm. 45: 8. Unxit te, Deus, Deus tuus.

12 II. Pluralia nomina uni ſoli tributa homini cum ellipſi conjugati nominis regentis accipienda ſunt, ut הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ pro הָאִישׁ אֲדוֹן אֲדֹנֵי הָאָרֶץ Vir ille, *Dominus* Dominorum iſtius terræ. i. e. aliis Dominis terræ antelatus. Gen. 42: 30. Peccarunt contra *Dominum* Dominorum ſuorum; contra ſummum Dominum, i. e. contra Regem. Gen. 40: 1. בְּיַד אֲדֹנִים קָשֶׁה in manus *Domini* Dominorum duri, id eſt, in manus maximi Dominorum duri. Jeſai. 19: 4. Cognovit aſinus præſepe *Domini* Dominorum ſuorum, id eſt, Domini, quem poſtremum habuerit. Jeſai. 1. ℣ſ. 3. Si *Dominus* Dominorum ſuorum dederit ei uxorem, i. e. Si Dominus, quem Dominorum habuit poſtremum, dederit &c. Exod. 21: 4. Et accipiet *Dominus* dominorum, i. e. poſtremus Dominorum, Exod. 22: 11. Vocavit nomen

civi-

civitatis de nomine Schemeri Domini dominorum, istius montis. i. e. de nomine ultimi Dominorum montis. 1. Reg. 16: 24. In tali igitur conjugatorum nominum structura notari solet primus & ultimus. Primus, ut Rex regum; El elim, Princeps principum: Ultimus, ut Servus servorum. Primus & ultimus in eadem locutione: Deus deorum, i. e. primus & ultimus.

Numeralium, quæ Cardinalia dicuntur, singulare à 3. ad 10, construitur cum nominibus tàm singularibus quàm pluralibus vel in statu constructo, vel in absoluto, qui constructi vice fungitur. ut שָׁלוֹשׁ שָׁנָה Judic. 10: 2. 2. Sam. 5: 5. שְׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה Josu. 19: 6. אַרְבַּע צֹאן Exod. 21: 37. אַרְבַּע שָׁנָה 1. Reg. 15: 33. חֲמִשָּׁה לֶחֶם 1. Sam. 21: 4. חֲמִשָּׁה אִישׁ Ezech. 8: 16. & 11: 1. חֲמִשָּׁה כֶסֶף 2. Reg. 6: 25. שָׁלוֹשׁ שָׁנִים 1. Reg. 2: 11. שִׁבְעָה בָנִים וְשָׁלוֹשׁ בָּנוֹת Job. 42: 13. שְׁלוֹשָׁה בָנִים Gen. 6: 10. שְׁלוֹשׁ הַשִּׁנַּיִם 1. Sam. 2: 13. Levit. 25: 2. שְׁלֹשֶׁת יָמִים Lev. 10: 33. שִׁבְעַת יָמִים & שִׁבְעָה יָמִים septiduum. 13

IV. RECTIO.

REGULA I.

DE SUBSTANTIVO REGENTE ALIUD SUBSTANTIVUM. ITEM DE ADJECTIVO REGENTE ALIUD NOMEN.

Nomen adpellativum sive expressum sive suppressum regit aliud in patrio casu ex- 14

exponendum nomen vel expreſſum vel ſuppreſſum. v. gr. תִּפְאֶרֶת בַּחוּרִים Decus juvenum. קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל Sanctus Jiſráelis. יְפַת מַרְאֶה pulchra adſpectu. Gen. 12: 11. יְהוָה צְבָאוֹת i. e. יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת Dominus *DEUS* exercituum. Pſalm. 48: 9.

15 Nomen iſtud ſuppreſſum non eſt cujusvis reſtituere vel ſubaudire. Juvabit igitur regentis & recti ellipſes per exemplorum multitudinem declarare.

I. Regentis Exempla suppressi.

16 אֱלֹהַי regens nomen deeſt in אֱלֹהַי יְדַעֲנוּךָ יִשְׂרָאֵל׃ Deus mi agnoſcimus te, *ô Deus* Iſraelis. Hoſe. 8: 2. מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה quærentes faciem tuam *Deus* Jacobi. Pſalm. 24: 6. וַיהוָה צְבָאוֹת 1. Paral. 11: 9. pro וַיהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת ut eſt in loco parallelo 2. Sam. 5: 10. אֲדֹנָי יְהוִֹה צְבָאוֹת Dominus, Jehova, Deus, *Deus* exercituum. Pſalm. 69: 7.

אִישׁ deeſt in וְאַתָּה בֵּית־לֶחֶם אֶפְרָתָה & tu *vir* Bethlehemi Ephrathæ, Mich. 5: 1. in זִמַּת אִוֶּלֶת machinatio *viri* ſtultitiæ. Prov. 24: 9.

אֵשֶׁת deeſt in אִוֶּלֶת Prov. 14: 1. *Mulier* ſtultitiæ manibus ſuis deſtruit eam.

אֲבִי Pater, denuò repetendum deeſt in הָרֹאֶה חֲצִי הַמְּנֻחוֹת Haro"e, *Pater* dimidiæ-partis Menuchotharum 1. Par. 2: 52.

אֶרֶץ

אֶרֶץ deest in ☐ מִמִּצְרַיִם ex *terra* Ægypti. 1.Reg. 8: 16. in parallelo enim loco habetur מֵאֶרֶץ ☐ מִצְרַיִם 2. Par. 6: 5. וַתָּבֹא אֲרַם ☐ דַּמֶּשֶׂק 2. Sam. 8: 5. pro וַתָּבֹא אֶרֶץ אֲרַם ☐ דַּמֶּשֶׂק venitque in *terram* Arami possessoris Damasci. 1. Sam. 8: 5. Deest Ijobi 1: 3. magnus præ omnibus filiis *terræ* orientis. Jud. 11: 29. עָבַר בְּנֵי עַמּוֹן & à Mitspa *terræ* Gilhadis, transivit *terram* filiorum Ammonis.

בֵּן deest in his, וַיְחִי אָדָם ☐ שְׁלוֹשִׁים ☐ וּמְאַת שָׁנָה Fuitque Adam *filius* triginta & centum annorum. Gen. 5: 3. & Gen. 5: 36. Fuitque Noach *filius* vel *natus* quingentorum annorum.

אֵשׁ deest Mal. 1: 10. Et ne accendatis *ignem* altaris mei frustra.

בְּנֵי deest in his, מָלְאוּ מִקֶּדֶם ☐ impleverunt scil. *improbitatis mensuram* præ *filiis* orientis. & in his: וְלֹא אָבוּ בִּנְיָמִן quod secundum Keri marginale idem, quod וְלֹא אָבוּ בְּנֵי בִנְיָמִן & non voluerunt filii Binjamin. Judic. 20: 13. וּשְׁנֵים ☐ ☐ עָשָׂר אֲרָיוֹת עֹמְדִים ac duodecim *filii* leænarum stabant. In parallelo: וּשְׁנֵים ☐ עָשָׂר אֲרָיִם ☐ עֹמְדִים ac XII. leones stabant. 1. Reg. 10: 20.

בִּגְדֵי in his וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת & induta fuit Esther *indumentis* regni. Esth. 5: 1.

בַּעֲלַת deest in כְּנַף־רְנָנִים ☐ ala *habentis* vel *edentis* clangores. Ijob. 39: 13.

בְּאֵר deest in urbis vocabulo שֶׁבַע ut constat ex verbis Jos. 19: 2. בְּאֵר שֶׁבַע וְשֶׁבַע Beerscheba,

i. e. Scheba. בְּאֵרוֹת deest in בְּנֵי יַעֲקָן Num. 33: 32. Integrum quippe legitur בְּאֵרֹת בְּנֵי־יַעֲקָן Deut. 10: 6.

בָּקָר deest in his, מֵעַל הַבָּקָר הַנְּחֹשֶׁת de bobus, *bobus* æris. 2. Reg. 16: 17.

18 גּוֹיִם deest in his, אֶת־כָּל־הָאֲרָצוֹת וְאֶת־אַרְצָם omnes *gentes* terrarum, & terram eorum. Jesa. 37: 17. restituitur in parallelo אֶת־הַגּוֹיִם וְאֶת־אַרְצָם 2. Reg. 19: 17.

דָּבָר deest ante relativum אֲשֶׁר ut לַאֲשֶׁר עָשׂוּ ad *id*, quod fecerunt digiti ipsius, incurvant se. Jesa. 2: 8.

הֶבֶל deest in הֶבֶל נִדָּף מְבַקְשֵׁי מָוֶת sunt vanitas impulsi, *vanitas* quærentium mortem.

זִבְחֵי deest in his, וַיֹּאכְלוּ אֶת־הַמּוֹעֵד & comederunt *sacrificia* solennitatis. 2. Par. 30: 22.

19 חַלְלֵי deest Jesa. 41: 2. Dedit *reges* uti pulverem *confossos* gladii ejus; ceu stipulam impulsam impulsos arcus ejus.

חֶרֶב deest in לַיהוָה וּלְגִדְעוֹן *Gladius est* Domini Jehova, & Gidhonis. Judic. 7: 18. coll. cum versu 20.

חֶרְפַּת denuo repetendum Psalm. 89: 51. recordare, gestare me in sinu meo universitatem *opprobrii* maximarum gentium.

כֹּל deest 1. Par. 5: 1. Non autem, ut sibi attribueret *universum* jus primogenitorum. 1. Par. 5: 1. Vid. Concord. Nold. p. 423.

לֶחֶם deest in his, בְּאֹכְלֵי שֻׁלְחָנֶךָ inter comedentes *panem* mensæ suæ. 1. Reg. 2: 7.

יין

יין vinum deest in כּוֹס הַיַּיִן הַחֵמָה poculum vini, 20
vini, inquam, excandescentiæ. Jerem. 25: 15.
פְּסִילֵי sculpilia: Quamvis sculptilia eorum præstarent *sculptilibus* Hierusolymorum ac Samariæ. Jesa: 10: 10.
מַלְכֵי deest in his וְכָל־הָאָרֶץ מְבַקְשִׁים 1. Reg. 10: 24. expressum, in parallelo 2. Paral. 9: 23. וְכֹל־מַלְכֵי הָאָרֶץ מְבַקְשִׁים.
מִשְׁפַּט deest in שִׁפְטוּ יָתוֹם judicate *judicium* pupilli, Jesa. 1: 17.
מְקוֹם deest in בַּאֲשֶׁר posito pro בִּמְקוֹם אֲשֶׁר Ruth. 1: 17. *loco*, quo moritura es, moriar. וַיִּתְהַלְּכוּ בַּאֲשֶׁר יִתְהַלָּכוּ & iverunt *in locum*, quo ire potuerunt. 1. Sam. 23: 13. Plura apud Nold. Concord. p. 182. Ipsum quoque בַּאֲשֶׁר omissum: Psalm. 53: 6. expavescunt pavore, *loco, quo* non est pavor.
עֵת tempus, deest in verbis לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה 2. Sam. 21
11: 1. expressum in parallelo, לְעֵת תְּשׁוּבַת הַשָּׁנָה tempore vertentis anni. 1. Paral. 20: 1. Item in his, כַּאֲשֶׁר יָצְאוּ i. e. כְּעֵת אֲשֶׁר יָצְאוּ circa *tempus*, quo egressi sunt. Josu. 2: 7. In מֵאֲשֶׁר à *tempore*, quo &c. Jesa. 43: 4.
פְּרִי deest in his: אִכְלוּ אִישׁ־גַּפְנוֹ וְאִישׁ תְּאֵנָתוֹ comedite quisque *fructum* vitis suæ, & *fructum* ficus suæ. 2. Reg. 8: 3.
שְׂדֵה supplendum est in בְּנֵי אַחֵר filii *agri* alterius. 1. Paral. 7: 12. שָׂדֶה אַחֵר conjuncta leguntur Ruth. 2: 8, 12. Intelligitur terra Moabitarum, in

in qua filii Schacharajim, qui חֻשִׁים Chuschæi adpellantur, ab חֻשִׁים matre, ut liquet ex 1. Par. 8: 8. Schacharajim, *Echudi*, *Binjaminitæ nepos*, genuit in agro Moabitarum, ex quo tempore reliquit eos, *Nachamanis*, *Achija & Geræ posteros*, ex Chuschim & Bahara uxoribus suis: genuit inquam, ex Chodesch, uxore sua Jobabum &c. Igitur verborum 1. Par. 7: 12. plenior locutio hæc est: וְשֻׁפִּם וְחֻפִּם בְּנֵי בִנְיָמִן בְּנֵי עִיר גֶּבַע הוּא גִבְעָה חֻשִׁם אֲשֶׁר יָלְדוּ לְשַׁחֲרַיִם בֶּן־אֵהוּד הֵם בְּנֵי שָׂדֶה אַחֵר כִּי הוֹלִיד אוֹתָם בִּשְׂדֵה מוֹאָב׃ i. e. Et Schuppæi Chuppæique nepotes Binjaminis, cives urbis Gebahi, quæ & Gibha dicitur: Chuschæi, qui nati sunt Schacharajimo, nepoti Ehudis, nati in agro alio, quia genuit eos in agro Moabitarum, *& ipsi apti sunt ad militiam.*

שֵׁנַת deest Psalm. 13: 4. in פֶּן־אִישַׁן הַמָּוֶת ne dormiam *dormitionem vel somnum* mortis. Quomodo effertur Jerem. 51: 39.

שֶׁקֶל deest in כֶּסֶף ut אֶלֶף גֶּפֶן בְּאֶלֶף כָּסֶף mille vites millenûm *siclorum* argenti.

22 אַחַד *unus*, vel *aliquis*, adjectivum, deest in verbis, כְּעֵץ שָׁתוּל עַל פַּלְגֵי מָיִם sicut arbor plantata ad *aliquem* rivorum aquæ. Psalm. 1; 3.

אַחַת *una*, deest in his: וַיִּקָּבֵר בְּעָרֵי גִלְעָד & sepultus fuit in *aliqua* urbium Gilhaditidos. Jud. 12. vs. 7. וְעַל־עַיִר בֶּן־אֲתֹנוֹת & super pullum natum *ex una* asinarum. Zach. 9: 9. יָרַד אֶל־

יָרְכְּתֵי הַסְּפִינָה descendit *ad unum* è lateribus navis. Jonæ 1: 1.

FREQUENTER autem regens nomen ἐλλείπει, quando subjectum fuerit similitudinis: עֵינָיו כְּיוֹנִים oculi ejus, ut *oculi* columbarum. Cantic. 5: 2. Disponit pedes meos, כָּאַיָּלוֹת ut *pedes* cervarum. Psalm. 18: 34. תִּתְחַדֵּשׁ כַּנֶּשֶׁר נְעוּרָיְכִי i. e. תִּתְחַדֵּשׁ כִּנְעוּרֵי הַנֶּשֶׁר נְעוּרָיְכִי renovatam exhibes, ut *juventam* aquilæ juventam tuam. Ps. 103: 5. אֱנוֹשׁ כֶּחָצִיר יָמָיו Homo, *si consideretur*, ut *dies* fœni dies ejus. Psalm. 103: 15. נַהַם כַּכְּפִיר זַעַף מֶלֶךְ i. e. בְּנַהַם הַכְּפִיר fremitus, sicut *fremitus* leonis est indignatio regis, Prov. 19: 12. וְאִם זְרוֹעַ כָּאֵל לָךְ i. e. וְאִם זְרוֹעַ כִּזְרוֹעַ הָאֵל לָךְ & an brachium, ut *brachium* Dei tibi est? Ijob 40: 9. 23

JUXTA nomen aut verbum conjugatum, regens aut rectum conjugatum nomen sæpius omittitur: עַל הַמִּזְבֵּחַ בֵּית־אֵל i. e. עַל הַמִּזְבֵּחַ מִזְבַּח בֵּית־אֵל super *altare* illud, altare Bethel. 2. Reg. 23: 17. וּמָצָא בָהּ אִישׁ מִסְכֵּן חָכָם & invenerit *aliquis* aliquem indigum sapientem. Eccles. 9: 15. תַּחְתֶּיךָ יֻצַּע רִמָּה i. e. תַּחְתֶּיךָ יֻצַּע יְצוּעַ רִמָּה substernitur tibi *stratū* lumbrici. Jes. 14: 11. רִיבוּ אַלְמָנָה i. e. רִיבוּ רִיב אַלְמָנָה litigate *litem* viduæ. Jesa. 1: 17. וְסֵתֶר מַיִם יִשְׁטֹפוּ i. e. וְסֵתֶר מִמַּיִם מַיִם יִשְׁטֹפוּ & latibulum, ab aquis, *aquæ* inundabunt. Jesai. 1: 17. In talibus ergò propter euphoniam repetenda vox omit- 24

omittitur, id quod etiam extra casum recti & regentis nominis factum, ut in his: Et filii Schemeri, & Jechubba, & Aram, & *Helem*, & filius Helem. 1. Par. 8: 34, 35. Filii autem Jetheri... Pispa, & Ara, & *Hulla*, & filii Hulla. 1. Par. 7: 38, 39. Filii autem Chelæ; Ethnan & *Kotz*; & Kotz genuit Hanubum. 1. Par. 4: 7, 8. Filii autem Hothnielis Chathath, & *Mehonothaj*, & Mehonothaj genuit Hophram. 1. Par. 4: 13, 14. Quum genuisset Achichüdum, & *Schacharajimum*: Et Schacharajim genuit &c. 1. Paral. 8: 7. Et Mikloth, *Mikloth* genuit Schim'am. 1. Par. 8: 32.

2. Exempla Nominis recti ἐλλείποντος.

25 Substantivum Nomen rectum omittitur, ut אַל תִּתֵּן לְחַיַּת נֶפֶשׁ תּוֹרֶךָ ne tradas bestiæ *agri* animam turturis tuæ. Psalm. 74: 19. עֲנִיָּה וּשְׁכֻרַת וְלֹא מִיָּיִן afflicta & ebria שֵׁכָר *potu inebriativo*, sed non ex vino. Jes. 51: 21. Locorū Propriis hoc frequenter accidit: גִּבְעַת Jos. 18: 28. pro גִּבְעַת בִּנְיָמִין Gibha Binjaminis. 1. Sam. 13: 2. קִרְיַת Kirjath *Binjaminitarū* Jos. 18: 28. בַּעֲלַת *Jehudæ* 1. Reg. 2: 17. טִבְחַת *Tsobæorum*, 1. Par. 18: 8. In חַמַּת subauditur nomen דּוֹר Chammath *prope Dorum*. Josu. 19: 35. eadem quippe dicta חַמּוֹת דּוֹר Chammothæ Dori. Josu. 21: 32. חֲמָת i. Chamath Aram, sive Syriæ. Josu. 13. 5.

III. De

III. DE SUBSTANTIVO REGENTE ADJECTIVUM.

REGULA I.

Substantivum expressum construitur cum adjectivo vel expresso vel subaudito. verbi gratia, CUM ADJECTIVO EXPRESSO בְּנוֹ הַקָּטָן filius ejus minor. בַּת תְּמִימָה filia integra. CUM ADJECTIVO SUBAUDITO: Qui dat nivem *albam* sicut lanam. Psalm. 147: 16. Sicut lana *alba* erunt. Jesai. 1: 18. Reliqua ligna silvæ illius numerus *exiguus* erunt. Jesa. 10: 19. Et facies non fuit ei postea *tristis*. 1. Sam. 1: 18. 26

REGULA II.

Substantivum subauditum construitur cum adjectivo vel participio expresso: Sic deest 27

עֵת tempus, in his, adhuc paulisper, minus pusillo *tempore*. Jesai. 10: 25.

חֹדֶשׁ mensis, & יוֹם dies in his: בָּעֲשִׂירִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ *mense* decimo, *die* primo mensis. Genes. 8. vs. 5.

חֶרֶב gladius. deest in his, חָגוּר חֲדָשָׁה accinctus *gladio* novo. 2. Sam. 21: 16.

אֲמָרוֹת verba, deest in לָשׁוֹן מְדַבֶּרֶת גְּדֹלוֹת lingua loquens *verba* grandia. Psalm. 12: 4. loquutus est nobiscum *verba* dura. Gen. 42: 30.

דָּבָר res, deest in כְּסָלַי מָלְאוּ נִקְלֶה Ilia mea plena sunt *re* torrefacta, vel arefacta. Psalm. 38: 8.

חַטָּאָה peccatum deest Hos. 6: 10. רָאִיתִי שַׁעֲרוּרִיָּה vidi *peccatum* horrendum.

28 יָד manus, in בְּחָזָק יָבוֹא cum valida *manu* veniet, Jesa. 40: 10.

כּוֹס poculum, Psalm. 73: 10. & aquæ pleni *poculi* exprimentur eis.

מַיִם aqua. Jesai. 8: 7. ascendens supra omnes validas ejus *aquas*.

מִלָּה verbum, deest in his, אֵין בְּפִיהוּ נְכוֹנָה non est in ore ejus *verbum* rectum. Prov. 5: 10.

צֹאן grex vel pecus, Ezech. 34: 3. הַבְּרִיאָה תִּזְבָּחוּ *pecus* opimum mactabitis.

פַּעַם *vice*, in verbis וְלֹא אַחַת וְלֹא שְׁנָיִם nec vice unâ nec duabus 2. Reg. 6: 10.

רְחֵלִים oves. deest in כְּעֵדֶר הַקְּצוּבוֹת sicut grex *ovium* præcisarum. Cant. 4: 2.

שְׁאֵלָה petitio. Unam *petitionem* petii, illam requiram. Psalm. 72: 4.

29 Similiter substantivum deest ante pronomen demonstrativum, v. gr.

דֶּרֶךְ via, in hoc: עֲלוּ זֶה ascendite *viâ* hac. Num. 13: 14.

מָקוֹם locus, in hoc שְׁבוּ נָא בָזֶה manete hoc *loco*. Num. 22: 19. נָשְׂאוּ מִזֶּה profecti sunt ex *loco* hoc. Genes. 37: 17. vel ante pronomen relativum: וְשָׁתִית מֵאֲשֶׁר יִשְׁאֲבוּן & bibas *aquam* ex *loco*, unde hauserint. Ruth. 2: 9. בַּהֵכִין לוֹ דָוִד i.e. בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר הֵכִין לוֹ דָּוִיד 2. Par. 1: 4. לָגוּר בַּאֲשֶׁר יִמְצָא ad peregrinandũ בַּמָּקוֹם *in loco*, quem invenerit. Jud. 17: 8. עַל אֲשֶׁר לֹא אֵדָע ad *locum*, quem ignoro. 1. Reg. 18: 17.

De

DE NOMINE REGENTE VERBUM.

REGULA I.

Nomen, quod casu recto exposueris, sive ex- 30
pressum sive suppressum, regit tertiæ personæ verbum, ut יִשְׁמַע חָכָם audiet sapiens. יִשָּׂא עֲלֵיכֶם מָשָׁל Tollet super vos אִישׁ *quisque*, vel tollet הַמּוֹשֵׁל *parabolis utens* parabolam. Mich. 2. v. 4. עַל־כֵּן קָרָא הַבְּאֵר iccirco vocavit אִישׁ *quisque*, vel הַקֹּרֵא *vocans*, vel, *is qui vocat*, puteum istum. Gen. 16: 14. Partem populi mei mutat *Deus*. Mic. 2: 4. Quas lecturi sunt nominatim *lectores*. 1. Par. 6. v. 50.

REGULA II.

Nomen regit quandoque casum verbi sui 31
לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ ad timendum Dominum Deum tuum. Deut. 10: 12. כְּאַהֲבַת י׳ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל secundùm amorem Domini filios Israël. Hos. 3: 1. Similis subversioni Dei Sedomum, i. e. similis subversioni, quâ Deus subvertit Sedomum. Jesa. 13: 19.

REGULA III.

Substantiva regunt verbum infinitum, tan- 32
quam nomen Genitivi casus: בְּיוֹם עֲשׂוֹת In die facere, i. e. die creationis. Gen. 2: 4. לְעֵת בּוֹא הַשֶּׁמֶשׁ tempore occumbere solis, i. e. occasus solis, Josu. 10: 27. עֵת סְפוֹד tempus plangendi. Eccl. 3: 4.

REGULA I.

DE NOMINE REGENTE NOMEN ALIUD.

REGULA PRIMA.

53 Enallagen absoluti nominis cum integro, imparis & inconvenientis composituræ, refugit sermo Hebræus.

Quæ exempla in contrarium adferunt autores, ea omnia possunt accipi per ellipsin regentis aut vicariæ particulæ ב vel ל, quæ figura nihil pravi, nihil tortuosi, nihil denique sołœci habet, ex contextu absentem vocem facili negotio restituente lectore. v. gr.

אַרְבָּעָה טוּרִים אֶבֶן i. e. אַרְבָּעָה טוּרִים בְּאֶבֶן Quatuor *sunt* ordines *in* lapidibus. Exod. 28: 17. ב inter congeneres literas elisa.

אֲשֵׁרָה כָּל־עֵץ i. e. אֲשֵׁרָה לְכָל־עֵץ lucum ullius arboris. Deut. 16. 21. ל ante ל ablatum.

נְשְׂאֵי הָאָרוֹן הַבְּרִית i. e. נְשְׂאֵי הָאָרוֹן אֲרוֹן הַבְּרִית qui portabant arcam, *arcam, scil.* fœderis. Jos. 3: 14.

לַאֲדִירִים עָם i. e. Kimchio etiam explicante, לַאֲדִירִים בָּעָם magnificis *in* populo. Jud. 5. v. 13.

אֵיפָה שְׂעֹרִים i. e. אֵיפָה מִדַּת שְׂעֹרִים Epha *modus* hordeorum.

וְהֵשִׁיב מֵאָה־אֶלֶף אֵילִים צָמֶר pendebatque centena millia arietum *cum* lana. 2. Reg. 3: 4. ב à congenere Mem stipatum excidit.

שְׁנֵי טוּרִים רִמֹּנִים Duo ordines *cum* malogra-

granatis. ב medium inter labiales excidit. 1. Reg. 7:42.

וְהַאֲכִילֻהוּ לֶחֶם לַחַץ וּמַיִם לַחַץ & alite eum cibo *cum* pressurâ, & aqua *cum* pressura. ב post congenerem evanescit. 1. Reg. 22:27. Dabit vobis DOMINUS panem *cum* angustia, & aquas *cum* pressura. Jesai. 30:20.

Et ligavit כִּכְּרַיִם כֶּסֶף pro כִּכְּרַיִם שְׁתֵּי כֶסֶף duo talenta *donum* argenti. 2. Reg. 5:53.

סְאָה סֹלֶת pro סְאָה מִדַּת סֹלֶת satum, *mensura* similæ. 2. Reg. 7:1.

מֵעַל הַבָּקָר הַנְּחֹשֶׁת de bobus מַעֲשֵׂה הַנְּחֹשֶׁת *opere* æris. 2. Reg. 16:17. sicut dicitur מַעֲשֵׂה עֲבֹת opus rei-tortilis. i. e. ex re tortili. Exod. 28:14. vel in hunc modum suppleatur, מֵעַל הַבָּקָר בָּקָר הַנְּחֹשֶׁת de bobus, *bobus*, inquam, æris.

בִּמְצִלְתַּיִם נְחֹשֶׁת i. e. in cymbalis בְּלֵי נְחֹשֶׁת vasorum æris. 1. Par. 15:19.

עָוֹן פְּלִילִים pro עָוֹן לִפְלִילִים iniquitas judicum, judicibus scil. dijudicanda. Job. 31:1.

Effudit super illam חֵמָה אַפּוֹ pro חֵמָה בְּאַפּוֹ excandescentiam *in* ira sua. Uti etiam explicat Kimchius. Jesa. 42:26.

יֵין תַּרְעֵלָה pro יֵין לְתַרְעֵלָה vinum horroris. ל in eadem voce rediturum abjicitur. Psalm. 60:5.

אֲדֹנָי יְהוִֹה אֱלֹהִים צְבָאוֹת i. e. אֲדֹנָי יֶהוִֹה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת Dominus, Jehova DEUS, *Deus* exercituum. Psalm. 69:7.

Huc referas אֲמָרִים אֱמֶת pro אֲמָרִים בֶּאֱמֶת ser- 34

ſermones *cum* fide iis, qui mittunt te. Prov 22: 21.

Contegit te כטלטלה גבר i. e. כטלטלת גבר integumento, *ceu integumento* viri.

ואספו אספה אסיר & colligentur collectione, *collectione, inquam,* vincti, i. e. *more vinctorum.* Jeſa. 24: 22.

את־כוס היין החמה poculum vini, *poculum* excandeſcentiæ. Jerem. 25: 15.

סיגים כסף ſcoriæ *in* argento. Ezech. 22: 14.

כל־העם הארץ univerſus populus *in* terra. ב post ם congenerem labialem extrita. Ez. 45:16.

באלים בהשערים pro באלים השערים ad limina *in* ipſis portis. Ezech. 40: 38.

במים מים מי ברכים pro במים מים ברכים per aquas, aquas *inquam, quæ erant aquæ* genuum; i. e. ad genua pertingentes. Ezech. 47: 4.

דברים נחמים verba, *verba* conſolationum. Zach. 1: 13.

In verbis וענוה צדק deeſt ו ante צדק pro ענוה וצדק ad vitandum κακόφωνον. Pſalm. 45: 5.

35 ISTA etiam, in quibus enallagen regentis pro recto ſtatuunt, cum ellipſi nominis recti vel vicariæ particulæ accipienda ſunt:

מי מים המרים pro מי המרים aquæ *aquarum* amararum, i. e. amariſſimæ. Num. 5: 18.

אנשי אנשים בני בליעל pro אנשי בני בליעל Viri virorũ, i. e. Principes ac Duces, filii nullius momenti, i. e. homines leviſſimi. Judic. 19: 12:

נטעי נטעים נעמנים pro נטעי נטעי נעמנים plan-

plantabis plantationes *plantationum* pulcrarum· i. e. pulcherrimas. Jeſa. 17: 10.

אַנְשֵׁי מַעֲשֵׂה מְחֻקָּה pro וַתֵּרֶא אַנְשֵׁי מְחֻקֶּה vi-debis viros *operis* depicti. Ezech. 23: 14.

חָכְמַת וָדַעַת deeſt, nomen יְהוָה. Robur ſalutum ſapientia *Domini*, & cognitio *Domini*: Reverentia Domini eſt theſaurus ejus. Jeſa. 33: 6.

שִׁפְעַת אֲנִי רֹאֶה agmen *viri* ego video. Junius: *alicujus* agmen video. 2. Reg. 9: 17.

עֶגְלַת שְׁלִשִׁיָּה vitula *anni* tertii, i. e. trima. Jeſa. 15. vſ. 5.

גִּילַת וְרַנֵּן pro גִּילַת גִּילָה וְרַנֵּן exultatione exultationis & cantu. Jeſai. 35: 2.

36 IN his autem בְּיַד כָּל־נְבִיאֵי כָל־חֹזֶה 2. Reg. 17: 13. nec enallage eſt regentis pro recto, nec ellipſis recti. Nam חֹזֶה nominis vim habet, ut Jeſai. 28: 15. Fecimus proviſionem; *à Tremellio rectè translatum*, per omnes Prophetas cujuscunque viſionis. Altera lectio, quam Kethib inſinuat, eſt בְּיַד כָּל־נָבִיא כָּל־חֹזֶה per manum cujuscunq; vatis, & cujuscunque viſionis.

37 NEQUE in ſequentibus regens loco abſoluti poſitū eſt, nomine recto ſubſtantivè uſurpato: חַלּוֹנֵי שְׁקֻפִים feneſtras proſpectuū, i. e. proſpectui accomodas. 1. Reg. 6: 4. מְזוּזַת רְבָעָה poſtis quadri, i. e. quadratus. Ezec. 41: 21. חַלַּת מַצָּה אַחַת placentam azymi unam. Levit. 8: 26.

REGULA II.

DE FORMA NOMINIS REGENTIS PRONOMEN RELAT. VEL PARTICULAS.

38 Regentis forma præcedit etiam vocem אֲשֶׁר h. e. pronomen relativum vel expressum vel intellectum. Expressum, ut בִּמְקוֹם אֲשֶׁר נִבְרֵאת In loco, quo procreata fuisti. Ezech. 21: 30. Intellectû, ut קִרְיַת חָנָה דָוִד urbi, *in qua* castrametatus est David. Jesai. 29: 1.

REGULA II.

39 Sæpiùs Regentis forma præcedit particulas separatas את אֶל על בִּלְתִּי vel inseparatas ב ל ם *Præcedit separatas* אֶת־ Jes. 8: 6. וּמְשׂוֹשׂ אֶת־רְצִין & gaudiũ cum Retsino. אֶל, ut יוֹרְדֵי אֶל אַבְנֵי בוֹר Jesa. 14: 19. על ut יוֹשְׁבֵי עַל־מִדִּין וְהֹלְכֵי עַל־דֶּרֶךְ qui insidetis vestibus, h. e. culcitris laneis, &, qui pedibus proficiscimini, Judic. 5: 10. בִּלְתִּי ut מַכַּת בִּלְתִּי סָרָה plaga non recedente, Jesa. 14: 6. *Præcedit particulas inseparatas*, ut עֹבְרֵי בְּעֵמֶק הַבָּכָא transeuntes per vallem mori Ps. 84: 7. הָרֵי בַגִּלְבֹּעַ montes juxta Gilboah. 2. Sam. 1: 21. בְּשִׂמְחַת בַּקָּצִיר secundùm lætitiam in messe. Jesa. 9: 3. וְעַל טָהֳרַת לְכָל־קֹדֶשׁ & in purgatione ad omnem rem sanctam. 1. Par. 23: 28. תְּשִׂימוּן קִנְצֵי לְמִלִּין ponetis fines sermonibus. Job. 18: 2. חֲמַת לָמוֹ venenum eis. Psalm. 58: 5. אַל־תִּתְּנִי פוּגַת לָךְ ne des requiem tibi. Thren. 2: 18. אֹהֲבֵי לָנוּם amantes dormitare Jesa. 6: 10. חֲמַת מִיַּיִן uter de vino, i. e. vini. Hos. 7: 5. sicut dicitur מִזְרְקֵי יַיִן phialæ vini, quæ vinum continent. Amos 6: 6. לִנְבִיאֵי מִלִּבָּם Prophetis ex corde suo. Ezech. 13: 2. הָאֵל הָי מִקָּרוֹב

הֲאֱלֹהֵי מִקָּרוֹב אָנִי an Deus è propinquo ſum ego? Jerem. 23. v. 23.

REGULA IV.

DE CONTINUATO REGIMINE.

Regens nonnunquam continuatur, וְכָל־מַמְלְכוֹת 40
אֶרֶץ מֶמְשֶׁלֶת יָדוֹ omniaque regna terræ dominii
manus ejus. Jerem. 34: 1. יְמֵי שְׁנֵי חַיֵּי אַבְרָהָם
dies annorum vitæ Abrahami. Gen. 25: 7. אֶפְקֹד
עַל פְּרִי גֹדֶל לְבַב־מֶלֶךְ אַשּׁוּר animadvertam in
fructum magnitudinis regis Aſſyriorum. Jeſ. 10: 12.

REGULA V.

Si regens continuari nequit, vim ejus, ה em- 41
phatico vel nomine interjecto, impediente, recto
remotiori præfigitur ל, ut עַל סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל in libro annalium regum Iſraëlis.
1. Reg. 16: 5, 14. פֶּתַח הַבַּיִת לֶאֱלִישָׁע in oſtio
domus Eliſæ. 2. Reg. 5: 8. הִיא הַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית
לְגָלוּת הַמֶּלֶךְ יוֹיָכִין Is eſt añus quinctus migratio-
nis regis Jojachin. Ezech. 1: 2. נְאֻם הַגֶּבֶר לְאִיתִיאֵל
לְאִיתִיאֵל וְאֻכָל dictum veriſſimum viri Ithielis,
Ithielis, inquam, & Ucalis. Prov. 30: 1.

REGULA VI.

NOMINA QUÆ REGENTIS FORMAM RESPUUNT.

Propria perſonarum locorumque, juxta inter- 42
pretationem ſuam non accepta nomina, non

transeunt in formam regentis, nec aliud patrio casu interpretandum nomen regunt. Itaque non dicitur שָׂרַת אַבְרָהָם Sara Abrahami, ut Hectoris Andromache, apud Maronem, sed שָׂרָה אֵשֶׁת אַבְרָהָם Sara, uxor Abrahami. Sic illud Pauli Gal. 6:16. Israel Dei, Hebraice reddendum: Jisrael filius Dei.

43 Vicissim urbium composita nomina, quæ juxta interpretationem suam vel adpellative accepta, urbem ab alia cognomine distinguunt, in priori membro formam regentis admittere solent. v. gr. Jabesch Gilhadis. Num. 22. 1. Par. 10: 11. גִּבְעַת שָׁאוּל Gibea, Saulis civitas. 1. Sam. 11: 4. גִּבְעַת בִּנְיָמִין Gibha Binjaminis. 1. Samuel. 13: 2. קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ Kades Barneahi. Numer. 32. vers. 8. רַבַּת בְּנֵי עַמּוֹן Rabbath vel Rabba filiorum Hammon, 2. Sam. 12: 26. בֵּית־לֶחֶם יְהוּדָה Bethlehem *tribus* Judæ. Bethlehem Ephrathæ. Mich. 5: 1. חֲמַת צוֹבָה Chamath Tzobæ. 2. Paral. 8: 2. רָמַת הַמִּצְפֶּה Rama speculæ. Josu. 13: 26. quæ etiam רָמוֹת בַּגִּלְעָד Ramoth in Gilhaditide. Jos. 20: 8. vel רָמוֹת גִּלְעָד Ramothæ Gilhaditidis. 2. Paral. 18. vs. 2, 3. גַּת רִמּוֹן Torcular sive prelum malgranatorum, vel potius, prelum Rimmonis viri, Rimmon quippe & viri Binjaminitæ nomen est, 2. Samuel. 4: 2. Fuit urbs Menassensium. גַּת חֵפֶר Prelum Chepheri, principis Menassitarum, Jos. 19: 13. quæ etiam גַּת הַחֵפֶר Gathum Chephritarum, Jonæ patria 2. Reg. 14: 25.

Eadem

Eadem dicta גַּת קָצִין Prelum principis *familiæ* sc. Menassitarum. Jos. 19: 13. עֵין רִמּוֹן Fons Rimmonis, urbs Judæa. Nech. 11: 29. עֵין גַּנִּים Fons hortorum, urbs Jehudæ. Jos. 15: 34. & Jissacaris, Jos. 19: 21. עֵין מִשְׁפָּט Fons judicii. Gen. 14: 7. בֵּית שֶׁמֶשׁ Templum Solis, urbs Jissacaris. Josu. 19: 22. Notandum, quod Jos. 19: 47, no- 44
mina לֶשֶׁם דָּן non conjunguntur, ut regens & rectum. Verti enim hic locus debet: Et Leschemum vocarunt Danum, de nomine Danis, patris sui.

REGULA VII.

DE REGIMINE PARTICULARUM SEPARABILIUM.

Regentis nominis formam & significationem 45
gerunt particulæ, quæ vel præpositionum vel articuli neutri, apud Græcos frequentis, vice funguntur. ut עַל Exod. 15: 27. וַיַּחֲנוּ שָׁם עַל הַמָּיִם & castra posuerunt propinquitatem aquæ. Sic עַל־פְּנֵי הַמָּיִם summitatem superficiei aquarum. Gen. 1: 2. ועל כל הארץ יהיה טל & summum universæ terræ erit ros. Judic. 6: 39. ut עֲלֵי pluralis, דֶּרֶךְ נָחָשׁ עֲלֵי צוּר viam serpentis summitates petræ, Proverb. 30: 19. כִּרְבִיבִים עֲלֵי דֶשֶׁא sicut imbres, summitates herbæ. Mich. 5. vs. 6.
Ut אֶל singulare: Ecce ego venio אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 46
proximus filiorum Israëlis. Exod. 3: 13. Et venit Bathscheba אֶל־הַמֶּלֶךְ proxima Regem. 1. Reg. 1.

v. 15. cum excubias poneret Joab אֶל־הָעִיר proximus urbi 2. Reg. 11: 7. Et invenerunt eum אֶל־מַיִם proximum aquis multis. Jerem. 41: 12. Venies cum senio propinquitates sepulcri, i. e. ad sepulcrum. Job. 5: 26. Qui lætantur proximi ex-
47 ultationis. Job. 3: 22. Ut עַד singulare: Pertingens flumen illud magnum. Deuter. 1. vs. 7. עַד הַיּוֹם הַזֶּה pertingens diem hunc, i. e. usque ad hunc diem, Deut. 34: 16. מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם à nunc & usque seculum. Jesa. 9: 6. Ut עֲדֵי constructum plurale: Satior jactationibus עֲדֵי־נָשֶׁף pertingentiis diluculi. Job. 7: vs. 4. Prodit homo ad opus suum & ad ministerium suum עֲדֵי־עָרֶב pertingentiæ vesperæ, i. e. usque
48 ad vesperam. Psalm. 104: 23. Ut בֵּין ex בַּיִן contractum: Quod diviserit Jehova id-quod-inter-Ægyptios *erat*, & id-quod-inter Israelem. Exod. XI. 7. אֲרִי בֵּין הָרְחֹבוֹת leo est medius platearum. Proverb. 36: 13. Et æstimabit eam Sacerdos media boni & media mali, i. e. sive
49 bona fuerit sive mala. Levit. 27: 14. Ut אַחַר singulare: הֶעָבִים אַחַר הַגָּשֶׁם redeunt nubes posteriores pluviis, i. e. post pluvias. וְאַחַר נְדָרִים לְבַקֵּר & posterius votorum inquirere. Prov. 20: 25. Ambulant אַחַר מַחְשְׁבֹתֵיהֶם postera cogitationum suarum, i. e. secundùm cogitationes suas. Jesa. 65: 2. Ut אַחֲרֵי constructum plurale: Ambulavit Salomo postera Hastarotharum, i. e. post Astharothas. 1. Reg. XI. 5. Ibo אַחֲרֵי מְאַהֲבַי sequio-

ſequiores *vias* amatorum meorum. Hoſeæ 2: 7.
Ut תַּחַת locus inferior. Illa autem habitavit 50
תַּחַת־תֹּמֶר inferius palmæ. Jud. 4: 5. תַּחַת מַצַּב
inferiùs ſtationis pedum Sacerdotum. Joſu. 4: 9.
תַּחַת וַשְׁתִּי loco Vaſti. Eſth. 2: 17. תַּחַת אָבִיו lo-
co patris ſui. Lev. 16: 32. Ut עִם Gen. 19: 23. 51
An perdes juſtum עִם־רָשָׁע comitem impii, i. e.
cum impio? כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם מֹשֶׁה quemadmo-
dum fui comes Moſis, i. e. cum Moſe, ita ero co-
mes-tuus, i. e. tecum. Joſu. 1: 5. כִּי־אֵין עִם־יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ עַוְלָה Nam non eſt comes Domini Dei
noſtri iniquitas, 2. Par. 19: 7. Ut אֵת activis ver- 52
bis additum: In principio creavit DEUS אֵת
הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ ἐν ἀρχῇ ἔκτισεν Θεὸς τὸ τῦ
ὀυρανῦ, καὶ τὸ τῆς γῆς. וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאוֹר vi-
ditque Deus τὸ τῦ φωτὸς. Gen. 1: 4. וְאֶת־הַבַּרְזֶל
נָפַל אֶל־הַמַּיִם & quicquid ferri fuit, cecidit in
aquam. 2. Reg. 6. vſ. 5. אֶת־עַמּוּד הֶעָנָן לֹא־סָר
מֵעֲלֵיהֶם Ipſũ columnæ nubis non receſſit ab illis.
Nech. 9: 19.

REGULA VIII.

He locale & literæ paragogicæ non impediunt 53
nominis regimen, ut גִּתָּה חֵפֶר עִתָּה קָצִין verſus
Gathum Chepheris, Joſ. 19: 13. מִדְבַּרָה דַמֶּשֶׂק
verſus deſertum Damaſci, 1. Reg. 19: 15. מִדְבַּרָה
בֵּית־אָוֶן verſus deſertum Beth-aven. Joſu. 18: 12.
הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו Mors Sanctorum ejus. Pſ. 116: 15. 54
חַיְתוֹ־אֶרֶץ beſtia terræ. Gen. 1: 24. לְמַעְיְנוֹ־מָיִם
ad fontem aquæ. Pſalm. 114: 8. בְּנוֹ צִפּוֹר Fili
Tſippor.

Tſippor. Num. 23: 18. בְּנִי אֲתֹנוֹ filium aſinæ ſuæ. Gen. 49: 11. אַרְמֵי הַנֶּקֶב Terra foſſarum. Joſu. 19. ℣ſ. 33. מְלֵאֲתִי מִשְׁפָּט plena juris. Jeſa. 1. ℣ſ. 22.

DE ORDINE.

REGULA I.

55 In Syntaxi plena Nominum eodem caſu ex-
plicandarum, ſubſtantivum adjectivo præponitur.
בֵּן חָכָם filius ſapiens. Præponitur ergo adje-
ctivum, 1. quando ſubaudiendum eſt verbum ſub-
ſtantivum, ut יָשָׁר דְּבַר יְהוָה rectum eſt verbum
56 Domini. Pſalm. 33: 4. 2. quoties adjectivum re-
git ſubſtantivum in patrio caſu explicandum, ut
Parvus filiorum, i. e. minimus. Sapiens mulierum,
i. e. Sapientiſſima. Pulcra fœminarum, i. e. pul-
chertima. 3. Si intelligatur ad ſubſtantivum præ-
57 poſitio, ut כָּל־רַבִּים עַמִּים quod eſt locutio-
ne plena, כָּל־רַבִּים בְּעַמִּים quicquid magna-
58 rum eſt *in* gentibus. 4. Si nomen fuerit Nume-
rale. Talia quippe vel regentis habent formam
nominis, ut מְאַת שָׁנָה centenarius anni. שִׁבְעַת
יָמִים hebdomas dierum. עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים de-
cas verborum. Exod. 34: 29. תִּשְׁעַת הַמַּטּוֹת *ἐν-
νεὰς τῶν φυλῶν*. Joſu. 14: 2. שְׁנֵי בָנִים par filio-
rum. אֶלֶף אִישׁ myrias viri. Vel rectam ſive ety-
mologicam formam loco regentis habent, cum
ellipſi nominis מִסְפַּר, ut מֵאָה מְדִינָה quod plenius
diceretur מֵאָה מִסְפַּר מְדִינָה centum, centũ *numero*
pro-

provinciæ. Esth. 1: 1. שִׁבְעָה שְׁקָלִים septem *numero* siclos שְׁנַיִם עֵצִים duo *numero* ligna. שְׁלֹשִׁים בָּנִים triginta *numero* filiorum, שְׁלֹשִׁים הַכָּסֶף triginta *numero* argenteos. Zach.
11: 13. Adde regulam: Adjectivum numerale sin- 59
gulare nunc præcedit, nunc sequitur, plurale & duale semper præcedunt. Vid. Buxt. Thes. L. II. c. 1.

REGULA II.

DE REGENTIS HYPALLAGE.

Frequens est regentis & recti nominis hypal- 60
lage, ut אַשְׁרֵי הָאִישׁ beatitudines viri, pro אִישׁ הָאֲשָׁרִים vir beatitudinum, id est, beatus. Psalm. 1: 2. אָשֵׁר singulare, usitatum viri vocabulum est. Gen. 30: 13. Immunditia hominis, pro homine immunditiei, i. e. immundo. Levit. 7. ℣s. 21. חֹדֶשׁ יָמִים mensis dierum, pro יְמֵי חֹדֶשׁ dies mensis, h. e. mensem integrum; totidem dies, quot mensis unus continet. Gen. 49: 14. Robur regis, pro Rex roboris. Psalm. 99: 4. Præstantia verbi tui est veritas; pro, verbum præstantiæ tuæ est veritas. Psalm. 119: 160. Argentum scoriarum, pro scoriis argenti Prov. 26: 23.

Referenda huc est Synchysis & Ὑστέρωσις, ut 61
אֲשֶׁר הָיָה דְבַר יְהוָה Quod fuit verbum Domini. pro, verbum Domini, quod fuit. Jerem. 14: 1. cap. 46. 1. coll. Hos. 1: 1. אֶתֵּן לְגוֹג מְקוֹם־שָׁם קֶבֶר pro שָׁם מְקוֹם קֶבֶר Ezech. 39: 11.

Non

62 Non est Synchysis vel Hysterosis Gen. 10: 14. Et Casluchæos, unde egressi sunt Pelischthæi, & Caphthoræos; nam & à Casluchæis, i. e. à Solymis egressi sunt Palæstini, & à Caphthoræis, i. e. Cappadocibus. Hamos 9: 7.

DE NOMINUM PERIPHRASI VEL ÆQUIPOLLENTIA

REGULA I.

63 Abstractum concreti loco ponitur, אִישׁ vel אֵשֶׁת nomine subaudito: ut שֶׁקֶר מֵזִין falsitas advertit, pro *vir* falsitatis advertit. לְצַוְּארֵי שָׁלָל pro לְצַוְּארֵי אַנְשֵׁי שָׁלָל ad colla virorum spolii, i. e. spoliatorum. תּוֹעֵבָה יִבְחַר בָּכֶם abominatio eliget vos; hoc est, vir abominationis, abominabilis. Jesa. 41: 24. נְאֻם פֶּשַׁע Certissimum est dictum improbitatis. אִוֶּלֶת stultitia, pro אֵשֶׁת אִוֶּלֶת mulier stulta. Prov. 14: 1. Terra pulveris, i. e. pulverulenta. Dan. 12: 2.

64 Reg. 2. In regimine substantivorum duorum alterum adjectivi significationem habet, ut מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים regnum Sacerdotum, h. e. sacerdotale. Exod. 19: 6. 1. Petr. 2: 9. Panis hordeorum, i. e. hordeaceus. Judic. 7: 17. Semen virorum, i. e. virile. 1. Sam. 1: 11. Lupi vesperæ, vespertini. Habac. 1: 8. אֶרֶץ פְּרִי terra fructus, i. e. frugifera. Psalm. 107: 34. Ros nativitatis. i. e. ros natorum, fidelium novæ Ecclesiæ. Psalm. 110: 3.

65 Reg. 3. Fit adjectivorum periphrasis per בּ׳ ל׳ מ׳ particulas inseparatas, per ב, ut עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה servitus

vitus in agro, i. e. agrestis. Exod. 1: 14. populus in malo, i. e. malus. Exod. 32: 22. timor in noctibus, i. e. nocturnus Cant. 3: 8. בֶּאֱמוּנָה i. e. fidelis, 2. Reg. 12: 16. & 22: 7. Consiliarius in intelligentia. i. e. intelligens. 1. Par. 26: 14. Sapientia in occulto, i. e. occulta. Psalm. 51: 8. bestia in silva, i. e. silvestris. Per ל, ut factus fuit לְמַס in 66
tributum, i. e. tributarius, Gen. 49: 15. Germen Domini erit לִצְבִי in gloriam, i. e. gloriosum. Jesa. 4: 2. Ponam eos in laudem & nomen, i. e. celeberrimos. Sophon. 3: 19. Per מ, ut אריה מִיַּעַר 67
leo è silva, i. e. silvestris. Jerem. 5: 6. אֱלֹהֵי מִקָּרוֹב Deus, *qui est* è propinquo, i. e. propinquus. Jer. 23: 23. דֶּרֶךְ מֵרָחוֹק via longinqua. Prov. 7: 19. libamina ex sanguine, i. e. sanguinolenta. Ps. 16: 4. Homines è mundo, i. e. mundani. Ps. 17: 14.

Reg. 4. Vav copulativum inter duo substantiva 68
nonnunquam mutat alterum in adjectivum. Dicitur Hendiadys, ut גָּפְרִית וָאֵשׁ Sulphur & ignem, i. e. ignem sulphureum. Gen. 19: 24. finem & exspectationem, i. e. finem exspectatum. Jerem. 29: 11. Desolatio & vastatio, i. e. vastissima. Ezech. 35: 3: 7. Judicium & justitia, i. e. judicium justum. Jerem. 22: 3. In nomen & ornatum, i. e. in nomen ornatissimũ. 1. Par. 22: 5. בְּשָׂמִים וּזְנִים aromatibus & speciebus, i. e. aromatibus variis. 2. Par. 16: 14.

Reg. 5. Vav copulativũ inter eandem vel cogna- 69
tam vocem eleganter notat adjectivum *diversitatis* vel *collectionis*, ut בְּלֹא־לֵב וָלֵב absque corde & corde,

corde, i. e. corde non duplici. 1. Par. 12: 33. Lapis & lapis, i. e. diverſus, diverſum pondus. Deut. 25: 13. איש ואיש diverſi viri. Pſalm. 87: vſ. 5. משען ומשענה i. e. omnis generis fulcimenta, ſive vitæ ſubſidia. Jeſai. 3: 1. Cantatores & cantatrices, ſymphoniam & ſymphonias. i. e. quicquid eſt muſicorum & carminum. Eccleſ. 2: 8. *Collectionis:* ut, conſiderate annos ætatis & ætatis, i. e. omnium ætatum. Deut. 32: 7. Seniores urbis & urbis, i. e. cujusque urbis, Ezr. 10: 4. quem diſ-
70 peſcat ei die & die, i. e. quotidie. Eſth. 3: 4. Si antecedat כל expreſſum vel ſubintellectum, Vav nominibus interjectum *diſtributionem* notat, ut אל כל עיר ועיר in omnes & ſingulas urbes. Jer. 48: 8. בכל שנה ושנה omnibus & ſingulis annis, Eſth. 9: 21. בדור ודור pro בכל דור ודור in ſingulis generationibus, Pſalm. 45: 18. Pſalm. 145: 13. Deficit כל Eſth. 9: 9. Jeſai. 3: 1. 2. Par. 35. vſ. 15.

71 Reg. 6. Subſtantivū ſingulare vel duale, continuò repetitum, adjectivi diſtribuentis vim habet. ויהיו עושים גוי גוי אלהיו & faciebant gens gens Deos ſuos, i. e. ſingulæ gentes faciebant ſibi Deos. 2. Reg. 17: 29. Accipe ab illis virgam virgam. i. e. ſingulas virgas. Num. 17: 2. Vir, vir, quum declinaverit uxor ejus, i. e. cujuscunque viri uxor declinaverit. Num. 5: 12. Septem & ſeptem, i. e. ſepteni. Geneſ. 7: 2. חמש חמש מאות quinque, quinque centum, i. e. quinquageni. Ezech. 48: 16. שנים שנים i. e. bina. Gen. 7: 9.

Reg. 7.

7. ב & כ temporum vocabulis interjectum, *ſingulas* temporum partes deſignat. ut 72
כיום ביום ſecundum diem in diem, i. e. ſingulis diebus 1. Sam. 18:10. תאכלנו שָׁנָה בְשָׁנָה comedes illud quotannis. Deut. 15:20. מִדֵּי חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ וּמִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ i. e. ſingulis noviluniis ac ſabbathis, Jeſ. 66:23. מִיּוֹם לְיוֹם וּמֵחֹדֶשׁ לְחֹדֶשׁ in ſingulos dies & menſes. Eſth. 3. 7.

8. E duobus ſubſtantivis ſynonymis, vel diſparatæ ſignificationis, alteram nonnunquam adjectivi vicem ſuſtinet, ex. gr. בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ in imagine, ſecundùm ſimilitudinem noſtram, i. e. nobis quàm ſimilimam. Gen. 1:26. דְּמָמָה וָקוֹל ſilentium & vocem, i. e. vocem audivi ſubmiſſam. Ijob 4:16. 73

PERIPHRASIS COMPARATIVI.

Mem vel מִן poſt adjectiva format comparativos: ut חַכְלִילִי מִיַּיִן pulchrior vino. לְבֶן מֵחָלָב albior lacte. Gen. 49:12. חָכָם מִדָּנִיֵּאל ſapientior Daniele. Ezech. 28:3. טוֹבִים הַשְּׁנַיִם מִן הָאֶחָד boni duo præ uno. i. e. meliores uno. Eccl. 4:9. 74

PERIPHRASIS SUPERLATIVI.

Redditur Superlativus I. per Adverbium intendendi, ut וְזָהָב רַב מְאֹד & auri plurimum. 2. Par. 9:1. טוֹב מְאֹד optimus. Gen. 1:31. רָעוֹת מְאֹד peſſimæ. Jerem. 34:3. 75

76 II. Per Substantivum absolutum singulare, ut תאוה desiderium, i. e. desideratissima. Gen. 3: 6. והיה ברכה Erisque summè benedictus. Gen. 12: 2. Plurale. חכו ממתקים palatum ejus dulcedines, hoc est, dulcissimum. Cant. 5: 16.

77 III. Per Substantivum cujus radicales geminantur: ut פקח־קוח omnimoda apertio. Esa. 61: 1. נאפופים maxima adulteria. חלחלה dolor acerrimus. Nech. 2: 10.

78 IV. Per adjectivum absolutum, ut עליון Celsissimus. Gen. 14: 18. coll. Ebr. 7: 1. קטן minimus. Gen. 9: 24. 2. Reg. 18: 26.

79 V. Per adjectivum constructum, tum singulare, ut קטן בניו minimus filiorum ejus. 2. Par. 21: 17. Stultus hominum i. e. stultissimus. Prov. 30: 24. tum plurale: Sapientes mulierum, i. e. sapientissima. Prov. 15: 20. נכבדי־ארץ honoratissimi terræ. Jesa. 23: 8.

80 VI. Per duo substantiva constructa, eaque vel collactanea, ut, Princeps principum, i. e. summus. Num. 3: 32. ut, Servus Servorum, i. e. vilissimus, infimus. Gen. 25. שמי שמים cœli cœlorum, i. e. altissimi. 1. Reg. 8: 27. vel ejusdem & aliquando cognatæ significationis: Gaudium exultationis meæ. i. e. exuberantissimam, Psalm. 43: 4. י׳ מנת חלקי Dominus est pars portionis meæ. i. e. eximia. Psalm. 16: 5. Pluviam imbris dabit vobis. i. e. ingentem & largificam. Zachar. 10: 1. גשם מטרות imbri pluviarum, i. e. vehementi. Job. 37: 7.

VII.

VII. Per duo Subſtantiva abſoluta continuò 81
repetita. In valle Siddim erant putei, putei bitu-
minis. i. e. plurimi. Gen. 14: 10. acervi, acervi.
Exod. 8: 10. Huc etiam referas nomina adverbia-
liter ſumta: מְעַט מְעַט parùm parùm, i. e. lentiſſi-
mè. Exod. 23: 30. מַעְלָה מָעְלָה altiſſimè. מַטָּה
מָטָּה infimè. Deut. 28: 43. הֲמוֹנִים הֲמוֹנִים tur-
bæ, turbæ, i. e. maxima multitudo. Joel. 5: 14.
Fac torrentem hunc foveas, foveas, i. e. hinc &
inde plurimas. 2. Reg. 3: 16.

VIII. Per Subſtantiva ter repetita. ut אֶרֶץ אֶרֶץ 82
אֶרֶץ terra præſtantiſſima. Jerem. 22: 19. vid. Je-
rem. 7: 4. Ezech. 21: 32.

IX. Per Adjectiva bis repetita הָאָדֹם הָאָדֹם 83
maximè rufum. Gen. 25: 30. עָמֹק עָמֹק profun-
diſſimum. Eccleſ. 7: 25.

X. Per nomen & verbum conjugatum: ut 84
הִתְאַוּוּ תַּאֲוָה concupiverunt concupiſcentiâ, i. e.
flagrantiſſimè. Num. 11: 4.

XI. Sæpius per ה articulare: ut הַצַּדִּיק juſtis- 85
ſimus. Exod. 9: 27. הַגָּדוֹל natu maximus, 1. Sam.
17: 28. הָרָע peſſimus. Eſther. 7: 6. הַצָּעִיר mini-
mus, vel parvus, ſi quis alius. Judic. 6: 15.

XII. Per ה emphaticum, vel αὐξητικὸν, *ex* 86
terminatione fœminina repetita prognatum, ut ca-
dat ſuper eos אֵימָתָה maxima formido. Exod. 15:
16. Ad Dominum בַּצָּרָתָה לִּי in maxima angu-
ſtia mea clamavi. Pſalm. 120: 1.

XIII. Per nomina DEI. ut הַרְרֵי אֵל montes 87
DEI, i. e. celſiſſimi. Pſalm. 36: 5. אַרְזֵי אֵל Cedri

 DEI.

DEI. i. e. altissimè Psal. 80: 11. נַפְתּוּלֵי אֱלֹהִים luctationes acerrimæ Gen. 30: 8. שַׁלְהֶבֶתְיָה flamma Domini, id est, ardentissima. Cantic. 8: 6. תַּרְדֵּמַת יְהוָה נָפְלָה עֲלֵיהֶם sopor altissimus habebat eos. 1. Samuel. 26: 12. Ninive urbs erat גְּדוֹלָה לֵאלֹהִים magna DEO, i. e. amplissima. Jon. 3. v. 1.

88 XIV. Per vocem Angelus: ut Sapientia Angeli Dei, i. e. maxima. 1. Sam. 14: 17. vel 18. Bonus sicût Angelus Dei 1. Sam. 29: 9. i. e. optimus, innocentissimus. Simile est, γλῶσσαι Ἀγγέλων, linguæ angelorũ, i. e. eloquentissimæ linguæ. πρόσωπον Ἀγγέλου, vultus pulcherrimus. Actor. 6: 15. Μέτρον Ἀγγέλου, mensura maxima, Apoc. 21: 17.

89 XV. Per שָׁלִישִׁים, ut; verba Ducum, verba sunt præstantissima, Prov. 22: 20. Nold. Annot. Concord. p. 882. num. 702.

90 XVI. Per ב præpositionem nomini præfixam: ut הַיָּפָה בַּנָּשִׁים pulcherrima inter fœminas, Cantic. 1: 8. הַגָּדוֹל בָּעֲנָקִים maximus Hanakæorum Josu. 14: 15. בֹּעֲרִים בָּעָם brutissimi in populo, Psalm. 94: 8. גִּבּוֹר בַּבְּהֵמָה fortissimus inter bestias. Prov. 30: 30.

91 XVII. Per nomen בכר primogeniti. ut, Comedit vestes ejus primogenitus mortis, i. e. vis & robur mortis inexpugnabile. Job. 18: ℣s. 13. וְרָעוּ בְּכוֹרֵי דַלִּים expascent primogeniti tenuium, i. e. tenuissimi vel miserrimi. Jesa. 14: 30.

92 XVIII. Per nomen חֵלֶב i. e. adeps, cibaturus erat cum adipe tritici, i. e. flore seu polline tritici,

pin;

pinguissimo tritico. Ps. 81: 17. חֵלֶב תִּירוֹשׁ וְדָגָן pinguedinem musti & frumenti, i. e. optimum mustum & frumentum. Deut. 32: 14.

NUMERI ÆQUIPOLLENTIA.

XIX. Promiscuè interdum Hebræi singulari & plurali numero utuntur, id quod ex collatis parallelis manifestum est: וַיַּעַשׂ אֲשֵׁרָה 2. Reg. 21: 3. וַיַּעַשׂ אֲשֵׁרוֹת Fecitque imagines felicitatis vel fortunæ. 2. Par. 33: 3. וְיִדְּעֹנִי 2. Par. 33: 6. וְיִדְּעֹנִים 2. Reg. 21: 6. בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם 2. Reg. 22: 17. pro quo dictum בְּכֹל מַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם 2. Paral. 34: 25. הָאֹרֶךְ אַמּוֹת שִׁשִּׁים 1. Reg. 6: 2. pro eo legitur שִׁשִּׁים אַמָּה אָרְכּוֹ 1. Reg. 6: 2. 93

DE SYNTAXI VERBORUM.

IN structura verborum maximè observatur Concordia, & Rectio. 94

DE CONCORDIA VERBI.

REGULA I.

Verbum finitum expressum vel intellectum genere, numero & persona consentit cum nomine, quod expressum vel intellectum nominativi vim possidet: יִשְׁמַע חָכָם וְיוֹסֶף לֶקַח Prov. 1: 5. הָלְכוּ אֱלֹהִים 2. Sam. 7: 23. Cum nomine intellecto: וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא Vocavitque *populus*. קָרְאוּ שֵׁם הַמָּקוֹם vocarunt *homines* nomen loci. 1. Par. 14: 11. 95

96 Juxta hanc regulam, I. non est discordia generis aut personæ in his: וְאַלְמְנוֹתֶךָ עָלַי תִּבְטָחוּ & viduæ tuæ in me confident. Jerem. 49: 11. וַתִּקְרְבוּ עֲצָמוֹת & accedebant ossa. Ezech. 37: 7. וְאַמְהֹתַי לְזָר תַּחְשְׁבֻנִי & ancillæ meæ pro peregrino me habuerunt Ijob 19: 15. Formata enim sunt per apocopen, quæ facta etiam in Imperativo חִרְדוּ שַׁאֲנַנּוֹת pro חֲרָדְנָה שַׁאֲנַנּוֹת trepidate ô tranquillæ. Jesa. 32: 11. & accedentibus suffixis.

97 Neque III. discordat numerus, quando verbum plurale construitur cum nomine collectivo, quia collectivum continet in se multitudinem. Itaque promiscuè discitur וַיֵּלְכוּ הָעָם 1. Reg. 12 & in parallelo וַיֵּלֶךְ הָעָם 2. Paral. 10: 5. וַיִּשְׂמְחוּ וַיִּשְׂמַח כָּל־עַם הָאָרֶץ 2. Par. 23: 21. & כָּל־עַם־ וַיְהִי כָּל־ הָאָרֶץ in parallelo 2. Reg. 11: 22. וַיְהִיוּ כָל־אֱדוֹם עֲבָדִים אֱדוֹם 2. Sam. 8: 14. & עֲבָדִים 1. Par. 18: 13. parallelo. וְכָל־יִשְׂרָאֵל רָאוּ 2. Par. 10: 16. pro quo in parallelo dicitur וַיַּרְא כָּל־יִשְׂרָאֵל Viditque totus Israel. 1. Reg. 12: 16.

98 IV. Neque in his, ubi nomen dominii pluralitivum respicit verbum singulare: יָדַע חֲמוֹר אֵבוּס בְּעָלָיו cognovit asinus præsepe *Domini* dominorum suorum, i. e. domini ejus, quem postremum habuit. Jesa. 1: 3. אִם־אֲדֹנָיו יִתֶּן־לוֹ אִשָּׁה si *Dominus* dominorum dederit ei uxorem. i. e. si is, quem dominorum habuit, postremum, dederit ei uxorem. Exod. 21: 4. In his enim deest nominativus

tivus regens singularis. Vid. Regulam de discordia numeri nominalis.

IV. Non discrepat, quando singulari verbo 99
nomen plurale intellectum vel subauditum distributionem seu partitionem notat. v. gr. כִּי אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יָמוּתוּ 2. Paral. 25: 4. In parallelo est, כִּי אִם־אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יוּמָת Quisque enim propter peccatum suum morietur. 2. Reg. 14: 6. וְקִבֵּל הַיְּהוּדִים & recepit *quisque* Judæorum. Esth. 9: 23. גַּם בַּהֲמוֹת שָׂדֶה תַּעֲרוֹג Etiam *quæque* bestiarum agri clamabit ad te. Joel. 1: 20. Nam & distributiva nomina pluralitatem innuunt.

V. Neque discrepat numerus aut genus, quan- 100
do duobus Substantivis inter se constructis verbum respondet generi seu numero posterioris recti: ut קוֹל שְׁמוּעָה הִנֵּה בָאָה Vox rumoris ecce venit. Jerem. 10: 22. רֹב שָׁנִים יוֹדִיעוּ חָכְמָה multitudo annorum notam faciunt sapientiam. Job. 32: 7. קוֹל נְגִידִים נֶחְבָּאוּ Vox procerum occultabant se. Job. 29: 10.

VI. Nec discrepare genus à verbo putandum 101
est, quando fœminæ viriliter agenti tribuitur verbũ generis masculini. ut אִם תְּעוֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה si *proterve* expergefaciatis amorem. Cantic. 2: 7. אִם־יֵצְאוּ בְנוֹת־שִׁילֹה quum *licentiâ protervia-que virili* exibunt filiæ Siluntis. Judic. 21. vs. 21. הָרִיּוֹתָיו יְבֻקָּעוּ gravidis ejus summa vi renitentibus diffindentur. Hos. 14: 1. Ne referas huc loca Esth. 1: 20. וְכָל־הַנָּשִׁים יִתְּנוּ יְקָר לְבַעְלֵיהֶן

 omnes-

omnesque fœminæ tribuant honorem maritis suis. וְיִשַּׁחוּ כָל־בְנוֹת הַשִּׁיר & deprimentur omnes filiæ cantici. Eccl. 12:4. In his enim כָּל collectivum pluralem regere masculinum potest. Nec eò pertinet פִּילֶגֶשׁ כָּלֵב מַעֲכָה יָלַד שֶׁבֶר וְאֶת־תִּרְחֲנָה Vertendum enim est: Uxorem concubinam Calebi Mahacam, genuit Scheber, & Thirhanam: & peperit *Mahaca* Schahaphum, Patrem seu conditorem Madmannæ, &c. 1. Par. 2: 48, 49.

102 VII. Nec est generis aut numeri discordia in verbis וַיֶּחֱמוּ הַצֹּאן Gen. 30: 38. quia צֹאן collectivum nomen terminatione sua masculinum, uti Fœmininum construitur subaudita voce כִּבְשָׂה vel כְּבָשׂוֹת agnæ. v. gr. וַיְהִי לוֹ צֹאן רַבּוֹת pro צֹאן כְּבָשׂוֹת רַבּוֹת Fuit ipsi grex multarum ovium. Genes. 30: 43. צֹאן אוֹבְדוֹת grex *ovium* pereuntium. Jerem. 50: 6. וְחָמֵשׁ צֹאן עֲשׂוּיוֹת & quinque *pecudum* gregis paratarum. 1. Sam. 25: 18.

103 VIII. Juxta eandem regulam verbum finitum construitur cum nomine, quod subauditum nominativi vim possidet: Ita subauditur 1. אֱלֹהִים Quia in similitudine Dei *Deus* fecit hominem, Gen. 9, 6. 2. אִישׁ vir, aliquis, unusquisque: Amos 6. vs. 12. num *quis* arabit bubus. כַּאֲשֶׁר יִשְׁאַל בִּדְבַר הָאֱלֹהִים ac si consuluisset *quis* verbum DEI. Ex altera enim lectione est כַּאֲשֶׁר יִשְׁאַל אִישׁ ac si quis consuluisset verbum Dei. 2. Sam. 16: 23. Mich. 2: 4. Isto die feret *quis* super vobis parabolam. Psalm. 7: 13. Si non resipiscit, *aliquis* gladium suum acuit. Ijob 21: 22.

An

An Deum docebit *quis* sapientiam? Job. 21: 22. Habb. 2: 6. & dicet unusquisque. Mich. 6: 9. & revera videt *quisque* nomen tuum. Mich. 6: 16. Et observat *quisque* statuta Homri. Jesa. 2: 19. Intrabunt *homines isti* in speluncas rupium. 3. שֵׁם i. e. nomen, ut Gen. 2: 32. לְזֹאת יִקָּרֵא אִשָּׁה propterea vocabitur *nomen* VIRA. Ex contextu accersendum, ut, Factum est, cùm absolvisset locusta comedere herbam terræ. Amos 7: 2. Et ex alio pulvere regerminant *radices ejus*. Ijob 8: 19. Noctu ossa mea rodit *morbus* à me. Job. 30: 17. עַל פְּנֵי כָל־אֶחָיו נָפָל In conspectu omnium fratrum suorum cecidit, *sors vel funiculus hereditatis*. Gen. 26: 16. Idem quippe volunt ista de eodem Ismaële: Coram omnibus fratribus suis habitavit. Gen. 16: 4. 4. כֶּלֶב canis. Nec *canis* acuisset in quenquam filiorum Israëlis linguam suam. Josu. 10: 21. Masius in h. l. Ita verti nomine canis addito de meo, quia præteritum esse videbatur, scriptum supplevi, cum verbum nulli alioquin nomini hæreret.

104 Verbum intellectum construitur cum nomine expresso, quod nominativi interpretationem habet. Imò fundamenta destruunt, *destruunt*, justus quod fecit. Psalm. 11: 3. Hæc omnia *ceperunt* filii Maciris. 1. Par. 2: 23. כִּי מֶה הָאָדָם שֶׁיָּבוֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵת אֲשֶׁר־כְּבָר עָשׂוּהוּ Quid enim *facturus est* homo, qui sequetur regem? id, quod *alii* jam fecerunt. Eccles. 2: 12. Denique *rapuit* omne aurum & argentum. Verbum חָפַשׂ

ex proximo commate repetendum. 2. Paral. 25: 24. Pro eo in parallelo ſcribitur וְלָקַח 2. Reg. 14. vſ. 14.

Regula Secunda.

105 Verbum *ſubſtantivum* tàm expreſſum quàm intellectum, connectit per nominativum exponenda nomina, vel pronomina, וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ & terra erat deſolatio. Gen. 1: 4. וְאַהֲרֹן אָחִיךָ יִהְיֶה נְבִיאֶךָ & Aharon, frater tuus, erit vates tuus. Exod. 7: 1. Intellectum, ut אֱמֶת הַדָּבָר 2. Par. 9: 5. expreſſum in parallelo אֱמֶת הָיָה הַדָּבָר 1. Reg. 10: 6. וְחָמֵשׁ שָׁנָה יוֹתָם בְּמָלְכוֹ 2. Par. 27: 1. expreſſum in parallelo, וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְמָלְכוֹ 2. Reg. 15: 33. אַתָּה הַמּוֹצִיא tu inveniens *fuiſti*, 1. Par. 11: 1. in parallelo: אַתָּה הָיִיתָ הַמּוֹצִיא 2. Sam. 5: 2. יְהוָה אוֹר לִי DOMINUS *eſt* Lux mihi. Mich. 7: 7. קוֹל דּוֹדִי Vox *eſt vox* dilecti mei. Cant. 2: 8. אֲנִי רִאשׁוֹן וַאֲנִי אַחֲרוֹן Ego *ſum* primus, & ego *ſum* ultimus. Jeſa. 44: 6. וַיְהִי יְ׳ מִשְׁעָן לִי Eſt autem Dominus ſcipio meus. 2. Sam. 22: 19. pro quo Pſalm. 18: 19. variata conſtructione legitur וַיְהִי יְהוָה לְמִשְׁעָן לִי Fuit autem mihi DOMINUS in ſcipionem.

Regula Tertia.

106 Nomen vel pronomen abſolutè poſitum ſenſum refert integræ locutionis, quàm Latinè efferunt *de me, de me autem*; vel plenè: Me quod attinet.

tinet, quod ad me ſpectat. Ciconia, abietes ſunt domus ejus. Pſalm. 104: 17. Sapiens, oculi ipſius ſunt in capite ejus. Eccl. 2: 14. Mercator, in manu ejus ſunt bilances doli. Hoſ. 12: 7. Ego, *i. e. me quod attinet,* mandatum regis ſerva, & Altiſſimus, *i. e. Altiſſimum quod attinet*, ordinationem *ſerva* juramenti Dei. Eccleſ. 8: 2.

REGULA QUARTA.

Verbum activum, tàm finitum, quàm infinitum, regere poteſt nomen expreſſum vel ſuppreſſum, in caſu Accuſativo exponendum כַּבֵּד אֶת־ אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ Exod. 20: 12. לְמִן הַיּוֹם ▭ בָּרָא אֱלֹהִים ▭ אָדָם Deut. 4: 23. In ſequentibus multisque aliis nomen ἐλλείπει, ut אֹהֶל tentorium; וְלָבָן תָּקַע & Laban fixit *tentorium.* Gen. 31: 25. Nam & aliàs ei nomini hoc verbum hæret, Gen. 31: 25. Sic deeſt חַטָּאוֹת Pſalm. 99: 8. אֵל נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם ▭ Deus auferens *peccata* extitiſti illis. Deeſt דָּבָר 2. Par. 10: 16. וַיָּשִׁיבוּ־ לֵאמֹור In parallelo 1. Reg. 12: 16, exprimitur: וַיָּשִׁבוּ דָבָר לֵאמֹור & retulerunt reſponſum dicendo, &c. Deeſt יָד manus. Ijob 17: 3. Quis manui meæ complodet manum. Hobadi. 13 וְאַל־תִּשְׁלַחְנָה בְחֵילוֹ & ne porrigant ſe *manus.* Deeſt רֹאשׁ *caput.* Mich. 1: 16. Decalva te & velle *caput* ſuper filiis deliciarũ tuarum. plenius dicitur וַיָּגָז אֶת־רֹאשׁוֹ & evulſit caput ſuum. Ijob 1: 20. Deeſt מִדָּה menſura. Impleverunt ſupra quàm Oriens *menſuram.*

furam. Jesa. 2: 5. Deest אַף ira. וְנוֹטֵר הוּא לְאֹיְבָיו & retinet *iram* in inimicos suos. Nahum 1: 2. Non ulcisceris, & non retinebis *iram*. Levit. 19: 18. Deest שַׂק saccus vel cilicium. Accingite *saccos* & lugete. Joël. 1: 13. Deest קֵן nidus. Si exaltares *nidum* instar aquilæ. Hobadj. 4.

Regula V.

108 Verba maximè intransitiva, quando cum majori emphasi vel magna animi contentione sermo fit, regunt nomen conjugatum. Quum zelaret ipse zelotypiam. Num. 25: 11. Habitationem Dei inhabito. Ezech. 28: 2. Fleverunt fletu magno valdè. 2. Sam. 13: 36. Fervore magno ego ferveo. Zach. 1: 15. Timuerunt homines isti timore magno. Jon. 1: 10.

Regula VI.

109 Activum regens duo nomina diversæ rei materiam in posteriore declarat. Fac tibi arcam ligna Gopher, i. e. ex lignis Gopher, ex Cypresso. Gen. 6: 14. Fecit hominem pulverem terræ. i. e. ex pulvere terrestri. Fecit altare holocausti ligna Schittim. Exod. 38: 1. Omnia Instrumenta altaris fecit æs, i. e. ex ære. Exod. 38: 3. Cavum tabularum fecit illud altare, i. e. ex cavo tabularum. Exod. 38: 7.

Re-

REGULA VII.

In jurandi formulis subaudiendum est לַשֶּׁקֶר i. e. falsò, vel, in vanum. Juravi domui Heli *in-vanum*, Ich will dem Hauß Heli falsch geschworen haben/ wenn ꝛc. si expiabitur iniquitas domus Heli. 1. Sam. 3: 14. Nunc itaq; jura mihi per DEUM illa, *in vanum*, si mentitus fueris mihi. Gen. 21: 23. Semel juravi per Sanctitatem meam, *in vanum*, si Davidi mentiar. Psalm. 89: 36. Juravit Dominus exercituum dicendo: *in vanum*, sc. juravi, si non, ut cogitavi, sic fiet. Jesa. 14: 24. Me audiente Dominus Deus exercituum *dixit: In-vanum juraverim*, nisi domus multæ desolation sint. Sic Marc. 8: 12. Amen dico vobis, si dabitur genti isti signum. i. e. Quod verissimum est est, id falsum dico, si dabitur huic nationi signum. conf. Matth. 16: 4. 110

SYNTAXIS INFINITIVORUM.

REGULA I.

VErbum finitum regit suum infinitum notatque certitudinem, evidentiam & ἔμφασιν, ut מוֹת תָּמוּת moriendo morieris, id est, certissimè morieris. Genes. 2: 16. טָרֹף טֹרַף יוֹסֵף discerpendo discerptus est Joseph. Gen. 37: 33. נִכְסֹף נִכְסַפְתָּה plurimùm desiderasti, Gen. 31: 30. בָּכוֹ תִבְכֶּה plurimùm flevit. Thren. 1: 2. 111

REGULA II.

Quum sequitur infinitum significat hæc formula continuationem, ut יָצָא יָצוֹא ibat frequenter. 112

ter. Gen. 8:7. ברכת ברך indesinenter benedixisti. Num. 23:11. נלכה הלוך eamus indesinenter. Rarò notat certitudinem. ut אלך עלה certissimè ascendere faciam te. Gen. 46:4. aut libertatem, ילך הלוך abiit liberè. 2. Sam. 3:24. בא בוא Dan. 11:10. יבוא בוא Dan. 11:13. veniet liberè, nemine impediente.

Regula III.

113 Infinitivus regi etiam à nomine potest. ut ביום עשות in die faciendi. Gen. 2:4. כימי צאתך juxta dies egredi tui, h. e. egressus. Mich. 7:15. ליום קומי in die surgere mei, i. e. resurrectionis meæ. Soph. 3:8.

Regula IV.

114 Infinitivus regitur à nominibus præpositionum vice fungentibus: אחרי הולידו post gignere ipsum Sethum. Gen. 5:4. בעבור הראותך ut ostenderem tibi. Exod. 9:16. יען דברכם propter loqui vos, i. e. quia loquuti estis. Ezech. 13:8.

Regula V.

115 Infinitivus loco stat Imperativi. ut הלוך ודברת 2. Sam. 24:12. in parallelo 1. Par. 21:10. habetur לך ודברת vade & loquere. ונתון את־אלהיהם באש Jesa. 37:19. in parallelo 2. Reg. 19:18. habetur finitum ונתנו אל הירם באש tradideruntque Deos illorum in ignem. Sic 2. Reg. 19: 24.

24. Kethib indicat in diversis Codicibus lectum fuisse ואכגל & וְאָכְלוּ & comedite. Vid. Psalm. 17: 5. Exod: 20: 8.

REGULA VI.

Interdum Infinitivi constructionem imitatur 116
nomen, ut לְמִקְרָא הָעֵדָה וּלְמַסַּע אֶת־הַמַּחֲנוֹת ad convocationem cœtus & motionem castra; pro לִקְרֹא וּלְהַסִּיעַ ad convocandum & admovendum. Numer. 10: 2. לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ ad timendum Dominum Deum tuum. Deut. 10: 12. וּלְאַהֲבָה אֹתוֹ & ad amandum ipsum ibid.

REGULA VII.

Infinitivus post conjugatum verbum sæpius 117
ἐλλείπει, ex ἀκολουθίᾳ supplendus: ut Hagg. 1; 6. אָכוֹל וְאֵין לְשָׂבְעָה שָׁתוֹ וְאֵין לְשָׁכְרוֹ לָבוֹשׁ וְאֵין לְחֹם לוֹ i.e. comedendo, *comeditis*, sed non ad saturitatem, bibendo *bibitis*, sed non ad ebrietatem, induendo *induemini*, sed nemo foyetur. Arguendo *arguet* ratione, quæ non prosit. Ijob. 15: 3. Quum oderit dimittendo *dimittat*. Malac. 3: 2: 1. Operiendo *operitis* altare Domini. Malach. 2: 13. Videndo *vides* multa, tamen non observas; aperiendo aperit aures, tamen non audit. Jesa. 42: 20. Tenendo *tenuerunt* gressus mei orbitas tuas. Psalm. 17: 5. Omne hoc vidi, & dando dedi. Eccl. 8: 9. Rursus videndo *vidi* sub sole. Eccles. 9: 11. deficiendo *defecimus* & abnegavimus Dominum. Jesai. 59: 13. Attendendo *attendit* ad me.

Psalm.

Psalm. 77: 2. Auferendo *auferam* sepem ejus, diruendo diruam maceriam ejus. Jesa. 5: 5. Impinguando *impinguavit* cor populi hujus, & aures ejus aggravando *aggravavit*, & oculos ejus oblinendo *oblevit*. Jesa. 6; 10. Frendendo frendent contra me dentibus suis. Psalm. 35: 16.

Regula VIII.

118 Infinitum aliquando post finitum subintelligitur, ut לֹא אוּכַל אָוֶן non possum *ferre* iniquitatem. Jesai. 1: 13. לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־לָךְ non addes-amplius, subaudi לִשְׁמֹעַ אֲשֶׁר *audire eos-qui* vocent te regnorum Dominum. Jesai. 47: 5, 7. וּרְחַב לֵבָב אוֹתוֹ לֹא אוּכָל non possum scil. ferre. Psalm. 101: 5.

Regula IX.

119 Infinitum sæpius post מ particulam ἐλλείπει, ut sprevit te מִמֶּלֶךְ 1. Samuel. 15: vs. 23. pro מִהְיוֹת מֶלֶךְ ne *sis* rex, ut habetur versu 26. Talia מִגְּבִירָה ne *esset* Domina. 1. Reg. 15. v. 13. מֵעָם ne *sit* populus. Jesai. 7: 8. מֵעִיר ne *sit* urbs, Jesai. 17: 1. Hose. 7: 4. מִבַּיִת ita ut non *sit* domus. Jesai. 23: 1. Vid. Nold. Conc. p. 556.

Regula X.

120 Infinitivi cum affixo ponuntur loco verbi finiti ejus personæ, cujus est affixum per ellipsin verbi Substantivi, ut שִׁבְתְּךָ בְּתוֹךְ מִרְמָה i. e. habitas in medio dolo, Jerem. 9: 5. לְקוֹל תִּתּוֹ ad vocem

cem dare ejus, i. e. בְּ יִתֵּן קוֹלוֹ quum ediderit vocem suam. Jerem. 10: 13. Sic Jesa. 11: 3. odorari ejus timorem Domini, hoc est, odorabitur timorem Domini, & habebit pro grato sacrificio. Videatur Coccejus.

REGULA XI.

Verba dicendi tam finita quàm infinita sæpissimè, vel ante sermonem interrogatorium, vel ubi subitò loquendi partes ad alium transeunt, supprimuntur: Invenerunt me vigiles circumeuntes in civitate, *dixi:* quem diligit anima mea, vidistis? Cor tuum meditabatur terrorem, *dicendo:* ubi scriba? ubi librator? Jesa. 33: 18. Quando, *inquiunt*, morietur? Psalm. 41: 6. Tunc Spiritus induit Hamasam, *ut diceret:* Tibi David, & comitibus tuis, fili Jischai, sit pax! 1. Par. 12: 18. Etiam reprehendit propter eos reges, *dicens:* Ne attingitote unctos meos. 1. Par. 16: 21, 22. Quis hic, *ajebas*, qui occultat consilium sine sapientia? Job 42. v. 3. 121

DE SYNTAXI PARTICULARUM SEPARATARUM, QUÆ VIM ADVERBIORUM POSSIDENT.

NEgandi adverbia certo discrimine verbis junguntur: 122

אֵין participio, ut אֵין יוֹדֵעַ 1. Sam. 26: 12.
אַל futuro, ut אַל תִּירָא Proverb. 3: 25.

d בַּל

בַּל Præterito & Futuro. Prov. 9: 13. Hoſ. 7: 2.

בְּלִי Præterito. Jeſa. 14: 6. & Futuro, Jeſa. 32: 10. & Participio. Hoſe. 7: 8.

בִּלְתִּי Præterito עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר adeo, ut non relinqueret. Num. 21: 35. Participio, Jeſa. 14: vſ. 6. Infinitivo, לְבִלְתִּי סוּר ad non recedere. Deuter. 17: 20. Futuro, לְבִלְתִּי תֶחֱטָאוּ ut non peccetis, Exod. 20: 20.

123 לֹא omnibus verbis convenit, excepto Imperativo.

פֶּן Futuro, ſemel Præterito, 2. Sam. 20: 6.

NEC Temporis adverbia promiſcuè cum verbis conſtruuntur:

124 אַחַר vel אַחֲרֵי Præteritum poſtulat, ut וְאַחַר נִגַּשׁ deinde acceſſit. Gen. 33: 7. וְאַחֲרֵי נִמְכַּר poſtquam venditus fuit. frequentiùs Infinitivum, אַחֲרֵי קָבְרוֹ poſtquam ſepeliverat. Gen. 50: 14.

125 אָז vel אָזַי *Tunc*, vel Præteritum, ut אָז אָמַרְתִּי tunc dixi, Pſalm. 40: 8. vel futurum, אָז תַּצְלִיחַ tunc fortunabis. Joſ. 1: 8.

טֶרֶם Præteritum, Gen. 24: 15. & Futurum. Levit. 14: 36. אָז *Tunc*. Futuri ſignificationem vertit in Præteritum, ut, אָז יָשִׁיר Tunc cecinit. Exod. 15: 1.

ADVERBIORUM PERIPHRASIS.

126 Fit ea vel per præpoſitiones, vel per verba finita cum infinitis conſtructa. I. Per præpoſitiones, verbi grat. per בְּ, ut בְּקֶרִי in caſu, i. e. temerè בֶּאֱמֶת in veritate, i. e. verè בְּחָזְקָה in robore, i. e. validè

validè vel violenter. בָּרִאשֹׁנָה in primâ, i. e. primùm. בְּתָמִים in integro, i. e. integrè. בְּמֵישָׁרִים in rectitudinibus, i. e. rectissimè. Per מ, ut מִבַּיִת intus. Gen. 6: 14. Per ל, ut לְבָדָד ad solitudinem, i. e. solitariè. לָבֶטַח confidenter. לַשֶּׁקֶר falsò. לִצְדָקָה benignè. לָרוֹב multùm. לָרִיק frustrà. לִפְנִימָה intrinsecus. לְעַבְדְּךָ לְדָוִיד servo tuo, nempe Davidi. 2. Par. 6:17. Per עַל ut עַל־שֶׁקֶר in falsitate, i. e. falsò. עַל־יֶתֶר in excellentia, i. e. excellentissimè.

II. Per verbum finitum alteri infinito jun- 127
ctum, ut הֵיטִיבוּ נַגֵּן benefacite pulsare, i. e. optimè pulsate. Psalm. 33: 3. Magnificat Dominus facere, i. e. magnificè agit. Psalm. 126: 2. Adjecit mittere, i. e. iterum misit. Gen. 8: 10. quum appropinquasset venire, i. e. quum propè venisset. Gen. 12: 11.

III. Per verbum finitum infinito ejusdem o- 128
riginis juncto, ut: comedendo comedes, i. e. omninò vel liberè comedas. Gen. 2: 16. moriendo morieris, i. e. omninò, vel certissimè morieris. Gen. 2: 17. discerpendo discerptus est Joseph, hoc est, omninò discerptus est. Gen. 37: 33. lapidando lapidabitur, i. e. omninò lapidabitur. Exod. 19: 13. Desolando desolati sunt reges, i. e. omninò desolati sunt. 2. Reg. 3: 23.

Rariùs inter finitum & infinitum Vav inter- 129
jectum vel subauditum adverbii significationem reddit. Et reversus est Isaac & fodit, i. e. iterum seu denuò fodit. Gen. 26: 18. אַל תַּרְבּוּ תְדַבְּרוּ

ne multiplicetis, loquamini, i. e. ne multùm loquamini. 2. Sam. 2: 3. וַתֵּפֶן וַתֵּלֶךְ & reversus est & abiit. 1. Reg. 10. quod in parallelo redditum וַתַּהֲפֹךְ וַתֵּלֶךְ i. e. iterum abiit. 2. Par. 9: 12.

SEPARATARUM PARTICULARUM ELLIPSIS.

130 Deest אוּלַי Fortassis. Nam *fortassis* pignus cepisti. Ijob. 22: 6.

131 Deest אִם▭ in verbis: כִּי אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יָמוּתוּ 2. Paral. 25: 4. pro quo dictum in parallelo: כִּי־אִם▭ אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יוּמָת: 2. Reg. 14. vs. 6. כִּי כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אֵלֶיךָ deficit in altera lectione א▭ quod innuit Kethib, Jerem. 39: 12. Plura ejus generis recensentur Arcano Kethib p. 147. Ammon populus DEUM consulet בְּעַד הַחַיִּים▭ אֶל־הַמֵּתִים▭ *an verò* pro vivis mortuos? Esai. 8: 19. וְיַחֲלֹף וְלֹא אָבִין לוֹ Et *si* transmeat, tamen non animadverto eum. Ijob. 9: 11. וִישַׁלְּחֵם▭ וְיַהַפְכוּ־אָרֶץ & *si* emittit eos, tum subvertunt terram. Ijob. 12: 15. Et *etiamsi* comederint, non satiabuntur. Hose. 4: 10. Quis dicit: *an* Saul regnabit super nos? 1. Sam. 11: 12. *An* tu dixisti: Adonija regnabit post me. 1. Reg. 1: 24.

132 Deest אֶל, ut רָמוֹת גִּלְעָד 1. Reg. 22: 29. pro quo אֶל־רָמוֹת גִּלְעָד 2. Paral. 18: 28. parall. Ut tranquilla sit *apud* Deum anima ejus. Ijob. 27: 8. Quis *ad* justitiam vocavit eum? Jesa. 41: 2.

Deest

Deest אֲשֶׁר ut עַד יְצַמַּח 2. Sam. 10: 5. pro 133
עַד אֲשֶׁר יְצַמַּח 1. Par. 19: 5. parall. אֲשֶׁר הָעֹמְדִים 1. Reg. 12: 8. הָעֹמְדִים 2. Par. 10:7. Væ surgentibus summo mane שֵׁכָר יִרְדֹּפוּ *ut* siceram sectentur. Jesa. 5:11. Cætera videantur in structura Pronominis.

Deest אֵת, verbi gr. in altero parallelorum: 134
שָׁמַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עָשׂוּ Jes. 37:11. שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר עָשׂוּ 2. Reg. 19: 11. אֶת־כְּבוֹדוֹ Psalm. 96: 3. כְּבוֹדוֹ 1. Par. 16: 24. וְגַם מַעֲכָה 2. Par. 15: 16. וְגַם אֶת־מַעֲכָה 1. Reg. 15: 13. שִׂימוּ זֶה 2. Paral. 18: 25. שִׂימוּ אֶת־זֶה 2. Par. 18: 15. כִּי אַתָּה עַם־עָנִי תוֹשִׁיעַ Psalm. 18: 28. וְאֶת־עַם עָנִי תוֹשִׁיעַ 2. Sam. 22: 28. תִּנָּתֵן אֶת־הָעִיר Jesa. 36: 15. תִּנָּתֵן הָעִיר 2. Reg. 18: 31. Sic אֵת omissum ante בֵּית 1. Sam. 31: 9. לְבַשֵּׂר בֵּית עֲצַבֵּיהֶם וְאֶת־הָעָם ad annunciandum *in* domo idolorum suorum, & in populo.

Deest כִּי. Cognoscent gentes, *quòd* homo sint. 135
Psalm. 9: 21. Audivimus, *quòd* Deus vobiscum sit. Zach. 8: 23.

Deest הֵן vel כִּי. *Simul* cibus ejus in visceribus 136
ejus mutatur, est amaror aspidum in medio ejus. Job. 20: 14. כִּי אִם ut Jesai. 1. Non est in illo integritas, *sed* vulnus & tumex.

Deest לֹא *non*, post לוֹ ei, וְחָדַלְתָּ מֵעֲזֹב לוֹ 137
עָזֹב תַּעֲזֹב עִמּוֹ cavebis relinquere *asinum* apud eum, *minimè* relinques apud eum. Vicissim לֹא

non, deficit Ijobi 30: 20. *Si* clamo ad te non exaudis; si desisto, tum *non* advertis ad me.

138 Deest כְּמוֹ & כֵּן Psalm. 58: 9. *Sicut* abortus mulieris; sicut, qui non viderunt solem. In tali comparatione interdum particula tam προτάσεως quàm ἀποδόσεως deficit: Nam *ut* uxorem ducit juvenis virginem: *ita* Dominus ducet te & filios tuos. Jesa. 62. *Sicut* perdix colligit *ova*, & non parit, *ita* comparans divitias absque jure. Prov. 25: 28. Deficit כֵּן ἀποδόσεως particula, Jesa. 6: 13. Sicut in quercu, & sicut in robore, quæ *sunt* in projectus loco, restitutio est; *ita* seminis sancti *erit* restitutio.

139 Deest לְבַד solùm. An *solummodo* Deus loci propinqui, & non Deus longinqui? Jer. 23: 23. כִּי אַתָּה לְבַדְּךָ construe כִּי אַתָּה שִׁמְךָ יְ׳ לְבַדְּךָ וְשִׁמְךָ יְהוָה לְבַדּוֹ Quod tu *solus*, & nomen tuum Domine solum. Psalm. 83: 19.

140 Deest נָא in una lectione יִסְלַח יְהוָה quod restituitur in altera, יִסְלַח־נָא יְהוָה 2. Reg. 5: 18.

141 Deest שָׁם in בַּאֲשֶׁר דְּבַר־מֶלֶךְ שִׁלְטוֹן i. e. בְּמָקוֹם אֲשֶׁר שָׁם דְּבַר מֶלֶךְ שִׁלְטוֹן Ubi verbum regis, ibi imperium. Eccles. 8: 4. Talia: *Ubi* absorptus est Israël, ibi fient in gentibus, ut vas in quo non est oblectatio. Hos. 8: 8.

142 Deest עִם in בֵּית עֹבֵד אֱדוֹם 2. Sam. 6: 11. pro quo est in parallelo, עִם־בֵּית עֹבֵד־אֱדוֹם 1. Par. 13: 14. Cantate gentes *cum* populo ejus. Deut. 32: 43. Scortata es *cum* amicis multis. Jerem. 3: 1. Periit memoria eorum *cum* ipsis, Psalm. 9: 7.

9: 7. Ego ſapientia habito *cum* aſtutia. Prov. 8: 12. Schallum *cum* filiis Bilha. 1. Par. 7: 13.

DE
SYNTAXI PRONOMINUM.

PRonominis cum ſeparati tum inſeparati genus 143
ſæpius refertur ad nomen abſens collactaneum ejus, quod exprimitur in textu, ut וְיִתְרוֹן אֶרֶץ בַּכֹּל הִיא מֶלֶךְ לְשָׂדֶה נֶעֱבָד quæ verba ita exiſtimo vertenda, ut geminæ ſcriptioni הוא & הִיא conveniant. quod fiet, ubi Pronomen הִיא in altera ſcriptione obvium retuleris ad nomen יִתְרָה congenerum ipſius יִתְרוֹן, & juxta utramque ſcriptionem tranſtuleris: Quandoquidem abundantia terræ eſt pro omnibus; Rex etiam propter agrum colitur. Cum ſequentibus ergo, non cum præcedentibus connectitur hæc periodus.

Inſeparati pronominis exempla dedimus capite VIII. num. 33, 34. & ſeqq.

Interdum reſpicit Pronomen planè diverſum 144
& ex contextu intellectum nomen, v. gr. אִם חָבֹל תַּחְבֹּל שַׂלְמַת רֵעֶךָ תְּשִׁיבֶנּוּ לוֹ ſi pignorando pignore acceperis veſtem proximi tui .... reſtituito illud חֲבֹל, i. e. *pignus* ei. Exod. 22: 26. הִנֵּה בִתִּי הַבְּתוּלָה וּפִילַגְשֵׁהוּ אוֹצִיאָה־נָּא אוֹתָם וְעַנּוּ אוֹתָם וַעֲשׂוּ לָהֶם הַטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם Hîc pronomina maſculina reſpiciunt nomen גֵּו i. e. corpus. Hinc vertam: Ecce *corpus* filiæ meæ, vir-

 ginis,

ginis, & concubinæ ejus. Educam nunc ea, & comprimite illa, ac facite eis, quod bonum videbitur in oculis vestris. Judic. 19: 24. Reliqua huc spectantia videantur in Genere Nominum.

145 Est ubi Pronomina nominum verbis non conveniant, condecentiæ vel dedécoris caussa. Condecentiæ: ut Ruth 1: 8. יַעַשׂ יְהוָה עִמָּכֶם חֶסֶד Exerceat Dominus vobiscum, *fortiter viriliterque agentibus*, benignitatem. Idem Pronominis usus ibid. vsu 9, 11, 13, 19, 22. Dedécoris ergo: ut Jesa. 3: 16. בְּרַגְלֵיהֶם תְּעַכַּסְנָה pedibus suis, *quod fœminas minimè deceat*, compeditas agunt.

146 Non est generis discordia in Pronomine dicti 2. Sam. 24: 12. שָׁלוֹשׁ אָנֹכִי נוֹטֵל עָלֶיךָ בְּחַר־לְךָ אַחַת־מֵהֶם Voces enim אַחַת & מֵהֶם referendæ sunt ad מַטֶּה virga, subintellectum nomen ἀπὸ κοινοῦ, cujus cognatum verbum נוֹטֶה exprimitur loco parallelo 1. Par. 21: 10. שָׁלוֹשׁ אֲנִי נוֹטֶה עָלֶיךָ בְּחַר־לְךָ אַחַת־מֵהֵנָּה Itaque plenior prioris loci scriptio hæc fuerit: שָׁלוֹשׁ מַטֶּה אָנֹכִי נוֹטֵל עָלֶיךָ בְּחַר־לְךָ אַחַת מִמַּטֵּיכֶם הָהֵם Tres virgas tollo super te, elige tibi unam ex istis.

147 1. Relativa pronomina interdum ad sequentia referuntur. ut, בַּיּוֹם הַהוּא tempore illo abjiciet homo idola. Jesai. 2: 17. nam *iste* velut putredo veterascit, refertur הוּא ad hominem, de quo comm. sequente. Job. 14: 1. Nonne *illud*, (quod

(quod versu 35. explicare incipit) celatum est apud me. Deut. 32: 34. Tempore autem *illo* adstabit Micael, princeps ille maximus. Dan. 12: 1. בהם per illa: scil. quæ dicam, eveniet tibi bonum. Job. 22: 21. Temporibus *istis* multi obsistent Regi. Dan. 11: 14. Diebus *illis* effundam Spiritum meum. Joel. 3: 2. Jura mihi per Deum הנם illa; si mentitus fueris, &c. subjicitur formula jurandi. Gen. 21: 23. Duo illa evenient tibi, quis planget te? Quæ illa? subjungit eodem & proximo versu: 1. Vastitas, fractio, fames, ensis. 2. Filii tui defecti animo jacent &c. Jesa. 51: 19. יָבִיא אוֹתוֹ afferat illud (nim. quod vers. 14. dicitur) ad portam tentorii, Num. 6: 13. At *ista* recondidisti in animo tuo, ista quæ sequuntur vs. 14. quod simul ac pecco observes me. Ijob. 10: 13. Si feci *istud*, sc. si est iniquitas in manibus meis, si intuli malum colenti pacem.

His addo locum Exod. 6: 3. Apparueram quidem Abrahamo, Isaaco & Jacobo nomine DEI omnitenentis; at nomine meo Jehova non cognitus sum *illis*, scil. *filiis Israelis, quos Ægyptii servire cogunt*. vs. 4. Iccircò dic filiis Israelis: Ego sum Jehova &c. 148

2. Interdum Relativa respiciunt ad remotius. Tum eduxit *eos*, Ps. 105: 37. i. e. servos suos v. 25. *Illa*, scil. Nineve, est urbs illa maxima. Gen. 10: 12. Incurvanto se *ei*, scil. Domino, vs. 5. omnes Angeli. Psalm. 149

3. הוא Pronomen aliquando in obliquo casu 150
accipiendum עַד בּוֹא־עֵת אַרְצוֹ גַּם־הוּא donec

 veniat

veniat ipſum quoque tempus terræ ejus. ad verbum: usque ad venire temporis terræ ipſius, etiam illius, *ſcil. temporis*. Jerem. 27: 7. וּלְשֵׁם יֻלַּד גַּם־הוּא & ipſi quoque Schemo natus fuit fuit exhibitus. Gen. 10: 21. וְנִשְׁמְעָה מַה־בְּפִיו גַּם־הוּא & audiamus, quid ſit ore ejus, etiam ipſi. 2. Sam. 17: 5.

151 4. מִי interrogativum quando ſubſtantivis nominibus & particulis ל ב אֶת אֶל עַל & מ poſtponitur, in obliquo caſu accipiendum eſt. v. gr. בַּת מִי אַתְּ filia, cujus es tu? 1. Sam. 17. ỷſ. 58. אֶת־שׁוֹר מִי לָקַחְתִּי וַחֲמוֹר מִי לָקַחְתִּי bovem, cujus accepi, & aſinum, cujus accepi? 1. Sam. 12: 3. אַחֲרֵי מִי poſt quem. 1. Sam. 24: 15. אֶת־מִי quem? 1. Sam. 12: 3. אֶל־מִי ad quem? עַל־מִי ſuper quem? בְּשֶׁלְּמִי propter quem? Jon. 1: 7. לְמִי הַנַּעֲרָה הַזֹּאת cujus eſt puella hæc? Ruth 2: 5. מִמִּי propter quem? Pſalm 27: 1.

152 5. Eſt, ubi pro relativo ſeu reciproco pronomine nomen proprium accipitur. Quo die creavit Deus hominem, ad ſimilitudinem Dei (i. e. ſuam) fecit ipſum, Gen. 5: 1. Erat autem Abram natus octoginta ſex annos, quum pareret Hagar Abrahamo, (i. e. ipſi) Iſmaelem. Gen. 16: 16. vid. Num. 8: 19. 1. Sam. 3: 21. & 15: 22. 2. Sam. 19: 41. 1. Reg. 8: 1. & 12: 21. Pravè ſolicitatur à Socini aſſeclis hæc antecedentis pro reciproco enallage in loco Hoſe. 1: 7. וְהוֹשַׁעְתִּים בַּיהוָה אֱלֹהֵיהֶם, quia ceu mittens & miſſus, clarè di-

ſtin-

stinguuntur; Jehova, qui servabit, & Jehova, quo servabitur. Vid. Aug. Pfeiffer. Thesaur. Hermen. pag. 325.

6. Pronomen reciprocum circumscribitur per 153
nomen נֶפֶשׁ Jurat Dominus exercituum *per animam suam*, i. e. per se ipsum. Jerem. 51: 14. Dilatat sepulcrum animam suam, i. e. seipsum. Jesa. 5: 14.

7. Relativum אֲשֶׁר quoties vel verbi vel par- 154
ticulæ affixum respexerit in obliquo casu accipiendum est. אֲשֶׁר זַרְעוֹ בוֹ cujus semen *est* in eo, latinè, in quo inest semen suum. Gen. 1: 11. אֲשֶׁר אָמַרְתְּ עִמָּם quibus locuta-es cum eis, i. e. quibuscum es loquuta. כַּמּוֹץ אֲשֶׁר תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ ut gluma, quam dispellit ventus. Psalm. 1: 4.

8. Possessiva & demonstrativa Pronomina ad- 155
hibentur pro verbo substantivo. לֹא אִישׁ דְּבָרִים אָנֹכִי non vir verborum *ego*, i. e. non *sum* facundus. Exod. 4: 10. עָפָר אַתָּה pulvis *es*. Gen. 3: 19. מִי הוּא זֶה וְאֵי־זֶה הוּא quis *est* iste, & ubi *est*? Esth. 7: 5. וְאִם־בַּת הִוא וָחָיָה Sin filia *fuerit*, vivat. Exod. 1: 16.

9. Pronomen possessivum separatum reddi- 156
tur per ל particulam & inseparatum possessivum, ut יְהוָה לִי לֹא אִירָא Dominus *meus est*, non timebo. Psalm. 118: 6. כַּרְמִי שֶׁלִּי לֹא נָטָרְתִּי vineam *meam* non custodivi. Cant. 1: 6. מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה Lectus, qui spectat ad Salomonem. Cant. 3: 7.

PRO-

PRONOMINUM ELLIPSIS.

157 1. אַתָּה ante vocem cognati soni deficit. כִּי עַתָּה כָּמֹנוּ עֲשָׂרָה אֲלָפִים Quia אַתָּה עַתָּה *tu* certè quasi nostrûm decem millia. 2. Sam. 18: 3. Simile וְעַתָּה הָקֵל 2. Paral. 10: 4. pro וְאַתָּה עַתָּה הָקֵל 1. Reg. 12: 4. *parallelo.*

* *

158 הוּא & הִיא ante Synonyma deest: ut עִם־בֵּית־ יְרֻבַּעַל גִּדְעוֹן erga familiam Jerubbahal, *qui est* Gidhon, Judic. 8. vsu ult. גִּתָּה חֵפֶר עִתָּה קָצִין i. e. Gathum Chepheris, הִיא *ipsa est* Gathum Katsini vel, Principis. Josu. 19: 13.

* * *

159 2. Relativum אֲשֶׁר deest quàm frequentissimè, ut עַד יְצַמַּח donec reflorescat. 2. Sam. 10: 5. pro עַד אֲשֶׁר יְצַמַּח ut habetur in parallelo. 1. Par. 19: 5. הָעֹמְדִים 2. Paral. 10: 7. in parallelo אֲשֶׁר הָעֹמְדִים 1. Reg. 12: 8. אֶל הֲכִינוֹתִי לוֹ ad *locum, quem* præparavi ei. 1. Par. 15: 12. collat. vs. 3. Post *ea, quæ* non prosunt, ambulant. Jerem. 2: 8. אַךְ בָּשָׂר בְּנַפְשׁוֹ דָמוֹ לֹא תֹאכֵלוּ attamen carnem cum anima ipsius, *quæ* est sanguis ejus, non comederis. Indens animam populo, *qui-est* super eam. Jesa. 42: 5. Notam facies illis viam, *quâ* ibunt in eâ, i. e. per quam ibunt. Exod. 18: 20. Utinam periisset dies, *quo* nasciturus eram in eo. Job. 33. Aut cum principibus, *quibus* aurum ipsis. i. e. qui habebant aurum. Job. 3: 15. מֵאָז הִפְקִיד

ex

ex tunc, *quum* præfecit, i. e. ex quo præfecit. Gen. 39: 5. Sacrificarant dæmonibus, *qui* non Deus. Deut. 32: 17. Ego ſum vir ille, *qui* vidit afflictionem. Thren. 3: 1. Et *qui* addit ſcientiam, addit dolorem. Eccleſ. 1: 18. Mitte quæſo בְּיַד־תִּשְׁלָח per illum, *quem* mittes. Exod. 4: 13. Sciant gentes *quòd* homo ſint. Pſalm. 9: 21. Stultè egiſti, *quòd* non cuſtodieris præceptum. 1. Sam. 13: 13. Si viderem pereuntem, *eò quòd* veſtem non haberet Job. 31: 19. בַּחוּרֵי בְּיִשְׂרָאֵל lecti, *qui ſunt* in Iſraële. 2. Sam. 10: 9. עַל־אַרְמְנוֹת בְּאַשְׁדּוֹד וְעַל־אַרְמְנוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם in palatiis, *quæ ſunt* Azoti, & in palatiis, *quæ ſunt* in Ægypto. Amos 3: 9. Generatio, *cujus* dentes ſunt gladii. Prov. 30: 14. מִנִּי שִׂים אָדָם à quo poſitus fuit homo, Ijob. 20: 4. הַר צִיּוֹן זֶה שָׁכַנְתָּ בּוֹ montem Sijonis eum, *quem* inhabitas. Pſalm. 74: 2. שְׁמַע אָבִיךָ זֶה יְלָדֶךָ Audi Patrem tuum, eum, *qui* genuit te. Prov. 22: 22. עַם זוּ גָּאָלְתָּ populum eum, *quem* redemiſti. Exod. 15: 13.

Deeſt כַּאֲשֶׁר quemadmodum: כִּי גָבְהוּ שָׁמַיִם 160 nam *quemadmodum* alti ſunt cœli præ terra; ita altæ ſunt viæ meæ præ veſtris. אֹכְלֵי עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם devorantes populum meum, *ac ſi* comederent panem, Pſalm. 14: 4.

Deeſt מֵאֲשֶׁר. Intuemini in rupem, *ex qua* ex- 161 ciſi eſtis. Jeſai. 51: 1.

Non deficit אֲשֶׁר nec aliud pronomen in ver- 162 bis Joſu. 15: 47. וְהַיָּם הַגָּבוֹל וּגְבוּל reddenda enim ſunt: Et usque ad mare magnum, & terminum

num *Gazæorum vel Palæstinæ.* & juxta alteram lectionem: Et usque ad mare limitaneum & limitem *Palæstinæ.*

163 Deest nomen הַדֶּרֶךְ via, in אֵי־זֶה 1. Reg. 22: 24. pro אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ *ut* habetur in parallelo 2. Par. 18: 23.

De Structura ה demonstrativi seu articularis.

164 He demonstrativum non ponitur ante nomina propria viventis Dei: יָהּ יְהוָה אֲדֹנָי שַׁדַּי Ante idolorum nomina ponitur: ut הַבַּעַל Bahal. Judic. 2: 13. Jud. 6: 25, 28. &c. לַבַּעַל 2. Reg. 21: 3. & in parall. לַבְּעָלִים 2. Par. 33: 3. לַמֹּלֶךְ pro לְהַמֹּלֶךְ Molocho. Jerem. 32: 35. לַעַשְׁתָּרוֹת Jud. 10: 6, 1. Sam. 7: 3, 4.

165 He demonstrativum non præfigitur Angelorum & hominum nominibus, nisi vel ad nominum substantiam pertineat, vel denominativi aut speciei notionem proprium adsciscat. Itaque solœcum sit dicere, Hammichael, Haggabriel, Haabraham, Harachel. E contrario rectè dicitur הַסְּנוּאָה Hassenua', i. e. minus amatæ *filius.* Nech. 11: 9. הַקּוֹץ Hakkots, Pater Uriæ. Nech. 3: 4. Haaravna, i. e. Ornus eximia, Rex Jebusæus, 2. *Sam.* 24: 16. Hakkatan, Paullus, Pater Argadi. Vide Onomast. Sacr. Via VIII. pag. 335. אָדָם quando speciei nomen est admittit He, unde primus

mus homo nunc אָדָם, nunc הָאָדָם dictus. Genes. 4: 1. &c. Recta etiam est constructio בְּתוֹךְ הַנַּחַל הַגָּד In medio amnis Gaditarum. 2. Sam. 24: 15. מִשְׁפַּחַת הַיִּמְנָה familia Jimnitarum. Num 26: 44. שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה Tribus Menassitarum, Josu. 1: 12. אֶרֶץ הָעוּץ Terra Huzitarum. Jerem. 25: 20. quia propria nomina Gad, Jimna, Menaschsche & Hutz ceu denominativa accipiuntur. Vid. Onomast. Sacr. p. 335. & seqq.

5. He demonstrativum non præfigitur nomini 166
regenti, nisi subaudito recto. Neque enim fas est dicere הָאָבִי שָׁאוּל Pater Saulis. Fas autem regenti nomini He proponere, si rectum inter & regens intelligatur rectum aliud: ut הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר Jesa. 36: 16. pro הַמֶּלֶךְ מֶלֶךְ אַשּׁוּר Sic dicit Rex, *Rex inquam*, Assyriæ. In parallelo est מֶלֶךְ אַשּׁוּר 2. Reg. 18: 31. וְאֵת כָּל־הַמַּמְלְכוֹת הָאָרֶץ pro וְאֵת כָּל־הַמַּמְלָכוֹת מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ & omnia ista *regna*, regna terræ. Jer. 25: 20. בְּכֹל הַתּוֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם pro בְּכֹל הַתּוֹעֲבוֹת תּוֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם secundum omnes *abominationes*, abominationes gentium. 1. Reg. 14: 24. אֶת־הַיְתַד הָאֶרֶג pro אֶת־הַיְתַד יְתַד הָאֶרֶג cum *paxillo*, paxillo, inquam, texturæ. Judic. 16: 14. In sequentibus deficit nomen regens, אֶת־כּוֹס הַיַּיִן הַחֵמָה pro אֶת־כּוֹס הַיַּיִן יֵין הַחֵמָה poculū *vini*, vini furoris. Jer. 25: 15. הָאָרוֹן הַבְּרִית *Arcam*, arcam fœderis; pro הָאָרוֹן אֲרוֹן הַבְּרִית Jos.

Josu. 3: 14. כָּל הָעָם הָאָרֶץ universus populus; *populus*, inquam, terræ. Ezech. 45: 16.

167 6. He demonstrativum non additur ante suffixa, nisi, quod rariùs factum, ad emphasin, ut מִכְסַת הָעֶרְכְּךָ summam ipsam æstimationis tuæ. Levit. 27: 23. בְּתוֹךְ הָאָהֳלִי in medio ipsius tentorii mei. Josu. 7: 21. omnia operatur Dominus לַמַּעֲנֵהוּ ad ipsum responsum (*id est*, ad voluntatem seu mandatum) suum. Prov. 16: 4. Talia reperias, Josu. 8: 33. 2. Reg. 15: 16. Jesai. 24: 2. Psalm. 81: 11. & 103. 4.

168 7. In compositis denominativis He partium divisarum posteriori adjungitur. v. gr. ex בִּנְיָמִין nascitur denominativum בֶּן־הַיְמִינִי Binjaminita. Judic. 3: 15. Reperitur tamen & בִּנְיָמִינִי 1. Par. 27: 5. Ex אֲבִיעֶזֶר natum patronymicum אֲבִי הָעֶזְרִי 1. Par. 7. Judic. 8: 32. & VI: 11, 34. Ex בֵּית־לֶחֶם est בֵּית־הַלַּחְמִי Bethlehemita, 1. Sam. 15: 58. Ex בֵּית־שֶׁמֶשׁ factum בֵּית־הַשִּׁמְשִׁי Heliopolitanus. 1. Sam. 6: 14. Ex בֵּית־אֵל est בֵּית הָאֱלִי Bethelita. 1. Reg. 16: ult.

169 8. Ante אֲשֶׁר positum He demonstrativum, cum ellipsi nominis accipiendum est. הַאֲשֶׁר שָׁבִיתָ i. e. הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר שָׁבִיתָ viros, quos captivos-abduxeris gladio tuo, eos percutias. 2. Reg. 6: 22.

170 9. Rariùs He interrogativum aufertur, ut כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה *An* homo est arbor agrestis, ut veniat ante te in propugnaculum? Deut. 20: 19.

Sæpius

Sæpius Particulæ ſeparatæ ἀπὸ κοινῦ, & ex 171
proximo ſunt repetendæ: v. gr. אַל *Ne*. Vivat Ru-
ben, & ne moriatur, & *ne* ſit hominibus ejus nu-
merus. Deut. 33:6. Et vapor *non* aſcenderet, qui
irrigaret terram. Gen. 2:6. Ne extollatis contra
Excelſum cornu veſtrum, *neque* loquamini collo
duro. Pſalm. 75: 6. Spes pauperum *non* peribit
in ſeculum. Pſalm. 9: 19. Non magni ſapiunt, &
ſenes *non* intelligunt judicium. Ijob 32:9. Neque
didici ſapientiam, *neque* ſcientiam Sanctorum
novi. Prov. 30: 3. Sic repetendum eſt אִם־לֹא 172
Annon? Annon ludificationes ſunt contra me?
Annon in exacerbatione eorum pernoctat oculus
meus? Ijob 17: 2. אַךְ *tantummodo*. An in Gil- 173
hade iniquitas, tantummodo vanitas fuerunt? in
Gilgale *tantummodo* boves ſacrificant? Hoſ. 12:12.
עַד *usque ad*. Dies ille eſt, quo ad te veniet ab 174
Aſſyria *ad* urbes munitas; & ab urbibus munitis
ad fluvium; & *ad* mare à mari; & à monte *ad*
montem. Mich. 7: 17. כְּמוֹ *tanquam*. Tanquam 175
crudelis, *tanquam* aquæ, quæ non perennant. Je-
rem. 15: 18. יַעַן Propterea, quòd multa eſt ini-
quitas tua, *propterea quòd* numeroſa peccata tua.
Jerem. 30: 14, 15.

DE SYNTAXI PARTICULARUM INSEPARATARUM, QUÆ PRÆPOSITIONUM SEU CONJUNCTIONUM LATINARUM VIM POSSIDENT.

176 NOmen DEI proprium יְהוָה non recipit præfixum. Quòd si orationis contextus addi suffixum postulet, præmittitur ei unum ex tribus his DEI nominibus: יָהּ אֲדֹנָי & אֱלֹהִים v. gr. בְּיָהּ יְהוָה צוּר עוֹלָמִים In-Jah, Jehova est rupes seculorum, pro בַּיהוָה צוּר עוֹלָמִים In-Jehovah, rupes seculorum est. Jesa. 26: 4. Pro כַּיהוָה scribi solet כַּיהוָה, legiturque כַּאדֹנָי יְהוָה Ca-
177 donaj Jehova. Psalm. 113. ℣. 5. Pro לַיהוָה scribitur לַיהוָה & legitur *Ladonaj Jehova*. 1. Sa-
178 muel. 1:3. Pro בַּיהוָה scriptum quoque בַּיהוָה lectum *Badonaj Jehova*. Genes. 15: 6. pro בַּיהוָה אֱלֹהִים scriptum בַּאדֹנָי יְהוִה, lectum Badonaj Jehova-Elohim. Psalm. 73: 28. לֵיהוִה legendum Lelohim Jehova, pro eo, quod scriberetur לַיהוָה
179 אֱלֹהִים Psalm. 65: 21. Neque dicitur מִיהוָה sed pro eo scriptum מֵיהוָה lectum verò *Meadonaj Je-*
180 *hova*. Prov. 16. v. ult. Neque שִׁיהוָה legere fas erit Schejjehova, sed שֶׁאֲדֹנָי יְהוָה Psalm. 144: 15.

181 VAV in futuris quiescentium non semper abscindit He. Itaque loco וָאֱהִי Psalm. 18: 24. venit in parallelo וָאֶהְיֶה 2. Sam. 22: 24. pro וַיַּךְ 2. Par.

Par. 18: 23, 33. & 21: 9. 2. Reg. 19: 35. ſcriptum in parallelis verſibus וַיַּכֶּה & percuſſit, 1. Reg. 22: 24, 34. 2. Reg. 8: 21. Jeſa. 37: 36. Pro וַתַּעַל 2. Par. 18: 34. occurrit וַתַּעֲלֶה 1. Reg. 22: 35. pro וַיִּתְאָו 1. Par. 11: 13. legitur וַיִּתְאַוֶּה 2. Sam. 23: 15.

VAV converſivum futuri & Vav copulativum permutantur in locis parallelis. וּשְׁאַלְתָּ לָךְ 1. Reg. 3. וַתִּשְׁאַל לְךָ 2. Paral. 1: 11. וַיַּרְא כָּל־יִשְׂרָאֵל 1. Reg. 12: 16. וְכָל־יִשְׂרָאֵל רָאוּ 2. Par. 10: 16. חַתּוּ וַיֵּבֹשׁוּ 2. Reg. 19: 26. חַתּוּ וָבֹשׁוּ Jeſa. 37: 27. וְהֶחֱרִישׁוּ הָעָם 2. Reg. 18: 36. וַיַּחֲרִישׁוּ Jeſa. 27: 2. 182

מ & ב præfixa non rarò in parallelis permutantur. 183
מִירוּשָׁלַיִם ex Hieruſolymis accepit uxores, 2. Sam. 5: 13. בִּירוּשָׁלָםִ in Hieruſolymis accepit uxores. 1. Par. 14: 3. בִּילִידֵי הָרָפָא 2. Sam: 21: 18. מִילִידֵי הָרָפָא 1. Par. 20: 4. בִּדְבַר גָּד 1. Par. 21: 19. כִּדְבַר גָּד 2. Sam. 24: 19. Beth & Mem, ut מֵעֵבֶר הַיַּרְדֵּן & בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן Joſu. 22: 7.

UBICUNQUE אֵת interpoſitum duobus nominibus regitur à verbo activo, ibi eſt nota accuſativi, ut Gen. 4: 1. קָנִיתִי אִישׁ אֶת־יְהוָה acquiſivi partu virum DOMINUM. Gen. 22: 2. קַח־נָא אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ accipe filium tuum, unigenitum tuum. & cap. 26: 34. וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת־יְהוּדִית duxitque uxorem Juditham. 184

DE ELLIPSIBUS PRÆFIXORUM.

185 1. He interrogandi nota, ubi nulla oritur ex omiſſione obſcuritas, aliquando omittitur, e. gr. Gen. 27: 24. Tu is *es?* filius meus Heſav? Vid. 2. Reg. 5: 17. Job. 2. 10. Thren. 3: 36.

186 2. Interrogatio affirmativa poteſt negare: ut 2. Sam. 7: 5. הַאַתָּה an tu mihi ædificabis domum? i. e. non ædificabis. ut dicitur in parallelo 1. Par. 17: 4. ſic Ezech. 18: 23. הֶחָפֹץ אֶחְפֹּץ an volens volo mortem peccatoris? i. e. לֹא אֶחְפֹּץ nolo. conferatur verſ. ult. Negativa interrogatio affirmat: 1. Paral. 21: 17. Annon ego juſſi numerari populum, & *annon* ego is ſum, qui peccavi? quæ verba in parallelo 2. Sam. 24: 17. permutata cum his: Ecce, ego is ſum, qui peccavi.

187 3. Deeſt ל in vicinia ל alterius: ut עוֹלָה חִנָּם pro עוֹלָה לְחִנָּם 1. Par. 21: 24. in parallelo eſt עֹלוֹת חִנָּם 2. Sam. 7: 23. הוֹלֵךְ רוּחַ i. e. הוֹלֵךְ לְרוּחַ ambulans ad ventum. Mic. 1: 11. אֲנִי שָׁלוֹם pro אֲנִי לְשָׁלוֹם equidem ad pacem *propendeo.* Pſalm. 120: 7. Similis conſtructio in eodem eſt commate הֵמָּה לַמִּלְחָמָה Ipſi ad bellum *ſunt proclives.* עוֹלָם pro לְעוֹלָם Pſalm. 89: 2, 3. אַךְ־הֶבֶל pro אַךְ־לְהֶבֶל Pſalm. 39: 7.

188 4. Deeſt ל ante מ præfixum. מִימֵי קֶדֶם Jeſ. 37: 26. pro eo quod in parallelis eſt לְמִימֵי קֶדֶם 2. Reg. 19: 24. מִקָּטֹן וְעַד גָּדוֹל 2. Paral. 34: 30. in

in parall. plenius לְמִקָּטֹן וְעַד גָּדוֹל 2. Reg. 23: 2. 189
5. ב deest ante seipsum: ut בֵּית הַמֶּלֶךְ *in* domo regis. 2. Reg. 11: 5. in parallelo בְּבֵית הַמֶּלֶךְ 2. Par. 23: 5. יֵלֵךְ בֶּטַח pro יֵלֵךְ בְּבֶטַח Prov. 10: 9. loco בבטח utuntur etiam לָבֶטַח. Prov. 3: 23. נוֹעֲצוּ לֵב consultant animo, pro בְּלֵב Psalm. 83: 6. Cantabo & psallam אַף כְּבוֹדִי etiam *in* gloria mea. i. e. linguâ. Psal. 108: 2. מ aufertur in לִפְנֵי יְהוָה 190
Ps. 96: 13. additur enim in parallelo 2. Par. 16: 33. *Reliqua in capite Aphæreseos tradita reperies.*
Nonnunquam inseparata particula seu præfixum 191
ex proximo commate repetenda, ut ב, Castrametati sunt בַּעֲרוֹעֵר ad Haroher, *ad* dextram urbis. 2. Sam. 24: 5. Si reduxeris pedem tuum à Sabbato, *à* faciendo placita tua. Jesa. 58: 13. ut כ *quemadmodum.* Jesai. 64: 1. Quemadmodum fervescere facit ignis liquida, *quemadmodum* aquarum bullas excitat ignis. vel ex comate remotiore: ut, Non fiant, ut Patres ipsorum, generatio contumax & rebellis generatio, quæ non comparavit animum suum, & cujus spiritus non fuit constans erga Deum: *UT* posteri Ephrajimi jaculantes arcu, &c. Psalm. 78. v. 8. 9.

DE

STRUCTURA PRONOMINUM SUFFIXORUM.

1. *Suffixa* nunc cum ellipsi particularum ל vel 192
על accipiuntur, ut בִּשְּׁלָם pro בִּשֵּׁל לָהֶם coxit eis,

eis, 1. Reg. 19: 21. יְשַׁלֶּמְךָ pro יְשַׁלֶּם־לְךָ rependat tibi, 1. Sam. 24: 20. דַּבְּרוֹ pro דַּבֵּר־לוֹ loqui ad eum, Gen. 37: 4. יִזְעָקוּךָ pro יִזְעֲקוּ־לָךְ clamabunt ad te. Nechem. 9: 28. הַיְחָבְרְךָ pro הַיְחָבֶר־לְךָ an consociabitur tibi? Psalm. 94: 20.

193 2. Nunc suffixi æquivalentis, & cum עַל aut ל constructi vim habent, ut אַגִּידֶנּוּ pro אַגִּיד־לוֹ indicabo ei. Job. 31: 37. יְבוֹאֶנּוּ pro יָבוֹא־לוֹ obveniet illi. Ijob 15: 21. יִלְוֶנּוּ pro יִלְוֶה־לוֹ adhæret ei. Eccles. 8: 15. נְתַתָּנִי pro נָתַתָּ־לִּי dedisti mihi, Jos. 15: 19. הֲשִׁיבֵנִי pro הָשִׁיב־לִי respondeat mihi. Gen. 37: 14. יְצָאֻנִי pro יָצְאוּ לִי egressi
194 sunt mihi, Jerem. 10: 20. חֲזַקְתַּנִי pro חָזַקְתָּ־לִּי prævaluisti mihi. Jer. 20: 7. תִנָּשֵׁנִי pro תִּנָּשֶׁה לִי oblivioni traderis mihi. Jesa. 44: 1. יְגֻרְךָ pro יָגוּר עָלֶיךָ commorabitur tecum. Psalm. 5: 5. קְדַשְׁתִּיךָ pro קָדַשְׁתִּי עָלֶיךָ sanctus sum apud te, Jesa. 65: 5. חֹנָךְ pro חֹנֶה עָלֶיךָ castra habentis contra te. Psalm. 53: 6. יְכָלְתִּיו pro יָכוֹלְתִּי לוֹ valui adversus eum. Psalm. 13: 5. תִּמְלָאֵמוֹ pro תִּמְלָא עָלֵימוֹ explebitur apud eos *anima mea*, Exod. 15: 9. תִּזְנִים pro תִּזְנֶה לָהֶם scortata es cum eis. Ezech. 16: 28. יְשֻׂשׂוּם pro יָשׁוּשׂ עֲלֵיהֶם lætabuntur de eis. Jesa. 35: 1. &c.

195 3. Mem suffixum videtur esse ἀπὸ κοινοῦ, ut יִשְׁחָטוּם יִסְחָבוּם jugularunt eos, 2. Reg. 10: 14. יִסְחָבוּם raptaverint eos, Jerem. 49: 20. וַיְגָרְשׁוּם & abegerunt

egerunt eas, Exod. 2: 17. וַיַּשְׁקְ אֶת־צֹאנָם & potavit greges earum. ibid.

4. ־ם quoque suffixum masculinum ter pro 196 הֶן acceptum. Vid. Buxt. Thes. p. 419.

CAPUT IV.

DE SYNTAXI PROMISCUA.

NUMERUS NOMINUM AC PARTICIPIORUM PROMISCUE USURPATUS.

Indifferens quandoque est usus numeri singularis & pluralis. Promiscuè enim eodem loco antiquitus lectum שָׁלוֹשׁ אַמָּה & שָׁלוֹשׁ אַמּוֹת 2. Reg. 25: 17. לְמֵאַת & לְמֵאוֹת centum istis. 2. Paral. 25: 9. שֶׁבַע תּוֹעֲבַת & שֶׁבַע תּוֹעֲבוֹת septem abominationes. Prov. 6: 16. אֱלוֹהַּ סְפַרְוַיִם & אֱלֹהֵי סְפַרְוַיִם Deus Sepharvajimorum, 2. Reg. 17: 31. יוֹשֵׁב דּוֹר & יוֹשְׁבֵי דוֹר habitantes Dorum. Judic. 1: 27. יַד אָדָם & יְדֵי אָדָם manus hominis. Ezech. 1: 8. כָּל־נָבִיא & כָּל־נְבִיאֵי 2. Reg. 17: 13. רֻבֵּי & רוֹב amplitudines. Hos. 8: 12. וְקָדֶשׁ & וְקָדָשַׁי res consecrata. 1. Reg. 15: 15. גּוֹיֵךְ & גּוֹיִךְ Ezech. 36: 13. דְּבָרְךָ & דְּבָרֶיךָ 1. Reg. 8: 26. & 22: 13. Jerem. 15: 16. דָּמְךָ & דָּמֶיךָ sanguines tui. 2. Sam. 1: 16. חֲסִידְךָ & חֲסִידֶיךָ Non patieris beneficio tuo utentem, vel, beneficio tuo utentes artus videre corruptionem, Psal. 16: 10. דַּרְכּוֹ & דְּרָכָיו vias suas. Prov. 21: 29. Plura dabit Arcanum nostrum p. 296. & seqq.

CONJUGATIONUM PROMISCUA CONSTRUCTIO.

198 Possunt diversæ Conjugationes pro ratione contextus, eodem sensu manente, inter se permutari, ex. gr.

199 Kal & Niphhal: וַיִּקְרָא & occurrit Mosi *Dominus*. וַיִּקָּרֵא & obviam factus est Mosi Dominus Lev. 1: 1. Vid. Arc. Keth. p. 175. Quæ abjecerunt Syri בְּחָפְזָם in festinando eorum, בְּהֵחָפְזָם quum festinantes fierent, 2. Reg. 7: 15. Vid. Arcan. Keth. p. 333.

200 Kal & Hiphhal: Addidisti ad famam 2. Par. 9: 6. In parall. 1. Reg. 10: 7. additamentum fecisti &c. 1. Reg. 10: 7. Benevolentia tua תָּרוּם exaltatum erit. vel: benevolentia tua תָּרִים exaltabis cornu nostrum. Psalm. 89: 18. in Kethib. Ideo יָשׁוּב redire solet, vel, ideo יָשִׁיב redire facit *vultum suum* populus huc. Psalm. 73: 10. לֹא תָמוּשׁ non recedet; vel, לֹא תָמִישׁ non faciet recedentem calamitatem à domo ejus. Proverb. 17. ℣s. 13. Dolendo יָחוּל dolebit, vel יָחִיל dolere faciet Sin. Ezech. 30: 16. תָּשׁוּחַ meditabitur, vel תָּשִׁיחַ meditantem faciet apud me anima mea. Thren. 3: 20. Non est ferox כִּי יְעוּרֶנּוּ i. e. כִּי יָעוּר לוֹ ut evigilet ei, vel כִּי יָעִיר ut evigilare faciat. Ijob 41: 1. Videatur Arcan. Keth. p. 339. Qui rebelles sunt אַל־יָרוּמוּ ne efferantur, vel אַל־יָרִימוּ ne exaltent *caput suum* apud seipsos. Ps. 66: 7.

Kal

KAL & PIHEL: בִּמְלֹאת quum plena est, vel, 201
בְּמַלְאוֹת quum plenam exhibuerit sufficientiam suam. Ijob 20: 22. Arc. 345.

KAL & HITHPAHEL: וַתִּגְעַשׁ & concutitur terra, 202
Psalm. 18: 8 in parall. 2. Sam. 22: 8. וַיִּתְגָּעַשׁ & concussam se præbet terra. וַיִּלוֹנוּ & murmurantes facti sunt, & וַיָּלִינוּ & murmurarunt. Num. 16: 2. in Kethib.

NIPHHAL & HOPHAL יִנָּתֶן־לָנוּ vel יֻתַּן־לָנוּ dentur 203
nobis septem viri. 2. Sam. 21: 6. in Kethib.

NIPHHAL & PYHAL: נוּלְּדוּ לְהָרָפָה natus Raphæ, 204
1. Par. 20: 6. & יֻלַּד לְהָרָפָא genitus Raphæ, 2. Sam. 21: 20. parallel. וַיִּוָּלְדוּ & וַיֻּלְדוּ & nati sunt Davidi. 2. Sam. 3: 2. in Kethib.

PIHEL & HIPHHIL: Misitque manum suam Ange- 205
lus *contra* Jerusalem לְשַׁחֲתָהּ 2. Sam. 24: 16. in parallelo 1. Par. 21: 15. Misit Deus Angelum contra Jerusalem לְהַשְׁחִיתָהּ ad perdendum eam. אֲשֶׁר שִׁחֲתוּ 2. Reg. 19: 12. in parallelo אֲשֶׁר הִשְׁחִיתוּ quas perdiderunt. Jesa. 37. vs. 12. וַיְקַטְּרוּ & adolentes præbuerunt, vel וַיַּקְטִירוּ & adoleri fecerunt Diis alienis. 2. Par. 34: 25. in Kethib.

PIHEL & HITHPAHEL, ut יְכַחֲשׁוּ־לִי mentientes 206
præbeant mihi, Ps. 18: 45. in Paral. יִתְכַּחֲשׁוּ־לִי mentientes se præbeant mihi.

HIPHHIL & HOPHHAL: הָיָה מַעֲמִיד Rex distinebat 207
cursus suos 2. Par. 18: 34. הָיָה מָעֳמָד Rex distinebatur propter cursus suos. 1. Reg. 22: 35. parallelo.

208 HE demonſtrativum liberè nominibus adhibetur, nec omiſſio ſenſum variat, quod patet ex locis parallelis: אַנְשֵׁי מִלְחָמָה 2. Paralip. 8: 9. & אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה bellatores. 1. Reg. 9: 21. נָתַן אֱלֹהִים 1. Reg. 10: 24. & נָתַן הָאֱלֹהִים 2. Paral. 9: 23. בְּהַר גִּלְבֹּעַ 1. Par. 10: 1. בְּהַר הַגִּלְבֹּעַ 1. Sam. 31: 1. שֶׁמֶן הַטּוֹב 2. Reg. 20: 13. הַשֶּׁמֶן הַטּוֹב Jeſ. 39: 2. יֹדְעֵי יָם 1. Par. 8: 18. יֹדְעֵי הַיָּם 1. Reg. 9: 27. מַלְאָךְ 1. Par. 21: 15. הַמַּלְאָךְ 2. Sam. 24: 16. מִלְחָמָה 2. Paral. 8: 9. הַמִּלְחָמָה 1. Reg: 9: 22. Jam per Kethib & Keri inſinuantur עַמִּים & הָעַמִּים gentes Thren. 1: 18. שָׁלָל & הַשָּׁלָל præda. 1. Sam. 14. Vſ. 32. גִּבֹּרִים & הַגִּבּוֹרִים fortes 2. Sam. 22: 9. אֶחָד & הָאֶחָד unus. 1. Reg. 4: 7. מֶלֶךְ & הַמֶּלֶךְ rex. 1. Reg. 15: 18. אֶרֶץ & הָאָרֶץ terra. Jerem. 10: 13. עָם & הָעָם Jerem. 17: 19. דָּבָר & הַדָּבָר verbum, Jerem. 40: 3. כְּנָפִים & הַכְּנָפִים alæ, Eccl. 10: 20. חֲנִית & הַחֲנִית haſta. 1. Sam. 26: 23. Vid. Arcan. Keri lib. II. p. 291. & ſqq. & Noldius Annot. Concordant. p. 956.

209 VIII. Porrò indifferens eſt interdum uſus vel omiſſio ſuffixorum. v. gr. ſuffixi ם in locis parallelis 2. Par. 16: 2. וַיִּשְׁלַח & miſit. 2. Reg. 15: 18. ſcribitur plenius וַיִּשְׁלָחֵם & miſit eos. לִנְחֹשֶׁת 2. Reg. 25: 16. & לִנְחֻשְׁתָּם Jer. 52: 20. 2. Suffixi Vav. Legitur enim Jeſa. 48: 7. יַחְדָּו & יַחַד pariter. & Nech. 3: 30. אַחֲרָיו הֶחָזִיק

post

post ipsum instauravit, & אַחֲרָיו הֶחֱזִיק i. e. אַחֲרֵי הֶחֱזִיקוֹ הֶחֱזִיק post *instaurare ejus* instauravit Chananja. Josu. 18: 19. תוֹצְאוֹת egressus, & תוֹצְאוֹתָיו egressus ejus in sinum maris *civitatis* Melach. vid. Josu. 15: 62. Sic Nech. 9: 17. scriptum in diversis codd. notatur, וְרַב חַסְדּוֹ & וְרַב־חֶסֶד & 2. Reg. 16: 17. אֶת־הַכִּיר labrum, vel אֶת־הַכִּירוֹ ipsum labrum suum. Sic alternat לְהַכְּעִיס 2. Par. 21: 6. & לְהַכְעִיסוֹ 2. Paral. 33: 6 parallelo. 3. Suffixi Caph, ut בְּגַעֲרַת י׳ 2 Samuel. 22: 16. מִגַּעֲרָתְךָ י׳ Psalm. 18: 16. parallelo. Ezech. 29: 7. indicio Kethibi legitur בְּכַף manu, & בְּכַפְּךָ manu tua, ô Ægypte. & 1. Reg. 1: 47. אֱלֹהִים & אֱלֹהֶיךָ Vid. Arc. Keth. p. 310, 311. 4. Suffixi הם ut וַיַּעַזְבוּ אֶת־הֶעָרִים 1. Sam. 31: 7. וַיַּעַזְבוּ עָרֵיהֶם 1. Par. 10: 7. paral.

5. He localis, ut וַיָּבֹאוּ הָעִיר & ingressi sunt in urbem, 2. Sam. 10: 14. in parallelo 1. Par. 19: 15. הָעִירָה in urbem. הַגָּגָּה vel הַגָּג in tectum, 1. Sam. 9: 27. Sic שָׁמָּה & שָׁם ubi, 2. Sam. 21: 12. Arcano Kethib. pag. 311. Similia גַּת יָסוֹב *ad* Gathum circumeat. 1. Sam. 5: 8. ut אַפְסֵי הָאָרֶץ *usque ad* fines terræ. וְיָם מִיָּם וְהַר הָהָר & *ad* mare unum *ab* altero, & *à* monte uno ad alterũ Mic. 7: 12. לֵךְ שֻׁב מִצְרָיִם ito, redito *in terram* Mitzrajimi. Exod. 4: 19. ad quem locum Masora: ה׳ סְבִירִין מִצְרַיְמָה Quinque sunt, quæ putantur legi

legi debere מִצְרַיְמָה *in* Ægyptũ. שְׁכֶם 1. Reg. 12: 1. שְׁכֶמָה 2. Par. 10: 1. בָּבֶל Jeſa. 39: 6. בָּבֶלָה 2. Reg. 20: 17. וַיֵּשֶׁב שֹׁמְרוֹן 2. Paral. 25: 24. וַיֵּשֶׁב שֹׁמְרוֹנָה 2. Reg. 14: 14. בְּיָבֵשׁ 1. Paral. 10: 13. בְּיָבֵשָׁה 1. Sam. 31: 13.

211 6. He paragogici: הֵם iſti. 1. Reg. 9: 22: 1. Reg. 10: 25. הֵמָּה iſti, in parall. 2. Par. 8: 9. & 9: 23. בַּלַּיְלָה & בַּלַּיִל nocte, indicante hoc Maſoretharum Kethib, Thren. 2: 19. אֵל & אֵלֶּה iſta Ezr. 5: 15. Arc. Keth. p. 311. 312. אַל־אֶפֹּל 1. Paral. 21: 13. in parallelo 2. Sam. 24: 14. אַל־אֶפְּלָה ne cadam. וְאָבוֹא Jeſa. 37: 24. וְאָבוֹאָה 2. Reg. 19. 23. parall. נִתְחַזֵּק 2. Sam. 10: 12. וְנִתְחַזְּקָה 1. Par. 19: 12. parallelo. הָפֵר 2. Par. 16: 3. הָפֵרָה 1. Reg. 15: 19. parall. מַהֵר 2. Par. 18: 8. מַהֲרָה 1. Reg. 22: 9. parallelo. אֲזַמֵּר 2. Sam. 22: 50. אֲזַמְּרָה Pſ. 18: 50. parall. וָאֶשְׁתַּמֵּר Pſ. 18: 24. וָאֶשְׁתַּמְּרָה & cautum me præſtabo. 2. Sam. 22: 24. parallelo.

212 7. Nun paragogici. וְלֹא תִלָּחֲמוּן 1. Reg. 12: 24. וְלֹא תִלָּחֲמוּ 2. Par. 11: 4. parallelo.

213 IX. Suffixa ejusdem ſignificationis promiſcuè ſcribuntur in parallelis בָּם 1. Reg. 15: 22. 2. Reg. 2: 14. & בָּהֶם Jerem. 52: 18. 2. Par. 16: 6. קִצּה 2. Reg. 19: 23. קִצּוֹ Jeſa. 37. 24. מֵעִמּוֹ 1. Paral. 17: 13. מִמֶּנּוּ 2. Sam. 7: 15. מִמִּסְגְּרוֹתָם Pſalm. 18: 46. & מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם de clauſtris ſuis. 2. Sam. 22: 46, תַּחְתַּי Pſalm. 18: 40. & תַּחְתֵּנִי infra

ſtra me, 2. Sam. 22: 37. Sic alternant, יוֹדִיעֵנִי Jer. 49: 19. & יוֹדִיעֵנִי conteſtetur mecum. Ijob 9: 19. הִנְּנִי & Gen 22: 7. הִנֵּנִי ecce me. יְלִדְתִּנִי Jerem. 15: 10: יְלִדְתָּנִי peperiſti me, Jerem. 2:27. שְׂנֵאתִיו 1. Reg. 22: 8. & שְׂנֵאתִיהוּ odi eum. 2. Par. 18: 17. וּבָנַיִךְ & וּבְנַיְכִי & filii tui. 2. Reg. 4: 7. Arcan. K. p. 315. נְכֹתוֹ & נכ תֹה aromata ejus contuſa. 2. Reg. 20: 13 & in parall. Jeſai. 39: 2. In Kethib & Keri. סוּתוֹ & סוּתֹה operimentum ejus. Gen. 49: 11. עֻזּוֹ & עֻזֹּה robur ejus. Habb. 3: 4. Arcan. pag. 74. 75. לוֹ & לָמוֹ ei. Jeſa. 53: 8. & 44: 15. לָהּ & לָה ei, ſine Mappik. Ruth. 2. & Zach. 5. מַלְבֵּהֶן pro מַלְבֵּן Ezech. 13: 16. PORRÒ promiſcuè dicta 214 reperies, אָבִיו & אֲבִיהוּ pater ejus. פִּיו & פִּיהוּ os ejus. פִּרְיָהֶם & פִּרְיָם fructus eorum. פִּרְיָהֶן & פִּרְיָן fructus earum. אוֹרוֹ & אוֹרֵהוּ Lux ejus. מִינוֹ & מִינֵהוּ ſpecies ejus, לִבָּהֶן & לִבָּן cor earum, עֵינָיו & עֵינֵהוּ oculi ejus. מַעֲלוֹתֵהוּ pro מַעֲלוֹתָיו gradus ejus. Ezech. 43: 17.

X. Joth paragogicum ſcribitur vel negligitur: 215 ut דִּבַּרְתִּי & דִּבַּרְתְּ loquuta es. Jerem. 3: 5. הָלַכְתִּי הָלַכְתְּ progreſſa es. Jerem. 31: 21. זָכַרְתִּי & זָכַרְתְּ recordata es. Ezech. 16: 22. vid. Arcan. p. 380. 381. & ſq. שֵׁשׁ & שֵׁשִׁי Ezech. 16: 13.

XI. Nun paragogicum liberè ſcribitur: תִּלָּחֲמוּן 216 1. Reg. 12: 24. & תִּלָּחֲמוּ 2. Par. 11: 4.

XII. He paragogicum in uno parallelorum 217 additur, in altero negligitur: וָאֶשְׁתַּמְּרָה 2. Sam.

22.

22: 24. וָאֶשְׁתַּמֵּר Psalm. 18: 24. אַל־אֶפּוֹלָה 2. Sam. 24: 14. אַל־אֶפֹּל 1. Par. 21: 13. וְהֵם 2. Paral. 9: 23. וְהֵמָּה 1. Reg. 10: 25. Idem eodem loco in diversis codd. scribitur & non scribitur, וְאֶכָּבְדָה & וְאֶכָּבֵד ut glorificer. Hagg. 1: 8. וְנָשׁוּב & וְנָשׁוּבָה ut revertamur. Arcan. p. 379.

218 XIII. He locale in altero nomine additum, in altero demtum וַיֵּשֶׁב שֹׁמְרֹנָה 1. Reg. 14: 14. In parallelo, וַיֵּשֶׁב שֹׁמְרוֹן 2. Par. 25: 24. בָּבֶל Jesa. 39: 6. בָּבֶלָה 2. Reg. 20: 17.

219 XIV. Promiscuus est usus vocum, quarum literæ transponuntur, ut in parallelis שָׁחִיס Jesa. 37: 30. & סָחִישׁ sponte natum. 2. Reg. 19: 29. שַׁמְלַי Schamlaj, Ezr. 2: 46. Et שַׁלְמַי Schalmaj, Nech. 7: 48. אַרְדְּ Gen. 46: 21. qui etiam אַרְדְּ F. Binjamin. Num. 26: 40. תִּמְנַת־סֶרַח Josu. 19: 50. & תִּמְנַת־חֶרֶס urbis nomen. Judic. 2: 9. שׁוּחָה viri, 1. Par. 4: 11. qui & חוּשָׁה ibid. vs. 4. In Codd. diversis: בְּעַרְבוֹת & בְּעַבְרוֹת in campestribus, 2. Sam. 15: 28. & 17: 16. ὁ, ἐν Ἀραβώθ. הַגִּרְזִי Girzæus, Vulgatus, de Gerzi, & הַגִּזְרִי Gersæus, οἱ ό, Γεσρί. 1. Sam. 27: 8. מְחֻלֶּלֶת corrupta, & מְבֹהָלֶת perturbata. Zach. 11: 8.

220 XV. Undecim, teste Masorâ magnâ, sunt vocum paria, quarum una ה mappicatum, altera raphatum gerit. fol. 21. lat. b. col. 2.

221 XVI. Promiscuè compendiaria & plena scriptio adhibetur, ut יְהוִה 2. Sam. 7: 18. quod loco parallelo,

lelo, 1. Par. 17: 16. plenè ſcriptum יהוה אלהים
Jehova Deus.

DE STRUCTURA VERBI CUM PARTICULIS PROMISCUA.

Verba nominibus regendis vel nullam vel u- 222
nam duntaxat, vel promiſcuè duas aut tres ſepa-
ratas vel inſeparatas particulas præmittunt. *Nul-
lam:* ut ושמע שמועה & audiet rumorem. 2. Reg.
19: 7. מוצא שלל qui invenit prædam, Pſalm. 119.
℣ſ. 162. *Unam,* ut, זכר את־בוראיך recordare
creatoris tui. Eccleſ. 12: 1. *Duas ſeparatas pro-
miſcuè,* v. c. אל aut על cujus ſtructuræ, certior ut
ſit fides, exempla adferam ex locis parallelis:
יוסף אל־העם 2. Sam. 24: 3. ויוסף על־העם
1. Par. 21: 2. ויחזק דבר המלך אל־יואב 2. Sam.
24: 4. ודבר המלך חזק על־יואב 1. Paral. 21, 4.
העל אדניך שלחני 2. Reg. 18: 27. האל אדניך
שלחני Jeſa. 36: 12. וינחם י׳ אל־הרעה 2. Sam.
24: 16. וינחם יהוה על־הרעה 1. Par. 21: 15.
לנחמו אל אביו 2. Sam. 10: 2. לנחמו על אביו 1.
Par. 19: 2. האעלה אל־פלשתים 2. Sam. 5: 19.
האעלה על־פלשתים 1. Par. 14: 10. נפלו אל־ה
המלך Jerem. 52: 15. נפלו על־המלך 2. Reg. 25:
11. ותכבד המלחמה אל־שאול 1. Sam. 31: 3.
ותכבד המלחמה על־שאול 1. Par. 10: 3. ישועו
על יהוה Pſalm. 18: 42. אל יהוה 2. Sam. 22: 24.
Attollis in ſublime oculos tuos על־קדוש ישראל

2. Reg.

2. Reg. 19:22. אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל Jesa. 37: 23.
וַיִּשְׁמַע עַל־תִּרְהָקָה Jesa. 37: 9. אֶל־תִּרְהָקָה 2.
Reg. 19: 9. Misit אֶל עָרֵי יִשְׂרָאֵל 2. Paral. 16: 4.
וְעַל עָרֵי יִשְׂרָאֵל 2. Reg. 15: 20. Dispersos אֶל־
הֶהָרִים 1. Reg. 22: 17. עַל־הֶהָרִים 2. Par. 18:
16. וְהָיוּ אֶל עַבְדֵי 2. Sam. 8: 7. הָיוּ עַל עַבְדֵי 1. Par.
223 18: 7. Similis harum vocularum constructio est
cum verbo Substantivo intellecto: וְהַחֲצֹצְרוֹת
עַל־הַמֶּלֶךְ 2. Par. 23: 13. in parallelo וַחֲצֹצְרוֹת
אֶל־הַמֶּלֶךְ ac tubæ erant *penes* regem. 2. Reg. 11.
℣. 14.

Ita permutantur אֶל & אֱלֵי

224 הַשְּׂמֵחִים אֱלֵי־גִיל qui lætantur ad exsultationem,
Job. 3: 22. תִּשְׂמַח אֶל־גִּיל læteris ad exsultatio-
nem. Hos. 9: 1. עַל & עֲלֵי ut עַל־אֶרֶץ & עֲלֵי אֶרֶץ
In Kethib. Ijob. 7: 1.

אֶת & עַל

225 וַיָּצֻרוּ עַל־רַבָּה 2. Sam. 11: 1. וַיָּצַר אֶת־רַבָּה 1. Par. 20: 1. וְהִקִּיפוּ
עַל־הַמֶּלֶךְ 2. Reg. 11: 8. וְהִקַּפְתֶּם עַל־הַמֶּלֶךְ
אֶת הַמֶּלֶךְ 2. Paralip. 23: 7. Sic אֵת & עִם ut
וַיַּשְׁלִימוּ עִם 2. Sam. 10: 19. וַיַּשְׁלִמוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל
דָּוִיד 1. Par. 19: 19. וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו 1. Reg. 12: 10.
וַיְדַבְּרוּ אִתּוֹ & loquuti sunt cum eo. 2. Par. 10: 9.
הֲתֵלֵךְ אִתִּי 1. Reg. 22: 4. הֲתֵלֵךְ עִמִּי 2. Par. 18:
3. Sic עִם & עִמָּד ut עָשָׂה עִמִּי 1. Paral. 19: 2.
עָשָׂה עִמָּדִי 2. Sam. 10: 2. Sic אֶל & מִן ut תִּשְׁמַע
אֶל־מְקוֹם

אֶל־מְקוֹם שִׁבְתְּךָ אֶל־הַשָּׁמַיִם 1. Reg. 8: 30.
תִּשְׁמַע מִמְּקוֹם שִׁבְתְּךָ מִן־הַשָּׁמַיִם 2. Par. 6:
21. Pariter permutantur אַחֲרֵי ו' אַחַר ו' & 2.
Reg. 23: 3. 2. Paral. 34: 31. אֵת & אַחֲרֵי v. gr.
וַיַּדְבְּקוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־שָׁאוּל 1. Sam. 31: 2. וַיַּדְבְּקוּ
פְלִשְׁתִּים אַחֲרֵי שָׁאוּל: 1. Par. 10: 2.

Structura verbi promiscua cum particula separata & inseparata, in locis parallelis:

אֶל & ל, ut וְשָׁב לְאַרְצוֹ 2. Reg. 19: 7. וְשָׁב אֶל־ 226
אַרְצוֹ Jesa. 37: 3. Ascendere fecit לַבַּיִת 2. Par. 8:
11. אֶל־בֵּיתָהּ 1. Reg. 9: 24. וַיִּתְפַּלֵּל לִפְנֵי יְהוָה
1. Reg. 19: 15. אֶל־יְהוָה Jesa. 37: 15. וְהִתְחַנְּנוּ
לְפָנֶיךָ 2. Par. 6: 24. וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ 1. Reg. 8: 33.
וַיֹּאמֶר לוֹ 2. Par. 7: 12. וַיֹּאמֶר אֵלָיו 1. Reg. 9: 3.
לָהֶם לֹא שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֲלֵיהֶם 1. Reg. 12: 16.
1. Par. 10: 16.

Pariter alternant in locis non parallelis עַל 227
& ב, ut בַּמֶּה עָשָׂה ו' כָּכָה 2. Par. 7: 21. עַל־מֶה
עָשָׂה ו' כָּכָה 1. Reg. 9: 8. וְיִשָּׁעֵן בֵּאלֹהָיו & nitatur in Deum suum. Jesa. 50: 10. נִשְׁעָן עַל חֲנִיתוֹ nitebatur super lanceam suam.

עַל & ל, ut סַכֹּתָה לְרֹאשִׁי obtexisti caput meum, 228
Psalm. 140: 8. וְאַל־תְּכַס עַל־עֲוֹנָם neque obtegas iniquitatem eorum. Nech. 3: 37. Hinc ל pro עַל sumendum, Jesa. 30: 1. Væ contumacibus, dictum

 verissi-

verissimum DOMINI, לַעֲשׂוֹת quia agitant con-
silium, sed non ex me, לִנְסֹךְ quia tegunt tegu-
mento, sed non ex spiritu meo.

אֶל & לְ, ut לְזֹאת יֶחֱרַד לִבִּי ad hoc expavescit
229 animus meus, Job. 37: 1. הַחֲרֵדִים עַל דְּבָרוֹ
Trementes ad verbum ejus. Jesa. 66: 5. לֹא שָׁמַע
הַמֶּלֶךְ אֲלֵהֶם 1. Reg. 12. In parallelo 2. Par.
10: 16. לֹא שָׁמַע הַמֶּלֶךְ לָהֶם. Hinc pro אֶל sæ-
pius positum לְ. vid. Psalm. 73: 17. Prov. 14: 15.
230 אֶל & בְּ ut, לֹא יָבִינוּ אֶל־פְּעֻלּוֹת יְהוָה Psalm. 28:
5. בִּינֹתִי בַּסְּפָרִים Dan. 2: 2. עַל & בְּ, ut אַל
תֶּחֶטְאוּ בַיֶּלֶד Genes. 42: 22. אֲשֶׁר חָטָא עָלֶיהָ in
quo peccavit. Lev. 5: 5 אֶת ac בְּ, ut לִדְרוֹשׁ אֶת־יְיָ
2. Reg. 22: 18. לִדְרוֹשׁ בַּיהוָה 2. Paral. 34: 26.
אֶת ac לְ, ut לְהָשִׁיב אֶת־הָעָם הַזֶּה 1. Reg. 12:
231 6. לְהָשִׁיב לָעָם הַזֶּה 2. Par. 10: 6. וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־
דָּוִד 2. Sam. 8: 6. וַיּוֹשַׁע יְהוָה לְדָוִיד 2. Par. 18: 6.
עֹמְדִים אֶת־פְּנֵי שְׁלֹמֹה 1. Reg. 12. 6. עֹמְדִים
לִפְנֵי שְׁלֹמֹה 2. Par. 10: 6. In locis non paral-
lelis: יִקְרֶה אֶת־כֻּלָּם accidit omnibus. Eccles. 9:
11. יִקְרָא לְעַמְּךָ accidet populo tuo. Dan. 10: 14.
Hinc per אֶת explicanda שָׁלַח לְשָׂרָיו לְבֶן־חַיִל
misit Principes suos, Benchajilem. 2. Par. 17: 7.
יַכְרֵת יְהוָה לָאִישׁ exscindet Dominus virum illum
Malach. 2: 12. הָרְגוּ לְאַבְנֵר interfecerunt Ab-
232 nerum. 2. Sam. 3. ℣. 30. אֶת ac בְּ in parallelis:
לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה 2. Reg. 22: 18. לִדְרוֹשׁ בַּיהוָה
2. Par. 34: 26. לְהַכּוֹת אֶת־מַחֲנֵה 1. Par. 14: 15.
לְהַכּוֹת

לְהַכּוֹת בְּמַחֲנֵה 2. Sam. 5: 25. עַל & מ ut עֹמְדִים 233
עַל יְמִינוֹ 2. Par. 18: 16. עֹמֵד עָלָיו מִימִינוֹ 1. Reg.
22: 19. נֹהֲגִים אֶת־הָעֲגָלָה 2. Sam. 6: 3. נֹהֲגִים
הָעֲגָלָה 1. Par. 13: 7. עִם & ל, ut וָאֶהְיֶה תָמִים לוֹ 234
2. Sam. 22: 24. וָאֱהִי תָמִים עִמּוֹ & fui integer
apud eum. Psalm. 18: 24. לִפְנֵי אֱלֹהִים 1. Par.
13: 11. עִם אֲרוֹן הָאֱלֹהִים 2. Sam. 6: 7. מִן 235
& ב, ut יַרְעֵם מִן־שָׁמַיִם 2. Sam. 22: 14.
וַיַּרְעֵם בַּשָּׁמַיִם Psalm. 18: 14. וּבִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ
1. Par. 16: 22. וְלִנְבִיאַי וגו׳ Psalm. 105: 15.

Cum tribus particulis אֶל עַל & ב constructum 236
verbum: הִשְׂכִּיל intellexit. v. gr. וּלְהַשְׂכִּיל אֶת־
דִּבְרֵי הַתּוֹרָה Nechem. 8: 13. מַשְׂכִּיל עַל־דָּבָר
Prov. 16: 20. לְהַשְׂכִּיל בַּאֲמִתֶּךָ Dan. 9. 13. Verbum בָּטַח confidit, אֲנִי אֵלֶיךָ אֶבְטָח Psalm. 56: 4.
עָלֶיךָ בָטַחְתִּי Psalm. 31. vers. 15. בִּטְחוּ בַּיהוָה
Psalm. 118: 8. Verbum חָרָה exarsit. ut וַיִּחַר אַף 237
בָּלָק אֶל בִּלְעָם Num. 24: 10 וְלָמָּה זֶּה חָרָה לְךָ
עַל הַדָּבָר הַזֶּה 2. Sam. 19: 42. וַיִּחַר אַף יַעֲקֹב בְּרָחֵל
Gen. 30: 2. Verbum דָּבַק adhæsit וַתִּדְבַּק יָדוֹ אֶל־ 238
הַחֶרֶב 2. Sam. 23: 10. דָּבְקָה נַפְשִׁי אַחֲרֶיךָ Psalm.
63: 9. וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ Gen. 2: 24. Verbum שׁוּב 239
redire, ut שׁוּבִי אַחֲרֵי יְבִמְתֵּךְ Ruth 1: 15. שׁוּבוּ
לָכֶם לְאָהֳלֵיכֶם Deut. 5: 30. וְאַתָּה בֵּאלֹהֶיךָ
תָשׁוּב Hos. 12: 6. Verbum זָנָה scortatus est. ut 240
וַתִּזְנִי בָם Exod. 34: 15. וְזָנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶם
Ezech. 16: 17. לִזְנוֹת אֶל־בְּנוֹת מוֹאָב Num. 25: 1.

241 Verbum קָנָא invidit; וְקִנֵּא אֶת־אִשְׁתּוֹ Num. 5: 14. וַיְקַנְאוּ לְמֹשֶׁה & inviderunt Mosi. Psalm. 106: 16. וַתְּקַנֵּא רָחֵל בַּאֲחֹתָהּ Gen. 30: 1.

242 Cum quatuor particulis constructum verbum דָּרַשׁ quæsivit. לֹא דָרַשׁ אֶת־יְהוָה 2. Par. 16: 12. וְדָרְשׁוּ אֶל־הָאֱלִילִים Jesai. 19: 3. Jesa. 8: 10. וְאַחַר כָּל־יָרוֹק יִדְרוֹשׁ & post omnem viriditatem inquirit. Job. 39: 11. וְלֹא דָרַשׁ לַבְּעָלִים 2. Par. 17. ℣. 3.

243 Cum duabus inseparabis particulis constructa verba: בִּנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ 1. Paral. 16: 22. in parallelo לִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ Psalm. 105: 15. ... נָגַשׁ ... בַּאֲרָם 2. Sam. 10: 13. parallelo. וַיִּגַּשׁ לִפְנֵי אֲרָם 1. Par. 19: 14. וַיָּשׁוּבוּ לָלֶכֶת 1. Reg. 12: 24. pro quo in parallelo est, וַיָּשֻׁבוּ מִלֶּכֶת 2. Par. 11: 4. חִילוּ מִלְּפָנָיו 1. Par. 16: 30. חִילוּ מִפָּנָיו Psal. 96: 9. cum ב & מ ut וַיֵּשֶׁב יָרָבְעָם בְּמִצְרָיִם 1. Reg. 12: 2. וַיָּשָׁב יָרָבְעָם מִמִּצְרָיִם 2. Paral. 10: 2.

Structura verbi cum particulis, vel sine particulis libera.

244 תִּנָּתֵן אֶת־הָעִיר 2. Reg. 18: 30. In parallelo Jesa. 36: 15. scriptum תִּנָּתֵן הָעִיר absente את. Simile שָׁמַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עָשׂוּ 2. Reg. 19: 11. in par. Jesa. 37: 1. שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר עָשׂוּ audivisti, quid fecerint. שִׂימוּ זֶה 2. Par. 18: 25. pro שִׂימוּ אֶת־זֶה

ut habetur in parallelo 1. Reg. 22: 27. Sic deest 245
אֶל 2. Sam. 10: 2. וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ pro quo legitur 1.
Par. 19: 2. parallelo וַיָּבֹאוּ אֶל־אֶרֶץ Deest מִן 246
in תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם 1. Reg. 8: 39, 43. pro quibus le-
gitur in parallelo: תִּשְׁמַע מִן הַשָּׁמַיִם audies ex
cœlo. 2. Paral. 6: 30, 35. Simile: יָצָא הָעִיר pro
יָצָא מִן הָעִיר exiverat urbe. 2. Reg. 20: 4. Deest 247
ל inseparata particula in עוֹלָה חִנָּם 1. Par. 21:
24. pro quo scribitur עֹלוֹת חִנָּם holocausta me-
ræ-gratiæ, i. e. quæ gratis constant, sine pretio
comparata. 2. Sam. 24: 24. Eadem deest in
לֹא הִנִּיחַ אָדָם Psalm. 105: 14. pro לֹא הִנִּיחַ לְאִישׁ
1. Par. 16: 21. parall. Sic pro לֹא יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב
1. Reg. 22: 8. in parallelo est אֵינֶנּוּ מִתְנַבֵּא עָלַי
לְטוֹבָה 2. Par. 18: 17. תִּהְיֶה נָגִיד 1. Par. 11: 2.
& תִּהְיֶה לְנָגִיד in Paral. 2. Sam. 5: 2. וְדָוִד הִגִּיד
2. Sam. 15: 3, pro וְהִגִּיד לְדָוִד & nunciavit *quis-
piam* Davidi. Par est ratio particularum, ut בָּטַחְתָּ 248
לְךָ 2. Reg. 18: 21. & simpliciter בָּטַחְתָּ in paral-
lelo, Jesa. 36: 5. De his plura in Ellipsibus parti-
cularum.

Porrò sunt particulæ, quæ præstrui indiffe- 249
renter verbis possunt, nullo vel saltem exiguo si-
gnificationis discrimine: quod probant sequen-
tia loca parallela: וְאִם יִנָּגֵף עַמְּךָ 2. Paral. 6: 24.
בְּהִנָּגֵף עַמְּךָ 1. Reg. 8: 33. כִּי אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יָמוּתוּ
2. Par. 25: 4. כִּי אִם אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יוּמָת 2. Reg.
14: 6. כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ 2. Par. 6: 24. אֲשֶׁר יֶחֶטְאוּ־

הֲלֹא אִם שָׁלוֹם וֶאֱמֶת יִהְיֶה 1. Reg. 8: 33. לָהּ
כִּי יִהְיֶה שָׁלוֹם וֶאֱמֶת בְּיָמַי 2. Reg. 20: 19. בְּיָמַי
Modò sit pax & constantia, i. e. pax firma, in diebus meis. Jesai. 39: 8. כִּי־יָשַׁב 2. Samuel. 7: 1. כַּאֲשֶׁר יָשַׁב 2. Par. 17: 1. כִּי עָשָׂה 1. Par. 19: 2. כַּאֲשֶׁר עָשָׂה 2. Sam. 10. vs. 2. כִּי גֹאֵל אָנֹכִי & כִּי אִם גֹּאֵל אָנֹכִי juxta indicium Kethibi. Ruth 3: 12. Similis permutatio 2. Sam. 13: 33. & 2. Samuel. 15: 21. Jer. 39: 12. הַאַתָּה תִּבְנֶה־לִּי בַיִת 2. Sam. 7: 5. לֹא אַתָּה תִּבְנֶה־לִּי בַּיִת 1. Par. 17: 4. וְאֶת־עַם עָנִי תּוֹשִׁיעַ Psalm. 18: 28. עַם־עָנִי תּוֹשִׁיעַ 2. Sam. 22: 43. כִּי־בַיִת יַעֲשֶׂה־לְּךָ 2. Sam. 7: 12. וּבַיִת יִבְנֶה לְּךָ 1. Paral. 17: 11. גַּם־כָּל־ 1. Sam. 31: 6. וְכָל 1. Par. 10: 6.

Ut Institutiones nostras Lector habeat emendatissimas, hæc etiam errata tollantur:

PAg. 43. lin. 14. scribatur: וַהֲקִמוֹתִי. p. 53. l. 22. וְתַמֵּם non תַּמֵּם p. 54. l. 9. וַתַּמֵּם non תַּמֵּם p. 70. l. 12. תֹּאכַלְנָה non תֹּאכַלְנָה. p. 70. 22. scribatur בְּחַטָּאָה. p. 77. 17. Post verbum אָמַר addatur: & Merca, l. 18. נֹאֵץ *non* נֹאֵץ. p. 79. l. antep. scribe הָאֹהֱלָה non הָאֹהֱלָה p. 87. lin. ult. יְלִדְתִּיךָ non יְלִדְתִּיךָ. p. 90. 19. סַעַד non סַעַד. p. 108. lin. antep. לִוְיָא non לִוְיָא p. 138. 22. Jesaia, non Jerem.

rem. p. 170. 22. קִים non קָאם. p. 180. l. 13.
מַלְאת Ex. 31. 5. non מַלְא. p. 186. 18. פְּקוֹד non
פְּקֹר p. 197. 12. תִּשָּׁאֵר cum dages. p. 198. 1. הֵתֵל
non הֵתֵל. p. 200. 24. קְרַב non קָרֵב. p. 204. 23.
הָפְקֶרֶת non הַפְּקֶרֶת p. 213. lin. 4. וַיִּתְיַלְדוּ non
וַיִּתְיַלְּדוּ p. 215. 21. vel יְכַלְכְּלָה non, וַיְכַלְכְּלוֹ. p.
216. מְכַרְבָּל sine metheg. p. 222. 9. tundet, *non*
fundet. p. 223. 17. נֶעֶמְרָה non נֶעֶמְרָה p. 224. 2.
נֶעְכָּר non נַעְכָּר p. 225. 10. deleatur III. p. 225.
12. הָעֲמִירָה non הָעֳמָרָה. הֵתָיו non הֵתָיו. p. 237.
3. *pro* Joth *scribatur* NUN. p. 241. 18. נִחֲרוּ non
נִהֲרוּ. p. 246. 3. יְנַדֲחוּ non יְנַדְּהוּ lin. 4. post *faci-
ent* insere *eum*, ac dele voces: compositum ex יְנִידוּן
fac. cr. & ידידו fugabunt. p. 247. 5. לְקַח non לָקַה
p. 252. lin. antep. תַּאַמְנוּ non תְּאַמְנוּ. p. 255. 19.
deleatur נִחַר exaruit. p. 261. 13. אַחֹתֵךְ non אֲחֹתֵךְ
p. 263. 9. Dissimile, *non*, Simile. p. 263. 23. scri-
be הִתְקַשְּׁשׁוּ. p. 268. 2. בִּיבוֹשׁ non בִּישׁוּב p. 285.
הַעֲדִתָה non הֶעֱדִתָה. lin. penult. דִּינוּ non דִּיגוּ p.
299. 14 תִּתְפַּלָּא non תִּתְפַּלֵּא p. 311. lin. penult.
נִחֲרוּ non נִחֲרוּ p. 312. l. ult. הִגָּלִי non הִגָּל p. 323.
13. הִתְאַוָּה non הִתְאַוֵּה. p. 332. 16. formam non
forma. p. 348. 10. טוֹב non טֻוב p. 373. 5. *post* plu-
ralis *insere* אָבוֹת. p. 388. פְּקֻדָּה non פְּקוּדָה p. 390.
14. מְחִלַּת non מַחֲלַת p. 394. 12. pro פִּקְדָה Sim.
תְּמוֹרָה plur. תְּמוֹרִים *scribatur* פְּקֻדָּה Sim. תְּמֹרָה תְּמֹרַת
pl. תְּמֹרוֹת. p. 401. לְבֵנָה non לְבֵנָה. p. 415. lin.
ult. רְתוּקוֹת non רַתּוּקוֹת. p. 417. 18. כִּסֵּא non
כִּסְּא ibid. lin. 22. הִגְרַשְׁנִי non הֶגֶרְשְׁנִי. p. 460. l.

 antep.

antep. תְּבוּאֵינָת non תְּבוּאֵינָה p. 462. 18. Josu. *non* Jesai. p. 471. t. 10. מְרְדוֹף non מרדוף p. 472. הַהֵיכָל non הַהֵיכָל. p. 474. l. penult. post 36. *inseratur*, ut in. p. 482. 13. יָה non יה p. 491. l. 12. נֹהָה non נחה p. 495. 12. הֲקֹל תַּנִי non הֲקַל תַּנִי lin. 13. ▭ חלקתם non ▭ חֲלַקְתֶּם p. 499. lin. 19. ▭ פרשכם non ▭ פְּרַשְׁכֶם lin. 23. יְנִי non יְנ p. 503. 4. אוֹמֵרְךָ non אוֹמֵרְךָ: p. 503. 15. ▭ non ▭. p. 513. l. ult. pro posuisti *legatur* & morieris. p. 517. pro גְּנֻבְתִּי raptum. מְלֵאתִי *scribatur*: גְּנֻבְתִּי raptū. מְלֵאתִי. p. 518: 11. מַלְכִּי־צֶדֶק non מַלְכִּי־צֶדֶק lin. 24. יְכָּרְתוּן non יִכָּרֵתוּן p. 528. 20. נְאַק non נְאַק. p. 536. l. penult. אֲרִיוֹךְ non אריוך p. 555. שְׁאֵת non שְׁאֵת p. 572. 13. בָּבֶל non בָּבֶל. p. 579. 9, 10. deleantur voces, לָבִיא leo, i. e. לְאָבִי siccus. p. 580. 22. לֵאמוֹר non לֶאֱמוֹר. p. 590. lin. ult. ▭ עֵירִים non ▭ עֲיָרִם p. 602. וַיִּפֶן non וַיִּפֶן p. 604. 14. *scribatur* Ruth 1. *non* Exod. 2. lin. 15. scribatur 9. *non* 19. lin. 20. קֵרְאן non קָראן p. 609. 19. ultima *non* penultima. p. 610. 18. *post vocem* numeri *inseratur*: in verbis integris. p. 617. 21. מִבַּעֲתֶךָ non מִבַּעֲתֶךָ. p. 632. 17. לְבֵנָה non לְבֵנָה p. 632. 22. נֵכָר non נֵכַר p. 644. 6. לְבַקֶּשְׁךָ non לְבַקֶּשְׁךָ p. 650. 26. קָבְלוֹ non קִבְּלוֹ p. 652. 18. יִלְדוּ non יָלְדוּ. p. 656. lin. penult. *post vocem* etiam, *inseratur* in segol mutatum. p. 655. 12. וַיִּתְּנוּ non וַיִּתְּנוּ p. 655. lin. 23. & 24. *deleatur*: קְשׂוֹתָיו scutularum tegmina ejus. Ex. 25. 29.

Pag.

Pag. 30. l. 8. quindecim, non, quatuordecim. 175: 15. *loco* vel post gutturatam mobilem, *scribe*, labiatam. 219: 15. Mallem, הֶאֱזְנִיחוּ accipere pro הַהֻזְנִיחוּ, ut alibi. p. 394: 223. violenter. p. 269: 14. deleatur יָסוּר erudiet. 285: 3. יַעַלְעוּ rectiùs ad יָלַע retuleris. 318: 2. dele הִרְצָה pro הִרְצָתָה accepta faciet. Levit. 26: 34. p. 375: 16. retributio, *non* ablactatio. 383: 20. corona, *non* corvus. 385: 21. dele חֲמֵשֶׁת quinque. ibid. *del. ultima linea.* 390: 7. excidens, *non* claudicans. 401: 16. חֲרֵבִים non חֲרֵתִים 403: 10. del. מִשְׁעָן scipio. 404. *deleatur linea* 14. אֲפֻקְּדוֹת &c. p. 408: *del.* מוֹרַח cur. fun. p. 421: 21. del. תֵּבֵל orb. terr. 429: 11. *del.* חֵמָה constr. חֵמַת uter. 433: 5. *del.* זַיִת 443: 4. scribe שָׁלוֹ 450: 23. *scribe* מְקָרֶה contignatio, & *transpone voces in præcedentem lineam.* p. 451. *deleatur* XIII. *cum penultima ultimaq; linea.* p. 455: 6. *dele* צְלָצַל locusta. 461: 5. *dele* יֵיָדַע *cum seqq. usque ad vocem* Sic. 454: *dele* עַרְעָר nudatissimus 526: *addatur ad lin. 9.* ר dejectum in תִּתְיַמָּרוּ pro תִּתְיָרְמוּ elatos vos præbebitis. Jesa. 61: 6. p. 540. *post* sic *addatur:* juxta quosdam. 561: 7. Mich. *non* Hose. 566. *lin. ult.* וְהֵמִיתוֹ *non* וְהֵמִיתְתִיו. 574: 18. *deleantur verba* Teth ... *usque ad* participio Pihel. p. 580: 13. *post* prima *addatur*, servilis aut. p. 711. *l. ult.* חָגִיג *non* חָגִית. 609: 19. *scribatur* ultima, *non* penultima. 646: 23. *post* Tsere *addatur:* quæ subjicitur ה initiali. 690: 8. deleatur צִמְאוֹן. 697: *l. ult.* מוֹסֵרִים *non* מוּסָרִים. 699: 22. hypocrisis, *non* hypocrita. 700: 2. מִתְכַּנֶּרֶת *non* מִתְכַּנֶּנֶת.

מתכנת. 704: 8. מצער *non* מצערה. 706: 7. adolescens, *non* seculum. 713: 16. פקרת pro פקידת, *nen* פקרית pro פקידית. Ibid. lin. 24. זקנים *non* זקנים. 714: 5. משתה *non* משתה. Ibid. l. 6. *dele* קניה. lin. 17. *lege* נפלאות *non* מפלאות l. 18. שאלה *non* שאלה. lin. 21. מגרש *non* מגרשות p. 715. 13. angulus, *non*, expansio. 716: 12: מכבנות *non* מכבנות. 717: 22. *del.* ברכה vel ברכה piscina. 718: 11. פקעות *non* פקעות. 719: 12. שחטה *non* שחט- 721: 14. פטר *non* פטר. 722: 7. נסבה *non* נכבה *Ibid.* l. 18. תאונה *non* תאונה. 723. חבלה חבל *non* חביל חבילה *lin.* 16: 17. *dele.* חביל vide חבילה lin. 18. חמשי *non* חמישי.

INDEX VOCUM,

quarum origines & formæ difficultatem tironibus objiciant.

אוּרִים

איסת

אֲמִתַּת

אשׁת

ג

דודנים

הֲדִיחֻמוּ

הַטֵּה

המתן

הִצִּית

הֲרִמִּים

ו

ואף

ותגשן

ז

חטאת

יֹאכַל

יוחל

חִיתָן

יָמַת

יֹסֵף

יְפֵיפִית

יקרחה

ישתחוו

למנחיכי

מסך

מִקְלָט

משמאלים

נ

נְאשִׁים

נֻזֶרֶת

נְצוּרָה

ערן

צ

קְרָאֲנִי

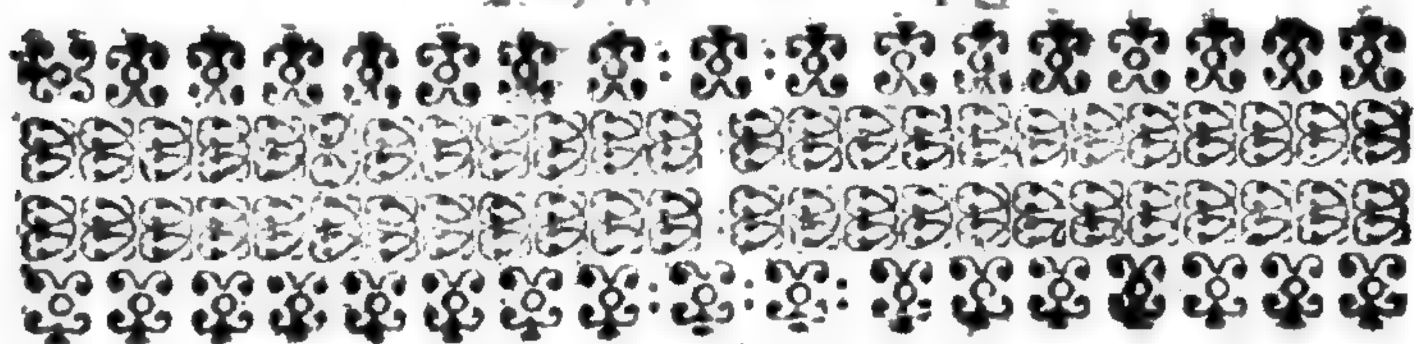
רַבֹּתִי

רַקַּת

שִׁלָּה

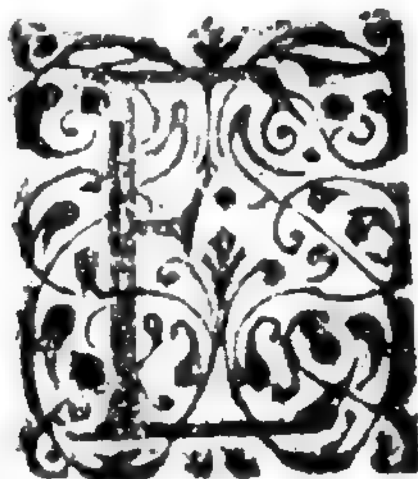
תשימני

FINIS.

INSTITUTIONUM LINGUÆ HEBRAICÆ COMPENDIUM.

CAPUT I.

ELEMENTA vocum ſunt literæ & puncta. 1

Literæ conſonarum, puncta vocalium nomine vulgò adpellari ſolent. 2

Litera eſt ſpiritus oris humani, quem ſubtilior ſpiritus fulcit ac ſuſtentat. Inſtit. pag. 1. num. 1. 3

Literæ ſunt XXIII. cum vocalibus punctis legendæ ſiniſtrorſum. 4

Figuræ & poteſtates literarum, quas eis vulgaris conſuetudo tribuit, hæ ſunt: 5

6

א Aleph. Spiritus Græcorum lenis.	ג G, Gimel.
ב B, Beth.	ד D, Daleth.
	ה H, He.

A V,

ו V, vel W, Vav.
ז S, Sajin.

* * *

ח CH, Cheth.
ט T, Teth.
י J, Joth.
כ Ch vel K, Caph; in fine vocis ita pingitur ך
ל L, Lamed.
מ M, Mem; in fine vocis scribitur ם
נ N. Nun, in fine ן

ס S, Samech.

* * *

ע effertur, ut א, diciturq; Ajin.
פ P vel PH, Pe, in fine ף.
צ TS, Tsade, in fine ץ.
ק K, Koph.
ר R, Resch.
שׁ SCH, Schin.
שׂ S. Sin.
ת TH, Thav.

7 Literæ cum figuræ tum potestatis respectu variè dividuntur.

8 Respectu figuræ differunt 1. ab initialibus & mediis finales, ךףץןם.

9 2. Quæ ornatus gratiâ diducuntur, אדהל תם

10 3. Quæ in textu sacro scribuntur aliis majores vel minores. ut שְׁמַע audi. וַיִּקָּרא & obvium se exhibuit. De qua literarum inæqualitate vid. Arcan. Kethib. p. 160. & seqq. & Instit. n. 12. c. 1. p. 9.

11 4. Propter mutandum vocum ordinem suspensæ, ut חֲזִיר מִיַּעַר Instit. num. 12. c. 1. p. 10.

Ratione potestatis distinguuntur

12 I. In lenes, asperas & compositas. Sunt Lenes, quæ memorantur ab א usque ad ז primum sibilum. Asperæ, quæ memorantur ab ח usque ad ס secundum sibilum: Compositæ, quæ memorantur ab ע usque ad ת ultimum elementum.

II. In

II. In gutturatas, palatinas, dentales & labiales. Gutturatæ sunt, אהחע. Palatinæ sunt גיכק &, quas liquidas dicunt, לנר. vid. Instit. num. 16. p. 14. Dentales, quarum aliæ cum sibilo audiuntur, ut זסצשש aliæ sine sibilo דטת. Instit. num. 18. c. 1. p. 15. 13

III. In homogeneas, quæ eodem oris organo formantur, ut ב & פ, vel heterogeneæ, quæ diverso, ut ג & ד. 14

IV. Aliæ sunt mobiles, quæ leguntur per vocalem vel expressam vel intellectam. Per expressam, ut מֶלֶךְ Rex: per intellectã, ut ל legitur in voce עַל פְּנֵי. 15

Aliæ verò immobiles, quæ vocalibus in medio vocis destituuntur אִישֵׁב: מָצָאתִי: פְּדָהצוּר: יִשָּׂשכָר. 2. quæ carent vocalibus in fine vocum, ut semper quidem א, & ח in medio non punctatum, ut מָצָא מוֹצָא גוֹלָה גוּלה; ut deniq; Joth & Vav post vocales homogeneas, שָׁדַי: מֵימֵי: אוֹפִיר.

V. Aliæ stabiles, quæ nunquam abolentur, ut radicales literæ in מָשַׁל. Aliæ instabiles vel fugaces, ut נ verbi נָתַן *nathan*, & ל verbi לָקַח lakach, & Joth verbi יצב. 16

VI. Aliæ intendi & geminari possunt, ut nongutturales; aliæ non possunt, ut gutturales. Institut. nr. 34. p. 20. 17

VII. Aliæ radicales habentur, quia radicem constituunt, ut פָּקַד. מָשַׁל. יָרֵא. Aliæ serviles, quæ ad radicem accedunt, & his vocibus continentur, משֶׁה כָלֵב וְאֵיתָן. 18

VIII. Denique sunt in his aliæ sociabiles, quæ in radicali verbo conjungi possunt, ut פָּקַד visita- 19

vit, aliæ dissociabiles, quæ non possunt, ut רָגַל. עֲנַר. רחע. ופם. מתם. יוט &c. Instit. n. 36. p. 21. & sq.

CAPUT II.

DE HEBRÆORUM PUNCTIS.

20 PUNCTA sunt trium generum, vel vocalia, vel discretiva vel exterminantia. Vocalia sunt, quæ vocales à Latinis dictas constituunt.

Vocalis est spiritus oris, qui consonam sustentat. de quo Instit. n. 1. c. 2. p. 1.

22 Dividuntur vocales in tres magnas, tres parvas, tres ancipites, & quatuor semiparvas.

23 Magna est, quæ de tempore tria possidet semis, cum accentu quatuor, ut Kametz in דָּבָר verbum.

24 Parva est, quæ duo tempora possidet, cum accentu tria, ut Segol in מֶלֶךְ *melech* & אֶחָד echád.

25 Anceps in parvæ data vicem tot gaudet temporibus, quot parva, ut Schurek in יוּקַר. Magnæ loco posita, magnæ tempora sortitur, ut Chirek in יִבַשׁ Jibasch, *arescet*.

26 Semiparva unum duntaxat tempus requirit, duo, si admiserit Gahiam. ut וְאֵת Veëth, Esth. 9: 7. Instit. c. 2. n. 3. p. 31. & c. 4. n. 68. p. 89.

TABELLA VOCALIUM
I. Magnarum.

Figura

Figura. Nomen. *Pronunciatio.* 27

[ָ] KAMETS. A longum, ut in *famâ*, Stahl/ Wahl.

[ֵ] TSERE. E longum, ut in *debebam*, in pronomine *me*, *se*, in Heer/ Wehr.

[ֹ] CHOLEM. O longum, quod sonat in *otio*, Ohr/ & Sohn.

II. PARVARUM. 28

[ַ] PATHACH. A breve & clarum, quod auditur in *arma*, *castra*, Fall/ hart.

[ֶ] SEGOL. E correptum & dilutum, ut *inferre*, *velle*, Hertz/ Schwerdt.

[ָ] KAMETS CHATUPH. O breve, ut in *corpora*, *porta*. Roß/ Wort/ Sonn.

III. ANCIPITUM. 29

[ִ] CHIREK. Punctũ infra literam, anceps Jota Græcorum. 1. Igitur valet I longum, ut in vinum, ira, mir/ dir. Ziel, Biel. *miles.* 2. I breve, ut in *virtus*, *iter*, Will/ still/ Himmel.

[וּ] SCHUREK. 1. U longum, ut in *mugitu*, *mulo*, Trug/ Ruhm.
2. U breve, ut in *curritur*, *superbus*, Truck/ Mund/ Gurt.

[ֻ] KIBBUTS. Τ ψιλὸν anceps Græcorum. Valet enim & U breve, ut in Würffel/ Dürr/ Bürde; & U longum, ut in schwürig/ langwürig.

30 IV. SEMIPARVARUM.

[ְ] SCHEVA. Poteſtas ejus eſt 1. movere literam. 2. Sonare correptum Segol. 3. Certis conditionibus obmuteſcit.

[ֲ] CHATEPHPATHACH. Sonat Pathach correptum ſive tempore minutum.

[ֱ]CHATEPHSEGOL. Segol correptum, ſive tempore minutum.

[ֳ] CHATEPHKAMETS. Cametschatuph tempore minutum.

DE MOTU VEL QUIETE IPSIUS SCHEVA.

31 Scheva movetur initio ſyllabæ, hoc eſt 1. Ab initio vocis, ut לְדָוִד Ledavid. 2. Poſt magnam, ut נָתְנוּ nathenu. 3. Poſt ſocium vel expreſſum יִלְמְדוּ *jilmedu*, vel in Dages occultum, ut שִׁבְּחוּ *ſchabbechu*, laudarunt.

32 Scheva quieſcit in ſyllabarum finibus, i. e. 1. in fine vocis, ut בָּרַךְ barach, יָלַדְתְּ jaladth. 2. Proximè poſt parvam, ut יִתְרוֹ Jithro. 3. Poſt magnam accentu tonico affectam, ut בֹּשְׁנוּ bóſchnu. 4. Ante ſeipſum, ut יִפְקְדוּ jiphkedù.

Scheva

Scheva cum parvis sociatur 1. sub gutturalibus cum Scheva simplici efferendis, ut עֲבוֹר pro עְבוֹר & יַעֲבֹר pro יַעְבֹר. 2. Sub literis, quæ pro muto Scheva leguntur cum mobili. sic וּזֲהַב scriptum loco וּזְהַב uzhab. Genes. 2: 52. Instit. cap. 2. n. 14. 3. Si originarium pathach, vel (ĭ) insinuandum. Instit. n. 18. 19. cap. 2. 33

Pathach furtivum legitur ante gutturalem mobilem רוּחַ Ruach, גָּבֹהַּ gabéah. מָשִׁיחַ maschiach, לָקַחַתְּ lakáachth, quæ rectiùs legeris rúwach, gabéjah, Maschíjach, laka'acht. Instit. n. 21. c. 2. p. 42. 34

Litera ו liberè post homogeneam vocalem scribitur, וַיַּרְכִּיבוּ & וַיַּרְכִּבוּ & vexerunt. Instit. n. 23. cap. 2. 35

Litera Vav liberè ante Vav sustentaculum scribitur אֶזְכּוֹר & אֶזְכֹּר recordabor. Institut. n. 24. cap. 2. 36

Vav ante ו scribendū legitur, non scribitur, וּמִלְאוּ Wumil'u, non umil'u. Instit. n. 26. c. 2. Usus tamen obtinuit, ut Schurek initiale legatur per U, solam vocalem. 37

Tsere assumit interim Joth quiescens. תֵּיעָשֶׂה Instit. n. 25. c. 2. 38

Cholem sæpius occultatur in puncto שׁ, ut מֹשֶׁה Mosche. 39

DE DISCRIMINE PUNCTORUM SIMILIUM.

Chirek parvum scribitur sequente Scheva mu- 40

to, vel expreſſo, ut קִרְבּוֹ medium ejus: vel intellecto, ut לִיסּוֹר ad fundandum, שָׁבַר fregit.

41 Chirek magnum Scheva muto non ſequente יִרַשׁ poſſidebit, יִבַשׁ areſcet.

42 Schurek parvum ſcribitur ante Scheva mutum vel expreſſum, ut וּשְׁמַע uſchmah, & audi; vel occultum in Dages, ut הוּלֶּדֶת hulledeth. Inſt. n. 32. c. 2. Viciſſim Schurek magnum Scheva muto non ſequente, ut פִּקְדוּ. Inſt. n. 34. c. 2.

43 Kibbuts magnum eſt, quod muto Scheva non præcurrit, ut הָיוּ fuerunt. parvum, quod præcurrit, ut יֻכַּת percutietur. Inſt. num. 37. c. 2.

44 Kamets magnum ante Scheva ſemper habet adſcriptam virgulam Metheg, ut אָכְלוּ comederunt.

45 Kametz, ante Scheva, accentu deſtitutum, eſt Kametzchatuph, ſive illud Scheva ſit expreſſum, ut in חָכְמָה chochma, ſive ſubintellectum in fine vocis, ut וַיָּקָם & ſurrexit: ſive occultum in Dages, ut רָנּוּ ronnu.

46 Kametz ante (ֳ) gutturatæ ſubjectam ſemper eſt Chatephcametz, ut אָהֳלוֹ tentorium ejus. Inſtit. n. 39. 40. 4. cap.

VOCALIUM DISTINCTIONES
QUOAD POTESTATEM.

47 Dividuntur I. in cognatas & alienas. Cognatæ ſunt magnæ & parvæ, ut (ָ) & (ַ) Alienæ, ſunt magnæ & magnæ, ut (ָ) & (ֵ) Inſtit. 42. c. 2.

II. In

II. In Vicarias & Principales. Vicaria est, ubi 48
parva ponitur loco parvæ, ut in שַׁעַר pro שֶׁעַר porta, in הָשְׁלַךְ pro הֻשְׁלַךְ abjectus fuit. Vel magna loco magnæ, ut קוֹם pro קוּם surgere.

III. In mutabiles & immutabiles. Mutabilis est, 49
quæ in aliam transire potest; Immutabilis, quæ non potest, ut parva, e. gr. Pathach ante Scheva mutum, פִּקֵּד יַפְקִיד; & magna; quæ exclusum Dages compensat, ut (ָ) in הָרָקִיעַ expansum.

IV. Pura est, quæ extritam literam non com- 50
pensat, ut Kamets & pathach in verbo מָשַׁל *dominatus est:* Impura, quæ vel excludit literam sequentem, ut Kamets in קָמוּ cujus Joth schevatum expellitur: dicitur enim קָמוּ pro קָיְמוּ; vel exclusam compensat, ut Kamets in בָּרֵךְ benedicere, & Tsere in בֵּרֵךְ benedixit, quæ verba scribuntur loco בָּרֵּךְ barrech, & בִּרֵּךְ birrech.

V. In eas, quæ primarium tonum respuunt, vel 51
admittunt. Respuunt semiparvæ, ut בְּרִית berìth, non bérith, אֲשֶׁר aschèr, non ácher. Admittunt 1. Parvæ ante parvas, חַיִל : שַׁעַר : נֶטַע : מֶלֶךְ. 2. 52
Parvæ ante dagessatam ex ultima retractum: ut דְּבָרֶךָ ex דְּבָרְךָ verbum tuum. אַיֶּכָּה ex אַיֵּכָה. ubinam *es* tu? 3. In verbis geminatis parva ante da- 53
gessatam literam tonum nunc admittit, ut in כַּבּוּ רָנִּי vociferare. Thren. 2:15. nunc, quod rarius factum, in ultimam transfert, ut in רַבָּה Jesa. 6:12. רַכּוּ molliora sunt. Psalm. 55:22. וְחַדּוּ & acutiores erunt. Hab. 1:8. רָנִּי cantate. Jesa. 44:23. רָנִּי Za-

char. 2: 10. גָּז tonde. In cæteris ante dageſſatam parva tonum non ſuſtinet.

DE VOCALIUM CONSORTIO.

54 Vocales in lectione non continuantur. Itaque ירוּשָׁלַ□ non poteſt legi *Jeruſchalaim*, ſed interjectâ joth conſonâ, *Jeruſchalajim* vel *Jeruſchelem*. Inſtit. cap. 2. num. 48.

55 Nulla vocalis inchoat ſyllabam. Legendum igitur eſſet verbum וּרְבוּ vurbù, non, quod uſus obtinuit, urebu vel urfù. Inſtit. c. 2. n. 51.

56 Parva non ſubſternitur ultimæ vocis literæ. Inſtit. c. 2. 52.

57 Duo ſchevajim continua non leguntur, ut וַיִּלְמְדוּ jilmedù.

58 Litera finalis mobilis, quæ vocalem adſcriptam non habet, virtute mutum Scheva continet, ut אֶרֶץ כּוּשׁ Terra Cuſi וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר occluſit carne.

DE SYLLABA.

59 Syllaba eſt literæ per vocalem prolatio.

60 Syllabam igitur, ut non una duntaxat conſona, ita nec una duntaxat vocalis facit. Inſt. c. 2: 54.

61 Syllaba eſt vel ſimplex vel compoſita.

62 Simplex unâ vocali & unâ duntaxat conſonante mobili conſtat, ut שׁ in voce שְׁנֵי, & בְ in נְחוּ□ Nechum.

63 Compoſita eſt, quæ una vocali mobili, conſonis verò duabus vel tribus conſtat, ut אַל תִּשְׁתְּ ne bibas. קָא□ exſurgit, contractum ex קָיֵ□.

64 Etiam immobiles conſtituunt compoſitam, ut בְּנִי in

נִי in בְּנִי filius meus; & quæ Dages includunt, ut שׁ in שַׁחֵת perdere.

Gutturales ה ח & ע non poſſunt finire trium consonarum ſyllabam. Itaque pro תֶּמַח ſcribendum erat תֶּמֶח deleri ſinas. Nech. 13: 14. Inſtit. c. 2. num. 62. 63. 65

Liquidæ לנר cum præcedentibus duabus conſonis in compoſitam ſyllabam coire nequeunt. Hinc pro וַיִּבְן legitur וַיִּבֶן & ædificavit. Inſtit. cap. 2. 64. 66

Joth vel ſibilantes non finiunt trium literarum ſyllabam. Hinc pro יְהִי uſitatum eſt יְהִי *erit*; pro נְתַמֵּס legitur נְתַמֵּס & liqueſcere feciſti. 67

DE IIS VOCALIBUS,

QUÆ SCRIBUNTUR LITERIS ALIENIS.

Literæ nominis יְהוָה ſcribuntur vocalibus nominum אֱלֹהִים & אֲדֹנָי quod ſcriptionis compendiariæ indicium eſt. Igitur יֱהוִה efferri debet יְהוָה אֱלֹהִים Jehova Elohim, ut ſcribitur in parallelo 1. Paral. 17: 16. non Jehovi, quæ eſt vox nihili. Sic בַּיהוִה legendum eſt בֵּאלֹהִים יְהוָה belohim Jehova. לַיהוָה i. e. לַאדֹנָי יְהוָה Ladonaj Jehova. בַּיהוָה badonaj Jehova, שֶׁיהוָה Sche'adonaj Jehova. Inſtit. c. 2. num. 68. יְרוּשָׁלַםִ urbis nomen, cum alienis vocalibus exaratum, liberè legitur vel ſecundùm puncta יְרוּשָׁלַיִם vel ſecundum literas יְרוּשָׁלֵם ſive יְרוּשָׁלֵם. Vid. Inſt. cap. 2. num. 69. 68

Alie-

69 Alienis quoque elementis scribitur KETHIB, cujus puncta cum literis marginalibus indicant unam lectionem; consonæ cum punctis ex analogia grammatica subjiciendis alteram, ut יַעֲשֶׂה Ruth. 1: 8. effertur juxta vocales Keri marginali adjectis יַעַשׂ, juxta consonas in textu exaratas legitur יַעֲשֶׂה punctis ex analogia & convenientia literarum additis. Instit. c. 2. n. 70. 71. & Arcan. Keri p. 2. & 3. item p. 101.

DE PUNCTIS LITERARUM DISCRETIVIS.

70 Puncta literarum discretiva sunt, queis earum potestates inter se distingui solent: Dages, Mappik, Raphe.

71 Dages punctum in medio literæ vim habet eam intendendi vel geminandi. Dividi ergo solet in lene & forte.

DE DAGES LENI.

72 Dages lene dicitur punctum, quod insertum literis ב ג ד כ פ ת vim earum intendit.

Nativa earum vis ante receptum in medio punctũ hæc est:
ב significat B. אֲבִיָּה Abija, יוֹאָב Jo'ab.

Adventitia & adscita potestas puncto notari solita hæc est:
בּ significat B intẽsum, quod ambigat inter B & P latinum, בִּנְיָמִין Binjamin, נַחְבִּי Nachbi.

ג G. גּ G.

ג G. אָגוּר Agur. אֲגַג Agag. עוֹג Og.

ג G intensum, quod ambigat inter C & G latinum, גָּמָל Gamal, Camelus, בִּלְגָּה Bilga.

ד D. אָדָם Adam ידִידְיָה Jedidja. לוּד Lydia.

ד D intensum, vel T remissum, ut in דַּרְדַּע Dardah, זַבְדִּי Zabdi.

כ C ante O vel A, ut in לֵכָה Leca סְכָה Neso, אַרְיוֹךְ Arjoc.

כ C intensum, id est K, ut כַּף, Kappa, כִּתִּים Κιτιεῖς. כּוֹרֶשׁ Κῦρος. כְּפַר־נַחוּם Kapernaum. כֵּיפָא Κηφᾶς. מִלְכָּה Milca.

פ Græcos sequuti legere solemus φ vel PH. שְׂרָפִים Seraphim. אָסָף Asaph; sed nativa potestas literæ est BW, vel BV., פַּרְעֹה Bvarho, יוֹסֵף Josebw, הָרָפָא harabwa.

פּ, P legimus ex græca consuetudine, פְּלֶשֶׁת Palæstina. פָּרָס Persia. Sed literæ פּ cum Dages leni exaratæ sonus est medius inter Bw & Pw. Hinc פִּלֶגֶשׁ Pellex, lectũ antiquitus fuit Bwilegesch vel Pilegesch cum P remisso.

ת ut Græcum Θ, vel ut TH, latina elementa, enunciatur, נָתָן Nathan, יִתְרוֹ Jithro, חֲמָת Chamath. Sed nativus literæ effatus est, DJ, vide Instit. cap. 3. num. 3, 4.

תּ Θ. Hanc literam ex græca consuetudine à ת sine dages leni pictâ non distinguimus. Legimus enim Thabor pro תָּבוֹר, & Karthan pro קַרְתָּן. Sed genuinus effatus est, qui inter DJ & TJ sentitur medius.

Dages

73 Dages lene inscribitur dictis literis 1. ab initio constructionis vocum, ut בְּרֵאשִׁית Bereschith, *in principio*, cum B duriusculo vel intenso. 2. Post scheva mutum expressum vel intellectum, ejusdem vel diversæ dictionis, מַלְכִּי rex meus, יַרְדְּ dominari faciet, שְׂפָתַי תִּפְתָּח labia mea aperias. Hinc etiam post Pathach furtivum, ut רוּחַ דַּעַת Spiritus scientiæ. Instr. num. 15. 3. בּ & כּ ante seipsas leni Dages afficiuntur, ut וַיְהִי בְּבֹאָם. Instit. c. 3. num. 12. 4. Dages lene tertiis Futurorum & Infinitivi literis radicalibus non imprimitur. תַּעַבְדוּ servietis 1. Sam. 4:9. שִׁכְבִי concumbe. עָזְבָהּ deseri eam. Instit. p. 65. 66.

DE DAGES FORTI.

74 Dages forte literas geminat, ut אַסִּיר Assir. זַבּוּד Zabbud. תְּפִלָּה Tfilla. סֻכּוֹת Succoth.

75 Dages forte geminare potest omnes literas, præter gutturatas אהחע. Rarissimè tamen afficit ר, ut in מָרַּת morrath, amaritudo. Prov. 14:10.

76 Expulsum è gutturatis vel Resch compensatur præviâ parvâ in magnam analogam conversâ, ut יֵעָשֶׂה fiet, pro יַעֲשֶׂה ut תְּבָרֵךְ pro תְּבַרֵּךְ.

77 Expulsum Dages forte ex non gutturatis compensatur etiam præviâ magnâ, tono afficiendâ, ut יֵשֵׁל pro יִשַּׁל decutiet, וַיָּשַׁר & serravit pro וַיְשַׁר.

78 Compensatio etiam negligitur, maximè ante ח, ut in נִחַם consolatus est, pro נִחַּם Inst. c. 3. num. 25.

79 Dagesch forte est I. Compensativum literæ ra-

radicalis, ut יִתֵּן dabit, pro יִנְתֵּן & יִקַּח accipiet pro יִלְקַח, & סַבּוּ pro סָבְבוּ, & סַבּוּנִי pro סְבָבוּנִי circumdederunt me. Vel litera servilis, כַּמּוֹץ pro כְּהַמּוֹץ sicut gluma. Instit. c. 3. n. 27.

80 II. Characteristicum Conjugationis Pihel, Puhal & Hitphahel, ut פִּקֵּד : פֻּקַּד : הִתְפַּקֵּד.

81 III. Euphonicum, ut in עֲרֻמִּים pro עֲרוּמִים nudi. מֹשֶׁה לֵּאמֹר Exod. 6: 10. Instit. c. 3. n. 29.

DE MAPPIK.

Mappik punctum literæ ה impressum, ex quieto facit mobile, ut לָהּ lah, ei. 82

Mappik ה literæ infigendum sæpe deficit, ut אָכְלָה pro אָכְלָהּ cibus ejus. 83

DE RAPHE.

Raphe est lineola transversa, quæ literis imposita eis vel quietem vel afflatum leniorem tribuit, ut לָהֿ ei. לֹא תִּגְנֹב lo djignob. Exod. 20: 13. 84

DE PUNCTIS EXTERMINANTIBUS.

Puncta literis imposita, quæ neque vocalium, neque accentuum sustinent vicem, literarum istarum in altero codice autographo absentiam declarant. Talia reperiuntur in אֵת Gen. 38: 12. in אֵלָיו Gen. 18: 9. in לוּלֵא Psalm. 27: 13. vid. Arcan. Kethib p. 152. 153. & seq. 85

CAP. IV.

CAPUT IV.

DE ACCENTIBUS.

86 ACCENTUS vocibus ſacrarum Scripturarum adjecti ſigna ſunt rectæ pronunciationis.

87 Alii viſuntur in Pſalmis, Proverbiis & Ijob, quorum librorum breviuſculæ ſunt Periodi:

88 Alii in reliquis libris, quorum periodi ſunt longiores. Breviorum libros periodorum adpellabo libros אמת. Aleph per raſche theboth ſignificat Ijob.

89 מ Miſchle, vel proverbia, ת Thehillim, ſive Pſalterium indicat: Reliquos vocabo לא אמת.

90 Accentus diſtinguuntur in Dominos & Servos.

DOMINI LIBRORUM LO-AMATH.

I. IMPERATOR PRIMUS.

100 Silluk. ut הארץ: terra.

IMPERATOR SECUNDUS.

Athnach vel Athnachta אלהים Deus.

II. REGES.

101 Segolta. ut in הרקיע harakiah, firmamentum.

Sakephkaton, ut in המים aquæ.

Sakephgadol, in להבדיל ad ſeparandum.

Tiphcha, in בראשית in principio.

III. DUCES.

102 Rebiah למינהם ſecundum ſpeciem eorum.

Schalſcheleth paſicatus. ויאמר & dixit.

Sar-

Sarka. אֱלֹהִים Deus.
Paſchta, תֹהוּ Thóhu, Vacuum.
Jathib, לָמָּה quare?
Thabir. פְּרִי fructus.
Merca kephula, לָהּ ei.

IV. COMITES MAJORES. 103

Paſer הָרֹמֶשֶׂת repens.

Karne phara. בָּאַמָּה in cubito.

Theliſcha gedola. וּבָנָיו ubanáv, & filii ejus.

V. COMITES MINORES. 104

Gereſch. הַמַּיִם aqua.

Gereſchajim, פְּרִי fructus.
Paſik munachatus, vel, Legarme, כָּל־עֵשֶׂב Geneſ. 1:29, אֶת־כָּל־הַיְקוּם Gen. 7:23.
Paſik etiam ſcribitur cum darga, Jeſa. 6. 3. Gen. 12: 17. & cum Mahpach, Gen. 1: 10.

SERVORUM FIGURÆ ET NOMINA.

Merka הָיְתָה fuit. 105
Munach. בָּרָא creavit.
Mahpach. מִתַּחַת inferne.
Darga. וַיַּרְא & vidit.
Kadma. תּוֹצֵא producat.
Theliſcha Ketanna, אֲשֶׁר qui.

Jerach, אַלְפַּיִם Alpajim, Num. 35: 5.

ACCENTUS DOMINI LIBRORUM AMATH.

106 I. IMPERATOR PRIMUS.

Silluk. : יָשָׁב sedit. Psalm. 1: 1.

SECUNDUS.

107 Merca Mahpachatus. חֶפְצוֹ voluptas ejus. Psal. 1. ℣. 2.

TERTIUS.

108 Athnach absente Merca Mahpachato, ut in nomine צַדִּיקִים justi. Psalm. 1: 6.

II. REX.

109 Athnach, præsente Merca-mahpachato, ut in verbo עָמָד stetit. Psalm. 1: 1.

III. DUCES.

110 Rebiah simplex, סִתְרוֹ Psalm. 18: 12.

Rebiah Gereschatus, ut in יְחַלְּצֵנִי Psalm. 18: 20.

Schalscheleth Pesicatus תִּצְּרֶנּוּ Psalm. 12. 8.

Sarka. ut in רַבִּים multi פָּנֶיךָ facies tua.

Tiphcha anterior. עַמִּי hami, populus meus.

IV. COMITES.

111 Paser. בְּקָרְאִי quum invocavero.

Pasik kadmatus, ut in פִּרְיוֹ fructus ejus.

Pasik mahpachatus, ut in תַּקְשִׁיבָה

SERVI

SERVI LIBRORUM AMATH.

Merca, ut in קָמִים surgentes. 112
Munach inferior, ut in רָגְשׁוּ
Munach superior, ut in verbo יִתֵּן dabit.
Mahpach, ut in voce לִשְׁפֹּט ad judicandum.
Kadma, ut in יִתְיַצְּבוּ consistant.
Tiphcha non anterior לְמַעַן propter.
Jerach, מוֹסְרוֹת fundamenta.
Sarka conservus Munach, אָמַר Merca נִאֵץ Ps. 10: 3. Mahpach בְּהֵיכַל in templo. Ps. 11: 4.

MAKKEPH,

Lineola transversa, vocibus tono privatis subnecti solet, ut אֶת־כָּל־הָעֵץ. Gen. 1: 29. 113

DE ACCENTU TONICO.

TONICUS dicitur, qui syllabas vocum intendit. 114

Estque duplex, primarius & secundarius. 115

Primarius est, qui extremam vel extremæ proximam suspendit syllabam, ut בָּרָא creavit, הַשָּׁמַיִם cœlum. 116

Secundarius, ante primarium positus, eodem modo syllabam intendit. Qui, quum intendendo eam sustineat, *Metheg*, i. e. frenum vocatur; si adhæreat Schevæ mobili initiali, *Gahja*, ut לָרָקִיעַ expanso, וַיְהִי־בֹקֶר factumque est mane. וְאֵת Esth. 9: 7. 116

Signum accentus tonici primarii sunt omnes Accentuum figuræ: Methegi autem vel secundarii est 117

virgula erecta, vel vicarius minister Munach, Merca vel Kadma. Instit. p. 80. num. 31.

118 DE SEDE TONI PRIMARII.

Primarius tonus residet vel in ultima, vel in penultima.

DE ACUTIS ULTIMA.

119 1. Magna in fine posita vocalis ante literam radicalem, vocali cassam, ultimam vocis acuit. אָדָם הַגָּדוֹל homo magnus. אֵסוּר vinculum. בּוֹעֵל conjux. אוֹכֶל cibus.

120 2. Finale pathach, cum (ִ) vel (ֵ) non permutatum, acuitur, ut פָּקַד visitavit.

121 3. Finalis parva post semiparvam vel expressam vel occultam acuitur, ut דְּבַשׁ mel, אֲשֶׁר qui. יִשְׁלַח mittet. יִקַּח accipiet. דִּבֶּר loquutus est.

122 4. Suffixum, quod per se cum vocali *parva* syllabam constituit, in ultima tonum collocat, ut אֲבֹתֵיכֶם patres vestri, אֲבִיהֶם pater eorum. דִּבְרֵיכֶן verba vestra. אַפְאֵיהֶם ejiciam eos.

123 5. Suffixum pronominale asyllabicum, i. e. quod per se syllabam non constituit, tonum ponit in ultima. ut שִׁירִי canticum meum. שִׁירוֹ canticum ejus. קוֹלָם vox eorum. עֲצָתוֹ consilium ejus.

124 6. He paragogicum, si præcesserit semiparva, ex acutis nata, ultimam acuit. שָׁמְרָה custodi. אֶשְׁמְרָה custodiam. אֲזַמְּרָה cantabo. בְּשִׁמְךָ in nomine tuo.

7. Joth paragogicum participiis masculinis & Infinitivis in ultima tonum tribuit, ut אֹסְרִי ligans. יוֹשְׁבִי sedens. מַשְׁפִּילִי humilians. Ps. 113. 6. מְקִימִי erigens.

DE

DE PENACUTIS.

1. He paragogicum & locale in penultima to- 125
num collocat 1. si præcesserit vocalis magna, ex.
gr. רֵדָה descende, עוּרָה evigilas. נָקוּמָה surgamus.
יָחִישָׁה accelerabit. תָּעֻפָה evola. וְתָבוֹאָה & adveniet.
בּוֹעֵרָה Hos. 7:4. סְדוֹמָה Sedom versus. נֹבָה ver-
sus Nobum 1. Sam. 21. דְּדָנָה Dedanem versus.
מִזְרָחָה ortum versus אֵמָתָה terror. עֶזְרָתָה: צָרָתָה:
יְשׁוּעָתָה:

2. Si præcesserit semiparva ex parva penacuti 126
nominis enata, לַיְלָה ex לַיִל, nox. נַחְלָה ex נַחַל
amnis. מוּתָא ex מוֹת mors. אַרְצָה vel אַרְצָה versus
terram, ex אֶרֶץ terra. אָהֳלָה Ohla, ex אֹהֶל tento-
rium. צֹעֲרָה Tsóhra, ex צֹעַר Genes. 19: 23.

3. Nominibus participiisque fœmininis addi- 127
tum Joth paragogicum, nunc in ultima tonum collo-
cat, ut in דְּבַרְתִּי ductus, זוּלָתִי בִּלְתִּי גְּנֻבְתִי genube-
thi, furto ablatum: nunc in penultima, ut שָׂרָתִי
princeps. רַבָּתִי maxima. Thr. 1: 1. אֹהַבְתִּי amans,
Hos. 10: 11. יוֹשַׁבְתִּי quæ habitas. מְקֻנַּנְתִּי quæ ni-
dificasti. Jerem. 20: 23.

4. Nominibus masculinis, præteritisque & fu- 128
turis fœmininis conjunctum Joth paragogicum
vocem parit penacutam: ut חֲצִי dimidium, vel,
sagitta, ut שִׁלַּחְתִּי emisisti, Zach. 9: 11. יָלַדְתִּי pe-
peristi, תִּמְחִי delens, Jerem. 18: 23. תֶּשִׁי oblitus
es. Deut. 32: 18 pro תִּשִׁי quia Chirek ante dages
tonum respuit. עָשִׂיתִי comparasti. Ezech. 16: 39.
הָיִיתִי

חָיִיתִי fuisti, fæmininum. Vid. Arcan. Keth. p. 383. 384.

129 5. Penacuta sunt nomina & futuri temporis verba, quæ Segol vel ipsius Pathach vicarium ultimæ radicali præmittunt, ut קֹדֶשׁ sanctitas. סֵפֶר liber. פֹּעַל opus, גֹּמֶא juncus. Participia sunt מֹצֵא inveniens, & חֹטֵא peccans.

130 6. Penacuta sunt, quæ ultimæ radicali præmittunt pathach genuba, נוֹחַ: רוּחַ: הֵנִיחַ: quietem dedit.

131 7. Penacuta sunt, quæ in duas parvas desinunt, ut וַיַּעַן: בֹּכֶה: דֶּשֶׁא: אֲבִיגַיִל: שָׁמַיִם: נַעַר: נֶפֶשׁ יִחַר accendatur. Gen. 18: 30. יֶרֶב augescito. Gen. 1. ℣s. 22.

132 8. Penacuta sunt verba, quæ propter accentum retractum in parvam desinunt, ut וַיָּסָב & circuivit. Judic. 11: 18. וַיָּרָם & elevatum est. וַיָּסַר & divertit. Jud. 4: 18. יָרֶב contendet. Jud. 6: 32.

133 9. Terminatio pronominalis, quæ per se facit syllabam, quoties vocali gaudet magnâ, vocem penacuit: quoties autem parvâ instruitur, ultimam acuit, ut דְּבָרֶיךָ verba tua, בָּגַדְתָּ prævaricatus es. שָׁאַלְנָה petiimus. בֹּשְׁנוּ erubuimus, פְּקַדְתֶּם פְּקַדְתֶּן: visitastis. דִּבְרֵיכֶם verba vestra.

134 10. Si terminationem verbi personalem vocalis magna præcesserit, tonus incidit in penultimam הִפְקִידָה: הִמְצִיאָה: הִפְקִידוּ: הִמְצִיאוּ: הַפְקִידִי: הַפְקִידוּ: הוֹשִׁיבָה הוֹשִׁיבוּ: יוֹשִׁיבוּ: תָּקוּמִי: יָקוּמוּ:

135 קוּמִי: קוּמוּ: הָקִימִי: תְּטִיבִי: מֵתוּ: הֵפֵרוּ: In diminutis

nis mediâ, si terminationem præcesserit dages, tonus vel in penultimam incidit, ut סַבָּה: סַבּוּ: תְּסַבִּי: תְּסַבּוּ: יָסֹבּוּ: נָסַבָּה: נָסַבּוּ: הֵסַבּוּ: הֵסַבִּי: תָּסֵבִּי: יָסֵבּוּ: הֵסַבָּה: הֵסַבּוּ: יָסֵבּוּ: הֵסַבִּי: הָסֵבּוּ Huc etiam referas verbum וַיִּשְׁתַּחוּ pro וַיִּשְׁתַּחֲוּ & hoc pro וַיִּשְׁתַּחֲוֶה & incurvavit se. Vel, quod rariùs contingit, in ultimam descendit accentus, ut in רַבָּה רַבּוּ חַדּוּ רַנּוּ רַנִּי גוֹי.

De cætero Toni sedem ostendit ac declarat accentus ultimæ vel penultimæ adjectus, siquidem is nec postpositivus fuerit, nec præpositivus. 136

Præpositivus est 1. Thelischa magnus, ut in הָאָרֶץ haárets. 2. Tiphca anterior, ut in הֶאֱמַנְתִּי Seheemánthi. Psalm. 27: 13. Postpositivus est 1. Segolta, ut in הָרָקִיעַ harakíah. 2. Sarka, ut in אֱלֹהִים Elohìm, שְׁמַעְתָּ schamáhthá. 3. Thelischa parvus, ut in וַיֹּאמֶר. Hi tonum ostendere nequeunt; reliqui, ut dictum est, ostendunt. 137

12. Si ejusdem figuræ accentus vocem afficiunt, prior syllabam acuit; si diversæ posterior: ut הַמַּיִם hammájim, aqua. וּלְמוֹעֲדִים ulemohadìm, & in tempora stata. 138

DE ACCENTUS TONICI TRANSLOCATIONE.

Translocatio fit duobus modis, vel enim retrahitur tonus ab extrema syllaba in penultimam, vel ab hac in extremam demittitur. 139

140 Caussa demissi est ו conversivum præteriti in futurum. ut וְשָׁמַרְתָּ & custodies, ex שָׁמַרְתָּ schamártha, custodivisti.

141 Caussa retracti frequentior est 1. vel tonorum collisio, ut קָרָא לָיְלָה pro קָרָא לַיְלָה vocavit noctem. הֵתֶל בִּי pro הֵתֵל בִּי illusit mihi. Gen. 31: 7. Proximum quoque tonum habere censentur syllabæ, inter quas interjecta est à semiparvâ suffulta litera, ut לָתֶת לְךָ Gen. 15: 7.

142 Vel 2. Vav conversivum futuri in Præteritum, ut וַיֹּאמֶר & dixit, ex futuro absoluto יֹאמַר dicet.

143 Vel 3. in pausam incidentes particulæ, ut בָּךְ לָךְ אִתָּךְ אוֹתָךְ עִמָּךְ quæ cum transposito Kamets accentum quoque transferunt, hoc modo: בָּךְ : אִתָּךְ עִמָּךְ : לָךְ : אוֹתָךְ

144 Vel 4. Verbi Apocope, ut יֶרֶב ab integro יִרְבֶּה Instit. num. 61. c. 3. Reliquas retracti accentus caussas vid. Instit. cap. 3. num. 58, 61, 62, 63, 64, 65.

DE METHEGO REGULÆ.

145 1. Metheg in longiore voce iteratur וַאֲבָרְכָה. & benedicam. Psalm. 141. 1.

146 2. Methegi loco scribitur & servus Munach וְהָעֵצִים Gen. 22: 7. Interdum Kadma vel Merca. Instit. c. 3. num. 31. Jerach vel Mappac. Instit. c. 3. num. 71.

147 3. Metheg aliquando compensat ejectum Dages, ut in וַיְהִי & fuit.

DE

DE MAKKEPH
Toni ablati signo.

1. Voces ante tonum vel contiguum, vel consi- 148
milem, amisso tono, per Makkeph conjunguntur, ut
בִּגְדֵי־יֶשַׁע pro בִּגְדֵי יֶשַׁע vestes salutis. Jes. 61: 10.
עֶבֶד־מֶלֶךְ Hebedmelec, pro עֶבֶד מֶלֶךְ Jer. 38: 8.

2. Makkeph virgula nonnunquam deficit per 149
servum sequentis Domini compensata, ut סְעָד
לִבְּךָ pro סְעַד־לִבְּךָ fulci cor tuum. Jud. 19: 5.

3. Reperiuntur etiam, quæ promiscuè, tonis 150
collidentibus, Makkeph vocibus interponunt vel
negligunt, ut יִסְגּוֹר לוֹ & יִסְגָּר־לוֹ Jesa. 44: 17. vid.
Jos. 9: 7. Ezech. 24: 2. Proverb. 22: 8. Instit, c. 3.
num. 73. 74. & seq.

DE ACCENTU CONJUNCTIVO.

Conjunctivus, qui & servus dicitur, vocem gram- 151
matico nexu cum sequente ut plurimùm cohæren-
tem, sine interjectu moræ, conjungit.

Conjunctivus vel servus alius est in libris ma- 152
jorum periodorum, alius in libris minorum.

Servi in libris majorum:

Dominus.	*Servus.*	*Dominus.*	*Servus.* 153
1. Silluk		10. Paser	
2. Athnach		11. Karne-phara	vel
3. Segolta		12. Thelischa-gedola	
4. Sakephgadol		13. Geresch	vel
5. Tiphcha		14. Legarme vel Pasik	
6. Rebiah		Munachatus	
7. Pastha	vel		
8. Sarka	vel		
9. Thebir	vel		

 Servis

154 Servis carent Sakephkaton, Schalscheleth pesicatus, Jethib & Gereschajim.

De servis duobus uni Domino ministrantibus vid. Institut. p. 92. cap. 4. num. 88. & seqq.

SERVI IN LIBRIS MINORUM PERIODORUM.

155

Dominus.	*Servus.*	*Dominus.*	*Servus.*
1. Silluk:	vel vel	6. Rebiah simplex	vel
2. Merca Mahpacatus,	vel	7. Tiphcha anterior	
3. Athnach	vel	8. Zarka	vel
4. Rebiah gereschatus	vel	9. Paser	vel
5. Schalscheleth pesicatus,		10. Pasik kadmatus	vel

DE CONSERVIS.

156 Concurrunt aliquando in eadem voce duo, ejusdem Domini, servi, ut in תֹּאמַר Prov. 3: 27. Instit. 3. num. 101. 102.

De vocibus Hebraica Syntaxi per servos construendis, vid. Instit. cap. 3. num. 103, 104. & sq.

DE ACCENTU DISTINCTIVO.

157 Distinctivus est, qui vocis inæquali morâ sermonem suspendit, vel figurâ quadam concinnè dividit.

158 Est is duûm generum: Unus qui vocem suam à se-

à ſequente morulâ quadam ſuſpendit ac dividit, v. gr. בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים. Gen. 1: 1. Ab hac mora ſeu pauſa Pauſarium vocamus.

Alter eſt, qui ſervi ſpecie partes orationis, quæ 159
ex linguæ natura conſtrui non poſſunt, vocis quadam qualitate vel quantitate diſtinguit, ut יִגְמְלֵנִי יְהוָה כְּצִדְקִי retribuat mihi Dominus juxta juſtitiam meam. Pſalm. 18: 21. Servus Munach vocem יְהוָה à ſequente diſtinguit, ut factum in parallelo, ubi adjungitur ei Tiphcha, Merkæ Dominus, יִגְמְלֵנִי יְהוָה 2. Sam. 22: 21.

In Pauſariis accentibus moræ inæqualitas à ſen- 160
ſuum varietate, ſæpius à ſola pronuntiationis ſuavitate & à multitudine vocum pendet.

Longiſſima mora eſt in finibus periodorum: 161
Brevior, quæ periodi cola diſtinguens duo reſpirationis tempora complectitur, inſpirationem & exſpirationem; alia reſpirationis dimidiam partem poſtulat, alia quartam, alia octavam, alia denique decimam ſextam requirit.

Accentus, qui moram facit periodo, vocatur Im- 162
perator primus, qui periodi cola Imperator ſecundus. Reges autem dicti, qui ſemicolon; Duces, qui commata majora; comites majores, qui commatia: minores, qui ſemicommatia ſignificent.

Ex eadem diſparitate moræ natum quoque di- 163
ſcrimen eſt Accentus ſubdiſtinctivi minoris ac majoris.

Subdiſtinctivus minor eſt, qui ſub Domino ma- 164
jore minus diſtinguit, quàm alius eidem Domino ſubjectus.

Major

165 Major est, qui sub Domino majore magis distinguit, quàm alius eidem Domino subjectus.

Tabula I. Subdistinctivorum, in libris Lo-amath.

166

Distinctivus Dominus.		*Subdistinctivus minor.*	*Subdistinctivus major.*
Imperatores.			vel
Reges		vel	vel
		vel	
Duces			

Tabula II. Subdistinctivorum in libris Amath.

167

Distinctivus.		*Subdist. minor.*	*Subdist. major.*
Imperator			vel
Reges			
Duces majores.			
Duces minores.			
Comes major.		vel — Comites minores.	

RE-

Regulæ Pausarii.

I. Pausarius Rex vel Dux ante seipsum aliquanto validiùs, quàm post se ipsum distinguit, ut וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם dixitque DEUS; abundè progignunto aquæ; reptilia animantia &c. Gen. 1. 20. Inst. num. 136. c. 4. 168

Pausarius ante alium ejusdem ordinis longiori mora distinguit, וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם׃ & Spiritus DEI; incubantem præbuit; in superficie aquarum. Gen. 1: 2. Inst. n. 144. c. 4. 169

III. Proximus dignitate Pausarius Domini sui majoris ditionem ubique dividit ac distinguit. ut וְהָרָעָב כָּבֵד בָּאָרֶץ׃ fames autem; gravis erat in terra, Gen. 42: 38. Inst. n. 151. c. 4. 170

IV. Vicarius ditionem à proximè sequente, quacum grammaticè construi non solet, vocis quadam qualitate vel quantitate, non moræ longitudine distinguit, כִּי סָר לִרְאוֹת quod diverteret ad videndum. n. 218. c. 4. Instit. 171

DE ACCENTU FIGURATIVO.

Accentus Figurativus est, qui figuram vocis qualitatem adeptæ moderatur. 172

Facit hoc quando vocem v. gr. lenem, acrem, mæstam, hilarem, duram aut flexibilem tardat vel accelerat, remittit vel intendit, vel legitimum soni gravis vel acuti intervallum temperat. Instit. num. 221. cap. IV. p. 127. 173

Nunc

174 Nunc in ſummam conferre juvat ea, quæ de accentuum ſignis, pronunciationem textus divini moderantibus, diſputata, ab aliorum opinionibus diſcrepant; quibus obſervatis doctrina hæc reddetur expeditior, innumeræque à prolixiſſimis præceptis exceptiones ceſſabunt, queis obruti tirones verba ſacri textus ad Scriptoris cujusq; mentem diſtinguere non potuerunt. Equidem ita ſentio, omnes omnium accentuum ejusdem ordinis figuras, ſive Domini, ſive miniſtri audiant, unam eandem habere diſtinguendi vel conjungendi poteſtatem, prætterquam repetitas; multitudinem verò & varietatem eorum ad modulationem vocum ſpectare. Modulationem intelligo, non quæ cantantium eſt, ſed eam, quæ loquentes vel ſermocinantes deceat, quam hactenus juxta cum Judæis ignoramus.

Cæterum Hebraicas diſtinctiones deinceps per latina potiſſimum ſigna reddere licebit. Nimirum I. in libris LO-AMATH vel in his, qui longioribus utuntur periodis,

175 Silluko Imperatori : respondeat punctum .
Athnacho coli ſignum duo puncta :
Regibus ſemicolon ;
Ducibus commatis latini ſignum ,
Comitib. majoribus germanici commatis ſignum /
Comitib. minoribus comma inverſum ‘
Servis Dominorum vicariis aliquatenus infra verſum demiſſa lineola _

II. IN

II. IN LIBRIS AMATH.

Silluko :— respondeat punctum finale . 176
Merkæ-mahpachato ,— coli signum 2 puncta :
Athnacho — coli signum duo puncta :
Ducibus majoribus — ,— semicoli signum ;
Ducibus minoribus —— virgula latina ,
Comiti majori — virgula germanica /
Comiti minori ,— & '— virgula inversa ‘
Servis, Dominorum vicariis, lineola paulum infra versum depressa —

Hoc modo distinxeris dictum Gen. XLIX: 8.

℣. 8. Jehuda, te, te-*inquam*-celebrabunt fratres tui ; 177
Manus tua; *imponetur* cervici hostium tuorum :
inclinatos-præbebunt-se tibi ; filii patris tui .
9. Catulus leonis, *est* Jehuda; à præda; fili mi ascendisti :
in-crura-se-demiserit, cubuerit tanquam Leo ,
& tanquam immanis Leo ; quis illum suscitet .
10. Non recedet sceptrum , à Jehuda ;
neque Legislator ; e-medio pedum ejus ;
usque, dum venerit EXPETITUS ejus ;
& fuerit ei ; aggregatio populorum .
11. Ligans ad vitem , asellum suum ;
& ad generosam vitem ; pullum asinæ suæ :
Lavat in vino , vestimentum suum ;
12. Nigricans oculis; præ vino: & albus dentibus; præ lacte.

PSALM. CXXXIII.

Canticum excellentissimum ; Davidis : 178

Ecce

ỷ. 1. Ecce quàm bonum & quàm amœnum est :
habitare fratres etiam unà .
2. Est ut unguentũ optimum. superfusum capiti ;
descendens; super barbam: barbam Aharonis :
quod descendit; usque ad oram vestium ejus .
3. Ut ros Chermonis ; ut, qui descendit ;
super montes Tsijonis :
Nam illic. mandat Dominus, benedictionem :
vitam ; usque in seculum .

CAPUT V.

DE VERBO.

179 CONjugationes sunt septem, Paħal seu Kal, i. e. levis dicta, quòd charactere levatur, cum passivo Niphħal, Hiphħil cum passivo Hophħal, Piħel cum passivo Pyhal, & passivo carens Hithpaħel. De causis nominum vide Institut. cap. V. n. 3.

DE CHARACTERIBUS CONJUGATIONUM.

180 1. KAL, simplicis formæ verbum, nullum, ut diximus characterem habet literalem, punctis duntaxat à reliquis conjugationibus discernendum. ut פָּקַד: יִפְקֹד

181 2. Character conjugationis NIPHħAL est נ ante primam radicalem expressum, vel per dages, aut per magnam vocalem compensatum, נִפְקַד visitatus fuit, יִפָּקֵד visitabitur, יֵאָמֵר dicetur.

182 3. Character HIPHħIL est 1. He expressum vel exclusum

clusum ante primam radicalem, quæ non sit kametsata, ut הִפְקִיד visitare fecit, יַפְקִיד pro יְהַפְקִיד visitabit. יוֹשִׁיעַ pro יְהוֹשִׁיעַ salvabit. 2. est ה non sustentatum à puncto labiali ex Kametschatuph nato, ut הוֹשִׁיב habitare fecit, pro הִיְשִׁיב.

4. Character *Hophhal* est ה cum Kametschatuph aut Kibbuts ante primam radicalem vel expressam vel compensatam. ut הָפְקַד præfectus est. הֻגַּשׁ admotus est. הוֹעֲלְתָה educta est. 183

5. Character *Pihel* est Chirek vel Pathach ante mediam radicalem dagesatam; vel est [¨] aut [˙] ante dages exclusum, פִּקֵּד lustravit. יְפַקֵּד lustrabit, אִחַר distulit, יְתָעֵב abominabitur. 184

6. Character ipsius *Pyhal* est Kibbuts, vel Dages fortis compensativum Cholem, ante mediam radicalem, ut פֻּקַּד lustratus fuit, טֹרַף discerptus fuit. 185

7. Character conjugationis *Huthpahel* est הִת syllaba, cujus ה à temporum præformativis eliditur, ut הִתְפַּקֵּד recensitum se præbuit, יִתְפַּקֵּד pro יְהִתְפַּקֵּד recensitum se præbebit. מִתְנַחֵם pro מְהִתְנַחֵם qui solatio perfusum se præbet. 186

FUTURUM

Duplex est: Primum sive Imperativus, formæ simplicioris: Secundum, sive magnum, quod literis gaudet præformativis, 187

Futuri secundi præformativæ literæ sunt איתן, quarum nativa & propria vocalis est Scheva, ut יְפַקֵּד: יְהוֹשִׁיעַ: יְהוֹרֶה. 188

189 Præformativorum Scheva ante socium vertitur in Chirek vel Segol, ut אֶפְקֹד יִפְקֹד.

190 2. Ante ה conjugationis characteristicam exclusam, adsciscunt exclusæ punctum. ut יַפְקִיד pro יְהַפְקִיד & יוֹרֶה pro יְהוֹרֶה confitebitur.

191 3. Semiparva tono proxima vertitur in magnam, ut יוּקַם : הֻקַם : יָקוּם pro יְקוּם & הוּקַם pro הֻקַם.

DE TERMINATIONIBUS VERBORUM,

qnæ personas distinguunt.

192 I. Singulares:

1. Pers. com. תִּי in פָּקַדְתִּי visitavi.
2. pers. masc. תָּ in פָּקַדְתָּ visitavisti.
2. pers. f. תְּ vel תִּי in פָּקַדְתְּ vel פָּקַדְתִּי visitasti fæm. In futuris: י ut פִּקְדִי visita f. & תִּפְקְדִי visitabit *fæm.*
3. pers. fæm. ה ָ rarius ת in פָּקְדָה & פָּקְדַת visitavit *fæm.*

193 II. Plurales:

1. pers. com. נוּ in פָּקַדְנוּ visitavimus.
2. pers. m. תֶּם in פְּקַדְתֶּם visitavistis viri. ו in futuris, ut in פִּקְדוּ visitate. תִּפְקְדוּ visitabitis.
2. pers. fæm. תֶּן ut in פְּקַדְתֶּן visitavistis fæm. נָה in futuris, ut פְּקֹדְנָה visitate, תִּפְקֹדְנָה visitabitis.
3. pers. com. ו in פָּקְדוּ vel פָּקְדָה visitarunt.
3. Fut. m. ו v. gr. יִפְקְדוּ vel יִפְקְדָה visitabunt.

3. Person. fæm. fut. תִּפְקֹדְנָה visitabunt *feminæ*.

DE
TEMPORUM SIGNIFICATIONIBUS.

Vav cum Scheva aut Schurek præfixum, (nisi 194 præcesserit aliud præteritum, vel præteriti loco positum futurum) significationem PRÆTERITI, in futurum vertit, ut וְעָבַר & transibit. Exod. 12: 23. וּשְׁמַרְתֶּם & observabitis. Exod. 12: 24.

FUTURUM Hebraicum, præter Latinorum futu- 195 ra, plerasque Subjunctivi & Optativi significationes exprimit. Hinc יִפְקֹד est visitabit, visitet, visitaret, visitaverit, visitaturus est.

INFINITIVUS vel futurum primum interdum 196 ponitur loco verbi finiti. ut זָכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת meminisse diei Sabbati, i. e. memento. Exod. 20: 8.

Vav cum Pathach præfixum Futuro, futurum 197 vertit in significationem præteriti, ut וַיֹּאמֶר & dixit. Idem non rarò facit אָז particula, ut אָז יָשִׁיר Tunc cecinit. Exod. 15: 1.

Infinitivus certitudinem & evidentiam notat, 198 quum antecedit verbum finitum collactaneum. ut מוֹת תָּמוּת moriendo morieris, i. e. certò.

Cum sequitur infinitivus, notat continuationem 199 vel frequentiam, ut וַיֵּצֵא יָצוֹא & exivit exeundo, i. e. frequenter, indesinenter.

Infinitivus Kal sumitur etiam passivè, ut 200 וּבִמְלֹאת & quum implerentur. Levit. 12: 6.

Participium præsens Kal sonat aliquando im- 201 perfectum, ut פֹּרְשִׂים expandebant, 2. Paral. 3: 13.

13. יְשֵׁנִים dormitabant. 1. Sam. 26: 12.

202 Participium aliquando significat paulò post futurum, ut הִנֵּה אָנֹכִי מֵת Ecce ego post paullo morior. Genes. 48: 21. הִנְנִי רֹפֵא לָךְ en mox sanabo te. 2. Reg. 20: 5.

DE SIGNIFICATU CONJUGATIONUM.

203 Verbum Conjugationis *Kal* explicari potest per verbum substantivum, addito participio, ut פָּקוֹד recensentem esse, מוּת mortuum vel morientem esse.

204 *Niphal* significat passivum ipsius Kal, vel explicatur per verbum *fieri*, addito participio, ut הִפָּקֵד visitari, הִשָּׁמֵר cautum fieri.

205 *Hiphil* per verbum *facere*, addito participio, ut הִפְקִיד præfecit, vel præfectum fecit. הִשְׁכִּיב cubantem fecit.

206 *Hophal* activi sui Hiphil sensum habet passivum, ut הָפְקַד præfici.

207 Pihel exponi potest per verbum *præbere* vel *ostendere*, perque Participium, ut חִכֵּם sapientem præbuit. פִּקֵּד visitatum præbuit, i. e. lustravit.

208 Pyhal respondet suo activo, inde פֻּקַּד in præterito est recensitũ præberi, קֻדַּשׁ separatum præberi.

209 Hithpahel explicari potest per verbum *præbere*, per participium, & *SE*, pronomen reciprocum. ut הִתְפַּקֵּד recensitum se exhibuit, הִתְהַלֵּךְ ambulantem se præbuit.

210 Ex nomine derivatum Hiphil intransitivæ significationis est. ut הֶאֱזִין auribus percepit.

DE

DE VERBORUM DIFFERENTIIS.

VERBA ſunt vel integra vel diminuta. Integra dicuntur, quæ ſtabilibus conſtant literis; diminuta, quæ inſtabilibus. 211

Integrum verbum eſt, פָּקַד כָּבַד מָשַׁל סָתַר שָׁכַב 212 & ſimilia, quorum literæ omnes in flexu & conjugatione manent.

Diminutorum genera ſunt plura. Reperiuntur 213 enim I. Diminuta נ Nun literâ initiali, in quibus נְ Scheva muto ſuffulciendum eliditur, ut יַגִּיד pro יַנְגִּיד nunciabit; vel, cum Scheva mobili ſcribendum, aufertur, ut גַּשׁ accede, pro נְגַשׁ.

II. Diminuta ל in quibus exteritur prima ל, ut 214 in verbo נִתְּעוּ commoluntur, & in iis, quæ derivantur à לָקַח ut יִקַּח accipies, pro יִלְקַח, & קַח accipe, pro לְקַח.

III. Diminuta א, in quibus prima radicalis א 215 per Scheva mutum enuncianda, mutatur in quieſcentem, ut יֹאמַר pro יְאמַר, vel totum exteritur, ut יֹוכְלוּ comedent, pro יֹאכְלוּ.

IV. Diminuta Joth initiali, ante fortiter da- 216 geſatam, in quibus Joth initiale per Dages compenſandum exſcinditur, ut הִקִּיב הִנִּיחַ הִצִּיב pro הִיקִיב הִינִיחַ הִיצִּיב.

V. Diminuta Joth initiali, ante raphatam, in 217 quibus Joth litera per Scheva mutum enuncianda vertitur in quieſcentem; cum Dages pronuncianda in mobilem, ut אִישַׁן dormibo, pro אִישַׁן. Sic יוֹשִׁיב

pro

pro יֹשִׁיב יְ habitare faciet, אֻשַּׁב collocabor, pro אִישַּׁב.

218 Quiescens Joth sæpius non scribitur, ut אֵרֵד descendam. יָבֵשׁ arescet, pro יִיבַשׁ, & אֵירֵד descendam, אֵלְכָה pro אֵילְכָה incedam.

219 VI. Diminuta Joth mediâ radicali, in quibus Joth medium eximitur, ut קָם, quod natum ex קְיָם formâ שָׁפַט judicavit. Qui à קוּם dedu- cunt verbum קָם, non observant Vav radicale locum in Hebraismo ante labiatam non habere. Vid. Instit. p. 176. Talia vulgo dici solent quiescentia Vav mediâ radicali.

220 VII. Diminuta Nun vel Thav radicali ultimâ, in quibus eliditur נ vel ת ante serviles Nun vel Thav, ut נָתַתָּ dedisti, pro נָתַנְתָּ, sic נִתַּנּוּ dati sunt pro נִתַּנְנוּ. Sic כָּרַתִּי pepigi, pro כָּרַתְתִּי.

221 VIII. Diminuta simili, in quibus excidit me- dia radicalis ante similem, ut סַב pro סָבַב circum- dedit.

222 IX. Diminuta א tertia radicali, ut in מָצָא inve- nit. יִמְצָא inveniet. מָצָאתָ invenisti.

223 X. Diminuta ה terminali, in quibus silet He vel occultatur. גָּלָה גָּלִיתָ.

DE PERMUTATIONE DIMINU- TORUM.

224 Transeunt formæ verborum diminutæ in dimi- nutas alias, ut אָתִינוּ in אָתָנוּ venimus; יַפְלֶה in יַפְלִיא separabit. מָלֵא *implevit*, mutatum in מָלָא

Sic

Sic נָקֹטוּ fastidio fuerunt, formæ נָסַבּוּ alternat cum נָקוֹטוּ. Sic הֹבַשְׁתָּ pudefecisti. 2. Sam. 19: 5. pro הֱבִישׁוֹתָ Psalm. 44: 8.

DE PARADIGMATIS.

Paradigmata sunt integrorum & diminutorum, 225 eâque vel Simplicia vel Conjuncta.

Simplex paradigma est, quod congeneres formas discrepantes non exhibet. Conjunctum in quo plures ejusdem temporis discrepantes formæ commemorantur, v. gr. in Imperativo Kal רְפָה cura, Psl. 60: 4. memoratur cum רְפָא.

Media præteriti radicalis loco Pathach interdum 226 adsciscit Kamets, Tsere, Chirek & Segol. Adsciscit, inquam, Kamets, ut in שָׁפָט judicavit, pro שָׁפַט, & שָׁגָג erravit, pro שָׁגַג. Ad hanc formatum est קָם surrexit, pro קָיַם. Tsere, ut קָדֵשׁ sanctus fuit, & שָׁאֵל quæsivit. Chirek magnum, ut כָּלִיתִי: גָּלִיתִי inhibui, vel parvum Pathach, ut יָלַדְתִּי genui, שָׁאַלְתִּי petivi, & יְרִשְׁתֶּם possidebitis. Denique Segol, ut שְׁאֶלְתֶּם petivistis.

Mediam radicalem futuri Kal sæpe sustinet Pathach, 227 ut in אֶשְׁלַח mittam; תִּדְבַּק adhæreas: rarius Schurek, ut תִּשְׁמוּרֵם custodiet eos; à quâ formâ etiam venit יָקוּם, pro יָקוּם surget. קוּם pro קוּם surge.

Reliquas vocalium, in formis congeneribus, 228 permutationes, dabunt Paradigmata conjuncta, quæ descripta Institut. pag. 189. & seqq.

PARADIGMA VERBI INTEGRI.

229 PRÆTERITUM KAL.

	1. Comm.	2. fem.	2. masc.	3. fem.	3. com. 3. masc.
Sing.	פָּקַדְתִּי	פָּקַדְתְּ	פָּקַדְתָּ	פָּקְדָה	פָּקַד
	visitavi,	visitavisti,	visitavisti,		visitavit.
Plur.	פָּקַדְנוּ:	פְּקַדְתֶּן	פְּקַדְתֶּם		פָּקְדוּ
	visitavimus,	visitavistis,	visitavistis.		visitaverunt.

230 PARTICIPIUM PRÆSENS I.

Sing. פּוֹקֵד qui visitat, פּוֹקְדָה vel פּוֹקֶדֶת quæ visitat.

Pl. פּוֹקְדִים qui visitant, פּוֹקְדוֹת quæ visitant.

231 PARTICIPIUM PRÆSENS II.

Sing. פָּקֵד : פְּקֵדָה Plur. פְּקֵדִים : פְּקֵדוֹת

232 PARTICIPIUM PRÆTERITUM I.

Sing. פָּקוּד visitatus, פְּקוּדָה visitata.

Plur. פְּקוּדִים visitati, פְּקוּדוֹת visitatæ.

233 PARTICIPIUM PRÆTERITUM II.

Sing. פָּקִיד פְּקִידָה Plur. פְּקִידִים : פְּקִידוֹת.

234 INFINITIVUS.

Constructus.	Absolutus.
פְּקוֹד vel פְּקֹד visitare,	פָּקוֹד visitare.

235 IMPERATIVI FORMA I.

	Masc. Fæm.	Masc.
Sing.	פִּקְדִי	פְּקוֹד: visita.
Plur.	פְּקֹדְנָה	פִּקְדוּ visitate.

IM-

IMPERATIVI FORMA II. 236

Femin. *Mascul.*

Singul. פִּקְדִי פְּקֹד visita.

Plural. פְּקֹדְנָה פִּקְדוּ visitate.

FUTURI FORMA I. 237

3.fem. 3.masc. 2.fem. 2.masc. 1.comm.

Sing. תִּפְקוֹד יִפְקוֹד, תִּפְקְדִי תִּפְקוֹד אֶפְקוֹד

visitabit, visitabit, visitabis, visitabis, visitabo.

Plur. תִּפְקוֹדְנָה יִפְקְדוּ תִּפְקוֹדְנָה תִּפְקְדוּ נִפְקוֹד

visitabunt, visitabunt, visitabitis, visitabitis, visita-(bimus.

FUTURI FORMA II. 238

3. fem. 3. masc. 2. fem. 2. masc. 1. com.

Sing. תִּפְקַד יִפְקַד תִּפְקְדִי תִּפְקַד אֶפְקַד

visitabit. visitabit. visitabis. visitabis. visitabo.

Pl. תִּפְקַדְנָה יִפְקְדוּ תִּפְקַדְנָה תִּפְקְדוּ נִפְקַד

visitabunt. visitabunt. visitabitis, visitabitis, visita-(bimus.

PRÆTERITUM *NIPHHAL.* 239

1.com. 2.fem. 2.masc. 3.fem. 3.com. 3.masc.

S. נִפְקַדְתִּי נִפְקַדְתְּ נִפְקַדְתָּ נִפְקְדָה נִפְקַד

fui, fuisti, fuisti, fuit visitata, visitatus fuit.

Plur. נִפְקַדְנוּ נִפְקַדְתֶּן נִפְקַדְתֶּם נִפְקְדוּ

tati l. tatæ fuimus, -tatæ fuistis, -tati fuistis, visitati *vel* -tatæ fuerunt.

PARTICIPIUM. 240

Sing. נִפְקָד visitatus. נִפְקָדָה vel נִפְקֶדֶת visitata.

Plur. נִפְקָדִים visitati. נִפְקָדוֹת visitatæ.

241 INFINITIVUS.

הָפְקֵד visitari.

242 IMPERATIVUS vel Fut. primum.

2. femininum. *2. masculinum.*

Sing. הָפְקַד visitare. הָפְקְדִי visitare.

Plur. הָפְקְדוּ visitamini. הָפְקַדְנָה visitamini.

243 FUTURUM II.

3. fem. 3. masc. 2. femin. 2. masc. 1. com.

Sing. אָפְקַד תָּפְקַד תָּפְקְדִי יָפְקַד תָּפְקַד

visitabitur, visitaberis, visitabor.

Plur. נָפְקַד תָּפְקְדוּ תָּפְקַדְנָה יָפְקְדוּ תָּפְקַדְנָה:

visitabuntur, visitabimini, visitabimur.

---

244 PRÆTERITUM *HIPHHIL.*

1. com. 2. fem. 2. masc. 3. fem. 3. com. 3. mas.

Sing. הִפְקִיד הִפְקִידָה הִפְקַדְתָּ הִפְקַדְתְּ הִפְקַדְתִּי

feci, fecisti, fecisti, fecit-visitantem.

Plur. הִפְקִידוּ הִפְקַדְתֶּם הִפְקַדְתֶּן הִפְקַדְנוּ

fecimus, fecistis, fecistis, fecerunt visitantem.

245 PARTICIPIUM.

מַפְקִיד qui visitare facit. מַפְקִידָה quæ visitare facit.

מַפְקִידִים qui visitare faciunt. מַפְקִידוֹת quæ visitare faciunt.

246 INFINITIVUS.

הַפְקֵד vel הַפְקִיד visitare facere.

247 IMPERATIVUS seu FUT. PRIMUM.

2. feminina. *2. masculina.*

Sing. הַפְקֵד visitare fac. הַפְקִידִי visitare fac.

Pl. הַפְקִידוּ visitare facite. הַפְקֵדְנָה visitare facite.

FU-

FUTURUM I. FORMÆ. 248

3. fem. 3. maſc. 2. fem. 2. maſc. 1. comm.

Sing. אַפְקִיד תַּפְקִיד תַּפְקִידִי יַפְקִיד תַּפְקִיד

faciet viſitare, facies viſitare, faciam viſitare.

Plur. נַפְקִיד תַּפְקִידוּ תַּפְקֵדְנָה יַפְקִידוּ תַּפְקֵדְנָה

facient-viſitare. facietis-viſitare, faciemus viſitare.

FUTURUM SECUNDÆ FORMÆ. 249

S. אַפְקֵד תַּפְקֵד תַּפְקְדִי יַפְקֵד תַּפְקֵד

faciet - viſitare. facies - viſitare. faciā viſitare.

Pl. נַפְקֵד תַּפְקְדוּ תַּפְקֵדְנָה יַפְקְדוּ תַּפְקֵדְנָה

facient - viſitare. facietis - viſitare. faciemus viſitare.

PRÆTERITUM *HOPHHAL.* 250

1. cōm. 2. fem. 2. maſc. 3. fem. 3. cem. 3. maſ.

Sing. הָפְקַד הָפְקְדָה הָפְקַדְתָּ הָפְקַדְתְּ הָפְקַדְתִּי

factus vel facta fui. facta fuiſti factus fuiſti. facta fuit. viſitari factus fuit.

Plur. הָפְקְדוּ הָפְקַדְתֶּם הָפְקַדְתֶּן הָפְקַדְנוּ

facti vel factæ fuimus. viſitatæ factæ fuiſtis. facti fuiſtis: viſitari facti (vel -tæ fuerunt.

PARTICIPIUM. 251

Sing. מָפְקָד viſitari factus. מָפְקָדָה vel מָפְקֶדֶת viſitari facta.

Pl. מָפְקָדִים viſitari facti. מָפְקָדוֹת viſitari factæ.

INFINITIVUS.

הָפְקֵד viſitatum fieri, vel effici.

IMPERATIVUS CARET.

FU-

253 FUTURUM II.

3. fem. 3. masc. 2. fem. 2. masc. 1. comm.

Sing. אֶפָּקֵד תִּפָּקֵד תִּפָּקְדִי יִפָּקֵד תִּפָּקֵד

fiet, vel efficietur fies, vel efficieris visitatus, vel
-tata, -tatus. -tata, -tatus, -tata fiam.

Plur. נִפָּקֵד תִּפָּקְדוּ תִּפָּקַדְנָה יִפָּקְדוּ תִּפָּקַדְנָה

visitatæ -tati -tatæ -tati visitati vel
fient. fient. fietis. fietis. -tæ fiemus.

---

254 PRÆTERITUM *PIHEL.*

1. com. 2. fem. 2. masc. 3. fem. 3. com. 3. mas.

Sing. פִּקֵּד פִּקְּדָה פִּקַּדְתָּ פִּקַּדְתְּ פִּקַּדְתִּי

præbui, visitantem præbuisti, visitantem præbuit.

Plur. פִּקְּדוּ פִּקַּדְתֶּם פִּקַּדְתֶּן פִּקַּדְנוּ

præbui- visitantes-præbuistis, visitantes-piæ-
mus visitantes. (buerunt.

255 PARTICIPIUM.

Singul. מְפַקֵּד מְפַקְּדָה מְפַקֶּדֶת

quæ visitantem præbet. qui visitantem præbet.

Plural. מְפַקְּדִים מְפַקְּדוֹת

quæ visitantes præbent. qui visitantes præbent.

256 INFINITIVUS.

פַּקֵּד visitantem præbere.

257 IMPERATIVUS.

2. Mascul. *2. Femin.*

פַּקֵּד visitantem præbe. פַּקְּדִי visitantem præbe.

פַּקְּדוּ visitantes præbete. פַּקֵּדְנָה visitantes præbete.

FU-

FUTURUM. 258

3.fem. 3.masc. 2.fem. 2.masc. 1.comm.

Sing. אפקד תפקד תפקדי יפקד תפקד

visitantem præbebit, visitantem præbebis, visitan-
(tem præbebo.

Plur. נפקד תפקדו תפקדנה יפקדו תפקדנה

visitantes-præbebunt. visitantes-præbebitis, visi-
(tantes præbebimus.

PRÆTERITUM *PUHAL*. 259

1.com. 2.fem. 2.masc. 3.fem. 3.com 3.mas.

Sing. פקד פקדה פקדת פקדת פקדתי

exhibitus, visitata visitat⁹ ex- visitata visitatus
vel exhi- exhibita hibitus exhibita exhibitus
bita fuit. fuisti. fuisti. fuit. fuit.

Plur. פקדו פקדתם פקדתן . פקדנו

exhibiti exhibitæ visitati ex- visitati vel-tæ
vel exhibi- fuistis. hibiti fui- exhibiti vel
tæ fuimus. stis. -tæ fuerunt.

PARTICIPIUM. 260

Sing. מפקד מפקדה מפקדת

visitata exhibita, visitatus exhibitus.

Plur. מפקדים מפקדות

visitatæ exhibitæ. visitati exhibiti.

INFINITIVUS. 261

פקד vel פקוד visitatum vel visitatam exhiberi.

IMPERATIVUS caret.

FUTURUM. 262

3.fem. 3.masc. 2.fem. 2.masc. 1.comm.

Sing. אפקד תפקד תפקדי יפקד תפקד

visitata ex- exhibe- exhibe- exhi- visitat⁹vel-ta
hibebitur. bitur. beris. beberis, exhibebor.

Plur. נִפָּקֵד תִּפָּקְדוּ תִּפָּקַדְנָה יִפָּקְדוּ תִּפָּקַדְנָה

visitatæ visitati exhibebuntur, visitatæ exhibebimini. -tati exhibebimini. visitati vel -tæ exhibebimur.

---

263 PRÆTERITUM *HITHPAHEL.*

1. com. 2. fem. 2. masc. 3. fem. 3. cō. 3. masc.

Sing. הִתְפַּקֵּד הִתְפַּקְּדָה הִתְפַּקַּדְתָּ ־קַּדְתְּ הִתְפַּקַּדְתִּי

visitatū l. tatā me præbui. -tatam te præb. visitatum te præbuisti. -tatam se præbuit. visitatū se præbuit.

Plur. הִתְפַּקְּדוּ תִפַּקַּדְתֶּם הִתְפַּקַּדְתֶּן הִתְפַּקַּדְנוּ

visitatos vel -tatas nos præbuimus. visitatas -tatos vos præbuistis. visitatos vel -tas se præbuerunt.

264 PARTICIPIUM.

Femininum. *Masculinum.*

מִתְפַּקֶּדֶת מִתְפַּקְּדָה מִתְפַּקֵּד

visitatam se præbens. visitatum se præbens.

מִתְפַּקְּדוֹת מִתְפַּקְּדִים

Visitatas se præbentes. visitatos se præbentes.

265 INFINITIVUS.

הִתְפַּקֵּד visitatum, vel visitatam se præbere.

266 IMPERATIVUS.

2. Masculina. 2. Feminina.

Sing. הִתְפַּקֵּד visitatum te præbe. הִתְפַּקְּדִי visitatam te præbe.

Plur. הִתְפַּקְּדוּ visitatos vos præbete. הִתְפַּקֵּדְנָה visitatas vos præbete.

267 FUTURUM.

3 fem. 3. masc. 2. fem. 2. masc. 1. comm.

Sing. אֶתְפַּקֵּד תִּתְפַּקֵּד תִּתְפַּקְּדִי יִתְפַּקֵּד תִּתְפַּקֵּד

præbebit se. te præbebis, visitatū vel visitatam me præbebo.

Pl. נתפקד תתפקדו תתפקדנה יתפקדו תתפקדנה

visitatas se præbebunt.	visitatos se præbebunt.	visitatas vos præbebitis.	visitatos vos præbebitis.	visitatos vel -tas nos præbebimus.

PARADIGMA VERBORUM ab ה ח & ע gutturatis inchoatarum. 168

PRÆTERITA.

KAL. עמד עמדה עמדת עמדת עמדתי
עמדו עמדתם עמדתן עמדנו:

NIPHAL. נעמד נעמדה נעמדת נעמדת נעמדתי
נעמדו נעמדתם נעמדתן נעמדנו:

HIPHIL. העמיד העמידה העמדת העמדת העמדתי
העמידו העמדתם העמדתן העמדנו:

HOPHAL. העמד העמדה העמדת העמדת העמדתי
העמדו. העמדתם העמדתן העמדנו:

HITHPAHEL, PIHEL, & PYHAL sequitur typum verborum פקד פקד התפקד.

PARTICIPIA. 169

PRÆT. KAL: עמוד עמודה עמודים עמודות

NIPHAL. נעמד נעמדה נעמדת נעמדים
נעמדות:

HIPHIL. מעמיד מעמידה מעמדת מעמידים
מעמידות:

HOPHAL. מעמד מעמדה מעמדים מעמדות:

PIHEL, PYHAL & HITPAHEL sequuntur formas Paradigmatis: מפקד מפקד מתפקד:

IN-

271 INFINITIVI.

KAL. עֲמֹר עֲמוֹר עֲמוֹר

NIPHHAL הֵעָמֵר. HIPHHIL הַעֲמִיד & הַעֲמֵר

HOPHHAL. הָעֳמַר. PIHEL, PYHAL & HITHPAHEL

sequuntur Paradigmata פַּקֵּר פֻּקַּר הִתְפַּקֵּר

272 IMPERATIVI.

KAL. עֲמוֹר עִמְרִי עִמְרוּ עֲמוֹרְנָה:

NIPHAL. הֵעָמֵר הֵעָמְרִי הֵעָמְרוּ הֵעָמַרְנָה:

HIPHHIL. הַעֲמֵר הַעֲמִירִי הַעֲמִידוּ הַעֲמֵרְנָה

HOPHAL ET PYHAL CARENT IMPERATIVO.

HITHPAHEL imitatur formas paradigmatis מִתְפַּקֵּר.

273 FUTURA.

KAL. אֶעֱמֹר תַּעֲמֹר תַּעַמְרִי יַעֲמֹר תַּעֲמֹר

נַעֲמֹר תַּעַמְרוּ תַּעֲמֹרְנָה יַעַמְרוּ תַּעֲמֹרְנָה:

NIPHAL. אֵעָמֵר תֵּעָמֵר תֵּעָמְרִי יֵעָמֵר תֵּעָמֵר

נֵעָמֵר תֵּעָמְרוּ תֵּעָמַרְנָה יֵעָמְרוּ תֵּעָמַרְנָה:

HIPHIL. אַעֲמִיר תַּעֲמִיר תַּעֲמִידִי יַעֲמִיר תַּעֲמִיר

נַעֲמִיר תַּעֲמִידוּ תַּעֲמֵרְנָה יַעֲמִידוּ תַּעֲמֵרְנָה:

HOPHHAL. אָעֳמַר תָּעֳמַר תָּעָמְרִי יָעֳמַר תָּעֳמַר

PIHEL. אֲעַמֵּר תְּעַמֵּר אֲעַמֵּר &c. PYHAL. אֲעֻמַּר תְּעֻמַּר

HITHPAHEL. אֶתְעַמֵּר תִּתְעַמֵּר תִּתְעַמְּרִי &c.

---

274 TYPUS

Diminutorum primâ Rad. Nun.

PRÆTERITA.

KAL. נָגַשׁ נָגְשָׁה נָגַשְׁתָּ נָגַשְׁתְּ נָגַשְׁתִּי

נָגְשׁוּ נְגַשְׁתֶּם נְגַשְׁתֶּן נָגַשְׁנוּ:

NIPH-

NIPHHAL. נגש נגשה נגשת נגשת נגשתי
נגשו נגשתם נגשתן נגשנו:
HIPHHIL: הגיש הגישה הגשת הגשת הגשתי
הגישו הגשתם הגשתן הגשנו:
HOPHHAL: הגש הגשה הגשת הגשת הגשתי
הגשו הגשתם הגשתן הגשנו:
PIHEL: נגש נגשה נגשת נגשת נגשתי
נגשו נגשתם נגשתן נגשנו:
PYHAL: נגש נגשה נגשת נגשת נגשתי:
HITHPAHEL:
התנגש התנגשה התנגשת התנגשת התנגשתי:

PARTICIPIA. 275

KAL. נוגש נוגשה נוגשת נוגשים נוגשות
NIPHHAL: נגש נגשה נגשת נגשים נגשות
HIPHHIL: מגיש מגישה מגשת מגישים מגישות
HOPHHAL: מגש מגשה מגשים מגשות
PIHEL: מנגש מנגשה מנגשת מנגשים מנגשות
PYHAL: מנגש מנגשה מנגשים מנגשות:
HITHPAHEL:
מתנגש מתנגשה: מתנגשים מתנגשות:

INFINITIVI. 276

KAL: גשת *accedere*. NIPHHAL: הנגש *accedentem fieri*.
HIPHIL: הגיש *accedere facere, i. e. admovere*.
HOPHAL. הגש *accedentem effici, i. e. admoveri*.
PIHEL: נגש *accedentem exhibere*.

PYHAL. נֻגַּשׁ vel נֻגָּשׁ *accedentem exhiberi.*
HITHPAHEL: הִתְנַגֵּשׁ *accedentem se præbere.*

277 IMPERATIVI.

KAL: גַּשׁ גְּשִׁי גְּשׁוּ גַּשְׁנָה:
NIPHHAL: הִנָּגֵשׁ הִנָּגְשִׁי הִנָּגְשׁוּ הִנָּגַשְׁנָה:
HIPHHIL: הַגֵּשׁ הַגִּישִׁי הַגִּישׁוּ הַגֵּשְׁנָה:
PIHEL: נַגֵּשׁ נַגְּשִׁי נַגְּשׁוּ נַגֵּשְׁנָה:
HITHPAH. הִתְנַגֵּשׁ הִתְנַגְּשִׁי הִתְנַגְּשׁוּ הִתְנַגֵּשְׁנָה:

278 FUTURA.

KAL. אֶגַּשׁ תִּגַּשׁ תִּגְּשִׁי יִגַּשׁ תִּגַּשׁ
נִגַּשׁ תִּגְּשׁוּ תִּגַּשְׁנָה יִגְּשׁוּ תִּגַּשְׁנָה:
NIPHHAL: אֶנָּגֵשׁ תִּנָּגֵשׁ תִּנָּגְשִׁי יִנָּגֵשׁ תִּנָּגֵשׁ
נִנָּגֵשׁ תִּנָּגְשׁוּ תִּנָּגַשְׁנָה יִנָּגְשׁוּ תִּנָּגַשְׁנָה:
HIPHHIL: אַגִּישׁ תַּגִּישׁ תַּגִּישִׁי. יַגִּישׁ תַּגִּישׁ
HOPHHAL. אֻגַּשׁ תֻּגַּשׁ תֻּגְּשִׁי יֻגַּשׁ תֻּגַּשׁ
נֻגַּשׁ תֻּגְּשׁוּ תֻּגַּשְׁנָה יֻגְּשׁוּ תֻּגַּשְׁנָה:
PIHEL. אֲנַגֵּשׁ תְּנַגֵּשׁ תְּנַגְּשִׁי יְנַגֵּשׁ תְּנַגֵּשׁ
נְנַגֵּשׁ תְּנַגְּשׁוּ תְּנַגֵּשְׁנָה יְנַגְּשׁוּ תְּנַגֵּשְׁנָה:
PYHAL. אֲנֻגַּשׁ תְּנֻגַּשׁ תְּנֻגְּשִׁי יְנֻגַּשׁ תְּנֻגַּשׁ: &c.
HITHPAHEL:
אֶתְנַגֵּשׁ תִּתְנַגֵּשׁ תִּתְנַגְּשִׁי יִתְנַגֵּשׁ תִּתְנַגֵּשׁ: &c.

CONJUGATIO

VERBI לָקַח *accepit.*

279 Præteritum Kal à formis פָּקַד integri verbi in uno dissidet קָח *accepit*, pro לָקַח Ezech. 17: 5.

IN-

INFINIVIVUS. 280

Constructus קַחַת, & semel omnino קַחַת accipere. 2.Reg. 12: 8.
Absolutus: לָקוֹחַ vel לָקֹחַ accipere.

IMPERATIVUS. 281

SING. קַח accipe, masc. קְחִי accipe, fæm.
PLUR. קְחוּ accipite, masc. קַחְנָה accipite, fæm.
Integer: לְקַח Exod. 29: 1. לִקְחִי 1. Reg. 17: 11.

FUTURUM. 282

SING. אֶקַּח תִּקַּח תִּקְחִי יִקַּח תִּקַּח
PLUR. נִקַּח תִּקְחוּ תִּקַּחְנָה יִקְחוּ תִּקַּחְנָה Dissimile est תִּקְחִי accipies, f. absente Dages. Tseph. 3: 7.

PRÆTERITUM NIPHHAL. 283

SING. נִלְקַח captus est. נִלְקְחָה capta est.

INFINITIVUS.

הִלָּקַח capi. 2. Reg. 2: 9.

FUTURUM.

אֶלָּקַח assumar. תִּלָּקַח assumetur.

PRÆTERITUM HOPHHAL. 284

SING. יֻקַּח accipietur, m. תֻּקַּח capietur, fæm.

UNICUM VERBUM לָתַע 285

Diminutum est in Præterito Niphhal, נִתְּעוּ commolita sunt, pro נִלְתְּעוּ Ijob 4: 10.

TYPUS DIMINUTORUM
ob secundam geminandam.

286 PRÆTERITA. *Circumivit.*

Kal. סַב סַבָּה סַבּוֹתָ סַבּוֹת סַבּוֹתִי
סַבּוּ סַבּוֹתֶם▭ סַבּוֹתֶן סַבּוֹנוּ :

Niphhal. נָסַב נָסַבָּה נְסַבּוֹתָ נְסַבּוֹת נְסַבּוֹתִי
נָסַבּוּ נְסַבּוֹתֶם▭ נְסַבּוֹתֶן נְסַבּוֹנוּ :

Hiphhil. הֵסֵב הֵסֵבָּה הֲסִבּוֹתָ הֲסִבּוֹת הֲסִבּוֹתִי
הֵסֵבּוּ הֲסִבּוֹתֶם▭ הֲסִבּוֹתֶן הֲסִבּוֹנוּ:

Hophhal. הוּסַב הוּסַבָּה הוּסַבּוֹתָ הוּסַבּוֹת וגו׳

Pihel. סוֹבֵב סוֹבְבָה סוֹבַבְתָּ סוֹבַבְתְּ סוֹבַבְתִּי &c.

Pyhal. סוֹבַב סוֹבְבָה סוֹבַבְתָּ: &c.

Hithpahel. הִסְתּוֹבֵב הִסְתּוֹבְבָה הִסְתּוֹבַבְתָּ &c.

287 PARTICIPIA.

Kal. סוֹבֵב סוֹבְבָה סוֹבְבִים▭ סוֹבְבוֹת :
סָבוּב סְבוּבָה סְבוּבִים▭ סְבוּבוֹת :

Niphhal. נָסָב נְסַבָּה נְסַבִּים▭ נְסַבּוֹת:

Hiphhil. מֵסֵב מְסִבָּה מְסִבִּים▭ מְסִבּוֹת :

Hophhal. מוּסָב מוּסַבָּה מוּסַבִּים▭ מוּסַבּוֹת:

Pihel. מְסוֹבֵב מְסוֹבְבָה מְסוֹבְבִים▭ מְסוֹבְבוֹת:

Pyhal. מְסוֹבָב מְסוֹבָבָה &c.

Hithpahel. מִסְתּוֹבֵב מִסְתּוֹבְבָה &c.

288 INFINITIVI.

Kal. סוֹב, Niph. הִסּוֹב. Hiph. הָסֵב. Hophal הוּסַב
Pihel. סוֹבֵב, Pyhal, סוֹבַב. Hithpahel, הִסְתּוֹבֵב

IM-

IMPERATIVI. 289

Kal. סוֹב סוֹבִּי סֹבּוּ סֻבֶּינָה:
Niphhal. הִסַּב הִסַּבִּי הִסַּבּוּ הִסַּבֶּינָה:
Hiphhil. הָסֵב הָסֵבִּי הָסֵבּוּ הֲסִבֶּינָה
Pihel. סוֹבֵב סוֹבְבִי סוֹבְבוּ סוֹבֵבְנָה:
Hithpah. הִסְתּוֹבֵב הִסְתּוֹבְבִי הִסְתּוֹבְבוּ הִסְתּוֹבֵבְנָה:

FUTURA. 290

Kal. אָסוֹב תָּסוֹב תָּסוֹבִּי יָסוֹב תָּסוֹב
נָסוֹב תָּסוֹבּוּ תְּסֻבֶּינָה יָסוֹבּוּ תְּסֻבֶּינָה:
Niphhal. אֶסַּב תִּסַּב תִּסַּבִּי יִסַּב תִּסַּב
נִסַּב תִּסַּבּוּ תִּסַּבֶּינָה יִסַּבּוּ תִּסַּבֶּינָה:
Hiphhil. אָסֵב תָּסֵב תָּסֵבִּי יָסֵב תָּסֵב
נָסֵב תָּסֵבּוּ תְּסִבֶּינָה יָסֵבּוּ תְּסִבֶּינָה:
Hophhal. אוּסַב תּוּסַב תּוּסַבִּי יוּסַב תּוּסַב
נוּסַב תּוּסַבּוּ תּוּסַבֶּינָה יוּסַבּוּ תּוּסַבֶּינָה:
Pihel. אֲסוֹבֵב תְּסוֹבֵב תְּסוֹבְבִי יְסוֹבֵב וגו׳
Pyhal. אֲסוֹבַב תְּסוֹבַב תְּסוֹבְבִי יְסוֹבַב &c.
Hith-Pahel. אֶסְתּוֹבֵב תִּסְתּוֹבֵב תִּסְתּוֹבְבִי יִסְתּוֹבֵב &c.

TYPUS DIMINUTORUM
Prima Joth.

PRÆTERITA. *Sedit* 291

Kal. יָשַׁב יָשְׁבָה יָשַׁבְתָּ יָשַׁבְתְּ יָשַׁבְתִּי וגו׳
Niphhal. נוֹשַׁב נוֹשְׁבָה נוֹשַׁבְתָּ נוֹשַׁבְתְּ נוֹשַׁבְתִּי:
נוֹשְׁבוּ נוֹשַׁבְתֶּם נוֹשַׁבְתֶּן נוֹשַׁבְנוּ:

HIPHHIL. הוֹשִׁיב הוֹשִׁיבָה הוֹשַׁבְתָּ הוֹשַׁבְתִּי
הוֹשִׁיבוּ הוֹשַׁבְתֶּם הוֹשַׁבְתֶּן הוֹשַׁבְנוּ :
HOPHHAL. הוּשַׁב הוּשְׁבָה הוּשַׁבְתָּ הוּשַׁבְתִּי
הוּשְׁבוּ הוּשַׁבְתֶּם הוּשַׁבְתֶּן הוּשַׁבְנוּ :
PIHEL. יִשֵּׁב יִשְּׁבָה יִשַּׁבְתָּ וגו׳
PYHAL. יֻשַּׁב יֻשְּׁבָה יֻשַּׁבְתָּ וגו׳
HITHPAHEL. הִתְיַשֵּׁב הִתְיַשְּׁבָה הִתְיַשַּׁבְתָּ &c.

292 PARTICIPIA.

KAL. יוֹשֵׁב יוֹשְׁבָה יוֹשֶׁבֶת יוֹשְׁבִים יוֹשְׁבוֹת
NIPHHAL. נוֹשָׁב נוֹשָׁבָה נוֹשֶׁבֶת נוֹשָׁבִים נוֹשָׁבוֹת
HIPHHIL: מוֹשִׁיב מוֹשִׁיבָה מוֹשֶׁבֶת מוֹשִׁיבִים מוֹשִׁיבוֹת
HOPHHAL. מוּשָׁב מוּשָׁבָה מוּשָׁבִים מוּשָׁבוֹת :
PIHEL. מְיַשֵּׁב מְיַשְּׁבָה מְיַשְּׁבִים &c.
PYHAL. מְיֻשָּׁב מְיֻשָּׁבָה מְיֻשָּׁבִים &c.
HITMPAHEL. מִתְיַשֵּׁב מִתְיַשְּׁבָה מִתְיַשְּׁבִים &c.

293 INFINITIVI.

KAL שֶׁבֶת Niphal: הִוָּשֵׁב
HIPHHIL הוֹשִׁיב vel הוֹשֵׁב
HOPHHAL הוּשַׁב. Pihel יַשֵּׁב. Pyhal יֻשַּׁב
HITHPAHEL הִתְיַשֵּׁב

294 IMPERATIVI.

KAL שֵׁב שְׁבִי שְׁבוּ שֵׁבְנָה :
NIPHHAL: הִוָּשֵׁב הִוָּשְׁבִי הִוָּשְׁבוּ הִוָּשַׁבְנָה :
HIPHHIL הוֹשֵׁב הוֹשִׁיבִי הוֹשִׁיבוּ הוֹשֵׁבְנָה :
PIHEL. יַשֵּׁב יַשְּׁבִי יַשְּׁבוּ יַשֵּׁבְנָה :
HITHPAHEL הִתְיַשֵּׁב הִתְיַשְּׁבִי : &c.

FU-

FUTURA SECUNDA. 298

KAL. אֵשֵׁב תֵּשֵׁב תֵּשְׁבִי יֵשֵׁב תֵּשֵׁב:
נֵשֵׁב תֵּשְׁבוּ תֵּשַׁבְנָה יֵשְׁבוּ תֵּשַׁבְנָה:
NIPHHAL: אוּשֵׁב תּוּשֵׁב תּוּשְׁבִי יוּשֵׁב תּוּשֵׁב
נוּשֵׁב תּוּשְׁבוּ תּוּשַׁבְנָה יוּשְׁבוּ תּוּשַׁבְנָה:
HIPHHIL: אוֹשִׁיב תּוֹשִׁיב תּוֹשִׁיבִי יוֹשִׁיב תּוֹשִׁיב
גוֹשִׁיב תּוֹשִׁיבוּ תּוֹשֵׁבְנָה יוֹשִׁיבוּ תּוֹשֵׁבְנָה:
HOPHHAL: אוּשַׁב תּוּשַׁב תּוּשְׁבִי יוּשַׁב תּוּשַׁב
PIHEL: אֲיַשֵּׁב תְּיַשֵּׁב תְּיַשְּׁבִי יְיַשֵּׁב תְּיַשֵּׁב:
PYHAL: אֲיֻשַּׁב תְּיֻשַּׁב; וגו׳
HITHPAHEL: אֶתְיַשֵּׁב תִּתְיַשֵּׁב תִּתְיַשְּׁבִי

TYPUS DIMINUTORUM media radicali Joth.

PRÆTERITA. *Surrexit.* 296

KAL. קָם קָמָה קַמְתָּ קַמְתְּ קַמְתִּי
קָמוּ קַמְתֶּם קַמְתֶּן קַמְנוּ:
NIPHHAL: נָקוֹם נָקוֹמָה נְקוּמוֹתָ נְקוּמוֹת נְקוּמוֹתִי
נָקוֹמוּ נְקוּמוֹתֶם נְקוּמוֹתֶן נְקוּמוֹנוּ.
HIPHHIL: הֵקִים הֵקִימָה הֲקִימוֹתָ הֲקִימוֹת הֲקִימוֹתִי
הֵקִימוּ הֲקִימוֹתֶם הֲקִימוֹתֶן הֲקִימוֹנוּ:
HOPHHAL: הוּקַם הוּקְמָה הוּקַמְתָּ הוּקַמְתְּ הוּקַמְתִּי
הוּקְמוּ הוּקַמְתֶּם הוּקַמְתֶּן הוּקַמְנוּ:
PIHEL: קוֹמֵם קוֹמְמָה קוֹמַמְתָּ: &c.
PYHAL: קוֹמַם קוֹמְמָה קוֹמַמְתָּ: &c.
HITHPAHEL. הִתְקוֹמֵם הִתְקוֹמְמָה הִתְקוֹמַמְתָּ &c.

297 PARTICIPIA.

KAL. קָם קָמָה קָמִים קָמוֹת
NIPHHAL: נָקוֹם נְקוֹמָה נְקוֹמִים נְקוֹמוֹת
HIPHHIL. מֵקִים מְקִימָה מְקִימִים מְקִימוֹת
HOPHHAL. מוּקָם מוּקָמָה מוּקָמִים מוּקָמוֹת
PIHEL. מְקוֹמֵם מְקוֹמְמָה. מְקוֹמְמִים מְקוֹמְמוֹת
PYHAL. מְקוֹמָם מְקוֹמָמָה מְקוֹמָמִים מְקוֹמָמוֹת
HITHPAHEL. מִתְקוֹמֵם מִתְקוֹמְמָה &c.

298 IMPERATIVI.

KAL. קוּם קוּמִי קוּמוּ קוֹמְנָה:
NIPHAL. הִקּוֹם הִקּוֹמִי הִקּוֹמוּ הִקּוֹמְנָה:
HIPHIL. הָקֵם הָקִימִי הָקִימוּ הָקֵמְנָה
PIHEL. קוֹמֵם קוֹמְמִי קוֹמְמוּ. קוֹמֵמְנָה:
HITHPAH. הִתְקוֹמֵם הִתְקוֹמְמִי הִתְקוֹמְמוּ הִתְקוֹמֵמְנָה.

299 FUTURA.

KAL. אָקוּם תָּקוּם תָּקוּמִי יָקוּם תָּקוּם
נָקוּם תָּקוּמוּ תְּקוּמֶנָה יָקוּמוּ תְּקוּמֶנָה:
NIPHHAL. אֶקּוֹם תִּקּוֹם תִּקּוֹמִי יִקּוֹם תִּקּוֹם
נִקּוֹם תִּקּוֹמוּ תִּקּוֹמְנָה יִקּוֹמוּ תִּקּוֹמְנָה:
HIPHIL. אָקִים תָּקִים תָּקִימִי יָקִים תָּקִים
נָקִים תָּקִימוּ תָּקֵמְנָה יָקִימוּ תָּקֵמְנָה
HOPHAL אוּקַם תּוּקַם תּוּקְמִי יוּקַם תּוּקַם:
נוּקַם תּוּקְמוּ תּוּקַמְנָה יוּקְמוּ תּוּקַמְנָה:
PIHEL. אֲקוֹמֵם תְּקוֹמֵם תְּקוֹמְמִי יְקוֹמֵם תְּקוֹמֵם
נְקוֹמֵם תְּקוֹמְמוּ תְּקוֹמֵמְנָה יְקוֹמְמוּ תְּקוֹמֵמְנָה
PYHAL. אֲקוֹמַם &c. Vid. num. 259. HITHPAHEL אֶתְקוֹמֵם &c. Vid. num. 274.

TYPUS

TYPUS DIMINUTORUM
א ultimâ.

PRÆTERITA. *Invenit.* 300

KAL. מצא מצאה מצאת מצאת מצאתי
מצאו מצאתם מצאתן מצאנו:
NIPHAL. נמצא נמצאה נמצאת נמצאת נמצאתי
נמצאו נמצאתם נמצאתן נמצאנו:
HIPHIL. המציא המציאה המצאת המצאת המצאתי
המציאו המצאתם המצאתן המצאנו:
HOPHAL. המצא המצאה המצאת HITHP. התמצא &c.

PARTICIPIA. 301

KAL. מוצא מוצאה מוצאת מוצאים מוצאות:
NIPH. נמצא נמצאה נמצאת נמצאים נמצאות
HIPH ממציא ממציאה ממציאים ממציאות:
HOPH. ממצא ממצאה ממצאים ממצאות:
PIHEL. ממצא ממצאה ממצאים ממצאות:
PYHAL. ממצא ממצאה ממצאים ממצאות:
HITHP. מתמצא מתמצאה מתמצאים מתמצאות

INFINITIVI. 302

KAL. מצוא מצוא מצאת: NIPH. המצא
HIPH. המציא: המצא PIH. מצא HITHP. התמצא

IMPERATIVI. 303

KAL. מצא מצאי מצאו מצאנה:
NIPH. המצא המצאי המצאו המצאנה

HIPH. הַמְצָא הַמְצִיאִי הַמְצִיאוּ הַמְצֶאנָה׃
PIHEL. מַצָּא מַצְּאִי מַצְּאוּ מַצֶּאנָה׃
HITHP. הִתְמַצֵּא הִתְמַצְּאִי הִתְמַצְּאוּ הִתְמַצֶּאנָה׃

304 FUTURA.

KAL. אֶמְצָא תִּמְצָא תִּמְצְאִי יִמְצָא תִּמְצָא
נִמְצָא תִּמְצְאוּ תִּמְצֶאנָה יִמְצְאוּ תִּמְצֶאנָה׃
NIPH. אֶמָּצֵא &c. PIHEL. אֲמַצֵּא תְּמַצֵּא
HIPH. אַמְצִיא תַּמְצִיא &c. HOPH. אֻמְצָא׃
HITHPAH. אֶתְמַצֵּא תִּתְמַצֵּא תִּתְמַצְּאִי &c.

TYPUS DIMINUTORUM
TERTIÂ HE.

305 PRÆTERITA.

Retexit.

KAL. גָּלָה גָּלְתָה גָּלִיתָ גָּלִית גָּלִיתִי
גָּלוּ גְּלִיתֶם גְּלִיתֶן גָּלִינוּ׃
NIPHAL. נִגְלָה נִגְלְתָה נִגְלֵיתָ נִגְלֵית נִגְלֵיתִי
נִגְלוּ נִגְלֵיתֶם נִגְלֵיתֶן נִגְלֵינוּ׃
PIHEL. גִּלָּה גִּלְּתָה גִּלִּיתָ גִּלִּית גִּלִּיתִי
גִּלּוּ גִּלִּיתֶם גִּלִּיתֶן גִּלִּינוּ׃
PYHAL. גֻּלָּה גֻּלְּתָה גֻּלֵּיתָ גֻּלֵּית גֻּלֵּיתִי &c.
HIPHIL. הִגְלָה הִגְלְתָה הִגְלִיתָ הִגְלִית הִגְלִיתִי
הִגְלוּ הִגְלִיתֶם הִגְלִיתֶן הִגְלִינוּ׃
HOPH. הָגְלָה הָגְלְתָה הָגְלֵיתָ הָגְלֵית הָגְלֵיתִי &c.
HITHPAH. הִתְגַּלָּה הִתְגַּלְּתָה הִתְגַּלִּיתָ הִתְגַּלִּית
הִתְגַּלִּיתִי &c.

PAR-

PARTICIPIA. 306

Præs. KAL. גּוֹלֶה גּוֹלָה גּוֹלִים גּוֹלוֹת

Præter. Kal. גָּלוּי גְּלוּיָה גְּלוּיִים גְּלוּיוֹת:

Præs. NIPHH. נִגְלֶה נִגְלָה נִגְלִים נִגְלוֹת

Præs. PIHEL. מְגַלֶּה מְגַלָּה מְגַלִּים מְגַלּוֹת

Præt. PYHAL. מְגֻלֶּה מְגֻלָּה מְגֻלִּים מְגֻלּוֹת

Præs. HIPHH. מַגְלֶה מַגְלָה מַגְלִים מַגְלוֹת:

Præt. HOPHH. מָגְלֶה מָגְלָה מָגְלִים מָגְלוֹת:

Præs. HITHP. מִתְגַּלֶּה מִתְגַּלָּה מִתְגַּלִּים מִתְגַּלּוֹת:

INFINITIVI. 307

KAL. גְּלֹה גָּלֹה גְּלוֹת Niph. הִגָּלֵה הִגָּלוֹת:

PIHEL. גַּלֵּה גַּלֹּה גַּלּוֹת Pyhal. גֻּלֵּה גֻּלּוֹת:

HIPHHIL. הַגְלֵה הַגְלֹה הַגְלוֹת Hoph. הָגְלֵה הָגְלוֹת

HITHPAHEL. הִתְגַּלּוֹת retectum sese præbere.

IMPERATIVI. 308

KAL. גְּלֵה גְּלִי גְּלוּ גְּלֶינָה

NIPHAL. הִגָּלֵה הִגָּלִי הִגָּלוּ הִגָּלֶינָה

PIHEL. גַּלֵּה גַּלִּי גַּלּוּ גַּלֶּינָה

HIPHHIL. הַגְלֵה הַגְלִי הַגְלוּ הַגְלֶינָה

HITHPAH. הִתְגַּלֵּה הִתְגַּלִּי הִתְגַּלּוּ הִתְגַּלֶּינָה:

FUTURA. 309

KAL. אֶגְלֶה תִּגְלֶה תִּגְלִי יִגְלֶה תִּגְלֶה
נִגְלֶה תִּגְלוּ תִּגְלֶינָה יִגְלוּ תִּגְלֶינָה

NIPHAL. אֶגָּלֶה תִּגָּלֶה תִּגָּלִי יִגָּלֶה תִּגָּלֶה
נִגָּלֶה תִּגָּלוּ תִּגָּלֶינָה יִגָּלוּ תִּגָּלֶינָה:

HIPHIL.

Hiphil. אַגְלֶה תַּגְלֶה תַּגְלִי יַגְלֶה תַּגְלֶה
נַגְלֶה תַּגְלוּ תַּגְלֶינָה יַגְלוּ תַּגְלֶינָה:
Hophal. אָגְלֶה תָּגְלֶה תָּגְלִי יָגְלֶה תָּגְלֶה
Pihel. אֲגַלֶּה תְּגַלֶּה תְּגַלִּי יְגַלֶּה תְּגַלֶּה
נְגַלֶּה תְּגַלּוּ תְּגַלֶּינָה יְגַלּוּ תְּגַלֶּינָה:
Pyhal. אֲגֻלֶּה תְּגֻלֶּה תְּגֻלִּי יְגֻלֶּה תְּגֻלֶּה
Hithpah. אֶתְגַּלֶּה תִּתְגַּלֶּה תִּתְגַּלִּי יִתְגַּלֶּה תִּתְגַּלֶּה
נִתְגַּלֶּה תִּתְגַּלּוּ תִּתְגַּלֶּינָה יִתְגַּלּוּ תִּתְגַּלֶּינָה:

PARADIGMA VERBI

בּוֹא venire, *bis diminuti.*

PRÆTERITUM.

310

Kal. Sing. בָּא בָּאָה בָּאתָ בָּאת בָּאתִי
Plur. בָּאוּ בָּאוּ בָּאתֶם בָּאתֶן בָּאנוּ בָּנוּ

Hiphil. הֵבִיא הֵבִיאָה { הֵבִיתָ / הֵבֵאתָ / הֲבִיאֹתָ } הֵבֵאת הֵבֵאתִי הֲבִיאֹתִי
Plur. הֵבִיאוּ הֲבֵאתֶם הֲבֵאתֶן הֲבוֹאנוּ הֲבִיאֹנוּ
Hoph. Sing. הוּבָא הֻבָאת הֻבָאתָ הֻבָאתִי
Plur. הוּבָאוּ הֻבָאתֶם הֻבָאתֶן הוּבָאנוּ:

PARTICIPIUM PRÆSENS.

311

Kal. Sing. בָּא בָּאָה Plur. בָּאִים בָּאוֹת
Hiph. S. מֵבִיא מֵבִי מְבִיאָה Plur. מְבִיאִים מְבוּאוֹת:
Hoph. Sing. מוּבָא מוּבָאָה Plur. מוּבָאִים מוּבָאוֹת:

IM-

IMPERATIVUS. 312

Kal Sing. בּוֹא בּוֹאִי Plur. בּוֹאוּ בּוֹאינָה

Hiph. S. הָבֵא הָבִיא הָבִיאִי Plur, הָבִיאוּ הֲבִיאֶינָה

INFINITIVUS.

Kal. בּוֹא Hiphil. הָבִיא Hophal. הוּבָא

FUTURUM. 313

Kal. Sing. אָבוֹא תָּבוֹא תָּבוֹאִי יָבוֹ יָבוֹא תָּבוֹא

Plur. נָבוֹא תָּבוֹאוּ תְּבֹאנָה יָבוֹאוּ תָּבוֹאנָה תְּבֹאֶינָה

Hiph. Sing. אָבִיא / אָבִי תָּבִיא תָּבִיאִי יָבִיא / יָבֵא תָּבִיא

Plur. נָבִיא תָּבִיאוּ תְּבִאֶינָה יָבִאוּ / יָבִיאוּ תְּבִיאֶינָהוּ

Hoph. S. אוּבָא תּוּבָא תּוּבְאִי יוּבָא תּוּבָא &c

CAPUT VI.

DE NOMINE.

ACcidunt Nomini Genus, Numerus & Regimen. Genus cognoſcitur 1. ex Significatione. 2. ex Terminatione. 3. ex Apocope. 4. ex nominis abſentis Congruentia. 314

Regula I. Significationis. 315

Propria virorum, fluviorum, montium, populorum & menſium ſunt maſculina: Viciſſim fæminina ſunt nomina mulierum, urbium & regionum.

Re-

316 Regula II. Terminationis.

Quæ in ה vel ת, vel א, ſerviles literas finiuntur, ſunt generis fæminini, ut עֲטָרָה עֲטֶרֶת corona. שְׁמֹנָה octo. כָּלָא tota.

317 Regula III. Apocopes.

Genus nominis, pronominis aut verbi ſæpenumerò reſpicit genus apocopen paſſi nominis, ut אֳנִי *claſſis*, fæmininum eſt, quia ponitur pro inuſitato אֳנִית 1. Reg. 10: 22.

318 Regula IV. Ellipſeos.

Genus nominis, aut verbi frequentiſſimè reſpicit genus nominis abſentis, ut קֶמַח in סֹלֶת בָּלוּל בְּשֶׁמֶן ſimila *farinæ* mixtæ oleo. Exod. 29: 40. יָד *manus*, in תַּעַר הַשְּׂכִירָה novacula *manus* mercenariæ. Jeſai. 7: 20. בֵּן *filius*, in אָמַר קֹהֶלֶת dixit *filius* ejus, quæ congregat. אֶרֶץ in עַד שְׁאוֹל תַּחְתִּית ad ſepulcrum *terræ*, vel *foveæ*, infimæ. Deut. 32: 22.

319 V. Regula Anaphoræ.

Genus pronominis refertur ſæpius ad præcedentis nominis collactaneum. ut ה ad גַּנָּה hortus. in בְּגַן עֵדֶן לְעָבְדָהּ. In hortum *Hedenis*, ut coleret eum. Gen. 2: 15.

320 Par eſt ratio nominum, quæ deſitorum obſoletorumque genus ſibi vendicant. אֶבֶן אַחַת pro אַבְנָה אַחַת Judic. 9: 5, 18. בְּאֵר אַחֶרֶת *puteus alius* pro בְּאֵרָה אַחֶרֶת Gen. 26: 21.

DE

DE NUMERO.

Numerus est Singularis, Dualis & Pluralis. 321

Singularis fœmininus terminatur in servile ה vel in vicarium א, vel in ת, ut שֵׁנָה & שֵׁנָא somnus, עֲטֶרֶת corona; masculinus in reliquas literas omnes desinere potest.

Dualis finitur in ַיִם, ut עֵינַיִם oculi duo. 322 שְׁתַּיִם חֹמוֹתַיִם duo muri. Rarius in ַיִם ut שְׁתַּיִם duæ. שְׁנַיִם duo. vel in ַם absente Joth, v. g. in יַרְכָּתַם latera duo. Ezech. 46: 19. קִרְיָתַם gemina civitas, Ezech. 25:9. pro Kirjathajim. שָׁלֵם pro שָׁלַיִם pax, interprete Paulo. Hebr. 7:1. Sic respondet יְרוּשָׁלֵם Evangelistarum dicta Ἱερουσαλὴμ, pro יְרוּשָׁלַיִם Jeruschalajim. Vid. Arc. Keth. c. X. lib. I.

Pluralis masculinus finitur in ִים, ut אֲנָשִׁים 323 *viri*. Rarius in Joth præmisso pathach, ut יָדַי manus. Ezech. 13: 18. הָרַי montes. גּוֹבַי locustæ. Nahum 3: 5, 17. Vel in Nun exit Syrorum more, ut מִלִּין verba, מַלְכִין reges.

Plurale masculinū deflectitur à singulari masculino, etiam inusitato, ut שִׁבֳּלִים spicæ, à שִׁבּוֹל. ut זְמֹרִים palmites, à זְמֹר inusitato. 324

Pluralis fœmininus terminatur in וֹת, ut בָּנוֹת filiæ. שִׁירוֹת cantica. 325

Plurale fœmininum declinatur à singulari fœminino, etiam inusitato. ut לֵילוֹת noctes, à לֵילָה, ut מִזְבְּחוֹת altaria, ex מִזְבְּחָה inusitato. 326

Cum

328 Cum ellipsi nominis regentis accipienda sunt pluralia fœminina אָבוֹת Patres, & פַּחוֹת Duces, & masculinū נָשִׁים uxores. Et אָבוֹת quidē est ex integro אֲהָבוֹת amores, ut sing. אָב ab אָהָב id est, amor, & פַּחוֹת pro פִּקֻּחוֹת i.e. demonstrationes, & נָשִׁים deflexum ab integro אֲנָשִׁים, ut נָשׁ singulare ab אנש vel אֱנָשׁ homo. Usurpatum ergo אָבוֹת pro אַנְשֵׁי אֲהָבוֹת viri amorū, & פַּחוֹת sunt אַנְשֵׁי פִּקֻּחוֹת viri demonstrationum, & נָשִׁים denotat בַּעֲלוֹת נָשִׁים compotes virorum, vel viris potitas.

FLEXIO NOMINIS.

	Femininum.			*Masculinum.*	
	Status constr	Stat. absol.		Stat. constr.	Status absol.
329 Sing.	שִׁירַת	שִׁירָה	Sing.	שִׁיר	canticum שִׁיר
Dual.	שִׁירְתֵי	שִׁירָתַיִם	Dual.	שִׁירֵי	שִׁירַיִם
Plur.	שִׁירוֹת	שִׁירוֹת	Plur.	שִׁירֵי	שִׁירִים
330 Sing.	*דִּבְרַת	*דִּבְרָה	Sing.	*דְּבַר	*דָּבָר
D.	דִּבְרְתֵי	דִּבְרָתַיִם דִּבְרָתָם	Dual.	דִּבְרֵי	דְּבָרִים
Pl.	דִּבְרוֹת	דְּבָרוֹת	Plur.	: דִּבְרֵי	דְּבָרִים
331 Sing.	*יַרְכַּת	*יְרֵכָה	Sing.	*יֶרֶךְ	*יָרֵךְ
Dual.	יַרְכְּתֵי	יַרְכָּתַיִם יַרְכָּתָם	D.	יַרְכֵי latera.	יְרֵכַיִם
Pl.	: יַרְכוֹת	יְרֵכוֹת	Pl.	: יַרְכֵי latera	יְרֵכִים
332 Sing.	*קִרְיַת	*קִרְיָה	Sing.	: *קְרִי inusitata	קְרִי
D.	קִרְיְתֵי : קִרְיָתָם	קִרְיָתַיִם	Du.	: קְרָם inusit.	קְרָיִם
Plur.	: קִרְיוֹת	קְרָיוֹת	Plur.		קְרָאִים קְרָיִים

CAP. VII.

CAPUT VII.

DE SPECIE VERBORUM ET NOMINUM:

VOx primitiva eſt, quæ non debet originem aliis. 333

Verba verbis, nomina nominibus: itemque nominibus verba, & viciſſim nomina verbis originem debent. Verba verbis, ut פָּקַד פִּקֵּד הִתְפַּקֵּד פָּקַד פְּקֻדָּה: יִפְקוֹד יִפְקְדוּ: Nomina nominibus, ut צוק צוּקָה מְצוּקָה מְצוּקוֹר angustiæ. Nominibus verba צָדַק juſtus fuit, צֶדֶק צָדוֹק צַדִּיק צְדָקָה juſtitia. Nomina verbis: ut אֹזֶן auris, הֶאֱזִין auribus percepit. יִצְהָר: oleum, יַצְהִירוּ oleum exprimebant. Ijob 24:11. 334

Diſcrimen derivativorum faciunt vel puncta, vel ſerviles literæ, quibus verborum & nominum formæ initio vel fine diſcernuntur. Puncta formas derivatas diſcriminant, ex. gr. in verbis: פָּקַד viſitavit, פְּקוֹד viſita. פֹּקֵד viſitans, פִּקֵּד viſitantem præbuit. In Nomine, ut דָּבָר verbum, דֶּבֶר peſtis. דְּבִר penetrale. דִּבֶּר dixit. 335

Verborum literas formativas dabunt verborum typi. Inſtit. p. 150. 151. 152. 336

Nominis FORMATIVÆ INITIALES hæ ſunt:

ש ut שַׁלְהֶבֶת flamma, ex nudo לַהַב. Prop. *Schinhar.* 337

ה ut הַשְׁמָעוּת auditio, הֲנָחָה quies. *Happitſets.*

א ut אַכְזָב fallax. אֶזְרָח indigena. Propr. *Aharon.*

מ ut מִשְׁפָּט judicium. מַקְהֵל congregatio. *Massa.*
נ ut נַפְתּוּלִים luctæ. *Nimrod. Nimschi.*
ת ut תַּגְמוּל ablactatio. תִּירוֹשׁ mustum. *Thirtsa.*
י ut יַלְקוּט pera. *Jahacob. Jahbets.*

FORMATIVÆ NOMINIS FINALES.

338 ה fœmininorum terminatio, ut שִׂמְחָה lætitia. In propriis: שָׂרָה, Chavva, Machla, Hegla.

א fœmininorum terminatio, ut מָרָא amara. זָרָא
339 fastidium. Jeruscha'. Gibha'. בַּעֲנָא Bahana'.

י Masculina gentilium & patronymicorum terminatio, ut חֹרִי subterraneus, vel Troglodyta, הַקֵּינִי Kenæus, הָאֶפְרָתִי Ephrathæus. Item Adjectivi terminatio, ut עֲרִירִי improlis. חָפְשִׁי liber.

יָה Fœmininorum terminatio, ut שְׁבִיָּה captiva, מוֹאֲבִיָּה Moabitis הָאֲרַמִּיָּה Syra.

340 י Nota pluralis masculina, ut חֹרָי opera alba.

י Terminatio nominis constructi pluralis, ut אַנְשֵׁי חַיִל viri roboris. Dualis, ut רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים pedes Sacerdotum.

ם intensiva terminatio, ut אָמְנָם certissimè. שִׁפָּם mystax. Proprium, Cimham.

ם ut שְׁנַיִם duo. שְׁתַּיִם duæ. Propria: Schalem. Jeruschalem. Jarkethem. Ezech. 46:19.

ים Pluralis m. terminatio גִּבּוֹרִים potentes.

ום exaggerativa. ut פִּדְיוֹם plena redemtio. תְּהוֹם abyssus. In propriis Gidhom, Chirom.

יום

ַיִם Dualis terminatio. יָדַיִם manus. Propria: Machanajim. Mitsrajim.

ָן ut אָבְדָן perditio. קָרְבָּן oblatio. Nahaman.

ִין terminatio pluralis: מִלִּין verba. Prop. שַׁעַלְבִּין.

ַיִן Dualis ut in דֹּתַיִן Dothajin. שָׁמְרַיִן Samaria.

וֹן ut רָצוֹן voluntas. Nachschon. Tsijon. 341

וּן ut זְנוּן scortatio. Gereschun, Jeduthun.

ֻן ut זְבוּלֻן Exod. 1:3. qui & זְבֻלוּן Jud. 4:6.

נָה ut תַּחְתּוֹנָה inferior. Habrona. Num. 33:34.

נִי ut קַדְמֹנִי orientalis. הָעַמּוֹנִי Hammonita.

ַת ut עֶזְרַת auxilium. Propr. Libnath, Chelkath. 342

ַת regentis nominis fæminini terminatio, ut תּוֹרַת יְהוָה Lex Domini. Rabbath. Kirjath.

ֶת ut מַמְלֶכֶת regnum. Proprium Haschthoreth.

ִית ut רֵאשִׁית principium. מִצְרִית Ægyptia.

וֹת ut מְדִינוֹת provinciæ. עִבְרִיּוֹת Hebrææ. Succoth, Ramoth, Nebajoth.

וּת v. gr. פְּדוּת redemtio. Jarmuth. רוּת Ruth.

תוֹן ut עֲקַלָּתוֹן tortuosus. Propr. Pirhathon. Vid. Instit. p. 378. 379. & seqq.

CAP. VIII.

DE COMPOSITIONE.

COmponuntur 1. Verba conjugata, ut יַעֲמֹדְנָה 343
ex verbis יַעַמְדוּ תַּעֲמֹדְנָה stabunt. Dan. 8:22.
יִרַדֹּף persequatur, ex יִרְדֹּף & יְרַדֵּף Psalm. 7:6.

2. Nomina conjugata, ut פְּקַח־קוֹחַ omnimoda apertio. גְּאֵי גְאוֹנִים ex גְּאֵיוֹנִים superbissimi.

3. Verba distinctæ originis & ejusdem significationis, שׁוֹסַסְתִּי שׁוֹסֵתִי deprædat⁹ sum, ex שַׁסְתִּי & שׁוֹסַסְתִּי verbo diminuto mediâ ס, & ultimâ He. Jesa. 10: 13.

4. Nomina distinctæ originis אֶלְגָּבִישׁ grando, i. e. אֶגֶל בִּישׁ gutta maligna. שְׁרֵמָה i. e. שְׁדֵי אֲדָמָה ubera terræ, i. agri in uberum speciem sese attollentes.

DE PARTIUM COMPONENDARUM VINCULO SEU COMPAGE.

345 Compages aut vinculum partium compositarum 1. est Chirek, ut מַלְכִּיצֶדֶק Rex justitiæ. אֲבִיאֵל pater Deus. 2. Schurek, ut חֲמוּטַל qui & חֲמִיטַל i. e. Ros Soceri. 3. Scheva, ut שַׁלְהֶבֶתְיָה flamma Domini. מַאְפֵּלְיָה caligo Domini. אַבְנֵר Abner. יָקְתְאֵל Jokthe'el. 4. Makkeph, ut בְּאֵר־שֶׁבַע Beerschebah. יְפֵה־פִיָּה pulcherrima.

COMPOSITA EX PARTICULIS INSEPARATIS, משה וכלב

quæ verbo vel nomini præfixæ præpositionum vel conjunctionum vim habent.

DE

DE VOCALIBUS PRÆFIXORUM.

Propria & nativa præfixorum vocalis eſt Sche- 346
va, non mutanda, niſi vel proximæ literæ adverſentur, vel præfixi diſcrimen poſtulet.

Adverſatur autem, præfixum ſuſtinenti Scheva, 347
vel ה gutturalis, quæ renuit cum Scheva mobili conſociari. Hinc pro הְרָאִיתָ lectum הֲרָאִיתָ an vidiſti?

Vel ſequens labiata, ut וּבֵן & filius, pro וְבֵן. 348

Vel Scheva, quod reſpuit ſocium mobilem; unde 349
pro וְקְרַב dictũ וּקְרַב, & וַאֲנִי pro וְאֲנִי ſic בֵּאלֹהִים pro בְּאֱלֹהִים & hoc pro בְּאֱלֹהִים, & וִיהוּדָה pro וְיְהוּדָה; Ita כִּסְרוֹם auditur loco כְּסְרוֹם & לִירוֹת ad jaculandum, enunciari debuit loco לְיְרוֹת Pſ. 11:2.

Vel ה ſervile, poſt Scheva mobile, extritum, ut 350
בַּקִּיר dicitur, pro בְּהַקִּיר, & כַּיּוֹם pro כְּהַיּוֹם, & לָאוֹר pro לְהָאוֹר.

Vel ipſorum denique præfixorum diſcrimen. 351
hinc eſt הַמֶּלֶךְ non הֲמֶלֶךְ, ut nimirum ה articulare ab interrogativo diſcerneretur. Sic וַיִּשְׁלַח uſurpatum, non וְיִשְׁלַח, ut inter ו converſivum Futuri & copulativum diſcrimen eſſet.

De מ notandum, quòd à מִן particula ſeparata 352
derivatum, נ literam per dages aut magnam vocalem compenſet; quo factum, ut per Scheva, quemadmodum cætera quidem præfixa, non moveretur.

PRÆFIXA CUM VOCALIBUS SUIS RECENSENTUR:

353 I. מ significat A, AB, EX, PRÆ, NE, POST.

354 Præfigitur vocibus cum Chirek sequente dages, ut מִבַּית ex domo.

355 2. Cum Tsere ante ר vel gutturalas, ut מֵאִישׁ à viro. מֵרֹאשׁ ante principium.

356 3. Adsciscit Chirek, addito Metheg, Dages fortis compensativo, מִרְדֹף miredòph, à prosequendo. 1. Samuel. 23: 28. מִהְיוֹת mihejoth, ab existendo.

357 4. Præfigitur interdum cum Chirek, nec Dages nec Metheg sequente, ut מִבְּצִיר præ vindemia. Jud. 8. 2. מִלְאֹם quàm natio. Gen. 25: 23.

358 5. Ante Joth schevandum, evanescente Scheva, מ acquirit Chirek magnum, ut מִימֵי à diebus, pro מִיְמֵי. Rarius Scheva sub Joth retinetur, ut מִיְּשֵׁנֵי Dan. 12: 2. מִיְרֻשָּׁתְךָ 2. Par. 20: 11.

II. ש QUI, QUÆ, QUOD, UT, QUIA.

359 Movetur cum Segol sequente dages, ut שֶׁלִּי qui meus *est*. שֶׁלֹּא qui non.

360 Dages interdum abest, ut שֶׁהָם Cant. 6: 5. שֶׁעָמָלוֹ cujus labor: vel per Metheg virgulam absentia ejus compensatur, ut שֶׁאֲנִי quod ego. Eccl. 4: 18. שֶׁהֵם quod ipsi. Thren. 4: 5. שֶׁאֵל cujus Deus.

Deus. Psalm. 146: 5. Vel per Munach vicarium Methegi. שֶׁאַנִּיחֶנּוּ nam relinquam eum. Eccles. 2: 18.

Rariùs cum Pathach præfigitur, ut שַׁקַּמְתִּי 361
quæ surrexi. Judic. 5: 17.

Bis cum Scheva, ut שְׁהוּא quia istud. Eccles. 2: 362
22. שְׁהֶם quoniam ipsi. ibid. 3: 18.

III. ה Articulare

Præfigitur 1. cum Pathach sequente Dages, ut 363
הַמֶּלֶךְ ὁ βασιλεύς. הַשָּׁמַיִם ὁ οὐρανός. הַמְּנַשֶּׁה Menassita.

Dages imprimendum, sæpius per Metheg ad 364
Pathach adscitum, compensatur: הַֽמְכַסֶּה qui tegit. Exod. 29: 13. הַֽלְוִיִּם Levitæ. Num. 3: 39. הַֽחַלּוֹן Gen. 28: 8. Judic. 5. 22. הַֽחִתִּי Chitthæus,

Ante א & non Kametsatas gutturales עחה ex- 365
tritum dages compensatur per Kamets, ut הָעִבְרִים Hebræi. הָעִיר civitas. הָאָדָם homo.

Etiam ante chatephkametsatam Dages com- 366
pensatur per Kamets magnum, ut הָאֳנִיָּה navis ista. Jonæ 1: 4.

Ante tres gutturales ה ח ע kametsatas, ה præ- 367
figitur cum Segol, neglecta ipsius Dages compensatione, ut הֶהָרִים montes. הֶחָכָם sapiens. הֶעָרִים urbes. Sic הֶחֳדָשִׁים novilunia. Nech. 10: 34. לֶחֳדָשִׁים ad novilunia. Jes. 47: 13. 1. Paral. 23: 31.

Quin & aliàs compensatio extriti Dages sæpe 368
neglecta. ut in הַיְרִיעָה cortina, הַיְסוֹד fundamen-

 tum

tum. הַיְאוֹר amnis. הַחוֹל arena. הַחַיִל robur.

369 Eodem modo suffigitur ה Indefinitum seu ἀόριστον, ut וַיְהִי הַיּוֹם & fuit die quodam. 1. Sam. 1:4. הַנַּעַר aliquis puer, Jes. 7:16. Num. 11:27. 2. Reg. 4:18. הָרוּחַ quidam Spiritus. 1. Reg. 22:21.

IV. ה Vocativum

370 Præfigitur per Pathach sequente Dages, ut הַדּוֹר ô generatio. 2. Per Segol ante gutturalem kametsatam, הֶאָמוּר dictus, Mic. 2:7.

V. ה Interrogativum

371 1. Recipit chatephpathach, ut הֲרָאִיתָ an vidisti?

372 2. Habet Pathach ante literam schevatam cum dages, ut הַלְּבֵן an filio? הַכְזוֹנָה an ut scortum?

373 3. Ante gutturalem non kametsatam adsciscit Pathach vel Kamets, ut הַאַתָּה an tu? Gen. 27:21. הַאַתֶּם an vos? Jud. 6:31.

374 4. Ante gutturalem Cametsatam habet Segol, ut הֶאָנֹכִי an ego? pro הֶאָנוֹכִי.

VI. ו Vav Copulativum

375 Significat ET, TUNC, AUT, ETIAM, ITEM, &c. Movetur 1. per Scheva, ut וְדֶרֶךְ & via.

376 2. Per Schurek, sequente Scheva, ut וּקְרָב & prælium. וּצְעָקִי & clama. Jer. 22:20. vel ante labialem, ut וּפֶה & os. וּבֵן & filius.

377 3. Ante chatephatam per consimilem parvam, ut וַאֲדֹנָי & DOMINUS. וֶאֱמוֹר & dic. וָחֳלִי & morbus.

4. Per Pathach ante chatephpathach concisum, ut וַעְיָרִים & pulli. Gen. 32:16.

5. Mo-

5. Movetur per vocalem exclusi ה articularis' ut וָאֲנִי pro וְהָאֲנִי & classis. 379

6. Vav pro Scheva deposcit Joth sequentis literæ vocalem, Chirek, Joth in mutam conversa, ut וִילְלַת pro וְיִלְלַת & ululatus. Jerem. 25: 36. 380

7. Scheva, quo ante Joth schevatum sustinetur Vav, vertitur in Chirek; repudiato, quo Joth litera movetur, Scheva, ut וִיהוּדָה & Jehuda, pro וִיְהוּדָה 2. Reg. 14: 10. 381

8. Vav proximum, ante accentus Dominos, pro Scheva postulat Kamets, וָבֹהוּ וָפֶלֶא. 382

VII. Vav conversivum Præteriti in Futurum.

Præfigitur vel cum Scheva, ut וְאָמַרְתָּ & dices. 383
vel per Chirek ante Scheva mutum, וִהְיִיתֶם.
vel per ipsius Chirek analogum Segol, וֶחְיֵה
vel per Pathach ante chatephpathach, וַאֲמַרְתֶּם
vel per Schurek ante Scheva & labiales, ut וּשְׁמַרְתֶּם & custodietis, וּבָנִיתָ & ædificabis.

Hoc Vav sæpius accentum ex penultima præteritorū (quæ nec ה nec א ultimâ diminuuntur) in ultimam dejicit, v. gr. וְשָׁמַרְתָּ pro וְשָׁמַרְתָּ & custodies, וְהִבְדִּילָה & separabit, ex הִבְדִּילָה.

VIII. Vav conversivum Futuri in Præteritum

1. Præfigitur per Pathach sequente dages, retracto in penultimam conjunctivo, vel minoris distinctionis accentu, ut וַיֹּאמֶר & dixit, ex absoluto יֹאמַר dicet. 384

2. Per Kamets propter excluſum è ſequente litera dages, ut וָאֹמַר & dixi.

3. Manet ſuo loco tonus, quando ſyllaba ad quam retrahendus fuerit, inchoatur ab א ſervili, vel, ſi ea in א radicalem terminatur, ut in וָאוֹלֵךְ & duxi. וַיָּבוֹא non וַיָּבוֹא & venit. Vid. Inſtit. p. 476. num. 40.

IX. כ Sicut, Secundum.

385 Movetur 1. per Scheva, ut כְּעֵץ ſicut lignum.

2. Duobus Schevajim initio concurrentibus per Chirek, ut כִּסְדֹם ſicut Sodom, pro כְּסְדֹם.

386 3. Si Joth ſchevatum ſequitur; Joth quieſcente, כ adſciſcit Chirek, ut כִּימֵי, non כִּיְמֵי ſicut diebus.

387 4. Si ſequatur Joth chirecatum; Joth quieſcente, Chirek adjicitur prævio כ, ut כִּיתְרוֹן pro כְּיִתְרוֹן Eccleſ. 2: 13.

388 5. Ante chatephatam כ movetur per ſimilem parvam, ut כַּאֲרִיאֵל ſicut Ariel, ſeu Leo Dei. כֶּאֱכוֹל poſt edere.

389 6. Pathach & Chatephpathach, item Segol & Chatephſegol literæ א, in unam parvam ſub כ præfixo contrahuntur, ut כַּאדֹנָי pro כַּאֲדֹנָי ſicut DOMINUS, כֵּאלֹהִים pro כֶּאֱלֹהִים ſicut DEUS.

390 7. Sæpius כ præfigitur per vocalem excluſi ה emphatici, ut כַּיּוֹם pro כְּהַיּוֹם ſicut hoc die. כָּעֵץ ſicut arbor. כֶּעָשָׁן ſicut fumus, pro כְּהֶעָשָׁן.

391 8. Movetur per Kamets in vicinia toni, ut כָּזֶה talis. כָּהֵנָּה tales.

X. ל AD, JUXTA, PROPTER.

Præfigitur 1. per Scheva, ut לְקוֹל ad vocem. 392
לְדָוִד Davidi vel Davidis.
2. Ante Scheva per Chirek, ut לִשְׁלֹמֹה. לִהְיוֹת 393
Mic. 5: 2. cum Metheg, quia ponitur loco לְהְיוֹת.
3. Joth ſchevandum poſt Chirek literæ ל ver- 394
titur in quieſcentem, ut לִידִידִי dilecto meo, pro
לִיְדִידִי.
4. Ante chatephatam ל pro Scheva recipit ſi- 395
milem, ut לַאֲלָפִים ſuper millia. לֶאֱחֹז ad appre-
hendendum.
5. Contractis affinibus punctis ſociatur cum 396
Pathach, ut לַאדֹנָי pro לַאֲדֹנָי Domino. vel cum
Tſere, ut לֵאמוֹר dicendo, pro לֶאֱמוֹר.
6. Scribitur cum vocalibus excluſi ה emphati- 397
ci, ut לַכֶּסֶף pro לְהַכֶּסֶף pro argento, לָאוֹר pro
לְהָאוֹר ad lucem.
7. Sæpius propter toni viciniam habet Kamets, 398
ut לָבֶטַח: לָבוֹן: לָכֶן Promiſcuè dictum לָעָם &
לְעָם populo.

XI. ב IN, CUM, PER.

Præfigitur 1. per Scheva, ut בְּרוֹב in multitu- 399
dine.
2. Ante ſocium, Scheva literæ ב mutatur in 400
Chirek parvum. ut בִּשְׁמִי in nomine meo. Sequen-
te Joth ſchevato Scheva illius evaneſcit, בִּיהוּדָה
ex בִּיְהוּדָה.

3. Ante

401 3. Ante chatephatam, Scheva præfixi ב vertitur in affinem, ut בַּעֲלוֹת pro בְּעֲלוֹת in ascendendo. בֶּאֱמֶת in veritate, בָּחֳרִי in æstu.

402 4. Movetur etiam per vocalem exclusi ה emphatici, ut בַּקִּיר pro בְּהַקִּיר in pariete. בַּעֱלִי pro בְּהַעֱלִי Proverb. 27: 22. בָּעִיר pro בְּהָעִיר in urbe. בֶּעָנָן pro בְּהֶעָנָן in nube. בָּאֳנִי cum classe. 1. Reg. 9: 27.

DE
COMPOSITIONE SUFFIXORUM CUM VERBIS AC NOMINIBUS.

403 Suffixa sunt voces inseparatæ, quæ separatis vocibus per vocales copulatæ, vel pronominis, vel adverbii localis vim habent, vel euphonicum vocibus connexis augmentum adferunt.

Suffixa duûm sunt generum; Verbalia, quæ verbis, Nominalia, quæ nominibus affiguntur.

404 Verbo suffixum hæret vel per suam, vel per alienam vocalem.

Per suam: quoties in Chirek, Schurek vel Kibbuts verbũ terminatur, ut הִמְלַכְתִּיךָ regnare feci te, הִכְרַתִּינִי exscidisti me, הִכְרַעְתַּנִי depressisti me. הִשְׁמִידוּם perdidit eos. הִדְרִיכֻהוּ proculcaverunt
405 eum; pro הִדְרִיכוּהוּ. Verbum, nisi desinat in Chirek, Schurek vel Kibbuts, hæret suffixo per vocalem alienam, ut הִקְטִירָם adolevit eos. הַקְרִיבֵהוּ offer illud, לְהַשְׁמִידוֹ ad perdendum eum.

406 Vocalis suffixi venit in locum ultimæ vocalis, quæ est verbi connexi, ut הִשְׁמִיעָנוּ fecit ut audiremus,

remus,

remus, ex תַּשְׁמִיעַ, ut הִזְכַּרְתַּנִי mentionem feceris mei, ex הִזְכַּרְתָּ. ut הִכַּנִי percussit me, ex verbo הִכָּה.

He radicalis à contiguo suffixo exteritur, ut יִקְרֵךְ obveniet tibi, ex יִקְרֶה obveniet. אֶעֱנֵם respondebo eis, ex אֶעֱנֶה. 407

He servilis litera ante suffixum transit in ת, ut עֲנָקַתְמוֹ ceu torque cingit eos. גְּנָבָתַם furata est eos, ex גָּנְבָה furata est. 408

• Finalibus præteritorum syllabis תֶּם & תֶּן & futurorum נָה abjectis, Kibbuts punctum succedit, verbo suffixum copulans. v. gr. הֶעֱלִיתֻנוּ ascendere fecistis nos. ex הֶעֱלִיתֶם ascendere fecistis. תְּחַשְּׁבֻנִי reputabunt me, ex תְּחַשַּׁבְנָה reputabunt. 409

DE SUFFIXIS VERBORUM SINGULARIBUS,

Sic dictis, non quòd verbis tantùm singularibus junguntur, quum & pluralibus hæreant: sed quòd unam duntaxat personam denotant, ut pluralia plures. 410

SUFFIXA PRIMÆ PERSONÆ.

נִי ME.

Suffigitur Præteritis 1. per Pathach, ut לְקָחַנִי accepit me. 411

2. Per vocalem verbi Chirec parvum, עֲשִׂיתִנִי feci mihi. Ezech. 29:3. רִמִּיתַנִי decepisti me. Verbum הוֹרַדְתֵּנִי demisisti nos, Jos. 2:18. positum est loco 412

loco הוֹרַדְתִּינִי ex forma הוֹרַדְתִּי. De quo Instit. p. 152. num. 24. p. 190. lin. 11. Arc. Kethib. p. 380. & seqq.

413 Futuris jungitur per Tsere, ut זָכְרֵנִי memento mei. יוֹשִׁיבֵנִי collocabit me. הַכֵּינִי percute me. 1. Reg. 20:35.

414 Per ו verbi vocalem, שְׁמָעוּנִי audite me. יִרְאוּנִי videbitis me. vel per [ֻ] ut חָנֻּנִי gratiam facite mihi. תְּשִׂימֻנִי ponatis me. Vel per Scheva, vocalem ב נ epenthetici, ut יְכַבְּדָנְנִי honorabit me, יְשַׁחֲרֻנְנִי quærent me. דָּנַנִּי judicavit me, pro דָּנַנִּי.

ךָ TE. MASC.

415 Suffigitur, per Scheva, ut עָשְׂךָ fecit te. אֶתְּנְךָ dabo te. Per [-:] sub gutturata יִמְצָאֲךָ inveniat te. Per ו vocalem verbi, ut שָׂמוּךָ posuerunt te. שְׁכַחֲנוּךָ obliti sumus te. Per vocalem verbi Chirek, in עֲנִיתִיךָ respondi tibi.

ךְ TE. FOEM.

416 Suffigitur per Tsere, יִקְרֵךְ obveniet tibi. De קְרָאֵךְ vid. Inst. p. 493. num. 128. יְשָׁרְתוּנֶךְ hinc enim retracto accentu natum יְשָׁרְתוּנֶךְ servient tibi. Jesa. 60 7. Per Chirek magnam verbi vocalem, חַקֹּתִיךְ descripsi te. Per Schurek verbi vocalem, יִבְעָלוּךְ maritabunt te.

כִי TE. FOEM. CHALD.

417 Suffigitur per Tsere, אֶזְכְּרֵכִי meminero tui. Psal. 137:6.

EUM.

ו EUM.

Annectitur per Cholem, יִרְדְּפוֹ persequitur eum. 418
Per Chirek verbi vocalem, quo casu fit mobile, ut רְאִיתִיו vidi eum. שְׁאִלְתִּיו petivi eum.

ה EUM.

Suffigitur per Cholem, ut קַבֹּה maledixit ei. 419
Num. 23:8.

הו EUM.

Cohæret PRÆTERITIS per Kamets, ut שָׂמָהוּ 420
posuit eum. Per Scheva verbi vocalem, גְּמָלַתְהוּ reddidit ei. Per Chirek verbi vocalem, נְתַתִּיהוּ dedi eum. Per Schurek verbi vocalem, יְרֵאוּהוּ reverentur ipsum. Per [ֻ] verbi vocalem דְּקָרֻהוּ confixerunt eum.

FUTURIS per Tsere, ut הַשְׁלִיכֵהוּ projice eum. 421
דְּעֵהוּ nosce ipsum, יִרְדְּפֵהוּ persequetur eum. Per Chirek vocalem verbi, פִּקְדִיהוּ visita ipsum. Per Kibbuts verbi vocalem, קְרָאֻהוּ invocate eum. Per Schurek verbi vocalem הַלְלוּהוּ laudate eum.

נְהוּ, vel ה excluso, נוּ

Compositum ex הו & נ epenthetico. Annecti- 422
tur per Segol, יְבָרְכֶנְהוּ benedicet ei. יְסֻבְּנוּ circumdabunt eum. תִּצְּרֶנּוּ custodies eum.

ה EAM.

Copulatur per Kamets, ut שִׂימָה pone illud. 423

יִמְצָאָה

יִמְצָאֵה invenit eam. עֲשִׂיתָה fecisti eam, & neglecto Mappik, צִוָּתָה ipsa præcepit ei. Ruth 3:6.

הָ EAM.

424 Suffigitur per Segol, ut יַמְלִיכֶהָ regnare faciet eam. Per Chirec magnum, verbi punctum, אֲרוֹתִיהָ maledixi ei. Per Schurek verbi punctum, עִזְבוּהָ relinquite illam. Per vocalem Nun epenthetici יִמְצָאוּנְהָ invenient eam. Jerem. 2:24.

נָּה

425 Suffigitur per Segol, ut שְׁמַעֶנָּה audi istud. יַשְׁפִּילֶנָּה humiliabit eam. Componitur ex ה suffixo & נ epenthetico, & נָּה scriptum loco נְנָהּ

SUFFIXA PLURALIA.

נו NOS.

426 Suffigitur *Præteritis* per Kamets, הִצִּילָנוּ eripuit nos. *Futuris* per Tsere, ut יְחָנֵּנוּ gratiam faciet nobis. תְּחַיֵּנוּ vitæ restitues nos.

427 Præteritis etiam copulatur per ו vocalem verbi, ut חָנּוּנוּ gratificamini nobis. Jud. 21:22. vel per Kibbuts, ut הֶעֱלִיתֻנוּ ascendere fecisti nos.

כֶם VOS. MASC.

428 Adhæret per vocalem verbi, ut בֵּרַכְנוּכֶם benediximus vobis.

ם EOS.

429 Suffigitur PRÆTERITIS per Kamets, ut גִּדְּלָם magnos præbuit eos. חִלַּקְתָּם divisisti eos.

Per

Per Pathach, quod vocem penacuat: גנבתם furata est eos, העלתם ascendere jussit eos. Per Chirek verbi vocalem: בניתים ædificavi eos. Per Schurek verbi vocalem, השיבום referebant eos. Per [ו] verbi vocalem, וישאם & exportaverunt eos. FUTURIS per Tsere, ut יעבדם colet 430 eos. Per Pathach, quod vocem penacuat, בצעם divide eos. Amos 9: 1. Per Chirek verbi vocalem, ut תזנים scortata es cum eis.

ן EAS.

Suffigitur per Kamets, ut פקדן visitavit eas. 431 per Pathach, ut יחיתן terrefaciet eas. Hab. 2: 17.

מו EOS

Adhærescit per Tsere, ut יאכלמו comedet 432 eos.

מו EOS.

Cæhæret verbo per vocalem ejus, ut יכסימו o- 433 peruerit eos. Exod. 15: 5.

הם EOS.

Suffigitur per vocalem verbi אפאיהם in an- 434 gulos profligabo eos.

DE SUFFIXIS,

QUÆ NOMINIBUS, INFINITIVIS ET PARTICIPIIS CONVENIUNT.

435 Nomina, & Participia eodem modo ſuffixa recipiunt.

436 Dualibus quoque eodem, quo pluralibus, modo adjunguntur, ut רַגְלֶיךָ pedes tui.

437 Suffixa Infinitivi ſingularium more nominum, admittunt.

438 Pluralia maſculina, ſi ſuffixum acceſſerit, ם abjiciunt; fæminina Joth aſſumunt, ut דְּבָרִים דְּבָרֶיךָ verba tua, צְדָקוֹת צִדְקוֹתֵינוּ Juſtitiæ noſtræ.

439 He maſculinum nomini & participio cum vocali prævia detrahitur, ut קוֹנֶה קוֹנֵהוּ מִקְנֶה מִקְנֵהוּ poſſeſſio ejus, poſſeſſor ejus. Fæmininum in ת mutatur, ut שְׁאֵלָה : שְׁאֵלָתִי petitio mea.

Sunt, quæ ante ſuffixi admiſſionem in alias for-
440 mas tranſeunt. פֶּה tranſit in פִּי; hinc פִּיךָ os tuum אוֹרָה mutatur in אוֹרָה lux. מוֹטָה in מוֹטָה jugum, & שֶׂה in שֶׂיה pecus. Hinc אוֹרֵהוּ lux ejus. Job.
441 25: 3. מוֹטֵהוּ jugum ejus. שֵׂיהוּ pecus ejus. אָב אָח & חָם adſciſcunt Chirek אָבִיךָ pater tuus. אָחִינוּ frater noſter. חָמִיךָ ſocer tuus.

442 Suffixa nunc per ſuam nunc per nominis vocalem nomini adhærent. Per ſuam, ut קוֹלָם vox eorum; per vocalem nominis, ut אָבִינוּ pater noſter.

SUF-

SUFFIXA PRIMÆ PERSONÆ.

י MEUS 443

Singularibus ſuffigitur 1. per Chirek magnum, ut שִׁירִי canticum meum. אֲמָרִי dicere meum. בָּחֳרִי eligere me. שׁוֹלְחִי mittens me. רֹאִי videns me. שִׁירָתִי canticum meum. Pluralibus ac dualibus ſuffigitur per Pathach, שִׁירַי cantica mea. יָדַי manus meæ. רֹאַי videntes me. שִׁירוֹתַי cantica mea.

ני ME 444

Per Tſere Infinitivis tantùm & Participiis applicatum, הַכְעִיסֵנִי ad iram provocando me. Pro רַמּוֹתַנִי eſt רַמּוֹתֵנִי decipere me. 1. Paral. 12: 17. עֹשֵׂנִי faciens me. Loco רֹאַנִי ſcriptum רֹאֵנִי Jeſa. 47: 12.

נו NOSTER 445

Suffigitur *ſingularibus* per Tſere, ut שִׁירֵנוּ canticum noſtrum, מַעֲשֵׂנוּ opus noſtrum. גֹּאֲלֵנוּ redemtor noſter. הַגִּיעֵנוּ pervenire vos. Per Kamets in הוֹצִיאָנוּ educere nos. Exod. 14: 11. *Pluralibus* 446 ac dualibus per Tſere, ſequente Jodh muto, שִׁירֵינוּ cantica noſtra. מַעֲשֵׂינוּ opera noſtra. רַגְלֵינוּ pedes noſtri. Plur. fæm. שִׁירוֹתֵינוּ cantica noſtra.

SUFFIXA SECUNDÆ PERSONÆ.

ךָ TE: MASC. 447

Cohæret ſingularibus per Scheva, שִׁירְךָ canticum tuum. שָׂדְךָ ager tuus. אֹיִבְךָ odio habens te. רְאִתְךָ

רְאֹתְךָ videre te: Per [-ִ] ut בּוֹרַאֲךָ creans te. Per chatepharam sub gutturali, מְשָׁחֲךָ ungere te. In עֲנֶךָּ Joh. 5: 1. ךָ suffigitur per vocalem participii עֹנֶה respondens. Pluralibus & dualibus per Segol, ut שִׁירֶיךָ cantica tua. רַגְלֶיךָ pedes tui.

ךְ TE. FOEM.

448 Suffigitur *singularibus* per Tsere, שִׁירֵךְ canticum tuum. Per Kamets Infinitivo הִבָּרְאָךְ creari te, Ezech. 28: 15. *Pluralibus* per Pathach; sequente Joth quieto, שִׁירַיִךְ cantica tua. בְּנוֹתַיִךְ ædificare te. צֹפַיִךְ speculatores tui. Hæsit plurale suffixum duabus vocibus singularibus, זְנוּתַיִךְ Jerem. 3: 2. & עֲצָתַיִךְ Jesa. 47: 13.

כֶם VESTER. MASC.

449 Constructis ferè jungitur *singularibus* per Scheva, pluralibus per Tsere, ut רַגְלְכֶם pes vester. שִׁירַתְכֶם canticum vestrum. אֲמָרְכֶם dicere vestrum. גֹּאַלְכֶם redimens vos. קָרְבְכֶם accedere vestrum. צֵאתְכֶם egredi vestrum. מְצֹאֲכֶם invenire vestrum. שִׁירֵיכֶם cantica vestra. נַפְשׁוֹתֵיכֶם animæ vestræ. In אֲבִיכֶם & similibus per vocalem constructi nominis copulatur.

כֶן VESTER. FOEM.

450 Jungitur *singularibus* per Scheva, ut שִׁירְכֶן canticum vestrum. Pluralibus per Tsere ante Joth quiescens ponendum. ut שִׁירֵיכֶן cantica vestra.

SUF-

SUFFIXA TERTIÆ PERSONÆ.

ו EJUS. MASC.

451 Annectitur *singularibus* per Cholem, ut מַלְכּוֹ rex ejus. יָפְיוֹ pulcritudo ejus. מַקְדִּשׁוֹ sanctum exhibens eum. צַדְּקוֹ justificare ipsum. בָּרְחוֹ fugere ejus. Per [-:] sub gutturali, פָּעֳמוֹ agere eum. Per vocalem nominis præcedentis in Chirek finiti, quo casu fit mobile, ut אָבִיו pater ejus. אָחִיו frater ejus. פִּיו os ejus. *Pluralibus* ac dualibus per 452
Kamets, Joth sequente quieto, ut עֵינָיו oculi ejus. אוֹכְלָיו comedentes eum. רַגְלָיו pedes ejus. מַרְגְּלוֹתָיו stragulæ ejus pedales. Cum Joth defecto, יַחְדָּו pariter. חַיָּו vita ejus.

ה EJUS. MASC.

453 Suffigitur per Cholem עִירֹה pullus ejus. נֻחֹה quiescere ejus;

הוּ EJUS, MASC.

454 Suffigitur per Tsere, עָלֵהוּ folium ejus. שֵׂיֵהוּ pecus suum. גִּבּוֹרֵהוּ fortis ejus. מַרְאֵהוּ species ejus. בֹּוזֵהוּ spernens eum. Per vocalem vocis præcedentis, אָבִיהוּ pater ejus. פִּיהוּ os ejus. עֲשׂהוּ facere eum.

הָ EJUS.

455 Suffigitur per Kamets, שִׁירָהּ canticum ejus. פִּרְיָהּ fructus ejus. לִדְתָּהּ parere ejus. קֻמָהּ surgere ejus. Absque Mappic עֻזָּה fortitudo

titudo ejus. הִוָּסְדָהּ fundari eam. עָזְבָהּ deseri eam.

456 ## הָ EJUS. FOEM.

Suffigitur per Segol *singularibus* in ה radicalem finiti, שָׂדֶהָ ager ejus. מִקְנָהָ possessio ejus. *Pluralibus* & dualibus per Segol, interjecto Joth quiescente, עָלֶיהָ folia ejus. אֹכְלֶיהָ comedentes illud. קְרֻאֶיהָ invitati ejus. רַגְלֶיהָ pedes ejus.

457 ## הֶם EORUM

Singularibus affigitur 1. per Scheva, כָּלְהֶם universitas eorum. פְּקֻדָּתְהֶם visitari illorum. שִׁירָתְהֶם canticum eorum. Propter accentum retractum scribitur כֻּלָּהֶם. 2. Per vocalem nominis præcedentis. אֲבִיהֶם pater eorum. פִּיהֶם os eorum. Pluralibus & dualibus masculinis per Tsere & Joth quietum, שִׁירֵיהֶם cantica eorum. עֹשֵׂיהֶם facientes ea. רַגְלֵיהֶם pedes eorum. Fœmininis שִׁירוֹתֵיהֶם cantica eorum.

458 ## הֶן EARUM.

Singularibus per Scheva, לִבְּהֶן cor earum. פְּקֻדָּתְהֶם visitare earum. Per Chirek præcedentis nominis punctum, פִּרְיְהֶן fructus earum. Pluralibus per Tsere & Joth quietum. בְּנֵיהֶן filii earum.

459 ## ם EORUM.

Singulari nomini masculino suffigitur per Kamets, ut קוֹלָם vox eorum. פֶּחָם dux eorum: Infinitivis, ut בִּקְעָם diffundere eos. הִבָּרְאָם creari eorum

eorum. גִּשְׁתָּם accedere eorum. Plurali fæminino : אֲבוֹתָם Patres eorum.

ן EARUM 460

Per Kamets adhæret, ut לִבָּן cor eorum, בֹּאָן venire earum. Cum ה paragogico, כֻּלָּנָה omnia hæc. Sic לְרִתְנָה בֹּאָנָה. Per Segol in קִרְבֶּנָה venter eorum. Per vocalem נ epenthetici in לְכֻלָּהֵנָה 1. Reg. 7: 37.

מו EORUM. 461

Suffigitur per Kamets פִּרְיָמוֹ fructus eorum. Per Tsere, ut אֵינֵמוֹ non sunt. Psalm. 59: 14. vel אֵינֵימוֹ Psalm. 73: 5.

DE SUFFIXIS VOCUM

quæ præpositionis vicem explentes Particulæ vocantur separatæ.

I. SINGULARIBUS FORMIS EARUM SUFFIGUNTUR :

י ut עִמִּי mecum. אִתִּי mecum, אוֹתִי me, בֵּינִי inter me. מִנִּי vel מֶנִּי à me, & מ interjecto מִמֶּנִּי à me. בַּעֲדִי pro me. לְמַעֲנִי propter me. בִּלְתִּי præter me. 462

ני ut תַּחְתַּנִי sub me. בַּעֲדֵנִי circa me.

נו ut עִמָּנוּ & אִתָּנוּ. nobis cum, אוֹתָנוּ nos. 463

נו ut בַּעֲדֵנוּ pro nobis.

ךָ ut עִמְּךָ tecum. אִתְּךָ tecum. אוֹתְךָ te. בֵּינְךָ inter te. בַּעֲבוּרְךָ propter te. 464

ךָ ut עִמְּךָ tecum. אוֹתְךָ te *virum*.

465 ךְ ut בַּעֲדֵךְ pro te. בַּעֲבוּרֵךְ propter te *feminam*.

כֶם ut בַּעַדְכֶם pro vobis. לְמַעַנְכֶם propter vos. מִמְּכֶם & מִכֶּם à vobis. אֶתְכֶם vos *viros*.

כֶן ut אִתְּכֶן vos fæminas.

כֶם ut עִמָּכֶם vobiscum viri. עִמָּכֶן vobiscum fæminæ.

466 וֹ ut עִמּוֹ cum eo. בֵּינוֹ inter ipsum. אִתּוֹ cum eo, & אוֹתוֹ quod semel denotat *cum eo*; communiter *eum*. בַּעֲדוֹ pro eo.

הוּ ut מִנְהוּ ex eo. Psalm. 68: 24.

הוּ ut מֶנְּהוּ ex ipso. Ijob 4: 12.

הּ ut עִמָּהּ cum ea. בַּעֲבוּרָהּ propter eam.

נָּה ut מִמֶּנָּה ex ea. תַּחְתֶּנָּה pro ea. Gen. 2: 22.

467 הֶם ut אִתְּהֶם cum illis. מֵהֶם ab eis.

הֶן ut אִתְּהֶן eas, לְבַדְּהֶן seorsum ab illis.

הֶן ut עִמְּהֶן cum illis *fæminis*.

ם ut עִמָּם cum illis אִתָּם cum illis. אוֹתָם eos, vel, cum illis. תַּחְתָּם pro illis. בַּעֲבוּרָם propter eos.

II. PLURALIBUS FORMIS SUFFIXA.

468 י ut עָלַי super me. אֵלַי ad me. אַחֲרַי post me. תַּחְתַּי infra me. עָדַי ad me.

469 נוּ ut עָלֵינוּ super nos. בֵּינֵינוּ & בֵּנוֹתֵינוּ inter nos. אַחֲרֵינוּ: תַּחְתֵּינוּ: עוֹדֵינוּ.

470 יךָ ut עָלֶיךָ super te. אֵלֶיךָ ad te. בֵּינֶיךָ inter te.

יִךְ ut עָלַיִךְ super te. אֵלַיִךְ ad te. בֵּינַיִךְ inter te.

יכֶם

יכם ut עֲלֵיכֶם super vos. אֲלֵיכֶם ad vos. 471
בֵּינֵיכֶם inter vos. אִתְּכֶם vobiscum. עֲדֵיכֶם
ad vos.
יכן ut עֲלֵיכֶן super vos. אֲלֵיכֶן ad vos. בֵּינֵכֶן inter vos.
יו ut עָלָיו super eum. אֵלָיו ad eum. בֵּינוֹ vel בֵּינָיו 472
inter ipsum. עָדָיו: אַחֲרָיו: אַחֲרָו: תַּחְתָּיו תַּחְתּוֹ.
יה ut עָלֶיהָ super eam, אֵלֶיהָ ad eam, עָדֶיהָ usque
ad illud, אַחֲרֶיהָ תַּחְתֶּיהָ.
יהם ut עֲלֵיהֶם super eos. אֲלֵיהֶם vel אֲלֵהֶם 473
ad eos: בֵּינֵיהֶם: אַחֲרֵיהֶם: עֲדֵיהֶם.
יהן ut עֲלֵיהֶן ad eas. אֲלֵיהֶן: אַחֲרֵיהֶן.
ם ut בֵּינוֹתָם inter eos. 474
ימו ut עָלֵימוֹ super eos. אֵלֵימוֹ ad eos.

PRÆFIXIS CONTIGUÈ SUFFIXA.

י ut בִּי in me, per me, contra me. לִי mihi, ad me. 475
נו ut בָּנוּ in nobis. לָנוּ nobis. כָּמוֹנוּ sicut nos.
ךָ ut בְּךָ in te. מִמְּךָ à te. כָּמוֹךָ sicut tu. 478
ךְ ut בָּךְ in te: contra te. מִמֵּךְ à te.
כֶם ut בָּכֶם in vobis. לָכֶם vobis. כָּכֶם sicut 479
vos. מִכֶּם à vobis, ex vobis כְּמוֹכֶם sicut vos.
כֶן ut לָכֶן vel cum ה paragog. לָכֶנָה vobis fæm.
וֹ ut בּוֹ in eo. per eum. לוֹ ei, contra eum. 480
ה ut כֹּה sic, ita. compositum ex כְּ & ה.
נּוּ ut מִמֶּנּוּ ab eo, ex eo. ex nobis, pro nobis. 481
הּ ut בָּהּ in ea. לָהּ ei. מִמֶּנָּה ex ea, sine Mappic. 482
הָ ut כָּמוֹהָ sicut illa. Zach. 5: 3. Exod. 30: 38.
הֶם ut בָּהֶם in eis, לָהֶם eis, מֵהֶם ab eis, 483

ex eis, magis quàm illi. כְּמוֹהֶם ficut illi.

הֶן ut בָּהֶן in eis. לָהֶן eis. Gen. 19: 8.

הֶן ut בָּהֶן in eis. מֵהֶן pro illis. לָהֶנָּה ad eas.

484 ם ut בָּם in eis. contra eos. de eis.

מוֹ ut לָמוֹ *eis*, & fingulariter *ei*. Gen. 9: 26. Efai. 44: 15. לְמוֹ ad. Job. 21: 29. & 38: 40.

SUFFIXORUM DIAGRAMMA FREQUENTIORUM.

Sing. בֵּן *masc.*	בָּנִים *masc.*
485 בְּנִי filius meus.	בָּנַי filii mei.
בְּנֵנוּ filius nofter.	בָּנֵינוּ filii noftri.
בִּנְךָ filius tuus, *ô vir.*	בָּנֶיךָ filii tui. m.
בְּנֵךְ filius tuus, *ô fæm.*	בָּנַיִךְ filii tui *fæmina.*
בְּנוֹ filius ejus. m.	בְּנֵיכֶם filii veftri m.
בְּנָהּ filius ejus. f.	בְּנֵיכֶן filii veftri *fæminæ.*
בְּנָהֶם filius eorum.	בָּנָיו filii ejus. m.
בְּנָהֶן filius earum.	בָּנֶיהָ filii ejus *fæminæ.*
בִּנְכֶם filius vefter. m.	בְּנֵיהֶם filii eorum.
בִּנְכֶן filius vefter. fæm.	בְּנֵיהֶן filii earum.

Sing. fæmin.	*Plurale fæm.*
486 צְדָקָה Juftitia.	צְדָקוֹת Juftitiæ.
צִדְקָתִי Juftitia mea.	צִדְקוֹתַי juftitiæ meæ.
צִדְקָתְךָ Juftitia tua. m.	צִדְקוֹתֶיךָ juftitiæ tuæ. m.
צִדְקָתֵךְ Juftitia tua. f.	צִדְקוֹתַיִךְ juftitiæ tuæ. f.
צִדְקָתוֹ juftitia ejus. m.	צִדְקוֹתָיו juftitiæ ejus. m.
צִדְקָתָהּ juftitia ejus. f.	צִדְקוֹתֶיהָ juftitiæ ejus. f.

צִדְקָתֵנוּ

צִדְקָתֵנוּ justitia nostra.	צִדְקוֹתֵינוּ justitiæ nostræ.
צִדְקַתְכֶם justitia vestra. m.	צִדְקוֹתֵיכֶם just. vestræ. m.
צִדְקַתְכֶן justitia vestra. f.	צִדְקוֹתֵיכֶן justit. vestræ. f.
צִדְקָתָם justitia eorum.	צִדְקוֹתָם justitiæ eorum.
צִדְקָתָן justitia earum.	צִדְקוֹתָן justitiæ earum.

DE HE LOCALI.

He locale significat tenus, versus, usque, locorumque vocabulis tonum relinquens, cohæret vel *per Kamets*, ut אַרְצָה terram versus. מִצְרַיְמָה Ægyptum versus. סְדֹמָה Sodomam versus. קֵדְמָה מִזְרָחָה antrorsum orientem versus. Josu. 19: 13. 488

vel *per* Tsere, ut נֹבֶה in Nobum. 1. Sam. 21: 1. דְּדָנֶה Dedan usque. Ezech. 25: 13. אָנֶה וָאָנֶה huc & illuc.

Designat quoque motum de loco, præcedente מ, ut מֵעֶגְלוֹנָה חֶבְרוֹנָה Heglone Hebronem. Jos. 10: 36. 489

Etiam initiis vocum, sed cum Pathach, præmittitur, ut הַנָּס הַמִּדְבָּר qui fugiebat in desertum. Josu. 8: 20. 490

Est denique, ubi He locale initio & fini vocum annectitur, ut הָעַיְנָה ad fontem. הַגִּלְעָדָה in Gileaditidem. 2. Sam. 24: 6. 491

He locale ante locorum nomina sæpius omittitur, ut אַשּׁוּר הָלְכוּ Assyriam iverunt. 492

DE

DE LITERIS PARAGOGICIS.

492 Paragogicæ literæ vocibus adduntur vel sonoritatis vel intendendæ significationis gratia.

Sunt omninò quinque, symbolica voce אֵהֲוִין comprehensæ.

I. א PARAGOGICUM.

493 Additur vocibus in ו quietum terminatis, e.gr. *Verbis*, ut הָלְכוּא ex absoluto הָלְכוּ iverunt, אָבוּא voluerunt. יְהוּא erit, רְצוּא currere.

Nominibus, ut נָקִיא ex absoluto נָקִי innocens. רִבּוֹא myriades, Nechem. 7:66. יָפוֹא Joppe.

Particulis אֵיפוֹא ubi. לוּא utinam, Jes. 1:64.

II. ה PARAGOGICUM.

494 Suffigitur per Kamets, rariùs per Segol aut Tsere.

495 PER KAMETS SUFFIGITUR 1. *Præteritis*, ut בָּגַדְתָּה prævaricatus es. הֶעֱמַדְתָּה constituisti. נָתַתָּה dedisti. וָמַתָּה & morieris. שַׁתָּה posuisti. Psalm. 8:7.

2. *Futuris*: primo, sc. ut זָכְרָה memento. לְכָה ito. Secundo, ut אֶשְׁמְרָה custodiam. אֲבָרְכָה benedicam.

3. *Infinitivis*, ut לְגָבְהָה ad efferendum. Tseph. 3:11.

496 4. *Participiis*, ut בוֹעֲרָה ardens. Hoseæ 7:8.

5. *Nominibus* masculinis, לַיְלָה nox. מָוְתָה mors. Fœmininis: יְשׁוּעָתָה salus omnimoda. Jon. 2:10.

2: 10. Psalm. 3: 3. עֶזְרָתָה auxilium præsentissimum Psalm. 44: 27.

7. *Pronominibus* separatis הֵמָּה Illi. אַתֵּנָה vos. 497
Inseparatis: בְּשִׁמְכָה in nomine tuo. זִמַּתְכֶנָה scelus vestrum.

8. Particulis inseparatis, ut כָּכָה sic, ita. Num. 498
11: 15. לָכֶנָה vobis, pro לָכֶן. Ez. 13: 18.

PER SEGOL SUFFIGITUR *verbis* יְדַשְּׁנֶה in cine- 499
rem redigat, אֶקְרָאֶה inclamabo: & *pronomini* אֵל, ut אֵלֶּה isti.

Per Tsere copulatur Caph pronomini fæmi- 500
nino in voce מַלְאָכֵכֵה nunciorum tuorum. Nah. 2: 13.

Sæpius ה paragogicum non scriptum, tanquam 501
præsens intelligitur, ut הִגַּדְתָּ לִּי indicasti mihi.

De Accentu ה paragogici vid. p. 20. num. 124. & p. 21. num. 125. 126.

ו PARAGOGICUM

Per Cholem suffigitur, ut בְּנוֹ בְעוֹר filius Be- 502
hor. Num. 25: 3. חַיְתוֹ שָׂדָי bestia agrorum. Psal. 104: 11.

י PARAGOGICUM

Per Chirek suffigitur, 1. Nominibus דִּבְרָתִי 503
ductus. שָׂרָתִי princeps. רַבָּתִי maxima. Thren. 1: 1.

2. Participiis, הֹפְכִי vertens. אֹהַבְתִּי amans. Hoseæ 10.

3. Præteritis fæmininis, שִׁלַּחְתִּי emisisti. Zach. 9: 11. יָלַדְתִּי peperisti. הָיִיתִי fuisti *fæmina*.

4. Fu-

504 4. Futuris, ut תְּמַחִי deleas, וַתְּזוֹנִי־שָׁם ubi scortatur. Jerem. 3: 6.

505 5. Pronominibus, אַתִּי tu, אֶזְכְּרֵכִי recordabor tui. Psalm 137: 6.

6. Particulæ separatæ: מִנִּי אָרְחֶךָ Psal. 44: 19. De Tono Joth paragogici vide num. 124. & 128.

ן PARAGOGICUM

506 Annexum verbis in Schurek, vel in Kibbuts, vel in Chirek finitis, semper eam, quam auget syllabam acuit, ut יִשְׁאָלוּן rogabunt, יְרַקְדוּן saltitabunt, יֶחֱזְיוּן videbunt, יִרְבְּיוּן augebuntur, תַּעֲשִׂין facies. תִּדְבָּקִין hærebis. Ruth. 2: 8.

DE LITERIS EPENTHETICIS.

507 Epentheticæ, quæ mobiles in mediam vocem veniunt, duæ sunt, Nun & He.

נ

508 Sustinetur vel à Scheva muto, ut יְשַׁבְּחוּנְךָ laudabunt te, יִצְּרֶנְהוּ custodivit eum. vel à puncto suffixi, וַתְּדַכְּאוּנַנִי conteretis me. Ijob 19. vs. 2. יְשָׁרְתוּנֶךָ hinc enim יְשָׁרְתוּנְךָ servient tibi, Jes. 60: 7. קָבְנוֹ execrare illum. יֶשְׁנוֹ est ipse. עֲדִינוֹ pro עֲדִיו 2. Sam. 23: 8. vel à Kamets ה fœmininæ terminationis, בָּשְׁנָה pudor. Hos. 10: 6.

509 Sæpius occulitur Nun schevatum in dages, ut תְּבַעֲתַנִּי perterrefacient me. Ijob 7 vs. 14. pro תְּבַעֲתוּנְנִי, sic & מִמֶּנִּי מִנִּי à me. אַרְאֶךָּ videre faciam te, pro אַרְאֶנְךָ 2. Reg. 3: 4. אֲנַקֶּךָ impunem ex-

exhibebo te. Jerem. 30: 11. יְדָעֻנוּ cognoscet illud.
יְגוּדֶנּוּ pro יְגוּדֶנְהוּ Gen. 49: 19. מִמֶּנּוּ ex nobis, pro
מִמֶּנְהוּ. Epentheticū est ה ante ם & נ, ut כֻּלָּהֶם 509
omnes illi. pro כֻּלָּם & לְכֻלָּהְנָה pro לְכֻלָּן omnibus illis. Vid. Instit. p. 510.

DE NOMINIBUS PRÆPOSITIONUM, ADVERBIORUM, CONJUNCTIONUMQUE VICEM EXPLENTIBUS.

Præpositionis vicem obtinet נֹכַח coram אֵצֶל 511
apud. בֵּין inter. עַל super, formæ constructæ, cui respondet absoluta עָל: unde nascuntur, עָלַי contra me. עָלָיו contra eum, עָלֶיךָ contra te. עֲלֵיהֶם super eos. עֲלֵיכֶם super vos. אֶל *ad*, ante Makkeph, absque eo scriberetur אֵל. Itaque hinc deflexum אֵלַי ad me. אֵלָיו ad eum, אֲלֵיהֶם &c. סָבִיב circum. אַחַר post. תַּחַת sub vel subter. מַעַל in לְמַעַן propter. *Adverbii:* אָחוֹר retro. מַעַל desuper, מַטָּה infra, פֹּה פֹּא hic. אָן quo? אַיֵּה ubi? מָתַי quando, תָּמִיד jugiter, טֶרֶם antequam. עַתָּה nunc. Conjunctionis, ut אִם si, אַךְ veruntamen. כִּי quia, quamvis, יַעַן eo quod.

CAPUT IX.

DE PRONOMINE SEPARATO.

SEparata pronomina sunt אֲנִי vel אָנֹכִי ego. c. 512
אַתָּה tu. m. אַתְּ vel אַתִּי tu. fæm. vid. Arc. Keri p. 515.

p. 315. הוא ipse, vel ille. היא vel הוא illa. PLURALIA: נחנו vel אנחנו nos. Item אנו Jerem. 42:6. Vid. Arc. Keri p. 289. אתם vos. m. אתן vos. f. הם ipsi. הן ipsæ. זה hic, iste. זו vel זאת hæc, ista. זו vel זו sunt utriusque generis, hic, hæc, iste vel ista. אל, vel cum He paragogico אלה illi. אשר relativum *qui*, *quæ*, *quod*, singulariter; & *qui*, *quæ*, pluraliter. מי quis? De pronominibus inseparatis fusè traditur. p. 76. & sqq. n. 403. 404. & sqq.

CAPUT X.

DE

METATHESI VEL TRANSPOSITIONE LITERARUM.

513 LEnioris ergo pronuntiationis frequentissimè transponitur 1. litera gutturalis, 2. liquida ל נ ר 3. In dentalium labialiumque vicinia dicenda sibilans.

514 Transponitur Gutturalis, ut in לאריב ad cruciandum, pro להריאב 1. Sam. 2:23. בלהה terror pro בהלה Jesa. 17:14. פחת fovea, pro פתח apertio. זועה commotio, & trajectis literis זעוה Jesa. 28:19. Deut. 28:5. Sic ex gutturali natum Vav aut Joth, מות mors, pro מתו, quod ו profectum est à

515 מתה. Sic קוצות pro קצות capilli, ex קצה. Transponitur liquida in להקת congregatio, pro קהלת 1. Sam. 19:20. מקלט refugium, pro מלקט à verbo

לקט

לָקַט recepit. אַבְנֵט cingulum ventrale, pro אַבְטֵן, quod est à בֶּטֶן venter. פָּרַץ pro פָּצַר ursit.

Transponitur sibilus prope labialem, ut כֶּבֶשׂ 516
pro כֶּשֶׂב agnus. Dentalis ante sibilantem, ut הִשְׁתַּחֲוָה incurvatum se præbuit, pro הִתְשַׁחֲוָה. Sic pro הִתְסַבֵּל dictum הִסְתַּבֵּל oneratum se præbuit.

CAPUT XI.

DE PERMUTATIONE LITERARUM.

SÆpius literæ יהוא eodemque formatæ oris or- 517
gano permutantur, v.gr.

Mutatur Joth in א, ut צְבָאִים 1. Paral. 12: 8. 518
pro צְבָיִים 2. Sam. 2: 18. הַגְרִיאִים pro הַגְרִיִּים 1.Par. 5: 9. הָעַרְבִיאִים Arabes. 2. Par. 17: 11. & vicissim Aleph in Joth, ut צְבוֹיִים Tsebojim. Gen. 14: 8. pro צְבוֹאִים Tsebo'im. Hos. 11: 8.

Joth quiescens mutatur in mobile, ut לְוִיִּם 519
Levitæ, ex nomine לֵוִי. & vicissim mobile in quiescens, ut יְהִי ex integro יִהְיֶה *erit*.

Joth mobile in Vav mobile, ut אוֹתֵר p[illegible] אִיתֵר, 520
& וָלָד pro יָלָד natus.

Joth quiescens cum א quiescente, ut רָצָאתִי 521
pro רָצִיתִי acceptum habui.

He quietum mutatur vel in Joth mobile, חָסָיו 522

G

spe-

ſperarunt, ab חָסָה. Vel in Vav, ut הִשְׁתַּחֲוָה incurvatum ſe præbuit. ſed non viciſſim.

523 He quietum in Joth quietum, ut חַכֵּי pro חַכֵּה exſpecta.

524 He quietum tranſit in א quietum, ut שֵׁנָא pro שֵׁנָה ſomnus.

525 He mappicatum tranſit in He raphatum, ut לָה pro לָהּ ei. Ezech. 21: 15. הַלְלוּיָה pro הַלְלוּ יָהּ ſed non contra.

526 He quietum verbi tranſit in א mobile, אָתָא pro אָתָה venit.

527 He ſervile mobile in Joth mobile, ut, יְיָדַע notum faciet, pro יְהוֹדַע Pſalm. 138: 6.

528 He ſervile mobile in א mobile, ut אַשְׁכִּים pro הַשְׁכִּים mane ſurgendo. Jer. 25: 3. אַבְרֵךְ pro הַבְרֵךְ flectere genua.

* * *

529 Vav quietum vertitur in א mobile, ut בְּלוֹאֵי veteramenta, ex בְּלוֹ ſingulari. Jerem. 38: 12.

530 Idem Vav quietum, alii vocali contiguum, vertitur in Vav mobile, ut בְּלוֹיֵ belowe, ex בְּלוֹ Jerem. 38: 13.

531 Vel in א quietum, ut תֹּאסִיפוּן pro תוֹסִיפוּן addetis. וְלֹא אֲנַחְנוּ & illius ſumus, pro וְלוֹ אֲנַחְנוּ Pſalm. 100: 3.

532 Vav quietum vertitur in ה quietum, ut עִירֹה pro עִירוֹ pullus ejus.

533 Vav quietum poſt Schurek in א, ut לֻא pro לוּ ſi, vel *utinam*: vel in ה, ut יִקְרְחָה pro יִקְרְחוּ calvitium inducunto.

Vav

Vav mobile non migrat in He, licet ה migrare 535
queat in Vav. * * *

Transit א in Vav quietum, ut לו יַעֲשֶׂה pro 536
לא יַעֲשֶׂה non facit. 1. Sam. 20: 2. רוש pro ראש
fel. Deut. 32: 32. יוכלו pro יאכלו Ezech. 42: 5.

Sæpius in ה quietum, ut צָבָה pro צָבָא exerci- 537
tus. הֵרָפֵה sanari, pro הֵרָפֵא Jerem. 19: 11.

Aleph mobile medianum vertitur nonnunquam 538
in Joth mobile, ut דוֹיֵג Dojeg, 1. Sam. 22: 22.
pro דֹּאֵג Do'eg. 1. Sam. 21: 8. קִיו vomite, pro קְאוּ
Jerem. 25: 27.

Aleph quietum in flexu vocis transit in mobi- 539
le, ut מָצָא מְצָאָה invenit. נָבִיא נְבִיאִים Prophe-
ta, Prophetæ.

Deniq; Aleph quietum mutatur in Joth quietum, 540
ut נִבֵּיתָ vaticinatus es, pro נִבֵּאתָ Jerem. 26: 9.

PERMUTANTUR QUÆDAM EODEM ORIS ORGANO FIGURATÆ:

ut ש & ס, unde promiscuè dictum יִשְׂפֹּק & יִסְפֹּק 541
complodet. שׂוּרִי & סוּרִי recede. עֹמְשִׂים &
עֹמְסִים onerantes. Sic permutantur ז ס & צ in
עָלַז עָלַס & עָלַץ exsultavit.

Sic ת post sibilantem ז trajectum vertitur in ד, 542
ut הִזְדַּמֵּן præparavit se. צ trajectum vertitur in ט,
נִצְטַדָּק justos nos exhibebimus. Ezech. 44: 16. &
non trajectum in verbo וַיְחַלְּטוּ, pro וַיְחַלְּצוּ, expe-
riebantur, eruebant. 1. Reg. 20: 33.

De literis cognatis, quæ nunquam permutan-
tur, vide Institutiones, c. xiv. num. 45, 46. & sq.

543 Litera ejusdem vocis continuò repetenda permutari sæpiùs cum א solet : יִמָּאֵס liquefiet, pro יִמָּסֵס Ijob 7:5. צְאֱלִים i. e. umbræ, loco צְלָלִים Job 40: 16. Instit. cap. XIV. num. 60. & sqq.

544 Resch iterandum, alternitatis gratiâ, permutatur cum ל, ut כִּרְבֵּל texit, pro כִּרְבֵּר. Sic חַרְגֹּל cantharus, pro חַרְגֹּר. de his Institut. c. XIV. reg. V. num. 89.

545 Nulla mutatur in heterogeneam. ד non mutatur in ר, neque ד in Resch. Ibid. Reg. IV. n. 72.

CAPUT XII.

DE APHÆRESI VEL ABLATIONE LITERARUM.

546 AUfertur ab initio vocum א, ut חַד pro אֶחָד unus. Ezech. 33:30. שְׁתַּיִם duæ, pro אֶשְׁתַּיִם in regimine שְׁתֵּי duæ.

547 Aufertur ה characteristicum conjugationis, ut רִיבוֹתָ pro הֲרִיבוֹתָ litigasti, לִינִי pro הָלִינִי pernocta.

548 Aufertur Joth schevatum, in צָקוּן pro יָצְקוּן fuderunt. פֶּה os, pro יְפֶּה & לֵדָה partus, pro יְלֵדָה. Frequentius in Imperativis, ut לֵךְ vade, הַב dato; & Infinitivo, רֶדֶה descendere, שׁוּב manere. In futuro: חִיאֵל *Chiel*, pro יְחִיאֵל vivit Deus. 1. Par. 31: 13.

549 Aufertur ל Præterito, Infinitivo & Imperativo verbi לָקַח, ut קָח accepit Ezec. 17: 5. קַח accipe, קַחַת accipere.

Aufer-

Aufertur נ Scheva mobili afficiendum: In 550
Infinitivo, קַב maledicendo, pro נְקֹב. Sic
תֵּן dare, pro נְתֵן & תֵּת dare, pro integro נְתֶנֶת sic
גֶּשֶׁת accedere, pro נְגֶשֶׁת. In Imperativo, שָׂא pro
נְשָׂא sume. גַּשׁ accede. גַּע tange. In Nominibus: שִׂיא
elatio. סוֹעָה profectio.

Literæ בוכלם nominibus aut participiis præ- 551
figi solitæ ante seipsas, vel prope congeneres, sæpius
auferuntur, ut בֵּית לֶחֶם 2. Sam. 23: 14: pro
בְּבֵית לֶחֶם 1. Paral. 11: 16. כִּי־עָרַב זָר pro
כִּי עָרַב בְּזָר quum spondet pro extraneo. Prov. 11:
15. חֹטֵא נַפְשׁוֹ pro חֹטֵא בְנַפְשׁוֹ peccat in vitam
suam. Prov. 20: 2. Ecce fæmina cubabat מַרְגְּלֹתָיו
i. e. בְּמַרְגְּלֹתָיו ad stragulas pedales ejus. Ruth. 3:
8. פֶּתַח שַׁעַר pro בְּפֶתַח שַׁעַר in ostio portæ. Jud.
9: 35. תֹּאבְדוּ דֶרֶךְ pereatis *in* via. Psalm. 2. v. 12.
רִיבוּ אַלְמָנָה litigate *pro* vidua. Jesa. 1: 17. הֱוֵה אָרֶץ
Esto *in* terra. Ijob 37: 6. חָפְנַיִם עָמָל Plenitu-
do pugnorum *cum* labore. Eccl. 4: 6.

Aufertur etiam ב ante locorum vel temporum 552
vocabula, 2. Reg. 25. *Hierusolyma.* in parallelo,
Jerem. 52: 12. *in* Hierosolyma. Surrexi nocte, pro
in nocte. Nech. 2: 11.

Similis literarum וכלם detractio videatur
Institutionum* capite xv. num. 21. & sqq.

CAPUT XIII.

DE LITERARUM ELISIONE.

553 INtra dictionem ſimplicem continuò legenda litera propter ſonum meliorem vel ſcriptionis compendium exteritur, ut יְדִיתוּן pro יְדִידוּתוּן Nechem. 11: 17. תִּתַּמָּם integrum te exhibes, pro תִּתְתַּמָּם Pſalm. 8: 26.

554 In dictione ſimplici excluſa radicalis media comunicat punctum ſuum primæ, ſic pro יִסְבּוֹב dicitur יָסוֹב circumdabit; pro הֻסְבַּב dictum הֵסַב circuire fecit. סַב pro סָבַב circumdedit. יָסוֹב circumdabit, pro יִסְבּוֹב 1. Reg. 7: 23. מָשָׁל pro מִשְׁאָל quæ ambo ſunt ejusdem urbis nomina. 1. Paral. 6: 59. Joſu. 19: 26. מְדִיבוֹת pro מַדְאִיבוֹת cruciantes. Levit. 26: 6. קוּם ſurgendo pro קִיּוּם Jer. 44: 29. אָקִים erigam, pro אֲקַיֵּם.

555 Si conciſæ & integræ vocis euphonia par eſt, promiſcuè ſcribuntur ambæ, ut בָּלַל & בַּל confudit. סַבּוּ & סָבְבוּ circumveniunt.

556 Ultima radicalis Nun vel ת ante ſervilem ſimilem eliditur, defectu per dages notato. ut לַנּוּ pernoctavimus, pro לַנְנוּ Judic. 19: 3. שַׁתִּי poſui pro שַׁתְתִּי.

557 Nun epentheticum ante aliud Nun eliditur, ut דָּנַנִּי judicavit me, pro דָּנַנְנִי Gen. 30: 6.

558 Joth ſervilis ante Joth ſervilem nunc ſcribitur, nunc

nunc eliditur, ut יהודיים & יהודים Judæi. Esth. 4:7. & 9: 27. כתיים & כתים Kitthæi, Græcorum πρόγονοι. Jesa. 23: 12. Gen. 10: 4.

In compositæ dictionis parte repetenda litera 559
excluditur: הלדת nasci, conjunctum ex הלד לדת verbis Kal & Hophal. יהוה i. e. יהי הוה היה Qui erit, est & fuit. פלמוני ex פלוני אלמוני occultus, non memoratus. Dan. 8: 13.

Ante cognatam pronuncianda eliditur, ut לת 560
pro לדת parere. 1. Sam. 4: 19.

Aleph, He & Joth, post literas cum Scheva mobili 561
scriptas, eliduntur, residuâ elisarum vocali proximè præcedentibus adjectâ, ut מתים pro מאתים ducenti. נוה pro נאוה fastus, כיום pro כהיום *ut hodie*. היום pro ההיום an hodie? 2. Sam. 22: 15. בדרך pro בהדרך in via. ידו projecerunt, pro ידדו Joel. 3: 3. ויחל & exspectavit, pro וייחל Gen. 8: 10. אימה pro איממה terror.

Etiam post mutum Scheva ה aliquando ejici- 562
tur, ut מקל baculus, pro מקהל i. e. congregans. הזרתם monuistis, pro הזהרתם Levit. 15: 31.

Contractis duabus vocalibus parvis, vel unâ parvâ 563
& unâ semiparvâ, literæ א & י sæpius quiescunt, rariùs evanescunt: Quiescit 1. א, ut ואענה & affligam, נאוה pro נאוה decet, יאתה perveniet. לאדני Domino, באלהים cum Deo.

2. Quiescit Joth, ut חיל exercitus, חילו exerci- 564
tus ejus. בית domus. ביתי domus mea. מינקת nutrix,

 pro

pro מֵינֶקֶת. Gen. 35: 8. יֵיטִב benefaciet, pro יֵיטִב
1. Reg. 1: 46. יֵיטִיב benefaciet, Num. 10: 32. pro
יְיֵטִיב nisi malis concisum loco יֵיטִיב Ijob 24: 21.

565 3. Evanescit א, ut מְנָת pro מְנָאת portio. קְרָאת
pro קְרַאת. & הָכִיל consumere, pro הָאָכִיל. Sic
וַיָּרֶב pro וַיֶּאֱרֹב & insidiatus est, וַיֵּתָא & venit, pro
וַיֶּאֱתָא. Deut. 31: 22. מָסֹרֶת vinculum, pro מַאֲסֹרֶת.

566 ב nomini præfixum, post præfixum Vav, elidi-
tur, ut וּמַרְאֶה pro וּבְמַרְאֶה & in visione. Num.
12: 8. וּבֵית־שֶׁמֶשׁ pro וּבְבֵית־שֶׁמֶשׁ 1. Reg. 9.
℣s. 9.

567 ב etiam post כ heterogeneam frequenter eli-
ditur, ut כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת ut *in*
diebus seculi, & in annis prioribus. Malach. 3: 4.
כִּמְרִיבָה Psalm. 95: 8. pro כִּבְמְרִיבָה.

568 In compositis מ post congenerum ב expun-
gitur, ut וּבִתְקוֹמְמֶיךָ & cum insurgentibus tuis,
pro וּבִמְתְקוֹמְמֶיךָ Psalm. 139: 21. Proprium,
בַּעֲשֵׂיָה Bahaseja, pro בְּמַעֲשֵׂה יָהּ in opere Domini.
Nech. 3: 23.

569 He tertia radicalis, ante ה fæmininum, transit
in ת, ut גָּלָה גָּלְתָה migravit. Ante serviles verbi
reliquas vertitur in quiescentem Joth vel Vav, ut
גָּלוּ: גָּלִיתָ. Ante suffixa nominis, cum vocali prævia,
evanescit, ut שָׂדִי ager meus, מִקְנֵהוּ possessio ejus.

570 Ante nomina divina אֵל & יָהּ eliditur post Ka-
metz, ut פְּדָיָה redemit Dominus. חֲזָאֵל vidit Deus.
vel post Chirek, ut יַעֲשִׂיאֵל faciet Deus, vel post
Tsere,

Tiere, ut מַעֲשִׂיָּה opus Domini: vel succedit ei terminatio י quæ יָהּ divini loco nominis frequenter propriis hæret, ut יַעֲשִׂי faciet Dominus. יַעֲנַי i. e. יַעֲנֶה יָהּ respondebit, vel, exaudiet Dominus. 571

He servile fæmininum ante nomen divinum eliditur, ut מִיכָיָה Micaja, ex מִיכָה יָהּ Nech. 12:35. קְלִיָּה pro קְהִלָּיָה collectio Domini. Ezr. 10: 23. 572

Joth plurale quietum ante ו suffixum, ut יַחְדָו pro יַחְדָּיו pariter. דְּרָכָו pro דְּרָכָיו viæ ejus. 573

Finale Vav post gutturatam transit in vocalem Schurek: ut וַיִּשְׁתַּחוּ & incurvavit se, pro וַיִּשְׁתַּחְו Gen. 18: 2. Sic וַתִּשְׁתַּחוּ fæmin. Ruth. 2: 10. 574

Vav mobile ante Vav quietum eliditur, in וַיִּשְׁתַּחוּ pro וַיִּשְׁתַּחֲוּ Gen. 18: 2. Idem innuit Masorethica scriptio, Gen. 27: 29. & 1. Reg. 9: 9. 575

Nun, prima radicalis, ante literam non gutturatam ferè eliditur, ut יִגַּשׁ accedet, תִּצּוֹר custodiet. יִבּוֹל decidet. Psalm. 1: 3. In verbo יֵחַת pro יִנְחַת scripto נ etiam ante gutturatam ח extritum est. Jerem. 21: 13. De novem, in quibus Nun schevatum ante gutturatam haut perit, videantur Institt. 576 577

Nun characteristicum conjugationis Niphal cum Scheva muto scribendum ubique exteritur, הִקָּבְצוּ congregamini, pro הִנְקָבְצוּ. 578

Nun radicale medium per Scheva scribendum detrahitur tribus vocibus, 1. nomini חִטָּה triticum, pro חִנְטָה. 2. אִשָּׁה pro אִנְשָׁה mulier. 3. urbis vocabulo קַטָּת pro קַנְטַת Josu. 19: 15. 579

ל prima radicalis, cum Scheva muto scribenda 580

 eli-

eliditur, 1. in אֶקַּח accipiam, in יִקַּח sumetur, & reliquis horum futurorum formis. Denique in nomine מִקָּח acceptio 2. Par. 19: 7. 2. in נִתְּעוּ commoluntur, pro נִלְתְּעוּ Job. 4: 10.

581 ת characteristicum conjugationis Hithpahel nonnunquam eliditur: ut in יִכּוֹנְנוּ parabunt se, pro יִתְכּוֹנְנוּ Psalm. 59: 5. הִנַּבְּאוּ vaticinati sunt, pro הִתְנַבְּאוּ. Sic אֲרוֹמָם pro אֶתְרוֹמָם exaltatum exhibebo me. Jesa. 33: 10.

582 Pluralis atque dualis terminatio ם ante suffixa eliditur, ut דְּרָכָיו viæ ejus, ex pl. דְּרָכִים viæ. רַגְלָיו pedes ejus, ex duali רַגְלַיִם pedes.

583 Mem & ן præteriti personalis terminatio ante suffixa eliditur, præmisso ו vel [י] pluralitatis notâ, ut פְּקַדְתּוּנִי visitastis me, ex פְּקַדְתֶּם vel פְּקַדְתֶּן & נִי suffixo. Num. 20: 5. צַמְתֻּנִי jejunastis mihi. Zach. 7: 7.

584 נָה Futurorum terminatio ante suffixa ejicitur, præmissâ notâ pluralitatis ו vel י ut תְּחַשְּׁבֻנִי reputant me, ex absoluto תְּחַשַּׁבְנָה.

585 Literæ quiescentes אוי, quatenus non aboletur origo vocis, pro arbitrio scriptoris vel scribi vel ejici ex voce possunt. Ita promiscuè scriptum: תֹּאמְרוּ Gen. 34: 11. & תֹּמְרוּ dicetis. 2. Sam. 19: 14. יֹצֵאת egrediens. Judic. 11: 34. & יוֹצֵאת Deut. 28: 57. מְאוֹרֹת cum Vav pleno, Gen. 1: 15. & cum defecto מְאֹרֹת luminaria. Gen. 1: 14. עֵינֶךָ oculi tui, Jesa. 37: 16. & עֵינֶיךָ 2. Reg. 19: 16. חַיָּו sine Joth quieto, Jerem. 52: & cum Joth quieto חַיָּיו vitæ

vitæ ejus, 2. Reg. 25: 29. Sic בָּנָו & בָּנָיו filii ejus. וַיַּמְלִכוּ & וַיַּמְלִיכוּ 2. Reg. 11: 12. & 2. Par. 23: 11. חֵקֶךָ & חֵיקֶךָ finus tuus. יָבֵשׁ & יָבֵישׁ urbis nomen.

CAPUT XIV.

APOCOPE VEL ABSCISSIO LITERARUM.

PRopter Vav converfivum, rariùs ob אַל & אַיִן 586
particulas, aut locutionem patheticam & imperativam, futura quiefcentium He patiuntur apocopen. ut וַיַּעַשׂ pro וַיַּעֲשֶׂה & fecit. יֵרֶא יְהוָה videbit Dominus & requiret! 2. Par. 24: 22. יְהִי fiat! pro יִהְיֶה Gen. 1. יִמַּח deleatur *nomen eorum*, pro יִמָּחֶה Pfalm. 109: 13. הַס file, pro הַסֵּה Amos 6: 6. הַךְ percute, pro הַכֵּה 2. Reg. 6: 18.

DE PUNCTIS VERBO POST ABSCISSIONEM TRIBUENDIS.

Si poft radicalis ה & præcedentis puncti apo- 587
copen, adhuc enuntiari verbum queat, nulla fit vocalium mutatio, ut וַיִּשְׁבְּ & captivum abduxit, וַיִּקֶר & obviam factus eft, וַיְגַל & detexit. וַיַּשְׁק & potavit.

Pro Chirek tn. fub formativa futuri alternat Tfe- 588
re, ut וַתֵּשְׁתְּ & bibit, pro וַתִּשְׁתְּ. Sic וַיִּז & infperfus eft, Jefai.

Jesai. 53: 3. pro æquè usitato ויז & inspersum est. 2. Reg. 9: 39.

589 Si apocopen passum futurum, juxta canones coagmentationis enuntiari nequit, media radicalis pro Scheva muto acquirit Segol: vel, si gutturata fuerit, vicarium Pathach, præcedente sub formativa litera futuri chirec, tsere, vel segol, vel ante gutturatam, vicario pathach. Si prima fuerit gutturalis, post apocopen, geminum scribitur pathach. Regulam exemplis declarabo:

590 1. Pro scheva muto media acquirit segol præcedente chirek, ut ויגל demigrat. Job 20: 28. ויקש & durior fuit. ויבן & ædificavit. וירב & multus fuit.

591 2. Acquirit vicarium pathach, ויחר & iratus fuit, וימח & delevit, וישע & respexit. Pro יחי & יהי enuntiatur יהי & יחי. Pro תהי dicitur תהי &c.

3. Acquirit Segol præcedente Tsere, ut ואפן & respexi, וירף & destitit, וירא & volitat. וירא & vidit. Sæpius quoque obvenit וירא & vidit.

592 4. Pathach vicarium ante gutturatam, ותלה & furebat. Gen. 47: 13.

593 5. Geminum pathach ob primam gutturatam, ut ויען & respondit, ותעש & fecit. ויאת & venit, concisum loco ויאת.

594 Si post apocopen enuntiari nequit Imperativus, scheva transit in segol, ut פן respice, ex פן, & hoc ex integro פנה respice, juxta Tremellium Prov. 25: 8.

595 Juxta secundam gutturalem abscissô ה servili, Imperativus pluralis fœmininus acquirit gemi-

geminum Pathach, ut שְׁמַעַן ex integro שְׁמַעְנָה audite. Gen. 4: 23.

Quæ igitur, apocopen patiuntur futura, juxta 597
duas modò memoratas regulas formabis, quibus tempo-
rũ typos, quæ abſciſſione τũ ה formanda ſunt, ſubjiciam.

PRIMA EST:

Si, cum prævià vocali ה abſciſſo, verbum man- 598
ſerit effabile, id rectè formatum intelligas, nec opus erit aliqua vocalium mutatione.

Eſt autem vox ineffabilis, quæ deſinit 1. in 599
duo ſchevajim, interjectâ liquidâ ל, Nun, vel ר, ut יִגְל: תִּבְן: יִחְר. 2. Inter duo ſchevajim interjectâ literâ gutturatâ, ut יִרְא יִרְאְ תִּלְהְ יִשְׁעְ 3. Interjectâ Joth palatinâ, ut יִחְיְ יִהְיְ. 4. Interjectâ ש ſibilante, ut יִקְשְׁ.

Itaque

In KAL poſt apocopen naſcentur hæ formæ

אֶשְׁבְּ	capiam.	vel cũ analoga vocali ſub præformativa litera futuri:	אֵשְׁתְּ	bibam.
תִּשְׁבְּ	capies.		תֵּשְׁתְּ	bibes.
יִשְׁבְּ	capiet.		יֵשְׁתְּ	bibet.
נִשְׁבְּ	capiemus.		נֵשְׁתְּ	bibemus.

IN HIPHHIL: 600

אַשְׁקְ potabo.	אַךְ percutiam.	אוֹר jaculabor.
תַּשְׁקְ potabis.	תַּךְ percuties.	תוֹר jaculaberis.
יַשְׁקְ potabit.	יַךְ percutiet.	יוֹר jaculabitur.
נַשְׁקְ potabimus.	נַךְ percutiemus.	נוֹר jaculabimur.

In Imperativo ſeu fut. 1. הַךְ percute. הַט inclina.

IN NIPHHAL: 601

אֶגָּל retegar. וָאֶפָּת & pellect⁹ ſum. וָאֵרָא & apparui.
תִּגָּל

תְּגַל retegéris vel retegetur. וְתַעַשׂ & fiet.
יְגַל retegetur. יִמַּח deleatur, pro יִמָּח Psalm. 109:13
וַיֵּרָא & conspicietur.

IN PIHEL.

602 אֲגַל retectum præbebo. אֲכַס obtegam.
תְּגַל retectum præbebis. תְּכַס obtegas.
יְגַל retectum præbebit. יְקַו exspectet.

Pro וַיְתָו scriptum וַיְתָו & signabat. 1. Sam. 21:13

IN HITHPAHEL.

603 תִּתְגַּל retectum te præbebis. תִּתְאָו concupiscentem te præbebis. Prov. 23:3.
יִתְגַּל retectum se præbebit. יִתְאָו pro יִתְאַו Ps.4
וַיִּשְׁתַּחוּ & וַתִּשְׁתַּחוּ pro יִשְׁתַּחֲוּ & תִּשְׁתַּחֲוּ.

SECUNDA REGULA:

604 Si post Apocopen ineffabile fiat verbum, prim radicali subjicitur vocalis parva; formativis autem futuri literis, pro natura sequentium radicalium tribuitur vocalis. ex. gratiâ,

IN KAL.

605

אִגֶל	*vel sub formativa futuri scribitur analoga ḡ chirek,*	אֵגֶל	*propter secundam radicalem.*	אֶתַע	*propter primâ radicalē gutturatâ.*	עַן
תִּגֶל		תֵּגֶל		תֶּתַע		עַן
יִגֶל		יֵגֶל		יֶתַע		

606 Pro וַיִּשַׁע obvenit וַיִּשַׁע Gen. 4:4. Pro יִחַר וַיִּחַר scriptum יִחַר Gen. 18:30. & וַיִּחַן Gen. 26:1 pro וַיִּחַן. Octies reperitur יִרְא videbit. Pro וַיַּרְא passim dicitur וַיֵּרָא & vidit.

A verb

A verbo הָיָה fuit, & הָיָה *vixit*, veniunt per apo- 607
copen sequentes formæ:

נְהִי	יְהִי	תְּהִי	אֶהִי
Erimus,	Erit.	Eris.	Ero.
נְחִי	יְחִי	תְּחִי	אֶחִי
Vivemus.	vivet.	vives.	vivam.

IN HIPHHIL. 608

אֲגַל *vel cū pathach*	אַעַל *offeram.*	*Si secunda fuerit gutturalis*
תְּגַל *vicario sub li-*	תַּעַל *offeres.*	תַּמַּח deleri si-
יְגַל *tera gutturali:*	יַעַל *offeret.*	nas. *Nech.* 13:14

IMPERATIVUS. 609

הַעַל educito. Exod. 33: 12. הֶרֶף desiste, quod imitatur הֶרֶב multiplica.

De Abscisso א et dentalibus ת & ד.

א post Joth quietum sæpius abscinditur, ut 610
אָבִי pro אָבִיא adducam. הֶחֱלִי morbo affecit.

Tav fæminina pluralium terminatio, præsertim 611
in propriis abscinditur, ut רִבּוֹ myriades. Jonæ 4. 11. pro רִבּוֹת Nech. 7:71. יִתְרוֹ Jithro, pro יִתְרוֹת excellentiæ. יָפוֹ pro יָפוֹת i. e. urbs formosarum.

ד Litera abscinditur à nomine אֶחָד unus, E- 612
zech. 18: 10. Hinc אֲחִי in propriis frequentissimum. Achija, *unus Jah*, seu *Dominus*. Achiram, unus excelsus. Achitob, unus *Deus* est bonus. Vid. Onom. Sacr. p. 452.

CAP.

CAPUT XV.

DE MUTATIONE VOCALIUM.

I. DE CAUSSIS MUTATIONUM.

613 CAussam mutationis dat Accentus non admissus, ut in פְּרִי pro פְּרִי. Semiparva enim accentum sustinere nequit.

614 II. Accentus è superiori syllaba in inferiorem demissus, ut quando ex תֹּם *integritas* conficitur תֻּמִּי integritas mea, quum ex מֶלֶךְ fit מַלְכִּי Rex meus. Vid. Instit. p. 609. & seq.

615 III. Accentus retractus, ut וַיֹּאמֶר & dixit, ex יֹאמַר dicet. עַבְדְּךָ pro עַבְדְּךָ servus tuus.

616 IV. Accentus protractus. ut הַשָּׁמָיִם pro הַשָּׁמַיִם cœlum.

617 V. Accentus à prævia voce ablatus, ut כָּל־צְבָאָם pro כֹּל צְבָאָם omnis exercitus eorum.

618 VI. Accentus tonici vicinia. ut לָנֶצַח pro לְנֶצַח in perpetuum.

619 VII. Vocis decrementum. ut כַּיּוֹם pro כְּהַיּוֹם post diem hunc. וַיֶּפֶר, pro וַיַּפְרֶה & fœtificare fecit. סַב pro סָבַב circumdedit, קַמְתִּי surrexi, pro קוּמְתִּי.

620 VIII. Impressum dages, ut תָּם תַּמִּים.

621 IX. Ejectum dages, ut תְּבָרֵךְ benedices, pro תְּבָרֵךְ, ut הָאָרֶץ terra, pro הַאָרֶץ.

622 X. Concursus contiguarum vocalium, ut פִּרְיוֹ pirjo, non פְּרִיו *perio.*

XI.

XI. Puncta vicinis punctis contraria, ut בִּדְבַר 623
in verbo, non בְּדְבַר. Sic יַעֲבוֹר dictum est, non יִעְבוֹר.

XII. Literis contraria puncta. מָצָא invenit, 624
non מָצְא. Sic הָעוֹלָם an seculum? per pathach,
non הַעוֹלָם. & יַעֲזוֹב non יְעֻזוֹב & חֲכָמִים sapien-
tes, pro חֲכְמִים & מָאֲסוּ spreverunt, pro מָאְסוּ Sic
וּמִי & quis? non וְמִי, quoniam Scheva mobile ante
labialem poni reformidat. וַיִּבֶן & extruxit, pro וַיִּבְן
Sic יְהִי pro יִהְיִ Vid. Instit. p. 623.

XIII. Status vocis constructus, ut מוֹת יְשָׁרִים 625
mors justorum, non מָוֶת יְשָׁרִים. Sic תּוֹרַת יְהוָה
non תּוֹרָה י׳. Instit. p. 624. num. LXXV.

XIV. Originis differentia אֶשְׁקְלָה pro אֶשְׁקֳלָה 626
ut insinuetur originaria forma אֶשְׁקוֹל appendam.
Instit, p. 624. num. LXXVI.

XV. In proprio simplicis figuræ nomine ponen- 627
dum verbum, ut נָתָן Nathan, dedit, sc. Deus. Item in
compositi nominis parte posteriore, ut אֶלְנָתָן Elna-
than, pro אֵל נָתַן Deus dedit.

II. DE CAUSSIS VOCALIUM NON MUTANDARUM.

I. Vocalis impura, propter additamenta servi- 628
lium literarum, non mutatur, v. gr. סָרִיסִים scri-
bitur, non סְרִיסִים. Impura dicitur Kamets, quia
ex ר litera exclusum, compensat dages. צָרֵיהֶם
hostes eorum, non צְרֵיהֶם Kamets impurum
est, propter exclusum Joth radicale. צַר enim de-
rivatum à צָיַר, quod est formæ דָּבָר res, verbum.

629 II. Ante expressum Scheva mutum parva non mutatur, ut ▭ מַפְקִיד מַפְקִידִים.

630 III. Vocalis magna, Makkeph expresso vel intellecto notanda, ut בֶּן־אֶחָד filius unus, 1. Sam. 22: 20. תִּדְרֹךְ־זַיִת calcabis olivas. Mich. 6:15.

631 IV. Discriminis, vel noscendæ originis caussa, magna vocalis non mutatur, ut שָׁלִישָׁיו tribuni ejus, non שְׁלִישָׁיו, i. e. triginta. ▭ מָעֻזִּים deflexum est à מָעוֹז robur, ne si ▭ מְעֻזִּים dicatur, cum forma participiali ▭ מְגַלִּים confunderetur. Ob eandem caussam in multis vocibus Kamets & Tsere mediæ radicalis nequit mutari. v. gr. בַּקָּשָׁתִי petitio mea, non בַּקְשָׁתִי ne videretur excusum ex inusitata forma חֶלְקָה. sic תּוֹשָׁבֵי inquilini, ne ortum videretur ex forma תּוֹכַח cujus extat fœmin. תּוֹכֵחָה increpatio. בִּרְכַּת non בִּרְכַת, ne putaretur natum ex בְּרָכָה benedictio. נִבְלָתִי cadaver meum, ne si נִבְלָתִי scriberetur, censeretur flecti ab נְבָלָה quod flagitium sonat.

632 V. Ob metum obscurandi vel abolendi nominis primitivi, ut הַשָּׁאוּלִי Saulita, non הַשְׁאוּלִי, & הַיָּמִינִי Jaminita, qui est de familia Jamini, Simeonitica. Num. 26: 12.

633 VI. Vocalis, donec retinet accentum, non mutatur, ut רָנִּי canta, רָנִי canta. קֵדְמָה ortum versus. קֶדְשָׁה & קֵדְשָׁה Kedeschum versus. Jud. 4: 9, 10. versus: מָוֶת מוֹתָה mors. לַיִל: לַיְלָה nox. Instit. p. 628. num. LXXXII. pag. 629. nr. LXXXIX.

634 VII. Kamets ante ▭ auxeticum non mutatur, ut אוּלָם הַבַּיִת vestibulum domus.

VIII. Kamets Infinitivi Niphal non decrescit, ut 635
הִבָּרְאָם creari eorum.

IX. Kamets formæ גָּלָה præteritæ, propter af- 636
fixum ךָ non corripitur, ut עָשָׂךָ fecit.

X. Kamets primæ rad. in præteritis Kal, pro- 637
pter generis aut personæ formativas, (nisi parvâ Segol constiterint) non corripitur. ut פָּקַד פָּקְדָה פָּקְדוּ פְּקַדְתֶּם פְּקַדְתֶּן: גָּלָה גָּלְתָה: מָצָא מָצְאָה מָצְאוּ.

XI. Propter Nun paragogicum Tsere & Cho- 638
lem futuri non mutantur, ut יִקְצְרוּן יִבָּחֲלוּן.

XII. Terminale Tsere in flexu nominis & 639
ante suffixa, si præcesserit Kamets purum, non decrescit, ut חָצֵר חֲצֵרִים חֲצֵרוֹ atriũ, atria, atriũ ejus.

XIII. Quinque singularia in regimine posita, invariatum Tsere post Kamets retinent: מָגֵן: חָמֵשׁ אָבֵל: הָבֵל: יָוֵן:

XIV. Tsere ultimum, ante affixa & generis nu- 640
merique terminationem, servant hæc participia. יֹלֵדָה נֹטֵרָה Similia: שׁוֹמֵם שׁוֹמֵמָה שׁוֹמְמִים מַקְהֵלִים שֹׁלֵחֲךָ מְשַׁלֵּחֲךָ: & hujus verbi Infinitivus שַׁלֵּחֲךָ mittere te.

XV. Tsere, mediæ radicalis vocalem, in plurali 641
tam absoluto quàm constructo retinent formæ חָפֵץ ut חֲפֵצִים חֲפֵצֵי volentes. אָבֵל ut אֲבֵלִים אֲבֵלֵי lugentes. שָׁכֵחַ ut שְׁכֵחִים שְׁכֵחֵי obliti. à שְׂמֵחִים promiscuè dicitur שְׂמֵחֵי & שְׂמְחֵי.

XVI. Tsere mediæ radicalis post Scheva originariũ 642
non mutatur. ut בְּאֵר בְּאֵרָא בְּאֵרִי בְּאֵרִים בְּאֵרוֹת בְּאֵרֹתַי.

643 XVII. Finale Patach præteritorum, in compositi nominis priore membro, manet invariatum, ut גְּדַלְיָה Gedalja, magnus fuit Dominus, נְתַנְאֵל Nathanáel, dedit-Deus.

CAP. XVI.

DE PERMUTATIONE VOCALIUM.

I.

644 PErmutantur magnæ cum parvis: Chirec cum Tſere, ut יַפְקִיר & יַפְקֵר perficiet.

645 Permutatur Cholem & Schurek, ut קוּם & קוֹם ſurgere.

846 Schurek & Kibbuts, ut יוּמַת & יֻמַת morte afficitor. פְּדוּת & פְּדֻת redemtio. וַיָּנוּסוּ & וַיָּנֻסוּ & fugerunt.

647 II. Permutantur parvæ cum analogis parvis, ut Segol cum Chirek. אֲכַבְּדָה & אֶכָּבְדָה honorabor.

648 Segol venit in locum Chirek, הִרְאַנִי : הֶרְאַנִי oſtendit mihi.

649 Permutatur Schurek parvum & Kibbuts parvum, לְאוּמִּים : לְאֻמִּים nationes. הוּכָּה & הֻכָּא percuſſus eſt.

850 Kametschatuph & Kibbuts, ut שֻׁדְּדָה & שָׁדְּדָה vaſtata eſt. Nah. 3: 7. Jerem. 4: 20.

651 III. Permutantur parvæ cum magnis, ut Pathach cum Kamets, יְהָתֵלוּ pro יְהַתֵּלוּ Jer. 9: 4.

652 Tſere cum Chirek, ut תִּשְׁתְּ pro תֵּשְׁתְּ bibas.

Cholem

Cholem & Kametschatuph, ut רָנִי & רֹנִי vo- 653
ciferator. מוֹלְכֵי & מָלְכֵי regna. Jud. 9: 11.

Cholem & Schurek parvum, ut עֲרֻמָּה nuda- 654
tissima, ex masculino עָרוֹם nudus.

Cholem & Kibbuts magnum, ut נְבֻכִים 655
נְבוֹכִים perplexi.

Cholem & Chatephkamets, ut אַשְׁדּוֹדִיּוֹת & 656
אַשְׁדֳּדִיּוֹת Azothææ. Instit. p. 637.

Cholem & Kibbuts parvum, קוֹבָּה & קֻבָּה lu- 657
panar.

Schurek magnum & parvum וְשְׁמַע uschemah, 658
2. Reg. 19:16. & וּשְׁמַע uschmah, Jesa. 37: 17.

Schurek magnum & Kibbuts parvum בְּחוּקוֹ 659
quum statueret ipse, & בְּחֻקּוֹ Prov. 8: 27.

Kibbuts pro Schurek. יֻטַּל׃ Job. 40: 33. pro 660
יוּטַל projicietur. Prov. 16: 33.

IV. Permutatur semiparva cum alia semi- 661
parva:

1. Scheva mutum cum Chatephpathach, ut 662
וְאַחְרִב 2. Reg. 19: 24. pro quo habetur in paral-
lelo וְאַחֲרִב Jesa. 37: 26. יַחְמֹל & יַחֲמֹל parcet.

2. Scheva mobile cum Chatephcamets, ut יְפִי 663
& יֳפִי pulcritudo.

3. Raptæ cum raptis, ut אֶעֱנֶה & אַעֲנֶה respon- 664
debo. עֲבִי & עֳבִי densitas.

DE
VOCALIUM TRANSPOSITIONE.

Transponitur magna in locum semiparvæ, ut 665
 מוֹלְכָה

מוֹלְכֹת regna, pro מְלוּכָה Judic. 9: 12. Huc retuleris verba בְּבָרְחוֹ Pſalm. 3: 1. בְּקֻצְרְךָ in metendo te. בּוֹשַׁסְכֶם conculcare vos. Amos 5: 1. בְּמֹצַאֲכֶם in inveniendo vos. Gen. 32: 19.

666 Scheva in locum magnæ propter pauſam, ut לְךָ pro לָךְ tibi.

667 Scheva in locum parvæ, ut יְהִי erit, pro יִהְיִ.

De vocalibus rejectis ad literam præced.

668 Excluſæ literæ punctum ad proximè præcedaneam rejicitur, ut סַב pro סָבַב circumdedit. קַמְתָּ pro קִימְתָּ ſurrexiſti. כַּיּוֹם pro כְּהַיּוֹם ut hodie. נִי pro נְהִי lamentum.

CAP. XVII.

DE MUTATIONE VOCALIUM SINGULARUM.

669 IN his primo loco memoranda eſt MUTATIO LONGARUM, ſcil. ipſius

KAMETS.

670 Kamets ULTIMÆ ſyllabæ in ſtatu conſtructo mutatur in Pathach. ut אוֹצַר יְהוָה ex abſoluto nomine אוֹצָר theſaurus.

671 2. Kamets in derivatis à verbo geminato, propter incrementum vocis, tranſit in Pathach, ut תַּמָּה: תְּמִימִם תַּם à verbo תָּמַם abſolvit.

672 3. Kamets vocularum אָב & אָח in ſtatu conſtructo

ſtructo vertitur in Chatephpathach, adſcitâ terminatione Chirek magni. ut אֲבִיעַד pater ſeculi, אֲחִי יֶפֶת frater Japhethi.

4. In adpellativis bis tantùm pro אֲבִי legitur אָב pater. 673

5. Kamets nominis יָם, ante סוּף urbis vocabulum, in (ַ) mutatur, ut יַם־סוּף Mare Suphi. aliàs non mutatur. 674

6. Kamets ante ם ſervile ob retractum accentum corripitur in Pathach, ut גְּנָבָתַם furata eſt eos. 675

KAMETS PENULTIMÆ SYLLABÆ

7. in flexione nominis mutatur in Scheva, ut גָּדוֹל גְּדוֹלָה׃ גְּדוֹלִים׃. 676

8. Kamets in priori ſyllaba regentis nominis, vertitur in Scheva. ut כְּבוֹד אֵל gloria Dei, ex כָּבוֹד. 677

9. Kamets, quando, propter affixum, accentus in ſequentem, vel huic proximam ſyllabam, demittitur, tranſit in ſemiparvam, ſcilicet in Scheva, ut כְּבוֹדִי gloria mea, ex כָּבוֹד gloria. קְרָאַנִי vocavit me, ex קָרָא vocavit. שְׂפָתַיִם labia, à ſing. שָׂפָה labium. In (-:) ut אֲהֵבְךָ dilexit te. עֲזָבוּנִי dereliquerunt me. 678

10. Formæ nominum אָוֶן מָוֶת תָּוֶךְ in regimine, item propter ſuffixa, & numeri terminationem contrahuntur, ut תּוֹךְ הָעִיר medium urbis. מוֹתִים mortes. אוֹנָם iniquitas eorum. 679

11. Nomen חָלָב formam regiminis חֲלֵב mutuatur à forma חָלֵב, uti הֲבֵל vanitas ab הָבֵל, & לְבֵן unde לָבָן albus, Gen. 49. à לָבֵן à quo etiam לְבֵנָה later. 680

CAP. XVIII.

DE MUTATIONE TSERE.

681 1. TSere purum Ultimæ Syllabæ ante generis vel numeri terminationes, item ante suffixa, mutatur in Scheva, ut שׁוֹמֵר שׁוֹמְרָה שׁוֹמְרִים.

682 2. Terminale Tsere, si præcesserit Kamets, in statu constructo vertitur in Pathach, ut in זְקַן בֵּיתוֹ. senior domus ejus, ab זָקֵן senex: in יְתַד הָאֹהֶל paxillus tentorii, ab יָתֵד Sic חֲצַר הַמִּשְׁכָּן atrium tabernaculi. Rariùs invariatum manet, ut in חֲלֵב גּוֹיִם ex forma חָלָב i. e. lac. הֲבֵל vanitas, ex forma הֶבֶל.

683 3. Nomina כָּבֵד כָּתֵף יָרֵךְ יָרֵחַ & צֵלָע ob statum constructũ, per Segol aut pathach penacuuntur, scribunturq; in hunc modum: כְּבֶד כְּתֶף יֶרֶךְ יֶרַח צֶלַע.

684 4. Tsere ob retractum accentum vertitur in Segol, ut וַיָּרֶם & sustulit, ex absoluto יָרֵם.

685 5. Ob dages compensativum, crescente voce, resolvitur Tsere in analogam parvam, ut לֵב לִבִּי. Sic הֵסֵב הֲסִבּוֹת Sic יְנִדֻּהוּ deturbant eum, ex יָנֵד ejiciet. Ijob 18:18.

686 6. Propter ablatum ante Makkeph accentum, vel in (ֶ) transit, ut בֶּן־יְמִינִי vel in Chirek, ut בִּן־נוּן filius Nuni.

687 7. In verborum finibus cum Pathach permutatur, maximè ante gutturatas & Resch, ut הַרְחַק pro הַרְחֵק & הַפְצַר pro הַפְצֵר, rariùs ante alias.

8. בֵּן

8. בֵּן pluralem habet à formâ singulari בָּנָה. ut בָּנוֹת 688
à בָּנָה fæminino. Igitur Tsere istius nominis pluraliter in Kamets mutatum non est.

TSERE PENULTIMÆ SYLLABÆ:

9. In flexione nominis & verbi, & accedente 689
suffixo, mutatur in Scheva: צֵלָע: צְלָעִים ⊏⊐ צַלְעוֹת latera. מֵקִים ⊏⊐ מְקִימָה מְקִימוֹת stabilientes. שֵׂעָר שְׂעָרֵךְ capillus tuus. הֵמִיתוּ הֱמִיתוּהוּ occiderunt eum.

10. In penacutis vertitur in parvam analo- 690
gam, ut חֵפֶץ חֶפְצוֹ voluptas ejus.

11. In statu constructo mutatur in Scheva 691
כְּלִי ⊏⊐ : כְּלֵי כֶסֶף vasa argentea.

12. Præteritorum affixa & terminationes, quo- 692
ties prima radicalis tono caruit, Tsere parvam He characteristicæ literæ, vertunt in Chatephatam, ut הֵכִין הֱכִינַנִי stabilivit me. ⊏⊐ הֲקִימוֹתֶם erexistis.

CAPUT XIX.

DE MUTATIONE CHIREK MAGNI.

1. Ante ה vel ת fæmininum, vel ante יָה vel 693
יָהוּ Dei nomina, Joth quietum Chirek magni vertitur in mobile, ut צְבִי צְבִיָּה caprea. מוֹאָבִי מוֹאֲבִיּוֹת Moabita, Moabitides. אוּרִיָּה Urias.

2. Ante suffixa non segolata Chirek magni Joth 694
quietum mutatur in mobile. פְּרִי פִּרְיוֹ. Cum suffi-

xis segolatis manet, ut פְּרִיהֶם fructus eorum.

695 2. Joth quietum Chirek magni in pluralibus transit in mobile, ut חֳלִי חֳלָיִם morbi. Deut. 28. vs. 59.

CAPUT XX.

DE MUTATIONE CHOLEM.

696 1. CHolem permutatur cum Schurek, ut תִּשְׁמוּרֵם custodias ea: & vicissim, ut שׁוֹעוּ vociferamini, pro שֹׁעוּ Jesa. 29:9.

697 2. Cholem præteriti Kal, ob translatum in sequentem syllabam accentum, vertitur in Kametschatuph, ut יְכָלְתִּיו prævalui ei, ex יָכוֹלְתִּי.

698 3. Cholem terminale verborum propter affixa, vel in Scheva mutatur, ut יִרְדְּפוֹ persequetur eum, ex יִרְדּוֹף vel in Kametschatuph, ut אֶצָּרְךָ formarem te, pro אֶצּוֹרְךָ.

699 4. Cholem Infinitivi & Imperativi transpositum in semiparvæ locum, migrat vel in Kametschatuph, ut מָשְׁכוּ *trahite*, ex forma imperativa מְשׁוֹךְ trahe. vel in cognatum (ֻ) ut בְּקֻצְרְךָ in metendo te.

700 5. Cholem Infinitivi, si secunda thematis fuerit gutturata, propter suffixum migrat in Chatephkamets, ut מָאֳסָם spernere eos.

701 6. Ob retractum accentum Cholem finale vertitur in Kametschatuph, ut וַיָּרָם & elevatum est,

ex

ex forma יָרֹם Num. 24: 7. rarius in Kibbuts, ut וַיָּרֻם ex יָרוּם vermificabit, radix רמם. Exod. 16: 20.

7. Propter accentum ablatum ante Makkeph, Cholem transit in Kametschatuph, ut כָּל־חֵעֵץ omne lignum. תִּמְשָׁל־בּוֹ dominaberis ei. 702

8. Cholem ante gutturatam migrat in Pathach, ut יִשְׁלַח mittet, pro יִשְׁלוֹחַ. 703

9. Cholem vocum, quæ ex verbo secundæ geminatæ veniunt, propter demissum tonum vertitur in Kametschatuph, ut חָנֵּנִי miserere mei. vel in Kibbuts, ut עֻזִּי : עֹז robur meum. 704

10. Cholem ante intensivum, crescente voce, vertitur in Kibbuts, ut עֵירֻמִּים à sing. עָרוֹם nudatissimus, vel in correptum Schurek, ut עֲרֻמִּים ex עָרוֹם valdè nudus. 705

11. Cholem permutatur cum Kibbuts in participio Niphal נְבֻכִים perplexi, pro נְבוֹכִים & in Infinitivo קְצָרְכֶם metere vos, ex קְצוֹר Levit. 19: 9. 706

12. Cholem crescentium nominum penacutorum pluraliter mutatur vel in Scheva, ut רֹתֶם רְתָמִים juniperi. vel, ut originem testetur, in Chatephkamets, ut in קֹדֶשׁ קֳדָשִׁים. 707

13. Pro Cholem scribitur Chatephkamets, & hoc pro Scheva mobili, originis testandæ gratiâ. ut לֻקֳחָה pro לֻקְחָה, ex forma לְקוֹחַ. Gen. 2: 23. קֳדָשִׁים pro קְדָשִׁים res sanctæ. אֶשְׁקֳטָה quiescam, pro אֶשְׁקְטָה quod venit ab שְׁקוֹט. 708

CAP.

CAPUT XXI.

DE PERMUTATIONE SCHUREK.

709 1. SChutek & Kibbuts, magnæ vocales, in eadem voce promiscuè scribuntur, ut אשור & אַשֻׁר Assur. הָעַמּוּד columna, Jesa. 52:21. & הָעַמֻּד in parallelo. 2. Reg. 25:17. וְיָרוּם Psalm. 18:47. in parallelo וְיָרֻם. 2. Sam. 22:47.

710 2. Magna Schurek permutatur cum parva Kibbuts, ut יוּטַל projicietur, Psalm. 37:24. & יֻטַל Job 40:33.

711 3. Schurek parvum alternat cum Kibbuts parvo, ut עוּזָּה corrobora, Psalm. 68:29. pro עֻזָּה Psalm. 81. לְאוּמִּים & לְאֻמִּים utrumque legitur Jesa, 55:44.

712 4. Schurek parvum alternat cum Schurek magno, ut יוּסַּב circumagitur. Jesai. 28:27. pro יוּסָּב.

CAPUT XXII.

DE MUTATIONE PARVARUM.

I. PATHACH.

713 1. PATHACH propter exclusum dages vertitur in Kamets compensativum, ut תְּבָרֵךְ pro תְּבַרֵּךְ

תְּבָרֵךְ benedices. הָאִישׁ vir, pro הַאִּישׁ cum א dagessando.

2. Pathach sæpius ex non gutturatis ejectum per Kamets compensatur, ut in הִתְפָּקְדוּ pro הִתְפַּקְּדוּ recensiti sunt. Vid. Instit. p. 655. c. 22, num. 2. 714

3. Pathach in futuris Hiphil diminutis, ob retractum tonum migrat in Segol, ut וַיֶּגֶל & deportavit, ex absoluto יַגְלֶה deportabit. 715

4. Pathach ante gutturales 'ה 'ח vel 'ע kametsatas, vel cum Chatephcamets scriptas, vertitur in Segol, ut הֶהָרִים montes. הֶהָלְכוּ pro הַהָלְכוּא qui iverant. Joh. 10: 24. כֶּהָרֵג quum interficientur. Ezec. 26: 15. pro כְּהֵהָרֵג sic הֶהָיְתָה an factum? Joel. 1: 2. הִטֶּהָרוּ & purificabant se. Num. 8: 7. אֶחָיו pro אַחָיו fratres ejus. הֶעָנָן nubes. הֶחֳדָשִׁים novilunia. 716

5. Tono proximum Pathach ante הַר & עַם producitur in Kamets, ut הָעָם : הָהָר : הָהָרָה. 717

6. Ob accentus Dominos in Kamets Pathach mutari potest, ut הַמָּיִם aqua, cum accentu servo הַמַּיִם. 718

7. Finale Pathach præteritorum & futurorum Kal, accedentibus affixis, producitur in Kamets, ut פְּקָדוֹ visitavit eum. יַלְבִּשֵׁם induet eos. 719

8. Pathach finale nominum singularium penacutorum, ob flexionem aut suffixum, transit in semiparvam. ut בַּעַל בַּעֲלָה בַּעֲלִי. Sic רַעַת à רַעְתּוֹ scire. 720

9. Pa-

721 9. Pathach finale penacutorum nominum pluraliter dualiterque in Kamets transit, ut פְּעָלִים opera. כְּרָעַיִם crura.

722 10. Pathach nominis דְּבַשׁ cum suffixo mutatur in Scheva, ut דִּבְשִׁי mel meum.

723 11. Pathach nominis בַּת cum suffixis vertitur in Chirec parvum, ut בִּתִּי filia mea.

PATHACH PENULTIMUM.

724 12. Propter flexum nominis vel affixum vertitur in Scheva, ut נַעַר נְעָרָה, quod deinceps ante chatephatam producitur in similem parvam, ex quo efficitur נַעֲרָה puella.

725 13. Pathach præformativæ futurorũ literæ in Hiphil, ob accentum retractum, permutatur cum Segol, ut יֶפֶר fœtificare fecit, ex יַפְרֶה. Vel manet, si steterit ante primam gutturalem. ut וַיַּעַל & obtulit. Num. 23: 2.

726 14. In penacutis Pathach cum sequente Chirecparvo propter regimen, flexum, & affixum nominis contrahitur in Tsere, ut עַיִן : עֵין יְהוָה : עֵינְךָ : עֵינַיִם Pari modo contractum שְׁנַיִם duo & שְׁתַּיִם duæ, ex שְׁתַּיִם : שְׁנַיִם.

PATHACH ET CHATEPHPATHACH

727 15. Si vicinum א habuerint, contrahuntur vel in Kamets, ut הָכִיל consumere, pro הַאֲכִיל, vel in Pathach unum, ut לַאדֹנִי pro לַאֲדֹנִי Domino meo.

728 16. Pathach geminum in vicinia literæ א contrahitur in Pathach unum, ut וַיַּאת pro וַיַּאַת.

17. Pa-

17. Pathach cum Scheva mobili permutan- 729
dum, originis testandæ gratia, vertitur in Chateph
pathach, ut צִפַּר צִפְּרֵי צִפֲּרִין aves.

CAPUT XXIII.

DE MUTATIONE SEGOL.

1. SEgol finale accentum in ultima gerentium 730
transit in Chirek parvum, ut אֱמֶת אֲמִתּוֹ veritas ejus. כַּרְמֶל כַּרְמִלּוֹ arvum ejus.

2. Ob depressum tonum Segol finale nominum 731
penacutorum, vertitur in Scheva, ut נֶפֶשׁ נַפְשׁוֹ anima ejus.

3. Ante notam pluralem aut dualem pena- 732
cutorum finale Segol transit vel in Kamets, ut מֶלֶךְ מְלָכִים reges. קְרָנַיִם cornua. vel in Scheva propter He locale aut paragogicum, ut קֶדֶם קֵדְמָה versus orientem, & in quibusdam nominibus, ut אֳמָנוֹת אִגְּרוֹת פִּילַגְשִׁים, vel in [-:] ut נַהֲרַיִם duo flumina.

4. Segol, ante Kamets in pluralibus vel duali- 733
bus, ex penacuto nomine deflexis, mutatur in Kamets, ut מֶלֶךְ : מְלָכִים : מְלָכִים reges. קְרָנַיִם à קֶרֶן cornu. Pro quo etiam legitur קַרְנַיִם.

5. Segol formæ פֶּקֶר sub gutturata, ob incre- 734
mentum, vertitur in Chatephkamets, ut אָהֳלֹה tentorium ejus, ex אֹהֶל.

6. Propter flexũ nominis, vel affixum ante Scheva 735
ponendũ, Segol penultimũ permutatur cum Pathach
in

in his, quæ ſequuntur: מֶלֶךְ מַלְכָּה rex, regina.
כֶּרֶם כַּרְמִי vinea mea, דֶּרֶךְ דַּרְכִּי via mea. זֶרַע
זַרְעוֹ ſemen ejus. לֶחֶם לַחְמוֹ panis ejus. עֶבֶד עַבְדְּךָ
ſervus tuus, רֶגֶל רַגְלֵי רַגְלָיו pedes ejus. קֶשֶׁת: קַשְׁתִּי
arcus meus, & aliis pluribus, quæ recenſentur Inſtitt. p. 663. 664. 665. num. 7. 8. 9.

736 7. In cæteris penacutis Segol, ante ſocium in Scheva mutandum, tranſit in Chirek parvum, ut בֶּגֶד בִּגְדוֹ veſtis ejus. פֶּתַח פִּתְחוֹ janua ejus. זֵכֶר: זִכְרִי memoria mea. נֶגַע: נִגְעוֹ plaga ejus. קֶרֶב: קִרְבּוֹ intimum ejus. גְּבִרְתָּהּ hera ejus, à גְּבֶרֶת hera. שֶׁבֶת שִׁבְתּוֹ ſedere, ſedere ejus. גִּשְׁתָּם accedere eum, à גֶּשֶׁת accedere. Sed à לֶכֶת eſt לֶכְתִּי לֶכְתּוֹ לֶכְתָּם.

737 8. Segol geminum, circa literas ejuſdem organi, priori excluſâ, vertitur vel in Tſere, ut תֵּת pro תֶּנֶת *dare.* vel in Pathach, ut בַּת filia pro בֶּנֶת & לַת parere pro לֶדֶת. Rariùs alterum Segol manet, ut אֱמֶת veritas. pro אֱמֶנֶת. Voce creſcente, Segol vertitur in Chirec parvum, אֲמִתּוֹ veritas ejus.

738 9. Segol penultimæ ſyllabæ, propter accentus Dominos Athnach & Silluk, rarius propter eorum ſubdiſtinctivos ſakephcaton, & ſegolta, tranſire ſolet in Kamets, ut שֵׁם תִּפְאָרֶת: nomen gloriæ, זָרַע ſemen.

739 10. Segol alternat cum Chirek parvo, ut אִוָּתֵר manſi, pro אֶוָּתֵר.

740 11. Segol ante dages ponendum alternat cum Tſere, ut וָאֵקַל & vilis videor, pro וָאֶקַּל.

12. Segol

12. Segol ante ה finale propter regimen mutatur in Tsere, ut מִקְנֵה צֹאן. 741

13. Segol & Chatephsegol alternant cum Pathach & Chatephpathach, ut וְהַעֲבַרְתָּ & transferes, pro וְהֶעֱבַרְתָּ Exod. 13:12. Lev. 25:9. 742

14. Segol ob contiguas indagessabiles החע & ר, mutatur in Pathach שֹׁמַעַת audiens, pro שֹׁמֶעֶת. פֶּתַח pro פֶּתֶח janua. וַיָּסַר pro וַיָּסֶר & amovit. 743

15. Segol geminum circa literam א contrahitur in Tsere, ut נִמְצֵאת *reperta*, pro נִמְצֶאֶת. 744

16. Segol & Chatephsegol in vicinia אֱ sub litera servili in (..) contrahitur, ut לֵאמֹור pro לֶאֱמֹור & בֵּאלֹהִים cum Deo, pro בֶּאֱלֹהִים. 745

17. Segol ante ה finale, accedentibus affixis, unà cum He isto finali evanescit, ut רֹדָם dominans eis, ex רֹדֶה dominans. מִקְנֵהוּ possessio ejus, ex מִקְנֶה possessio. 746

CAPUT XXIV.

DE MUTATIONE CHIREK PARVI.

1. OB exclusum dages, Chirek parvum in Tsere mutatur, ut מֵעִיר ex urbe. בֵּרֵךְ benedixit, pro בִּרֵךְ Sic הֵתֵל illusit, pro הִתֵּל. 747

2. Chirek parvum finale, nisi geminum Scheva sequatur, non sustinet tonum, ideoque producitur in Tsere, & pro תִּט scribitur תֵּט, i. e. declines. 748

749 3. Chirek parvum, accentu retracto, manet, ut
יֶרֶב ex יִרְבֶּה augebitur: vel in Tsere mutatur, ut
750 וַתֵּרֶב & aucta est, pro וַתִּרְבֶּה.

751 4. In regimine & accedentibus affixis cum prævio Pathach, in penacutis vocibus, contrahitur in Tsere, ut עֵין יְהוָה oculus Domini, עֵינֶיךָ oculi tui, ex absoluto עַיִן oculus.

752 5. Chirek parvum in penacutis nominibus pluraliter vel in Kamets transit, vel cum præcedente Pathach contrahitur in Tsere, ut עַיִן עֲיָנוֹת עֵינוֹת Vid. Instit. p. 669. num. 5.

753 6. Ante ה locale vel paragogicum in Scheva mutatur, ut בַּיְתָה in domum. לַיְלָה nox.

754 7. Chirek parvum & Segol ante Scheva mutum promiscuè scribuntur, פִּרְיוֹ fructus ejus. פֶּרְיְךָ fructus tuus.

CAPUT XXV.

DE MUTATIONE KAMETS-CHATUPH.

755 1. VEnit Kametschatuph in locum analogæ parvæ Kibbuts, ut מְאָדָּם rubricatus, pro מְאֻדָּם Nach. 2: 3. כָּלּוּ pro כֻּלּוּ absoluti sunt. Ps. 72: 20.

756 2. Ante Scheva mutum expressum vel intellectum duo puncta amittit, הָפְקַד pro הׇפְקַד depositum fuit, כָּל־הָאָרֶץ pro כׇּל־הָאָרֶץ omnis terra.

3. Ra-

3. Rariùs mutatur in Cholem, ut הוֹעֲלָה oblatus 757
est. מוֹרָאָה visu horrenda, pro מֻרְאָה, & מוֹצַאֲכֶם inveniendo vos, pro מֻצַאֲכֶם. Gen. 32: 19.

CAPUT XXVI.

DE MUTATIONE SCHUREK ET KIBBUTS.

SCHUREK PARVUM

ALternat cum parva Kibbuts, לְאוּמִּים pro 758
לְאֻמִּים nationes.

DE MUTATIONE KIBBUTS.

1. Kibbuts ponitur loco ipsius Kametschatuph, 759
ut הֻשְׁלַךְ pro הָשְׁלַךְ projectus fuit.

2. Kibbuts propter exclusum dages mutatur in 760
Cholem, ut הֹרַג interemtus fuit, pro הֻרַג Jes. 27: 7.

3. Kibbuts permutatur cum Schurek parvo, ut 761
הוּכָּה, pro הֻכָּה percussus est. Ps. 102: 5.

4. הֻ hoc est, Kibbuts ante He quiescens, poni- 762
tur pro Schurek magno. הָיֻה idem, quod הָיוּ *fuerunt*. Jerem. 50: 6.

CAPUT XXVII.

DE MUTATIONE VOCALIUM SEMIPARVARUM.

SCheva in omnes alias vocales mutari potest. 763

MUTATUR IN KAMETS:

1. Si proximè ante tonum veniat sub literis איתן 764

ut יָקוּם surget, pro יְקוּם. Sic נָקֵל leve est, pro נְקַל Jesa. 49:6. נָבֹזָּה prædemur. 1. Sam. 14: 36.

765 2. Sub Vav præfixo, si proximum fuerit ante accentum Dominum. וָחֹם & æstus, pro וְחֹם. Promiscuè dictum וָמֵתוּ & וַמֵּתוּ & mortui sunt.

766 3. Sub ל nomini præfixo ante accentus Dominos, ut לָנֶצַח in seculum, pro לְנֶצַח. Sic לָמָיִם: pro לְמָיִם: Gen. 1:6.

767 4. Sub literâ כלב inseparatis particulis præfixâ, ut כָּמוֹנִי sicut ego. לָהֶם eis, בָּהֶם in illis.

768 5. Nec raro juxta originis suæ analogiam, ante verborum suffixa, in Kamets vertitur Scheva. ut תִּרְבָּקִין adhærebo. יִשְׁחָטוּם jugulabunt eos.

769 6. Vel in proximam syllabam retracto tono: ut בָּגָדוּ pro בָּגְדוּ prævaricati sunt, ex בָּגַד.

770 II. SCHEVA MUTATUR IN TSERE

ob retractum accentum, si fuerit è Tsere natum. ut הִשָּׁמֵרוּ, ex הִשָּׁמְרוּ cavere.

771 III. SCHEVA MUTATUR IN CHIREK M.

sequente Joth schevato, hinc pro בְּיְמֵי, dicitur בִּימֵי in diebus.

772 IV. SCHEVA MUTATUR IN CHOLEM

ob retractum accentum, ut יִפּוֹלוּ cadent, pro יִפְּלוּ.

773 V. MUTATUR SCHEVA IN SCHUREK

1. ante seipsum, ut וּשְׁמִי & nomen meum, pro וְשְׁמִי.
2. ante labialem, ut וּבֵן & filius.

774 VI. VERTITUR IN PATHACH

1. ante Chatephpathach sub gutturali. ut יַעֲבוֹר transibit, pro יְעֲבוֹר.

In

2. In verbis mediam geminantibus redit in pri- 775
migenium Pathach, accentu propter pausam in penultimam revocato, יֻצָּתוּ accendentur. Jesa. 33: 12. pro יִצַּתּוּ ex forma primitiva יִצַּת accendetur.

3. Post retractum accentum in futuro dissylla- 776
bo, ut תִּמַּח ex תִּמָּחֶה deleri sinas.

4. Ex priore Segol nominis penacuti natum 777
vertitur in Pathach furtivum, sub gutturali, ante socium, ut לָקַחַתְּ, pro לָקַחַתְּ accepisti.

VII. SCHEVA MUTATUR IN SEGOL

1. Propè accentum retractum, ut כֶּלִי pro 778
כְּלִי vas. עַבְדְּךָ pro עַבְדֶּךָ servus tuus, וִיחִי pro וַיְחִי & vivat. וַיְהִי pro וַיְהִי & fuit. Ezech. 16: 19.

2. Post accentum retractum in futuro dissylla- 779
bo, ut יִרֶב ex יִרְבֶּה.

3. Ante similem chatephatam, ut כֶּאֱנוֹשׁ sicut 780
homo, pro כֶּאֱנוֹשׁ.

4. Ex Tsere ortum ante socium, sub media ra- 781
dicali, ut אֲזַמֶּרְךָ psallam tibi, ex אֲזַמֵּר. ortum enim ex Segol minuitur in Chirek, ut גְּבִרְתָּהּ hera ejus, ex גְּבֶרֶת.

5. Sub tertia radicali ante socium, ut אֲרוֹמְמֶנְהוּ 782
exaltabo eum. Exod. 15: 2.

6. Sub ח gutturali ex Tsere natum, ut חֶלְקָה 783
pars, ex חֵלֶק masculino.

VIII. SCHEVA MUTATUR IN CHIREK P.

In Imperativis Kal, formæ פְּקֹד, ut פִּקְדִי visita. 784

IX. SCHEVA MUTATUR IN KAMETSCHATUPH 785

Ante similem chatephatam, ut בָּעֳנִי in afflictione.

786 X. SCHEVA MUTATUR IN PATHACH FURTIVUM

Sub ultimis & penultimis gutturatis, verb. gr. אֱלוֹהַּ pro אֱלוֹהּ Deus. לָקַחַתְּ pro לָקַחְתְּ accepisti.

787 XI. SCHEVA MUTUM IN SCHEVA MOBILE MUTATUR,

Ubi post Metheg chatephata scribitur sub non gutturali, ut וְשֲׁבֵה quod legitur *uschebè*, pro uschbè. Judic. 5: 12. וּזֲהַב quod legitur Uzehàb, pro Uzhab. Gen. 2; 12.

788 XII. SCHEVA MOBILE SUB GUTTURALI MUTATUR IN RAPTAS,

1. In Chatephpathach, ut חֲכָמִים pro חְכָמִים.

789 2. In Chatephsegol, ut אֱמוֹר dic, pro אְמוֹר. Item הֱיֵה esto. אֱנוֹשׁ homo.

790 3. In Chatephkamets, ut קֳדָשִׁים pro קְדָשִׁים, ut אֶשְׁקֳלָה pro אֶשְׁקְלָה appendam.

791 XIII. SCHEVA MUTUM SUB PRIMA GUTTURALI

1. In Futuro Kal, Hiphil & participio Niphal transit in (-:) ut יַעֲבוֹר transibit.

792 2. In Præterito Niphal, Hiphil & participio Niphal. הֶחֱזִיק נֶעֱנַשׁ נַעֲנָשׁ & propter א cum servile, tum radicale: אֶעֱבוֹר transibo, תֶּאֱנוֹק clamabis.

3. In

3. In tota Conjugatione Hophal in Chatephkamets, יָעֳמַד sistitor. מָאֳחָזִים capti. 2. Paral. 9: 18. 793

XIII. SCHEVA MUTUM SUB SECUNDA RADICALI 794

propter Cholem primæ vel secundæ radicalis transit in Chatephkamets. אָהֳלִי tentorium meum, ex אֹהֶל tentorium. וֶאֱחֹז & tene, pro וְאֱחֹז ex absoluto verbo אֱחֹז tene.

XIV. SCHEVA MUTUM SUB TERTIA RADICALI 795

propter Cholem secundæ radicalis vertitur in Chatephkamets, ut לְמָשְׁחֲךָ ad ungendum te.

XV. SCHEVA MOBILE aboletur & exteritur cum literis אהוי sequentibus. Cum Joth, ut יָרוּ pro יְיָרוּ projecerunt; cum ה, ut כַּיּוֹם pro כְּהַיּוֹם sicut dies; cum א, ut גֵּוָה pro גְּאֵוָה superbia. 796

XVI. DE SCHEVA MOBILI POST ABOLITIONEM RESTITUTO.

Scheva mutatum, cessante mutationis caussa, redit ad pristinam formam. ut מְדִיבוֹת cruciantes, ex integro מְדִאִיבוֹת Levit. 26: 16. Vid. Instit. p. 678. num. 30. 797

XVII. DE PATHACH FURTIVO.

Pathach furtivum crescente voce evanescit, ut אֱלוֹהַּ אֱלוֹהִים Deus Deorum. 798

CAPUT XXVIII.

DE MUTATIONE CHATEPH-PATHACH SEMIPARVÆ.

799 1. SÆpius Chatephpathach post parvam Pathach transit in Scheva mutum, ut יַעְשִׁירֶנּוּ ditabit eum, pro יַעֲשִׁירֶנּוּ.

800 2. Chatephpathach ante Scheva, vel ante seipsum, producitur, abjecto Chateph, ut חַכְמֵי sapientes, non חֲכָמֵי. Sic scribendum est מַחְאֵךְ complodere, non מַחֲאֵךְ Ezech. 25: 6. cujus absolutum verbum מָחָא percutere.

801 3. Ante gutturalem Chatephpathach amittit suum Chateph, ut הַאִם pro הֲאִם.

802 4. Propter accentum distinctivum retractum redit Chatephpathach in primigenium Tsere vel Cholem, ut וְיֵחֵלוּ & expectabunt, pro וְיַחֲלוּ, cujus primitivum יֵחֵל expectavit. יִפֹּלוּ pro יִפְּלוּ cadent, à primitivo יִפּוֹל cadet.

803 5. Propter accentum retractum est אָנִי pro אֲנִי.

804 6. Chatephpathach & Pathach in vicinia א, vel contrahuntur in Pathach unũ, ut לַאדֹנִי pro לַאֲדֹנִי, vel in Kamets, ut הָכִיל pro הַאֲכִיל consumere.

III. DE MUTATIONE CHATEPHSEGOL.

805 1. Sæpius Chatephsegol redit in Scheva mutum, ut יֶהְגֶּה meditabitur, pro יֶהֱגֶּה Job. 27: 4. יֶעְתַּר deprecabitur, pro יֶעֱתַּר. Vel ante Scheva mutum, Chateph

Chateph amittit, ut נֶאֶסְפוּ à tertia sing. נֶאֱסַף congregatus fuit. Judic. 2: 10.

2. Permutari solet cum Chatephpathach, ut 806
אֶעֲנֶה respondebo, pro אֶעֱנֶה.

3. Chatephsegol & Segol contrahuntur in Tse- 807
re: ut לֵאמוֹר pro לֶאֱמוֹר dicendo.

4. Chatephsegol redit nonnunquam in Sche- 808
va originarium, ut וִהְיִיתֶם pro וֶהֱיִיתֶם, & hoc pro הֱיִיתֶם quod formandū erat ad instar גְּלִיתֶם.

IV. De Mutatione Chatephkamets.

1. Chatephkamets ob retractum accentum do- 809
minum vertitur in Cholem, ut חֹלִי pro חֳלִי morbus.

2. Propter sequens Scheva in Kametschatuph, 810
ut חָלְיוֹ ex חֳלִי morbus.

3. Alternat cum Cholem, ut אוֹנִיּוֹת naves, pro 811
אֳנִיּוֹת 2. Par. 8: 18.

CAPUT XXIX.

DE IIS, QUÆ PROMISCUE DICUNTUR.

IN Ebraica lingua plurimæ voces, accentibus & 812
& literis discrepantes, eodem valore accipiuntur.

Promiscuus igitur est 1. quorundam accentuum 813
usus. Ita Tonicum nunc in ultima, nunc in penultima gerunt verba: רָנִּי Thr. 2: 19. & רָנִּי Zach. 2: 14. רָמוּ elati sunt, Psalm. 131: 1. רֹמוּ Ijob 22: 12. וַיְבַל & וַיָּבוֹל pabulum dedit.

2. He paragogicum in Imperativo Kal liberè 814

in ultima vel in penultima tonum ponit, ut הָבָה da, 1. Sam. 14: 41. & הָבָה Gen. 29: 21.

815 3. Makkeph promiscuè adhibetur וְאֵשׁ מִפִּיו 2. Sam. 22: 10. in Parallelo Ps. 18: 10. וְאֵשׁ־מִפִּיו.

816 4. Promiscuè etiam accentus Domini pro aliis Dominis, vel pro servis; vel servi pro Dominis veniunt. Vid. Instit. cap. XXIV. num. 6. & sqq.

817 II. Promiscuè utuntur formis verborum conjugatis 1. integrorum, ut שָׁאַל & שָׁאֵל rogavit, Judic. 4: 20. & 13: 6. יָלַדְתִּי & יְלִדְתִּי peperi, genui. Gen. 21: 7. Psalm. 2: 7. Videantur paradigmata

818 verborum conjuncta. 2. Diminutorum: ut נָשָׂא & נָשֵׂא extulit, יִנְצוֹר & יִצּוֹר servabit. קַח & לְקַח accipe. חָנַן & חֲנוֹת misereri.

819 III. Participiales formæ permutatæ, ut זְבוּרָה & זְבִירָה dotata.

820 IV. Diversæ formæ nominum, servato eodem significatu, frequentissimè permutantur. רֹחַב רָחָב: רַחַב רְחָבָה מֶרְחָב latitudo. Sic in locis parallelis permutata nomina מְצָר & מְצָדָה munitio. 1. Par. 11: 7. 2. Sam. 5: 9. גִּבּוֹר & גְּבַר 2. Sam. 22: 26. Psalm. 18: 26. יְשׁוּעָה & תְּשׁוּעָה salus 2. Sam. 10: 11. 1. Par. 19: 12. Vid. Instit. cap. XXIV. num. 15, 16, 17. & sqq.

SYNTAXIS VEL CONSTRUCTIO VOCUM, QUANTUM TIRONI SUFFECERIT, EX INSTITUTIONIBUS NOSTRIS PETATUR.

IN-

INDEX.

A.

Joth

DA-

D.

E.

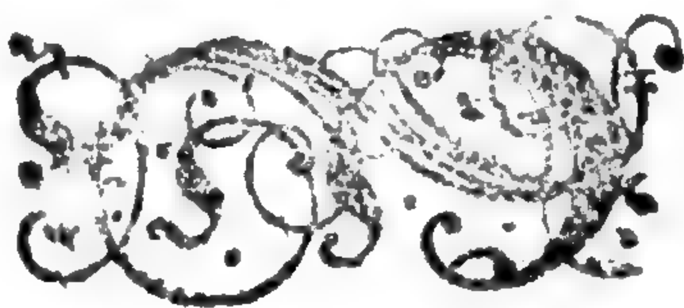
F.

G.

H.

Pe

Vav

PAg. 25. lin. 4. post *Voces* addatur *cumprimis*. pag. 64: post §. 328. inserantur sequentia:

STATUS VEL REGIMEN.

1. Regimen est, quando regitur à nomine nomen, quod genitivo casu Latini efferunt, ut שִׁיר שִׁירִים Canticum canticorum.
2. Propter regimen ־ָה fæminina terminatio mutatur in ־ַת ut תּוֹרַת אֱלֹהִים Lex Dei, ex תּוֹרָה.
3. Pluralis ac Dualis terminatio vertitur in [־ֵי] ut מַלְכֵי מִדְיָן reges Midianis. רַגְלֵי כֹהֲנִים pedes Sacerdotum, ex absolutis מְלָכִים רַגְלַיִם.
4. Propter idem regimen puncta vocalia vel corripiuntur, ut דְּבַר יְהוָה verbum Domini, ex absoluto דָּבָר vel contrahuntur, ut מוֹת יְשָׁרִים mors justorum, ex מָוֶת. Vid. Vocalium doctrina §§. 625. 670. 672. 677. 679. 680. 683.

Ad §. 338. adjiciantur verba: Idem accidit Segol penultimo nominis אֶרֶץ cum ה præfixo juncti, ut הָאָרֶץ terra.

Paragraphus 545. ita compleatur: Nulla, præter literas יהוא & geminandas, mutatur in heterogeneam. Vid. Instit. p. 547. §. 72. & sqq. Pro *interjecta* p. 109. l. 13. scribatur *finiente*.

